

༡༡། ཁྱེད་འདུག་འགྲེལ་བ་རྒྱལ་སྐུ་

ཡོན་ཏན་བུམ་བཟང་།།

མཁའ་དབྱིངས་ལོ་ རྒྱལ་པུན་མོ་མེད་ཀྱི་ཡུག་ནང་།

མེད་མཆོག་ལོ་པུན་དཔེ་རྒྱུ་འཛུགས་ཀྱི་ཡུག་ནང་ལོ་པུན་མེད་མཆོག་ལོ་པུན་མེད་མཆོག་།

དཀར་ཆག

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུད་པ་ལ་འཇུག་པའི་འབྲེལ་བཤད་རྒྱལ་ལྷན་

ཚུ་མཆོད་མཆོད་ཉན་ཅིན་པ་མཆོད་མི་ཟད་འཇོ་པའི་བུམ་བཟང་

ཞེས་བྱ་བ་བརྒྱལ་སྟོན།1

ཐོག་མར་དགེ་བ་ལྷན་གྱི་དོན།1

མཆོད་བཟོད་དང་བཤད་པར་དམ་བཅའ་བ།1

དང་པོ། བསྟན་བཅོས་གྱི་མཆན།3

གཉིས་པ། མཆན་དེ་ལྡན་གྱི་བསྟན་བཅོས་དངོས་བཤད་པ།6

ཅ་བའི་ས་བཅད་དང་པོ། བསྟན་བཅོས་ཚུལ་པ་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱ་བཞི།6

༡ མཆོད་པར་བཟོད་པ།6

༢ ཚུལ་པར་དམ་བཅའ་བ།13

༣ ཁེངས་པ་སྦྱང་བ།18

༤ རྩོ་བ་བསྐྱེད་པ།20

ཅ་བའི་ས་བཅད་གཉིས་པ། བཅམ་བྱ་བསྟན་བཅོས་

ལུས་གྱི་རང་བཞིན་དངོས།23

༡ གཞུང་སྤྱི་ལོ་ལྷན་གཞན།24

༢ བསྟན་བཅོས་གྱི་ལུས་གྱི་རང་བཞིན་དངོས།26

བར་དུ་དགེ་བ་གཞུང་གི་དོན།26

ས་བཅད་དང་པོ། དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་

རང་རྒྱུད་ལ་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ལེན་གསུམ།26

དང་པོ། མན་ཡོན་གྱི་ལེན།26

(གཅིག) བྱང་ཆུབ་སེམས་གྱི་རྟེན།26

(གཉིས།) བརྟེན་པ་མན་ཡོན་དངོས།.....	38
༡ སེམས་བསྐྱེད་སྤྱི་ལོ་མན་ཡོན།.....	38
༢ སྟོན་འཇུག་སོ་སོའི་མན་ཡོན།.....	54
༣ སེམས་བསྐྱེད་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གི་ཆེ་བ་བཤད་པ།.....	68
གཉིས་པ། ཐིག་པ་བཤགས་པའི་ལུ།.....	79
(གཅིག) མཚོད་པའི་ཡན་ལག་.....	80
(གཉིས།) བྱག་འཛལ་བའི་ཡན་ལག་.....	97
(གསུམ།) རྒྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་ཡན་ལག་.....	99
(བཞི།) ཐིག་པ་བཤགས་པའི་ཡན་ལག་.....	101
གསུམ་པ། བྱང་སེམས་ཡོངས་བཟུང་གི་ལུ།.....	129
(གཅིག) སྦྱར་བ་སྟོན་འགྲོའི་ཆོས།.....	130
(གཉིས།) དངོས་གཞི་དམ་བཅའ་པ།.....	147
(གསུམ།) མཇུག་དགའ་བ་སྟོན་པ།.....	149
ས་བཅད་གཉིས་པ། བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་སྐྱེས་པ་མི་ཉམས་པར་	
སྤྱང་བའི་ཐབས།.....	157
དང་པོ། བག་ཡོད་ཀྱི་ལུ།.....	157
(གཅིག) སྤྱི་དོན།.....	157
༡ སྟོན་སེམས་ཆོ་གས་བཟུང་ཚུལ།.....	157
(༡) སྟོན་སེམས་མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ།.....	157
(༢) ཐོབ་པ་མི་ཉམས་པར་སྤྱང་ཐབས།.....	159
(༣) ཉམས་ན་སྤྱིར་བཅོས་ཚུལ།.....	161
༢ འཇུག་ཐོས་སྒྲངས་ནས་དེའི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་སྟོན་ཚུལ་བཤད་པ།.....	163
(༡) སྟོན་དགོས་པའི་ཚུལ།.....	163

(༢) ཇི་ལྟར་སྒྲོབ་ཚུལ།.....	165
༡ སྒྲོབ་བྱའི་ཚུལ་གྱི་མཁུ།.....	165
༢ རྩོམ་པ་ལེན་ཚུལ།.....	170
༣ སྒྲོབ་པ་ནས་ཇི་ལྟར་བསྐྱུང་ཚུལ།.....	175
<༧> བསྐྱུང་ཚུལ་གྱི་བསྐྱུང་བ།.....	175
<༨> བྱི་བྱ་ག་མོ་མོར་བཤད་པ།.....	178
(༡) སྒྲོབ་བྱའི་ལུང་བ།.....	178
(༢) དེ་ལས་མེས་སྐུ་བསྐྱུང་བའི་ཚུལ།.....	229
(༣) ཉམས་ན་བྱིར་བཅོས་ཐབས།.....	229
(༤) བསྐྱུངས་པའི་པན་ཡོན།.....	233
(གཉིས།) གཞུང་དོན།.....	241
༡ མདོར་བསྐྱུང་བ།.....	241
༢ རྒྱས་པར་བཤད་པ།.....	244
(༡) བསྐྱུང་བྱ་བསྐྱུང་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བག་ཡོད་པར་བྱ་བ།.....	244
(༢) རྟེན་དལ་འབྱོར་ལ་བསམ་སྟེ་བག་ཡོད་པར་བྱ་བ།.....	255
(༣) སྒྲོབ་བྱ་ཉོན་མོངས་ལ་བསམ་སྟེ་བག་ཡོད་པར་བྱ་བ།.....	269
༣ དོན་བཟུ་བ།.....	293
གཉིས་པ། ཤེས་བཞིན་གྱི་ལེན་ལྟ་པའི་གཞུང་དོན།.....	29
(གཅིག) བསྐྱུང་བ་བསྐྱུང་བའི་ཐབས་སུ་མེས་སྐུ་བྱ་བ།.....	295
(གཉིས།) མེས་སྐུ་བྱ་བའི་ཐབས་སུ་དེ་ཤིས་བརྟེན་པ།.....	316
(གསུམ།) དེ་ཤིས་ལྟར་པས་མེས་སྐུ་བྱ་བ་གི་སྒྲོབ་པ་ལ་སྒྲོབ་ཚུལ།.....	325
(བཞི།) སྐྱབ་པ་ལྟར་སུམ་ཚོགས་པའི་ཡན་ལག་གཞན་བསྐྱུང་བ།.....	403
༡ སྐྱབ་པ་ལྟར་སུམ་ཚོགས་པའི་ཡན་ལག་དངོས།.....	403

༡ རྟེན་བཞིན་གྱི་རོ་པོ་རྩོམ་བརྒྱུད་ནས་ལེའུ་འི་མཆུག་བསྟུ་བ།.....	420
གསུམ་པ། ལེའུ་རྟུག་པ་བཟོད་པའི་ལེའུ་འི་གཞུང་དོན།.....	425
(གཅིག) ཁོང་ཁྱོད་སྤང་བ།.....	425
(གཉིས།) བཟོད་པ་སྒྲོམ་ཚུལ།.....	443
(གསུམ།) སེམས་ཅན་ལ་གྲས་པར་བྱ་བ།.....	521
ས་བཅད་གསུམ་པ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མི་ཉམས་པར་	
གོང་ནས་གོང་དུ་སྟེལ་བ་ལ་ལེའུ་གསུམ།.....	541
དང་པོ། ལེའུ་བདུན་པ་བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་ལེའུ་འི་གཞུང་དོན།.....	541
(གཅིག) བཙོན་འགྲུས་ཚོམ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆན་མདོར་བསྟན་པ།.....	541
(གཉིས།) བཙོན་འགྲུས་ཇི་ལྟར་ཚོམ་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ།.....	543
༡ བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་རོ་པོ་རྩོམ་གཞུང་བ།.....	543
༢ བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་མི་མཐུན་སྟོགས་སྤང་བ།.....	546
༣ དེའི་མཐུན་སྟོགས་རྒྱབ་པ།.....	578
གཉིས་པ། ལེའུ་བརྒྱད་པ་བསམ་གཏན་གྱི་ལེའུ་འི་གཞུང་དོན།.....	620
(གཅིག) མཆོམས་རྒྱུར་བའི་སྒོ་ནས་མདོར་བསྟན་པ།.....	620
(གཉིས།) བསམ་གཏན་གྱི་མི་མཐུན་སྟོགས་སྤོང་བ།.....	622
(གསུམ།) བསམ་གཏན་སྒོམ་པ་དངོས།.....	693
བསྟོ་བ།.....	761
མཆུག་གི་དོན།.....	766

༡༡། ཁོ་ཞི་མ་རུ་མ་རྒྱལ་བ་ཏུ་ར་ཤུ་རི་ཤུ་རྩ་པ་པུ་ཤུ་ག་ར་ཤུ
 ཏུ་ར་རྒྱལ་ཞི་རྒྱ་ལུ་ཏུ་ལུ་ཏུ་ལུ་ལུ་ལུ།

༡༢། ཁྱང་ཆུབ་མེས་མ་དཔའི་སྒྲིང་པ་ལ་འཁྱག་པའི་འབྲེལ་བཤད་
 རྒྱལ་པམ་རྒྱ་མཚའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པེ་ཆེ་མི་ཟད་
 འཛོ་པའི་བྱམ་བཟང་ཞེས་བྱ་བ་
 བཞུགས་ཡོ། །

༡༣། ཁལ་གྱི་བདུད་ཚི་ལན་ཅིག་སྒྲིང་པའི་ལས་བཟང་ཅན། རྩལ་བཤམ་
 གསུམ་ལ་མྱིར་མི་ལྟོག་པའི་དཔལ་སྤེར་ནས། རྩ་ན་མེད་པའི་ཀྱན་དགའ་གསར་པ་
 རྒྱས་མཛད་པ། ཁྱང་ཆུབ་མེས་མ་གྱི་མངའ་བདག་དེ་ལ་ཐུག་འཆེལ་ཡོ། བསྐྱལ་
 བཟང་ནམ་འདྲེན་ལྷ་ཡི་མེ་རྟོག་རྒྱས་པའི་ཆལ། རོ་མཚར་མད་གྱི་འདབ་སྒྲིང་བཞད་
 པའི་གེ་སར་ལ། སུལ་བྱང་བྱགས་སྒྲིབས་ནམ་དགའ་ལང་ཚོ་ཀྱན་ནས་དར། རོ་ན་
 ཀྱན་གྱུབ་པའི་ལྷ་རུམ་ལྷ་ར་རྟག་ཏུ་དན། ཉེས་སྒྲོན་ཀྱན་གྱི་ས་པོན་མི་སྐྱེའི་ཆས་
 ཅན་མཛད། སུན་ཚོགས་ཡོན་ཏན་མ་ལུས་བསྐྱེད་པའི་ཅ་བ་འཁྱགས། འཇིག་
 རྟེན་སྒྲོན་མེ་མཐའ་དག་སྤར་པའི་གཉེན་གཅིག་ལ། འཇམ་དཔལ་གཞོན་ཅུ་ཞེས་
 བུའི་ལྷ་བྱོད་སྤྱིང་དཔུས་རོལ། རྒྱན་གྱི་འཁོར་ལོ་ཉི་མ་(ལན)འཕུམ་ཐག་གངས་མེད་
 པ། བ་སྐུའི་ཁྱང་བྱ་རེ་རེའི་སྒྲོན་ནས་འཆར་བཅོད་པ། སྐྱགས་ཆེའི་སྐུ་འཕྲུལ་ཆེན་
 པོ་འཆར་བས་དེ་ལྟར་གྲགས། མནར་མེད་མེ་ཡང་མཚན་གྱིས་བསིལ་མཛད་བྱོད་
 གྱིས་སྒྲིང་། རྒྱལ་བའི་ལྷ་གྱ་རུས་གསུམ་ཀྱན་ཏུ་གཤེགས་ནམས་ལ། མཐའ་གཉིས་
 སུལ་བའི་ལས་བཟང་འགོག་པའི་བདུད་འདུལ་བྱེད། ཡེ་ཤེས་རྩོ་རྩེ་ཐུག་ན་ཐོགས་
 ཉེ་སྤྱིར་བཞིན་འབང་། གསང་བའི་མཛོད་འཆར་མཐུ་ཆེན་བདག་པོས་བསྐྱུབ་ཏུ་

གསོལ། །ལྷ་སྐྱུ་མི་དང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་མཆོག་གི་ནོར། །དཔལ་དང་གཡང་
 དང་ཚོས་ཀྱི་ཐུན་ཚོགས་སྒེལ་བྱེད་ཀྱན། །བསྐལ་པ་རྒྱ་མཚོར་བརྟན་ལས་ཡུད་ཅམ་
 ཏན་པ་མཆོག་ །རྒྱལ་བས་རབ་བརྟགས་ས་ཡི་སྤྱིར་པོས་དགེ་ལེགས་སྦྱོལ། །སྤྱིར་
 གི་སྦྱོད་ཆག་སེམས་མཆོག་བརྟན་བཟང་སྤྱིར་འཕོ་བས། །(ལལ་)རྒྱང་བའི་རྒྱལ་གྱིས་
 རྟོག་པར་གྱུར་ལ་དག་བྱེད་གཏིར། །རྣམ་མང་ཐབས་ཀྱི་སྒོ་མོ་བརྒྱ་སྤྱིར་འབྱེད་པ་
 པ། །སངས་རྒྱས་ཀྱན་གྱིས་དབང་བསྐྱར་ནམ་མཁའི་སྤྱིར་པོས་སྦྱོར། །སྤྱི་གྲིབ་
 ཐུན་འཐིབས་དམ་ཚོས་སྤྱང་བ་དང་བལ་བས། །རན་པོར་གཡང་སར་རིངས་པར་
 ཆས་རྣམས་མཆོན་གྱི་ཟེར། །སོག་པ་ཅམ་གྱིས་སེལ་ལ་ཉིན་བྱེད་སྤྱིར་འགོངས་
 པའི། །དཔལ་ལྷན་ཁྱོད་གྱིས་སྤྱིབ་པའི་གོས་འདི་བསལ་དུ་གསོལ། །ཚུགས་བརྒྱ་
 ཏུས་གསུམ་ཞིང་ཁམས་རྒྱ་མཚོར་རྒྱལ་ཚབ་ཆེ། །མདོན་པར་སྤྱང་ཞིང་ཐབས་མཁས་
 འཇུག་བདེའི་ལམ་ཁོ་ནས། །ཁམས་གསུམ་འཕོར་བ་དོར་ནས་སྤྱགས་པའི་ཁྱུར་ཆེན་
 བཞེས། །བྱམས་ཆེན་རང་བཞིན་དཔག་དུ་མེད་པས་རྗེས་སུ་བྱུངས། །མཆོད་སྤྱིན་རྒྱ་
 མཚོ་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོའི་མདུན་དུ་བདར། །སྦྱོད་པ་རྒྱ་མཚོས་སེམས་ཅན་རྒྱ་མཚོ་
 ཡོངས་སུ་སྤྱིན། །སྦྱོན་ལམ་རྒྱ་མཚོས་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་ཡོངས་སུ་སྦྱོར། །རྣམ་ཐར་
 རྒྱ་མཚོ་ཀྱན་དུ་བཟང་པོར་ཀྱན་ནས་འདུད། །སྐད་ཅིག་རེ་རེར་སྤྱིད་ལས་སྦྱོལ་བའི་
 དེད་དཔོན་དང་། །སྤྱི་མེད་ཚོས་ལ་བཟོད་པའི་ནོར་བུ་སྤྱིན་པའི་བདག་ །ལྷན་ཅིག་
 མཛད་པས་སྦྱོལ་མ་སྤྱར་མ་དཔལ་མོ་ཞེས། །རྗོད་བྱེད་རེ་རེས་འདོད་རྒྱའི་མཆོག་
 སྤྱིན་མ་དེར་འདུད། །འཇམ་དབྱངས་ཞལ་གྱི་བུམ་བཟང་ལས་འོངས་པའི། །མེགས་
 བཤད་བདུད་ཅིའི་རྒྱན་བཟང་དོམས་མེད་དུ། །འཕྱར་བས་མཁུན་རབ་ལང་ཚོ་རབ་
 རྟོགས་པའི། །རྒྱལ་སྐས་ཞི་བའི་ལྷ་ལ་གུས་བྱག་འཚལ། །སྤྱིད་བདེ་དུག་ལྷར་སྤངས་
 བྱིང་རང་གཅིག་ཤུའི། །ཞི་བདེའང་མི་གཙང་བ་ལྷར་རྒྱང་བསྤྱིངས་ནས། །ཐེག་
 པ་མཆོག་ལ་འཇུག་པའི་གོ་བཤོས་ཏེ། །བྱ་དགའི་ལམ་ལ་ཚུགས་ཤིང་གཞོལ་བ་
 བ། །ཐུགས་རྒྱུད་སྤྱིར་རྗེ་ཆེན་པོས་དབང་(ནན་མེད་དུ། །བསྐལ་ནས་འགྲོ་དོན་འབང་

ཞིག་ཁྱར་འབྱེར་བའི། །ལྷག་བསམ་སྟོབས་ལས་རྫོགས་བྱང་དབང་བྱེད་པའི། །མད་
བྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་མཆོག་ལེགས་འབྱོར་ས་ནས། །རྒྱལ་སྤྱུལ་སྟོན་པའི་བྱ་ཆེན་
སྟོང་སྟོབས་ཆེ། །ཡོངས་བབྱང་རྒྱབས་ཆེན་མཛད་པས་འགྲོ་བ་ཀུན། །མིད་མཚོར་
བསྐྱལ་ནས་སྒྲ་མེད་ཐར་སྤིང་དུ། །འབྲིད་ལ་དབང་འབྱོར་སྟོན་མེད་དེད་དཔོན་
མཆོག་ །འཇིགས་མེད་ཆོས་ཀྱི་དབང་པོར་སྟོང་ནས་འདུད། །དེའི་ལྷའི་བསྟུགས་འོས་
མཆོག་རྣམས་དང་། །ཕྱག་བྱར་འོས་པ་གཞན་ཀུན་ལའང་། །སྟོ་གསུམ་གྲས་པས་རབ་
བདུད་ནས། །ཕྱག་འཆལ་མཆོད་ཅིང་བསྟོད་བགྲིས་ཏེ། །གཞན་གྱི་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་
མཆོག་ །རྒྱབ་ལ་སེམས་སྟོབས་ཆེས་དཔའ་བའི། །དཔའ་ཆེན་རྒྱལ་བའི་སྤྱུལ་རྣམས་
ཀྱི། །དོ་མཚར་སྟོན་པ་རྒྱ་མཚོའི་སྟོ། །ཀུན་ལ་མ་ནོར་ཚུལ་བཞིན་དུ། །འཇུག་པའི་
ཐབས་ཚུལ་ལེགས་སྟོན་པའི། །བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོའི་དགོངས་པའི་དོན། །ཟབ་
ཅིང་རྒྱ་ཆེ་དཔག་དཀའ་བ། །བྱིས་སྟོས་གཞལ་བར་མི་སྟོན་ཀྱང་། །སྟོན་བྱོན་དམ་
པའི་ལེགས་བཤད་དང་། །རྗེ་བཙུན་སྒྲ་མའི་ཞལ་ལུང་གི། །བདུད་ཅིའི་ཐེགས་མ་
ཤས་ཅམ་ཞིག་ །ཡིད་ལ་ཆགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། །བདག་སྟོ་ཡང་དག་ལམ་བཟང་
ལ། །གཞོལ་ཞིང་གོམས་བརྟན་བྱང་པར་དུ། །འགྲོ་བའི་ཕྱིར་དང་སྒྲ་མ་རྗེའི། །ཆད་
མེད་བཀའ་དྲིན་གཞོ་བ་དང་། །སྤལ་མཉམ་འགའ་ལའང་ཕན་སྤྲད་དུ། །རྒྱ་ཆེའི་
སྟོས་པ་བསྐྱེད་ནས་ནི། །ཆོག་གི་དོན་རྣམས་གྲོལ་བར་བྱ། །

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོན་པ་ལ་འཇུག་པའི་གཞུང་འདི་འཆད་པ་ལ་
གཉིས། །བསྟན་བཅོས་ཀྱི་མཆོན། །མཆོན་དེ་ལྟན་གྱི་བསྟན་བཅོས་དངོས་སོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས། །(པ་)མཆོན་དངོས། །ཞར་བྱང་འཕྱར་ཕྱག་གོ། །དང་པོ་ལ།
མཆོན་བསྐྱར་བ་ནི། །རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་ན་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་སྐད་རིགས་ཆེན་
པོ་བཞི་ཡོད་པའི་ནང་ནས་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ལེགས་སྐྱར་གྱི་སྐད་དུ། །བསྟན་བཅོས་
འདིའི་མཆོན། །སྟོ་སྟོས་ཏུ་ཅུ་ཡ་བ་ཏུ་ར་ཞེས་བྱ་ལ། །དེ་པོད་སྐད་དུ་བསྐྱར་ན་

པོ་ནི་ནི་བྱང་ཆུབ། སུ་ནི་སེམས་དཔལ། ཅུ་ནི་སྤྱོད་པ། ཨ་བ་རྩ་ར་ནི་འཇུག་
 པལོ། །དེའི་དོན་བཤད་པ་ནི། མོབ་བྱ་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བྱ་སྤངས་རྟོགས་མཐར་
 ཟུན་པའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་དེ་སྐབས་པའི་ཐབས་དམ་པ་བྱ་དཀའ་བ་ལ་སློབ་པ་ལ་
 སེམས་དཔལ་ཞིང་སྤྱོད་པ་དང་ལུན་པའི་སྤྲོས་བྱ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་
 རོལ་བྱ་ཟུན་པ་བྱག་གིས་བསྐྱས་པའི་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ་ཞེས་
 པལོ། །མཚན་འདོགས་ཚུལ་ལ་དཔེ་དང་རྗོངས་བྱི་གཞུང་ཆོད་དང་ལྷ་བ་པོ་དང་
 གནས་ལས་བཏགས་པ་སོགས་མང་ཡང་འདྲིར་བརྗོད་བྱའི་ངོས་ནས་བཏགས་པ་
 ཉི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཟུན་བྱག་ལ་འཇུག་ཚུལ་ནི་འདྲིའི་བརྗོད་བྱ་རྗོངས་བྱི་
 གཞུང་ལའང་དེ་སྐད་བརྗོད་པལོ། །

མཚན་གྱི་དགོས་པ་ལ། སྤྱིར་མིང་བཏགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགོས་པ་ནི།
 གདགས་གཞིའི་ཚུལ་གང་ཡིན་པ་དེའི་དོན་བདེ་ལྷག་ཏུ་གོ་བའི་ཆེད་དེ། ལང་
 གཤེགས་ལས། མིང་ཏུ་གདགས་པར་མ་མཛད་ན། །འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་རྫོངས་
 པར་འགྱུར། །དེ་བས་རྫོངས་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར། །མཁོན་པོས་མིང་ཏུ་གདགས་
 པར་མཛད། །ཅེས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། འདྲིར་བརྗོད་བྱ་དང་བསྐྱན་ནས་བཏགས་
 པའི་དགོས་པ་ནི་མིང་ཅམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་བསྐྱན་བཅས་ཀྱི་དོན་རགས་པ་ཅམ་
 གོ་བའམ་དབང་པོའི་བྱང་པར་གྱིས་བརྗོད་དོན་ཅི་རིགས་རྟོགས་ལུས་པ་དང་། རྒྱ་
 སྐད་ཏུ་སྒྲིམ་པས་ནི་ཚེས་(༤)བྱངས་བཅུན་པར་ཤེས་ཤིང་ལེགས་སྒྱུར་ལ་བག་ཆགས་
 འཇོག་པ་དང་། པོད་སྐད་ཏུ་ཡང་སྒྲིམ་པས་ནི་ལོ་མུ་བའི་བྱིན་བྱན་པ་དང་། ལྷན་
 ཏུ་སྒྲིམ་པས་ནི་གཞུང་གང་ཡིན་ངོས་འཛིན་སྒྲ་བ་སོགས་ཀྱི་དགོས་པ་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ་ཞར་བྱང་འགྱུར་ཐུག་ནི། གང་ལ་ཐུག་འཆལ་བའི་ཡུལ་ལྷན་མེད་
 པ་སངས་རྒྱས་ཏེ་མི་གཉིད་འཇུག་པོ་སངས་པ་བཞིན་སྤྱིར་གཉིས་བག་ཆགས་དང་
 བཅས་པའི་ཐུན་ཐུག་མཐའ་དག་སངས་ཤིང་། །པལྒྱ་ཁ་སྤྱོད་ཞིང་རྒྱས་པ་ལྟར་ཤེས་
 བྱ་རི་ལྟ་བ་དང་རི་སྟེང་པའི་དོན་མཐའ་དག་མངོན་ལུས་ཏུ་མཐུན་པ་ལ་ཆགས་

ཐོགས་དང་བལ་བའི་སྒོ་སྒོས་ཀྱི་སྤང་བ་རབ་ཏུ་རྒྱས་པས་ན་དེ་སྤང་ཅེས་བརྗོད་དེ།
 རྒྱབས་འགོ་བདུན་ཅུ་པར། ཤེས་བྱ་ལ་ནི་སྒོ་རྣམས་རྒྱས། རྗོངས་པའི་ལྷན་པ་བཅོས་
 པས་ན། ལངས་རྒྱས་པ་ད་མ་ལྟར་རྣམ་རྒྱས། ཞེས་དང་། མ་རིག་གཉིད་ནི་རྒྱན་
 བཅད་ཅིང་། །ཡང་དག་ཡེ་ཤེས་ངེས་འབྱུང་བའི། གང་ཞིག་རྣམས་དེ་སངས་
 རྒྱས། རྒྱས་བྱ་གཉིད་སངས་ཇི་བཞིན་ནོ། ཞེས་སོ། དེའང་བྱད་རྩེ་སྤྲུ་གཉིད་
 སང་པ་དང་པད་འདབ་རྒྱས་པ་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་པ་སྟོན་གྱི་ལོ་ལྟ་བུས་སྤྱོད་
 བམ་གཉིས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ལ་དེ་གཉིས་ཀའི་སྤྱོད་བཤད་ཏུ་ཡོད་པ་
 རྒྱ་མཚན་ཏུ་བྱས་ནས་སངས་རྒྱས་ཞེས་བསྟོན་ནས་བསྐྱར་རོ། དེས་ན་སངས་པ་
 དང་རྒྱས་པ་གཉིས་ཀྱིས་རིམ་པར་སྤངས་པ་དང་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གཉིས་བརྟན་
 ལ། དེ་ལྟ་བུའི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་
 འཛོལ་བའི་ཕྱིར་རྒྱལ་སྤྲས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་རྒྱབས་པོ་ཆེ་ལ་སྒྲོབ་པ་ལ་སྤྱིར་སྟོབས་དང་ལྷན་
 པའི་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་སྟོ་གསུམ་གྱིས་པ་ཆེན་པོས་ཕྱག་འཛུལ་ལོ་
 ཞེས་ལོ་ལྟ་བུས་འཇུར་ཕྱག་མཛད་པའོ། །

དེ་ཡང་དམ་པ་རྣམས་བྱ་བ་གང་ལ་འཇུག་ཀྱང་དོན་དེ་(ལ)བདེ་སྤྲུ་ཏུ་འབྱུབ་
 ཕྱིར་ཡུལ་མཚོག་ལ་འདུད་པ་སྟོན་ཏུ་གཏོང་བ་ལྟར་འདྲིར་ཡང་བརྟན་བཅོས་བསྐྱར་
 བའི་བར་ཆད་ཞི་ཞིང་འཇུར་མཐར་ཕྱིན་པ་སོགས་དགོས་པ་བྱད་པར་ཅན་གྱི་ཕྱིར་
 འཇུར་ཕྱག་མཛད་པ་ཡིན་ལ། སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ལ་ཕྱག་མཛད་པ་ཡང་འདྲི་
 ཉིད་ཕྱིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཕྱི་སྟོན་མཐའ་དག་གི་དགོངས་འགྲེལ་ཡིན་ཡང་གཙོ་
 བོར་ཐེག་ཆེན་མཛོད་ཐེའི་དགོངས་འགྲེལ་ཏུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། དེ་ནི་ཕྱི་སྟོན་
 རོས་འཛིན་གྱི་ཕྱག་གམ་ཚོས་རྒྱལ་བཀས་བཅད་ཀྱི་ཕྱག་སྟེ། ཐོན་ཚོས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་
 བཀའ་བཞིན་ཏུ་ལོ་ལྟ་བུ་དག་གིས་འདུལ་བའི་ཕྱི་སྟོན་ཏུ་གཏོགས་པ་ཡིན་ན་ཐམས་
 ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་ཞེས་དང་། མདོ་སྤེར་གཏོགས་པ་ལ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ལ་
 དང་། མདོན་པའི་སྟོགས་ལ་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ལུར་ཇུར་པ་ལ་འཇུར་ཕྱག་མཛད་

པ་ཡིན་པར་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །འོན་ཀྱང་སྤྱི་ནས་ལོ་རྒྱུ་བ་རྒྱལ་སྤྱིས་གཞུང་རང་
རང་གི་བཞུགས་ཏེ་དང་མཐུན་པའི་ལྟ་ལམ་རང་གང་ལ་དད་པའི་ལྟ་གཞུག་ལྟ་བུ་ལ་ལྟ་
མཛད་པས་མ་དེས་པར་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་མཆན་དེ་ལྟན་གྱི་བསྟན་བཅོས་དངོས་བཤད་པ་ལ་གསུམ། །བསྟན་
བཅོས་ཚུལ་པ་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱ། བསྟན་པའི་བསྟན་བཅོས་ལུས་གྱི་རང་བཞིན་
དངོས། མཇུག་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའི་བྱ་བའོ། །

དང་པོ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་མཆོད་པར་བཞུགས་པ་ནི། བདེ་གསལ་ཆོས་ཀྱི་
སོགས་ཏེ། དེ་ལའང་། དགོས་དོན། བསྟན་དོན། ཆོག་དོན་གསུམ་ལས། དང་
པོ་ལ་རང་དོན་གྱི་དགོས་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་ན་སྤྱིས་བྱ་དམ་པ་དག་བྱ་བ་ཁྱད་པར་
ཅན་ལ་འཇུག་པ་ན་ཐོག་མར་རང་གང་ལ་དད་པའི་ལྟ་ལ་ལྟ་བུས་ནས་བྱ་བ་དེ་ལ་
འཇུག་པ་བཞིན་བྱ། སྤྱོད་དཔོན་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་གཞུང་ཚུལ་པའི་དང་པོར་ལྟ་བུ་
པར་ཅན་མཆོག་གསུམ་(ལན)གྱི་ཡོན་ཏན་བཞུགས་པའི་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་ཅིང་སྤྱོད་པས་སུ་
འགོ་བ་སྤྱོད་ཏེ་བྱུང་ནས་བསྟན་བཅོས་ཚུལ་པ་ལ་ལྟ་བུས་པ་ཡིན་ལ་དེས་ནི་རང་
ཉིད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་བྱ་དམ་པ་རྒྱལ་སྤྱི་སྤྱོད་པ་དང་མཐུན་པར་སྤྱོད་ལ། དེ་ལྟར་
བསྟན་པ་ལས་ཉན་པ་པོ་དག་གིས་ཀྱང་གང་ཟག་དམ་པར་ཤེས་ཤིང་དེའི་བྱ་བ་ནི་
དོན་ཡོད་པའི་སྤྱོད་ཏེ་གཞུང་ཚུལ་པ་པོ་དང་དེས་བསྟན་པའི་གཞུང་ལ་གུས་པ་སྤྱོད་
བ་དང་། དེ་བཞིན་ཏེ་ལྟ་བུ་དམ་པ་ལ་ལྟ་བུ་འཆོལ་བས་སྤྱོད་བྱས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་འཛད་
ཅིང་བསྟན་ནས་ཆེན་པོ་འབྱུང་ལ་དེའི་སྤྱོད་པས་ཀྱིས་བསྟན་བཅོས་ཚུལ་པའི་བར་
ཆད་ནི་ནས་ཚུལ་པ་མཐར་ཐུག་པ་སོགས་འདོད་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་འབྱུང་པ་
དང་། དེར་མ་ཟད་གནས་སྤྱོད་པས་མཛོད་མཛོད་དང་མཐར་དེས་ལེགས་ནི་བ་དམ་
པའི་གོ་འཕང་མཆོག་འཛོལ་པ་སོགས་ཀྱི་དགོས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་འབྱུང་ཏེ། སངས་
རྒྱུས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པའི་མདོར། གང་དག་སྤྱོད་པ་བདེ་གསལ་ལ། །མཆོད་

པ་ཆུང་དུ་བྱེད་པ་ཡང་། །ལྷ་མིའི་བདེ་བ་ཀྱན་བསྟོད་ནས། །འཆི་མེད་དམ་པ་ཐོབ་
པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་།

རྒྱ་ཆེར་རྒྱལ་པ་ལས་ཀྱང་། །བསོད་ནམས་རྣམ་སྒྲིན་བདེ་སྟེར་སྤྱག་བསུལ་ཐམས་
ཅད་སེལ། །བསོད་ནམས་ལྡན་པའི་མི་ཡིས་བསམ་པ་རྣམས་ཀྱང་འགྲེལ། །བདུད་
བཅོམ་ནས་ནི་བྱང་ཆུབ་ལྟར་དུ་རིག་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་དང་། །འདུལ་བ་
ལྷང་གཞིར་ཡང་། །བསོད་ནམས་རྣམ་སྒྲིན་བདེ་བ་དང་། །བསམ་པ་ཡང་ནི་འགྲེལ་
པར་འགྱུར། །ལྷ་ར་དུ་ཁྱི་བ་དམ་པ་ཡི། །ལྷ་རན་འདས་པ་རྟོགས་པར་འགྱུར། །ཞེས་
དང་། །ལྷ་དང་བདུད་ཀྱི་རིགས་དག་གིས། །བསོད་ནམས་ཁོ་ན་བྱེད་པ་ན། །བར་
ཆད་བྱ་བར་མི་རྣམས་སོ། །ཞེས་སོ། །

གཞན་དོན་གྱི་དགོས་པ་ནི། །གདུལ་བྱ་གཞན་དག་ཀྱང་དེ་ལྟར་(འབ)མཆོག་
གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ལ་བསུགས་པ་མཐོང་ཞིང་ཐོས་པ་ལས་དང་བ་སྐྱེལ། །དེ་ལས་
དཀོན་མཆོག་ལ་གྲས་པ་དང་དེ་ལས་གོ་འཕང་དམ་པ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་གསུང་རབ་
སྟོབས་དང་བྱང་པར་གཞུང་འདི་ཉིད་ལའང་གྲས་པ་སྐྱེས་ནས་རིམ་གྱིས་ཐོས་བསམ་
སྒོམ་པ་སོགས་ལ་གཞིལ་བའི་ཡིད་གྱིས་ཞུགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མཐར་ལེགས་པ་
དམ་པའི་མཆོག་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་འཐོབ་པའི་རྒྱར་འགྱུར་བའོ། །

གཉིས་པ་ནི། །ཆོག་རྒྱུད་གཉིས་པོ་འདིས་སྐབས་འོས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་
ཕྱག་འཆོལ་བ་དང་ཕྱག་འོས་གཞན་ཀྱན་ལའང་ཕྱག་བྱ་བའི་ཆུལ་བསྟན་རྟོ། །

གསུམ་པ་ནི། །ལུལ་གང་ལ་ཕྱག་འཆོལ་ན། །བདེ་གསེགས་ནི་སྤྱག་ཏ་སྟེ། །སྤ་
ནི་བདེ་བའམ་ལེགས་པའི་དོན་ཡོན་ལ་དེ་ཡང་འདིར་མཛོས་པ་དང་སྤྲུལ་མི་ལྡོག་པ་
དང་མ་ལུས་པའི་དོན་གསུམ་ལ་འཇུག་པའི་དབང་དུ་བྱ་ལ། །ག་ཏ་ནི་གསེགས་པའི་
དོན་ནོ། །དེའང་སྤངས་རྟོགས་གཉིས་ལ་བཤད་དུ་ཡོད་ལ། །སྤངས་པ་ཕུན་ཆོགས་
ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་སྤྱར་ན། །གསེགས་པ་ནི་སོང་བའི་དོན་ཏེ་འཁོར་བའི་སྤྱག་བསུལ་
ཀྱི་རྒྱ་སྤངས་ནས་དེའི་པ་རྩལ་དུ་སོང་བའོ། །དེ་མཛོས་པ་སོགས་གསུམ་དང་སྤྱར་

ཏེ་རིམ་པར་བཤད་ན། ཚད་མས་གནོད་པའི་མི་མངོས་པ་སྤྱད་པའི་ཚུ་བ་བདག་
འཛིན་དང་དེས་བསྐྱེད་པའི་སྤྱག་བསྐལ་ཏེ་དེ་དག་སྤངས་ནས་རིགས་ཤིང་འཐད་
པའི་མངོས་པ་བདག་མེད་ཀྱི་དོན་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ལེགས་པ་འཇམ་མངོས་པར་གཤེགས་
པ་སྟེ་གཞོན་ཅུ་མ་གཟུགས་ལེགས་ཤིང་མངོས་པ་བཞིན། འདིས་སྤྱད་ཅེད་བར་ལ་
ཆགས་བྲལ་བྱས་པའི་ཕྱི་རོལ་པའི་སྟོན་པ་དག་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་བསྟན་
ཏེ་དེ་དག་གིས་མི་མངོས་པ་སྤྱད་པའི་སྤྱག་བསྐལ་གྱི་རྒྱ་བདག་དུ་ཉ་བའི་མངོན་ཞེན་
ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་སྤངས་ཤིང་འབྲས་བུ་སྤྱག་བསྐལ་ཡང་མ་སྤངས་པས་སོ། །བདག་
འཛིན་དང་དེས་(ཡན)བསྐྱེད་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་ས་པོན་གཉེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱི་རྩད་
ནས་སྤངས་ཏེ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་འཁོར་བའི་གནས་སུ་སྤྱར་མི་ལྡོག་པར་གཤེགས་པ་སྟེ་
རིམས་ནད་ལེགས་པར་བྱང་བ་བཞིན། འདིས་སྟོབ་པ་འཕགས་པ་རྒྱན་ཞུགས་སྟགས་
ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་བསྟན་ཏེ་དེ་དག་གིས་ད་དུང་རྒྱ་བདག་ཉལ་ས་པོན་
མ་ཟད་པས་དེས་བསྐྱེད་པའི་ཉོན་མོངས་དང་དེས་ཀྱན་ནས་བསྤངས་པའི་ལས་ཀྱི་
དབང་གིས་འཁོར་བའི་གནས་སུ་སྟེ་བ་ལེན་པའི་སྟོན་ནས་སྤྱར་སྟོག་པ་ཡོད་པས་སོ། །

ཐབས་ཤེས་བྱུང་འབྲེལ་གྱི་ལམ་ལ་ཡུན་རིང་པོར་གོམས་པར་བྱས་པའི་སྟོབས་
ཀྱིས་སྟོན་གསུམ་གྱི་གནས་ངན་ལེན་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པ་
བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ལུས་པ་མེད་པར་ཟད་པར་སྤངས་ནས་
མཐར་ཐུག་གི་གནས་སུ་བཞོད་པའི་ཕྱིར་མ་ལུས་པར་གཤེགས་པ་སྟེ་བྱམ་པ་ལེགས་
པར་གང་བ་བཞིན་ནོ། །འདིས་འཕགས་པ་མི་སྟོབ་པ་ཉན་རང་དག་བཅོམ་དག་
ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་བསྟན་ཏེ་དེ་དག་གིས་ལུས་ཀྱི་མཚོང་རྒྱག་སྟགས་སྟོ་
གསུམ་གྱི་གནས་ངན་ལེན་དང་རང་གིས་རྟོགས་པའི་ལམ་གཞན་ལ་སྟོན་པ་ལ་སྟོ་
མི་གསལ་བའི་རྟོངས་པ་ཉིད་ད་དུང་ལུས་ཤིང་ཟད་པར་མ་སྤངས་པས་མཐར་ཐུག་
པའི་གནས་སུ་མ་བཞོད་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ནི་རྩམ་འབྲེལ་ལས། རྒྱ་སྤངས་ཡོན་ཏན་
གསུམ་བདེ་གཤེགས། ཉིད་ཡིན་སྤྱག་བསྐལ་རྟེན་མིན་ཕྱིར། ཁྲིམ་སྟགས་གསུངས་

པ་དང་། འགྲེལ་པར་ཡང་། ལེགས་པར་མ་སོང་མུ་སྟེགས་ནམས། སློབ་པ་ནམས་
ནི་ཡང་ཡང་འཁོར། མི་སློབ་བཅོད་བྱ་གྲན་བཅོད་མིན། བདེ་གཤེགས་གསུམ་ལས་
བྱང་པར་འཕགས། ཞེས་བྱང་བའི་དོན་བསུས་ཏེ་བཤད་པའོ། ཇི་ལྟར་སྤངས་པ་
ཆོས་གསུམ་གྱིས་སྤངས་པ་མཐར་ཐུག་གི་འགོག་(༤༦)བདེན་བསྟན་རྟོ། །

རྟོགས་པ་སྟན་ཆོགས་ཀྱི་དབང་རུ་བྱས་ན། གཤེགས་པ་ནི་རྟོགས་པའི་དོན་ཏེ་
མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ལ། དེ་ལེགས་པའི་སྒྲ་མངོས་པ་སོགས་གསུམ་དང་སྒྲར་
ནས་བཤད་ན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཁྱེན་པ་ནི། མངོས་པར་རྟོགས་པ་སྟེ་ཆོད་མས་མི་
བསྐྱུ་བའི་བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་མངོན་སུམ་རུ་རྟོགས་པའོ། འདིས་
སྤྱོད་ལ་པ་ལས་ལྷག་པར་བསྟན་ཏེ་དེ་དག་གིས་བདག་མེད་པའི་དོན་ལ་ཆོད་མས་
ངེས་པ་མ་ཆེད་པས་སོ། མཁྱེན་པ་བརྟན་པ་ནི། སྒྲར་མི་ལྷག་པར་རྟོགས་པ་སྟེ་
སྤྱིད་ཆའི་ས་བོན་ཆད་ནས་འཁྱེན་བྱེད་ཀྱི་ལམ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལུགས་ལ་ངེས་
པ་བརྟན་པོ་ཐོབ་པའི་རྟོགས་པ་དེ་ལས་ནམ་ཡང་འཁྱུར་བ་མེད་པའོ། འདིས་སློབ་
པ་འཕགས་པ་རྒྱན་ཞུགས་སོགས་ལས་ལྷག་པར་བསྟན་ཏེ་དེ་དག་གིས་འཇིག་རྟེན་
ལྟན་སྟེས་ཀྱི་ས་བོན་ཟེད་པར་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟ་བུའི་རྟོགས་པ་མ་ཐོབ་པས་
སོ། ཁ་ལྟས་པ་མཁྱེན་པ་ནི། ཁ་ལྟས་པར་རྟོགས་པ་སྟེ་ཐོག་གསུམ་གྱི་ལམ་ཁ་ལྟས་
པ་རྟོགས་པར་རྟོགས་ནས་རིགས་ཅན་གསུམ་ལ་སྟོན་རུས་པའོ། འདིས་མི་སློབ་པ་
ཉན་རང་དག་བཅོམ་ལས་ལྷག་པར་བསྟན་ཏེ་དེ་དག་གིས་ལམ་མཐའ་དག་རི་ལྟ་བ་
བཞིན་རུ་གསལ་བར་སྟོན་མི་རུས་པས་སོ། ཇི་དག་ནི། རྣམ་འགྲེལ་ལས། སློབས་
ལས་དེ་ཉིད་དང་བརྟན་དང་། ཁ་ལྟས་བྱང་པར་མཁྱེན་པར་བྱས། གཤེགས་པ་
རྟོགས་པའི་དོན་ཕྱིར་ཏེ། ཇི་ཕྱིར་སྤྱོད་ལ་དང་སློབ། མི་སློབ་ལས་ལྷག་དེ་ཡི་
ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། ཇི་ལ་སོགས་པ་ཆོས་གསུམ་ལྟན་གྱིས་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་
གི་ཡེ་ཤེས་ལམ་བདེན་བསྟན་རྟོ། ཇིས་ན་མངོས་པར་གཤེགས་པ་སོགས་ཀྱི་ཕྱིར་
བདེ་གཤེགས་ཏེ་སྤངས་བའི་དབང་རུ་བྱས་པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་རུ་

མཁུན་པ་སྐགས་ཀྱི་ཕྱིར་བདེ་གཤེགས་ཏེ་རྟོགས་(ལྷན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །ཡང་
སྤྱག་བསྐལ་མ་ལུས་པ་སྤངས་ཤིང་ཟག་པ་མེད་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་རྟོགས་པའི་ངང་
དུ་གཤེགས་པས་བདེ་གཤེགས་ཞེས་ས་བཟང་པའི་འགྲེལ་བར་བཤད་དོ། །

མདོར་ན་ལམ་བདེ་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་
བྱ་བདེ་བ་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཁོ་འཕང་མཐོན་པོར་གཤེགས་པས་ན་བདེ་
གཤེགས་ཞེས་ཏེ་དེ་ནི་བླ་མ་དམ་པའི་ཞལ་རྒྱན་ལས་བྱུང་བའི་མན་ངག་གིས་འཆད་
ཚུལ་ཏེ། བདེ་ནས་བདེ་བར་འགྲོ་བ་ལ། ཞེས་སྐགས་འཆད་འཇུར་ལྟར་རོ། །དེ་
དག་གིས་སྤངས་རྟོགས་རྟོགས་པར་བརྟེན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དོན་གཉིས་མཐར་སྦྱོར་
པའི་ཡོན་ཏན་མངའ་བའི་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་ལ་བསྟོད་པ་བསྟན་ཏེ། རྒྱད་
བླ་མར། དོན་གཉིས་ལྷན་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད། ཅིས་སོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྲག་པ་
རྒྱད་ཀྱི་དབྱིངས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་སྟོ་བྱར་གྱི་དྲི་མ་མཐའ་དག་
དང་བལ་བའི་ཚོས་ཀྱི་སྐུ་ནི་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་ཡིན་པར་མ་བཟད་ཚོས་དཀོན་
མཆོག་གྱུང་ཡིན་ལ་དེ་གང་ལ་མངའ་ན་བདེ་བར་གཤེགས་པ་ལའོ། །འདྲིའི་ཚོས་སྐུ་
ནི་དག་པ་གཉིས་ལྷན་གྱི་རོ་པོ་ཉིད་སྐུ་སྟེ་དེའང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་དབྱིངས་རང་
བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་བདེན་བྱབ་ཀྱི་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་དང་བལ་བ་ནི་
རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཆར་ལྱུར་པའི་རོ་པོ་ཉིད་སྐུ་དང་དགག་བྱ་སྟོ་བྱར་གྱི་དྲི་
མ་སྐྱབ་གཉིས་སྐུ་མོ་དང་བལ་བ་ནི་སྟོ་བྱར་དྲི་བལ་གྱི་ཆར་ལྱུར་པའི་རོ་པོ་ཉིད་སྐུ་
ཡིན་ལ། དེའི་སྐུ་མ་ནི་གང་ཞིག་འདོད་ཆགས་དང་བལ་བ་འགོག་པའི་བདེན་པ་
ཡིན་ཞིང་། དེ་ལྟ་བུའི་དག་པ་གཉིས་ལྷན་གྱི་ཚོས་ཉིད་དེའི་ཚོས་ཅན་དུ་ལྱུར་པ་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྲག་པ་རྒྱད་ཀྱི་བྱང་སྟོགས་སོ་བདུན་ནས་རྣམ་མཁུན་བར་གྱི་སྟེ་ཚན་
ཉེར་གཅིག་གི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ནི་ཡེ་ཤེས་ཚོས་སྐུ་སྟེ། བསྐྱེད་(ལལ་ན་ཡེ་ཤེས་ལྟའས་
རི་ལྟ་རི་སྟེད་མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཏེ་དེ་ལྟ་བུའི་མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམས་ནི་
གང་གིས་འདོད་ཆགས་དང་བལ་བྱེད་ལམ་གྱི་བདེན་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ་ཡིན་

ལ། དེ་ལྟ་བུའི་འགྲོག་ལམ་གཉིས་ནི་ཚོས་དགོན་མཚོག་སྟེ། རྒྱུད་ཁྲུང་། གང་ཞིག་གང་གིས་ཆགས་བྲལ་བ། །བདེན་གཉིས་མཚན་ཉིད་ཅན་དེ་ཚོས། ཞེས་སོ། །

ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་མངའ་ཞེས་པ་ནི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་དང་ལྡན་པའི་སྐྱོན་ས་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡོན་
 ཏན་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ་ལྡན་ཚོས་ཀྱི་ཆ་ནས་ཚོས་དགོན་མཚོག་གཙོ་བོར་བཟུན་ཏེ།
 དེའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱལ་ལ་སྐྱེ་གསུམ་མངའ་ཡང་འདིར་ཚོས་དགོན་མཚོག་དོས་བཟུང་
 བའི་ཕྱིར་དེ་གཙོ་བོར་སྐྱོན་ལ་དེའི་ཕྱགས་ཀྱིས་གཟུགས་སྐྱེ་གཉིས་ཀྱང་མངའ་བར་
 བཟུན་ལ། སངས་རྒྱལ་འཕགས་པའི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་འགྲོག་ལམ་བཟུན་པ་འདིས་
 བྱང་འཕགས་སོགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་འགྲོག་ལམ་ཡང་བཟུས་སོ། །ཡང་འགྲེལ་པ་འགའ་
 ཞིག་ཏུ། ཚོས་སྐྱེ་ལ། རྒྱུད་ཁྲུང་། ཚོས་སྐྱེ་རྣམ་གཉིས་ཤེས་བྱ་སྟེ། ཞེས་སོགས་ལྟར་
 རྟོགས་པ་ཚོས་སྐྱེ་དང་བཟུན་པ་ཚོས་སྐྱེ་གཉིས་དང་དེའི་ཕྱི་མ་ལའང་ཟབ་མོ་དང་སྐྱ་
 ཚོགས་པའི་རྒྱལ་སྟོན་པ་གཉིས་ཡོད་ལ་དེ་དག་ཚོས་དགོན་མཚོག་ཡིན་ཞིང་དེ་བདེ་
 བར་གཤེགས་པ་ལ་ལྡན་པས་མངའ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ལྟར་བཟུན་པ་ཚོས་སྐྱེ་གཉིས་
 བོ་མངའ་བར་གསུངས་པ་འདིས་ཟབ་མོ་སྟོན་པ་པོའི་ཡོངས་སྐྱེ་དང་སྐྱ་ཚོགས་པའི་
 རྒྱལ་སྟོན་པའི་སྐུ་ལ་པའི་སྐྱེ་གཉིས་ཀྱང་མངའ་བར་མཚོན་པའོ་ཞེས་འཆད་དོ། །དེ་
 དག་གིས་སངས་རྒྱལ་དགོན་མཚོག་དང་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོས་དགོན་མཚོག་མཐའ་དག་
 ཐུག་གི་ཡུལ་དུ་བཟུན་ཏོ། །

སྤྱི་ཞེས་པ་ནི་བྱང་འཕགས་རྣམས་ཏེ་འདིས་དགེ་འདུན་དགོན་མཚོག་བཟུན་
 ལ་དེ་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཐུགས་ལས་སྐྱེས་པའི་སྤྱི་ཡིན་ལ། སྤྱི་ཞེས་པའི་
 དོན་ནི་ཐེག་(འན)ཆེན་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པའི་ཚོ་སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་སུ་སྐྱེས་
 པ་དང་མཐར་སངས་རྒྱལ་པ་ན་སངས་རྒྱལ་གྱི་གདུང་འཛོལ་པ་དང་དེའི་ཚོ་ཚོས་
 འཁོར་སྐྱོར་བ་སོགས་སངས་རྒྱལ་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ལ། རིགས་
 སུ་སྐྱེ་རྒྱུ་ལྡང་རྒྱུད་སྤྱི་མར། ཐེག་མཚོག་ལ་མོས་ས་པོན་ཤེས་རབ་ནི། །སངས་
 རྒྱལ་ཚོས་སྐྱེད་མ་དང་བསམ་གཏན་གྱི། །བདེ་བའི་མངའ་ལ་གནས་སྤྱིང་རྗེའི་མ་མ་

ཅན། གང་ཡིན་དེ་ནི་ཐུབ་པའི་རྩེས་སྒྲིམ་སྤྲུལ། ཁྱིམ་ཐོག་ཆེན་གྱི་ཚོས་ལ་མོས་པ་
ས་པོན་ཕྱོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ནི་མ་བསམ་གཏན་གྱི་བདེ་བ་མངལ་སྤྱིར་རྩེ་
ཆེན་པོ་ནི་སྤྱོད་བའི་མ་མ་སྟེ་བཞི་ལས་སངས་རྒྱུས་གྱི་རིགས་སུ་སྒྲིམ་པར་གསུངས་པ་
ལྟར་རོ། འདིར་ཐོག་ཆེན་མཛོད་ལམ་ཐོབ་ཆོ་སངས་རྒྱུས་རྣམས་གྱི་རིགས་སུ་སྒྲིམ་
པར་འཛོག་པ་ནི། དབྱ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས། འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་
གྱི་རིགས་སུ་འདྲ་སྒྲིམ་པ་སྟེ། ཁྱིམ་གསུངས་པ་ལྟར་ཉེ་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་སྒྲིམ་
པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སངས་རྒྱུས་གྱི་རིགས་སུ་སྒྲིམ་པའི་ཚུལ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྤྲུལ་བྱང་
འཕགས་རྣམས་དང་བཅས་པའི་དགོན་མཚོག་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་གསུམ་ནི་ཐོག་ཆེན་
གྱི་རྒྱབས་འགྲོའི་ཡུལ་སྤྱོད་པ་ཡིན་ལ། དགོན་མཚོག་རིན་ཆེན་ཁྱིམ་པའི་དོན་
ཡང་སྤྲུལ་ལས། འབྱུང་བ་དགོན་ཕྱིར་བྱི་མེད་ཕྱིར། ཁྱིམ་ཐོགས་གསུངས་པ་ལྟར་
རོ། རྒྱབས་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་རྒྱས་པར་ནི་རྒྱུད་སྤྱོད་མ་ཐོགས་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་
ཤེས་པར་བྱོ། རྒྱ་དཔེ་ལྟར་ན། བདེ་གཤེགས་སྤྲུལ་བཅས་ཚོས་གྱི་སྤྱོད་མངའ་ཁྱིམ་
འབྱུང་ལ་དེ་ནི་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་སྤྱིར་བའི་ཐོར་བྱས་པ་དང་བྱང་སེམས་ལའང་
རྟོགས་པའི་ཚོས་སྤྱོད་མངའ་བར་བསྟན་པའི་ཆེད་ཡིན་པར་བཤད་དོ། གཞན་ཡང་
ཐོག་ཆེན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་(ཤ)པའི་རྒྱབས་གནས་སུ་འོས་པ་མ་ཡིན་ཡང་ཡོན་ཏན་
དང་ལྷན་ཁྱིམ་པན་འདྲེན་ཆེ་བའི་སྟོན་སྤྲུལ་འོས་སུ་བྱུང་པ་བྱང་སེམས་སོ་སྟེ།
ཉན་རང་སྟོབ་མི་སྟོབ་ཐམས་ཅད། སོ་སྟེའི་མཁན་སྟོབ། སྤྱོད་གཞུགས་དང་སྤྲེགས་
བས། མཚོད་རྟེན་ཐོགས་ཀུན་ལའང་ཕྱག་འཆོལ་ཁྱིམ་པའོ། །

འོན་རྒྱབས་འགྲོ་བདུན་ཅུ་པར། ཐུབ་དབང་དག་གི་སྤྱོད་གསུམ་དང་། རྒྱ་དན་
འདས་དང་གང་ཐག་བརྒྱད། ཅིས་ཐོག་དཔན་འཕགས་པ་རྣམས་རྒྱབས་གནས་
སུ་གསུངས་ལ། ཤར་རིའི་ཡུང་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཞེ་ན། མི་
འགལ་ཉི། དེ་དག་ནི་རྒྱབས་གནས་སྤྱིའི་དབང་དུ་བྱས་ལ་འདིར་ནི་ཐོག་ཆེན་ཐུན་
མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱབས་གནས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པས་སོ། །ཡང་བྱང་སེམས་གྱིས་

ཉན་ཐོས་ལ་ཕྱག་འཆའ་བ་བྱ་མོ་ཕྱ་ངན་མེད་གྱིས་བྱིན་པས་བཀའ་པས་མི་རིགས་སོ་
སྟམ་ན། དེ་ནི་དགོངས་པ་ཅན་ཏེ་ཕྱིས་དེ་ཉིད་གྱིས་ཀྱང་ཕྱག་བཅའ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་
བུ་རྟེན་ཏུ་བཤད་དོ། །ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཕྱག་འཆའ་ན། ལྷན་པར་ཏེ་ལྷན་ལྷན་པས་མང་
པོར་སྤུལ་ནས་འདུད་པ། དག་ལྷན་པས་བསྟོད་བསྟེན་པས་བཞེད་པ། ཡིད་ལྷན་པས་
ཡོན་ཏན་རྗེས་སུ་དྲན་པ་སྟེ་སྟོན་ལྷན་ལྷན་པའི་སྟོན་ལྷན་ཕྱག་འཆའ་བའོ། །གང་ཟག་
གང་གིས་ཕྱག་འཆའ་ན། ལྷན་སྤྲས་ཞི་བའི་ལྷན་སོ། །དུས་ནམ་གྱི་ཆོ་ཕྱག་འཆའ་
ན། དཔྱན་བཅོས་ཚུལ་པའི་ཐོག་མར་རོ། །ཕྱག་འཆའ་ནས་ཅི་བྱེད་ན། ཏེ་ཞེས་པ་
ལྷན་བྱས་ཏེ་ཟས་ཟ་ཞེས་པ་ལྟར་ཕྱག་འཆའ་ནས་བསྟན་བཅོས་ཚུལ་པ་ལ་འཇུག་
ཅས་ཆོག་འོག་མ་འདྲེན་པ་སྟེ་ལྷན་བཅས་གྱི་ཆོག་སོ། །

གཉིས་པ་ཚུལ་པར་དམ་བཅའ་བ་ནི། བདེ་གཤེགས་སྤྲས་གྱི་སོགས་ཏེ། དེ་
ལ་ཡང་དགོས་དོན། དམུས་དོན། ཆོག་དོན་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཚུལ་པར་
དམ་(ཉན)བཅའི་ཆོག་སྟོན་ཏུ་སྟོས་པས་ནི་དམ་པ་རྣམས་ཁས་སྒྲངས་པའི་ཁྱར་ནམ་
ཡང་མི་འདོར་ཞིང་དེ་ལས་ནམ་ཡང་ལྟོག་པ་མི་སྲིད་པས་ཚུལ་པ་མཐར་ཕྱིན་པར་
འགྱུར་བ་སྟེ། ཤེས་རབ་སྟོང་བྱ་ལས། དམ་པ་མང་པོ་ཁས་འཆེ་མི་བྱེད་ལ། གལ་ཏེ་
དཀའ་བས་ཁས་ནི་སྒྲངས་ཀྱང་ན། རྩོལ་རི་མོ་བྱིས་པ་ལྟ་བུར་ནི། ཤི་ཡང་གཞན་
ཏུ་བྱེད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་པར་ཡང་། གཞན་དོན་
བཅེ་བ་ཅན་རྣམས་སྟོན་ཕྱིར་ཡང་། རང་གི་ལུས་པ་སྟོད་པར་མི་བྱེད་དེ། རྟེན་བྱ་
དམ་པ་ཁྱར་སྟེ་ཁྱར་བ་དག ཉམ་བའི་གནས་སུ་ནམ་ཡང་འདོར་མི་བྱེད། ཅིས་
སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཆོག་རྒྱུད་གཉིས་པོ་འདིས་བཞེད་བྱའི་དོན་བསྟན་ཏེ་རང་བཟོ་
དང་རྫོས་པ་སྤངས་པའི་སྟོན་ལྷན་ཚུལ་པར་ཁས་སྒྲངས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། བདེ་བར་
གཤེགས་པའི་སྤྲས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་གྱིས་ཐོག་མར་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་
སེམས་བསྐྱེད། བར་ཏུ་སྟོད་པ་ཕྱིན་ཏུག་ལ་བསྐྱབ་སྟེ་མཐར་མངས་རྒྱས་པའི་བར་

ཀྱི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་མཐའ་དག་གི་གནད་འདུས་པའི་ཉམས་ལེན་
 ཀྱི་ཕྱོམ་ཆེན་པོ་ལ་འཇུག་པ་ནི་འདིར་བརྗོད་ཅེས་བརྗོད་བྱ་ངོས་བཟུང་བ་ཡིན་ལ།
 དེ་ཡང་སེམས་བསྐྱེད་པ་འཇུག་པའི་སྦྱོང་པ། ཕྱིན་བྱུག་གི་ཉམས་ལེན་སྦྱབ་པ་སྦྱབ་
 པའི་སྦྱོང་པ། ཆོས་སྤྱོད་འཛིན་ལས་དང་བཅས་པ་བྱུང་པའི་སྦྱོང་པ་སྟེ་སྦྱོང་པ་གསུམ་
 ཀྱིས་བསྟུས་པའོ། །དེ་ལྟར་སྦྱོང་པ་གསུམ་ལས་གཞུང་འདིས་སྤྲོ་མ་གཉིས་རྒྱས་པར་
 བཟླ་ཅིང་ཕྱི་མ་མདོར་བསྟུས་ཏེ་བཟླ་ན་རོ། །

ཡང་ན་ཕྱོམ་ཞེས་པ་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱར་རྒྱར་པའི་བསྟུང་པ་སྟེ། དེ་ལ་བསམ་
 པ་སེམས་བསྐྱེད་དང་སྦྱོར་བ་བསྟུང་པ་སྦྱབ་པ་གཉིས་ལས། སྤྲོ་མ་ལ་སྦྱོན་པ་དང་
 འཇུག་པ་གཉིས། ཕྱི་མ་(པ་)ལ་ཕྱོག་པའི་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱིས་སྦྱོང་ལས་ཕྱོག་པ་དང་
 འཇུག་པའི་ཚུལ་བྲིམས་ཕྱིན་བྱུག་ལ་སྦྱོང་པ་སྟེ་གཉིས་སམ། ཡང་ན་ཕྱོམ་པའི་ཚུལ་
 བྲིམས་སོགས་ཚུལ་བྲིམས་གསུམ་ཡོད་ལ། དེ་དག་ལ་སྦྱོབ་པའི་སྐབས་སུ་ཤེས་པར་
 བྱ་བ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་སྤང་བར་བྱ་བ་བདག་གཞན་གྱི་ཉེས་སྦྱོན་ཐམས་ཅད་བསྟུང་
 པར་བྱ་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཡིན་པས་ན་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་
 བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཉམས་ལེན་མཐའ་དག་བསྟུས་པའོ། །དེ་ལྟར་འགྲེལ་
 ཆེན་དུ། ཕྱོམ་པ་སྟེ་བྱང་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་བཟུང་བ་སྦྱོན་དུ་སོང་བའི་བྱང་རྒྱུད་སེམས་
 ད་པའི་བསྟུང་པ་ཡང་དག་པར་སྤངས་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་ལ། ཡང་ཕྱོམ་པ་
 ནི་ནི་དགེ་བ་སྦྱོང་བ་དགེ་བ་ལ་འཇུག་པ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བཤད་པའོ། ཞེས་འཆད་
 པའང་འདུག་སྟེ་རྒྱ་ཆེའོ། །དེས་ན་ཕྱོམ་ཞེས་པ་ཉེས་སྦྱོང་ཕྱོམ་པའི་ཚུལ་བྲིམས་ཅམ་
 ལ་འཆད་པ་ནི་བྱུང་བའོ། །

འཇུག་པ་ཞེས་པ་ནི། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་བརྗོད་བྱའི་དོན་
 ཀྱི་ཕྱོམ་ཆེན་པོ་ལ་སྤང་སྤང་སོ་སོར་མ་ནོར་བར་ངེས་པའི་སྦྱོན་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་
 པ་ལ་ངེ་ལྟར་འཇུག་པའི་ཐབས་བཟླ་བ་སྟེ། དལ་འཕྱོར་རྟེན་དཀའ་ནས་བསྦྱོ་
 པའི་བར་གྱི་ལུ་བཅུའི་དོན་ལ་འཇུག་ཚུལ་གསལ་བར་བཟླ་བ་དེའོ། །འོ་ན་འདི་

རང་བཟོར་བྱས་ནས་བརྗོད་དམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། བརྗོད་བྱའི་དོན་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་
 ཆེ་བ་རྣམས་ལལ་པའི་རྒྱུད་ལུལ་དུ་མ་གྱུར་པས་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ལྷང་ལ་མ་བསྟན་པར་
 རང་སྟོབས་ཀྱིས་འཆད་མི་རུས་པས་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ལྷང་
 ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་རབ་ཆད་མར་གྱུར་པ་ལས་འབྱུང་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ལས་
 ལྷང་གི་དགོངས་པ་ལས་མ་འདས་པར་བརྗོད་(༡༠ན)ཅེས་པ་སྟེ་གཙོ་བོར་རང་བཟོའི་
 ཉེས་པ་སྤོང་བ་བསྟན་ནས་ཞར་ལ་ལྷང་གི་དགོངས་པ་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་པ་འང་བསྟན་
 ཏེ་དེ་ནི་རང་དགར་རྩོམ་པའི་ཉེས་པ་སྤང་བའོ། །

འོན་ལྷང་ཉིད་ཀྱིས་ཆོག་པས་འདི་བརྒྱམས་པས་ཅི་བྱ། དགོས་པ་མེད་ཅིང་
 རྣོས་པར་ཡང་མི་འབྱུར་རམ་ཞེ་ན། གསུང་རབ་དག་ལས་གདུལ་བྱའི་སྤོའི་དབང་
 གིས་ལྷ་ཆོགས་སུ་བསྟན་པ་རྣམས་སྟོ་དམན་ཞིང་བཙོན་འབྱས་ཞན་པའི་གང་ཟག་
 རྣམས་ཀྱིས་དེ་དག་གི་དགོངས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་གཟུང་བར་མི་རུས་པས་ན་འདིར་
 དོན་གྱི་གནད་ཆང་ལ་མ་ཞོར་བ་ཆོག་མདོར་བསྟུས་པའི་སྟོ་ནས་ནི་འཆད་པས་ལྷང་
 དང་རྣོས་པའི་སྟོན་མེད་པར་མ་ཟད་གཞུང་ཁུང་བྱས་ལྷང་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་བདེ་སྟག་
 དུ་རྟོགས་པའི་དགོས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་སྟེ་འདིས་རྣོས་པའི་ཉེས་པ་
 སྤང་བ་དང་དགོས་པ་ཡོད་པ་རང་བསྟན་ཏོ། །བརྗོད་པར་བྱ་ཞེས་པ་ནི་རྩོམ་པར་
 དམ་བཅའ་བ་དངོས་སོ། །འགྲེལ་པ་རྣམས་སུ་ཐུག་འཆལ་ཞེས་བྱངས་ཞེས་དང་།
 བརྗོད་པར་བྱ་ཞེས་བཤད་པའི་གཞིར་བྱངས་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་བཤད་གཞི་སྟོན་དུ་ཡར་
 བྱངས་ནས་འཆད་པར་མཛད་ནའང་འདིར་གཞུང་ན་ཡོད་པ་ལྟར་རིམ་པར་བཤད་
 དེ་འོག་མ་རྣམས་ལའང་དེ་བཞིན་ནོ། །

གོང་དུ་མཆོད་བརྗོད་དང་རྩོམ་པར་དམ་བཅའི་དགོས་པ་བཤད་པའི་སྐབས་སུ་
 བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པའི་བར་ཆད་ཞི་བའི་ཆེད་དུ་བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པ་ལས་མི་རྟོག་
 པའི་ཆེད་ཡིན་པར་གསུངས་པ་འང་རྗེས་འབྱུག་ལ་སྟོབ་པའི་ཆེད་དུ་དེ་ལྟར་བསྟན་
 པ་ཡིན་གྱི་སྟོབ་དཔོན་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པས་བར་ཆད་བྱུང་གིས་དོགས་

པ་དང་དོན་ལྡན་གྱི་བྱ་བ་བཅུ་མས་པ་ལས་ལྷོག་པ་མི་སྲིད་དོ་ཞེས་སྒྲིབ་དཔོན་ནག་
 བོ་པ་གསུང་ངོ། །དེ་ལ། བདེ་གསེགས་ཚུལ་གྱི་སྒྲུ་མངའ་སྒྲུག་གིས་(༡༠བ)ཕྱག་
 འཆོལ་བ། བདེ་གསེགས་སྒྲུ་གྱི་སྒྲུག་གིས་བརྗོད་བྱ། བརྗོད་པར་བྱ་ཞེས་པས་
 དགོས་པ། དེ་དག་གིས་ཕྱགས་ལ་འབྲེལ་བ། ལུང་བཞིན་ཞེས་པས་རང་བཟོའི་སྟོན་
 སྲང་བ། མདོར་བསྟུན་ཞེས་པས་སྒྲོམ་པའི་སྟོན་སྲང་བ་སྟེ་ཆོགས་བཅད་འདིས་དོན་
 ཐུག་བསྟན་ཞེས་ནམ་སྲང་གསུང་ལ། ཡང་དང་པོ་ཕྱག་འཆོལ་བ་ལ་སྒྱུབས་འོས་
 ལ་ཕྱག་འཆོལ་བ་དང་ཕྱག་འོས་ལ་ཕྱག་འཆོལ་བ་གཉིས་སུ་སྟེ་བའམ་ཕྱག་གི་ཡུལ་
 དགོད་པ་དང་དེ་ལ་ཕྱག་འཆོལ་བ་གཉིས་སུ་སྟེ་ནས་དོན་བདུན་བསྟན་པར་གསུངས་
 བའང་ཡོད་དོ། །འདིར་དགོས་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཞི་འཆད་པ་ལ། དགོས་འབྲེལ་
 གྱི་དག་བཞོད་པའི་དགོས་པ་ནི། བསྟན་བཅོས་ལ་དགོས་སྒྲུག་བཞི་མེད་དོ་སྟུང་
 བས་གཞུང་ལ་མི་འཇུག་པའི་གཉེན་པོར་དེ་བཞི་ཡོད་པར་བསྟན་པ་ལས་དགོས་
 སྒྲུག་ཡོད་པར་རྟོགས་ནས་བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེའང་དབང་
 རུལ་གྱིས་ཡིད་ཆེས་པའི་སྟོན་དགོས་སྒྲུག་ཡོད་པར་རྟོགས་ནས་འཇུག་པ་དང་།
 དབང་རྟོན་ལ་དོན་འཇུག་གི་ཐེ་ཚོམ་བསྐྱེད་པའི་སྟོན་དེ་བཞི་ཡོད་པར་རྟོགས་ཏེ་
 བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པའོ། །

སོ་སོའི་ངོ་བོ་ལ། སྒྲིབ་དག་ཅུ་ལ་ཡོད་པའི་དགོས་སྒྲུག་བཞི། དགོས་འབྲེལ་
 དག་ལ་ཡོད་པའི་དགོས་སྒྲུག་བཞི། བསྟན་བཅོས་ལུས་ལ་ཡོད་པའི་དགོས་སྒྲུག་
 བཞི་རྣམས་སུ་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་ནི། བདེན་ཆོག་ཐམས་ཅད་ལ་བཅིར་རུང་སྟེ།
 དཔེར་ན་བྱམ་པ་ཞེས་པའི་དག་ལྟ་བུ་ལ། །བྱམ་པ་ནི་བརྗོད་བྱ། དེ་ལས་དོན་རྟོགས་
 པ་དགོས་པ། དེ་ལས་སྟེས་ཐུབ་དོན་ཐུབ་པ་ཉིང་དགོས། དེ་དག་སྟེ་སྟེ་འབྲེལ་བ་
 ནི་འབྲེལ་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། བསྟན་བཅོས་ལུས་ལ་ཡོད་པའི་དགོས་སྒྲུག་བཞི་
 བརྗོད་བྱ། དག་ལས་རྟོགས་ལྡན་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཐམ་པེས་པ་སྟེ་བ་(༡༡ན)དགོས་པ། དེ་
 ལས་བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པ་ཉིང་དགོས། དེ་དག་སྟེ་ཐེ་ཚོམ་ཐེ་ཚོམ་པེ་ལ་འབྲུང་

བ་ནི་འབྲེལ་བའོ། །གསུམ་པ་ནི་འདིར་བཤད་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། དེའང་བདེ་གསེགས་སྤྲུལ་གྱི་ཉམས་ལེན་གྱི་ཕྱོམ་བསམ་པ་སེམས་བསྐྱེད་སྦྱོར་བ་ཕྱིན་བྱུག་ཐོབ་བྱའི་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པ་ནི་བརྗོད་བྱ། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་འདི་ལ་ཐོས་མོགས་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བརྗོད་བྱའི་དོན་ཁོང་རྩ་ཆུང་པ་ནི་དགོས་པ། ཁོང་རྩ་ཆུང་པ་ལྟར་ཉམས་སྤྲུལ་ངས་པ་ལས་མཐར་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པ་ནི་ཉིང་དགོས། བསྟན་བཅོས་དང་དགོས་པ་གཉིས་ཐབས་དང་ཐབས་བྱང་གི་ཚུལ་རྩ་འབྲེལ། དགོས་པ་དང་ཉིང་དགོས་གཉིས་རྒྱ་དང་འབྲས་བྱའི་ཚུལ་རྩ་འབྲེལ་བ་ནི་འབྲེལ་བ་སྟེ། དེའང་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་ནི་བརྗོད་བྱའི་དོན་རྟོགས་པའི་ཐབས་དང་ཐབས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བརྗོད་བྱའི་དོན་རྟོགས་པ་ནི་དགོས་པ་སྟེ་དེ་ནི་ཐབས་ལས་བྱུང་བ་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་དགོས་པ་ནི་རྒྱ་དང་རྒྱ་དེ་ལས་བྱུང་བའི་མཐར་ཐུག་གི་ཉིང་དགོས་ནི་འབྲས་བྱའོ། །དེ་དག་གཞུང་གིས་བསྟན་ཚུལ་ལ། ཁ་ཅིག་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་མིང་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན་པར་བཞེད་ལ། ཁ་ཅིག་མཆོད་བརྗོད་དང་ཚོམ་པར་དམ་བཅས་བསྟན་པར་གསུངས་ཏེ། འདི་ལྟར་ན་མཆོད་བརྗོད་དང་ཚོམ་པར་དམ་བཅས་གཉིས་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོ་དང་དགོས་པ་མོགས་བཞི་བསྟན་བྱ་པལ་པའོ། །

ཡང་བདེ་གསེགས་སྤྲུལ་གྱི་ཕྱོམ་ལ་འབྲུག་པ་ཞེས་པས་བརྗོད་བྱ་དང་། བརྗོད་པར་བྱ་ཞེས་པས་དགོས་པ་དང་། བདེ་གསེགས་ཆོས་ཀྱི་སྦྱ་མངའ་ཞེས་པས་ཉིང་དགོས་བསྟན་ཏེ་དེ་གསུམ་དངོས་བསྟན་དང་། འབྲེལ་བ་ནི་སྤྲུལ་མ་ཐེན་པས་ཤུགས་ལ་བསྟན་ཞེས་འགའ་ཞིག་གསུངས་ལ་འདིར་དེ་ལྟར་བྱ་སྟེ་དེ་ནི་སྤྲུལ་ཐེན་མ་ཐེན་ལ་དངོས་བསྟན་དང་ཤུགས་བསྟན་རྩ་བྱས་པའོ། །དེ་(༡༡བ)ལྟར་དགོས་མོགས་བཞི་གཞུང་གིས་བསྟན་ཚུལ་ལ་གཙོ་བོ་ལྟ་བུའི་དབང་རྩ་བྱས་པ་དང་དངོས་ཤུགས་ཀྱི་དབང་རྩ་བྱས་པ་གཉིས་ཡོད་དོ། །ཡང་བརྗོད་བྱ་དང་འབྲེལ་བ་ཕྱོག་ཚུལ་བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་དང་འདྲ་བ་ལ། རང་གི་ཡིད་ལ་བསྐྱོམ་སྦྱིར་ཞེས་པ་ནས་དོན་ཡོད་འབྱུར་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་གནས་སྐབས་ཀྱི་དོན་འབྱུང་པའི་ཆ་ནས་དགོས་པ་

བསྟན། མཐར་ཐུག་གི་དོན་ལྟུང་པའི་ཆ་ནས་ཉིང་དགོས་བསྟན་ཞེས་ས་བཟང་
བའི་འགྲེལ་པར་བཤད་དོ། །

གསུམ་པ་ཁེངས་པ་བསྐྱར་བ་ནི། སྟོན་ཆད་མ་བྱུང་མོགས་ཏེ། འོ་ན་ཡུང་རི་
ལྟ་བུ་བཞེན་འཆད་ནའང་བརྗོད་བྱ་དང་རྗོད་བྱེད་གཉིས་ཀའི་སྟོན་སྒྲུ་མ་ནམས་
ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཞིག་འཆད་རྒྱ་ཡོད་དམ་ཟེད། མེད་ན་དོན་གཉིར་
ཅན་གཞན་སུ་ཞིག་འདི་ལ་འཇུག་ཅེ་ན། བརྗོད་བྱའི་ངོས་ནས་རྒྱལ་བའི་བཀའ་དང་
དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་ལས་སྟོན་ཆད་མ་བྱུང་བའམ་སྒར་མ་གྲགས་པའི་
དོན་ལྟག་པ་ཅུང་ཟད་ཅམ་ཡང་བསྟན་བཅོས་འདིར་བརྗོད་དུ་མེད་པ་སྟེ་བརྗོད་
པར་མི་རུས་ལ། དོན་སྒར་མ་གྲགས་པ་མེད་ཀྱང་ཆོག་གི་བཤོད་པའི་ཁྱད་པར་སྟན་
ངག་གི་རྒྱན་གྱིས་མཛེས་པས་མཁས་པ་དགའ་བ་བསྐྱེད་རུས་པ་ཞིག་ཡོད་དམ་སྟུམ་
ན། དོན་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པར་མ་ཟད་རྗོད་བྱེད་ཆོག་གི་ངོས་ནས་ཀྱང་ཆོག་རྒྱན་སྒྲ་
ཆོགས་ཀྱིས་མཛེས་པར་སྒྲས་པའི་སྟན་ངག་དང་ཡི་གེ་སྟེ་ཡང་སྟེལ་བ་ལ་སོགས་པའི་
སྟེབ་སྟོར་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་མཁས་པའང་བདག་ལ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ་མི་ཤེས་
པས་སོ། །རྒྱ་མཆན་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱིར་གཞན་ནས་དཔྱོད་དང་ལྡན་པ་མང་པོ་དགའ་
ཞིང་ཡིད་འཕྲོག་པའི་སྟོན་ནས་འཇུག་པར་འགྱུར་བའི་དོན་དུ་བསྟན་བཅོས་འདི་རྩམ་
པར་བྱའོ་སྟུམ་པའི་བསམ་པའང་བདག་ལ་མེད་ཅེས་པ་སྟེ་དོན་དང་ཆོག་ལ་མཁས་
པའི་ཁེངས་པའི་ང་རྒྱལ་བསྐྱར་ནས་ཞི་ཞིང་(༡༢༡)དུ་ལ་བའི་རྒྱལ་གྱིས་བཅུམས་པ་
ཡིན་གྱི་ངེད་ཀྱིས་བྱས་པ་འདི་ལས་ལྟག་པ་སུ་ལའང་མེད་ཅེས་པའི་ཁེངས་སེམས་
ཀྱིས་བཅུམས་པ་མིན་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །

དཔེ་ཁ་ཅིག་ན། དེ་ཕྱིར་གཞན་གྱི་དོན་དུ་འདི་མ་བྱས། ཞེས་ཡོད་པར་མངོན་
ལ། དེའི་དོན་ནི་སྒྲུ་མ་སྒྱར་བཤད་ཀྱང་ཆོག་ལ། འགའ་ཞིག་ཏུ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་
ཡུང་དོན་རྟོགས་རུས་པའི་གང་ཟག་གཞན་གྱི་དོན་དུ་འདི་མ་བྱས་ཞེས་འཆད་པ་

ལྟར་བྱས་ཀྱང་འདྲོ། །གང་ལྟར་ཡང་དེ་ལྟ་བུ་དག་གི་དོན་རྒྱ་བསྟན་བཅས་འདི་
བྱས་པ་མིན་པར་གཞུང་འདིས་བསྟན་ལ། དེར་མ་ཟད། ལྱང་ལས་མ་བྱང་བ་བརྗོད་
ན་ལམ་གོ་ལ་བར་འཇུག་བ་དང་སྟན་དངགས་དང་སྟེབ་སྒྱུར་ཅམ་གྱིས་འཇིག་རྟེན་
ལས་འདས་པའི་དོན་ཟབ་མོ་སྟོན་པ་དང་རྟོགས་པར་མི་རུས་པའང་འདིས་བསྟན་
པ་ཡིན་པར་འགྲེལ་པར་གསུངས་སོ། །དཀའ་འགྲེལ་རྒྱུ་འདྲ་བསྟན་བཅས་ཙོམ་པ་
ལ་སྟེབ་སྒྱུར་ལྟར་ལེན་པས་གཞུང་མངོས་པ་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་དང་ཕན་འདོགས་པ་
ལྟར་ལེན་པས་སེམས་འདུལ་བ་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་སྟེ་ཆུལ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། སྟོབ་
དཔོན་ཞི་བའི་ལྟ་འདི་ནི་ཕན་འདོགས་པ་ལྟར་ལེན་པ་ཡིན་གྱི་སྟེབ་སྒྱུར་དང་སྟན་
དག་ལ་སོགས་པ་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་སོགས་དང་། དེ་ལྟ་ཡིན་རྒྱ་ཅིན་
ཀྱང་འདི་ལ་དགོས་སོགས་མེད་དོ་ཞེས་བསམ་པར་མི་བྱ་སྟེ་བརྗོད་བྱ་སོགས་ལུག་
སུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྟན་ཞིང་ཁྱད་པར་དགོས་པའི་དགོས་པ་གཞན་དོན་ལུག་སུམ་
ཚོགས་པ་འབྱུང་བ་ཡིན་ཞེས་དང་། ཡང་ན་སྟོབ་དཔོན་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པ་དང་
བདེན་པར་གཟིགས་པའི་ཚོག་ལ་ནི་དགོས་པ་ལ་སོགས་པ་མེད་པར་དོགས་པ་མི་
རིགས་པས་ཞེས་སོགས་དང་། རང་གི་དོན་རྒྱ་བསྟན་པས་བསྟན་པས་ནི་མཁས་
པ་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན་འགའ་ཞིག་ཁྱོད་གྱིས་བདག་ཅག་རྗེས་(༡༢༧)སུ་གཟུང་
མི་དགོས་སོ་ཞེས་བར་ཆད་བྱེད་པ་བསྒྲིག་པས་ཞེས་དང་། སྐལ་མཉམ་ལ་བསྐྱལ་
བས་ནི་དེ་དག་དད་པར་འཇུག་ཞིང་དད་པ་དང་ལྟན་པའི་སྟོད་རྒྱ་བསྟན་བཅས་
བཞག་པར་རིགས་སོ་ཞེས་དགོངས་པས་ཞེས་པ་སོགས་སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་གྲིཙ་པ་
གསུང་དོ། །འོ་ན་འདི་ཅིའི་དོན་རྒྱ་བསྟན་པས་འདི་བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་དམ་ཞེ་
ན། དགོས་པ་ཡོད་པར་སྟོན་ཏེ། དེ་ལྟ་ནའང་རང་གི་ཡིད་ལ་བསམ་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
སེམས་གཙོ་བོར་ལྟར་པའི་ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་ཉམས་ལེན་སྒར་ནས་ཅི་རིགས་
ཡོད་པ་རྣམས་མི་ཉམས་ཤིང་འཕེལ་བ་དང་སྒར་མེད་རྣམས་ཀྱང་བསྐྱོམ་སྟེ་རྒྱད་
ལ་བསྐྱེད་པའི་སྒྱུར་ངས་བསྟན་བཅས་འདི་བསྟན་པས་འཕམ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ་གོམས་

པ་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱས་ན་དོན་གསལ་བར་མངོན་སུམ་རུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་
ཕྱིར་རོ། །བཅམས་ཞེས་འདས་པའི་ཚིག་གིས་བརྟན་པ་ནི་བྱགས་ལུལ་རུ་རྟོགས་པར་
བཅམས་ཟིན་པའི་དོན་ཡིན་པར་འགྲེལ་ཆེན་སོགས་སུ་གསུངས་སོ། །

བཞི་པ་སྟོང་བ་བསྐྱེད་པ་ནི། དགེ་བ་བསྐྱེད་ཕྱིར་སོགས་ཏེ། འོ་ན་རང་གིས་
ཁོང་རུ་མ་རྒྱུད་ན་གཞུང་ཚོམ་པར་མི་རིགས་ལ་ཁོང་རུ་རྒྱུད་ན་དེ་ཉིད་ལ་གོམས་
ཤིང་འདྲིས་པར་བྱས་པས་ཚིག་མོད། རང་དོན་རུའང་འདི་ཚོམ་ཅི་དགོས་ཏེ་ཚོམ་
པ་ནི་གཡང་བ་སྐྱེད་པའི་རྒྱ་ཡིན་པས་སོ་ཞེ་ན། བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་སོགས་ཐེག་
ཆེན་ལམ་གྱི་ཉམས་ལེན་ཐབས་ཤེས་བྱུང་འཇུག་གི་དགེ་བ་རྒྱ་ཆེན་སོ་ལ་སྤར་ནས་
ཞུགས་པ་རྣམས་གྱི་རྒྱན་མི་ཉམས་ཤིང་ཁོང་འཕེལ་གྱི་ཚུལ་རུ་རང་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་
པར་བྱ་བའམ་བསྐྱེད་ཞིང་འདྲིས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བརྟན་བཅས་འདི་ཉིད་ཚོམ་པ་
ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་ལ། དེའང་གཞུང་ཚོམ་པའི་སྐབས་སུ་མ་བརྟགས་མ་དབྱེད་པར་
རང་དགར་འཇུག་པ་མིན་གྱི་ཐེག་པ་ཆེན་སོའི་གསུང་རབ་གྱི་གནད་དོན་ཟབ་ཅིང་
རྒྱ་ཆེ་བ་རྣམས་(༡༩)ལ་རིང་རུ་བརྟག་ཅིང་དབྱེད་དེ་འདྲིས་པར་བྱས་ནས་ཚོམ་པ་
ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་བདག་གི་རྒྱུད་ལ་དང་འདོད་ཡིད་ཆེས་གྱི་དད་པའི་
ཤུགས་སམ་རྒྱན་ནི་རབ་བྱེད་གྱི་གཞུང་རུ་བཀོད་པ་འདི་དག་གིས་ཀྱང་རེ་ཞིག་སྟེ་
དང་པོར་རང་གི་རྒྱུད་ལ་ཁོང་འཕེལ་རུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ལ་ཞེས་པ་སྟེ། རེ་ཤིག་ནི་
རིམ་པ་སྟོན་པའི་ཚིག་ཡིན་པས་སོ། །དེའང་བསྐྱེད་ཕྱིར་ཞེས་པ་འདྲིས་ཐོས་པ་ཅམ་
དང་ཚིག་སྟོེ་ལ་ཤར་ཞིང་ཁོང་རུ་རྒྱུད་པ་ཅམ་གྱིས་དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རྒྱུད་ལ་སྟེ་
མི་རྣམས་པས་ཉོན་མོངས་སྤོང་བ་སོགས་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་མི་རྣམས་ལ། དེར་མ་ཟད་ནན་
ཏན་གྱིས་གོམས་ཤིང་འདྲིས་པར་མ་བྱས་ན་ཐོས་ཤིང་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱང་བརྟེན་པར་
འགྱུར་བ་དང་། དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ་དང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་གྱི་པན་ཡོན་སེམས་
པ་སོགས་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་དོན་དེ་རྣམས་ལ་ཡང་ཡང་སེམས་པ་དང་འཇལ་བ་དང་

དེས་པར་རྟོག་པས་ཡུན་རིང་དུ་གོམས་ཤིང་འདྲིས་པར་བྱས་པ་ལས་དེའི་རྒྱན་གོང་
འཕེལ་དུ་འཕྱར་བ་དང་གོམས་པ་མཐར་ཐུན་ན་དོན་གསལ་བར་མངོན་སུམ་དུ་
འཕྱར་བ་སོགས་ཀྱི་དགོས་པའི་དོན་དེ་དག་འབྱུང་བ་པར་འབྱར་བའང་བརྟན་ཏོ། །

དེ་ཡང་བསྟོམ་ཞེས་པ་ནི། སེམས་དགེ་བའི་དམིགས་པ་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་
གཏོང་བའི་དམིགས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱན་སྟོང་བ་གོམས་ཤིང་འདྲིས་པར་བྱ་བའི་དོན་ཏེ།
སྟོབ་དཔོན་ཆོས་བཤེས་ཀྱིས། སྟོམ་པར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡིད་དེའི་སྐལ་བ་ཅན་
དུ་བྱེད་པའམ་དེའི་དངོས་པོར་བྱེད་པའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་
དད་པ་སྟོམ་པ་སྟེང་རྩེ་སྟོམ་པ་ཞེས་པ་ནི་ཡིད་དེ་དང་དེའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྟེད་པ་
ལ་བྱ་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །སྟོམ་པ་དང་གོམས་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཅིང་སྐད་དོད་
ཀྱང་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ལོ་རྩེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རེས་འགའ་སྟོམ་པའི་ལམ་ཞེས་པར་
བསྟར་ལ་རེས་གོམས་པའི་ལམ་ཞེས་བསྟར་(༡༩བ)བར་མཛད་པ་ཡིན་པར་གསུངས་
སོ། །དོན་ཅི་ཞིག་གི་ཆེད་དུ་སེམས་དགེ་བའི་དམིགས་རྣམས་གོམས་ཤིང་འདྲིས་པར་
བྱ་དགོས་པ་ཡིན་སྟུང་ན། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་སེམས་རང་གི་དབང་དུ་མ་གྱུར་ཅིང་
རང་ཉིད་སེམས་ཀྱི་གཞན་དབང་དུ་སོང་ལ་སེམས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པའི་རྩེས་སུ་
ཚྭ་གས་ནས་ཉེས་སྟོན་ཐམས་ཅད་སྟེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་འདི་
རང་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དགེ་བའི་དམིགས་པ་ལ་རི་ལྟར་འདོད་འདོད་དུ་བཀོལ་
དུ་བྱང་བར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་སྟོམ་པ་ཡིན་ནོ། །ཁྱིམ་ཡང་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཐོག་
ཆེན་ཀྱི་གསུང་རབ་རྣམས་ལ་དད་པ་སྟོན་དུ་འགོ་བའི་མོས་པ་དང་དེ་དག་གི་ཉེན་
བྱས་པའི་འདུན་པ་དྲག་པོས་ཐོས་བསམ་སོགས་ཀྱི་སྟོན་ས་ཐོག་ཆེན་ལམ་ཀྱི་རིམ་པ་
ལ་རེས་པ་གོང་འཕེལ་དུ་གཏོང་བ་ནི་ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཀྱི་རྣམ་པ་གསོ་ཞིང་
རྒྱས་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་མཆོག་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ལ་དེ་ནི་ཐོག་ཆེན་ལ་ཞུགས་པའི་
ལས་དང་པོ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ལས་སུ་བྱ་བའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ཕྱིར་ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་
གཞུང་ལ་བལྟ་རྟོག་བྱེད་པ་སོགས་ལ་གོམས་འདྲིས་བྱ་བའང་དོན་དང་བཅས་པ་

དགོས་པ་དང་བཅས་པའོ། །

གང་དང་གང་ལ་གོམས་པ་དེ་དང་དེའི་ཚུགས་སུ་ཡིད་གཞིལ་བར་འགྱུར་བ་ནི།
 ཉིང་རྒྱལ་ལས། ཁྱིད་ལ་བསྒྲོ་ཞིང་ཁོང་རུ་རྒྱུད་པར་བྱ། ཁི་ལྷ་ཅི་ལྷར་མང་རུ་མེས་
 བརྟགས་ན། ཉིང་ལ་གནས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དེས། ཉིང་ལྷ་དེ་ལྷར་དེ་ལ་སེམས་
 གཞིལ་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྷར་རོ། ཉིང་ལ་དགེ་སེམས་མང་རུ་ཡོད་པ་ལས་
 འདིར་དད་པའི་བྱགས་འཕེལ་ཞེས་པའི་དོན་ཡང་། དད་པ་ནི་དཀར་ཚོས་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་སྟོན་རུ་འགྲོ་ཞིང་ཙ་བ་ལྷ་བྱར་གྱུར་པ་ཡིན་པས་དེ་སྐད་སྟོས་པ་ཡིན་ལ།
 དེ་ལའང་ཐོབ་བྱའི་ཡོན་ཏན་སོགས་ལ་དོན་གཉེར་གྱི་འདོད་པའི་དེད་པ། དཀོན་
 མཆོག་སོགས་(༡༥ན)ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་དང་བའི་དད་པ། ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་
 དད་པ་སྟེ་གསུམ་དང་། དེས་མཚོན་ནས་བརྩོན་འགྲུས་དང་བྱན་པ་ཉིང་འཛིན་
 དང་ཤེས་རབ་བྱམས་པ་དང་སྟིང་རྩེ་བྱང་རྒྱུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པ་ས་
 དང་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱི་བྱགས་ཀྱང་གཞུང་རུ་བཀོད་པའི་དོན་འདི་དག་ལ་
 བརྟེན་ནས་གོང་ནས་གོང་རུ་འཕེལ་བར་འགྱུར་ཞིང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མཐར་ལྷོ་
 གོལ་འཛོལ་པའང་བརྟན་ལ། དེར་མ་ཟད་བདག་དང་སྐལ་བ་མཉམ་པ་སྟེ་ཁམས་
 སམ་རིགས་དང་སྟོ་ཚོད་དང་ཡོན་ཏན་སོགས་མཉམ་པའི་གདུལ་བྱ་ཐེག་ཆེན་གྱི་
 རིགས་ཅན་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྟོད་རྒྱལ་ལ་མོས་ཤིང་དོན་གཉེར་ཅན་གཞན་གྱིས་ཀྱང་
 ཅི་སྟེའམ་གལ་ཉི་གཞུང་གི་དོན་འདི་དག་མཐོང་ཞིང་ཁོང་རུ་རྒྱུད་ན་གོང་རུ་རང་
 ལ་དོན་ཆེན་པོར་འགྱུར་བར་བཤད་པ་དེ་བཞིན་རུ་དེ་དག་ལའང་དད་སོགས་གོང་
 འཕེལ་རུ་འབྱུང་བ་དང་རྒྱལ་བཞིན་རུ་ཉམས་སུ་སྒྲངས་ན་བྱང་རྒྱུབ་ཀྱི་སེམས་སྟེ་
 ཞིང་འཕེལ་བ་སོགས་ཀྱིས་མཚོན་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་ཀྱང་རུ་དོན་ཆེན་
 པོ་ཡོད་པར་འགྱུར་བའང་གྲིད་པས་ན་གདུལ་བྱ་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་འདི་ལ་སྟོ་
 བའི་སྟོ་ནས་འབྲུག་པར་རིགས་སོ་ཞེས་པའོ། །འདིར་བདག་དང་སྐལ་བ་མཉམ་པ་
 ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གཞན་ལ་ཕན་པའི་དོན་རུ་འགྱུར་བ་དངོས་སུ་བརྟན་ལ། གོང་གི་

རེ་ཤིག་ཅེས་པའི་ཚིག་གིས་དང་པོར་རང་རྒྱུད་ལ་དད་སྟགས་འཕེལ་བ་དང་ཕྱི་ནས་
སྐལ་མཉམ་གཞན་ལའང་དེ་བཞིན་རུ་ཕན་པའི་དོན་རུ་འགྱུར་བ་བསྟན་ལ། འགྲེལ་
ཆེན་རུའང་། འདིས་ཀྱང་ནི་གཞན་གྱི་དོན་ལ་མཁོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འདི་དོན་དང་
བཅས་དགོས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ་ཅི་ཞིག་ལྟར་ཡང་གཞན་གྱི་དོན་ལ་མཁོ་བ་
སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས། དེས་ན་སྤར། དེ་ཕྱིར་གཞན་དོན་བསམ་པའང་
བདག་ལ་(༡༥བ)མེད། ཅེས་གསུངས་པ་དེ་གཞན་དོན་རུ་གཞུང་འདི་བརྩམས་པ་
མིན་ཞེས་པའི་དོན་མིན་གྱི། དེ་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཚིག་གི་རྒྱས་པའི་སྟོན་ནས་འདིས་གཞན་
དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་འགྲུབ་སྟམ་པའི་ར་རྒྱལ་གྱི་བསམ་པ་མེད་ཅེས་ཁེངས་སྤངས་མཛད་
པའི་དོན་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

སྐབས་འདིའི་ས་བཅད་རུ་སྟོན་བར་བསྐྱེད་པ་ཞེས་སྟོས་པའང་ཚོག་མར་རང་རྒྱུད་
ལ་དད་སྟགས་འཕེལ་བ་དང་དེ་ནས་གཞན་ལའང་ཕན་པར་འགྱུར་བ་སྟགས་གང་
ལ་བསམས་ཀྱང་རང་ཉིད་བསྟན་བཅོས་ཚུལ་པ་ལ་སྟོན་བསྐྱེད་རིགས་པ་དང་གཞན་
དག་ཀྱང་སྟོན་བསྐྱེད་ནས་འཇུག་རིགས་པའི་དོན་གྱིས་དེ་སྤང་བཞེད་པའོ། །རང་
གཞན་ལ་ཕན་པའི་དགོས་པ་ཡོད་ཅེས་པ་འདིས་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དགོས་པ་དང་ཉིད་
དགོས་བསྟན་པ་ཡིན་པས་དགོས་སྟགས་བཞི་འདིར་བཤད་ཀྱང་འབྲེལ་ལ། དགོས་
སྟགས་ཡོད་པར་བསྟན་པའང་འདི་ལ་གཞན་དག་འཇུག་པའི་དོན་རུ་བསྟན་པ་ཡིན་
པས་འདིས་ཀྱང་གཞན་ལ་ཕན་པའི་རེ་བ་ཡོད་པར་བསྟན་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། །མདོར་
ན་དེ་དག་གིས་རང་སྟོབས་གྱིས་ལུང་དོན་རྟོགས་རྒྱས་པ་རྣམས་གཞུང་འདིར་སྟོས་
མི་དགོས་ལ་གཞན་ཁེངས་དྲིགས་ཅན་སྟགས་ཀྱི་དོན་རུ་མི་འགྱུར་ཡང་སྐལ་མཉམ་
དད་ལྡན་སྟགས་ལ་ཕན་པའི་དོན་རུ་འགྱུར་ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་བརྩམ་བྱ་བསྟན་བཅོས་ལུས་ཀྱི་རང་བཞིན་དངོས་ལ་གཉིས། གཞུང་
སྤྱིའི་རྣམ་གཞག །བསྟན་བཅོས་ལུས་ཀྱི་རང་བཞིན་དངོས་སོ། །

དང་པོ་ནི། གློབ་དཔོན་ནག་པོ་པས་ཆོགས་བཅད་དང་པོ་གསུམ་གྱིས་བརྟན་
 བཅོས་འབྱུང་བའི་རྒྱ་བརྟན་ལ། དེ་ནས་ལེའུ་དང་པོ་གསུམ་དང་བརྟེན་བའི་ལེའུ་ས་
 གླིན་པ། ལེའུ་བཞི་པ་དང་ལྔ་པས་ཚུལ་བྲིམས། རྩག་པ་མོགས་ལེའུ་བཞིས་པར་
 བྱིན་ལྷག་མ་བཞི་ཉེ་སྤྱོད་པ་བྱིན་རྩག་དང་། མཚུག་བཀའ་རྒྱུ་དྲན་པའི་ཐུག་དང་
 (༡༥ན)གསུམ་གྱིས་བརྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུས་བརྟུས་པར་འཆད་དོ། །འོན་ཏེ་ལེའུ་དང་
 པོ་གསུམ་གྱིས་བརྟེན་བྱའི་གཙོ་བོར་སེམས་བསྐྱེད་བརྟན་ནས་གླིན་པ་ཞར་བྱུང་དུ་
 བརྟན་པའི་དོན་དུ་འཆད་དགོས་སོ། །གློབ་དཔོན་དགེ་བའི་ལྷ་ནི། མཚོད་བརྟེན་
 ཐོག་མར་དགེ་བ། དེ་ནས་བརྟེན་བའི་བར་བར་དུ་དགེ་བ། བརྟེན་བ་ཐ་མར་དགེ་བ་
 ཉེ་དགེ་བ་གསུམ་གྱིས་བརྟན་བཅོས་བརྟུས་པར་བཞེད་ལ། ཡང་སྤྱར་བས་པ་འགའ་
 ཞིག་གིས། ཆོགས་བཅད་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་དལ་འབྱོར་རྒྱུད་མི་གསན་པར་སྤྱིང་
 པོ་ལེན་དགོས་པར་གདམས། དེ་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཕན་ཡོན་ལེའུ་དང་པོས་
 བརྟན། སེམས་བསྐྱེད་རྒྱུ་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པས་བརྟན། བསྐྱེད་པ་བསྐྱུང་
 རྒྱུ་ལེའུ་བཞི་པ་དང་ལྔ་པས་བརྟན། བསྐྱེད་བྱའི་རང་བཞིན་བྱིན་རྩག་གི་དང་པོ་
 གཉིས་ལེའུ་སྤྲ་མ་སྤྲ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས། བཟོད་པ་མོགས་བཞི་བཟོད་ལ་མོགས་
 བཞིས་བརྟན་པར་གསུངས་སོ། །གློབ་དཔོན་ནམ་ལྷན་དལ་འབྱོར་འདི་ནི་ཞེས་པ་
 ནས་ཕན་ཡོན་བརྟན་གསུངས་ལ། ཤར་འབྱུང་དང་དགེ་ལྷན་རི་ལྷར་མཚན་མོ་ནས་
 ཕན་ཡོན་བརྟན་པར་བཞེད་ཅིང་། བི་རྒྱ་ཏི་དང་པོད་འགྲེལ་པལ་ཆེར་གྱིས་དལ་
 འབྱོར་མོགས་ཆོགས་བཅད་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་ཀྱི་རྟེན་བརྟན་པར་
 གསུངས་པ་རིགས་པར་གསུངས་པས་འདིར་དེ་ལྷར་བྱུང་། དེ་ཡང་ཆོགས་བཅད་
 གཉིས་ཀྱིས་རིམ་པར་ལུས་ཀྱི་རྟེན་དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ་བ་དང་བསམ་པའི་རྟེན་
 དགེ་སྟོ་འབྱུང་དཀའ་བ་གཉིས་བརྟན་ནོ། །དེ་མན་ཆད་ཀྱི་གཞུང་གིས་བརྟེན་བྱའི་
 དོན་སྟོན་ལ། རི་ལྷར་སྟོན་ན། པལ་ཆེར་གོང་དུ་བཤད་པ་ནམས་དང་འདྲ་མོད།
 འོན་ཀྱང་འདིར་རུང་ཟད་ཞིབ་པར་བཤད་ན་ཐོག་མར་བྱང་རྒྱལ་མཚོག་དུ་སེམས་

བརྟེན་པ་ལ་དེའི་ཕན་ཡོན་མཐོང་བའི་སྐོན་ས་ཐེག་ཆེན་གྱི་(༡༥)ཚོས་ལ་མོས་ཤིང་
སྐོན་པ་འཕེལ་དགོས་པས་ལེའུ་དང་པོས་ཕན་ཡོན་སྟོན། དེ་ནས་སེམས་བརྟེན་པ་ལ་
འགལ་རྒྱུ་ཤིག་པ་བཤགས་པ་དང་མཐུན་རྒྱུ་ཚོགས་བསགས་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
སེམས་གཟུང་དགོས་པས་དེ་གཉིས་རིམ་པར་ལེའུ་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པས་སྟོན།
སེམས་བརྟེན་ནས་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་འགྲུབ་པའི་གཞི་སྟོན་པ་ལ་སྟོབ་ཚུལ་སྒྱུར་སྟོན་
པ་དང་ཕྱེ་བྲག་ཏུ་སྟོན་པ་གཉིས་ལས། དང་པོའི་དབང་ཏུ་བྱས་ནས་སྟོན་པ་ནམས་
མི་ཉམས་ཤིང་ཐྱང་དོར་བྱ་བའི་ཐབས་སུ་བག་ཡོད་གལ་ཆེ་བས་དེ་ལེའུ་བཞི་པས་
སྟོན། ཕྱེ་བྲག་ཏུ་སྟོན་ཏུག་གི་སྟོན་པ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ལ་དུན་ཤེས་བརྟེན་པའི་
སྐོན་ས་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སྟོབ་ཚུལ་ལེའུ་ལྟ་པས་སྟོན། བཟོད་པ་སོགས་པར་སྟོན་ཕྱི་མ་
བཞི་བཟོད་པའི་ལེའུ་སོགས་བཞིས་རིམ་པར་སྟོན། ལྷས་ལོངས་སྟོན་དག་ཅ་ནམས་
གཞན་ལ་གཏོང་བའི་སྟོ་སྟོང་ཚུལ་བསྟོ་བས་ཁྱད་པར་ཏུ་བྱས་ནས་སྟོན་པའི་ལེའུ་
བཅུ་པས་སྟོན་པ་ལ་སྟོབ་ཚུལ་སྟོན་ནོ། །

ཡང་ན་ལེའུ་བཞི་པ་དང་ལྟ་པས་ཚུལ་ཁྲིམས། དཀོན་མཆོག་མཆོད་པ་དང་།
ལྷས་དང་དེ་བཞིན་ལོངས་སྟོན་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྟོན་པ་བརྟན་ཏེ་འདི་ལ་
ལེའུ་ལོགས་སུ་མེད་ཀྱང་དོན་རྒྱས་པ་ཡོད་ལ། དེ་ནས་བརྟན་བཅོས་བཅམས་པའི་
རྗེས་ཀྱི་བྱ་བ་དག་ཅ་བསྟོ་བ་དང་བཀའ་དྲིན་དུན་པའི་ཕྱག་ལེའུ་བཅུ་པས་བརྟན་
པར་བྱས་ཀྱང་ཚོགས་མོ། །དེས་ན་གཞུང་འདིས་སྟེས་བྱ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་སྟོ་སྟོང་བའི་
ཡན་ལག་ཏུ་སྟེས་བྱ་རྒྱུ་འབྲིང་དང་རྒྱན་མོང་བའི་ལམ་ལ་སྟོ་སྟོང་བ་སྟོན་ཏུ་བཏང་
ནས། བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བརྟེན་དེ་རྒྱལ་སྐས་ཀྱི་སྟོན་པ་ལ་བསྐབ་ནས་འཆོང་
རྒྱ་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་རྣམས་པར་སྟོན་ལ། འབས་བྱ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་
ཡང་ལེའུ་དགྲུ་པའི་ནང་ཏུ་མདོར་བསྟུན་ཏེ་བརྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་(༡༦)བརྟན་བཅོས་ལྷས་ཀྱི་རང་བཞིན་དངོས་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་

མཚོག་རིན་པོ་ཆེ། མ་སྐྱེས་པ་ནམས་སྐྱེ་ཡུར་ཅིག །སྐྱེས་པ་ཉམས་པ་མེད་པར་
ཡང་། ཞོང་ནས་ཞོང་དུ་འཕེལ་བར་ཤོག །ཅིས་པའི་སྒོན་ལམ་གྱི་བསྐྱེས་དོན་འདི་
ཉིད་གཞིར་བཞག་ནས་འཆད་པ་བྲམ་མ་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་རྒྱན་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་
བཤད་པ་ལ།

ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་ནམ་པ་གཉིས་པོ་
རང་རྒྱད་ལ་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ལེུ་གསུམ། སྐྱེས་པ་མི་ཉམས་པར་བྱེད་
པའི་ལེུ་གསུམ། དེའི་རྒྱན་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་བྱེད་པའི་ལེུ་གསུམ། དེ་
ལྟར་སྤེལ་བའི་འབྲས་བུ་གཞན་དོན་དུ་བསྡོམ་དང་སྒོན་ལམ་བྱ་བའི་ལེུ་གཅིག་སྟེ་
ལེུ་བརྒྱ་པོས་ས་བཅད་བཞིའི་སྒོ་ནས་འཆད་པ་ཡིན་ལ།

དེའི་དང་པོ་ལ་འང་གསུམ་སྟེ། སུན་ཡོན་གྱི་ལེུ། རྟིག་བཤགས་གྱི་ལེུ། བྱང་
སེམས་ཡོངས་བབྱང་གི་ལེུའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ལེུའི་གཞུང་། ལེུའི་མཚན་ནོ། །
དང་པོ་ལ་གཉིས། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་རྟེན། བརྟན་པ་སུན་ཡོན་དངོས་སོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས། ལྷས་རྟེན། སེམས་རྟེན་ནོ། །དང་པོ་ནི། དལ་འབྱོར་འདི་
ནི་ཞེས་སྟགས་ཏེ། འགལ་རྟེན་མི་ཁོམ་པའི་གནས་བརྒྱད་དུ་མ་སྐྱེས་པས་ཚས་སྐྱབ་
པ་ལ་ཁོམ་པའི་དལ་བ་བརྒྱད་དང་། མཐུན་རྟེན་རང་འབྱོར་ལྷ་གཞན་འབྱོར་ལྷ་
དང་བཅས་པའི་འབྱོར་བ་བརྒྱ་སྟེ་ཚས་བཅོ་བརྒྱད་དང་ལྷན་པའི་ལྷས་རྟེན་རིན་པོ་
ཆེ་ལྟ་བུ་འདི་ནི་རྒྱ་འབྲས་དཔེ་གངས་གང་གི་སྒོ་ནས་བརྟགས་ནའང་རྟེན་པར་ཤིན་
ཏུ་དཀའ་ཞེས་པ་སྟེ་འདིས་དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ་བ་བསྟན་ཏོ། །

དེ་ལ་མི་ཁོམས་པའི་གནས་བརྒྱད་ནི། ཤེར་འབྱུང་གི་འགེལ་ཆེན་དུ། དམུལ་བ་
ཡི་དྲགས་དུད་འགོ་དང་། །ཁྲ་སྒོ་ཆོ་རིང་ལྟ་དང་ནི། །(༡༦བ)ལྷག་ལྟ་སངས་རྒྱས་མི་
འབྱུང་དང་། །ལྷགས་པ་འདི་དག་མི་ཁོམས་བརྒྱད། ཅིས་དྲངས་པ་ལྟར་ཏེ། ངན་

སང་གསུམ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་སྒྲེལ་བར་གྱིན་ཏུ་དཀའ་ལ་རུང་བར་སྒྲེས་ཀྱང་རྒྱག་བསལ་
 དཔག་ཏུ་མེད་པས་ནོན་པས་ཆོས་སྐབ་མི་རུས་པ་དང་། ལྷ་ཆོ་རིང་པོ་ནི། འདུ་
 ཤེས་མེད་པ་པ་དང་གཞུགས་མེད་པ་གཉིས་ཡིན་པར་བཤེས་སྤྱིང་འགྲེལ་པ་སོགས་
 ལས་བཤད་དེ། འདུ་ཤེས་མེད་པ་པ་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་གནས་འབྲས་བྱ་ཆེ་
 བའི་རྒྱགས་གཅིག་ན་ཡོད་ལ། ཆོ་སྤྱ་མར་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྒྲོ་མས་འབྲུག་བསྒྲོ་མས་
 པ་དག་དེར་སྒྲེས་མ་ཐག་དང་འཆི་ཆོ་མ་གཏོགས་ཆོགས་རྒྱག་འཁོར་བཅས་འགགས་
 པས་བསྐལ་ཆེན་ཏུ་མར་གནས་ཀྱང་ཆོས་སྐབ་ཏུ་མི་ཁོམ་ལ། གཞུགས་མེད་ཏུ་སྒྲེས་
 པའི་སོ་སྒྲེལ་ནི་ཐར་ལམ་སྐབ་པའི་སྐལ་བ་མེད་པས་མི་ཁོམ་པའོ། མི་ཁོམ་པ་
 བརྒྱད་ཀྱི་གཏམ་ལས་འདྲི་དཔེ་བྱ་བས་རྒྱག་ཏུ་གཡེངས་པའི་འདྲི་ལྷ་ཡང་ལྷ་ཆོ་
 རིང་པོར་བཤད་དོ། །དེ་བཞི་ནི་མི་མ་ཡིན་པའི་མི་ཁོམ་པའོ། །འཁོར་རྣམ་བཞི་མི་
 རྒྱ་བའི་ཡུལ་མཐའ་འཁོབ་ཏུ་སྒྲེས་པའི་གྲ་གྲོ། སྒྲིན་ལྷགས་དང་ཡན་ལག་དང་མིག་
 རྣ་སོགས་མ་ཆང་བ་དབང་པོ་མ་ཆང་བ། ལས་འབྲས་དང་མཆོག་གསུམ་ཆོ་སྤྱ་སྤྱི་
 སོགས་མེད་པར་འཛིན་པའི་སོག་ལྷ་ཅན། སངས་རྒྱས་འཛིན་རྟེན་ཏུ་འབྱུང་བ་མེད་
 པའི་རུས་ཀྱི་མིར་སྒྲེས་པ་སྟེ་དེ་བཞི་ནི་མིར་གྱུར་བའི་མི་ཁོམ་པ་ཡིན་ལ། དེའང་སྤྱ་
 མ་གཉིས་དང་སྤྱི་མས་ནི་ཁྲུང་དོར་གང་ཡང་ཤེས་མི་རུས་ལ་སོག་ལྷ་ཅན་ནི་ཆོས་ལ་
 མོས་པ་མེད་པའོ། །བརྒྱད་པོ་དེ་དག་ཏུ་སྒྲེས་ན་ཆོས་དགེ་བ་སྐབ་པ་ལ་དཔལ་ཁོམ་
 མེད་པས་ན་མི་ཁོམས་པའི་གནས་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདུལ་བ་ལྷུང་ལས། དགེ་སྤྱོད་དག་
 མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་པོ་འདི་དག་ནི་གང་ཟག་ཆངས་པར་སྦྱོད་པ་ལ་གནས་པའི་རུས་
 མ་ཡིན་ནོ། །བརྒྱད་(༡༢ན)གང་ཞེ་ན། ཞེས་སོགས་རྒྱས་པར་གསུངས་ལ། བཤེས་
 སྤྱིང་འགྲེལ་པར་ཡང་། གནས་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་ཏུ་དགེ་བ་བྱ་བའི་དཔལ་བ་མེད་པས་
 རྣ་མི་ཁོམ་པ་ཞེས་བྱ་འོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྷ་བུའི་མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་དང་བལ་བའི་མི་
 ལ་ནི་དཔལ་བ་རྟེན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདུལ་ལྷུང་ལས། གང་ཟག་ཆངས་པར་སྦྱོད་པ་
 ལ་གནས་པའི་དཔལ་བའི་རུས་ནི་གཅིག་སྟེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འཛིན་རྟེན་འདིར་

བྱུང་ལ་ཆོས་ཀྱང་སྟོན་ཏེ་ཞེས་སོགས་དང་། ལྷན་པར་ཡང་། མི་ཁོས་བརྒྱད་སྟོང་
དེ་ཡིས་དལ་བ་རྟག་ཏུ་རྟེན། ཅིས་སོ། །

འབྱོར་བ་ནི་བརྟུན་ཞི། མདོ་ལས། དགེ་སྟོང་དག་འབྱོར་བ་ནི་རྣམ་པ་བརྟུན་
གཞན་གྱི་འབྱོར་པ་ལྡང་རང་གི་འབྱོར་པ་ལྡོམ། ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་ཡང་
ཉན་ས་ལས། མི་ཉིད་དབུས་སྐྱེས་དབང་པོ་ཆང་། ལས་མཐའ་མ་ལོག་གནས་ལ་
དང་། ཅིས་རང་འབྱོར་ལྡང་བརྟུན་ཏེ། མིར་གྱུར་བ། འཁོར་རྣམ་བཞི་རྒྱ་བ་ཡོད་པའི་
ཡུལ་དབུས་སུ་སྐྱེས་པ། སྐྱོན་སྐྱགས་སུ་མ་སོང་ཁིང་ཡན་ལག་ཉིང་ལག་དང་མིག་
རྩ་སོགས་ཆང་བ་ནི་དབང་པོ་ཆང་བ། ཆོ་འདི་ལ་མཆོམས་མེད་ལྷ་བྱས་སམ་བྱེད་
བརྟུག་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་ལས་མཐའ་མ་ལོག་པ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་མ་འདས་
ཀྱི་དཀར་ཆོས་སྐྱེ་བའི་གནས་འདུལ་བ་ལ་དད་པ་དང་ལྡང་ཡིན་ལ། འདུལ་བ་ནི་སྟེ་
སྟོང་གསུམ་ཀ་ལ་བྱ་བར་གསུངས་སོ། །ཡང་།

སངས་རྒྱུས་བྱོན་དང་དམ་ཆོས་སྟོན། བརྟུན་པ་གནས་དང་དེ་རྗེས་
འཇུག གཞན་ཕྱིར་སྟོང་ནས་བཅེ་བཤོ། ཞེས་གཞན་འབྱོར་ལྡང་སྟེ། སེམས་བསྐྱེད་
ཆོགས་བསགས་ནས་སངས་རྒྱུས་པའི་སངས་རྒྱུས་བྱོན་པ། སངས་རྒྱུས་སམ་དེའི་ཉན་
སོས་ཀྱིས་དམ་པའི་ཆོས་སྟོན་པ། ཆོས་བརྟུན་ནས་ཏུས་རི་སྟིད་ཏུ་དམ་པའི་ཆོས་
མདོན་ཏུ་བྱེད་པའི་རྩལ་གྱིས་མཉམ་པར་གནས་པ་ནི་ཆོས་(༡༢༥)བརྟུན་པ་གནས་
པ། ཆོས་རྟོགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་ཆོས་མདོན་སུམ་བྱ་བའི་སྐལ་བ་
ཡོད་པར་རིག་ནས་རི་ལྟར་རྟོགས་པ་ལྟར་བརྟུན་པ་ལ་རྗེས་སུ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་
ནི་ཆོས་གནས་པ་རྗེས་སུ་འཇུག་པ། སྐྱོན་པ་པོ་དང་བདག་གཞན་གྱིས་ཆོས་པོས་
དང་བསྟོད་སྟོམས་སོགས་ཀྱིས་བཀུར་སྟེ་བྱེད་པ་ནི་གཞན་གྱིས་ཕྱིར་སྟོང་བཅེ་བར་
བྱེད་པ་སྟེ། འདི་ལྟ་ནི་རང་འབྱོར་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། ཤེར་འབྱུང་གི་
འབྲེལ་ཆེན་སོགས་སུ་མི་ཁོས་པ་བརྒྱད་ལས་ལྟོག་པའི་མི་ལ་དལ་འབྱོར་ཏུ་བཞེད་
ལ། མི་ཁོས་པ་བརྒྱད་བལ་གྱི་མི་ལ་འབྱོར་བ་ཆང་རྩལ་ནི། མིར་སྐྱེས་པས་མི་ཉིད་

དང་། ལྷ་མོ་སོགས་ཀྱི་ནང་དུ་མ་སྐྱེས་པས་ལུལ་དབྱས་སུ་སྐྱེས་པ་དང་། ལྷ་མོ་སོགས་མིན་པས་དབང་པོ་ཆང་བ་དང་། ལོག་ལྷ་ཅན་མིན་པས་གནས་དང་དང་ལས་མཐའ་མ་ལོག་པ་གཉིས་བཟུན་པར་སྐྱེད་པས་གསུངས་པར་བཤད་ཅིང་། ཆོས་དང་འཁོར་རྣམ་བཞིས་བྱལ་བའི་ལུལ་དབྱས་སུ་སྐྱེས་པས་གཞན་འཕྱོར་ལྷ་ཡང་བཟུས་པར་གསུངས་ལ།

པོད་ཀྱི་སྤྲ་མ་འགའ་ཞིག་གིས་དལ་བ་ལ་འཕྱོར་པས་མ་བྱལ་སྟེ་སྤྲ་ཅུ་ཙུ་གསུམ་པའི་ལྷ་དང་མཆོམས་མེད་བྱས་པའི་མི་དང་མི་མིག་དབང་དང་མི་ལྡན་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་ལ། མདོ་དང་སྒྲོབ་དཔོན་ཁ་ཅིག་གིས་འཕྱོར་བ་བཅུ་ལྡན་ལ་དལ་འཕྱོར་དུ་གསུངས་ཏེ་མི་ཁོམ་བརྒྱད་སྟངས་པ་ནི་དེའི་ནང་དུ་འདུས་པས་སོ་ཞེས་བཞེད་ལ། བོ་རྒྱ་ཏི་སོགས་འགའ་ཞིག་གིས་མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་སྟངས་ཤིང་འཕྱོར་བཅུ་ལྡན་པ་ལ་དལ་འཕྱོར་དུ་བཤད་ཅིང་། མི་ཁོམ་བརྒྱད་བལ་དགག་པ་དང་འཕྱོར་པ་བཅུ་ལྡན་སྟབ་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པས་མི་སྒྲོམ་པར་ཡང་བཤད་ཅིས་བྱ་སྟོན་གསུང་ངོ་། །དེ་དག་ནི་དལ་འཕྱོར་ཀྱི་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་བཤོ། །

དེ་ལྷ་བྱའི་དལ་(༡༥)འཕྱོར་རྟེན་དཀའ་ཚུལ་ལ། ལྷ་འོ་སྒོ་ནས་རྟེན་དཀའ་བ་ནི། ལྷ་དག་གི་སྒྱལ་པ་ཤིན་ཏུ་དཀོན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇུག་པ་ལས། མདོན་མཐོའི་ལྷ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་གཞན་མེད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྤྱིར་བདེ་འགྲོ་ཅམ་ཞིག་སྟོབ་པ་ལའང་ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་དགེ་བ་རྣམས་དག་ལྷ་འོ་སྒྱལ་དགོས་ལ། བྱང་པར་ཆོས་བཅོ་བརྒྱད་དང་ལྡན་པའི་མི་ལུས་བྱང་པར་ཅན་འཕྱོར་པ་ལ་དེའི་ལྷ་དངོས་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམས་པར་དག་པས་གཞི་བཟུང་། ཟས་གོས་ཡོངས་སྤྱོད་སོགས་ཀྱི་ལྷ་སྤྱིན་སོགས་ཀྱི་ཤོགས་བྱས། དགེ་ཙུ་གང་བྱས་དལ་འཕྱོར་ཆང་བའི་རྟེན་འཕྱོར་པའི་ལྷ་དང་པོ་སྤྱོད་ལས་དྲི་མ་མེད་པས་མཆོམས་སྤྱིར་བསོགས་དགེ་ཙུ་གང་དུ་སྤྱོད་དགོས་ན་དེ་ལྷ་བྱའི་ལྷ་དགེ་བ་སྤྱོད་པ་ཤིན་ཏུ་ཁྱད་པར་སྤང་བས་དེ་ལ་དབག་ནས་བསམ་ན་འབྲས་བུ་བདེ་འགྲོའི་རྟེན་སྤྱི་དང་བྱང་པར་དལ་འཕྱོར་དང་ལྡན་པའི་རྟེན་ནི་

ཆེས་ཆེར་རྟེན་དཀའ་བས་སོ། །དེ་ཡང་མདོ་ལས། གྲོགས་པོ་དག་དལ་བ་འབྱོར་བ་
 རྟེན་པར་དཀའ་ཞེ་སྟེས་ཀྱི་ཤིང་རུས་ཀྱི་རྩིས་སུ་འབྲངས་པ་དཔེར་བརྗོད་པ་བཞིན་
 རོ་ཞེས་ཨ་ག་རུ་ནག་པོ་ལ་འགའ་ཞིག་གི་ཆོ་དྲི་འབྱུང་གི་གཏན་རུ་མ་ཡིན་པ་ལྟར་
 རྩལ་བྲིམས་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་ཆོགས་པ་ལས་མི་ལྟས་ཐོབ་ཀྱི་གཞན་རུ་མི་
 འཛོལ་པར་གསུངས་སོ། །འདིས་ནི་གཙོ་བོར་རང་འབྱོར་དང་དེ་ལས་ཀྱང་མིའི་ལྟས་
 རྟེན་དཀའ་བ་བཟུན་རྟོ། །

འབྲས་བུའི་སྒོ་ནས་རྟེན་དཀའ་བ་ནི། རིགས་མི་མཐུན་ངན་སོང་གི་འགྲོ་བ་ལ་
 ལྟས་ན་བདེ་འགྲོ་ཅམ་ཡང་སྲིད་མཐར་སྤང་ལ་རིགས་མཐུན་བདེ་འགྲོ་ལ་ལྟས་ན་
 ཡང་དལ་འབྱོར་གྱི་རྟེན་གྱི་རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་ནི་ཤིན་ཏུ་དཀོན་པར་གསུངས་པ་དེ་
 ཉིད་དོ། །དཔེའི་སྒོ་ནས་རྟེན་དཀའ་བ་ནི། ཡང་དག་པར་ལྟན་པའི་མདོའི་ལུང་གི་
 དོན་ལྟར་བཤེས་སྤྱིང་ལས། །(༡༧)རྒྱ་མཆོ་ཆེར་གཡེངས་གཉེའ་ཤིང་བྲག་པ་དང་།
 ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་ཉེ་འོག་རུ་འང་འཆད་དོ། །

གངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྟེན་དཀའ་བ་ནི། དབྱལ་བ་ནི་ས་ཆེན་པོའི་རྩལ་ལྟ་བུ་ཞེས་
 སོགས་དང་། མཐོ་རིས་གསུམ་ནི་བྲག་སེན་གྱི་ཆེ་མོས་བཞེས་པའི་རྩལ་དང་འདྲ་བར་
 གསུངས་པ་སོགས་ཉེ་དེ་ལྟ་བུའི་གངས་མང་རྒྱང་ལ་དཔག་ནའང་མི་ལྟས་རྟེན་དཀའ་
 བ་དང་ཁྱད་པར་དལ་འབྱོར་དང་ལྟན་པའི་མི་ལྟས་ནི་འཛོལ་མི་སྲིད་པའི་ཆོད་ཅམ་
 རུ་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། ལུང་གཞི་ལས་ཀྱང་། ངན་འགྲོ་ནས་ཤི་འཕོས་ཉེ་དེར་
 རྒྱུ་བ་ནི་ས་ཆེན་པོའི་རྩལ་དང་དེ་ནས་བདེ་འགྲོར་རྒྱུ་བ་ནི་སེན་མའི་ཆེ་མོས་བྲངས་
 པའི་རྩལ་དང་འདྲ་ཞིང་། བདེ་འགྲོ་གཉིས་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་ངན་འགྲོར་འགྲོ་བ་
 ནི་ས་ཆེན་པོའི་རྩལ་དང་དེ་གཉིས་ནས་བདེ་འགྲོར་རྒྱུ་བ་ནི་བྲག་སེན་གྱི་ཆེ་མོས་
 བཞེས་པའི་རྩལ་དང་འདྲ་བར་གསུངས་པས་བདེ་འགྲོ་དང་ངན་འགྲོ་གཉིས་ཀ་ནས་
 རྟེན་པར་དཀའོ། །དེ་ལྟར་རྒྱ་འབྲས་དཔེ་གངས་སོགས་གང་གི་སྒོ་ནས་བཞགས་ཀྱང་
 ཤིན་ཏུ་རྟེན་དཀའ་བར་གྲུབ་པོ། །དེས་ན་རྒྱ་ཆེར་རོལ་པ་ལས། མི་དང་སངས་རྒྱས་

འབྱུང་རྟེན་དགལ། །དང་པའང་ཤིན་ཏུ་རྟེན་པར་དགལ། །མི་ཁོམ་བརྒྱུད་སྤངས་
 རྟེན་པར་དགལ། །ཞེས་དང་། རྩོང་པོ་བཀོད་པ་ལས་ཀྱང་། མི་ཁོམས་པ་བརྒྱུད་
 ལས་བརྒྱུག་པའང་རྟེན་པར་དགལ། མིར་གྱུར་པའང་རྟེན་པར་དགལ། དལ་བ་
 ལུན་ལུམ་ཚོགས་པ་ནམ་པར་དག་པའང་རྟེན་པར་དགལ། སངས་རྒྱུས་འབྱུང་བའང་
 རྟེན་པ་དགལ། དབང་པོ་མ་ཚང་བ་མེད་པའང་རྟེན་པར་དགལ། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་
 ཚོས་ཉན་པའང་རྟེན་པར་དགལ། རྣམས་བྱ་དམ་པ་དང་འགྲོགས་པའང་རྟེན་པར་
 དགལ། ཞེས་གསུངས་པ་མོགས་བསྐྱབ་བཅུས་སྤྱད་སེམས་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱས་ནས་
 རྟེན་དགའི་རྟེན་ཐོབ་པ་ལ་ངོ་(༡༩)མཚར་དུ་བཟུང་ནས་དམ་པའི་ཚོས་སྐྱབ་པ་ལ་
 འབད་པར་བྱའོ། །དེ་དག་ནི་དལ་འབྱོར་རྟེན་དགལ་བའི་རྒྱལ་ལོ། །

དེ་ལྟར་རྟེན་དགལ་བར་མ་ཟད་དལ་འབྱོར་དང་ལུན་པའི་མི་ལུས་འདི་རྟེན་ལ་
 བརྟེན་ནས་རྣམས་བྱའི་འདོད་པའི་དོན་མདོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ཞེས་སམ་རྣམས་
 བྱ་གསུམ་གྱི་ཐོབ་བྱའི་དོན་མདོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་གང་བསྐྱབས་ཀྱང་རྫོགས་
 པར་སྐྱབ་པའི་རུས་པ་ཡོད་པ་དེ་ལྟའི་རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་རུས་
 འདིར་བརྟེན་འགྲུས་ཆེན་པོའི་རྣམས་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་འདོད་པའི་
 དོན་སྐྱབ་པ་ལ་འབད་པར་བྱ་དགོས་ཞེས་པ་སྟེ་འདིས་དལ་འབྱོར་དོན་ཆེ་བའམ་
 ཕན་ཡོན་ཆེ་བའི་རྒྱལ་བསྟན་ལ། གལ་ཏེ་རྟེན་ལུན་ལུམ་ཚོགས་པ་ཐོབ་པའི་རུས་
 སམ་གནས་སྐབས་འདི་ལ་རང་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་འབྲལ་ལྷན་ཀྱན་ཏུ་ཕན་པའི་
 རྒྱ་མཐོ་རིས་དང་ཐར་པ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་དགེ་བ་ནམ་པར་དག་པ་མ་བསྐྱབས་པར་རྒྱུད་
 རྩོས་སྤྱད་བཅུང་ན། རྣམས་སམ་སྤྱད་སྟེ་བ་གཞན་དུ་འདི་ལྟ་བུའི་རྟེན་ལུན་ལུམ་ཚོགས་
 པ་ཡང་དག་པར་འབྱོར་པར་གཤམ་ལྟར་ཏེ་རང་ཅག་མི་ཁོམ་པར་སྟེ་བ་དང་གནས་
 པ་ཤས་ཆེ་ལ་དེའི་རུས་སྤྱད་པ་དེ་འགྲོའི་རྒྱ་སྐྱབ་པ་ཅམ་ཡང་ཤིན་ཏུ་དགལ་ཞིང་དགོན་
 པས་དེའང་སྐྱབ་པར་མི་རུས་ན་ཐར་པ་སྐྱབ་པ་ལྟ་ཅི་དེས་ན་ད་ལྟ་རྟེན་ཁྱད་པར་
 ཅན་ཐོབ་པ་འདི་དོན་མེད་པར་མ་བྱེད་ཅིག་ཅེས་གདམས་པ་སྟེ། མདོ་ལས། དེ་ལྟ་

ཡིན་གྱི་དལ་བ་འདི་དོན་མེད་པར་མ་བྱེད་ཅིག་མི་ཁོམ་པར་གྱུར་ན་ཁྱིམ་གསོར་མི་
ཅུང་བར་འཁྱུར་ཏེ་རེ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

རང་གཞན་ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་བའི་ཐབས་ལེན་བཅུ་ལྔ་བཅོད་བྱའི་བྱང་ཆུབ་
གྱི་སེམས་མ་བསམས་ཤིང་མ་བསྐྱབས་ན་ཞེས་དགེ་ལྷ་སྟོན་གསུང་རོ། ། དེ་ལྟར་
དལ་འཁྱུར་སྟོན་ཆོག་རྒྱུ་བཞི་ལས། དང་པོས་དལ་འཁྱུར་རྟེན་(༡༧)དཀའ་བ་
དང་གཉིས་པས་རྟེན་པ་དོན་ཆེ་བར་བསྟན་ལ། གསུམ་པས་རྟེན་འདི་ལ་དགེ་ཚོས་
མ་བསྐྱབ་ན་རྟེན་དཀའ་དོན་ཆེ་ཐོབ་པ་ཆུད་མོས་སུ་འཁྱུར་བ་བསྟན་ལ། ད་རེས་
ཆུད་མོས་སུ་སོང་ཡང་ཁྱི་ནས་འདི་འདྲའི་རྟེན་ཐོབ་ཏུས་སུ་ཚོས་དགེ་བ་སྐྱབ་པས་
ཆོག་གོ་སྟུམ་ན། ཆོག་རྒྱུ་བཞི་པས་ཁྱིས་ནི་རྟེན་བྱད་པར་ཅན་འདི་འདྲ་རྟེན་པ་
ཤིན་ཏུ་དཀའ་ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ཡང་སྒྱུར་དམ་པའི་ཚོས་སྐྱབ་པ་དང་
བྱད་པར་ཏུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ཉམས་སུ་ལན་པ་ལ་ནི་རྟེན་གང་ཅུང་ཞིག་ཐོབ་
པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་པས་བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་ལྟ་སྒྱུར་དལ་འཁྱུར་ལྟར་པའི་རྟེན་
བྱད་པར་ཅན་ཞིག་ཐོབ་དགོས་ལ། དེའང་སྐྱ་མི་སྟན་པ་སྟུང་པའི་རྟེན་ཏུ་མི་ཅུང་
བས་སྐྱོང་གསུམ་གྱི་མིའི་རྟེན་བསྟན་ལ་དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་འཇམ་སུ་སྐྱིང་པའི་
རྟེན་ནི་མཆོག་ཏུ་བསྟན་སོ། །སྐྱེ་བ་སྤྱ་མར་མིའི་རྟེན་ལ་ལམ་ལ་སྐྱུངས་པའི་བག་
ཆགས་བཟན་པོ་ཡོད་པའི་འདོད་ལྟ་ཁ་ཅིག་དང་པོར་བདེན་པ་མཐོང་བའི་རྟེན་
ཏུ་ཅུང་ཡང་འདོད་ལྟ་པལ་ཆེར་ནི་གོང་ཏུ་བཤད་པ་ལྟར་མི་ཁོམ་པའི་གནས་སུ་
གསུངས་པས་དེའི་རྟེན་ཏུ་མི་ཅུང་ལ་ཁམས་གོང་མའི་རྟེན་ལ་ནི་དང་པོར་འཕགས་
ལམ་ཐོབ་པ་མི་སྤིང་པས། ལམ་ཐོག་མར་སྐྱབ་པའི་རྟེན་དང་འཕགས་ལམ་གསར་
ཏུ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་ལ་ཡང་མི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ད་ལྟ་
རྟེན་དཀའ་དོན་ཆེའི་རྟེན་བྱད་པར་ཅན་ཐོབ་པའི་ཏུས་འདིར་བག་མེད་པ་སྐྱངས་
ཏེ་དལ་འཁྱུར་ལ་སྤིང་པོ་སྐྱངས་ནས་དོན་དང་འབྲས་སུ་ཆེན་པོ་ཡོད་པར་བྱ་བའི་
ཆེད་ཏུ་དགེ་ཚོས་སྐྱབ་པ་ལ་ཅི་ནས་ཀྱང་འབད་པར་བྱ་རིགས་ཏེ། དུལ་འཁོར་སྒྱུར་

གིས་ཁྲིས་པར། སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་ཕན་པ་བྱང་སྤྱོད་ཆེ། །བསྐྱལ་པ་བྱེ་མང་
བརྒྱལ་འབྱུང་བར་འབྱུར། །དུ་ཉལ་དལ་བ་དམ་པ་རྟེན་པ་ལ། གལ་ཏེ་ཐར་འདོད་
བག་(༡༠ན)མེད་སྤྱོད་བར་གྱིས། །ཞེས་དང་། སྒོ་བ་སྤྱིང་ལས་ཀྱང་། གང་ཞིག་ཐོབ་
ན་སྟེ་བའི་རྒྱ་མཚོ་མཐར་འབྲིན་ཞིང་། །བྱང་ཆུབ་མཚོག་གིས་ས་པོན་དགེ་བའང་
འདེབས་འབྱུར་བ། །ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་བས་ཀྱང་ཡོན་ཏན་ཆེས་ལྷག་པའི། །མི་
ཉིད་དེ་ནི་སྤྱི་ཞིག་འབྲས་བུ་མེད་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་ལ། །བྱང་པར་བྱང་
ཆུབ་མཚོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དེ་སྦྱོར་བུ་ཆེན་པོའི་སྦྱོད་པ་ལ་བསྐྱལ་ན་དལ་འབྱོར་
རྟེན་པ་དོན་ཡོད་པའི་མཚོག་ཏུ་འབྱུར་ཏེ། དབུ་མ་སྦྱིང་པོ་ལས། དམ་ཚམས་སྟོན་
མེ་དང་བཅས་ཤིང་། །མི་ཁོམ་བརྒྱད་སྤྱོད་དལ་བ་འདི། །སྦྱོར་བུ་ཆེན་པོའི་སྦྱོད་
པ་ཡིས། །དེ་ནི་དོན་ཡོད་བྱ་བའི་རིགས། །ཅེས་སོ། །དེས་ན་རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་
འདི་ལ་བརྟེན་ནས་དམ་ཚམས་བསྐྱུབས་ཏེ་ཕན་བདེའི་རྩ་བ་མ་བཟུང་ན་དོན་མེད་
པ་དང་དོན་མ་ཡིན་པའི་སྟོགས་སྤྱི་བརྒྱད་དེ་དགེ་ལེགས་མི་ལམ་རྒྱུད་ལྟར་བར་
མི་འབྱུར་རོ་སྟམ་རྒྱུ་བསམ་ལ་དལ་འབྱོར་ལ་སྦྱིང་པོ་ལེན་འདོད་ཀྱི་སྒོ་བསྐྱེད་པར་
བྱའོ། །ལྷ་དང་རྒྱུད་འགོ་སོགས་འགོ་བ་གཞན་གྱི་རྟེན་ལའང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྟེ་
བ་ཅམ་ཡོད་ཀྱང་དེ་དག་སྟེ་རྒྱུད་ཅམ་གྱི་རྟེན་ཡིན་གྱི་རྟེན་ཕན་སྟམ་ཚོགས་པ་མིན་
ལ། དལ་འབྱོར་དང་ལྷན་པའི་མིའི་ལུས་རྟེན་ནི་རིགས་རྒྱག་གི་ནང་ནས་བྱང་ཆུབ་
ཀྱི་སེམས་གསར་རྒྱ་སྟེ་བའི་རྟེན་ཕན་སྟམ་ཚོགས་པ་མཚོག་ཏུ་ཀྱུར་པ་ལྷ་བས་ཀྱང་
ལྷག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལུས་རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་ངོས་བཟུང་བའོ། །དེའང་བྱང་ས་ལས།
རིགས་ནི་སྐལ་བ་དང་ལྷན་པའི་གཞི་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་། དང་པོ་སེམས་བསྐྱེད་
པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱོད་པ་ལ་སྦྱོར་བ་དེའི་གཞི་ཞེས་བྱའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་སྦྱོད་པ་ལ་སྦྱོར་བ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཡོངས་སྤྱོད་སྟམ་ཚོགས་པ་དེའི་གཞི་ཞེས་
བྱའོ། །ཞེས་པ་ལྷར་སྐལ་བ་དང་ལྷན་པའི་གཞི་ནི་རིགས་གཉིས་(༡༠བ)ཡིན་ལ། དེ་
གཉིས་འདིར་དངོས་སྤྱི་མ་བསྟན་ཀྱང་གོང་རྒྱ། བདག་དང་སྐལ་བ་མཉམ་པ་ཞེས་

པའི་སྐད་དོད་ལ་ཁམས་མཉམ་པ་ཡོད་ཅིང་ཁམས་ནི་རིགས་ཡིན་པས་དེས་མཆོན་
 པར་བྱ་ཉོན་གསུངས་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་ཐོག་ཆེན་གྱི་རིགས་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་གི་
 ལུས་ཅན་བྱད་པར་ཅན་འདིས་བསྐྱབ་ལ། སེམས་རྟེན་བྱད་པར་ཅན་ཆོགས་བཅད་
 འོག་མས་སྟོན་པ་ཡིན་ཕྱིར་ཆོགས་བཅད་འདི་གཉིས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་རྟེན་
 སྟོན་པར་བཤད་པ་ཤིན་ཏུ་རིགས་པར་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་སེམས་རྟེན་ནི། རི་
 ལྟར་མཆོན་མོ་སོགས་ཏེ། དཔེ་རི་ལྟར་ན་ཉི་འོད་ཀྱི་སྒྲུང་བ་རུབ་པའི་མཆོན་མོ་ཟླ་
 འོད་ཅམ་ཡང་མེད་པའི་ལུན་ནག །དབྱར་རུས་ཀྱི་ཆར་སློབ་ཤིན་ཏུ་འབྱུག་པོ་དཀྱིག་
 ཅིང་འཐིབས་པས་ཁེབས་པའི་སྐར་མའི་སྒྲུང་བ་ཅམ་ཡང་མེད་པའི་སྒྲུག་རུམ་སྒྲུག་
 པའི་ནང་ན་སློག་འབྱུ་བའི་འོད་ཀྱི་རུས་ལྷན་བྱང་བ་སྐད་ཅིག་ཅམ་ལ་གཟུགས་ཀྱི་
 དངོས་པོ་འགའ་ཞིག་རབ་ཏུ་གསལ་ཞིང་སྒྲུང་བའི་སྐབས་རུང་ཟད་ཅིག་ཉོན་པར་
 བྱེད་པ་ལྟར་གྱི་དཔེ་དེ་བཞིན་དུ། སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་བྱིན་ལྟེན་དང་ལྷགས་རྗེའི་
 འོད་ཟེར་གྱི་སྒྲུང་བའི་མཐུ་ཡིས་བརྒྱ་ལམ་རིས་འགའ་ཞིག་ན། ཤིན་ཏུ་ལྷན་རིང་བའི་
 སྲིད་པའི་བཙོན་ར་སྒྲུག་པོ་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཉི་འོད་དང་བྲལ་བའི་མཆོན་མོ་
 ལྟ་བུ། མོས་བསམ་གྱི་སྒྲུང་བ་དང་བྲལ་བའི་ལུན་ནག་དང་འབྲུ་བ། སྲིག་སྒྲུག་གི་
 སློན་འབྱུག་པོའི་སྒྲུག་རུམ་རུ་ཆུད་པ་ལྟ་བུའི་འཇིག་རྟེན་པལ་པ་རུང་ཟད་སྐལ་བ་
 དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་ཕན་བདེའི་རྒྱ་དམ་པའི་ཆོས་ལ་འཇུག་པར་བྱའོ་སྟམ་པ་ལྟ་
 བུའི་བསོད་ནམས་དགེ་བའི་ལས་རྒྱབ་པ་ལ་འཇུག་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་འམ་སློ་སྤོས་
 ཀྱི་སྒྲུང་བ་ཐང་འགའ་སྟེ་ལན་གངས་གཅིག་གཉིས་ཅམ་དང་རུས་ཀྱང་སྐད་ཅིག་
 ཅམ་(༡༧)མམ་ལྟད་ཅམ་རེར་འབྱུང་སྲིད་ཀྱི་པལ་ཆེར་མི་འབྱུང་བའམ་བྱང་ཡང་
 ལན་མང་པོ་དང་རྒྱན་རིང་པོར་མི་འབྱུང་སྟེ། དེ་ལ་སྟོན་མ་གོམས་པའི་ཕྱིར་དང་
 མོ་སོ་སྟེ་པོ་རྣམས་ཀྱི་ལྷན་སྟེས་ཀྱི་སློ་ནི་སོག་མ་མེད་པ་ནས་མི་དགེ་བ་དང་ཉོན་
 མོངས་པའི་ཕྱོགས་ལ་གོམས་པ་ཤས་ཆེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

དད་མོས་སོགས་ཡོད་པའི་སྐལ་ལྡན་རྣམས་ལ་སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་

སྒྲོབས་པ་དང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དགེ་སེམས་སྤྱི་དང་བྱང་པར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལྟ་
 བུའི་དགེ་སེམས་འབྱུང་བ་ནི། མདོར། གང་དག་མོས་པའི་བྱང་པར་རྒྱ་ཆེ་བ། །དེ་
 དག་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱིས་རྟག་ཕྱིན་བརྒྱབས། །གང་དག་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱིས་ཕྱིན་བརྒྱབས་
 པ། །དེ་དག་བྱང་ཆུབ་དོན་དུ་སེམས་ཀྱང་སྟེ། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་བསོད་ནམས་དགེ་
 བའི་སྒོ་སྐྱེད་པ་དང་སྤེལ་བ་ལའང་འབད་པར་བྱ་དགོས་སོ་ཞེས་བསྟུལ་བའོ། །དེ་
 ལྟ་བུའི་སྒོ་དེ་ལའང་བསོད་ནམས་ཆ་མཐུན་གྱི་དགེ་བ་ཙམ་སྟབས་འདོད་ཀྱི་སྟེས་བྱ་
 རྒྱུ་དུའི་སྒོ་དང་། ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་དགེ་བ་ཙམ་སྟབས་འདོད་ཀྱི་སྟེས་བྱ་འབྲིང་
 གི་སྒོ་དང་། གཞན་དོན་དུ་རྫོགས་བྱང་སྟབས་འདོད་ཀྱི་སྟེས་བྱ་ཆེན་པོའི་སྒོ་ལྟེ་གསུམ་
 ཡོད་ལ། དེ་ལྟའི་བསོད་ནམས་བྱེད་འདོད་ཀྱི་སྒོ་དག་ནི་བསམ་པའི་རྟེན་ཐུན་མོང་
 བ་ཡིན་ལ། དེ་དག་སོགས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་མ་འདས་ཀྱི་དཀར་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་དང་སྟོན་དུ་འགོ་བ་ནི་དད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཡོན་
 ཏན་ལྟ་བུ་ཤེས་ནས་སེམས་དང་བ་ནི་དང་བའི་དད་པ་ལམ་བདེན་རྒྱུད་ལ་བསྟེན་
 པར་བྱ་ལུས་འགོག་བདེན་མདོན་དུ་འཐོབ་པར་བྱ་ལུས་པར་ཤེས་ནས་དེ་བསྟེན་
 འདོད་དང་མདོན་དུ་བྱ་འདོད་པའི་དང་བ་ནི་འདོད་པའི་དད་པ། རྟུག་ཀྱང་གཉིས་
 ལ་སྟོན་དང་འགོག་ལམ་གཉིས་ལ་ཡོན་ཏན་ཡོད་པ་ལ་དེ་ལྟར་ཡོད་པར་ཡིད་ཆེས་
 པའི་(ལྟ་བུ)དང་བ་ནི་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་ཡིན་ལ། དང་བ་ཞེས་པ་ནི་ཉོན་མོངས་
 པའི་དྲི་མས་རྫོག་པ་དང་བལ་བའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་དད་པ་ལས་དོན་གཉེར་གྱི་འདུན་
 པ་སྟེ་དེ་ལས་མོས་པ་སྟེ་བ་ཡིན་ལ། མོས་པའམ་འདུན་པ་ནི་དགོས་ཐམས་ཅད་
 ཀྱི་རྩ་བ་སྟེ། འོག་ཏུ། དགེ་བའི་ཚུགས་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །རྩ་བ་མོས་པར་སྟབས་པས་
 གསུངས། །ཞེས་བཤད་ལ། ཐེག་ཆེན་ལ་མོས་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱར་ཡང་གསུངས་
 ཏེ། མདོ་སྤེའི་རྒྱན་ལས། རིགས་དང་ཆོས་ལ་མོས་པ་དང་། །དེ་བཞིན་སེམས་ནི་
 བསྐྱེད་པ་དང་། །ཞེས་དང་། ཆོས་ལ་མོས་པ་ས་བོན་དང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས་
 སོ། །བྱང་པར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྟེན་ལ་དད་པ་དང་སྟོང་རྩེ་གཉིས་གལ་ཆེ་

སྟེ། བསྐྱབ་བཏུས་སྟུ། རྩལ་བསྐལ་མཐར་འབྲིན་འདོད་པ་དང་། །བདེ་བའི་མཐར་
ཡང་འགྲོ་འདོད་པས། །དད་པའི་ཙ་བ་བརྟན་བྱས་ཏེ། །བྱང་ཆུབ་ལ་ཡང་སློ་བརྟན་
བྱ། །འདི་ལྟར་དཀོན་མཆོག་ཏ་ལ་ལའི་གཞུངས་ལས། རྒྱལ་དང་རྒྱལ་པའི་ཆོས་ལ་
དད་ལྱར་ཅིང་། །སངས་རྒྱས་སྟེང་གི་སྦྱོང་ལ་དད་བྱེད་ལ། །བྱང་ཆུབ་སློ་ན་མེད་
ལ་དད་ལྱར་ན། །སྦྱིས་དུ་ཆེན་པོ་ནམས་ཀྱི་སེམས་སྦྱེལ། །དད་པ་སྦྱོན་འགྲོ་མ་ལྟར་
སྦྱོང་པ་སྟེ། །ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་སྤང་ཞིང་འཕེལ་བར་བྱེད། །དོགས་པ་སེལ་ཞིང་
རྩ་བོ་ནམས་ལས་སྦྱེལ། །དད་པ་རྟོག་པ་མེད་ཅིང་སེམས་དང་བྱེད། །ཅེས་སོགས་
དང་། ཆོས་བརྟུ་པའི་མདོ་ལས། མ་དད་པ་ཡི་མི་དག་ལ། །དཀར་པོའི་ཆོས་ནམས་
མི་སྦྱེ་སྟེ། །ས་བོན་མེ་ཡིས་ཆོག་པ་ལ། །ལྷ་བྱ་སྦྱོན་པོ་རི་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་
ལ། རྒྱ་ཆེར་རོལ་པ་ལས་ཀྱང་། ཀུན་དགའ་པོ་དད་པ་ལ་སྦྱོར་བར་བྱ་སྟེ། །འདི་
ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསོལ་བ་འདེབས་པའོ། །ཞེས་པ་སོགས་དྲངས་ཏེ། དེ་
དག་གིས་རང་གཞན་གྱི་རྒྱད་པ་མཐའ་དག་འབྲིན་པར་(༡༩ན)འདོད་པ་དང་བདེ་བ་
མཐའ་དག་རྒྱབ་པར་འདོད་པས་དེའི་འབྲུང་ཁྱུངས་སྟུ་ལྟར་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་
དད་པ་བསྐྱེད་པ་གལ་ཆེ་བར་བརྟན་ལ། དེ་ལྟར་དད་པའི་ཙ་བ་བརྟན་པར་ལྟར་
ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་འཇུག་སྒོ་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་པས་བསོད་ནམས་ཐམས་ཅད་སྤང་པའི་
ཕྱིར་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱ་དགོས་པས་ན། །བྱང་ཆུབ་ལ་ཡང་སློ་བརྟན་བྱས། །ཞེས་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་བཞིན་དུ་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡང་སེམས་བསྐྱེད་སོགས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་སྦྱོན་དུ་འགྲོ་བ་དང་ཙ་བ་སྟེ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཕྱེ་སྦྱོང་ལས། །འདི་
ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱང་ཆུབ་དུ་མངོན་པར་མོས་པའི་སྦྱོན་དུ་འགྲོ་བ་ནི་སྒྲིང་
རྗེ་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན་མིའི་སྟོག་གི་དབང་པོའི་སྦྱོན་དུ་འགྲོ་བ་ནི་དབྱེགས་
འབྲིན་པ་དང་རྩལ་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡང་
དག་པར་རྒྱབ་པའི་སྦྱོན་དུ་འགྲོ་བ་ནི་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོའོ། །དཔེར་ན་འཁོར་ལོས་རྒྱར་

བའི་ཆུལ་པོའི་རིག་པོ་ཆེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲིབ་ཏུ་འགྲོ་བ་ནི་འཁོར་ལོ་རིག་པོ་ཆེའོ། །དེ་
 བཞིན་ཏུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ཡང་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་
 ཀྱི་སྒྲིབ་ཏུ་འགྲོ་བའོ་ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་ཏུ་སྒྲོ་ཤོས་མི་ཟད་པར་ཡང་གསུངས་ལ།
 ཀ་ཡ་གོ་རི་ལས་ཀྱང་། ལྡའི་བྱ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱང་པའི་ཚུལ་པ་
 བྱི་སྡིང་རྩེ་ཆེན་པོའོ། །གནས་ནི་སེམས་ཅན་ནོ། །ཞེས་དང་། བཏོན་ལས་ཀྱང་།
 དེ་ཡི་ཅ་བ་སྡིང་རྩེར་འདོད། །ཅེས་གསུངས་ལ། བྱང་པར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་
 དངོས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་ཏུ་ཐུར་པའི་སེམས་རྟེན་ནི་ལྷག་བསམ་གྱིས་བྱང་པར་བྱ་བས་
 པའི་སྡིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ལྷ་བྱ་ཡིན་ལ། དེ་ལྷ་བྱའི་བསམ་པ་དེ་དག་སྦྱེ་བ་ནི་མེན་ཏུ་
 དགོན་ཏེ། བཏོན་ལས། དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སེམས་རྣམ་པར་དང་ཞིང་དད་པ་
 བྱི་དགོན་ཏེ་དཔེར་ན་ཡིད་བཞིན་(༡༡༧)ཀྱི་ཁོར་བྱ་རིག་པོ་ཆེ་དཔེར་བརྗོད་པ་བཞིན་
 མོ་ཞེས་དང་། གྲོགས་པོ་དག་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྡིང་རྩེ་བ་དང་སྡིང་བ་ཆེ་བ་ནི་
 རྟེན་པར་དཀའ་སྟེ་དགྲ་དཔའ་པོ་ལག་ན་དོ་རྩེ་ཐོགས་ཤིང་དག་ཏུ་འདེབས་པའི་ནང་
 བས་སྦྱོལ་བ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །མདོར་ན་དེ་དག་གིས་སྡིར་བསྟོད་རྣམས་དག་
 པའི་ལས་ལ་འདུག་འདོད་ཀྱི་སྒྲོ་སྦྱེ་བ་དགོན་པ་དང་། བྱང་པར་སྟེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་
 ལ་མོས་པ་དང་། རང་བདེ་ལ་མ་ཆགས་པར་གཞན་སྟུག་བསམ་ལས་སྦྱོབ་འདོད་
 ཀྱི་སྡིང་རྩེ་ཆེན་པོ་སྦྱེ་བ་དགོན་པར་བསྟན་ལ། དེ་ལྟར་རྟེན་དཀའ་ཞིང་རིང་ཏུ་མི་
 གནས་པའི་བསམ་པའི་རྟེན་བྱང་པར་ཅན་རྟེན་ཏུས་སུ་དེ་ཉིད་མི་ཉམས་ཤིང་གོང་
 འཕེལ་བྱ་འགྲོ་བའི་ཐབས་ལ་བརྩོན་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་གདམས་པའོ། །དེ་ལྟར་
 ལུས་སེམས་ཀྱི་རྟེན་གཉིས་ལས་སྡུ་མས་སྦྱོང་པ་སྦྱབ་པའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱུ་
 དལ་འགྲོར་ལྷན་པའི་རྟེན་དང་གྱི་མས་སྦྱོང་པ་སྦྱབ་པའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་ཐོག་ཆེན་
 རིགས་ལྷན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དགོ་ཆོས་ལ་འདུན་པ་བསྟན་ལ་དེ་གཉིས་ཀའང་རྟེན་དཀའ་
 བས་རྒྱུད་མི་ཟ་བར་བྱ་དགོས་ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དང་། བྱམས་སྡིང་རྩེའི་
 བདག་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོ་ཤོས་ཐང་འགའ་ཞིག་འབྱུང་གི་གཏན་ཏུ་མ་ཡིན་པས་དེ་ཐོབ་པ་

ཅུད་མི་ཟ་བར་བྱ་ཞེས་ནམ་བཤད་ལས་སོ། །

གཞིས་པ་བརྟེན་པ་པན་ཡོན་དངོས་བཤད་པ་ལ་གསུམ། སེམས་བསྐྱེད་ལྱིའི་
པན་ཡོན། སྒོན་འཇུག་སོ་སོའི་པན་ཡོན། སེམས་བསྐྱེད་ཅུད་ལྟན་གྱི་གང་ཟག་གི་
ཆེ་བའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ། དགེ་བ་གཞན་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས་པའི་པན་ཡོན། མིང་
དོན་གནས་འཇུར་བའི་པན་ཡོན། པན་ཡོན་དཔེའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།
དེ་ལྟས་དགེ་བ་སོགས་ཏེ། དེ་ལ། སྤང་བྱ་ཕྱིག་པ་ཆེན་པོ་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པ་
ནི། ལུས་རྟེན་དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ་བ་དང་ཁྱད་པར་ཆོས་ལ་འཇུག་འདོད་ཀྱི་སྒོ་
སྐྱེ་དཀའ་(༡༩ན)བ་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་དེ་ལྟ་བུས་ན། གཞེན་པོ་བསོད་ནམས་དགེ་
བའི་ཚུགས་ནི་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ཐུན་ནག་ནང་གི་སྒོག་ལྟར་ཉམ་ཆུང་བ་ལྟེ་
མཐུ་དང་སྟོབས་ཞན་པས་རེས་འགའ་བ་དང་ལུན་ཐུང་བ་ཉིད་ལ་རྟག་ཏེ་རྒྱན་པར་
གནས་ལ། སྤང་བྱ་ཕྱིག་པ་མི་དགེ་བའི་ཚུགས་ནི་སྤྱི་རྒྱུ་ལྟན་ནག་ལྟར་སྟོབས་
དང་རྒྱས་པ་ཆེན་པོ་ལྟན་པས་གཞེན་པོས་ཐུབ་པར་དཀའ་ཞིང་དཔུལ་སོགས་ཀྱི་རྒྱག་
བསྐལ་འཛིགས་སུ་བྱང་བའང་འབྱིན་རྒྱས་པས་ཤིན་དུ་མི་བཟད་པ་དེ་ལྟ་བུ་རྟག་
པར་རྒྱན་ཆགས་པའི་ཚུལ་དུ་རང་གི་རང་གིས་འབྱུང་བ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་
ཕྱིག་པ་སྟོབས་ཆེན་དེ་ནི་གཞན་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་བདག་ཉིད་
ཅན་གྱི་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་སྟོབས་དང་ལྟན་པ་དེ་ཉིད་མིན་པ་
དགེ་བ་པས་པའི་གཞེན་པོ་གཞན་གང་གིས་ཀྱང་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པར་འཇུར་ཏེ་མི་
འཇུར་ལ་ཞེས་སམ། ཡང་ན་རྟག་ཅེས་པ་མར་ལ་སྐྱེལ་ནས། རྟག་དུ་ཕྱིག་པ་མི་དགེ་
བའི་ཚུགས་ནི་ཞེས་སོགས་སྤྲ་མ་ལྟར་སྦྱར་རོ། །འདི་ནི་རྟེན་དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ་
བས་དེ་ལ་བརྟེན་པ་དགེ་བའི་ཆོས་ལ་འཇུག་འདོད་ཀྱི་སྒོ་ཡང་རྟེན་དཀའ་ཞིང་རེས་
འགའ་རྟེན་ནའང་ཉམ་ཆུང་བ་དང་། རྟེན་མི་ཁོམ་པའི་ལུས་ནི་རྟེན་པར་སྤྲ་བ་དང་

དེར་བརྟེན་པའི་ཕྱིག་པ་མི་དགེ་བའི་ཚུགས་ཀྱང་སྟོབས་ཆེ་ཞིང་དཔག་ཏུ་མེད་པ་
 ཡོད་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་ཕྱིག་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྤོང་རུས་ཀྱི་
 གཞན་གྱིས་མི་རུས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱང་སྟོན་འཇུག་གཉིས་
 ལུ་ངེས་སོ། །དེས་ན་སྟིང་ཇེའི་ཆ་བ་ཅན་གྱི་ཐེག་ཆེན་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་དེ་ཁོ་
 བས་ཉི་མས་ཐུན་པ་བཞིན་ཏུ་ཕྱིག་ཆེན་ཀྱང་བེལ་གྱིས་གནོན་ཞིང་དེ་ལས་རྒྱལ་བར་
 རུས་པས་ན་སེམས་(༢༥བ)དེ་ཉིད་ཅི་ནས་ཀྱང་གཟུང་རིགས་ཏེ། སྤོང་པོ་བཀོད་པ་
 ལས། བྱི་ལས་མིག་གིས་བལྟས་པས་བྱི་བ་རྣམས་བེལ་གྱིས་གནོན་ཞིང་མི་བཟོད་པ་
 དེ་བཞིན་དུ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སེམས་རིན་པོ་ཆེའི་མིག་གིས་ཀྱང་ལས་དང་
 ཉོན་མོངས་པའི་བྱི་བ་རྣམས་བེལ་གྱིས་གནོན་ཅིང་མི་བཟོད་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་དང་།
 ཆོས་བཞི་བརྟན་པར་ཡང་ཉེན་གྱི་སྟོབས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་ལ་
 བརྟེན་པས་ཕྱིག་པ་རྣམས་བེལ་གྱིས་གནོན་པར་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གོང་གི་བསོད་ནམས་དགེ་བའི་ཚུགས་ཞེས་པ་ནི་དགེ་བ་རང་ཉིད་དང་དེ་སྐྱེད་
 བྱེད་ཀྱི་རྒྱལ་མ་ས་བོན་དང་དེའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱན་ནམ་གྲོགས་དང་བཅས་པ་
 ཡིན་ལ། ཕྱིག་པ་མི་དགེ་བའི་ཚུགས་ཞེས་པའང་དེ་དང་འདྲའོ། །འདིར་ཐེག་ཆེན་
 ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་ལ་ངན་སོང་གི་རྒྱུའི་ཕྱིག་པ་སྤར་བྱས་འདག་ཅིང་ཕྱིས་འབྱུང་
 རྒྱན་གཙོད་པའི་རུས་པ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་བརྟན་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་གྱི་དོན་
 དམ་སེམས་བསྐྱེད་ལ་སྐྱིབ་པའི་ས་བོན་འཛོམས་པའི་རུས་པ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་
 འདིར་བཤད་བྱའི་གཙོ་བོ་མིན་པར་གསུངས་ལ། གོང་དུ་མདོ་དྲངས་པའི་ལུང་སྔ་
 ཕྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་གསལ་ལོ། །

སྟིང་ཇེ་ཆེན་པོ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་ཕྱིས་འབྱུང་གི་ཕྱིག་པ་དང་ལྟང་
 བའི་རྒྱན་འཕྲོག་པ་ནི། མདོ་རྒྱན་ལས། རྟོ་ལྡན་སེམས་མཆོག་བསྐྱེད་མ་ཐག་ཏུ་
 ཡང་། །མཐའ་ཡས་ཉེས་པ་བྱེད་ལས་སེམས་རབ་བཞུམས། །ཞེས་དང་། རྟེན་རབས་
 ལས་ཀྱང་། བདག་རང་ཉིད་དམ་ནང་མི་ལ། །བཙེ་བ་བཞིན་ཏུ་གཞན་ལ་བཙེ། །དེ་

ཡི་སེམས་ནི་ཚེས་མིན་ལ། །འབྲུག་པ་མི་དགེ་ག་ལ་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
 རོ། །འབྲེལ་པ་འགའ་ཞིག་རྒྱ་མིང་ཉིད་མིང་ཟེའི་མིང་པོ་ཅན་ཞེས་སྒྲིམ་ནང་གཙོ་
 བོར་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་སོ་བར་བྱའོ། །(༡༤ན)བསྐྱབ་བྱ་བན་བདེའི་མཚོག་སྐྱབ་
 པ་ནི། བསྐྱལ་བ་ཆེན་པོ་གྲངས་མེད་རྒྱ་མར་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་བའི་
 ཐབས་ནི་གང་ཞིག་ཡིན་སྟེ་རྒྱ་མར་རྒྱ་བྱང་བའི་མཁུན་རབ་ཀྱིས་རབ་རྒྱ་དགོངས་
 ནས་ལམ་རྣམས་ལ་བརྟགས་ཤིང་དབྱེད་པར་མཛད་པ་ཡི་སྐྱབ་དབང་རྣམས་པའི་
 སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འདི་ཉིད་ཁོ་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཕན་
 ཞིང་བདེ་བ་སྦྱེད་ལ་འཆང་བྱ་བའི་ཐབས་ཀྱི་དམ་པ་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་
 གི་དོན་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བྱེད་ཀྱི་རྒྱའམ་ས་བོན་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་གཟིགས་ཏེ། རྒྱ་
 མཚན་ཅིའི་ཕྱིར་ན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འདིས་ནི་ཆད་དང་གྲངས་གཞལ་བ་དང་
 བཟང་རྒྱ་མེད་པའི་སྦྱེ་བོའི་རྣམས་རྣམས་ཀྱིས་གནས་སྐབས་མདོན་མཐོའི་བདེ་བ་
 དང་དེ་ཅུ་རྒྱ་མ་ཟད་དེས་ལེགས་མཚོག་གི་བདེ་བ་ལྷན་མེད་པའང་སྐྱེ་འབལ་བ་
 དང་ཟས་གཙོད་པ་སོགས་ཀྱི་དཀའ་སྤྱད་དྲག་པོ་ལ་སྟོང་མི་དགོས་པར་ལམ་བདེ་བ་
 ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་ལྷག་ཉིད་རྒྱ་མིང་ཐབས་སྐྱེ་བའི་སྟོན་ནས་ཐོབ་པར་བྱེད་ཅུས་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། བདེ་ནས་བདེ་བར་འགོ་བ་ལ། །ཞེས་སོགས་འཆད་འལྱར་ལྟར་རོ། །འབྲེལ་
 ཆེན་རྒྱ་བར་བསྐྱལ་གཅིག་གྱུང་བསྐྱལ་པ་ཡིན་ལ་བར་བསྐྱལ་གྱི་བྱ་ཡང་བསྐྱལ་པ་
 ཡིན་ཞིང་བར་བསྐྱལ་བརྒྱུད་རྒྱུང་བསྐྱལ་པ་ཡིན་ཏེ་དེ་ལ་བསྐྱལ་ཆེན་ཞེས་བརྗོད་
 ལ་འདིར་བསྐྱལ་ཆེན་ཉིད་གཟུང་དོ་ཞེས་བཤད་ལ། རྣམ་སྟངས་ནི། བསྐྱལ་པ་ཞེས་
 བྱ་བ་ནི་ཐམས་ཅད་དཔག་ཆད་བྱེད་པ་ལ་ཀ་ཤི་ཀའི་རས་ཀྱིས་ལོ་བརྒྱ་ན་ལན་རེ་
 རྒྱགས་པས་ཟད་པ་ཅུ་ནི་བར་ཀྱི་བསྐྱལ་པ་ཡིན་ལ་དེ་བརྒྱུད་རྒྱ་ནི་བསྐྱལ་པ་ཆེན་
 པོ་ཞེས་གསུང་དོ། །འོ་ན་སངས་རྒྱལ་ཀྱི་སྐྱེས་རབས་རྣམས་སུ་མགོ་དང་ཡན་ལག་
 གཙོད་པ་སོགས་ཀྱི་དཀའ་བ་སྤྱད་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་སྟུང་(༡༥བ)ན།
 སྟོན་མེད་དེ། བྱང་སེམས་དག་སྟོང་ཟེའི་གཞན་དབང་རྒྱ་ལྟར་པའི་ཕྱིར་དང་ཐུག་

བསྐལ་ལ་བདེ་བར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དང་དོན་མེད་པའི་ཕྱི་རྟོགས་ཀྱི་དཀའ་ལྷན་དང་
འཁོར་བའི་རྟུག་བསྐལ་སོགས་ལ་ལྟོས་ན་དེ་དག་རྟུག་བསྐལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

རྟུག་བསྐལ་སེལ་ཞིང་བདེ་བ་རྒྱབ་པས་རེ་འདོད་སྐྱོང་བ་ནི། གཞན་ཡང་བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་རང་གཞན་ཀྱན་ལ་པན་པའི་ཐབས་མཆོག་ཡིན་ཏེ། རྟེན་བྱ་འབྲིང་
དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་ལ་སྒོ་རྒྱངས་བའི་སྒོ་ནས་རང་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱུང་བར་འབྱུང་བའི་
རྟེན་སོགས་དང་དཔྱལ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱིད་པའི་རྟུག་བསྐལ་བརྒྱ་ཕྱག་མང་པོ་སྟེ་
དཔག་ཏུ་མེད་པ་གཞིམ་པར་འདོད་ཅིང་། རྟེན་བྱ་ཆེན་པོའི་བསམ་པ་རྒྱངས་པའི་
སྒོ་ནས་སེམས་ཅན་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མི་བདེ་བ་སྟེ་རྟེན་ན་འཆི་བྱེལ་མོངས་སོགས་
དང་དཔྱལ་སོགས་ཀྱི་རྟུག་བསྐལ་དང་བཅས་པ་མཐའ་དག་བསལ་བར་འདོད་པ་
དང་། རྟེན་བྱ་རྒྱང་ཏུ་དང་ཐུན་མོང་བའི་བསམ་པ་རྒྱངས་པའི་སྒོ་ནས་ལྟ་མིའི་བདེ་
བ་སོགས་མདོན་མཐོའི་བདེ་བ་མང་པོ་བརྒྱ་ཕྱག་ལ་མོངས་སྟོན་པར་འདོད་པས་
ཀྱང་ཞེས་སམ། ཡང་ན་རང་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་གནས་སྐབས་ལྟ་མིའི་བདེ་
བ་དང་མཐར་ཐུག་ངེས་ལགས་མཆོག་གི་བདེ་བ་ལྟ་བུའི་བདེ་མང་བརྒྱ་ཕྱག་ཏུ་མ་
ལ་སྟོན་པར་འདོད་པས་ཀྱང་འདོད་པའི་དོན་དེ་དག་འབྱུང་བར་ངེས་པའི་ཐབས་
མཆོག་ཏུ་རྒྱར་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འདི་ཉིད་རྟུག་པར་བྱས་ཀྱན་ཏུ་གཏང་བའམ་
འདོར་བར་མི་བྱ་བར་སེམས་དེ་བསྟེན་ཅིང་མི་ཉམས་པའི་སྒོ་ནས་གཟུང་བར་བྱའོ་
ཞེས་གདམས་པའོ། །ཀྱང་ཞེས་པས་རང་གི་རྟུག་བསྐལ་དང་གཞན་གྱི་མི་བདེ་བ་
སེལ་བར་མ་ཟད་རང་གཞན་ལ་བདེ་བ་བརྒྱ་ཕྱག་མང་པོ་འང་རྒྱབ་པར་བྱེད་ཅེས་
རྟུང་པའོ། རྟེན་བྱ་རྒྱང་འབྲིང་ཐུན་མོང་བའི་བསྐྱབ་བྱའི་དོན་དེ་བྱང་ཆུབ་(༡༥ན)ཀྱི་
སེམས་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་མིན་མོད་ཀྱང་སེམས་དེ་ཡོད་ན་དེ་དག་རྒྱབ་ཤིན་ཏུ་སྒྲ་
ཕྱིར་དེ་སྐད་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་རང་གཞན་གྱི་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་
དོན་གང་བསྐྱབ་པར་འདོད་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྟེན་པ་དེ་ཉིད་ནམ་
ཡང་མི་གཏང་བར་བཟུང་དགོས་པའང་། མདོ་ལས། དག་སྟོང་རྣམས་ཤོག་གི་ཕྱིར་

ཡང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཏང་བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་མིང་དོན་གནས་འགྱུར་བའི་ཕན་ཡོན་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་སྐྱེས་སོགས་
 ཉི། གང་ཟག་གང་ལ་བསམ་པ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་སྒྲོན་པ་དང་འཇུག་པའམ་
 ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱེས་པར་གྱུར་ན་སྐྱེས་མ་ཐག་པ་དེའི་སྐད་ཅིག་གིས་
 ཉི་སྐད་ཅིག་དེ་ཉིད་ནས་བཟུང་། འཁོར་བའི་བཅོན་རྩར་ལས་ཀྱི་ཀུན་འབྱུང་དང་
 ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་འབྱུང་གི་འཆིང་བ་དམ་པོས་བསྐྱམས་པའམ་བཅིངས་ཤིང་
 དེའི་དབང་གིས་སྤྱག་བསྐལ་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱག་བསྐལ་ལྷ་ཚོགས་
 གྱིས་ཉེན་ཁིང་ཉམ་ཐག་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་མིང་གནས་གྱུར་ནས་བདེ་
 བར་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྲས་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱ་ཞིང་། དེར་མ་ཟད་མིང་དེ་དང་
 མཚུངས་པའི་དོན་ཁྱད་པར་ཅན་འཇིག་རྟེན་པ་ལྟ་དང་མིར་བཅས་པ་སྤྱི་ལྟ་མིན་ལ་
 སོགས་པའི་སྤྱི་བོའི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་ཕྱག་བྱར་འགྱུར་ཞེས་ཉི་ཐལ་མོ་སྦྱར་
 བ་དང་ཕྱག་མཚོད་བཀུར་སྤྱི་བྱ་བའི་གནས་སམ་འོས་སུ་གྱུར་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
 པའོ། །འདི་འབྲལ་དུ་མིང་དོན་འཕྲོས་པའི་ཕན་ཡོན་ཉི་དེ་ཡང་སེམས་དང་པོ་སྐྱེས་
 མ་ཐག་པ་སྤང་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གཞན་ཅི་ཡང་མ་ཐོབ་ཅིང་སྤྱག་ཀུན་གཉིས་ཀྱིས་
 མོན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་གྱུར་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཕན་ཡོན་དེ་ལྟར་ཐོབ་ཅིས་ཕན་
 ཡོན་ཆེ་བའི་མཚོག་ཏུ་བསྐྱགས་པ་ཡིན་གྱི་བྱང་འཕགས་ལྟ་བུ་ལ་མིང་དོན་འཕྲོས་
 (༡༥)པའི་ཕན་ཡོན་དང་ལྡན་ཞེས་བསྐྱགས་པ་མིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་སྐྱེད་གྱུར་
 བ་ཞེས་པའང་ཡོད་དོ། །འོད་སྤང་གིས་ཁྱུས་པ་ལས། དཔེར་ན་འཁོར་ལོས་སྦྱར་བ་
 བྲན་མོ་དང་། ཉལ་བར་གྱུར་པ་དེ་ལས་བྱ་བྱང་བ། བྲན་མོ་ལས་ནི་བྱང་བར་གྱུར་
 ཀྱང་དེ། རྒྱལ་པོའི་སྲས་ཞེས་འཇིག་རྟེན་ཟེར་བ་ལྟར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་དང་
 པོ་སེམས་བསྐྱེད་པ། སྤྱིད་པ་གསུམ་ན་འཁོར་ཁིང་མཐུ་རྒྱུད་སྤྱི། སྦྱིན་དང་ཐབས་
 ཀྱི་སེམས་ཅན་མི་འདུལ་ཡང་། སེམས་ཅན་དག་ལ་རྒྱལ་བའི་སྲས་ཞེས་བྱ། ཞེས་
 དང་། དཔེར་ན་ས་བདག་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ལ། མཚན་གྱིས་ལུས་སྤྱི་ཞིག་ཡོད་

ལྷན་ན། ཀུན་ལ་ཉེ་དེ་ནི་བཅས་པར་མཐོང་མ་ཐག རྟོང་ཁྱིམ་མི་དང་ཆུལ་ཐུན་
ཐམས་ཅད་འདུ། རྟོང་བཞིན་བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་བསྐྱེད་མ་ཐག རམ་ཚན་ལྷན་ཆུལ་
བའི་སྤྲུལ་པོ་དེ་ལ་ནི། ལྷ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་ཕྱག་འཆའ་ཞིང་། རྟོང་
བའི་སེམས་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་གཅིས་པར་འཛིན། ཞེས་གསུངས་ལ། ཤར་རིའི་ཕྱེ་བའི་
ལྷང་ལས་ཀྱང་། ཤར་རིའི་བྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་
པ་ལའང་ཕྱག་འཆའ་ལོ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐ་ན་ཏུ་འགྱུར་ལྷན་པ་ལ་ཡང་
ཕྱག་འཆའ་ལོ་ཞེས་སོ། །

སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ཞེས་པའང་སོ་སྐྱེ་ལས་དང་པོ་བ་ལ་ཀུན་རྫོབ་སེམས་
བསྐྱེད་ཡོད་པར་བསྐྱབ་བདུས་སུ་ལྷང་རིགས་ཀྱིས་བསྐྱབས་ནིར་འགྲེལ་པ་ནམས་
སུ་ཡང་དེ་ལྷན་བཤད་པ་བཞིན་ཡིན་གྱི། མཐོང་ལམ་པ་ལ་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་
པ་ཞེས་དེའི་སྐབས་སུ་དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་པོ་ཐོབ་པར་གསུངས་པ་
ལྷ་བྱ་ལ་སྐྱར་རྒྱ་མིན་པར་གསུངས་ཏེ་འདྲིར་སྤྱིད་པའི་བཅོན་རྒྱར་བསྐྱམས་པས་
ཉམ་ཐག་ཏུ་བཤད་པ་སོགས་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། བེ་ཆུ་ཏིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་སྐྱེས་ལྷན་ན་
ཞེས་པ་ནས་ངེས་པར་སྟག་པར་བྱེད་(༥༦ན)ཅེས་པའི་བར་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་
ཀྱི་ཕན་ཡོན་ཐུན་མིན་ཏུ་འཆད་པར་མཛད་ནའང་། དེའི་འོག་དེ་མ་ཐག་ཏུ། དེའི་
ཕན་ཡོན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དག་ཅེས་སོགས་ཀྱིས་བྱམས་མགོན་ཀྱིས་ནོར་བཟང་ལ་
ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཕན་ཡོན་བསྟན་པ་ལ་ཞལ་འཕང་མཛད་པ་དེས་གནོད་
པར་གསུངས་ལ། གཞན་ཡང་སློབ་དཔོན་སྤྱུ་སྤྱུབ་དང་ཞི་བའི་ལྷན་ཀུན་རྫོབ་སེམས་
བསྐྱེད་ཀྱི་ཕན་ཡོན་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་སྟོང་པོ་བཞུག་པའི་ལྷང་དེ་ནམས་འདྲན་
པར་མཛད་ལ། རྟོང་ཆེ་རིན་པོ་ཆེ་ནི་ཆག་གྱང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལྷང་གིས་བསྐྱབ་བྱ་ལ་
མི་སློབ་པའམ་སྤྱོད་པ་དང་མི་ལྷན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་བསྟན་པར་བསྐྱབ་བདུས་
སུ་བཤད་ལ། བྱང་འཕགས་ལ་བསྐྱབ་བྱར་མི་སློབ་པའི་སྤྱོད་པ་དང་མི་ལྷན་པ་མི་
སྤྱིད་པ་སོགས་ཀྱི་ཕྱིར་བྱང་འཕགས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་ཁོ་ནའམ་དོན་དམ་

སེམས་བསྐྱེད་ལ་སྦྱར་རྒྱ་མེན་པར་གསལ་བས་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་དང་སྦྱར་བ་
ལ་འབྲེལ་མེད་དོ། །

གསུམ་པ་པན་ཡོན་དཔེའི་སྐོར་ནས་བརྟན་པ་ལ་དྲག་ལས། དང་པོ་གསེར་འབྱུར་
ཀྱི་དཔེས་སངས་རྒྱལ་ཐོབ་པར་བརྟན་པ་ནི། གསེར་འབྱུར་ཅི་ཡི་སོགས་ཏེ། དདུལ་
ཆུའི་རིགས་གསེར་འབྱུར་གྱི་ཅི་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡི་རྣམ་པ་འཕམ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དུ་སྤང་གཅིག་
གིས་ལྷགས་སྤང་སྟོང་གསེར་བཟང་པོའི་མཆོག་ཏུ་སྦྱར་བར་རུས་པ་ལྟ་བུ་ཉི་དེ་དང་
འདྲ་བར། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཅིས་ཟིན་ན་པ་མའི་ཁྱ་ཁྱག་སོགས་མི་གཙང་བའི་རྒྱ་
ལས་བྱུང་ཞིང་མི་གཙང་བའི་བཟའ་བཏུང་གིས་གསོས་པ་རོ་པོ་མི་གཙང་བའི་རྣམ་
མང་པོའི་རང་བཞིན་ཏུ་གྱུར་པའི་ལུས་དམན་པ་འདི་ལྟ་བུ་སྤངས་ནས་བཟུང་ཡོད་
པ་དེ་ཉིད་མཐར་ཐུག་བསོད་ནམས་བརྒྱ་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱལ་བའི་སྦྱ་རིན་ཆེན་རིན་
ཐང་མེད་པ་དགོས་འདོད་ཐམས་ཅད་འབྱུང་ཞིང་རྒྱད་པའི་རྟུག་བསྐལ་ཐམས་ཅད་
(༡༦བ)ལས་སྦྱོབ་རུས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པར་བསྦྱར་བས་ན་གསེར་འབྱུར་གྱི་
ཅི་ཁྱད་པར་ཅན་ལྟ་བུའི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ཞེས་བྱ་བ་འདི་རབ་ཏུ་བསྐྱེད་ནས་མི་
ཉམས་པར་བརྟན་པོར་ཟུངས་ཤིག་ཅེས་པ་ཉི། རྟོང་པོ་བཞོད་པ་ལས། རིགས་ཀྱི་
བྱ་འདི་ལྟ་ཉི་དཔེར་ན་དདུལ་ཆུའི་རིགས་གསེར་ཏུ་སྤང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་དེ་དེ་ནི་
སྤང་གཅིག་གིས་ལྷགས་སྤང་སྟོང་གསེར་ཏུ་འབྱུར་རོ། །དདུལ་རྒྱ་སྤང་གཅིག་པོ་དེ་ནི་
ལྷགས་སྤང་སྟོང་པོ་དེས་ཟད་པར་བྱེད་པ་འཕམ་ལྷགས་སུ་བསྦྱར་བར་མི་རུས་སོ། །དེ་
བཞིན་ཏུ་ཐམས་ཅད་མཐེན་པ་ཉིད་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་དདུལ་ཆུའི་ཁམས་དགེ་
བའི་རྩ་བ་ཡོངས་སུ་བསྟོར་བ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཟུང་བ་གཅིག་གིས་ལས་དང་ཉོན་
མོངས་པའི་སྦྱིབ་པའི་ལྷགས་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་བྱས་ཏེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཐམས་
ཅད་མཐེན་པ་ཉིད་ཀྱི་གསེར་གྱི་ཁ་དོག་ཏུ་བྱེད་ཀྱང་ཐམས་ཅད་མཐེན་པ་ཉིད་ཏུ་
སེམས་བསྐྱེད་པའི་དདུལ་ཆུའི་ཁམས་གཅིག་པོ་དེ་ནི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་
ལྷགས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་བྱ་བ་འཕམ་ཟད་པར་བྱ་བར་

མི་རྒྱས་སོ། ཁྱིམ་དང་། དཔལ་བྱིན་གྱིས་ཁྱས་པར། བྱང་ཆུབ་སེམས་ལ་སྤྲད་གང་
བ། རྟེན་དག་ལྷན་ནི་གསེར་འདྲ་ཞིང་། མཚན་གྱིས་ཤིན་ཏུ་སྤྲས་པ་དང་། འཇིག་
རྟེན་སྣང་བར་བྱེད་པར་འགྱུར། ཁྱིམ་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གཞིས་པ་རིན་པོ་ཆེའི་དཔེས་དོན་ཆེ་བར་བསྟན་པ་ནི། འགྲོ་བའི་དེད་དཔོན་
སོགས་ཏེ། དཔེར་ན་དེད་དཔོན་ཐབས་ལ་མཁས་ཤིང་སློ་སྟོས་དང་ལྡན་པ་གཞན་
སྤྱི་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་མེད་ཅིང་ཕན་སེམས་དང་ལྡན་པས་ཆོང་པ་རྒྱམས་རིན་པོ་
ཆེའི་སྤྱིང་རྒྱ་བྲིད་ནས་རིན་པོ་ཆེའི་ཆོགས་རྒྱམས་ལེགས་པར་བརྟགས་ཏེ་སྤངས་
པ་ན་ཆོང་པ་རྒྱམས་གྱིས་རིན་པོ་ཆེ་དེ་དག་གཅེས་པར་འཇིན་པ་བཞིན་རྒྱ། འགྲོ་
བའི་ཆོགས་མཐའ་ཡས་པ་ཐབས་མཁས་ཀྱི་མཛད་པ་རྒྱ་མའི་(༢༧)མོ་ནས་སྤྱིང་
པའི་རྒྱ་མཚོ་ལས་བསྐྱལ་ཏེ་སྐལ་བ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་རྒྱ་ཐར་བའི་སྟོང་བྲིང་རྒྱ་བྲིད་
ནས་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁོར་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སྦྱོར་བའི་དེད་དཔོན་མཆུངས་ལྷ་མེད་པ་གཅིག་
ཤུ་རྒྟགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཞེས་ཆོད་མེད་པའི་ཤེས་བྱའི་རྒྱམ་པ་ཐམས་ཅད་མདོན་
ལུ་ལ་རྒྱ་མཁྱེན་པའི་སློ་སྟོས་མངའ་ཞིང་མི་ཤེས་པ་དང་བྲལ་བ་གཡོ་མེད་པར་ཕན་
བདེ་འབའ་ཞིག་སྤྱབ་པར་བཞེད་པ་དེས་འགྲོ་བ་རྒྱམས་ཀྱི་དཔལ་ལོངས་སེལ་ཞིང་
དགོས་རྒྱ་འབྱུང་ལ་རེ་འདོད་སྟོང་པའི་ཐབས་མཚོག་རྒྱ་ཐུར་པའི་དམ་ཆོས་རིན་
པོ་ཆེ་དེ་གང་ཡིན་ཞེས་ཆོས་རྒྱམས་ལ་ནན་ཏན་གྱི་སྟོ་ནས་ལེགས་པར་ཡོངས་སུ་
བརྟགས་པ་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འདི་ཁོ་ན་ཡོན་ཏན་གྱི་དོས་ནས་དགོན་ཞིང་རིན་
ཐང་ཆེ་བ་དང་དེ་ཅུམ་རྒྱ་ཕན་འདོགས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་གཟིགས་ལ་སངས་རྒྱས་
ཀྱིས་རི་ལྟར་གཟིགས་པ་ལ་འབྲུལ་བ་མི་མངའ་བས་ན་འགྲོ་བའི་གནས་རིགས་རྒྱག་
གི་རྒྱག་བསྐལ་སྤྲ་ཆོགས་ལ་སྦྱོང་པའི་རྒྱད་པ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བར་འདོད་ཅིང་
མདོན་མཐོ་དང་དེས་ལེགས་ཀྱི་བདེ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་སྦྱོང་པར་འདོད་པ་རྒྱམས་ཀྱིས་
རིན་པོ་ཆེ་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུ་རྟེན་དཀའ་ཞིང་རྟེན་ན་དོན་ཆེ་བའི་རིན་ཆེན་
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་དང་པོ་ལེགས་པར་བསྐྱེད་དེ་དེ་ནས་གཅེས་སྤྲས་ཀྱི་བསམ་

པས་མི་ཉམས་པར་བརྟན་པོར་བྱངས་ཤིག་ཅེས་པའམ་གྱུར་བར་བྱའོ་ཞེས་པ་རྟེ།
 མྱོང་པོ་བཞོད་པ་ལས། རིགས་ཀྱི་བྱ་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་རི་སྤྱོད་ཏུ་ཉི་མ་དང་ཟླ་
 འདི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འོད་ཀྱིས་སྤང་བར་བྱེད་པ་དེ་སྤྱོད་ཏུ་ནོར་དང་འབྲུ་དང་རིན་
 པོ་ཆེ་དང་ས་ལེ་སྐྱམ་དང་དབུལ་དང་མེ་ཉོག་དང་སྟོན་དང་མེད་བ་དང་བླག་པ་
 དང་གོས་དང་ལོངས་སྟོད་གང་རེ་རྟེད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ནོར་བྱ་རིན་པོ་
 ཆེ་དབང་གི་རྒྱལ་པོའི་རིན་ཏུ་མི་བཟོད་དོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་ཏུས་གསུམ་ཏུ་ཐམས་ཅད་
 (༡༥༧)མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚེས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་ལུལ་སྤང་བར་མཛད་པ་དེ་སྤྱོད་ཏུ་
 ལྟ་དང་མའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགེ་
 འདི་རྩ་བ་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་ཟག་པ་མེད་པའི་དགེ་བ་གང་རེ་སྟེད་ཡོད་པ་
 དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ནི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ནོར་བྱ་རིན་པོ་ཆེ་དབང་
 གི་རྒྱལ་པོའི་རིན་ཏུ་མི་ཚོག་གོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་དོ། །

གསུམ་པ་འབྲས་བུ་ཅན་གྱི་ལྷན་ཤིང་གི་དཔེས་དགེ་རྩ་མི་ཟད་ཅིང་གོང་ཏུ་
 འཕེལ་བར་བསྟན་པ་ནི། དགེ་བ་གཞན་ཀྱན་སོགས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་
 མ་ཟིན་པའི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་མ་འདས་ཀྱི་དགེ་བ་གཞན་ཀྱན་ནི། ཚེས་ལས།
 རྒྱ་ཤིང་འབྲས་བུས་བཅོམ་པར་འགྱུར། །ཞེས་རྒྱ་ཤིང་གིས་ལན་ཅིག་གི་ཆོ་འབྲས་བུ་
 བསྐྱེད་དེ་ནས་རྩ་བ་ཟད་པས་སྐམ་སྟེ་ཕྱིས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་མི་སྤྱིད་པར་གསུངས་པ་
 བཞིན་ཏུ་མངོན་མཐོ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་དགེ་རྩ་རྣམས་ཀྱིས་རང་འབྲས་ལྟ་མི་ལྟ་བུའི་ཉེར་
 ལེན་གྱི་བྱང་པོ་བསྐྱེད་དེ་རྣམ་སྟོན་བྱུངས་ནས་འཛད་ལ། དཔམ་པའི་ཐུང་འདས་
 འཐོབ་བྱེད་ཀྱི་དགེ་རྩ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་རང་གི་འབྲས་བུ་ཉན་རང་གི་བྱང་ཆུབ་ལྟ་བུ་
 སོ་སོར་བསྐྱེད་ནས་མཐར་ལྷག་མ་མེད་པར་ཟད་པར་གྱུར་ནས་སྤྱར་འབྲས་བུ་སྐྱེད་
 པའི་རྣམ་པ་རྒྱན་ཆད་པར་འགྱུར་བ་ཉིད་ཡིན་ལ། དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་ངམ་ཁམ་
 བུ་སྤྱར་ག་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཅན་གྱི་ལྷན་ཤིང་བཟང་པོ་ལས་ལོ་རེ་བཞིན་ཏུ་འབྲས་
 བུ་འབྱུང་ཡང་དེ་ཅུམ་གྱིས་ཟད་པར་མི་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་ཏུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་

མཐུས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པའི་དགེ་བའི་ལྷན་ཤིང་བཟང་པོ་ལས་ཀྱང་གནས་སྐབས་ལྟ་
 དབང་དང་འཁོར་ལོས་སྐྱར་རྒྱལ་སོགས་ལྟ་བུའི་ལྟ་མིའི་བདེ་འབྱས་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྦྱེད་
 པ་ནས་མཐར་ཁྲིན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་སྦྱེད་པའི་བར་གྱི་དུས་དྲག་པར་
 འབྱས་བུ་འབྱིན་ཡང་བྱང་ཆུབ་(༢༥ན)སེམས་ཀྱི་སྟོབས་ལས་སྐྱར་ཡང་དགེ་བ་རྒྱན་
 ཆགས་སུ་འབྱུང་ལ། དེ་དག་གིས་ཀྱང་འབྱས་བུ་རྒྱན་ཆད་པ་མེད་པ་འབྱིན་པས་ན་
 རྣམ་ཡང་མི་ཟད་ཅིང་ལྷག་པར་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བ་སྟེ། བསྐྱབ་
 བདུས་ཀྱི་བསོད་ནམས་སྟེལ་བའི་སྐབས་བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་མདོར་བསྟར་ན། བསོད་
 རྣམས་འཕེལ་བའི་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །དཀོན་མཆོག་གི་བླ་མ་ཉིག་ལས། འཇམ་དཔལ་
 འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་སྟོས་ཀྱི་ཤིང་ལྷན་པ་སྣ་ཆོགས་པ་ནི་ཁམས་བཞིས་བཟུང་ནས་
 རྣམ་པར་འཕེལ་ལོ། །འཇམ་དཔལ་དེ་བཞིན་དུ་ཆོགས་སྣ་ཆོགས་བསགས་པའི་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔེའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་བཟུང་ཞིང་
 ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་བསྟོས་ན་རྣམ་པར་འཕེལ་པོ་ཞེས་གསུངས་
 པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །འདིར་ལྷན་ཤིང་ལས་འབྱས་བུ་མི་ཟད་པ་འབྱུར་བ་དཔེར་
 བཀོད་པ་བཞིན་དུ། སྟོ་གྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོར་རྒྱ་ཐིགས་རྒྱ་མཆོར་ལྟར་བ་བསྐྱལ་
 པའི་མཐའི་བར་དུ་མི་ཟད་པ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་མཆོག་དུ་བསྟོས་པའམ་བྱང་སེམས་ཀྱིས་
 ཟིན་པའི་དགེ་བ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སྟིང་པོའི་བར་དུ་མི་ཟད་པར་གསུངས་ཏེ། དེ་ལས།
 དགེ་བའི་རྩ་བ་བྱང་ཆུབ་དུ་ཡོངས་སུ་བསྟོས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྟིང་པོ་ལ་འདུག་གི་
 བར་དུ་བར་མ་དོར་འགའ་ཡང་ཟད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །བཅུན་པ་ཤར་དུ་ཉིའི་བུ་
 འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་རྒྱའི་ཐིགས་པ་རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོར་ལྟར་བ་ནི་བསྐྱལ་བའི་མཐར་
 ཐུག་གི་བར་དུ་བར་མ་དོར་ཟད་པ་མེད་དོ། །ཞེས་སོ། །འདི་ལ་སྟོ་གྲོས་མི་ཟད་
 པས་བརྟན་པ་མདོ་བདུས་སུ་དྲངས་པ་ཞེས་དང་སྟོ་གྲོས་རྒྱ་མཆོས་ཁྲུས་པ་བསྐྱབ་
 བདུས་སུ་དྲངས་པ་ཞེས། མི་འདྲ་བ་བྱུང་ངོ་། །དགེ་རྩ་སྐྱང་བའི་གནད་ཐམས་ཅད་
 ཀྱང་དགེ་རྩ་དེ་ཉིད་སྟོ་མེད་ཆོགས་བྱང་དུ་བསྟོ་བའི་ནང་དུ་འདུའོ། །དེས་ན་སེམས་

བསྐྱེད་དམ་པའམ་(༡༥)བསྐྱེད་བ་དམ་པས་མ་ཟིན་པའི་དགེ་བ་རྣམས་ནི་རང་འབྲས་
བསྐྱེད་དེ་དེ་ནས་འཛད་པ་དང་ཐོག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཟིན་པའི་དགེ་ཙམ་རྣམས་
ནི་རི་སྐད་བྱང་ཆེན་མ་ཐོབ་པར་མཛོན་མཐོའི་འབྲས་ཀྱི་འབྱེན་ལ་དེ་ཙམ་གྱིས་ཟད་
པར་མི་འགྱུར་པར་མཐར་ཆོགས་བྱང་འཐོབ་པའི་རྒྱར་འགྱུར་ཞིང་དེ་ནས་དེ་བས་
ཀྱང་གོང་འཕེལ་དུ་འབྱུང་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ཞིང་རྒྱ་མཐུན་གྱི་
འབྲས་ཀྱི་བསྐྱེད་རྣམས་གོང་འཕེལ་དུ་འབྱུང་རྒྱལ་འོག་ཏུ་འང་འཆད་དོ། །འདིས་
དགེ་ཙམ་འཕེལ་བ་བསྟན་ནས་མཁུག་དེ་མ་ཐག་ཏུ་སྤྲིག་པ་འཛོམས་པ་སྟོན་ནོ། །

བཞི་པ་སྐྱེལ་མ་དཔའ་བོའི་དབེས་རེས་པའི་སྤྲིག་པ་ཟེལ་གྱིས་གནོན་པར་བསྟན་
པ་ནི། སྤྲིག་པ་ཤིན་ཏུ་སོགས་ཏེ། དམུལ་པ་སོགས་ཀྱི་སྤྲིག་པ་སྐྱེལ་བཟོད་དཀའ་བ་
བསྐྱེད་པར་རེས་པའི་སྤྲིག་པ་མཆོག་གསུམ་ལ་གནོད་པ་བྱས་པའམ་མཆོམས་མེད་
ལ་སོགས་པ་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་པ་ཐར་བྱང་རྒྱལ་དུ་སེམས་མ་བསྐྱེད་པའི་དུས་
ཀྱི་བྱས་པ་ཡིན་ན་ཡང་དབེར་ན་སྐྱེལ་མ་དཔའ་བོ་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་ལ་བརྟེན་
ནས་ལམ་དུ་དག་མི་ཤ་པོ་ལྟ་བུའི་འདིགས་པ་ཆེན་པོ་ལས་སྟོབ་པ་ལྟར་གཉེན་པོ་
སྟོབས་དང་ལྡན་པའི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་གང་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱ་སྤྲིག་པ་ཆེན་པོ་
དེ་དག་ཟེལ་གྱིས་མནན་ནས་རུས་པ་ཉམས་པར་བྱས་པ་ལས་དེ་དག་གི་འབྲས་ཀྱི་
ངན་འགྲོའི་འདིགས་པ་མི་བཟད་པ་ལས་ཀྱང་རིང་པོར་མི་སྟོགས་པར་ཡུད་ཙམ་
མམ་སྐད་ཅིག་ཉིད་ཀྱིས་སྟོལ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་བུས་ན་གཉེན་པོ་བྱང་པར་ཅན་
བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་སྟོམ་པ་དེ་ལ་འཇུག་ཞོག་གི་གནས་ལ་གཟོབ་པ་ལྟར་ལེན་བྱེད་
པའི་སྐྱེ་པོ་བག་ཡོད་པ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱ་མཆོན་ཅིས་མི་བརྟེན་ཏེ་རྣམ་དཔྱད་ཀྱི་
ཁྲོ་ཁྲོས་ཡོད་ན་ཅི་ནས་ཀྱང་བརྟེན་པར་རིགས་སོ། །ཁྲོ་ཁྲོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པ་
ལས། རིགས་ཀྱི་སྤྱི་འདི་ལྟ་སྟེ་དབེར་ན་སྐྱེས་སྤྱི་དཔའ་(༡༦)བོ་ལ་བརྟེན་པ་ནི་དག་
ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་འདིགས་སོ། །

དེ་བཞིན་དུ་བྱང་རྒྱལ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་སྐྱེས་སྤྱི་དཔའ་བོ་ཡང་དག་པར་

བརྟེན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཡང་ཉེས་པར་སྟོན་པའི་དགྲ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
 མི་འཇིགས་སོ། །ཞེས་དང་། རྒྱུང་པོ་བཀོད་པ་ལས་ཀྱང་། རིགས་ཀྱི་བྱ་འདི་ལྟ་སྟེ་
 དཔེར་ན་དཔལ་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་མིང་ནི་དགྲ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་འཇིགས་སོ། །དེ་
 བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་
 དཔལ་པོ་ལ་བརྟེན་པ་ཡང་སྟོན་པ་རན་པའི་དགྲ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་འཇིགས་
 སོ། །ཞེས་སོ། །འདི་ནི་མ་སྐྱེས་དགས་པ་བསད་སངས་རྒྱས་ཀྱང་བཞུངས་པར་
 བརྩམས་ཀྱང་སེ་གོལ་གཏོགས་ཅམ་ལས་དཔུལ་བ་ལས་ཐར་བ་བཞིན་ཡིན་པར་དུ་
 རྟོན་གསུང་ངོ་། །འདིའི་རྒྱ་དཔེར། དེ་ལ་མི་ཤེས་སྐྱེ་པོས་ཅིས་མི་བརྟེན། །ཞེས་ཡོད་
 ལ། འགྲེལ་ཆེན་དུ་ཡང་མི་ཤེས་པའི་སེམས་ཅན་ཤེས་རབ་དང་བྲལ་བའི་ཚློངས་པ་
 རྣམས་ཀྱིས་ཅིས་མི་བརྟེན་ཞེས་བཤད་དེ་ཕན་ཡོན་ཆེ་ལ་སྐྱབ་སྤྲེལ་བ་འདི་ནི་མི་ཤེས་
 པའི་སེམས་ཅན་ཚློངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཅིས་མི་བརྟེན་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ་མཁས་
 པས་ལྟ་ཅི་ཚློངས་པས་ཀྱང་བརྟེན་རིགས་ཞེས་པའོ། །འདིས་འབྲས་བྱ་འཇིགས་པ་
 ལས་སྟོལ་བ་དངོས་སུ་བརྟན་ནས་དེའི་ཤུགས་ལ་རྒྱ་སྒྲིག་པ་ཟེལ་གྱིས་མནན་ནས་
 ས་བོན་རུལ་བ་ལྟ་བུ་འབྲས་བྱ་སྐྱེད་པའི་རྒྱས་མེད་དུ་བྱེད་པ་བཟུང་ནོ། །

ལྟ་བུ་སྤྲེལ་མཐའི་མཐའི་དཔེས་མ་ངེས་པའི་སྒྲིག་པ་བྱངས་ནས་འབྲིན་པར་བཟུང་
 པ་ནི། དེས་ནི་དུས་མཐའི་སོགས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེས་ནི་བསྐྱེད་པ་འཇིག་
 པའི་དུས་ཀྱི་མཐའི་སྐབས་སུ་ཉི་མ་བདུན་ཤར་བའི་མེས་བསམ་གཏན་དང་པོ་མན་
 ཆད་ཀྱི་སྟོན་ཐམས་ཅད་ཐལ་བའི་ལྷག་མ་ཅམ་ཡང་མ་ལུས་པར་སྟེག་པར་བྱེད་པ་
 དེ་བཞིན་དུ་དཔུལ་སོགས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་མི་(༡༥)བཟད་པ་སྐྱེད་རྒྱས་པའི་སྒྲིག་པ་
 ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱང་དུས་སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་ངེས་པར་ཏེ་གདོན་མི་ཟ་བར་སྟེག་
 པར་བྱེད་ཅིང་རྣམ་སྤྲིན་རྩ་བ་ནས་འཛོམས་པར་བྱེད་རྒྱས་པས་ན། དེ་ལ་བག་ཅན་
 རྣམས་ཀྱིས་ཅིས་མི་བརྟེན། ཞེས་སམ། དེ་ལ་མི་ཤེས་སྐྱེ་པོས་སོགས་འདིར་ཡང་
 སྤྲེལ་གསུངས་སོ། །འགྲེལ་ཆེན་དུ། དུ་འཕོད་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་པ་

སྤྱི་བྱེད་ཀྱི་ཕྱིག་པ་ཆེན་པོ་འདྲ་སྤྱི་བྱེད་ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་སྤྱི་བྱེད་པོ་
 བཞོན་པར། ཉེས་བྱས་ཐམས་ཅད་སྤྱི་བྱེད་པས་བསྐྱལ་བའི་མི་ལྟ་བུའོ། །མི་དག་གི་བའི་
 ཚོས་ཐམས་ཅད་རྒྱལ་པར་བྱེད་པས་སའི་འོག་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་སོ། །འདིས་རྒྱ་ཕྱིག་པ་
 ཅད་ནས་འབྱེད་པ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་དེའི་ཤུགས་ལ་འབྲས་བུ་རྣམས་སྤྱི་བྱེད་པ་ནས་
 འཛམས་པ་འདྲ་བསྟན་ཏོ། །འདིར་རྒྱལ་སྤྱི་བྱེད་པའི་འབྲེལ་པར་སྤྱི་བྱེད་གཉིས་མི་རྒྱས་
 པའི་རྒྱ་མཚན་ཏུ་སྤྱི་བྱེད་མི་ལྱེད་གཞོན་པ་དང་འདི་ཅ་པ་ནས་འཛམས་པས་ཡིན་
 པར་གསུངས་ལ། རྒྱ་པར་དེ་ལྟར་འབྱུང་བ་ཡང་སེམས་བསྐྱེད་གོང་ནས་གོང་ཏུ་
 འཕེལ་བ་ལྟར་པན་ཡོན་ཀྱང་གོང་ནས་གོང་ཏུ་རྒྱ་པར་འཕགས་ཐོབ་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་
 ཡིན་གསུངས་ཏེ་དེ་ལྟར་ན་གཉེན་པོའི་རྒྱས་པ་ཆེ་རྒྱུ་གི་དོན་ནས་འཛིག་དགོས་ལ།
 དགེ་ལྟན་ཀྱང་སྤྱི་མའི་སྐབས་སུ་བཟོད་ཆེན་ཐོབ་པའི་སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་དེས་པར་
 སྤྱི་བྱེད་ཅེས་གསུངས་ལ། བོད་འབྲེལ་འགར་ཡང་བཟོད་ཆེན་ཐོབ་པ་ཞེས་
 བཤད་དེ་དེ་དག་ཀྱང་གཉེན་པོའི་རྒྱ་པར་ལ་བཞག་པའོ། །

ཡང་མྱོང་དེས་ཀྱི་ཕྱིག་པ་ཐེལ་གྱིས་གཞོན་པ་དཔེ་སྤྱི་བྱེད་པ་དང་མ་དེས་པའི་ཕྱིག་
 པ་ཅད་ནས་འབྱེད་པ་དཔེ་སྤྱི་བྱེད་པས་བསྐྱལ་ཞེས་འགའ་ཞིག་ཏུ་གསུངས་གིང་། དེ་
 བཞིན་ཏུ་མྱོང་དེས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་རྒྱས་པ་འདྲ་འཛམས་ན་མ་དེས་པ་ལྟ་ཅི་སྤྱི་བྱེད་པས་
 གསུངས་ལ། འདིའི་ས་བཅད་ཏུ་འདྲ་སྤྱི་བྱེད་པ་དང་མ་དེས་པའི་དཔེ་ལ་བཞིན་ནས་
 དེས་པའི་ཕྱིག་པ་ཐེལ་གྱིས་གཞོན་པ་ཞེས་སོགས་གསུངས་འདུག་པས་དེ་ལྟར་ན་
 འཛམས་བྱེད་ཕྱིག་པའི་དོན་ནས་དེ་ལྟའི་རྒྱ་པར་བྱུང་བ་ཡིན་པར་འདོད་རིགས་ལ་
 དེའི་རྒྱ་པར་ཡང་རྣམས་སྤྱི་བྱེད་པ་ནས་མི་འདག་པ་དང་འདག་པ་ལ་འདོད་དགོས་
 སོ། །འདི་དག་གིས་ནི་སྤྱི་བྱེད་པས་སྤྱི་བྱེད་པས་སྤྱི་བྱེད་པས་སྤྱི་བྱེད་པས་སྤྱི་བྱེད་པས་
 གིས་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་དོན་གསལ་བར་བྱས་པའོ། །སྤྱི་བྱེད་པར་དེས་པ་
 ཞེས་པ་འདྲ་གཉེན་པོའི་སྤྱི་བྱེད་པས་སྤྱི་བྱེད་པས་སྤྱི་བྱེད་པས་སྤྱི་བྱེད་པས་སྤྱི་བྱེད་པས་
 བསྐྱལ་བ་བསྐྱལ་བ་ཡང་རྒྱུ་མི་ཟེ་ཞེས་པའི་དོན་ཡང་དེ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་བྱེད་པའི་

བཤགས་པ་ལྟ་བུས་ཚུང་ངེས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་ནམ་སྒྲིན་ཡང་འདག་པར་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །དེའང་བསམ་བཞིན་དུ་བྱས་པ་དང་བསགས་པའི་ལས་ལ་ཚུང་ངེས་ཀྱི་
 ལས་དང་། བསམ་བཞིན་དུ་བྱས་ལ་མ་བསགས་པའི་ལས་ལ་མ་ཚུང་བར་མ་ངེས་
 པ་ཞེས་བྱ་བར་གསུངས་སོ། །བྱང་སེམས་རྒྱལ་བའི་སྒོ་གྲོས་ཀྱིས་ཆོས་སྒྲུབ་རབ་ཏུ་
 དགའ་བའི་དབང་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་བྱང་སེམས་ལ་མི་སྟན་པ་བཟོད་པས་དཔུལ་བར་
 རྒྱང་བར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཏོང་རྒྱས་བཅོམ་པ་ཡིན་པར་
 བཤད་དོ། །འགྲེལ་ཆེན་དུའང་། ལས་བྱས་པ་རྒྱད་མི་བླ་བར་གསུངས་པ་མ་ཡིན་
 རམ་ཞེན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱད་ཅིག་མ་རེའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱིས་ཀྱང་
 རམ་མཁའ་ཁྲབ་པར་བྱེད་པས་དེ་ལྟ་བུའི་ནང་དུ་རྒྱད་པས་རྒྱ་མཚོར་ལན་ཚུ་སྤང་
 གཅིག་གི་དཔེ་ལྟར་མི་མངོན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཉེན་པོའི་ཚུགས་སྟོབས་ལུན་གྱིས་
 ཟིལ་གྱིས་མནན་ནས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པར་བྱས་པ་དེ་བསྟེགས་པ་ཉིད་
 ཡིན་པས་ཉེས་པ་མེད་ཅེས་དང་། ཡང་ན་མ་ཚུང་བར་མི་འཛད་ཅེས་པ་འཛམས་
 བྱེད་ཀྱི་(ལྟ་བུ)ཐབས་མེད་པ་ལ་དགོངས་ལ། འདིར་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྟིག་པ་
 ཐམས་ཅད་ཆད་ནས་འབྱིན་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་ཆེན་པོ་ཡིན་པས་མི་འགལ་བར་གསུངས་
 སོ། །དིས་ན་ཁ་ཅིག་གིས་འདི་དག་ཚུང་བར་མ་ངེས་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི་ཚུང་
 ངེས་ནི་གཉེན་པོ་གང་གིས་ཀྱང་དགག་མི་རུས་ཞེས་སྒྲུབ་འདང་མི་རིགས་པར་འདིས་
 བསྟན་ཏོ། །

དཔུལ་རྒྱུའི་དཔེས་ལས་ཉོན་ཀྱི་སྒྲིབ་པའི་རྩལ་མཐུགས་ཅད་འཛད་པར་བསྟན་
 པ་སོགས་གོང་དུ་བྱངས་པའི་ལྷང་ནམས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མར་མེ་འབར་བ་གཅིག་
 ཁང་ཕྱག་དུ་བརྩལ་པས་ལོ་སྟོང་གི་ཐུན་པའང་སེལ་ཞིང་སྤང་བར་བྱེད་པ་ལྟར།
 ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་སྟོན་མེ་གཅིག་གིས་ཀྱང་བསྐྱེད་པ་
 བརྒྱ་སྟོང་དུ་བསགས་པའི་སེམས་རྒྱུད་ཀྱི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་འདག་
 པ་དང་། ཁྱོད་ཀྱི་རིན་པོ་ཆེ་ཡིད་བཞིན་གྱི་རྒྱལ་པོའི་ཅོད་པ་ཆ་སོགས་པའི་སྒྲུབ་ཀྱིས་

པོ་རྣམས་ལ་གཞན་གྱིས་གནོད་པའི་འཇིགས་པ་མེད་པ་ལྟར། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
དང་ཉིད་རྗེ་ཆེན་པོའི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆའི་ཅན་པ་ཆ་མོགས་པའི་བྱང་སེམས་རྣམས་
ལ་རན་སོང་དང་རན་འགྲོས་གནོད་པའི་འཇིགས་པ་མེད་པར་ཡང་སྤོང་པོ་བཀོད་པ་
ཉིད་ལས་གསུངས་ཏེ། དེ་དག་གིས་ནི་རྒྱ་སྤྱིག་པའི་ལས་དང་འབྲས་བུ་རན་འགྲོའི་
འཇིགས་པ་ལས་སྤོལ་པར་བརྟན་ཏེ། འོག་ཏུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཉེན་པོའི་སྟོབས་
སྲ་བཞག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་འདི་དག་གིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

རྒྱག་པ་འདིར་མ་བཤད་པ་གཞན་ཏུ་ཞལ་འཕང་བ་ནི། དེ་ཡི་ཕན་ཡོན་མོགས་
ཏེ། གོང་ཏུ་བཤད་པ་དེ་དག་ཏུ་མ་བཟད་ཀྱང་རྫོང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ཡི་ཕན་ཡོན་
དང་བསྐྱུགས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་མཐའ་ཡས་པ་གཞན་དག་ནི་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་
མགོན་པོ་མཁྱེན་རབ་ཀྱི་སྒོ་སྒོས་མཚོག་དང་ལྷན་པ་ཞེས་(༡༣)གཞོན་ཏུ་ནོར་བཟང་
ལ་བཤད་དེ། སྤོང་པོ་བཀོད་པ་ལས་གོང་ཁྱེད་ཀྱི་ལྷན་པའི་འབྲུང་གནས་ཀྱི་ཆོང་དཔོན་
ནོར་བརྟན་གྱི་བུ་གཞོན་ཏུ་ནོར་བཟང་བྱ་བ་དེས་དང་པོ་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་
ཀྱི་བྱང་ཏུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱོང་པ་ཆོར་པའི་
ཕྱིར་རིམ་གྱིས་སོང་ནས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མང་པོ་བསྟེན་ནས་བྱང་སེམས་ཀྱི་
སྦྱོང་པ་མ་ཉན་ཏེ་མཐར་ཕྱོ་སྦྱོགས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོའི་འགམ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ན། དེར་ཁང་པ་
བཅེགས་པ་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་ཀྱིས་བརྟན་པའི་སྤྱིང་པོ་ཅན་གྱི་སྦྱོགས་གཅིག་ན་
རྗེ་བཙུན་བྱམས་པས་འཁོར་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་ལ་ཚོས་སྟོན་པ་མཐོང་ནས་ནོར་བཟང་
གིས་སྤྱག་འཆའ་བསྟོད་པ་སྤྲ་ཚོགས་ཀྱིས་བསྟོད་དེ་སྟོར་སྟོད་པ་ན། བྱམས་པ་ཉིད་
ཆོངས་པ་དང་བརྒྱ་ཕྱིན་སོགས་འཁོར་ཏུ་མས་བསྐྱོར་ཏེ་སྦྱོགས་གཅིག་ནས་ཁང་
བཅེགས་ཀྱི་ནང་ཏུ་བྱོན་པ་མཐོང་ནས་སྤྱག་འཆའ་བ་དང་། བྱམས་པས་སྤྱག་གཡས་
པས་འཁོར་རྣམས་ལ་ནོར་བཟང་བརྟན་ནས། སྟོན་ཤིག་བསམ་པ་ཡོངས་སུ་དག་
པ་འདི། ཁོར་བཟང་ནོར་རྣམས་རབ་ཏུ་བརྟན་པའི་བུ། བྱང་ཆུབ་སྦྱོང་པ་དམ་
པ་ཡོངས་འཆོལ་ཞིང་། ཁལས་པ་ང་ཡི་བྱང་ཏུ་ལེགས་པར་འོངས། ཞེས་བསྐྱུགས་

པ་གསུངས་ནས། །ཡེགས་པར་འོངས་སམ་སྟིང་རྗེ་བྱམས་བྱང་ཁྱོད། །བྱམས་པའི་
 དཀྱིལ་འཁོར་ཡངས་པ་ཡེགས་འོངས་སམ། །ཡེགས་པར་འོངས་སམ་བཏུ་ན་རབ་
 ཞི་བ། །སྤྱད་པ་སྦྱོང་ཆོ་རུབ་པར་མ་གྱུར་ཏམ། །རྣམ་དག་བསམ་ལུན་ཚུར་ཤོག་
 འོངས་པ་ཡེགས། །ཞེས་སོགས་བསྟགས་པ་མང་ཏུ་གསུངས་པ་དང་། རྟོན་བཟང་
 གིས་འཕགས་པ་བདག་སྤྲོ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཞུགས་པ་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའི་སྦྱོང་པས་བསྟན་པར་བཞིས་དང་རི་ལྟར་ནན་ཏན་ཏུ་བཞིས་པ་འཛུལ་རྟེ།
 འཕགས་(༣༧)པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ལ་ཆོ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཆེན་པོ་དང་
 ལུན་པ་ལགས་པས་རི་ལྟར་བསྟན་པར་བཞི་བ་བཀའ་རྩལ་ཏུ་གསོལ། །ཞེས་ཞུས་
 པའི་ཆོ། བྱམས་པས་འཁོར་རྣམས་ལ་རྟོན་བཟང་འདི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོང་པ་ལ་
 བརྩོན་པ་ཐོག་མར་འཇམ་དཔལ་གྱི་བྱང་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད། དེ་ནས་འཇམ་དཔལ་
 གིས་བཏང་ནས་གྲོང་ཁྱོད་དཔལ་གྱི་འབྱུང་གནས་ནས་བཟུང་སྟེ་ལྷོ་ཕྱགས་ཀྱི་རྒྱད་
 ཐམས་ཅད་བརྒྱས་ཏེ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བརྒྱ་ཙུ་ལ་ཡོངས་སུ་བྱི་བ་བྱེད་
 ཅིང་ཐ་མ་ངའི་བྱང་འདིར་སྦྱོ་བ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ལྷག་པའི་བསམ་པས་
 ཕྱིན་ཏེ་ཞེས་སོགས་དེའི་བསྟགས་པ་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་ནས། རྟོན་བཟང་ལ་ཁྱོད་གིས་
 བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡེགས་སོ་ཡེགས་སོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་ཁྱོད་ནི་དགེ་བའི་
 བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་ངོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། རིགས་ཀྱི་བྱ་བྱང་ཆུབ་
 ཀྱི་སེམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ས་བོན་ལྟ་བུའོ། །འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་
 ཀྱི་ཆོས་དཀར་པོ་རྣམ་པར་འཕེལ་བར་བྱེད་པས་ཞིང་ལྟ་བུའོ། །འཇིག་རྟེན་ཐམས་
 ཅད་རབ་ཏུ་བརྟེན་པས་ས་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་སོགས་དང་། དཔུལ་བ་ཐམས་ཅད་ཡང་
 དག་པར་གཙོད་པས་རྣམ་ཐོས་ཀྱི་བྱ་ལྟ་བུའོ། །དོན་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་སྟོབ་
 པས་ཡིད་བཞིན་གྱི་རྟོན་བྱའི་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུའོ། །བསམ་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་
 པར་བྱེད་པས་བྱམ་པ་བཟང་པོ་ལྟ་བུའོ། །ཞོན་སོངས་པའི་དབང་ཐམ་པར་བྱ་བ་ལ་
 མདུང་ཐུང་ལྟ་བུའོ། །རྒྱལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་འགེབས་པས་གོ་ཆ་

ལྷ་བུལ། ཉོན་མོངས་པའི་མགོ་ལྷང་བར་བྱེད་པས་རལ་གྱི་ལྷ་བུལ། ཉོན་མོངས་
པའི་ཤིང་གཙང་པས་ལྷ་རེ་ལྷ་བུལ། །འཆོ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་སྦྱབས་པའི་མཚོན་
ཆ་ལྷ་བུལ། །འཁོར་བའི་རྒྱུ་ནང་ན་(༡༡ན)གནས་པ་སྟེང་དུ་འབྱིན་པས་མཆིལ་པ་
ལྷ་བུལ། གླིབ་པ་དང་ཁེབས་པའི་ཅ་བ་ཐམས་ཅད་ནམ་པར་འཁོར་བས་རྒྱང་གི་
དཀྱིལ་འཁོར་ལྷ་བུལ། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྦྱོད་པ་དང་སྟོན་ལམ་ཐམས་ཅད་
བསྟུས་པའི་ཕྱིར་མདོར་བརྟན་པ་ལྷ་བུལ། །ལྷ་དང་མི་དང་ལྷ་མ་ཡིན་དུ་བཅས་
པའི་འཇིག་རྟེན་ལ་མཚོན་རྟེན་ལྷ་བུ་སྟེ་མདོར་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་
དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་རི་སྟེང་ཡོད་པ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཡང་
ཕན་ཡོན་དེ་སྟེང་ཡོད་དོ། །

དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྦྱོད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་
ཀྱང་འདི་ལས་བྱང་བ་སྟེ། འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟར་བྱང་བའི་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འདི་ལས་སྦྱས་སོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་དེ་ལྟར་བྱང་
རྒྱལ་གྱི་སེམས་ནི་ཡོན་ཏན་དེ་དག་དང་ཡོན་ཏན་གྱི་བྱེ་བྲག་ཚད་མེད་པ་གཞན་
དང་ཡང་ལྷན་ནོ་ཞེས་སོགས་མདོ་ནས་གསུངས་པའི་ཕན་ཡོན་མང་དུ་ཡོད་པའི་
ནང་ནས་བསྐབ་བདུས་སུ་དྲངས་པ་སོགས་འགའ་ཞིག་འདིར་བཤོད་པའོ། །ཡང་ནོ་
དང་ལྷན་པ་ཞེས་པ་ནོར་བཟང་ལ་སྐྱར་ན་རྒྱ་དཔེ་དང་མཐུན་ཞེས་ཁ་ཅིག་གསུངས།
དེ་ལ་བག་ཅན་སོགས་འདིར་ཡང་སྐྱར་ཞེས་འབྲེལ་ཆེན་དུལོ། །སེམས་བསྐྱེད་ལ་དེ་
ལྟར་ཕན་ཡོན་ཆེ་ཡང་སོ་སོའི་སྦྱོ་བོ་དག་གིས་དེ་ལྷ་བུའི་ཕན་ཡོན་ཅན་གྱི་སེམས་དེ་
བསྐྱེད་པར་མི་རུས་སོ་སྟུམ་པའི་ཁུམ་པ་དགག་ཚུལ་ནི། བསྐབ་བདུས་སུ། སོ་སོའི་
སྦྱོ་བོ་ལ་ཡང་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་སྟེ་སྟེ་ཞེས་བསྐབ་བྱར་བཤོད་ནས་དེའི་སྐབ་བྱེད་
དུ་རྒྱུ་མ་མེད་པར་བརྟན་པའི་མདོ་སོགས་དྲངས་ནས་བསྐབས་སོ། །

གཞིས་པ་སྟོན་འཇུག་སོ་སོའི་ཕན་ཡོན་ལ་གསུམ། དབྱེ་བ་དང་རོ་བོའི་ཁྱད་
པར། ཕན་ཡོན་གྱི་ཁྱད་པར། ཕན་ཡོན་གྱི་ཁྱད་པར་ལྷང་རིགས་ཀྱི་སྟོ་(༡༡བ)ནས་

སྐྱབ་པའོ། །

དང་པོ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དེ་སོགས་ཏེ། དེ་ལ། རྩོམ་མཁན་གསུང་བའི་ནི།
 བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ལ་ས་མཆོམས་དང་དཔེ་གོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་། རྩོམ་མཁན་གསུང་བའི་
 རྩོམ་མཁན་གྱི་རྩོམ་དང་དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་སོགས་དབྱེ་སྟེ།
 མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་། རྩོམ་མཁན་མདོར་བསྟུན་ཏེ་དབྱེ་ན་ནམ་གཉིས་སུ་ཤེས་པར་
 བྱ་ཞི། གླ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྩོན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་ནི་གླ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
 འཇུག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཉིད་ཅེས་སམ། བྱང་ཆུབ་ལ་དམིགས་པའི་རྩོན་པའི་
 སེམས་བསྐྱེད་དང་བྱང་ཆུབ་ལ་དམིགས་པའི་འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་དེ་གཉིས་ཡོད་
 ལ། དེ་གཉིས་ཀའང་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་མཆོན་ཉིད་པ་ཡིན་ནོ། །དང་གི་སྐྱུས་
 གྱུར་གཉིས་ཀ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མཆོན་ཉིད་པར་སྟོབས་མཚུངས་པར་སྟུང་ལ།
 ཉིད་ཀྱི་སྐྱུས་ནི་རྩོམ་མཁན་གསུང་བའི་དེ་གཉིས་ཁོ་ནའོ་ཞེས་ངེས་བཟུང་གི་རྩོམ་མཁན་
 ཏོ། །བསྐྱབ་བདུས་ལས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ནི་རྩམ་པ་གཉིས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
 རྩོན་པའི་སེམས་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཆས་པའི་སེམས་སོ། །ཕྱིར་པོ་བཀོད་པའི་མདོ་ལས།
 རིགས་ཀྱི་སེམས་ཅན་གང་དག་གླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་
 ཀྱི་རྩོན་པ་དེ་དག་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ན་དཀོན་ནོ། །དེ་བས་ཀྱང་གང་དག་གླ་
 ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཆས་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ནི་
 ཤིན་ཏུ་དཀོན་པོ་ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་གཉིས་ཀྱི་རྩོམ་མཁན་གསུང་བའི་
 དཔེ་རྩོམ་མཁན་བསྟན་པ་ནི། རྩོམ་སུ་གང་དག་ལྟལ་འགའ་ཞིག་ཏུ་འགྲོ་བར་བྱའོ་
 ལྟམ་པའི་རྩོམ་མཁན་ལྟལ་དེར་འགྲོ་བར་འདོད་པའི་སྟོ་དང་། ཆང་པ་འདིགས་འཛིག་
 སོགས་ཀྱི་རྩོམ་མཁན་ལས་དུ་ཆས་ཤིང་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་དང་བཅས་པ་དེའི་དུས་སུ་ཡང་
 ལྟལ་(༡༩ན)དེར་འགྲོ་བར་བྱའོ་ལྟམ་པའི་སྟོ་ཡོད་པ་ཞི། དེ་གཉིས་ལ་དེར་འགྲོ་ལྟམ་
 པའི་སྟོ་འདྲ་བར་ཡོད་ཀྱང་དངོས་སུ་འགྲོ་བའི་བྱ་བས་མ་ཟིན་པ་དང་ཟིན་པའི་ཁྱད་
 པར་རམ་བྱེ་བཀ་རི་ལྟར་ཡོད་པ་ཤེས་པ་ལྟར་གྱི་དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་རང་གཞན་ལ་ཕན་

པའི་དོན་སྐྱབ་པའི་ཐབས་ཤེས་པའི་མཁས་པ་འཕེ་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་ཀའི་མཚན་
 ཉིད་ཀྱི་བྱང་པར་སོགས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ནམ་གཞག་རི་ལྗ་བ་བཞིན་ཤེས་པའི་
 མཁས་པས་སྟོན་པ་དང་འཇུག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་འདི་གཉིས་ཀྱི་བྱང་པར་རམ་བྱེ་
 བྲག་བྱང་རིམ་པ་བཞིན་རུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། འགྲོ་འདོད་པ་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་བདག་སངས་རྒྱས་སུ་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྟོན་པ་སྟོན་སེམས་དང་།
 ལམ་རུ་ཞུགས་ནས་འགྲོ་བ་ལྟར་སྟོན་སེམས་སྟོན་རུ་བཏང་ནས་གང་ནས་བབྱང་སྟེ་
 སྟོན་པ་ལེན་པ་སྟོན་རུ་འགྲོ་བའི་སྟོན་མཚུགས་ནམས་ལ་འཇུག་པའམ་བྱང་སེམས་
 ཀྱི་སྟོན་པ་ལ་ཞུགས་པའི་སེམས་ནི་འཇུག་པའི་སེམས་སོ། །དེས་ན་གཞན་དོན་རུ་
 སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྟེ་མ་པའི་བསམ་པ་ཅམ་གཉིས་ཀ་ལ་འདྲ་བར་ཡོད་ན་
 ཡང་སྟོན་སོགས་རྒྱལ་སྐུའི་སྟོན་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་བྱ་བས་ཟིན་པ་ལ་སྟོས་མི་
 དགོས་པའམ་དེས་དངོས་སུ་མ་ཟིན་པ་དེ་སྟོན་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་འཛིག་བྱེད་དང་།
 སྟོན་པ་ཉམས་ལེན་ཀྱི་བྱ་བས་ཟིན་པ་ལ་དེས་པར་སྟོས་དགོས་པའམ་དེས་དངོས་སུ་
 ཟིན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་འཛིག་བྱེད་ཡིན་ནོ། །

འདིར་བསྐྱབ་བཏུས་སུ་དཔའ་བར་འགྲོ་བའི་མདོ་བྱངས་ནས་གཡོ་བྱས་ཏེ་
 བཅན་ཐབས་སུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་དགེ་བ་རྣམས་འགྲུལ་ཏེ་བྱང་
 ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་གཉིས་ཀ་སྒྲ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱར་གསུངས་པ་ནི། སྟོན་
 སེམས་ལ་དགེ་བ་སྟོན་རུ་མ་བྱས་པར་སངས་རྒྱས་ཐོབ་(༣༣བ)པར་སྟོན་པ་ཅམ་
 དང་དགེ་བ་རྣམས་འགྲུལ་བྱས་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་རྫོགས་བྱང་ཐོབ་ན་ཅི་
 མ་བྱང་ཐོབ་པར་ཤོག་ཅིག་སྟེ་སྟོན་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་གཉིས་ཡོད་པའི་དོན་ཡིན་ལ།
 དགེ་བ་རྣམས་འགྲུལ་བྱེད་རྒྱལ་མདོ་སྟེ་བསྐྱལ་པ་བཟང་པོ་ལས་སངས་རྒྱས་རྣམས་
 ཀྱིས་སྟོན་སྐུགས་བསྐྱེད་རུས་མེ་རྟོག་དང་རས་ཀྱི་ཁ་ཚར་སོགས་སུལ་ནས་སྐུགས་
 བསྐྱེད་པ་བཞིན་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་མན་ཡོན་ཀྱི་བྱང་པར་ནི། བྱང་ཆུབ་སྟོན་པའི་སོགས་ཏེ། དེ་ལ།

སྟོན་པའི་ཕན་ཡོན་དང་འཇུག་པ་དེ་ལས་ཀྱང་ལྷག་ཚུལ་ནི། འོ་ན་སྟོན་སེམས་
 དེ་རྒྱལ་སྤྱི་ཀྱི་སྟོན་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་བྱ་བས་མ་ཟིན་ན་འབྲས་བྱ་ལ་དམ་
 འཆའ་བ་ཙམ་ཏུ་ཟད་པས་སྤར་བཤད་པའི་ཕན་ཡོན་ནམས་འབྱུང་མི་རིགས་
 ལ། ཟིན་ན་འཇུག་སེམས་དང་ཁྱད་མེད་དོ་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་ཏུ་སྟོན་པའི་སྟོན་སེམས་
 བསྐྱེད་པའི་སྟོན་སེམས་དེ་སྟོན་པ་ཉམས་སུ་ལེན་ལ་ནན་ཏན་དང་བལ་ཡང་
 སངས་རྒྱལ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པས་སེམས་བསྐྱེད་དེ་ལས་ནི་མཐར་ཐུག་བྱང་ཆུབ་
 ཆེན་པོ་འབྱུང་བ་སྟོན་ཅི་དགོས་གནས་སྐབས་འཁོར་བ་ན་གནས་པའི་ཆོ་ཡང་ལྟ་
 དང་མིའི་དབང་ལྷག་ཐོབ་ནས་འཁོར་བའི་དབུལ་བ་བརྟོག་པ་སོགས་འབྲས་བྱ་
 ཕན་ཡོན་རྒྱ་ཆེ་བ་འབྱུང་བས་བརྟན་པར་མི་བྱའོ། །

དེ་ལྟ་ན་འཇུག་སེམས་དང་ཁྱད་མེད་ཏུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མི་འགྱུར་ཏི། སྟོན་
 སེམས་ལ་འབྲས་བྱ་དེ་ལྟར་འབྱུང་ཡང་རི་ལྟར་སྟེན་སོགས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ནན་
 ཏན་དང་བཅས་པའི་འཇུག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ལས་རྒྱ་བསོད་ནམས་དགེ་བའི་ཆོགས་
 བར་མ་ཆད་པ་རྒྱན་ཆགས་སུ་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་ཏུ་སྟོན་པའི་སེམས་ལ་རྒྱ་བསོད་
 ནམས་རྒྱན་ཆགས་སུ་འབྱུང་བ་མིན་ནོ། །སྟོན་སེམས་ལ་ཕན་ཡོན་རྒྱ་ཆེར་འབྱུང་བ་
 ནི། སྤོང་པོ་བཀོད་པའི་བྱམས་པའི་ནམ་པར་ཐར་པ་ལས། རིགས་ཀྱི་བྱ་འདི་(༥༥)
 ལྟ་ཏེ་དཔེར་ན་རྩི་རྩི་ཆེ་ནི་ཆག་ཀྱང་གཤེར་གྱི་རྒྱན་ཁྱད་པར་ཏུ་འཕགས་པ་
 ཐམས་ཅད་ཐིམ་གྱིས་གནོན་ཅིང་རྩི་རྩི་ཆེ་ནི་ཆེ་ལོ་ཆེད་མིང་ཡང་མི་འདོར་ལ་དབུལ་བ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱང་ནམ་པར་བརྟོག་གོ། རིགས་ཀྱི་བྱ་དེ་བཞིན་ཏུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
 པར་སེམས་བསྐྱེད་པའི་རྩི་རྩི་ཆེ་ནི་ཆེ་ལོ་ཆེ་ནི་ནན་ཏན་དང་བལ་ཡང་ཉན་ཐོས་དང་
 རང་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་གཤེར་གྱི་རྒྱན་ཐམས་ཅད་ཐིམ་གྱིས་གནོན་ཅིང་བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དཔེར་མིང་ཡང་མི་འདོར་ལ་འཁོར་བའི་དབུལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ནམ་
 པར་བརྟོག་གོ། ཞེས་སོགས་ལྟར་ཡིན་ལ། རྩི་རྩི་ཆེ་ནི་ཆེ་ནི་ཆག་ཀྱང་ཞེས་པས་
 སྟོན་སེམས་སྟོན་པ་ཉམས་སུ་ལེན་དང་བལ་ཡང་བ་དེ་བརྟན་ཏི། །བསྐྱབ་བརྟན་སུ་ཡང་

ལུང་དེ་ཉིད་དང་། རྒྱལ་པོ་ལ་གདམས་པ་ལས། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་འདི་ལྟར་ཁྱོད་ནི་
བྱ་བ་མང་བྱེད་པ་མང་ཏེ། ཉིན་མཚན་དུ་ཐམས་ཅད་དུ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་
ཅད་དུ་ཐམས་ཅད་སྒྲིན་པའི་པ་རོལ་དུ་སྒྲིན་པ་ལ་ཡང་བསྐབ་པ་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་
རོལ་དུ་སྒྲིན་པའི་བར་ལ་བསྐབ་པར་མི་རུས་ཏེ། དེ་བས་ན་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཁྱོད་ཡང་
དག་པར་རྒྱུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་འདུན་པ་དང་དད་པ་དང་དོན་དུ་གཉེར་བ་དང་
སྒྲིན་པ་འགྲོ་ཡང་རུང་འགྲོང་ཡང་འདུག་ཀྱང་རུང་ཉལ་ཡང་རུང་སང་ཀྱང་རུང་ཟ་
ཡང་རུང་འཐུང་ཡང་རུང་རྟག་པར་རྒྱན་དུ་དྲན་པར་གྱིས་ལ་ཡིད་ལ་བྱུང་སྟེ་སྒྲིམས་
ཤིག ཅེས་པ་ནས། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཁྱོད་དེ་ལྟར་ཞུགས་ན་རྒྱལ་སྲིད་ཀྱང་བྱེད་ལ་
རྒྱལ་པོའི་བྱ་བ་ཡང་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུགས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་
རྒྱུགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་དང་། ཡང་དེའི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་ཡང་། རྒྱལ་པོ་ཆེན་
པོ་ཁྱོད་ཡང་དག་པར་རྒྱུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་དགེ་བའི་རྩ་བའི་ལས་ཀྱི་
རྣམ་པར་སྒྲིན་པས་ཞེས་སོགས་དུངས་(༡༥བ)ནས་སྒྲིན་པ་སེམས་བསྐྱེད་འདི་སྦྱོང་
པ་དང་བྲལ་ཡང་བསོད་ནམས་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བས་བརྟན་
པར་མི་བྱ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་བས་ན་སྦྱོང་པ་སྒྲིན་དུག་ལ་སྦྱོབ་པར་མི་རུས་པས་
ཀྱང་སྒྲིན་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་ཅི་ནས་ཀྱང་བསྐབ་པར་བྱ་སྟེ་འབྲས་བྱ་ཤིན་ཏུ་
ཆེན་པོ་འབྱུང་བ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །

འཇུག་སེམས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་བསོད་ནམས་རྒྱན་ཆགས་སུ་འབྱུང་བ་ནི། རུས་གང་
ནས་བབྱང་སྟེ་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་མཐའ་ལས་པ་རྣམས་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་
ཀྱན་འབྱུང་གི་འཆིང་བ་དང་སྟུག་བཟུལ་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་འཁོར་བའི་བཙོན་རྩ་
ལས་རབ་དུ་སྒྲོལ་ཞིང་རྒྱུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་འགྲོད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་སྲིད་པ་
ངེ་སྲིད་བར་དུ་གཞན་དོན་ལས་ནམ་ཡང་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ་ཡི་སེམས་ཀྱིས་སུ་འཇུག་
པ་སེམས་བསྐྱེད་དེ་ཡང་དག་པར་རང་རྒྱུད་ལ་སྤངས་པར་ཡུར་པ་ན་རུས་དེ་ནས་
བབྱང་སྟེ་སེམས་བསྐྱེད་དེ་མ་ཉམས་པར་ཡོད་ཕྱིན་ཆད་གཉིད་ལོག་གམ་སེམས་

ནམ་པར་གཡངས་པས་བག་མེད་པར་གྱུར་ཏམ། གྲུང་གི་སྤྱོད་བསྐྱེས་པ་བསྐུལ་
བའམ་ར་རོ་བའམ་འགྲོའམ་འགྲོང་ངམ་འདུག་གྲང་རྒྱུལ་གྲིམས་ནམ་པ་གསུམ་
རུ་གཏོགས་པའི་བསྐྱེད་ནམས་དགེ་བའི་ཤུགས་རྒྱ་ཆེ་ལ་རྒྱུན་མི་འཆད་ཅིང་ཟད་མི་
ཤེས་པ་ནམ་པ་རུ་མ་ཞིག་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལའང་བར་མ་ཆད་རུ་འབྱུང་ལ་དེ་ཡང་
ཆད་གཟུང་རུ་མེད་པ་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པར་རབ་རུ་འབྱུང་ངོ། ། ཡང་སྟོག་
ལ་བབས་གྲང་གཏང་བར་མི་བྱའོ་སྟམ་རུ་མི་སྟོག་པ་ཡི་སེམས་ཀྱིས་སྟ་ཞེས་བཤད་
གྲང་ཆོག་ལ། འདིས་བསམ་པ་ལུན་སྟམ་ཆོགས་པ་བསྟན་པར་གསུངས་སོ། །དེ་
ཡང་སྟོན་སེམས་ནི་འབྲས་བུ་ལ་དོན་གཉིས་ཅམ་རུ་ཟད་པས་འབྲས་བུ་ཡང་དེ་ལྟར་
འབྱུང་ལ་འཇུག་སེམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་ཕྱེད་ཀྱི་རྒྱ་དངོས་རྒྱབ་པ་ལ་ཞུགས་པ་
(༡༥)ཡིན་མྱིར་གཉིད་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡང་རྒྱ་མྱིན་རུག་གིས་བསྐྱེས་པའི་དགེ་
ཅ་ནམས་ཤོང་འཕེལ་རུ་རྒྱན་མི་འཆད་པར་འབྱུང་བའོ། །

གསུམ་པ་ཕན་ཡོན་ལྷང་རིགས་ཀྱི་སྟོན་སྒྲུབ་པ་ལ་གཉིས། ལྷང་གིས་རྒྱབ་
པ། རིགས་པས་རྒྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདི་ནི་འཐད་པ་སོགས་ཏེ། དེ་ལྟར་རྒྱབ་
པ་སྟིང་པོར་བྱེད་པའི་འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་ལས་བསྐྱེད་ནམས་རྒྱན་ཆགས་སུ་
འབྱུང་བ་འདི་ནི་རྒྱབ་བྱེད་ཀྱི་འཐད་པ་སྟེ་རིགས་པ་དང་བཅས་པར་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་ལག་བཟངས་ཀྱིས་ནི་ཞུས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ་ལས་གསུངས་ལ། སུའི་དོན་རུ་
གསུངས་ན་ཉན་ཐོས་རིགས་མ་ངེས་པ་ཁ་ཅིག་ཆོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསགས་དགོས་པ་ལ་
འཇིགས་ཤིང་སྟག་པས་ཐེག་ཆེན་ལས་མོས་པ་ལོག་ནས་དམན་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་
རུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་མོས་ཤིང་འདོད་པའི་སེམས་ཅན་ནམས་དམན་པ་ལ་མོས་པ་
བརྟོག་ནས་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་ལམ་ལ་གཞུག་པའི་དོན་ཀྱི་མྱིར་རུ་དེ་བཞིན་ཉིད་རུ་མ་ནོར་
བར་གསུངས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་གསུངས་ཏེ། མདོ་དེ་ཉིད་ལས།
བདག་ནི་སེམས་ཅན་ཀྱི་ཆོགས་མཐའ་ཡས་ཤིང་མཐའ་ཡས་པ་དེ་ལ་ཕན་པའི་མྱིར་
གོ་ཆ་བགོས་ལ་སེམས་ཅན་ཀྱི་ཆོགས་མཐའ་ཡས་ཤིང་མཐའ་ཡས་པ་ལ་བདེ་བའི་

ཕྱིར་གྲོ་ཆ་བསྟོན་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པར་དམིགས་པ་མཐའ་ཡས་
 ཤིང་མཐའ་ཡས་པ་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བདེ་བ་དམིགས་པ་མཐའ་ཡས་
 ཤིང་མཐའ་ཡས་པའི་དགེ་བའི་ཚུ་བ་མཐའ་ཡས་པ་དག་བག་མེད་པར་གྱུར་ཏམ་
 སེམས་གཞན་ཏུ་གྱུར་ཏམ་གཉིད་ཀྱིས་ལོག་ཀྱང་བྱང་ཉིན་མཚན་ཏུ་སེམས་ཀྱི་སྐད་
 ཅིག་ལ་འཕེལ་བ་དང་རྒྱས་པ་དང་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པར་འགྱུར་ཏི་ནས། བྱང་རྒྱལ་
 ཀྱི་ཚོགས་མཐའ་ཡས་(༣༥)ཤིང་མཐའ་ཡས་པ་དག་སྐྱེ་བས་རྒྱུགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་
 རྟེན་དཀའ་བར་མི་འགྱུར་ན་ཞེས་སོགས་གསུངས། དེ་ནི་ཐོག་ཆེན་ལ་ཞུགས་པས་
 ཚོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསགས་དཀོས་ཀྱང་གཉིད་དང་བག་མེད་སོགས་ཀྱི་རྣམ་སྤྱུང་
 སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་ཚོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྐྱེ་བས་རྒྱུགས་བྱང་རྒྱལ་པ་ལ་འཇིགས་
 མི་དཀོས་པས་ཐོག་ཆེན་ལས་ཕྱོག་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་གདམས་པ་སྟེ། འོག་ཏུ། འདི་
 བྱི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་སྟོབས་ཀྱིས། ཞེས་པ་ནས། མཚོག་ཏུ་བཤད། ཅས་འཆད་པར་
 འགྱུར་བ་ལྟར་རོ། །ཕྱང་པོ་གསུམ་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། བྱང་རྒྱལ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་
 པ་དེ་བསྐྱེད་མ་ཐག་པ་དེར་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་ནི་རབ་ཏུ་མང་གི་འཇིག་རྟེན་
 ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་ལོས་སྐྱུར་བ་དང་འཇིག་རྟེན་སྐྱོར་བ་དང་
 བརྒྱ་བྱིན་དང་ཚངས་པ་དང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་སུ་གྱུར་པའི་བསོད་
 ནམས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་ནི་དེ་ཅུམ་མ་ལགས་སོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། སེམས་བསྐྱེད་པ་ཅུམ་
 གྱིས་དེ་ལྟར་ཉན་རང་སོགས་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ན་ཟླ་
 མེད་བྱང་རྒྱལ་ཐོབ་ནས་ལྟ་ཅི། དེས་ན་བདག་གིས་ཐོག་དཔལ་ཏུ་འཇུག་པར་མི་
 བྱའི་ཐོག་ཆེན་ཏུ་འཇུག་པར་བྱའོ་སྟུམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དེ་སྐད་
 བརྟན་པར་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་རིགས་པས་སྐྱབ་པ་ལ་གཉིས། སྐྱོན་པའི་ཕན་ཡོན་རིགས་པས་སྐྱབ་
 པ། འཇུག་པའི་ཕན་ཡོན་རིགས་པས་སྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། སེམས་ཅན་ནམས་
 ཀྱི་སོགས་ཏེ། དེ་ལ། དམིགས་ནམས་རྒྱ་ཆེ་བས་བསོད་ནམས་དཔག་མེད་འབྱུང་

དེགས་པ་ནི། སྒྲིང་རྗེའི་སེམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཤྱད་ནད་དེ་མགོ་པོ་གཟིར་
 བའི་ནད་ཅམ་ཞིག་སྟགས་སམ་སྟུན་ལ་སྟགས་པས་བསལ་ལོ་སྟུང་དུ་བསམ་པ་རང་
 འདྲིང་དང་མ་འདྲེས་པ་བྱུང་ན་ཡང་དེ་གཞན་ལ་(༥༦)ཕན་འདོགས་པར་འདྲིང་
 བའི་བསམ་པ་དང་ལྡན་ཏེ། དེ་སྒྲིར་དེ་ཅམ་ལ་ཡང་བསོད་ནམས་དཔག་དུ་མེད་
 པ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་ན་དམིགས་པའི་ཡུལ་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་
 ཅན་ཆད་མེད་པ་ལ་དམིགས་ནས་སྒྲོའི་རྣམ་པ་སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་རེ་རེའི་ཡུས་
 སེམས་ཀྱི་མི་བདེ་བའམ་སྟག་བསྟུལ་དཔག་དུ་མེད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་བསལ་བར་
 འདྲིང་ཅེས་སམ་སེམས་ཅན་རེ་རེའི་སེམས་ཀྱི་ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་ཡུས་ཀྱི་སྟག་བསྟུལ་
 དཔག་དུ་མེད་པ་ཐམས་ཅད་བསལ་བར་འདྲིང་ཅིང་། དེར་མ་ཟད་སེམས་ཅན་དེ་
 རྣམས་རེ་རེའང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དཔག་དུ་མེད་པ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དུ་སྟབ་
 པར་འདྲིང་པའི་སྟོན་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་བསོད་ནམས་ཀྱི་རྒྱན་དཔག་དུ་མེད་
 པ་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པ་འབྱུང་བ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་ཞེས་པའོ། །འདྲིའི་སྐབས་
 འགྲེལ་པ་རྣམས་སྟེ་དེད་དཔོན་མཛའ་བོའི་བྱ་མོ་ཞེས་བྱ་བ་དེས་ཉི་ཆེ་བའི་སེམས་
 ཅན་ཞིག་གི་མགོ་ལ་ལྷགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་མེ་འབར་བ་འཁོར་བའི་སྟག་བསྟུལ་ཚྱུང་བ་
 གཟིགས་ནས་འདྲིའི་སྟག་བསྟུལ་བདག་ལ་སྒྲིན་པར་གྱུར་ཅིག་སྟུང་པ་དང་ཤི་ནས་
 ལྟར་སྟེས་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའི་དམིགས་རྣམས་རྒྱ་རྒྱུང་བ་ལའང་བསོད་ནམས་
 དཔག་མེད་འབྱུང་ན་གོང་ལྟར་སེམས་ཅན་དཔག་མེད་སྟག་བསྟུལ་ཐམས་ཅད་དང་
 བལ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བདེ་བ་དང་ལྡན་པར་འདྲིང་པ་ལྟ་བུའི་དམིགས་རྣམ་ཆེས་རྒྱ་
 ཆེ་བ་ལ་བསོད་ནམས་དཔག་མེད་འབྱུང་བ་སྟོས་ཅི་དགོས་ཞེས་དེ་གཉིས་དབེ་དོན་
 རྒྱར་ནས་འཆད་དོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་གཞན་དོན་དོན་གཉེར་དང་བྱང་ཆུབ་
 དོན་གཉེར་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་བསོད་ནམས་དཔག་མེད་འབྱུང་བའི་སྒྲོའི་གཙོ་པོ་
 ནི་གཞན་དོན་དོན་གཉེར་གྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །འགའ་
 ཞིག་དུ་འདྲི་དང་འོག་གི་ཆོགས་བཅད་བཅས་གོང་གི་ལག་བཟང་གིས་ཞུས་(༥༧)

པའི་འཐད་པ་ཉིད་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་དོན་རྒྱ་འཆད་ལ། ཞོར་གི་མདོ་དེའི་ལུང་གི་འཕྲོ་
ཡང་འདིར་དྲངས་ནས་འདི་དག་འཇུག་སེམས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་གྱི་སྒྲིན་སེམས་ཀྱི་ཕན་
ཡོན་རྒྱ་འཆད་བ་མི་རིགས་ཞེས་གསུངས་ལ། འགྲེལ་ཆེན་རྒྱལ་འདི་དག་གོང་གི་
འཐད་པ་ཉིད་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་དོན་རྒྱ་མཛད་དོ། །

ཡང་འགའ་ཞིག་གིས་མ་འཇུག་སེམས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་ལུང་གིས་སྐབ་པ་དང་
འདི་དག་དེའི་ཕན་ཡོན་རིགས་པས་སྐབ་པ་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །འོན་ཀྱང་འདིར་
ནི་འགྲེལ་བ་འགའ་ཞིག་རྒྱ་འདི་དག་སྒྲིན་སེམས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་རྒྱ་འཐད་པ་ལྟར་བྱས་
པའོ། །ཕན་སེམས་ཁྱད་པར་རྒྱ་འཐད་སེམས་པས་བསོད་ནམས་དཔག་མེད་འབྱུང་རིགས་
པ་ནི། འཇིག་རྟེན་ན་བྱ་དང་བྱ་མོ་སོགས་སེམས་ཅན་འགའ་ལ་ཕན་སེམས་ཅན་རྒྱ་
བྱེད་པའི་ཕལ་མ་ཡང་ན་མ་དང་སྐྱན་ཆེ་མཛའ་བཤེས་ལ་སོགས་པ་ཡང་རྒྱུད་བྱང་
སེམས་མ་ཡིན་པའི་གང་ཟག་གཞན་སྒྱ་ལ་ཡང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་རྒྱ་
སངས་རྒྱས་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་འདི་འདྲ་བའི་ཕན་སེམས་ཡོད་དེ་མེད་ལ། དེར་
མ་ཟད་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་ཕན་སེམས་ཅན་རྒྱ་བྱེད་པའི་འཇིག་རྟེན་སྒྲིང་བའི་ལྟ་
དང་བདེན་པར་སྒྲུབ་པའི་དྲང་སྲོང་ནམས་ཀྱང་རྒྱུད་ལ། དེ་བཞིན་རྒྱ་བྱམས་སོགས་
ཆོད་མེད་བཞིས་གནས་པའི་ལྟ་ཆེན་པོ་ཆོངས་པ་ལྟ་བུ་ལ་ཡང་ཕན་སེམས་ཁྱད་པར་
ཅན་འདི་ལྟ་བུ་ཡོད་དམ་སྟེ་མེད་དོ། །འགྲེལ་ཆེན་རྒྱ་ལྟ་ནི་ཆུ་བ་དང་ཆུ་ལྟ་སོགས་
དང་དྲང་སྲོང་ནི་གནས་འཇོག་དང་གོ་ཏ་མ་དང་། ཆོངས་པ་ལའང་ཞེས་པ་ནི་རིག་
བྱེད་ཅན་ལོ་ཞེས་བཤད་དོ། །དེ་དག་ལ་ཕན་སེམས་དེ་འདྲ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འབྱུང་ཞེ་
ན། མི་འབྱུང་སྟེ། བ་མ་སོགས་སེམས་ཅན་ཕལ་པ་དེ་དག་ཉིད་ལ་གཞན་དོན་རྒྱ་
ལྟ་ཅི་སྒྲིན་ཆད་རང་གི་དོན་རྒྱུའང་སྟེ་རང་ལས་གཅིས་པ་མེད་ཅིང་རང་ཉིད་སྦྱིང་
ལ་ཤིན་ཏུ་སྐྱུག་ནའང་བདག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་(༡༢)པར་གྱུར་ཅིག་སྟམ་
པ་འདི་འདྲའི་ཕན་སེམས་ཁྱད་པར་ཅན་ནི་ཉིན་པར་སད་པའི་སྐབས་ལྟ་བུར་བསམ་
སྟོ་སྟོན་གཏོང་བའི་སྟོ་ནས་འབྱུང་བ་ལྟ་ཞོག །གང་ཡང་སྟོ་ལ་འཆར་རྒྱུ་རྒྱུད་པའི་

མཆན་མོ་མི་ལམ་གྱི་སྐབས་ཙམ་དུ་ཡང་མ་མིས་ཞེས་ཏེ་མི་ལམ་ཙམ་གྱི་སྐྱོད་ཡུལ་
 དུའང་མ་གྱུར་པ་ཡིན་ན་སེམས་ཙན་གཞན་ཀྱན་གྱི་དོན་དུ་སང་པའི་ཆོ་ལྷ་བྱུར་སྟོ་
 སྟོན་དུ་བཏང་བའི་སྟོན་ས་དངོས་སུ་ག་ལ་སྟེ་ཉེ་སྟེ་བ་ཤིན་དུ་འགལ་བས་སོ་ཞེས་
 གཞན་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་འཛོལ་འདྲོད་ཀྱི་ཕན་སེམས་དེ་འདྲ་བ་འཇིག་རྟེན་ན་
 ཕན་སེམས་ཙན་དུ་བྱེད་པའི་ལྷ་དང་དྲང་སྟོང་སོགས་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་
 བསྟན་ཏོ། །དེ་ལྟར་རྒྱན་ལས། ཇི་ལྟར་རྒྱལ་སྐུས་ཕན་པའི་བསམ་པས་འདིར། །འགྲོ་
 ཀྱན་རྣམ་པར་སྦྱོན་བྱེད་གནས་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་པ་དང་མ་དང་གཉེན་བཤེས་
 རྣམས། །སྤྱད་གཉེན་པ་རྣམས་ལ་ལེགས་མི་གནས། །ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་
 ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པར་བསྟོད་པར། ཇི་ལྟར་བྱོད་སྟོ་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་བྱམས་པ་
 སྟེ་བ་ལྟར། ཞེས་སོགས་དང་། དབུ་མ་འཇུག་པར། གཏི་ཐུག་སྦྱོན་གྱིས་འཇིག་རྟེན་
 །ཁ་ཟས་དུག་ཙན་ཟ་བ་ཡི། །ཞེས་སོགས་གསུངས་ལ། དེར་མ་ཟད་གཉེན་བཤེས་
 སོགས་པལ་ཆེར་ཕན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་སྤིག་པ་དང་སྤྱག་བསུལ་ལའང་སྦྱར་
 བར་བྱེད་དོ། །དོ་མཆར་རྟེན་དཀའ་དགེ་བ་ཡིན་པས་བསོད་ནམས་དཔག་མེད་
 འབྱུང་རིགས་པ་ནི། དེ་ལྟར་སྟེ་པོ་པལ་པ་གཞན་དག་ལ་གཞན་དོན་དུ་ལྷ་ཅི་སྟོས་
 གྱི་རང་དང་རང་གི་གཉེན་བཤེས་སོགས་ཀྱི་དོན་དུ་སྐད་ཅིག་ཙམ་དུ་ཡང་མི་འབྱུང་
 བ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཙན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱག་བསུལ་བསལ་བ་དང་བདེ་བ་རྒྱབ་པའི་
 ཆེད་དུ་བདག་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག་སྟམ་པའི་སེམས་ཙན་གྱི་དོན་ཁོ་ན་
 (༡༧བ)སེམས་པ་གང་ཡིན་པའི་སེམས་ཀྱི་རིན་ཆེན་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་དགོས་
 འདྲོད་ཀྱན་འབྱུང་གི་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་ལྷ་བྱུ་འདི་ནི་སྤྱན་མེད་པའི་ཟངས་ཅིག་སྟེ་
 སྟོན་ཆད་ནམ་ཡང་མ་བྱུང་བས་དོ་མཆར་ཟངས་དུ་བྱུང་བ་ཞིག་དུ་འདུག་ན། ཅིའི་
 ཕྱིར་དེ་འདྲའི་སེམས་ཁྱད་པར་ཙན་ཞིག་འབྱུངས་སྟམ་དུ་བསམས་ནས་རང་རྒྱུད་ལ་
 སྟེས་ན་དགའ་བ་སྟོམ་ཞིང་གཞན་ལ་སྟེས་པ་ལ་དོ་མཆར་བའི་གནས་སུ་བབྱུང་ནས་
 རང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་དེ་ཉིད་གོང་འཕེལ་དུ་སྦྱིད་པ་ལ་འབད་པར་བྱོལ། །དཔལ་

བྱིན་གྱིས་ཁྱས་པར། བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་སེམས་ཆེ་ཏེ། སེམས་ཀྱན་ནང་ན་དགེ་བ་
མཆོག །ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཐུན་ཐུམ་ཆོགས། །ཁེས་སོགས་གསུངས། དེའང་།
འབྱུང་བ་དགོན་མྱིར་དྲི་མེད་མྱིར། །ཁེས་སོགས་ལྟར། སེམས་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ནི་
རང་རྒྱུད་ལ་འབྱུང་དགའ་བ་སོགས་བྱང་ཆོས་ཏུ་མའི་སློ་ནས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་
དང་ཆོས་མཚུངས་པའོ། །མདོན་ཤེས་དང་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་
ཅི་ཙམ་ཡོད་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་མེད་ན་ཐེག་ཆེན་པར་མི་འབྱུར་བའི་
མྱིར་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་གྱིས་སེམས་འདི་རྒྱུད་ལ་སྟེས་པ་ལ་ཆེས་ཆེར་ངོ་
མཛར་མཛད་ཏུ་བྱུང་བར་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། །

བྱེད་ལས་བྱུང་པར་ཏུ་འཕགས་པས་བསོད་ནམས་དཔག་མེད་འབྱུང་རིགས་
པ་ནི་གཞན་ཡང་འཕྲོ་བ་མ་ལུས་པ་ཀུན་གྱི་གནས་སྐབས་མཐོ་རིས་ཀྱི་དགའ་བདེ་
དང་མཐར་ཐུག་ཐར་པ་མཆོག་གི་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་བྱེད་ཅིང་།
སེམས་ཅན་མཐའ་དག་གི་འཁོར་བ་དང་རན་སྔར་གི་སྤྱག་བསྐལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་
བའི་ནད་མ་ལུས་པ་སེལ་བའི་ཅི་སྤྲོན་ཆེན་པོར་གྱུར་པ། ཐོངས་པ་ཐམས་ཅད་སེལ་
ཞིང་དགོས་འདོད་མ་ལུས་པ་འབྱུང་བའི་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་རིན་ཐང་ཆེན་པོ་
ལྟ་བུའི་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་(ནམས་)གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་གྲངས་དང་
ཆོད་ངི་ལྟར་གཞུགས་ཀྱིས་ལང་སྟེ་མི་ལང་བས་གྲངས་དང་ཆོད་མེད་པའི་བསོད་
ནམས་ཐོབ་པ་སྟེ། དཔམ་བྱིན་གྱིས་ཁྱས་པ་ལས། རིན་ཆེན་སེམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་
གང་། །གལ་ཏེ་དེ་ལ་གཟུགས་མཆིས་ན། །ནམ་མཁའི་ཁམས་ནི་ཀུན་བཀའ་སྟེ། །དེ་
ནི་དེ་བས་ལྷག་པར་འབྱུར། །ཁེས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། བྱང་
ཆུབ་སེམས་ནི་བསྐྱེད་ཙམ་གྱིས། །བསོད་ནམས་སུང་པོ་ཉེར་བསགས་པ། །དེ་ལ་
གལ་ཏེ་གཟུགས་ཡོད་ན། །ནམ་མཁའི་ཁམས་སུ་ཤོང་མི་འབྱུར། །སྟེས་བུ་གང་
ཞིག་རྒྱད་ཅིག་ཙམ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་སློམ་བྱེད་པ། །དེ་ཡི་བསོད་ནམས་སུང་
པོ་ནི། །རྒྱལ་བས་ཀྱང་ནི་བགང་མི་སྟོད། །ཅེས་སོ། །འགྲེལ་པ་འགའ་ཞིག་ཏུ་འདི་

མན་ཆད་འཇུག་སེམས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་ཏུ་འཆད་ལ། འགྲེལ་ཆེན་ཏུ་འང་དཔས་བྱིན་གྱིས་ཞུས་པའི་ལུང་དེ་འཇུག་སེམས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་བསྟན་པ་ལ་སྒྱུར་དགོས་གསུངས་སོ། །གང་ལྟར་ཡང་འདིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ཉིད་མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ཀྱི་རྒྱུར་བསྟན་རྟོ། །

གཉིས་པ་འཇུག་པའི་ཕན་ཡོན་རིགས་པས་སྒྱུབ་པ་ནི། ཕན་པར་བསམ་པ་སོགས་ཏེ། དེ་ལ། འཇུག་སེམས་ལས་ཕན་ཡོན་བྱང་བའི་འཐད་པ་བསྟན་པ་ནི། ཕན་པར་བསམ་པ་བྱམས་པའི་སེམས་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་གི་ཞིང་ན་མཆོད་པ་རི་སྟེད་ཡོད་པས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་མཆོད་པ་ལས་ཁྱད་པར་ཏུ་འཕགས་པར། ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་གསུམས་པའི་ཞིང་དག་ན། །མཆོད་པ་རྣམ་མང་དཔག་མེད་ཅི་ཡོད་པ། །སྟེས་མཆོག་རྣམས་ལ་ཉིན་རེར་ཉག་མཆོད་པས། །བྱམས་པའི་སེམས་ལ་གངས་དང་ཆར་མི་སོད། །ཅེས་གསུངས་ན་སེམས་ཅན་མ་ལུས་ཐམས་(45)ཅད་ཀྱི་སྤྲ་ན་མེད་པའི་བདེ་བ་སྒྱུབ་པའི་དོན་ཏུ་སྦྱོར་བའི་སྒོ་ནས་སྦྱོད་པ་ཉམས་ལེན་ལ་བཙོན་པ་ཆེན་པོས་འབད་པའི་འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་ལ་བསོད་ནམས་ཁྱད་འཕགས་འབྱུང་བ་སྦྱོས་ཅི་དགོས་ཞེས་འཆད་པའམ། ཡང་ན་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་བསྒྱུབ་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་སུ་ཕུར་ཅིག་ཅེས་ཕན་པར་བསམ་པ་སྦྱོན་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ཞིང་ཁམས་ཐམས་ཅད་རིན་ཆེན་ལྷ་བདུན་གྱིས་བཀང་སྟེ་མཆོད་པ་ལས་བསོད་ནམས་ཁྱད་པར་ཏུ་འཕགས་པར། དཔས་བྱིན་གྱིས་ཞུས་པ་ལས། །གང་གྲའི་བྱེ་མའི་གངས་སྟེད་ཀྱི། །སངས་རྒྱས་ཞིང་ཀྱང་མི་གང་གིས། །རིན་ཆེན་བདུན་གྱིས་ཡོངས་བཀང་སྟེ། །འཛིག་རྟེན་མགོན་ལ་སུལ་བ་བས། །གང་གིས་ཐལ་མོ་སྦྱར་བྱས་ཏེ། །བྱང་ཆུབ་ཏུ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་ན། །མཆོད་པ་འདི་ནི་བྱང་འཕགས་ཏེ། །དེ་ལ་མཐའ་ནི་མ་མཆིས་སོ། །ཞེས་དང་། སྒོ་སྒོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པ་ལས། །གསུམ་པོ་འདི་དག་ནི་མཆོད་པ་སྤྲ་ན་མེད་པ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་ཞེས་སོགས་གསུངས་ན། སེམས་

ཅན་མ་ལུས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་བསྐལ་མཐའ་དག་བསལ་ནས་འཇིག་རྟེན་དང་
འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་རྒྱལ་བའི་དོན་ཏུ་སྦྱོར་བའི་སྟོན་ནས་
བཙུན་པའི་འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་ལ་བསོད་ནམས་བྱང་འཕགས་འབྱུང་བ་སྟོན་ཅི་
དགོས་ཞེས་པ་སྟེ། སྡེ་མ་ལྷག་པའི་བསམ་པས་སྟོན་པ་ཙམ་ལས་རྒྱལ་བ་དང་བལ་
ལ་ཕྱི་མ་སྦྱོར་བས་གཞན་དོན་ལ་དངོས་སུ་བཙུན་པས་སོ་ཞེས་བཤད་ཀྱང་འདྲའོ།

དོགས་པ་བསལ་ནས་རྒྱ་མཚན་དེས་བསོད་ནམས་ཆེ་བར་རྒྱལ་བ་ནི། ལོང་གི་
བདེ་དོན་བཙུན་པ་ཞེས་པའི་དོགས་གཙོད་ལྟ་བུར། བན་བདེ་རྒྱལ་བ་དང་གཞོད་
པ་དང་རྒྱལ་བསྐལ་བསལ་བ་ལ་སེམས་ཅན་(ལ་ན)རང་རང་མཁས་པས་དེ་ལ་གཞན་
གྱིས་བཙུན་ག་ལ་དགོས་ཤེ་ན། དགོས་ཏེ། སེམས་ཅན་སྒྲིངས་པ་ནམས་ལ་བསམ་
པའི་སྟོན་ནས་རྒྱལ་བསྐལ་ལ་མི་འདོད་པའི་སྟོ་སྦྱེས་ནས་དེ་འདོར་བར་འདོད་པའི་
སེམས་ཡོད་ཀྱང་ལས་འབྲས་ལ་སྒྲིངས་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་སྒྲར་དོར་
བཞི་བའི་ཐབས་ལ་མི་མཁས་པས་སྦྱོར་བའི་སྟོན་ནས་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཇུག་སྟེ། དཔེར་
ན་བཀའ་པ་སོགས་ཀྱི་རྒྱལ་བསྐལ་ཞི་བའི་དོན་ཏུ་སེམས་ཅན་གྱི་སྟོག་གཙོད་པར་བྱེད་
པ་དང་ནོར་རྒྱལ་པར་འདོད་ནས་མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་ལྟ་བུ་དཔལ་བ་དང་ཡི་དུགས་
སོགས་ཀྱི་རྒྱལ་བསྐལ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་སྟོག་པ་མི་དགེ་བ་ཉིད་ལ་མཛད་པར་རྒྱལ་བ་སྟེ་
དེ་ཁོ་ན་ལག་ལེན་ལ་འདེབས་པའམ་དང་ཏུ་ལེན་པར་བྱེད་པ་ནི་ཕྱི་མ་ལེབ་མེ་ཕྱི་ལ་
རྒྱལ་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་བསམ་པའི་སྟོན་ནས་མཐོ་རིས་དང་ཐར་པའི་བདེ་བ་
ཐོབ་པར་འདོད་ཀྱང་དེ་རྒྱལ་བའི་ཐབས་ཀྱི་སྒྲར་དོར་ལ་སྒྲིངས་ཤིང་གཏི་ལྷག་པར་
ཀྱུར་པས་སྦྱོར་བའི་སྟོན་ནས་བདེ་བ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་དགེ་བ་སྒྲངས་ཏེ་རྒྱལ་བསྐལ་གྱི་རྒྱ་
མི་དགེ་བ་འབའ་ཞིག་ལག་ལེན་ཏུ་བསྟར་ནས་རང་གི་བདེ་བ་དག་ལྟར་ཏུ་འཛོམས་
པར་བྱེད་དོ། །འདི་ནི་བདེ་རྒྱལ་གི་རྒྱུའི་སྒྲར་དོར་ལ་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཞུགས་པ་སྟེ་
བསམ་པ་དང་སྦྱོར་བ་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཀྱུར་པའམ་ཞི་འདོད་དང་ལག་ལེན་བྱིན་ཅི་
ལོག་ཏུ་ཀྱུར་པའོ། །འཇུག་སེམས་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་རྒྱལ་སྐས་ནམས་ཀྱིས་བྱམས་བཙའི་སྟོ་

ནས་གཞན་གྱི་ཕྱི་རྒྱལ་སྤྱོད་པས་ལ་བ་དང་ཕན་བདེ་སྦྱབ་པ་ལ་འདྲུག་པ་ལྟར་སྦྱོ་བོ་ཕལ་
 པ་ནམས་ཀྱི་རང་ཉིད་ལའང་བྱམས་སེམས་ཀྱིས་ཕན་བདེ་སྦྱབ་མི་རུས་ལ། དེར་མ་
 ཟད་རང་ཉིད་ཕན་བདེ་མ་ཡིན་པའམ་ཕྱི་རྒྱལ་ལའང་སྦྱོར་བར་བྱེད་དེ། མདོ་མེད་
 རྒྱན་ལས། ཇི་ལྟར་བཅེ་བདག་བདེ་(མ་བ)དང་ཕན་ཕྱིར་སྦྱོར། །སེམས་ཅན་གཞན་
 ལ་བྱམས་འདོད་དེ་ལྟར་ནི། །སྦྱོ་བོ་བདག་ལའང་བྱམས་པར་མི་འདོད་ན། །རབ་
 རྒྱལ་སྦྱོ་བོ་གཞན་བཞེན་སྦྱོས་ཅི་དགོས། །ཞེས་སོ། རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་བདེ་རྒྱལ་
 གི་ཐབས་ལ་ཚོངས་པའི་སེམས་ཅན་གང་ཞིག་ཅེས་སམ་འགྲེལ་ཆེན་ལྟར་ན་རྒྱ་མེད་
 པར་སེམས་ཅན་ལ་བཅེ་བའི་བྱང་སེམས་གང་ཞིག་བདེ་བའི་རྒྱ་དགེ་བ་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་
 རྟོགས་ནས་སྤངས་པའི་ཕྱིར་བདེ་བས་ཐོངས་པ་དང་། རྒྱལ་བསྐལ་གྱི་རྒྱ་ཕྱིག་པ་མི་
 དགེ་བ་དུ་མ་སྦྱབ་པ་ལ་རང་གི་རང་གིས་མཛོན་པར་རྟོགས་ནས་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་
 རྒྱལ་བསྐལ་བརྒྱ་ལྷན་མང་པོ་དང་ལྷན་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ནམས་ལས། བདེ་
 བས་ཐོངས་པ་ནམས་ལ་བྱམས་པ་ཆེན་པོའི་སློ་ནས་མཐོ་ངེས་དང་ཐར་བའི་བདེ་
 བ་ཀྱན་གྱིས་ལྷན་སེམས་ཆེན་པར་བྱེད་པ་དང་། རྒྱལ་བསྐལ་མང་པོ་དང་ལྷན་པ་
 ནམས་ལ་སྤྱིར་རྗེ་ཆེན་པོའི་སློ་ནས་འཁོར་བ་དང་རན་སོང་གི་རྒྱལ་བསྐལ་གྱི་རྒྱལ་
 རྒྱ་ཐམས་ཅད་རྒྱན་གཅོད་པར་བྱེད་ཅིང་། བདེ་རྒྱལ་གི་རྒྱའི་སྤྱང་དོར་ལ་ཚོངས་པ་
 ནམས་ལ་ཤེས་རབ་ཆེན་པོའི་སློ་ནས་འདི་ནི་བྱ་འོས་སོ་འདི་ནི་བྱ་མི་འོས་སོ་ཞེས་པ་
 ལྟ་བུ་སོགས་སྤྱང་དོར་གྱི་གནས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྟན་ནས་དགེ་
 ཕྱིག་གི་འདོར་ལེན་ལ་ཚོངས་པའི་གཏི་མུག་ཀྱང་ནི་སེལ་བར་བྱེད་པའི་བྱེད་ལས་
 ཅན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་དང་ཕན་ཡོན་གྱི་སློ་ནས་དགེ་བ་མཚུངས་པ་ག་ལ་
 ཡོད་དེ་མེད་ལ། གནོད་པ་བརྫོག་ཅིང་ཕན་བདེ་སྦྱབ་པའི་སློ་ནས་ཕན་འདོགས་བྱེད་
 པའི་དེ་འདྲའི་བཤེས་སམ་གྲོགས་ཀྱང་ག་ལ་ཡོད་དེ་མེད་ཅིང་། འཕལ་ལྷན་ཀྱང་རྒྱ་
 ཡིད་དུ་འོང་བའི་དགའ་བདེ་བྱད་པར་ཅན་སྦྱེད་པའི་བསོད་ནམས་དགེ་བའི་ཚོགས་
 དེ་དང་འདྲ་བའང་ག་ལ་ཡོད་དེ་མེད་པས་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་(༤༠ན)སྦྱེད་པ་

དང་ཐུང་བ་ལ་ཅི་ནས་ཀྱང་འབད་པར་བྱ་རིགས་སོ། །

དེ་ལྟར་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་སོགས་སྒྲོས་པ་འདྲ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ཀྱིས་ཀུན་
ནས་བསྐྱངས་པའི་བྱམས་པ་དང་སྒྱིང་རྗེ་སོགས་ལ་གོ་དགོས་ཏེ་འཇུག་པ་སེམས་
བསྐྱེད་ཀྱི་ཕན་ཡོན་འཆད་པའི་སྐབས་ཡིན་གྱི་བྱམས་སོགས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་བསྟན་པ་
མིན་པས་སོ། །ཡང་ན་བྱམས་པ་དང་སྒྱིང་རྗེ་སོགས་མི་སྒྲོས་པར་འཇུག་པ་བྱང་
རྒྱལ་གྱི་སེམས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བདེ་བས་ཡོངས་པ་ནམས་བདེ་བས་ཆོམ་པ་དང་ལྷག་
བསྐལ་དང་ལྷན་པའི་ལྷག་བསྐལ་སེལ་བར་བྱེད་པ་དང་རྫོངས་པའི་གཏི་ལྷག་ཀྱང་
སེལ་བར་བྱེད་ཅེས་སྐྱར་ན་ལེགས་སོ། །དེ་ལྟར་འཇུག་སེམས་ནི་སྒྲོན་སེམས་ལས་
ཀྱང་ཕན་ཡོན་ཆེ་མོད། འོན་ཀྱང་འཇུག་པའི་སྒྲོམ་པ་ནི་སྔོ་སྔོ་བོ་ལ་མི་སྐྱེའོ་སྒྲོམ་
ན། དེ་ལྟ་བུའི་ཞུས་པ་བསལ་བ་ནི། བསྐྱབ་བཀུས་ལས་ཅི་སར་མ་རྒྱུད་པ་ལ་ཡང་
བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྒྲོམ་པའི་དབང་རུ་བྱ་བ་ཡོད་དམ་མེད་ཅེས་བྱ་ན་ཡོད་པ་
མ་རིག་པར་བྱ་ཏེ་ཞེས་གསུངས་ནས། དེའི་སྐབས་བྱེད་རུ་ནམ་སྒྱིང་གི་མདོ་ལས་རྟེན་
བཀྱར་གྱི་སྒྱིར་ཚ་ལྟར་འབྱུང་བར་གསུངས་པ་དང་། ས་བརྩུ་པའི་མདོར་ས་དང་པོར་
གནས་པ་ལ་ཚ་ལྟར་མི་འབྱུང་བར་གསུངས་པ་སོགས་དྲངས་ནས་བསྐྱབས་ལ། སོ་
སྐྱེ་འགའ་ཞིག་ལ་བྱང་སྒྲོམ་སྐྱེ་ཡང་རྟེན་དམན་པ་བྱུང་མེད་ལྟ་བུ་ལ་དེ་མི་སྐྱེ་སྒྲོམ་ན།
བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྔོ་སྔོ་ཐར་པ་དྲངས་ནས་དེ་ལ་འདྲ་བའི་སྐྱེ་བར་བསྟན་ཏོ། །

གསུམ་པ་སེམས་བསྐྱེད་རྒྱུད་ལྷན་གྱི་གང་ཟག་གི་ཆེ་བ་བཤད་པ་ནི། ཕན་
བདགས་ལན་ལྟོན་སོགས་ཏེ། དེ་ལ། བསྐྱགས་འོས་མཆོག་རུ་བསྟན་པ་ནི། སར་
ལྷག་བསྐལ་ཁིང་ཉམ་ཐག་པའི་སྐབས་ལྟ་བུར་ཕན་བདགས་པ་ལ་ཕྱིས་འདིས་བདག་
ལ་དེའི་ཆོ་ཕན་བདགས་སོ་(༧༠)འེས་ཕན་ལན་ལྟོན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ཡང་འདིག་
རྟེན་ན་འདི་ནི་བྱས་པ་ཤིས་ཤིང་དྲིན་རུ་གཙོ་བོའི་སྐྱེས་བྱ་ལ་རབས་ཡིན་ནོ་ཞེས་དེ་
ཤིག་ཏེ་ཐོག་མར་བསྐྱགས་པར་འོས་པ་ཡིན་ན། སར་ཕན་བདགས་པ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོ་

ནས་རྒྱན་ཅི་ཡང་མེད་ཅིང་ཕན་འདོགས་གྱིས་ཤིག་ཅེས་སྤྲོས་ཀྱང་གསོལ་བ་བཏབ་
 རྟེན་བཅོལ་ཡང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ནི་རང་བཞིན་གྱི་སྤྱིང་
 རྩེ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ཡིན་ཕྱིར་སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ནས་
 ཡིད་དབང་མེད་ཏུ་དྲངས་ནས་ལན་དང་རྣམ་སྤྲིན་སོགས་གང་ལའང་སྟོས་པ་མེད་
 པར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཉེ་རིང་མཉམ་པ་ཉིད་ཏུ་བསྟན་ནས་ཡིགས་པར་
 ཕན་འདོགས་ཤིང་བདེ་དགེ་འབའ་ཞིག་ལ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པ་ཡི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔལ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་འགྲོ་བ་ལྟ་དང་མིར་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཆེས་
 ཆེར་བསྟན་པའི་ཡིན་པ་སྟོས་ཅི་དགོས་ཞེས་པའོ། །དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་པར་མ་
 ཟད་ཐུག་མཚན་སོགས་ཀྱང་བྱའོས་སོ་ཞེས་ཀྱང་བཤད་དོ། །

སྤྱིན་བདག་མཆོག་ཏུ་བསྟན་པ་ནི། དུལ་དམན་པ་འགྲོ་བ་ཉུང་ཟད་དེ་བརྟུ་
 རྟེན་སོགས་གངས་དང་ཚད་ཏུ་བཅད་པ་འགའ་ཞིག་ལ། སྤྱིན་རྒྱུའི་རྩལ་དམན་པ་
 ལོ་རྒྱུ་རྒྱས་ཆོགས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ནར་མའི་སྤྱི་རྒྱུན་པར་ལོངས་སྟོན་རྒྱུའི་ཁ་ཟས་
 གལ་པ་ཅམ་སྦྱོར་ཁིང་སྤྱིར་བ་དང་། རྒྱས་དམན་པ་རྒྱས་ཐམས་ཅད་རྒྱ་མ་ཡིན་པར་
 སྐད་ཅིག་སྤྱི་ཡན་ཐུང་བ་ཅམ་ཞིག་ལ། ཡོ་བྱང་དམན་པ་གོས་རིན་སོགས་ཀྱི་ཡོན་
 འབྲུལ་གྱ་ལྡོམ་པ་ཅི་ཡང་མེད་པར་ཟས་གཅིག་ཏུ་ཅམ་སྤྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་སྦྱོར་བ་
 དམན་པ་གྲས་པ་དང་བཀྱར་སྤྱི་ལྟ་བུ་ཅི་ཡང་མེད་པར་བརྟུང་བརྟེན་སོགས་བཅོན་
 ཐབས་ཀྱི་སྟོན་ནས་གཤམ་གྱི་ནང་ཏུ་འདུག་ཏུ་བཅུག་ནས་བརྟན་ཤིང་འཕྲོ་འཆོམས་
 པར་བྱེད་པ་དང་བཅས་པས། ཕན་(༩༡)ན་འདོགས་རྒྱུང་ཁིང་དམན་པ་ཉིན་སྤྱིང་
 ཅམ་འགྲངས་པར་བྱེད་པའི་སྤྱིན་བདག་ལྟ་བུ་ལ་ཡང་འདི་ནི་དགེ་བ་ཆེན་པོ་བྱེད་
 པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདིག་རྟེན་ན་སྤྱི་བོ་རྒྱ་མས་བསྟོན་ཅིང་བཀྱར་བར་འོས་པ་ཡིན་ན།
 དུལ་རྒྱ་ཆེ་བ་སེམས་ཅན་གངས་དང་ཚད་འདི་ཅམ་ཞེས་བརྟུང་བྱེད་པའི་མཐའ་
 ཡས་པ་རྣམས་ལ། རྒྱས་ཚད་ཆད་པ་མེད་པ་ཡུན་རིང་པོ་སྤྱིད་པ་རི་སྤྱིད་ཀྱི་བར་
 ཏུ། སྤྱིན་བྱའི་དངོས་པོ་ཁྱད་པར་ཅན་བདེ་བར་གཤེགས་ཀྱི་ཟག་པ་མེད་པའི་བདེ་

བ་སྐྱ་ན་མེད་པ་སྟེར་ཁིང་། སན་འདོགས་བྱད་པར་ཅན་རང་རང་གི་ཡིད་ལ་གང་
 བསམ་ཁིང་མདོན་པར་འདོད་པའི་འདོན་མཐའ་དག་རྫོགས་པར་བྱེད་པ། བསམ་
 སྦྱར་བྱད་པར་ཅན་རྟག་ཏུ་བཅེ་ཁིང་གུས་ལ་སྟན་པར་སྦྱ་བ་དང་བཅས་པས་སྦྱིན་
 པར་བྱེད་པའི་སྦྱིན་བདག་ཆེན་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་རྣམས་བརྟེན་ཅིང་བཟུར་
 འོས་ཡིན་པ་ལྟ་ཞིག་སྟོས་ཅི་དགོས་ཞེས་པའོ། ཤོང་གི་བདེ་བར་གསེགས་ཀྱི་བདེ་བ་
 སྐྱ་ན་མེད། ཅིས་པའི་དོད་ཏུ། རྒྱ་དཔེར། མཁའ་དང་སྟེ་པོ་ལོངས་ཟད་མི་ཟད་
 པར། ཞེས་ཡོད་དེ། ཉམ་མཁའ་ལ་མཐའ་མེད་པ་བཞིན་ཏུ་སྟེ་པོ་ལའང་མཐའ་
 མེད་ལ། ཉམ་མཁའི་ཁམས་དང་སྟེ་པོ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་ཟད་ཀྱི་བར་ཏུ་སྦྱིན་
 བྱའི་དངོས་པོའང་མི་ཟད་པར་སྦྱིན་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་པའོ། སྦྱིན་བདག་ཆེན་པོ་
 ཞེས་པའི་དོན་ནི་མེད་མེད་ཀྱི་བྱས་ཞུས་པ་ལས། དངོས་པོ་སྦྱིན་པར་བྱ་བ་གང་
 ལ་དེ་གཏོང་བའི་སེམས་མི་སྟེ་བ་དང་། ཞེས་པ་ནས། བདག་གི་ལུས་འདི་ཡང་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱིན་ཁིང་ཡོངས་སུ་གཏོང་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་
 ལྟ་ཅི་སྟོས་ཀྱི་སེམས་ཅན་གང་དང་གང་ལ་ཅི་དང་ཅི་དགོས་པར་འགྱུར་བ་དེ་དང་
 དེ་དག་སྦྱིན་ནོ་ཞེས་སོགས་དང་། ཡང་ན་རང་གི་ལག་པ་ནས་མགོ་སོགས་ཀྱི་བར་
 གཏོང་ན་ཕྱི་(༧༧)རོལ་གྱི་ནོར་དང་འབྲུ་དང་ས་ལེ་སྐྱམ་དང་དབྱལ་སོགས་མང་ཏུ་
 སྟོས་ནས་དེ་དག་ལྟ་ཅི་སྟོས་ཞེས་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། ཚེས་ཡང་དག་
 པར་སྟེད་པར་ཡང་། སྦྱིན་པ་གང་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་གནོད་པ་དང་སོངས་པར་
 འགྱུར་བ་དེ་མ་གཏོགས་པར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་དག་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་མི་
 སྦྱིན་པ་གང་ཡང་མེད་དེ་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་རྣམས་ཀྱི་གཏོང་བ་ཞེས་
 བྱའོ། ཞེས་དང་། མདོ་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལུས་དང་ལོངས་
 སྟོད་དག་གཞན་ལ་མི་སྦྱིན་པ་ནི་ཡོང་མེད་དོ། །སན་འདོགས་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་
 གཞན་སྟོན་བྱེད། མཉམ་པར་སྦྱིན་པའི་ཡོན་ཏན་དོམས་མི་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་
 ཏི། མཉམ་པར་སྦྱིན་ཞེས་པ་ནི། ལྷག་བསམ་བསྐྱལ་བར། ང་ནི་ཡོན་གནས་འདམ་

པ་ལ་གཏོད་པ་ལུན་ལུམ་ཚེགས་པ་ཞེས་མི་སྤྲོད་ཞེས་པ་ལྟར་རྟེ་ཡུལ་རྒྱས་མི་འདམ་
པར་མཉམ་པར་སྦྱོན་པའོ། །

ཕན་གནད་ཀྱི་ཞིང་གི་མཚན་ཏུ་བསྟན་པ་ནི། སེམས་ཅན་སྤྱོད་པོ་གང་ཞིག་
སྤྲོས་མ་ཐག་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་དེ་འདྲའི་རྒྱལ་སྤྱོད་ཕན་བདེའི་དངོས་པོ་
མཐའ་དག་སྦྱོན་པར་བྱེད་པའི་སྦྱོན་བདག་ཆེན་པོ་སྤྱོད་མེད་པ་ལ་སྤིག་ཏོའི་བསམ་
པ་དང་བཅས་པས་དངོས་སུ་ཡུས་དག་གིས་གནོད་པ་བྱེད་པ་ལྟ་ཞོག་གལ་རྟེ་ཁོང་
ཁྱོད་མོགས་ཀྱིས་བསྐྱངས་རྟེ་སྦྱར་བ་འདེབས་འདོད་དང་གནོད་པ་བྱེད་འདོད་ཀྱི་བྱ་
སེམས་ཅན་སྦྱེད་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་སྤིག་པ་ཆབས་པོ་ཆེ་ཡིན་རྟེ། རན་སེམས་བསྦྱེད་
པའི་སྐད་ཅིག་གི་གངས་རི་སྦྱེད་ཡོད་པ་དེའི་གངས་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་གྱི་བསྐལ་པར་
ནི་གང་བདག་ཉིད་རན་པ་དེ་མནར་མེད་པ་སོགས་ཀྱི་དབྱེལ་བ་སྤྱག་བསྐལ་ཆེན་
པོ་མི་བཟད་པ་མུང་ཞིང་གནས་པར་འཁྱར་རོ་ཞེས་ཐུབ་པ་ཆེན་པོས་གསུངས་རྟེ།
རབ་ཏུ་ཞི་བ་ནམ་པར་དེས་པ་ཆོ་འཕྲུལ་གྱི་མདོ་ལས། (༡༣)འཇམ་དཔལ་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ལ་ཁོང་ཁྱོད་བཟུམ་པའི་སེམས་བསྦྱེད་ན་
དེ་སྦྱེད་ཀྱི་སེམས་ཅན་དབྱེལ་བར་གནས་པར་གོ་ཆ་བགོ་བར་བྱའོ། །འཇམ་དཔལ་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ལ་སྦྱར་བ་བཏབ་པ་མ་གཏོགས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་
ལས་གཞན་གང་གིས་ཀྱང་ལོག་པར་ལྟར་བར་བྱེད་མི་རུས་སོ། །འཇམ་དཔལ་འདི་
ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་རྩི་རྩི་རྩི་མ་གཏོགས་པ་ཤིང་རམ་པོང་
བའམ་དབྱག་པའམ་རྩི་བའམ་མཚོན་ཆས་བཅག་པར་མི་རུས་སོ། །འཇམ་དཔལ་
དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ལ་སྦྱར་བ་བཏབ་
པ་མ་གཏོགས་པར་ལས་གཞན་གྱིས་ལོག་པར་ལྟར་བར་བྱེད་མི་རུས་སོ་ཞེས་གསུངས།

འོ་ན་འཇིག་རྟེན་གསུམ་ན་དེ་ལས་ལྷག་པ་མེད་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་
རན་སེམས་ཀྱིས་ཀྱང་སྦྱང་པའི་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གི་གངས་དང་མཉམ་པའི་བསྐལ་
བར་མནར་མེད་དུ་གནས་དགོས་པར་མ་བཤད་པས་འདིར་དེ་ཅན་ཉེས་པ་ཆེ་བ་ཅི་

ཡིན་ཞེན། སངས་རྒྱལ་ནི་བྱམས་པ་བསྐྱེལ་པ་རྒྱལ་པས་དེ་ལ་སྤྱད་ཀྱང་མཚན་
 གྱིས་བསྟན་པ་སོགས་ཀྱིས་གནོད་མི་ཅུས་པས་གནོད་པར་བསྟན་པ་ནི་དྲང་དོན་
 ཡིན་པར་འགྲེལ་ཆེན་ཏུ་གསུངས་ལ། བྱང་སེམས་ལ་གནོད་པ་བྱས་པ་ནི་སངས་
 རྒྱལ་རྒྱ་དང་བཅས་པ་དང་ལྟར་བཅས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཕན་བདེའི་རྒྱ་བཅོས་པས་
 ཉེས་པ་དེ་བས་ཀྱང་ཆེ་སྟེ། དད་པའི་སྟོབས་བསྐྱེད་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱག་རྒྱའི་མདོ་
 ལས། འཇམ་དཔལ་རིགས་ཀྱི་བྱའམ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་གང་ལ་ལ་ཞིག་གིས་ཁྲོས་ནས་
 སྟོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བཅོན་ར་
 ལུན་ནག་ཏུ་བརྟག་པ་བས་རིགས་ཀྱི་བྱའམ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་གང་ལ་ལ་(༢༡)ཁྲོས་ཏེ་
 བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་ལ་རྒྱལ་གྱིས་སྟོགས་ཏེ་འཇུག་ནས་མ་རྩངས་པ་འདི་མི་བཟོའོ་
 ཞེས་ཟེར་ན་འདི་ནི་དེ་བས་རྟིག་པ་ཆེས་གངས་མེད་པ་སྐྱེད་དོ། །འཇམ་དཔལ་
 རིགས་ཀྱི་བྱའམ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་གང་ལ་ལ་ཞིག་གིས་འཇམ་བྱའི་སྤྱིང་གི་སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འདོག་པ་ཐམས་ཅད་སྟོགས་པ་བས་གཞན་གང་གིས་བྱང་རྒྱལ་
 སེམས་དཔལ་འཇིག་ཏུ་ཡང་རྩང་བ་ལ་སྐྱད་ན་འདི་ནི་དེ་བས་ཆེས་རྟིག་པ་གངས་
 མེད་པ་སྐྱེད་དོ། ཞེས་དང་། ཡང་། འཇམ་དཔལ་རིགས་ཀྱི་བྱའམ་རིགས་ཀྱི་བྱ་
 མོ་གང་ལ་ལས་གསྐྱའི་སྤྱང་གི་བྱེ་མ་སྐྱེད་ཀྱི་མཚོད་རྟེན་བཞིག་པའམ་བསྟེགས་ལ།
 ཡང་རིགས་ཀྱི་བྱའམ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་གང་ཞིག་གིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་མོས་པའི་
 བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་འཇིག་ཏུ་ཡང་རྩང་བ་ལ་གནོད་སེམས་དང་བྱང་དང་ཁོང་
 ཁྲོ་བའི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་སྟོས་ཏེ་བརྒྱད་ན་ནི་དེ་བས་ཆེས་གངས་མེད་པའི་རྟིག་པ་
 སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེན་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་ལས་འབྱུངས་པ་ནི་
 སངས་རྒྱལ་བཅོམ་ལྷན་འདས་སོ། །སངས་རྒྱལ་ལས་བྱང་བ་ནི་མཚོད་རྟེན་དང་བདེ་
 བའི་ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་དང་ལྟའི་རིགས་ཐམས་ཅད་དོ། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་
 ལ་དམ་པ་མ་ཡིན་པར་བྱས་ན་སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ལ་དམ་པ་མ་ཡིན་པ་བྱས་
 པར་འགྱུར་རོ། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་ལ་དམ་པར་བྱས་ན་སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་

ལ་དམ་པར་བྱས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡུལ་ཁྱད་པར་
 ཅན་བྱང་སེམས་ལ་གནོད་པའི་སེམས་དང་དེས་བསྐྱངས་པའི་གནོད་པ་རྒྱུ་ཟད་
 ཅམ་བྱས་པའང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱ་ལ་གནོད་པ་བྱས་པ་ཡིན་པས་སྤྲིག་པའི་ནང་ནས་
 ཆེས་ཆེ་བ་ལུལ་རྩ་བྱང་བ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་རྩ་མ་
 ལས་གསུངས་པར་བཤད་དོ། །དེ་ནི་སྤྲིག་པའི་ཁིང་ངམ་(༤༣ན)གནོད་པའི་ཁིང་གི་
 མཆོག་རྩ་བསྟན་པའོ། །

ངན་སེམས་ཀྱི་འབྲས་ལུ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན་གང་ཟག་གང་ཞིག་བྱང་སེམས་ལ་
 སེམས་དང་བསྐྱེད་པ་དེ་ལ་བསོད་ནམས་ཀྱི་འབྲས་ལུ་རི་ཅམ་འབྱུང་ཞེ་ན། འོན་
 ཏེ་ཞེས་ཆོག་སྤྲུལ་ལས་དམིགས་ཀྱི་བསལ་བ་སྟེ། སྐྱེས་ལུ་སློ་ལྟན་གང་ཞིག་བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དཔལ་ལ་ཡིད་རབ་རྩ་དང་བའི་སློ་ནས་དད་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་ན། དད་
 པ་དེ་ཡི་འབྲས་ལུ་ནི་གོང་རྩ་བཤད་པའི་ངན་སེམས་ཀྱི་འབྲས་ལུ་དེ་བས་ཀྱང་ཆེས་
 ལྷག་པར་འཕལ་བ་སྐྱེ་སྟེ་དད་པའི་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་རི་སྐྱེད་ཡོད་པ་དེ་བས་ཆེས་
 གྲངས་མེད་པའི་བསྐྱལ་པར་འབྲས་ལུ་ཁྱད་པར་ཅན་མྱོང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེས་པ་
 དང་མ་དེས་པར་འཇུག་པའི་ཕྱག་རྒྱའི་མདོ་ལས། འཇམ་དཔལ་གལ་ཏེ་ཡོངས་སུ་
 བརྟག་པ་ཉེ་བར་བབྱང་སྟེ་ཚྭ་གས་བརྩའི་འཇིག་རྟེན་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མིག་ལྷུང་བར་ལྱུར་ལ་ཡང་ཡོངས་སུ་བརྟག་པ་ཉེ་བར་བབྱང་
 སྟེ་གལ་ཏེ་རིགས་ཀྱི་བྱའམ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་ལ་ལས་སེམས་ཅན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་
 ལ་བྱམས་པའི་སེམས་ཀྱིས་དེ་དག་གི་མིག་བསྐྱེད་པ་བས། འཇམ་དཔལ་རིགས་ཀྱི་
 བྱའམ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་གཞན་གང་གིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་མོས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔལ་ལ་དད་པའི་སེམས་ཀྱིས་ལྟ་ན་འདི་ནི་དེ་བས་བསོད་ནམས་ཆེས་གྲངས་མེད་པ་
 བསྐྱེད་དོ། །འཇམ་དཔལ་རིགས་ཀྱི་བྱའམ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་གང་ལ་ལས་ཚྭ་གས་བརྩའི་
 སེམས་ཅན་བཙོན་རྩར་བརྟག་པ་ཐམས་ཅད་བཙོན་རྩ་ནས་བཏོན་ཏེ་འཁོར་ལོས་
 ལྷུར་བའི་བདེ་བའམ་མ་ཆོངས་བ་ཉིད་ཀྱི་བདེ་བ་ལ་བཀོད་པ་བས། འཇམ་དཔལ་

རིགས་ཀྱི་བྱའམ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་གཞན་གང་གིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་མོས་པ་ལ་དང་
བའི་མེམས་ཀྱིས་ལྟ་འདོད་པར་ལྷུར་ཅིང་དེའི་བསྟུགས་པ་ཡང་བརྗོད་ན་འདི་ནི་དེ་
བས་ཆེས་བསོད་(༤༧)ནམས་གངས་མེད་པ་སྐྱེད་དོ། །ཞེས་སོ། དེ་བཞིན་དུ་རབ་
ཞེ་ནམས་ངེས་དང་དད་པའི་སྟོབས་བསྐྱེད་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཐུག་ཀྱའི་མདོ་སྟགས་
ལས་ཀྱང་རྒྱས་པར་གསུངས་སོ། །འདི་ནི་དགེ་བའི་ཞིང་རམ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་
མཆོག་ཏུ་བརྟན་པའོ། །དེའང་རན་མེམས་བསྐྱེད་པའི་ཉེས་དམིགས་བརྟན་པའི་སྐོ་
ནས་དེ་སྔར་དུ་གཞུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྐྱ་མ་བརྟན་ལ། མེམས་དང་བའི་ཕན་ཡོན་
བརྟན་པའི་སྐོ་ནས་དད་པ་སྐྱེད་དུ་གཞུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཕྱི་མ་བརྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

གང་ལ་ཕན་གཞོད་བྱ་བའི་ཡུལ་གྱི་བྱང་མེམས་འདི་སྐྱེ་འཕགས་གང་གི་དབང་
དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། བྱང་མེམས་སོ་སྐྱེའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པར་བསྟན་བརྟན་
ལྷ་གསུངས་ལ། དེར་མ་ཟད་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ལ་གནས་པ་མེམས་མ་བསྐྱེད་
པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྐལ་བ་ཅན་ལའང་བརྟན་པ་སྟགས་བསྟུང་དགོས་པར་ཡང་དེ་
ཉིད་ལས་གསུངས་ལ། དེ་བཞིན་དུ་བྱང་མེམས་ཀྱིས་བྱང་མེམས་གཞན་ལ་བརྟན་
པ་སྟགས་བསྟུང་དགོས་པར། ལས་སྒྲིབ་རྣམས་པར་དག་པའི་མདོ་ལས་སྒྲིབ་པའི་སྐྱ་
ནི་གཞོད་པར་གསུངས་ཏེ། འང་མ་དཔལ་སྒྲིབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདོད་ཆགས་སྒྲིབ་
པ་ཞེ་སྟངས་སྒྲིབ་པ་གཏི་མུག་སྒྲིབ་པ་སྒྲིབ་པ་སྒྲིབ་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་སྒྲིབ་པ་ཞེས་སྟགས་
དང་། ཚེས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་མེད་པར་བརྟན་པ་ལས་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་མེམས་
དཔལ་ལ་རྩུང་བ་སྟེང་ན་བྱང་ཆུབ་དང་རིང་བར་འཇུར་རྩོལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཡང་
ཡོངས་སུ་འཛིན་རྟོ། །ཐུག་དོག་གིས་སྟེང་ན་བྱང་ཆུབ་དང་རིང་བར་འཇུར་རྩོལ་
ལས་ཀྱིས་སྟེང་ན་བྱང་ཆུབ་དང་རིང་བར་འཇུར་རྩོ། །གལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་མེམས་དཔལ་
བྱང་ཆུབ་མེམས་དཔལ་ལ་དམན་པའི་འདུ་ཤེས་དང་བདག་ལ་རྒྱ་ཆེ་བའི་འདུ་ཤེས་
བསྐྱེད་པ་བདག་སྟུགས་པ་དང་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་(༤༨)འཛིན་རྟོ། །ཞེས་སྟགས་གསུངས་
སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཡུལ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་སྟག་པར་རྒྱབ་པའི་གནད་འབྱུར་སྟངས་པའི་

ཐབས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་ལ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྟོན་པའི་འདུ་ཤེས་འཇོག་པ་
འདི་ཡིན་ཏེ། འོད་སྤང་གིས་ཁྲས་པ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་བདག་དེར་སྟན་ཆད་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྟོན་པའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་བགྱིད། །

དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེན། སེམས་ཅན་གང་ལ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་སྤྲིན་པའི་དབང་
རྣམས་མཆིས་པ་དང་གང་མ་མཆིས་པ་འཆོལ་བར་འཇུག་པ་དེ་བདག་ཅག་ལ་མ་
མཆིས་པའི་སྤང་ཏུ་སྟེ་ཞེས་སོགས་གསོལ་བ་ལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་འོད་སྤང་
ལགས་སོ་ལགས་སོ་ཆོག་འདི་ནི་ལགས་པར་སྤྲས་པའོ། །འོད་སྤང་ངས་དོན་གྱི་
དབང་འདི་མཐོང་ནས་དགེ་སྦོང་དག་ངའམ་ང་དང་འདྲ་བས་གང་ཟག་གི་དྲོད་
གཟུང་གི། གང་ཟག་གིས་གང་ཟག་ལ་དྲོད་མི་གཟུང་རོ། དགེ་སྦོང་དག་གང་ཟག་
ལ་དྲོད་གཟུང་ན་སྤྲས་པར་འགྱུར་བར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་ཁྱོད་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་
ཆོས་བསྟན་ཏེ་ཞེས་སོགས་གསུངས་ལ། རྣམ་པར་འཐག་པ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པ་
ལས། གལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཐོང་ནས་མཆོད་
རྟེན་གྱི་འདུ་ཤེས་སམ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པ་མ་གཏོགས་པ་འདུ་
ཤེས་གཞན་བསྐྱེད་པར་མི་བྱའོ། །གཞན་ཏུ་གྱུར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བདག་
ཉིད་ལ་ཆ་བྱང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་དགོངས་ཏེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མི་འབྲུགས་
པས་ཐུགས་དམ་བཞེས་པ། གལ་ཏེ་བདག་གིས་སེམས་དང་སོ་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་མཐོང་སྟེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་མ་བསྐྱེད་ན་ངས་འཇིག་རྟེན་གྱི་
ཁམས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་རྣམས་ན་གང་དག་བཞུགས་པའི་(༤༤)སངས་རྒྱས་བཅོམ་
ལྡན་འདས་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །ཐམས་
ཅད་ལ་སྟོན་པའི་འདུ་ཤེས་འཇོག་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆོན་གཞན་པར་བསྐྱབ་བཏུས་
ལས། གང་ལ་ངེས་པར་བྱང་ཆུབ་འཛོལ་པའི་མཆོན་མ་ཡོད་པ་དེ་ལ་བརྟེས་པ་
ཤིན་ཏུ་བསྐྱང་བར་བྱ་སྟེ་ཞེས་གསུངས་ལ། བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་མཆོན་མ་གང་ཡིན་
ན། ས་དང་སོ་ལག་ལས་ཆིགས་པ་ཡི། རྒྱལ་བའི་མཆོད་རྟེན་དགའ་བཞིན་བྱས་པ་

དང་། །དེའི་མིར་ས་རྒྱལ་ཡུང་པོ་དག་ལས་ཀྱང་། །མྱ་ངམ་དགོན་པ་དག་ཏུ་བྱས་
 པ་དང་། །བྱིས་པའི་ཆེ་མོར་དེ་དང་དེ་དག་ཏུ། །གང་གིས་རྒྱལ་བ་དེའི་མིར་མཆོད་
 ཉེན་དག །བྱི་མ་ལས་ནི་ཡུང་པོར་བྱས་པ་ཡང་། །དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་
 ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་དམ་ཆོས་པད་དཀར་ལས་གསུངས་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་
 གསུངས་པ། ཡང་བསྐྱབ་བརྟུས་སུ། བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་མ་བསྐྱེད་པའི་སེམས་ཅན་
 བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ཅན་ལ་བརྟན་པ་བཀག་ན་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལྟ་སྒྲིལ་གྱང་ཅི་དགོས་
 ཞེས་མཆོམས་སྒྱུར་ཏེ། དཔལ་བར་འགྲོ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མདོ་དྲངས་ནས་དུད་
 འགྲོ་སོགས་འགྲོ་བ་ལྟར་སྐྱེས་པའི་སེམས་ཅན་དང་དཔང་རྣམས་ཐེག་ཆེན་ལ་མོས་པ་ཡིན་
 བ་དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བསྐྱལ་བ་འདི་སྐྱེད་ཅིག་ན་འཆང་རྒྱ་བར་འགྱུར་
 ཞེས་བཅུན་པ་དེ་ནི་སེམས་མ་བསྐྱེད་པ་ལྱང་བཅུན་པ་ཡིན་པར་གསུངས་པས་དེ་
 ལྟ་བུར་རང་སྒྲིལ་བཟོད་པ་དང་བརྟན་པ་སོགས་མི་བྱ་ཞེས་སོ། །གཞོད་འགྱུར་གྱི་
 ལས་དེ་དག་འགོག་བྱེད་གྱི་ཐབས་གཞན་དམ་བཅའ་བཅུ་གསུམ་བྱ་བ་ལྷག་བསམ་
 བསྐྱལ་བའི་མདོ་ལས་གསུངས་པ་དང་། །གཞན་གྱི་འབྲུལ་པ་ལ་མི་རྟོག་པ་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་མེད་པར་བཅུན་པ་ལས་གསུངས་པ་དང་། །སྒྲིལ་ལམ་གདབ་
 (༥༥)པ་མའི་སྒྲིང་པོའི་མདོ་ལས་གསུངས་པ་རྣམས་བསྐྱབ་བརྟུས་ཉིད་ཏུ་དྲངས་པ་
 ལས་ཤེས་པར་བྱ་བ་གལ་ཆེན། །

གཞན་ཡང་རྒྱལ་སྐྱས་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་གཞོད་པ་དང་སྐྱུག་བསྐྱལ་
 སོགས་སྒྲིག་ལ་འབབ་པ་ལྟ་བུ་བཟོད་དཀའ་བའི་དོ་གལ་ཆེན་པོའམ་འགལ་སྐྱེན་
 གྱི་རྣམ་པ་ཆེན་པོ་བྱང་བས་ཀྱང་ཁོང་ཁྱོད་པ་སོགས་ཀྱི་སྤྲིག་པའི་བསམ་པ་མི་འབྱུང་
 ཞིང་། དེར་མ་ཟད་སྐྱེན་རན་གྱི་རྣམ་པ་དེའི་སྟོབས་ཀྱི་སྒྲར་ཡང་བཟོད་པའི་སྟོབས་
 ལ་སོགས་པའི་དགེ་བ་རྣམས་རང་གི་རང་གིས་གོང་འཕེལ་ཏུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ།
 ཞེས་པའམ་ཡང་ན་རྒྱལ་སྐྱས་རྣམས་ལ་གཞན་འགའ་ཞིག་གིས་དོ་གལ་ཆེན་པོའམ་
 འབད་ཆོལ་ཆེན་པོས་བྱང་ཆུབ་སྒྲིལ་བའི་བར་ཆད་བྱས་ཀྱང་དེ་ལ་ཕར་གཞོད་ལན་

བྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་ཕྱིག་པ་མི་འབྱུང་ཞིང་བཟོད་པའི་སྟོབས་དང་བྱམས་སྤྱིང་རྗེ་ལ་
 སོགས་པའི་དགེ་བ་ངང་གིས་འཕེལ་ཞེས་སྤྱར་རོ། །དེ་ལྟར་ཕར་ཕྱིན་བརྟུན་པར།
 གནོད་པའི་རྣམ་པ་མི་བཟད་མང་པོས་ཀྱང་། རྩོམ་མཆོག་དེ་དག་ཡིད་ནི་འབྱུར་
 བ་མེད། །བཟོད་པའི་སྟོབས་ཀྱི་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པས་ན། བྱང་ཆུབ་མཆོག་སྤུབ་མོས་
 པ་མང་བར་འབྱུར། །ཞེས་སོ། །

བྱང་སེམས་ལ་གནོད་པའི་རྒྱུ་ཅི་བྱུང་ཡང་རང་རྒྱུ་ལ་ཞེ་སྒང་སོགས་ཀྱི་ཕྱིག་
 པ་མི་འབྱུང་ཞིང་བཟོད་པ་སོགས་ཀྱི་དགེ་བ་འབྱུང་བའི་ཚུལ་དཔེར་བཟོད་ན། དྲང་
 གྲོང་བཟོད་པར་སྤྱོད་པ་དང་ཆོང་དཔོན་གྱིན་པ་ལ་དཔལ་བ་དང་ཟིལ་གྱིས་མི་གནོན་
 པ་དག་ལ་གནོད་པ་དང་འགལ་རྒྱུ་གི་རྣམ་པ་ཆེན་པོ་བཟོད་དགའ་བ་ལྟ་བུ་བྱུང་
 བ་ནའང་ཁོང་ཁོའི་སེམས་དང་སེམས་ཞུས་ནས་སྤྱིན་པ་ལས་སྤྱར་སྟོག་པ་དང་མེར་
 རྩ་ལྟ་བུའི་སེམས་མི་འབྱུང་བར་མ་ཟད་རྒྱུ་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱར་བཟོད་པ་
 དང་གཏོང་སེམས་ཀྱི་བསམ་པ་དགེ་བ་ཤོང་འཕེལ་བྱ་བྱུར་པ་བཞིན་ཏེ་དེས་ན་དེ་
 ལྟ་(༥༧)བུའོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །འགྲེལ་ཆེན་ལྟར་ན། རྒྱལ་སྤྱི་རྣམས་ལ་དོ་གལ་
 རྩེ་ཆོགས་ཆེན་པོས་ཀྱང་ཕྱིག་པ་མི་འབྱུང་ལྟེ་དེ་ལ་གནོད་པ་བྱུར་མི་རུས་ཤིང་དེ་
 མོ་གསུམ་གྱི་སྟོད་པ་དག་པས་གཞན་དང་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་བརྟུ་བ་བཞིའི་སྟོ་
 རས་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་བདེའི་ལས་བྱེད་ཅིང་གཞན་མགྱ་བའི་ཐབས་ལ་བཙོན་པས་
 གཞན་རྒྱུད་ལ་དགའ་ཞིང་དད་པའི་དགེ་བ་ངང་གིས་འཕེལ་ཞེས་བཤད་དེ་གཏུལ་བྱ་
 གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཕྱིག་པ་མི་འབྱུང་ཞིང་དགེ་བ་འཕེལ་བའི་དོན་ནོ། །འདིས་གནོད་
 པ་དང་ལྷག་བསྐལ་གྱིས་བརྗེ་མི་རུས་པར་བསྟན་ནོ། །རྒྱ་མཆོན་དེ་དག་གི་ཕྱིར་
 ན་གང་ཟག་གང་ལ་སེམས་བསྐྱེད་གྱི་དམ་པ་མོངས་པ་མ་ལུས་པ་སེལ་ཞིང་དཔོས་
 འདོད་ཐམས་ཅད་སྤྱིར་བས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་རིན་ཐང་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་ཅན་ལྟ་
 བུའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ཉིད་སྤྱིས་པའི་སྤྱིས་བྱ་དམ་པ་དེ་ཡི་སྤྱུ་ལ་བདག་གིས་སྟོ་
 གསུམ་གསུམ་པ་ཆེན་པོས་ཐུག་འཆལ་ཞིང་། མཆོག་ཏུ་དགེ་བའི་ཐུགས་མངའ་བའི་

བྱང་སེམས་གང་ལ་ཕན་པ་བྱས་ན་བདེ་བ་འབྱུང་བར་མ་ཟད་གནོད་པ་བྱས་ཀྱང་
 གནོད་ལན་མི་བྱེད་པར་གནོད་བྱེད་དེ་ཉིད་ཉིད་རྒྱུ་རྒྱུ་ཆེན་པོས་རྒྱུ་བཟུང་བའི་
 མཐུ་དང་། འོག་ཏུ་འཆད་འབྱུར་ལྟར་གྱི་སྒྲོན་ལམ་གྱི་སྒྲོབས་ལས་མཐར་ཁྲི་བའི་
 བདེ་བ་དམ་པ་དང་རྒྱུ་འབྱེད་པའི་ཕྱིར་ན། རིན་པོ་ཆེ་དོན་ཏུ་གཉེར་བ་རྣམས་
 གྱིས་དེའི་འབྱུང་ཁུངས་ལ་བསྟན་པ་བཞིན་ཏུ་འགྲོ་བ་ཀྱང་གྱི་བདེ་བའི་འབྱུང་གནས་
 ཏུ་ལྷུང་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་དེ་ལ་ཡང་བདེ་བ་དོན་ཏུ་གཉེར་བའི་སྒྲུ་འོ་ཀྱང་
 གྱིས་བསྟན་པར་བྱ་རིགས་པས་ན་བདག་ཀྱང་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ་ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟའི་
 བྱང་སེམས་རྣམས་ལ་སྒྲོབ་དཔོན་ཁྲི་བའི་ལྟ་རང་ཉིད་ཡིད་རབ་ཏུ་དང་བས་ཕྱག་
 འཆའ་ཞིང་སྐྱབས་འགོ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་བྱང་སེམས་(༤༦ན)རྣམས་ནི་
 ཕྱག་འོས་མཆོག་དང་སྐྱབས་འགོའི་ཡུལ་མཆོག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཕྱག་འོས་ཡིན་
 པར་ནི། དགོན་བཅེགས་ཀྱི་ཡུང་ཐུང་དངས་པ་དང་། ལྷག་བསམ་བསྐུལ་བ་ལོགས་
 ལས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱག་བྱ་དགོས་
 པར་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

འོ་ན་བྱང་སེམས་གསར་བྱ་པ་དག་ཚུར་ཕྱག་བྱེད་ན་ངེ་ལྟར་བྱ་ཞེན། བ་རོལ་
 གྱིས་རང་ལ་ཕྱག་འཆའ་ཆོ་གསར་བྱ་ཡིན་ཡང་སྟོན་པའི་འདུ་ཤེས་འདོག་དགོས་
 པའི་ཕྱིར་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་སྒྲོབས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པས་ཕྱག་འཆའ་བའི་
 འོས་ཡིན་ཕྱིར་ཕྱག་བྱ་དགོས་ལ། ལུས་གྱིས་ཕྱག་བྱས་ན་གཞན་མི་དད་པར་འབྱུར་
 ན་ཡིད་གྱིས་ཕྱག་བྱའོ། །དེ་ནི་དཔེར་ན་དུ་བྱི་ལ་རྒྱིན་བྱང་སེམས་ཀན་པ་ཡིན་ཡང་
 གསར་བྱ་པ་འཕགས་པ་ལོར་བཟང་ལ་ལུས་ཐམས་ཅད་གྱིས་གཏུགས་ནས་ཕྱག་བྱས་
 པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །སེམས་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་རྣམས་
 ལ་སྒྲོན་ནས་མི་བཟ་བ་དང་དད་པ་དང་གྲུས་པ་སྐྱེད་པའི་ཐངས་སུ་བྱང་སེམས་ཀྱི་
 ཡོན་ཏན་བསམ་ཚུལ་སྔོང་པོ་བཞོད་པའི་མདོ་ལས་བྱང་བ་བསྐྱབ་བཏུས་སུ་གསུངས་
 པ་རྣམས་ཀྱང་འདིར་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་སོ། །ཞོད་ཏུ་རན་སེམས་ཀྱི་གངས་བཞིན་

དཔུལ་བར་སྐྱེ་བར་གསུངས་པ་དང་འདྲིར་གནོད་པ་བྱས་ཀྱང་བདེ་བ་དང་འབྲེལ་
 བར་གསུངས་པ་གཉིས་མི་འགལ་ཏེ། སྤྲུལ་མི་ཡུལ་དམ་པ་ལ་ངན་སེམས་བསྐྱེད་
 པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཚྱོད་ཚུལ་བསྟན་པ་ཡིན་ལ་འདྲིར་ནི་བྱང་སེམས་
 ཀྱིས་གནོད་བྱེད་སྟོང་རྗེས་རྗེས་སུ་གཞུང་བའི་ཐབས་མཁས་ཀྱི་མཐུ་ལས་མཐར་
 བདེ་བ་དང་འབྲེལ་བ་བསྟན་པས་སོ། །མཐར་བདེ་བ་དང་འབྲེལ་ཚུལ་ནི་རྒྱལ་པོ་
 དཔལ་བས་བྱིན་གྱིས་བྱང་ཆུབ་(༤༦བ)སེམས་དཔལ་མེ་ཏྲོག་ལྔ་མཛེས་བཀྲེངས་པའི་
 ལོ་རྒྱུས་ལྟར་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱལ་པོ་བྱམས་པའི་སྟོབས་ཀྱི་སྐྱེས་རབས་སུ་གནོད་
 སྐྱོན་ལྡན་སྐྱེ་བུས་ཀྱི་བྱག་བུར་བ་དང་རྒྱལ་པོ་ཚོད་བྱང་གིས་དྲང་སྟོང་བཅོད་པ་
 སྤྲོ་བའི་ཡན་ལག་གཅོད་པར་བྱས་པ་དག་ཀྱང་མཐར་འཕགས་ལམ་ལ་བཞོད་པར་
 གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལེའུའི་མཚན་ནི། བྱང་ཆུབ་སོགས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་
 སོགས་ཀྱི་དོན་ནི་བཤད་ཟིན་ལ། གཞུང་འདི་ལ་བཟོད་བྱའི་དོན་སོ་སོར་ཡོངས་སུ་
 གཅོད་པའི་ལེའུ་བརྩ་ཡོད་པ་ལས་འདིས་སྟོད་པ་སྐྱབ་པའི་སྟོན་འགོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 ཀྱི་ཕན་ཡོན་སྟོན་པས་ན་ཕན་ཡོན་བསྟན་པའམ་བཤད་པའི་ལེའུ་ཞེས་བྱ་སྟེ་དང་
 བོལ། ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ནས་ལེའུའི་སྐད་དོད་པ་རི་ཚོ་ད་ཞེས་པ་ཡོངས་སུ་གཅོད་
 པ་སྟེ་བཟོད་བྱའི་དོན་ཚན་སོ་སོར་ཡོངས་སུ་གཅོད་པས་ན་ལེའུ་ཞེས་པ་ལྟར་བྱས་
 ལ། ཡང་ལེའུའི་སྐད་དོད་ཀྱ་མ་ཉུང་ཅས་པ་རིམ་པར་བྱེ་བ་སྟེ་བཟོད་བྱའི་དོན་གྱི་
 རིམ་པ་སོ་སོར་བྱེ་སྟེ་སྟོན་པས་ལེའུ་ཞེས་བྱ་ལ། གཞན་ཡང་དེའི་སྐད་དོད་མི་འདྲ་
 བ་དུ་མ་ཡོད་པས་ངེས་ཤོག་ཀྱང་དུ་མ་མ་འཕྱར་བ་ཡོད་པར་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་རྟིག་པ་ཤགས་ཀྱི་ལེའུ་ལ་གཉིས། ལེའུའི་གཞུང་། ལེའུའི་མཚན་ནོ། །
 དང་པོ་ལ་བཞི། མཚོད་པའི་ཡན་ལག་ །བྱག་འཚལ་བའི་ཡན་ལག་ །སྐྱབས་སུ་
 འགོ་བའི་ཡན་ལག་ །རྟིག་པ་བཤགས་པའི་ཡན་ལག་སོ། །

དང་པོ་ལ་ལྔ། དངོས་འཁྱར་གྱི་མཚོད་པ། ཡིད་སྤུལ་གྱི་མཚོད་པ། སྟོན་ལམ་

སྟོབས་ཀྱི་མཆོད་པ། ལྷ་ན་མེད་པའི་མཆོད་པ། བསྟོན་པ་དབྱངས་ཀྱི་མཆོད་པའོ། །
དང་པོ་ལ་གསུམ། བདག་པོས་ཡོངས་སུ་གཞུང་བའི་མཆོད་པ། བདག་པོས་ཡོངས་
སུ་མ་གཞུང་བའི་མཆོད་པ། ལུས་(༡༦)དབུལ་བའི་མཆོད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། རིན་ཆེན་སེམས་དེ་སོགས་ཏེ། ཆེད་རུ་བྱ་བ་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་
ཕན་ཡོན་ཆད་མེད་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་རང་གཞན་ཀྱན་གྱི་ལེགས་ཆོགས་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་འབྱུང་གནས་སུ་བྱུར་པའི་རིན་ཆེན་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་གཞུང་བ་སྟེ་རང་
རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རུ། ལུལ་ཁྱད་པར་ཅན་དག་པ་གཉིས་ལྟར་གྱི་ཆོས་
དབྱིངས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རང་རུ་གཤེགས་པའི་སངས་རྒྱུས་རྣམས་དང་། འཕགས་
པ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་པས་དམ་པའི་ཆོས་སམ་དམ་པའང་ཡིན་ལ་ཆོས་ཀྱང་ཡིན་
པས་དམ་པའི་ཆོས་དཀོན་མཆོག་དངོས་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པ་ལ་ཆགས་སོགས་སྟོ་
བྱར་གྱི་དྲི་མའང་མེད་པའི་འཁོག་བདེན་དང་ཆགས་སོགས་ཀྱི་དྲི་མ་མེད་པར་བྱེད་
པའི་ལམ་བདེན་ཏེ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཅན་གྱི་རྟོགས་པའི་ཆོས་དང་། དང་
ཞེས་པའི་སྒྲས་བསྐྱས་པ་ཐེ་སྟོན་གསུམ་རུ་གཏོགས་པའི་ལྷང་གི་ཆོས་དང་བཅས་པ་
དང་། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྒྲས་འཇམ་དཔལ་དང་སྒྱུན་རས་གཟིགས་སོགས་བྱང་སེམས་
འཕགས་པའི་དགེ་འདུན་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཆོ་ལྟ་བུ་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་མངའ་བ་རྣམས་
དང་ཞེས་སམ། ཡང་ན་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཆོ་ཞེས་པ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ཀ་ལ་སྒྱུར་
ནས། དེ་ལྟ་བུའི་དཀོན་མཆོག་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་གསུམ་ལ། མཆོད་ཚུལ་བསམ་སྦྱོར་
གྲས་པའི་སྟོ་ནས་ལེགས་པར་མཆོད་ཅེས་པའོ། །དང་ཞེས་པས་མ་སྟོས་པ་ཉན་རང་
སོགས་མཆོད་འོས་གཞན་དག་ཀྱང་སྟུང་པར་གསུངས་སོ། །ཡང་ན་བསམ་པ་དག་
པ་རིན་ཆེན་སེམས་དེ་གཞུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རུ་ཞིང་དག་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་སོགས་ལ་དངོས་པོ་དག་པ་བསམ་པའི་སྟོ་ནས་མེར་སྐྱ་སོགས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་
དང་སྦྱར་བའི་སྟོ་ནས་སྟོག་གཅོད་དང་མ་བྱིན་ལེན་སོགས་ཀྱི་སྟོན་པའི་སྦྱོན་དང་མ་
འདྲིས་པའི་མཆོད་ཇུས་ཀྱ་ཐོན་པས་ལེགས་(༡༧)པར་མཆོད་ཅེས་འཆད་པ་གསུང་

རྒྱན་ལྟར་དང་། ཡང་ལེགས་པར་མཆོད་ཅེས་པ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་བསམ་
 པ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་ཆེད་དུ་དང་ཡིད་དུ་འོང་བའི་དངོས་པོ་དང་འཁོར་གསུམ་
 དག་པས་དང་མི་མཐུན་ཚུགས་ཀྱི་དྲི་མ་མེད་པས་དང་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་བསྐྱོད་
 པས་ཏེ་དུག་གི་སྒྲི་ནས་མཆོད་ཅེས་ནམ་བཤད་ལས་གསུངས་ཏེ་རྒྱལ་སྤྱི་པའི་འགྲེལ་
 བར་ཡང་བཤད་དོ། །གཞན་ཡང་བསམ་པའི་བྱང་པར་ལ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ནི་
 ཡོན་ཏན་གྱི་ཁིང་གོང་ན་མེད་པ་ཡིན་སྟུམ་པ། བན་འདོགས་གོང་ན་མེད་པའི་སྟུམ་
 པ། སེམས་ཅན་གྱི་མཆོག་གོ་སྟུམ་པ། བྱ་དུམ་མ་རའི་མེ་ཏོག་ལྟར་དཀོན་པོ་སྟུམ་
 པ། རྟོང་གསུམ་གྱི་འཇིག་རྟེན་ན་གཅིག་ཁོ་ན་འབྱུང་བས་འབའ་ཞིག་པའི་སྟུམ་པ།
 འདས་མ་འདས་ཀྱི་ཐུན་སྟུམ་ཆོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་ཡིན་པོ་སྟུམ་པ་སྟེ་དུག་
 བྱང་ས་ལས་གསུངས་ལ། ལན་དང་རྣམ་སྒྲིན་ལ་མི་རེ་བ་དང་འཁོར་གསུམ་དག་
 པའི་བསམ་པ་སོགས་ཀྱང་བསམ་པའི་བྱང་པར་དུ་སྦྱར་རོ། །འདིར་མཆོད་བྱའི་རྩས་
 ནི་དངོས་འབྱོར་གྱི་མཆོད་པའི་བྱེ་བྲག་བདག་པོས་བཟུང་བ་ལ་བྱ་ལ། ཡང་འགའ་
 ཞིག་དུ་ཆོགས་བཅད་འདི་མཆོད་པ་སྦྱིར་བསྟན་པའམ་མདོར་བསྟན་དུ་བྱས་ནས་
 དངོས་འབྱོར་ཡིད་སྤུལ་སོགས་མཆོད་བྱའི་རྩས་ཐམས་ཅད་ལ་འཆད་ལ། དགེ་ལྷས་
 ཡན་ལག་བརྟན་ཀའི་མདོར་བསྟན་དུ་འཆད་དེ་དེ་ནི་བརྟན་ཀ་མཆོད་པར་བཤད་
 པས་སྒྲིན་མེད་པར་བྱ་སྟོན་གསུང་རོ། །

གཉིས་པ་བདག་པོས་མ་བཟུང་བའི་མཆོད་པ་ནི། མེ་ཏོག་འབྲས་བྱ་སོགས་ཏེ།
 དེ་ལ། དབུལ་བྱའི་མཆོད་རྩས་སྟོས་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མཐའ་དག་ན་
 བདག་པོས་མ་བཟུང་བའི་བསྐྱེད་དང་ཀྱ་མུ་ད་དང་ཅམ་པ་ཀ་ལ་སོགས་པའི་མེ་ཏོག་
 གི་རིགས་གང་ཇི་སྟེད་ཅིག་ཡོད་པ་རྣམས་དང་། ཨ་ཅུ་ར་དང་ར་ཏི་དང་ཨ་ལྷ་ལ་
 སོགས་པའི་(༤༣)འབྲས་བྱ་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་རྣམས་དང་། ཅ་བ་དང་ཕྱོང་བྱ་སོགས་
 ལས་བྱང་བའི་ནད་ནི་བར་བྱེད་པའི་སྟོན་གྱི་རྣམ་པའམ་རིགས་གང་དག་ཡོད་པ་
 དང་། ལྷ་སྐུ་ལ་སོགས་པའི་འཇིག་རྟེན་ན་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བྱ་དང་བེདྲུ་དང་

ལྷ་ཏིག་དམར་པོ་དང་གསེར་དང་དབུལ་དང་ཐུག་དང་རྩྭ་དང་ཤེལ་སོགས་
 རིན་ཆེན་གྱི་བྱེ་བྱག་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་དང་། ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྷན་གྱི་མཆོ་དང་ཇིང་
 བྱ་སོགས་ཚུགས་པ་ཡིད་རྩེ་ལོང་བ་ཅི་ཡོད་དང་ཞེས་པ་སྟེ།

ཡན་ལག་བརྒྱད་ནི། བསིལ་དང་ཞིམ་དང་ཡང་དང་འཇམ། །དྲངས་པ་དང་
 བྱི་རྩི་མ་མེད། །འཕྲངས་ན་སྟོ་ལ་མི་གནོད་དང་། །མགྱིན་པ་ལ་ཡང་མི་གནོད་
 པའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་དང་། ལྷན་པོ་དང་གསེར་རི་བརྟན་སོགས་ལྷ་བྱུང་རིན་ཆེན་
 རྩེ་མ་ལས་ཐུབ་པའི་རི་པོ་རྣམས་དང་ནི་དེ་བཞིན་རྩེ་ཅན་ལ་སོགས་པའི་ནགས་
 ཚེལ་དང་སྤངས་སྤྲོངས་ལ་སོགས་པའི་ས་སྟོགས་དག་འདྲུ་འཛིན་དཔེན་ཞིང་ཡིད་
 རྩེ་ལོང་པའི་ཉམས་དགའ་བ་རྣམས་དང་། སྟོན་པའི་ཤིང་རྣམས་རང་རང་གི་མེ་
 ཏྲོག་གི་རིགས་སྣ་ཚོགས་པའི་རྒྱན་གྱིས་སྤྲུས་ཤིང་སྤྲད་པ་སྟེ་མཛེས་ཤིང་འབར་བར་
 སྤང་བའམ་ལྷག་གིར་སྤང་བ་དང་ཤིང་སྟོན་པ་གང་དག་རང་རང་གི་ཡལ་གའི་
 ཆེར་ཁ་དོག་རྩི་རོ་རྩལ་པ་ལུན་ལུམ་ཚོགས་པའི་འབྲས་བྱ་བཟང་ལ་མང་བ་སྟེན་
 ཅིང་གཡུར་རྩེ་བའི་ལྷིད་གྱིས་ཡལ་ག་རྣམས་ཐུར་ལ་རྩད་པས་དམའ་བར་ཡུར་
 པ་དང་། ལུས་རུ་ཅ་གསུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་དང་གཞན་ཡང་སྤྲུ་ལ་སོགས་པའི་
 འཛིག་རྟེན་ན་ཡང་ལྷན་ཅིག་སྟེས་པ་དང་སྤྲར་བྱུང་བཞི་མཉམ་ལ་སོགས་པ་དང་
 ཡུར་པ་ལས་བྱུང་བའི་རྩི་ཞིམ་པོ་དང་ནི། ཨ་ག་རྩེ་ནག་པོ་ལ་སོགས་པའི་བརྟག་
 སྟོས་དང་ཡིད་ལ་མཛོན་པར་འདོད་པའི་འདོད་དགུ་ཐམས་ཅད་བསམ་མ་ཐག་རྩེ་
 འབྱུང་བའི་དབག་བསམ་གྱི་སྟོན་ཤིང་དང་ཤེལ་དང་པརླ་རྩེ་ག་དང་གསེར་(༤༧)
 དབུལ་སོགས་རིན་ཐང་ཆེ་བའི་རིན་ཆེན་གྱི་རིགས་སྣ་ཚོགས་ལས་ཐུབ་པའི་ཤིང་
 སྟོན་པ་དང་། རབ་རྩེ་དྲངས་ཤིང་མཛེས་པའི་ཡིད་བཞིན་གྱི་རྒྱ་མཆོ་དང་ཇིང་བྱ་
 རྣམས་ཚུན་སྟེས་པའི་པརླ་ལ་སོགས་པའི་མེ་ཏྲོག་རྩེ་མས་བརྒྱན་པ་དག་ན་རང་
 པ་དང་རྩར་པ་དང་བཞད་སོགས་ཚུ་བྱུང་རིགས་ཤིན་རྩེ་སྤྲ་སྤྲ་སྟོན་པ་ཡིད་རྩེ་
 ལོང་བའམ་ཉམས་དགའ་བ་སྟེད་པའི་སྤྲ་སྤྲ་སྟོན་པ་ཤིན་རྩེ་ཡིད་རྩེ་ལོང་བ་སྟོགས་

པ་དང་ལྷན་པ་དང་། མོང་གཤེལ་གྱིས་མ་ཚོས་ཤིང་ས་བོན་མ་བཏབ་པར་རང་
 འབྲངས་པའམ་སྒྲིམ་པའི་ལོ་རྟོག་གི་ནམ་པ་སྟེ་ལོ་རྟོག་གི་རིགས་སམ་བྱད་པར་མང་
 པོ་དང་། དེ་དག་ལས་གཞན་ཡང་རེ་རེ་ནས་སྒྲིམ་གྱི་མི་ལང་པས་མདོར་ན་དཀོན་
 མཆོག་མཉམ་པ་སྟེད་བྱེད་གྱི་མཆོད་པར་འོས་པའི་རྒྱན་ནམ་མཛེས་པར་བྱེད་པའི་
 མཆོད་ཇུས་གྱི་ནམ་གངས་མཆོག་རྒྱ་ཡིད་རྒྱ་འོང་བ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་རི་སྟེད་
 ཡོད་པ་ནམས་ནི་རྒྱུད་པ་དང་རྒྱུད་པའི་ནམ་པ་ཅན་མ་ཡིན་པར་ཡུལ་རྒྱ་ཆེ་བ་ནམ་
 མཁའ་རབ་འབྲམས་ཁམས་གྱི་མཐས་གཏུགས་པ་བྱབ་པ། དག་ཞིང་དང་སྤྲུལ་སྤྲུལ་
 ན་ཡོད་པའི་ཡོ་བྱད་ལྟ་བུ་བདག་པོ་སྤྲུལ་གྱིང་བདག་གིར་བྱས་ནས་ཡོངས་སུ་བཟུང་
 བ་མེད་པ་དེ་དག་ཀྱན་ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ནམས་དབུལ་བྱའི་མཆོད་ཇུས་གྱི་དངོས་པོ་
 སྒྲིམ་པ་ཡིན་ལ། ཅ་གཞུང་གི་གོ་རིམ་དང་རྒྱུད་ཟེར་མི་འབྲུ་བ་ནི་འགྲེལ་པ་པལ་
 ཆེར་རྒྱ་ཡོད་པ་ལྟར་བཤད་པའི་གོ་རིམ་གྱི་དབང་རྒྱ་བྱས་པའོ། །གཞན་ཡང་དང་།
 དེ་དག་ཀྱན་ཞེས་པས་བརྩམས་པ་ནི། བསྐྱབ་བཏུས་ལས། རྟོགས་འདིས་སྤྲུལ་ཐམས་
 ཅད་དང་བཅུད་གྱིས་ལེན་ཐམས་ཅད་དང་རྒྱ་ཐམས་ཅད་དང་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་
 པའི་རྒྱའི་དགྱིལ་འཁོར་དང་གསེར་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་དང་། འཛིག་རྟེན་
 གྱི་ཁམས་ཆགས་པ་ནམས་ན་རོ་དང་རིག་པ་མཆོག་རྒྱ་བུན་སྤྲུལ་ཆོགས་པའི་ས་ཞག་
 དང་བཏུད་ཅིའི་སྤྲུལ་གྱི་དང་མ་སྒྲིམ་(༤ན)མ་བཏབ་པའི་འབྲས་སྤྲུལ་དང་བྱང་གི་སྤྲུལ་
 མི་སྤྲུལ་གྱི་སྤིང་དང་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཡོངས་སུ་དག་པ་ནམས་ན་ཡོད་པ་མཆོག་
 རྒྱ་ཉམས་དགའ་བའི་ཡོངས་སྟོན་ནམས་འབུལ་ལོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ནམས་གྱིང་
 རོ། །རི་ལྟར་འབུལ་བའི་རྒྱལ་སོགས་ནི། དེ་ལྟའི་མཆོད་ཇུས་ནམས་བདག་གིས་
 རྟོ་ཡིས་སྤངས་པའམ་ཡིད་གྱིས་བདག་གིར་བཟུང་ནས་མཆོད་པའི་ཡུལ་སྟབས་པ་
 ནམས་གྱི་དབང་པོ་སྒྲིམ་སྤྲུལ་ཡོངས་གྱི་རྒྱ་མཆོག་རྒྱ་ལྟར་པ་སངས་རྒྱས་ནམས་དང་།
 དེ་དག་གི་སྤྲུལ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་འཁོར་དང་བཅས་པ་ནམས་ལ་ལེགས་པར་
 ཉེ་དད་དང་སྤྲུལ་པས་དང་འཁོར་གསུམ་དག་པས་འབུལ་བར་བསྒྱུ་ན། གང་ལ་

ཡོན་ཤུལ་ན་འབྲས་སུ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བའི་ཡོན་གནས་ཀྱི་དམ་པའམ་ཞིང་གི་དམ་
 པ་སྐྱ་ན་མེད་པ་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་ཕན་པར་དགོངས་ཤིང་དོན་མཛད་པར་བཞིན་
 པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེས་ཆེ་བའི་དཔལ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐོངས་ཤིང་རྒྱད་པའི་
 སེམས་ཅན་བདག་ཅག་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་བཅེ་བས་ཉེ་བར་དགོངས་ནས་བདག་གིས་
 གྲོས་གླངས་པའི་མཛོད་པ་འདི་དག་ཅི་བདེར་བཞེས་སུ་གསོལ་ཞེས་ཏེ་བདག་གིར་
 མཛོད་ཅིག་ཅེས་པའོ། ཤོང་གི་ཐུབ་པ་ཞེས་པའི་དོན་ནི་སྐྱོག་གསུམ་བསྐྱུང་བ་མེད་
 པར་ཡང་ཉེས་སྦྱོང་ཐམས་ཅད་རང་གི་རང་གིས་བསྐྱམས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། ཡང་
 བ། རྒྱལ་བསྐལ་བྱུང་ཡང་འགྱོད་མི་བྱེད། བདེ་བ་ལ་ཡང་འདྲོད་པ་མེད། ཆགས་
 དང་འཇིགས་དང་ཁྲོ་བ་མེད། ཁྲོ་བ་ཉན་ཁྱུར་པ་ཐུབ་པར་བཞིན། ཅེས་པ་ལྟར་
 རོ། ཁྲོས་གླངས་འབྲལ་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི། རང་ལ་ཡོད་པའི་མཛོད་རྣམས་བྱང་པར་
 ཅན་དག་དངོས་སུ་མི་འབྲལ་བར་གྲོས་གླང་གི་མཛོད་པ་ཅམ་ཅིའི་སྤྱིར་བྱེད་ཅེ་ན།
 བདག་ནི་སྐྱོན་མཛོད་སྤྱིན་སྟགས་ཀྱི་དགེ་ཅ་བྱས་པའི་བསོད་(༡༧)ནམས་ཀྱི་མཐུ་
 རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་མི་ལྡན་པས་ད་ལྟ་རི་ལྟར་འདྲོད་པའི་ཐོངས་སྦྱོང་གིས་དབྲལ་ཞིང་
 ཐོངས་པས་བཞེན་པ་ཆེན་པོར་ལྷུར་ཏེ། མཛོད་པ་འབྲལ་བར་འདྲོད་ཀྱང་མཛོད་
 པར་འོས་པའི་ནོར་རྣམས་ཐོང་སྦྱོས་ལྟར་གྱི་གྲོས་གླངས་ལས་གཞན་པའི་མཛོད་པའི་
 ཡོ་བྱད་ཡིད་རྒྱ་འོང་བ་བདག་རང་ལ་དབང་བ་ཅང་སྟེ་ཅི་ཡང་རམ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་
 མ་མཆིས་པའི་རྒྱ་མཚན་དེས་ན་གཞན་དོན་འབའ་ཞིག་དགོངས་པར་མཛད་པའི་
 མགོན་པོ་བྲིད་རྣམས་ཀྱིས་བདག་པོས་མ་བཟུང་བ་ཡིད་ཅམ་གྱིས་བདག་གིར་བཟུང་
 བས་སུལ་བ་འདི་དག་བྲིད་རྣམས་ལ་ཡོ་བྱད་གྱིས་ཐོངས་པ་དང་བདག་གིར་འཛིན་
 པ་མི་མངའ་ཡང་མཛོད་པ་པོ་བདག་གི་ཆོགས་རྫོགས་པའི་དོན་གྱི་སྤྱད་རྒྱ་མཛོད་
 ཡུལ་བྲིད་རྣམས་ཉིད་ཀྱི་རང་རང་གི་རྒྱ་འབྲལ་གྱི་མཐུ་དང་མཐེན་བཅེའི་སྟོབས་
 ཀྱིས་གནས་གང་དང་གང་ན་ཡོད་པ་རྣམས་སོ་སོར་བདག་གིར་བྱས་ནས་བཞེས་
 པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་པའོ། །

དེ་ལྟར་ཡིད་ཀྱིས་འབྲལ་བའི་མཆོད་པ་བྱ་ཚུལ་ནི། དཀོན་མཆོག་གི་ལས།
 རིགས་ཀྱི་བྱ་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མེ་རྟོག་གི་རྣམ་པ་འཕམ་འབྲས་བུའི་རྣམ་
 པ་ར་ཡིར་བྱ་བ་མེད་པ་ཡོངས་སུ་གཟུང་བ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་རྣམས་ཉིན་ལན་
 གསུམ་མཆོན་ལན་གསུམ་རྒྱ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་འབྲལ་
 ལོ། །དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ་ཡང་སྤྱོད་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་རྒྱ་
 ཡོངས་སུ་བསྟོན། །དེ་བརྟག་པའི་ཤིང་རམ་སྟོས་ཀྱི་ཤིང་རམ་རིན་པོ་ཆེའི་ཤིང་རམ་
 དཔག་བསམ་ཀྱི་ཤིང་རམ་མེ་རྟོག་གི་ཤིང་རམ་འབྲས་བུའི་ཤིང་ར་ཡིར་བྱ་བ་མེད་
 པ་ཡོངས་སུ་གཟུང་བ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་བུ་དེ་དག་ཀྱང་ཉིན་ལན་གསུམ་
 མཆོན་ལན་གསུམ་རྒྱ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་འབྲལ་ལོ་
 ཞེས་བསྟན་བརྟུས་ཀྱི་དགེ་རྩ་སྟེན་བའི་སྐབས་སུ་དྲངས་བ་ལྟར་དང་། ཐབས་(༥༠ན)
 ལ་མཁས་པའི་མདོར་སྟོས་བྲུང་གི་མཆོད་པ་འབྲལ་བ་འདི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཐབས་
 མཁས་ཡིན་པར་གསུངས་ཏེ། ཇི་སྐད་རྒྱ། གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་
 པོའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ནི་སྟོགས་བརྟུ་དག་ན་མེ་རྟོག་གི་ཤིང་རྩོན་པ་དང་སྟོས་ཀྱི་
 ཤིང་རྩོན་པ་དང་མེ་རྟོག་དང་མེ་རྟོག་ཕྱིར་བ་དང་སྟོས་དང་སྟེ་མ་དང་བྱག་པ་བདག་
 གིར་མ་བྱས་ཤིང་ཡོངས་སུ་མ་བཟུང་བ་གང་ཇི་སྟེད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བསམ་
 པས་ཡོངས་སུ་བཟུང་ཞིང་ཡོངས་སུ་བརྟུས་ནས་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་འབྲལ་
 བར་བྱེད་ཅིང་ཞེས་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ལྷན་འབྲལ་བའི་མཆོད་པ་ནི། རྒྱལ་དང་
 དེ་སྟས་སོགས་ཏེ། འོ་ན་མཆོད་རྩིས་གཞན་མེད་ཀྱང་རང་ལ་དབང་བའི་ལྷན་ཡོད་
 བཞིན་རྒྱ་མི་དབུལ་ལམ་ཞེ་ན། དབུལ་བར་བྱའོ། །དེ་ལ་ལྷན་ཇི་ལྟར་དབུལ་བ་ནི།
 བརྟུད་བཞིའི་དག་ལས་རྒྱལ་བས་རྒྱལ་བ་སྟེ་སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་དེའི་བྱགས་ཀྱི་
 སྟས་བྱང་སེམས་རྣམས་ལ་བདག་གིས་ནི་འདི་སྟེའི་གནས་སྐབས་སོ་སོར་རང་ལ་
 དབང་བྱར་ཡོད་པའི་བདག་རང་གི་ལྷན་དངོས་སུ་ཡོད་པ་འདི་དང་དེ་ཀྱན་ལ་
 བདག་གིར་བྱ་བའི་སྟོ་སྟངས་ནས་འདི་དང་སྟེ་མའི་རྒྱས་གཏན་རྒྱ་རྒྱན་ཆད་པ་མེད་

པར་འབྲུལ་བར་བཅི་ཡི། གྲེ་མེམས་དཔའ་མཚོག་ཏུ་ཡུར་བ་ཁྱེད་རྣམས་ཀྱིས་བདག་གིས་གཅིས་པར་བཟུང་བའི་ལྷས་འདི་ནི་ཡོངས་སུ་བཞེས་པར་གྱིས་ཤིག་དང་། ཟས་གོས་སོགས་ཀྱི་འཚོ་བ་དོན་དུ་གཉེར་བ་མ་ལགས་ཀྱི་དང་ཅིང་གྲས་པས་སྒོ་གསུམ་འདུད་པ་དང་བཅས་ཏེ་ཁྱེད་རྣམས་ཀྱི་འབངས་སུ་ཉེ་བཀའ་བཞིན་སྐྱབ་པའི་བྲན་གཡོག་ཏུ་མཆི་བར་ཁས་ལྡང་བར་བཅུའོ་ཞེས་པའོ། །

ལུལ་ནས་ལས་ཅི་བཅི་བ་ནི། དཔེར་ན་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ལ་བཞེན་པའི་འཁོར་འབངས་ལ་གཞན་གྱི་གནོད་པ་མི་འབྱུང་བ་ལྟར་དམན་པ་ཉམ་ཐག་པ་བདག་གི་འཇིགས་པ་ཐམས་ཅད་(༥༠བ)ལས་གྲོལ་བའི་སྐྱབས་མཚོག་ཏུ་ཡུར་བ་ཁྱེད་རྣམས་ཀྱིས་བཀའ་འབངས་སུ་བདག་གིར་ཡོངས་སུ་བཟུང་བས་ན་སྲིད་པ་འཁོར་བའི་གནས་འདི་ན་སྐྱག་བསམ་གྱིས་མི་འཇིགས་ཏེ་མི་སྐྱག་ལ། རང་ཉིད་སྐྱབས་གནས་ལྷ་མེད་ཀྱི་སྐྱབས་འོག་ཏུ་རྒྱུད་པས་འཇིགས་པ་དང་བྲལ་བའི་སྒྲོབས་ཀྱི་སྐྱབས་མགོན་དང་བྲལ་བའི་མེམས་ཅན་ཉམ་ཐག་པ་རྣམས་ལ་ཡང་གནས་སྐབས་དང་མཐར་སྐྱག་གི་རུས་ཀྱན་ཏུ་སྦྱིན་པ་རྣམ་པ་གསུམ་སོགས་ཀྱིས་མཚོན་པའི་རྒྱལ་སྐས་ཀྱི་སྦྱོང་པའི་སྒོ་ནས་ཕན་པ་དང་བདེ་བ་ཁོ་ན་བསྐྱབས་ནས་ཕན་འདོགས་པར་བཅི་རུས་སོ། །སྐྱབས་མཚོག་ལ་བཞེན་ཡང་རང་གིས་སྦྱོན་གྱི་རུས་སུ་བསགས་པའི་སྡིག་པ་མི་དགེ་བས་ད་དུང་རྒྱུད་བསྐྱད་པར་ཡུར་ན་དེ་དགོན་མཚོག་གི་འབངས་སུ་མི་ཅུང་ཞིང་གཞན་ལ་ཕན་པ་སྐྱབ་པ་ལྟ་ཞོག་རང་དོན་ཅོམ་སྐྱབ་པ་ལ་ཡང་གིགས་སུ་ཆེ་བས་ན་དེ་ལྟའི་སྐར་བྲས་ཀྱི་སྡིག་པ་མི་དགེ་བའི་ལས་རྣམས་ལས་ཡང་དག་པར་འདའ་བར་བཅུད་པ་ཉེ་སྐྱན་འབྱིན་པའི་སྒྲོབས་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ནས་བཤགས་ཏེ་དེ་ལས་འདའ་བའམ་ཐར་བར་བཅུད་ཅིང་། དེར་མ་ཟད་དགོན་མཚོག་གི་བྲན་དུ་ཡུར་ཕྱིན་ཆད་སྡིག་པ་མི་དགེ་བའི་ལས་གཞན་ཡང་བཅི་མི་རིགས་པས་སྐྱན་ཆད་དམ་སྦྱིན་ཆད་སོག་ལ་བབས་ཀྱང་མི་དགེ་བའི་ལས་མི་བཅུད་དོ་སྐྱམ་པའི་སྐྱམ་མེམས་བརྟན་པོར་བརྟེན་པར་བཅུའོ་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ཡིད་སྐྱལ་གྱི་མཚོད་པ་ལ་གཉིས། ལྷས་དང་སྐྱ་ཕྱི་

སྐྱེས་ཀྱི་མཆོད་པ། ཉེར་སྤྱོད་ཀྱི་མཆོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱལ་ཀྱི་ཁང་པ་སྐྱེས་ཀྱི་
 ཉེ། འདིར་རྒྱལ་གསོལ་ནས་རྒྱན་གྱི་བར་རིམ་པར་འབྲལ་བ་ལ། ཐོག་མར་རྒྱལ་ཀྱི་
 མཆོད་པ་བྱ་བ་ནི་འཛིག་རྟེན་ན་རྒྱལ་པོ་སྐྱེས་མཐོན་རྩ་བོས་པ་ལ་ཐོག་མར་རྒྱལ་
 གསོལ་བ་ལྟར་རང་གིས་དང་རྒྱལ་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྤྱན་(༥༡ན)དྲངས་པའི་མཆོད་གནས་
 རྣམས་ལ་སྐྱེ་རྒྱལ་གསོལ་བ་ལ་ཡང་།

རྒྱལ་ཁང་གསལ་གདབ་པ་ནི། གང་རྩ་རྒྱལ་གསོལ་བའི་གནས་དེར་རྒྱལ་ཀྱི་
 ཁང་པ་ཡིད་རྩ་འོང་བ་ག་བྱར་དང་ཅན་དང་ཨ་ག་རྩ་ལ་སྐྱེས་པའི་རྒྱལ་ཆག་
 ཆག་བཅུ་བཅུ་ཅིང་དེ་དག་གི་དྲིས་བརྟུག་ནས་བསྐྱོས་པར་བྱས་པས་ཤིན་རྩ་དྲི་ཞིམ་པ།
 དེའི་འོག་གཞི་ཤེལ་གྱི་རང་བཞིན་གྱིས་གཞི་ཤིན་རྩ་དྲི་མ་མེད་པས་ཁ་དོག་གསལ་
 ཞིང་དྲངས་ལ་འོད་ཟེར་འཕྲོ་ཞིང་འབར་བས་འཆོར་བ་བྱི་དོར་ལེགས་པར་བྱས་ཉེ་
 མཛེས་པར་བསྟར་བ་ལ། དབང་སྟོན་ལ་སྐྱེས་པའི་རིན་པོ་ཆེ་རྩ་མ་ལས་བྱུ་བ་ཅིང་
 འོད་ཟེར་སྒྲ་ཆོགས་འཕྲོ་ཞིང་འབར་བའི་ཀ་བ་དང་གཙུང་སྐྱེས་ཡིད་རྩ་འོང་བ་མང་
 པོ་དང་ལྷན་པ་དང་། རྟིང་གི་རོས་ཐམས་ཅད་རྩ་སྤྱ་ཉིག་གི་ཕྱིར་བའི་བྱ་བ་དང་བྱ་
 བ་ཕྱེད་པས་མཛེས་པར་སྤྱོད་ཤིང་དེའི་འོད་མདངས་ཆགས་པའམ་འོད་གསལ་བའི་
 ལྷ་རེ་ཤིན་རྩ་མཛེས་པ་བྲེས་པ་དག་དང་དེ་ལས་གཞན་པའི་རྒྱན་རྩ་མས་ཀྱང་བརྒྱན་
 པར་བྱས་པའི་ཁང་བཟང་ཉམས་དགའ་བ་དེར། དུལ་གང་ལ་རྒྱལ་རི་ལྟར་གསོལ་
 བ་ནི། རྒྱལ་གསོལ་བའི་དུལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་དང་དེའི་སྤྱོད་སེམས་
 དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ། རིན་ཆེན་བློ་རྩ་དང་གསེར་སྐྱེས་ལས་བྱས་པའི་བྱམ་པ་
 རིན་ཐང་ཆེན་པོ་ཅན་ནམ་རྣམ་གངས་མང་པོ་སྤྱོད་ཀྱི་རིགས་ཤིན་རྩ་དྲི་ཞིམ་པོ་སྒྲ་
 ཆོགས་དང་སྤྱར་བའི་རྒྱ་ཡིད་རྩ་འོང་བ་མེ་ཉིག་དང་བཅས་པས་ལེགས་པར་བཀའ་
 པ། ཤིན་རྩ་ཡིད་འཕྲོག་པའི་སྤྱ་གར་དང་ནི་སྟོན་ཅིང་འཛེབས་པའི་སྤྱ་སྤྱང་འབྱུང་
 བའི་རྩ་རྩ་དང་རྩ་རྩམ་ལ་སྐྱེས་པའི་རོལ་མོར་བཅས་པ་རྣམ་གངས་བྱེ་བ་ཕྱག་
 རྩ་མས་མཛེས་ཤིང་བརྒྱན་པའི་སྒོ་ནས་སྐྱེ་རྒྱལ་འདི་བདག་གིས་གསོལ་བར་བབྱའོ་

ཞེས་པའོ། རྒྱལ་ཁབ་གསལ་གདབ་ཚུལ་ཅུང་ཟད་རྒྱས་པར་སྒྲིན། རྒྱལ་གྱི་ཁབ་
 པ་སོགས་ཀྱི་ཚིག་(༥༩བ)བཟོད་པའི་སྐབས་སུ་འདི་ལྟར་བསམ་པར་བྱ་གྱེ། ཚོགས་
 ཞིང་རྣམས་ཀྱི་མཉུན་ཏུ་གོང་སྒོས་ལྟར་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་ཚོགས་ལས་བྱལ་
 ཅིང་རྒྱ་སྐབས་རིམ་པ་གསུམ་དང་ལྷན་པ། རེའུ་གསེང་མེ་ཏོག་སྟེ་ཚོགས་བཟང་པས་
 རྒྱགས་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་མཛེས་ཤིང་རིན་པོ་ཆེ་ལས་བྱལ་པའི་ཤིང་སྟོན་པ་ཡིད་ཏུ་
 འོང་བ་སྟེ་ཚོགས་པས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བ། ཁབ་པའི་རྒྱགས་བཞིར་སྟེ་རེ་རེ་དང་སྟེ་
 དེ་དག་སོ་སོའི་མཉུན་ཏུ་རྒྱལ་གྱི་ཇིང་བྱ་བཞི་པ་མེ་ཏོག་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་སྟེ་
 ཚོགས་པས་མཛེས་པར་བརྒྱན་ཅིང་འོག་གཞིར་གསེར་གྱི་བྱེ་མ་བཅུ་པ། རྒྱགས་རེ་
 རེར་རིན་པོ་ཆེའི་ཐེམ་སྐས་འབབ་ལྟེགས་མཚོག་ཏུ་བདེ་བའི་རྣམ་པར་ཡོད་པ། རྒྱས་
 ཇིང་དེ་དག་སོ་སོའི་ནང་ཏུ་ཤིན་ཏུ་དྲི་ཞིམ་པོའི་དང་ལྷང་བའི་སྟོས་ཀྱི་རྒྱས་ཡོངས་
 སུ་གང་བར་ཡོད་པ། རིན་པོ་ཆེའི་ཀ་བ་དང་ལུ་ཏིག་གི་བླ་རེ་སོགས་ཀྱིས་བརྒྱན་
 པའི་བྱང་པར་རྣམས་གོང་ཏུ་སྒོས་པ་ལྟར་གྱི་ཁབ་བཟང་གི་དབྱུས་སུ་ཤིང་གའི་ཁྱི་
 སོགས་སོ་སོའི་གདན་རྣམས་གསལ་གདབ། དེ་ནས་རྒྱས་གསོལ་དངོས་ཀྱི་སྐབས་
 སུ་ཚོགས་ཞིང་རྣམས་སོ་སོའི་ན་བཟང་དང་རྒྱན་ཤིང་སོགས་གོས་ཀྱི་གདང་ལྟ་བུར་
 དབྱངས་ནས་སྒྲ་གཅིར་བྱར་རྒྱས་ཁབ་གི་ནང་ཏུ་བྱོན་ནས་གདན་རྣམས་ལ་སོ་སོར་
 འཁོད་པར་བསམ། དེ་ནས་རང་ལུས་ལྟ་བུངས་དང་མཉམ་པར་སྒྲུལ་ནས་དེ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་ལག་ཏུ་རིན་པོ་ཆེའི་བུམ་པ་ཐོགས་པ་ལྟེ་ཇིང་བྱ་རྣམས་ལས་རྒྱ་བྱངས་ནས་
 བཟོད་བཞུགས་ཀྱི་སྒྲ་དབྱངས་རྩལ་མོ་དང་བཅས་པས་རྒྱས་གསོལ་བས་འགྲོ་བའི་
 རྒྱང་དོར་དྲི་མ་ཐམས་ཅད་དག་ཅིང་རྒྱགས་རྒྱད་ལ་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་བྱང་པར་
 ཅན་སྟེས་པར་བསམ་ནས་རྒྱས་གསོལ་བར་བྱའོ།

རྒྱས་གསོལ་བྱས་པའི་དགོས་པ་ནི། ད་ལྟ་རང་དང་རང་འདྲ་པལ་ཆེ་བ་དམ་
 པའི་ཚོས་ཉན་བསམ་སྟོན་རྒྱབ་སོགས་ལ་ཞུགས་པའི་ཆེ་སྒྲིའི་རྣམ་པ་ཤིན་ཏུ་རྒྱང་
 བས་དེ་དང་དེའི་(༥༩ན)སྐབས་ཀྱི་དོན་རྣམས་སྟོ་ལ་གསལ་བར་འཆར་མི་ཐུབ་པར་

ནག་ལྷུ་གྲིས་འཁོ་བ་ནི། མོག་མེད་ནས་ད་ལྟ་ཡན་ཆད་ཏུ་བསགས་པའི་སྤྱི་ག་
ལྷུང་ཚན་ཆེ་བ་དང་བྱད་པར་དགོར་སྤྱི་བ་སོགས་གྲིས་ནོན་པའི་དབང་གིས་ཡིན་
པར་བཤད་པས་ཁྲུས་གསོལ་བྱས་ན་དེ་ལྟ་བུ་ལ་པན་གྱིན་ཏུ་ཆེ་བར་གསུངས་སོ། །

སྤྱི་ལྷུ་ཞིང་ན་བཟའ་དང་རྒྱན་འབྲལ་བ་ནི། དེ་ནས་མཆོད་ལུལ་དེ་དག་གི་སྤྱི་
ལ་ཁྲུས་གསོལ་བའི་ཆུང་ལྷན་གྲིས་གོས་པ་དེ་ཏུ་ཀྱུ་ལ་དང་ཀ་གིའི་རས་ལ་སོགས་
པ་མཆུངས་པ་མེད་པའི་གོས་འཇམ་ཞིང་དྲི་མ་མེད་པའི་གཙང་བ་ལ་ཨ་ག་ཏུ་དང་
ཅན་ལ་སོགས་པ་སྤྱི་དྲི་ཞིས་པོས་རབ་ཏུ་བསྐྱོས་པས་སྤྱི་ལྷུས་སྤྱི་བ་སྤྱི་བྱི་དོར་བ་སྤྱི་
བའོ། བྱི་དོར་བྱས་པའི་རྩེས་དེ་ནས་མཆོད་གནས་དེ་དག་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཆ་
བྱད་ཅན་རྣམས་ལ་བྱང་བའི་ཆོན་གསུམ་ལྟ་བུས་ཁ་དོག་ལེགས་པར་བསྐྱར་བའི་ཆོས་
གོས་རྣམས་གསུམ་སོགས་རང་རང་གི་ཆ་ཆོད་དང་ལྡན་པའི་ན་བཟའ་གྱར་གྲུམ་དང་
ཨ་ག་ཏུ་འབྲེལ་པ་ལ་སོགས་པ་གྱིན་ཏུ་དྲི་ཞིས་པོའི་སྤྱིས་གྲིས་བརྒྱག་ཅིང་བསྐྱས་པའི་
གོས་དམ་པ་སྤྱི་གོས་མཆོག་རྣམས་འབྲལ་ལོ། སྤྱིར་རབ་བྱུང་ལ་དྲིས་བྱག་པ་སོགས་
བཀག་གུང་གཞན་དད་ལྡན་གྱི་ཆོགས་བསགས་པའི་སྤྱི་བས་ལྟ་བུར་གནང་ངོ་། །

བྱང་སེམས་ཀྱིས་པའི་ཆུ་ལ་ཅན་ནམ་རྟགས་ཅན་རྣམས་ལ་ལྟ་ཇས་ལས་བྱུང་ཞིང་
ལྟ་ལ་འོས་པའི་གོས་བཟང་པོ་ཡང་ཞིང་སྤྱབ་ལ་རེག་བྱ་འཇམ་པ་དབྱིབས་དང་ཁ་
དོག་སྤྱི་ཆོགས་པ་ཅན་རྣམས་དབྲལ་བ་དང་། རིན་པོ་ཆའི་ཅོད་པའི་རྩ་རྒྱན་མཁུལ་
རྒྱན་གཏུ་བྱ་སྐར་རགས་དོ་ཤལ་སོགས་ཀྱི་རྒྱན་མཆོག་ཏུ་བྱུར་པ་བརྒྱ་ཕྲག་སོགས་དེ་
དང་དེ་དག་གིས་འཕགས་པ་ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོ་དང་འཇམ་དབྱངས་དང་འཇིག་རྟེན་
དབང་བྱག་དང་སོགས་སྤྱིས་བསྐྱར་བ་བྱམས་པ་བྱག་དོར་ནམ་སྤྱིང་ས་སྤྱིང་སྤྱིབ་
སེལ་རྣམས་དང་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་གཞན་རྣམས་ལ་འང་བརྒྱན་པར་བཅུའོ་
(༥༥)ཞེས་པའོ། །མ་པམ་ཀྱན་ཏུ་བཟང་དང་འཇམ་དབྱངས་དང་། ཞེས་པའང་
ཡོད་པ་འདྲའོ། དེ་ནས་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་བཟའ་དང་རྒྱན་སོགས་འོད་སེར་པོའི་རྣམ་པས་
རང་ལ་ཐིམ་པར་བསམ་པ་དང་། གང་ལ་ཁྲུས་གསོལ་བའི་ལུལ་དམ་པ་དེ་རྣམས་

བྱ་བྱ་འཕུར་བ་ལྟར་འུར་དེར་གྱིས་བྱོན་ནས་ཚོགས་གསོག་པའི་ཞིང་ཏུ་རང་རང་གི་གདན་ཁྱིམ་སོ་སོ་གསལ་བཟུང་པའི་སྤྱིང་ཏུ་བཞུགས་པར་བསམ་མོ། །འདི་དག་ལ་སྟོན་འགྲོ་བྱས་ཁང་གསལ་བ་དངོས་གཞི་སྤྱ་བྱས་གསོལ་བ་རྗེས་སྤྱ་བྱས་ཏེ་གོས་རྒྱན་འབྲུལ་བ་ཞེས་ཀྱང་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་ཉེར་སྦྱོང་གི་མཚོན་པ་ནི། སྟོང་གསུམ་ཀུན་ཏུ་སོགས་ཏེ། དྲི་ཆབ་ནས་གཏུགས་གྱི་མཚོན་པའི་བར་རིམ་པར་འབྲུལ་བ་ལ། དྲི་བཟང་གི་བྱག་པ་ནི། སྟོང་གསུམ་ཀུན་ཏུ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་དོན་ཡང་། མཛོད་ལས། སྤྱིང་བཞི་པ་དང་ཉི་ཟླ་དང་། རི་རབ་དང་ནི་འདོད་ལྟ་དང་། ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་སྟོང་ལ་ནི། སྟོང་ནི་སྤྱི་ཕུད་ཡིན་པར་འདོད། །དེ་སྟོང་ལ་ནི་སྟོང་གཉིས་པ། །བར་མའི་འཇིག་རྟེན་ཁམས་ཡིན་མོ། །དེ་སྟོང་ལ་ནི་སྟོང་གསུམ་མོ། །ཞེས་པ་ལྟར། སྤྱིང་བཞི་རི་རབ་འདོད་ལྟ་ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་དང་བཅས་པ་སྟོང་ལ་སྟོང་དང་པོ་སྤྱི་ཕུད་གྱི་འཇིག་རྟེན། དེ་སྟོང་ཏུ་བསྐྱེས་པ་ནི་སྟོང་གཉིས་པ་བར་མའི་འཇིག་རྟེན། དེ་སྟོང་ནི་གསུམ་པ་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་ཏེ་དེ་ན་སྤྱིང་བཞི་རི་རབ་ཉི་ཟླ་འདོད་ལྟ་སོགས་བྱེ་བ་ཤུག་བརྒྱ་རེ་ཡོད་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་སྟོང་གསུམ་པ་གཅིག་ནི་སངས་རྒྱས་གཅིག་གི་ཞིང་ཁམས་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་སྤྱིགས་བརྒྱ་མཐའ་ཡས་པ་ན་གནས་པའི་ཞིང་མ་ལུས་པ་ཀུན་ཏུ་བྱབ་པར་བྱེད་པའི་དྲི་ཞིམ་པོའི་རད་ལྗང་ཞིང་འཕྲོ་བ་ཡི་ཅན་ན་ལ་སོགས་པའི་དྲི་བཟང་པོ་མཚོག་ཏུ་ལྟར་པའི་ལྷེ་བུའི་བྱག་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཀུན་གྱི་སྤྱ་བྱས་གསེར་བྱངས་བཅོ་མ་ཉི་ལྔ་ཏུ་(༥༣)ལན་ཙུང་ལྟོག་ལ་སོགས་པའི་རྒྱས་ཕྱིའི་དྲི་མ་བྱངས་ཤིང་། སའི་སྟོན་བྱ་ཁ་བྱུར་ཏུ་བཅུག་ནས་མེར་རིང་ཏུ་བསྐྱེགས་པ་ལ་སོགས་པས་ནད་གི་དྲི་མ་བྱངས་པས་བཅོ་མ། རོ་ཅན་ལ་སོགས་པའི་ནོར་བུས་བྱི་བདར་ཡང་ཡང་བྱས་ནས་བྱི་དོར་ལེགས་པར་བྱས་པ་ལྟར་འདྲ་རབ་ཏུ་གསལ་བའི་མདངས་ཆགས་ཤིང་བྱི་རོལ་ཏུ་འོད་འབར་ཞིང་འཕྲོ་བ་དེ་དག་ལ་བྱག་པ་འཕམ་

བསྐྱས་ཏེ་མཚན་པར་བཅིལ། །

མེ་རྟག་གི་མཚན་པ་ནི། སྤུང་པའི་དབང་པོ་མཚན་གནས་སམ་མཚན་འོས་
མཚན་ཏུ་གྱུར་པ་རྣམས་ལ། རྒྱུ་དང་དབྱིབས་དང་ཁ་དྲག་ལ་སོགས་པ་གང་གི་སྒོ་
ནས་ཀྱང་ཡིད་རྒྱུ་འོང་བའི་ལྟའི་མེ་རྟག་མཚན་ར་བ་སྟེ་ཡིད་འཛིན་དང་དཔག་བསམ་
ཤིང་ལས་སྐྱེས་པའི་མཚན་ར་ཆེན་པོ་དང་། བསྐྱ་སྟེ་མ་ལི་ཀའམ་པར་ཤི་ཀ་དང་ལྷན་ལ་
སྟོན་པོ་དང་སྒྲ་མའི་མེ་རྟག་དང་ཅམ་པ་ཀ་ལ་སོགས་པ་རྒྱུ་ཞིམ་པོ་ཅན་གྱི་མེ་རྟག་
ཐམས་ཅད་སེལ་མར་འཁོར་བ་དང་། མེ་རྟག་གི་རིགས་རྒྱ་མ་ལེགས་པར་བརྒྱས་
པའི་ཕྱིང་བ་སྟེ་ལ་ལེགས་པ་སྟེ་དབྱིབས་དང་ཁ་དྲག་སོགས་མཛོས་པར་སྟེ་ལ་བ་ཡིད་
རྒྱུ་འོང་ཞིང་དགའ་བ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱན་འཕྲང་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མཚན་པར་
བཅིལ། །བདུག་སྟོས་གྱི་མཚན་པ་ནི། བདུག་སྟོས་གྱི་མཚན་ཏུ་གྱུར་པ་ཚོར་མ་ཐག་
རྒྱ་ཡིད་དགའ་བདེས་དབང་མེད་རྒྱུ་འཕྲོག་པར་བྱེད་པའི་ཨ་ཀ་རྒྱ་ལ་སོགས་པའི་
རྒྱུ་ཞིམ་པོའི་དང་གྱིས་སྟོགས་ཐམས་ཅད་རྒྱ་རྒྱས་པར་ཁྱབ་ཅིང་འཕྲོ་བར་བྱེད་པ་ཡི་
བདུག་པ་རྒྱ་མ་ཐེར་བསྟེགས་པའི་རྒྱ་བ་རྣམས་ཀྱང་སྟོན་གྱི་ཕྱང་པོ་བཞིན་རྒྱ་ནམ་
མཁའི་ཁམས་ཀྱན་རྒྱ་ཁྱབ་པར་འཁྲིགས་པའི་ཚོགས་རྣམས་ཀྱང་རྒྱལ་བ་སྤྱོད་བཅས་
དེ་དག་ལ་གྱུས་པས་འབྱུང་བར་བཅིལ། །

ཞལ་ཟས་གྱི་མཚན་པ་ནི། འབྲས་ཆན་དང་སྦྱུ་ཁུར་དང་ལི་ཁ་ར་ལ་སོགས་
པ་རྣམས་དང་རྒྱན་འཕྲང་དང་རྒྱ་(ལམ་ལུ་)སྟར་གྱི་ཁུ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཞལ་ཟས་གྱི་ཁུང་
པར་བཟའ་བཅའ་བརྒྱུང་གཞིབ་གྱི་རིགས་སྒྲ་ཚོགས་པ་ཁ་དྲག་རྒྱུ་རོ་རྒྱས་པ་ལུན་
སྤྱུ་ཚོགས་པ་ལུན་པ་དང་བཅས་པ་ཡི་ལྟ་བཤོས་གཙང་ཞིང་ཡིད་རྒྱུ་འོང་བ་རྣམས་
ཀྱང་མཚན་ལུལ་དམ་པ་དེ་དག་ལ་དབྱུང་བར་བཅིལ། །སྤང་གསལ་གྱི་མཚན་པ་ནི།
རྒྱ་གསེར་གྱི་རང་བཞིན་ལས་བྱས་ཤིང་དབྱིབས་མེ་རྟག་པསྐྱ་འདབ་མ་རྒྱས་པ་ལྟར་
མཛོས་པའི་སྟོན་གྱི་གཞི་རྒྱ་མ་ཚར་རྒྱ་དངར་བ་སྟེ་གལ་གྱི་ཕྱིང་བར་བསྐྱིགས་པ་ཡི་
ནང་ངམ་སྟེད་རྒྱ་བཞག་པའི་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་རྒྱ་རིན་ཐང་ཆེན་པོ་ཅན་སྒྲ་ཚོགས་

ལས་གྲུབ་པའི་སྒྲིན་མེ་རྣམས་ཀྱང་འོད་རབ་རྒྱ་གསལ་ཁིང་འཕྲོ་བས་ཉིན་མཚན་གྱི་
རུས་ཀྱན་རྒྱ་མཚོ་གསལ་ཐམས་ཅད་སྤང་བ་ཆེན་པོས་བྱུང་པ་ཤིང་། ཀྱང་ཞེས་
པས་བསྟུས་པ་ཉི་ལྔ་ལ་སོགས་པའི་སྤང་བྱེད་ཆེན་པོ་དང་འབྲུ་མར་རྩི་མར་སོགས་ཀྱི་
སྤང་གསལ་དང་བཅས་པའང་མཚོད་ཡུལ་རྣམས་ལ་དབུལ་བར་བགྱིའོ། །

ས་གཞི་བསྟར་བའི་མཚོད་པ་ནི། ས་གཞི་བྱེད་ར་ལེགས་པར་བྱས་ཏེ་བསྟར་བ་
ལ་ག་བྱར་བྱར་བྱས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཞིས་པའི་སྒྲིན་གྱི་རྒྱས་བྱུང་པར་བྱགས་པའི་གཞི་
དེར་དབྱིབས་དང་ཁ་དྲོག་ལ་སོགས་པ་མཛེས་པའི་མེ་ཏྲོག་གི་རིགས་ཡིད་རྒྱུ་འོང་བ་
རྒྱ་མའི་སིལ་མ་གཅལ་རྒྱ་དགམ་ཁིང་བཀོད་པ་མཛེས་པར་བྱས་པའང་མཚོད་གནས་
རྣམས་ལ་གྲས་པས་དབུལ་བར་བགྱིའོ། །འདིར་མེ་ཏྲོག་གི་ཚོམ་བྱ་རི་སྤིང་ཉི་ལྔ་
སོགས་ཀྱི་རྒྱལ་རྒྱ་བཀོད་ན། ས་གཞི་སྒྲིན་རྒྱས་བྱགས་ཤིང་མེ་ཏྲོག་བཀྲམ། རི་རབ་
སྤིང་བཞི་ཉི་ལྔས་བརྒྱན་པ་འདི། ཞེས་སོགས་ཁིང་ཁམས་འབྲུལ་བ་དང་འདྲའོ། །

གཞལ་མེད་ཁང་བཟང་གི་མཚོད་པ་ནི། དབྱིབས་དང་ཁ་དྲོག་མཛེས་པ་ལ་
སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་སྒོས་གཞལ་རྒྱ་མེད་པ་དང་ལྷན་པའི་སྤྲང་སྤྲེ་ཁང་བཟང་
(༥༦)རིན་པོ་ཆེ་སྒྲ་ཆོགས་ལས་གྲུབ་པའི་ནང་ན་གནས་པའི་ལྷའི་བྱ་མོ་རྣམས་ཀྱིས་
སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བཅས་ལ་བསྟོད་ཅིང་བསྟུགས་པའི་སྤྲེ་དབྱངས་སྟོན་ཁིང་ཡིད་རྒྱུ་
འོང་བ་རྒྱ་མཚོ་གསལ་པ་དང་ལྷན་ཁིང་། ཕྱི་ནང་ཀྱན་རྒྱ་ཡང་ལྷ་ཏྲིག་གི་དོ་ཤལ་
དང་མོར་བྱ་རིན་ཐང་ཆེན་པོ་ཅན་སྒྲ་ཆོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་རྒྱན་པོ་འཕྲང་བས་མཛེས་
ཤིང་འོད་འབར་བ་དང་བྲུ་རེ་དང་རྒྱལ་མཚན་དང་བ་དན་ལ་སོགས་པ་དབྱིབས་
དང་ཁ་དྲོག་སོགས་སྟུག་ཅིང་གཟི་འོད་རབ་རྒྱ་འཕྲོ་བའི་མཚོད་རྣམས་དཔག་རྒྱ་མེད་
ཅིང་མཐའ་ཡས་པ་དང་བཅས་པའི་སྤྲིན་ཕུང་ཆེན་པོས་ནམ་མཁའི་ཁྲོན་ཐམས་ཅད་
འགངས་ཤིང་མཛེས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ནམ་མཁའི་རྒྱན་རྒྱ་ཕྱར་བ་དེ་དག་ཀྱང་
སེམས་ཅན་ཡོངས་ལ་ཕན་བདེ་འབའ་ཞིག་བཞེད་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་རང་
བཞིན་ཅན་གྱི་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་རྣམས་ལ་དབུལ་བར་བགྱིའོ། །ཡང་ས་གཞི་

ལེགས་པར་བསྟར་བ་སྟོན་ཆུས་བྱགས་ཤིང་མེ་རྟོག་བཟུམ་པའི་གཞིར་གཞལ་མེད་
 གྱི་སོ་བྱང་ཞེས་ས་གཞི་བསྟར་བ་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་མཆོད་པར་བསྟུས་ནས་འགའ་
 ཞིག་འཆད་དོ། །

གདུགས་ཀྱི་མཆོད་པ་ནི། རྒྱ་རིན་ཆེན་སྣ་ཆོགས་ལས་ཟུབ་ཅིང་ཉི་མའི་འོད་ཀྱི་
 ཆོ་གདུང་སོགས་སྟོབ་པར་བྱེད་པའི་གདུགས་མངོས་ཤིང་སྟོང་དུ་སྟུག་པ་གསེར་གྱི་
 ཡུ་བ་རིང་ཞིང་དྲང་བ་ཅན། མཐའ་སྟོར་གྱི་ཁོར་ཁོར་ཡུག་ཐམས་ཅད་དུ་ཟུ་རྟོག་
 གི་སྤོང་བ་ལ་སོགས་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དུ་མས་སྤྲུལ་
 ཤིང་མངོས་པར་བརྒྱན་པ་དབྱིབས་ལེགས་ཤིང་བལྟ་ན་སྟུག་པ་ཁྱེན་དུ་བསྐྱེད་པའི་
 རྒྱལ་གྱིས་སྤུབ་པ་ཡང་དུས་ཉག་དུ་སྤུབ་དབང་སྲས་དང་བཅས་པ་རྣམས་ལ་ལེགས་
 པར་དབྱལ་བར་བགྱོལ། །གསུམ་པ་སྟོན་ལམ་སྟོབས་ཀྱི་མཆོད་པ་ནི། དེ་ལས་གཞན་
 ཡང་སོགས་དེ། ཉེ་(ལ་ལ)ལྟར་མཆོད་ཇུས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འགའ་ཞིག་སྟོན་ནས་སྤྲུལ་
 ཡང་སྟོན་ལམ་ཀྱི་མཆོད་པར་བསྟུས་ཉེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་སྤྲུལ་མ་དེ་དག་ལས་གཞན་པ་
 ཡང་དེ་དག་བས་སྤུལ་དུ་བྱུང་ཞིང་ཁྱད་པར་དུ་འབགས་པའི་མཆོད་པའི་ཆོགས་རྩ་
 བོ་ཆེ་དང་རྩ་རྩ་དང་དྲང་དང་པི་མི་ལ་སོགས་པའི་རོལ་མོའི་རྣམ་གྲངས་སྟུ་རྒྱལ་
 དུག་ཅུ་རྩ་བཞི་ལས་རོལ་མོའི་བྱེ་བྲག་བཙོ་བརྒྱད་ཅེས་བཤད་པ་ལྟ་དུ་སྤྲུལ་སྟན་ཅིང་
 ཡིད་འཕྲོག་པ་དུ་མ་དང་། ལྷའི་བྱ་མོ་སོགས་ཀྱིས་མངོས་པའི་གར་དང་བཅས་པའི་
 སྤྱ་དབྱངས་སྟན་པ་ཡིད་དུ་འོང་བ་སྟོགས་པ་དང་ལྟན་པ། བྱེད་ལས་ཀྱི་ཁྱད་པར་
 སྤྱ་དབྱངས་དེ་དག་ན་ལམ་དུ་སོས་པ་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་སེམས་ཅན་སྟུག་བསྟུལ་ཅན་
 རྣམས་ཀྱི་སྟུག་བསྟུལ་སེལ་ཞིང་དགའ་བདེས་ཡིད་སིམ་པའམ་ཆོམ་པར་བྱེད་པའི་
 མཆོད་པའི་རྒྱན་སྤྱང་དབག་དུ་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱན་བསྟུལ་པའམ་བསྟུལ་བ་ལས་
 ཀྱང་སྟུག་པར་རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་ཀྱི་སྟན་གྱི་ལམ་དུ་རྒྱན་ཆད་པ་མེད་པར་སོ་སོར་
 གནས་པའམ་དེ་དག་གི་སྟན་སྤྱང་དུས་ཆད་པ་མེད་པར་སོ་སོར་འབྱུང་ཞིང་གནས་
 པར་གྱུར་ཅིག །དེ་བཞིན་དུ་སྤྱང་གི་ཆོས་གསུང་རབ་སྟེ་སྟོང་གསུམ་མམ་ཡན་ལག་

བརྩ་གཉིས་དང་རྟོགས་པའི་ཚས་འགོག་ལམ་གཉིས་སུ་གཏོགས་པའི་དམ་པའི་ཚས་
 དཀོན་མཆོག་ཐམས་ཅད་དང་དེའི་རྟེན་སྒྲིགས་བཅས་སྟགས་དང་། ཚས་སྐྱའི་རྟེན་
 རིང་བསྐལ་གྱི་སྦྱིང་པོ་ཅན་གྱི་མཆོད་རྟེན་ནམས་དང་། གཞུགས་སྐྱའི་རྟེན་རི་མོར་
 གྲིས་པ་འབྱར་རུ་དོད་པ་ལུགས་སུ་སྒྲགས་པའི་སྐུ་གཞུགས་སྟགས་ལ་རིན་ཆེན་མེ་
 ཏོག་སྟེ་རིན་པོ་ཆའི་ཆར་དང་མེ་ཏོག་གི་ཆར་དང་གོས་དང་རྒྱན་འབྲུ་དང་སྒྲན་ལ་
 སྟགས་པའི་མཆོད་ཇུས་གྱི་ཆར་པ་རུ་མ་རུས་སྲིད་པ་རི་སྲིད་གྱི་བར་རུ་ནམ་ཡང་
 རྒྱན་མི་འཆད་པར་(༥༥ན)འབབ་པར་ཤོག་ཅིག་ཅེས་པའོ། །དམ་ཚིག་གསུམ་རྒྱལ་
 ལས། དེ་ནས་མཆོད་པའི་ཉེར་བར་མཁོ་བའི་དངོས་པོ་རི་སྦྱིང་ཡོད་པ་འདི་ལྟ་
 རྟེ། ཐང་ལས་སྦྱོར་པ་དང་རྒྱ་ལས་སྦྱོར་པའི་རིན་པོ་ཆའི་རི་ལ་སྟགས་པ་དང་། རྒྱ་
 མཆོའི་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སྟགས་པ་ཉམས་དགའ་བ་བདག་པོ་མེད་ཅིང་ཡོངས་སུ་བརྒྱུང་
 བ་མེད་པ་མ་ལུས་པ་དེ་དག་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ན་ཡོད་པ་འདི་དག་རུས་
 ཐམས་ཅད་རུ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོངས་སུ་བསྟོ་
 བར་བྱའོ། །ཡོངས་སུ་བསྟོས་ནས་བདག་གི་བསོད་ནམས་གྱི་སྟོབས་དང་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་ནམས་གྱི་བྱིན་གྱིས་རྒྱབས་གྱིས་མཆོད་པའི་སྒྲིན་རབ་འབྱམས་མཆོག་རུ་
 རྒྱ་ཆེ་བ་ཚས་གྱི་དབྱིངས་རྒྱས་པར་འགོངས་པ་ནམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་
 ཅད་གྱི་འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རུ་རབ་རུ་འབྱུང་བར་གྱུར་ཅིག་ །ཅེས་བདག་པོས་
 མ་བརྒྱུད་བ་དང་སྟོན་ལམ་གྱི་མཆོད་པ་ཐུན་མོང་རུ་བསྟན་པ་དང་། དཀོན་མཆོག་
 རྒྱན་ལས་ཀྱང་། མདོ་སྟེ་ནམས་སུ་བརྟེན་པའི་རྒྱ་ཆེ་བའི་མཆོད་པའི་ལས་གང་
 འདི་ནམས་ལྷག་པའི་བསམ་པ་ཤིན་རུ་དྲག་པོས་དེ་ནམས་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནམས་ལ་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བར་བྱེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་རུ་དེས་
 རྩ་ཚིགས་པའི་མཆོད་པའི་ལས་ནམས་ཡོངས་སུ་སེམས་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་
 གོ། །འབྲེལ་པ་པལ་ཆེར་རུ་ཚིགས་བཅད་སྟེ་མ་རོལ་མའི་མཆོད་པ་དང་བྱི་མ་སྟོན་
 ལམ་གྱི་མཆོད་པའམ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་མཆོད་པར་འཆད་དོ། །

བཞི་པ་སྤྲོ་ན་མེད་པའི་མཆོད་པ་ནི། ཇི་ལྟར་འཇམ་དབྱངས་སོགས་ཏེ། དཔེ་
 ཇི་ལྟར་ན་འཇམ་དབྱངས་དང་ཀུན་རྒྱ་བཟང་པོ་ལ་སོགས་པ་དབང་ཐོབ་པའི་བྱང་
 རྒྱུ་མེམས་དཔལ་རྣམས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བཞེད་པའི་མཆོད་
 རྒྱུས་དཔག་རྒྱ་མེད་པ་ནས་མཁའ་(༥༥བ)གང་བར་སྤུལ་ནས་སྟོགས་བརྩའི་རྒྱལ་བ་
 རྣམས་ལ་འཁོར་གསུམ་བདེན་ཞེན་གྱི་དྲི་མས་མ་གོས་པའི་ཟག་མེད་གྱི་མཆོད་པ་སྤྲོ་
 ན་མེད་པས་མཆོད་པར་མཛད་པ་དེ་བཞིན་རྒྱ་བདག་གིས་ཀྱང་དེ་རྣམས་ཀྱི་མཆོད་
 པའི་རྒྱལ་རྒྱ་མོས་པ་ཅམ་བྱས་པའི་སྟོན་ནས་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་འགྲོ་བ་ཡོངས་ཀྱི་
 མགོན་པོ་སྤྲུལ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ལ་མཆོད་པར་བགྱིའོ། །ས་བརྩའི་དབང་ལྷག་
 རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་འབྲུལ་མཐའ་ཡས་པས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་མཆོད་རྒྱལ་ནི། དཀོན་
 མཆོག་ཏུ་ལ་ལའི་མདོར། མེ་རྟོག་པལ་ཆེར་མེ་རྟོག་སྤྲེལ་རེ་དང་། མེ་རྟོག་བཀོད་
 པའི་འོད་ཟེར་རབ་བགྱི་སྟེ། མེ་རྟོག་སྤྲེལ་ཆོགས་ཀུན་རྒྱ་བཀྲམ་བྱས་ནས། བདག་
 ཉིད་ཆེན་པོ་དེ་དག་རྒྱལ་བ་མཆོད་། ཅེས་སོགས་དང་། རྒྱལ་བ་མཆོད་པའི་རྣམ་
 འབྲུལ་ཏིང་ངེ་འཛིན། རྒྱལ་བ་ཀུན་ལ་མདོན་པར་སྤྲུབ་བྱེད་ཅིང་། ལག་པའི་
 མཐིལ་གྱིས་སྟོང་གསུམ་རྒྱས་བཀང་ཞིང་། རྒྱེས་བྲུ་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་མཆོད་པ་
 བྱེད། སྟོགས་བརྩུ་ཀུན་ན་མེ་རྟོག་བྲིང་བ་དང་། སྟོས་དང་བྱག་པ་རིན་ཆེན་རིན་
 ཆེ་བ། དེ་དག་བྱང་རྒྱུ་གིང་བྱང་བཞུགས་པ་ཡི། རྒྱལ་བ་མཆོད་མྱིར་ལག་པའི་
 མཐིལ་ནས་འབྱེད། ར་བཟའ་བྱེ་མ་རིན་ཆེན་ཇི་སྟེད་དང་། རྒྱལ་མཆོན་བ་དན་
 གདུགས་དམ་སྤྲེལ་ཆོགས་དང་། ཀགསར་གྱི་རྒྱན་དང་རིན་ཆེན་སྤྲེལ་རེ་དག ལག་
 མཐིལ་དེ་ནས་ཆར་རྒྱ་མདོན་པར་འབེབས། ཞེས་དང་། ལག་པའི་མཐིལ་ནས་
 མཆོད་པ་བསམ་ཡས་རྣམས། རྒྱལ་བ་གཅིག་ལ་དེ་དག་བྱེད་པ་ལྟར། རྒྱལ་བ་མ་
 ལུས་ཀུན་ལའང་དེ་བཞིན་ཏེ། གྲང་སྟོང་ཏིང་འཛིན་རྣམ་འབྲུལ་དེ་འདྲའོ། ཞེས་
 སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

ལྷ་པ་བསྟོད་པ་དབྱངས་ཀྱི་མཆོད་པ་ནི། ཡན་ཏན་རྒྱ་མཆོ་སོགས་ཏེ། རྒྱ་གསུང་

ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་ལྟར་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་ལ་(༥༩ན)ཟད་མི་ཤེས་པ་མངའ་བའི་
 སངས་རྒྱས་བྱང་ལེམས་རྣམས་ལ་བདག་གིས་དེ་དག་གི་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པ་
 བརྗོད་པའི་བསྟོད་དབྱངས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཀྱང་རྒྱ་མཚོ་ལྟར་མཐའ་ཡས་པས་བསྟོད་
 རོ། །དེ་ལྟར་བསྟོད་པའི་སྤྱ་དབྱངས་སྟན་པར་བསྐྱགས་པ་དེའི་རྒྱན་གྱི་མཚོད་པའི་
 སྤྱིན་ཚེགས་མཐའ་ཡས་པ་ནི་ཕྱིས་བསྟོད་དབྱངས་མ་བྱས་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་རྒྱལ་
 བ་སྤྱོད་བཅས་དེ་དག་ལ་ཉེ་དེ་དག་གི་ཐུགས་ཀྱི་ཡུལ་ལམ་སྟན་ལམ་དུ་འཕྲ་བྱང་
 ཏུ་ངེས་པར་ཡུལ་དུས་ཀྱན་ཏུ་རྒྱན་ཆད་པ་མེད་པར་བདག་གིས་རི་ལྟར་སྟོན་པ་དེ་
 བཞིན་དུ་འབྱུང་བར་ཐུར་ཅིག་ཅེས་པའོ། །དབྱངས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཅེས་པའི་དབྱངས་
 བྱིས་འཛིན་པ་སོགས་བརྟན་དང་ཡན་ལག་ནི་ཀ་མོད་སོགས་ཡིན་ལ་དེ་རེ་རེ་ལའང་
 ཡན་ལག་དུ་མ་ཡོད་པས་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་པར་འགྲེལ་ཆེན་དུ་གསུངས་
 ལ། དབྱངས་བརྟན་ནི། བར་མ་དྲང་སྟངས་འཛིན་དང་། འཁྱུག་ལྡན་ལྡན་སྟོ་
 གསལ་བ། །འཁོར་ཉན་པ་ཉེ་རྣམས་པ་བརྟན། ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་དང་། དར་རྒྱིག་
 སོགས་ལས་དབྱངས་ནི་དག་དང་ཡན་ལག་ནི་དེའི་རྒྱ་ལ་རྒྱན་སོགས་དང་རྒྱ་མཚོ་ནི་
 མང་པོའི་སྤྱ་སྤེལ་སྤེལ་རེ་རེ་ལ་མགོ་དཔག་དུ་མེད་པ་དང་མགོ་རེ་རེ་ལ་སྤེལ་དཔག་དུ་
 མེད་པར་མོས་ནས་བསྟོད་པའོ། །ཞེས་གསུངས། གསུང་རྒྱན་ལས་དབྱངས་ནི་སྐད་
 གསང་བསྟོད་པ་དང་ཡན་ལག་ནི་འབྱུར་བྱས་འདེགས་འཛིག་སོགས་རིགས་མང་པོ་
 ཡོད་ལ་དེའི་ཕྱིར་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །དེ་དག་ནི་བཟང་སྟོད་
 དུ། དེ་དག་བསྐྱགས་པ་ནི་ཟད་ཅེས་སོགས་གསུངས་པ་དང་འདྲ་ལ། དེའི་རྒྱ་མཚོན་
 གྱིས་འདི་ལ་དག་གི་ཕྱག་ཅེས་འོག་མ་ཕྱག་འཆོལ་བའི་ཡན་ལག་གི་ཁོངས་སུ་བལྟས་
 ཏི་མར་སྤེལ་ནས་འཆད་པའང་ཡོད་ངོ། །འདི་ལ་བཀུར་སྟེའི་མཚོད་པ་དང་སྤྱ་མ་
 རྣམས་ལ་རྟེན་པའི་མཚོད་པ་ཞེས་ཀྱང་གསུང་ངོ་། །(༥༩བ)དེ་ལྟར་དཀོན་མཚོག་
 ལ་མཚོད་པ་སྤེལ་བའི་པན་ཡོན་ནི། དཀོན་མཚོག་སྟོན་མེད། རིགས་པར་བཙོན་
 པ་དཀོན་མཚོག་གསུམ་རྣམས་ལ། སྟོར་བ་སྟོར་བ་མེད་པར་མཚོད་པས་ནས། །དེ་

དག་བདུད་བཞིའི་ལམ་ལས་རབ་འདས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སྒྲུ་མེད་ལྷུ་རུ་རེག་པར་
འགྱུར། ཁེམས་ཅན་མང་པོ་བཙོན་འགྲུས་འཇིན་བརྟག་སྟེ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་
ལ་མཆོད་པར་རབ་བྱས་ནས། །

ཟད་པའི་རྩས་ན་དམ་ཚིག་ཡོངས་བཟུང་བས། བརྟན་པར་ལྷན་པའི་འོད་ཟེར་
དེས་ཐོབ་པོ། ཞེས་དང་། ས་སྦྱིང་ལས་ཀྱང་། ཁམས་གསུམ་དག་ན་བདེ་ཞིང་སྦྱིང་
པ། དེ་ཀྱན་དཀོན་མཆོག་མཆོད་ལས་བྱུང་བའི། །དེ་བས་བདེ་སྦྱིང་འདོད་པ་ནམས་
ཀྱིས། ཏྲག་རུ་དཀོན་མཆོག་མཆོད་ལ་བཙོན་བྱ། ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ཕྱག་འཆའ་བའི་ཡན་ལག་ནི། རྩས་གསུམ་གཤེགས་པའི་སོགས་ཏེ།
དེ་ལ། མཆོག་གསུམ་ལ་ཕྱག་འཆའ་བ་ནི། འདས་མ་འོངས་ད་ལྟར་གྱི་རྩས་གསུམ་
རུ་བྱོན་གཤེགས་བཞུགས་པར་མཛད་པའི་རྣམས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱན་དང་ལྷང་དང་
རྟོགས་པས་བསྐྱས་པའི་དམ་པའི་ཚིག་དང་ཚོགས་ཀྱི་མཆོག་བྱང་ཁེམས་འཕགས་
པའི་དགེ་འདུན་དང་བཅས་པ་ཀྱན་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩལ་ལྷ་
རབ་ཀྱན་གྱི་གངས་རི་སྟེང་ཡོད་པ་དེ་སྟེང་གྱི་གངས་དང་མཉམ་པའི་ལྷས་སྤུལ་ཏེ་
ཡན་ལག་མ་ལྷ་ས་ལ་རབ་རུ་བརྟུང་ནས་ངག་གིས་ཕྱག་འཆའ་བའི་ཚོག་བཙོན་ཅིང་
ཡིད་གུས་པ་དང་བཅས་པས་ནི་བདག་གིས་ཕྱག་འཆའ་ལོ་ཞེས་བའོ། །དེའང་ལྷས་
རེ་རེ་ལ་ཡང་མགོ་དང་ལག་པ་དང་ལྗེ་དཔག་མེད་སྤུལ་ནས་ལྷས་རེ་རེས་ཀྱང་ཡན་
ལག་སྟེང་ལྷ་བརྟུང་པ་དང་ལྗེ་རེ་རེས་ཀྱང་བསྟོད་བསྐྱེད་བྱེད་པར་མོས་པ་སོགས་
དགོས་པར་བཤད་དོ། །འདི་བཟང་སྟོང་རུ། བཟང་པོ་སྟོང་པའི་སྟོན་ལམ་སྟོབས་
དག་གིས། །(༥༦)ན་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་དང་འདྲའོ། །

བྱང་ཁེམས་སྦྱེ་བའི་གཞི་སོགས་ལ་ཕྱག་འཆའ་བ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཁེམས་ཀྱི་གཞི་
སྟེ་ལྷུལ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཁེམས་དེ་བྱང་ཞིང་སྦྱེ་བའི་རྒྱ་ཐེག་པ་ཆེན་
པོའི་སྟེ་སྟོང་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱི་གཟུགས་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བཤེས་གཉེན་

སོགས་སེམས་དེ་སྐྱེ་བའི་བདག་པོའི་རྒྱུན་བྱེད་པའི་གང་ཟག་དང་། བྱང་ཆུབ་ཏུ་
 ཐུགས་བསྐྱེད་པའི་ས་རྒྱལ་དང་སྐྱེས་རབས་སོགས་སུ་བཤད་པའི་སྐྱེ་བའི་གནས་
 སོགས་ཏེ། རྫོགས་སངས་གང་ཏུ་བལྟམས་པ་དང་། གང་ཏུ་བྱང་ཆུབ་ལ་རེག་དང་།
 ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཉིས་ཀྱིས་བརྟན་པ་ལྟར་གྱི་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་རྣམས་
 དང་། བང་རིམ་བྱམ་པ་ཁ་ཁྱེར་སྟོག་ཤིང་ངམ་འཁོར་ལོ་གཏུགས་ལ་སོགས་པའི་
 དབྱིབས་ཀྱི་རྣམ་པར་འདུ་བྱས་ཤིང་ཚེས་སྐྱེའི་རིང་བསྐལ་སྐྱ་གདུང་གི་རིང་བསྐལ་
 སྐྱ་གདུང་ལྷངས་འབྲུ་ཙམ་གྱི་རིང་བསྐལ་སྐྱ་བལ་གྱི་རིང་བསྐལ་ཏེ་རིང་བསྐལ་རྣམ་
 པ་བཞི་འམ་དེ་བཞི་གང་ཏུང་གི་སྒྲིང་པོ་ཅན་གྱི་མཚོད་རྟེན་གནས་ཆེན་པོ་བརྒྱད་
 བ་བཞུགས་པ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལའང་བདག་གིས་ལྟས་མང་པོར་སྒྲུལ་ཏེ་
 ཐུག་འཆལ་བ་སྟེ། རྟེན་དང་འོག་དང་བར་དག་དང་། ཞེས་སོགས་ལྟར་རོ། །སོ་
 བར་གྱི་ཚིགས་སྐྱ་སྤྱིའི་མཁན་པོ་དང་དེ་བཞིན་ཏུ་བསྐྱབ་ཕྱོགས་སོགས་སྤྱིན་པའི་སྟོབ་
 དཔོན་དང་། བར་པའི་དོན་ཏུ་འབད་ཅིང་བཙོན་པའི་བརྒྱལ་ཞུགས་མཚོག་དང་
 ལུན་པ་ཉན་ཐོས་རང་རྒྱལ་བྱང་སེམས་སོ་སྐྱེ་རྣམས་དང་ཞེས་པ་འམ། ཡང་ན་
 སྐྱབས་ཕྱོགས་དང་དགེ་བསྟན་གྱི་ཕྱོགས་པ་སོགས་བརྒྱལ་ཞུགས་མཚོག་གི་སྤྱར་འཛིན་
 པ་རྣམས་ལའང་ཐུག་འཆལ་ལོ་ཞེས་པ་ལོ། །ཚོས་བརྒྱུ་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་
 སེམས་བསྐྱེད་(༥༥)སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་གཞི་ཡིན་པར་གསུངས་ལ།
 དེ་བཞི་ནི་རང་ལ་སེམས་བསྐྱེད་པར་བསྐྱལ་མཁན་སོགས་ཏེ། དེ་དག་པལ་ཆེར་
 བློ་གོང་གི་སེམས་བསྐྱེད་སྐྱེ་བའི་བདག་རྒྱུན་བྱེད་པའི་གང་ཟག་ཅས་པ་དེས་བཟུས་
 པ་ལོ། །མཚོད་རྟེན་བརྒྱད་ནི། སྐྱ་འབྲུངས་ཏུས་སྐྱ་བསྐྱ་སྐྱངས་པའི་མཚོད་རྟེན་ལེར་
 སྐྱའམ་ལུམ་པེར་ཟས་གཙང་གིས་བཞེངས་པ་སྟེ་འདི་ལ་བཟ་ཤིས་འབྱུང་བའམ་བདེ་
 གཤེགས་འབྱུང་བའང་ཟེར། སངས་རྒྱས་ཏུས་སྐྱ་བདུད་འདུལ་ལམ་བྱང་ཆུབ་མཚོད་
 རྟེན་གཟུགས་ཅན་སྒྲིང་པོས་བཞེངས་པ། རྟོན་པ་བྱུག་བདུལ་ཏུས་སྐྱ་ཚོ་འབྲུལ་
 མཚོད་རྟེན་རྟེ་ཏའི་ཆལ་ཏུ་ལི་ཙ་པི་རྣམས་ཀྱིས་བཞེངས་པ་སྟེ་འདི་ལ་སྐྱ་སྟེགས་

འདུལ་མཛད་མཛོད་རྟེན་ཡང་ཟེར། དཔྱེན་ཁྲུམ་མཛོད་རྟེན་འོད་མའི་ཚལ་དུ་མ་
 ཟླ་རྟེན་པས་བཞེངས་པ། ལྷ་བབས་མཛོད་རྟེན་གྲོང་ཁྱེར་གསལ་ལྷན་དུ་དེར་གནས་
 པ་དག་གིས་བཞེངས་པ་སྟེ་འདི་ལ་ལྷས་མཛོད་པའི་མཛོད་རྟེན་ཡང་ཟེར། ཚས་
 འཁོར་བསྐྱོར་ཆོ་བཟླ་གིས་སྐོ་མང་མ་ར་ཏ་མིར་ལྷ་སྟེས་བཞེངས་པ་སྟེ་འདི་ལ་ཡེ་
 ཤེས་མཛོད་རྟེན་ཡང་ཟེར། སྤྱི་ཆོའི་འདུ་བྱེད་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་ཆོ་ནམ་ཀུལ་མཛོད་
 རྟེན་ཡངས་པ་ཅན་དུ་བཞེངས་པ། ལྷ་འདས་མཛོད་རྟེན་ཅ་ཅན་དུ་བྱུང་ནམས་
 གྱིས་བཞེངས་པ་སྟེ་བརྒྱད་དོ། །དེ་ལྟར་གསལ་ཆེན་བརྒྱད་དུ་བཤད་ཀྱང་སྤྱིར་མཛོད་
 རྟེན་ལ། འདུན་པ་སྤྱར་ལོག་པའི་མཛོད་རྟེན། དབུ་སྤྱོད་གསལ་ཤིང་དུར་སྤྱོད་སྤངས་
 པའི་མཛོད་རྟེན། ལྷག་མོར་ལྷ་མེད་གེ་ལྷ་སྤྱལ་ནས་སྤང་ཆེན་སྦྱོན་པ་བདུལ་བ་ན་
 གྲོང་ཁྱེར་འདུལ་མཛད་མཛོད་རྟེན། སྤྱུས་སྤང་ཅི་སྤྱལ་ཏེ་ཤི་ནས་ལྷར་སྤྱེས་སྐབས་
 རྣམས་རྗེ་འབྱུང་བའི་མཛོད་རྟེན། ལེགས་སྤྱེས་མས་འོ་ལྷག་དངས་པ་ན་ཉེར་ཞི་རྒྱལ་
 བའི་མཛོད་རྟེན། དེགས་(ཡེན)ཅན་གསུམ་གྱི་དོན་མཛད་པ་ན་ནམ་དག་མཛོད་
 རྟེན་ལོགས་མང་དུ་ཡོད་པར་གསུངས་སོ། །ལྷག་འཆོལ་བའི་ཚུལ་ཞིབ་པར་སྤང་པོ་
 གསུམ་པའི་མདོ་ལས་འབྱུང་བ་ལྷ་ར་བྱ་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་གསལ་པས་ལྷག་འཆོལ་ན་
 ལུས་གྱི་ས་ཇི་ཅམ་ནོན་པའི་རུལ་གྱི་གངས་མཉམ་གྱི་འཁོར་རྒྱར་དུ་སྤྱེ་བའི་དག་ཅ་
 གསོག་ཅིང་དེ་སྟོགས་ལ་ཁོང་ཁོ་སྤྱེས་པ་སྟོགས་གྱིས་འཛོམས་པར་སྤང་ནམ་འབྱེད་
 དུ་གསུངས་ལ། བསྐྱབས་བདུས་གྱི་བསོད་ནམས་སྟེལ་བའི་སྐབས་སུ་ལྷག་མཛོད་ཡི་
 རང་སྟོགས་གྱི་ཕན་ཡོན་རྒྱ་ཆེར་བཤད་དོ། །

གསུམ་པ་སྐྱབས་སུ་འཁོ་བའི་ཡན་ལག་ནི། བྱང་ཆུབ་སྡིང་པོ་སྟོགས་ཏེ། ལེག་
 ཆེན་གྱི་སྐབས་འདིར་ནི་རུས་དེང་ནས་བཟུང་སྟེ་བྱང་ཆུབ་སྡིང་པོར་མཆིས་གྱི་བར་
 ཞེས་ཏེ། སྡིང་པོའི་སྤྱི་ནི་འོ་མའམ་ཞོའི་སྡིང་པོ་དང་མར་གྱི་སྡིང་པོ་ལྷ་བྱ་ཡིན་པར་
 འབྲེལ་ཆེན་དུ་གསུངས་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་བྱང་ཆུབ་སྡིང་པོ་དེ་ལ། གནས་གྱི་དབང་དུ་

བྱས་པའི་བྱང་ཆུབ་སྒྲིང་པོ་ནི་ཚས་སྐྱ་མདོན་དུ་བྱེད་པའི་གནས་ཏེ། ལོངས་སྤྱར་
 འཛང་བྱ་བའི་གནས་ལོག་མིན་དང་མཚོག་གི་སྤྱལ་སྤྱར་འཛང་བྱ་བའི་གནས་རྟོ་རྗེའི་
 གདན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་བྱང་ལྟ་བུའི་བྱང་ཆུབ་སྒྲིང་པོ་དེ་དང་དེར་མཆིས་པའམ་
 གཤེགས་ཀྱི་བར་དང་། རྟོགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བྱང་ཆུབ་སྒྲིང་པོ་ནི་བག་
 ཆགས་དང་བཅས་པའི་སྤྱིབ་པ་མཐའ་དག་སྤངས་པའི་ཕྱིར་དང་ཚས་ཐམས་ཅད་
 ཀྱི་གནས་ལུགས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཐུགས་སྤྲུལ་ཆུད་པའི་ཕྱིར་ན་བྱང་ཆུབ་སྤྱེ་དེ་ལྟ་བུའི་སྤྱི་
 མེད་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དེར་མཆིས་ཀྱི་བར་རམ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་སྐྱབས་ལྷལ་ཀྱང་
 བྱང་པར་ཅན་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་སྐྱབས་སྤྲུལ་མཆི་ཞིང་། ཐེག་པ་ཆེན་
 པོའི་ཚས་དགོན་མཚོག་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཕགས་པ་ཡི་དགེ་(༥༥)འདུན་
 ཀྱི་ཚོགས་རྣམས་ལའང་དེ་བཞིན་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སྒྲིང་པོའི་བར་དུ་སྐྱབས་སྤྲུལ་མཆིའོ་
 ཞེས་པ་ཡིན་ལ། ཚུལ་རི་ལྟར་སྐྱབས་སྤྲུལ་འགོ་ན། འཇིགས་པ་དང་སྤྲུག་བསྐལ་ལས་
 རྫོལ་བའི་རྟེན་ཉིད་དུ་ཡིད་ཀྱིས་འཛིན་ཅིང་རག་གིས་ཁས་ལེན་པ་སྟེ། རང་གཞན་
 མཐའ་དག་སྤྱིད་ཞིའི་བྱུད་པས་འཇིགས་ཤིང་ཉེན་པ་ན་དེ་ལས་སྦྱོབ་པའི་རུས་པ་
 སྤྲུལ་ཡོད་ན་དགོན་མཚོག་གསུམ་ལ་ཡོད་པར་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པའི་སྟོན་མ་ཅི་
 མཛད་ཁྱེད་ཤེས་ཀྱིས་སྟོ་གཏོད་ཅིང་སྒྲིང་ནས་བསྟན་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་
 སྐྱབས་སྤྲུལ་མཆི་བའམ་སྐྱབས་སྤྲུལ་འགོ་བ་ཡིན་ལ། སོ་སོར་སྐྱབས་སྤྲུལ་འགོ་ཚུལ་ཡང་།
 སངས་རྒྱས་དགོན་མཚོག་ནི་འཇིགས་པ་མེད་པའི་ལམ་སྟོན་པ་པོའམ་སྐྱབས་སྟོན་
 པ་པོ་དང་། ཚས་དགོན་མཚོག་ནི་འཇིགས་པ་མེད་པའི་ལམ་དངོས་སམ་སྐྱབས་
 དངོས་དང་། དགེ་འདུན་དགོན་མཚོག་ནི་འཇིགས་པ་མེད་པའི་ལམ་སྐྱབ་པའི་
 གྲོགས་སམ་སྐྱབས་སྐྱབ་པའི་གྲོགས་ཏེ་དེ་དང་དེ་དག་དུ་འཛིན་ཞིང་བསྟེན་པར་
 ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ལ། སྐྱབས་སྤྲུལ་མཆི་ཞེས་པའི་ངོས་ཚིག་ཀྱང་འཇིགས་པ་དང་སྤྲུག་
 བསྐལ་ལས་སྦྱོབ་པས་ན་སྐྱབས་དང་དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱབས་དེ་དབྱང་གཉེན་དུ་བཟུང་ནས་
 གང་ཞིག་གང་ལ་སྐྱབས་སྤྲུལ་འགོ་བ་དེ་ནི་དེའི་བཀའ་ལས་འདའ་བ་མ་ཡིན་པས་སོ་

ཞེས་པ་བཞིན་རུ་དེའི་བཀའ་བཞིན་རུ་ཡོངས་སུ་བསྐྱར་བ་ནི་མཆི་བའམ་འགྲོ་བའོ་
 ཞེས་བཤད་དོ། །དེའང་གཞན་རྒྱུད་ལ་བྱལ་བའི་གྲི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མཆོག་གསུམ་
 ལ་འཇིགས་པ་དང་སྤྱག་བསམ་ལས་སྒྲོལ་བའི་རྟེན་རུ་འཛིན་པ་རྒྱུའི་རྒྱབས་འགོ་དང་།
 རང་རྒྱུད་ལ་འབྱར་འབྱར་གྱི་མཆོག་གསུམ་ལ་འཇིགས་པ་དང་སྤྱག་བསམ་ལས་སྒྲོལ་
 བའི་རྟེན་རུ་འཛིན་པ་འབྲས་བུའི་རྒྱབས་འགོ་ཡིན་པར་གསུངས་ལ། རྒྱབས་འདིར་
 ཡང་དེ་ལྟ་བུའི་བྱལ་ལ་ན་བེན་དང་འབྱར་འབྱར་གྱི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་པོ་དམིགས་
 དུལ་རུ་བྱས་ཏེ་རྒྱབས་སུ་འགོ་དགོས་སོ། །རྒྱབས་འགོ་འདི་ཕྱག་འཆོལ་བ་དང་རྗེས་
 སུ་འབྲེལ་བས་ན་མཆོད་པའི་ཁོངས་སུ་བསུས་ནས་བཤད་པ་ཡོད་ལ། འབྲེལ་ཆེན་
 རུ་རྒྱལ་བཤགས་ཀྱི་སྒོན་འཁྲོར་བཤད་དོ། །གང་ལྟར་ཡང་སེམས་བརྐྱེད་དང་སྒོམ་
 པའི་བྱམ་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱལོ། །

བཞི་པ་རྒྱལ་པ་བཤགས་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས། བཤགས་ལུལ་མངོན་རུ་བྱ་བ།
 བཤགས་པ་བྱ་བ་དངོས་སོ། །དང་པོ་ནི། རྩོགས་རྣམས་ཀྱང་ན་སྟགས་ཏེ། བཤགས་
 ལུལ་རྩོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དབག་རུ་མེད་པ་རྣམས་ཀྱང་ན་བཞུགས་
 པ་ཡི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཙུག་ལྟན་འདས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་
 དཔའ་ཆེན་པོའི་ཆོགས་དང་བཅས་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྱག་བསམ་རྒྱ་དང་
 བཅས་པ་ལས་སྒྲོལ་བར་བཞེད་པའི་བྱགས་རྗེ་ཆེན་པོ་མངའ་བ་རྣམས་མངོན་རུ་བྱས་
 ལ། ཡིད་གྱིས་བཤགས་ལུལ་རྣམས་ལ་དད་ཅིང་གུས་པ་དང་བཅས་པས་སྐར་བྱས་
 གྱི་རྒྱལ་པ་ལ་འཁྱོད་པ་དྲག་པོ་དང་། སྦྱོང་ལམ་ལུས་གྱིས་བཀུད་ནས་ལག་གཉིས་
 ཐལ་མོ་སྐར་ཏེ་དག་གིས་རྒྱལ་པ་བཤགས་པའི་ཆོག་སྟན་ལམ་རུ་གསོལ་བ་ནི་ཞེས་
 པ་ལྟེ་ལུས་དག་གི་རིག་བྱེད་དང་བཅས་ཏེ་བསམ་པ་ཐག་པས་བཤགས་དགོས་པར་
 བརྟན་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་བཞི། ལུན་འབྱེན་པའི་སྟོབས། རྟེན་གྱི་སྟོབས། གཉེན་
 པོ་ཀྱན་རུ་སྦྱོང་པའི་སྟོབས། སོར་རྒྱུད་པའི་སྟོབས་སོ། །དང་པོ་ནི། རྩོག་མ་མེད་

ལྷན་སོགས་ཏེ། དེ་ལ། འདིར་འཁྲུང་པའི་སྟོབས་སམ་སྟན་འབྱེན་པའི་སྟོབས་དེ་
 ཉིད་ཅུང་ཟད་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ལ། ཏུས་དང་རྒྱ་སོགས་བརྒྱུད་པའི་སྟོན་སྟེན་
 པ་སྦྱར་བཤགས་པ་ནི། ཏུས་སོགས་མ་མེད་པ་སྟེ་དང་པོའི་(ལ་པ)མཐའ་ཐུག་པ་མེད་པ་
 དང་ལྷན་པའི་འཁོར་བར་འཁོར་བ་ནས་བརྒྱུད་སྟེ་རིམ་པར་བརྒྱུད་ནས་ད་ལྟར་གྱི་
 ཆོ་རབས་ཏེ་སྟེ་བ་འདི་འམ་སྟོན་གྱི་ཆོ་རབས་གཞན་དག་ཏུ། བྱེད་པ་པོ་བདག་གིས་
 རྒྱ་སྟེན་པའི་ལས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་མ་འཚལ་ཏེ་མ་ཤེས་ཤིང་ལས་འབྲས་ཀྱི་སྒྲུང་དོར་
 ལ་ཚོངས་པ་ཏུ་ད་འགྲོ་ལྟར་གྱུར་པའི་དབང་གིས། རོ་བོ་སྟེན་པ་མི་དགེ་བའི་སྟེན་
 བཅས་པ་དང་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་སྟོབས་བསྐྱུས་པ། རྟེན་ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་
 ཀྱི་སྟོན་སྟེན་རྒྱུར་བ་རང་གིས་དངོས་སུ་བཀྱིས་པ་འམ་གཞན་དག་ལ་བཀྱིད་ཏུ་སྦྱལ་བ་
 སྟེ་བྱེད་ཏུ་བརྟུག་པ་ཉིད་དང་ནི། ལས་དང་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྒྲིན་ལ་ཚོངས་པའི་གཏི་
 ཐུག་འབྲུལ་པས་བདག་རྒྱུད་ལོན་ཏེ་གཞན་གྱིས་སྟེན་པ་བྱས་པ་ལ་དགའ་བས་རྗེས་
 སུ་ཡི་རང་བ་གང་བཀྱིས་པའི་བཤགས་བྱའི་ཚོངས་པ་འམ་ཉེས་པ་དེ་ལ་ནི་རང་གིས་
 ཉེས་པར་མཐོང་ཞིང་རྟོགས་པར་བཀྱིས་ཏེ། བཤགས་ཚུལ་འཁྲུང་སེམས་བསྐྱེད་དེ་
 བསམ་པ་ཐག་པ་འམ་སྟེང་ཐག་པའི་སྟོན་སྟེན། བཤགས་ལུལ་མགོན་པོ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་
 པོ་དང་ལྷན་པ་རྣམས་ལ་མཐོལ་ཞིང་བཤགས་ཏེ་མི་འཆབ་ཅིང་མི་སྤྲེད་དོ་ཞེས་པ་
 སྟེ། དེ་དག་ནི་ཏུས་དང་རྒྱ་དང་རྣམ་པ་དང་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་སྟོན་སྟེན་བྱས་ཤིང་
 བསམས་པའི་སྟེན་པ་བཤགས་ཚུལ་སྦྱར་བཟུང་པ་ཡིན་ནོ། །འབྲེལ་ཆེན་ལྟར་ན།
 གཏི་ཐུག་འབྲུལ་པས་བདག་གཞོན་མྱིར། ཞེས་གཏི་ཐུག་འབྲུལ་པས་བྱས་པའི་
 སྟེན་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་སུ་བདག་ལ་སྟོན་ནས་གཞོན་པའི་མྱིར་དེ་ལྟ་བུའི་ཚོངས་
 པ་དེ་ནི་མཐོང་ཞེས་སྒྱུར་ཏེ་འཆད་དོ། །ཡུལ་མཆོག་ལ་བརྟེན་པའི་སྟེན་པ་མྱི་བ་བྱེ་
 ཐུག་ཏུ་བཤགས་པ་ནི། ཚོངས་པ་བདག་གིས་ཡུལ་སྒྲ་ན་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཞིང་
 རྒྱུད་པར་ཅན་དགོན་མཆོག་གསུམ་དང་ནི། བན་འདོགས་པའི་ཞིང་པ་དང་མཐའ་
 བཀའ་དྲིན་གྱི་ཞིང་སྒྲ་མ་སྟེ་(༥༠ན)མཁན་སྟོབ་གཞན་གང་ཡང་རྒྱུད་པ་དག་ལ་འང་

དམིགས་ཏེ། རྩོམ་མོངས་དུག་གསུམ་གྱིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་པའི་སྐོན་པ་སྦྱར་བ་
 རྟིག་པ་འབྱུང་བའི་གནས་ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་གྱིས་གནོད་པའི་ལས་སམ་ནོངས་
 པའི་ལས་བགྱིས་པ་གང་ལགས་པ་དེ་ནི་རྣམ་སྟོན་མི་བཟད་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་འབྱིན་པའི་
 བྱེད་ལས་དང་ལྡན་པའི་སྤྱིར་སྤྱིར་འཁོར་བའི་སྤྱུག་བསྐལ་དང་ཁྱད་པར་རན་སོང་
 གི་སྤྱུག་བསྐལ་གྱི་རྒྱ་བྱེད་ཅིང་མཐོ་རིས་དང་ཐར་པའི་ལམ་གྱི་གཤམ་བྱེད་པ་སོགས་
 གྱི་ཆ་ནས་ཉེས་པ་དུ་མའི་སྦྱོན་ཆགས་པ་ཞེས་སམ། ཡང་ན་དཔུལ་སོགས་གྱི་སྤྱུག་
 བསྐལ་སྦྱེད་བྱེད་གྱི་རྒྱ་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པའི་ཉེས་པ་དུ་མའི་སྦྱོན་ཆགས་པའི་
 རྟིག་པ་ཅན་བདག་གིས་རྟིག་པ་མི་དགེ་བའི་ལས་གང་ཤིན་ཏུ་ཁྱེ་ཞིང་མནར་མེད་
 སོགས་གྱི་སྤྱུག་བསྐལ་དུག་ལ་ཡུན་རིང་བ་སྦྱེད་པས་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་པ་བགྱིས་པ་
 དེ་ཐམས་ཅད། བཤགས་ཡུལ་རན་སོང་དང་འཁོར་བ་ནས་མཐོ་རིས་དང་ཐར་པའི་
 གནས་སུ་འདྲེན་པའི་འདྲེན་པ་བྱགས་ཇི་ཅན་རྣམས་གྱི་སྤྱུན་སྲུང་སོ་སོར་མཐོལ་ཞིང་
 བཤགས་པར་བགྱིའོ་ཞེས་པའོ། །འདི་དག་ནི་གསེར་འོད་ལས། བདག་གི་སྦྱོན་ཆད་
 རྟིག་པའི་ལས། ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་གང་བགྱིས་པ། རྟོབས་བརྩའི་སྤྱུན་སྲུང་བདག་
 མཆིས་ཏེ། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་བཤགས་པར་བགྱི། ཞེས་དང་། ལུས་གྱིས་བགྱིས་
 དང་ངག་གིས་སྦྱས། །ཡིད་གྱིས་རྣམ་པར་བསམས་པ་དང་། །ལས་རྣམས་བརྩམ་པོ་
 བགྱིས་པ་དག །དེ་དག་ཐམས་ཅད་བདག་འཆགས་སོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་
 ལྟར་ཡིན་ལ། ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་ཅེས་པ་དག་གི་དོན་ནི། དེ་ཉིད་ལས། བདག་གི་
 རྟིག་པའི་ལས་གང་དག །མི་འདོད་འབྲས་སུ་ཐོབ་བགྱིད་པ། ཞེས་པ་ལྟར་རན་སོང་
 གི་སྤྱུག་བསྐལ་སོགས་མི་འདོད་པའི་འབྲས་སུ་ཉེར་བར་(༤༡)བྱེད་པའི་རྩུ་མཚན་
 གྱིས་ཡིན་ལ། དེའི་ཚུལ་ཡང་ཆོམས་ལས། བྱིས་པ་ཤེས་རབ་རྒྱུད་ཏུ་དག །བདག་
 ལ་དག་བཞིན་བྱེད་པ་ཡིས། །གང་ཞིག་འབྲས་སུ་ཆ་འཕྱར་བའི། རྟིག་ཅན་ལས་ནི་
 སྦྱོད་པར་བྱེད། ཅེས་དང་། ལྷགས་ལས་གཡའ་ནི་ལངས་གྱུར་པ། །ལངས་པ་དེས་
 བྱི་དེ་ཉིད་ཟ། །དེ་བཞིན་མ་བརྟགས་བྱས་པ་ཡི། །རང་གིས་ལས་གྱིས་རན་འགྱོར་

འགྲོ། ཞེས་དང་། དུན་པ་ཉེར་བཞག་ལས་ཀྱང་། འཇིག་རྟེན་འདི་དང་པ་རོལ་
 གྱི། འཇིག་རྟེན་དེ་བཞིན་འབྲང་བའི་དགྲ། །དགྲ་ཡི་ནང་ལ་དགྲ་དང་པོ། །རན་
 མོང་ཐམས་ཅད་རྣམ་ཏྲོན་པ། །དུག་དང་མེ་དང་མཚོན་ལྟ་བུ། །རང་གི་བྱས་པ་
 རན་པ་ཡིན། །ཁྱོད་ཀྱི་ལས་ནི་བྱས་པ་དག །ཁྱོད་ནི་རྗེས་སུ་སྤྱོད་པ་ཡིན། ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་སྤྲིག་པ་བཤགས་ཚུལ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་རུ་བརྟན་པའི་
 སྐབས་འདིར། སྤང་བྱ་སྤྲིག་པའི་ཁྱད་པར་ལ། དུས་འཁོར་བ་ཐོག་མེད་ནས་ད་ལྟའི་
 བར་དུ། རྒྱ་མ་རིག་པ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་དུག་གསུམ་སྟགས་ཉོན་མོངས་པ་གང་དུང་
 གིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ། དུལ་མཚོག་གསུམ་དང་སྒྲ་མ་པ་མ་སྟགས་ལ་དམིགས་
 བྱས། གཞི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་རོ་བོ་མི་དགེ་བ་བཅུ་སྟགས་བཅས་རང་
 གིས་བསྐྱས་པའི་སྤྲིག་པ་དང་ལྟར་བ། སྤྱོར་བ་དངོས་སུ་རང་གིས་བྱས་པ་གཞན་ལ་
 བསྐྱལ་ནས་བྱེད་རུ་བཅུག་པ་རང་གཞན་གྱིས་བྱས་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་གསུམ་
 གྱིས་བསྐྱས་པ། བྱེད་ལས་འཁོར་བ་དང་རན་མོང་རུ་འཕེན་ཅིང་མཐོ་རིས་དང་ཐར་
 པ་ལ་ཞེགས་བྱེད་པ་སྟགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་ལྟར་པའོ། །སྤྱོད་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ནི།
 སྒྲ་མ་མཚོག་གསུམ་གྱི་སྤྲུལ་སྤྲུལ་མཚོད་བྱས་ནས། བསམ་པ་ཐག་པས་ཞེས་
 པ་ལྟར་སྤྲུལ་བྱས་ཀྱི་སྤྲིག་ལྟར་ལ་འགྲོད་སེམས་དྲག་པོ་དང་ཕྱིས་འབྱུང་རྒྱན་(༦༡)ན་
 གཙོད་པའི་སྒོམ་སེམས་བརྟན་པོ་དང་བཅས་པས་ལེགས་པར་བཤགས་ཏེ་ཅིས་ཀྱང་
 དག་གོ་སྟུམ་རུ་ཡིད་ཆེས་བསྐྱེད་པའོ། །

བཤགས་པའི་ཆོ་ག་ནི། གསེར་འོད་ལས་བྱུང་བའི་སངས་རྒྱས་རྒྱུད་གཉིས་སྟགས་
 ལྟར་རོ། །སྤྲིག་དང་བཅས་བཞིན་རུ་འཆི་བས་འཇིགས་ནས་ལྷུར་རུ་བསྐྱབ་པར་
 གསོལ་བ་ནི། དེ་ལ་སྤྲིག་པའི་ལས་དེ་བྱས་མ་ཐག་ལྷུར་རུ་མ་བཤགས་ན། བདག་
 ནི་སྤྲིག་པའི་ལས་དེ་མ་བྱང་བར་ཏེ་བཤགས་ནས་མ་ཟད་པའི་སྒོན་རུ་སེམས་རྒྱད་
 སྤྲིག་ལྟར་གིས་སྟགས་ཏེ་ཉེས་པ་དང་བཅས་བཞིན་རུ་ལྷུར་རུ་འགྲུམ་པར་སྟེ་འཆི་
 བར་འབྱུར་རུ་མཆི་ལ། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་སྤྲིག་པ་མ་བཤགས་གོང་རུ་ཤི་ན་ངན་འགྲོར་

སྟེན་ནས་སྟག་བསྐལ་དྲག་པོ་སྤྱད་པར་ངེས་པའི་ཕྱིར་དུ་ཐབས་རི་ལྟར་བྱས་ན་རྒྱ་
 རྟོག་པའི་ལས་འདི་དང་འབྲས་བྱ་དན་སོང་གི་སྟག་བསྐལ་འདི་ལས་ངེས་པར་ཏེ་
 གདོན་མི་ཟ་བར་ཐར་བར་འབྱུར་ཏེ་ཐར་དཀའ་བས་ན་དེ་ལས་ཐར་བའི་ཕྱིར་དུ་
 གིན་ཏུ་རིངས་པར་སྤྱར་བའི་ཚུལ་གྱིས་མི་དགེ་བའི་ལས་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པ་
 འདི་ལས་བསྐྱབ་ཏུ་གསོལ་ཞེས་རྟོག་པ་དང་སྟག་བསྐལ་གྱིས་འཇིགས་ནས་དཀོན་
 མཆོག་ལ་སྐྱབས་བཅའ་པའོ། །འགའ་ཞིག་གིས་འདིས་སྐྱབས་ཆོལ་དགོས་པའི་རྒྱ་
 མཆོན་བརྟན་ཞེས་རྟེན་གྱི་སྟོབས་ལ་སྤྱར་ནས་འཆད་ལ་འགྲེལ་པ་པལ་ཆེར་དུ་རྟོག་
 པ་དང་བཅས་བཞིན་དུ་འཆི་བས་འཇིགས་ནས་འགྱོད་པ་སྦྱོད་པ་ཞེས་སུ་ན་འབྱིན་
 པའི་སྟོབས་སུ་འཆད་ཀྱང་མི་འགལ་ཏེ། འགྱོད་པ་དང་བཅས་པས་སྐྱབས་ཆོལ་བ་
 ཡིན་པས་སོ། །དེ་ཙམ་སྤྱར་དུ་བསྐྱབ་ཅི་དགོས་རྟོག་པ་བཤགས་སོང་མེད་པར་ག་
 ལ་འཆི་སྟམ་ན། འདི་སྤྱང་ཙམ་གྱི་བར་དུ་མི་འོང་ངོ་ཞེས་ཡིད་ཆེས་བརྟན་པོ་སུས་
 ཀྱང་བྱར་མི་བྱང་བའི་འཆི་བདག་འདི་ནི་བདག་གིས་རྟོག་(༦༧)བསྟོད་སོགས་དང་ཆོ་
 འདིའི་བྱ་བ་གཞན་ཡང་སྤྲ་མ་བྱས་ཟིན་པ་དང་ད་དུང་བྱ་དགོས་པའི་བྱ་བ་ཕྱི་མ་མ་
 བྱས་པ་ལྟ་བུའི་དུས་ལ་མི་སྟོད་དེ་མི་སྟག་ཅིང་བྱ་བ་ཆར་མ་ཆར་ལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་
 མི་ལྟོས་པས་ན་རྟོག་བཤགས་སོགས་བྱ་ཡོང་མེད་པར་སྤྱར་དུ་མི་འཆི་བའི་ངེས་པ་
 མེད་དོ། །ནད་ལྟ་བུའི་འཆི་རྟེན་དྲག་པོས་མ་ཟིན་པས་ག་ལ་འཆི་སྟམ་ན། འབྱང་
 འབྲུགས་སོགས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ན་བ་དང་མིན་པར་སྟོབས་དང་ལང་ཆོ་ལྟར་ཞིང་
 བདེ་བར་གནས་པ་ཀུན་གྱིས་ཀྱང་བྱང་སྟེ་འཆི་རྟེན་མང་ཞིང་གསོན་རྟེན་ཀྱང་བ་
 སོགས་ཀྱི་ཕྱིར་ན་ང་དེ་རིང་མི་མཆོའོ་ཞེས་པ་དེ་ཙམ་ཡང་སྟོ་བྱར་བའི་ཆོལ་ཡིད་མི་
 བརྟན་ཏེ་ཡིད་ཆེས་བརྟན་པོ་བྱར་མི་བྱང་ལ། རྒྱ་དཔེ་དང་འགྲེལ་བར་ཡང་། སྟོ་
 བྱར་ཆོལ་ཞེས་པ་ལ། སྟོ་བྱར་སོག་ཆེན་ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་མ་བསམ་པར་མགོ་སྟོག་
 ཏུ་སོག་ཆེན་པོ་བབས་པ་དང་འདྲ་ལ་རྒྱུད་གིས་བཏབ་པའི་རྩའི་རྩ་བྱར་སོགས་དང་
 ཡང་འདྲ་བས་ན་སྤྱར་དུ་རྟོག་སྟོད་སོགས་དག་པའི་ལས་ལ་འབད་པར་བྱའོ་ཞེས་པ་

ལོངས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་དང་སྟོངས་དང་མངའ་བའ་སོགས་ཐམས་ཅད་མེད་པར་
 འཕྱར་བས་ན་རྟག་བརྟན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ལ་ཡིད་བརྟན་ཆ་ཙམ་ཡང་བྱར་མི་
 ཅུང་བ་དེ་དག་གི་ཆེད་དུ་ཆགས་སྤང་གིས་བསྐྱངས་པའི་རྟོག་པ་བསགས་པ་ནི་
 དོན་མེད་པའི་འབྲུལ་བའི་སྟམ་ནས་འཁྱོད་པ་སྦྱོད་པ་དང་། དཔེར་ན་མི་ལམ་གྱི་
 སྐབས་སུ་བདེ་ལྷག་འཕྱོར་རྒྱུ་ནི་ཆོགས་ཤིག་ཉམས་སུ་སྦྱོང་ཡང་གཉིད་སད་ཆོ་
 དེ་ཐམས་ཅད་དུན་པའི་ཡུལ་ཙམ་(༤༥བ)དུ་འཕྱར་གྱི་དངོས་སུ་མཐོང་ཞིང་ཉམས་
 སུ་སྦྱོང་བར་མི་འཕྱར་བ་དེ་བཞིན་དུ་མི་ལམ་ལྟ་བུའི་ཆོ་འདིར་གཉེན་མཛའ་བཤེས་
 དང་ལྟན་ཅིག་དུ་ཟས་གོས་ལོར་སོགས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ནས་བདེ་སྦྱོང་སྦྱང་བ་དང་།
 དག་དང་ལྟན་ཅིག་དུ་ཁྱོད་འབྲུགས་འཐབ་ཚད་སོགས་བྱས་པས་རྟོག་བསམ་སྦྱང་བ་
 ལྟ་བུའི་བདེ་ལྷག་དང་དེའི་རྒྱར་ཡུར་པའི་ཟག་བཙས་གྱི་དངོས་པོ་གང་དང་གང་
 སྦྱང་པ་དེ་དང་དེ་ཐམས་ཅད་སྤྱིས་འཆི་བར་འཕྱར་བའི་ཆོ་མི་ལམ་མི་བཞིན་པ་ན་
 སད་པ་ལྟར་སྤར་དེ་དང་དེ་ལྟ་བུ་སྦྱང་ངོ་ཞེས་དུན་པའི་ཡུལ་ཙམ་དུ་འཕྱར་གྱི་གང་
 དང་གང་འདས་པ་ཐམས་ཅད་མཐོང་ཞིང་སྦྱང་བར་མི་འཕྱར་ཏེ། དེའི་དུས་ན་སྦྱང་
 བྱ་དེ་དག་འགགས་ཟིན་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་གང་དང་གང་འདས་ཟིན་པ་དེ་
 ཐམས་ཅད་སྤར་མཐོང་ཞིང་སྦྱང་བར་མི་འཕྱར་བར་དུན་པའི་ཡུལ་དུ་འཕྱར་བ་
 ཙམ་དུ་ཟད་ལ་ནི་ཟིན་པའི་འོག་དུ་ནི་དུན་པ་ཙམ་ཡང་མེད་དོ། །དེས་ན་མི་ལམ་
 ལྟ་བུའི་ཆོ་སྤང་འདི་ཙམ་གྱི་རང་ལ་དོན་མེད་ཅིང་ཉེས་དམིགས་ཆེ་བའི་རྟོག་པ་སྤྱི་
 ཆོགས་གསོག་པ་འདི་མི་རིགས་པས་དེ་བས་ན་ད་ལྟ་ཉིད་ནས་ཆོས་འབའ་ཞིག་བྱ་
 དགོས་སྟམ་པའི་འཕེན་པ་ཡང་ཡང་གཏོང་ངོ། །ཆོ་འཕོས་ནས་སྦྱོ་བ་གཞན་དང་
 གཞན་བརྒྱུད་པའི་སྐབས་སུ་ཡིད་བརྟན་མི་ཅུང་བ་ལྟ་ཞོག་རེ་ཤིག་གསོན་པའི་ཆོ་
 ད་ལྟ་མངོན་སྟམ་དུ་གྲུབ་པ་འདི་ཉིད་ལའང་མཛའ་བ་དང་མི་མཛའ་བ་དུ་མ་ཞིག་
 ཆེའི་དུས་བྱས་ནས་སྤར་འདས་ལ། དེ་དག་དང་ལྟན་ཅིག་དུ་བདེ་ལྷག་སོགས་ཅི་
 དང་རི་ལྟ་བུ་ལ་སྦྱོད་པ་ཡང་འདས་པའི་ཕྱིར་ད་ལྟ་མཐོང་བ་དང་སྦྱང་བ་མེད་དེ།

མི་ལམ་གྱི་དཔེས་བསྟན་ཏེ་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་ཡིན་པས་སོ། །འོ་ན་དེ་དག་གི་
 འོན་ཏེ་ཕྱིག་པ་བསགས་པ་འང་མི་ཚྱུང་ངམ་ཞེ་ན། དགྲ་གཉེན་དེ་དག་གི་འོན་ཏེ་
 བྱས་པའི་ཕྱིག་པ་རྣམས་འདས་ཟིན་(༦༩ན)ཀྱང་ཕྱིག་པའི་ལས་དེ་དག་གི་རྣམ་སྤྲིན་
 མི་བཟད་པ་ཡང་བ་གཟོད་ཚུང་བར་འབྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མདུན་ན་སྟག་
 པའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་ཤིང་ལུས་ཀྱི་གྲིབ་མ་བཞིན་མི་འབྲལ་བར་ངེས་པ་སྟེ། རྒྱལ་
 བོ་ལ་གདམས་པར། མཛེའ་དང་མི་མཛེའི་འོན་ཏེ་སྤར་བྱས་པའི། དགོ་ཕྱིག་
 ལས་ནི་མི་ལམ་ཡུལ་བཞིན་སྤར། ཞེས་དང་། ད་ལྟ་རང་གི་གནས་པའི་རིང་འདི་
 ལ་འང་། དགའ་བཤེས་གཉེན་འདུན་མཛེའ་དང་མི་མཛེའ་དང་། བླ་ཆོད་མཐུན་
 དང་ཆན་གཞོན་རི་སྟེང་ཅིག ཤི་བ་མཛོང་ཞིང་ཐོས་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཞེས་དང་།
 དུས་ཀྱིས་ཉེན་ནས་རྒྱལ་བོ་འགྲོ་གྱུར་ན། འཁོར་དང་ལོངས་སྟོན་གཉེན་བཤེས་རྗེས་
 མི་འབྲང་། རྗེས་ཀྱི་དག་ནི་གང་དང་གར་རྗེས་ཀྱང་། ལས་ནི་གྲིབ་མ་བཞིན་དུ་
 རྗེས་སུ་འབྲང་། ཞེས་སོ། དེས་ན་དེ་དག་གི་འོན་ཏེ་ཕྱིག་པ་བྱས་པ་ལ་འགྲོད་པ་
 ཞེ་ཐག་པ་ནས་ཡང་ཡང་བསྟོམ་པར་བྱའོ། །ཕྱིག་པའི་རྣམ་སྤྲིན་མི་བཟད་པ་རྗེས་
 སུ་འབྲང་བར་མཛོང་ན་ཅིའི་སྤྱིར་ཕྱིག་པ་བྱས་ཤེ་ན། དེ་ལྟར་བདག་ཉིད་ནི་ནམ་
 འཆི་ངེས་པ་མེད་ལ་འཆི་བའི་ཆོ་ལུས་ལོངས་སྟོན་དགྲ་གཉེན་ཐམས་ཅད་པོར་ནས་
 ཡུད་ཅམ་གྱིས་སྟོ་བྱར་དུ་འགོ་བ་སྟོ་བྱར་བའི་མགོན་པོ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་བདག་གིས་
 རྟོགས་ཤིང་ངེས་པར་མ་གྱུར་པའི་དབང་གིས་དགོ་ཕྱིག་གི་འཇུག་ཕྱིག་ལ་ཆོངས་
 པའི་གཏི་མུག་དང་གཉེན་གྱི་ཚུགས་ལ་ཆགས་པའི་འདོད་ཆགས་དང་དགའི་ཚུགས་
 ལ་སྤང་བའི་ཞེ་སྤང་སྟེ་དེ་དག་གིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་སྟོག་གཙོད་སྟོགས་ཕྱིག་པ་
 མི་དགོ་བའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པ་དུ་མ་བྱས་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་ཕྱིག་པ་དེ་དག་གི་རྣམ་སྤྲིན་ནི་
 མི་བཟད་པའི་སྟུམ་དུ་འགྲོད་པ་ཡང་ཡང་སྟེང་པར་བྱའོ། །

ངེས་པར་འཆི་ཞིང་དེའི་ཆོ་སྐྱབས་གཞན་མེད་པ་ནི། འཆི་དགོས་ཀྱང་ཆོའི་ཆོད་
 མ་རྟོགས་པར་སྤྱར་(༦༩བ)དུ་ག་ལ་འཆི། དེ་ཅམ་འཇིགས་མི་དགོས་སོ་ཞེ་ན། ཉེན་

མཚན་ཀྱན་ཏུ་འགྲོ་འདུག་ཉལ་འཆག་གང་གི་སྐབས་སུ་ཡང་རུས་སྐད་ཅིག་ཙམ་
 ཡང་སྟོང་པའི་གོ་སྐབས་ཡོང་མེད་པར་ཞེས་སམ། ཡང་ན་རུས་ཉིན་མཚན་གཉིས་
 གཅིག་རྗེས་སུ་གཅིག་རེས་མོས་གྱི་རྩལ་དུ་འོང་བ་ལ་སྐད་ཅིག་ཙམ་ཡང་སྟོང་པའམ་
 ངལ་གསོ་བའི་སྐབས་ལྟ་སུ་ཡོང་ཡེ་མེད་པར་ཆོ་ཡི་འདུ་བྱེད་འདི་ནི་རྟག་ཏུ་འགོད་
 པའམ་གོད་པ་སྟེ་འབྲི་བའམ་འཛད་པར་འཕྱར་ཞིང་ཡར་ལ་རི་ཙམ་འཛད་པ་དེའི་
 ཆོད་ཙམ་གྱི་རྩར་ལ་སྟོན་པ་བྱེད་པ་ཡང་གྲུད་ནས་ཅུང་ཟད་ཙམ་འོང་བ་མེད་ན་
 བདག་ལྟ་སུ་རེས་པར་ལྷུར་དུ་འཆི་བར་རྒྱ་མཚན་ཅིས་མི་འཕྱར་ཏེ་འཕྱར་རེས་ལ།
 ཆོ་རིང་དུ་གནས་ཀྱང་གསོན་མཐའ་འཆི་བ་ལས་མ་འདས་ན་འཆི་བར་རེས་པ་དང་
 ནམ་འཆི་རེས་མེད་དུན་པའི་སྟོན་ནས་རྟག་ཏུ་དང་ལྷུར་དུ་རྟོག་པ་སྦྱོང་བ་དང་དག་
 བ་སྦྱབ་པ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །ཡང་འདིར་གོད་ཅིས་པ་འབྲི་ཞིང་འཛད་པའི་དོན་
 དང་འགོད་ཅིས་པ་ཉིན་མཚན་གྱིས་ཆོ་སོ་སོར་འགོད་པའི་དོན་ཡིན་ཞེས་འཆད་
 པའང་སྤང་ལ། ཆོ་རིང་དུ་འཕེལ་བའི་ཐབས་གྱིས་སྟོན་པའང་མེད་ཅིས་པའང་འདུག་
 གོ། །དེ་ལྟར་འདས་ཆེན་ལས། སྟོག་འདི་དག་སྤང་བ་དུ་མས་བསྐྱར་ཏེ་སྐད་ཅིག་
 རེ་རེར་ཉམས་པར་བྱེད་གྱི་འཕེལ་བར་བྱེད་པ་ནི་གང་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་དང་། མི་
 རྟག་པའི་གཏམ་ལས་ཀྱང་། ལྷག་རྒྱ་བཅད་པའི་རྒྱང་བཞིན་དུ། སྟོན་མེད་འབྲིད་
 པ་དང་བཅས་པས། ཀྱན་ཀྱང་འཆི་བའི་ལམ་ཁྱུགས་ན། ཁྲོ་བྱར་ཆོ་ལ་སུ་ཡིད་
 བརྟན། ཞེས་དང་། ཆོ་མས་ལས། དཔེར་ན་ཐགས་ནི་བརྒྱུད་བ་ལ། རྟུན་ནི་གང་
 དང་གང་བརྟག་པའི། རྟུན་གྱི་གཏིང་ལ་གཏུགས་པ་ལྟར། མི་རྣམས་སྟོག་ཀྱང་དེ་
 བཞིན་ནོ། ཞེས་སོ། །གཉེན་སྟགས་གྱི་དོན་དུ་རྟོག་ལས་བྱས་ཀྱང་དེ་དག་གིས་སྦྱག་
 བསལ་སྦྱོང་བའི་༡༩ན་གྲོགས་བྱེད་པས་འཇིགས་མི་དགོས་སོ་ཞེ་ན། རྩེ་བ་བྱི་མའི་
 རུས་སུ་སྦྱག་བསལ་སྦྱོང་བའི་གྲོགས་བྱེད་པ་མེད་པར་མ་ཟད་སྦྱེ་བ་འདི་ཉིད་དུ་ཡང་
 གྲོགས་བྱེད་པ་མེད་དེ། འདིར་རང་འཆི་བ་ལ་ཉེ་བར་སྦྱགས་པའི་ཆོ་བདག་ནི་གང་
 དུ་ནད་གྱིས་ཐེབས་པའི་མལ་ས་དེ་ན་འདུག་བཞིན་དུ་གཉེན་བཤེས་བཅེ་གསུང་ཅན་

བཅས་ཅད་དང་སྒྲིབ་པ་དང་ནད་གཡོག་ལྟ་བུ་པལ་འདོགས་བྱེད་པ་ཀུན་གྱིས་སྒྲིགས་
 མཐའ་བཅས་ཅད་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་ནས་འདུག་ཀྱང་སྟོག་འཆད་པ་ཡི་གནས་སྐབས་
 གྱི་ཚོར་བ་རྩལ་མོ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་དག་ནི་བདག་ཉིད་གཅིག་ཤུས་ཉམས་སུ་སྦྱང་
 བར་འལྱར་བ་ལས་གཉེན་བཤེས་སོགས་ཤུས་ཀྱང་རྩག་བསྐལ་གྱི་བགོ་སྐལ་ལེན་པ་
 དང་རྩག་བསྐལ་ལེལ་བའི་ཤོགས་བྱེད་ཐབས་མེད་ལ། དེར་མ་ཟད་ཤིན་ཏུ་འཛིགས་
 སུ་ཏུང་བའི་གཞུགས་ཅན་གྱི་གཤིན་རྗེའི་སོ་ཉམ་དངོས་སུ་ཟིན་ཏེ་སྤྲི་ཞགས་པས་
 བཅིངས་ནས་རང་གཅིག་ཤུར་འཁྱིད་པས་ཉམ་ཐག་པར་གྱུར་པ་ལ་གཉེན་གྱིས་ཅི་
 བན་ཞེས་པམ་གཉེན་པས་ཅི་ཞིག་པན་ལ་ཤོགས་མཛེང་བཤེས་ནམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཅི་
 ཞིག་པན་ཏེ་དེ་ལྟ་བུའི་རྩག་བསྐལ་ལ་སྤྲུལ་ཀྱང་བསྐལ་བ་མི་རྣམས་ལ།

འདིས་ནི་ཐིག་ཅན་ནམས་སྒྲིབ་ཀྱི་མར་ལྟ་ཞོག་འཆིག་ལྟ་བུའི་ཆོ་འདི་ཉིད་
 ཉུང་ལྟོག་འཆད་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཐུག་བསྐལ་ནི་རང་ཁོ་ནས་ལྷོང་དགོས་ཤིང་། ལྷོང་
 པར་ཐིག་པ་ཆོལ་ས་ཆེན་བསགས་པ་ཡིན་ན་ལྟོག་འགག་པའི་ཆོ་སྒྲིབ་ལྟར་གསུམ་
 འབྲུགས་པའི་སྟོབས་ལས་གནད་གཅོད་པའི་ཐུག་བསྐལ་ཀྱི་ཐུག་རུ་མཆོན་ནོན་པོས་
 བཅད་པ་ལྟ་བུའི་ཆོར་བ་དྲག་པོ་བསྐྱར་མི་བཞོད་པ་དང་སྒྲོམ་པ་དང་ལྷས་ཆོ་བ་ལ་
 སོགས་པའི་ཐུག་བསྐལ་ཡང་ལྷོང་དགོས་པར་གསུངས་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་ཐུག་བསྐལ་དེ་
 དག་གྲང་རང་གཅིག་ལྷས་ཉམས་སུ་བསྐྱར་བ་མ་གཏོགས་གཞིན་(༧༠)ལྟོགས་སོགས་
 ལྷས་གྲང་བསྐྱབ་ཐབས་མེད་དོ་ཞེས་བསྟན་ཏེ། མདོར་ན་དེའི་ཆོ་གནོད་ལྷེད་ཀྱི་རྒྱ་
 ཐིག་པ་རང་གིས་མ་སྤངས་ན་འབྲས་བུ་གནོད་པའི་ཐུག་བསྐལ་ལྷོང་ཆོ་ལྷས་གྲང་དེ་
 བསལ་ཐབས་མེད་ཅེས་བསྟན་པོ། །

འོན་དེའི་ཆོ་གང་གིས་མཐ་ཁིང་རྒྱུ་ཅེ་ན། དེའི་ཆོ་མཐ་དེས་པ་ནི་བསྐྱོད་
ནམས་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་དམ་པ་རྒྱབས་འགོ་དང་རྒྱུ་ཁྲིམས་དག་པ་ལྟ་བུའི་དམ་
པའི་ཆོས་གཅིག་ལྟ་ནི་རྒྱུ་ལས་ཀྱི་མཆོག་དང་མཁོན་ཀྱི་དམ་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ནའང་
བསྐྱོད་ནམས་དགེ་བའི་ལས་དེ་ཡང་ད་ལྟོན་བདག་གིས་མ་བསམས་ཤིང་རྒྱུད་ལ་

མ་བརྟེན་ཏི་ཞེས་པ་ལྟེ་འདི་དག་བ་མ་བསགས་པ་ལ་འགྲོད་པ་སྐྱེད་ཚུལ་ཡིན་ལ།
 མདོར་ན་དེའི་ཆོ་མཉན་བྱེད་གྱི་རྒྱ་དམ་པའི་ཆོས་རང་གིས་མ་བསྐྱབས་ན་དེ་ལས་
 གཞན་པའི་མཉན་བྱེད་གཞན་མེད་དོ་ཞེས་བསྟན་པ་ལོ། རྒྱལ་པོ་ལ་གདམས་པའི་
 མདོར། འགྲོ་བ་གཞན་དག་ཏུ་ནི་འགྲོ། མལ་གྱི་ཐ་མར་ནི་ཉལ། སྟོག་ནི་ཅུང་ཟད་
 ཅིག་ལུས། གཤམ་ཆེའི་སྐྱེས་བྱས་ནི་འཇིགས་ཤིང་སྟག། བྱུར་གྱི་དབང་ཏུ་ནི་སོང་།
 དབྱུགས་འབྱུ་བ་ནི་ཆད། ཁ་དང་སྟེ་ནི་གདངས། སོ་ནི་གཅིགས། བ་མ་དང་ཕུ་རུ་
 དང་སྤྱིར་མོ་དང་བྱ་དང་བྱ་མོས་ནི་བསྟོར། བོར་རྒྱམས་བཞོ་བཤའ་བྱ་ཞེས་ནི་ཟེར།
 གྱི་རུད་མ་གྱི་རུད་པ་གྱི་རུད་བྱ་ཞེས་ཟེར་བ་ན་དེའི་ཆོ་ཆོས་མ་གཏོགས་པ་སྐྱབས་
 གཞན་མེད་མགོན་གཞན་མེད་གནས་གཞན་མེད་དཔུང་གཉེན་གཞན་མེད་དོ། རྒྱལ་
 པོ་ཆེན་པོ་དེའི་ཆོ་དེའི་རུས་ན་ཆོས་ནི་སྤྱིར་དང་གནས་དང་མགོན་དང་རྟོན་པར་
 འབྱུར་རོ་ཞེས་སོགས་དང་། འཆི་བ་རྒྱམས་ཀྱང་འདི་ལྟར་སྟག་བསྐལ་ཏེ། གཉེན་
 བཤེས་ཆོགས་གྱིས་ཆོ་དེ་འདེབས་བྱེད་ཀྱང་། །དེ་ལ་ཉན་ལྟ་བསམ་པའི་ལུལ་མེད་
 དེ། གནད་གཅོད་པ་ནི་མཆོན་ཆས་གཏུབ་པ་འདྲ། ཞེས་དང་། རྒྱ་ཆེར་རོལ་བ་
 (༥༥ན)ལས་ཀྱང་། དག་བའི་ལས་བྱས་ཆེས་སུ་འབྲང་བྱེད་ཅིང་། བྱི་བཞིན་འབྲང་
 བར་བྱུར་པ་མ་གཏོགས་པ། འདུ་བྱས་དག་ལ་སྟོགས་ཡོད་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱབས་མེད་
 གཉེན་བཤེས་མེད་ཅིང་འཁོར་ཡང་མེད། ཅིས་དང་། བྱི་ཆོ་ག་ཏ་མི་ཉམས་ཀྱང་།
 ལྟ་ཅིག་ཇི་ལྟར་བྱོད་འབྱོར་ཀྱང་། གཤེགས་ནས་འཇིག་རྟེན་གཞན་བཞུད་ཆོ། ལྟ་
 དམ་ཐང་ལ་དགས་བཅོམ་ལྟར། གཅིག་བྱ་སྟས་མེད་བཅུན་མོ་མེད། རྩ་བཟའ་མ་
 མཆིས་བཤེས་མ་མཆིས། །དཔག་མེད་མཐུ་དཔུང་མངའ་ལགས་ཀྱང་། གཟིགས་
 སུ་མ་མཆིས་གསན་མ་མཆིས། གཅིག་ཙམ་ཉིད་ཅིག་བྱི་ཐག་གིས། ཆེས་སུ་འབྲང་
 བའང་མི་མངའ་ལོ། མདོར་ན་ཉིད་གྱི་མཆོན་ཙམ་ཡང་། །དེ་ཆོ་མེད་ན་གཞན་ཅི་
 སྟོས། ཞེས་གསུངས་སོ། འཇིགས་ཆེན་བརྒྱད་མར་འབྱུང་བ་དང་འཇིགས་པའི་
 རྒྱ་མཆོན་དཔེས་བསྟན་པ་ནི། མགོན་པོ་ཞེས་རྒྱབས་གནས་རྒྱམས་ལ་བོས་ནས་སྟོ་

གསུམ་གྱི་མྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་ཤོག་མྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བྱེད་པའི་བག་མེད་པའི་
 དབང་ཏུ་ལྟར་པ་ཞེས་སམ་རྒྱགས་པ་ལྟས་བག་མེད་ཏུ་ལྟར་པ་བདག་གིས་ནི་འཆི་
 ཀར་ལོག་འཆད་པའི་ལྷག་བསྐལ་དང་གཤིན་ཆེའི་སོ་ཉམ་ཟེན་ཅིང་འབྲིད་པའི་ལྷག་
 བསྐལ་དང་ཤི་བའི་ལོག་ཏུ་རན་འགྲོར་ལྟར་བའི་ལྷག་བསྐལ་སོགས་འཇིགས་པ་ཆེན་
 སོ་གཅིག་ཆེས་ལྷ་གཅིག་བརྒྱད་མར་འབྱུང་བ་འདི་འདྲ་བ་ཡོད་པ་མ་འཁོལ་ཞིང་མ་
 ཤེས་ནས་མི་རྟག་ཅིང་རིང་ཏུ་མི་གནས་ལ་སྡིང་སོ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཆོ་ལྷན་
 འདིའི་རིང་ལ་ཟས་གོས་ཡོངས་སྤྱོད་སོགས་འཆོ་བའི་ཐབས་ཅམ་རྒྱབ་པ་དང་དགྲ་
 གཉེན་སོགས་དང་བཅས་པའི་ཆེད་དག་ཏུ་དགོས་པ་མེད་ལ་ཉེས་དམིགས་ཆེ་བའི་
 སྤྲིག་པ་མང་སོ་ཞིག་ཉེ་བར་བསྐྱབས་ཤིང་(༥༥)བསགས་སོ་ཞེས་འགྲོད་པ་སྦྱོད་པ་
 སྟེ་འདི་དག་སལ་ཆེར་ནི་སྤྲིག་པ་བྱས་པ་ལ་བསམས་ནས་འགྲོད་པ་སྟེ་བའི་ཚུལ་ཡིན་
 ལ། མདོར་ན་འཇིགས་པ་འབྱུང་བར་མ་ཤེས་ཀྱང་འཇིགས་རྒྱ་རང་གིས་བསྐྱབས་
 ཤིང་དེ་ཉིད་མ་སྦྱངས་ན་འཇིགས་པ་ལས་ཐར་ཐབས་མེད་ཅེས་བསྟན་པའོ། །དེ་
 ཅམ་ཏུ་འཇིགས་ཤིང་སེམས་བྲལ་བྱེད་ཅི་དགོས། ཐམས་ཅད་ལ་འབྱུང་བས་སོ་ཞེ་
 བ། དགོས་ཏེ། སྟེ་སོ་ཉེས་པ་ཅན་འགའ་ཞིག་ལ་རྒྱལ་པོའི་ཆད་པ་ཕོག་པས་ཡན་
 ལག་གཙོད་པའི་སར་དེ་རིང་སྐལ་མཉམ་གྱི་མི་འགའ་ཞིག་གིས་བྲིད་པར་ལྟར་པ་
 ན་དེ་ལ་རན་སོང་གི་ལྷག་བསྐལ་གྱི་ཆ་ཤས་ཅམ་ཞིག་མེད་ནའང་ཤིན་ཏུ་སྤྲག་ནས་
 བེད་པར་འབྱུར་ཁིང་སྒོམ་པས་གདུངས་ཏེ་ཁ་བསྐྱམས་པར་ལྟར་ལ་བཞིན་མདངས་
 ཉམས་པ་དང་མིག་རྩ་རན་པ་སྟེ་ཉམ་ཐག་པའི་ལྷ་སྤངས་དང་ལྟས་སྐྱམ་ཁིང་འདར་
 ལ་སྟེ་ལྷགས་འདོན་པ་སོགས་སྟེ་མའི་རང་ཚུལ་ལས་རྣམས་འབྱུར་གཞན་ཏུ་འབྱུར་བར་
 སྤང་ན། དེ་ལྷ་ལུའི་འཇིགས་སྤྲག་དང་ལྷག་བསྐལ་གྱིས་བསྐྱན་ཏུ་མེད་ཅིང་དེ་ལས་
 ཆེས་ཆེར་འཇིགས་སྤྲག་དང་ལྷག་བསྐལ་ཆེ་བའི་དབྱལ་བའི་གནས་སུ་སྐལ་བ་མི་
 མཉམ་པའི་གཤིན་ཆེའི་སོ་ཉ་ཤིན་ཏུ་འཇིགས་འཇིགས་ལྷ་ལྟར་ལྟར་པའི་ཤ་ཚུགས་
 ཅན་གྱིས་བབྱང་བར་ལྟར་ཏེ་སྟེ་ཞགས་པས་བཅིངས་ལུས་ལ་ཐོ་བས་བསྐྱན་ནས་

འཕྲོག་དགོན་ཆོར་མ་སྐྱལ་པོ་ཅན་དང་པོར་ཐག་སྐྱལ་ཅན་ཏུ་ལྷུས་གཙོད་ཅིང་
 བརྟུང་སྟེ་རང་གཅིག་ལྷན་བྲིད་ནས་འཇིགས་ཤིང་སྐྱལ་པའི་སྤང་བ་ཆེན་པོའི་ནད་
 གྱིས་ཐེབས་པར་གྱུར་པའི་ཆོ་རབ་ཏུ་ཉམ་ཐག་ཅིང་བྲེད་ནས་སྤར་ལས་རྣམ་འཁྱར་
 གཞན་ཏུ་འཁྱར་བ་སྒྲོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་ཞེས་པའམ། ཡང་ན་འཇིགས་ཆེན་འཆི་ཀའི་
 ནད་དྲག་པོ་ཉིད་གྱིས་ཐེབས་པར་གྱུར་པ་ན་ཞེས་(༥༦ན)སྟུར། ཟུང་བའི་དང་འགྲེལ་
 པར། མི་གཙང་བྱུང་བ་སྒྲོས་སྒྲོས་ཅི་དགོས། ཞེས་གསུངས་ཏེ། བྲེད་ཅིང་ཉམ་
 ཐག་པས་བཤང་གཅི་ཤོར་བས་ལྷུས་ལ་བསྒྲོས་པ་ན་རྣམ་འཁྱར་གཞན་ཏུ་འཁྱར་
 བ་སྒྲོས་ཅི་དགོས་ཞེས་པའོ། །བཟང་སྟོང་གིས་ཁྲུས་པར། དེ་དང་པོར་ཤི་འཕྲོས་
 ནས་དབང་མེད་པར་བྲིད་དེ་སྐྱལ་བསྐལ་ཞིང་ཡིད་མི་བདེ་བར་གྱུར་པས་ཐུན་པ་
 ཐུན་ནག་ཆེན་པོར་ཁྲུགས་ཏེ་མི་ཚོད་གྱིས་འབྲིད་པ་བཞིན་ཏུ་འདི་སྐྱམ་ཏུ་སེམས་
 ཏེ། ཞེས་པ་ནས། དེ་ཡང་བདག་ཉིད་ཀྱི་མགུལ་ནས་ཞགས་པས་བརྟགས་པར་ཤེས་
 སོ་ཞེས་སོགས་གསུངས། དེས་ན་ད་ལྟ་ནས་རྒྱལ་བཤགས་དང་དགོ་སྐྱབ་ལ་འབད་
 པར་རིགས་སོ། །འཇིགས་ཆེན་དངོས་སུ་བྱུང་ཆོ་སྐྱབས་བཅའ་ཡང་མི་རྟེན་པ་ནི།
 འཆི་བའི་དུས་ཀྱི་ཆོ་སྐྱབས་བཅའ་བས་ཆོག་མོད་སྟམ་ན། དེ་ལྟའི་འཇིགས་སྐྱལ་གི་
 སྤང་བ་ཆེན་པོ་མདོན་གྱུར་ཏུ་བྱུང་བའི་ཆོ་ཀྱི་དུད་ཅེས་སྟེ་སྐགས་དང་བཅས་ཏེ་སྐྱེས་
 དུ་སྟོང་རྗེ་ཅན་སུ་ཞིག་གིས་གཤེན་རྗེའི་པོ་ཉམ་བཟུང་ཞིང་དཔུལ་བར་འགོ་བའི་
 འཇིགས་སྐྱལ་ཆེན་པོ་འདི་ལས་སོངས་ཤིང་ཉམ་ཐག་པ་བདག་ལེགས་པར་ཡོངས་
 སུ་སྟོབ་པར་བྲེད་པར་འཁྱར་ཞེས་ཤིན་ཏུ་འཇིགས་ཤིང་བྲེད་ཤ་ཐོན་པ་སྟེ་སྐྱལ་པའི་
 ཉམས་འཁྱར་ཐོན་ཏེ་མིག་ཙ་ཞན་པས་མིག་རབ་ཏུ་བགྲང་ནས་སྟོགས་བཞིན་བལྟས་
 ནས་སྐྱབས་དག་ཆོལ་བར་བྲེད་ལ། དེ་ལྟར་སྟོགས་བཞིན་སྐྱབས་བཅའ་ཡང་བསོད་
 ནས་མ་བསགས་ཤིང་སྐྱལ་པ་མི་དགོ་བའི་ལས་ཆབས་ཆེན་བསགས་པ་དག་ཡིན་
 ན་དེའི་ཆོ་སྐྱབས་གནས་སུ་ཡང་མེད་པར་མཐོང་ནས་ནི་དེ་ནས་སྤར་ཡང་བདེ་བས་
 ཀྱང་རྣམ་པ་ཀྱན་ཏུ་སེམས་ཁུམ་ཞིང་ཡི་སྐྱལ་པར་འཁྱར་རོ། །དེ་ལྟར་དཔུལ་བའི་

གནས་འཇིགས་སུ་རུང་(༥༥བ)བར་དངོས་སུ་ལྷུང་བའི་སྐབས་དེར་ཐིག་པ་ཆེན་པོ་
བསགས་པ་རྣམས་ལ་འཇིགས་པ་དེ་ལས་རྒྱུ་བ་པར་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་ཡོད་པ་
མ་ཡིན་ན་རུས་དེའི་ཆོ་བདག་གིས་རི་ལྷར་བྱ་སྟེ་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་རུས་པ་མེད་
པས་བརྒྱུག་ཐབས་སོགས་ཀྱི་ཐབས་ཅི་ཡང་བྱེད་རྒྱ་མེད་ལ་འཁྱོད་ཀྱང་བཙོས་ཐབས་
གཏན་ནས་མེད་དེ། རྒྱལ་པོ་ལ་གདམས་པ་ལས། གཤིན་རྗེའི་པོ་ཉ་ཤིན་ཏུ་འཇིགས་
པས་བསྐྱོར། བྱེད་ཤ་ཐོན་ནས་ཀུན་ཏུ་བལྟས་བྱས་ཀྱང་། བཤོན་སྐབས་བྱེད་པ་སུ་
ཡང་མ་མཐོང་སྟེ། ཤིན་ཏུ་འཇིགས་བཞིན་ཀུན་ཏུ་ཡི་ཐུག་སྟེ། བདག་ཉིད་གར་
འགྲོ་གཏོལ་མེད་པར་དོ་འབྱུང་། ཞེས་དང་། ཟུང་གི་མདོ་ལས་ཀྱང་། སྤུན་གྱི་ཕྱེ་
སེམས་ཅན་གང་དག་འཆི་བའི་རུས་ཀྱི་ཆོ་དམར་སྟེ་སྤྲུགས་འདོན་ཀྱང་ལེགས་པར་
བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་སུ་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་མ་གཏོགས་པ་དེ་དག་གི་རྒྱུ་བ་པར་
འཕྱར་བ་སུ་གང་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེས་ན་ད་ལྟ་ནས་བག་བྱོན་
བཟིས་ཏེ་འཇིགས་པ་དང་འབྲལ་བའི་རྒྱ་བྱང་པར་ཅན་དགོན་མཆོག་ལ་སྐབས་སུ་
འགྲོ་བ་སོགས་དགེ་བའི་ལས་འབད་པར་བྱ་དགོས་སོ་སྤུམ་པའི་དམ་བཅའ་དང་
དངོས་སུ་ཐིག་ཐོང་དགེ་སྦྱབ་ལའང་འཇུག་པར་བྱ་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་རྟེན་གྱི་ལྟ་བས་ནི། དེ་བས་རྒྱལ་བ་སོགས་ཏེ། དེ་ལ། སྤྱིར་དགོན་
མཆོག་གསུམ་ལ་སྐབས་སུ་འགྲོ་བ་ནི། བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་ལྷར་ངན་འགྲོར་དངོས་
སུ་སྟེ་བ་དང་སྟེས་པའི་ཆོ་སྐབས་མེད་ཅིང་བརྒྱུག་ཐབས་ཅི་ཡང་མེད་པའི་རྒྱ་མཆོན་
དེ་ལྟ་བས་ན། བདུད་བཞིའི་དག་ལས་རྒྱལ་བས་རྒྱལ་བ་འགྲོ་བའི་ཆོགས་ཏེ་རིང་
མེད་པ་ཡོངས་ཀྱི་ཡིད་བརྟན་པའི་གནས་སུ་ཕྱར་པའི་མགོན་གཅིག་ཏུ་ཕྱར་པ། བན་
བཏགས་མ་བཏགས་(༥༦ན)པའི་འགྲོ་བ་སྐབས་མེད་རྣམས་གནོད་པ་ཐམས་ཅད་
ལས་རྒྱུ་བས་པའི་དོན་ཏུ་བཙོན་འབྲས་བཙམས་པ་མཐར་ཐིན་པ། རང་འཇིགས་པ་
ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་ཞིང་གཞན་འཇིགས་པ་ལས་རྒྱུ་བ་པའི་རུས་མཐུ་སོགས་པ་མེད་
པ་མངའ་བས་སྐབས་ཆེན་པོ། མ་བཙོལ་ཡང་གཞན་གྱི་འཇིགས་པ་དང་ཐུག་བསྐྲལ་

མ་ལུས་པ་ཀུན་སེལ་བར་མཛད་པའི་རྒྱལ་བ་ན་མེད་པ་སངས་རྒྱལ་དཀོན་མཆོག་
 དེ་ཉིད་ལ་རུས་ཕྱིས་མ་འགྲུང་བར་དེ་རིང་ཉིད་ནས་བཟུང་སྟེ་བྱང་ཆུབ་སྒྲིང་པོའི་
 བར་དུ་རྒྱལ་བ་སུ་མཆོའོ། །རྒྱལ་བ་དེ་ཡི་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་ཅིང་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་པའི་
 དམ་པའི་ཆོས་གང་གདུལ་བྱས་རང་རྒྱུད་ལ་བསྟེན་ནས་ཉམས་སུ་གྲངས་ན་ཆགས་
 སོགས་ཉེན་མོངས་པའི་གཉེན་པོ་བྱེད་ཅིང་འཁོར་བའི་འཇིགས་པ་ཐམས་ཅད་སེལ་
 བར་བྱེད་པའི་ཆོས་དཀོན་མཆོག་དང་། འཕགས་པའི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་མཛད་
 པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཆོགས་ཏེ་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་ལ་ཡང་། རྩེ་སྤྲོས་
 པ་དེ་བཞིན་དུ་དེ་རིང་ཉིད་ནས་གཡོ་སྐྱེ་དང་ཐེ་ཆོམ་མེད་པའི་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་
 ཡང་དག་པས་རྒྱལ་བ་སུ་མཆོའོ་ཞེས་པའོ། །དེ་ལྟའི་མཆོག་གསུམ་ནི་ཐར་འདོད་ཀྱི་
 རྒྱལ་བ་ལྟ་ན་མེད་པ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། སངས་རྒྱལ་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ནི། ཐར་བ་
 འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱལ་བ། ཞེས་དང་། ཇི་མ་མེད་ཀྱིས་བྱིན་པས་ལྷས་པར། དཀོན་
 མཆོག་གསུམ་ཉིད་རྒྱལ་བ་ཡིན་མ་གཏོགས་པར། །ཁོ་མོའི་རྒྱལ་བ་རྟེན་སེམས་ཅན་
 འདི་ན་མེད། ཅེས་སོ། །དེ་ལྟར་སངས་རྒྱལ་སོགས་ལ་རྒྱལ་བ་སུ་འགྲོ་བ་ནི་འཇིགས་
 པ་ཐམས་ཅད་ལས་སྤྲོལ་བའི་མཆོག་སྟེ། ཉི་མའི་སྒྲིང་པོའི་མདོར། སངས་རྒྱལ་
 རྒྱལ་བ་སུ་སེམས་ཅན་སུ་འགྲོ་བ། །བདུད་རྣམས་བྱེ་བས་གསད་པར་(༤༡)མི་ལྷས་
 ཏེ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་ཤིང་སྒྲོ་ནི་འབྲུགས་ཟིན་ཡང་། །དེ་ནི་རེས་པར་སྟེ་བའི་པ་
 རོལ་འགྲོ། ཞེས་དང་། ཡང་མདོ་ལས། གང་དག་སངས་རྒྱལ་རྒྱལ་བ་འགྲོ་བ། །དེ་
 ནི་རན་འགྲོར་མི་འགྲོ་སྟེ། །ལྟ་ཡི་ལུས་ནི་སྤངས་ནས་ཀྱང་། །ལྟ་ཡི་ལུས་སུ་སྟེ་བར་
 འགྱུར། ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ལ་འང་རྒྱར་ནས་རན་
 འགྲོའི་འཇིགས་པ་ལས་བསྐྱལ་ནས་མཐོ་རིས་ཀྱི་རྟེན་ལ་འགྲོད་པར་གསུངས་སོ། །

ཁྱད་པར་སྤྲོན་ལམ་ཀྱི་རྟོགས་ཅན་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་རྒྱལ་བ་སུ་འགྲོ་བ་ནི།
 གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་རྣམས་ལ་ལུས་སྤུལ་ནས་རྒྱལ་བ་ཞུ་བ་སྟེ། བདག་ནི་
 རྒྱུར་འཁོར་བ་དང་ཁྱད་པར་དཔྱལ་སོགས་ངན་སོང་གི་སྤྱད་བསྐྱལ་གྱིས་འཇིགས་

པས་རྣམ་པར་སྐྱབ་ནས་ཀྱལ་སྐྱུ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ལ་བདག་
 ཉིད་ཀྱི་ལྷས་སོགས་ངེས་པར་འབྱལ་ཞིང་དེ་བཞིན་ཏུ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་
 ལའང་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཏེ་གཞན་གྱིས་བསྐྱལ་བ་ལྟ་བུས་མ་ཡིན་པར་བདག་རང་
 ཉིད་ཀྱི་སེམས་དང་བས་གཅེས་པར་བཟུང་བའི་བདག་གི་ལྷས་འདི་དབྱལ་བར་
 བཞུའོ། །ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་སྐོ་ནས་གཞན་དོན་མཛད་པའི་བསམ་པ་དང་སྦྱོང་
 པ་ཅུང་ཟད་ཅམ་ཡང་མ་འབྲལ་བ་མངའ་བའི་བདག་ཉིད་སྤྱིར་རྗེ་ཆེན་པོས་འགོ་
 བ་ཉམ་ཐག་པ་རྣམས་ལ་རུས་ཉག་ཏུ་སྦྱོར་རས་ཀྱིས་འཆོ་ཞིང་གཟིགས་པར་མཛད་
 པའི་མགོན་པོ་དེ་ལ་ཡང་རྒྱག་བསྐྱལ་གྱིས་འཇིགས་པས་ཉམ་ཐག་ཅིང་བེད་ནས་
 རྒྱར་ལངས་པས་སྐད་གསང་མཐོན་པོར་བཏེགས་པའི་ང་རོས་མཚན་ནས་བཛྲོད་
 དེ་འོ་དོད་འཕོད་ཀྱི་སྤྲིག་པ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པ་གི་མ་ཐག་ངན་སོང་གི་འཇིགས་པ་
 རྒྱུར་བར་ངེས་པ་བདག་ལ་བསྐྱབ་ཏུ་གསོལ་ཞེས་པའོ། །ལྷན་གྱིས་བྱལ་བ་དང་རྒྱན་
 མི་འཆད་པ་ཡིན་ལས་ཀྱི་སྐོ་(༥ན)ནས་གཞན་དོན་མཛད་པའི་ཐུགས་རྗེའི་སྦྱོང་པ་
 མ་འབྲལ་བ་ཅན་ཞེས་དར་རྒྱུ་ཏུའོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་འཕགས་པ་ནམ་མཁའི་སྤྱིར་
 པོ་དང་སེམས་དཔའ་ས་ཡི་སྤྱིར་པོ་དག་དང་ནི་འཕགས་པ་བྱམས་པ་དང་སེམས་
 དཔའ་ཆེན་པོ་སྤྱི་བ་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སེལ་བ་ལ་སོགས་པ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ལ་
 ཚད་མེད་པ་མངའ་བའི་མགོན་པོ་ས་བཅུའི་དབང་རྒྱག་ཆེན་པོ་མཚན་ནས་མ་སྦྱོས་
 པ་རྣམས་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་རྒྱལ་པས་འཆོལ་ཞིང་ཉམ་ཐག་པའི་སྐད་
 གདངས་ཀྱིས་སྤྱིར་ནས་འོ་དོད་འཕོད་ཀྱི་བདག་འཇིགས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་བསྐྱབ་
 ཏུ་གསོལ། །གཞན་རྒྱག་བསྐྱལ་བས་རྒྱག་བསྐྱལ་བར་འགྱུར་བས་ན་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་
 མགོན་ཞེས་འགྲེལ་ཆེན་ཏུའོ། །སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གང་ཞིག་མཐོང་བ་ཅམ་ནས་
 གཤིན་རྗེ་ཡི་སོ་ཉ་དཔུལ་བའི་སྤྱང་མ་རྣམས་དང་གནོད་སྦྱིན་དང་སྤྱིན་པོ་ལ་སོགས་
 པ་གཞན་ལ་གནོད་པ་བྱེད་འདོད་ཀྱི་སྐོ་ནས་སྤང་བའི་སེམས་དང་ལྷན་པ་རྣམས་
 རབ་ཏུ་འཇིགས་ཤིང་སྐྱབ་ནས་སྦྱོགས་བཞིར་འབྱེད་ཞིང་འགྲོས་པར་མཛད་པར་

བྱེད་པ་ཐུག་ན་རྩོམ་བསྐྱམས་པ་ཅན་དེ་ལའང་གྲུས་པས་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །འདིའི་
སྐྱབས་འགོ་ནི་རྟིག་བཤགས་ཀྱི་སྟོབས་ཡིན་ལ་སྤར་བཞུན་པ་ནི་སྦྱིར་སྐྱབས་སུ་འགོ་
བ་ཡིན་པས་མི་སྒྲོས་སོ། །

འགྲོད་པས་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ནི། མོངས་པ་བདག་ནི་སྟོན་ཆད་སངས་རྒྱས་
བྱང་སེམས་བྱིད་ནམས་ཀྱི་སྤྱགས་བཅེ་ཆེན་པོའི་སྟོན་ནས་རྟིག་པ་སྦྱོངས་ལ་དགེ་བ་
སྐྱབས་ཤིག་ཅེས་བསྟོན་ཞིང་བཀའ་སྤྱུལ་བ་ལས་འདས་པ་སྟེ་བཀའ་ནས་རྟིག་པའི་
ལས་ནི་བྱས་ཤིང་བསགས་ལ་དགེ་བ་མ་བྱས་པས་རྩལ་རིང་པོ་སྟོག་མ་མེད་པ་ནས་
སྦྱིར་འཁོར་བ་དང་བྱེད་པར་བན་སོང་གི་རྟིག་བསྐྱམས་དཔག་རྩ་མེད་པ་ཞིག་སྦྱོང་
ལ། དེ་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་རྟིག་པའི་འབྲས་བུ་མི་བཟད་(༥༥)པའི་འཇིགས་པ་ཆེས་ཆེར་
མཐོང་ནས་འཇིགས་ཤིང་སྤྱག་པར་ཡུར་པས་ན་དེར་བྱིན་ཆད་ནི་བཀའ་བཞིན་རྩ་
རྟིག་སྦྱོང་དགེ་སྐྱབ་ཚུལ་བཞིན་བྱེད་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྟོན་ནས་སྤྱགས་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་
ལྷན་པ་བྱིད་ནམས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆི་ལགས་ཀྱི་སྟོན་བསགས་པའི་རྟིག་པའི་འབྲས་
བུ་འཇིགས་པ་དང་རྟིག་བསྐྱམས་ཐམས་ཅད་སྤྱགས་རྩེའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡུར་བ་ཉིད་རྩ་
བསལ་རྩ་གསོལ་ཞེས་པའོ། །

གསུམ་པ་གཉེན་པོ་ཀུན་རྩ་སྦྱོང་པའི་སྟོབས་ལ་གཞིས། གཉེན་པོ་བསྟེན་དགོས་
པའི་རྒྱ་མཆན། གཉེན་པོ་བསྟེན་པ་དངོས་སོ། །དང་པོ་ནི། ཐ་མལ་ནད་ཀྱིས་
སོགས་ཏེ། དེ་ཡང་རྟིག་པའི་གཉེན་པོ་བསྟེན་པར་འབད་རིགས་པ་ལ། ཉན་གྱི་
དཔེས་གཉེན་པོ་བསྟེན་རིགས་པ་ནི། ད་ལྟར་སྐྱབས་སུ་སོང་བས་ཚོག་མོད་བཀའ་
ལྱང་མནོད་ཅི་དགོས་སྟུམ་ན། རྒྱང་དང་མཁྱིས་པ་སོགས་ཆ་མ་སྟོམས་པར་འབྱུང་
ཁམས་འབྱུགས་པ་རིང་རྩ་མི་གནས་པའི་ཐ་མལ་པའི་ནད་ཀྱིས་སྐབས་པ་ཅམ་ལ་
འཇིགས་ཤིང་སྤྱག་པར་ཡུར་ན་ཡང་དེ་བཙོས་པའི་ཐབས་སུ་སྤྲོད་པས་རི་ལྟར་བསྟོས་
པའི་རག་བཞིན་རྩ་སྤྲོད་དང་ཟས་དང་སྦྱོང་ལམ་སོགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཚུལ་བཞིན་རྩ་
བསྟེན་པར་བྱས་ནས་དེ་ལས་མི་འདའ་བར་བྱ་དགོས་ན། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་འདོད་

ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པའི་གཙོང་ནད་ཆེན་པོ་ཉེས་པ་བརྒྱ་ལྷག་མང་པོའི་
 འབྱུང་གནས་སུ་གྱུར་པ་ཡི་ནད་དྲག་པོ་སྤྲུལ་གྱིང་གསོ་དཀའ་བ་ཉིད་ཀྱིས་རྩལ་ཉག་
 ཏུ་སེམས་རྒྱུད་ལ་བཏབ་པ་ལ་ནད་དེ་སེལ་བའི་སྟུན་པ་མཚོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་
 ལས་མི་འདུལ་བར་རྩལ་བཞིན་དུ་གཉེན་པོ་བསྟེན་རིགས་པ་སྟོོས་ཀྱིང་ཅི་དགོས་ཏེ་
 ཉོན་མོངས་པའི་ནད་དེ་ནི་རྒྱུན་རིང་བ་གསོ་དཀའ་བ་རྩལ་བསྐལ་གྱི་ཟུག་རྩུ་དྲག་
 པོ་ཡང་སྟེད་པས་ན་ནད་སྤྲ་མ་ལས་ཀྱང་ཉེས་པ་ཆེ་ཞིང་སེལ་བྱེད་ཀྱི་(༥༦ན)གཉེན་
 པོ་འདྲ་ཆེད་དཀའ་བས་སོ། །རྒྱ་དཔེ་དང་འགྲེལ་པ་དག་ཏུ། བཞི་བརྒྱ་བཞི་ཡིས་
 ལྷག་པ་ཡི། ཉན་ཀྱིས་བཟུང་བ་སྟོོས་ཅི་དགོས། ཁྲིས་གསུངས་ལ། དེ་ནི་བཞི་ཡིས་
 ལྷག་པའི་བཞི་བརྒྱ་སྟེ། རྒྱང་མཁྲིས་བད་ཀན་འདུས་པ་བཞི་པོ་རེ་རེ་ལ་རྩལ་མིན་
 ཏུ་འཆི་བར་བརྒྱ་ཙ་རེ་རྩལ་སུ་འཆི་བ་རེ་རེ་སྟེ་ཐ་མལ་པའི་ནད་བཞི་བརྒྱ་ཙ་བཞི་
 ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་པའི་ནད་ལའང་རྩལ་གསུམ་རེ་རེ་བ་གསུམ་དང་
 ཆ་མཉམ་པ་གཅིག་སྟེ་བཞི་ལ་བྱེ་བའམ། ཡང་ན་རྩལ་གསུམ་ར་རྒྱལ་དང་བཞི་པོ་
 རེ་རེ་ལའང་རེ་ཞིག་གཉེན་པོ་མེད་པ་བརྒྱ་རེ་གཉེན་པོ་ཡོད་པ་རེ་རེ་སྟེ་ཉོན་མོངས་
 བཞི་བརྒྱ་ཙ་བཞིའི་ནད་ཅས་པའི་དོན་ཡིན་པར་འགྲེལ་པ་འགའ་ཞིག་ཏུ་བཤད་
 འོ། །ནད་དེ་ཉེས་པ་ཆེ་བ་དང་དེ་སེལ་བྱེད་ཀྱི་སྟུན་དགོན་པ་ནི། ཆགས་སོགས་
 ཉོན་མོངས་པའི་ནད་དེ་དག་ལས་གཅིག་གིས་ཀྱང་སྟེ་གཅིག་གཅིག་གིས་སམ་རེ་
 རེས་ཀྱང་འཛམ་གླིང་གི་ན་གནས་པའི་མི་ཀུན་དཔུལ་བ་སོགས་སུ་འབངས་ནས་
 རྩལ་བསྐལ་ཤུགས་དྲག་ལ་ཡུན་རིང་བས་བསྐྱུག་པར་བྱེད་ན་ཞེས་ཏེ། བྱང་སེམས་
 ལ་དམིགས་པའི་ཁོང་ཁྱོད་ཏུ་གཅིག་མི་བརྒྱའི་རྒྱུད་ལ་སྟེས་ན་བརྒྱ་པོ་དཔུལ་བར་
 སྟེ་ལ་དེ་བཞིན་དུ་འཛམ་གླིང་གི་མི་ཐམས་ཅད་ལ་སྟེས་ན་འདྲ་དེ་ཐམས་ཅད་དཔུལ་
 བར་འགོ་བས་མཚོན་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། སྐབས་འདིར་འགྲེལ་ཆེན་ཏུ། ཡུལ་ཀ་
 ཤའི་རྒྱལ་པོ་བསྐྱའི་རྩལ་སུ་འཛམ་གླིང་པ་ནམས་ནད་ཆེན་པོས་བཏབ་པ་ལ་ཉ་རོ་
 ཉི་ཏའི་ཤ་མ་ཆེད་ནས་རྒྱལ་པོས་དེར་སྟེ་བ་བྱངས་ནས་རང་གི་ཤས་ནད་གསོས་པ་

ལྷར་ཡིན་པར་བཤད་དེ་འཛམ་གླིང་གི་མི་ཀུན་ཐ་མལ་གྱི་ནད་གཅིག་གིས་བརྒྱག་
 པའི་དཔེས་མཆོན་པའོ། །(༤༧)ཉོན་མོངས་དེ་དག་གསོ་བའི་སྤྲུལ་གཉེན་པོ་ཟག་
 མེད་གྱི་ལམ་ཇི་ལྟར་བསྟེན་པའི་ཚུལ་སོགས་ནི་རྒྱལ་བའི་བཀའ་བཞེན་སྤྱབ་པ་ལས་
 གཞན་ནི་སྟོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རྣམས་ཀྱང་ནས་བཅའ་ཡང་སྤྲུལ་གྱང་
 བས་ཡང་མི་རྟོན་ན་སྟེ་ཤིན་ཏུ་དཀོན་པས་རྟོན་མི་སྲིད་དོ། །ཐ་མལ་གྱི་ནད་ལས་
 གྱང་ཉོན་མོངས་པའི་ནད་ཉེས་པ་ཆེ་བ་དང་དེ་སེལ་བྱེད་གྱི་སྤྲུལ་དང་སྤྲུལ་པ་རྟོན་
 དཀའ་བ་ནི། རྒྱན་པ་ཉེར་གཞག་ལས། བད་ཀན་ལ་སོགས་སྟོན་མ་ཡིན། སྟོན་
 གཞན་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་འདོད། བད་ཀན་སོགས་ཀྱིས་ངན་སོང་ཏུ། ཡིད་
 ཅན་སྟེ་བར་འཕྱར་མ་ཡིན། སེམས་ཀྱི་སྟོན་རྣམས་འདི་དག་གིས། ངན་སོང་
 སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན། དེ་ཕྱིར་དེ་དག་ཞི་བ་ཉིད། མཆོག་ཡིན་བད་ཀན་སོགས་
 འདིར་མིན། ཞེས་དང་། གང་སེམས་སྤྲུལ་པ་དེ་སྤྲུལ་པ། ལྷས་ཀྱི་སྤྲུལ་པ་སྤྲུལ་པ་
 མིན། ཡིད་འཆོས་པ་ནི་ཤེས་པར་དཀའ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

དེས་ན་སྤྲུལ་པ་མཆོག་གི་བཀའ་བཞེན་སྤྱབ་རིགས་པ་ནི། ཤིན་ཏུ་གསོ་དཀའ་
 བའི་ཉོན་མོངས་པའི་ནད་དེ་དག་གསོ་བའི་ཐབས་དེ་ལ་ནི་སྤྲུལ་པ་ཀུན་ལས་ཆེས་
 མཆོག་ཏུ་ཕྱུར་པའི་སྟོན་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉོན་མོངས་པའི་ནད་ཀྱི་ལྷག་ཏུ་
 ཐམས་ཅད་ཅད་ནས་འབྱེན་པར་མཛད་པ་ཡི་བཀའ་ལྟངས་ལས་ཇི་སྟེད་གསུངས་པ་
 ལྟར་གྱི་གཉེན་པོ་བྱད་པར་ཅན་བསྟེན་དགོས་པ་ལ་དེ་བསྟེན་པར་མི་བྱེད་པར་དེ་
 ལས་འདའ་བར་བྱེད་ཅིང་། དེ་ལས་གཞན་ཏུ་བྱེན་ཅི་ལོག་སྟུག་བསྐལ་གྱི་རྒྱ་འབའ་
 ཞིག་ལ་རྒྱས་རྟག་ཏུ་སེམས་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཐ་ཆད་པའི་རྒྱན་པོ་གཏི་ལྷག་ཅན་དམ་པ་
 རྣམས་ཀྱིས་ཆེས་ཆེར་སྤྲད་པར་བྱ་འོས་པའི་གནས་སུ་ཕྱུར་པ་སྟེ། སྟོབ་སྤྱིང་ལས།
 གང་ཞིག་སྟེ་དང་ཆ་ཤི་སེལ་བའི་བདུད་(ལ་ན་)ཅི་དེ། སྟོབ་པར་མི་བྱེད་མི་སྟོད་
 འཛིན་པར་མི་བྱེད་ན། དེ་དག་ཉེས་མང་གཏི་ལྷག་འཐིབ་པོས་བསྐྲད་པ་སྟེ། ལྷན་
 རིང་ནད་ཀྱིས་ཐེབས་པ་སྤྲུལ་ཆེན་མི་བསྟེན་བཞིན། ཞེས་སོ། །དེས་ན་སྤྲུལ་པ་

མཚུངས་ལྷ་མེད་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པས་སྐྱབས་སུ་
བབྱང་ནས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རི་སྐད་བསྟན་པ་ལྟར་དུ་གཉེན་པོ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྟེན་
ནས་ཉམས་སུ་གྱང་བར་རིགས་སོ། །

གཡང་སའི་དཔེས་གཉེན་པོ་བསྟེན་པར་རིགས་པ་ནི། འོན་ཏེ་བཀའ་ཁྱད་པས་
ཆོག་མོད། ཉམས་སུ་གྱངས་ནས་གཉེན་པོ་བསྟེན་པ་ལ་དེ་ཙམ་བསྐྱེམས་ཅི་དགོས་
སྟམ་ན། ཀང་ལས་ལྷང་ན་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་ཙམ་སྟེད་པར་ཁྱར་ཏེ་ན་བ་དང་
འཆི་བའི་སྐྱག་བསལ་ཙམ་འབྱུང་བའི་རི་དང་སྐག་ལ་སོགས་པའི་གཡང་ས་ཐ་མལ་
པ་ཆུང་དུ་ཙམ་ལའང་འགྲོ་འོང་ལ་སོགས་པའི་སྐྱབས་ཐམས་ཅད་དུ་དེར་ལྷང་གིས་
དོགས་ནས་རྟག་དུ་སྦྱོད་ལམ་བག་ཡོད་པར་བྱ་བའམ་ཕྱོག་ཆེར་བྱས་ཏེ་གནས་པར་
བྱ་དགོས་ན། དཔག་ཆད་སྟོང་དུ་ལྷང་བ་ཡི་ཞེས་ཏེ་དཔག་ཆད་སྟོང་སྐག་གི་ཆད་
ཀྱིས་བསྟན་ལ་དེ་ནི་གཡང་ས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་མཚོན་པའི་དོན་ནོ། །ཡང་ན་དཔག་
ཆད་སྟོང་སྐག་དུ་མ་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ་དཔག་ཆད་སྟོང་སྐག་གི་ཤུའི་ཆད་ཙམ་དུ་ཡོད་
པའི་འོག་དུ་ལྷང་བར་འབྱུར་ཏེ་མནར་མེད་ལ་སོགས་པ་ཡི་གཡང་ས་ཤིན་ཏུ་ཆེན་
པོར་བར་གྱི་བསྐལ་པ་གཅིག་ལྟ་བུའི་དུས་ལྟན་རིང་པོར་སྐྱག་བསལ་མི་བབྱང་པ་
སྟོང་དགོས་པ་དེ་འདྲ་བའི་གཡང་ས་ཉམས་ང་བ་དེར་ལྷང་གིས་དོགས་ནས་བག་ཕྱོག་
ཆེས་ཆེར་བྱ་དགོས་པ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་པས་ན་བག་མེད་སྐངས་ཏེ་ཤིན་ཏུ་བག་
ཡོད་པར་བྱས་ནས་ཐུལ་བའི་བཀའ་ལྷང་བཞིན་དུ་ལྷར་དུ་ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་
(༡༠བ)པོ་བསྟེན་པ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །དེའང་མཛོད་དུ། འདི་འོག་དཔག་ཆད་
སྟོང་སྐག་གི་ཤུ་ན་མནར་མེད་ཡོད་པར་གསུངས་ཤིང་། སའི་དངོས་གཞིར་འདི་ནས་
དཔག་ཆད་སྟམ་བྱི་ཉིས་སྟོང་ན་ཡང་སོས་ཡོད་ལ་དེ་ནས་དཔག་ཆད་བཞི་སྟོང་བཞི་
སྟོང་གིས་ཆོད་པ་ན་གཞན་བདུན་ཡོད་པ་དང་། ཡང་འདི་ནས་དཔག་ཆད་སྟམ་བྱི་
ཉིས་སྟོང་གི་འོག་ན་ཆུ་བྱར་ཅན་ཡོད་ལ་དེ་ནས་དཔག་ཆད་ཉིས་སྟོང་ཉིས་སྟོང་གིས་
ཆོད་པ་ན་གཞན་བདུན་ཡོད་པར་གསུངས་ཤིང་། ཆ་གང་གི་གནས་དང་པོ་གཉིས་

ཐད་སོར་ཡོད་པ་ནས་འོག་མ་གཉིས་ཀྱང་ཐད་སོར་ཡོད་པར་གསུངས་སོ། །འགའ་
 ཞིག་གིས་མཛོད་དང་ས་ལྗེ་ནས་དེ་ལྟར་བཤད་པ་གཉིས་འགའ་བར་དོགས་ནས་དེ་
 གཉིས་གཞུང་ཐ་དད་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པས་མི་འགའ་ཞེས་འགའ་སྤྱོད་མཛོད་ལ།
 འགའ་ཞིག་གིས་དེ་གཉིས་མི་འགའ་བར་སྐྱབ་ཅིང་། དེར་མ་ཟད་ས་ལྗེ་རང་ནས་ཆ་
 གང་གི་གནས་དེ་དག་གི་ཆོད་སོགས་དེ་ལྟར་བཤད་པ་མི་འགའ་བའི་རྒྱལ་ལེགས་
 པར་གསུང་རྟེ་གཞན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་བན་སོང་གི་གཡང་ས་ནས་ཐར་དཀའ་བ་ནི། སློབ་སྦྱང་ལས། གལ་
 རྟེ་སླ་སློ་དཔུལ་བའི་སྤྱང་མ་སྦྱོད་མཚུངས་སམ། །དུང་འགོ་པན་རྩལ་ཟ་བར་བྱེད་
 པའི་ནང་དག་ཏུ། སྦྱོ་བ་ཐོབ་པར་ལྷུར་ན་གང་གི་ཕྱིར་ཡང་ནི། །གཡང་དུ་ལྷུང་
 བར་འཕྱུར་བའི་ངང་རྒྱལ་དེ་ཉིད་བསྟན། །ཞེས་སོ། །ལྷུར་དུ་རྒྱག་པའི་གཞེན་པོ་
 བསྟེན་པ་ལ་འབད་རིགས་པ་ལ། ཆོ་ལ་ཡིད་བརྟན་མེད་པས་འཆི་བའི་འཇིགས་
 པ་ལས་ཐར་ཐབས་མེད་པ་ནི། རྒྱལ་པ་ཉེས་པ་ཆེ་ཡང་ད་ལྟ་རང་མི་འཆི་བས་ག་
 ལེར་བཤགས་པས་ཆོག་གོ་ཞེ་ན། མི་ཆོག་སྟེ། ཅིའི་ཕྱིར་ན། དེ་རིང་ཅམ་ཁོ་ན་ལ་
 བདག་མི་མཆིའོ་ཞེས་དེ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་གཞེན་པོ་ལ་མི་འབད་པར་ལེ་ལོའི་
 ངང་ལ་(༡)ན་སོས་དལ་དུ་བག་བརྒྱུད་ཉི་ཡིད་བདེ་བར་འདུག་པ་ནི་ནམ་པ་ཀུན་ཏུ་
 རིགས་པ་མ་ཡིན་རྟེ། དེ་རིང་ཅམ་ལའང་མི་འཆི་བའི་ཡིད་བརྟན་མེད་པས་བདག་
 ཉིད་ནི་གཉིས་མེད་པར་འཕྱུར་བའི་སང་གི་དུས་དེ་ནི་ངེས་པར་གདོན་མི་ཟ་བར་
 འབྱུང་བར་འཕྱུར་ལ་དེའང་ནམ་འབྱུང་གི་ངེས་པ་མེད་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ཀ་ནི་ཀའི་
 སྦྱང་ཡིག་ལས། །འཆི་བདག་སྤྱད་དང་མི་བཤེས་པས། །སློ་བྱར་དག་ཏུ་འབབ་འཕྱུར་
 བས། །སང་དག་བྱ་ཞེས་མ་གཞིས་པར། །དམ་པའི་ཆོས་ལ་བསྐྱར་རྟེ་མཛོད། །འདི་
 སང་དེ་ནི་འདི་བྱ་ཞེས། །བྱ་བ་མི་ལ་བཟང་པོ་མིན། །ནམ་ཞིག་ཁྱོད་ནི་མེད་འཕྱུར་
 བའི། །སང་དེ་གདོན་མི་ཟ་བར་འོང་། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ནམ་མཆི་ལ་ངེས་པ་མེད་
 པ་ངེས་ན་སོས་དལ་དུ་ལེ་ལོ་མི་བྱ་བར་དེ་རིང་ཉིད་ནས་ཉོན་མོངས་དང་རྒྱག་པའི་

གཉེན་པོ་ལ་འབད་པར་བྱཏོ། །འདིར་བདག་མེད་པ་རྒྱར་པའི་སང་གི་རུས་དེ་ངེས་
པར་འབྱུང་ཞེས་རྒྱར་དགོས་ཏེ་སྤྱིར་བདག་མེད་པའི་རུས་འབྱུང་ཞེས་པའི་དོན་མིན་
གྱི་སྒྲ་སྤྱི་ནམ་ཡིན་ཡང་དེ་རིང་གི་རུས་ཤིག་ལ་ཤི་ནས་མེད་པར་རྒྱར་པའི་སང་གི་
རུས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་དེའི་དོན་ཡིན་པས་སོ། །

དེ་ལྟ་ན་འང་འཆི་བ་ལ་འཇིགས་ཤིང་སྒྲག་པས་ཅི་ཕན། འཇིགས་མི་རིགས་སོ་ཞེ་
ན། གཞན་ཐམས་ཅད་འཆི་ཞིང་སྤིག་པའི་ལས་ཅན་ནམ་ངན་སོང་རུ་ལྟུང་ཡང་ཁྱོད་
ནི་མི་འཆི་ལོ། །ཤི་ན་འང་ངན་འགྲོར་མི་འགྲོ་བས་འཇིགས་མི་དགོས་སོ་ཞེས་བདག་
ལ་མི་འཇིགས་པ་སྐྱེས་བྱ་སུ་ཡིས་བྱིན་ཏེ་སྦྱིན་རུས་པ་སུ་ཡང་མེད་པའི་བྱིར་དང་།
དེར་མ་ཟད་དེ་དག་ལས་ཐར་བའི་ཐབས་ཤིག་ཡོད་ན་མི་འཇིགས་པར་སྤོང་རིགས་
ན་འང་འཆི་བའི་འཇིགས་པ་དང་སྤིག་ལྟུང་དང་བཅས་བཞིན་རུ་ཤི་བ་ངན་སོང་རུ་
ལྟུང་བའི་འཇིགས་པ་འདི་དག་ལས་ནི་ཐབས་ཅི་དང་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་བྱས་ན་ཡང་
(༡༧)ངའི་ལྟར་ན་ངེས་པར་ཐར་བར་འགྱུར་ཏེ་ཐར་ཐབས་གཏན་ནས་མེད་པའི་བྱིར་
གདོན་ཟ་བར་ཤི་ནས་མེད་པར་འགྱུར་ངེས་ལ་སྤིག་པའི་ལས་ཀྱིས་ངན་སོང་རུ་འང་
འགྲོ་བར་ངེས་པ་ཡིན་ན་སྤིག་པའི་གཉེན་པོ་ལ་མི་འབད་པར་རྒྱ་མཚན་ཅིའི་བྱིར་
བདག་ཡིད་བདེ་བར་སོ་སོ་དལ་རུ་བག་པལ་ནས་འདུག་སྟེ་འདུག་མི་རིགས་པས་
ད་ལྟ་ནས་གཉེན་པོ་བསྟེན་པ་ལ་འབད་པར་བྱ་དགོས་སོ་ཞེས་པའོ། །དཔེ་འགར།
ངའི་ལྟར་བདག་ཡིད་བདེ་བར་འདུག །ཅེས་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་མདོ་ལས། གསོན་པ་
ཐམས་ཅད་འཆི་བའི་མཐར་གདུགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་དང་། ཟླ་ངན་བསལ་བར་
ཡང་། སའམ་འོན་ཏེ་མཐོ་རིས་ན། སྦྱིས་ནས་ལ་ལ་མ་ཤི་བ། །འགའ་ཞིག་ཁྱོད་
ཀྱིས་མཐོང་བའམ། །ཐོས་སམ་འོན་ཏེ་ཐེ་ཚོམ་ཟ། །ཞེས་དང་། འདི་ལྟར་སྦྱིས་པ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི། །མདུན་ན་གནས་པ་འཆི་བ་སྟེ། །ཀྱན་ཀྱང་འཕོ་བར་གནས་པའི་
བྱིར། །ཟླ་ངན་བྱ་བར་འོས་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། ཀ་ནི་ཀའི་སྤིང་ཡིག་ལས། འཆི་
བདག་བརྟེ་བ་མེད་པ་ཅན། སྦྱིས་རྩལ་དོན་མེད་གསོད་ཀྱུར་པ། །གསོད་པ་མདོན་

རྩ་འོང་བཞིན་རྩ། །མཁམས་པ་སུ་ཞིག་བག་རྒྱུང་བྱེད། །དེ་སྤྲད་དཔལ་ཆེན་བཟོད་
མེད་དེས། །མདའ་ནི་མི་བཟད་འཆར་མེད་པ། །དེ་ནི་རི་སྤྲོད་མ་འཕངས་པ། །དེ་
སྤྲོད་རང་གི་དོན་ལ་འབོད། །ཅེས་སོ། །དེས་ནི་སྦྱོས་མཐའ་འཆི་བ་ལས་མ་འདས་
ཤིང་རྟོག་ཅན་རན་འགྱོར་འགྱོ་བ་ལས་ཀྱང་མ་འདས་པས་དེ་དག་ལ་འཇིགས་ཤིང་
སྒྲག་མི་དགོས་ཞེས་དབུགས་འབྱིན་པ་སྤྲུང་མེད་པར་བསྟན་ལ་དེས་ན་སྤྲོད་པ་
རྩ་བཀུ་བརྒྱུང་སྟེ་ཡིད་བདེ་བར་འདུག་པ་མི་རིགས་ཞེས་ཀྱང་བསྟན་ཏོ། །

ལོངས་སྤྱོད་དང་གཉེན་སྟགས་ལ་ཡིད་བརྟན་མེད་པས་ཆགས་མི་རིགས་པ་ནི།
བདག་ནི་འདོད་ཡོན་ལ་(ཡན)ཅི་དགར་སྤྱོད་ནས་གཉེན་དང་ལྟན་ཅིག་རྩ་ཡིད་
བདེ་བར་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འདུག་ཅེ་ན། རྟོན་ཆད་འཁོར་བ་ཐོག་མེད་ནས་ཡིད་བརྟན་
དང་སྤྲོད་པོ་མེད་ཅིང་སྤྱད་པས་མི་རོམས་པའི་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་
འདི་འདྲ་བ་དང་འདི་ལས་ལྷག་པའང་ཡང་ཡང་སྤྱོད་ཞིག་པར་ལྟར་ན། ད་རྩ་
ཐར་གྱི་དེ་ལས་བདག་ལ་ལྷག་པར་ལྟར་པ་སྤྲོད་པོ་དང་བཅས་པས་རོམས་ཤིང་ཆོམ་
པའང་སྤྱོད་ནས་པའི་ལོངས་སྤྱོད་བྱད་པར་རྩ་འཕགས་པ་ཅི་ཡོད་ན་སྟེ་ཅི་ཡང་མེད་
ན་བདག་ནི་ཡིད་བརྟན་མེད་པའི་ལོངས་སྤྱོད་དེ་ལ་མངོན་པར་ཆགས་ཤིང་ཞེན་
ནས་སྒྲ་མ་རྒྱལ་བ་སྤྲོས་དང་བཅས་པའི་བཀའ་ལས་འདས་ཤིང་འགལ་བར་བྱས་ནས་
ཤིན་རྩ་མི་རིགས་པའི་རྟོག་པ་ཆེན་པོ་བསགས་སོ་སྟམ་རྩ་འགྱོད་པ་དྲག་པོ་བསྤྱོད་དེ་
དེང་ནས་བཀའ་བཞིན་སྐྱབ་པ་ལ་འབད་པར་བྱ་རིགས་སོ་ཞེས་པའོ། །

བྱ་མོ་བདུན་གྱི་རྟོགས་བརྗོད་ལས། མི་ཡི་བདག་པོ་ལྟ་ལུ་ལས་སྟེང་ན། །བརྒྱ་
ཐག་སྤྱོད་རྩ་སྤྱོད་པར་མ་བྱས་པའི། །བདེ་བ་གཞན་ཡང་ཅི་ཡང་ཡོད་མིན་ཏེ། །ཞེས་
དང་། ལུ་ལ་ལ་ལྷག་པར་སྤྱོད་ཅིང་གོམས་པས་ནི། །དབང་པོ་ནམས་ནི་ལུ་ལ་གྱིས་
རོམས་པ་མེད། །ཅེས་སྟགས་དང་། སྟོབ་སྤྱོད་ལས་ཀྱང་། རྟོན་ཆད་ལན་མང་མ་
སྤྱོད་བདེ་བ་དེ་གང་ཞིག ཅེས་སྟགས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འདིས་ནི་འདོད་པའི་
ལོངས་སྤྱོད་པན་བདེའི་རྒྱར་མི་འཕྱུར་ཞིང་ཉེས་པའི་གཞིར་འགྲོ་བས་དེ་ལ་ཆགས་

ནས་ཡིད་བདེ་བར་འདུག་པ་མི་རིགས་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལྟར་འདུག་གཞིན་བཤེས་
 སྟོན་གྱིས་འཆི་དུས་སུ་ཕན་པའི་སྟོན་གྱི་དཔེ་དང་ལྟར་བདེ་བར་འདུག་མོ་སྟུང་ན།
 བདག་ཉིད་འཆོ་ཞིང་གསོན་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཆོ་སྟོན་ཚུ་བུར་ལྟ་བུ་འདི་དང་།
 དེ་བཞིན་དུ་ཕ་མ་སྟོན་གྱི་གཞིན་དང་མཛའ་(ལ་བ)བཤེས་ཀྱི་སྟོན་མོར་ལོངས་
 སྟོན་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱང་སྤངས་ནས་སྟོན་གྱིས་ཡང་མེད་པར་རང་གཅིག་ལུ་
 རྒྱས་མེད་ཅིང་ངེས་པ་མེད་པའི་སྟོན་གྱི་མེད་ཅིག་ལུ་རང་དབང་མེད་པར་ལས་
 ཀྱི་མྱི་བཞིན་དུ་ངེས་པར་འགྲོ་དགོས་པ་ཡིན་ན་མཛའ་བ་གཞིན་དང་མི་མཛའ་བ་
 དག་སྟོན་ཐམས་ཅད་ཀྱན་གྱིས་ཅི་ཞིག་ཅུང་ཉེ་སྐྱབས་དང་སྟོན་གྱི་དཔེ་ལྟར་
 མེད་ལ་ལོངས་སྟོན་སྟོན་གྱིས་ཀྱང་ཅི་ཡང་མི་ཕན་པས་ན་དེ་དག་ལ་ཆགས་ཤིང་
 ཞེན་པར་བྱེད་པ་ནི་དོན་མེད་ཅིང་མི་རིགས་པས་ད་ནི་ལམ་སྐྱབ་པ་ལ་ཅི་ནས་ཀྱང་
 འབད་པར་བྱ་རིགས་ཀྱི་དལ་བར་འདུག་པ་མི་རིགས་སོ། །

དེ་ལྟར་རྒྱལ་པོ་ལ་གདམས་པར། སྐད་ཅིག་ཅམ་ཡང་འབྲལ་བར་མི་ཤོད་
 པའི། གཞིན་དང་ལོར་རྩལ་ལུ་མཁར་ཀྱན་ལོར་ནས། བདག་ཉིད་གཅིག་ལུ་
 འཇིགས་པའི་ལམ་དུ་འགྲོ། རི་ཅམ་ཤིག་དང་བསྟོན་ནས་ལོར་བསགས་ཀྱང་། ཤིག་
 པའི་རྣམ་སྟོན་རྣམས་པ་བདག་ཉིད་འཁུར། བསགས་པའི་ལོར་ནི་ཁོང་དག་ལུ་ཆས་
 འཁུར། དེ་ཕྱིར་བསགས་པའི་ལོར་གྱིས་ཅི་ཞིག་ཕན། ཞེས་དང་། དཔེ་བྱ་གྱིས་
 ཞུས་པ་ལས་ཀྱང་། སྤྱིད་གསུམ་འཇིགས་པ་འདི་ན་བཤེས་ཀྱང་མེད། དེ་བཞིན་ལུ་
 དང་རྒྱུང་མ་རྩ་ལག་མེད། ལ་མ་སྐྱན་དང་ལུ་དང་རྒྱུང་མ་དང་། བཟན་དང་ལོར་
 དང་རྩ་ལག་ཆོགས་རྣམས་ཀྱི། ཤི་བའི་གཤེན་ཕྱིར་དེ་དག་འགྲོ་བ་མེད། ལས་
 རྣམས་རྩེས་སུ་འབྲང་ཞིང་བྱིས་པ་འགྲོ། ཞེས་དང་། ལུང་གཞིར། འཆི་བ་ལ་ནི་
 ལོར་རྩེས་འབྲང་མི་འཁུར། ཉེ་དུ་མ་ཡིན་སྟོན་མིན་ལུ་མ་ཡིན། ཞེས་སྟོན་
 དང་། འདི་ན་སྐྱེ་བ་ན་ཡང་གཅིག་ལུ་སྐྱེ། འཆི་བ་ན་ཡང་གཅིག་ལུ་འཆི་འཁུར་
 ཞིང་། གཅིག་ལུས་སྐྱུག་བསྐྱུག་ཉམས་སུ་འདིར་སྤྱོད་འཁུར། སྐྱེ་བོ་འཁོར་བར་

ཤོགས་ཡོད་མ་(༧༩ན)ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་གཉེན་པོ་བསྟེན་པ་དངོས་ནི། མི་དགེ་བ་ལས་སོགས་ཏེ། དེ་ལ།
བསམ་པའི་སྒོ་ནས་གཉེན་པོ་བསྟེན་པ་ནི། སུ་དང་ཅིས་ཀྱང་མི་ཕན་པས་ན་རྒྱ་
སྒོག་གཙོང་པ་ལ་སོགས་པ་ཐིག་པ་མི་དགེ་བ་བྱས་པ་ལས་འབྲས་བུ་དཔུལ་བ་ལ་
སོགས་པའི་སྐྱག་བསྐུལ་ངེས་པར་འབྱུང་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་འབྲས་བུ་སྐྱག་བསྐུལ་དང་
རྒྱ་མི་དགེ་བའི་ལས་དེ་ལས་ཐབས་ཇི་ལྟར་བྱས་ན་ངེས་པར་ཐར་བར་འབྱུར་ཞེས་
ཏུས་ཉིན་མཚན་རྟག་ཏུ་བདག་གིས་ནི་རྒྱ་མི་དགེ་བའི་ལས་ལས་འབྲས་བུ་ཡིད་ཏུ་
མི་འོང་བ་འབྱུང་བའི་ཚུལ་ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་བསྐྱེད་པ་འདི་ཉིད་འབའ་ཞིག་
ནས་པ་ཀྱན་ཏུ་བསམ་པའི་རིགས་ཀྱི་གཞན་ཆེ་འདི་དང་གཉེན་དང་འོངས་སྟོན་
སོགས་གང་ཡང་བསམ་པར་མི་རིགས་སོ་ཞེས་པ་སྟེ། ཏུས་རྟག་ཏུ་རྒྱ་ཐིག་པ་དང་
འབྲས་བུ་སྐྱག་བསྐུལ་ལས་ཐར་བའི་ཐབས་ཁོ་ན་བསམ་ནས་འཛེམ་བག་བྱ་དགོས་
པར་བསྟན་པའོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་རྒྱ་དགེ་བ་ལས་འབྲས་བུ་ཡིད་འོང་འབྱུང་བ་ལའང་
ཡིད་ཆེས་པའི་ངེས་ཤེས་བརྟན་པོ་བསྟེན་པའང་གིན་ཏུ་གལ་ཆེ་སྟེ། ལས་འབྲས་ཀྱི་
སྤང་དོར་ཚུལ་བཞིན་བྱེད་པའང་དེ་ལྟ་བུའི་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་ལ་རག་ལས་ཤིང་
འཁྱོད་སྒོམ་ཀྱི་བསམ་པ་དང་གཉེན་པོ་ཀྱན་ཏུ་སྟོན་པ་འབྱུང་བའང་དེ་ཉིད་ལ་རག་
ལས་སོ། །

རྒྱུ་གི་མདོར། གང་ཞིག་དགེ་བའི་ལས་བྱེད་པ། །དེ་ནི་དགེ་བར་འབྱུར་བ་
ཡིན། །གང་ཞིག་མི་དགའི་ལས་བྱེད་པ། །དེ་ཡང་སྐྱག་བསྐུལ་ཉིད་ཏུ་འབྱུར། །ཞེས་
དང་། ལས་བརྒྱ་པར་ཡང་། ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་བདེ་སྐྱག་ནི། །ལས་རྣམས་ཡིན་
པར་བྱབ་པས་གསུངས། །ལས་རྣམས་ཀྱང་ནི་སྤྲ་ཚོགས་ལ། །དེ་ཡིས་འགོ་འདི་
སྤྲ་ཚོགས་བྱས། །སྤྲ་ཚོགས་རྣམ་པར་འབྲས་ཤིང་འཇུག །ལས་ཀྱི་བྱ་བ་འདི་
ཆེའོ། །(༧༩བ)ཞེས་གསུངས། །འདི་ཡང་ཡང་བསམ་དགོས་པ་ནི། ལུང་རྣམ་འབྱེད་
ལས། སངས་རྒྱུས་བསྟན་པ་དྲན་བྱེད་ན། །ལུས་ཀྱི་ལས་དང་རག་ལས་དང་། །ཡིད་

གྱི་ལས་ལ་མང་རུ་ནི། །སོ་སོར་རྟོག་ཅིག་སྒྲ་གཅན་ཟིན། །འདི་ནི་དག་སྦྱོར་ལས་
ཡིན་ཏེ། །འདི་ལ་སྦྱོབས་ཤིག་སྒྲ་གཅན་ཟིན། །འདི་ལ་ཁྱོད་ནི་སྦྱོབ་བྱེད་ན། །དག་
བར་འཕྱར་ཞིང་ཤིག་ཟེད་ཡིན། །ཞེས་སོ། །ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་དེ་
འདྲ་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་ཞེས་བརྗོད་ལ་སྒྲིང་ནས་ཡིད་ཆེས་པའི་
དད་པ་ཡོད་ན་ཉེས་པ་དང་ལྟར་བས་ཀྱང་དཔྱུལ་བར་འཕེན་མི་རུས་པར་གསུངས་
ཏེ། བཞི་བཟུ་པར། །འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་ཡང་དག་ལྟ། །ཆེན་པོ་ལྟ་ལ་ཡོད་ཕྱར་པ། །དེ་
ནི་བསྐལ་པ་སྟོང་རུ་ཡང་། །རན་འཁྱར་འཁྱར་བར་མི་འཕྱར་རོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་
ལས་འབྲས་ལ་སྒྲིང་ཐག་པ་ནས་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་བརྟན་པོ་བསྐྱེད་དེ་ངེས་པ་རྟེན་
པའི་ཐབས་ལ་ཅི་ནས་ཀྱང་འབད་པ་གལ་ཆེ་ཞེ། །ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་སྒྲིང་ན་
ཤིག་པ་སྟོང་བ་དང་དག་བ་སྒྲུབ་པ་ལ་རང་གིས་འཇུག་པ་འོང་ཞིང་གཞན་པོ་ཀུན་
རུ་སྦྱོང་པའི་སྟོབས་ཀྱང་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ངེས་པར་འབྱུང་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

སྦྱོར་བའི་སྟོན་ནས་གཞན་པོ་བརྟེན་པ་ནི། བདག་ནི་པན་གནོད་ཀྱི་རྒྱ་དག་ཤིག་
གི་སྒྲ་དོར་ལ་ཚོངས་པའི་བྱིས་པ་མི་ཤེས་པ་མི་གསལ་བ་གཏི་མུག་གི་དབང་རུ་
ཕྱར་པས་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་སྟེ་བཅས་པའི་རྟེན་ཅན་ཡིན་མིན་གྱི་གང་
ཟག་སྒྲས་སྦྱང་ཀྱང་ཤིག་པར་འཕྱར་བ་མི་དག་བ་བཅུ་ལྟ་བུའམ། བཅས་པའི་ཤིག་
པ་སྟེ་སྟོན་པ་སྒྲངས་པ་བཅས་པའི་རྟེན་ཅན་ཁོ་ན་ལ་ཤིག་རུ་འཕྱར་བ་ཆང་འབྱུང་བ་
དང་སྤྱོད་ཀྱི་ཟས་ཟ་བ་ལྟ་བུའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་གང་ཡིན་པ་རྣམས་ལས་བྱ་བ་རན་པ་
གང་ཡང་(ལྟན)རུང་བ་ལུས་རག་ཡིད་གསུམ་ཅི་རིགས་པའི་སྟོན་ནས་བཞིས་པ་རྣམས་
ཞེས་བཤགས་བྱའི་ཉེས་པ་ངོས་བཟུང་ནས་མགོན་པོ་བྱགས་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་ལྟན་པ་
རྒྱལ་བ་སྐུས་དང་བཅས་པའི་སྦྱོན་སྦྱར་ཡིད་ཀྱིས་མངོན་སུམ་རུ་འཕོད་ནས་ལུས་
ཀྱིས་བརྟུང་དེ་ཐལ་མོ་སྦྱར་ནས་སྒྲིང་ཐག་པ་ནས་ཤིག་པའི་འབྲས་བྱ་སྦྱོར་འཕྱར་གྱི་
སྐྱུག་བསྐལ་ལ་འཇིགས་པའི་སེམས་ཀྱིས་འཁྱོད་པ་བྱགས་དྲག་དང་བཅས་པས་ཡང་
དང་ཡང་རུ་བྱག་འཆལ་ཏེ་ཤིག་པ་དང་ལྟར་བ་དེ་དང་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྦྱོན་པོ་

བདག་གིས་བྱས་སོ་ཞེས་ལས་སྒྲངས་པའི་སྒྲོ་ནས་སོ་སོར་མཐོལ་ཁྲིང་བཤགས་པར་
བཞུའོ་ཞེས་ལུས་ངག་གི་རིག་བྱེད་དང་བཅས་པའི་འགྲོད་སེམས་གྱིས་བཤགས་ཚུལ་
དངོས་བསྟན་པའོ། །དེ་ལྟར་ཐུག་འཆལ་ནས་རྒྱལ་པ་བཤགས་པ་ནི་ཉེ་བར་འཁོར་
གྱིས་ལུས་པ་ལས། ཐུག་འཆལ་ནས་རྒྱལ་པ་བཤགས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ།

མི་དགེ་བའི་གཉེན་པོར་དགེ་བའི་ལས་བྱས་པས་ཉེས་པ་ལས་སྒྲོལ་བ་ནི། ལུང་
རྣམ་འབྲེད་ལས། གང་གིས་རྒྱལ་པའི་ལས་བྱས་པ། །དགེ་བ་ཡིས་ནི་འགོག་བྱེད་
དེ། ཉེ་ཟླ་སྤྱིན་ལས་བྱུང་བ་བཞིན། །འདིག་ཉེན་འདིར་ནི་དེ་སྤང་འགྱུར། །ཞེས་
གསུངས་ལ། མ་སྤྱོད་དགའི་འགྲོད་པ་བསལ་བའི་མདོ་སྟགས་ལས་ཀྱང་གསུངས་
སོ། །བཞི་པ་སོར་ཚུད་པའི་སྟོབས་ནི། འདྲན་པ་ཞེས་སྟགས་ཏེ། འདྲན་པ་རྒྱལ་བ་
སྤང་བཅས་རྣམས་ཀྱི་བདག་གི་རྒྱུད་ལ་བཅས་རང་གི་ཁ་ན་མ་སྒོ་བའི་རྒྱལ་པ་གང་
ཡོད་པ་དེ་རྣམས་ནོངས་པའམ་ཉེས་པ་ལགས་པས་ན་དེ་ཉིད་ནོངས་ཤིང་ཉེས་པ་དེ་
ཉིད་ལགས་པར་བབྱང་ཁྲིང་མཁྱེན་པར་མཛད་དུ་གསོལ་ཞེས་སམ། ཡང་ན་དམན་
པ་བདག་ནོངས་པའམ་ཉེས་པ་ཉིད་ལགས་པར་བབྱང་ཞེས་སྤྱུར། འདི་ནི་འཆབ་
(ལ་བ)སེམས་མེད་པར་ཉེས་པ་ལ་ཉེས་པར་མཐོང་ནས་འགྲོད་པས་བཤགས་པ་ལ་དེ་
ལྟ་དགོངས་པར་མཛོད་ཅིག་ཅེས་གསོལ་བ་ཡོན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱལ་ལྟུང་འདི་ནི་
རྣམ་སྤྱིན་མི་བབྱད་པ་དང་བཅས་པས་ན་འཕགས་མིན་གྱི་ལས་དམ་པས་སྤྱད་པར་
བྱ་བའི་བྱ་བ་ཐ་ཆད་ཡིན་གྱི་བྱ་བ་བབྱད་པོ་མ་ལགས་པས་ན་དེང་ནས་བབྱང་སྟེ་
སྤན་ཆད་བདག་གིས་ནི་ཤེས་ཤིང་མཐོང་བཞིན་དུ་སྟོག་ལ་བབས་ཀྱང་ཡོང་ཡེའམ་
རྣམ་པ་ཀུན་དུ་མི་བཞུད་པར་རྒྱན་གཙོད་ཅིང་ལགས་པར་སྟོམ་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་
ཉེས་པ་ལས་སྟོག་པར་དམ་འཆའ་བའོ། །འདི་ལ་སྟོམ་པའི་སྟོབས་དང་ཉེས་པ་ལས་
སྟོག་པའི་སྟོབས་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །བཤགས་ལུལ་སྟོམ་སྟོན་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་གི་དུང་
དུ་བཤགས་ཆེ་མཐོང་སྟོམ་འདྲི་བའི་ཚུལ་ཡང་ཆོགས་བཅད་འདིས་བསྟན་ཏོ། །དེ་
ལ་སྤྱང་བྱ་རྒྱལ་པའི་བྱུང་པར་དང་སྤྱོད་ཚུལ་གྱི་བྱུང་པར་སྤར་བཤད་བྱིན་ལ།

སྤྱིར་བྱེད་གཞིན་པོའི་བྱང་པར་ནི། མོང་རུ་བཤད་པ་ལྟར་སྟོབས་བཞི་ཚང་བའི་
 མོ་ནས་བཤགས་དགོས་ཏེ། ཚུལ་བཞི་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། བྱམས་པ་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཚུལ་བཞི་དང་ལྷན་ན་ཤིག་པ་བྱས་ཤིང་བསགས་
 པ་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པར་འཕྱར་རོ། །བཞི་གང་ཞིན། འདི་རྟ་སྟེ། རྣམ་པར་སྟན་
 འབྱེན་པ་ཀུན་རྒྱུ་སྤྱོད་པ་དང་། གཞིན་པོ་ཀུན་རྒྱུ་སྤྱོད་པ་དང་། སོར་ཆུད་པར་བྱེད་
 པའི་སྟོབས་དང་། རྟེན་གྱི་སྟོབས་སོ། །དེ་ལ་རྣམ་པར་སྟན་འབྱེན་པ་ཀུན་རྒྱུ་སྤྱོད་
 པ་ནི་མི་དགེ་བའི་ལས་སྤྱད་ན་དེ་ལ་འཕྱོད་པ་མང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་གཞིན་པོ་
 ཀུན་རྒྱུ་སྤྱོད་པ་ནི་མི་དགེ་བའི་ལས་བྱས་ནས་ཀྱང་དགེ་བའི་ལས་ལ་ཤིན་རྒྱུ་བཙོན་
 པའོ། །དེ་ལ་སོར་ཆུད་པར་བྱེད་པའི་སྟོབས་ནི་སྟོམ་པ་ཡང་དག་པར་བླངས་པས་
 མི་སྤྱེད་པའི་(ལྷན་)སྟོན་པ་ཐོབ་པའོ། །དེ་ལ་རྟེན་གྱི་སྟོབས་ནི་སངས་རྒྱས་དང་ཚུས་
 དང་དགེ་འདུན་ལ་སྦྱབས་སུ་འགོ་བ་དང་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་མི་གཏོང་བ་སྟེ། དེ་
 སྟོབས་དེ་དང་ལྷན་པ་ལ་བཞེན་པའི་ཤིག་པས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པར་མི་རྣམས་སོ་ཞེས་
 གསུངས་སོ། །དེ་དག་དང་ལྷན་ན་ཤིག་པ་བྱས་ཤིང་བསགས་པ་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་
 པར་གསུངས་པའི་བྱས་ཤིང་བསགས་པའི་ལས་ནི་སྤྱོད་ངེས་ཀྱི་ལས་ཡིན་པས་དེ་དང་
 ཟིལ་གྱིས་གཞོན་རྣམས་ན་སྤྱོད་པར་མ་ངེས་པ་ལྟ་ཅི་སྟོས། དེ་དག་གི་ངོས་འཛིན་ཅུང་
 ཟད་འོག་རུའང་འཆད་དོ། །

དེ་ལྟར་ཤིག་པ་སྤྱངས་པས་འདག་ཚུལ་གྱི་བྱང་པར་ནི། གསེར་འོད་དམ་པ་
 ལས། ཀྱང་གིས་བསྐྱལ་བ་སྤྱོད་རྣམས་སུ། ཤིག་པ་ཤིན་རྒྱུ་མི་བཟད་བགྱིས། ལན་
 ཅིག་རབ་རུ་བཤགས་པ་ཡིས། དེ་དག་ཐམས་ཅད་འབྱང་བར་འཕྱར། ཞེས་དང་།
 བྱམས་པའི་སེང་གེའི་སྤྱོད་པ་ལས་ཀྱང་། མི་ཤེས་པས་ནི་གང་བྱས་པའི། ཤིག་
 པའི་ལས་ནི་བཤགས་པར་གྱིས། རྣམས་པས་ཉེས་པ་བཤགས་ན་ནི། ལས་དང་
 ལྷན་ཅིག་མི་གནས་སོ། །ཞེས་དང་།

ལས་རྣམས་འབྱེད་ལས། ཤིན་རྒྱུ་མི་བཟད་ལས་རྣམས་བྱས་པ་ནི། །བདག་ལ་

ནམ་པར་སྒྲིབ་པས་བསྐབས་པར་འགྱུར། རབ་ཏུ་བཤགས་དང་སྒྲིམ་པར་བྱིང་བ་
 ཡིས། རྟེན་གྱི་ཤིན་ཏུ་ཅད་ནས་བཏོན་པ་བཞིན། ཞེས་སྒྲིབས་བཞི་ཚད་ན་ཅད་
 རྟེན་འདག་པར་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། རྟེན་ལྟར་ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་ནས་བསྐབས་
 པའི་ལས་ལ་འགྱོད་བཤགས་ཚུལ་བཞིན་ཏུ་བྱ་ཞིང་ཁོང་ཁྱོད་སོགས་ཉོན་མོངས་དང་
 དེ་དག་གིས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིག་ལུང་ལ་སྒྲིམ་སེམས་བརྟན་པ་བསྐྱེད་པ་འདི་ནི་དམ་
 པའི་ཆོས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་བྱུང་པར་ཅན་ལ་སྒྲོབ་པ་སྟེ། ལྷན་པར། (ལྔ་བ)སེམས་
 འདི་བཟང་བ་མེན་སྟམ་དུན་པ་སྐྱེད་བྱིང་ཅིང་། སོ་སོར་འཆགས་པར་བྱིང་ཅིང་
 བྱིང་བྱིས་ཀྱང་སྒྲིམ་བྱིང་ལ། དགའ་བར་མི་བྱིང་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཆོས་འདིར་སྒྲོབ།
 ཅེས་གསུངས། སྒྲོ་སྒྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་ལས་བདག་གཞན་གྱི་ཕྱིག་པ་བཤགས་པ་
 ནི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བརྒྱུད་པས་འདི་ཉིད་བསོད་ནམས་གསོག་པའི་ཐབས་
 ཀྱང་ཡིན་ལ། དེའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་བསྐྱབ་བདུས་སུ་བསོད་ནམས་སྟེལ་བའི་སྐབས་
 བསྟན་པ་ཡིན་ལ། འདུལ་བ་ལུང་ལས་ཀྱང་། འདི་ལྟར་ཉེས་པ་ཤེས་ཤིང་ཉེས་པ་
 མཐོང་ལ་དེ་མཐོང་ནས་ཀྱང་བཤགས་ནས་བྱིས་སྒྲིམ་པར་བྱིང་ན་ཁྱོད་ཀྱི་དགེ་བའི་
 ཆོས་རྒྱམས་མི་ཉམས་ཤིང་འཕེལ་བ་ཉིད་ཏུ་འདོད་པར་བྱའོ། ཞེས་སོ། གཉེས་པ་
 ལེན་འཕྲུལ་མཆན་ནི། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སོགས་ཏེ། འདི་ལ་ཐུག་མཆོད་སོགས་
 ཡོད་ཀྱང་ཕྱིག་བཤགས་གཙོ་བོར་སྒྲིན་པས་ན་ཕྱིག་བཤགས་ཀྱི་ལེན་ཞེས་བསྟན་ཏེ་
 གཉེས་པ་འོ། །

གསུམ་པ་བྱང་སེམས་ཡོངས་བརྒྱད་གི་ལེན་ལ་གཉེས། ལེན་འཕྲུལ་གཞུང་། ལེན་འཕྲུལ་
 མཆན་ནོ། རྟེན་པོ་ལ་གསུམ། སྒྲིམ་པ་སྒྲིན་འགྲོའི་ཆོས། དངོས་གཞི་དམ་བཅའ་
 བ། རྟེན་དགའ་བ་སྒྲིམ་པ་འོ། །

དང་པོ་ལ་གཉེས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་རང་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་ལྟན་ཅིག་བྱིང་རྟེན་

ཚོགས་བསགས། དེའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་མོ་སྤྱོད་བཤོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། རྩེས་སུ་ཡི་
རང་། ཚས་འཁོར་བསྐྱོར་བར་བསྐྱུལ་བ། ཟུང་ན་ལས་མི་འདའ་བ་གསོལ་བ། དག་
ཅ་གཞན་དོན་རྒྱ་བསྐྱོར་བའི་ཡན་ལག་གོ། །དང་པོ་ནི། སེམས་ཅན་གུན་གྱི་སྐྱེས་ཀྱི་
དེ་ལ། མཛོན་མཛོ་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་དག་བ་ལ་ཡི་རང་བ་ནི། སྤྱིད་པར་འབྲས་པའི་
སེམས་ཅན་གུན་གྱི་ནང་ནས་ངན་སོང་གསུམ་པོ་དག་གི་གནས་རྣམས་སུ་སྐྱུག་བསྐྱུལ་
ཡུན་རིང་བར་སྤྱོད་བས་ལུས་སེམས་(ལུ་ན)ངལ་ཞིང་རྒྱབ་པར་གྱུར་པ་རྣམས་རེ་ཞིག་
རྒྱས་རུང་བད་ཅམ་རྒྱ་ངལ་གསོ་བའི་མཛོན་མཛོའི་རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་
རྒྱར་གྱུར་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་བསྐྱོད་ནམས་ཆ་མཐུན་གྱི་དག་བ་དང་། དེའི་འབྲས་
བྱ་ངན་སོང་གི་སྐྱུག་བསྐྱུལ་ཅན་དག་དེ་ལས་ཐར་ནས། གནས་སྐབས་མཛོན་མཛོ་
ལྟ་མའི་བདེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་ཅིང་གནས་པ་ལ་བསམ་པ་སྤྲོད་དོག་སྤངས་ནས་ཨ་
རེ་ལེགས་སྐྱེས་རྒྱ་ཡིད་བདེ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་དང་བའི་དང་པ་སྦྱེད་ཅིང་དགའ་
ཞིང་མཁྱ་བས་རྩེས་སུ་ཡི་རང་ངོ་། །འདིར་སེམས་རབ་རྒྱ་དང་བས་དགའ་བ་དང་
ལུས་འདར་ཞིང་མཆི་མ་འབྱུང་ལ་སྤྱི་ཟེང་བྱེད་པ་དང་དག་གིས་ལེགས་པར་བྱས་
སོ་བཟང་པོ་ཞིག་བྱས་སོ་ཞེས་སྟོ་གསུམ་ཀ་ནས་ཡི་རང་བྱ་བར་འགྲེལ་ཆེན་སྐྱེས་
ལས་བཤད་དོ། །

ཐར་བ་ཅམ་གྱི་རྒྱ་འབྲས་ལ་ཡི་རང་བ་ནི། དེས་ལེགས་བྱང་རྒྱབ་གསུམ་ལས་
ཉན་རང་གི་བྱང་རྒྱབ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱར་གྱུར་པའི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་དག་བ་ཚོགས་
གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་ཉེ་བར་བསགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་གུན་ལ་དགའ་ཞིང་
རྩེས་སུ་ཡི་རང་ངོ་། །དེའི་འབྲས་བྱ་ལུས་ཅན་སེམས་ཅན་གང་དག་ཁྱབ་པ་འདྲ་
བྱེད་ཀྱི་སྐྱུག་བསྐྱུལ་སྤྲོ་དང་བཅས་པའི་འཁོར་བའི་སྐྱུག་བསྐྱུལ་མཐའ་དག་ལས་
དེས་པར་ཐར་ནས་ཉན་རང་གི་བྱང་རྒྱབ་ཐོབ་པ་དེ་ལ་དགའ་ཞིང་རྩེས་སུ་ཡི་རང་
ངོ་། །འགའ་ཞིག་རྒྱ་རྩེས་བཅད་འདི་བྱང་རྒྱབ་གསུམ་སྤྲོད་མོང་བའི་རྒྱ་འབྲས་
ལ་སྤྱར་ནས་འཆད་དོ། །

སྒྲ་མེད་བྱང་ཆུབ་རྒྱ་ལྔ་ལ་ཡི་རང་བ་ནི། །མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བྱ་འགྲོ་བ་
གཞན་རྒྱུད་པ་ཀུན་ལས་སྐྱོབ་པར་བྱེད་པའི་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཐོབ་
བྱུང་གྱུར་པ་ཉིད་ཀྱི་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དང་གནས་སྐབས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་རྒྱལ་སྤྲས་
རྣམས་ཀྱིས་བརྩུ་དང་ལམ་ལྷན་གཏོགས་པའི་ཆོགས་གཉིས་ཀྱི་དགེ་བ་(༥༥)རྣམས་
ལའང་རྗེས་སྤྱི་ཡི་རང་ངོ་། །ཡང་ན་རྣམ་འབྲེལ་ལས། སྐྱོབ་པ་ཉིད་གཟིགས་ལམ་
གསུངས་པ། ཞེས་པ་ལྟར། རང་གིས་ཐུགས་སྤྲུལ་བའི་ལམ་གཞན་ལ་སྟོན་པའི་
སྐྱོབ་པ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཅེས་སྒྱུར་རོ། །རྒྱ་དཔེར། བྱང་སེམས་ཉིད་
དང་སངས་རྒྱས་ཉིད། སྐྱོབ་རྣམས་ལ་ཡང་རྗེས་ཡི་རང་། ཞེས་ཡོད་ཀྱི་སའི་སྐད་
དོད་མེད་དོ་ཞེས་ཀྱང་བཤད་དོ། །དེ་དག་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་བསམ་པ་ཁྱད་པར་ཅན་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་ཀུན་ཏུ་བདེ་བར་མཛད་པའི་
ཆེད་དུ་སྟོན་པའི་སྟོན་པ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་ཐུགས་བསྐྱེད་པའི་ཆེ་སྐད་ཅིག་རེ་རེར་
འབྱུང་བའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཡང་མཐའ་དང་གཏིང་མི་དཔག་པ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་འབྱུང་
བ་དེ་དང་། སྐྱོར་བ་ཁྱད་པར་ཅན་ལས་ཕྱིན་དུག་དང་བསྐྱེད་པའི་སྟོན་པ་སྐྱོད་པ་
ཉམས་སྤྱེལ་བའི་བྱ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་དངོས་སྤྱི་བའི་འཇུག་པ་སེམས་
བསྐྱེད་ཀྱི་སྟོན་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དངོས་སྤྱི་ཕན་པ་དང་བདེ་བ་སྐྱེད་པར་
མཛད་པའི་དགེ་བ་ལ་ཡང་སེམས་རབ་ཏུ་དང་ལ་དགའ་ཞིང་མཁྱེད་བས་རྗེས་སྤྱི་
རང་ངོ་། །སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་བྱང་སེམས་སྟོགས་ཀྱི་དགེ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་
རྗེས་སྤྱི་ཡི་རང་བ་ལ་ཕན་ཡོན་དཔག་དུ་མེད་པ་འཛོལ་སྟེ། ཟུང་པ་ལས། མི་ལྟོག་
བྱང་ཆུབ་མཆོག་ལ་རབ་ཏུ་ཞུགས་པ་ཡི། །སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་བསམ་པ་ཐག་པས་
ཡི་རང་ན། སྟོང་གསུམ་རི་རབ་སྤང་ལ་གཞལ་བས་ཆོད་གཟུང་རུང་། རྗེས་སྤྱི་
ཡི་རང་དགེ་བ་དེ་ནི་དེ་ལྟ་མིན། ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞན་གྱི་དགེ་བ་ལ་ཡི་རང་
སྟོན་པ་ནི་འབད་པ་རྒྱུད་དུས་ཆོགས་སྐབས་པོ་ཆེ་རྫོགས་པའི་ཐབས་དང་རང་གི་
དགེ་བ་ལ་ཡི་རང་བྱེད་པ་ནི་རང་གི་དགེ་བ་གོང་ནས་གོང་དུ་སྟེལ་བའི་ཐབས་ཡིན་

པར་གསུངས་(༡༢)ན་ལ་དེའི་ཕྱིར་འདི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཐབས་མཁས་ཡིན་པར་ཐབས་
ལ་མཁས་པའི་མདོར་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ཚས་འཁོར་བསྐྱར་བར་བསྐྱལ་བའི་ཡན་ལག་ནི། སྟོགས་རྣམས་སོགས་
ཏེ། སྟོགས་བརྒྱའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རྣམས་ཀྱན་གྱི་ཁིང་ན་ད་ལྟ་སངས་རྒྱལ་ནས་
རིང་དུ་མ་ལོན་པ་གསོལ་བ་མ་བཟུང་བར་ཚས་མི་གསུང་བར་སྟོགས་ལས་རྒྱུར་དུར་
བཞུགས་པ་རྣམས་ལ་ཁྱེ་བའི་རྟེན་དུ་གསེར་གྱི་འཁོར་ལོ་དང་ཚས་དུང་ལྟ་བུ་འབྲལ་
བར་མོས་ཤིང་ལྷན་གྱས་པས་ཐལ་མོ་སྦྱར་ཏེ་ཡིད་རབ་དུ་དང་བ་དང་བཅས་པས་
དག་གི་སྒོ་ནས་གསོལ་བ་གདབ་པ་ནི། སེམས་ཅན་གང་དག་འབྲས་བུ་སྟུག་བསྐྱལ་
ལྷ་ཚོགས་པས་མནར་ཁིང་རྒྱ་མ་རིག་པའི་ལུན་པས་ཤེས་རྒྱུད་བསྐྱེད་ཤིང་འཚོམ་
པར་ཡུར་ནས་ལམ་དང་ལམ་མིན་གྲང་བྱ་དང་དོར་བྱ་གང་ཡང་མི་ཤེས་པ་རྣམས་
ལ་རང་རང་གི་སྐལ་བ་དང་འཚོམས་པའི་དམ་པའི་ཚས་ཀྱི་སྒོན་མེ་ཆེན་པོ་སྤར་
ཏེ་མི་ཤེས་པའི་ལུན་པ་བསལ་ནས་གྲང་དོར་གྱི་གནས་ཐམས་ཅད་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་
དུ་སྤར་ཁིང་གསལ་བར་མཛད་ནས་ཡང་དག་པའི་ཐར་པའི་ལམ་བསྟན་དུ་གསོལ་
ཞེས་པའོ། །གསུམ་པ་ཕྱུ་རན་ལས་མི་འདའ་བར་གསོལ་བའི་ཡན་ལག་ནི། རྒྱལ་བ་
ཞེས་སོགས་ཏེ། རྒྱལ་བ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་གང་དག་གཟུགས་ཀྱི་སྦྱ་དངོས་ཀྱི་
གདུལ་བྱར་བྱར་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་མཛད་པ་མཐར་ཕྱིན་ནས་གདུལ་བྱ་གཞན་སྦྱ་
བ་སྦྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་མཛད་པ་ཐ་མ་ཕྱུ་རན་ལས་འདའ་བའི་ཚུལ་སྟོན་པར་
བཞེད་པ་དེ་རྣམས་ལ་ལྷན་གྱས་པས་བརྟུང་ནས་ཐལ་མོ་སྦྱར་ཏེ་དག་གིས་གསོལ་བ་
འདེབས་པ་ནི། འགྲོ་བ་འདི་རྣམས་གྲང་དོར་ལ་ལྟ་བའི་སྒོ་སྟོས་ཀྱི་མིག་མ་རིག་པའི་
ལུན་པས་ལྡོངས་པར་ཏེ་མིག་ལོང་བ་ལྟ་བུའི་གནས་སུ་མི་འགོད་(༡༢)ཅིང་མི་ཤེས་
པའི་ལུན་པ་བསལ་ནས་འཇུག་ལྟོག་གི་གནས་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་གསལ་བར་བཞི་
བའི་ཆེད་དུ་བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་པའི་བར་དུ་ཕྱུ་རན་ལས་མི་འདའ་བར་བཞུགས་
པར་མཛད་དུ་གསོལ་ཞེས་པ་སྟེ་གྲང་དོར་སྟོན་པ་སོ་མེད་ན་སྤང་གྲང་མི་ཤེས་པའི་

མྱེར་དེ་སྐད་གསོལ་བའོ། །

བཞི་པ་བསྟོ་བའི་ཡན་ལག་ནི། དེ་ལྟར་འདི་དག་སོགས་ཏེ། དེ་ལ། སེམས་ཅན་གྱི་རྣམས་བསྟུལ་སེལ་བའི་ཆེད་དུ་སྦྱར་བསྟོ་བ་ནི། སྟར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་མཆོད་པ་འབྲུལ་བ་ནས་མི་འདའ་བར་བཞུགས་པར་གསོལ་བའི་བར་གྱི་ཡན་ལག་འདི་དག་ཀུན་སྟོན་དུ་ལེགས་པར་བསྐྱབས་པར་བྱས་ཏེ། རྣམ་པར་དཀར་བའི་དགེ་བ་བདག་གིས་ཉེ་བར་བསགས་པ་གང་ཡིན་པའི་བསོད་ནམས་དེས་ནི་སེམས་ཅན་མ་ལུས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྦྱར་འཁོར་བ་དང་བྱེ་བྲག་དན་སོང་གི་རྣམས་ཐམས་ཅད་ལྟག་མེད་དུ་བསལ་ནས་བྱང་བར་ཤོག་ཅིག་པའོ། བྱེ་བྲག་དུ་བསྟོ་བ་ལ། བྱང་ཞི་བའི་ཆེད་དུ་བསྟོ་བ་ནི། དགེ་བ་བདག་གིས་གང་བསགས་པ་དེའི་མཐུས་འགྲོ་བ་ནད་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ཟུག་རྩས་གདུངས་ཤིང་མནར་བས་ཉམ་ཐག་པ་སྦྱིང་རྗེའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་སྦྱི་དང་ཁྱད་པར་ཆེ་ལོ་ཉི་ཤུ་པའི་དུས་སུ་ཟླ་བ་བདུན་དང་ཞག་བདུན་གྱི་རིང་ལ་འགོ་བའི་ཡམས་ནད་དྲག་པོ་གསོར་མི་བྱང་བས་བཏབ་ནས་སལ་ཆེར་འཆི་བའི་ནད་ཀྱི་བསྐལ་བ་བར་མ་འབྱུང་བར་ས་སྡེ་ལས་བཤད་པ་དེ་ལྟ་བུའི་དུས་ཀྱི་ནད་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་རི་སྒྲིབ་དུ་ནད་ལས་ཤོལ་ནས་སོས་པར་གྱུར་གྱི་བར་དུ་ནི་བདག་ཉིད་ནད་སེལ་བར་བྱེད་པའི་སྤྲུལ་ཆེན་པོ་དང་ནད་པ་གསོ་བའི་སྤྲུལ་པ་མཁས་ཤིང་བཟང་བ་ཉིད་དག་དང་སྦྱོད་ལམ་འཇམ་པོའི་སྣོ་ནས་ནད་པ་དེ་ཡི་ནད་གཤོག་དང་རིམ་གྱོ་སོགས་སྦྱབ་པའི་སྣོ་ནས་དེ་ལ་སན་འདོགས་བྱེད་པར་ཤོག (ལ་ན)ཅིག་ཅིས་ཏེ་སྟག་ཆགས་དེས་པའི་སྦྱེས་རབས་ལྟར་ནད་ཞི་བའི་སྤྲུལ་དང་ཀུལ་པོའི་བྱ་མོ་ཡེ་ཤེས་ལྟན་ལྟར་སྤྲུལ་སྦྱར་བའི་སྤྲུལ་པ་ཉིད་དུ་འབྱུར་བར་སྦྱོན་པའོ། །

བཤེས་སྒྲོམ་ཞི་བའི་ཆེད་དུ་བསྟོ་བ་ནི། བཤེས་ཤིང་སྒྲོམ་པའི་རྣམས་བསྟུལ་སེལ་གྱིས་ཉམ་ཐག་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བཟའ་བའི་ཟས་དང་བདུང་བའི་སྒྲོམ་སྤྲུལ་ཆོགས་པ་ལྟའི་ཡུལ་གྱི་བདུད་ཅི་ལྟ་བུའི་ཆར་རྒྱན་ཟད་མི་ཤེས་པར་སལ་སྟེ་ཟས་འདོད་པས་གདུངས་ཏེ་བཤེས་ཤིང་སྟོགས་པ་དང་བདུང་བ་འདོད་པས་གདུངས་

ནས་སྒྲོམ་པར་གྱུར་པའི་གནོད་པ་མཐའ་དག་བསལ་ནས་དོམས་ཤིང་ཆོམ་པ་ཉིད་
 ཏུ་བྱེད་ཅུས་པར་སྒྲོན་པ་དང་། བྱད་པར་ཆེ་ལོ་སྤུམ་ཏུ་པའི་ཏུས་སུ་ལོ་བརྟན་ཟླ་བ་
 བརྟན་ཞག་བརྟན་དང་བཅས་པའི་རིང་ལ་ཐུ་གེའི་བསྐལ་པ་བར་མ་འབྱུང་བར་ས་
 ཐེར་བཤད་ལ། དེ་བྱུང་བའི་ཆོ་ག་ཆོའི་སྔོན་ཏུ་འབྱུང་བའི་ཐོན་རེ་ཅམ་བཞག་ནས་
 རིན་པོ་ཆེ་ལྟར་སྤྱད་བས་ག་བཞེ་བ་དང་། ཤི་ནས་ཏུས་པ་སྤུམ་མེད་དཀར་པོར་
 འགོ་བ་དང་དེ་ལྟ་བུའི་ཏུས་པ་རྒྱར་བསྒྲོལ་ནས་འབྱུང་བས་ཏུས་ཐོང་དཀར་པོ་བ་
 དང་། རྒྱར་མའི་ཅེ་མོས་སྔོན་སོགས་ནས་འབྱུང་རེ་རེ་ཅམ་སྤུས་ནས་དེ་རྒྱར་བསྒྲོལ་
 ནས་འབྱུང་བས་སམ་རྒྱར་མའི་ཅེས་ཟས་འབྱེད་པས་རྒྱར་མས་འཆོ་བ་པ་ཞེས་ཏེ་
 དེ་ནམས་ཟས་སྒྲོམ་མེད་པས་བཀྲེས་ཤིང་ཉམ་ཐག་པས་ས་ལ་འབྱེད་ནས་ལྡང་མི་
 ཅུས་པར་འཆི་བར་འབྱུར་བ་དེ་ལྟ་བུའི་ཏུས་སུ་བདག་ནི་ཟས་དང་སྒྲོམ་ཅི་འདོད་
 རྣ་ཆོགས་པ་ཉིད་ཏུ་གྱུར་ཏེ་བཀྲེས་སྒྲོམ་གྱི་རྒྱག་བསྐལ་ཐམས་ཅད་ཞི་བར་བྱེད་ཅུས་
 པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་ཏེ། རྟོན་པའི་སྤྱི་རབས་སུ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་རིན་པོ་སྤངས་
 ནས་ཟས་སྒྲོམ་གྱི་ཆར་པལ་པ་བཞིན་ཏུ་འབྱུར་བར་སྒྲོན་པའོ། དེ་བཞིན་ཏུ་ཆོ་ལོ་
 བརྟུ་པའི་ཏུས་(ལ་པ)སུ་མཆོན་གྱི་བསྐལ་པ་བར་མ་འབྱུང་ཞིང་དེའི་ཆོ་ཞག་བརྟན་གྱི་
 རིང་ལ་གཅིག་གིས་གཅིག་མཐོང་བ་ན་པན་རྒྱུན་གསོད་སེམས་དྲག་པོ་སྤྱིས་ནས་ཅི་
 ཤིང་རྣ་སོགས་ལག་ཏུ་གང་སྤངས་ཐམས་ཅད་མཆོན་ཆ་རྣོན་པོར་གྱུར་ནས་གཅིག་
 གིས་གཅིག་གསོད་པར་འབྱུར་བར་གསུངས་པ་དེའི་ཆོ་བདག་གི་བསོད་ནམས་གྱི་
 མཐུ་ལས་མཆོན་ཆ་ནམས་མེ་ཏོག་གི་ཆར་ཏུ་བསྐྱར་ཅུས་པར་ཤོག་ཅིག་ཅེས་སྒྲོན་
 པར་བྱ་ཏེ་འདི་རྩ་ཆོག་གིས་མ་བེན་གྱང་སྤུམ་དག་གིས་མཆོན་ནས་བསྟན་པས་
 དེ་ལྟར་སྤྱད་དཀོས་པར་གསུངས་སོ། དེའང་མཛོད་ལྟར་ན། དེ་ནས་ལས་གྱི་ལམ་
 ལྟག་པས། ཆོ་བྱང་ལོ་ནི་བརྟུ་ཡིན་ནོ། །བསྐལ་པ་མཆོན་དང་ནང་དང་ནི། རྒྱ་
 གེ་དག་གིས་ཆར་ཕྱིན་ཏོ། །ཞག་ནམས་དང་ནི་ཟླ་བ་དང་། ལོ་བརྟན་དག་ཏུ་
 གོ་རིམ་བཞིན། ཞེས་ཆོ་ལོ་བརྟུ་པའི་ཏུས་སུ་བསྐལ་པ་བར་མ་གསུམ་ཀ་རིམ་པར་

འཕྱང་བར་གསུངས་ཏེ་འདི་ནི་གདགས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དགོངས་པ་ལོ། །དགེ་
འདུན་ལ་ཨ་རུ་ར་རྟོག་ཅིག་ཅམ་དང་ཟས་ནལ་ཟེ་གང་ཅམ་སྤལ་བ་དང་སེམས་ཅན་
ལ་བྱམས་པ་ལན་གཅིག་བསྟོམ་པས་རིམ་པར་ནད་ལྷག་མཚོན་གྱི་བསྐལ་པ་བར་མ་
གསུམ་རུ་མི་སྟེ་བར་ཁང་བྱ་བཅེགས་པའི་མདོར་བཤད་དོ། །

དབུལ་མོངས་ཞི་བའི་ཆེད་རུ་བསྟོ་བ་ནི། རྟོར་ལོངས་སྟོན་སོགས་ཀྱི་ཡོ་བྱང་
མེད་པའི་སེམས་ཅན་མོངས་ཤིང་དབུལ་བར་གྱུར་པ་རྣམས་ལ་བདག་ནི་ཅི་ཅམ་
ལོངས་སྟོན་གྱང་ནམ་ཡང་མི་ཟད་པའི་གཏིར་ཆེན་པོར་གྱུར་ཏེ་ཟས་གོས་གནས་
མལ་འབྱུ་སྟན་རྒྱན་དང་བཞོན་པ་སོགས་གང་ལ་གང་དགོས་པའི་ཅི་འདོད་ཀྱི་ཡོ་
བྱང་མཁོ་རྒྱ་སྟོ་ཆོགས་སུ་གྱུར་ཏེ། ཆེད་རུ་སྟབ་པའི་འབད་ཚོལ་ཅི་ཡང་མི་དགོས་
པར་རང་རང་གི་མདུན་ན་གང་མཁོ་ཐམས་ཅད་འབད་མེད་རུ་ཉེ་(ལ་ན)བར་གནས་
པར་གྱུར་ཅིག་ཅམ་པ་སྟེ་འདི་སྟུ་གཏིར་སྟོན་གྱི་སྟེས་རབས་བཞིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་
ལ་དེ་ནི་མདོ་སྟེ་པད་དཀར་ལས་གསུངས་པའི་བྲམ་ཟེ་རྒྱ་མཚོའི་རྩལ་གྱི་སྟེས་རབས་
ལས་བྱང་བ་དེ་ལོ། །

དོན་འདི་དག་ནི་དྲི་མ་མེད་པར་གྲགས་པས་བསྟན་པ་ལས། ནད་གྱི་བསྐལ་
པ་བར་མ་ལ། །དེ་ནི་ཅི་མཚོག་དམ་པར་འགྱུར། །དེས་ནི་སེམས་ཅན་རྣམ་པོལ་
ཞིང་། །ནད་རྣམས་མེད་ཅིང་བདེ་བར་འགྱུར། །སྟུ་གེའི་བསྐལ་པ་བར་མ་ལ། །ཟས་
དང་སྟོམ་རུ་བསྐྱར་ནས་སྟ། །བཤེས་ཤིང་སྟོམ་པ་མེད་བྱས་ཏེ། །སྟོག་ཆགས་རྣམས་
ལ་ཆོས་སྟོན་ཏོ། །མཚོན་གྱི་བསྐལ་པ་བར་མ་ལ། །དེ་དག་བྱམས་པ་སྟོམ་འགྱུར་
ཏེ། །སེམས་ཅན་གྱི་བ་བརྒྱ་མང་པོ། །གཞོན་སེམས་མེད་ལ་འཇུད་པར་བྱེད། །ཅེས་
དང་། །སེམས་ཅན་དབུལ་པོ་རྣམས་ལ་ནི། །ཟད་མི་ཤེས་པའི་གཏིར་རུ་འགྱུར། །གང་
ལ་སྟོན་པ་བྱིན་པ་ཡང་། །དེ་དག་བྱང་རྩལ་སེམས་བསྟེད་བཅུད། །ཅེས་བྱང་སེམས་
ཀྱི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པའི་སྐབས་སུ་འབྱང་བ་དང་། །རྒྱས་པར་རྟོ་རྟེ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་
བསྟོ་བ་སོགས་ལས་འབྱང་བ་ལྟ་བུའོ། །བསྟོ་བས་ནི་དགེ་བ་ཉུང་རུ་ཡང་མང་པོར་

སྒྲེལ་བ་དང་གནས་སྐབས་འབྲས་བུ་ཕྱུང་སྟེ་ཟད་པར་འགྱུར་བ་རྣམས་ཀྱང་ནམ་
ཡང་མི་ཟད་པར་བྱེད་པར་གསུངས་ལ། བསྟོ་བ་འདི་ཉིད་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཐབས་ལ་
མཁས་པ་ཡིན་པར་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་མདོར་གསུངས་སོ། །

གཞིས་པ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་དེའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་སྒྲོ་སྒྲོང་བ་ལ་བཞི། སྒྲོ་སྒྲོང་
བ་དངོས། དེའི་འཐད་པ་དགོད་པ། ལྷས་བྱེ་བྲག་ཏུ་གཏོང་བ། སྒྲོ་སྒྲོང་གི་འབྲས་
བུ་གཞན་དོན་ཏུ་སྒྲོན་ལམ་གདབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལྷས་དང་ཞེས་སྟགས་ཏེ།
བདག་གི་སེམས་ཅན་གྱི་ཆེད་ཏུ་(ལ་བ)གཅེས་པར་བཟུང་བའི་ལྷས་དང་དེ་བཞིན་
ཏུ་ཟས་གོས་གནས་ཁང་ན་སྤང་སྟགས་ཙོར་ཡོངས་སྒྲོད་ཅི་ཡོད་དང་གཞི་གསུམ་
གྱིས་བརྟུས་ཤིང་ཏུས་གསུམ་ཏུ་འབྲེལ་བའི་དགེ་བ་གང་ཡོད་ཐམས་ཅད་ཀྱན་ཀྱང་
སེམས་ཅན་ཀྱན་གྱི་གནས་སྐབས་མདོན་མཐོ་དང་མཐར་ཐུག་ངེས་ལེགས་ཀྱི་དོན་
མཐའ་དག་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཏུ་མེར་སྣ་དང་ཆགས་ཞེན་གྱིས་གཏོང་མི་བྱ་
སྟམ་པའི་ཕངས་པའི་སེམས་དང་ལན་དང་རྣམ་སྒྲིན་སྟགས་ལའང་ལྟོས་པ་མེད་
པར་ཡོངས་སུ་གཏང་བར་བྱའོ་ཞེས་ཐམས་ཅད་གཏོང་བའི་བསམ་པ་སྟིང་ཐག་པ་
ནས་སྒྲོང་བ་སྟེ་བདག་གིར་བཟུང་བ་ཐམས་ཅད་གཞན་ལ་གཏོང་ཚུལ་ལོ། །ལྷས་
ཡོངས་སྒྲོད་ནི་འདས་པ་རྣམས་ཞིག་ཟིན་པས་མེད་ལ་མ་འོངས་པའང་ད་ལྟ་མེད་
པས་མ་སྟོས་ལ་དགེ་བ་འདས་ཟིན་པ་ལའང་འབྲས་བུ་རྣམ་སྒྲིན་ད་ཏུང་མ་ཕྱུངས་
པ་ཡོད་པས་དེ་ཉིད་གཏང་བའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ལ། མ་འོངས་པའི་དགེ་ཆ་ད་
ལྟ་མེད་ཀྱང་། ཕྱི་ནས་དགེ་ཆ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཅི་ལུས་སུ་བསྐྱབ་པར་བྱ་ཞིང་དེ་ཡང་ཞེན་
པ་བཅད་ནས་སེམས་ཅན་ལ་གཏོང་སྟམ་པའི་བསམ་པ་ད་ལྟ་ནས་སྒྲོང་བ་ཡིན་ཏེ།

སྒྲོ་སྟོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་ལས། དགེ་བའི་ཆ་བ་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་
བ་རྣམས་རྗེས་སུ་དྲན་ལ་རྗེས་སུ་དྲན་ནས་ཀྱང་བྱང་ཚུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བ་འདི་
ནི་འདས་པ་ལ་མཁས་པའོ། །གང་མ་འོངས་པའི་དགེ་བའི་ཆ་བ་ངེས་པར་སེམས་
ཤིང་བྱང་ཚུབ་ལ་མདོན་ཏུ་སྟོགས་པའི་ལས་སེམས་པ་སྟེ། བདག་ལ་དགེ་བའི་

སེམས་བསྐྱེད་པ་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་
 པའི་བྱང་ཆུབ་རྒྱ་ཡོངས་སུ་བསྡོམ་པ་འདི་ནི་མ་འོངས་པ་ལ་མཁས་པ་ལོ། །ཞེས་སོགས་
 གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་སེར་རྩ་ནི་(༥༠ན)འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཆར་གཏོགས་ཡིན་ལ་དེའི་
 ས་པོན་དང་བཅས་པ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་ནི་ཉན་རང་དག་བཅོམ་གཉིས་ལའང་
 ཡོད་དོ། །དེས་ན་ལུས་ཡོངས་སྦྱོད་སོགས་ལ་སེར་རྩ་མ་ལུས་པ་བཅོམ་པ་ཅམ་གྱིས་
 སྦྱིན་པའི་ཕར་སྦྱིན་རྒྱ་མི་འགྱུར་ལ། དེར་འགྱུར་བ་ལ་སྦྱིན་པའི་གོགས་སེར་རྩའི་
 ཀྱན་འཛིན་བསལ་བ་ཅམ་རྒྱ་མ་ཟད་ལུས་ཡོངས་སྦྱོད་སོགས་བདོག་པ་ཐམས་ཅད་
 གཞན་ལ་གཏོང་བའི་བསམ་པ་སྦྱིང་ཐག་པ་ནས་བསྐྱེད་དེ་ཡང་ཡང་སྒོ་སྦྱོང་དགོས་
 སོ། །གཞན་ཡང་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་དང་བའི་སྒོ་ནས་སྦྱིན་བྱའི་ཡོ་བྱང་དཔག་
 མེད་ལྟོས་སྤྱལ་ནས་སེམས་ཅན་ལ་གཏོང་བར་མོས་པའི་བསམ་པ་སྦྱོང་བ་ནི་ཆོགས་
 རུང་རུས་བསོད་ནམས་དཔག་མེད་འཕེལ་བའི་ཐབས་དང་བྱང་སེམས་ཤེས་རབ་
 ཅན་གྱི་སྦྱིན་པ་ཡིན་པར་བྱང་ས་ལས་གསུངས་པར་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་དེའི་འཐད་པ་དགོད་པ་ནི། ཐམས་ཅད་བཏང་བས་སོགས་ཏེ། བདག་
 གི་དོན་རྒྱུའང་ལུས་སོགས་རྒྱུ་ཟད་སྤང་བར་རིགས་སོ་སྟམ་ན་མི་རིགས་ཏེ། ལུས་
 ཡོངས་སྦྱོད་དགེ་ཅ་ཐམས་ཅད་ལ་ཆགས་ཞེན་གྱི་འཁྲི་བ་བཅད་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་
 དོན་རྒྱུ་བཏང་བས་ཐུང་ན་ལས་འདའ་བ་འཛོལ་རུས་ལ་བདག་གི་སྒོ་ཡང་མི་གནས་
 པའི་ཐུང་ན་ལས་འདས་པའི་བདེ་བ་དེ་དོན་རྒྱུ་གཉེར་ནས་བསྐྱེད་པར་འདོད་པའི་
 ཕྱིར། དེ་ལྟར་འགྲེལ་ཆེན་རྒྱ་ཐག་བཅས་གྱིས་ལུས་སོགས་ཐམས་ཅད་གྱི་ཐུང་ན་ལས་
 འདས་པ་ནི་ཐར་པ་ཡིན་ལ་བདག་གི་སེམས་པ་ནི་དེ་དོན་རྒྱུ་གཉེར་བ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་
 སོ། །དེར་མ་ཟད་མཐར་འཁྲི་བའི་ཆོ་ནི་གཏོང་བར་མི་འདོད་ཀྱང་རང་དབང་མེད་
 པར་ལུས་ཡོངས་སྦྱོད་ཐམས་ཅད་ཅམ་གྱིས་བཞག་ནས་གཏོང་བར་ཆབས་ཅིག་པ་སྟེ་
 མཉམ་རྒྱུ་གཏོང་བར་འདྲ་ལ། གཞན་དོན་རྒྱུ་མ་བསྡོམ་པའི་དགེ་བའང་འབྲས་བུ་
 ལན་ཅིག་(༥༠བ)སྦྱིན་ནས་ཟད་པར་འགྱུར་བ་རྒྱ་ཤིང་དང་འདྲ་བས་ན་དེ་ཐམས་ཅད་

དོན་མེད་རྩ་བ་ཏང་ནས་ཟད་པར་འགྱུར་ལ། ད་ལྟ་ནས་ཕངས་སེམས་བཅད་ནས་
 སྤྱིན་པའི་ཞིང་མཚོག་རྩ་བུར་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཕན་པའི་དོན་རྩ་ཅི་དགར་
 བཏང་བ་ནི་རང་གཞན་གྱི་དོན་ཆེན་པོ་སྦྱབ་པའི་ཐབས་གྱི་མཚོག་ཡིན་པས་ན་སེར་
 རྩའི་རྒྱས་འདི་དག་བཟུང་བས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ། ཐམས་ཅད་བཏང་བ་ལས་སངས་རྒྱས་
 འཕྲོ་པར་འགྱུར་བའི་བསོད་ནམས་འབྱུང་གི་མ་བཏང་བར་ཡོངས་སུ་བཟུང་བས་
 རྩ་བ་ན་ལས་འདས་པ་འཕྲོ་པར་མི་རྣམས་པས་སོ། །དེས་ན་སྤྱི་པའི་སྤྱག་བསྐལ་
 གྱི་རྒྱ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་འབྲས་བུ་སྤྱག་བསྐལ་གསུམ་གྱི་འཆིང་བ་ལས་ཀྱོལ་
 བ་ལ་ཐར་བའམ་སྤང་འདས་ཞེས་བཞོན་པ་ཡིན་ལ་དེའི་སྤྱིར་སྤྱིད་པར་འཆིང་བྱེད་
 དེ་དག་ཅི་ནས་ཀྱང་གཏོང་རིགས་ཏེ།

འངམ་དཔལ་ཞིང་བཞོན་ལས། ཤ་རིའི་བྱ་འདི་ལ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་ནི་
 སྤྱིན་པ་པོ་སྤྱིན་བདག་རྩ་བུར་བ་སྟེ། དེ་དངོས་པོ་གང་ཕངས་པ་ཡིད་རྩ་འོང་བ་
 མངོན་པར་འདོད་པར་འགྱུར་བ་དེ་དག་ཡོངས་སུ་གཏོང་ཡང་ཞུམ་པར་མི་འགྱུར་
 ཞིང་ཡིད་དགའ་བ་དང་མགུ་བ་དང་ཞེས་སོགས་དང་། ཀྱུན་རྩ་བའི་སེམས་
 ཀྱིས་ནི་ཁྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་བསྦྱབ་པར་མི་རྣམས་སོ་
 རྣམ་རྩ་རྟོག་པོ། དེས་དེ་ལྟར་བརྟགས་ནས་བདོག་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་གཏོང་
 བར་འགྱུར་ཏེ་དེས་ལུས་དང་སྟོག་ཡོངས་སུ་བཏང་ཡང་ཡིད་མི་བདེ་བར་མི་འགྱུར་
 བ་གཞན་ཞོར་གྱི་རྣམ་པ་དང་རྒྱང་མ་དང་བྱ་པོ་དང་བྱ་མོ་ལྟ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་
 ཞེས་གསུངས་ལ། སྤྱིར་རབས་ལས་ཀྱང་། སྤྱལ་ནག་ཁྲོས་པའི་གདེངས་ཀ་བཏེགས་
 འདྲ་བ། ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་བཙོན་པའི་རྒྱར་བྱུར་བ། སྤང་འོས་དེ་འདྲ་སྤང་བར་
 བཞུད་པ་ལགས། ལྟན་ཅིག་བདག་ནི་བསྟོག་པར་མི་རིགས་སོ། །ཞེས་(༡༩)གསུངས།
 བཏང་བའི་ཕན་ཡོན་སོགས་ནི། སྤྱི་སྤྱིས་གྱིས། བདོག་ཀྱན་གཏོང་སེམས་འཆང་བ་
 ཡི། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་རྣམས་ལ་ནི། བསོད་ནམས་མཁའ་འདྲ་དཔག་མེད་
 སྟེ། ཞེས་དང་། ཕར་བསྐྱས་ལས་ཀྱང་། བདག་མེད་འཇིག་ལ་སྤྱིར་པོ་མེད་པའི་

ལྷས། རྩལ་བསྐལ་བྱིན་མེད་རྟག་ཏུ་མི་གཙང་བའི། ལྷས་ཀྱི་གཞན་ལ་ཕན་མོགས་
འགྱུར་བ་ལ། དགའ་བར་མི་འགྱུར་དེ་ནི་མཁས་མ་ཡིན། ཞེས་དང་། གང་ཕྱིན་དེ་
ལ་འཇིགས་པ་སྐྱེ་མི་འགྱུར། བྱིན་ན་གང་བཞག་དེ་ལས་འཇིགས་པ་འབྱུང་། མི་ཚོགས་
ཐུན་མོང་རྟག་ཏུ་བསྐྱུང་དགོས་ཏེ། ཕྱིན་ན་ཉེས་པ་དེ་དག་གཞོད་མི་འགྱུར། ཕྱིན་
པས་འཇིག་རྟེན་ལ་རོལ་བ་དེ་བ་འབྱུང། མ་ཕྱིན་ཆོ་འདི་ཉིད་ལའང་རྩལ་བསྐལ་
སྐྱེད། ཁྱེད་སོགས་གསུངས་ལ་བསྐྱབ་བརྟུས་ལས་གསུངས་པ་ཅུང་ཟད་འོག་ཏུ་
འཆད་དོ། །

གསུམ་པ་ལྷས་བྱེ་བྲག་ཏུ་གཏོང་བ་ནི། བདག་གིས་སོགས་ཏེ། བདག་གིས་
ལྷས་ཅན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་རང་རང་གི་ཅི་དང་ཅི་དགོས་པའི་ཆ་སྐྱེན་ཏུ་
རང་གི་ལྷས་འདི་ཅི་བདེར་སྟོན་མེད་ཏུ་ཕྱིན་ཟིན་གྱིས་ད་ནི་ལྷས་འདི་ལ་སེམས་ཅན་
དག་གིས་རྟག་ཏུ་མཚོན་སོགས་གྱིས་གསོད་པ་དང་མི་བསྐྱགས་པ་བཟོད་པས་སྟོད་
པའམ་ངོ་དབྱུག་སོགས་གྱིས་བརྟེན་པ་དང་བཤགས་མ་དང་ལྷགས་མ་སོགས་གྱིས་
བྲབ་པ་དང་། མི་གཙང་བ་ས་ལྷད་དང་བཤང་གཅི་འཛོར་བ་སོགས་རང་རང་གིས་
ཅི་དགར་བྱེད་ལ་རག་ཅེས་ཏེ་ཅི་དགའ་བ་ཅི་འདོད་པ་དེ་ལྟར་བྱེད་ཏུ་རྒྱག་ཅིག་དང་
ལྷས་ལ་ཆགས་པས་གཞན་ལ་ཁོ་བ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་ཙམ་ཡང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་
མི་བྱ་ལ། དེར་ཕྱིན་ཆད་ནས་བདག་གི་ལྷས་འདི་ལ་གཞན་གང་དག་གིས་ལྷས་གྱིས་
ཅེད་མོས་ཅེ་བར་བྱེད་དམ་དག་གིས་ཐོ་འཚམས་པའི་ཙོ་འདྲི་བ་དང་(༥༧)བཞད་
གང་དམ་ག་ཞའི་རྒྱ་བྱེད་ཀྱང་རྩང་སྟེ་བདག་གི་ལྷས་འདི་ཞེས་སམ་བདག་གིས་ནི་
ལྷས་འདི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཞེ་ཐག་པ་ནས་བསྟོན་ཤིང་ཕྱིན་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་
ཅད་ཏུ་བཏང་ཟིན་པ་ཡིན་གྱིས་ད་ནི་ལྷས་འདི་ཡི་ཁ་ཏས་ཏེ་འདི་ལ་གཞོད་པ་དང་
རྩལ་བསྐལ་སྐྱུང་བ་དང་ཕན་པ་དང་བདེ་བ་སྐྱབ་པ་སོགས་ཀྱི་གཉེར་ཁའམ་བདག་
གཉེར་བྱས་པས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་སྟོན་མེད་ཏུ་བཏང་ནས་གཞན་གྱི་ཡོ་བྱང་ལྟར་བདག་
གི་བར་བབྱང་བ་མེད་པས་སོ། །འོ་ན་བསྐྱབ་བརྟུས་སུ་ལྷས་བཏང་ནས་སྐྱུང་དགོས་

པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ཞིན་མི་འགལ་ཏེ། དེ་ནི་དོན་མེད་པའི་གནོད་པ་ལས་
 སྤང་བའི་དོན་ཡིན་ལ་འདི་ནི་དེ་ལས་བརྒྱུག་པ་ཡིན་པས་སོ། །འོན་ཀྱང་བྱིན་ཟིན་
 པའི་བདག་གི་ལྷས་དེ་ལ་རང་གཞན་ལ་འཕུལ་དང་ཡུན་རྒྱ་གནོད་པའི་རྒྱར་མི་འཁྱུར་
 ཞིང་འདི་ཕྱི་ཀྱར་རྒྱ་ཕན་བདེའི་རྒྱ་འཁྱུར་བའི་དགེ་བའི་ལས་གང་ཡིན་པ་དེའང་བྱེད་
 རྒྱ་རྒྱལ་ཅིག་ཅེས་པའོ། །བསྐྱབ་བརྟུས་ལས། ལྷས་ཡོངས་སྤྱོད་སྟོན་པ་བདག་གིར་
 བཟུང་བའི་ཉེས་པ་དང་བཏང་བའི་ཕན་ཡོན་བསམ་པའི་སྒོ་ནས་གཏོང་བ་ལ་སྒྱུ་བ་
 རྐྱེད་ཚུལ་བརྟན་པའི་སྐབས། ལྷས་སྟོན་སྟོན་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་ཉེས་དམིགས་
 ཅི། ཉིང་རྒྱལ་ལས། རུལ་བར་ཁྱུར་པའི་ལྷས་འདི་དང་། སྟོན་ཀྱང་གཡོ་བ་དབང་
 མེད་ཅིང་། ཁྱི་ལམ་རྒྱ་མ་འདྲ་བ་ལ། བྱིས་པ་འདི་དག་ཆགས་པས་ན། བྱིན་རྒྱ་
 མ་རུངས་ལས་བྱས་ཏེ། སྟོན་པའི་དབང་རྒྱ་སོང་བ་དང་། ཁྱི་མཁས་འཆི་བདག་
 བཞོན་པས་སོང་། དེ་དག་མི་བཟད་སེམས་དཔྱལ་འགྲོ། ཞེས་དང་།

སྒོ་མཐའ་ཡས་པའི་གཟུངས་ལས་ཀྱང་། སེམས་ཅན་གང་དག་ཁ་ཅིག་ཚོད་
 འཁྱུར་བ། དེ་ཡི་གཞི་རྩ་ཡོངས་སུ་འདྲིན་པ་ཉེ། དེ་ལྟས་གང་ལ་སྟེན་པར་འཁྱུར་
 བ་སྟོངས། སྟེན་པ་སྤང་བར་བྱས་ནས་གཟུངས་སུ་འཁྱུར། ། (འཕྲུལ་ཞེས་སོ། །དྲག་
 རྒྱལ་ཅན་གྱིས་ཞུས་པར། གང་བྱིན་པ་དེ་ནི་བསྐྱར་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའོ། །གང་
 བྱིན་རྒྱ་བཞག་པ་དེ་ནི་བསྐྱར་བར་བྱ་བའོ། །གང་བྱིན་པ་དེ་ནི་སྟེན་པ་བཟད་པར་
 འཁྱུར་བའོ། །གང་བྱིན་ན་བཞག་པ་དེ་ནི་སྟེན་པ་རྣམས་པར་འཕེལ་བའོ། །ཞེས་
 སྟོན་པ་བཏང་བའི་ཕན་ཡོན་དང་བཟུང་བའི་ཉེས་དམིགས་མང་རྒྱ་གསུངས་ལ། ཡང་
 རྒྱ་རྒྱལ་པ་ལྟ་བུ་གཏོང་མ་རྒྱས་ན་རང་གི་སེམས་ལ་སྒྱུ་བ་གསུམ་བྱ་ཞིང་དེ་ནི་རྒྱལ་
 པར་བཤད་པ་དང་། རྒྱ་ལས་གཞན་པའི་དངོས་པོ་གཏོང་མ་རྒྱས་ན་འཆི་ཆོ་མི་འདོད་
 བཞིན་རྒྱ་ངེས་པར་དངོས་པོ་འདིས་བདག་འདོར་བདག་གིས་ཀྱང་དངོས་པོ་འདི་
 འདོར་དགོས་ཚུལ་བསམ་ནས་རང་དབང་ཡོད་རྒྱས་བཏང་ནས་སྟེང་པོ་སྤང་བར་
 རྒྱ་རྒྱལ་པའི་བསམ་པ་སྐྱེད་དགོས་པ་དང་། དེ་ལྟར་བསམས་ཀྱང་གལ་ཏེ་དངོས་

པོ་དེ་གཏོང་མ་རྒྱུ་ན་སྤྲོད་མོ་བ་ལ་གོ་བར་བྱ་བ་གསུམ་གྱིས་བཟང་སྤྲད་དགོས་
 པར་དེ་ཉིད་ལས་གསུངས་ལ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་སེར་རྒྱས་ཚོས་ཐོར་མི་སྤྱིར་བའི་ཚ་
 ལྷུང་ཁྱིམ་པར་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་ལུས་སྟོག་སྟགས་བཏང་བའི་པན་ཡོན་
 བསམ་ཚུལ་བསྐྱབ་བརྟུས་ཉིད་ལས། འདི་ལྟར་བདག་གི་ལུས་དང་སེམས། སྤྲད་
 ཅིག་རེ་རེས་འགོ་བ་ཉིད། གལ་ཏེ་མི་རྟག་རྒྱུ་འབབ་པའི། ལུས་ཀྱིས་རྟག་ཅིང་རྒྱ་
 མེད་པའི། བྱང་རྒྱལ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ན་ནི། །དེ་ནི་རིན་མེད་རྟེན་མིན་ནམ། །ཞེས་
 པ་ལྟར་བསམ་དགོས་པར་གསུངས་ལ། ད་ལྟ་ནས་བསམ་པའི་སྟོན་ནས་ལུས་སྟོག་
 གཞན་ལ་བཏང་ཡང་མོས་པ་མ་སྤྱིན་ཞིང་སྟོབས་རྒྱུང་བའི་ཕྱིར་ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་
 སྟགས་དངོས་སུ་སྤྱིར་མི་བྱང་མོད། འོན་ཀྱང་ད་ལྟ་ནས་ལུས་སྟོག་གཏོང་བའི་བསམ་
 པ་ཡང་ཡང་མ་སྤྱིངས་ན་གཏོང་སེམས་ལ་གོམས་པ་མི་འབྱུང་ལ། དེའི་ཕྱིར་ཕྱི་ནས་
 བྱང་གཏོང་མི་རྒྱས་པར་བསྐྱབ་བརྟུས་ཉིད་ཀྱི་གསུངས་པས་ད་ལྟ་ནས་ལུས་སྟགས་
 (འཕགས་ཀྱི་ཀྱང་བའི་བསམ་པ་སྤྲོད་བ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེའོ། །དེ་ནས་གཏོང་བ་དངོས་
 ཀྱི་སྐབས་སུ། བཏང་དཀའ་བ་ལུས་བྱང་བཏང་དགོས་ན་དངོས་པོ་ལྟ་ཅི་སྟུང་བྱ་
 བསམ་ཚུལ་དང་། རྣམ་སྤྱིན་སྟགས་ལ་རེ་བ་མེད་པའི་སྟོན་ནས་གཏོང་བ་དང་། ས་
 སྟགས་འབྱུང་བ་རྣམས་དང་འདྲ་བར་སྟོན་མ་ནས་རྣམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་པའི་ལོངས་
 སྤྲོད་ཀྱི་གཏོང་ཚུལ་དང་། བདག་ཉིད་སེམས་ཅན་གྱིས་མགོན་དང་དཔུང་གཉེན་
 སྟགས་སུ་གཏོང་བ་དང་། ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་སྟགས་གཏོང་བ་དང་དགེ་ཆ་གཏོང་
 ཚུལ་སྟགས་མདོ་རྒྱུ་མའི་ལུང་གིས་བསྐྱབས་ནས་བརྟན་ཏེ་རྒྱས་པར་དེ་ཉིད་ལས་ཤེས་
 པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་སྤྱིན་པ་ལ་སྟོབ་ཚུལ་འདིར་སྟོགས་ཅན་སྟོས་པ་ཡིན་ལ། འོག་
 ཏུ་ཟང་ཟང་དང་ཚོས་ཀྱིས་བརྟུ་ཚུལ་འཆད་པ་དང་། རྟེན་རྗེའི་བསམ་པ་མ་དག་
 པར། ལུས་འདི་སྤྱིན་པར་མི་བྱ་སྟེ། །ཞེས་དང་། ཚོས་གོས་གསུམ་མ་གཏོགས་པ་
 སྤྱིན། །ཞེས་སྟགས་དཔྱིགས་བསལ་གསུངས་པ་རྣམས་བྱང་སྤྱིན་པ་ལ་སྟོབ་ཚུལ་ཡིན་
 ལ་དེ་དག་བྱང་རྒྱས་པར་བསྐྱབ་བརྟུས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

བཞི་པ་སློབ་ཀྱི་འབྲས་བུ་གཞན་དོན་ཏུ་སྟོན་ལམ་གང་པ་ནི། བདག་ལ་
 དམིགས་ནས་ཞེས་སོགས་ཏེ། དེ་ལ། བདག་ལ་དམིགས་པའི་བསམ་སྒྲིར་ཐམས་
 ཅད་དོན་ཡོད་པའི་རྒྱ་སྟོན་པ་ནི། སེམས་ཅན་གང་དག་བདག་ལ་དམིགས་ནས་
 ཅི་ཞིག་དོན་ཏུ་གཉེར་བ་ཡིན་ཀྱང་འདི་མྱིའི་དུས་ནས་དུ་ཡང་སེམས་ཅན་འགའ་ལུ་
 ལ་ཡང་རང་གི་འདོད་པའི་དོན་དེ་མི་འབྱུང་བའི་དོན་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་མ་ཐུར་ཅིག་
 ཅི་འདོད་པའི་དོན་དེ་ཡིད་བཞིན་ཏུ་འབྱུང་བར་ཐུར་ཅིག་ཅེས་སྒྲིར་སྟོན་པ་ཡིན་
 ལ། བྱི་བྲག་ཏུ་སྟོན་པ་ལ་བསམ་པའི་སྒྲིན་ནས་བདག་ལ་དམིགས་ནས་སེམས་ཅན་
 གང་དག་གིས་རང་རྒྱུད་ལ་ཀྱང་ནས་མནར་སེམས་པའི་ཁོང་ཁྱོད་པའམ་རབ་
 ཏུ་དང་བའི་དད་པའི་སེམས་བྱུང་ན་ཞེས་སམ་(༡༩ན)འགྲེལ་ཆེན་ལྟར་ན་མ་དད་
 པའི་སེམས་བྱུང་ན་ཞེས་བཤད་ལ། གང་ལྟར་ཡང་ཁོང་ཁྱོད་པའམ་མ་དད་
 པ་ལྟ་བུའི་བསམ་པ་གང་དང་གང་སྒྲིས་པ་དེ་ཉིད་ཉག་ཏུ་སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་
 མཐོ་རིམ་དང་ཐར་པ་སོགས་འབྲལ་དང་ཡུན་གྱི་དོན་གང་འདོད་ཀྱང་བདེ་བྲག་ཏུ་
 འབྲལ་པའི་རྒྱ་ཐུར་ཅིག་སྟམ་ཏུ་སློབ་པ་ནི་བསམ་པ་དོན་ཡོད་པར་སྟོན་པ་དང་།
 སྒྲིར་བའི་སྒྲིན་ནས་སེམས་ཅན་གང་དག་གིས་བདག་ལ་དག་གིས་དངོས་ལུ་སྟོང་ཅིང་
 སྒྲིར་པ་འདེབས་པའི་ཁ་རན་ཏུ་ཟེར་རམ་གཞན་གང་དག་གིས་ལུས་ཀྱིས་བདག་ལ་
 བརྟུང་བརྟེན་སོགས་ཀྱིས་གཞོད་པ་བྱེད་པའམ། དེ་བཞིན་ཏུ་གཞན་གྱི་དུང་ཏུ་སྟོག་
 ཏུ་སྟོན་བརྗོད་ནས་འབྱར་ཀ་སྟེ་ཚོགས་གཏོང་ཡང་ཅུང་ཉེ་དེ་ལྟར་བྱེད་པའི་སྒྲིབ་
 དེ་དག་གིས་སྟོང་པ་སོགས་ཀྱི་སྒྲིར་བ་གང་བྱས་དེ་ཐམས་ཅད་མཐར་ཐུག་བྱང་ཆུབ་
 ཆེན་པོ་འཛོལ་པའི་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པའི་རྒྱ་ཐུར་ཅིག་སྟམ་ཏུ་སློབ་པ་ནི་སྒྲིར་
 པ་དོན་ཡོད་པར་སྟོན་པའོ། །

བདག་པན་བདེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱ་སྟོན་པ་ནི། བདག་ནི་སྒྲིབ་མགོན་མེད་པ་
 རམས་ཀྱི་མགོན་སྐྱབས་དམ་པ་དང་འགྲོན་པོ་ལམ་ཏུ་ཞུགས་པ་རམས་ཀྱི་དོན་བྱེད་
 པའི་གཙུག་པོ་དེད་དཔོན་དང་། རྒྱ་པོ་ལས་བརྒྱལ་ནས་ཡ་ཙེ་ལ་གྱི་འགྲམ་ཏུ་འགྲོ་བར་

ཞེས་པའང་རྒྱུར་ཞེས་ཁ་ཅིག་བཤད་དོ། །དེ་དག་ནི་དོ་རྩེ་རྒྱལ་མཆོན་གྱི་མདོ་ལས།
 དེ་ལྟར་བྱང་རྒྱུད་སེམས་དཔལ་བདག་ཉིད་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་གཏོང་བ་ནི།
 དགེ་བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཕན་འདོགས་པས་སེམས་ཅན་(༥༥ན)ཐམས་ཅད་
 ལ་དགེ་བའི་རྩ་བ་དག་གིས་སེམས་པར་བྱེད་པ་དང་། བདག་ཉིད་མར་མེ་དང་
 འདྲ་བར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཉེ་བར་བཞག་པ་དང་། བདག་ཉིད་བདེ་བ་
 དང་འདྲ་བར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱིན་གྱིས་བརྟུན་པ་དང་། བདག་ཉིད་
 ཚེས་ཀྱི་སྐྱེ་གནས་དང་འདྲ་བར་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་འཛིན་པ་དང་།
 བདག་ཉིད་སྤང་བ་དང་འདྲ་བར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་།
 ཞེས་སོགས་དང་།

ཡབ་སྐུས་མཛེལ་བ་ལས། དེ་དག་ནི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཁྱེད་ཀྱིས་རི་ལྟར་ན་བདག་
 ལྟ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་མིག་དང་སྟོན་མེ་དང་མར་མེ་དང་སྤང་བ་དང་གྲུ་
 དང་དོགས་དང་འབབ་སྐྱེགས་དང་འདྲེན་པ་དང་ཡོངས་སུ་འདྲེན་པ་དང་སྟོན་པ་
 དང་དེད་དཔོན་དང་སྟོན་ཏུ་འགྲོ་བར་འགྱུར་སྟུང་པ་དང་ཞེས་སོགས་གསུངས་ཏེ་
 རང་གིས་བདག་མེད་ཀྱི་དོན་ཁོང་ཏུ་རྒྱད་པ་ན་དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་པའི་སེམས་ཅན་
 རྣམས་ལ་དམིགས་པ་མེད་པའི་སྟིང་རྗེའི་དབང་གིས་དེ་ལྟར་སྟོན་པའམ་དེ་མིན་གྱང་
 སྤྱིར་སྟིང་རྗེའི་ཤུགས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་སྟོན་ནས་ཡིད་ལ་འཇོག་དགོས་པར་གསུངས་པ་
 ལྟར་རོ། །བྱེད་ལས་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་ཏུས་རིང་བའི་སྟོན་ནས་རང་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་བདེའི་
 རྒྱར་སྟོན་པ་ནི། གཞན་ཡང་ས་སོགས་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་ལས་ས་ཆེན་པོ་འདིས་
 སེམས་ཅན་དང་སེམས་ཅན་གྱི་ཡོངས་སྟོན་ལོ་རྟོག་དང་སྟོན་དང་མེ་རྟོག་དང་རྩ་
 དང་ཤིང་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་ཅིང་རྒྱས་རྒྱུད་པ་དང་མེས་སྟོན་པ་དང་
 རྒྱང་གིས་མི་འདྲལ་བར་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་སྟོན་ནས་དེ་ཐམས་ཅད་འབེལ་ཞིང་རྒྱས་
 པར་བྱས་ཏེ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཉེར་འཆོ་བྱེད་པ་དང་། བྱས་མཁའ་ཡིས་གྱང་
 སྐྱེགས་ཐམས་ཅད་ཏུ་བྱུང་བ་ཅིང་བྱ་བ་ཅི་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གོ་སྐབས་འབྱེད་པའི་

སྒྲིན་སེམས་ཅན་གྱི་ཉེར་(༥༧)འཛིན་ཆེན་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་བདག་ཉིད་ཀྱང་
 ཏུས་རྟག་པར་ཡང་སེམས་ཅན་དཔག་དུ་མེད་ཅིང་མཐའ་ལས་པ་ཡི་རྟེན་བྱེད་ས་
 ལ་སོགས་པ་བྱེད་ལས་ཀྱི་རྣམ་པ་མང་པོའི་སྒྲིན་ཉེ་བར་འཛིན་པའི་ཆ་རྒྱུན་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་གཞིའམ་རྒྱར་འཁྱར་བར་ཡང་ཤོག་ཅིག་པའོ། །

ཡུལ་དུས་ཆད་པ་མེད་པའི་སྒྲིན་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་འདོགས་པར་སྒྲིན་པ་
 བློ། སྒྲིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཀྱི་མཐས་གཏུགས་པར་བྱས་པའི་སེམས་
 ཅན་གྱི་ཁམས་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་རྒྱུན་རིང་བ་རྣམས་ལ་རྣམ་པ་ཀུན་དུ་སྟེ་སྒྲིན་མཐའ་ལས་པ་
 རྣམ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐལ་ལས་གྲོལ་ནས་མི་གནས་པའི་ཕྱ་
 ངན་ལས་འདས་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་ཀྱི་བར་རམ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་བདག་ནི་སེམས་
 ཅན་དེ་དག་གང་ལ་ཅི་དགོས་པ་ཉེར་འཛིན་ཡོངས་སྤྱོད་ཟད་མི་ཤེས་པའི་གཞིའམ་
 རྒྱར་ཡང་ཤོག་ཅིག་སྟུན་དུ་ཡང་ཡང་བསམ་ནས་སྒྲོ་སྤྱོད་བར་བྱའོ། །སྤྱིའི་དོན་
 དེ་དག་ཀྱང་བསྐབ་བདུས་སུ་སྒྲོ་གོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་དྲངས་པ་ལས། ཡུས་འདི་
 བདག་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱ་བ་ཅི་བྱས་ལ་དེངས་པར་བྱ་སྟེ། དཔེར་
 ན་སའི་ཁམས་དང་ཆུའི་ཁམས་དང་མའི་ཁམས་དང་རྒྱང་གི་ཁམས་དང་འབྱུང་བ་
 ཆེན་པོ་བཞི་པོ་འདི་དག་སྣ་ལྔ་ཆོགས་པ་དང་རྣམ་གྲངས་སྣ་ཆོགས་དང་དམིགས་པ་
 ལྔ་ཆོགས་དང་ཡོ་བྱད་སྣ་ཆོགས་དང་སྤྱོད་པ་སྣ་ཆོགས་ཀྱིས་ཉེ་བར་ཡོངས་སྤྱོད་པ་
 དང་ཡོངས་སུ་ཡོངས་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་བདག་གིས་ཀྱང་འབྱུང་བ་ཆེན་
 པོ་བཞི་འདུས་པའི་ཡུས་འདི་སྣ་ལྔ་ཆོགས་དང་རྣམ་གྲངས་སྣ་ཆོགས་དང་དམིགས་
 པ་སྣ་ཆོགས་དང་ཡོ་བྱད་སྣ་ཆོགས་དང་ཡོངས་སྤྱོད་སྣ་ཆོགས་ཀྱིས་རྒྱ་ཆེར་སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉེ་བར་འཛིན་བར་བྱའོ་སྟུན་སྟེ་ཞེས་སོགས་དང་། དྲི་མ་མེད་པར་
 གཤགས་པས་བསྟན་པ་ལས། རྒྱ་(༥༨)དང་མེ་ཡང་རབ་འཁྱར་ཏེ། ས་དང་རྒྱང་དུ་འང་
 དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་དང་། དཀོན་བཅེགས་སོགས་ལས་ཀྱང་བྱང་སེམས་འབྱུང་བ་
 ལྷ་སྟར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པར་གསུངས་སོ། །ཡུས་དང་དེ་བཞིན་ཡོངས་སྤྱོད་

དང་། ཞེས་པ་སོགས་འགའ་ཞིག་གིས་བསྟོ་བའི་ཡན་ལག་ཏུ་བཤད་ཀྱང་དེ་ནི་
 འགྲེལ་པ་རྣམས་སུ་བསྟོ་བ་ལས་ཐ་དད་ཏུ་བཤད་པ་དང་འགའ་ལ། དེ་བཞིན་ཏུ་
 འགའ་ཞིག་གིས་སྟོན་སེམས་སུ་བཞེད་ནའང་འདི་དག་གཞན་ལ་ཕན་པའི་རྒྱུ་སྟོན་
 པ་ཅམ་ཡིན་ཀྱང་བདག་སངས་རྒྱུ་སུ་ཁྱུང་ཅིག་ཅེས་སྟོན་པ་མེད་པས་སྟོན་སེམས་
 སུ་མི་རིགས་ལ། འགའ་ཞིག་གིས་དངོས་གཞིའི་ཆོག་ཀར་བྱེད་ཀྱང་འགྲེལ་པ་རྣམས་
 ནས་སྟོར་ཆོག་ཏུ་བཤད་པ་དང་འགའ་ཞེས་སུ་སྟོན་གསུངས་ལ། དེས་ན་ཤུ་བས་
 རྒྱ་ནི་ཉིང་རྩེས་སེམས་ཅན་རྩེས་སུ་འཛིན་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། རྒྱ་ནི་ཐུག་
 འཆལ་བཤགས་པ་ཡི་རངས་བསྟོ་བ་སྟོན་ལས་ཞེས་ཐ་དད་ཏུ་བཤད་པ་ལྟར་རིགས་
 པར་ཡང་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་སྐྱབས་འགོ་སྟོན་ཏུ་འགོ་བའི་ཕྱིག་བཤགས་སོགས་
 འགལ་རྒྱུ་མི་མཐུན་ཚུགས་སྟོང་བ་དང་། མཚོད་པ་དང་ཡི་རང་སོགས་མཐུན་རྒྱུ་
 ཆོགས་བསགས་པ་དང་། བསོད་ནམས་རྒྱབས་སོ་ཆེ་གསོག་པའི་ཐབས་ལུས་སོགས་
 གཏོང་བ་དང་སྟོན་ལས་གདབ་པ་སོགས་ཉེར་ལན་གྱི་རྒྱ་གཞན་དོན་དོན་གཉེར་གྱི་
 ལྷག་བསམ་བྱུང་པར་ཅན་རྒྱེད་ཚུལ་ཏེ་དེ་རྣམས་ནི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྟོན་ཏུ་འགོ་
 བའི་ཆོས་མེད་ཏུ་མི་རུང་བ་སྟེ། གང་ཟག་ཕྱིག་པ་ཅན་དང་བསམ་པ་ངན་པ་དང་
 བསོད་ནམས་མ་བསགས་ཤིང་དགེ་ཆ་ངན་དོན་ཅམ་ལས་མེད་པ་རྣམས་ལ་བྱང་
 རྒྱུ་གྱི་སེམས་སྐྱེ་དཀའ་བ་དང་། གཞན་དོན་དོན་གཉེར་བྱང་རྒྱུ་དོན་གཉེར་ལྟ་
 བའི་དགེ་སེམས་བྱང་པར་(༥༥)ཅན་དང་ལྡན་པ་ལ་འབད་མེད་ཏུ་སྐྱེ་བར་གསུངས་
 པའི་བྱིར་ཏེ། སྟོང་སོ་བཞེད་པ་ལས། རིགས་ཀྱི་བྱ་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་རྩོམ་རྩོམ་
 སོ་ཆེ་མ་རབས་ཀྱི་འབྱུང་ཁུངས་ནས་མི་འབྱུང་གི་རྩོམ་འབྱུང་ཁུངས་སམ་གསེར་
 ཀྱི་འབྱུང་ཁུངས་ནས་འབྱུང་ངོ་། །དེ་བཞིན་ཏུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཏུ་སེམས་
 བསྐྱེད་པ་རྩོམ་རྩོམ་སོ་ཆེ་ལྟ་བུ་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་བསམ་པའི་དགེ་བའི་ཆ་བ་མ་
 རབས་ཀྱི་རིན་སོ་ཆེའི་འབྱུང་གནས་ནས་མི་སྐྱེ་སྟེ། གཞན་ཏུ་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་
 སྟོབ་པའི་ཉིང་རྩེ་ཆེན་པོའི་རྩོམ་འབྱུང་ཁུངས་སམ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་

ལ་ལྟག་པར་དམིགས་པའི་གསེར་གྱི་འབྲུང་ཁྱུངས་ཆེན་པོ་ནས་འབྲུང་ངོ་ཞེས་དང་།
 རིགས་གྱི་བྱ་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་རྡོ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ནི་སྟེ་པོ་མ་རབས་གྱི་ལག་ཏུ་ཕྱིན་
 པར་མི་འབྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་རྩ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་རྩ་མེས་མ་བློན་པ་རྡོ་རྗེ་
 རིན་པོ་ཆེ་ཡང་མ་རབས་གྱི་བསམ་པ་དང་ལྟན་པ་དགེ་བའི་རྩ་བ་རན་ངོན་ཅན་གྱི་
 ལྟ་དང་མིའི་ལག་ཏུ་ཕྱིན་པར་མི་འབྱུར་རོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་དངོས་གཞི་དམ་བཅའ་བ་ནི། ཇི་ལྟར་སོགས་ཏེ། དེ་ལའང་། སྟོབ་
 དཔོན་ལས་ལེན་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་
 དང་སྟོན་པ་སྤྱད་ཆུང་ལ་མངའ་བ་སོགས་གྱི་མཆོན་ཉིད་དང་ལྟན་པ་མངོན་རྩ་
 ལྱུར་པའམ་རྟེན་ལས་ལེན་ན་ལྟལ་བ་སྤྲས་བཅས་ཐམས་ཅད་མཛུགས་མཁར་བྱོན་ནས་
 བཞུགས་པར་མོས་ཏེ། ལྷལ་དེ་དག་ལ་དམོངས་སུ་གསོལ་ཞེས་པ་སྟོན་རྩ་བཏང་སྟེ་
 དཔེར་པོར་གསོལ་ནས་དད་པ་དང་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོའི་བསམ་པ་མངོན་རྩ་བྱས་ལ།
 ཇི་ལྟར་སྟོན་གྱི་བདེ་བར་གཤེགས་པ་རྣམས་གྱིས་ལྟག་པའི་བསམ་པས་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ལ་མན་བདེ་སྦྱབ་པའི་ཕྱིར་རྩ་བ་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་སྟོབ་པར་
 ལྱུར་(ལེན་ཅིག་ཅེས་སྟོན་པའི་སྟོན་སྤྱད་ནི་བསྟེན་པར་མཛད་པ་དང་། བྱང་
 སྟོན་ལེན་པའི་ཆེད་རྩ་མེས་མ་བློན་པའི་གང་ཟག་གིས་གང་ལ་བསྐྱབ་པའི་སྟོན་ནས་
 ཉག་ཏུ་ཉམས་སུ་བྱང་བར་བྱ་འོས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་པ་རྣམས་ལ་
 འདི་དག་གིས་རིམ་པ་བཞིན་རྩ་བསྐྱབ་ཅིང་གནས་པ་ལྟར་ཞེས་སྟོན་གྱི་ཆུལ་དཔེར་
 བཛྲོད་ནས། བདག་གིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་རྩ་འགྲོ་བ་ཀྱན་ལ་གནས་སྐབས་མན་པ་དང་
 མཐར་ཐུག་བདེ་བ་བསྐྱབ་པའི་དོན་རྩ་བསམ་པའི་སྟོན་ནས་སྟོན་པའི་བྱང་ཆུབ་གྱི་
 སེམས་ནི་བསྟེན་པར་བཞི་ཞིང་། དེ་བཞིན་རྩ་ནི་འཇུག་པ་སེམས་མ་བློན་བྱངས་ཏེ་
 སྟོར་པའི་སྟོན་ནས་ཇི་ལྟར་བྱངས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་པ་རྣམས་ལའང་
 རིམ་པ་བཞིན་རྩ་བསྐྱབ་པར་བཞི་འོ་ཞེས་རང་གིས་ཀྱང་དེ་དག་གི་རྗེས་སུ་སྟོབ་པར་

བརྗོད་པ་ལྟེ་ཚུ་ལ་དེ་ལྟར་སྒྲིང་ཐག་པ་ནས་ལན་གསུམ་གྱི་པར་རྩིས་སྒྲིང་དངོས་སམ་
 རྩིས་སྒྲིང་པར་མོས་པའི་སྒོ་ནས་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་དང་བྱང་ཕྱོད་ལྷན་ཅིག་
 ཏུ་གཟུང་པར་བྱའོ། སྒྲོན་འཇུག་སོ་སོར་ལེན་ན། རི་ལྟར་སྒོན་གྱི་བདེ་གཤེགས་
 གྱིས། བྱང་ཆུབ་བྱགས་ནི་བསྐྱེད་པ་ལྟར། འདི་བཞིན་འཕྲོ་ལ་ཡན་དོན་ཏུ། བྱང་
 ཆུབ་སེམས་ནི་བསྐྱེད་པར་བགྱི། ཁྱེས་པ་ལན་གསུམ་གྱིས་སྒོན་སེམས་དང་། རི་
 ལྟར་སྒོན་གྱི་བདེ་གཤེགས་གྱིས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་པ་ལ། འདི་དག་
 རིམ་བཞིན་གནས་པ་ལྟར། འདི་བཞིན་ཏུ་ནི་བསྐྱབ་པ་ལའང་། རིམ་པ་བཞིན་ཏུ་
 བསྐྱབ་པར་བགྱི། ཁྱེས་པ་ལན་གསུམ་གྱིས་འཇུག་སེམས་དང་ཕྱོད་པ་ལེན་པར་
 བྱའོ། རིམ་བཞིན་གནས་དང་བསྐྱབ་ཅེས་པ་ནི་ལས་དང་པོ་པས་རང་གིས་སྒོ་བ་
 པར་རུས་པ་རྣམས་ལ་ཐོག་མར་སྒོ་བ་གྱི་དཀའ་བའི་གནས་བྱ་མི་རུས་པ་རྣམས་ལ་
 རེ་ཞིག་མི་སྒོ་བ་ཅིང་མོས་པེ་བསྐྱེད་དང་སྒོ་བ་པ་ནས་དེ་དང་དེའི་སྐབས་སུ་བྱ་
 བར་རུས་པ་རྣམས་ལ་མཐར་གྱིས་སྒོ་བ་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ལྷུས་གཏོང་བ་
 ལ་སྒྲིང་རྩིའི་བསམ་པ་མ་དག་པར་འཇུག་པར་མི་བྱེད་ཅིང་བྱས་ན་ཉེས་པར་འཇུར་
 བ་དང་བསམ་པ་དག་པས་བཏང་ན་ཆོགས་ཆེན་པོར་འཇུར་བའི་རུས་སུ་ཉེས་པ་
 མེད་པར་མ་ཟད་ངེས་པར་གཏོང་དགོས་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། གཞན་ཏུ་ཕྱོད་
 པའི་ཚུལ་བྱིས་སོགས་ཚུལ་བྱིས་སམ་གསུངས་ལ་རིམ་ཅན་ཏུ་སྒོ་བ་པའི་དོན་ཏུ་འཆང་
 པ་ནི་དོན་མིན་ནོ། བསྐྱབ་བརུས་སུ་ཐོག་མར་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་སོ་སྐྱེ་ལ་སྐྱེ་པར་
 བརྒྱབས་ནས་དེའི་རྩིས་སྒྲིང་སྒྲར་ཡང་བྱང་ཕྱོད་སོ་སྐྱེ་ལ་སྐྱེ་པར་བསྐྱབ་པར་མཛད་
 པའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་ཉིད་བྱང་ཕྱོད་ཏུ་འདོད་པ་མི་རིགས་ལ། འཇུག་སེམས་
 ལེན་པ་ཉིད་བྱང་ཕྱོད་ལེན་པ་ཡིན་གྱི་འཇུག་སེམས་དང་འཇུག་ཕྱོད་ལེན་པའི་ཆོ་ག་
 ཐད་དུ་བྱེད་པའང་མི་རིགས་པར་གསུངས་སོ། །

མོག་མར་སྒོན་སེམས་སྒྲུང་དེ་ནས་ཡུར་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་པ་ལ་སྒོལ་འདོད་ཀྱི་
བསམ་པ་རྒྱུད་ས་ནས་གཏོད་འདུག་སེམས་སེལ་པ་ནི་དང་མོ་ནས་བསྐབ་པ་ལ་

སློབ་མི་རྒྱས་པའི་གང་ཟག་གི་རིགས་ལ་ཐངས་མཆོག་ཏུ་ལྷུང་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་
 སློན་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་སློབ་རྒྱས་མི་རྒྱས་གང་ཡིན་ཀྱང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཏུ་
 བདག་པངས་རྒྱས་སུ་འཁྱུར་བར་བྱའོ་སྟུང་པ་ཅམ་ནི་ཆོ་གའི་སློན་པ་ཀྱང་བསྐྱེད་
 ཏུང་ལ། དེ་ལྟ་བུ་སེམས་དེ་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་བར་ཏུ་མི་གཏོང་སྟུང་ཏུ་དམ་བཅའི་
 ལྷགས་ཀྱི་གཉིས་པས་ཟིན་པ་ནི་ཆོ་ག་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱེད་པར་བྱ་དགོས་ལ་དེ་
 བྱི་སློན་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་སློབ་མི་རྒྱས་པ་ལ་བྱ་མི་ཏུང་ངོ་། །སློན་སེམས་ལ་
 དེ་ལྟར་གཉིས་ཏུང་ཡང་འཇུག་སེམས་ཆོ་གས་ལེན་པ་ནི་དེ་བྱི་བསྐྱབ་བྱ་རྣམས་
 ལ་མི་སློབ་ཅེས་བྱ་མི་ཏུང་ངོ་། །ཐོག་མ་ནས་འཇུག་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལ་(༥༦)
 སློབ་རྒྱས་པ་ཡིན་ན་སློན་འཇུག་གཉིས་སྟབས་ཅིག་ཏུ་ལེན་ཏུ་ཏུང་ལ་ལེན་ཚུལ་
 གཞུང་ཏུ་བཟུན་པ་ལྟར་ངོ་། །

གསུམ་པ་མཇུག་དགའ་བ་སློན་པ་ལ་གཉིས། རང་དགའ་བ་སློན་པ། གཞན་
 དགའ་བ་སློན་ཏུ་གཞུག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་སློ་དང་སོགས་ཏེ། དེ་ལ།
 མཆོམས་སྒྱུར་ཏེ་མདོར་བཟུན་པ་ནི། དེ་ལྟར་སྒྱུར་དངོས་གཉིས་ཀྱི་སློན་པ་བྱང་
 ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་སློན་པ་རང་རྒྱུད་ལ་ལེན་པའི་ཚུལ་ལ་མཁས་པའི་སློ་གྲོས་དང་
 ལྟན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་དེ་ཡིས་གཞན་གྱི་གཡམ་ལ་རྒྱག་པ་དང་འདོད་
 རྒྱལ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་པན་ཡོན་མཐོང་ནས་རང་ཉིད་ཀྱི་ཡིད་
 རབ་ཏུ་དང་བའི་དགའ་བ་དང་དད་པ་ཆེན་པོས་ཀྱང་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
 སེམས་གཉིས་རང་རྒྱུད་ལ་ལེགས་པར་བརྒྱུད་ཟིན་པའི་རྗེས་དེ་ནས་ཐར་སྒྱུར་དངོས་
 གཉིས་ཆང་ཞིང་རྒྱས་པར་བྱས་པ་བཞིན་ཏུ་མཇུག་གི་ཆོ་ག་དག་ཀྱང་རྒྱས་པར་བྱ་བ་
 ལ་སེམས་དེ་མི་ཉམས་ཤིང་བརྟན་པ་དང་འཕེལ་བར་བྱ་བའི་སྤྱིར་ཏུ་རང་གི་སེམས་
 བྱི་འདི་ལྟར་འཆད་འཁྱུར་གྱི་པན་ཡོན་དེ་རྣམས་བསམ་པའི་སློན་པ་དགའ་སློ་བྱང་
 པར་ཅན་བསྐྱེད་ནས་གཟེངས་བསྟོད་དོ་ཞེས་པ་སྟེ་སྒྱུར་དངོས་ཀྱི་ཆོ་ག་རྒྱས་པར་

བྱས་ཀྱང་མཆུག་མ་ཚང་ན་ཆོ་ག་མ་རྫོགས་པས་འབྲས་བྱའང་མི་བཟན་པའམ་ཉམས་
 པར་འབྱུར་བས་ན་ཆོ་གའི་མཆུག་རྫོགས་ཤིང་འབྲས་བྱ་མེས་པ་བསྐྱེད་པ་དེ་བཟན་
 ཞིང་ཤིང་འཕེལ་བྱ་བྱ་དགོས་པར་བསྟན་པ་ལོ། །དེའང་མེས་པ་བསྐྱེད་པའི་ལོག་བྱ་
 དེ་ལ་འཁྱོད་པ་དང་མ་གྲས་པ་བྱས་ན་འཛད་ཅིང་ཉམས་པར་འབྱུར་ལ། བན་ཡོན་
 བསམས་ཏེ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་གི་སྒོ་ནས་དགའ་སྟོ་བསྐྱེད་དེ་ལེགས་པར་ཉམས་སུ་ལེན་
 འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་སྦྱངས་པ་ནི་མེས་པ་དེ་སྤང་བ་དང་དག་པ་དང་སྤེལ་བ་སོགས་
 གྱི་ཐབས་བྱང་(ལ་)པར་ཅན་བྱ་འབྱུར་རོ། །དེ་ནས་པན་ཡོན་བསམས་པས་དགའ་
 བ་བསྐྱེད་དེ་གཟེངས་བསྐྱེད་པ་དངོས་ཀྱས་པར་འཆད་དེ། དེ་ལ་རང་དོན་གྲུབ་
 པས་དགའ་བ་སྐྱེད་པ་ལ། དོན་ཆེན་འབྲུབ་པ་ལ་བསམ་ནས་དགའ་བ་སྒོམ་པ་ནི།
 བྱམས་མགོན་གྱིས་འོར་བཟང་ལ། རྟོན་གྱིས་དེ་ལྟར་མེས་པ་བསྐྱེད་པ་ནི་རྟོན་གྱིས་
 ཐོབ་པར་བྱ་བ་ལེགས་པར་ཐོབ་པོ། རྟོན་གྱིས་མི་ལུས་ལེགས་པར་ཐོབ་པོ། །འཆོ་
 བའི་འཇིག་རྟེན་བྱ་རྟོན་ལེགས་པར་འཆོས་སོ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་མེས་པ་
 བསྐྱེད་ནས་སྒོམ་པ་བཟུང་བའི་དེང་གི་བྱས་འདིར་ནི་བདག་གི་གསོན་པའི་ཚེའམ་
 འཆོ་བའི་སྟོག་གི་རྒྱན་འདི་དོན་གྱི་འབྲས་བྱ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ཉིད་བྱུར་ཅིང་མི་ཡི་
 སྲིད་པ་སྟེ་སྟེ་བ་འདི་ལ་སྟོན་གྱི་སྟེ་བ་རྣམས་སུ་ཐོབ་མ་ཚུང་ལ་ནམ་ཡང་རྟེན་པར་
 དགའ་བའི་རིན་ཆེན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མེས་པ་འདི་ད་རེས་ཐོབ་པས་ན་དལ་འབྱོར་དང་
 ལྷན་པའི་རྟེན་འདི་ལེགས་པར་ཐོབ་པ་ཡིན་ལ། རུས་དེ་རིང་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 རིགས་སུ་སྐྱེས་པ་སྟེ་བྱང་ཆུབ་མེས་པ་དཔའ་ཉིད་བྱུར་ལ་སྟོན་བདག་རྒྱལ་བའི་
 སྲས་སུ་ནམ་ཞིག་གི་ཆེ་འབྱུར་སྐྱམ་བུ་སྟོན་པའི་གནས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་གསུང་
 གསོབ་པའི་སྲས་སུ་ཡང་ད་ལྟ་ནས་ཀྱང་ཉོ་སྐྱམ་བུ་དགའ་བར་བསྐྱེད་དེ་ཞུམ་པ་
 སེལ་བའི་ང་རྒྱལ་སྟོན་པ་ལོ། །འདིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་སུ་སྐྱེས་ཞེས་པ་ནི་སངས་
 རྒྱས་ལ་མོས་པའི་རིགས་སམ་ཀུན་རྫོབ་མེས་པ་བསྐྱེད་སྐྱེས་པའི་དབང་བྱ་བྱས་པ་
 རྟེ། ཤིང་བྱ། བྱང་ཆུབ་མེས་པ་སྐྱེས་ཀྱང་ན་སྐད་ཅིག་གིས། །བདེ་གཤེགས་རྣམས་

གྱི་སྤྲུལ་ཞེས་བཞེད་བྱ་ཞིང་། ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་ན། ལྟར་ས་དང་པོ་ཐོབ་པའི་ཆོ་
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་གྱི་རིགས་སུ་སྦྱེས་པར་བཤད་པ་ནི་འཆང་ཀྱ་བར་ངེས་
 པའི་རིགས་སམ་དོན་དམ་(༡༡ན)མེམས་བསྐྱེད་སྦྱེས་པའི་སྐབས་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་
 རོ། །བག་ཡོད་པས་དམ་བཅའ་བརྟན་པོར་བྱ་བ་ནི། དེ་ལྟར་སངས་རྒྱུས་གྱི་རིགས་
 དང་སྤྲུལ་སུ་སྦྱེས་པ་ཅམ་གྱིས་མི་ཆོག་པས་ད་ཕྱིན་ཆད་ནི་བདག་གིས་ངེས་པར་ཅི་
 ཅས་ཀྱང་སངས་རྒྱུས་བྱང་མེམས་རྣམས་གྱི་རིགས་དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་སྒོ་
 གསུམ་གྱི་ལས་བཅུམས་ཏེ། བསམ་པའི་ངོས་ནས་གཞན་དོན་དོན་གཉེར་གྱི་ཡིད་
 བྱེད་ཁོ་ན་ལས་རང་དོན་ཏུ་ཞི་བདེ་དོན་གཉེར་གྱི་བསམ་པ་ལྟ་བུའི་སྒྲོན་གཏན་ནས་
 མེད་པའི་རིགས་དང་། སྦྱོད་པའི་ངོས་ནས་རྒྱལ་སྤྲུལ་རྣམས་གྱིས་གང་ལ་བསྐྱབ་པར་
 བྱ་བའི་བསྐྱབ་བྱ་རྣམས་ལ་ཚུལ་བཞིན་སྒོ་བ་པ་ལས་གཞན་ཏུ་བསྐྱབ་བྱ་དང་འགལ་
 བའི་ཉེས་ལྟར་གི་དབང་ལས་བསྐྱབ་བྱིམས་འཆལ་བར་ལྟར་པ་ལྟ་བུས་གཏན་ནས་
 མ་གོས་པའི་བཅུན་པའི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་སངས་རྒྱུས་བྱང་མེམས་གྱི་རིགས་
 རྩལ་པར་ཅན་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་ཏུ་སྒྲོན་མེད་ཅིང་བཅུན་པས་རྣམ་པར་དག་
 པ་དེའི་རིགས་སུ་སྦྱེས་པའི་སྐལ་བ་བཟང་པོ་ཐོབ་པ་འདི་ལ། བག་ཡོད་པར་བྱས་
 ཏེ་བསམ་སྦྱོད་གཉེས་ཀའི་ངོས་ནས་མི་མཐུན་སྦྱོགས་གྱི་དྲི་མས་རྟོག་པར་མི་འགྱུར་
 བ་དེ་ལྟར་ལེགས་པར་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་ཞེས་གཅེས་སྤྲུལ་གྱི་བསམ་པས་དམ་བཅའ་
 བ་སྦྱོ་ཆོགས་བཅད་དེ་དེ་ལྟར་བཤད་ཀྱང་ཆོག་སྟུམ་མོ། །ཤིན་ཏུ་རྟེན་དཀའ་རྟེན་
 པས་དཀའ་བ་སྟོམ་པ་ནི། སངས་ཤིང་དབུལ་བའི་སྦྱེ་པོ་མིག་དང་མི་ལྟན་པའི་ལོང་
 བས་ཕྱག་དར་བྱས་པ་པོར་བའི་ཉལ་ཉིལ་གྱི་སྤང་པོ་ལས་རི་ལྟར་ནོར་བུ་རིན་ཐང་
 ཆེན་པོ་ཅན་རྟེན་པར་ལྟར་ན་ནི་རྟེན་མཁན་རྟེན་ལུལ་རྟེན་རྒྱུའི་དངོས་པོ་གང་ལ་
 བརྟགས་ནའང་ཤིན་ཏུ་དགོན་པས་ངོ་མཆར་ཆེ་བ་ལྟར་ཞེས་དེ་ཉིད་དཔེར་བཤད་
 བས། དེ་བཞིན་ཏུ་ཕྱག་དར་གྱི་སྤང་པོ་ལྟ་བུའི་ལས་(༡༡བ)དང་ཉོན་མོངས་པའི་རུལ་
 གྱི་སྤང་པོ་སྤྱག་པོའི་ཁྲོད་ནས་རི་ཞིག་ལྟར་ཏེ་སངས་རྒྱུས་གྱི་བྱིན་རྒྱབས་གྱི་མཐུ་དང་

རང་གི་བསོད་ནམས་ཀྱི་སྤྲེལ་དབང་ལེགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིད་བཞིན་གྱི་རྣོ་བ་
 རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འདི་འཕགས་རྣོ་བ་ཀྱིས་དབུལ་ཞིང་ཡི་ཤེས་ཀྱི་
 མིག་དང་བུལ་བའི་ལོང་བ་ལྟ་བུའི་སོ་སྟེ་བདག་གིས་རྟེན་པའམ་བདག་ལ་སྟེས་པ་
 དེ་འདྲ་ནི་སྤྲེལ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་ནའང་ཤིན་ཏུ་དཀོན་པས་ངོ་མཚར་བའི་གནས་
 ལུ་བརྒྱུད་ནས་གཅེས་སྤྲོས་ཀྱི་སྟོན་ནས་བརྒྱུད་བར་བྱ་རིགས་སོ་ཞེས་པ་ལོ། །

གཞན་དོན་འགྲུབ་པས་དགའ་བ་བྱེད་པ་ལ། འགྲོ་བའི་སྤྱག་བསམ་སེལ་བས་
 དགའ་བ་སྟོམ་པ་ནི། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་སྟེ་བའི་གནས་ཐ་དང་དུ་འགྲོ་བའི་
 སེམས་ཅན་གྱི་ཚོགས་མ་ལུས་པའི་སྟོབ་གི་དབང་པོ་རང་དབང་མེད་པར་འཕྲོག་
 པར་བྱེད་པའི་འཆི་བདག་གི་བདུད་རླེག་མེད་དུ་འཛོམས་པར་བྱེད་ཅིང་ལས་ཉོན་
 གྱི་དབང་གིས་སྤྲིད་པ་རྒྱུད་ལྡར་སྟེ་བའི་རྒྱན་བཅད་ནས་བྱང་ཆུབ་དམ་པ་ཀྱི་ཤི་མེད་
 པར་སྟེར་བར་བྱེད་པའི་འཆི་མེད་ཀྱི་བདུད་རླེག་མཚོག་གམ་སྤྲན་ཆེན་པོ་བཅུད་
 གྱི་ལེན་མཚོག་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འདི་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་བཅུད་ཀྱི་ལེན་
 ཞེས་པ་ནི། སྤྲན་གྱི་ཁྱད་པར་སྤྲ་ཚོགས་ལེགས་པར་སྤྱར་བ་གང་ཞིག་ཚོ་ག་བཞིན་
 དུ་བརྟེན་ན་ཀྱི་ལས་ཀྱི་ལས་བར་འགྱུར་ཞེས་འཇིག་རྟེན་གྲགས་པ་དེ་ཡིན་པར་
 བཤད་དོ། །ཚོས་དང་ཟང་ཟིང་གི་ཡོ་བྱད་ནམ་མཁའ་མཛོད་ལྟ་བུ་ལ་དབང་ཐོབ་
 ནས་འགྲོ་བའི་དབུལ་བ་མ་ལུས་པ་སེལ་བར་བྱེད་པ་ཡི་ཕྱིར་ལོངས་སྤྱོད་མི་ཟད་པའི་
 གཏིར་ཆེན་པོ་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འདི་ཡིན་ནོ། །ལས་ཉོན་སྤྱག་བསམ་དང་
 བཅས་པས་མནར་བའི་འགྲོ་བའི་ཚོགས་ཀྱི་ལུས་སེམས་ཀྱི་ནད་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་
 ཞི་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་སྤྲན་ཆེན་པོ་(༥)ན་ཀྱན་གྱི་ནང་ནས་བལྟ་ན་སྤྱག་པ་ལྟ་བུའི་
 མཚོག་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འདི་ཡིན་ནོ། །ཐོག་མེད་ནས་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་
 གིས་སྤྲིད་པ་རྒྱུད་ལྡར་ལས་དུ་འབྱུངས་ཤིང་སྤྱག་བསམ་སྤྲ་ཚོགས་སྟེང་བས་ལུས་
 སེམས་ངལ་ཞིང་དུ་བ་པ་སེལ་བར་བྱེད་པ་ཡི་ཕྱིར་འགྲོ་བའི་འགྲོན་པོ་ནམས་ངལ་
 གསོ་བའི་གནས་ལུ་བསེལ་གྱི་བ་སྟེར་བའི་ལྷོན་ཤིང་ཆེན་པོ་འདྲ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་

འདི་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་ཐོག་མེད་ནས་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་སྒྲོན་ཏུས་ཀྱི་སྲིད་པ་
འཆི་སྲིད་པར་སྲིད་སྟེ་སྲིད་དེ་སྲིད་པ་བཞིའི་ལམ་ཏུ་བརྒྱུད་མར་འབྱུངས་ཤིང་ཞེས་
སྒྲུར་རོ། །དེ་ནས་འགྲོ་རྒྱུ་ལེན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་སྟོན་པ་ཆེན་པོ་གསལ་པར་བྱེད་པའི་འགྲོ་པ་
ཐམས་ཅད་དཀ་མོང་དཀ་འགྲོ་ལོག་པར་ལྷུང་བའི་རྩ་མཆོ་ཆེན་པོ་འཇམ་དཔལ་ལྷ་བ་
སྟག་པོ་ལས་སྒྲོལ་བར་བྱེད་ཅིང་མཐོ་རིས་དང་ཐར་པའི་སྐམ་སར་ཕྱིན་པར་བྱེད་
པའི་ཕྱིར་སྟོན་གསལ་ཏེ་བཟང་དཀ་མཐོ་དམན་ཀྱང་གྱུར་མོང་བའི་སྟོན་པ་མ་
ཟམ་པར་གྱུར་བའང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འདི་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའོ། །

འགྲོ་བའི་སྟག་པོ་ལྷ་བ་ཀྱི་རྒྱ་སྟོན་པས་དགའ་བ་སྒྲོམ་པ་ནི། འགྲོ་བའི་རང་དོན་
ཏུ་ཐར་པ་ཅམ་ཡང་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་གཤམ་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པའི་ཆ་གསུང་ཐམས་
ཅད་སེལ་བའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ཁྱབ་བསེལ་བའི་འོད་ཟེར་ཅན་འདི་རང་
རྒྱུད་ལ་ཤར་བ་ཡིན་ནོ། །འགྲོ་བའི་གཞན་དོན་ཏུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་
གཤམ་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མི་ཤེས་པ་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་ཐུན་པའི་རབ་རིབ་དག་
དབྱིས་ནས་འབྱིན་པའམ་བྱངས་ནས་འབྱིན་པར་བྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ཉི་མ་
ཆེན་པོ་རང་རྒྱུད་ལ་ཤར་བ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འདི་སོགས་ཐབས་ཀྱི་ཆ་
རྒྱ་ཆེན་པོས་ཟིན་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤུ་མོ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཤེས་(དཔལ་)སྒྲིབ་
ཀྱིས་ཐོན་སྤོང་རྣམས་པས་སོ། །འདི་དག་ནི་སྤོང་པོ་བཞུགས་པར། འཆི་བ་མེད་པའི་
དབྱིངས་ལ་ཕྱིན་པར་བྱེད་པའི་བདུད་རྩི་ལྟ་བུའོ། །དཔལ་བ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་
སེལ་བས་ངལ་གསོས་པ་ལྟ་བུའོ། །བཞུགས་ནམས་མི་ཟད་པའི་གཏེར་ལྟ་བུའོ། །ཤིན་
ཏུ་ནད་མེད་པར་བྱེད་པའི་རྟག་སྒྲན་ལྟ་བུའོ། །ཉོན་མོངས་པའི་ནད་ཐམས་ཅད་
འཛོམས་པས་སྒྲན་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བཟླ་ན་སྟག་པོ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་སོགས་དཔེ་ཏུ་མས་བཟླ་ན་
པ་ལྟར་རོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་པན་བདེས་ཆོམ་པར་བྱེད་པས་དགའ་བ་སྒྲོམ་པ་ནི།
དམ་པའི་ཆོས་ཤེ་སྤོང་གསུམ་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་གསུང་རབ་འོ་མའི་རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོ་ལྟ་
བུ་སོས་བསམ་ཀྱི་ཤེས་རབ་སྐྱབ་ཤིང་ལྟ་བུས་ལོགས་པར་བསྐྱབས་པ་ལས་ནད་འགའ་

ཞིག་ལ་པན་པའི་རོ་རྩས་དང་ལྷན་པའི་མར་གྱི་ཉིང་ཁུ་ཕྱང་བ་ལྟར་དམ་པའི་ཚས་གྱི་
 རྩིང་པོ་ལས་ཀྱང་ཆེས་ཆེར་རྩིང་པོར་ཕྱར་པའི་ཉིང་ཁུ་ཕྱང་བ་སེམས་ཅན་ཡོངས་གྱི་
 ལས་ཉོན་གྱི་ནད་ཐམས་ཅད་ཞི་བར་བྱེད་ཅིང་པན་པ་དང་བདེ་བ་མཐའ་དག་སྟེར་
 བའི་སྒྲོ་ནས་ཚུམ་པར་བྱེད་རྩས་པའི་རྩས་བཅུད་ཕུན་སུམ་ཚྏགས་པ་དང་ལྷན་པའི་
 བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་འདི་ཉིང་ད་རེས་རྟེན་པ་ཡིན་པས་དགའ་བ་བསྐྱེད་དེ་འདི་སྤྱང་
 བ་དང་སྟེལ་བའི་ཐབས་སྟགས་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་རུ་ཕྱན་རིང་མོ་ནས་
 ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་འཁོར་བར་འཕུན་པའི་འགོ་བའི་འགོན་པོ་སྲིད་པ་གསུམ་
 མམ་སྲིད་པ་བཞིའི་ལམ་བཟོད་པར་དགའ་བ་གཅིག་ནས་བརྟུན་དེ་གཅིག་ཏུ་རྒྱ་
 ཞིང་རྩག་བཟུལ་སྒྲ་ཚྏགས་ལ་སྦྱོད་པས་ཉམ་ཐག་པར་ཕྱར་པ་ལས་གནས་སྐབས་ལྟ་
 མིའི་བདེ་བ་དང་མཐར་ཐུག་ཟག་མེད་གྱི་བདེ་བའི་ཡོངས་སྦྱོད་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་སྤྱད་
 པར་འདོད་པ་རྣམས་ལ་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་ཕུན་སུམ་
 ཚྏགས་པའི་བདེ་བ་མཐའ་དག་(༡༠ན)རྒྱབ་པའི་ཐབས་མཚྏག་ཏུ་ཕྱར་པ་ཉིང་རུ་ཉེ་
 བར་གནས་ཏེ། རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་འདིས་ནི་ཁམས་གསུམ་གྱི་
 གནས་རིས་དེ་དང་དེར་རྟག་ཏུ་འགོ་འོང་བྱེད་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་འགོན་པོ་ཆེན་
 པོ་སྟེ་འགོ་བའི་གནས་དེར་སྟེབས་ཟིན་པའི་རུས་མེད་པ་སྐད་ཅིག་ཀྱང་སྟོད་མི་སྲིད་
 པ་འགོ་མཁན་ལ་བྱངས་བརྟུན་མེད་པ་འགོ་བའི་ཡུལ་ལ་མཐའ་མེད་པ་དེ་ལྟ་བུ་
 རྣམས་ལ་འཕྲལ་དང་ཡུན་གྱི་བདེ་བའི་ཡོངས་སྦྱོད་གྱི་བསྐྱེད་བཀྱར་བྱ་ཚོམ་པ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱིས་ཚུམ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་དགའ་བ་བསྐྱེད་ནས་གཅེས་སྤྱོད་གྱི་སྒྲོ་ནས་མི་
 ཉམས་པར་སྤངས་ཤིག་ཅེས་པའོ། །སྲིད་པར་འབྱམས་ཚུལ་ནི། སུམ་ནང་གི་སྤྱང་
 བ་དང་རྩ་མཁན་གྱི་འཁོར་ལོ་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་རྒྱ་ཆེར་རོལ་པ་ལས་གསུངས་ལ། སྟོབ་
 རྩིང་ལས་ཀྱང་། གང་ཞིག་འཁོར་བའི་འཁོར་ལོ་རྟག་ཏུ་འཁོར་འཁྱར་བའི། །ནད་རུ་
 རྟགས་ནས་བསྟེ་བ་ཅམ་ཡང་བདེ་སེམས་པ། །དེ་ནི་རེས་པར་རི་དབང་རིམ་གྱིས་
 བརྒྱ་ཐག་ཏུ། །འགོ་བ་མཉམ་དང་མི་མཉམ་ཀྱང་ཏུ་འབྱམས་པར་འཁྱར། །འབགས་

པའི་མགོན་པོ་དང་བྲལ་ལམ་རྒྱས་མི་ཤེས་པ། །འཕྱོག་དགོན་འབྲམས་ན་ཅི་སྟེ་ཡུན་
 རིང་གཏུང་མི་བྱེད། །ཅེས་སོ། །བདེ་བའི་ཡོངས་སྡོད་ཀྱིས་ཆོས་པར་བྱེད་ཚུལ་ཕྱོང་
 སོ་བཞོད་པར་དཔེ་ཉིས་བརྒྱ་དང་ཉི་ཤུ་ལས་ལྷག་པའི་སྟོན་ས་བཏུན་པ་ལས་མང་
 ཏུ་འབྱུང་ངོ་། །འདི་ནི་བདེ་བའི་མཆོག་ཅེས་པ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་སྐྱེས་པ་འདི་བདེ་
 བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འབྲས་མིང་རྒྱ་ལ་བཏགས་པ་སྟེ་ཆར་བབས་པ་ན་འབྲས་ས་ལུ་
 སྐྱེས་སོ་ཟེར་བ་ལྟར་དང་། སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་འབྱུང་བ་བདེ། །ཆོས་བཏུན་པ་
 ཡང་བདེ་བ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་དང་འདྲའོ། །འགྲེལ་པ་འགའ་ཞིག་ཏུ་(༡༠༦)ཆོགས་
 བཅད་འདི་གཞན་དགའ་བ་སྐྱེད་པ་ལ་མར་སྦྱར་ནས་བཤད་ངོ། །

གཉིས་པ་གཞན་དགའ་བ་སྟོན་ཏུ་གཞུག་པ་ནི། བདག་གིས་དེ་རིང་སོགས་
 ཉེ། བདག་གིས་རུས་དེ་རིང་གི་ཆེ་སྐྱེ་རྒྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དཔང་པོར་བྱར་པའི་སྐྱོབ་
 པ་རྒྱལ་བ་སྤྲས་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྦྱན་སྒར་ཉེ་མཐུན་ཏུ་མཁའ་ཁབ་ཀྱི་
 འགོ་བ་ཀུན་མཐར་ཐུག་བདེ་སྐྱིད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐར་སོན་པ་བདེ་བར་གཤེགས་
 པའི་ཟག་པ་མེད་པའི་བདེ་བ་སྤྲ་ན་མེད་པ་དེ་ཉིད་དང་ནི། དེ་མ་སྟོབ་ཚུན་ཆད་
 ཀྱི་བར་ཏུ་མངོན་མཐོ་ལྷ་མའི་བདེ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་ཅི་དགར་ཡོངས་སྡོད་པས་ཆོག་
 པ་ལ་མགོན་ཏུ་པོས་ཟིན་གྱིས། དེ་ལྟར་བདག་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་བདེ་
 ཟད་མི་ཤེས་པས་ཆོས་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་གནི་ལ་ཞུགས་པ་འདི་ལ་ལྷ་དང་མི་དང་
 ལྷ་མིན་དང་གཞོན་སྡིན་དང་སྟུ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཡིད་རབ་ཏུ་དང་བའི་
 སྟོན་ས་མངོན་པར་དགའ་ཞིང་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་གཞན་དགའ་བ་
 སྐྱེད་ཏུ་གཞུག་གོ། །བསྐྱབ་བཏུས་ལས་ནི། སྒར་བཤད་པ་ལྟར་སོ་སྐྱེ་ལ་བྱང་ཕྱོང་
 སྐྱེ་ན། ཀང་ལས་སྒང་བའི་ཡུལ་ལ་རི་ལྷ་བུ་དགོས་སྟམ་ན། སྟོབ་དཔོན་ལས་ལེན་
 ན་ཐེག་ཆེན་ལ་མཁས་པ་དང་བྱང་ཕྱོང་ལེན་པ་སྟེ་ཆོས་གཉིས་ལེན་དགོས་པ་དང་།
 དེ་ལྟའི་བཤེས་གཉེན་མེད་ན་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་རྣམས་མངོན་ཏུ་བྱས་ནས་སྒང་
 དགོས་པར་གསུངས་ལ།

ལེན་ཚུལ་རི་ལྟར་ཡིན་སྟེ་ན། བསྟར་བྱའི་ཕྱི་ལ་དང་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་
 བསྟར་ཅི་རུས་བརྟགས་ནས་གཟུང་དགོས་པར་བསྟན་ཅིང་། ཁས་བླངས་ལས་ཉམས་
 ན་ཅིར་འབྱུར་སྟེ་ན། སངས་རྒྱས་བྱང་ལེམས་དང་ལྟར་བཅས་བསྟུས་པའི་ཉེས་
 པ་འབྱུང་བར་དུན་པ་ཉེར་གཞག་སོགས་ཀྱི་ལུང་གིས་བསྟུངས་(༡༢)ནས་བསྟན་
 ཏི་དེ་ནི་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །གལ་ཏེ་བྱང་ཕྱི་ལ་གཟུང་མི་རུས་ཀྱང་སྟོན་པ་ཅམ་ལ་
 མི་གནས་པར་དགོ་ཅ་སྟེ་འེ་ཅམ་དང་རུས་ཀྱང་རི་སྟིད་འཆོའམ་ཉིན་ཞག་སོགས་
 སྟུང་གཟུངས་པར་བྱའི་མ་བཟུང་ན་ཉེས་པར་འབྱུར་ཚུལ་མའི་སྟིང་པའི་ལུང་གིས་
 བསྟུངས་ཤིང་། བསྟུང་བྱ་སྟེ་འེ་ཅམ་དང་རུས་ཀྱང་རི་སྟིད་རུས་པ་དེ་སྟིད་ཏུ་གཟུང་
 ཏུང་བར་སྟན་མདོའི་ལུང་གིས་བསྟུངས་ལ། དེ་ནི་བསྟུང་བྱ་ལ་རིམ་གྱིས་སྟོབ་ཚུལ་
 ཅམ་ཡིན་གྱི་ཡན་ལག་དང་རུས་ངེས་པའི་སྟིང་བྱང་ཕྱི་ལ་དངོས་མིན་ནོ། །བྱང་ཕྱི་ལ་
 གཟུང་བར་འདོད་པ་ན། དེ་བསྟུངས་པའི་མན་ཡོན་དང་མ་བསྟུངས་པའི་ཉེས་
 དམིགས་དང་བྱང་ལེམས་ཀྱི་སྟོད་པ་སྟུང་དགའ་བ་རྣམས་ཤེས་པར་བྱས་ནས། སྟོར་
 བའི་རུས་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་སྟོ་རིམ་བཞིན་ཏུ་བྱིད་དེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལེམས་
 ལ་ཕྱོད་བ་ཅུང་ཟད་སྟེས་པ་དེས་སྟག་མཆོད་སོགས་ཡན་ལག་བརྟན་པ་དང་བཤེས་
 གཉེན་ལ་གསོལ་གད་བ་རྣམས་བྱ་ལ། དངོས་གཞིའི་རུས་སྟོབ་དཔོན་གྱི་ཆོག་གི་
 རེས་སྟུ་སྟོས་པའམ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་བརྟོད་པས་དགོངས་གསོལ་སྟོན་ཏུ་བཏང་ནས་
 བདག་གི་མིང་སྟོས་ཏེ། འཇམ་དཔལ་ཞིང་བཞོད་ཀྱི་མདོ་ལས་འབྱུང་བའི་ཆོ་གའི་
 ཆོག་ཆང་བའམ་མགོའི་ཆོགས་བཅད་གཉིས་ལན་གསུམ་བརྟོད་ནས་ལེན་དགོས་
 པར་གསུངས་ལ། དེ་རྣམས་ལག་ཏུ་ལེན་ཚུལ་བདེ་ལ་རྒྱས་པ་ནི་གཞུང་འདིའི་སྟོར་
 དངོས་རེས་གསུམ་ཐམས་ཅད་གོང་ཏུ་བཤད་པ་ལྟར་བྱོལ། །འདིར་ཆོ་གའི་ཆོག་རང་
 གིས་བརྟོད་པས་ཆོག་པར་བཤད་པ་ནི་བྱང་ས་དང་མི་འདྲ་བར་གསུང་དོ། །དེ་ལྟར་
 བྱང་ཆུབ་སྟིང་པའི་བར་བྱང་ཕྱི་ལ་གཟུང་བ་ཡིན་ན་ཆོ་རབས་ཀྱི་མ་རྣམས་སྟུང་
 ཏུང་བ་འབྱུང་བས་དེ་གཟུང་མི་རུས་སོ་སྟེ་རུ་དོགས་པར་མི་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་བཟུང་

བའི་བྱང་མེམས་(༡༡བ)དེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མི་འབྲུགས་པའི་སྒྲིན་ལམ་ལྟར་ཆོ་
རབས་ཐམས་ཅད་རྟུ་རབ་བྱང་ཐོབ་པའི་སྒྲིན་ལམ་བཏབ་པའི་མཐུས་སངས་རྒྱས་
འཇིག་རྟེན་རྟུ་བྱང་མ་བྱང་ལ་མི་ལྟོས་པར་རྟུས་རྟག་རྟུ་རབ་རྟུ་འབྱང་བར་འཇུར་
ཞིང་། དེ་ལྟར་གྱུར་ན་སྒྲིན་པའི་མི་མཐུན་སྒྲིགས་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱུན་དང་བུལ་
བས་སྒྲིན་པ་བསྐྱུང་རྟུས་པར་འཇུར་བས་ཉེས་པ་མེད་པར་གསུངས་པས་སོ། །གཉིས་
པ་ལེའུའི་མཆན་ནི། བྱང་རྒྱལ་སོགས་ཏེ། འདི་ལ་ཡི་རང་སོགས་ཡོད་ཀྱང་སེམས་
བསྐྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡིན་པས་གཙོ་བོར་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ཡོངས་སུ་གཟུང་བའི་
ལེའུ་ཞེས་བཏུན་ཏེ་གསུམ་པའོ། །

༥ གཉིས་པ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་རྒྱུས་པ་མི་ཉམས་པར་སྐྱུང་བའི་ཐབས་ལ་
གསུམ། བག་ཡོད་ཀྱི་ལེན། ཤེས་བཞིན་གྱི་ལེན། བཟོད་པའི་ལེའུའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤྱིའི་དོན། གཞུང་གི་དོན་ནོ། དང་པོ་ནི། དེ་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་
སྟོར་ཞུགས་པ་དག་གིས་སྒྲིན་སེམས་བསྐྱེད་ནས་རྒྱལ་སྐྱས་ཀྱི་སྦྱོང་པ་ལ་རྩལ་བཞིན་
རྟུ་སྒོབ་རྟུས་པར་མཐོང་བ་ན་བྱང་སྒྲིན་བཟུང་སྟེ་བསྐྱུང་རྩལ་བཤད་པ་ལ་གཉིས།
སྒྲིན་སེམས་ཆོ་གས་བཟུང་ནས་དེའི་བསྐྱུང་བྱ་ལ་སྒོབ་རྩལ་བཤད་པ། འཇུག་སྒྲིན་
སྐངས་ནས་དེའི་བསྐྱུང་བྱ་ལ་སྒོབ་རྩལ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ། མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་བྱེད། ཐོབ་པ་མི་ཉམས་པར་བསྐྱུང་ཐབས།
ཉམས་ན་སྦྱིར་བཅོས་པའི་རྩལ་ལོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་གང་ལས་སྐངས་པའི་ཡུལ་ནི། སྒྲིན་སེམས་
ལྟན་ཞིང་དེའི་བསྐྱུང་བྱ་ལ་གནས་པ་ཅམ་གྱིས་མི་ཆོག་པར་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲིན་ལྟན་
དགོས་པར་བཞེད་པ་ལྟར་ལེགས་ལ། དེ་འདྲའི་སྒྲིན་མ་རྟེན་ན་ལེན་པ་དང་གསོ་བ་
ཐམས་ཅད་དེའི་རྟུང་རྟུ་བྱ་ལ། དེ་ལྟ་བུ་མེད་ན་ཤུག་བྱལ་པ་སོགས་སྒྲིགས་བཅུའི་
(༡༩ན)སངས་རྒྱས་ཡིད་ལ་བྱས་ནས་ཕྱག་མཆོད་སྐྱབས་འགོ་སོགས་སྒྲིན་རྟུ་བཏང་

ནས་དཀོན་མཆོག་གི་བྱང་ཏུ་སྒྲུབ་ཏུ་བར་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་གང་གིས་ལེན་པའི་རྟེན་ནི། ལྷ་སྤྱོད་སྤྱོད་ལྷ་སྤྱོད་དང་བསམ་པའི་སྤྱོད་ནས་རྫོགས་བྱང་དོན་གཉེས་ཀྱི་སེམས་སྤྱོད་ཏུ་བསམས་ཅད་སྤོན་སེམས་ལེན་པའི་རྟེན་ཏུ་བྱང་ན་ཡང་། བྱང་སྤོན་ཀྱི་དངོས་རྟེན་མཚན་ཉིད་ཆང་བར་སོང་བའི་སྤོན་སེམས་ཆོགས་འཛིན་པའི་རྟེན་ལ་ནི་སྤྱོད་ཏུ་ཆུང་འབྱིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་བསམ་པ་སྤྱང་བ་དང་མར་ཤེས་སྤྱོད་ཆུ་འབྲས་མན་དག་བདུན་ལ་སྤྱོད་སྤྱོད་པར་སྤྱངས་པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་ཡིད་འགྱུར་གྱི་སྤྱོད་པ་བྱང་བྱང་ཆུང་ལ་སྤྱོད་པ་ཡན་ཆད་ཅིག་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་རི་ལྷ་ལེན་པའི་ཆོག་ལ། སྤྱོད་པ་ནི། བྱུག་མཚོད་སྤྱོད་པ་ལན་ལག་བདུན་པ་ཆང་བར་བྱ་བར་རྫོགས་རྫོགས་སྤྱོད་པའི་རིམ་པ་ལས་གསལ་བར་གསུངས་ལ། ལྷ་སྤྱོད་དང་ཞི་བའི་ལྷ་འཕྲུལ་ལའང་དེ་བཞིན་གསུངས་པས་ལྷ་གསུངས་དེ་གཉིས་གང་ལས་བརྒྱུད་ཀྱང་འདྲ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་ཐུན་མིན་གྱི་མཆོག་གསུམ་ལ་སྤྱུགས་འགྲོ་ཡན་ལག་བདུན་པ་དང་བྱམས་སྟིང་རྩེའི་དམིགས་རྣམ་གསལ་བཟུང་ནས་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་ཆོག་གསུམ་སྤོན་ཏུ་གཏོང་དགོས་སོ། །ཁ་ཅིག་སྤྱོད་པ་མེད་དང་རྫོགས་བརྒྱུད་པ་ལ་བྱུག་མཚོད་ཅམ་མ་གཏོགས་སྤྱོད་པ་བཟུངས་མི་བྱེད་དེ་བྱེད་ན་འཕྲོད་དགོས་པས་ཡིད་མི་དགའ་ལ་སེམས་ཡིད་དགའ་སྤྱོད་ལན་པ་ལ་སྤྱོད་དགོས་སོ་ཞེས་བཤད་པ་མི་རིགས་ཏེ། ལམ་སྤོན་ཏུ། སྤོན་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཆོག་ཏུ། ཀྱན་བཟང་སྤྱོད་ལས་གསུངས་པ་ཡི། མཚོད་པ་རྣམ་པ་བདུན་དག་ཀྱང་། ཞེས་གསུངས་པ་ཡན་ལག་བདུན་པ་ཡིན་པར་འགྲེལ་བས་བཤད་པས་སོ། ཞེས་ཤུར་བས་(༡༣༧)གསུངས་སོ། སྤྱོད་པ་བཟུངས་ལ་འཕྲོད་དགོས་པ་སྤྱོད་ཀྱིས་བྱ་མི་རིགས་ན་ལྷ་སྤྱོད་དང་ཞི་བའི་ལྷ་འཕྲུལ་ལའང་སྤྱོད་པ་བཟུངས་བྱེད་མི་རིགས་པར་ཐལ་སོ། །དངོས་གཞི་ནི། བྱང་སྤོན་གྱི་རྟེན་ཏུ་ལྷ་སྤྱོད་པའི་སྤོན་སེམས་ཆོགས་འཛིན་པ་ལ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ཏུ་བདག་གིས་རྫོགས་བྱང་བསྐྱུ་བར་བྱའོ་ཞེས་

ཁས་སྒྲངས་པ་ཅམ་གྱིས་མི་ཆོག་གིས། ལམ་སྟོན་ལས། རྟོག་པ་མེད་པར་དམ་བཅའ་
བས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་བསྐྱེད་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྒྲ་མཁའ་དགོན་
མཆོག་གི་བྱང་ཏུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ཏུ་རྟོགས་བྱང་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་ཞེས་
དམ་བཅའ་པའི་སེམས་དེ་ལ་དམིགས་ནས་སེམས་འདི་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་ཏུ་
བདག་གིས་བྱང་བར་མི་བྱ་སྟམ་ཏུ་དམ་འཆའ་ཞིང་ཁས་ལེན་པས་འཛིན་པ་ཡིན་
པས་དེའི་བསམ་པ་ཆོག་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །འོན་ཀྱང་སྟོན་སེམས་
ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་སྟོབ་མི་རུས་པ་ཡིན་ན་སྦྱར་བའི་ཆོས་དེ་དག་སྟོན་ཏུ་བྱང་ནས།
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ཏུ་བདག་སངས་རྒྱས་འཕྱོང་པར་བྱའོ་སྟམ་པ་ཅམ་
ཞེས་བསྐྱེད་ཏུ་འཇུག་པའང་མི་རུང་བ་མེད་ལ། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་བག་
ཆགས་འཛིན་པའི་དཀོས་པའང་ཡོད་དོ། །མཇུག་གི་བྱ་བ་ནི། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་སྟོན་
སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་རྣམས་སྟོབ་མ་ལ་བརྟེན་པར་བྱ་བ་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་
སྟོན་སེམས་ཆོགས་གསར་ཏུ་བསྐྱེད་པའང་ཡོད་མོད། སལ་ཆེར་སྐྱེས་ཟིན་ཆོགས་
སྒྲངས་ནས་དཀར་ཆོས་བཞི་བཞེན་པ་དང་ནག་ཆོས་བཞི་སྟོང་བ་སོགས་ཀྱི་བསྐྱབ་
བྱ་ལ་སྟོབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཀྱི་བར་མ་རབ་བྱང་བཞིན་ཏུ་སྟོན་པའི་སྟོམ་པ་མཆོན་
ཉིད་པ་མེད་དེ། དེའི་སྤང་བྱ་བཤད་པ་མེད་པས་བར་མའི་དགེ་བ་ཅམ་ཏུ་འཕྱར་
བའི་ཕྱིར་རོ། །བྱང་སྟོན་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་(༡༣)སྟོབ་མི་རུས་པ་ལ་སྟོམ་པ་འཕོགས་
མི་རུང་བ་བཞིན་ཏུ། ནག་ཆོས་སྟོང་བ་དང་དཀར་ཆོས་བཞེན་པར་མི་རུས་པ་ལ་
སྟོན་སེམས་ཆོགས་འཛིན་ཏུ་འཇུག་མི་རུང་ཞེས་གྱང་ཁ་ཅིག་གསུང་རོ། །

གཉིས་པ་བར་ཏུ་ཐོབ་པ་མི་ཉམས་པར་བསྐྱང་བ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཆོ་
འདིར་སེམས་བསྐྱེད་མི་ཉམས་པའི་རྒྱ་ལ་བསྐྱབ་པ་ལ། སེམས་བསྐྱེད་ལ་སྟོ་ཤུགས་
འཕེལ་བའི་ཕྱིར་ཉིན་ཞག་རེ་བཞིན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་པན་ཡོན་ཏུས་ཏུ་བྱར་པར་
བྱ་བ་དང་། ཅིར་སོང་ཡང་སྟོན་སེམས་མི་ཉམས་པར་བྱ་སྟམ་ཏུ་གོ་ཆ་བསྟོ་ཞིང་

སེམས་བསྐྱེད་དངོས་འབེལ་བའི་ཕྱིར་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆོག་ཀྱས་པ་འཕམ། དེ་མ་གྲུབ་
ན། སངས་རྒྱལ་ཆོས་ཆོགས་མ་དོན་དུན་བཞིན་པས་ཉིན་ལན་གསུམ་མཆོན་ལན་
གསུམ་ཉེ་དུས་དུག་དུ་བྱས་ཏེ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། རང་གི་སེམས་ལ་མི་འཐད་པ་
བྱས་པ་སོགས་ཀྱིན་འགའ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་ད་ནི་དུས་ནམ་ཡང་གང་ཟག་འདིའི་
དོན་མི་བྱའོ་སྟུམ་པ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཅན་སྟོས་སྟོང་མ་བྱུང་བར་བྱ་བ་དང་། སེམས་
བསྐྱེད་མི་ཉམས་ཤིང་འབེལ་བའི་རྒྱར་དཀོན་མཆོག་མཆོད་པ་སོགས་ཆོགས་གཉིས་
གསོག་པ་ལ་ཡང་ཡང་འབད་པ་སྟེ་བཞིའོ། །གཉིས་པ་སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་སེམས་བསྐྱེད་
དང་མི་འབྲལ་བའི་རྒྱ་ལ་བསྐྱབ་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་སེམས་
བསྐྱེད་བརྟེན་ཅིང་མངོན་དུ་མི་འཕྱར་བའི་རྒྱ་ནག་ཆོས་བཞི་སྟོང་བཞི། བསྟན་སྟོབ་
བླ་མ་སོགས་མཆོད་འོས་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་བརྟུན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་སེམས་ཀྱིས་དབུ་
བསྐྱོར་ཐབས་བྱས་པ་དང་པོ་ཡིན་ལ་འདི་ལ་བསྐྱེད་ཐུབ་པ་མི་དགོས། གང་ཟག་ལ་
རོལ་པོ་གཞན་དགེ་བ་བྱས་ཤིང་དེ་ལ་འཁྱོད་པ་དང་མི་ལྡན་པ་ལ་དགེ་བའི་བྱ་བ་
དེས་འཁྱོད་དུ་གཞུག་པའི་བསམ་པས་འཁྱོད་(འཕུར་)པའི་གནས་མ་ཡིན་པ་ལ་འཁྱོད་
པ་སྐྱེད་པ་གཉིས་པ་ཡིན་ལ་འདི་ལ་འཁྱོད་པ་སྐྱེད་ཐུབ་པ་མི་དགོས། ཐེག་ཆེན་ལ་
ཞུགས་པ་སེམས་བསྐྱེད་སྐྱེས་ལ་མ་ཉམས་པ་ལ་སྤང་སེམས་ཀྱིས་མི་བསྐྱུགས་པ་འཕམ་
མི་སྟན་པ་བརྟེན་པ་གསུམ་པ། སེམས་གཞན་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་སྐྱེད་དང་གཡོས་
ཉེར་བར་སྦྱོད་ཀྱི་ལྷག་པའི་བསམ་པས་མ་ཡིན་པ་འཕམ་བསམ་པ་དུང་པོས་མི་སྦྱོད་
པ་བཞི་པ་ཡིན་ལ་གཡོ་སྐྱེ་ནི་བྱེ་སྤང་ལ་སྐྱེ་བྱེད་པ་སོགས་ལོག་ཐབས་གང་ཡང་རུང་
བ་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་གསུང་ལ། ཡང་ཀུན་བདུས་ལས། སྐྱེ་ནི་ཡོན་ཏན་མེད་
བཞིན་དུ་ཡོད་པ་ལྟར་སྟོན་པ་དང་གཡོ་ནི་རང་གི་ཉེས་པ་ཐབས་ཀྱིས་མི་མངོན་
པར་བྱེད་པ་ལ་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་འང་མི་བརྟེན་པར་མངོན་དུ་
འཕྱར་བའི་རྒྱ་དཀར་པོའི་ཆོས་བཞི་ལ་སྟོབ་པ་ནི། ནག་ཆོས་དང་པོའི་གཉེན་པོར་
སེམས་ཅན་ཡིན་ནོ་ཅོག་གི་མཐུན་དུ་སྟོག་གམ་ཐ་ན་བཞད་གང་གྱི་ཕྱིར་ཡང་ཤེས་

བཞིན་ཏུ་བརྟན་ཏུ་མི་སྤྲོ་བ་དང་པོ། རྒྱ་ཆོས་བཞི་པའི་གཉེན་པོར་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ལ་གཡོ་དང་སྐྱུས་མ་ཡིན་པར་བསམ་པ་བྱང་པོས་གནས་པ་གཉིས་པ།
རྒྱ་ཆོས་གསུམ་པའི་གཉེན་པོར་བྱང་སེམས་ཐམས་ཅད་ལ་སྟོན་པ་དང་འདྲ་བའི་
འདུ་ཤེས་སྐྱེད་ཅིང་དེ་དག་གི་དོན་གནས་ཀྱི་བསྐྱགས་པ་ཉན་པ་པོ་འོས་སུ་བྱུང་པ་
སྐབས་བབས་ཀྱི་ཆོ་སྤྲུགས་བཞིར་བརྗོད་པ་གསུམ་པ། རྒྱ་ཆོས་གཉིས་པའི་གཉེན་
པོར་རང་གིས་སྒྲིན་པར་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཉི་ཆོ་བའི་ཐེག་པ་ལ་མི་འཁོད་པར་རྟོགས་
པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་སྦྱོར་བ་བཞི་པའོ། །

གསུམ་པ་ཉམས་ན་སྤྱིར་བཙོས་ཚུལ་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱ་ཆོས་བཞི་ནི་ཆོ་འདིར་
སེམས་བསྐྱེད་གཏོང་བྱ་མིན་གྱི་སྐྱེ་བ་གཞན་ཏུ་མཛོན་ཏུ་འགྱུར་བའི་གཤམ་ཡིན་
པས་དེའི་སྤྱིར་སྐྱེ་བ་གཞན་ཏུ་སེམས་(༡༤ན)བསྐྱེད་མི་བརྟེན་པར་མཛོན་ཏུ་འགྱུར་
བའི་ཆེད་ཏུ་དེའི་གཤམ་རྒྱ་ཆོས་བཞི་ཆོ་འདིར་སྤྱོད་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། ལམ་སྟོན་
ལས། འདི་ནི་སྐྱེ་བ་གཞན་ཏུ་འདྲ་བར་དོན་ཏུ། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་བསྐྱབ་པ་ཡོངས་
སུ་བསྟུང་། ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཇི་སྐད་བཤད་པ་ཞེས་པ་འོད་སྟངས་གིས་ཞུས་པའི་
མདོ་ལས་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་རྒྱ་ཆོས་བཞི་སྤྱོད་བ་དང་དཀར་ཆོས་བཞི་བཞེན་
པའོ། རྟོན་འདི་ཉིད་མདོའི་དགོངས་པ་འབྲུལ་མེད་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། འོད་
སྟངས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཆོས་བཞི་དང་ལྟན་པ་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་ཏུ་སྐྱེས་མ་ཐག་
ཏུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མཛོན་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྤྱིར་པོ་ལ་འདུག་གི་བར་ཏུ་
བར་མ་དོར་བརྟེན་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་དཀར་ཆོས་བཞིའི་སྐབས་སུ་གསལ་བར་
གསུངས་པས་ན་ཆོ་སྤྲུག་མའི་དབང་ཏུ་བྱས་པར་ངེས་སོ། རྟོན་གྱང་ཆོ་འདིར་ཡང་
རྒྱ་ཆོས་ཐམས་བཞེན་ན་སེམས་བསྐྱེད་མཐུ་ཆུང་ཏུ་འགོ་ལོ། རྟོན་ན་སྟོན་སེམས་
བཏང་བ་དང་སེམས་ཅན་སྟོན་སྟོང་བ་གཉིས་མ་གཏོགས་པའི་བསྐྱབ་བྱ་དེ་དག་
ལས་འགལ་བ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་གཏོང་བྱ་མ་ཡིན་ཞིང་། ཇི་སྤྱིད་འདུག་པ་སེམས་

བསྐྱེད་ཚེ་གསུམ་པ་བཟུང་གི་བར་བྱང་ཕྱི་དང་མི་ལྷན་པས་ཕྱི་མ་པ་དང་འགལ་བའི་
 ལྷང་བ་མེད་ཀྱང་བར་མའི་དགེ་བ་ཁས་སྒངས་པའི་བསྐྱབ་བྱ་དང་འགལ་བ་ཡིད་
 པས་ཉེས་སྦྱོང་དུ་འགྱུར་བས་སྟོབས་བཞིས་བཤགས་པར་བྱ་དགོས་ཤིང་། བྱང་ཕྱི་
 ཐོབ་ནས་ནི་ཕྱི་མ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་དང་འགལ་བའི་ལྷང་བར་འགྱུར་བས་ལྷང་བའི་ཕྱིར་
 བཅོས་ཅི་ལྷར་གསུངས་པ་ལྷར་བྱས་པས་ཚག་ཅིང་འཇུག་ཕྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ནང་དུ་
 འདུས་ཀྱི་དེ་ལས་ཟུར་དུ་མེད་ལ། འོན་ཀྱང་སེམས་བསྐྱེད་ལན་དུག་ལེན་པ་ནི་སྟོན་
 སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡིན་པར་(༧༧)གསུངས་སོ། །འགའ་ཞིག་
 རྒྱ་ཚུལ་བཞི། སེམས་ཅན་སྟོས་སྟོང་། སངས་རྒྱལ་སྐུ་བ་མི་ལུས་སྟུང་ནས་སེམས་
 བསྐྱེད་འདོར་བ་དང་དུག་པོ་གང་ཅུང་བྱང་བ་འཁྱོད་པས་མ་སྟེབས་པར་ཐུན་ཚིད་
 འདས་ན་སྟོན་སེམས་གཏོང་ལ། ཐུན་ཚིད་ཀྱི་ནང་དུ་འཁྱོད་པས་སྟེབས་ན་དེ་དག་
 སེམས་བསྐྱེད་ཉམས་པའི་རྒྱ་ཅམ་གྱི་གཏོང་རྒྱ་མིན་ལ། སེམས་བསྐྱེད་ལན་དུག་ལེན་
 པ་ཚོགས་གཉིས་ལ་སྟོབ་པ་ཉམས་པ་ནི་ཐུན་ཚིད་ལས་འདས་ཀྱང་སེམས་བསྐྱེད་
 ཉམས་རྒྱ་ཅམ་ཡིན་གྱི་གཏོང་རྒྱ་མིན་ནོ། །གཏོང་རྒྱ་བྱང་ན་སྟོན་སེམས་ལེན་པའི་
 ཚོག་སྦྱོར་དགོས་ལ་ཉམས་རྒྱ་ཅམ་བྱང་བ་ལ་ལེན་ཚོག་བསྐྱར་མི་དགོས་ཀྱི་བཤགས་
 པས་འདག་གོ་ཞེས་སྟུན་ནའང་། མི་རིགས་ཏེ། སངས་རྒྱལ་སྐུ་བ་མི་ལུས་སྟུང་ནས་
 སེམས་བསྐྱེད་དོར་ཡང་ཐུན་ཚིད་མ་འདས་པར་སེམས་བསྐྱེད་མི་གཏོང་བར་འདོད་
 པ་ནི་ཐུན་ཚིད་མ་འདས་གོང་དུ་སེམས་བསྐྱེད་བཏང་ཡང་སེམས་བསྐྱེད་མི་གཏོང་
 ཞེས་སྟུང་པའི་དོན་དུ་སོང་བས་དངོས་སུ་འགལ་སོ། །དེས་ན་དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་དེ་
 སྟེས་ན་དེ་མ་ཐག་ནས་གཏོང་བས་ཐུན་ཚིད་ལ་སྟོས་གཏན་མི་དགོས་སོ། །གཞན་
 ཡང་གོང་ལྷར་འདོད་ན། བྱང་ཕྱི་མ་ལྷན་པས་བཞད་གང་གིས་ཕྱིར་བརྒྱན་ཅུང་ཟད་
 ཅམ་སྟུང་པ་དང་སེམས་ཅན་ལ་གཡོ་སྟུ་ཅུང་ཟད་ཅམ་བྱས་པ་སོགས་ལའང་འཁྱོད་
 པ་མེད་པར་ཐུན་ཚིད་འདས་ན་བྱང་ཕྱི་མ་གཏོང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་གིས་སྟོན་
 སེམས་གཏོང་ལ་དེ་བཏང་ན་ཕྱི་མ་པ་གཏོང་བར་བྱང་ས་དང་བསྐྱབ་བྱུས་གཉིས་

ནས་གསུངས་པའོ། །དེ་ལྟར་འདོད་ན་ནི་དེ་དག་གྲང་ཙུང་ལྟར་བཞག་དགོས་ན་དེ་
འདྲ་གང་ནས་གྲང་མ་བཤད་པས་མི་འཐད་པར་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ནག་ཚོས་བཞི་
མེས་པ་བསྐྱེད་གཏོང་རྒྱ་མེན་པར་གོང་དུ་(༡༥ན)བཤད་པ་ལྟར་འདོད་རིགས་སོ། །

གཉིས་པ་འབྲུག་ཕྱོམ་སྐངས་ནས་དེའི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་སློབ་ཚུལ་བཤད་པ་ལ་གཉིས།
སློབ་དགོས་པའི་ཚུལ། ཇི་ལྟར་སློབ་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་ཀུལ་སྤྲུལ་གྱི་སྦྱོད་པ་ལ་སློབ་པའི་རྟེན་གྱི་གཙོ་བོ་སྒྲོན་མེས་ས་
ལ་སློ་ལེགས་པར་སྐྱངས་ནས་སྦྱོར་བ་ཅུང་ཟད་སྐྱེས་པ་ན་དེ་ཆོ་གས་བཟུང་ནས་སྒྲོན་
པའི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་སློབ་པ་གཞིར་བཞག་ནས། ཕྱིན་དུག་སོགས་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་མཐའ་
དག་ལ་བསྐྱབ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་བསྐྱབ་པའི་ཕན་ཡོན་དང་མ་བསྐྱབ་པའི་ཉེས་
དམིགས་རྣམས་ཡང་ཡང་ཡིད་ལ་གོམས་པར་བྱས་ནས་བྱང་མེས་ཀྱི་སྦྱོད་པ་རྒྱལ་ས་
པོ་ཆེ་རྣམས་ལ་སློབ་འདོད་གྱི་སྒྲོ་བྱུགས་དུག་པོ་སྐྱེས་པ་ན། བྱང་མེས་ཀྱི་ཕྱོམ་པ་
ཆོ་གས་སྐངས་ནས་ཕྱིན་ཆད་དེ་དང་འགལ་བའི་ལྷང་བ་མཐའ་དག་ལ་མི་མཐུན་
པར་བལྟས་ཏེ་དུན་ཤིས་རྒྱན་ཆགས་སུ་བཞུག་ནས་འགོག་ཅིང་ཁྱད་པར་ཙུང་ལ་
སྒྲོག་བཞོས་བྱས་ཏེ་བསྐྱབ་བ་དང་། བསྐྱབ་བྱའི་གནས་མཐའ་དག་ལའང་ནན་ཏན་
སྒྲིང་པོར་བྱས་ནས་བཙོན་དགོས་ཏེ། མེས་པ་བསྐྱེད་དང་ཕྱོམ་པ་སྐངས་གྲང་བསྐྱབ་
པ་ལ་ནན་ཏན་གྱིས་མི་སློབ་ན་རྒྱུགས་བྱང་ཐོབ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་འཕགས་
པ་ཕྱོམ་པ་གསུམ་བཟུན་པ་ལས། འོད་སྤང་རིགས་གྱི་བྱུང་མ་རིགས་གྱི་བྱ་མོ་བྱང་
རྒྱལ་མེས་དཔའི་ཐེག་པ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་གང་ཞིག་ཆོས་དེ་དག་ཐོས་
མ་ཐག་ཏུ་ནན་ཏན་གྱིས་མི་བསྐྱབ་ན་དེ་སྐྱོན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྒྱུགས་པའི་
བྱང་རྒྱལ་ཏུ་མངོན་པར་རྒྱུགས་པར་འཆང་རྒྱ་བར་མི་ལུས་སོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
འོད་སྤང་ནན་ཏན་གྱིས་སྐྱོན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྒྱུགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་འཐོབ་
གྱི་ནན་ཏན་མེད་པས་ནི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སོགས་རྒྱ་(༡༥བ)ཆེར་གསུངས་

པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་ནམ་ཏན་ཞེས་པ་ནི་བསྐྱབ་པ་ལ་སྐྱོབ་པ་ལ་ནམ་ཏན་སྟེང་
པོར་བྱེད་པ་ལོ། །གལ་ཏེ་བྱང་སྤྱོད་བཟུང་ནས་དེའི་བསྐྱབ་བྱ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ནི་
པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་ལ་འཇུག་ན་ཡིན་གྱི་གསང་སྔགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་འཇུག་པ་
ལ་མི་དགོས་པས་བྱང་སེམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལམ་མིན་ནོ་སྟུང་ན། །འདི་ནི་སྔགས་
ཀྱི་ཅ་བ་འབྱེན་པའི་ཡོག་རྟོག་སྟེ།

རྒྱད་རྩོམ་ཆེ་ཆོ་མོ་སྔགས་སུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་སྒྲ་ན་མེད། །དམ་པ་བདག་གིས་
བསྐྱེད་པར་བསྟེ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ནི་བསྐྱབ་པ་དང་། །ཞེས་སྔགས་སྔགས་སྤྱོད་འཛིན་
པ་ན་སེམས་བསྐྱེད་ནས་ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་ལ་སྐྱོབ་པར་ཁས་ལེན་པ་དང་སྟེལ་ནས་
རིགས་ལཱི་སྤྱོད་པ་འཛིན་དགོས་པར་གསུངས་པ་དང་། དཀྱིལ་མཆོག་ཆོད་ལྡན་
དུ་མར་ཡང་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མིན་པའི་སྤྱོད་པ་གཉིས་འཛིན་དགོས་པར་
གསུངས་པའི་ཐུན་མོང་བ་ནི་བྱང་སྤྱོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་བསྐྱེད་ནས་བྱང་
སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་བཟུང་སྟེ་ཁས་སྒྲུངས་པ་ལྟར་ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་དང་ཕྱིན་དུག་
ལ་སྐྱོབ་པ་ལས་གཞན་པའི་ལམ་པར་ཕྱིན་ཐེག་པ་ལ་འདར་མེད་ཅིང་ཚུལ་དེ་ནི་སྔགས་
ཀྱི་རྒྱད་ཕྱེ་བཞི་གང་གི་སྒྲོར་འཇུག་ཀྱང་དེས་པར་དགོས་པའི་ཕྱིར་སེམས་བསྐྱེད་དང་
ཕྱིན་དུག་གི་ལམ་ནི་རྩོམ་ཆེ་ཆོ་མོ་ཐེག་པ་དང་པར་ཕྱིན་ཐེག་པ་གཉིས་ཀའི་ལམ་ཐུན་མོང་
བ་ཡིན་པས་སྔགས་ཀྱི་ཐེག་པ་པ་དག་གིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འདོར་དུ་མི་བྱང་
རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འཇམ་དཔལ་ཅ་རྒྱད་ལས། ཆོས་གསུམ་དང་ལྡན་ན་སྔགས་ཀྱི་
སྟོན་པ་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པར་འགྱུར་ཏེ། གསུམ་པོ་གང་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བ་ཉིད་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་
བསྐྱར་བ་དང་རང་གི་སྔགས་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བ་ཉིད་(༥༦)དོ། །ཞེས་དང་། ཆེ་
མོ་ལས། པ་རོལ་ཕྱིན་དུག་སྟོན་པ་ལ། །ཤོ་རིམ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་པར་བྱ། སེམས་
ཅན་ཀྱི་ནི་དོན་ལྡན་པས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོན་པ་སྟུན། །ཅེས་གསུངས་ལ་
དེ་བཞིན་དུ་རྒྱད་གཞན་དུ་མ་ལས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ཐེག་པ་དེ་གཉིས་ལ་

གནང་བཀག་མི་འདྲ་བ་འགའ་རེ་ཡོད་ཀྱང་ཕལ་ཆེར་མཐུན་པ་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་
ཕན་ཚུན་ཆ་གང་ལྟར། འགལ་བར་མི་འཛིན་པར་དེ་གཉིས་གང་གི་སྒྲོར་འཇུག་ཀྱང་
སྒྲོམ་པ་འདི་ངེས་པར་གཟུང་དགོས་པར་གཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་རི་ལྟར་སྒྲོབ་ཚུལ་ལ་གསུམ། སྒྲང་བྱའི་ཚུལ་བྲིམས། སྒྲོམ་པ་ལེན་
ཚུལ། སྒྲངས་ནས་རི་ལྟར་བསྐྱང་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་དབྱེ་བ་ལའང་། རྟེན་གྱི་སྒྲོན་ནས་དབྱེ་ན། བྲིམ་
པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་བྲིམས་དང་། རབ་བྱང་གི་རྟེན་གྱི་
བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་བྲིམས་གཉིས་ཡོད་ལ། རོ་བོའི་སྒྲོན་ནས་དབྱེ་ན། སྒྲོམ་
པའི་ཚུལ་བྲིམས། དགེ་བ་ཆོས་ལྟུང་གྱི་ཚུལ་བྲིམས། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་གྱི་ཚུལ་
བྲིམས་གསུམ་ཡོད་ལ་བསྐྱང་བྱའི་ཚུལ་བྲིམས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གསུམ་པོ་འདིར་འདུས་
སོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་གསུམ་དུ་གངས་ངེས་ཏེ། བྱང་སེམས་གྱི་བྱ་བ་མཐའ་དག་ནི་རང་
དང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པ་གཉིས་སུ་ངེས་ལ། དེ་ཡང་རང་རྒྱུད་སྒྲིབ་བྱེད་
ལ་ཉེས་སྦྱོང་སྦྱོང་བ་དང་ལེགས་སྦྱང་བསྐྱུ་བ་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་ཕྱིར་དེའི་དབང་
དུ་བྱས་ནས་ཚུལ་བྲིམས་དང་པོ་གཉིས་བཞག་ལ། གཞན་རྒྱུད་སྒྲིབ་བྱེད་གྱི་དབང་
དུ་བྱས་ནས་ཚུལ་བྲིམས་ཕྱི་མ་བཞག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་གསུམ་གྱི་གོ་རིམ་ཡང་དེ་
ལྟར་ངེས་ཏེ། ཉན་ཐོས་དང་ཐུན་ཐོང་བ་སྒྲོམ་པའི་ཚུལ་བྲིམས་ནི་ཚུལ་བྲིམས་ཕྱི་མ་
གཉིས་གྱི་(༧༦)གཞི་རྟེན་ཡིན་ཞིང་། མདོ་ལས་བདག་མ་གྲོལ་བས་གཞན་དགོལ་
བར་མི་རིགས་བདག་མ་ཞི་བས་གཞན་ཞི་བར་མི་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རང་
རྒྱུད་ལ་ཉེས་སྦྱོང་སྒྲོམ་པ་དང་དགེ་བ་སྐྱུང་བ་དང་པོར་མ་བྱས་བར་སེམས་ཅན་གྱི་
དོན་སུན་སུམ་ཆོགས་པ་བྱེད་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ཚུལ་བྲིམས་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་ལ་གསུམ་ལས། སྒྲོམ་པའི་ཚུལ་
བྲིམས་གྱི་རང་བཞིན་ནི། བྱང་སེམས་རབ་བྱང་གི་རྒྱུད་གྱི་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་

གྱིས་ཡང་དག་པར་བྱེད་པའི་རབ་བྱུང་ཟླ་ལྔ་པ་གང་རུང་དང་། བྱང་ཕྱོང་
 ལྷན་པའི་ཁྱིམ་པ་ཡིན་པ་ན་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་དགེ་བསྟེན་པ་མའི་ཕྱོང་པ་གང་རུང་དང་།
 ལྷ་ལྷ་བྱ་སོ་ཐར་གྱི་རྟེན་རྩ་མི་རུང་པའི་བྱང་ཕྱོང་ལྷན་པ་ཡིན་ན་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་མི་དགེ་
 བརྩ་སྤོང་ངམ་ལྷན་ངག་གི་མི་དགེ་བ་བརྩན་སྤོང་བ་ལྷ་བྱ་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་
 བ་སྤོང་པའི་ཚུལ་བྱིམས་སོ་ཐར་དང་ཐུན་མོང་རྩ་བུར་པ་རྣམས་སོ། རྒྱ་མཚན་དེ་ལྷ་
 བྱ་རྣམས་ལ་དཔོངས་ནས། ལམ་སྟོན་ལས། སོ་སོར་ཐར་པ་རིས་བརྩན་གྱི། རྟག་
 རྩ་ཕྱོང་གཞན་ལྷན་པ་ལ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ཕྱོང་པ་ཡི། སྐལ་བ་ཡོད་ཀྱི་
 གཞན་རྩ་མི། ཞེས་གསུངས། འོན་ཀྱང་བྱང་ཕྱོང་གྱི་རྟེན་རྩ་སོ་ཐར་རིས་བརྩན་
 རིས་པར་དགོས་པ་དང་བྱང་ཕྱོང་དང་སོར་ཕྱོང་རྣམ་པ་ཀྱན་རྩ་མི་འགལ་བར་འདོད་
 པ་ནི་མིན་ཏེ། དེ་ལྷར་ཡིན་ན་ལུང་རིགས་དང་འགལ་བའི་སྟོན་ཡོད་པའི་མྱིར་ཏེ་
 འོག་རྩ་འཆད་དོ། རིས་ན་ལུང་དེའི་དོན་ཐོ་ཤིང་གྱིས་མཛད་པའི་གཞུང་དེའི་
 འགྲེལ་བའི་མཚན་སྟོར་རྩ། ད་ནི་ཚུལ་བྱིམས་ཀྱི་ཕྱོང་པའི་རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་
 བསྟན་པར་འདོད་ནས་ཞེས་གསུངས་པ་ལྷར་ལས་དང་པོ་བ་ལ་སོ་ཐར་རིས་བརྩན་
 གང་རུང་ཞིག་མེད་ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཕྱོང་པ་ཅམ་དང་དེ་ཁྱད་པར་བ་གཉིས་སུ་སྟེ་
 བའི་ནང་ནས་(༡༢)ཁྱད་པར་ཅན་སྟེ་བའི་སྐལ་བ་མེད་ཅེས་བསྟན་ནས་བྱང་ཕྱོང་
 སྟེ་བའི་རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་ངོས་འཛིན་པ་ཡིན་གྱི་རྟེན་ཅམ་ངོས་འཛིན་པ་མིན་ལ་
 དེ་བཞིན་རྩ་སོ་ཐར་དང་ཐུན་མོང་བ་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་སྤོང་བ་མེད་ན་
 བྱང་ཕྱོང་ཅམ་ཡང་སྟེ་བའི་སྐལ་བ་མེད་ཅེས་སྟོན་པའང་ཡིན་གྱི་རིས་བརྩན་མཚན་
 ཉིད་པ་ཞིག་མེད་ན་བྱང་ཕྱོང་མི་སྟེ་བར་སྟོན་པ་མིན་ནོ། རོན་འདི་ལ་སྟོན་རྩས་སུ་
 ལྷགས་གཉིས་བྱང་བར་གསུངས་ཏེ། བྱང་ཕྱོང་སྟེ་བ་དང་གནས་པ་ལ་སོ་ཐར་རྟེན་
 རྩ་དགོས་པར་བཞེད་པ་རྟེན་ཅན་པ་དང་། སོ་ཐར་གང་ཡིན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཡིན་པར་
 བཟུང་ནས་བྱང་ཕྱོང་གྱི་གཤམ་སུ་འདོད་པའི་རྟེན་མེད་པ་གཉིས་བྱང་ལ། རྟེན་ཅན་
 པ་དག་འདི་སྐད་སྟེ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སོ་སོར་ཐར་པ་ཞེས་གསུངས་པས་

ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་གཉིས་ཀའི་སོ་ཐར་རིས་བརྟན་བརྟན་ཡོད་ལ་གཞན་ལ་གནོད་པ་
 ལས་ལོག་པའི་སོ་ཐར་རིས་བརྟན་སྤྱི་ཙམ་པ་ཞིག་རྟེན་རྟེན་དགོས་ཏེ་ཕན་འདོགས་པ་
 ལ་གནོད་པ་ལས་ལོག་པས་བྱབ་པས་སོ་ཞེས་སོགས་ཟེར། འོན་ཀྱང་དེ་མི་རིགས་ཏེ།
 སོ་ཐར་རིས་བརྟན་གང་རྒྱུད་བྱང་སྤོམ་སྤྱེ་བའི་རྟེན་རྟེན་དེས་པར་དགོས་ན་བྱང་སྤོམ་
 སྤྱེ་བའི་ལྷ་མི་སྤྱིད་པར་ཐལ་བ་དང་། གནས་པའི་རྟེན་རྟེན་དགོས་པ་དང་གི་འཕྲོས་
 པས་ཀྱང་མི་གཏོང་བའི་རྒྱན་ཆགས་པ་ཡིན་ན་ལྷ་དང་རྟེན་འགྲོའི་དགེ་སྤྱོད་སོགས་
 ཀྱང་སྤྱིད་པར་ཐལ་བའི་སྤྱོད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བྱང་སྤོམ་སྤྱེ་བ་སོགས་ཀྱི་
 རྟེན་རྟེན་སོ་ཐར་རིས་བརྟན་དགོས་པར་མ་དེས་ཏེ། བྱང་ས་ལས། དེའི་ཕྱིར་སོ་སོ་
 ཐར་པའི་སྤོམ་པ་གཞན་དང་ལྷན་པ་འདིས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཡུང་གིས། སོ་ཐར་རིས་
 བརྟན་གང་རྒྱུད་དང་ལྷན་པའི་ལེན་པ་པོ་ནི་མཆོག་ཡིན་ཞིང་དེ་ལ་སྤྱོད་གཙོད་སྤྱོད་
 བ་ལྟ་བུའང་དེའི་ནང་རྟེན་འདུས་པས་དེ་(༡༢༧)སྤྱོད་བ་ཁས་ལེན་པ་ཟུར་རྟེན་མི་དགོས་
 ལ། སོར་སྤོམ་དང་མི་ལྷན་ན་སྤོམ་རྟེན་སྤྱོད་གཙོད་སྤྱོད་བར་ཁས་བླངས་ཏེ་དེ་ནས་
 བྱང་སྤོམ་སྤྱིན་དགོས་ཀྱི། དེ་ཙམ་ལས་ཀྱང་སྤྱོད་འདོད་མེད་པ་ལ་བྱང་སྤོམ་མི་སྤྱེ་
 བས་ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་པས་ན་སོ་ཐར་རིས་བརྟན་གང་རྒྱུད་བྱང་སྤོམ་ཀྱི་
 རྟེན་རྟེན་དེས་པར་དགོས་པ་བྱང་སའི་ལུགས་མ་ཡིན་པར་བྱབ་ལ། བྱང་སའི་རྗེས་
 ལུ་འབྲང་ནས་བྱང་སྤོམ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཆད་པའི་བྱབ་པ་དགོངས་རྒྱུ་ལས་ཀྱང་
 སོ་ཐར་རིས་བརྟན་གང་རྒྱུད་སྤོམ་རྟེན་མ་སོང་ན་བྱང་སྤོམ་མི་སྤྱེ་བེར་བ་ཐེག་པ་ཆེན་
 པོ་ལ་ཡོངས་སུ་དལ་བ་མ་བྱས་པ་ཡིན་པ་སོགས་གསུངས་ལ།

དགེ་བཤེས་ཤྭ་ར་བའི་ལམ་རིམ་རྟེན་ཡང་། བྱང་ས་ལས་སྤོམ་པའི་རྒྱལ་བྱིས་སོ་
 ཐར་རིས་བརྟན་ཡིན་པར་གསུངས་ཀྱི་དེ་སྤོམ་རྟེན་མ་སོང་བ་ལ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་
 སྤོམ་པ་མི་སྤྱེ་བར་གསུངས་པ་མེད་དོ། །ཀལ་ཏེ་མི་སྤྱེ་ན། སྤོམ་སེམས་མེད་ན་སྤོམ་
 པ་མི་སྤྱེ་བས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཡིན་ནམ་བྱང་རྒྱལ་རྟེན་ལམ་བཟུང་བས་
 ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་རུ། སོ་སོ་ཐར་པ་དང་ལྷན་ནམ་ཞེས་ཀྱང་གསུངས་རིགས་

ཏེ་དེ་མེད་ན་མི་སྐྱེ་བར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་གསུངས་པས་ན་འཕགས་
 པ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་ལུགས་ལ་བྱང་ཕྱོམ་གྱི་རྟེན་རྒྱ་རིས་བརྟན་ངེས་པར་སྟོན་རྒྱ་འགོ་
 དགོས་པས་མ་ཁུབ་པར་ངེས་སོ། རྟེན་མེད་པ་དག་ཀྱང་འདི་སྐད་ཟེར་རྟེ། རང་
 འོན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་བསམ་པ་མ་ལོག་ན་བྱང་ཕྱོམ་མི་སྐྱེ་ལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཕྱོམ་ལྟན་
 ལ་བསམ་པ་དེ་སྐྱེས་ན་བྱང་ཕྱོམ་གཏོང་བའི་ཕྱིར་སོར་ཕྱོམ་ནི་བྱང་ཕྱོམ་མ་སྐྱེས་པ་
 སྐྱེ་བའི་གོགས་ཀྱང་ཡིན་ལ་སྐྱེས་ཟིན་གནས་པའི་གོགས་ཀྱང་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཆད་
 འོ། །དེ་ནི་སོར་ཕྱོམ་དང་ཐེག་དམན་གྱིས་བསམ་པ་གཉིས་སོ་སོར་མ་བྱེད་(༡༥ན)
 པའི་འབྲུལ་བ་སྟེ། ལུས་རག་གི་ཉེས་སྦྱོད་སྦྱོང་བའི་སེམས་པ་རང་འོན་ཡིད་བྱེད་
 དང་འོན་གཅིག་པར་བཟུང་བས་སོ། །དེས་ན་བྱང་ཕྱོམ་སྐྱེ་བ་ལ་ཐེག་དམན་གྱི་
 བསམ་པ་བཏར་བ་དགོས་ཀྱང་སོ་ཐར་བཏར་བ་མི་དགོས་ལ། བྱང་ཕྱོམ་ལྟན་པས་
 ཐེག་དམན་གྱི་བསམ་པ་བསྐྱེད་ན་ཐེག་ཆེན་ལས་ཉམས་ན་འང་སོ་ཐར་མི་གཏོང་སྟེ་
 དེ་དེའི་གཏོང་རྒྱ་མིན་པའི་ཕྱིར་དང་སོ་ཐར་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་གཉིས་ཀའི་སྟུན་མོང་བ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེར་མ་ཟད་དགེ་སྦྱོང་གི་ཕྱོམ་པ་ལྟགས་ཕྱོམ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་མཚོག་
 རྒྱ་ཁྱུར་པ་ཡིན་པ་སོགས་རྒྱས་འཁོར་ཙ་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པས། ཕྱོམ་པ་གོང་མ་ལ་
 གནས་པར་རྫོམ་ནས་འོག་མ་འདོར་བར་བྱེད་པ་ནི་བསྟན་པའི་རྩ་བ་གཙང་བྱེད་ཀྱི་
 ལོག་རྟོག་མིན་རྒྱ་ཆེ་བ་ཡིན་ལ། འདི་ལྟ་བུའི་ལོག་རྟོག་འབྱུང་བ་བརྫོག་པའི་ཕྱིར་
 རྒྱ་འཕགས་པ་ཕྱོམ་པ་གསུམ་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། དེས་རི་སྐད་རྒྱ་བསྟན་པའི་
 སོ་སོར་ཐར་པ་དང་མཐུན་པར་བྱའོ། །འོད་སྤངས་གང་དག་སོ་སོར་ཐར་པ་དང་
 མི་མཐུན་པར་བྱ་བར་སེམས་པ་དེ་དག་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟོབས་དང་མི་འཇིགས་
 པ་དང་མི་མཐུན་པར་བྱ་བར་སེམས་པའོ། །ཞེས་སོགས་དེའི་ཉེས་དམིགས་བཅས་
 གསུངས་པ་དང་།

དཔྱང་བཟང་གིས་ཞུས་པ་ལས་ཀྱང་། རི་ལྟར་སོ་ཐོག་ཐམས་ཅད་ས་ལ་
 བོ། །ཞེས་སོགས་དང་། རྒྱལ་བ་ངས་གསུངས་སོ་སོར་ཐར་པ་ཡི། ཞེས་སོགས་

གསུངས་ཏེ་འདི་དག་རྒྱས་པར་བྱང་སའི་ཚུལ་བྱིས་ས་ལེན་འཇུག་པ་ཤད་ལས་ཤེས་
 པར་བྱའོ། །འགའ་ཞིག་གིས་བྱང་ཕྱིན་ལ་ཉེས་སྤྱད་ཕྱིན་པའི་ཚུལ་བྱིས་ས་སོགས་
 གསུམ་དུ་དབྱེར་ཡོད་པར་འདོད་ན་འང་མི་ལེགས་ཏེ། བྱང་ཕྱིན་ལེན་དུས་ཚུལ་
 བྱིས་ས་གསུམ་ལ་(༡༥༧)སྟོབ་པར་ཁས་བླངས་པའི་སྟོན་པ་ལེན་པ་ཡིན་ཀྱང་ཚུལ་
 བྱིས་ས་གསུམ་རེ་རེ་ནས་བྱང་ཕྱིན་དུ་འཛོག་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཕྱིན་པའི་ཚུལ་
 བྱིས་ས་ཉིད་བྱང་ཕྱིན་ཡིན་མོད་སྟུང་ན་མིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་དགེ་སྟོང་བྱང་ཕྱིན་ལྟ་
 པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཕྱིན་པའི་ཚུལ་བྱིས་ས་ཉིད་བྱང་ཕྱིན་ཡིན་དགོས་པ་ལས་དེ་མ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ་དེ་ཉིད་སོ་སོར་ཐར་པའི་ཚུལ་བྱིས་ས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་ཕྱིན་པའི་ཚུལ་
 བྱིས་ས་གང་ཡིན་སོ་ཐར་དུ་འཛོག་མི་རུང་ཕྱི་ལྟའི་རྟེན་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་
 ཕྱིན་པའི་ཚུལ་བྱིས་ས་ཡོད་པས་སོ། །དེས་ན་སོ་སོར་ཐར་པའི་བཅས་པ་རྣམས་ནི་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཕྱིན་ལྟ་རབ་དུ་བྱང་བའི་བསྐྱེད་བྱའི་རྒྱུགས་གཅིག་ཡིན་
 པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱེད་བྱ་ལས་ཟུར་ན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། ཚུལ་བྱིས་ས་
 གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ཀྱང་ཕྱིན་པའི་ཚུལ་བྱིས་ས་སོ་ཐར་གྱི་བཅས་པ་དངོས་སམ་དེ་དང་
 ཟུན་མོང་བ་ལ་འཕྱག་ཕྱོག་བྱེད་པ་ཉིད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ཐོག་མར་གལ་
 ཆེ་ཕྱི་བསྐྱེད་ས་ན་གཞན་དག་ཀྱང་བསྐྱེད་ས་པར་འགྱུར་ལ་དེ་མ་བསྐྱེད་ས་ན་གཞན་
 དག་ཀྱང་མ་བསྐྱེད་ས་པར་འགྱུར་བས་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཕྱིན་པའི་ཚུལ་བྱིས་ས་ཉམས་
 ན་ཕྱིན་པ་ཐམས་ཅད་ཉམས་པ་ཡིན་པར་བསྟུ་བ་ལས་གསུངས་སོ། །དགེ་བ་ཚོས་
 ལྟུང་གྱི་ཚུལ་བྱིས་ས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི། མདོར་ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཕྱིན་པ་ཡང་དག་
 པར་བླངས་པའི་འོག་དུ་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཡང་དག་
 པར་ཟིན་པའི་སྟོན་པ་ཐར་ཕྱིན་རྒྱལ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་གསུམ་གྱིས་དགེ་བ་བསགས་པ་
 གང་ཅི་ཡང་རུང་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དོ། །སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་བྱིས་ས་ཀྱི་
 རང་བཞིན་ནི། མདོར་བསྟུ་ན་རྣམ་པ་བཅུ་གཅིག་དུ་རིགས་པར་བྱ་ཏེ། བྱང་ཕྱིན་
 (༡༦)ཡང་དག་པར་ཐོབ་ནས་ཐོག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྟོན་པ་སོགས་

བྱ་དགོས་པ་དང་ཐབས་ལ་མྱོངས་པ་དང་ཕན་འདོགས་པ་དང་འཇིགས་པས་ཉེན་
པ་དང་མྱ་ངན་གྱིས་གཟིར་བ་དང་ཡོ་བྱད་གྱིས་ཐོངས་པ་དང་གནའ་འཆའ་བར་
འདོད་པ་དང་སློ་མཐུན་པར་འདོད་པ་དང་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་དང་། ལོག་
པར་ཞུགས་པ་དང་རྩ་འཁྲུག་གྱིས་གཏུལ་བར་བྱ་བ་ནམས་གྱི་དོན་རི་ལྟར་རིགས་
པ་བསྐྱབ་པའོ། །

གསུམ་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་རྒྱ་ནི། ཏུས་གསུམ་གྱི་འདོད་པ་ལ་མི་ལྟ་བ་
སོགས་དང་ཕྱིན་དུག་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་ཏུ་མི་ལེན་པ་དང་གཞན་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་
པའི་གྲོགས་བྱེད་པ་ལྷག་བསྐྱེད་བའི་གྲོགས་བྱེད་པ་སོགས་གསུམ་ནི་རིམ་པར་ཚུལ་
ཁྲིམས་གསུམ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་བྱང་སེམས་དེའི་
རྒྱད་ལ་ཕྱི་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་གཉིས་དང་
ལྷན་ན་ཏུས་དེའི་ཆོ་དངོས་སུ་སྤང་བྱ་ཕྱི་པའི་སེམས་པ་དང་བྱ་བ་བྱེད་པའི་གྲོགས་
བྱེད་པ་སོགས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དངོས་སུ་བྱེད་པའི་སེམས་པ་ཡོད་མི་དགོས་ཏེ།
སེམས་གཞན་ཏུ་གཡེངས་པ་དང་གཉིད་ལོག་པའི་ཆོ་ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་དེ་གཉིས་ཡོད་
པར་དངོས་སུ་བྱང་ཆུབ་གཞུང་ལམ་ལས་དངོས་སུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་མཚོན་
ནས་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་མ་ཉམས་པར་རྒྱུད་ལ་ལྷན་བཞིན་པའི་ཆོ་ཡང་སེམས་ཅན་
དོན་ཏུ་ནམ་མཁུན་དོན་གཉིས་གྱི་དུན་འདུན་ཏུ་རེ་བ་དངོས་སུ་ཡོད་མི་དགོས་ཏེ།
དེ་ལྟ་ན་འོག་ནས་འཆད་པའི་ཅ་ལྟང་འབྱུང་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་ནོ། །

གཉིས་པ་ཕྱི་པ་ལེན་ཚུལ་ནི། རྩོམ་སེམས་བསྐྱེད་དང་ཕྱི་པའི་ཆོ་ག་སོ་
སོར་མཛད་ལ་དེ་ཡང་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་སུ་རྒྱབ་ཐོགས་(༡༧)མེད་གཉིས་དང་རྒྱལ་
སྤུལ་ནི་བའི་ལྟ་དང་གསུམ་ཀའི་ལུགས་ཡིན་པར་ལམ་སློན་འབྲེལ་བར་གསུངས་པས་
ན་སུ་ཐོགས་གཉིས་ཕྱི་པ་ལེན་པའི་ཆོ་ག་ལ་དོན་ལ་ཁྱད་པར་མེད་དོ། །ལུགས་དེ་
གཉིས་ལ་དབྱེ་མ་ལུགས་དང་སེམས་ཅན་ལུགས་གྱི་ཐ་སྙད་མཛད་པ་སོགས་མི་འཐད་

པར་དག་བཞེས་ལྷ་ར་བའི་ལམ་རིམ་རྒྱ་བཤད་དོ། དེ་ཉིད་ལས། ལྷ་བ་ཐ་དང་པས་
 གྲང་བྱད་པར་དེ་དག་སྐབ་པར་མི་རྒྱས་པས་དབྱ་མ་པ་དང་སེམས་ཅམ་གྱི་སེམས་
 བསྐྱེད་པ་གཉིས་མི་མཐུན་པར་འདོད་པ་གཞུང་གི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 དང་། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ཆོ་ག་སེམས་ཅམ་ཁོ་ནའི་ལྷགས་
 ལྷ་ངེས་ན་དབྱ་མ་པས་དེ་མི་བྱེད་པར་འཇུར་ན། རོ་པོ་རྗེ་དབྱ་མ་པ་ཡིན་ཡང་ཆོ་ག་
 དེའི་ལྷགས་ལྷ་མཛད་པ་དང་། སློབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་ཤྱི་ལས་སློམ་རིམ་བར་པ་ལས་
 རྒྱལ་བྱིམས་ལེའུ་ལས་བསྐྱེད་པའི་ཆོ་གས་སེམས་བསྐྱེད་པར་བཤད་པས་ལྷགས་ངེས་
 པ་མེད་པར་གསལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས། གཞན་ཡང་སློབ་དཔོན་བྱང་ཆུབ་བཟང་
 པོ་དང་མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཨ་མུ་ཀ་རས་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་གཉིས་ཀྱི་ལྷགས་བསྐྱེས་ནས་
 མཛད་པ་དང་། གཞན་དག་དབྱ་མ་ལྷགས་ཀྱི་སྒྲིགས་ལྷ་འདོད་པའི་སློབ་དཔོན་རོ་
 ཏ་རིས་ཀྱང་སློན་སེམས་དང་སློམ་པ་བཟུང་བའི་རིམ་པ་གཉིས་མཛད་ལ། མདོ་ཀྱན་
 བཀུས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་དང་སློབ་འཇུག་གི་འགྲེལ་བར་ནག་པོ་པས་ཀྱང་སློན་འཇུག་གི་
 ཆོ་ག་སོ་སོ་བའི་རྣམ་གཞག་མཛད་པ་ལྷ་ར་བཀའ་གདམས་གོང་མའི་བཞེས་གཉེན་
 རྣམས་ཀྱི་ཐུག་ལེན་ལ་སློན་སེམས་ཆོ་གས་སློན་རྒྱངས་ནས་བརྟན་པར་བྱས་ཏེ་
 ལྷིས་སློམ་པའི་ཆོ་ག་མཛད་པ་ནི་སློམ་པ་བརྟན་པར་འཇུར་བའི་ཐབས་བཟང་པོ་
 ལྷ་མེད་ཡིན་པར་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ཙང་ཁ་པས་གསུངས་སོ། །དེ་(༡༠༠ན)ནས་བྱང་སློམ་
 མམ་འཇུག་སློམ་ལེན་པ་ལ། སོ་ཐར་དང་སྐགས་ཀྱི་སློམ་པ་གཉིས་སླ་མ་མེད་པར་
 ལྷངས་ཐབས་མེད་ནའང་དེ་དག་དང་མི་འདྲ་བར་འདིར་སླ་མ་ཡོད་པའི་ཆོ་ག་དང་
 མེད་པའི་ཆོ་ག་གཉིས་གསུངས་པ་ལས།

དང་པོ་ནི། སློམ་པ་ལེན་པར་འདོད་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའི་ཕྱེ་སློབ་པལ་ཆེན་དང་། ཕྱེ་སློབ་ཀྱི་མ་ལོ་བྱང་ས་དང་། དེ་ཅམ་མ་རྒྱས་ན་མ་
 ལོ་བརྒྱས་པ་བྱང་སའི་རྒྱལ་བྱིམས་ལེའུ་ཅམ་རེ་ངེས་པར་མཉན་ནས་བསྐྱང་རྒྱས་མི་
 རྒྱས་ལེགས་པར་བརྟགས་ནས་སློབ་པ་ལ་སློབ་པ་རྒྱས་ན་བྱང་སློམ་སྲང་བར་བྱ་ཞིང་

མི་རྒྱལ་ན་སྤང་བར་མི་བྱ་བའི་ཚུལ་ནི། རྒྱལ་པོ་ལ་གདམས་པའི་མདོ་ལས། རྒྱལ་
 པོ་ཆེན་པོ་ཁྱད་ནི་འདི་ལྟར་བྱ་བ་མང་བར་བྱེད་པ་མང་བས་ཉིན་མཚན་རྒྱུན་
 པ་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་བར་ལ་སློབ་པར་མི་རྒྱལ་རྟེ། དེ་བས་ན་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཁྱད་
 ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་དང་བ་དང་དོན་རྒྱ་གཉེར་བ་དང་སློན་པ་
 རྟག་པ་རྒྱལ་རྒྱུ་དུ་དཔྱ་པར་གྱིས་ལ་ཡིད་ལ་སློམས་ཤིག་ཅེས་ལོགས་བསྐྱབ་བྱ་ལ་སློབ་
 མི་རྒྱལ་ན་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཅམ་ལ་འང་བསོད་ནམས་མང་པོ་འབྱུང་བར་གསུངས་
 ལ། སློམ་རིམ་དང་པོ་ལས་ཀྱང་དེ་ཉིད་ཁོངས་སུ་མཛད་ནས། གང་པ་རོལ་རྒྱུ་ཕྱིན་
 པ་རྣམས་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སློབ་པར་མི་རྒྱལ་པ་དེས་ཀྱང་
 འབྲས་བུ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་ཐབས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བྱིན་པར་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱ་ཏེ་ཞེས་
 བསྐྱབ་བྱ་ལ་མི་སློབ་པ་ལ་སེམས་བསྐྱེད་བྱ་རྒྱུར་བ་དང་སློམ་པ་བཟུང་རྒྱུ་མི་རྒྱུར་
 བར་ཆེས་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །སློན་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་སློབ་རྒྱལ་མི་རྒྱལ་
 གཉིས་ཀས་ཀྱང་དེ་ཆོ་གའི་སློན་པོ་འཛིན་རྒྱུར་ཡང་འཇུག་སེམས་ཆོ་གས་ལེན་པ་ལ་
 བསྐྱབ་བྱ་ལ་(༡༠༠)ཡེ་མི་སློབ་ན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་མི་རྒྱུར་བར་གསུངས་ལ།
 དེའི་ཕྱིར་སློམ་པ་ཡང་དག་པར་སྤང་བར་འདོད་པའི་བྱང་སེམས་ལ་སློ་བརྟན་པར་
 བྱ་བའི་སློབ་དཔོན་གྱིས་སློམ་པ་ཕྱིན་པའི་སྤྲ་རོལ་ནས་བྱང་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་གཞི་
 རྣམས་དང་ཉེས་པའི་གནས་གང་དག་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤེ་སྤོད་དག་ལས་བརྟན་པ་དེ་
 དག་བསྐྱགས་པར་བྱས་ནས་རྒྱལ་མམ་མི་རྒྱལ་སྤིང་ནས་བརྟགས་ཤིང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་
 སོ་སོར་བརྟགས་ནས་སློམ་པ་ལེན་པ་ལ་སློ་བར་ལྟར་ལ། རང་མི་འདོད་བཞིན་རྒྱ་
 པ་རོལ་པོས་ཡང་དག་པར་འཛིན་རྒྱུ་བརྟག་པའི་ཕྱིར་ཡང་མ་ཡིན་པ་རོལ་པོ་དང་
 འབྲན་པའི་ཕྱིར་ཡང་མ་ཡིན་ན་བྱང་སེམས་བརྟན་པོར་རིག་པར་བྱ་ཏེ་དེ་ལ་བྱང་
 སློམ་འདི་ཡང་དག་པར་ཕྱིན་པར་གསུངས་ཤིང་། འདི་འདུལ་བ་དང་མི་འདྲ་བས་
 སློམ་པ་མ་བཟུང་བའི་ཁོང་རྒྱུ་བསྐྱབ་བྱ་རྣམས་མཐའ་དག་ལེགས་པར་མཉམ་ནས་
 ཤེས་པར་བྱ་ལ་དེ་དག་ལ་སློབ་འདོད་སྤངས་པས་བསྐྱབ་པ་བསྐྱང་བ་ལ་སློ་བརྟན་

པར་གྱུར་པ་ན་སྤང་བར་བྱ་ཏེ་བསམ་པ་དེ་དག་དང་ལྡན་ན་ཕྱི་མ་སྤྲེའི་མི་ལྡན་
ན་མི་སྤྲེའི་བར་བཟུ་བ་ལས་གསུངས་ལ།

བྱང་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལ་སློབ་འདོད་མེད་པ་དང་སློན་སེམས་མ་བསྐྱེད་པ་
ལ་སྤྱིན་པར་མི་བྱ་བར་ཚུལ་ལེའི་རྣམ་བཤད་རྒྱ་གསུངས་སོ། །དེ་ནས་ལེགས་པར་
བསྐྱང་རྒྱས་པར་མཐོང་བ་ན་གང་ལ་སློབ་པ་ནོད་བར་བྱ་བའི་ཡུལ་རྒྱ་ལོས་པའི་སྤྱ་
མ་ལང་སློན་སེམས་བསྐྱེད་ཅིང་བྱང་སེམས་ཀྱི་སློབ་པ་ལ་གནས་པ། ཐེག་ཆེན་ལ་
མཁས་པ། སློབ་པ་འཕྲོགས་རྒྱས་ཤིང་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་ཆོག་འབྱུང་འཛིན་རྒྱས་
པ་ཞིག་ལ། བདག་རིགས་ཀྱི་བྱ་ཁྲིད་ལས་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གསོལ་བ་ལན་གསུམ་
གདབ་པ། དེ་ནས་སྤྱོད་པ་བཅུ་ལྔ་པ་སྤྱི་མཐོང་གསུམ་རྒྱ་བཞུགས་(༡༠༡)ན་པ་ལྟ་
བྱུང་དམིགས་པ་དང་སྤྱ་མ་སེང་གེའི་བྲི་ལ་བཞུགས་པ་ལ་མེ་རྟོག་ལ་སོགས་པའི་
མཆོད་པ་དང་ལྷག་དང་བསྟོད་པ་སློན་རྒྱ་འགྲོ་བས་མཆུལ་སོགས་ལུལ་བའི་སློན་ནས་
ཆོགས་གསོག་པ། དེ་ནས་བདག་ལ་སློབ་པ་ལྟར་རྒྱ་སྤྱུལ་རྒྱ་གསོལ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་
ལྟར་རྒྱ་བསྐྱུལ་བ། དེ་ནས་ད་ནི་བདག་རིང་པོར་མི་སོགས་པར་བསོད་ནམས་ཀྱི་
གཏེར་ཆེན་པོ་སྤྱ་ན་མེད་པ་ཟད་མི་ཤེས་པའི་འབྱུང་གནས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སློབ་པ་
སོབ་པར་འབྱུར་སྤྱུམ་རྒྱ་སློབ་སློབ་པ། དེ་ནས་འཕྲོགས་པ་པོས་ནོད་པ་པོ་དེ་ལ་
ཁྲིད་བྱང་རྒྱ་སེམས་དཔའ་ཡིན་ནམ་ཞེས་སོགས་འདྲི་བ་བར་ཆད་འདྲི་བ་ཏེ་སློབ་
པའི་ཆོས་ལྟ་ཆོགས་པར་བྱའོ། །

དེ་དག་གི་དོན་བཟུས་ཏེ་སློབ་པ་ཉི་ཤུ་བར་གསུངས་པ་ནི། རྒྱལ་བ་སྤྱུང་དང་
བཅས་རྣམས་ལ། །གྲུས་པས་ལྷག་འཆོལ་ཅི་རྒྱས་མཆོད། །ཅིས་སློབ་ཆོག་གི་ལྷག་
མཆོད་དང་། ལྷགས་རྒྱས་ཀྱན་ན་བཞུགས་པ་ཡི། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་
བྲིམས། བསོད་ནམས་ཀྱན་གྱི་གཏེར་གྱུར་གང་། །ཞེས་སྤང་བའི་ཚུལ་བྲིམས་དང་།
དེ་ནི་བསམ་པ་དམ་པ་ཡིས། །ཞེས་ལེན་པའི་བསམ་པ་དང་། །སྤྱ་མ་སློབ་ལ་གནས་
ཤིང་མཁས། །རྒྱས་དང་ལྡན་ལས་སྤང་བར་བྱ། །ཞེས་སྤྱང་བཤད་པ་ལྟར་སྤང་བའི་

ཡུལ་མཚན་ཉིད་ལྟན་པ་ལས་ལྷང་བར་བྱའི། རྣམས་པ་ཡིན་ཏུ་བྱིན་གྱང་དད་པ་མེད་
 ཅིང་མ་གུས་པ་ཆེ་འབྲིང་རྒྱུད་གསུམ་གྱིས་བསམ་པ་ཉམས་པ་དང་། སེར་སྒྲིའི་བྲིལ་
 གྱིས་ནོན་པ་སོགས་ཕྱིན་ཏུག་གི་མི་མཐུན་སྟོགས་དང་ཏུ་ལེན་པས་སྦྱོར་བ་ཉམས་པ་
 ལས་ལྷང་ཏུ་མི་རུང་བར་བྱང་ས་ལས་གསུངས་སོ། །དེ་ནས་དངོས་གཞིའི་སྐབས་སུ་
 ལྷ་མས་སྟོམ་པ་ཐོག་པའི་ཆོག་ལན་གསུམ་བསྐྱས་པ་ལན་དང་བཅས་པ་བརྗོད་པ་
 ལས་འཇུག་སེམས་དང་འཇུག་སྟོམ་ཅིག་ཅར་ཏུ་སྟོབ་པར་འཇུག་ལ། དེ་ཡང་འཇུག་
 སེམས་ནི་གཙོ་སེམས་དང་(༡༠༧བ)འཇུག་སྟོམ་ནི་དེའི་འཁོར་ཏུ་གྱུར་བའི་སེམས་བྱུང་
 ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སྟོམ་པ་བསྐྱང་ནས་ནི་སེམས་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་སྦྱོང་པ་ཉམས་
 ལེན་གྱི་བྱ་བས་དངོས་སུ་བྱིན་པའི་འཇུག་སེམས་སུ་འགྲོ་བར་ལམ་རིམ་སོགས་ལས་
 གསུངས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་བྱང་སྟོམ་ནི་སྟགས་སྟོམ་གྱི་རྟེན་ཏུ་ངེས་པར་དགོས་ཤིང་།
 དེ་གཉིས་ཀའི་རྟེན་ཏུ་སྟོན་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། སོ་བཟར་དངོས་སམ་དེ་དང་ཐུན་
 མོང་བའི་སྦྱང་བ་དགོས་ཀྱི་དེ་ལས་གཞན་ཏུ་སྒྲུབ་པ་ནི་མི་རིགས་སོ། །དེ་ལྟར་སྟོམ་
 པ་སྟོབ་ནས་མཁྱེན་པར་གསོལ་བ་དང་མན་ཡོན་གྱི་གཟེངས་བརྟོད་པ་དང་གཏང་
 རག་གི་མཚོད་པ་དང་སྟོམ་པ་གྲུ་ཚོམས་སུ་མི་བསྐྱགས་པ་སྟེ་མཇུག་གི་ཆོག་བཞི་
 པ་རིམ་པར་བྱའོ། །སྟོམ་པ་ཉི་ཤུ་བར། དེ་ཆེ་དེ་ལ་དགེ་བའི་ཕྱིར། །སངས་རྒྱས་
 སྤྱོད་དང་བཅས་རྣམས་ཀྱི། །དགེ་བའི་ཐུགས་གྱིས་རྟག་པ་ཡང་། །བྱ་སྟུག་འདྲ་བར་
 དགོངས་པར་འཇུར། །ཞེས་པན་ཡོན་གྱི་གཟེངས་བརྟོད་པ་སྟེ་མཇུག་གི་མཚོན་བྱེད་
 དོ། །སྟོམ་པའི་ལེན་ཚུལ་རྒྱས་པར་གཞན་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

ལྷ་མ་མེད་པའི་ཆོག་ནི་དངོས་གཞིའི་ཆོག་འདི་ཆོག་རིས་མི་འདྲ་བ་ཅུམ་དང་
 གཞན་དྲི་བ་བྱ་བའི་སྟོར་དང་མཁྱེན་གསོལ་དང་སྟོམ་པ་གྲུ་ཚོམ་ཏུ་མི་བསྐྱགས་པའི་
 སྟོར་འཛོག་པ་མ་གཏོགས་ལྷག་མ་གཞན་ཐམས་ཅད་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟུ་
 གཟུགས་སྟུན་སྟུར་ལྷ་མ་ཡོད་པའི་ཆོག་བཞིན་ཏུ་རིག་པར་བྱའོ། །ལྷ་མ་ཡོད་མེད་
 ནི་ལྷས་སྟོག་ཚངས་སྦྱོང་གྱི་བར་ཆད་ཏུ་འགྲོ་ན་ཐག་ཉེ་ཡང་མེད་པ་ཡིན་ལ་དེ་དག་

དང་མི་ལྟན་ན་ཐག་རིང་པོ་ན་ཡོད་ཀྱང་བཅའ་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟར་བྱང་ལམ་གྱི་སྐྱེས་པ་འདི་ཐོབ་ན་ཆེ་དོན་ཡོད་པ་དང་མི་ལུས་ཐོབ་
པ་སྒྲིང་པོ་སྐྱངས་པ་དང་མངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེས་ཀྱི་གསེབ་ཏུ་ཚུད་དོ་ཞེས་སྒྲིབ་འཇུག་
ལས་གསུངས་པ་ལྟར་བསམ་ལ་ད་ནི་ཅི་ལ་བྱག་ཀྱང་ཉེས་ལྟར་གི་རྟོག་པས་(༡༠ན)
རང་རྒྱུད་ལ་མ་གོས་པར་བྱ་སྟམ་པའི་བསམ་པའང་བསྐྱེད་དོ། །

གསུམ་པ་སྐྱངས་ནས་རི་ལྟར་བསྐྱང་ཚུལ་ལ་གཉིས། བསྐྱང་ཚུལ་སྒྲིབ་བརྟན་
པ། བྱེ་བྱག་ཏུ་བཞད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། བསྐྱབ་བརྟན་ལས། བྱང་རྒྱུབ་ལམ་དཔའི་སྐྱེས་པ་ནི། རྒྱས་པར་
ཐེག་པ་ཆེ་ལས་འབྱུང་ཞེས་དང་། །དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མི་གཏང་ཁིང་། །མདོ་
སྡེ་རྣམས་ལ་རྟག་བལྟ་བས། །ཞེས་མདོ་སྡེ་བལྟ་བ་དང་བཤེས་གཉེན་བསྐྱེན་པའི་
ཐབས་དེ་དག་གི་སྒོ་ནས་བསྐྱང་བར་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་བྱང་ལམ་གྱི་བསྐྱབ་
པའི་གནས་རྣམས་ལ་རང་ཉིད་གོམས་པ་ལྟར་བྱེད་ཅིང་གཏུལ་བྱ་དག་ཀྱང་དེ་ལ་
སྒྲིབ་པའི་བཤེས་གཉེན་དམ་པ་མི་གཏོང་བར་གུས་པས་བསྐྱེན་པ་ནི་བསྐྱང་ཐབས་
ཀྱི་གཙུག་པོ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་བསྐྱེན་ཚུལ་ཡང་། སྒྲིབ་འཇུག་ལས། དཔལ་འབྱུང་
བ་ཡིན་རྣམས་ཐར་ལས། །སྒྲུ་མ་བསྐྱེན་པའི་ཚུལ་ལྟར་བསྐྱབ། །ཞེས་པ་ལྟར་དང་།
གཞན་ཡང་། དེ་ཉིད་ལས། མདོ་སྡེ་རྣམས་ལས་བསྐྱབ་པ་རྣུང་། །དེ་བས་མདོ་
སྡེ་བསྐྱག་པར་བྱ། །ཞེས་པ་དང་། གཉིས་པོའང་འབད་པས་བལྟ་བར་བྱ། །ཞེས་
པའི་བར་གྱིས་བསྐྱེན་པ་རྣུང་། མདོ་སྡེ་རིན་པོ་ཆེ་སྒྲིབ་ཏུ་བྱང་པར་ཅ་རྒྱུང་ལ་སྒྲིག་
བསྐྱོས་དགོས་པ་དེའི་ཕྱིར་ཐོག་མར་དེ་སྐྱོན་པའི་ནམ་མཁའི་སྒྲིང་པོའི་མདོ་དང་
གཞན་ཡང་བསྐྱབ་བརྟན་མདོ་བརྟན་གཉིས་གོང་སྒྲོས་ལྟར་བྱང་ས་སོགས་ཀྱི་བསྐྱེན་
བཅོས་རྣམས་མཉན་ནས་དེ་དག་ལ་ཐོས་བསམ་གྱིས་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་ཅིང་མཁས་
པར་བྱ་བ་གིན་ཏུ་གལ་ཆེ་ལ། མཁས་པར་བྱས་པ་དེས་ཀྱང་ཤེས་པ་ཅན་ལ་མ་

བཞག་པར་རུས་པ་ཅི་ཡོད་ཀྱིས་འབད་ནས་བསྐབ་བྱ་ལ་ལེགས་པར་སློབ་དགོས་ཀྱི།
 དབུལ་པོས་ལྷག་པོའི་ནོར་ལ་བགྱང་བ་ལྟར་བྱས་པས་མི་འོང་སྟེ། ཆོས་ས་(༡༠༩བ)
 ལས། གལ་ཏེ་རིགས་བཅས་མང་ཏུ་སྒྲུབ་ཉེད་ཀྱང་། །བག་མེད་མི་དག་དེ་ལྟར་བྱེད་
 མི་འཕྱུར། །དཔེར་ན་ལྷགས་ཆེས་གཞན་གྱི་ལྷགས་བགྱང་ལྟར། །དེ་དག་དགེ་སྤྱོད་
 སྐལ་བ་ཐོབ་མ་ཡིན། །གལ་ཏེ་རིགས་བཅས་ཉུང་ཏུ་སྒྲུབ་ཉེད་ཀྱང་། །ཆོས་ཀྱི་ཆེས་
 ལྷ་ཆོས་ལ་སློབ་པ་དང་། །འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་གཏི་ལྷག་སྤོང་བྱེད་པ། །དེ་དག་
 དགེ་སྤྱོད་སྐལ་བ་ཐོབ་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། སློབ་འཇུག་ལས་ཀྱང་། ལུས་ཀྱིས་འདི་
 དག་སྦྱང་པར་བྱ། །ཆོག་ཙམ་བརྗོད་པས་ཅི་ཞིག་འབྱུང་། །སྒྲན་དཔྱད་བསྐྱགས་པ་
 ཙམ་གྱིས་ནི། །ནད་པ་དག་ལ་ཕན་འབྱུར་རམ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །འོ་ན་
 ལས་དང་པོ་བས་མདོ་སྟེ་དག་ལས་འབྱུང་བའི་བསྐབ་བྱ་ནམས་ལས་ཅི་ཙམ་ཞིག་
 ལ་བསྐབ་པར་བྱ་སྟམ་ན། །ལས་དང་པོ་བས་རྒྱལ་བས་དངོས་སུ་བཀག་པ་དང་མ་
 བཀག་ཀྱང་ལས་དང་པོ་བའི་སྐབས་སུ་དངོས་སུ་ཉམས་སུ་བྱང་མི་ཅུང་བ་གཉིས་མ་
 གཏོགས་པའི་བྱང་ལེམས་ཀྱི་བསྐབ་བྱ་མཐའ་དག་ལ་མ་བསྐབས་ན་ཉེས་པར་འབྱུར་
 བས་བསྐབ་བརྟུས་ལས་གསུངས་ཤིང་དེ་ལྟ་བུའི་དམིགས་བསལ་གཉིས་མ་གཏོགས་
 པ་ལ་སློབ་པ་ན་མི་རུས་པ་ལ་ལྷུང་མེད་ཏུ་འགྲོ་བར་ཡང་དེ་ཉིད་ལས་གསུངས་སོ། །

བསྐབ་པ་དེ་དག་ལ་སློབ་པ་ན་ལྷུང་བར་འབྱུར་མི་འབྱུར་གྱི་ཚུལ་ལ་གཉིས་
 ལས། དང་པོ་ནི། ལེམས་ཅན་གྱི་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་ཐམས་ཅད་སྦྱིད་པ་དང་
 ལྷག་བསྐལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་ཐམས་ཅད་ཞི་བའི་ཕྱིར་ཏུ་སྟིང་ཐག་པས་བཙོན་པར་
 མི་བྱེད་པར་ཡལ་བར་བོར་ན་ལྷུང་བ་དང་བཅས་པ་སྟེ་རུས་སྤྱད་ཅིག་མ་གཅིག་ཙམ་
 ཡལ་བར་བོར་ཡང་འདྲའོ། །ནན་ཏན་གྱིས་བཙོན་ཀྱང་དེའི་མཐུན་ཁྱེན་ཆོགས་པ་མི་
 ཆོལ་བ་དང་། བཙོན་པ་དེའི་འགལ་ཁྱེན་གྱི་གཉེན་པོ་ལ་མི་འབད་པར་ཡལ་བར་
 (༡༠༩ན)བོར་ན་ཡང་སྤར་བཞིན་ལྷུང་བ་དང་བཅས་པའོ། །ལྷག་བསྐལ་དང་ཡིད་མི་
 བདེ་ཆུང་རུས་དེ་གཉིས་ཆེན་པོའི་གཉེན་པོ་མི་སྦྱིད་པ་དང་པོ་ན་ཆེན་པོ་སྦྱབ་ཕྱིར་

དོན་ཚུང་དུ་ཉམས་པར་མི་བྱེད་པར་སྐད་ཅིག་ཅམ་ཡལ་བར་དོར་ཡང་ལྷུང་བ་དང་
བཅས་པའོ། །རང་གིས་མི་རུས་པའི་བསྐྱབ་པ་ནམས་མ་བསྐྱབས་པ་ལ་ལྷུང་བ་མེད་
དེ་དེ་ལ་བསྐྱབ་པ་བཅས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ་དགོས་པ་མེད་པས་སོ། །གལ་ཏེ་དེ་
ལ་བཙོན་པར་བྱེད་ན་ལྷུང་བར་འཕྱར་ལ་ལྷུང་བ་དེའང་སྤྱིར་སྤིག་པ་བཤགས་པའི་
ནང་དུ་འདུས་པས་སྒོས་བཤགས་མི་དགོས་པར་དེ་ལས་གྲོལ་བར་འཕྱར་ལ། རུས་
པ་ནམས་ལ་བཙོན་པར་མ་བྱས་ན་ཉེས་པར་འཕྱར་རོ། །འདི་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་
མ་ཐོ་བར་གསུངས་པ་ནི་ཤེས་བཞིན་དུ་ཞུགས་པའི་ཆ་ནས་ཡིན་ནོ། །

ལྷུང་བར་འཕྱར་ཚུལ་གཉིས་པ་ནི། ཡང་མདོར་ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལྷུང་བ་གཉིས་
ཏེ་མ་བརྟགས་པར་ཞུགས་པའི་ལྷུང་བ་དང་བརྟགས་ཀྱང་འོས་པ་ལ་འདས་པའི་ལྷུང་
བའོ། །དང་པོ་ནི། བྱ་རིགས་མི་རིགས་ཅི་རུས་ཀྱི་མ་བརྟགས་པར་དེ་ཚུམ་པའམ་དེ་
ལས་ཐྱོག་པའམ་བཏང་སྒྲོམས་སུ་འཇུག་ཀྱང་ལྷུང་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། བྱ་རིགས་
མི་རིགས་བརྟགས་ཏེ་འཇུག་པ་ཐྱོག་པ་བཏང་སྒྲོམས་སུ་བཞག་པར་འོས་པ་ལས་
འདས་ཏེ། དེ་དག་ལས་ལོག་པར་སྤྱད་ན་ཐ་ན་གདོལ་བའི་བྲན་གྱིས་འཕྱས་པ་ལས་
འདས་ནའང་ལྷུང་བ་དང་བཅས་པའོ་ཞེས་བསྐྱབ་བཟུས་སུ་བསྐྱབ་པ་སྤྱིའི་ཁོག་དུ་
གསུངས་སོ། །བྱ་བའི་ཆ་དང་བྱ་བའི་ཆ་མ་ཡིན་པ་མདོར་བསྐྱས་པ་ཐོམ་པ་ཉི་ཤུ་
པ་ལས་འབྱུང་བ་ནི། གཞན་ནམས་དང་ནི་བདག་ལའང་རུང་། །སྤྱག་བསྐལ་ཡིན་
ཡང་གང་མན་དང་། །མན་དང་བདེ་(༡༠༧)བ་ནམས་བྱ་སྟེ། །བདེ་ཡང་མི་མན་མི་
བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རང་གཞན་ལ་འབྲལ་དུ་བདེ་ལ་སྤྱགས་སུ་མན་པ་ནི་བྱ་
བར་ངེས་པ་དང་། །འབྲལ་དུ་སྤྱག་བསྐལ་ལ་སྤྱགས་སུ་གནོད་པ་ནི་མི་བྱ་བར་ངེས་
ཤིང་འབྲལ་དུ་སྤྱག་བསྐལ་ཡང་སྤྱི་མར་མན་པ་ཡིན་ན་བྱ་དགོས་ཏེ་དཔེར་ན་སྤྲན་
རོ་མི་ཞིམ་པས་འབྲལ་དུ་གནོད་པ་ལྟར་སྤྱང་ཡང་ནད་ལ་མན་པས་བསྐྱན་དགོས་
པ་བཞིན་ནོ། །ཁོག་གཡེམ་ལྟ་བུ་འབྲལ་དུ་བདེ་བར་སྤྱང་ཡང་སྤྱི་མར་སྤྱག་བསྐལ་
མང་པོ་འཕེལ་བ་ནི་དུག་བཅས་ཀྱི་འབྲས་ཆན་ཞིམ་པོ་བཞིན་དུ་དགག་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་རྩ་བཤད་པ་ལ་བཞི། སྤང་བྱི་ལྷང་བ། དེ་ལས་སེམས་བསྐྱང་
ཚུལ། ཉམས་ན་ཕྱིར་བཅོས་པའི་ཐབས། བསྐྱངས་པའི་ཕན་ཡོན་ནོ། །

དང་པོ་ནི། འཆད་འཇུག་གི་ལྷང་བ་འདི་དག་སྦྱང་པ་ལ་བྱང་ཚུབ་སེམས་
དཔའི་ཕྱོམ་པ་ཐོབ་ལ་མ་བཏང་བ་དང་། སྦྱོ་བ་སོགས་མ་ཡིན་པར་བསམ་པ་ན་ལ་
རྩ་གནས་པ་སྟེ་ཚེས་གཉིས་དང་ལྷན་པ་དགོས་ཤིང་། རྟེན་དེ་ལ་བསྦྱང་པའི་སྤང་
བྱི་ལྷང་བ་ལ་ཡང་སྟེ་ཚན་ནམ་རིས་ནི་ཤམ་པའི་རིས་དང་ཉེས་བྱས་ཀྱི་རིས་གཉིས་
གང་རུང་རྩ་རིས་པ་ཡིན་གྱི་སོ་ཐར་ལྟར་ལྷང་བ་རིས་མང་པོ་མེད་དོ། །དེས་ན་དེ་
དག་འཆད་པ་ལ་གཉིས། ཤམ་པའི་སྟེ་ཚན། ཉེས་བྱས་ཀྱི་སྟེ་ཚན་ནོ། །

དང་པོ་ལ་ལྷ། ཤམ་པ་སོ་སའི་རང་བཞིན། དེ་དག་གི་བྱེད་པ། ཀུན་དགྱིས་
གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ། གསོར་རུང་བའི་བྱང་པར། གཏོར་བའི་རྒྱ་བརྟན་པ་ལོ། །དང་
པོ་ལ་གཉིས། བྱང་ས་ནས་འབྱུང་བ། ནམ་སྟིང་གི་མདོ་ནས་འབྱུང་བལོ། །དང་པོ་
ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་སྦྱིར་བརྟན་པ་ནི། བྱང་སའི་དོན་ལྟར་ཕྱོམ་པ་ཉི་ཤུ་བར།
ཉོན་མོངས་དྲག་ལས་བྱུང་བ་ཡི། སྟོམ་པ་(༡༠༥ན)ཞིག་པར་གང་གྱུར་པ། །དེ་ཡི་ཉེས་
པ་བཞི་པོ་ནི། ཤམ་པ་འདྲ་བར་དགོངས་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཉོན་མོངས་
དྲག་པོ་ནི་ཀུན་དགྱིས་ཆེན་པོ་ཡིན་ལ་དེ་ལས་བྱུང་བ་ཡི་སྟེ་དེས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་
པ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ཕྱོམ་པ་ཞིག་པར་གང་གིས་གྱུར་པའི་བྱང་སེམས་དེ་ཡི་
ཉེས་པ་ཤམ་པའི་གནས་ལྟ་བུའི་ཚེས་བཞི་པོ་འདི་དག་གིས་ནི་དགེ་སྤྱོད་གི་ཤམ་
པ་བཞི་གང་རུང་བྱུང་བས་ཕྱོམ་པ་གཏོར་བ་དང་འདྲ་བར་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་
ཕྱོམ་པ་གཏོར་བའི་རྒྱ་ཅམ་རྩ་མཚུངས་པས་ན་ཤམ་པ་དང་འདྲ་བར་དགོངས་ནས་
དེ་སྤྱོད་ཅེས་བརྗོད་པར་མཛད་པ་ཡིན་གྱི་བྱང་པར་གཏན་ནས་མེད་པའང་མིན་ཏེ་
བྱང་སེམས་མིན་པའི་དགེ་སྤྱོད་ཤམ་པ་བྱུང་བའི་སྦྱིར་བྱུང་རྩ་མེད་ལ་བྱང་ཕྱོམ་ནི་
སྤང་ཡང་བྱུང་རྩ་ཡོད་པའི་སྦྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་སོ་སོར་བཤད་པ་ནི། ལྷ་མ་ལས། རྟེན་པ་བཀྱར་སྤྱིར་ཆགས་པ་
ཡིས། །བདག་བསྟོད་གཞན་ལ་སྟོད་པ་དང་། །ལྷག་བསྐལ་མགོན་མེད་ལྱུང་
པ་ལ། །མེར་སྐྱས་ཆོས་ནོར་མི་སྟེར་དང་། །གཞན་གྱིས་བཤགས་ཀྱང་མི་ཉན་
པར། །ཁྲིས་ནས་གཞན་ལ་འཆོགས་པ་དང་། །ཐིག་པ་ཆེན་པོ་སྟོང་བྱེད་ཅིང་། །དམ་
ཆོས་འདྲར་སྤང་སྟོན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ།

པམ་པའི་གནས་ལྟ་བུའི་ཆོས་དང་པོ་རྟེན་བཀྱར་ལ་ཆགས་པའི་པམ་པ་ནི། ཉན་
ཐོས་ཆགས་མེས་གྱིས་འབྲིག་པ་སྟོད་ན་པམ་པར་འལྱར་བ་བཞིན་དུ་འདྲིར་ཡང་།
ཆགས་ལུལ་རང་དང་ནོར་མི་གཅིག་པའི་ཟས་གོས་གནས་ཁང་སོགས་ཀྱི་རྟེན་པ་དང་
བྱི་རྟན་སོགས་ཀྱི་བཀྱར་སྤྱི་གང་ཡང་རུང་བ་ལ། ལུལ་ཅན་ཆགས་པའི་ཆད་མ་ཆོད་
པ་དང་གཞན་དོན་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་རྟེན་བཀྱར་རང་གི་ངོ་བོའི་སྟོན་སྟེན་པར་
ཆགས་(༡༦༥)པ་ཡིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ། ལུལ་རང་ལས་རྒྱད་ཐ་དད་ཅིང་སྤྱ་
ཤེས་དོན་གོ་རང་དང་རིས་མཐུན་གྱི་འགོ་བ་ལ། བརྟེན་བྱ་བདག་ལ་ཡོན་ཏན་གྱི་
སྟོན་སྟེན་བསྟོད་པའམ་ཡོན་ཏན་གྱི་དོས་ནས་བཀྱར་འོས་གཞན་ལ་སྟོན་བརྟེན་པའི་
སྟོད་ཆོག་གང་རུང་སྤྱས་པ་པ་པོལ་པོས་དོན་གོ་བ་ན་རིམ་པ་བཞིན་བདག་བསྟོད་
དང་གཞན་སྟོད་གྱི་པམ་པར་འལྱར་རོ། །འདྲིར་བསྟོད་སྤྱད་སོ་སོར་སྐལ་བ་དང་
རྟེན་བཀྱར་གང་རུང་ལ་ཆགས་པས་ཆོག་གོ། །རྩ་ལྷང་འདྲིར་འལྱར་བ་ལ་བཤད་
མ་ཐག་པའི་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་ཆོད་བ་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་སྤྱ་ལུལ་རང་དང་
རིས་མི་གཅིག་པའི་འགོ་བ་ལ་སྤྱས་ན་ཡན་ལག་གཞན་རྣམས་ཆོད་ཡང་རྩ་ལྷང་དུ་
མི་འལྱར་བ་ལྟ་བུའོ། །དེས་འོག་མ་རྣམས་ལ་འང་འགྲེལ། །པམ་པའི་གནས་ལྟ་བུའི་
ཆོས་གཉིས་པ་འོངས་སྟོད་ལ་མེར་སྐྱ་བྱེད་པའི་པམ་པ་ནི། ཉན་ཐོས་ཆགས་པས་
གཞན་གྱི་ནོར་རིན་ཐང་ཆོད་བ་བརྟུན་ན་པམ་པར་འལྱར་བ་བཞིན་དུ་འདྲིར་ཡང་།
སྟོད་པ་པོ་ཆོས་དང་ནོར་གྱི་འོངས་སྟོད་གང་རུང་གིས་ཐོངས་ཤིང་བཀྱེན་པས་ལྷག་
བསྐལ་བ་དང་ཆོས་ནོར་སྟེར་བའི་མགོན་གཞན་མེད་པར་ལྱུང་བ་དག་བསམ་པ་

ཐག་པ་ནས་རང་ལ་སྤྲོད་ཁྱིའི་དོན་དུ་གཉེར་ནས་རང་གི་དུང་དུ་འོངས་པ་ལ། རྒྱུན་
རྒྱུའི་དངོས་པོ་དེ་དག་རང་ལ་ཡོད་བཞིན་དུ་གཞོད་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ཆོ་མཚོན་
དང་དུག་ལྟ་བུ་མི་རུང་བ་མིན་པ། ཀུན་སྤྲོད་མེར་སྤྲོས་ཟེལ་གྱིས་ནོན་ནས་རང་གི་
ངེས་པའི་ཆོས་སམ་རང་ལ་ཡོད་པའི་ནོར་སྤྲོར་འོས་པ་དེ་དང་དེ་མི་སྤྲོར་བར་ཐག་
བཅད་པ་ནི་རིམ་པ་བཞིན་ཆོས་དང་ནོར་མི་སྤྲོར་བའི་ཤམ་པར་འགྱུར་རོ། །ཤམ་
པའི་གནས་ལྟ་བུའི་ཆོས་གསུམ་པ་སེམས་ཅན་ལ་གཞོད་པར་སེམས་པའི་ཤམ་པ་
(༡༠༥ན)ནི། ཉན་ཐོས་མི་འམ་མིར་ཆགས་པ་བསད་པས་ཤམ་པར་འགྱུར་བ་བཞིན་
དུ་འདིར་ཡང་། དུལ་ལ་རོལ་པོ་གཞན་གྱིས་སྤར་རང་ལ་གཞོད་པ་བྱས་པ་ལ་ད་
ལྟ་འཁྲོད་ནས་དེ་འདྲའི་ཉེས་པ་དེ་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་ཚུལ་མཐུན་གྱིས་བཤད་
རྒྱུར་བྱེད་འདོད་པས་དུས་དང་མཐུན་པ་དང་ཆོས་དང་མཐུན་པས་བཟོད་གསོལ་
བཤགས་པ་བྱས་ནས་བདེ་སྤྲོད་ཀྱང་། ཀུན་སྤྲོད་སྤར་གྱི་གཞོད་པ་བྱས་པ་ལ་འཁོན་
དུ་བབྱུང་ནས་གཞོད་སེམས་གྱིས་བསྐྱངས་ཏེ། རོ་བོ་དེའི་དག་མི་ཉན་པར་བྱེད་
པའམ་བཟོད་གསོལ་མི་ལེན་ལ་ཁྲོ་བ་ཡང་མི་གཏོང་བ་དང་། ཡང་བསམ་པ་ཁོང་
ཁྲོས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ནས། དུལ་རང་དང་རིས་མཐུན་པའི་འགྲོ་བ་སྐྱེ་ཤེས་དོན་
གོ་གཞན་ལ་དག་གིས་ཆོག་རྒྱབ་སྤྲོད་ཁྱིའི་དེ་ཙམ་གྱིས་ཁྲོས་པའི་རྒྱུན་མི་གཏོང་བར་
འབྲེལ་བར་བྱེད་ཅིང་དེས་ཟེལ་གྱིས་ནོན་པའི་དབང་གིས། སྤྲོར་བ་ལུས་དངོས་སམ་
དེས་འཕངས་པའམ་དེ་དང་འབྲེལ་བས་བརྟེན་ཅིང་འཆོག་པ་དང་གོ་རུར་འཇུག་
པ་དང་ལྷག་གིས་བཟུ་བ་དང་འཆིང་བ་སོགས་གྱིས་མཐོ་འཚམས་པར་བྱེད་ན་རིམ་
པར་བཤད་རྒྱུར་མི་ལེན་པ་དང་འཆོག་པའི་ཤམ་པར་འགྱུར་རོ། །

ཤམ་པའི་གནས་ལྟ་བུའི་ཆོས་བཞི་པ་ཆོས་ལ་ལོག་པ་བསྐྱབ་པའི་ཤམ་པ་ནི།
ཉན་ཐོས་མེད་བཞིན་དུ་མི་ཆོས་སྤྲོ་མའི་རྒྱན་སྤྲོས་པས་ཤམ་པར་འགྱུར་བ་བཞིན་
དུ་འདིར་ཡང་། བསམ་པ་ཆོས་ལ་ལོག་སྐྱབ་ཀྱི་ཆོངས་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ།
གཞི་ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་ཕྱེ་རྣམས་ཟབ་པ་སྤྲོད་སྤྲོགས་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཐབས་གྱི་ཆ་སྤྲོགས་

རེ་བ་མ་ཡིན་པར་གཉིས་ཚོགས་བརྗོད་བྱར་སྟོན་པ་ལ། སྐར་བ་འདེབས་ཚུལ་འདི་
 བྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ཞེས་(༡༠༥བ)སྐར་བ་འདེབས་པའམ་
 དེ་བཞིན་དུ་བརྗོད་བྱ་དམན་པའམ་ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་རྟེན་མིན་པའམ་འགྲོ་བའི་མན་
 བདེའི་རྒྱར་མི་འགྱུར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་སྐར་བ་འདེབས་ཀྱིས་སྤང་བར་བྱེད་པ་དང་། ཡང་
 སྟོན་རྒྱ་ཚོས་མ་ཡིན་པ་བསྟན་པའམ་དམ་ཚོས་འདྲར་སྤང་བམ་ལྟར་སྤང་གི་ནག་
 བོ་བསྟན་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ལ། སྟོན་ཚུལ་རང་ཉིད་དེ་ལ་དགའ་བཞིན་དུ་
 གཞན་ལ་སྟོན་ཞིང་གཞན་དེ་ལྟར་ལྟ་བ་ལ་འཕྱོད་ན་རིམ་པ་བཞིན་ཐེག་ཆེན་སྤང་བ་
 དང་དམ་ཚོས་ལྟར་སྤང་སྟོན་པའི་མམ་པར་འགྱུར་བའོ། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་
 སྡེ་སྟོད་ལས་རྩ་བའི་ལྷང་བ་བཞི་ཁོ་ནའོ་ཞེས་པ་ལྟར་འདིར་བསམ་པའི་ངོས་ནས་
 བམ་པ་བཞིར་སྟེ་བ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་རྟེན་བཀྱར་ལ་ཆགས་པའི་བསམ་པ་དང་
 ལོངས་སྟོད་ལ་སེར་སྒྲ་བྱེད་པའི་བསམ་པ་དང་སེམས་ཅན་ལ་གནོད་པའི་བསམ་
 པ་དང་ཚོས་ལ་ལོག་པར་རྒྱབ་པའི་ཚོངས་པའི་བསམ་པ་སྟེ་བཞི་ལས་བྱུང་བའི་ཆ་
 ནས་བཞག་པས་སོ། །ཐུབ་པའི་དགོངས་རྒྱལ་ལས་མམ་པ་བརྒྱད་དུ་མངོད་ཅིང་
 མདོ་ཀྱན་བརྒྱས་ཀྱི་འགྲེལ་པར་ཡང་མམ་པ་བརྒྱད་དུ་གསལ་བར་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་
 བཤད་ཅིས་འབྱུང་ལ།

དེ་བཞིན་དུ་རྩོ་བོ་ཆེན་པོ་ཨ་ཏི་ཤ་ནས་བརྒྱད་པའི་བཤེས་གཞིན་སྡེ་མ་རྣམས་
 ཀྱང་མམ་པ་བརྒྱད་དུ་འབྱེད་པ་ལྟར་སྐྱུར་བའི་ངོས་ནས་སོ་སོར་སྟེ་བས་མམ་པ་
 བརྒྱད་དུ་ཡང་འགྱུར་ཏེ། བདག་ལ་བསྟོད་པ། གཞན་ལ་སྟོད་པ། ཚོས་མི་སྟེར་བ།
 རྟོར་མི་སྟེར་བ། བཤད་སྤང་མི་ཉན་པ། སེམས་ཅན་ལ་འཚོགས་པ། ཐེག་ཆེན་གྱི་
 ཚོས་སྤང་བ། དམ་ཚོས་ལྟར་སྤང་སྟོན་པ་སྟེ་རེ་རེ་ལ་མམ་པར་བྱས་པའོ། །འོན་ཀྱང་
 དབྱེ་བསྟུ་ཅམ་མ་གཏོགས་སྡེ་མ་བཞིར་གསུངས་པ་དང་མི་འགལ་ཏེ་དོན་གྱི་གནད་
 གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །(༡༠༦ན)གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ཡ་གྲུལ་རེ་རེ་ལ་མམ་པར་བྱས་ནས་མམ་
 པ་བརྒྱད་དུ་འཛོག་ན། ཚོས་འདོད་པ་ལ་སྦྱིན་མི་བྱེད། །ཅིས་དང་། རྟོར་འདོད་པ་

ལ་སྤྱིན་མི་བྱེད། ཁེས་དང་། གཤེ་ལ་ལན་དུ་གཤེ་ལ་སོགས། ཁེས་དང་། བ་རོ་ལ་
 ཤད་གྱིས་འཆགས་པ་སྤོང་། ཁེས་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྤོང་བར་བྱེད། ཁེས་དང་།
 བཙུན་མིན་སྤྱོད་ལ་བརྟན་བཙུན་བཙུན། བཙུན་པར་བྱས་ཀྱང་དེ་ལ་དགལ། ཁེས་
 གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱང་རེ་རེ་ནས་ཅ་ལྟར་དུ་འཕྱར་དགོས་པས་འགལ་ལོ་ཞེན། མི་
 འགལ་ཏེ། ཚེས་ནོར་མི་སྤེར་བའི་པམ་པ་ལ་ནི་འཁོན་འཛིན་ཡོད་ལ་ཉེས་བྱས་ལ་
 དགོས་ཀྱང་ཉེས་བྱས་ཀྱི་དེ་གཉིས་ལ་མེར་སྤེའི་ཀྱན་སྤོང་མེད་པ་དགོས་ལ། པམ་
 པར་འཕྱར་བའི་བརྟེན་པ་ནི་ལན་ལ་མི་སྤོང་ཤིང་ཉེས་བྱས་ནི་བརྟེན་པའི་ལན་ཡིན་
 པ་དང་། བཤད་སྤྱང་མི་ལེན་པའི་པམ་པ་ལ་ནི་འཁོན་འཛིན་ཡོད་ལ་ཉེས་བྱས་ལ་
 དེ་མེད་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་སྤོང་བའི་པམ་པ་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཕྱེ་སྤོང་ཀྱན་སྤངས་པ་
 ཡིན་ལ་ཉེས་བྱས་ནི་མདོ་སྤེའི་ཕྱོགས་ཉི་ཆེ་བ་ལ་སྤྱར་བ་བཟུང་བ་ལ་བྱེད་པ་དང་།
 དམ་ཚེས་ལྟར་སྤྱང་སྤོང་པའི་པམ་པ་ནི་སྤྱོད་ལ་པའི་བརྟན་བཙུན་ལ་རང་དགལ་
 བཞིན་དུ་སྤྱབ་པར་བྱེད་ཅིང་གཞན་ཡང་སྤྱབ་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ་ཉེས་
 བྱས་གཉིས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ལ་བཙུན་པ་བྱར་ཡོད་བཞིན་དུ་མི་བཙུན་པར་
 སྤྱོད་ལ་པའི་གཞུང་ལ་བཙུན་པའི་ཉེས་པ་དང་། ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ལ་ཉེས་
 འཕྱར་དུ་བཙུན་པར་བྱེད་ཅིང་སྤོང་མི་འཕྱར་བའི་དབང་ཚན་ལ་ཐུ་སྟེགས་ཀྱི་གཞུང་
 ལ་བཙུན་པ་གནང་ཡང་དགལ་བཞིན་དུ་བཙུན་པ་མ་གནང་བ་ལ་དགལ་བཞིན་དུ་
 འཇུག་ག་ཉེས་བྱས་སུ་གསུངས་པ་(༡༠༦)ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཅ་ལྟར་དུ་འཕྱར་བའི་
 ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚེས་སྤོང་བ་ལ་ཟབ་རྒྱས་གཉིས་ཀ་བརྟེན་བྱར་སྤོང་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་
 བཀའ་སྤོང་བ་དགོས་ལ། ཉེས་བྱས་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་སྤོང་བ་ལ་ཟབ་རྒྱས་གང་ཅུང་རེ་
 བརྟེན་བྱར་སྤོང་དགོས་ཞེས་དང་། བདག་ལ་བརྟེན་ཅིང་གཞན་ལ་སྤོང་། ཅས་ཅ་
 ལྟར་དུ་འཕྱར་བའི་བདག་བརྟེན་གཞན་སྤོང་གི་ཀྱན་སྤོང་ལ་རྟེན་བཀའ་ལ་ཆགས་
 པ་དགོས་ལ་ཉེས་བྱས་ཀྱི་བདག་བརྟེན་གཞན་སྤོང་གི་ཀྱན་སྤོང་ལ་རྟེན་བཀའ་ལ་
 ཆགས་པ་མིན་པར་ཁོང་ཁོངས་ང་རྒྱལ་གང་ཅུང་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་ནས་སྒྲིང་གི་མདོ་ནས་འབྱུང་བ་ནི། མདོའི་དོན་བསྐྱབ་བརྟམ་སུ་
བཀོད་པ་ནམས་ཏེ། དཀོན་མཆོག་དཀོར་འཕྲོག་ནས་ཁྱིམས་ངན་འཆང་བ་སོགས་
གྱི་བར་པམ་པའི་བར་བཅུ་བཞི་དང་། ཐབས་ལ་མཁས་པའི་མདོར་གསུངས་པའི་
བྱང་ཆུབ་སེམས་འདོར་གྱི་ཚ་ལྷུང་བསྐྱན་པའི་བཙུ་ལོ། །

དེ་ལ་དང་པོ་དཀོན་མཆོག་དཀོར་འཕྲོག་གི་པམ་པ་ནི། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་
དཀོར་འཕྲོག་པ། པས་པམ་པ་ཡི་ལྷུང་བར་འདོད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། རྣམ་བཤག་
སངས་རྒྱས་དངོས་སམ་དེའི་སྐུ་གཟུགས་སོགས་སྐུ་གསུང་བྱགས་རྟེན་དང་། ཆོས་
ལུང་རྟོགས་གང་རུང་དང་། དགེ་འདུན་འཕགས་པ་ཡིན་ན་གང་ཟག་རེ་རེ་པའམ་
སོ་སྐུ་ཡིན་ན་དགེ་སྤྲོད་ལྟ་བུ་བཞིར་མོངས་པ་ཡན་ཆད་དེ་དེ་ལྟ་བུའི་དཀོན་མཆོག་
གསུམ་གང་རུང་ལ་རྣམ་བཤག་གིས་བསྐྱོས་ཟིན་པ་ཡན་གྱི་དཀོར་དཀོན་མཆོག་དེ་
དག་ལ་དབང་བའི་གནས་སམ་བཟའ་བརྟུང་བཞོན་པ་སོགས་ཡོ་བྱང་བྱ་བཟང་བྱ་
བྱང་བའི་རྣམ་ཁབ་སྐྱད་ལྟ་བུ་གང་ཡང་རུང་བ་རི་ཙམ་སྤངས་པས་མ་བྱིན་ལེན་
པའི་ལས་ལམ་རྟུ་འགྱུར་བའི་མ་མཐའ་ཡན་ཆད། རྒྱ་བ་པོའི་རྟེན་ནི། དགེ་འདུན་
ལ་རྒྱ་བའི་ཆོ་རང་ཉིད་དེའི་གསེབ་རྟུ་མི་གཏོགས་པ། པས་པ་པ་ལ་(༡༩)ན་འདུ་ཤེས་
མ་འབྱུལ་བ་དང་། ཀུན་སྤྲོད་དཀོན་མཆོག་གི་ཡིན་པ་རང་མི་དབང་ཡང་གཏན་
རྟུ་དབུལ་དགོས་སྐྱམ་པས་རང་གི་ཆེད་རྟུའམ། ཡང་ན་ཀུན་སྤྲོད་ཉོན་མོངས་ཙན་
གྱི་སེམས་ཀྱིས། སྤྲོར་བ་རང་ངམ་གཞན་ལ་བཙུལ་བ་གང་རུང་གིས་འཇབ་བྱས་རྒྱ་
བའམ་མཐུས་འཕྲོག་པ་གང་རུང་གིས་སྤངས་པ་ལས་ཐོབ་སྤོ་སྤྱེས་པ་ན་ཙན་བའི་ལྷུང་
བར་འགྱུར་རོ། །གཞུང་གཞན་ལས་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་སངས་རྒྱས་དངོས་ཁོ་
ན་དང་ཆོས་དཀོན་མཆོག་འགོག་ལམ་ཁོ་ན་དང་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་འཕགས་
པ་སྤོབ་པ་ཁོ་ནར་བཤད་པ་ལྟར་འདིར་མི་གཟུང་ངོ། །འདི་ལ་སོགས་པའི་ལྷུང་
བ་ནམས་ལ་ཚ་ལྷུང་དང་པས་པམ་པ་ཡི་ལྷུང་བ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ད་ལྟ་པ་རོལ་
པོ་ཉོན་མོངས་པ་རྒྱལ་ནས་གཉེན་པོ་སྤོམ་པ་ཙན་བ་ནས་གཙུག་ཅིང་པམ་པར་བྱེད་

ལ་ཕྱི་མར་ངན་འགྲོའི་གནས་སུ་ལྷུང་བར་བྱེད་པ་སོགས་ཉེས་པ་ཤིན་ཏུ་སྤྱི་བས་དེ་
སྐད་ཏུ་བརྗོད་པར་འདོད་དོ། །འདི་ལ་སངས་རྒྱུས་གྱི་དཀོར་འཕྲོག་པ་སོགས་པམ་
པ་གསུམ་མོ། །

གཉིས་པ་དམ་ཚོས་སྤངས་པའི་པམ་པ་ནི། དམ་པའི་ཚོས་ནི་སྤྱོད་བྱེད་
པ། །གཉིས་པར་ཐུབ་པས་གསུངས་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་ཏེ། དུལ་ཐེག་པ་གསུམ་
གྱི་ནང་ནས་ཉན་རང་གི་ཐེག་པ་ལས་བདེན་བཞི་དང་རྟེན་འབྲེལ་ལྟ་བུའི་སོ་སོའི་
ལམ་གྱི་ཆ་ཤས་རྫོགས་པར་སྟོན་པའམ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལས་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་
ཚུགས་གཉིས་ཀ་རྫོགས་པར་སྟོན་པ་ལྟེ་ཐེག་གསུམ་རང་རང་གི་ལམ་གྱི་ཆ་རྫོགས་པར་
སྟོན་པའི་ཕྱེ་སྟོན་གང་ཡང་ཁུང་བ་ལ་དམིགས་ནས། སྤྱོད་ཚུལ་འདི་ནི་དེ་བཞིན་
གསེགས་པས་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྐྱར་བ་འདེབས་པའི་སྟོན་ནས་དམ་པའི་
ཚོས་ནི་སྤྱོད་བར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་པས་པམ་པ་(༡༠༧)གཉིས་པར་འགྱུར་
བར་ཐུབ་པས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་ལམ་གྱི་ཆ་རྫོགས་པར་སྟོན་པ་དགོས་ལ་
དེའི་ཕྱིར་འགྲུ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྤྱོད་བར་བྱེད། །ཅིས་ཉེས་བྱས་སུ་འཆད་པ་ནི་
ཐེག་ཆེན་གྱི་དོན་གྱི་ཚུགས་ཆ་རེ་སྤངས་པ་ལ་འཛོག་ཅིང་ཉན་རང་གི་ཐེག་པ་གཉིས་
ལའང་དེ་དང་འདྲའོ། །འོན་འགྲུ། ཉན་ཐོས་ཐེག་པ་སྤྱོད་བར་བྱེད། །ཅིས་ཉེས་
བྱས་སུ་བཤད་པ་དང་འགལ་ཞེན། དེ་ནི་བྱད་ཏུ་གསོད་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི་སངས་རྒྱུས་
གིས་གསུངས་པ་མིན་ནོ་ཞེས་སྤངས་པ་མིན་པས་མི་འགལ་ལོ། །ཟབ་རྒྱས་གང་ཁུང་
སྟོན་པའི་ཐེག་ཆེན་སྤྱོད་བར་བྱེས་བྱས་སུ་བཤད་པ་དང་། ཐེག་དམན་གྱི་བཀའ་སྤྱོད་
བ་ཅ་ལྷུང་ཏུ་འཆད་པ་འགལ་ཏེ། ཕྱི་མ་སྤངས་པ་ལས་ལྷ་མ་སྤངས་པ་ཉེས་པ་ཆེ་བའི་
ཕྱིར་སྟམ་ན། སྟོན་མེད་དེ། སྟམ་པ་ཁོང་འོག་གང་གི་སྐབས་སུའང་ཉེས་པ་ཆེ་བས་
བཅས་པ་ཆེ་བ་དང་ཉེས་པ་རྒྱུད་བས་བཅས་པ་རྒྱུད་བར་མ་ངེས་ཏེ། དཔེར་ན་ལྟ་
མཐོང་རོ་ཞེས་པའི་བརྒྱན་ལ་པམ་པ་དང་། དགེ་འབྱུང་འཁོར་ལོའི་དབྱེན་ལ་ལྷག་
མར་བཅས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འགལ་ཞིག་ཏུ་བཤད་དོ། །འདི་ལ་ཐེག་ཆེན་

སྤྱི་བ་ཤོགས་ཀྱི་པམ་པ་གསུམ་མོ། འདི་འི་ཐེག་ཆེན་སྤྱི་བའི་ཙ་ལྷུང་དང་བྱང་
སའི་ཆོས་སྤྱི་བའི་ཙ་ལྷུང་གཉིས་དོན་གཅིག་པས་བྱང་སའི་དེ་འདིར་འདུ་ལ། དེའི་
ཕྱིར་བསྐབ་བརྟམ་སྤྱི་བའི་ཙ་ལྷུང་འདི་ཤོགས་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་སོ། །

གསུམ་པ་རབ་བྱུང་ལ་འཆོ་བའི་པམ་པ་ནི། ཚུལ་བྱིས་མ་འཆལ་བའི་དགེ་སྤྱི་བ་
ལའང་། རུར་སྤྱི་ག་འཕྲོག་དང་བརྟེན་པ་དང་། །བཙོན་རུར་འཇུག་པར་བྱེད་པ་
དང་། །རབ་རྟུ་བྱུང་ལས་འབབས་པ་དང་། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། གང་ལ་འཆོ་བའི་
ཡུལ་ནི། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་རྟེན་སྤྱི་བའི་ཙ་ལྷུང་བ་ཚུལ་བྱིས་མ་རྣམས་དག་དང་ལྷན་(༡༠༥ན)
པར་མ་བཟད་ཚུལ་བྱིས་མ་འཆལ་བའི་དགེ་སྤྱི་བ་ལའང་། གུན་སྤྱི་བ་གནོད་ཅིང་འཆོ་
བའི་བསམ་པ་ཉོན་མོངས་དང་ལྷན་པས། སྤྱི་བ་ཤོགས་རུར་སྤྱི་ག་འཕྲོག་པ་དང་
བརྟེན་པ་དང་བཙོན་རུར་འཇུག་པར་བྱེད་པ་དང་རབ་རྟུ་བྱུང་བ་ལས་འབབས་
པའམ་ཕབ་སྟེ་བྱིས་ན་གནས་པ་བྱེད་རྟུ་འཇུག་པ་སྟེ་པམ་པ་བཞི་ལས་བར་བ་གཉིས་
ནི་མོང་གི་བྱང་སའི་པམ་པ་གསུམ་པ་འཆོག་པའི་པམ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བརྟམས་ཀྱང་།
བྱང་སའི་འཆོགས་པའི་པམ་པ་འདིར་མ་འདུས་པའི་ཕྱིར། བསྐབ་བརྟམ་སྤྱི་བ་
པས་སེམས་ཅན་བརྟེན་པ་དང་། །ཞེས་བྱང་སའི་འཆོག་པའི་པམ་པ་ཟུར་རྟུ་སྤྱི་བ་
པ་ཡིན་ནོ། །སོ་སྟེའི་དགེ་སྤྱི་བ་བཞི་ཡན་ཆད་ཀྱི་རུར་སྤྱི་ག་འཕྲོག་པའང་བྱང་སའི་
པམ་པ་དང་པོས་བརྟམས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་འདིར་རབ་བྱུང་སྤྱི་བ་ལྷན་ཀྱི་རུར་སྤྱི་ག་
འཕྲོག་ཡུལ་གྱི་དགེ་སྤྱི་བ་ལ་སོ་སྟེ་དང་དེ་ཡང་དགེ་སྤྱི་བ་བཞིར་མ་ཆང་བ་དགོས་ཏེ།
བཞིར་ཆང་ཞིང་དགེ་འདུན་རྟུ་ཡོངས་ན་བྱང་སའི་པམ་པ་དང་པོ་དང་སྤྱི་བ་པར་
འཇུར་བས་སོ། །དེས་ན་དགེ་སྤྱི་བ་བཞིར་ཆང་ན་ལྷུང་བ་འདི་དང་ཙ་ལྷུང་དང་པོ་
གཉིས་ཆར་རྟུ་འཇུར་ཞེས་ཀྱང་གསུངས། དེས་ན་འདི་ལ་རུར་སྤྱི་ག་འཕྲོག་པ་དང་
རབ་བྱུང་ལས་ཕབ་པའི་པམ་པ་གཉིས་ཡོད་དོ། །

ཡང་འདི་ལ་ནང་གསེས་ཀྱི་དབྱེ་ན། རབ་བྱུང་བསྐབ་གཞི་བཟུང་བ་མ་བཟུང་
བ་ཚུལ་འཆལ་ཚུལ་ལྷན་བཞི་པོ་རེ་རེ་ལའང་རུར་སྤྱི་ག་འཕྲོག་པ་བརྟེན་པ་བཙོན་

རྩ་འཁྲུག་པ་སྟོག་དང་ལུ་བ་རབ་བྱང་ལས་སུ་པ་ལྟེ་ལྟེ་བྱས་པའི་ཙ་ལྷུང་ཉི་
 བྱ་ཡོད་ཅེས་ཁ་ཅིག་གསུངས་སོ། །བཞི་པ་མཚམས་མེད་པ་ལྟེ་གང་རུང་བྱེད་པའི་
 བཅ་པ་ནི། མཚམས་མེད་ལྟེ་པོ་བྱེད་པ་དང་། ཁྱེས་གསུངས་ཏེ། བ་མ་དག་བཅོམ་
 བསད་པ་གསུམ་དང་དགེ་(༡༠༥)འདུན་འཁོར་ལོའི་དབྱེན་བྱས་པ་དང་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་ལ་རན་སེམས་ཀྱིས་བྲག་འབྱིན་པའི་མཚམས་མེད་དེ་མཚམས་མེད་ལྟེ་
 པོ་གང་ཡང་རུང་བ་བྱེད་པ་ན་ཕམ་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་ལ་ནང་གསེས་ཀྱི་མྱེ་བའི་
 ཙ་ལྷུང་ལྟེ་ལས་དབྱེན་མ་གཏོགས་པ་བཞི་གོང་གི་བྱང་སའི་ཕམ་པ་བཞིའི་ནང་གི་
 གསུམ་པས་བསྟུས་སོ། །ལྟེ་པ་ལོག་ལྟེ་འཛིན་པའི་ཕམ་པ་ནི། ལོག་པར་ལྟེ་བ་འཛིན་
 པ་དང་། ཁྱེས་གསུངས་ཏེ། དཀར་ནག་གི་ལས་འབྲས་དང་སྐྱེ་བ་ལྟེ་སྟོགས་མེད་
 པར་ངེས་སོ་སྟུམ་པའི་སྐྱར་འདེབས་ཀྱི་ལོག་པར་ལྟེ་བ་འཛིན་ན་ཕམ་པའོ། །འདི་
 སྐྱེས་ཅམ་ནས་བྱང་སྟོམ་གཏོང་བར་མ་ཟད་དགེ་ཙ་གཙང་པས་མི་དགེ་བ་བརྟུ་
 སྟོགས་སྐྱངས་པ་དང་གཞན་ལེན་དུ་འཁྲུག་པ་ཡན་ལག་དུ་མི་དགོས་སོ། །དུག་པ་
 གནས་འཛིག་པའི་ཕམ་པ་ནི། གྲོང་ལ་སྟོགས་པ་འཛིག་པ་ལ། ཚ་བའི་ལྷུང་བར་
 རྒྱལ་བས་གསུངས། ཁྱེས་གསུངས་ཏེ། གཞིག་བྱ་གྲོང་དང་། ལ་སྟོགས་ཁེས་པས་
 བསྟུས་པ་གྲོང་བྱེར་དང་སྟོངས་དང་ཡུལ་འཁོར་ཏེ་གནས་བཞི་གང་ཡང་རུང་བ།
 ཀུན་སྟོང་དེ་དག་ཞིག་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱིས་ཀུན་ནས་བསྟུངས་
 ཏེ། སྟོར་བ་གཞིག་ཐབས་གང་ཡང་རུང་བས་འཛིག་པར་བྱེད་པའོ། །དཀོན་མཆོག་
 དཀོན་འཕྲོག་སྟོགས་དང་པོ་ལྟེ་རྒྱལ་པོའི་ལྷུང་བ་དང་། ཡང་དུག་པ་གནས་འཛིག་
 པ་གཉིས་པར་བྱས་ནས་ལོག་ལྟེ་ལས་གཞན་དཀོན་མཆོག་དཀོན་འཕྲོག་སྟོགས་ནས་
 མཚམས་མེད་ཡན་ལྟེ་པོ་ལ་སྟོན་པའི་ལྷུང་བ་ཞེས་མདོ་བརྟུས་སུ་ནམ་སྟིང་གི་མདོ་
 དྲངས་པ་ལྟར། དེ་དག་ཙ་བའི་ལྷུང་བར་རྒྱལ་བས་གསུངས་སོ་ཞེས་པའོ། །གྲོང་
 སྟོགས་ན་གནས་པའི་སེམས་ཅན་བཅོམ་པའི་ཙ་ལྷུང་ནི་གོང་གི་བྱང་སའི་ཕམ་པ་
 གསུམ་པས་བསྟུས་ལ། གྲོང་སྟོགས་(༡༠༦)ན་ཡོད་པའི་ལོངས་སྟོང་བཅོམ་པའི་ཙ་

ལྷུང་ནི་འདི་འི་ཚ་ལྷུང་དང་པོ་དང་བརྟུ་གསུམ་པས་བསྐྱུས་པར་གསུངས་པས་འདི་
ནི་གནས་འཇིག་པ་སྟེ། དེ་ལ་གྲོང་འཛོམས་པ་སོགས་ཀྱི་ཚ་ལྷུང་བཞི་ལོ། །

བདུན་པ་སྟོང་མིན་ལ་ཟབ་མོ་བཤད་པའི་པམ་པ་ནི། གློ་སྦྱངས་མ་བྱས་སེམས་
ཅན་ལ། སྟོང་པ་ཉིད་ནི་བརྟོད་པ་དང་། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དུལ་རྫོགས་བྱང་དོན་
གཉེར་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཡང་སྟོང་ཉིད་ལ་ནན་ཏན་གྱིས་གློ་སྦྱངས་པར་མ་
བྱས་པའི་སེམས་ཅན་སྟོང་ཉིད་བསྟན་ན་སྟག་པ་སྟེ་བར་འཁྱར་བ་ལ། ཀུན་སྟོང་
སྟོང་མ་བརྟགས་པར་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་རུང་རུ་མ་ཤེས་བཞིན་དུ། བསྟན་བྱ་སྟོས་
པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ནི་རང་དགར་བརྟོད་ཅིང་བསྟན་
པས་སྟག་ནས་རྫོགས་བྱང་དོན་གཉེར་གྱི་སེམས་ལས་ཕྱིར་ལོག་སྟེ་ཐོག་དམན་གྱི་
བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ན་སྟོང་ཉིད་སྟོན་པ་པོ་ལ་ཚ་ལྷུང་ངོ་། །འདི་ནི་སྟོང་མ་
བརྟགས་པ་ལ་ཡིན་གྱི་བརྟགས་ནས་རུང་བར་ཤེས་ན་དོན་ལ་དེ་ལྟར་མིན་ཡང་པམ་
པ་མི་བསྐྱེད་སྟམ་གསུང་ངོ་། །

བརྟུད་པ་ཐོག་ཆེན་ལས་བརྟོག་པའི་པམ་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཉིད་ལ་ཞུགས་
པ་དག་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་བརྟོག་པ་དང་། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། བརྟོག་པར་བྱ་
བའི་དུལ་རྫོགས་བྱང་རུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཐོབ་བྱེད་གྱི་ལམ་ཐོག་
ཆེན་ལ་ཞུགས་པའི་གང་ཟག་དག་ལ། ཀུན་སྟོང་ཐོག་ཆེན་ལས་སྟོག་པར་འདོད་
པ་བསམ་པས། བརྟོག་ཆུལ་ཁྱོད་གྱིས་ཕྱིན་དུག་ལ་སྦྱང་པ་དང་འཆང་རྒྱ་བར་མི་
རུས་པས་ཉན་རང་གི་ཐོག་པར་སེམས་བསྐྱེད་ཅིག་དང་དེས་འཁོར་བ་ལས་ཐར་
བར་འཁྱར་རོ་ཞེས་ས་རོལ་པོ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་བརྟོག་ན་པམ་པར་འཁྱར་
ལ། འདི་བརྟོག་པ་(༡༠༧)ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་པར་དེས་ཀྱང་དེ་ལྟར་ལོག་ནས་དམན་
ལམ་རུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དགོས་པར་གསུང་ངོ་། །སྤྲ་མ་དང་འདི་གཉིས་ལ་ཡུལ་དེ་
ཡང་སྟོན་ལྟན་ཡིན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་འདོར་གྱི་ཚ་ལྷུང་འབྱུང་ཡང་དེ་ནི་ལོག་ཏུ་
འཆད་པས་དེར་འདུས་སོ། །

དགྲ་པ་མོ་ཐར་སྤྱོད་བའི་ཕམ་པ་ནི། མོ་མོར་ཐར་པ་ཡོངས་སྤངས་ཏེ། བེག་
པ་ཆེ་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། ཁྲིས་གསུངས་ཏེ། ཡུལ་མོ་མོར་ཐར་པ་དང་འདུལ་བའི་
ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་ཚུལ་བཞིན་རུ་སྦྱོབ་པའི་གང་ཟག་ལ། ཀུན་སྦྱོར་དེ་དང་དེ་ལས་ཕྱོག་
པར་འདོད་པས། སྦྱོར་བ་འདུལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པས་ཅི་ཞིག་བྱ། རྒྱལ་བྱང་
རུ་སེམས་བསྐྱེད་ལ་ཐེག་ཆེན་རྟོགས་ཤིག་དང་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཙམ་དང་ཐེག་ཆེན་
བསྐྱེད་པ་ཙམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་བྱང་བའི་སྦོ་གསུམ་གྱི་ཉེས་སྦྱོད་
ཐམས་ཅད་འདག་པར་འཕྱུར་རོ་ཞེས་སྒྲུས་པ་ན་དེས་བསྐྱོག་པ་བཞིན་རུ་མོ་མོར་
ཐར་དང་འདུལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོངས་སུ་སྤངས་ཏེ་ཐེག་པ་ཆེ་ལ་སྦྱོར་བར་བྱས་ན་
དེ་སྤྲད་སྒྲུབ་པ་པོ་ལ་རྩ་ལྟར་རོ། ། དེ་ལྟར་གྲོ་བར་བྱས་པ་ཙམ་ནི། འོག་རུ་ཉན་ཐོས་
ཐེག་པ་སྦྱོར་བར་བྱེད། ཁྲིས་ཉེས་བྱས་སུ་བཤད་པས་འདིར་པ་རོལ་པོ་མོ་ཐར་གྱི་
བསྐྱེད་པ་ལ་སྦྱོབ་པ་ལས་ལོག་པ་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །

བརྩ་པ་ཉན་རང་གི་ཐེག་པ་ལ་སྦྱར་བ་འདེབས་པའི་ཕམ་པ་ནི། སྦྱོབ་པའི་ཐེག་
པས་ཆགས་ལ་མོགས། སྦྱོར་པར་འཕྱུར་བ་མིན་ཞེས་འཛིན། བཟོལ་དག་ཀྱང་
འཛིན་འཕྱུག་དང་། ཁྲིས་གསུངས་ཏེ། སྦྱར་བ་གདབ་ཡུལ་སྦྱོབ་པའི་ཐེག་པ་ཞེས་
སྦྱོབ་པ་ཉན་ཐོས་གྱི་ཐེག་པ་འཕམ་དེ་བཞིན་རུ་རང་རྒྱལ་གྱི་ཐེག་པ་གང་རྩང་བམ་
ཐེག་དམན་གྱི་ལ། སྦྱར་བ་འདེབས་ཚུལ་དེ་དག་ལ་ངི་ཙམ་བསྐྱེད་པས་ཀྱང་འདོད་
ཆགས་ལ་མོགས་པ་ཉོན་མོངས་པ་མ་ལུས་(༡༡་ན)པ་སྦྱོར་བར་འཕྱུར་བ་མིན་ནོ་ཞེས་
བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་སྦྱར་བ་འདེབས་ཤིང་ཉན་རང་གི་རྟོགས་པའི་ཆོས་ཀྱིས་འཁོར་
བ་ལས་འབྱུང་མི་རུས་པར་འཛིན་པར་བྱེད་ན་རྩ་ལྟར་རོ། ། དེ་ཙམ་གྱིས་རྩ་ལྟར་རུ་
འཕྱུར་གྱི། བཟོལ་དག་ཀྱང་འཛིན་འཕྱུག་དང་། ཁྲིས་པ་ངེས་པར་ཡན་ལག་རུ་
མི་དགོས་པར་གསུངས་ལ། བཟོལ་དག་ཀྱང་འཛིན་འཕྱུག་ཅེས་པའི་དོན་ཡང་དེ་
ལྟར་སྦྱར་བ་བཏབ་པས་སྦྱར་བ་འདེབས་པ་པོ་ལ་རྩ་ལྟར་འབྱུང་བར་མ་ཟད། སྦོ་
ཡུལ་དེ་ལའང་དེ་འདྲའི་ལྟ་བ་དེ་འཛིན་རུ་གཞུག་པའི་རྒྱུན་ལས་ཡུལ་དེས་ཀྱང་དེ་

འདྲའི་ལྷ་བ་དེ་སྤངས་ན་སྤྱུལ་དེ་ཡང་བྱང་སྤོམ་ལྷན་པ་ཡིན་ན་དེ་ལའང་ཙ་ལྷུང་
འདི་འབྱུང་བས་ཕམ་པར་འགྱུར་ཞེས་པ་ལོ། །ཕམ་པ་གཉིས་པའི་ཉན་རང་གི་ཆོས་
སྤངས་པ་དང་ཙ་ལྷུང་འདི་གཉིས་མི་འདྲ་སྟེ་སྤོམ་ལྷུང་གི་ཆོས་སྤངས་པ་དང་འདི་
རྟོགས་པའི་ཆོས་སྤངས་པ་ཡིན་པ་དང་། སྤོང་ཚུལ་ཡང་སྤོམ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མ་
གསུངས་པའི་ཆོས་སྤོང་བ་ཡིན་ལ་འདི་ཉན་རང་གི་རྟོགས་པའི་ཆོས་ཀྱིས་ཉན་མོངས་
སྤོངས་མི་རྒྱས་པས་སྤིང་པའི་ཙ་བ་གཙང་མི་རྒྱས་ལ་དེས་ན་འཁོར་བ་ལས་འབྱུང་
མི་རྒྱས་ཞེས་སྤོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཙ་ལྷུང་འདི་ལ་ནང་གསེས་ཀྱིས་སྤྱོད་ཉན་
རང་གི་ཐེག་པ་གཉིས་དང་ཐེག་དམན་གྱི་ལ་སྤྱར་བའི་ཙ་ལྷུང་རོ། །

བརྒྱ་གཅིག་པ་བདག་བརྟོད་གཞན་སྤོང་གི་ཕམ་པ་ནི། རང་གི་ཡོན་ཏན་བརྟོད་
པ་དང་། རྟོད་པ་དང་ནི་བཀྱར་སྟེ་དང་། རྟོགས་བཅད་རྒྱ་ཡིས་གཞན་སྤོང་
དང་། ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྤོམ་འེལ་ནི་སྤོང་ཡུལ་དང་སྤོང་ཡུལ་ལ་འདུན་པའི་
གང་ཟག་གང་རུང་ལ། ཀུན་སྤོང་རྟོད་བཀྱར་དང་རྟོགས་བཅད་གང་རུང་ལ་ཆགས་
པས་ཀུན་ནས་བསྐངས་ཏེ། བརྟོད་ཚུལ་རང་ཉིད་རྟོད་བཀྱར་དང་(༡༡༠བ)རྟོགས་
བཅད་ཀྱི་ཕྱིར་རུ་ཐེག་ཆེན་སྟོག་པ་དང་སྟོན་པ་སོགས་བྱེད་བཞིན་རུ་བདག་ནི་རྟོད་
སོགས་ལ་མི་ལྷ་བའི་ཐེག་ཆེན་པ་ཡིན་གྱི་ཞེས་འག་གི་ཙ་ལྷུང་བརྒྱ་གཉིས་པའི་མི་ཆོས་
སྤོམ་མ་གཏོགས་པའི་རང་གི་རྒྱུད་ལ་ཡོན་ཏན་མེད་པར་ཤེས་བཞིན་རུ་བརྟན་གྱིས་
ཡོད་པར་བརྟོད་ན་ཕམ་པ་དང་། དེ་བཞིན་རུ་ཀུན་སྤོང་པ་རོལ་གྱི་རྟོད་པ་དང་ནི་
བཀྱར་སྟེ་དང་རྟོགས་སུ་བཅད་པ་གང་རུང་ལ་ཕྱག་དོག་གིས་ཀུན་ནས་བསྐངས་པའི་
རྒྱ་ཡིས་གཞན་པ་རོལ་པོ་དེ་ནི་རྟོད་བཀྱར་སོགས་ལ་མི་ལྷ་བའི་ཐེག་ཆེན་པ་མིན་ནོ་
ཞེས་བརྟན་གྱིས་མི་བརྟགས་པ་བརྟོད་དེ་སྤོང་ན་ཡང་ཕམ་པར་འགྱུར་བས་འདི་ལ་
བརྟོད་སྤོང་སོ་སོར་ཕྱལ་བས་ཕམ་པ་གཉིས་ཡོད་པ་དང་རྟོད་བཀྱར་གང་རུང་ལ་
ཆགས་པས་ཆོག་པ་ཡང་སྤྱར་དང་འདྲ་ལ་བརྟོད་སྤོང་ནི་མཐོང་ལས་ཆེ་གཉིས་བྱེད་
པ་ཞེས་གསུངས་པས་བརྟན་གྱིས་སྤོམ་པ་ལ་བྱ་དགོས་པ་འདྲ་ཞེས་གསུང་རོ། །འདི་

བྱང་སའི་ཕམ་པ་དང་པོ་གཉིས་ཚུགས་གཅིག་ཏུ་བྱས་པ་དང་དོན་གཅིག་པར་ཐུལ་
སྤུས་ཞི་བའི་ལྟས་བཞེད་པ་ཡིན་པར་གསུངས་ཤིང་བསྐྱབ་བཏུས་སུ་བྱང་སའི་ཕམ་པ་
ནམས་བྱངས་པའི་སྐབས་སུ། རྟེན་དང་བཀྲར་སྤྱིར་ཆགས་པ་ཡིས། ཁྱེས་སོགས་ཀྱི་
ཕམ་པ་དང་པོ་མ་བྱངས་པ་ནི་ནམ་སྟོང་གི་མདོ་ནས་བཤད་པའི་ཕམ་པ་འདི་དང་
དོན་གཅིག་པའི་རྒྱ་མཚན་སོགས་ཀྱིས་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ཞི་བའི་ལྟའི་
དགོངས་པ་ལྟར་ན་བྱང་སའི་རྩ་ལྟར་དེ་ལའང་ཡན་ལག་གི་ཆེས་འདི་བཞིན་བྱེད་
དགོས་པ་འདྲ་ཞེས་གསུང་ངོ་། །

བཏུ་གཉིས་པ་མི་ཚས་སྟེ་མའི་བརྟན་སྟེ་ཕམ་པ་ནི། བདག་ནི་ཟབ་མོ་བཟོད་
པའོ་ཞེས། ཁྱེས་པ་ཉིད་ནི་སྟེ་བ་དང་། ཁྱེས་གསུངས་ཏེ། དུལ་དོན་གོ་བའི་པ་
རོལ་པོ་ལ། སྟེ་ཚུལ་སྟོང་(༡༡༡ན)ཉིད་ཀྱི་ཚས་བསྟན་ནས་རང་ལ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་
པ་མེད་བཞིན་ཏུ་བདག་ནི་ཟབ་མོ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་མདོན་སུམ་ཏུ་རྟོགས་པར་
བཟོད་པས་ཡིན་པས། ཁྱོད་ལ་སྟོང་བཅེ་བས་བསྟན་གྱི་ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་མདོན་
སུམ་ཏུ་འཕྱར་བ་དེ་ལྟར་ཏུ་སྟོན་པ་ཤིག་དང་ཁོ་པོ་དང་འདྲ་བར་འཕྱར་བའོ་ཞེས་
ཐག་དོག་མ་གཏོགས་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་བསམ་པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་
ཐིམ་ཅི་ལོག་པ་བརྟན་ཉིད་ནི་སྟེ་བ་དང་དེ་ལྟར་སྟེས་པ་པ་རོལ་པོས་དོན་གོ་ན་རྩ་
ལྟར་ངོ་། རྟེན་དེ་བྱང་སྟོན་ལྟར་པའི་དགེ་སྟོང་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་སོ་ཐར་དང་ཐེག་ཆེན་
ཀྱི་ཕམ་པ་གཉིས་ཀ་འབྱུང་བའི་སྐབས་ཡོད་པར་གསུངས་པས་གོང་གི་རྩ་ལྟར་བཏུ་
གཅིག་པ་ལའང་དེ་དང་རིགས་འགྲེ་སྟུར་ཆོག་པ་འདྲ་ལོ། །

བཏུ་གསུམ་པ་དགོན་མཚོག་གི་དགོར་ལེན་པའི་ཕམ་པ་ནི། དགེ་སྟོང་ཆད་པས་
གཙང་འཇུག་དང་། དགོན་མཚོག་གསུམ་གྱི་ཐིམ་བྱེད་དང་། ཐིམ་པ་ལེན་པར་
བྱེད་པ་དང་། ཁྱེས་གསུངས་ཏེ། རང་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱལ་སྟོན་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་དགེ་
སྟོང་ལ་ནོར་གྱི་ཆད་པས་གཙང་ཏུ་འཇུག་པ་དང་། དེ་ལྟར་ཆད་པས་གཙང་པས་ན་
དགེ་སྟོང་དེས་ཀྱང་སོ་སྟེའི་གང་ཟག་གསུམ་མན་ཆད་ཀྱི་གང་ཟག་གམ་དགེ་འདུན་

གྱི་ལམ་མཆོད་རྟེན་གྱི་ཡོ་བྱད་སོགས་དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་དགོར་གང་ཡང་རུང་
 བ་རང་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱ་འཕྲོག་བྱས་པའམ་གཞན་ལ་དེ་ལྟར་བྱེད་ཏུ་བརྟག་པའི་དགོར་
 དེ་ཆད་པས་གཙོད་ཏུ་འཇུག་པ་པོ་རང་ཉིད་ལ་སྦྱོན་པར་བྱེད་པ་དང་། རང་གིས་
 གྲང་སྦྱོན་པ་དེ་ལེན་པར་བྱེད་ཅིང་ཐོབ་སྒོ་སྦྱོས་པ་ན་ཙུང་རོ། །དེས་རྒྱལ་སྒོན་
 སོགས་ལ་འབུལ་བ་དེ་དག་གིས་ལེན་ན་དེ་དག་གྲང་བྱང་ཕྱོམ་ལྟན་པ་ཡིན་ན་ཙུང་
 གསུམ་པ་དང་དང་པོ་འབྱུང་རོ། །(༡༡༡བ)འདིའི་དགེ་སྦྱོར་ཆད་པས་བཅད་
 པའི་ཙུང་ནི་ཙུང་གསུམ་པར་འདུ་ཞིང་། དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་དགོར་ལེན་
 པའི་ཙུང་ནི་ཙུང་དང་པོར་འདུ་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་ཙུང་དེ་གཉིས་དང་འདི་སྒྲིམ་
 པར་མི་འབྱུར་ཏེ། དེ་གཉིས་ནི་མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་དང་འདི་བྱིན་པ་ལེན་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་དང་ཙུང་དང་པོ་ནི་རང་གིས་བརྒྱས་པའམ་རྒྱར་བརྟག་པ་ཡིན་ལ་འདི་
 ནི་དགེ་སྦྱོར་ལ་ཆད་པས་གཙོད་ཏུ་བརྟག་པ་ན་དེ་བརྒྱས་སམ་རྒྱར་བརྟག་པ་ལེན་
 པའི་ཙུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མི་འདུའོ། །འདིར་སོ་སྦྱེའི་དགེ་སྦྱོར་གཅིག་གསུམ་གཉིས་
 སམ་གསུམ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་གི་དགོར་ཞེས་བཤད་པ་ནི་བྱད་པར་ཡིན་གྱི་གཞན་
 ནི་སྤར་བརྟན་པ་བཞིན་ཅི་རིགས་སུ་སྦྱར་རོ། །

བརྟ་བཞི་པ་བྲིམས་ངན་འཆའ་བ་སོགས་གྱི་ཕམ་པ་ནི། ཞི་གནས་འདོར་བར་
 བྱེད་པ་དང་། །ཡང་དག་འཛོག་གི་ལོངས་སྦྱོད་རྣམས། །ཁ་ཏོན་བྱེད་ལ་སྦྱོན་པ་
 རྣམས། ཞེས་གསུངས་ཏེ། དུལ་ཚོས་སྦྱོད་པའི་དགེ་སྦྱོར་རྣམས་ལ་གཙོད་འཛེའི་
 བསམ་པས་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་དང་མཐུན་པའི་ཡིད་བྱེད་འདོར་བ་དང་
 ཏོན་མོངས་པ་མང་ཏུ་འབྱུར་པའི་བྲིམས་ངན་འཆའ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཡང་རྣམས་
 བདག་སྦྱོར་བ་ལ་བཙོན་པའི་ཡང་དག་འཛོག་གི་དགེ་སྦྱོར་འཕགས་པ་མ་ཡིན་ཞིང་
 བཞིར་མ་ལོངས་པ་གསུམ་མན་ཆད་གང་ཡང་རུང་བའི་ལོངས་སྦྱོད་རྣམས། གྲན་
 སྦྱོར་དེ་དག་ལ་སྤར་ཞུགས་གྱི་བསམ་པས་བསྐྱངས་ཏེ། སྦྱོར་བ་མ་བྱིན་པར་སྤངས་
 བས་ཁ་ཏོན་བྱེད་པ་རྣམས་ལ་སྦྱོན་པར་བྱེད་པ་རྣམས་གྲང་ཙུང་ཏུ་འབྱུར་ལ།

འདིའི་རྣམ་བཤག་འཕགས་པ་དང་དག་འདུན་དུ་ཡོངས་པ་ཡིན་ན་ཕམ་པ་དེ་ཙམ་
 ལྟར་དང་པོར་འབྱུང་བས་དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པ་དགོས་སོ། །འདི་དག་ནི་ཀུན་སྟོང་
 ལ་(༡༡༩ན)བརྟེན་བའི་བསམ་པ་ཞེས་ཡོད་པ་ནི་ཡི་གེ་མ་དག་པ་ཡིན་པས་གཙུག་པོ་བའི་
 བསམ་པ་འཕམ་འཚོ་བའི་བསམ་པ་ཞེས་ཡོད་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །དེ་དག་ཙམ་
 བའི་ལྟར་བ་སྟེ། ཞེས་པའི་དེ་དག་ཅེས་པ་ཙམ་ལྟར་བདུན་པ་མན་ཆད་དང་སྐྱར་
 དགོས་ཏེ། ཕྱི་མ་བརྟན་པོ་ལ་ལས་དང་པོ་བའི་ལྟར་བ་ཞེས་མདོ་ལས་གསུངས་པ་
 ལྟར་དང་། ཙམ་ལྟར་བྱས་པའི་མཐར། ཙམ་བའི་ལྟར་བར་རྒྱལ་བས་གསུངས། ཞེས་
 ཡོད་ལ། དེ་མན་ཆད་དུ་འདི་མ་གཏོགས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་ཅན་དཔུལ་བ་
 ཆེན་པོའི་རྒྱ། ཞེས་པས་ནི་སྐར་བཤད་པའི་ཙམ་ལྟར་དེ་རྣམས་ལས་ཙམ་ལྟར་རེ་རེ་
 ཉེས་པ་ཡང་སེམས་ཅན་དཔུལ་བ་ཆེན་པོའི་རྒྱ་ཡིན་པར་སྟོན་ལ། ཁྱི་ལམ་འཕགས་
 པ་ནམ་སྟིང་པོའི། མདུན་དུ་འདུག་སྟེ་བཤགས་པར་བྱ། ཞེས་པས་ནི་ལྟར་བ་ལས་
 ལྟར་བའི་ཐབས་བརྟན་ཏེ་བསྐྱབ་བདུས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཙམ་ལྟར་བྱུང་ན། སྟོམ་
 པ་སྐར་ཡང་སྟངས་བར་བྱ། ཞེས་པ་ལྟར་བྱ་དགོས་པ་མ་ཡིན་ནམ་བཤགས་པས་ལྟར་
 བ་ལས་རི་ལྟར་ལྟར་རྒྱས་སྟུང་ན། དེ་ཡང་བཤགས་པས་ངན་སོང་དུ་འགོ་བ་སྟོག་
 རྒྱས་ཀྱང་སོར་རྒྱད་པ་ལ་ནི་སྐར་སྟོམ་པ་བརྟེན་དགོས་སོ། །དེ་དག་ནི་ནམ་སྟིང་གི་
 མདོ་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་བསྐྱབ་བདུས་སུ་ཆོགས་བཅད་དུ་བཞེབས་པར་མཛད་
 པའོ། །འདི་དག་ལ་རྒྱལ་པོ་དང་སྟོན་པོ་དང་ལས་དང་པོ་བའི་ལྟར་བ་ཞེས་སོ་སོར་
 གསུངས་པ་ནི་དེ་དང་དེ་ལ་འབྱུང་ཉེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི་བྱང་སྟོམ་ལྟན་
 པའི་རྒྱལ་པོ་སོགས་གསུམ་ཀ་ལ་དེ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བར་ནི་བའི་ལྟས་གསུངས་པ་
 ལྟར་ཡིན་ནོ། །

གཞན་ཡང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་ནི་ཡོངས་འདོར་དང་། ཞེས་པ་ནི། སྟོན་པའི་
 བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ནི་ཡོངས་སུ་འདོར་བའི་ཙམ་ལྟར་སྟེ། (༡༡༩བ)འདི་ཙམ་ལྟར་དུ་ཐབས་
 ལ་མཁས་པའི་མདོར་གསུངས་ལ་ཙམ་ལྟར་འདི་སྟེད་པའི་རྟེན་ལ་བྱང་སྟོམ་ལྟན་པ་

དགོས་པས་སེམས་དོར་བའི་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་སྒྲིམ་པ་ཡོད་ལ་སྐད་ཅིག་གཉིས་
 པ་ནས་སྒྲིམ་པ་གཏོང་བ་ཡིན་གྱི་དོར་བ་ཙམ་ནས་བྱང་སེམས་མིན་པར་མི་འགྱུར་
 རོ། །ཙུང་ལྷ་པ་ལོག་ལྟ་སྒྲིམ་པའང་དེ་བཞིན་རྩ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་འདི་
 གཉིས་བྱང་བ་ཙམ་ནས་ཙུང་རྩ་འགྱུར་བས་ཀུན་དགྲིས་ཆང་མི་དགོས་ཤིང་གཞན་
 ལ་དགོས་ཏེ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །ཆགས་དང་སེར་སྒྲིམ་མི་བཟད་པས། །སྒྲིང་ལ་
 སྒྲིན་པར་མི་བྱེད་དང་། །ཞེས་པའི་ཙུང་ནི་གོང་གི་བྱང་སེར་གསུངས་པའི་ཙུང་
 ལྷང་བཞི་ཆེན་གྱི་གཉིས་པ་དང་དོན་གཅིག་པས་དེར་འདུ་བ་དང་། བསྒྲིམས་ཏེ་
 དགའ་བར་བྱེད་པ་ན། །སེམས་ཙན་ལ་ནི་མི་བཟོད་དང་། །ཁྲིས་བརྗོད་པའོ། །ཞེས་
 པའང་ཡོད། བས་སེམས་ཙན་བརྗོད་པ་དང་། །ཅེས་པའི་ཙུང་ནི་གོང་གི་བཞི་
 ཆེན་གྱི་གསུམ་པ་དང་དོན་གཅིག་པས་དེར་འདུ་བ་དང་། །ཉོན་མོངས་རང་གི་རྩལ་
 མིན་ཡིད་བྱེད་གྱི་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ་མཆན། བ་དང་གཞན་གྱི་གཡམ་ལ་རྒྱག་པ། མཆན།
 མཐུན་པས། ཆོས་ལྟར་བཅོས་པ་སྟོན་པའོ། །ཞེས་པ་ནི་གོང་གི་བཞི་ཆེན་གྱི་བཞི་
 པའི་ཕྱོགས་གཅིག་ཐོག་ཆེན་སྒྲིང་བ་དང་དོན་གཅིག་པས་དེར་འདུའོ། །བྱང་རྒྱལ་
 སེམས་འདོར་སོགས་འདི་དག་གྲང་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་མདོ་བཞིན་རྩ་བསྐབ་
 བཏུས་ནས་གསུངས་པའོ། །

དེ་ལྟར་བྱང་ས་ལས་བྱང་བའི་ཕམ་པ་བཞི། བསྐབ་བཏུས་ལས་བཤད་པའི་ཕམ་
 པ་བརྒྱ་བཞི། བྱང་རྒྱལ་སེམས་འདོར་གྱི་ཙུང་ལྷེ་བཞོམས་པས་བརྒྱ་དགའོ། །ད་
 རྩེ་བསྐབ་ན་ནམ་སྟིང་གི་མདོར་འབྱུང་བའི་ཙུང་བརྒྱ་གཅིག་པ་བྱང་སར་འབྱུང་
 བའི་ཕམ་པ་དང་པོར་འདུ་བས་བཅོ་བརྒྱད་རྩ་འདུའོ། །

དེ་དག་ལ་ཞིབ་རྩ་ཕྱི་ན་སུམ་རྩ་ཙུང་བཏུན་རྩ་དབྱེར་(༡༡༣)ཡོད་དེ། བམ་སྟིང་གི་
 མདོར་གསུངས་པའི་ཕམ་པ་དང་པོ་གཉིས་ལ་ནང་གསེས་གྱི་ཕྱི་བས་གསུམ་གསུམ།
 ཕམ་པ་གསུམ་པ་ལ་གཉིས། ཕམ་པ་བཞི་པ་ལ་ལྷ། ཕམ་པ་ལྷ་པ། དེ་ནས་ཕམ་པ་
 རྩལ་པ་ལ་བཞི། ཕམ་པ་བརྒྱན་པ། ཕམ་པ་བརྒྱད་པ། ཕམ་པ་དགུ་པ། ཕམ་པ་

བརྟུ་པ། སམ་པ་བརྟུ་གཅིག་པ་ལ་གཉིས། སམ་པ་བརྟུ་གཉིས་པ། སམ་པ་བརྟུ་བཞི་
 པ་ལ་གཉིས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་འདོར། བྱང་ས་ནས་འབྱུང་བ་ལ་སྦྱོར་བའི་རྩོད་ནས་
 བརྟུ་རྟུ་འབྱུར་བས་ན་སྤྲུལ་རྩ་ཙམ་བརྟུ་ནོ། །འདི་ལ་སྦྱོབ་དཔོན་བྱང་རྒྱལ་བཟང་
 པོའི་འགྲེལ་པ་གསར་མ་ལས་ནམ་སྟིང་མདོ་ནས་འབྱུང་བའི་ཙམ་ལྟར་རྟུ་གསུངས་པ་
 རྣམས་ཙམ་ལྟར་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་པར་འཆད་ལ་དེ་བཞིན་རྟུ་རྒྱ་པོད་ཀྱི་སྒྲ་མ་
 མང་པོ་ཞིག་དེ་ལྟར་འདོད་ལ། སྒྲ་མ་ཁ་ཅིག་གི་ལྷགས་ལ་བསྐྱབ་བརྟུས་དང་སྦྱོད་
 འཇུག་སོགས་ནས་གསུངས་པའི་ཆོགས་སྟོམ་པ་ལེན་ན་ནམ་སྟིང་གི་མདོ་ལས་བཤད་
 པ་རྣམས་ཙམ་ལྟར་རྟུ་འབྱུར་ལ། བྱང་ས་ལས་གསུངས་པའི་ཆོགས་ལེན་ན་བྱང་སར་
 བཤད་པ་རྣམས་ཙམ་ལྟར་རྟུ་འབྱུར་བར་བཞིན་ལ། ས་སྦྱུ་པ་གོང་མ་ཡབ་སྐུས་སོགས་
 སལ་ཆེར་གྱི་བཞེད་པ་ལ་བསྐྱབ་བརྟུས་སྦྱོད་འཇུག་སོགས་ནས་འབྱུང་བ་དཔུ་མ་
 ལྷགས་དང་། བྱང་ས་ནས་འབྱུང་བ་རྣམས་སེམས་ཅམ་ལྷགས་སུ་འཛོག་ །འདིར་
 རང་ལྷགས་ལ་མདོ་ནས་ཀྱང་འདི་དག་ཙམ་ལྟར་རྟུ་གསུངས་ལ་མདོའི་དོན་འགྲེལ་
 པ་ལ་ཆད་མར་གྱུར་པ་རྒྱལ་སྤྲུལ་ཞི་བའི་ལྟས་དེའི་དོན་འཆད་པ་ན་འདར་ཙམ་ལྟར་རྟུ་
 བཀྲལ་ཞིང་བྱད་པར་ནམ་སྟིང་གི་མདོ་དང་བྱང་སའི་དོན་གཉིས་ཀ་བརྩམས་ནས་
 གསུངས་པ་འདི་ཁོ་ན་ལྟར་བྱ་སྟེ། བསྐྱབ་བརྟུས་འབྱུར་རྟིང་ལས་ཙམ་བའི་རྩྱུང་བ་
 འདི་དག་བདེ་སྒྲག་རྟུ་སྤངས་ཤིང་བཟུང་བ་དང་(༡༡༩བ)གཅིག་གིས་འདོད་པ་ལྟར་
 བརྩམས་པའི་ཆོག་ལེའུར་བྱེད་པ་བརྟུ་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པས་ལྷགས་གཉིས་
 གཅིག་རྟུ་བསྐྱས་ནས་ཙམ་ལྟར་མཚན་ཉིད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྦྱོད་འཇུག་
 གི་འགྲེལ་ཆེན་དང་དགེ་ལྷའི་འགྲེལ་པ་སོགས་སུ་ཡང་ཙམ་ལྟར་རྟུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་
 གདོན་མི་བླ་པར་ཙམ་ལྟར་རྟུ་ཁས་སྤངས་དཔོས་ལ། ལྷགས་གཉིས་གཅིག་རྟུ་བརྩ་
 བའི་རྒྱལ་འདི་ནི་ཞང་ཤུར་བ་ཡོན་ཏན་གྲགས་ཀྱི་ལམ་རིམ་བརྟུ་མ་ནས་ཀྱང་
 འབྱུང་ངོ་། །ལྷགས་གཉིས་གཅིག་རྟུ་བརྩ་རྒྱལ་ཡང་། བསྐྱབ་བརྟུས་ལས། དཀོན་
 མཆོག་གསུམ་གྱི་དཀོར་འཕྲོག་པ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ནམ་སྟིང་གི་མདོར་གསུངས་

པའི་ཚ་ལྷུང་རྣམས་ཚང་པར་གསུངས་ནས། དེའི་ཕྱིར་དུ། ཆགས་དང་མེར་སྤྲོ་མི་
བཟད་པས། ཁྱེད་མོགས་ཀྱིས་བྱང་ས་ནས་གསུངས་པའི་ཚ་ལྷུང་རྣམས་ཀྱང་བསྐྱབ་
ནས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། དེས་ན་ནམ་སྟེང་གི་མདོ་ནས་གསུངས་པའི་ཚ་ལྷུང་བཅུ་
བཞི། ཐབས་ལ་མཁས་པའི་མདོ་ནས་གསུངས་པའི་ཚ་ལྷུང་གཅིག། བྱང་སའི་ཐུབ་
མིན་གྱི་ཚ་ལྷུང་ལྟ་སྟེ་ཉི་ཤུ་པོ་ཐམས་ཅད་བྱང་སའི་ཆོགས་ནོད་ཀྱང་རུང་། བསྐྱབ་
སྟོང་གི་ཆོགས་ནོད་ཀྱང་རུང་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྟོན་ལུག་ཡིན་ཕྱིན་ཚ་ལྷུང་དུ་འབྱུང་
བ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་དོ། བྱང་སའི་ཐུབ་མིན་གྱི་ཚ་ལྷུང་ལྟ་ནི། སྟུར་བའི་སྟོན་ནས་ཕྱེ་
བའི་ཚ་ལྷུང་བརྒྱད་ལས། ཆོས་ནོར་མི་སྟེར་བ་གཉིས། འཆོག་པ་དང་བཤད་སྟངས་
མི་ལེན་པ་གཉིས། ཆོས་ལྟར་སྤྲོད་པའི་ཚ་ལྷུང་སྟེ་ལྟ་ནི་ནམ་སྟེང་གི་མདོར་མ་
བསྐྱབ་པས་ཐུབ་མིན་ཁྱེད་ཀྱི་ཐོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་གཞན་བདག་བསྟོད་གཞན་
སྟོད་གཉིས་ཐེག་ཆེན་སྟོང་བ་དང་གསུམ་ནི་ནམ་སྟེང་གི་མདོར་གསུངས་པའི་ཚ་
ལྷུང་གི་ནང་དུ་འདུ་ཚུལ་སྤར་སྟོན་ལྟར་ཡིན་པས་ཚ་ལྷུང་ཐུབ་(༡༡་ན)མོང་བའོ། །

གཉིས་པ་དེ་དག་གི་བྱེད་པ་ནི། བམ་པ་གཅིག་བྱང་ན་ཡང་ཆོ་དེར་ས་དང་པོ་
ཐོབ་པ་མི་སྲིད་ཅིང་དེ་དང་ཉེ་བའི་རྒྱ་ཆོགས་སྤར་ཡོད་མི་འཕེལ་ཁིང་སྤར་མེད་སྟེང་
པའི་སྐལ་བ་མེད་པ་དང་། གཞན་ཡང་ཕྱི་མར་རན་སོང་དུ་འགོ་བ་དང་། ཡུན་
རིང་པོར་འཁོར་བར་འཁོར་ཁིང་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་འབྲལ་བར་བྱེད་པར་
གསུངས་ན་ཕམ་པ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བྱུང་ན་ཉ་ཅི་སྟོན། དེས་ན་ཕམ་པ་བྱུང་ཡང་
ཕྱིས་སྟོན་པ་བྱུང་དུ་ཡོད་མི་བསམ་པར་ཕམ་པས་མ་གོས་པ་ལ་སྟོག་བསྟོན་བྱ་དགོས་
པར་གསུངས་ལ། སྟོང་འཇུག་དུ་ཡང་། དེ་ལྟར་ལྷུང་བ་སྟོབས་ལུག་དང་། ཁྱེད་
མོགས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་ཀུན་དགྱིས་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་ནི། སྤར་བཤད་པའི་ཕམ་པ་འདི་དག་
གི་ཀུན་དགྱིས་རྒྱུད་དུ་དང་འཕྲིང་གིས་ནི་སྟོན་པ་ཡང་དག་པར་བྲུངས་པ་མི་གཏོང་
ལ་ཀུན་དགྱིས་ཆེན་པོས་ནི་གཏོང་རོ། དེ་ཡང་ཚ་ལྷུང་རྣམས་ཁས་ལོག་ཉ་སྟེས་པ་

དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་འདྲོར་གཉིས་ལ་ནི་དེ་དག་སྐྱེས་པའི་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་སྒྲུབ་
 པ་ཡོད་ཀྱང་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ནས་སྒྲུབ་པ་ངེས་པར་གཏོང་བས་དེ་གཉིས་ལ་བྱན་
 མོང་བའི་ཡན་ལག་ཀྱན་དཀྱིས་ཆེན་པོ་ཆང་མི་དགོས་ལ། དེ་གཉིས་མ་གཏོགས་
 པའི་གཞན་རྣམ་པ་ལ་ནི་ཀྱན་དཀྱིས་ཆང་ན་པམ་པར་འཕྱུར་བས་སྒྲུབ་པ་གཏོང་
 བ། ཀྱན་དཀྱིས་ཆེན་པོ་མ་ཆང་ན་ཀྱན་དཀྱིས་ཆུང་བྱ་དང་འབྲིང་ཆང་ཡང་པམ་
 པའི་སྡེ་ཆོན་ལ་པམ་པར་མ་སོང་བས་ཟག་པ་ཆུང་འབྲིང་གི་ཕྱང་བར་འཕྱུར་གྱི་པམ་
 པར་མི་འཕྱུར་བའི་ཕྱིར་དེས་སྒྲུབ་པ་མི་གཏོང་ངོ་། དེ་ལ་ཀྱན་དཀྱིས་འབྲིང་གི་སྐོ་
 བས་ཡོངས་སུ་སྤྱད་པ་རྣམས་ནི་ཟག་པ་འབྲིང་གི་ཕྱང་བ་དང་། ཀྱན་དཀྱིས་ཆུང་
 རུས་སྤྱད་པ་དག་ནི་(༡༡༥བ)ཟག་པ་ཆུང་བྱའི་ཕྱང་བ་ཞེས་བྱ་ལ་དེ་དག་ཀྱང་ཕྱང་
 བའི་ངོ་པོ་ཉེས་བྱས་ཡིན་ཞིང་སྡེ་ཆོན་ནི་པམ་པའི་སྡེ་ཆོན་ཏུ་གཏོགས་པ་ཡིན་ནོ། །

འོ་ན་ཀྱན་དཀྱིས་ཆེན་པོ་རི་ལྷ་བྱ་ཞེན། དེ་ནི་ཡན་ལག་བཞི་ཀ་ཆང་བ་ལྟེ།
 པམ་པར་འགོ་རྒྱ་དེ་རྣམས་ལས་ཉེས་སྦྱོད་གང་ཏུང་ཞིག་སྤྱད་ཅིང་ད་ཏུང་དེ་ལ་
 སྐར་ཡང་སྦྱོད་འདོད་ཡོད་པ་ནི་ཡན་ལག་དང་པོ། པམ་པ་འགོ་རྒྱའི་ཉེས་སྦྱོད་དེ་
 ལ་འཇུག་པ་ལ་ངོ་ཆོ་ཁྲིལ་ཡོད་གཉིས་གང་ཏུང་ཞིག་ཆེན་པོ་དང་འབྲིང་ལྷ་ཞེས་
 ཆུང་བྱ་ཅམ་ཡང་མ་སྐྱེས་པ་ནི་ཡན་ལག་གཉིས་པ་ཡིན་ལ།

ངོ་ཆོ་དང་ཁྲིལ་ཡོད་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། ཉེས་སྦྱོད་ལ་འཇུག་པ་འདི་ནི་
 བདག་གི་བྱ་བའི་ཆ་མ་ཡིན་ནོ་སྟམ་ནས་རང་རྒྱ་མཚན་ཏུ་བྱས་ནས་ཉེས་སྦྱོད་ལ་
 འཛེམ་པ་ནི་ངོ་ཆོ་ཤེས་པ་དང་། ཉེས་སྦྱོད་དེ་ལ་ཞུགས་པས་གཞན་གྱིས་སྤྱད་ན་
 མི་ཏུང་ངོ་ཞེས་གཞན་རྒྱ་མཚན་ཏུ་བྱས་ནས་འཛེམ་པ་ཁྲིལ་ཡོད་པ་ལོ། ཉེས་སྦྱོད་
 དེ་ལ་དགའ་ཞིང་མཁུ་བ་མ་ལོག་པ་ནི་ཡན་ལག་གསུམ་པ་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་
 ཁྱད་པར་ལ། དགའ་བ་ནི་ཉེས་སྦྱོད་དེ་སྐབ་པའི་སྦྱར་བ་ལ་དགའ་བ་ཅམ་དང་
 མཁུ་བ་ནི་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་དེས་མཁུ་ཞིང་དགའ་བ་ལོ། ཉེས་སྦྱོད་དེ་ཉིད་ལ་
 ཉེས་དམིགས་སུ་མི་ལྷ་བ་ནི་ཡན་ལག་བཞི་པ་ཡིན་ལ་ཉེས་དམིགས་སུ་མི་ལྷ་བའི་

ཚུལ་ནི་ཉེས་སྤྱོད་དེ་འདྲ་ད་པར་བྱ་བའི་སྤྱོད་ཀྱིས་སྤྱོད་མི་འདྲ་ད་པའི་སྤྱོད་ཀྱིས་སྤྱོད་མི་
 ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟར་ཀུན་དགྱིས་ཆེན་པོར་འགྱུར་བ་ལ་དགག་པའི་སྤྱོད་ནས་རྩོམ་བྲིས་
 ཡོད་མ་སྤྱོད་པ་དང་ཉེས་དམིགས་སྤྱོད་ལྟ་བུ་གཉིས་དང་། སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་ནས་སྤྱོད་
 སྤྱོད་འདྲ་ད་པར་མགྱུ་ཞིང་དགའ་བ་གཉིས་ཏེ་བཞི་ཆང་དགོས་ལ། སྤྱོད་པ་གཉིས་
 ནི་ཉེས་སྤྱོད་དེ་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཀུན་སྤྱོད་བྱུང་བ་ནས་བཙམས་ཏེ་དངོས་གཞི་སྤྱོད་ཀྱིས་
 པའི་དེ་(༡༧༥ན)མ་ཐག་ཡན་ཆད་དུ་མེད་པ་དེ་གཉིས་རྒྱན་ཆགས་པ་དགོས་ཀྱི་བར་
 དེ་དག་དུ་རྩོམ་བྲིས་ཡོད་དང་ཉེས་དམིགས་སྤྱོད་ལྟ་བུ་གང་རུང་ཞིག་སྤྱོད་ན་ཀུན་
 དགྱིས་ཆེན་པོར་ཡན་ལག་མི་ཆང་ངོ་། །ཁྱི་མ་ཡོད་པ་གཉིས་ཀྱང་དུས་དེ་དག་གང་
 རུང་དུ་བྱུང་ནས་དངོས་གཞི་སྤྱོད་ཀྱིས་པའི་དེ་མ་ཐག་ཡན་ཆད་དུ་ཡིད་དེ་དག་ལས་
 མ་ལོག་པ་དགོས་ཀྱི་རིགས་འདྲ་བར་མ་ཆད་མི་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡན་ལག་བཞི་
 སོ་འདི་ཆང་བ་ནི་ཀུན་དགྱིས་ཆེན་པོར་རིག་པར་བྱའོ། །ཀུན་དགྱིས་རྒྱུང་འཁྱེད་གི་
 བྱང་པར་ནི། ཡན་ལག་དང་སོ་གསུམ་ཆང་ཡང་ཉེས་དམིགས་སྤྱོད་ལྟ་བུ་ཡོད་ན་ཀུན་
 དགྱིས་རྒྱུང་དུ་དང་། ཉེས་དམིགས་སྤྱོད་ལྟ་བུ་མེད་ན་ཀུན་དགྱིས་འཁྱེད་དུ་ཤེས་པར་
 བྱའོ། །ཉེས་སྤྱོད་དེ་ལ་དགའ་བ་དང་སྤྱོད་སྤྱོད་འདྲ་ད་ཡོད་པ་སྤྱོད་སོ་ཞེ་ན། སྤྱོད་
 མེད་དེ་དགའ་བ་དང་འདྲ་ད་པ་གཉིས་སེམས་བྱུང་སོ་སོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མི་སྤྱོད་
 སོ། །ཉེས་སྤྱོད་དེ་ལ་ཉེས་དམིགས་སྤྱོད་ལྟ་བུ་ན་འཛུམ་པ་དང་མི་དགའ་བ་འོང་བས་
 ཡན་ལག་བར་པ་གཉིས་ལས་ལོགས་སྤྱོད་མ་མི་དགོས་སོ་སྤྱོད་ན། དེ་ནི་མ་ངེས་
 ཏེ་ཉེས་དམིགས་སྤྱོད་ལྟ་བུ་རྩོམ་བྲིས་ཡོད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་ཀྱི་རྩོམ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་།
 ཉེས་དམིགས་སྤྱོད་མཐོང་ཡང་དགའ་བས་དེ་ལ་འཇུག་པ་ནི་བྲིས་ལྟ་ལོག་གཡེམ་
 དུ་འཇུག་པ་ལྟ་བུ་ཡོད་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ཉེས་དམིགས་སྤྱོད་ལྟ་བུ་ཡོད་ན་རྩོམ་བྲིས་
 པ་དང་བྲིས་ཡོད་པ་གཉིས་དང་ལྟ་བུ་པས་མ་བྲལ་ཀྱང་། ཉེས་དམིགས་སྤྱོད་ལྟ་བུ་མེད་
 ན་རྩོམ་བྲིས་པ་དང་བྲིས་ཡོད་གཉིས་མི་སྤྱོད་བས་བྲལ་བོ། །

བཞི་པ་སྤྱོད་གསུང་རུང་བའི་བྱང་པར་ནི། སོར་སྤྱོད་མཐུན་པ་བྱུང་ན་བྱང་པར་ནས་

སྐར་གཏན་མི་སྐྱེ་བའམ་ནམ་དག་སྐྱེ་བ་དང་འདི་མི་འདྲ་སྟེ། བྱང་སེམས་(༡༡༥) ཀྱི་ཕྱོམ་པ་ནི་པམ་པ་བྱང་ནས་བཏང་དུ་ཟིན་ཀྱང་ཆོ་འདི་ལ་ཕྱིར་ནོར་བའི་སྐལ་བ་ ཡོད་དོ། །དེ་ཡང་སོ་ཐར་གྱི་ཕྱོམ་པ་ནི་ཕྱེ་པ་ཁ་ཅིག་འཆབ་པ་མེད་ན་པམ་པར་མི་ འགྱུར་བས་པམ་པ་ཐམས་ཅད་འཆབ་བཅས་སུ་འདོད་པ་ལྟར་ན་སོ་ཐར་གྱི་པམ་པ་ བྱང་ན་ཆོ་དེ་ལ་སྐར་གསོ་མི་རུང་བས་བྱུང་པར་འདོད་པ་སྐྱེ་སོར་བཞག་གིས་ཆོག་ སྟེ། དེ་ཡང་ཐེག་པ་དམན་པའི་རྟེན་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་པར་གསུངས་ལ། ཕྱེ་པ་ཁ་ ཅིག་པམ་པ་འཆབ་མེད་བྱང་ན་སོ་ཐར་ཡང་སྐྱེ་མ་སུལ་ནས་བྱངས་ན་བསྟེན་པར་ རྫོགས་པར་གསུངས་པས་སྐར་བྱང་དུ་ཡོད་ཅིས་འདོད་པ་ལྟར་ན་ཡང་བྱང་སེམས་ ཀྱི་ཕྱོམ་པ་སྐར་བྱང་དུ་ཡོད་པ་དང་མི་འདྲ་སྟེ། བྱང་སེམས་མ་ཡིན་པའི་དགེ་སློང་ གི་རྟེན་ལ་པམ་པ་འཆབ་མེད་བྱང་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྐར་བྱངས་ཏེ་སྐར་བསྟེན་པར་ མ་རྫོགས་པ་དག་ལ་སྟོས་ནས་དགེ་སློང་མཆན་ཉིད་པ་ལྟ་བུར་བྱུར་དུ་ཟིན་ཀྱང་ད་ རུང་དའི་རྒྱད་ལ་དགེ་སློང་གི་ཕྱོམ་པ་ནམ་དག་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། པམ་ པ་འཆབ་མེད་ཀྱང་མ་བྱང་བའི་དགེ་སློང་ནམ་དག་ལ་སྟོས་ནས་དེ་ཉིད་བསྟེན་པར་ མ་རྫོགས་པ་དང་འདྲ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཕྱོམ་པ་ནི་ཙུང་ངམ་པམ་པ་བྱང་ནས་སྐར་བྱངས་ན་ ཡང་ཕྱོམ་པ་ནམ་དག་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ས་ལས། བྱང་སེམས་ཀྱིས་ནི་བྱངས་པ་ བཏང་དུ་ཟིན་ཀྱང་ཆོ་འདི་ལ་ཕྱིར་ནོར་བའི་སྐལ་བ་ཡོད་དེ་དགེ་སློང་པམ་པ་བྱང་ བ་བཞིག་དུ་སྐལ་བ་མེད་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ རོ། །དེས་ན་བྱང་སེམས་ལ་པམ་པ་བྱང་ཡང་སྐར་བྱངས་པས་ཕྱོམ་པ་ནམ་དག་ སྐྱེ་ལ། ཐེག་པ་དམན་པའི་རྟེན་ལ་ནི་པམ་པ་བྱང་ན་བྱངས་ཀྱང་དགེ་སློང་གི་ཕྱོམ་ པ་ནམ་(༡༡༦)ན་དག་མི་སྐྱེ་བར་བརྒྱན་པ་འདིས་ནི་གསོར་རུང་མི་རུང་གི་བྱང་པར་ བརྒྱན་པ་ཡིན་ནོ། །

འོ་ན་སོ་ཐར་སྐར་བཅས་སུ་མེད་པ་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཕྱོམ་པ་ལ་པམ་པ་བྱང་

བ་སྐྱར་བཅས་སུ་རྒྱུ་མཆན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ་སྤྱིར་སོ་ཐར་
 ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་གཉིས་ཀའི་ཆེན་ལ་ཡོད་པས་སོ་ཐར་ལ་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་གཉིས་སུ་ཡོད་
 གྲུང་སོ་ཐར་གྱི་བཅས་པ་གང་ལ་མཛད་པའི་གཏུལ་བྱའི་གཙོ་བོ་ནི་ཐེག་དམན་གྱི་
 གང་བཟག་ཡིན་ལ་དེས་སྒྲིམ་པ་ལེན་པ་ཡང་ཆོ་དེ་ལ་དག་བཅོམ་འཛོལ་རྒྱས་མི་རྒྱས་
 གང་ཡིན་ཡང་ཆོ་དེ་ལ་བཟག་པ་བཟད་པའི་ཆེད་དུ་ལེན་པ་ཡིན་ཞིང་པམ་པ་འཆབ་
 བཅས་བྱུང་ན་དེས་སྒྲིམ་བ་དེ་ལ་དག་བཅོམ་ཐོབ་པ་མི་སྲིད་པར་བྱེད་པས་སྒྲིམ་པ་
 གྲངས་པའི་དགོས་པའི་གཙོ་བོ་གཏན་ལྷན་ཞེས་ཅིང་། བྱང་སེམས་ལ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲིམ་
 པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཅ་རྒྱུད་བྱུང་ཡང་སྒྲིམ་པ་གྲངས་པའི་དགོས་པའི་གཙོ་བོ་མི་
 སྒྲིམ་པའི་སྤྱིར་རོ། །འདི་ནི་ཉེ་བ་འཁོར་གྱིས་ཞུས་པ་དང་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་མདོ་
 གཉིས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟར་ན་སོ་ཐར་གྱི་པམ་པ་བྱུང་བ་སྤྱིར་གྲང་དུ་མེད་པར་གསུངས་པ་ཡང་གཙོ་
 ཆེ་བ་ཐེག་དམན་གྱི་གཏུལ་བྱའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། དགེ་སྤྱོད་
 གི་སྒྲིམ་ལྡན་གྱི་ཐེག་ཆེན་པ་ལ་ནི་སོ་ཐར་གྱི་པམ་པ་བྱུང་ཡང་སོ་ཐར་སྐྱར་གྲང་དུ་
 རྒྱུད་པའི་སྐབས་ཤིག་ཡོད་དེ་བྱང་སེམས་སོ་ཐར་ཐར་པའི་སྒྲིམ་ལྡན་དེ་ལ་སོ་ཐར་
 ཀྱི་ཅ་རྒྱུད་བྱུང་ན་ཅ་རྒྱུད་བྱུང་བའི་འོག་དེ་མ་ཐག་ཡན་ཆད་དུ་སྐྱར་བསྐྱེད་པའི་
 སེམས་བསྐྱེད་དེ་དང་མ་ཐལ་ན་སྤྱིར་གྲང་དུ་ཡོད་པར་ཉེ་བར་འཁོར་གྱིས་ཞུས་པའི་
 མདོ་ལས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། འོན་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལུགས་ལ་སོ་ཐར་སྐྱར་གྲངས་
 (༡༡༥)པས་སྒྲིམ་བར་ནི་ཁས་གྲངས་པར་མི་བྱའོ། །ཐབས་ལ་མཁས་པའི་མདོའི་དོན་
 ལ་འབྲུལ་ནས་ཁ་ཅིག་ཐེག་ཆེན་པའི་ལུགས་ལ་སོ་ཐར་ལ་པམ་པ་བྱུང་ཡང་སྐྱར་
 བསྐྱར་ནས་སྒྲིམ་པ་ཐོབ་པར་སྐྱོ་བ་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལུགས་ཀྱི་སོ་ཐར་དང་ཐེག་ཆེན་
 པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སོ་ཐར་གཉིས་མ་སྐྱེད་པར་ཐེག་ཆེན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་དང་ཐེག་ཆེན་པའི་
 གང་བཟག་གཉིས་གཅིག་དུ་བབྱུང་བའི་ནོར་བ་ཆེན་པོ་སྤྱི་འདྲ་མང་བར་གསུངས་
 སོ། །ཞུ་བ་གཏོང་བའི་རྒྱ་ནི། བྱང་ས་ལས་རྫོགས་བྱུང་དུ་སྒྲོན་པའི་སེམས་བཏང་

བ་དང་ཀུན་དགྱིས་ཆེན་པོ་ཆང་བའི་སྒོ་ནས་པམ་པའི་གནས་ལྟ་བུའི་ཆོས་སྤྱད་པ་
 ཉི་ལྷ་གཉིས་ཁོ་ནས་བྱང་ཁེམས་ཀྱི་ཕྱོམ་པ་སྤངས་བ་གཏོང་བར་གསུངས་ལ། བསྟ་
 བ་ལས་ཐེག་དམན་ཏུ་ཁེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། བྱང་ཁེམས་ཀྱི་གཉིས་པ་ལ་ཀུན་
 དགྱིས་ཆེན་པོ་ཆང་བའི་པམ་པ་རེ་རེ་དང་གཉིས་མན་ཆད་ཆོགས་པ་གཉིས་སུ་སྤྱེ་
 བ་དང་། མི་དོན་གོ་བའི་མདུན་ཏུ་བསྐྱབ་པ་སྤུལ་བའི་ཆོག་བརྒྱན་ནས་པ་རོལ་
 པོས་དོན་གོ་བ་སྤེ་བཞིར་གསུངས། དེ་ལྟར་གཏོང་ཆུ་གཉིས་དང་བཞིར་གསུངས་པ་
 གཉིས་མི་འགལ་ཏེ་ཆ་བ་དང་འགལ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསྟ་
 བ། སྒོན་ཁེམས་བཏང་བ། ཀུན་དགྱིས་ཆེན་པོ་ཆང་བའི་པམ་པ། སྒོམ་པ་སྤུལ་བ་
 དང་གསུམ་ཏུ་འདུའོ། །འདིའི་སྒོམ་པ་འདུལ་བ་དང་སོ་ཐར་གྱི་སྒོམ་པ་འདུལ་བ་
 མི་འདྲ་སྟེ། སོ་ཐར་ལ་ནི་བསྐྱང་བར་མ་རྩལ་ནས་སྤུལ་བས་ཕྱིན་ཆད་བསྐྱང་བའི་
 བན་ཡོན་མི་འཛོལ་བ་ཡིན་གྱི་སྤུལ་བ་རང་གི་ངོས་ནས་སྤིག་པ་ཆེན་པོ་མི་སྐྱེད་ཅིང་
 སྤྱར་སྤངས་ན་སྒོམ་པ་ནམ་དག་སྤྱེ་བའི་དགོས་པ་འང་ཡོད་ལ། བྱང་ཁེམས་ཀྱི་སྒོམ་
 པ་སྤུལ་ན་ནི་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་ཀྱི་སྤྱན་སྤར་ཁེམས་ཅན་མཐའ་ཡས་པའི་པན་བདེ་
 རྒྱལ་(༡༡མན)པར་ཁས་སྤངས་ནས་སྒོམ་པ་བབྱང་བ་ལས་འདས་པས་སངས་རྒྱས་དང་
 ཁེམས་ཅན་ཀུན་བསྐྱས་པའི་དབང་གིས་ངན་འགྲོར་ཡུན་རིང་ཏུ་འཁྱམས་དགོས་
 པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྦྱོང་འཇུག་ལས། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་དམ་
 བཅས་ནས། ཁོགས་དང་། གང་གཞན་སྤྱད་ཅིག་ཅམ་ཡང་འདིའི། ཁྱེས་སོགས་
 གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །རྒྱ་མཆོན་དེའི་ཕྱིར་བྱང་ཁེམས་ཀྱིས་ནི་སྒོན་ཏུ་བསྐྱབ་བྱ་ནམས་
 མཉན་ནས་བསྐྱང་རྩལ་མི་རྩལ་ལགས་པར་བརྟགས་ནས་སྤང་དགོས་ཀྱི་སྤངས་ཟིན་
 པའི་རྩིས་སུ་མི་རྩལ་པ་ལ་སྒོམ་པ་འདུལ་བའི་ཆོག་མ་གསུངས་སོ། །བསྟ་བ་ལས་
 མི་དོན་གོ་བའི་ཏུང་ཏུ་སྒོམ་པ་འདུལ་བའི་ཆོག་བརྒྱན་པས་གཏོང་བར་བཤད་པ་
 ནི་གཏོང་རྒྱར་བཤད་པ་ཡིན་གྱི་སོ་ཐར་ལྟར་འདུལ་ཆོག་པའི་དོན་མ་ཡིན་པས་དེ་
 ལྟར་གཟུང་བར་མི་བྱའོ། །

དེ་ལྟར་བྱང་ཕྱི་མ་ཐོབ་སྟེ་གཏོང་རྒྱ་ནམས་ཀྱིས་མ་བཏང་ན་ཆོ་འཕྲོ་ཏེ་ལྷ་མི་
 དང་རན་སོང་ནམས་སྤྱི་ལྟོད་རྩེ་ཆེན་པོ་འཕ་སྤོན་ལམ་གྱི་མཐུ་འཕ་ལས་དབང་སྟགས་
 ཅི་རིགས་ཀྱི་སྤོན་སྤྱི་ལྟོད་ཐོན་ཀྱང་སྤོན་པ་མི་གཏོང་ཞིང་། ཆོ་འཕྲོ་ནས་བརྟེན་
 བ་ཡང་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱི་ལྟོད་དུ་བ་གསོ་བའི་ཚུལ་དུ་ནོད་
 པར་བཅད་གྱི་སྤྱི་ལྟོད་མེད་གསར་དུ་ལེན་པ་མ་ཡིན་པར་བྱང་ས་ལས་གསུངས་ཤིང་སྤོན་
 པ་རྒྱད་ན་གནས་པའི་མཐུས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དང་མི་འཚམས་པའི་ལས་རན་
 པ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་མི་འཇུག་ཅིང་སྤྱི་ལྟོད་དུ་བ་གསོ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱི་ལྟོད་ཐོག་
 པ་ཆེན་པོའི་བཤེས་གཉེན་ལ་སྟགས་པ་དང་ཆོགས་རྒྱུད་དུས་བདེ་སྟག་དུ་འཕྱུང་པར་
 འགྱུར་བའང་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྤོན་ལྷན་གྱི་དགེ་སྤྱོད་གིས་
 (༡༡)པ་ཐོག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་གྱིས་ཡོངས་སྤྱི་ལྟོད་པའི་སྤོན་སྤྱི་ལྟོད་གི་སྤོན་པ་
 ལེགས་པར་བསྐྱུང་བ་ཡང་སྤོན་པའི་ཚུལ་བྱིས་ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་བདག་བསྐྱུང་
 བར་བྱ་བའི་དགེ་སྤྱོད་གི་སྤོན་པ་དེ་ནི་བྱང་སྤོན་ལེན་པའི་ཆོ་ག་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་
 པ་མ་ཡིན་གྱི་སོར་སྤོན་ལེན་པའི་ཆོ་ག་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པ་ཡིན་པས་ཆོ་
 འཕྲོ་པ་ན་གཏོང་ཡང་། དེ་ཙམ་གྱིས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ཉེས་སྤྱོད་སྤོན་པའི་
 ཚུལ་བྱིས་བཏང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ་སྤྱི་ལྟོད་སྤོན་པའི་དུས་སྤྱི་ལྟོད་གསུམ་གྱི་
 བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གང་ལ་བསྐྱུང་པའི་གཞིར་གྱུར་བའི་སྤོན་
 པའི་ཚུལ་བྱིས་ལ་བྱང་སེམས་དེ་དག་གིས་རི་ལྟར་བསྐྱུངས་ཤིང་སྤོན་པར་འགྱུར་
 པ་དེ་བདག་གིས་ཀྱང་ཡང་དག་པར་སྤྱོད་བར་བཞིའོ་ཞེས་མནོས་པའི་ཆོ་ག་དེ་ཉིད་
 ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་སོ་བ་ཙམ་ལས་ཕྱོག་པ་ཕྱེ་བའི་སྤོན་
 པའི་ཚུལ་བྱིས་དེ་ཆོ་འཕྲོ་པས་ཀྱང་མི་གཏོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དགེ་སྤྱོད་གི་སྤོན་
 པ་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤོན་པའི་ཚུལ་བྱིས་གཞི་མཐུན་དུ་སོང་བ་དེ་ཉིད་ནི་དུས་
 གསུམ་གྱི་བྱང་སེམས་ཡིན་ནོ་ཙམ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྐྱུངས་ཤིང་སྤོན་པར་འགྱུར་
 བའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཚུལ་བྱིས་མ་ཡིན་ཏེ་བྱང་སྤོན་དང་ལྷན་པའི་བྱིས་པ་དང་ལྷན་

བྱང་སེམས་ཏུ་མ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ཉེས་བྱས་ཀྱི་སྡེ་ཆཅན་ལ་གཉིས། དགེ་བའི་ཆོས་ལྟར་གྱི་ཕྱིན་དུག་གི་མི་
མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་ཉེས་པ། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་
ཀྱི་ཉེས་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་པར་ཕྱིན་དུག་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་ཉེས་པ་དུག་ལས།
དང་པོ་ཕྱིན་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་ཉེས་པ་ལའང་ལྷ་ལས། དང་པོ་ཟང་ཟིང་གི་
ཕྱིན་པའི་གཙོ་བོ་ཉམས་པ་ནི། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་གསུམ་མི་མཆོད། ཅིས་ཏེ།
རྒྱལ་ས་ལྟ་སོང་ཞིང་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་གང་ཟག་གིས། མཆོད་
ཡུལ་སངས་རྒྱལ་དངོས་སམ་དེའི་གཟུགས་བརྟན་དང་རྟོགས་པའི་ཆོས་འགོག་ལམ་
དང་ལྷང་གི་ཆོས་ཐེག་ཆེན་གྱི་བཀའ་དང་དགོངས་འབྲེལ་གང་རུང་དང་བྱང་སེམས་
འཕགས་པ་སྟེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གང་རུང་ལ། ཏུས་ཉིན་རེ་བཞིན་
རྒྱ། མཆོད་པའི་དངོས་པོ་ཆེ་ཆུང་གང་ཡང་རུང་སྟེ་རང་གི་སྒོ་གསུམ་ལས་ཐ་ན་
ལུས་ཀྱིས་ལྷག་གཅིག་འཆའ་བ་དང་རག་གིས་དེ་དག་གི་ཡོན་ཏན་ལས་བརྩམས་ཏེ་
ཆོགས་བཅད་གཅིག་ཅུམ་བརྗོད་པ་དང་ཡིད་ཀྱིས་ལྷལ་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་དུན་པ་
སྟོན་རུ་འགྲོ་བའི་དང་བ་གཅིག་ཡན་ཆད་མི་བྱ་བར་མི་རུང་བ་ལས་དེ་ལྟ་བུའི་མཆོད་
པ་གང་ཡང་མ་བྱས་པར་ཉིན་ཞག་གཅིག་འདས་པ་ལོ། །འདི་ལ་མཆོག་གསུམ་གང་
རུང་ལ་སྒོ་གསུམ་ཀའི་མཆོད་པ་བྱ་དགོས་པ་ལ་རྒྱུད་རྩ་ལུས་ཀྱི་ལྷག་གཅིག་ཅུམ་
དང་མེ་རྟོག་སོགས་ཀྱིས་མཆོད་ནའང་ཉེས་བྱས་འགོགས་ལུས་སོ། །དེ་ཡང་བསྐྱབ་
པ་ལ་མ་གུས་པ་དང་དད་པ་མེད་པའི་སྟོམ་ལས་དང་ཉེས་པ་ལ་སྟོབས་ལེ་ལོས་
མཆོད་པ་མ་བྱས་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཉེས་པ་དང་། བརྗོད་པས་མ་བྱས་ན་ཉོན་
མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཉེས་པར་འགྱུར་རོ། །འདིར་སྟོམ་ལས་དང་ལེ་ལོ་ལ་ཉོན་
མོངས་ཅན་རུ་བྱས་པ་ནི་གཞི་ཆེན་པོ་ལ་ངེས་པར་བྱ་བ་ལས་འདས་པའི་དོན་ཡིན་
ལ། ཡང་ཞེ་སྤང་སོགས་ཀྱི་བ་ལས་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་ལེ་ལོ་སོགས་རྩུང་ཟད་ཡང་
བ་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པ་ཞེས་ཀྱང་ཉེས་བྱས་ཀྱི་སྐབས་འདིར་གསུངས་པ་ཡོད་

(༡༡༥)པས་ཉེས་བྱས་གཞན་གྱི་སྐབས་དེ་ལྟར་རོ། །འདྲིར་བསམ་པ་དག་པའི་ཡང་
ཆུད་པ་ལ་འདྲིའི་ཉེས་པ་མེད་པར་གསུངས་ལ་དེའི་དོན་ནི་རབ་དགའ་སྟགས་སྟོབ་
པས་མཆོད་པ་མ་བྱས་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་པའི་དོན་མིན་གྱིས་དེ་སྟོབ་པ་ཡན་ཆད་ཏུ་
དགོན་མཆོག་མཆོད་པ་དང་མི་འབྲལ་བས་ཉེས་མེད་ཏུ་བཞག་གི་དེ་ལས་གཞན་
པའི་ཉེས་མེད་ཏུ་འགོ་ཚུལ་མ་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་སེར་སྤུའི་གཉེན་པོ་ཉམས་པ་ནི། འདྲོད་པའི་སེམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་
འཇུག་ཅིས་ཏེ། འདྲོད་པ་ཆེ་བ་དང་ཆོ་ག་མི་ཤེས་པ་དང་རྟེན་བཀུར་ལ་ཆགས་
པ་སྟེ་དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་གང་རུང་བྱང་བ་མི་འགོག་པར་དེ་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་
ཅིང་དང་ཏུ་ལེན་པར་བྱེད་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཉེས་བྱས་ཏེ་འདི་ལ་ཉོན་མོངས་
ཅན་མིན་པ་མེད་དོ། །དེ་བས་ལ་ཕྱིར་འདུན་པ་བསྐྱེད་ནས་འབད་ཀྱང་རང་བཞིན་
ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་ཤས་ཆེན་པོས་བྲིལ་གྱིས་མནན་ནས་བསྐྱོག་མ་རུས་ན་བཅས་འགལ་
གྱི་ཉེས་པ་མེད་ཀྱང་སྒྲིན་ཡེ་མེད་པའང་མིན་པར་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་མི་འཇིགས་པ་སྤྱིན་པའི་མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་གཉིས་ལས། དུལ་གྱི་ཁྱད་
པར་དང་འབྲེལ་བ་ནི། ཟན་པ་རྣམས་ལ་གུས་མི་བྱེད། ཅིས་ཏེ། བྱང་སེམས་རང་
ལས་སྟོམ་པའི་སྟོན་མཆོས་ཟན་ཞིང་ཡིད་ཆེས་པར་བྱ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་
རྣམས་ལ་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་མཆོས་བཀུར་སྟེ་བྱ་འོས་པ་མཐོང་བ་ན་ང་རྒུལ་དང་གནོད་
པ་བྱ་འདྲོད་ཀྱི་མནར་སེམས་དང་སེམས་འབྱུགས་པའི་ཁོང་ཁྱོད་གང་རུང་གིས་ལངས་
ཤིང་སྟན་སྟོབས་པ་སྟགས་གསུམ་པ་མི་བྱེད་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། སྟོམ་ལས་དང་
ལེ་ལོ་དང་བརྗེད་ངས་སྟགས་གྱིས་དེ་དག་མི་བྱེད་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པའི་ཉེས་
བྱས་སོ། །

དུལ་གྱི་སྤྱི་དང་(༡༡༦)འབྲེལ་བ་ནི། དྲིས་པ་ལ་ནི་ལན་མི་འདེབས། ཞེས་ཏེ། ས་
རོལ་པོས་དགའ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རང་ལ་གསོང་པོར་སྤྲ་ཞིང་ནད་འདྲི་བ་ལ་སྟགས་
པའི་ཆོག་ཀུན་ཏུ་སྤྲ་ལ་དགའ་བར་བྱེད་ཅིང་དེ་ལས་དོན་གཞན་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་

པ་ལ་ནི་ང་རྒྱལ་དང་མནར་སེམས་དང་ཁོང་ཁྱོད་རྣམས་མཐུན་གྱི་ལན་མི་འདེབས་
 པའམ་མི་བརྗོད་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། རྟོམ་ལས་དང་བརྗོད་ངས་སོགས་ཀྱིས་
 བསྐྱངས་པ་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པའི་ཉེས་བྱས་སོ། །འདི་དང་སྤྲུལ་གཉིས་ལ་
 ཉེས་མེད་ནི། རང་ནང་ཚབས་ཆེ་བ་དང་གཉིད་ལོག་པ་ལ་གཞན་གྱིས་སད་པའི་
 འདུ་ཤེས་ཀྱིས་སྒྲིམ་པ་ལྟེ་གཉིས་ནི་རྟེན་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཉེས་མེད་དང་། གཞན་ལ་ཚོས་
 རྟོན་པའམ་གཞན་དང་ཚོས་གྱི་འབེལ་གཏམ་བྱེད་པའམ་དེ་ལས་གཞན་པའི་གང་
 ཟག་སྒྲུབ་བ་སོགས་ཀྱིས་དགའ་བར་བྱེད་པའི་དུས་དང་། གཞན་གྱིས་རང་ལ་ཚོས་
 རྟོན་པ་ཉན་པ་དང་། གཞན་འབེལ་གཏམ་བྱེད་པ་ལ་ན་བ་སྒྲགས་ཏེ་ཉན་པའི་
 དུས་ཏེ་གསུམ་ནི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཉེས་མེད་དང་། ལངས་པ་སོགས་བྱས་
 བ་གཞན་ཚོས་ཉན་པའི་བར་ཆད་དུ་སོང་ནས་མི་དགའ་བར་འཕྱུར་བ་ལྟར་བ་
 དང་། རང་ལ་ཚོས་སྒྲུབ་མི་དགའ་བར་འཕྱུར་གྱིས་དོགས་ནས་དེའི་སེམས་བསྐྱར་
 བ་དང་། མི་ལྡང་བ་སོགས་ཀྱི་ཐབས་དེས་པ་ལོ་ལོ་མི་དགེ་བ་ལས་བསྐྱངས་ཏེ་
 དགེ་ལ་དཔོན་པ་དང་། བྱུག་མི་བྱ་བ་སོགས་ཀྱི་ནང་ཁྲིམས་དགེ་འདུན་གྱིས་བྱས་
 པ་ལྟར་བ་དང་། ལྷན་པ་སོགས་བྱས་ན་རང་ལ་སྐྱེ་བོ་མང་པོ་མནར་སེམས་སྐྱེ་བ་
 ལྟར་བ་ལྟེ་ལྟེ་ནི་དཔོས་པའི་སྒྲོ་ནས་ཉེས་པ་མེད་པའོ། །

བཞི་པ་སྐྱེན་པའི་རྒྱུན་མི་བྱེད་པ་གཉིས་ལས། མགྲོན་པོས་ཁས་མི་ལེན་པ་ནི།
 མགྲོན་པོས་བདག་གིར་མི་(༡༡༧)བྱེད་ཅིང་། ཞེས་ཏེ། རབ་བྱུང་གི་གནས་སམ་དགེ་
 འདུན་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་ངམ་བྱིམ་པའི་བྱིམ་དུ་ཟས་སྒྲོམ་དང་པོས་ལ་སོགས་པའི་
 ཡོ་བྱེད་ལ་མགྲོན་དུ་པོས་པ་ལ་ང་རྒྱལ་དང་མནར་སེམས་དང་ཁོང་ཁྱོད་གང་འདྲའི་གིས་
 བདག་གིར་མི་བྱེད་ཅིང་མི་འགྲོ་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། རྟོམ་ལས་དང་ལེ་ལོས་མི་
 འགྲོ་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པའི་ཉེས་བྱས་སོ། །ཉེས་མེད་ནི། རང་ན་རྟེ་མི་རྩས་པ་
 དང་སྤར་གཞན་ལ་ཁས་སྐྱངས་པ་ལྟེ་གཉིས་ནི་རྟེན་གྱི་སྒྲོ་ནས་དང་། ལམ་རིང་བས་
 བསྟོད་མི་རྩས་པ་དང་ལམ་ན་དག་སོགས་ཀྱི་འཇིགས་པ་དང་བཅས་པ་ལྟེ་གཉིས་ནི་

ལམ་གྱི་སྒྲོན་ནས་དང་། མཐོ་འཛམས་པའི་བསམ་པས་པོས་པ་ནི་སྤྱིན་བདག་གི་སྒྲོན་ནས་དང་། མི་འགྲོ་བའི་ཐབས་དེས་འདུལ་བར་འདོད་པ་དང་རྒྱུན་པའི་དགེ་སྦྱོར་གྱི་བར་ཆད་སྤྱད་པ་དང་སྒྲོན་མ་ཐོས་པའི་ཆོས་མཉན་པ་ལས་ཉམས་སུ་དོགས་པ་དང་སྤར་མ་ཐོབ་པའི་འབེལ་གཏམ་གྱི་ཁེགས་སུ་འཕྱར་དོགས་པ་དང་གཞན་མང་པོའི་མནར་སེམས་སྤྱད་པ་དང་རྒྱུད་བཟེད་ཁས་དབབ་སོགས་དགེ་འདུན་གྱི་ནང་བྲིམས་བསྤྱད་པ་ཉེ་དུག་ནི་དགོས་པའི་སྒྲོན་ས་ཉེས་པ་མེད་པའོ། །

ཡོ་བྱད་བསྟབས་པ་མི་ལེན་པ་ནི། གསེར་ལ་སོགས་པ་ལེན་མི་བྱེད། ཅེས་ཏེ། སྤྱིན་བདག་གང་ཡང་རྩད་བསམ་གསེར་དབུལ་ལ་སོགས་པའི་ནོར་གྱི་རྣམ་པ་སྟོ་ཆོགས་པ་ནན་གྱིས་བསྟབས་པ་ལས་མནར་སེམས་དང་ཁོང་ཁྲོས་ལེན་པར་མི་བྱེད་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་སྒྲོམ་ལས་དང་ལེ་ལོས་མི་ལེན་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པའི་ཉེས་བྱས་སོ། ཉེས་མེད་ནི། རྩས་དེ་བྲངས་པས་རང་སེམས་ཆགས་པར་འཕྱར་བར་མཐོང་བ་ནི་རང་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོན་ནས་དང་། བ་རོལ་པོ་བྱིན་པའི་རྩེས་སུ་འཕྱོད་དོགས་པ་དང་རང་དང་གཞན་ནོར་དུ་དོགས་(༡༥༠ན)པ་དང་སྤྱིན་བདག་དབུལ་གྱིས་དོགས་པ་ཉེ་གསུམ་ནི་སྤྱིན་བདག་གི་སྒྲོན་ནས་དང་། རྩས་དེ་དགེ་འདུན་དང་མཚོན་ཆེན་སོགས་ལ་བསྟོས་པ་ཡིན་པར་དོགས་པ་དང་གཞན་ལས་འཕྲོག་པ་སོགས་ཡིན་པར་དོགས་པ་ཉེ་གཉིས་ནི་རྩས་ཀྱི་སྒྲོན་ནས་ཉེས་པ་མེད་པའོ། །

ལུ་པ་ཆོས་ཀྱི་སྤྱིན་པ་དང་འགལ་བ་ནི། ཆོས་འདོད་པ་ལ་སྤྱིན་མི་བྱེད། ཅེས་ཏེ། གཞན་ཆོས་འདོད་པ་རྣམས་ལ་མནར་སེམས་དང་ཁོང་ཁྲོས་དང་ཐག་དོག་གང་རྩད་གིས་ཆོས་སྤྱིན་པར་མི་བྱེད་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། སེམས་གཞན་གྱིས་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པའི་ཉེས་བྱས་སོ། ཉེས་མེད་ནི། རང་ནད་ཆབས་ཆེ་བ་དང་ཆོས་མི་ཤེས་པ་གཉིས་ནི་ཆེན་གྱི་སྒྲོན་ནས་དང་། ཐབས་དེས་འདུལ་བར་འདོད་པ་ནི་དགོས་པའི་སྒྲོན་ནས་དང་། སྤྱགས་ཆོལ་བའམ་སེམས་མ་གུས་ཤིང་རག་གིས་ཞེས་ཞེས་མེད་ལ་ལུས་ཀྱི་སྤྱོད་ལམ་རན་པས་ནོད་པ་དང་། ཆོས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཐོས་པས་སྤྱག་

ནས་ཡིད་མི་ཆེས་པ་དང་། ལེགས་པར་བརྟུན་ཀྱང་མི་ཉན་ཞིང་དེ་ལས་བསོད་
ནམས་མིན་པ་མང་དུ་སྦྱེ་བས་ངན་སོང་དུ་འཕྱོར་དོགས་པ་དང་། དེའི་ལག་དྲུ་
སོང་ན་སྟོད་མིན་ལ་འཕེལ་དུ་དོགས་པ་སྟེ་བཞི་ནི་གདུལ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་སྟོན་ནས་ཆོས་
མ་བཤད་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་པའོ། །འདི་དག་ལ་མ་གུས་པ་སོགས་རེ་རེས་ཆོག་གི་
ཐམས་ཅད་ཆང་མི་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །འདི་ཡན་གྱི་ཉེས་བྱས་བདུན་ནི་སྦྱིན་
པའི་མི་མཐུན་སྟོགས་ཀྱི་ཉེས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་གཉིས་པ་ནི་མི་བྱ་རྒྱ་བྱས་པའི་ཉེས་
པ་དང་གཞན་དུག་ནི་བྱ་རྒྱ་མ་བྱས་པའི་ཉེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་མི་མཐུན་སྟོགས་ཀྱི་ཉེས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་
གཞན་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚུལ་བྲིམས་དང་འགལ་བ་ལ་བཞི་(༡༣༠བ)ལས། ལྷག་
པར་བཆེ་བའི་ཡུལ་དོར་བ་ནི། ཚུལ་བྲིམས་འཆལ་ནམས་ཡལ་བར་འདོར། །ཞེས་
ཏེ། སེམས་ཅན་མ་བྱངས་པ་མཆོམས་མེད་ཟྱེད་པ་དང་ཅ་ལྟར་བྱུང་བའི་ཚུལ་
བྲིམས་འཆལ་བ་ནམས་དེ་གཉིས་ཡིན་པ་རྒྱ་མཆོན་དུ་བྱས་ནས་མནར་སེམས་སམ་
ཁོང་ཁྲོས་ཡལ་བར་འདོར་རམ་ཁྱད་དུ་གསོད་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། སྟོམ་ལས་
དང་ལེ་ལོས་ཡལ་བར་འདོར་བ་དང་བརྟེན་པས་ཁྱད་དུ་གསོད་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་
མིན་པའི་ཉེས་བྱས་སོ། །ཉེས་མེད་ནི། ཐབས་དེས་པ་རོལ་པོ་འདུལ་བར་འདོད་པ་
དང་གཞན་མང་པོའི་སེམས་བསྐྱུང་བ་དང་དགེ་འདུན་གྱི་ནང་བྲིམས་བསྐྱུང་བ་སྟེ་
གསུམ་ནི་དགོས་པའི་སྟོན་ཉེས་པ་མེད་པའོ། །བཅས་པ་ཐུན་མོང་བ་ལ་མི་སྟོབ་
པ་ནི། །པ་རོལ་དད་ཕྱིར་སྟོབ་མི་ཟྱེད། །ཅིས་ཏེ། བྱང་སེམས་རབ་བྱུང་གིས་པ་རོལ་
པོ་གཞན་གྱི་སེམས་བསྐྱུང་བའམ་དད་པར་བྱ་བ་སོགས་ཀྱི་ཕྱིར་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་
གྱིས་འདུལ་བར་བསྐྱབ་པ་བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ནམས་ལ་ཉན་ཐོས་དང་འདྲ་
བར་སྟོབ་དགོས་པ་ལས་མ་དད་ཅིང་མ་གུས་པས་སྟོབ་པར་མི་ཟྱེད་ན་ཉོན་མོངས་
ཅན་དང་། ལེ་ལོ་ལ་སོགས་པས་མི་སྟོབ་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པའི་ཉེས་བྱས་
སོ། །དེ་ལ་གཞན་སེམས་བསྐྱུང་བ་ནི་བྲིམ་པ་སོགས་མ་དད་པ་ནམས་དད་པར་བྱ་

བ་དང་དད་པ་རྣམས་དད་པ་མྱིར་ཡང་འཕེལ་བའི་མྱིར་དུ་ཡིན་ལ། བཅས་པ་ནི་
ཆང་མི་འབྲང་བ་དང་མྱི་དྲོའི་ཟས་དང་ས་ཤོ་མེ་རིག་སྟགས་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ལ་
ཉན་ཐོས་ལྟར་སློབ་དགོས་པ་ལས་མ་བསྐབས་ན་སོ་ཐར་དང་འགལ་བའི་ཉེས་པ་
འབྱུང་བར་མ་བཟད་བྱང་སྟོན་དང་འགལ་བའི་ཉེས་བྱས་འདི་འབྱུང་སྟེ། རྒྱ་མཚན་
ནི་ཉན་ཐོས་རང་དོན་ཅམ་བྱེད་པའང་གཞན་སེམས་བསྐྱུང་བ་(༡༣༡ན)ལ་སློབ་དགོས་
ན་བྱང་སེམས་ལྟ་ཅི་སློབ་པས་སོ། །འདི་གཙོ་བོར་བྱང་སེམས་རབ་བྱུང་ལ་བཞད་
ནའང་བྱང་སེམས་བྱིས་པ་ལའང་སོ་ཐར་དང་ཐུན་མོང་བའི་བཅས་རྒྱང་མང་པོར་
རྒྱང་བར་གསུངས་སོ། །

བཅས་པ་ཐུན་མོང་པ་ལ་སློབ་པ་ནི། སེམས་ཅན་དོན་ལ་བྱ་བ་རྒྱུད་། །ཞེས་
ཏི། ཉན་པ་ཉན་ཐོས་རྣམས་དོན་དང་བྱ་བ་ཉུང་བ་དང་སྟིང་ལས་རྒྱུད་བྱུང་གནས་
པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཅས་པ་མཛད་པ་གོས་ཞག་བཅུ་དང་གོས་རྒྱ་ཞག་སུམ་ཅུ་
ལས་ལྷག་པར་མི་འཆང་བ་སྟགས་ཀྱི་བཅས་རྒྱང་དག་ལ་ནི་བྱང་སེམས་བྱིས་ཉན་
ཐོས་དང་མཚུངས་པར་མི་སློབ་དགོས་པ་ལས་དེ་དག་དང་མཚུངས་པར་སློབ་ཅིང་
དོན་དང་བྱ་བ་མང་པོས་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པར་འགྱུར་བ་མཛོང་ནའང་དེ་ལྟ་བུའི་
སློ་ནས་གཞན་གྱི་དོན་རྒྱུབ་པ་ལ་མི་འཇུག་ཅིང་དོན་དང་བྱ་བ་རྒྱུད་བའམ་ཉུང་
དུ་སྟགས་བྱིས་གནས་པར་བྱེད་ན་ཉེས་བྱས་ཏི་དེ་ཡང་མནར་སེམས་དང་ཁོང་ཁྱོ་
གང་ཅུང་གིས་དོན་ཉུང་བ་སྟགས་བྱེད་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། སྟོན་ལས་དང་
ལེ་ལོས་བྱེད་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པའི་ཉེས་བྱས་ཏི། དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི་ཉན་ཐོས་
རང་དོན་བྱེད་ཅིང་གཞན་དོན་ལ་མི་ལྟ་བ་རྣམས་དོན་ཉུང་བ་སྟགས་བྱིས་གནས་
པ་མཛོངས་ཀྱི་བྱང་སེམས་གཞན་དོན་རྒྱར་ལེན་བྱེད་པ་ལ་གཞན་དོན་ལས་བརྩམས་
ཏི་དོན་ཉུང་བ་སྟགས་མི་མཛོངས་པས་སོ། །དེ་ལ་དོན་ཉུང་བ་ནི་འདོད་པ་རྒྱུད་བ་
དང་བྱ་བ་ཉུང་བ་ནི་ཡོ་བྱད་མང་པོ་མི་འཇིག་པ་དང་སྟིང་ལས་རྒྱུད་བ་ནི་ཆོས་
གོས་གསོད་སྟོམས་གནས་མལ་གསུམ་ངན་དོན་ཅམ་བྱིས་ཆོག་ཤེས་པ་དང་སྟོང་བ་

དང་སྟོན་པ་ལ་དགའ་བ་སྟེ་འཕགས་རིགས་བཞི་ལ་གནས་པའོ། །བྱང་སེམས་ཀྱིས་
གཞན་དོན་རྒྱ་ལྗུར་ན་གོས་བརྒྱ་སྟོང་མང་པོ་ཡང་ཉེ་རྒྱ་མ་(༡༩༧བ)ཡིན་པའི་ཁྱིམ་
པ་ལས་བཅའ་རྒྱུང་བ་དང་ཅི་བདེར་སྟོབས་ཡོད་ཅི་ཙམ་དགོས་པའང་སྤངས་ཆོག་པ་
དང་། གསེར་དུལ་སྤངས་བྱེ་བ་ཐུག་འབྲམ་སོགས་ཀྱང་བདག་གིར་བྱེད་རྒྱུང་བར་
གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་སོ་ཐར་ལ་བཅས་རང་གཉིས་དང་བཅས་རྒྱུང་ལ་ཡང་གཉིས་
ལས། གཞན་སེམས་བསྐྱུང་བའི་ཕྱིར་རྒྱ་བཅས་པ་རྣམས་ལ་ནི་ཉན་ཐོས་ལས་ཀྱང་
ལྷག་པར་བསྐྱུང་སེམས་དམ་པ་དགོས་ལ། དོན་རྒྱུང་བ་སོགས་ཀྱི་ཕྱིར་རྒྱ་བཅས་
པ་ལ་ནི་གཞན་དོན་རྒྱ་དེ་ལས་འདའ་དགོས་པས་ཉན་ཐོས་ལྟར་མི་སྤྱང་དགོས་པ་
དང་། རང་བཞིན་གྱི་བཅས་པར་སེམས་དམིགས་བསལ་འོག་མའི་སྐབས་ནས་འཆད་
པ་ལྟར་སྤངས་སྤངས་དགོས་ཤིང་བཅས་རིགས་གསུམ་པོ་དེ་དག་གིས་ནི་སོ་ཐར་གྱི་
བཅས་པ་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་པ་ཡིན་པས་དེ་དག་གི་རྣམ་དབྱེ་ལེགས་པར་ཤེས་པ་
གལ་ཆེ་ཞིང་དེ་ལས་གཞན་རྒྱ་སྟོན་པ་འོག་མའི་བཅས་པ་ལས་འདས་ཀྱང་གོང་མས་
འདག་གོ་ཞེས་སྤྱི་ཞིང་བག་ཡངས་སྤྱི་བྱེད་པ་ནི། སྟོན་པ་གོང་མ་གཉིས་དང་ལྷན་
ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་བཅས་པ་དང་འགལ་བའི་ཉེས་པ་ལྷག་པོ་འབྱུང་བ་འདྲིར་བརྟན་
ལ། སྤགས་སྟོན་དང་འགལ་བ་ཡང་། སྟོན་པ་གཉིས་ཀྱི་བཅས་པ་ལས། །དགོས་པ་
མེད་པར་འདའ་བ་རྣམས། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཉེས་པ་སྟོན་པོར་སྦྱེད་པར་གསུངས་
པས་ན་བདག་ལེགས་སྤྱི་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་དག་རྒྱག་ལྟར་སྤངས་དགོས་པར་
གསུངས་པས་སྤངས་སྤངས་གི་གནད་ལ་མ་ཁས་པར་བྱ་བ་ཤིན་རྒྱ་གལ་ཆེའོ། །

དེ་དག་ནི་གཞན་གཙོ་པོར་གྱུར་པའི་ཚུལ་བྱིམས་དང་འགལ་བ་དངོས་ཡིན་ལ།
སོ་ཐར་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་བཅས་པ་ལ་སྟོབ་པའི་བྱུང་པར་ནི། སྤྱིང་བཅེར་བཅས་
ནས་མི་དགེ་མེད། །ཅེས་ཏེ། བྱང་སྟོན་(༡༩༩ན)བཟུང་ནས་བྱང་སེམས་ཀྱི་བསྐྱུང་བ་
ལ་ཚུལ་བཞིན་རྒྱ་སྟོབ་པར་རྒྱས་པ་བདག་པས་གཞན་གཅེས་ཀྱི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་
དང་ལྷན་པས་བདག་གཞན་བརྗེ་རྒྱས་པ་རྒྱག་གསུམ་གྱི་བསམ་པ་རྒྱུང་བྱེད་ཙམ་

ཡང་མེད་ལ་སྟོག་གཅོད་སོགས་ལས་ཐབས་གཞན་གང་ཡང་མ་རྟོག་པའི་སྐབས་
 ལུ་དེ་འདྲའི་བྱང་སེམས་ལ་གཞན་དོན་རྒྱ་ལྷུར་བ་མཐོང་ན་སྟོག་གཅོད་པ་སོགས་
 ལུས་ངག་གི་བརྟན་ལ་གནང་བའི་སྐབས་ཡོད་པར་འདིས་རྟོན་པ་ཡིན་ལ། དེའང་
 རྒྱལ་ཁྲིམས་ལེའུའི་གཞུང་དང་སྟོན་པ་ཉི་ཤུ་བའི་འགྲེལ་བ་རྟོག་མ་སོགས་ལས་ལུས་
 ངག་གི་བརྟན་ལ་གནང་བའི་སྐབས་ཡོད་པར་རྟོན་པ་མ་གཏོགས་གཞན་དོན་རྒྱ་ལུ་དེ་
 དག་ལ་མ་ཞུགས་ན་ཉེས་བྱས་སུ་གསུངས་པ་མེད་ལ། སྟོབ་དཔོན་བྱང་བཟང་གིས་
 ཉེས་བྱས་ཞི་བྱུག་རྒྱ་བཤད་པ་ལྟར་ན་འདི་ཡང་ཉེས་བྱས་གཅིག་ལ་བགྲང་དགོས་
 པས་གཞན་དོན་རྒྱ་ལུ་དེ་དག་ལ་མ་ཞུགས་ན་ཉེས་བྱས་ཞེས་བཤད་དགོས་སོ། །འོན་
 །ཀྱང་འདི་བྱང་སེམས་དང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་བཅས་པ་ལ་སྟོབ་པའི་ཁྱད་
 པར་བསྟན་པ་ཅམ་ཡིན་པ་ལས་ལོགས་སུ་ཉེས་བྱས་སུ་མི་བྱེད་པ་འདྲ་ལ་དེ་ལྟར་
 ན་ཉེས་བྱས་ཞེས་ལོ། །

ལུས་ངག་གི་བརྟན་གནང་བའི་རྟོན་གྱི་བྱང་སེམས་ནི་བྱིན་བྱུག་ལ་སྟོད་པ་ཅམ་
 གིས་མི་ཆོག་གི་བསྐལ་པ་རྒྱ་མར་ལམ་ལ་གོམས་པ་ཐབས་ལ་མཁས་ཤིང་སྟིང་རྩེ་ཆེན་
 པོ་དང་ལྡན་པ་སོགས་གོང་སྟོན་ལྟར་དགོས་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་པ་ཐམས་ཅད་ལ་གནང་བ་
 མིན་ནོ། །དེ་འདྲ་ལ་གནང་ཚུལ་ཡང་།

བྱང་སེམས་རབ་བྱུང་ལ་མི་ཆངས་སྟོད་གནང་བ་མེད་ཅིང་སྟོག་གཅོད་སོགས་
 གཞན་བྱུག་གནང་བ་ཡོད་དེ། དེའི་རྒྱ་མཆན་ནི། སྟོག་གཅོད་མ་བྱིན་ལེན་བརྟུན་
 རྣམས་ལ་(༡༩༩༧)ལས་ལམ་བྱང་ཡང་ཕམ་པར་འབྱུར་བར་མ་དེས་ལ་བཅས་པའི་
 རྟོན་ཅན་ལ་མི་ཆངས་སྟོད་ཀྱི་ལས་ལམ་བྱང་ན་ཕམ་པར་འགྲོ་བར་དེས་པས་དེ་
 ལ་དགོངས་ནས་བྱང་སེམས་རབ་བྱུང་དང་བྱིས་པ་ལ་ཁྱད་སྟེ་བར་མཛད་པ་ཡིན་
 ནོ། །འོན་ཀྱང་སྟོག་གཅོད་སོགས་ཀྱི་ཕམ་པ་འབྱུང་བའི་གཞི་ལ་འཇུག་པ་ནི་རབ་བྱུང་
 གི་རྟོན་ཅན་གྱི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་ལ་ནི་གནང་བ་མེད་དེ། མ་བྱིན་ལེན་གྱི་ཕམ་
 པ་སྟེད་པ་ལ་རང་དོན་རྒྱ་ལྷུངས་པ་དགོས་ལ། བྱང་སེམས་ལ་དེ་གནང་བའི་སྐབས་

ཁྱ་གཞན་དོན་ཁོ་ནའི་དོན་རྩ་ལེན་པ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་མཚོན་ནས་གཞན་ལ་
 ཡང་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་ལ། ཤེས་ཚུལ་ཡང་སྟོག་གཅིད་ཀྱི་ཕམ་པ་སྐྱེད་པ་ལ་རང་
 དོན་རྩ་སྟོག་བཅད་པ་ཡན་ལག་རྩ་དགོས་པར་སྟོན་པ་མིན་ཏེ་ཕན་སེམས་ཀྱིས་སྟོག་
 བཅད་པ་ལའང་ཕམ་པ་འབྱུང་བར་ཡོད་པའི་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བརྟན་སྤྱི་ཕམ་
 པ་སྐྱེད་པ་ལ་ནི་རང་དོན་རྩ་བརྟན་སྤྱིས་པ་དགོས་སམ་སྟམ་གསུང་། མདོར་ན་བྱང་
 སེམས་རབ་བྱུང་གི་སྟོག་གཅིད་མ་བྱིན་ལེན་མི་ཚངས་སྟོན་མོགས་མོ་ཐར་གྱི་རྩ་བྱུང་
 འབྱུང་བའི་གཞི་ལ་ཞུགས་ན་གཞན་དོན་ལྟག་པོ་མཐོང་བའི་ཆོ་བསྐྱབ་པ་འབྱུང་བར་
 གསུངས་པས་ཕམ་པ་འབྱུང་བའི་གཞི་ལ་གནང་བའི་སྐབས་མེད་དེ། ཚངས་སྟོན་
 ཉིད་གཞན་དོན་སྐྱབ་པའི་མཚོག་ཡིན་པས་དེ་བཏང་བ་ལ་གཞན་གྱི་དོན་ལྟག་པོ་
 མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེ་དག་བྱིས་པ་ལ་གནང་བ་ཡིན་གྱི་རབ་བྱུང་ལ་མིན་ཏེ་
 རབ་བྱུང་ལ་གནང་ན་བསྐྱབ་པ་འབྱུང་དོན་མེད་པས་སོ། །

མདོར་བརྟན་ན་ལུས་རག་གི་མི་དགེ་བ་བརྟན་ལྟ་བུ་སོ་ཐར་ལ་རང་བཞིན་གྱི་
 ཁ་ན་མ་སོ་པའི་བཅས་པར་བརྟན་པ་ལ་བྱང་སེམས་ཀྱིས་བསམ་པ་གཞན་དོན་ཁོ་
 ནའི་སྒྲིང་བཅེར་བྱས་ཤིང་ཐབས་ལ་(༡༢༩ན)མཁས་པས་སྤྱད་ན་ཉེས་པ་མི་དགེ་བ་
 ཡང་མེད་ལ་བསོད་ནམས་མང་པོ་འཕེལ་བའང་ཡོད་པར་གསུངས་པས་དེ་ལྟ་བུའི་
 སྐབས་སུ་ངེས་པར་འདི་དག་སྤྱད་དགོས་པར་བརྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་གཞན་
 དོན་དང་འབྲེལ་བའི་དགོས་པ་མེད་པ་མཐོང་ན་སོ་ཐར་གྱི་བཅས་རྒྱུད་ལྟན་མོང་
 པ་ནམས་ལ་འདས་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་པའི་ཚུལ་སྤྲ་མ་བཤད་མ་ཐག་པའི་རྗེས་སུ་
 དཔག་སྟེ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་རང་གཙོ་ཐོར་བྱུང་པའི་ཚུལ་བྱིས་ས་དང་འགལ་བ་ལ་གསུམ་ལས།
 འཚོ་བ་ཉམས་པ་ནི། འཚོ་བ་ལོག་པ་དང་རྩ་ལེན། ཁྲིས་ཏེ། ཚུལ་འཚོས་སོགས་
 ལ་བརྟེན་པའི་འཚོ་བ་ལོག་པ་ལྟ་གང་རུང་བྱུང་བ་དང་རྩ་ལེན་ཞིང་དེ་དག་གིས་ངོ་
 ཚ་ཞིང་འཛིན་པར་མི་བྱེད་ལ་གཉེན་པོས་སེལ་བར་མི་བྱེད་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་

ཉེས་བྱས་ཏེ་འདི་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པ་མེད་དོ། །དེ་བས་ལ་བའི་ཕྱིར་འདུན་པ་བསྐྱེད་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པ་ཤས་ཆེ་བ་ལ་བཅས་འགལ་གྱི་ཉེས་པ་མེད་པ་ནི་ཉེས་བྱས་གཉིས་པའི་སྐབས་ལྟར་རོ། །

ལོག་འཆོལ་ནི། ཚུལ་འཆོས་ཆེད་དང་བཀྱར་སྟེ་ཕྱིར། །དབང་པོ་སྟོམ་པར་བྱེད་པ་སྟེ། །ཁ་གསལ་ག་ཆེད་དང་བཀྱར་སྟེ་ཕྱིར། ཆོག་འཇམ་སྟར་ནི་སྟེ། བའོ། །གཞོགས་སྟོང་དེ་ནི་ཐོབ་བྱའི་ཕྱིར། །གཞན་གྱི་རྩལ་ལ་བསྟགས་བྱེད་པ། ཐོབ་ཀྱིས་འཇམ་ལ་ཆེད་པའི་ཕྱིར། །མངོན་སུམ་གཞན་ལ་སྟོང་བྱེད་པ། ཆེད་པས་ཆེད་པ་རྣམས་འདོད་པ། །སྟར་ཐོབ་པ་ལ་བསྟགས་བྱེད་པའོ། །ཞེས་རིན་ཆེན་ཐེང་བ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཞན་ཡང་ཆང་དང་མཆོན་ཆ་དང་རུག་དང་སྟག་ཆགས་དང་རྒྱ་སྟེགས་སྟགས་འཆོང་བ་དང་མ་བརྟགས་པའི་ཏིལ་དང་ཡུངས་དཀར་འཆོང་བ་སྟགས་དང་ཁིང་ལས་སྟགས་ཀྱང་ལོག་འཆོར་བ་ཤད་དོ། །(༡༣༩བ)
ཆོག་ཉམས་པ་ནི། །འཕྱར་ནས་རབ་རུ་ཆོད་ལ་སྟགས། །ཞེས་ཏེ། འདོད་ཆགས་གྱི་ཆར་གཏོགས་པའི་སེམས་འཕྱར་ཁིང་གཡངས་ནས་རབ་རུ་རྣམ་པར་མ་ཞི་བ་ནི་ཆོད་པ་སྟེ་དེས་ཡོངས་སུ་བྱེན་པས་མ་ཞི་ཁིང་དེ་ལ་དགའ་བ་དང་། སྟགས་སྟེན་བསྟན་པ་རྟར་བགད་རུ་ཆོད་པ་དང་ཅེ་ཁིང་ཅ་ཙམ་འདོན་ལ་གཡང་བ་དང་གཞན་ལའང་ཆོད་རུ་གཞུག་པར་འདོད་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། བརྟེན་པས་དེ་དག་བྱེད་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པའི་ཉེས་བྱས་སོ། །རྟ་བགད་རུ་ཆོད་པ་མན་ཆད་ལ་ཉེས་མེད་ནི། དེ་བས་ལ་ཕྱིར་འདུན་པ་སྐྱེད་པ་ནི་གོང་བཞིན་དང་རྟེན་གྱི་སྟོན་ནས་དང་། གཞན་ཀྱན་ནས་མནར་སེམས་སྟེས་པ་ཐབས་ངེས་སེལ་བར་འདོད་པ་དང་། གཞན་གྱི་བྱ་ངན་བསལ་བར་འདོད་པ་དང་གཞན་ཅེད་མོ་ལ་དགའ་བ་སྟགས་དག་བ་ལ་དགོད་པ་དང་། རང་དང་སྟར་མཛོལ་བ་སྟང་བའི་མ་དེ་དང་མཐུན་པར་བྱ་བ་དང་། གཞན་རང་ལ་མི་དགའ་བ་དང་མནར་སེམས་དང་རྒྱལ་གྱིས་སྟེགས་པར་འཕྱར་རུ་དོགས་པ་ལ་དགའ་བའི་བཞིན་བསྟན་པས་ནང་གི་བསམ་པ་དག་

པར་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ་ལ་ནི་དགོས་པའི་སྒོ་ནས་ཉེས་པ་མེད་པའོ། །སྲིད་པའི་
 རོ་ལ་བརྟམ་པ་ནི། །འཁོར་བ་གཅིག་ཤུ་བཟོད་པར་སེམས། །ཞེས་ཏེ། མདོ་ལས་
 བྱང་སེམས་ལ་དགའ་བ་ལྟར་བྱ་རན་ལས་འདས་པ་ལ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོགས་
 གསུངས་པའི་དོན་ལ་ལོག་པར་བཟུང་ནས་བྱང་སེམས་ནི་མྱང་འདས་ལ་དགའ་བར་
 མི་བྱ་ཡི་དེ་ལ་རྒྱབ་གྱིས་སྟོགས་པར་བྱ་ཉོན་མོངས་དང་ཉེ་ཉོན་ལ་འཇིག་པར་མི་བྱ་
 དེ་དག་ལས་སེམས་ཀྱང་དབེན་པར་མི་བྱ་སྟེ་བྱང་སེམས་གྱིས་ནི་བསྐྱལ་བ་བྱངས་
 མེད་པ་གསུམ་ཏུ་འཁོར་བར་འཁོར་ཞིང་ཐབས་དེ་གཅིག་ཤུ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་
 རྒྱལ་བསྐྱེད་པར་བྱ་ཞིང་བྱང་(༡༥ན)རྒྱལ་ཏུ་བཟོད་པར་བྱ་དགོས་སོ་ཞེས་དེ་ལྟར་
 སེམས་ཤིང་ལྟ་ལ་དེ་སྐད་སྟུ་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཉེས་པའོ། །དེ་ལྟར་ལྟ་བ་ཉེས་
 པར་འགྱུར་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། ཉན་ཐོས་རང་གཅིག་ཤུ་སྲིད་པ་ལས་ཐར་བར་བྱེད་
 པ་ལ་ཡང་མྱང་འདས་ལ་མདོན་པར་དགའ་ཞིང་ཉོན་མོངས་ལས་སྟོབ་པར་བྱེད་དགོས་
 བ་བྱང་སེམས་གྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྲིད་པ་ལས་བསྐྱལ་ཕྱིར་འཁོར་བར་སྟོབ་
 བ་དང་མྱང་འདས་ལ་དགའ་བ་ཉན་ཐོས་ལས་བྱེད་པ་ཐུག་འབྲམ་གྱིས་ལྟག་པ་བསྐྱེད་
 བ་པཅོན་དགོས་པ་ལྟ་ཅི་སྟོན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་ཐེད་རྒྱན་ལས། མགོ་ལ་སེམས་
 ཅན་ཁུར་ཆེན་འབྱེར་བ་ཡི། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །མདོ་ལས་མྱང་འདས་ལ་
 དགའ་བར་མི་བྱ་སོགས་གསུངས་པ་ནི་སྲིད་པར་སྟེ་བ་འཛིན་པ་ལ་གཏན་རྒྱབ་གྱིས་
 སྟོགས་པའི་མྱང་འདས་ལ་དགའ་བ་འགོག་པ་དང་ལས་ཉོན་གྱི་འཆིང་བས་མ་གོས་
 པར་སྲིད་པར་འཁོར་བ་ལས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་གྱི་འཁོར་བ་ལ་སྟོབ་པ་དང་མྱང་འདས་
 ལ་དགའ་བ་འགོག་པ་མིན་ནོ། །

གསུམ་པ་རང་གཞན་ཆ་མཉམ་པའི་རྒྱལ་བསྐྱེད་དང་འགལ་བ་ལ་གཉིས་ལས།
 རང་གི་བསྐྱེད་པ་མི་སྤྱད་བ་ནི། གྲགས་པ་མ་ཡིན་མི་སྤྱོད་བ། །ཞེས་ཏེ། རང་ལ་
 བརྟེན་པའི་ཚིག་མི་བཅན་པའམ་མི་བཅུན་པ་འགྱུར་པའི་དྲི་དང་དང་མི་སྟན་པ་
 དང་གཏམ་ངན་ནམ་གྲགས་པ་མ་ཡིན་པ་བྱང་བའི་གཞི་རང་ལ་ཡོད་པའི་བདེན་

པའི་དངོས་པོ་མི་བསྐྱར་ཞིང་མི་སེལ་བ་ལམ་མི་སྤྱོད་བ་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་།
གཞི་མེད་པ་མི་བདེན་པའི་དངོས་པོ་མི་སྐྱར་ཞིང་མི་སེལ་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་
པའི་ཉེས་བྱས་སོ། ཁྱི་དང་སྐྱེས་གསུམ་ནི་སྦྱོན་བརྒྱུད་ཆེ་འབྱིང་རྒྱུ་གསུམ་ཡིན་
པར་བཤད་ལ། མི་བསྐྱར་བ་(༡༣༥)ནི་དང་པོ་ནས་འབྱུང་འབྱུར་མི་འཕྱོག་པ་དང་
མི་སེལ་བ་བྱུང་བེན་པ་འཕྲོ་མི་གཙང་པའོ། ཉེས་མེད་ནི། ལུ་སྐྱེས་ཅན་དང་བརྒྱ་
ཐུང་ཀྱང་ཡིད་མི་ཆེས་པ་དང་ཁྱོད་པས་ནོན་ནས་ནན་གྱིས་མི་སྦྱོན་པ་བརྒྱུད་པ་སྟེ་
གསུམ་ནི་བརྒྱུད་མཁན་གྱི་སྒོ་ནས་དང་། རབ་རྩ་བྱུང་བ་དང་སྤོང་མོ་སྦྱོད་པ་དང་
དགེ་བ་སྦྱོད་པའི་གཞིས་མི་སྦྱོན་པར་བརྒྱུད་པ་སྟེ་གསུམ་ནི་བརྒྱུད་བྱའི་སྒོ་ནས་མི་
སྦྱོན་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་སེལ་ཐབས་མ་བྱས་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་པའོ། གཞན་དོན་གྱི་སྦྱོར་
བ་རྒྱུ་མོས་སྒྲག་པ་ནི། ཉོན་མོངས་བཅས་ཀྱང་འཆོས་མི་བྱེད། ཅེས་ཏེ། གཞན་
དག་ཉེས་པ་སྦྱོད་པའི་གཞི་འཇམ་པོའི་ཐབས་གྱི་ཕྱོག་མི་རྩས་ཤིང་པ་རོལ་པོ་མི་
དགའ་བའི་གཞོན་པའི་ཐབས་དང་ལུས་དག་གི་སྦྱོར་བ་རྒྱུ་མོ་དང་འདུལ་ཐབས་
དྲག་པོ་གང་གིས་པ་རོལ་པོ་ཉོན་མོངས་པའམ་ཉེས་སྦྱོད་གྱི་གཞི་ཆེན་པོ་དང་བཅས་
པ་འཆོས་རྩས་ལ་དེ་ལ་པན་པའི་ཐབས་སུ་འབྱུར་བ་ཤེས་ཀྱང་དེ་མི་དགའ་བསྐྱར་བ་
ཙམ་གྱི་ཕྱིར་དེ་འཆོས་འབྲས་དང་དེ་ལས་ཕྱོག་ཐབས་མི་བྱེད་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་
ཉེས་བྱས་སོ། ཁྱི་བྱས་པས་པ་རོལ་པོ་ལ་ཆེ་འདིའི་དོན་རྒྱུ་རྩ་ཞིག་རྩ་འབྱུར་ལ་གཞི་
དེ་ལས་ཡིད་མི་བདེ་ཆེན་པོར་འབྱུར་ན་ཐབས་དེ་མ་བྱས་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་དོ། ཁྱི་
ཡན་གྱི་ཉེས་བྱས་དགུ་ནི་རྒྱལ་བྱིས་ཀྱི་མི་མཐུན་སྦྱོགས་གྱི་ཉེས་པའོ། །

གསུམ་པ་བརྒྱུད་པའི་མི་མཐུན་སྦྱོགས་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་བརྒྱུད་པའི་རྒྱ་
ལ་མི་གནས་པ་ནི། གཤེ་ལ་ལན་རྩ་གཤེ་ལ་སྐྱེས་ཀྱིས་ཞེས་ཏེ། པ་རོལ་པོས་རང་ལ་
རྒྱར་གཤེ་བ་ལ་ལན་རྩ་དེ་ལ་ཕྱིར་གཤེ་བ་དང་། སྐྱེས་ཀྱིས་བསྐྱེས་པ་རྒྱར་ཁྱོད་བ་
ལ་ལན་རྩ་པར་ཁྱོད་བ་དང་རྒྱར་བརྟེན་པ་ལ་ལན་རྩ་པར་བརྟེན་པ་དང་རྒྱར་མཆོང་
འདུབ་པ་ལ་ལན་རྩ་ཕྱིར་(༡༣༥)མཆོང་འདུབ་བར་བྱེད་པ་སྟེ་དགེ་སྦྱོར་གི་ཆོས་བཞི་

དང་བུལ་བ་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཉེས་པ་ལོ། །དེ་ལ་གཤེ་བ་ནི་ཁྲིམ་ནས་སྤྱོ་བའི་
 ཚིག་དང་། ཁྲོ་བ་ལ་ཕྱིར་ཁྲོ་བ་ནི་ཁྲོར་གཞག་པའི་བསམ་པ་ཅན་གྱི་དག་མི་སྤྱག་
 པ་དང་། རེག་པ་ལ་ཕྱིར་བརྟེག་པ་ནི་སྤྱག་བསམ་སྦྱིད་པའི་བསམ་པས་བསྐྱུན་པ་
 དང་། མཚང་འདྲུ་བ་ལ་ཕྱིར་མཚང་འདྲུ་བ་ནི་གཅིག་ལ་གཅིག་ཉེས་པ་སྦྱིང་བ་ལོ། །

གཉིས་པ་ཁྲོ་བའི་རྒྱན་མི་འཕྲོག་པ་ལ་གཉིས་ལས། རང་གིས་མི་འཕྲོག་པ་ནི།
 ཁྲོས་པ་རྣམས་ནི་ཡལ་བར་འདོར། །ཞེས་ཏེ། རང་གིས་གཞན་ལ་ཉེས་པ་བྱས་
 པའམ་མ་བྱས་ཀྱང་གཞན་གྱིས་བྱས་པར་དོགས་པ་གཉིས་གང་རུང་གིས་རང་ལ་
 ཁྲོས་པ་རྣམས་ལ་ནི་སྤག་དོག་ཤས་ཆེ་བའི་མནར་སེམས་སམ་དམན་པར་སོང་ན་
 རོ་ཆ་བའི་ང་རྒྱལ་གྱིས་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ཤད་སྤངས་བྱེད་འོས་པ་མི་བྱེད་པར་
 ཡལ་བར་འདོར་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། སྒྲོམས་ལས་དང་ལེ་ལོ་དང་བག་མེད་
 གྱིས་མི་བྱེད་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པའི་ཉེས་བྱས་སོ། །ཉེས་མེད་ནི། ཤད་སྤང་
 མི་བྱེད་པའི་ཐབས་དེས་འདུལ་བར་འདོད་པ་དགོས་པའི་སྒོ་ནས་དང་། ལྷ་ཉྟེགས་
 ཅན་དང་། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་བཅས་པ་ཀུན་ཏུ་སྦྱོད་པས་ཤད་སྤང་བྱེད་ཏུ་འཇུག་
 འདོད་པ་དང་། ཤད་སྤང་བྱས་ནས་སྤར་འཁྲུགས་པ་སྦྱེ་བའི་འཐབ་ཀྲོལ་ཅན་དང་།
 ཤད་སྤང་བྱས་མ་བྱས་གང་ལའང་སེམས་མི་འགྱུར་བའི་བཟོད་པའི་ངང་ཚུལ་ཅན་
 དང་། ཤད་སྤང་མི་འདོད་པའམ་དེས་རོ་ཆ་བར་བྱེད་པ་སྦྱེ་ལཱ་ནི་ཡལ་གྱི་སྒོ་ནས་
 ཉེས་པ་མེད་པ་ལོ། །གཞན་གྱི་ཁྲོ་བའི་རྒྱན་མི་འཕྲོག་པ་ནི། པ་རྒྱལ་ཤད་གྱིས་འཆག་
 པ་སྦྱིང་། །ཞེས་ཏེ། ཚྱོད་པ་གང་ལ་པ་རྒྱལ་པོ་གཞན་གྱིས་རང་ལ་ཉེས་པ་བྱས་
 པ་དག་ཚོས་བཞིན་(༡༣༥བ)ཏུ་མཐུན་པར་ཤད་གྱིས་འཆགས་པའམ་ཤད་སྤང་བྱེད་
 ཀྱང་ཀུན་ནས་མནར་སེམས་དང་ལྷན་ཁྲིང་གཞན་ལ་འཆོ་བའི་མཐོ་འཚམ་པའི་
 བསམ་པས་ཤད་སྤང་མི་ལེན་པར་སྦྱིང་བར་བྱེད་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། སྤང་
 སེམས་མེད་ཀྱང་ལེན་མི་འདོད་པ་ཅམ་གྱིས་མི་ལེན་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པའི་
 ཉེས་བྱས་སོ། །ཉེས་མེད་ནི། ཤད་སྤང་མི་ལེན་པའི་ཐབས་དེ་འདུལ་བར་འདོད་པ་

ནི་དགོས་པའི་སྒོ་ནས་དང་། ཚས་བཞིན་མ་ཡིན་པ་མི་རིགས་པ་དང་མཐུན་པ་མ་
ཡིན་པ་ཚིག་ཅམ་གྱིས་ཤད་སྤྱད་བྱེད་པ་གཉིས་ནི་ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་ཉེས་པ་མེད་པའོ། །

གསུམ་པ་གཉེན་པོ་ལ་མི་གནས་པ་ནི། ཁྲོས་པའི་སེམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་ཅིས་
ཏེ། གཞན་ལ་ཁྲོས་ཤིང་འབྲུགས་པའི་བསམ་པ་དང་པོར་སྐྱེས་ཤིང་སེམས་དེ་ཉིད་
ཀྱི་རྒྱན་མི་གཏོང་བར་དེའི་རྗེས་སུ་འཇུག་ཅིང་འཛིན་ལ་ཉེས་པར་མི་ལྟ་ཞིང་གཉེན་
པོ་མི་བརྟེན་པས་བྱུང་བ་དང་དུ་ལེན་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཉེས་པའོ། །དེ་བས་ལ་
ཕྱིར་འབད་ཀྱང་མ་ལོག་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་པ་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་ཉེས་
བྱས་བཞི་ནི་བཟོད་པའི་མི་མཐུན་སྟོགས་ཀྱི་ཉེས་པའོ། །

བཞི་པ་བཙུན་འབྲུས་ཀྱི་མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་སྦྱོར་བ་དམན་
པ་ནི། བརྟེན་བཀུར་འདོད་ཕྱིར་འཁོར་ནམས་སྤྱད། །ཅིས་ཏེ། ལྷན་ལ་སོགས་པའི་
རིམ་གྱོ་སྟན་འདིངས་པ་ལས་སུ་མི་བཞོ་པོ་སོགས་ཀྱི་བརྟེན་བཀུར་འདོད་པའི་ཕྱིར་
དང་རྩལ་འབྲུལ་དུ་རེ་སོགས་ཟང་ཟིང་དང་བཅས་པའི་སེམས་ཀྱིས་འཁོར་ནམས་
སྤྱད་པར་བྱེད་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཉེས་པ་དང་ཟང་ཟིང་མེད་པའི་སེམས་ཀྱིས་
བསྐྱུས་པ་ན་རིམ་གྱོ་སོགས་བྱེད་པ་བདག་གིར་བྱེད་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་དོ། །འདི་
ལ། རྟེན་བཀུར་འདོད་ཕྱིར་ཞེས་པའང་ཡོད་དོ། །(༡༢༥ན)

གཉིས་པ་སྦྱོར་བ་མེད་པ་ནི། ལེ་ལེ་ལ་སོགས་སེལ་མི་བྱེད། །ཅིས་ཏེ། ལེ་ལེ་
དང་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་སྟོམ་ལས་སྐྱེས་ནས་དུས་མ་ཡིན་པ་མཚན་མོ་ཡང་གྲང་
ཐུན་མ་གཏོགས་པའི་ཆ་སྟོད་སྤྱད་ཀྱི་དུས་སུ་གཉིད་ཀྱི་བདེ་བ་དང་སྒྲོས་འབེབས་
པའམ་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ་བདག་གིར་བྱེད་ཅིང་སེལ་བར་མི་བྱེད་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་
གྱི་ཉེས་པའོ། །ཉེས་མེད་ནི། བརྟེན་མི་རུས་པ་དང་ལམ་བཟོད་པས་དུབ་པ་དང་
དེ་བས་ལ་ཕྱིར་འདུན་པ་སྤྱད་པ་སྤར་ལྟར་བྱས་པ་སྟེ་གསུམ་ནི་རྟེན་གྱི་སྒོ་ནས་ཉེས་
པ་མེད་པའོ། །

གསུམ་པ་བྱ་བ་ངན་པ་ལ་ཆགས་པ་ནི། །ཆགས་པས་བྲི་མོའི་གཏམ་ལ་

བཞེན། ཁྱེད་ཀྱི་ རྒྱལ་སྐོན་ཆོས་རྒྱལ་བྱང་མེད་དང་འདྲོད་པ་ལ་སོགས་འདྲེ་འཛིན་གཏམ་ལ་ཀུན་རྒྱ་ཆགས་པས་བྲེ་མོའི་གཏམ་ཉན་པ་འཕམ་སྒྲུབ་པ་ལ་བཞེན་ནས་རྒྱས་ཡོལ་བར་བྱེད་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། བརྗེད་པས་བྱེད་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པའི་ཉེས་བྱས་སོ། །རྒྱས་ཡོལ་བ་ནི་སྤྱོད་ལས་ཕྱི་རྩོད་ལས་སྤོང་རྒྱལ་བ་སོགས་སོ། ཉེས་མེད་ནི། ལ་རོལ་སྒྲུབ་ཞིང་འདུག་པ་དེའི་བར་དུན་པ་ལ་གནས་བཞིན་རྒྱ་ཅུང་ཟད་ཅམ་མཉན་པ་ནི་ཉན་མཁན་གྱི་སྒྲོ་ནས་དང་། ཡལ་མཚན་པ་འཕམ་དོ་མཚན་པའི་གཏམ་ལ་དྲི་བ་ཅམ་དང་ཚུར་ལ་ལན་འདེབས་པ་ཅམ་བྱེད་པ་ནི་གཏམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཉན་པ་དང་སྒྲུས་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་པའོ། །དེ་ལྟར་ཉེས་བྱས་གསུམ་ནི་བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་མི་མཐུན་སྟོགས་ཀྱི་ཉེས་པའོ། །

ལྷ་པ་བསམ་གཏན་གྱི་མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་སྦྱོར་བའི་ཉེས་པ་ནི། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དོན་མི་འཆོལ། ཁྱེད་ཀྱི་ སེམས་མཉམ་པར་འཛོག་པར་འདྲོད་པ་ལ་མནར་སེམས་དང་ང་རྒྱལ་(༡༢༥བ)ཀྱིས་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དོན་ལས་བརྒམས་པའི་གདམས་ངག་གཞན་ལས་མི་ཆོལ་ཞིང་གཞན་གྱིས་འཆད་པ་ནོད་རྒྱ་མི་འགོ་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། སྒྲོམ་ལས་དང་ལེ་ལོས་མི་ཆོལ་ཞིང་ནོད་རྒྱ་མི་འགོ་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པའི་ཉེས་བྱས་སོ། ཉེས་པ་མེད་ནི། བཞེན་མི་རྒྱས་པ་དང་གདམས་ངག་ལོག་པ་འབྱུང་དོགས་པ་དང་རང་མང་རྒྱ་སྒོས་པ་ཡིན་པས་མཉམ་པར་འཛོག་རྒྱས་པ་འཕམ་གདམས་ངག་གིས་གདམས་ངག་གི་བྱ་བ་བྱས་ཟིན་པ་གསུམ་ནི་ཉེན་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཉེས་པ་མེད་པའོ། །

གཉེས་པ་དངོས་གཞིའི་ཉེས་པར་ནི། བསམ་གཏན་སྐྱིབ་པ་སྤོང་མི་བྱེད། ཁྱེད་ཀྱི་ བསམ་གཏན་ལ་གཞགས་བྱེད་པའི་སྐྱིབ་པ་སྤོང་འགྱོད་གཅིག་རྒྱ་བྱས་པ་དང་གཞོད་སེམས་དང་གཞིང་སྒྲུགས་གཉིས་གཅིག་རྒྱ་བྱས་པ་དང་འདྲོད་པ་ལ་འདུན་པ་དང་ཐེ་ཆོས་སྟེ་ལྷ་པོ་གང་རུང་བྱུང་བ་དང་རྒྱ་ལེན་ཞིང་གཉིས་པས་སྤོང་བར་མི་བྱེད་ན་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཉེས་བྱས་སོ། ཉེས་མེད་ནི། དེ་སྤོང་བའི་སྦྱོར་འདུན་

པ་སྐྱེད་པ་སོགས་ལ་ཉེས་པ་མེད་པ་སྐར་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱེད་བུའི་སྐྱིབ་པ་དང་
དེ་དག་འབྲེན་པའི་རྒྱ་རོས་བཟུང་བ་དང་། རང་རང་གི་གཉེན་པོ་རི་ལྟ་བུས་སྦྱོང་
བ་དང་སྦྱོང་ལམ་རི་ལྟ་བུས་སྦྱོང་ཚུལ་རྣམས་ཤེས་པར་བྱས་ནས་དང་དུ་མི་ལེན་
ཅིང་མེལ་བ་ནི་རྒྱུ་རྒྱུ་འཛིན་གྱི་དུས་ཁོ་ནར་མི་གཟུང་གི་ཐམས་ཅད་དུ་གལ་ཆེ་
བར་གསུངས་ཏེ་ཞིབ་པར་གཞན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་རྗེས་ཀྱི་ཉེས་པ་ནི། བསམ་གཏན་རོ་ལ་ཡོན་ཏན་ལྟ། ཞེས་ཏེ། བསམ་
གཏན་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པའི་ཆོ་དཔེ་རོ་སྐྱེད་པ་སྟེ་དགའ་བདེ་སོགས་ལ་སྐྱེད་ཅིང་རོ་སྐྱེད་
པ་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་ལྟ་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཉེས་བྱས་སོ། །དེ་སྦྱོང་བའི་ལྱུང་འདུན་པ་
སྐྱེད་(ཀླུ་མ་)པ་སོགས་ལ་ཉེས་པ་མེད་པ་ནི་སྐར་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་ཉེས་བྱས་གསུམ་
ནི་བསམ་གཏན་གྱི་མི་མཐུན་སྟོགས་ཀྱི་ཉེས་པ་འོ། །

དུག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་གཉེས། དུལ་དམན་པ་དང་འབྲེལ་བ།
དུལ་མཆོག་དང་འབྲེལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་ལས། ཐེག་དམན་སྦྱོང་བ་ནི། ཉན་
ཐོས་ཐེག་པ་སྦྱོང་བར་བྱེད། ཅིས་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་ལྡན་པའི་ཆོས་ཐེག་
དམན་ལ་དགོས་ཀྱང་བྱང་མེས་ལ་མི་དགོས་སྟུང་དུ་འཛིན་པས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་
པའི་ཆོས་ཉན་པར་མི་བྱེད་ཆོག་དང་དོན་གཟུང་བར་མི་བྱ་ནན་ཏན་དུ་བསྐྱབ་པར་
མི་བྱ་སྟེ་དེ་དག་བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་དོ་ཞེས་རང་དེ་ལྟར་ལྟ་ཞིང་སྦྱོང་བར་བྱེད་
ལ་གཞན་ལའང་དེ་སྐད་སྒྲ་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཉེས་བྱས་སོ། །འདིར་ཐེག་དམན་
ལ་དགོས་སྟུང་དུ་འཛིན་པས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་གཏན་སྦྱོང་བ་མིན་ལ་སོ་སོར་སྦྱོང་
དུ་འདུག་པའི་ཆ་ལྟར་དང་ཡང་བྱུང་བར་ཆེ་བར་གསུངས་སོ། །

ཉེས་པར་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཆོན་ནི། ལུ་སྟེགས་ཀྱི་གཞུང་ལའང་བྱང་མེས་ཀྱིས་
སྟོབ་དགོས་ན་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་གསུང་རབ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་སྟོོས་ཅི་དགོས་པས་
སོ། །ཐེག་ཆེན་པས་སོ་སོར་གྱི་བཅས་པ་ལ་སྟོོབ་ཅི་དགོས་སྟུང་དུ་འཛིན་པ་ནི་ཆོས་
སྦྱོང་གི་ལས་སྐྱིབ་གསོག་པའི་གཡང་ས་ཆེན་པོ་ཡིན་ལ་བཅས་པ་འདི་ནི་དེ་ཉིད་

འགགས་པའི་གདམས་པ་མཆོག་གོ། ཉེས་མེད་ནི། ཐེག་ཆེན་པ་གང་མཐའ་གཅིག་
 ཏུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལྟར་ལེན་པའི་འདུན་པ་བསྒྲིག་ནས་ཐེག་ཆེན་ལ་བདུན་པར་
 བྱ་བ་དེ་ཕྱིར་ཡིན་ན་ཉེན་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཉེས་པ་མེད་པའོ། །

མཐའ་གཅིག་ཏུ་དེ་ལ་བཙོན་པའི་ཉེས་པ་ནི། རང་རྒྱལ་ཡོད་བཞིན་དེ་ལ་
 བཙོན། །(༡༢༡བ)ཞེས་ཏེ། རང་རྒྱལ་བྱང་ལེན་གྱི་ཐེ་སྟོན་ལ་བཙོན་པར་བྱར་ཡོད་
 བཞིན་ཏུ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་ཏུ་ཡལ་བར་བོར་ནས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེ་སྟོན་
 དེ་ཉིད་ལ་བཙོན་པར་བྱེད་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཉེས་བྱས་སོ། །དེས་ན་ཐེག་ཆེན་
 ལ་བཙོན་པ་མི་འདོར་བའི་རང་ནས་ཐེག་དམན་གྱི་ཐེ་སྟོན་ལ་སྒྲོབ་དགོས་སོ། །ཟུ་
 རྟེགས་ཀྱི་གཞུང་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བཙོན་པའི་ཉེས་པ་ནི། བཙོན་མིན་སྤྱོད་ལ་
 བསྟན་བཅོས་བཙོན། ཞེས་ཏེ། སངས་རྒྱལ་གྱི་གསུང་རབ་ལ་བཙོན་པར་བྱར་ཡོད་
 བཞིན་ཏུ་དེ་ལ་མི་བཙོན་པར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བཙོན་བྱ་མིན་པ་སྤྱོད་ལ་ཟུ་རྟེགས་
 པའི་རྟོག་གི་དང་སྤྱི་བསྟན་བཅོས་ལ་བཙོན་པར་བྱེད་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཉེས་
 བྱས་སོ། ཉེས་མེད་ནི། བྱིན་ཏུ་ཡིད་གཞུངས་པ་དང་ཐོབས་རྒྱུན་པ་དང་ཡུན་རིང་
 ཏུ་མི་བརྟེན་པར་རུས་པ་དང་དོན་ལེན་པ་དང་རྟོགས་པར་བྱེད་རུས་པ་དང་སངས་
 རྒྱལ་གྱི་གསུང་རབ་ལ་རིགས་པས་རྟོགས་པ་དང་ལྟན་པས་སྒོ་མི་འཕྱུར་བ་དང་ལྟན་
 ཏེ་སྤྱོད་ལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་ལས་ཉེས་འཕྱུར་གྱིས་ཉིན་ཞག་གཅིག་བཞིན་ཏུ་སངས་
 རྒྱལ་གྱི་གསུང་རབ་ལ་བཙོན་པར་བྱེད་ན་སྤྱོད་ལ་གྱི་གཞུང་ལ་བཙོན་པ་ལ་ཉེས་པ་
 མེད་དོ། །ཡིད་གཞུངས་པ་ནི་རུས་སྤྱང་རུས་ཀྱང་རུན་རུས་པ་དང་ཐོབས་རྒྱུན་པ་ན་
 ལྟར་བར་ལོབས་པ་དང་། དོན་ལེན་པ་ནི་སྒོ་རྒྱ་བ་དང་དོན་རྟོགས་པར་རུས་པ་
 ནི་ཤེས་རབ་གསལ་བ་དང་གསུང་རབ་རིགས་པས་རྟོགས་པ་ན་ལྟན་ཅིག་སྤྱིས་པའི་
 ཤེས་རབ་ཆེ་བ་ལ་བཤད་དེ།

དགའ་བཞིན་ཏུ་ཟུ་རྟེགས་ཀྱི་གཞུང་ལ་བཙོན་པའི་ཉེས་པ་ནི། བཙོན་པར་
 བྱས་ཀྱང་དེ་ལ་དགའ། ཞེས་ཏེ། སྤར་བཤད་པ་ལྟ་བུའི་རྒྱལ་དང་མི་འགལ་བར་

ཕྱི་རོལ་པ་འི་བསྟན་བཅོས་ལ་དགོས་པ་འི་དམངས་གིས་བཙོན་པར་བྱས་(༡༩༥༩)ཀྱང་
དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ན་སྤྲོན་ཆོ་བ་ལ་བསྟན་པ་ལྟར་མི་འདོད་བཞིན་དུ་འཇུག་དགོས་པ་
ལས་དེ་ལྟར་མི་བྱེད་པར་དང་པོར་མངོན་དགའ་བའི་ཚུལ་དང་བར་དུ་དེས་དགའ་
བར་འཛིན་པ་དང་ཐ་མར་རངས་པ་བྱེད་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཉེས་བྱས་སོ། །དེས་
ན་མི་འདོད་བཞིན་དུ་དགོས་པ་འི་དབང་གིས་འཇུག་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་ཡུལ་མཆོག་དང་འབྲེལ་བ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ཤེས་རབ་གྱི་ཡུལ་
སྤྱོད་བ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྤྱོད་བར་བྱེད། ཅིས་ཏེ། རང་གི་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་
དམ་གཞན་གྱི་ཁ་ཕྱིར་ཞུགས་པ་འི་དབང་གིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྡེ་སྤྱོད་ལས་དེ་ཁོ་
ན་འི་དོན་ཟབ་མོའམ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་གྱི་མཐུ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལས་བརྩམས་ཏེ་
བསྟན་པ་འི་ཟབ་རྒྱས་གྱི་སྟོགས་གང་རུང་གཅིག་ལ་འདི་དག་བརྗོད་བྱ་དམན་པ་འཕམ་
ཡེ་ཤེས་གྱི་རྟེན་མིན་པས་དོན་དང་ལྡན་པ་མིན་ཞེས་དང་། རྗོད་བྱེད་དམན་པ་འཕམ་
བསོད་ནམས་གྱི་རྟེན་མིན་པས་ཆོས་དང་ལྡན་པ་མིན་ཞེས་དང་། བྱེད་པོ་དམན་པས་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་བ་མིན་ཞེས་དང་། དེ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་ན་སེམས་ཅན་
གྱི་བན་བདེར་འགྱུར་བ་མིན་ནོ་ཞེས་སྐར་བ་འདེབས་ཚུལ་བཞི་པོ་ཐམས་ཅད་དམ་
གང་རུང་གིས་སྐར་བ་འདེབས་པ་འི་ཆོག་སྤྲོ་ཞིང་སྤྱོད་བར་བྱེད་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་
གྱི་ཉེས་བྱས་སོ། །འདིར་ཆོས་སྤྱོད་ལས་སེམས་བསྐྱང་ཚུལ་བྱང་ཚུབ་གཞུང་ལམ་ལས་
འདི་ལྟར་གསུངས་ཏེ། ཟབ་ཅིང་མཆོག་དུ་ཟབ་པའི་གནས་དག་ཐོབ་ནས་སེམས་
མ་མོས་ན་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔས་དད་པ་དང་གཡོ་མེད་པས་འདི་ལྟར་བདག་ནི་
ལོང་བར་གྱུར་ཏེ་ཟག་པ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་གྱི་མིག་མེད་པ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་སྤྱོད་གྱིས་རྗེས་སུ་སྤྱོད་པར་ཟད་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དོན་(༡༩༦༠)གཞན་
ལ་དགོངས་ཏེ་གསུངས་པ་སྤྱང་བ་ནི་བདག་གི་བྱ་བའི་ཆ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཡང་དག་
པར་བསྐབ་པར་བྱའོ། །བྱང་སེམས་གྱིས་དེ་ལྟར་བདག་ནི་མི་ཤེས་པར་བརྟེན་ལ་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་ཆོས་དེ་དག་ལ་སྒྲིག་དུ་མ་གྱུར་པར་ཡང་དག་པར་ལྟ་

ན་དེ་ལྟ་ན་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །མོས་པ་མ་སྐྱེས་སུ་ཟིན་ཀྱང་སྐར་བ་
མི་འདེབས་ན་ཉེས་པ་མེད་དོ། །མདོ་མེད་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། །ཡིད་ཀྱི་ཉེས་པའི་རང་
བཞིན་གཏུག་པ་སྟེ། །མི་རིགས་པ་ཡི་གཟུགས་ལའང་མི་རིགས་ན། །ཐེ་ཚོམ་བ་བའི་
ཚོས་ལ་སྒྲོས་ཅི་དགོས། །དེ་ཕྱིར་བཏང་སྒྲོམས་བཞག་ན་ཉེས་པ་མེད། །ཅེས་དང་།
རིན་ཆེན་ཤེང་བ་ལས་ཀྱང་། །དེ་བཞིན་གཤེགས་དགོངས་གསུངས་པ་རྣམས། །ཤེས་
པར་སྒྲ་མིན་དེ་ཡི་ཕྱིར། །ཐེག་གཅིག་ཐེག་པ་གསུམ་གསུངས་པ། །བཏང་སྒྲོམས་ཀྱིས་
ནི་བདག་བསུང་བ། །བཏང་སྒྲོམས་ཀྱིས་ནི་ཕྱིག་མི་འཕྱུར། །སྤང་བས་ཕྱིག་འཕྱུར་
དགེ་མི་འཕྱུར། །ཞེས་གསུངས་པས་ལས་དང་པོ་བས་ཐམས་ཅད་ལ་སྟོ་དང་མཐུན་
པའི་མོས་པ་ཐོབ་པར་དཀའ་བས་མོས་པར་མ་རུས་ཀྱང་བཏང་སྒྲོམས་སུ་བཞག་ན་
ཉེས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་སོ།

གཉིས་པ་འབྲས་བུ་ལ་ལོག་པར་སྐྱབ་པ་ནི། །བདག་ལ་བསྟོད་ཅིང་གཞན་ལ་
སྟོད། །ཅེས་ཏེ། །ར་རྒྱལ་དང་ཁོང་ཁྱོད་སེམས་ཀྱིས་བདག་ལ་བསྟོད་ཅིང་གཞན་ལ་
སྟོད་པར་བྱེད་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཉེས་བྱས་སོ། །འདི་བདག་བསྟོད་གཞན་སྟོད་
ཀྱི་ཕམ་པ་དང་མི་འདྲ་སྟེ་ཕམ་པ་ལ་རྟེན་བཀུར་ལ་ཆགས་པ་དགོས་ཤིང་འདི་ལ་
ར་རྒྱལ་ཅོམ་གྱིས་ཀྱང་ཚོག་པས་ཀྱན་སྟོང་མི་འདྲ་བས་སོ། །ཉེས་མེད་ནི། །བརྟན་
པ་གནས་པར་བྱ་བྱིར་སྐྱེགས་ཅན་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་རུས་དང་། །ཐབས་དེས་
གཞན་འདུལ་བར་(༡༥/ན)འདོད་པ་དང་། །གཞན་མ་དད་པ་རྣམས་དད་པར་བྱ་
བའམ་དད་པ་རྣམས་འབེལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བྱེད་པ་གསུམ་ནི་དགོས་པའི་སྟོན་ནས་
ཉེས་པ་མེད་པའོ། །

གསུམ་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྒྱ་ལས་ཉམས་པ་ལ་གཉིས་ལས། །ཐོས་པ་ལ་མི་འཇུག་
པ་ནི། །ཚོས་ཀྱི་དོན་རུ་འགོ་མི་བྱེད། །ཅེས་ཏེ། །གཞན་ཚོས་འཆད་པ་དང་ཚོས་ཀྱི་
འབེལ་གཏམ་གཞན་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ན་ར་རྒྱལ་དང་མནར་སེམས་དང་ཁོང་
ཁྱོད་མཉམ་པར་བྱ་བའི་དོན་རུ་འགོ་བར་མི་བྱེད་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། །སྟོམ་

ལས་དང་ལེ་ལོས་མི་འགྲོ་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པའི་ཉེས་བྱས་སོ། ཉེས་མེད་ནི།
 ཆོས་འཆད་པ་སོགས་མ་ཆོར་བ་དང་། ར་སྟེ་མི་རུས་པ་དང་། ལོག་པར་སྟོན་ཏུ་
 དོགས་པ་དང་། དེ་ཡང་ཡང་ཐོས་ཤིང་ཤེས་ཟིན་པ་དང་། མང་ཏུ་ཐོས་པ་ཐོས་
 པ་འཛིན་པ་ཐོས་པ་བསགས་པ་ཡིན་པ་དང་། དེ་གསུམ་ནི་ཐོས་པ་ཤེས་པ་རྒྱགས་པ་
 གསུམ་གྱི་དོན་ནོ། །མཆན། ཉན་ཏུ་ཉིང་ངེ་འཛིན་སྟབས་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཤིན་ཏུ་
 རུལ་བས་ཐོས་བསམ་སྟོན་གསུམ་ལ་སྟོ་ཞན་པ་སྟེ་བརྟན་ནི་རྟེན་གྱི་སྟོ་ནས་དང་།
 རང་ལ་ཆོས་སྟེ་གཞན་གྱི་སེམས་མི་དགའ་བ་བསྐྱར་བ་ནི་དགོངས་པའི་སྟོ་ནས་ཉེས་
 པ་མེད་པའོ། །

ཐོས་པའི་ཡུལ་ལ་ལོག་པར་སྟབས་པ་ནི། དེ་ལ་སྟོན་དང་ཡི་གེར་རྟོན། ཞེས་
 ཏེ། རང་ལ་ཆོས་སྟེ་བ་དེ་ལ་བསམ་བཞིན་ཏུ་བྱང་ཏུ་གསོད་པ་སྟེ་སྟོང་ནས་བཤེས་
 གཉེན་དང་སྟོན་པའི་འདུ་ཤེས་མི་སྟེད་པ་དང་། ཡུས་ཀྱིས་བཀྱར་སྟེ་མི་བྱེད་ལ་ངག་
 གིས་འབྲུ་ཞིང་ཆོག་སྟབས་ཐོས་སྟོན་ཅིང་བསྟོང་བར་བྱེད་པ་དང་། ཆོག་འབྲུའམ་ཡི་
 གེ་ལེགས་པ་ལ་ཆེས་ཆེར་བྱེད་པས་དེ་ལ་རྟོན་པའམ་ཡིད་ཆེས་སྟེད་གྱི་དོན་ལ་ཆེས་
 ཆེར་མི་བྱེད་པས་དེ་ལ་མི་རྟོན་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཉེས་པ་སྟེ། བདོར་ན་(༡༣༥)
 ཆོག་ལེགས་ན་དོན་མི་ལེགས་ཀྱང་དེ་ལ་གནས་ལ་ཆོག་མི་ལེགས་ན་དོན་ལེགས་ཀྱང་
 དེ་ལ་མི་གནས་པའོ། །དེ་ལྟར་ཉེས་བྱས་བརྒྱད་ནི་ཤེས་རབ་གྱི་མི་མཐུན་སྟོགས་ཏེ།
 འདི་ཡན་གྱི་ཉེས་བྱས་སོ་བཞིའམ་སོ་གསུམ་སོ་ནི་དགེ་བའི་ཆོས་རྒྱད་གྱི་ཕྱིན་བྱག་
 གི་མི་མཐུན་སྟོགས་གྱི་ཉེས་པའོ། །

གཉིས་པ་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་གྱི་མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་གཉིས། དོན་བྱ་བའི་
 ཡུལ་སྟེ་དང་འབྲེལ་བ། བྱེ་བྲག་དང་འབྲེལ་བའོ། །དང་སོ་ལ་གཉིས་ལས། དང་
 སོ་དོན་མི་སྟབས་པ་ནི། དགོས་པའི་སྟོགས་སུ་འགྲོ་མི་བྱེད། ཅིས་ཏེ། བྱ་བ་གཏན་
 ལ་འབེབས་པ་དང་། ལམ་ཏུ་འགྲོ་ཞིང་འོངས་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་ཐ་སྟོན་
 ལ་སྦྱར་བ་དང་། ལས་ཀྱི་མཐའ་ལ་སྦྱར་བ་དང་། འོངས་སྦྱོང་སྦྱང་བ་དང་། བྱེ་

བ་བསྟུམ་པ་དང་། དགའ་ལྷོན་དང་། བསོད་ནམས་བྱེད་པ་སྟེ་བརྒྱད་གང་རུང་
ལ་གཞན་གྱི་དགོས་པའི་དོན་སྦྱབ་པའི་གྲགས་སུ་འགྲོ་དགོས་པ་ལས་མཛར་སེམས་
དང་ཁོང་ཁྱིའི་དབང་གིས་གྲགས་བྱེད་དུ་འགྲོ་བར་མི་བྱེད་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་།
སྟོམ་ལས་དང་ལེ་ལོས་མི་འགྲོ་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པའི་ཉེས་བྱས་སོ། །དེ་ལྟར་
དོན་བརྒྱད་ལས།

དང་པོ་ནི་བྱ་བ་ངེས་པར་འཛིན་པའི་གྲགས་བྱེད་པ་དང་། གཉིས་པ་ནི་ཕྱི་
བཞིན་འབྲང་བ་མེད་པ་དང་སྟོར་བའི་འགྲོ་ན་འགྲོ་འངས་སོགས་ལ་སྐྱེལ་བསུ་ལྷ་
བྱ་ལ་ལམས་གྲགས་བྱེད་པ་དང་། གསུམ་པ་ནི་ཡུལ་སོ་སོའི་སྐད་ཀྱི་ཐ་སྙད་མི་གེས་པ་
ལ་དེ་སྟོབ་པ་དང་། བཞི་པ་ནི་ཁ་ན་ཁ་ཐོ་བ་མེད་པའི་ཁིང་ལས་སོགས་ཀྱི་ཐབས་
སྟོན་པ་དང་། ལྷ་པ་ནི་རྒྱན་པོ་སོགས་ཀྱིས་ཡོངས་སྟོང་མི་འཁྱེར་བའི་ཐབས་སྟོན་
པ་དང་། རྒྱག་པ་ནི་འཁོན་པ་བསྟུམ་པ་དང་། བརྟན་པ་ནི་རྟུག་སམ་ཉི་(༡༩༠ན)མ་
ངེས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་གྲགས་བྱེད་པ་དང་། བརྒྱད་པ་ནི་རྟུག་ངེས་པ་
མེད་པར་བསོད་ནམས་ཚུམ་པའི་གྲགས་བྱེད་པའོ། །ཉེས་མེད་ནི། ན་སྟེ་མི་རྩལ་པ་
དང་སྤར་གཞན་ལ་ཁས་བླངས་པ་དང་རུས་པ་གཞན་ལ་བཅོས་པ་དེ་བས་ཆེས་ལྷག་
པའི་དགེ་ལ་བཙོན་པ་དང་ཡིད་རྒྱལ་ཁིང་ཡུང་འཕོགས་མི་མཁས་པ་སྟེ་ལྷ་ནི་རྟེན་
ཀྱི་སྟོན་ནས་དང་། གནོད་པ་དང་ལྷན་པ་འཕམ་ཆོས་མིན་རིགས་པའི་བྱ་བ་སྟེ་གཅིག་
ནི་བྱ་བའི་སྟོན་ནས་དང་། གྲགས་རང་གིས་འཆོལ་རུས་པ་འཕམ་མགོན་དང་རྟེན་ཡོད་
པ་སྟེ་གཅིག་ནི་ཡུལ་གྱི་སྟོན་ནས་དང་། ཐབས་དེས་འདུལ་བར་འདོད་པ་དང་གཞན་
མང་པོའི་མཛར་སེམས་སྤང་བ་དང་དགེ་འདུན་གྱི་ནང་གྲིམས་བསྟུང་བ་སྟེ་གསུམ་
ནི་དགོས་པའི་སྟོན་ནས་གྲགས་མ་བྱས་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་པའོ། །གཉིས་པ་གནོད་པ་
མི་སེལ་བ་ལ་གཉིས། རྒྱག་བསུལ་མི་སེལ་བ། རྒྱག་བསུལ་གྱི་རྒྱ་མི་སེལ་བའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། རྒྱག་བསུལ་བྱེ་བྲག་པ་མི་སེལ་བ་ནི། ཁྱད་པའི་རིམ་
གྲོ་བྱ་བ་སྟོང་། ཁྱེས་ཏེ། བྱད་ཀྱིས་ཐེབས་པ་དང་འབྲད་པ་ན་མཛར་སེམས་དང་

ཁོང་ཁྱོས་དེ་ལ་ནད་གཡོགས་ལ་སོགས་པའི་རིམ་གྱི་དང་བསྟེན་བཀུར་བྱ་བ་སྤོང་བ་
 གི་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། རྟོམ་ལས་དང་ལེ་ལོས་སྤོང་བ་གི་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་
 པའི་ཉེས་བྱས་སོ། ཉེས་མེད་ནི། བ་སྟེ་མི་རྩལ་པ་དང་། རྩལ་པ་ནད་པའི་ཡིད་
 དང་མཐུན་པ་ལ་བཅོལ་མ་དང་། ཤེས་རབ་ཆེས་རྒྱལ་བས་ཆོས་སྟོན་པ་ལེགས་པར་
 འཇིན་པ་མ་ཉམ་པར་འཇོག་པ་གསུམ་མི་རྩལ་པ་དང་། སྤར་གཞན་ལ་ལས་སྒྲངས་
 པ་སྟེ་བཞི་ནི་རྟེན་གྱི་སྟོན་ནས་དང་། ཁན་པ་མགོན་དང་རྟེན་ཡོད་པ་དང་རང་གིས་
 རང་གཡོག་རྩལ་པ་དང་ནད་(༡༣༠བ)ཡུན་རིང་བས་ཐེབས་པ་སོས་ཅམ་རྩ་འདུག་
 པ་སྟེ་གསུམ་ནི་ཡུལ་གྱི་སྟོན་ནས་དང་། དགེ་སྤྱོད་སྒྲུ་ཆེན་ལ་བཅོན་པའི་བར་ཆད་
 རྩ་འཕྱར་བ་བསྐྱར་བ་གི་དགོས་པའི་སྟོན་ནས་ཉེས་པ་མེད་པའོ། རྩལ་བསྐྱལ་སྤྱི་མི་
 སེལ་བ་ནི། རྩལ་བསྐྱལ་སེལ་བར་མི་བྱེད་པ། ཞེས་ཏེ། ཡོང་བ་དང་། འོན་པ་
 དང་། ཡན་ལག་མེད་པ་དང་། ལམ་གྱིས་ངལ་བ་དང་། སྤྱིབ་པ་ལྟའི་རྩལ་བསྐྱལ་
 བ་དང་། གཞོད་སེམས་སོགས་རྣམ་རྟོག་གིས་ཀྱང་ནས་དཀྱིས་པའི་རྩལ་བསྐྱལ་
 དང་། གཞན་གྱིས་སྤྲོད་བབ་པའི་རྩལ་བསྐྱལ་ཏེ་རྩལ་བསྐྱལ་བརྟན་གང་རུང་གིས་
 བོན་པ་དང་འབྲད་པ་ན་རང་གིས་རྩལ་བཞིན་རྩ་དེ་སེལ་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་མི་
 བྱེད་པའོ། འདིའི་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་མིན་དང་ལྷུང་མེད་གྱི་ཚུལ་ནི་སྤྲ་མ་ནད་
 པ་ལ་བཤད་པ་དང་འདྲའོ། རྩལ་བསྐྱལ་སེལ་ཚུལ་ནི། རིམ་པ་བཞིན་རྩ་འདྲོད་
 པའི་གནས་སུ་བྱིན་པར་བྱེད་པའི་ལམ་སྟོན་པ་དང་སྒྲུང་དོར་གྱི་གནས་ལག་བརྟེན་
 སྟོན་པ་དང་རང་ལྟས་སམ་བཞོན་པས་འདྲོད་པའི་གནས་སུ་སྤྱེལ་བ་དང་གནས་
 དང་ཟས་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པས་ལྟས་མཉེ་བ་དང་སྤྱིབ་པ་སེལ་བའི་གདམས་ངག་
 སྟོན་པ་དང་རྣམ་རྟོག་གང་ཤས་ཆེ་བའི་གཉེན་པོའི་ཆོས་སྟོན་པ་དང་འཐབ་པ་ལ་
 རྒྱལ་པམ་འོང་བ་འཇིག་རྟེན་གྱི་རིགས་པ་སྟོན་པའམ་བདག་མེད་པ་སོགས་འཇིག་
 རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་བསྟན་པ་སེལ་བའོ། །

གཉེས་པ་རྩལ་བསྐྱལ་གྱི་རྒྱ་མི་སེལ་བ་ནི། བག་མེད་པ་ལ་རིགས་མི་སྟོན། ཞེས་

ཏེ། ཆོ་འདི་ཕྱི་དོན་ལ་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པར་ལོག་པར་སྒྱུད་པ་བག་མེད་པའི་
 སེམས་ཅན་མཛོད་བ་ན་དེ་ལ་མནར་སེམས་དང་ཁོང་ཁྱིའི་དབང་གིས་དེ་བརྒྱུག་
 ཐབས་ཀྱི་རིགས་པ་དང་རི་ལྟར་འཆོམས་པའི་ཚུལ་(༡༥༡)མི་སྟོན་ན་ཉོན་མོངས་
 ཅན་དང་། སྟོམས་ལས་དང་ལེ་ལོས་མི་སྟོན་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པའི་ཉེས་
 བྱས་སོ། ཉེས་མེད་ནི། རང་གིས་སྟོན་ཚུལ་མི་ཤེས་པས་མི་རྩལ་པ་དང་གཞན་
 སྟོན་རྩལ་པ་ལ་བཅོལ་བ་སྟེ་གཉིས་ནི་རྟེན་གྱི་སྟོན་ན་དང་། ས་རོལ་པོ་རང་ཉིད་
 ཀྱིས་འཆོས་རྩལ་པ་དང་། བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཟིན་པ་དང་། རང་ལ་མནར་སེམས་
 དང་ལྷན་ཞིང་བཀའ་སློ་མི་བདེ་བས་ལོག་པར་འཛིན་པ་དང་། རིགས་པ་སྟོན་
 པ་ལ་དགའ་ཞིང་གུས་པ་མེད་པས་དཔྱ་ཚོད་རྩ་ཁྱར་པ་སྟེ་བཞི་ནི་ཡུལ་གྱི་སྟོན་ན་
 དང་། མི་སྟོན་པའི་ཐབས་དེས་འདུལ་བར་འདོད་པ་ནི་དགོས་པའི་སྟོན་ན་ཉེས་
 པ་མེད་པའོ། གཉིས་པ་དོན་བྱ་བའི་ཡུལ་བྱེ་བྲག་དང་འབྲེལ་བ་ལ་གཉིས། བན་
 མི་འདོགས་པ། ཆར་མི་བཅོད་པའོ།

དང་པོ་ལ་རྩག་ལས། བན་བཏགས་པ་ལ་ལོག་པར་སྒྲུབ་པ་ནི། བྱས་ལ་ལན་
 རྩ་ཕན་མི་འདོགས། ཁྲིས་ཏེ། རང་ལ་ཕན་འདོགས་པར་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་དེ་
 དག་ལ་ལན་རྩ་ཕན་འདོགས་བྱེད་མི་འདོད་པས་བྱས་པ་མི་གཙོ་ཞིང་བན་བཏགས་
 པ་མི་དྲན་པས་བྱས་པ་མི་ཆོར་ཏེ་མནར་སེམས་ཀྱིས་དེ་བས་ཆེ་བའམ་མ་རྩལ་ན་
 མཉམ་པ་འམ་ཐ་ན་རྒྱུད་ཀྱིས་མཐུན་པའི་ཕན་ལན་མི་འདོགས་ན་ཉོན་མོངས་པ་
 ཅན་དང་། སྟོམ་ལས་དང་ལེ་ལོས་ཕན་ལན་མི་འདོགས་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་
 པའི་ཉེས་བྱས་སོ། ཉེས་མེད་ནི། ཕན་ལན་བྱ་སྟུམ་པས་བསྐྱེམས་ཀྱང་མ་རྩལ་པ་ནི་
 རྟེན་གྱི་སྟོན་ན་དང་། ཐབས་དེས་འདུལ་བར་འདོད་པ་ནི་དགོས་པའི་སྟོན་ན་དང་།
 ས་རོལ་པོས་ཕན་ལན་བྱེད་པ་དེ་མི་འདོད་པ་ནི་ཡུལ་གྱི་སྟོན་ན་ཉེས་པ་མེད་པའོ། །

ཡིད་མི་བདེ་བ་ལ་ལོག་པར་(༡༥༢)སྒྲུབ་པ་ནི། གཞན་གྱི་ལྷ་དན་སེལ་མི་
 བྱེད། ཁྲིས་ཏེ། ཉེ་རྩ་དང་བྲལ་བ་དང་ལོངས་སྒྱུད་དང་བྲལ་བ་ལས་ཁྱར་པའི་

གང་ཟག་གཞན་གྱི་ཕྱ་ངན་རང་གིས་བསལ་བར་འོས་པ་མཉན་སེམས་གིས་སེལ་
བར་མི་བྱེད་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། སྟོམ་ལས་དང་ལེ་ལོས་མི་བྱེད་ན་ཉོན་མོངས་
ཅན་མིན་པའི་ཉེས་བྱས་སོ། ཉེས་མེད་ནི། བོང་དུ། དཀོས་པའི་གྲགས་སུ་འགྲོ་མི་
བྱེད། ཅས་པའི་སྐབས་དང་འདྲའོ། ཕྱ་ངན་གྱི་ནམ་དབྱེ་ནི། སྦྱིད་པའི་རྒྱར་གྱུར་
པའི་གཉེན་པ་མ་གྱི་བ། ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་དང་འབྲས་སུ་འགྲེན་ཆུང་མ་གྱི་
སྐྱེས་ཀྱི་བ། རག་ཉན་པའི་གཉེན་སྦྲོ་དང་ལས་བྱེད་པ་དང་ཞོ་ཤས་འཆོ་བ་གྱི་
བ། སན་འདོགས་པ་དང་བྱམས་པའི་གཉེན་མཛའ་བཤེས་དང་གྲོས་གྲགས་དང་
ཉེ་དུ་གཞན་དང་རྒྱན་རབས་གྱི་བ། སན་པ་སྟོན་པའི་གཉེན་མཁན་སྟོབ་དང་ལྷ་
མ་ལྟ་བུ་ཆོངས་པ་མཆོངས་པར་སྦྱོད་པ་གྱི་བའི་ཕྱ་ངན་ནམས་ནི་གཉེན་དང་བལ་
པའི་ཕྱ་ངན་དང་། ཡོངས་སྦྱོད་རྒྱལ་པོ་དང་ཆོམ་རྒྱན་གྱིས་སྐྱེས་པ་མེས་ཆོག་པ་
རྒྱས་འཕྱར་བ་ལྟ་བུ་གཞན་དང་བྱན་མོང་བ་དང་། ཡོངས་སྦྱོད་གཏེར་དུ་སྦྱེད་པ་
མ་ལེགས་པས་ཆུད་ཐོས་པ་དང་། རྒྱབ་པའི་ལས་ལ་ནན་ཏན་ལེགས་པར་མ་བྱས་
པས་མ་བྱངས་པར་གྱུར་པ་དང་། བཏོ་སྐལ་ལ་སྦྱོད་པ་མི་མཛའ་བ་ནམས་གིས་
འཕྱོར་བ་དང་། བྱིས་དུ་འབྱིས་གྱི་ཕྱང་ཁྲོལ་བྱང་བ་ནམས་ནི་ཡོངས་སྦྱོད་ལས་བྱང་
པའི་ཕྱ་ངན་ནོ། །དེ་དག་སེལ་བྱེད་ནི། མི་རྟག་པའི་གཏམ་སྟོན་པ་ལ་སྐྱེས་པའི་
སྟོན་སེལ་བར་བྱེད་པའོ། །

བཀྱེན་པ་ལ་ལོག་པར་སྒྲུབ་པ་ནི། རྟོར་འདོད་པ་ལ་སྦྱིན་མི་བྱེད། །ཅེས་ཏེ།
ཟས་སྟོམ་དང་རྟོར་སྐྱེས་ངེས་པར་འདོད་(༡༣༩ན)པ་རིགས་པ་དང་ལྷན་པའི་སྦྱོང་
བ་པོས་བསམ་པ་ཐག་པས་སྦྱོང་བ་ལ་ཡོ་བྱད་དེ་དག་མཉན་སེམས་དང་ཁོང་ཁྲོས་
སྦྱིན་པར་མི་བྱེད་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། སྟོམ་ལས་དང་ལེ་ལོ་དང་བག་མེད་
པས་མ་བྱིན་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པའི་ཉེས་བྱས་སོ། ཉེས་མེད་ནི། རང་ལ་
ཡོངས་སྦྱོད་དེ་དག་མེད་པ་ནི་རྟོན་གྱི་སྟོན་དང་། ཆོ་འདིའམ་ཕྱི་མར་སྦྱོན་སྦྱོང་
པའི་བྱང་བ་མ་ཡིན་པ་དང་ཕ་རོལ་པོ་ལ་མི་འཕྲོད་པའི་རྩས་ཏེ་གཉེས་ནི་དངོས་

པོའི་སྒྲོ་ནས་དང་། ཐབས་དེས་འདུལ་བར་འདོད་པ་དང་དེ་ལ་བྱིན་ན་ཀླུལ་པོ་ལ་
གཞོད་པར་འཕྱར་བ་བསྟར་བ་དང་དགེ་འདུན་གྱི་ནང་གི་མས་བསྟར་བ་སྟེ་གསུམ་
ནི་དགོས་པའི་སྒྲོ་ནས་ཉེས་པ་མེད་པའོ། །

རང་གི་འཁོར་ལ་ལོག་པར་སྐྱབ་པ་ནི། འཁོར་ནམས་ཀྱི་ནི་དོན་མི་བྱེད། ཁྱེས་
ཏེ། འཁོར་བསྟན་པ་ལ་མནར་སེམས་གྱིས་དུས་སུ་གདམས་ངག་མི་འདོམས་ཤིང་
རྗེས་སུ་མི་སྟོན་པ་དང་མོངས་པ་དག་གི་ཕྱིར་བྱས་ཟེ་དང་བྱིས་བདག་དད་པ་ཅན་
ནམས་ལས་བྱས་གོས་གནས་མལ་ལ་སོགས་པའི་ཡོ་བྱད་ནམས་ཆོས་བཞིན་དུ་མི་
ཆོལ་བ་སྟེ་ཆོས་དང་བྱང་བྱིང་གཉིས་ཀའི་སྒྲོ་ནས་དེ་ནམས་ཀྱི་ནི་དོན་བྱ་འོས་པ་
མི་བྱེད་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། སྟོན་ལས་དང་ལེ་ལོ་དང་བག་མེད་གྱིས་ཆོས་མི་
སྟོན་པ་དང་ཡོ་བྱད་མི་ཆོལ་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པའི་ཉེས་བྱས་སོ། ཉེས་མེད་
ནི། བ་སྟེ་སྦྱར་མི་བཟོད་པ་དང་རུས་པ་གཞན་ལ་བཅོལ་བ་གཉིས་ནི་རྟེན་གྱི་སྒྲོ་ནས་
དང་། ཐབས་དེས་འདུལ་བར་འདོད་པ་དང་དགེ་འདུན་གྱི་ནང་གི་མས་བསྟར་བ་
གཉིས་ནི་དགོས་པའི་སྒྲོ་ནས་དང་། འཁོར་བསྟན་ནམས་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པའམ་
རང་ཉིད་ཆོས་གོས་སོགས་ཆོལ་རུས་(༡༩༩བ)པར་སྐུལ་པ་དང་། གདམས་ངག་གི་བྱ་
བ་བྱས་ཟིན་པ་དང་སྟོན་སུ་སྟེགས་ཅན་ཡིན་པ་ལས་ཆོས་རྒྱར་འོང་ལ་དེའང་ཆོས་
གྱིས་འདུལ་བའི་སྐལ་བ་མེད་པ་སྟེ་གསུམ་ནི་ཡུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཉེས་པ་མེད་པའོ། །

མཐུན་པར་བྱ་བ་ལ་ལོག་པར་སྐྱབ་པ་ནི། གཞན་གྱི་སྒྲོ་དང་མཐུན་མི་
འཇུག་ཁྱེས་ཏེ། གཞན་གྱི་སྒྲོ་འཕ་སེམས་དང་མཐུན་པར་མི་འཇུག་པ་སྟེ་མཐུན་
པར་མི་བྱེད་ན་ཉེས་པར་འཕྱར་ལ་དེ་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་མིན་གཉིས་སུ་འཕྱར་
ཚུལ་ནི་སྒྲུ་མ་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་རོ། ཉེས་མེད་ནི། བ་སྟེ་སྦྱར་མི་བཟོད་པ་ནི་
རྟེན་གྱི་སྒྲོ་ནས་དང་། གཞན་གྱི་འདོད་པ་དེ་སྒྲར་ཁོ་རང་ལ་གཞོད་པར་འཕྱར་
བའམ་དེས་རང་ལ་གཞོད་པ་དང་། ཡང་ན་གཞན་ཆེས་མང་པོ་ལ་གཞོད་པས་
དེ་དག་གི་སེམས་བསྟར་བ་དང་། དགེ་འདུན་གྱི་ནང་གི་མས་བསྟར་བ་དང་། ལུ་

སྟེགས་ཅན་ཆར་བཅད་པ་དང་། ཐབས་དེས་འདུལ་བར་འདོད་པ་སྟེ་ལ་ནི་དགོས་
པའི་སྒོ་ནས་ཉེས་པ་མེད་པའོ། །

ཡོན་ཏན་ཅན་ལ་ལོག་པར་སྐྱབ་པ་ནི། ཡོན་ཏན་བསྐྱགས་པ་བརྗོད་མི་
བྱེད། ཁྱེད་ཀྱི་དང་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡང་དག་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་བསྐྱགས་
པ་བརྗོད་པར་མི་བྱེད་པ་དང་ལེགས་པར་སྐྱས་པ་ལ་ལེགས་སོ་ཞེས་སྐྱབ་པར་མི་བྱེད་
ན་མཁར་སེམས་ཀྱིས་ཡིན་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། སྟོམ་ལས་དང་ལེ་ལོ་དང་བག་
མེད་ཀྱིས་ཡིན་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པའི་ཉེས་བྱས་སོ། ཉེས་མེད་ནི། ན་སྟེ་
བརྗོད་པར་མི་རུས་པ་དང་པ་རོལ་པོའི་གཏམ་རྒྱུགས་སུ་སྟོད་པ་སྟེ་གཉིས་ནི་རྟེན་
གྱི་སྒོ་ནས་དང་། པ་རོལ་པོ་འདོད་པ་རྒྱུད་བས་ཡོན་ཏན་བརྗོད་ན་མི་དགའ་བ་ལ་
དེར་ཤེས་པ་ནི་ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དང་། ཡོན་ཏན་དང་ལེགས་སྐྱས་(༡༩༩ན)ལྟར་སྟར་
རྟེན་པར་བཞི་བརྗོད་བྱའི་སྒོ་ནས་དང་། ཐབས་དེས་འདུལ་བར་འདོད་པ་དང་དག་
འདུན་གྱི་ནང་གི་མས་བསྐྱུང་བ་དང་བརྗོད་ན་ང་རྒྱལ་སོགས་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བའམ་
གཞོད་པར་འཇུག་རྟེན་དོགས་ནས་དེ་བསལ་བའི་སྤྱིར་དང་ལུ་སྟེགས་ཅན་ཆར་བཅད་
པ་སྟེ་བཞི་ནི་དགོས་པའི་སྒོ་ནས་ཉེས་པ་མེད་པའོ། །

གཉིས་པ་ཆར་མི་གཅོད་པ་ལ་གཉིས་ལས། ཆོས་མིན་སྟོད་པ་དབང་རྟེན་བྱེད་
པ་ནི། རྒྱུ་རྟེན་འཆོམ་པར་ཆར་མི་གཅོད། ཁྱེད་ཀྱི་སེམས་ཅན་སྐྱོད་བབ་པ་དང་
ཆད་པས་བཅད་པ་དང་བསྐྱུད་པར་རིགས་པ་ནམས་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སྒོ་ནས་རྒྱུ་
རྟེན་འཆོམ་པའམ་རྒྱུ་དང་འཆོམ་པར་སྐྱོ་མི་འབེབས་སམ་འབེབས་ཀྱང་ཆད་པས་མི་
གཅོད་དམ་གཅོད་ཀྱང་མི་སྟོད་པ་སྟེ་དེ་ལྟར་ཆར་མི་གཅོད་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་།
སྟོམས་ལས་དང་ལེ་ལོ་དང་བག་མེད་པས་དེ་དག་མི་བྱེད་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་
པའི་ཉེས་བྱས་སོ། ཉེས་མེད་ནི། རུས་ལ་སྟོད་པ་ནི་རྟེན་གྱི་སྒོ་ནས་དང་། གཏམ་
བྱར་མི་རུང་བ་བཀའ་སློབ་མི་བདེ་ཞིང་མཁར་སེམས་ཤས་ཆེ་བ་སྟེ་བཅོས་སུ་མི་རུང་བ་
དང་། རོ་ཆ་སྤྱིལ་ཡོད་ཤས་ཆེ་བས་སྐྱར་བ་སྐྱར་བར་མཐུན་པར་བྱེད་པ་སྟེ་གཉིས་ནི་

ཡུལ་གྱི་སློན་ནས་དང་། སྤྱི་འབེབས་པ་སོགས་བྱས་ན་འཐབ་པ་མཛོང་འདྲུ་བ་འབྱེད་
པ་ཚོད་པར་འགྱུར་བ་མཛོང་ནས་དེ་མི་འབྱུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། དགེ་འདུན་
འབྲུག་ཅིང་འབྱེད་པར་འགྱུར་བ་མཛོང་ནས་དེ་འགོག་པ་སྟེ་གཉིས་ནི་དགོས་པའི་སློ་
ནས་ཉེས་པ་མེད་པའོ། །འཐབ་པ་སོགས་བཞིའི་དང་པོ་ནི་སྤྱི་ཡིན་ལ་གཞན་གསུམ་
ནི་གཤས་པ་དང་ལག་གིས་འབྱེད་པ་དང་གླའི་དགྲར་འབྱེད་པ་ལ་བཤད་དོ། །

བསྟན་པ་ལ་ཞེ་འགྲས་པ་སོགས་དབང་རུ་མི་བྱེད་པ་ནི། (༡༣༣བ)རྩ་འབྲུལ་
བསྟགས་ལ་སོགས་མི་བྱེད། ཅིས་ཏེ། རང་རྩ་འབྲུལ་དང་མཐུ་སྒྲ་ཚོགས་དང་ལྟན་
ན་བསྟགས་ཤིང་སྟག་པར་བྱ་རིགས་པ་སྟག་པ་དང་། ལ་སོགས་ཅེས་པས་བསྟན་
པ་འདུན་པར་བྱ་རིགས་པ་རྣམས་འདུན་པར་བྱ་བ་དང་། བསྟན་པ་ལ་གནས་
ཀྱང་སྟོམ་པ་དང་མི་ལྟན་ན་དད་པས་བྱིན་པ་མི་འརྩུ་བས་དད་པས་བྱིན་པ་སྟོང་
རུ་གཞུག་པའི་ཕྱིར་རྩ་འབྲུལ་གྱིས་སྟག་པ་དང་རྩ་འབྲུལ་གྱིས་འདུན་པར་མི་བྱེད་ན་
ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཉེས་བྱས་སོ། །འདི་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་མེད་དོ། །ཉེས་
མེད་ནི། སྟགས་སམ་རྩས་སྟུར་རོ་ཞེས་རྩ་འབྲུལ་ལ་སྟུར་བའི་ཐུ་སྟེགས་ཅན་ཡིན་
ན་རྩ་འབྲུལ་མ་བསྟན་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་དོ། །ཉེས་བྱས་བརྟུ་གཉིས་པོ་དེ་རྣམས་ནི་
སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་གྱི་ཚུལ་སྟོངས་གྱི་མི་མཐུན་སྟོགས་གྱི་ཉེས་པའོ། །

དེ་རྣམས་ཉེས་མེད་རུ་འགྱུར་ཚུལ་ནི། སྟིང་བཅེར་ལྟན་ཞིང་བྱམས་ཕྱིར་
དང་། སེམས་དགེ་བ་ལ་ཉེས་པ་མེད། ཅིས་ཏེ། སུར་གོང་རུ་བཤད་པའི་དགག་
པ་དང་སྟབ་པའི་བཅས་པ་དེ་རྣམས་ལས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྟིང་བཅེར་ལྟན་
ཞིང་དེ་རྣམས་ལ་ཕན་པར་འདོད་པའི་བྱམས་པ་དང་གཏུལ་བར་འདོད་པས་བྱས་
པ་རྣམས་ནི་ཀྱང་སྟོང་གི་སེམས་དགེ་བ་ལ་གནས་པའི་སློན་ནས་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཉེས་
པ་མེད་དོ། །དང་ཞེས་པའི་སྟག་ནི། སེམས་ཤིན་རུ་འབྲུགས་པས་ཉོན་མོངས་པ་
དང་སྟག་བསྟུལ་གྱི་ཚོར་བས་ཉོན་པ་དང་གཉིད་དང་སྟོས་པ་དག་ལའང་ཉེས་པ་
མེད་དོ་ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། གཞན་ཡང་ཆགས་པ་ཉེས་པ་རྒྱུར་བར་གསུངས་

པའི་སྐབས་ཀྱི་ཉེས་མེད་ཀྱང་འདིས་བསྐྱུས་པར་བཞེད་པ་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ་དེ་ལས་སེམས་བསྐྱུང་བའི་ཚུལ་ནི། བྱང་ཕྱོམ་འདས་མ་ཐག་(༡༣༥ན)
 ཉིད་ནས་ཀྱང་ཚུལ་གྱིས་གསུམ་ལ་སློབ་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་དང་བྱང་ཚུབ་འདོད་
 པའི་བསམ་པ་དང་གཞན་དོན་བྱ་བའི་བསམ་པ་སྟེ་བསམ་པ་ཐུན་སུམ་ཆོགས་པ་
 གསུམ་ཀྱི་སྟོན་པ་བསྐྱུང་པ་ཡང་དག་པར་བླངས་པ་ལ་སྟོང་ཐག་པ་ནས་གུས་པར་
 བྱ་སྟེ་རི་ལྟར་བྱས་པ་ལས་མི་འགལ་བསྐྱུང་པར་བྱའོ་སྟུམ་པ་དགོས་ཀྱི། དེ་ལས་
 གཞན་རྩ་འདི་དག་ནི་གྲུབ་ནའང་ལེགས་ཀྱི་མ་གྲུབ་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུས་མོད་སྟུམ་རྩ་མི་
 བསམ་པར་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་གནད་ཀྱི་གདམས་པར་བལྟས་ཏེ་བསྐྱུང་བྱ་ནམས་ལ་
 སྟོན་བྱགས་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་ནས་ཚུལ་བཞིན་རྩ་བསྐྱུང་པ་ནམས་ལ་སྟོན་པ་ལ་འབད་
 པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ཉམས་ན་ཕྱིར་འཆོས་པའི་ཐབས་ནི། ཉེས་ལུང་གིས་མ་གོས་པར་བྱ་
 བ་ལ་འབད་ཀྱང་མི་ཉེས་པ་དང་བག་མེད་པ་དང་ཉོན་མོངས་མང་བ་དང་མ་གུས་
 པ་སྟེ་ལུང་བ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་བཞིས་ཉེས་པ་བྱུང་ན་ཆོས་བཞིན་སྐྱར་གསོ་བས་ལུང་
 བ་ལས་ལྡང་བར་བྱ་དགོས་ལ། དེ་ཡང་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལུང་བ་ལ་ཐམ་པ་དང་ཉེས་
 བྱས་གཉིས་སུ་ངེས་ཀྱི་སོ་ཐར་ལྟར་ཉེས་པའི་རིས་མང་པོ་མེད་དོ། །ཤམ་པ་སོགས་
 ཕྱིར་བཅོས་ཚུལ་ཡང་། སྟོམ་པ་ཉི་ཤུ་པར། སྟོམ་པ་སྐར་ཡང་བླང་བར་བྱ། །ཟག་
 པ་འབྲིང་ནི་གསུམ་ལ་བཤགས། གཅིག་གི་མདུན་རྩ་ལྟག་མ་ནམས། ཉོན་མོངས་
 མི་མོངས་བདག་སེམས་བཞིན། ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཀྱན་དགྲིས་ཆེན་པོས་ཤམ་པའི་
 གནས་ལྟ་བུའི་ཆོས་བྱུང་བའམ་སྟོན་སེམས་བཏང་བ་ལྟ་བུའི་གཏོང་རྒྱ་གང་རུང་
 བྱུང་ན་སྟོམ་པ་སྐར་ཡང་ཚུལ་བཞིན་རྩ་ལེན་པའི་ཆོག་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ལུང་བ་
 ལས་ལྡང་བར་བྱ་ཞིང་སྟོམ་པ་སོར་གཞུག་པར་བྱ་དགོས་ལ། དེ་ཡང་སྟོམ་པ་སྐར་

ཡང་ལན་གཉིས་སུ་འོད་པར་གསུངས་ཤིང་ལན་གཉིས་ཞེས་པ་ཡང་སྐར་བླངས་པ་
 ལ་ལྟོས་(༡༣༥བ)པའི་གཉིས་པ་ཡིན་གྱི། ཁ་ཅིག་ལན་གཉིས་ལས་བསྐྱར་དུ་མི་རུང་
 བར་འདོད་པ་དང་། ཁ་ཅིག་དང་པོ་བླངས་པ་དང་ཕྱིས་ལན་གཉིས་ཏེ་ལན་གསུམ་
 བསྐྱར་དུ་རུང་གི་དེ་ཕན་ཆད་དུ་མི་རུང་བར་འདོད་པ་སོགས་ནི་མི་རིགས་ཏེ། དེ་
 ཕན་ཆད་དུ་ལེན་མི་རུང་བའི་ཚིག་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་གཞུང་ཁྲངས་བྱབ་དག་ལས་
 གྲང་དེ་ལྟར་ཆད་བཟུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལས་གཞན་པའི་ལྟར་བ་དག་
 གི་ཕྱིར་འཆོས་པའི་ཚུལ་ནི་གལ་ཏེ་ཀུན་དགྲིས་འཁྲིང་ཆང་བའི་ཟག་པ་འཁྲིང་གི་
 ཉེས་པ་འབྱུང་བ་ནི་བཤགས་ཡུལ་གསུམ་མཁ་དེ་ཡན་ཆད་ལ་བཤགས་པར་བྱ་བ་
 དང་། །བཤགས་ཡུལ་གཅིག་གི་མདུན་དུ་ནི་ལྷག་མ་ཟག་པ་རྒྱུད་དུ་འེམ་པ་དང་
 དེ་ལས་གཞན་པའི་ཉེས་བྱས་རྣམས་བཤགས་པར་བྱའོ། །བཤགས་ཡུལ་དེ་དག་གྲང་
 བྱང་སེམས་ཀྱི་ཕྱོམ་པ་དང་ལྷན་པ་དང་མིན་གྲང་སོ་ཐར་ཕྱོམ་ལྷན་གྱི་དགེ་སློང་པ་
 མ་གང་རུང་དག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་གྱི་ཚིག་དོན་འཛིན་པར་རུས་པ་སོ་ཐར་གྱི་
 བཤགས་ཡུལ་ལྟར་དགོས་ཤིང་། འཆག་པའི་རྟེན་ཡང་རབ་བྱུང་ཡིན་ན་བཤགས་
 ཡུལ་རབ་བྱུང་ཡོད་བཞིན་དུ་བྱང་སེམས་ཁྲིམ་པ་ལ་བཤགས་མི་རུང་བར་གསུངས་
 སོ། །ཉོན་མོངས་མི་མོངས་སོགས་རྟུང་པ་ཐ་མའི་དོན་ནི། ཉོན་མོངས་ཅན་དང་མི་
 མོངས་པའམ་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཉེས་བྱས་རྣམས་ནི་བཤགས་ཡུལ་འོས་
 པ་མ་རྟེན་ན་བདག་སེམས་ཞེས་པ་ནི་རང་གི་སེམས་ཉེས་པ་སྐར་བྱས་ལ་འཕྲོད་པ་
 དང་ཕྱིན་ཆད་མི་བྱེད་པར་ཕྱོམ་པའི་བསམ་པ་ཅན་དབང་དུ་བྱས་པས་བདག་པར་
 འཕྱར་ཞེས་པའི་དོན་དང་། བཞིན་ཞེས་པ་ནི་བཤགས་ཡུལ་འོས་པ་ཡོད་ན་སྐར་མ་
 དེ་བཞིན་དུ་གང་ཟག་གཅིག་གི་མདུན་དུ་བཤགས་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཟག་
 པ་རྒྱུད་འཁྲིང་དང་ཉེས་བྱས་ཞེ་ལྟ་ནི་བཤགས་(༡༣༥ན)ཡུལ་ཡོད་ན་བསྐྱམས་པ་ཙམ་
 གྱིས་དག་པར་མི་འཕྱར་ལ། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཉེས་པ་རྣམས་ནི་དེ་དང་མི་འདྲ་
 བར་སངས་རྒྱས་སྤྲོས་བཅས་བསམ་ནས་རང་གི་ཡིད་ཀྱིས་བསྐྱམས་པ་ཙམ་གྱིས་

དག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་དེ་དག་གྱང་གང་ཟག་གཅིག་ལ་བཤགས་
ན་རོ་ཆ་དང་བྲིལ་ཡོད་ཀྱི་སྒྲ་བས་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པར་གསུངས་སོ། །སྒྲུ་པ་ཉི་ཤུ་
པའི་ཕྱིར་བཅོས་བྱ་ཚུལ་གྱི་གཞུང་དེ་དག་གི་དོན་དེ་ལྟར་འཆད་པ་ནི་སྒྲོབ་དཔོན་
ཞི་བ་འཚོའི་སྒྲུ་པ་ཉི་ཤུ་པའི་འགྲེལ་པ་རྒྱུ་མ་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཡིན་གྱི། དེའི་
འགྲེལ་པ་གསར་མར་སྒྲོབ་དཔོན་བྱང་ཆུབ་བཟང་པོས་གཞན་ཏུ་བཤད་པ་ནི་རེ་
ཞིག་བྱང་བའི་དོན་ཏུ་འགྲེལ་བར་བྱའོ། །

བསྒྲུབ་བརྟུས་ལས་ནམ་མཁའི་སྒྲིང་པོའི་མཐུན་ཏུ་མི་ལམ་ཏུ་བཤགས་པར་བྱ་
བའི་ཚུལ་གསུངས་ལ། དེ་བཞིན་ཏུ་དེ་ཉིད་ལས་ལྷུང་བ་ལྷི་བ་དང་ཡང་བའི་བྱེ་
བྲག་གིས་བཤགས་ཡུལ་བཅུ་དང་ལྷ་དང་གསུམ་དང་གཉིས་མས་གཅིག་གི་མཐུན་ཏུ་
བཤགས་ཚུལ་ཉི་བར་འཁོར་གྱིས་ལྷས་པ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་ཕྱིར་བཅོས་བྱ་ཚུལ་
ཡང་གསུངས་པས་གྲུབ་ན་དེ་དག་གྱང་བྱ་དགོས་ལ། ཡང་སྦྱོང་འཇུག་ལས། ཉིན་
དང་མཆན་མོ་ལན་གསུམ་ཏུ། །ཤུང་པོ་གསུམ་པ་གདོན་བྱ་ཞིང་། །ཁྱལ་དང་བྱང་
ཆུབ་སེམས་བསྟེན་པས། །ལྷང་བའི་ལྷག་མ་དེས་ཞིབ། །ཞེས་ཉིན་དང་མཆན་མོར་
ལན་གསུམ་གསུམ་ཏུ་ཤུང་པོ་གསུམ་པའི་མདོ་འདོན་པ་དང་སྐྱབས་སེམས་བསྟེན་
པས་རྩ་ལྷང་གི་ལྷག་མའི་ལྷང་བ་རྣམས་དང་མཆན་མེད་སོགས་ཀྱི་ལྷང་བ་ལྷི་བ་
རྣམས་དང་བསམ་བཞིན་ཏུ་བྱས་པའི་ལྷང་བ་ལས་གཞན་པ་བརྟེན་དང་དང་ཤེས་
བཞིན་མ་ཡིན་པས་བྱས་པའི་ལྷང་བ་རྣམས་འདག་ཤིག་བཤགས་ཡི་རང་བཤེས་པ། པར་
གསུངས་པས་དེ་བཞིན་ཏུ་ཕྱིར་(༡༣༥)བཅོས་ལ་འབད་པ་གལ་ཆེ་ལ། བཤགས་པ་
དེ་དག་གྱང་སྒྲོབས་བཞི་མ་ཆང་ན་སྒྲོབས་རྒྱུང་བས་སྒྲོབས་བཞི་ཆང་བ་ལ་ཅི་ནས་
གྱང་འབད་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །

ཞར་བྱང་ཆགས་པ་ཉེས་པ་རྒྱུང་བར་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ནི། ཉི་བར་
འཁོར་གྱིས་ལྷས་པ་ལས། བྱང་སེམས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་ལྷན་པའི་ལྷང་བ་གཞུང་
ལྷང་གི་བྱེ་མ་སྟེང་བྱང་བ་དང་ཞེ་སྒྲུང་དང་ལྷན་པའི་ལྷང་བ་གཅིག་བྱང་ན་བྱང་

སེམས་ཀྱི་ཐེག་པ་དབང་བཅན་པར་བྱས་ན་ཞི་མཛད་གི་ལྟར་བ་དེ་ཤིན་ཏུ་མི་སྤྱི་འདིས་
 སེམས་ཅན་གཏོང་ལ་སྤྲོ་མས་སེམས་ཅན་སྤྱད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོགས་
 གསུངས་ལ། ཟུན་ལས་ཀྱང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཕན་བྱེད་ཕྱིར་། །དེ་ལ་ཆགས་
 རྒྱས་ལྟར་མི་འཇུག། །འདིའི་ཞི་མཛད་རྣམ་ཀུན་ཏུ། སེམས་ཅན་ཀུན་དང་འགལ་བར་
 འཇུག། །ཞེས་དང་། མདོའི་དགོངས་པ་རྒྱལ་སྤྱས་ཞི་བའི་ལྟས་བཤད་པ་ནི་བསྐྱབ་
 བཏུས་ལས། འདིའི་དགོངས་པ་གང་ཞེན། སེམས་ཅན་སྤྱད་པ་ཉིད་དེ་སྤར་བྱེ་
 བྱལ་ཏུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་ལ། དེའི་དོན་ཡང་། མདོར་འདོད་ཆགས་
 དང་ལྡན་པ་ལྟར་བ་མིན་པར་གསུངས་པ་ནི། བླ་མེད་ཀྱི་འདོད་ལྟར་མའི་བྱུང་བ་ལྟ་
 བྱ་གཞན་དོན་ཏུ་འཇུག་ཆེ་གནང་བའི་འདོད་ཆགས་ལྟ་བུ་ཡིན་གྱི་འདོད་ཆགས་
 ལ་གང་ཡིན་ལ་མིན་ཏེ། མདོར་དེར་སེམས་ཅན་སྤྱད་པའི་འདོད་ཆགས་བྱེ་བྱལ་
 ཏུ་བྱེད་དེ་གསུངས་པས་སོ། །འདོད་ཆགས་ལྟར་བར་མི་འཇུག་བ་ཉེན་རི་ལྟ་བུ་ལ་
 དགོངས་པ་ཡང་། རྟིང་རྟེན་ཅ་བ་ཅན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བརྟན་པ་དང་ཆོས་
 རྣམས་རང་བཞིན་མེད་རྟོགས་ཀྱི་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་པར་
 བསྐྱབ་བཏུས་ལས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ཆགས་སྤང་གཉིས་ལ་ལྟར་བ་ཡོད་མེད་
 ཀྱི་བྱང་མཛད་པ་དེ་ཆགས་པ་གཏན་མི་འདྲ་བའི་བྱམས་པ་ལ་(༡༩༦ན)འདོད་ན་
 དེ་དང་ཞི་མཛད་གཉིས་ཉེས་པ་ཡོད་མེད་འདྲ་བའི་དོགས་པ་རྟོག་ལྡན་ལ་འོང་དོན་
 མེད་པས་དེའི་དོགས་གཙོད་མཛད་མི་དགོས་ལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆགས་པ་
 གང་ཡིན་ལ་ཉེས་པ་མེད་ན་ཏུ་ཅང་ཐལ་བར་བསྐྱབ་བཏུས་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་
 གཞན་དོན་སྐབས་ཆེན་དང་འབྲེལ་ཆེ་སེམས་ཅན་ལ་བྱམས་པའི་སྒོ་ནས་ཆགས་པ་
 ཉེས་མེད་ཀྱི་སྐབས་མང་པོ་ཡོད་ལ། ཞི་མཛད་ལ་སྐབས་སྤྱི་ན་སེམས་ཅན་འགལ་ལ་
 ཕན་ཏུ་བྱིན་ཀྱང་རྟིང་རྟེན་ཅ་བ་བཅད་ནས་སེམས་ཅན་མང་པོའི་དོན་ཉམས་པའི་
 རྒྱར་འཇུར་བས་གནང་བའི་སྐབས་མེད་པས་མི་འདྲ་ལ། བྱང་སེམས་ལྟལ་ཏུ་བྱས་
 པའི་ཆོའང་བྱ་མོ་དཔལ་ཡོན་ཅན་བྱང་སེམས་དགའ་བྱེད་ལ་ཆགས་པས་ཤི་བ་ལྟར་

སྒྲིམ་ལ། བྱང་སེམས་ལ་སྒྲུང་བ་ནི། རན་སེམས་སྒྲིམ་པའི་གྲངས་བཞིན་བསྐལ་པར་
ནི། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་རྩ་མི་འདྲའོ། །བྱང་
ས་ལས་ཆགས་པ་ལྟར་བ་མིན་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་པའང་བསྐྱབ་བརྩས་ལྟར་
ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །

བཞི་པ་བསྐྱང་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། རབ་རྩ་ཞི་བར་ནམ་པར་ངེས་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་
གི་མདོ་ལས། འཇམ་དཔལ་གང་གིས་གཞུང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་གི་སངས་རྒྱས་རྣམས་
ལས་སངས་རྒྱུ་རེ་རེ་ལ་ཡང་གཞུང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་གི་སངས་རྒྱས་གི་ཞིང་ནོར་བུ་
རིན་པོ་ཆེ་དབང་གི་རྒྱལ་པོས་རབ་རྩ་བཀའ་སྟེ་དབུལ་བ་སྤུལ་ལ། དེ་ལྟར་འབྲུལ་
འབྲུལ་བས་གཞུང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་གི་བསྐལ་པར་དབུལ་བ་སྤུལ་བ་བས། འཇམ་
དཔལ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་གཞན་གང་གིས་རྣམ་པ་འདི་ལྟ་བུའི་ཆོས་འདི་ཐོས་
ནས་སྟོགས་གཅིག་རྩ་སོང་སྟེ་འདི་ལྟར་སེམས་ཀྱིས་མངོན་པར་རྟོག་ཅིང་འདི་ལྟ་བུའི་
ཆོས་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་ཞེས་སྟོབ་(༡༩༦བ)པར་འདོད་ན་དེས་མ་བསྐྱབས་སུ་ཟིན་
ཀྱང་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་རྩ་བསྟེད་དེ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་
དབང་གི་རྒྱལ་པོ་སྟེན་པའི་བསོད་ནམས་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་བསྐྱབ་
བརྩས་སུ་བྱངས་པ་དང་། བྱང་ས་ལས་ཀྱང་ཚུལ་ཁྲིམས་གི་ཕན་ཡོན་ལ་མཐར་ཐུག་
གི་ཕན་ཡོན་དང་གནས་སྐབས་གི་ཕན་ཡོན་གཉིས་གསུངས་པའི་དང་པོ་ནི། འདི་
ལ་བརྟེན་ནས་ཚུལ་ཁྲིམས་གི་ཕར་སྟེན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ནས་ཁྱ་མེད་པའི་བྱང་
ཚུབ་རྩ་འཛང་རྒྱ་བའོ། །གཉིས་པ་གནས་སྐབས་གི་ཕན་ཡོན་ལ་ལྟ་ལས། དང་པོ་
ནི་སངས་རྒྱས་རྣམས་གི་བུ་རྒྱལ་པ་ལྟར་དགོངས་པར་འཕྱར་བ་དང་། གཉིས་པ་ནི་
འཆི་བའི་ཆོ་དགེ་རྩ་ཆོད་མེད་དང་ལྷན་པས་རན་སོང་གི་འཇིགས་པ་མེད་པ་དང་སྟེ་
མར་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་འཆི་བའི་འཇིགས་པ་ལས་འདས་པའི་
སྤྱིར་མཆོག་རྩ་དགའ་བ་ཆེན་པོ་ལ་གནས་བཞིན་དུ་འཆི་བའི་རྩས་བྱེད་པར་འཕྱར་

བ་དང་། གསུམ་པ་ནི་ལུས་ནི་གནས་ཀྱང་གང་ན་རང་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་མཚུངས་
 བའས་ལྷག་པའི་བྱང་ལེམས་སྐལ་བ་འདྲ་ཞིང་ཚོས་མཐུན་པ་པ་དགེ་བའི་བཤེས་
 གཉེན་ཏུ་བྱུང་བ་དག་གནས་པ་དེར་སྦྱེ་བར་འགྱུར་བ་དང་།

བཞི་པ་ནི་ཆོ་འདི་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕར་སྤྱོད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་
 བསོད་ནམས་ཀྱི་སྤང་པོ་ཚད་མེད་པ་དང་ལྷན་པར་འགྱུར་བ་དང་།

ལྷ་པ་ནི་ཆོ་སྤྱི་མ་ལ་ཡང་རང་འབྱུངས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་སམ་ཉིད་དེ་དེའི་བདག་
 ཉིད་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའོ། །དེ་ལ་ཕན་ཡོན་དང་པོ་ནི་འདི་སྤྱི་གཉིས་ཀྱི་ཐོབ་པའི་
 ཕན་ཡོན་ཏེ་སྤྱི་མ་ཐེ་སྤྱིད་གནས་པ་དེ་སྤྱིད་ཏུ་རྒྱལ་བ་སྐྱས་བཅས་ཀྱི་ཏུ་དང་སྤྱོད་
 དང་འདྲ་བར་དགོངས་པས་དགེ་བའི་ཚོས་མི་ཉམས་ཤིང་འཕེལ་བའོ། །གཉིས་པ་
 (༡༣༥)དང་བཞི་པ་ནི་ཆོ་འདིའི་ཕན་ཡོན་ཏེ། འཆི་ཁར་རན་འགྲོའི་འཇིགས་པ་མེད་
 ཅིང་བདེ་འགྲོ་ཁྱད་པར་ཅན་ཏུ་འགྲོ་བར་མཐོང་ནས་དགའ་བ་དང་། དེའི་གོང་
 ཏུ་ཡང་། སྦྱོད་འཇུག་ལས། གང་ནས་བཟུང་སྟེ་སེམས་ཅན་ཁམས། །མཐའ་ཡས་
 རབ་ཏུ་དཀྲོལ་བའི་ཕྱིར། །སེམས་དེ་ཡང་དག་ལྷངས་ཀྱུར་པ། །དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་
 གཉིད་ལོག་གམ། །བག་མེད་ཀྱུར་ཀྱང་བསོད་ནམས་ལྷགས། །རྒྱུན་མི་འཆད་པར་
 ཏུ་མ་ཞིག །ནམ་མཁའ་མཉམ་པར་རབ་ཏུ་འབྱུང་། །ཞེས་པ་ལྷར་སྐྱད་ཅིག་རེ་རེ་
 ལའང་ཆད་མེད་པའི་ཚོགས་འཕེལ་བའོ། །གསུམ་པ་དང་ལྷ་པ་ནི་སྦྱེ་བ་གཞན་གྱི་
 ཕན་ཡོན་ཏེ། བཤེས་གཉེན་དམ་པས་འདིར་སེམས་བསྐྱེད་དང་སྤྱོད་པ་མ་ཐོབ་
 པ་ཐོབ་ཚུལ་ཐོབ་པ་བསྐྱུང་བ་ཉམས་པ་ཕྱིར་བཅོས་ཚུལ་སོགས་ཀྱི་སྐོར་འདི་ལ་
 བཞེད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་ལས། ཅུང་ཟད་སྟོན། ལྷ་མ་སྐྱ་མ་མང་
 པོ་ཞིག་འདི་སྐྱད་གསུངས་ཏེ། ཐེག་ཆེན་སེམས་ཅན་པ་དང་དབུ་མ་བའི་ལྷགས་
 གཉིས་ཡོད་པ་ལས། སྐ་མ་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྟེ་རྟོད་འགའ་ཞིག་གི་རྟེས་སུ་འབྱངས་
 ནས་རྟེ་བཅུན་བྱམས་པས་གསུངས་སྟོབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ནས་བརྒྱད་པ་ཅན་གྱི་
 མིའི་རྟེས་སུ་འབྱངས་ནས་རྟོ་པོ་རྟེ་སོགས་ཀྱི་སྤྱག་ལེན་བཀའ་གདམས་པའི་བཤེས་

གཉེན་ནམས་ཀྱིས་མཛད་པ་དེ་ཡིན་ལ། བྱི་མ་ནི་སྤང་པོ་བཞོད་པ་དང་ནམ་སྤིང་གི་མདོའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་རྗེ་བཅུན་འཇམ་དབྱངས་ཀྱིས་གསུངས་པ་སྒོ་བ་དཔོན་སུ་སྤྱབ་ལས་བརྒྱད་པ་རྒྱལ་སྤྱོད་ཞི་པའི་ལྷའི་རྗེས་འབྲངས་རྗེ་ཏེ་དེ་དང་རྩོམ་པ་ལྷ་མོ་སོགས་ནས་ད་ལྟ་ས་སྤྱོད་པ་སོགས་ལས་ཆེར་གྱི་ཕྱག་ལེན་མཛད་པ་འདི་ཡིན་ལ། འདི་གཉིས་ལ་ལྷ་པའི་བྱང་པར་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་དེ་དང་ཟུང་(༡༣༡)ཏུ་འབྲེལ་བའི་སྤྱོད་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆོ་གའང་ཐ་དད་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་སྤང་བའི་ཡུལ། ལེན་པའི་རྟེན། ལེན་ཚུལ་གྱི་ཆོ་ག །སྤངས་ནས་བསྤྱང་ཚུལ། ཉམས་ན་ཕྱིར་བཅོས་ཚུལ་ཏེ་ལྷ་པོ་མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡུལ་མི་འདྲ་སྟེ། བྱམས་པས། བཤེས་གཉེན་དུལ་བ་ཞི་བ་ཉེར་ཞི་བ། ཞེས་སོགས་དང་། སྤྱ་སྤྱབ་ཀྱིས། ཆོག་ཤེས་སྤིང་རྗེ་ཚུལ་བྱིས་ལྟར། ཞེས་སོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་ལྟར་པ་དགོས་པར་གསུངས། གཉིས་པ་རྟེན་མི་འདྲ་སྟེ། སེམས་ཅན་པའི་ལྷགས་སོགས་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་རྩོམ་པའི་ལམ་སྤོན་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱང་སྤོན་ལེན་པ་ལ་སོ་སོར་ཐར་བ་རིས་བདུན་གང་ཅུང་རྒྱན་ལྟར་དགོས། དཔུ་མ་པས་ལྟ་དང་ལྟ་མིན་སོགས་རིགས་དུག་ཐམས་ཅད་དང་སོ་ཐར་སྤང་མི་རྣམས་པའི་སྤིག་ཅན་སོགས་ཀྱང་སེམས་བསྐྱེད་ལེན་པའི་རྟེན་དུ་ཅུང་པར་བཞེད། གསུམ་པ་ཆོ་ག་མི་འདྲ་སྟེ། སྤྱོད་དངོས་རྗེས་གསུམ་ལས། སྤྱོད་པའི་སྐབས། སེམས་ཅན་པས་རིས་བདུན་གང་ཅུང་གི་རྒྱུད་དག་ཟིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཕྱག་མཚོད་ཅན་ལས་ཡན་ལག་བདུན་པ་ཆང་བར་མི་བྱེད། ལྷ་པ་ཅུང་ཟད་དམའ་བས་སྤྱོད་པའང་དོག་སྟེ་བསྐྱབ་པ་བཞོད་པ་དང་བར་ཆད་དྲི་བ་སོགས་མཛད། དཔུ་མ་པ་ལྟ་བ་མཐོ་བ་ལྟར་སྤྱོད་པ་ཡངས་པས་སོ་ཐར་རིས་བདུན་གང་དང་ཡང་མི་ལྟར་པའི་སྤིག་ཅན་སོགས་སུ་ཡིན་ལ་སྤྱེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྤིག་བཤགས་སོགས་ཡན་ལག་བདུན་ཀ་མཛད་ལ་བསྐྱབ་པ་བཞོད་པ་དང་བར་ཆད་དྲི་བ་མི་མཛད་དོ། །དངོས་གཞིའི་སྐབས། སེམས་ཅན་པས་སྤོན་སེམས་ལྟར་པ་སྤོན་དུ་བཏང་ནས་ཕྱིས་འཇུག་སྤོན་ལེན། དཔུ་མ་པས་སྤོན་འཇུག་སྤྱབས་གཅིག་དུ་ལེན།

མཁུག་གི་སྐབས་སུ། (༡༣༣)མེམས་ཙམ་པས་མཁུན་གསོལ་སོགས་བྱེད། དབུ་མ་
པས་རང་གཞན་དགའ་བ་བསྐྱེད་པ་མཛད། གྲངས་ནས་བསྐྱང་ཚུལ་མི་འདྲ་སྟེ།
མེམས་ཙམ་པས་ཚ་ལྷང་བཞིར་བྱེད། དབུ་མ་པས་ཚ་ལྷང་བཅུ་བཞིའམ་བཅུ་དགུར་
བཞིད་པ་སོགས་ཁྱད་པར་མང་པོ་ཡོད། ཕྱིར་བཙས་ཚུལ་མི་འདྲ་སྟེ། མེམས་ཙམ་
པས། རྩོམ་པ་སྐར་ཡང་གྲང་བར་བྱ། ་ཟག་པ་འཕྲིང་ནི་གསུམ་ལ་བཤགས། ་ཞེས་
སོགས་ཉན་ཐོས་དང་བསྟན་ནས་བྱེད་ལ།

དབུ་མ་པས་ནམ་སྟིང་གི་མདོ་ལྟར་ནམ་མཁའི་སྟིང་པོ་ལ་གསོལ་བ་གདབ་པ་
དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡིག་བསྐྱེད་སོགས་བསྐྱེད་པས་ལྷང་བ་འདག་པར་བཞིད་
དེ། དེ་དག་ལ་སོགས་པ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་མང་བར་བཞིད་ལ། ཡང་དམ་པ་
འགའ་ཞིག་གིས་བཞིད་ཚུལ་དེ་དག་མི་རིགས་པར་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་འདི་ལྟར།
དང་པོ་གྲང་ལུལ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་སྐྱས་པ་དེའང་མི་འཐད་དེ། ལྷང་སྔ་སྟེ་
གཉིས་པོ་ཆོག་མི་འདྲ་བ་ཙམ་དང་གཞུང་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་བཤེས་གཉེན་
གྱི་མཆོན་ཉིད་རྩང་ཟད་རྒྱས་བསྐྱེད་ཙམ་མ་གཏོགས་དོན་གཅིག་ཏུ་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་
དང་། རྩོམ་པ་ཉི་ཤུ་པ་དང་རྩྱུད་འཁུག་ལས་གསུངས་པའི་མཆོན་ཉིད་ལའང་མི་
འདྲ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ལེན་པའི་རྟེན་གྱི་ཁྱད་པར་དེའང་མི་འཐད་དེ་ལམ་རྩོན་
ལས་སོ་ཐར་རྟེན་ཏུ་དགོས་པར་གསུངས་པ་དེ་རྟེན་ཁྱད་པར་ཙན་གྱི་དབང་ཏུ་བྱས་
པ་ཡིན་པར་བཞིད་པ་ལ་ལུགས་གཉིས་འདྲ་ཞིང་བྱང་རྩོམ་ཙམ་སྟེ་བའི་རྟེན་ལ་སོ་
ཐར་མི་དགོས་པར་བཞིད་པ་ལའང་འདྲ་བས་ན། ལྷང་དེས་མི་མ་ཡིན་པའི་འགྲོ་
བ་དང་སྐྱ་མི་སྟན་པའི་རྟེན་ལ་བྱང་རྩོམ་དངོས་སུ་གསལ་ཏུ་སྟེ་བ་འགོག་པ་མིན་
(༡༣༥)ཚུལ་སོགས་དང་རྩོ་པོ་རྗེའང་དབུ་མ་པ་ཡིན་ཚུལ་སོགས་སྐར་བཤད་ལ། ཁྱད་
པར་དབུ་མ་པའི་ལུགས་ཀྱི་རྟེན་འཆད་ཚུལ་དེའང་མི་རིགས་ཏེ་སྟེག་ཙན་ལྟ་བུ་སྟོན་
མེམས་དངོས་སུ་གསལ་ཏུ་སྟེ་བའི་རྟེན་ཏུ་རྩང་སྟིང་བྱང་བྱང་རྩོམ་དངོས་སུ་གསལ་
ཏུ་སྟེ་བའི་རྟེན་ཏུ་མི་འོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་རྩོམ་དངོས་སུ་སྟེ་བའི་རྟེན་ལ་སོ་ཐར་

དངོས་དང་བྱང་སེམས་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་བ་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ལས་
 ལྷོག་པར་དམ་བཅའ་བ་ཡང་དག་པར་ལེན་པ་ཞིག་འགྲོ་བ་སུ་ཡིན་ཡང་བྱང་སྡེ་
 མེད་ཏུ་མི་བྱང་བར་བཞེད་པ་ལ་ལྷགས་གཉིས་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེར་
 མ་ཟད་རིས་བརྟན་གང་བྱང་ངེས་པར་རྟེན་ཏུ་དགོས་པ་དེའི་ལྷགས་མ་ཡིན་པར་
 བྱང་ས་ལས་གསལ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་ཡང་དེ་ལྟར་དགོས་ན་ལྱང་
 རིགས་དང་འགལ་ཚུལ་མང་རོ། །

ལེན་པའི་ཆོག་ཁྱད་པར་བཤད་པ་འདི་མི་འཐད་དེ། སེམས་ཅན་པའི་ལྷགས་
 ལའང་རྟེན་དེས་ཕྱིག་བཤགས་སོགས་བྱ་བྱང་པའི་ཕྱིར་དང་དབུ་མ་པའི་ལྷགས་
 ལའང་སྟོན་འཇུག་གཉིས་སྟབས་གཅིག་ལ་ལེན་པ་ཁོ་ན་མིན་ཚུལ་སྟར་བཤད་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །ལྷངས་ནས་བསྐྱང་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་དེའང་མི་འཐད་དེ། བྱང་ས་ནས་
 གསུངས་པའི་ཆོགས་ལྷངས་པའི་བྱང་སྟོན་ལྟན་པའི་གང་ཟག་དེས་བསྐྱབ་བརྟུས་
 བྱས་གསུངས་པའི་ཆ་ལྱང་སྟོང་དགོས་ཤིང་། སྟོང་འཇུག་ནས་གསུངས་པའི་ཆོགས་
 ལྷངས་པའི་བྱང་སེམས་གྱི་སྟོན་ལྟན་དེས་ཀྱང་བྱང་ས་ནས་གསུངས་པའི་ཆ་ལྱང་
 རྣམས་སྟངས་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་དགོས་ཏེ་གཞུང་དེ་གཉིས་ཀ་ནས་གསུངས་
 པའི་ཆ་ལྱང་མཐའ་དག་ཆ་ལྱང་མཆན་ཉིད་པ་ཡིན་ལ། གཞུང་དེ་གཉིས་ནས་བཤད་
 པའི་ཆོག་གཉིས་ཀྱིས་སྟོན་པ་(༡༣ན)ལྷངས་པའི་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱང་བྱང་སྟོན་
 ལྟན་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དབུ་མའི་ལྟ་བ་དང་ལྟན་པས་བྱང་སའི་ཆོག་འི་
 འཇུག་སྟོན་ལྷངས་ན་སྟེ་ཞིང་སེམས་ཅན་པའི་ལྟ་བ་རྒྱུད་ལྟན་གྱིས་ཀྱང་འཇུག་གི་
 ཆོགས་འཇུག་སྟོན་ལྷངས་ན་སྟེ་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཞུང་དེ་གཉིས་ནས་གསུངས་
 པ་གཉིས་དབུ་སེམས་སོ་སོའི་ལྷགས་ཀྱི་ཆོག་ཀར་བྱ་མི་དགོས་ཏེ། རོ་པོ་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་
 སྟོན་སེམས་སྟེད་པའི་ཆོག་དང་འཇུག་སྟོན་ལེན་པའི་ཆོག་སོ་སོར་མཛད་པ་དེ་ཉིད་
 ལྷ་སྐྱབ་སོགས་མེད་ནི་བའི་ལྟ་གསུམ་ཀའི་ལྷགས་ཡིན་པར་ལམ་སྟོན་འགྲེལ་པར་
 གསུངས་པས་སོ། །གཞན་ཡང་ལྟ་བ་ཡངས་དོག་གིས་སྟོད་པ་ཡངས་དོག་བྱང་བར་

གསུངས་པའི་བསྐབ་བྱ་ནམས་ལ་ཅི་རུས་སུ་སྒྲོབ་པའོ། །དེ་ཙམ་མི་ལྷོག་ན་སྒྲོན་
 སེམས་མི་འདོར། ལྷག་ལྟ་མི་བསྐྱེད། ཉག་ཚོས་བཞི་སྐངས་པ་ཙམ་ལ་བསྐབ་པས་
 ཚོག་ །དེ་ཙམ་ཡང་མི་འགྲུབ་པས་ལས་དང་པོ་བས་བསྐབ་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་
 བཟུ་ན་བསམ་སྒྲུར་གཉིས་སུ་འདུས་པས་སྒྲོན་པའི་བསྐབ་བྱར་སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱ་སྟམ་པ་དང་། འཇུག་པའི་བསྐབ་བྱ་དོན་
 མེད་པའི་སྒོ་གསུམ་གྱི་ཕྱིག་པ་ཅི་རུས་སྒྲོང་ཞིང་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་ལ་ཅི་རུས་སུ་
 འབད་པའོ། །དེ་ལྟར་གསུམ་ལས། ལས་དང་པོ་བའི་སྐབས་(༡༦༠)ན་སུ་བཟུས་པ་ལ་
 བསྐབ། དེ་ནས་སྒོ་རྩུང་ཟད་འབྱོངས་ནས་འབྲིང་ལ་བསྐབ། དེ་ནས་མོས་སྒྲོང་དང་
 ས་ཐོབ་པ་ཡན་ཚད་ཀྱིས་བསྐབ་བྱ་བསྐབ་པ་མཐའ་དག་ལ་བསྐབ་པར་བྱ་དགོས་ཞེས་
 བཞེད། འགའ་ཞིག་གིས་འདོད་ཚུལ་དེ་དག་མི་འཐད་གསུངས་ཏེ། འདི་ལྟར། སྒྲོན་
 སེམས་རྒྱང་པ་ཚོ་གས་སྐངས་པ་ལ་བར་མའི་དགེ་བ་ཙམ་ཡོད་ཀྱང་བྱང་བྱང་ཕྱིན་མེད་
 པས་བྱང་ཕྱིན་དང་འགལ་བའི་ལྷུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ལྷུང་བ་ལྷུང་མེད་སོགས་ཤེས་
 པར་བྱ་བ་སྒྲོན་སེམས་ཀྱི་བསྐབ་བྱར་འཆད་པ་མི་འཐད། དབུ་མ་ལུགས་ཀྱི་བསྐབ་
 བྱ་རྒྱས་པ་འཆད་ཚུལ་དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། སྒྲོང་འཇུག་བསྐབ་བདུས་སོགས་ནས་
 གསུངས་པ་དབུ་མ་ལུགས་དང་། བྱང་ས་དང་ཕྱིན་པ་ཉི་ཤུ་པ་སོགས་ནས་གསུངས་
 པ་སེམས་ཙམ་ལུགས་སུ་ངེས་པས་དེ་དག་པན་རྒྱན་བསྐྱེ་བར་མི་བྱ་ཞེས་ཁས་སྐངས་
 པ་དང་དངོས་སུ་རི་ལྟར་མི་འགལ། བསྐབ་བྱ་འབྲིང་གི་སྐབས་བཤད་པའང་མི་
 འཐད་དེ། དབུ་མ་ལུགས་ཀྱི་ཆ་རྒྱང་བཅུ་དྲུའི་ནང་ནས། ལྷག་ལྟ་འདྲིན་པ་དང་
 སྒྲོན་སེམས་འདོར་བ་གཉིས་མ་གཏོགས་གཞན་བཅུ་བདུན་པོ་ཐམས་ཅད་དབུ་མ་
 ལུགས་ཀྱི་ཕྱིན་པ་སྐངས་པས་ཀྱང་བསྐབ་མི་དགོས་པར་ཁས་སྐངས་ལ། བསྐབ་བྱ་
 བཟུས་པའི་སྐབས། བྱང་ཕྱིན་ལྟན་ལས་དང་པོ་བས་འཇུག་ཕྱིན་ཀྱི་བསྐབ་བྱར་ཕྱིག་
 པ་ཅི་ནས་སྒྲོབ་པ་དགེ་བ་ཅི་རུས་ལ་འབད་པས་ཚོག་པར་སྒྲུས་པས་ནི། ལས་དང་
 པོ་བའི་བྱང་ཕྱིན་ཀྱི་བསྐབ་བྱ་ལ་ཉན་ཐོས་པའི་སྐབས་འགྲོའི་བསྐབ་བྱ་ལ་ལྷག་པོ་

ཅིའང་མེད་པར་ཁས་སྒྲངས་པས་དོན་མ་ཡིན་ལ། སྟོན་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་གཞན་
 དོན་རྒྱ་སངས་རྒྱས་པར་བྱ་སྟེ་མ་པའི་བསམ་པ་རྒྱུད་པས་ཚོག་པར་སྟེ་མ་པས་ན་སྟོན་
 སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་སྟོན་(༡༩༠བ)སེམས་ཉིད་ཡིན་གྱི་དེ་ལས་གཞན་པའི་བསྐྱབ་བྱ་
 མི་དགོས་ཞེས་སྟེ་མ་པའང་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་ལ། གཞན་ཡང་དབུ་མ་ལྷགས་ཀྱི་
 སྤྱིར་བཙུག་འཆད་པ་ན་ཐུན་ཚིང་འདས་ཏེ་ཙ་ལྷུང་བྱུང་ན་འཕྱོད་པས་བཞགས་ལ་
 སེམས་བསྐྱེད་སྒྲུབ་སྒྲངས་ཞེས་སོགས་ཙ་ལྷུང་སྐྱེད་པ་ཐུན་ཚིང་ལ་ལྟོས་དགོས་པར་
 འདོད་པའང་མང་ལ། དེ་དག་གི་ལྷགས་ལ་ཐུན་ཚིང་ཀྱང་ཉེ་བར་འཁོར་གྱིས་ཞུས་
 པར་བྱང་སེམས་ལ་སྤྱོད་ལྷུང་བ་བྱུང་ན་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ཡིན་པར་འདོད་མོད།
 དེ་ལྟ་བུའི་ཐུན་ཚིང་གྱི་དོན་དེ་ཉིད་མདོའི་དགོངས་པ་གཏན་ནས་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་
 སོགས་གསུངས་ནས་ལྷགས་དེ་ཉིད་འགོག་ཚུལ་དང་རང་ལྷགས་ཀྱི་མདོ་དེའི་དོན་
 འཆད་ཚུལ་སོགས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་ན་འང་འདིར་མང་གིས་དོགས་ནས་མ་བློས་ལ།
 དེར་མ་ཟད་སྟོན་འཇུག་གི་སེམས་བསྐྱེད་དང་བསྐྱབ་ཕྱི་སྟོན་སོགས་ལ་བཞེད་
 ཚུལ་མི་འདྲ་བ་དང་དགག་བཞག་གི་སྟོན་པ་རྒྱ་མ་ཞིག་གསུངས་མོད་ཀྱང་། འདིར་
 བསྐྱབ་བྱ་མདོར་བསྟུས་ཅིམ་འཆད་པ་སྐབས་དོན་གཙོ་བོ་ལགས་པས་དེ་འདྲའི་སྟོན་
 མ་སྟོན་སོ། །དབུ་སེམས་ལྟ་བུ་མ་དད་པས་སེམས་བསྐྱེད་གྱི་ཆོག་སོགས་ཀྱང་མི་འདྲ་
 བར་བཞེད་མཁན་ནི། རབ་དབྱེ་ལས། སེམས་བསྐྱེད་ལས་ནི་ཉན་ཐོས་དང་། ཞེས་
 སོགས་གསུང་བ་པོ་རྗེས་འབྲངས་བཅས་ཡིན་ལ། དེ་འགོག་མཁན། ཤྱ་ར་པའི་ལམ་
 རིམ་ནས་ཞིབ་རྒྱས་འབྱུང་ཞིང་བཀའ་གདམས་རྣམས་འདྲ་ལ། རྗེ་ཡཔ་སྟེ་སོགས་
 ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་ལ། བསྐྱབ་བྱུས་སུ་ནམ་སྟེང་གི་མདོ་ནས་གསུངས་པ་དང་བྱང་
 ས་ནས་གསུངས་པ་གཉིས་ཕྱིགས་གཅིག་ཏུ་བསྟུས་ནས་ཙ་ལྷུང་གི་རྣམ་གཞག་འཆད་
 པར་མཛད་པས་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ལེའུའི་གཞུང་། ལེའུའི་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ལ་(༡༩༡ན)

གསུམ། མདོར་བཟུན་པ། རྒྱལ་པར་བཤད་པ། རོན་བཟུ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། རྒྱལ་བའི་སྐུ་གྱིས་སོགས་ཏེ། རྒྱལ་བའི་ཐུགས་ལས་སྐུ་པའི་སྐུ་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལྟ་བུར་སྦྱར་དངོས་རྒྱུ་གསུམ་ཚང་བའི་ཆོ་
གའི་སྐོ་ནས་སྦྱོན་པ་དང་འབྲུག་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་ནས་ཡང་མི་གཏོང་
བར་རབ་ཏུ་བཟུན་པར་བཟུང་ནས་ཕྱིན་ཆད་ལེ་ལོའི་དབང་གིས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་
གཡེལ་བ་མེད་པར་རྒྱས་ཏེ་ཏུ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་རྣམས་ཀྱིས་གང་ལ་
བསྐྱབ་པར་འོས་པའི་ཕྱིན་ཏུག་དང་བཟུ་བཞི་ཆད་མེད་བཞི་དང་བྱང་ཚུགས་སོ་
བདུན་རྣམས་སྦྱོར་སྦྱང་གསུམ་གྱི་རྒྱར་འགྱུར་བའི་ཉམས་ལེན་སོགས་ཐབས་ཤེས་
གཉིས་ཀྱིས་བཟུས་པའི་བསྐྱབ་བྱའི་གནས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཇི་སྟེད་ཅིག་ཡོད་པ་རྣམས་ལས་
སྟོག་གི་ཕྱིར་ཡང་མི་འདའ་བར་བག་ཡོད་པའི་སྐོ་ནས་སྐྱབ་པ་སྟིང་པོར་བྱེད་པ་ལ་
ནན་ཏན་གྱིས་འབད་པར་བྱས་ནས་མི་ཉམས་པར་བསྐྱང་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་འཇམ་
དཔལ་ཞིང་བཀོད་དུ། སྤྱི་རིའི་བྱ་དེ་བཞིན་ཏེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཚུགས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་
ཅད་ནི་བག་ཡོད་པ་ལ་གནས་པའོ། །བྱང་ཆུབ་ནི་ནན་ཏན་ལ་གནས་པའོ། །ཞེས་
སོགས་དང་། སྤྱི་རིའི་བྱ་དང་བག་ཡོད་པ་ལ་གནས་པས་སྦྱོན་ལམ་ཡོངས་སུ་རྣམས་
སོ། །ནན་ཏན་བྱས་པས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པོ། །སྤྱི་རིའི་བྱ་བག་མེད་པར་གནས་ཤིང་
ཆོག་གི་ལས་རྒྱར་ལེན་པ་དང་ནན་ཏན་མེད་པས་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་ཡང་སྐྱབ་པར་
མི་རུས་ན་སྤྱོད་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྣམས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལྟ་ཅི་སྟོས་ཏེ། སྤྱི་རིའི་
བྱ་དེ་ལྟ་བུས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཡང་དག་པའི་མིང་དུ་གདགས་པར་དམ་
བཅའ་བར་འདོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་པ་
ཇི་ལྟར་བཅས་པ་འདི་ལ་བསྐྱབ་(༡༩༡བ)པར་བྱའོ་ཞེས་བྱང་ཆུབ་འདོད་པས་བག་
ཡོད་བཟུན་པ་དང་སྐྱབ་པ་ལ་ནན་ཏན་བྱ་དགོས་པར་བཟུན་ལ། བག་ཡོད་པ་ནི་
དགོ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིན་པས་དེ་བཟུན་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་སྟེ། ཉིང་རྒྱལ་
ལས། ཁྱིམ་དང་ཐོས་དང་གཏོང་དང་བཟོད་ལ་སོགས། །དགོ་བའི་ཆོས་སུ་བརྟེན་

པ་རི་སྟེད་པ། །ཀུན་གྱི་ཙ་བ་བག་ཡོད་འདི་ཡིན་ཏེ། །གཏིང་ཐོབ་བྱེད་ཅེས་བདེ་
 བར་གཤེགས་པས་བསྟན། །ཞེས་གསུངས་ལ། དགེ་ཚོས་ཐམས་ཅད་གྱི་ཙ་བ་ཡིན་
 ཚུལ་ནི་བག་ཡོད་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱབ་བྱ་བསྐྱབ་པ་སོགས་ཀྱི་དགེ་ཙ་ཐམས་ཅད་མི་
 ཉམས་ཤིང་གོང་འཕེལ་རྒྱ་འཁྱར་བ་སྟེ། དེ་ནི་བསྐྱབ་བརྟེན་གྱི་སྦྱོང་པ་འགྲུབ་པའི་
 ཐབས་བསྟན་པའི་སྐབས་སུ། བསྐྱབ་པ་རི་ལྟར་བརྗོད་པ་འདིའི། འགྲུབ་པ་ཡང་
 དག་སྟོང་རྣམས་ཏེ། །བག་ཡོད་པ་དང་མ་བྲལ་ཞིང་། །དྲན་པ་དང་ནི་ཤེས་བཞིན་
 ཏེ། །ཚུལ་བཞིན་རྒྱ་ནི་སེམས་པས་སོ། །ཞེས་དང་། དེ་དག་གྲང་བག་ཡོད་པ་དང་
 མ་བྲལ་བར་བྱ་སྟེ་དེ་ནི་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་གྱི་ཙ་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཞེས་ཡང་དག་
 སྟོང་བའམ་བཙོན་འགྲུས་དང་དེ་བཞིན་རྒྱ་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་དང་འཇུག་ཕྱོག་
 ཚུལ་བཞིན་རྒྱ་བྱེད་པའི་སེམས་པ་རྣམས་གྲང་བག་ཡོད་པས་འགྲུབ་པར་བསྟན་པ་
 དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསང་བའི་མདོ་ལས་གྲང་། གསང་བ་པའི་བདག་
 བོ་རི་ལྟར་དགེ་བའི་ཙ་བ་ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་ཞེན། གསང་བ་པའི་
 བདག་བོ་ཡོད་པར་གནས་པའི་ལྟ་དང་མི་རྣམས་ནི་དགེ་བའི་ཙ་བ་ལས་ཡོངས་སུ་
 ཉམས་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །བག་ཡོད་པ་དེའི་ངོ་བོ་དང་བྱེད་
 ལས་ཀྱན་བརྟེན་ལས། བག་ཡོད་པ་གང་ཞེན། མ་ཆགས་པ་དང་ཞེ་སྤང་མེད་པ་
 དང་གཏི་མུག་མེད་པ་བཙོན་འགྲུས་དང་(༡༩ན)བཅས་པ་ལ་གནས་ནས་གང་དགེ་
 བའི་ཚོས་རྣམས་སྒྲིམ་པ་དང་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཚོས་རྣམས་ལས་སེམས་སྤང་
 བ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྤུན་སྤུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་
 ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དང་ཡོངས་སུ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །ཞེས་
 པ་ལྟར་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་རྒྱ་མ་སོང་བར་བཙོན་འགྲུས་ལ་གནས་ནས་དགེ་བ་
 སྐྱབ་ཅིང་ཟག་པ་རྣམས་ལས་སེམས་སྤང་བའི་ཁྲོ་ཞིག་ལ་བྱའོ། །བྱེད་ལས་འཇིག་
 རྟེན་དང་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ་དཀར་ཚོས་ཐམས་ཅད་གྱི་ཙ་བར་གལ་
 ཆེའོ། །འདི་ལ་བྱང་སར་རྣམ་པ་ལྟར་གསུངས་ཏེ། སྤར་ཉེས་ལྟར་བྱང་བ་ལ་འགྱོད་

པས་ཚས་བཞིན་དུ་ཕྱིར་འཚས་པ་སྟོན་གྱི་མཐའ་དང་ལྡན་པའི་བག་ཡོད་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མ་འོངས་པའི་དེ་དེ་ལྟར་ཕྱིར་འཚས་པར་ནན་ཏན་དུ་སེམས་པ་བྱི་མའི་མཐའ་དང་ལྡན་པའི་དེ་དང་། ད་ལྟ་ཡང་བྱུང་མ་ཐག་བརྗོད་པ་མེད་པར་དེ་ལྟར་ཕྱིར་འཚས་པ་དབྱས་གྱི་མཐའ་དང་ལྡན་པའི་དེ་དང་། མ་བྱུང་བའི་སྐར་ལ་ནས་ཕྱིས་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་བ་དེ་ལྟར་སྟོན་དོ་སྟམ་པ་སྟོན་གྱི་དུས་སུ་བྱ་བའི་དེ་དང་། ཅི་ནས་ཀྱང་ཉེས་ལྷང་མི་འབྱུར་བ་དེ་ལྟར་སྟོན་དོ་སྟམ་པ་ལྟན་ཅིག་རྗེས་སུ་སྟོན་པའི་བག་ཡོད་པ་སྟེ་ལྟོ། །

མདོར་ན་མི་མཐུན་སྟུགས་སྟོང་བ་དང་གཉེན་པོ་སྟོམ་པ་ལ་ནན་ཏན་དུ་བྱེད་པའི་སྟོན་ས་གཞོན་པ་ལྷུར་ལེན་པ་བག་ཡོད་གྱི་རོ་བོ་སྟེ། བསྐྱབ་བརྟུས་སུ། བག་ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཅི་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན་འདྲོད་པ་ལས་ཉམས་པ་དང་མི་འདྲོད་པ་འབྱུང་བར་དོགས་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་གཞོན་པ་ལྷུར་ལེན་པ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་རྒྱལ་པོ་དྲག་དུ་ཁྱོ་ཞིང་མགུ་དཀའ་བའི་བཟན་འབྲུ་མར་གྱིས་གང་བའི་སྟོན་ཐོགས་ཏི་སྟེག་(༡༣༡བ)འབྲིད་པ་ལ་འགྲོ་བས་བྱ་བ་བཞིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་ལ། གཞོན་པ་ལྷུར་ལེན་པ་ནི་རབ་དུ་བསྐྱེམས་པའི་དོན་ནོ། བག་ཡོད་པ་དེའི་མི་མཐུན་སྟུགས་བག་མེད་གྱི་རོ་བོ་དང་བྱེད་ལས་ནི། ཀྱན་བརྟུས་ལས། བག་མེད་པ་གང་ཞེ་ན། ཆགས་པ་དང་ཞེ་སྤང་དང་གཏི་མུག་ལེ་ལོ་དང་བཅས་པ་ལ་གནས་ནས་དགེ་བའི་ཚས་རྣམས་མི་སྟོམ་ཞིང་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཚས་རྣམས་ལས་སེམས་མི་སྟུང་བ་སྟེ་མི་དགེ་བ་འཕེལ་བ་དང་དགེ་བ་འགྲིབ་པའི་རྟེན་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ནོ་ཞེས་པ་སྟེ་འདི་ཉེན་མོངས་དང་ཉེས་ཚོགས་ལས་སེམས་མི་སྟུང་བར་བག་ཡངས་སུ་གཏོང་བར་བྱེད་པའི་སྟོ་ཞིག་ཡིན་ལ། བྱེད་ལས་ནི་མི་དགེ་བ་འཕེལ་བར་བྱེད་པ་སོགས་སོ། །དེ་ལ་བག་ཡོད་པ་ནི་དགེ་ཚས་ཀྱི་གཞིར་གྱུར་ཅིང་མུ་ངན་ལས་འདས་པ་འཆི་མེད་བདུན་ཅིའི་འབྱུང་གནས་ཡིན་ལ། བག་མེད་པས་ནི་ཉེས་སྟོན་ཐམས་ཅད་སྐྱེས་པས་འཁོར་བར་སྐྱེ་འཆིའི་སྟུག་བསུལ་སྟོང་བའི་རྒྱ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་སྤང་བྱང་

བྱེད་པ་གལ་ཆེ་སྟེ། མདོ་ལས། བག་ཡོད་བདུད་ཅིའི་གནས་ཡིན་ལ། བག་མེད་
པ་ནི་འཆི་བའི་གནས། བག་ཡོད་འཆི་བར་མི་འགྱུར་རྟེ། བག་མེད་པ་ནི་རྟག་ཏུ་
འཆི། ཞེས་གསུངས་ལ། དེའི་ཕྱིར། བཤེས་སྤྱིང་ལས་ཀྱང་། བག་ཡོད་བདུད་ཅིའི་
གནས་ཏེ་བག་མེད་པ། འཆི་བའི་གནས་སུ་བྱུང་བས་བག་ལ་སྤུལ་རྟེ། དེ་བས་ཁྱོད་
ཀྱིས་དག་ཚུལ་སྟེ་ལ་སྤྱད་ཏུ། བྱུང་བས་རྟག་ཏུ་བག་དང་བཅས་པར་མཛད། ཅིས་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། བསྐྱབ་བྱ་བསྐྱབ་པ་ལ་བསམ་སྟེ་བག་
ཡོད་བྱ་བ། རྟེན་དལ་འབྱོར་ལ་བསམ་སྟེ་བག་ཡོད་བྱ་བ། སྤང་བྱ་ཉོན་མོངས་ལ་
བསམ་སྟེ་བག་ཡོད་བྱ་བའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས། བསམ་པ་སེམས་(༡༥༥ན)བསྐྱེད་མི་ཉམས་པར་བསྐྱང་བ།
སྦྱོར་བ་བཙོན་འགྲུས་མི་ཉམས་པར་བསྐྱང་བའོ། །

དང་པོ་ནི། བབ་ཚལ་བརྩམས་པ་སོགས་ཏེ། དེ་ལ། སེམས་བསྐྱེད་དེ་འདྲོར་མི་
རུང་ཞིང་དེ་ལས་བཤོལ་དུ་མེད་པའི་རྩ་མཚན་ནི། བྱ་བ་གང་ཞིག་སྦྱོན་ཡོན་ཡེ་མ་
བརྟགས་ཤིང་མ་དབྱེད་པར་བབ་ཚལ་དུ་བརྩམས་པ་གང་ཡིན་པའམ། བྱ་བ་གང་
ཞིག་རུང་ཟད་ཅིག་བརྟགས་ཀྱང་ལེགས་པར་ཞིབ་དུ་མ་བརྟགས་ཤིང་མ་དབྱེད་པར་
བྱས་པ་དེ་ནི་དང་པོ་རེ་ཞིག་བྱེད་པར་དམ་བཅས་ཤིང་ཁས་སྤངས་བྱས་པར་གྱུར་
ཀྱང་ཕྱི་ནས་བྱ་བ་དེ་བྱ་འོས་ཤིང་རིགས་པ་ཡིན་ན་བྱ་བའམ། འོན་ཏེ་དེ་འདྲའི་བྱ་
བ་དེ་བྱ་མི་འོས་ཤིང་མི་རིགས་ན་བཏང་བར་བྱ་ཞེས་ལེགས་པར་བརྟགས་དབྱེད་
བྱས་པའི་སྒོ་ནས་འཇུག་ཕྱོག་བྱེད་པར་རིགས་ན་འང་། འདི་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ།
ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་འཁྱལ་བ་རུང་ཟད་ཀྱང་མི་མངའ་བའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་
ཀྱིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གང་ལ་
བརྟགས་དབྱེད་མཛད་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་སྟེ་རྣམས་སུ་སེམས་དེའི་བརྟགས་པ་

མང་ཏུ་གསུངས་པ་སྟེ། སྤར། བསྐལ་པ་ཏུ་མར་རབ་དགོངས་མཛད་པ་ཞེས་སོགས་
 གྱི་སྐབས་བཤད་པ་ལྟར་དང་། སངས་རྒྱལ་དེ་ཡི་སྤྱུལ་ཆད་ཏུ་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་
 ཆེན་པོ་མངའ་བ་འཕགས་པ་བྱམས་པ་དང་འཇམ་དཔལ་དང་སྤྱན་རས་གཟིགས་
 སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གང་བརྟགས་པ་ལས་ཡོན་ཏན་ཆོད་མེད་པ་
 དང་ལྡན་པ་ཉིད་གཟིགས་ནས་སྤོང་པོ་བཀོད་པ་ལ་སོགས་པའི་མདོ་སྟེ་རྣམས་ལས་
 དེའི་ཕན་ཡོན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་གསུངས་ཤིང་དེ་ཉིད་འདོར་ཏུ་མི་རུང་བར་བརྟན་
 ལ། བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་སྟོན་ཏུ་དེའི་ཕན་ཡོན་ལ་(༡༩༩བ)སེམས་པ་ལ་སོགས་པའི་
 སྟོན་རྣམས་པ་ཅི་ཡོད་ཀྱིས་ལེགས་པར་བརྟགས་ཤིང་དབྱུང་ཡང་དང་ཡང་ཏུ་ལེགས་
 པར་བརྟགས་ཤིང་དབྱུང་པ་ན་ཡོན་ཏན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་ལྡན་པར་མཐོང་
 བས་དེའི་རྒྱ་མཆན་ཀྱིས་ལེན་དགོས་པར་རིགས་ནས་བསམ་བཞིན་ཏུ་སྤངས་ཤིང་
 དམ་བཅས་པ་དེ་ལ་བཤོལ་ཏུ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་རྣམས་པ་ཀྱན་ཏུ་མེད་པས་ན་བྱང་ཆུབ་
 ཆེན་པོ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་ཏུ་ཅི་ནས་ཀྱང་མི་ཉམས་པར་བརྟན་པོར་བསྐྱང་བ་ལ་འབད་
 པར་བྱ་དགོས་ཏེ། བྱམས་པ་སངས་ལེ་སྤྲུལ། གང་དག་བྱང་ཆུབ་ཕྱིར་བཙོན་པ། །དེ་
 དག་ལྟན་པོ་འདྲ་བར་ནི། །མཐུ་བརྟན་རབ་ཏུ་མི་གཡོ་སྟེ། །ཡི་དམ་གཏོང་བར་མི་
 བྱེད་དོ། །ཞེས་དང་། །འཇམ་དཔལ་ཞིང་བཀོད་ཏུ་འང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་
 བྱིས་པའང་རུང་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཡང་རུང་སྟེ་ཚུལ་བྱིམས་ཀྱི་སྟོན་པ་ཡང་དག་པར་
 འཛིན་པ་ལ་རབ་ཏུ་གནས་པ་ཡིན་ཏེ་དེ་སྟོག་གི་ཕྱིར་ཡང་བསྐབ་པ་ལས་མི་འདའ་
 ཏོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

སེམས་བསྐྱེད་ཉམས་པས་རང་རན་འགྲོར་འགྲོ་བ་ནི། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་སྤར་
 སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཆོ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་གནས་སྐབས་ལྟ་མའི་བདེ་བ་དང་
 མཐར་འཁོར་བ་ལས་བསྐྱལ་ནས་སངས་རྒྱལ་གྱི་བདེ་བ་ལ་འགོད་པར་བྱའོ་ཞེས་
 དམ་བཅས་ནས་དེའི་དོན་དེ་ཉིད་སྦྱོར་བ་ཉམས་ལེན་གྱི་ལས་ཀྱིས་སམ་སྦྱོར་བ་སྟོན་
 གསུམ་གྱི་བྱ་བའི་ལས་ཀྱིས་བསྐབ་པར་མ་བྱས་ན། མགོན་ཏུ་གཉེར་བའི་སེམས་ཅན་

གྲངས་ལས་འདས་པ་དེ་དག་ཀྱན་བརྟན་ཆེན་པོའི་སྐོན་ས་བསྐྱས་པར་གྱུར་པས་
བསྐྱེད་པ་པོ་བདག་གི་འགྲོ་བ་ཅི་འདྲར་འབྱུར་ཏེ་རྒྱ་འགྲོར་འགྲོ་བ་ལས་འོས་མེད་དེ་
ཞེས་སམ། །ཡང་ན་དབང་པོ་སངས་རྒྱལ་བྱང་སེམས་རྣམས་དང་བཅས་པའི་སྐྱེ་བོ་
དེ་དག་ཀྱན་བརྟན་ཆེན་པོས་(༡༥ན)བསྐྱས་པས་ཞེས་སྐུར་རོ། །

བསྐྱེད་བརྟན་སྐྱེ་མདོ་དྲངས་པ་ལས། སྐོན་ས་རྒྱ་མཚོ་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔལ་
གང་མ་བརྒྱལ་བ་བརྒྱལ་བ་དང་མ་གྲོལ་བ་དགྲོལ་བ་དང་དབྱགས་མ་ཕྱིན་པ་
དབྱགས་དབྱུང་བ་དང་ཡོངས་སྐྱ་སྐྱ་རན་ལས་མ་འདས་པ་ཡོངས་སྐྱ་སྐྱ་རན་ལས་
ཟླ་བའི་སྤྱར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དབྱགས་ཕྱུང་ལ་མང་དུ་སྐོས་པ་དང་དེ་ལས་
གཞན་དགེ་བ་བྱང་རྒྱབ་ཀྱི་སྤྱགས་རྣམས་ཀྱི་བར་ལ་བཙོན་པར་མི་བྱེད་ན་བྱང་རྒྱབ་
སེམས་དཔལ་དེ་ནི་ལྟ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ་དེ་ལྟ་བུ་དེ་ལ་སྤྱོན་
སངས་རྒྱལ་མཐོང་བའི་ལྟ་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་ནས་འཕྱ་ཞིང་གཞོག་འཕྱས་བྱེད་ལ་རྣམ་
པར་སྤོང་དེ་ཞེས་སོགས་དང་། སའི་སྤྱིང་པོའི་མདོ་ལས། དགེ་བའི་ལས་ལམ་བརྟུ་
པོ་འདི་དག་གིས་སངས་རྒྱལ་སྐྱེ་འབྱུར་གྱི་གང་གིས་ཁི་སྤྱིང་འཚོའི་བར་དུ་ཐ་ན་དགེ་
བའི་ལས་ཀྱི་ལམ་གཅིག་ཅུ་ཡང་མི་སྤྱང་ལ་འོན་ཀྱང་ཆོག་འདི་སྤྱང་དུ་ར་ནི་ཐེག་
པ་ཆེན་པོ་པ་སྟེ་སྤྱོད་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་རྒྱབ་ཆོལ་ལོ་ཞེས་ཟེར་
ན་གང་ཟག་དེ་ནི་ཤིན་དུ་རྒྱུལ་འཚོས་པ་བརྟུན་ཆེན་པོ་སྤྱོད་པ་སངས་རྒྱལ་བཅོམ་ལྷན་
འདས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱོད་སྤར་འཇིག་རྟེན་ལ་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་སྟེ་དེ་ཚོངས་བཞིན་དུ་
འཆི་བའི་དུས་བྱེད་ཅིང་ཐེག་པར་ལྷུང་བར་འགྲོའོ་ཞེས་སོ་ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

དེའི་འཐད་པའམ་རྒྱ་མཚན་ནི། དངོས་པོ་ཆེན་པོ་དང་མང་པོ་ལྟ་ཞོག་ཟན་
ཁམ་གཅིག་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་ཕལ་པ་རུང་ཟད་ལའང་ཡིད་ཀྱིས་འདི་ལ་སྤྱིན་
པར་བྱའོ་ཞེས་བསམ་པར་བྱས་ནས་སྤྱར་མི་གང་གིས་སྤྱིན་པར་མི་བྱེད་པ་དེ་ཡང་ཡི་
དུགས་སྐྱེ་བར་འབྱུར་ལ། ཡང་ཞེས་པའི་སྤྱོད་པ་བཅས་ནས་མི་སྤྱོད་ན་དཔུལ་
བར་སྤྱོད་ཞེས་མདོ་(༡༥ད)ལས་གསུངས་ན། དེ་བས་ལྷག་པའི་དངོས་པོ་གཞན་མ་

མཆིས་པ་སྒྲ་ན་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བདེ་བ་དམ་པ་དང་ཞར་ལ་ལྷ་མིའི་བདེ་བ་
ལའང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དགོས་སོ་ཞེས་ཆོག་ཅམ་མ་ཡིན་པར་བསམ་པ་ཐག་
པ་ནས་གྲས་པ་དང་བཅས་པས་སྒྲ་དགས་མཐོན་པོས་མགོན་ཏུ་གཉེར་ཞིང་བོས་
ནས་ཁས་སྒྲངས་པའི་དོན་དེ་དེ་བཞིན་ཏུ་མ་བསྐྱབས་ནས་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་བསྐྱས་
པར་བྱས་ན་བདེ་འགྲོ་ཇི་ག་འགྲོ་འགྱུར་རམ་སྟེ་མི་འགྲོ་བར་ངེས་པའོ། །

དམ་བཅས་པ་དང་མགོན་ཏུ་གཉེར་ཚུལ་ནི། བདག་གིས་སེམས་ཅན་མ་བསྐྱལ་
བ་བསྐྱལ་བར་བགྱེད་སོགས་དང་། བདག་གིས་དེ་རིང་སྒྲོབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། ཞེས་
སོགས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟར་དུན་པ་ཉེར་གཞག་ལས། ཅུང་ཟད་ཅིག་བསམ་
པ་ལས་མ་བྱིན་ན་དེ་ནི་ཡི་དུགས་ཀྱི་འགྲོ་བར་སྐྱེ་ལ། དམ་བཅས་པ་ལས་མ་བྱིན་
ན་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བར་འགྲོ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་དང་། འགྲོ་བ་རྣམས་འབྱེད་ཀྱི་
མདོ་ལས། མི་གང་འབྲས་ཆེན་ཆོད་མཁམ། །དེ་བཞིན་ཙུ་བ་འབྲས་བྱ་དག་ཡིད་
ཀྱིས་སྒྲིན་ཞེས་དམ་བཅས་ནས། འབྲས་པས་སྒྲིན་པར་མི་བྱེད་ན། །དེ་ནི་ཡི་
དུགས་འཇིག་རྟེན་དང་། །རྟུག་བསྐལ་མི་ཟད་ཚུང་བར་འགྱུར། ཞེས་སོ། །བསྐྱབ་
བཏུས་ལས་ཀྱང་དུན་པ་ཉེར་གཞག་གི་ཡུང་དེ་དང་། ཆོས་ཡང་དག་པར་རྟུང་པ་
ལས། རིགས་ཀྱི་བྱ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་བདེན་པ་ལྟར་བྱེད་པར་འགྱུར་བར་བྱ་
སྟེ། རིགས་ཀྱི་བྱ་བདེན་པ་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ་ནི་ཆོས་ཡང་དག་པར་བརྗོད་
པའོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་དེ་ལ་བདེན་པ་གང་ཞེན། གང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སྒྲ་ན་
མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་(༡༥ན)ནས་སེམས་དེ་
སྟོག་གི་ཕྱིར་ཡང་མི་གཏོང་ཞིང་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཡང་ལོག་པར་མི་བྱེད་པ་འདི་
ནི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་བདེན་པའོ། །གང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སྒྲ་ན་མེད་པ་
ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་སེམས་དེ་ཕྱིས་ཡོངས་
ཏུ་གཏོང་ཞིང་སེམས་ཅན་རྣམས་ལའང་ལོག་པར་བྱེད་པ་འདི་ནི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་
དཔའི་བརྟུན་ཏུ་སྐྱབ་པ་ཐ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། རྟོགས་ཀྱི་མཆོས་ལུས་པ་ལས་

ཀྱང་། སློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོ་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་རྒྱལ་པོའམ་རྒྱལ་པོའི་སློན་པོ་ཆེན་པོས་
གོང་ཁྱེར་གྱི་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ལ་སང་ཟན་བྱིན་ནོ་ཞེས་མགོན་ཏུ་བོས་ནས་ཡལ་
བར་དོར་ཏེ་བཟའ་བ་དང་བཏུང་བ་མི་སྤྱད་ན་དེས་སྐྱེ་བོའི་ཆོག་གས་དེ་དག་ཐམས་
ཅད་བསྐྱས་པ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་སོགས་དྲངས་ནས་ཁས་སྤངས་པ་ལས་ཉམས་པའི་ཉེས་
པ་རྒྱ་ཆེར་བརྟན་རྟོ། །

དོན་དེ་ལ་འགལ་བ་སྤོང་བ་ནི། འོ་ན་འཕགས་པ་ལྷ་རིའི་བྱ་སྟོན་རྒྱལ་པོར་ཟླ་
འོད་ཏུ་ཡུར་ཆོ་བྱང་རྒྱལ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་སྦྱོང་བ་ལ་སློབ་ན་སངས་རྒྱལ་སྤོང་
ཕྱག་བརྩུ་ལ་བསྟེན་བཀྱར་བྱས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་ཆོ་བཏུང་ཤིག་ཅན་
བཅའ་ཟེར་སྤྱལ་ནས་ལག་པ་གཡས་པ་བསྐྱངས་པ་ན་གཡས་པ་བཅད་ནས་གཡོན་
པས་བྱིན་པ་ལ་མ་མཐུ་ནས་གཡོན་པའི་མི་གཙང་བས་བྱིན་པ་མི་ལེན་ཞེས་ཁོས་
ནས་བསྐྱར་བ་ལ་སྦྱོ་ནས་སེམས་ཅན་མཐུ་བར་བྱེད་མི་རུས་སོ་སྟམ་ནས་བྱང་རྒྱལ་
གྱི་སེམས་བཏང་ཡང་ཕྱིས་དག་བཅོམ་ཐོབ་པ་དང་། གསེར་མདོག་གི་སྟོན་གྱི་སྦྱོར་
བ་ལས་བྱང་སེམས་བསྐྱལ་བ་བཞི་བཏུར་སྦྱང་བ་སྦྱོང་བ་ཞིག་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་
བཏང་མ་ཐག་ཏུ་རང་རྒྱལ་ཏུ་ཡུར་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེན། ལྷ་རིའི་
བྱ་སྟོན་མི་གང་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་བཏང་ཡང་དེ་(༡༩༥༧)དག་ཐར་བ་ཐོབ་པར་
མཛད་པ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་ལས་གྱི་རྩལ་དེ་སོ་སྟེ་ཕལ་བས་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་བའམ་རྟོགས་
པར་མི་རུས་པའི་ཡལ་ཁོ་ན་སྟེ། དེ་འདྲའི་ལས་གྱི་རྩལ་སྤྲ་ཞིང་སྤྲ་བ་ལྷ་ཆོགས་པ་
ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཁོ་ནས་སམ་ཉག་གཅིག་གིས་མཁྱེན་གྱི་སློ་གྲོས་
དམན་པ་གཞན་གྱིས་བསམ་པར་མི་རུས་ཤིང་བསམ་ན་མགོ་ཚུམ་ཚུམ་པོར་འགྱུར་
བས་སོ། །དེ་ནི་དགོན་བཅེགས་ལས། གང་ལས་འདིའི་སློ་ནི་རུས་པ་མེད་པ་དེ་ལ་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིང་ཆོད་མར་ཡུར་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིང་མཁྱེན་གྱི་
ངས་ནི་མི་ཤེས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

ནམ་བཤད་ཏུ། ངས་ནི་འདི་ཡི་ཐར་པ་ཡི། ཁ་པོན་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བ་ཡང་། ཁས་

ཡི་ཁོང་ན་ཡོད་པའི་གསེར། བཀ་ལ་ཉལ་བ་བཞིན་དུ་གཟིགས། ཞེས་པ་འདིར་
 དྲངས་ལ། ས་བཟང་པས། ཟླ་བའི་མདོངས་ནི་གཅིག་སྟེ། ཞེས་སོགས་འདིར་
 དྲངས་ནས་བཤད་དོ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་མཁྱེན་གྱི་བདག་ཅག་གིས་མི་ཤེས་
 སོ་ཞེས་པ་ནམ་སྤང་དང་ནམ་བཤད་གྱི་བཞེད་པ་ཡིན་ལ། འདི་ཙམ་མོག་དང་མཐུན་
 ཞིང་འགྲེལ་བ་པལ་ཆེ་བར་ཡང་དེ་ལྟར་རོ། འགྲེལ་ཆེན་དུ་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་
 བཏང་ཡང་ཐར་པའི་སེམས་མ་བཏང་བས་ཐར་པ་ཐོབ་པར་བཤད་པ་ལ་ཉེས་པ་
 མེད་གསུངས་ཤིང་། དགེ་ལྷ་བཏང་དུ་ཟིན་ཡང་ཕྱིས་སྤངས་ཞེས་བཞེད་དོ། །

བི་རྩུ་ཏིས་ཀུན་རྫོབ་བྱང་སེམས་བཏང་ཡང་དོན་དམ་བྱང་སེམས་མ་བཏང་
 ཞེས་འཆད་ལ། རྒྱལ་སྐས་ཐོགས་མེད་པས་འདི་འཐད་སྐྱམ་འོན་ཀྱང་བསམ་གྱིས་མི་
 བྱལ་བ་བསམ་པས་ངལ་བས་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེས་ཀྱང་གསུངས་སོ། འགའ་ཞིག་སེམས་
 བསྐྱེད་བཏང་བ་མེད་ཅེས་ཟེར་བ་ནི། སེམས་བཏང་ཡང་། ཞེས་པ་དང་འགལ་
 བར་(༡༩༡)ན་བཤད་དོ། །

དེ་བཏང་ན་གཞན་དོན་ལས་ཉམས་པས་ལྷང་བ་སྦྱི་བ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་བཏང་
 བ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ནམས་ལ་ལྷང་བའི་གནས་ཐམས་ཅད་གྱི་ནང་ནས་
 ཤིན་ཏུ་སྦྱི་བ་སྟེ། ཀང་གི་ཕྱིར་ན་འདི་ལྟར་ལྷང་བ་དེ་ནི་བྱང་བར་ལྷུར་ན་གཞན་དོན་
 དོན་གཉེར་གྱི་བསམ་པ་ཉམས་པས་སྦྱོད་པའི་སྒོ་ནས་སེམས་ཅན་མ་ལུས་པ་ཀུན་གྱི་
 དོན་སྦྱབ་པ་ལ་མཐུ་དང་རུས་པ་ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་དམན་པར་འགྱུར་ཏེ་སྦྱོད་པའི་
 རྟོན་སེམས་བསྐྱེད་ཉམས་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། འདིས་སེམས་ཅན་གདོན་པར་དམ་བཅས་
 པ་ལས་སེམས་བསྐྱེད་ཉམས་པས་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་དོན་སྦྱབ་པ་བཅོམ་པར་བྱས་
 ལ་དེའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་ལྷང་བའི་ནང་ནས་སྦྱི་བ་ཡིན་པར་བརྟན་ལ། དེ་ལྟར་སྤྱད་
 པ་ལས་ཀྱང་། ཀལ་ཏེ་བསྐྱལ་བ་བྱེ་བར་དགེ་བའི་ལས་ལམ་བཅུ། སྦྱོད་ཀྱང་རང་
 རྒྱལ་དག་བཅོམ་ཉིད་ལ་འདོད་བསྐྱེད་ན། ཁྱེད་ཆོ་ཚུལ་བྱིས་སྦྱོན་བྱང་ཆུལ་བྱིས་ས་
 ཉམས་པ་ཡིན། སེམས་བསྐྱེད་དེ་ནི་པས་པས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་སྦྱི། ཞེས་གསུངས་

ལ། ཐབས་ལ་མཁས་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་སེམས་བསྐྱེད་གཏོང་བ་ཙུང་བ་
 ཤིན་རུ་ཕྱི་བ་ཉིད་རུ་བསྟན་རྟོ། །དེ་ཡང་བྱང་ཕྱོང་ལྟན་པས་སྟོན་སེམས་བཏང་ན་
 སྟོན་སེམས་འདྲོང་བའི་ཙུང་དང་། བྱང་ཕྱོང་མ་བྱངས་པས་སྟོན་སེམས་ཉམས་
 བ་སོ་ཐར་གྱི་པམ་པ་ལས་ཀྱང་ཕྱི་བ་ཕྱི་བར་བསྟན་རྟོ། །པས་པམ་པའི་ལྷང་བ་
 བྱང་ཡང་སེམས་བསྐྱེད་མ་བཏང་ན་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ལས་ཉམས་པར་
 མི་འགྱུར་ལ། སེམས་བསྐྱེད་བཏང་བས་དེ་ལས་ཉམས་པས་ལྷང་བ་ཕྱི་བར་བསྟན་
 ཞེས་རྣམ་བཤད་ལས་སོ། །

བྱང་སེམས་ཀྱི་དགེ་བ་ལ་བར་ཆད་བྱས་པའང་སྤྲུལ་ལྟར་ཉེས་པ་ཆེ་བ་ནི། །དེ་
 ལྟར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བཏང་(༡༩༦)ན་རང་ལ་ལྷང་བ་ཕྱི་བ་ཡིན་པར་མ་ཟད་གང་
 སེམས་ཅན་གཞན་འགའ་ཞིག་གིས་ཡུན་རིང་པོར་ལྟ་ཞོག་སྐད་ཅིག་གསུང་ཅན་
 གཅིག་གི་ཡུན་ཆད་ཅན་རུ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདྲིའི་གཞན་ལ་པན་པ་སྒྲུབ་
 པའི་བསོད་ནམས་དགེ་བའི་བར་ཆད་དང་གཤམ་བྱེད་པར་གྱུར་ན། གཤམ་བྱེད་
 ཡུལ་གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་རྒྱུལ་པ་ལ་རུས་པ་
 ཉམས་ཤིང་དམན་པར་གྱུར་ལ་དེས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཀྱང་གྱི་དོན་བཅོམ་པས་དེ་ལྟ་
 བུའི་ལས་བྱས་པས་ན་གཤམ་བྱེད་པ་པོའི་སེམས་ཅན་དེ་ཡི་ངན་འགོ་དཔྱུལ་སོགས་སུ་
 སྒྱེ་བ་ལེན་པའི་གངས་ལུ་མཐའ་མེད་པ་སྟེ་མཐར་ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་རྟེ། རབ་
 རུ་ཞི་བ་རྣམ་པར་ངེས་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་གྱི་མདོ་ལས་འཇམ་དཔལ་རིགས་ཀྱི་བྱའམ་
 རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་གང་ལ་ལས་འཇམ་བུའི་ཁྱིང་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོག་
 བཅད་དམ་དེ་དག་གི་འདོག་པ་ཐམས་ཅད་སྟོགས་པ་བས། འཇམ་དཔལ་རིགས་
 ཀྱི་བྱའམ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་གང་ལ་ལ་ཞིག་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དགེ་བའི་ཙུང་
 བ་གཅིག་གི་སེམས་བསྐྱེད་པ། ཐ་ན་རུད་འགྲོའི་སྟེ་གནས་སུ་སོང་བ་ལ་ཟུང་ཆངས་
 ཅིག་སྦྱིན་པ་དང་ལྟན་པའི་དགེ་བའི་ཙུང་བའི་བར་ཆད་བྱས་ནས་དེ་དེ་བས་ཆེས་ཕྱི་
 པ་གངས་མེད་པ་སྐྱེད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སངས་རྒྱུ་འབྱུང་བ་སྐྱེད་པའི་དགེ་

བའི་ཚ་བའི་བར་ཆད་བྱེད་པར་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ།

དེས་པ་དག་མ་དེས་པར་འགྲོ་བ་ཕྱག་རྒྱ་ལ་འཇུག་པའི་མདོར། སྤྱོད་པ་བཅུ་དྲུག་གི་སེམས་ཅན་རང་སངས་རྒྱས་ལ་བཀོད་པ་བས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགེ་ཚ་གཅིག་ཙམ་འཕེལ་བར་བྱས་པའང་བསོད་ནམས་ཆེས་ཆེ་བའི་ཚུལ་མང་དུ་གསུངས་སོ། །དེས་ན་བྱང་སེམས་གར་(༡༥ན)ཡོད་མི་ཤེས་ཤིང་ཉེས་པ་འདི་ཡང་འབྱུང་ཉེ་བས་གནས་འདི་ལ་གཟབ་པར་བྱ་ལ། འདི་བསྐྱེད་ནུས་ན་གང་ཟག་ལ་བརྟེན་པའི་ཉེས་པའི་སྒྲོ་མང་པོ་ཞིགས་པར་ཡང་གསུངས་སོ།

དེའི་འཐད་པ་སྟོན་པ་ནི། དེ་རན་འགྲོ་ཕུ་མཐའ་མེད་པར་འགྱུར་བ་ཅིའི་ཕྱིར་སྒྲུལ་ན། དེའི་རྒྱ་མཆན་ནི་འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་མཐའ་ཡས་པ་ལྟ་ཞོག་སེམས་ཅན་གཅིག་གི་སུན་པ་དང་བདེ་བ་རྒྱུད་དུ་ཙམ་པར་བཤིག་པའམ་བཙོམ་ན་གཞིག་པ་པོ་བདག་ཉིད་དམ་དེ་ཉིད་བདེ་འགྲོ་མཐོ་རིས་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་ན། བྱང་སེམས་ཀྱི་དགེ་བ་ལ་བར་ཆད་བྱས་ནས་ནམ་མཁའི་ཁམས་མ་ལུས་པའི་མཐའ་གྲས་བའམ་མཐས་བྱབ་པའི་ལུས་ཅན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རྒྱ་བཤིག་པར་བྱས་ན་བདེ་འགྲོ་ཐོབ་པ་ལས་ཉམས་ནས་རན་འགྲོ་ཕུ་མཐའ་མེད་པར་སྐྱེ་བ་ལྟ་སྟོན་གྱི་ཅི་དགོས་ཞེས་པའོ། །ཡང་སེམས་ཅན་གཅིག་གི་སྤྱོད་གནས་པའི་བདེ་བ་བཤིག་ན་ཞེས་གྱུར་གསུངས་སོ། །གཞན་སེམས་བསྐྱེད་ལས་བརྒྱུག་ཏེ་ཐེག་དམན་དུ་སེམས་བསྐྱེད་དུ་བརྟུག་ནའང་ཚ་ལྷུང་དུ་འགྱུར་བས་འདི་དང་འདྲ་བར་ནས་བཤད་ལས་གསུངས་སོ། །འགའ་ཞིག་དུ་ཆོགས་བཅད་ལྟ་མ་ལུང་གིས་སྒྲབ་པ་དང་འདི་རིགས་པས་སྒྲབ་པ་ཡིན་པར་བཤད་ལ། འགྲེལ་ཆེན་དུ་གོང་གི་ལུང་འདིར་འདྲེན་པར་མཛད་དོ། །

འོ་ན་བྱང་སེམས་ལ་མགོ་དང་ལུས་སྒྲོང་བ་སོགས་བྱས་ན་དེའི་དགེ་བ་རྒྱན་ལྡན་གྱི་བར་ཆད་བྱས་པའི་ཕྱིར་སྒྲོང་བ་པོ་དེའི་རན་འགྲོ་ཕུ་མཐའ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་དགེ་བའི་མཐུན་ཆེན་ཡིན་ཏེ། བལ་སྤངས་སྤང་པོ་ཆེས་བརྟེན་པ་པོར་བྱས་

བཟོད་མི་རྣམས་པ་ལྟར་བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་མ་ཡིན་པས་དེ་ལ་ཉམས་ང་བར་བྱས་ཏེ་སྤོང་
 མི་(༡༥༧)རྣམས་པའི་ཕྱིར་དེ་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཐབས་མཁས་སུ་རྒྱ་མ་མེད་པར་གྲགས་
 པས་བརྟན་པ་ལས་བཤད་དོ་ཞེས་བུ་སྟོན་གསུང་རོ། །ས་ཐོབ་པ་ལ་རིང་རྒྱ་མོགས་
 པ་ནི། ལྷུང་བ་བྱང་ཡང་དེ་བཤགས་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པས་ཚོག་གོ་སྟམ་ན། གོང་
 རྒྱ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་སྟོན་སེམས་བྱང་བའི་ལྷུང་བ་སྟོབས་ལྡན་འབྱུང་བ་དང་སྤར་
 ཡང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་སྤངས་པ་དག་འཁོར་བར་འཁོར་བ་ན་
 དེ་གཉིས་རེས་མོས་ཀྱིས་འདྲེས་མར་བྱང་བའམ་སྤེལ་མར་བྱང་ན་དེ་ལྟ་བུའི་སྟོབས་
 ལྡན་གྱི་ལས་དེ་གཉིས་ཀྱི་འབྲས་བྱའང་རིམ་པར་ངན་སོང་དང་མཐོ་རིམ་སུ་སྐྱེ་བ་
 བརྒྱད་མར་སྤངས་ནས་རེ་མོས་ཀྱིས་འདྲེ་བར་བྱེད་ན་རབ་དགའ་ལ་སོགས་པའི་ས་
 ཐོབ་པ་ལ་ཡུན་རིང་རྒྱ་མོགས་ཞེས་དཔོན་སུ་བརྟན་ནས་ཤུགས་ལ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་
 པ་ལ་དེ་བས་ཀྱང་ཡུན་རིང་རྒྱ་མོགས་པ་སྟོས་ཅི་དགོས་པར་བརྟན་ཏོ། །ས་ཐོབ་པ་
 ལའང་ཞེས་འང་སྐྱ་ཡོད་ལ་དེས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་དཀའ་བའང་སྤྱད་ཅིས་འཆད་པ་
 ཡོད་སྟུང་། འདི་མི་གཉིས་ཀྱི་འདོ་ལི་འདྲེན་པ་ན་གཅིག་གི་མཐུན་རྒྱ་འཐེན་གཅིག་
 གིས་རྒྱབ་རྒྱ་འཐེན་པས་འགོ་སར་སྤྱིན་མི་རྣམས་པ་དེ་བཞིན་ཡིན་པར་རྣལ་འབྱོར་ཟླ་
 བ་གསུང་རོ། །དེས་ན་སྟོག་ལ་བབས་ཀྱང་སེམས་བསྐྱེད་མི་ཉམས་པའི་ཐབས་ལ་
 བཟོན་པར་བྱུང་།

ལྷུང་བ་གཞན་བྱང་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མ་ཉམས་ན་ངན་འཁོར་མི་འགོ་ཡང་
 ས་ཐོབ་པ་ལ་ཐག་བསྐངས་པར་འབྱུར་བ་དེ་དང་འདྲོ། །འགའ་ཞིག་རྒྱ་འདི་ཡན་
 སྟོན་སེམས་ལས་འདས་པའི་ཉེས་པ་དང་འདི་ནས་འབྱུག་སེམས་ལས་འདས་པའི་
 ཉེས་པ་ཞེས་འཆད་ལ། ས་བཅད་འདིར་ཡང་འདི་ཡན་ལ་བསམ་པ་སེམས་བསྐྱེད་
 མི་ཉམས་པར་བསྐྱང་བ་ཞེས་གསུངས་ལ་(༡༥༨)ན་དེའི་དོན་ཡང་དེ་བསྐྱང་བ་གཙོ་
 བོར་བརྟན་པའི་དོན་ཡིན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་རྒྱུར་པ་མིན་ཏེ་གོང་འོག་འདི་དག་གིས་
 ལྷུང་གྱི་དམ་བཅའ་མི་ཉམས་པར་བསྐྱང་དགོས་པར་བརྟན་པ་ཡིན་ལ་དེ་ནི་སེམས་

བསྐྱེད་ཏུ་མ་བཟང་བསྐྱབ་པ་བསྐྱབ་པར་ཡང་དམ་བཅས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་སྦྱོར་བ་བཙུག་ལྟམ་མི་ཉམས་པར་བསྐྱར་བ་ནི། དེ་ལྟམ་རི་ལྟར་
སོགས་ཏེ། དེ་ལ། དམ་བཅའ་བཞིན་མ་བསྐྱབས་ན་ངན་འགྲོར་བསྐྱེད་དགོས་པ་ནི།
དེ་ལྟར་ན་ད་རི་ལྟར་བྱ་བར་འོས་སྟམ་ན། དམ་བཅའ་བཞིན་ཏུ་ཉམས་སུ་མ་སྐྱབས་
པ་ལ་ཉེས་དམིགས་ཆེ་བ་དེ་ལྟམ་དེ་དེའི་ཕྱིར་རམ་དེ་ལྟ་བུས་ན་སེམས་བསྐྱེད་པའི་
དུས་སུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གདོན་པར་བྱའོ་ཞེས་རི་ལྟར་དམ་བཅས་པ་བཞིན་ཏུ་
གཞན་དོན་ཏུ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་སྦྱབ་པའི་རྒྱར་གྱུར་བའི་བསྐྱབ་བྱ་བྱ་ཆེན་པོ་ནམས་
ལ་བདག་གིས་བྱས་པས་དང་ཏུ་ལེན་པ་དང་བསྟན་པའི་དོན་རྗེས་སུ་སྦྱབ་པར་བྱེད་
པའི་བག་ཡོད་པའི་སྟོན་སྟེན་བཙུག་པས་བསྐྱབ་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། སེམས་བསྐྱེད་དང་
ལྟམ་པ་སྐྱབས་པའི་དུས་དེར་ནས་དམ་བཅས་པའི་དོན་བསྐྱབ་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་
ལ་གཡེལ་བ་མེད་པར་ནན་ཏན་གྱིས་བཙུག་པར་མ་བྱས་པས་ཉམས་པར་གྱུར་ན་
ཉེས་ལྟར་སྟོབས་ལྡན་གྱི་དབང་ལས་ཕྱིས་འོག་ངན་སོང་ནས་འོག་ངན་སོང་དག་ཏུ་
སྦྱོབ་བསྐྱེད་མར་སྐྱབས་ནས་འགྲོ་ཁྲིལ་ལྟག་བསྐྱལ་ཡང་རྒྱན་ཆད་པ་མེད་པར་སྦྱོང་
བར་འཕྱར་རོ། །འགྲེལ་པ་འགའ་ཞིག་ཏུ་འདིའི་ཆོག་རྒྱུ་མ་གཉིས་བསམ་པ་
སེམས་བསྐྱེད་མི་ཉམས་པར་སྐྱར་བའི་དོན་བསྐྱར་མཛད་དེ་སྟེ་མ་ལ་ཡར་སྐྱར་རོ། །

སངས་རྒྱས་ནམས་གྱིས་ཀྱང་སྦྱོབ་དཀའ་བ་ནི། ངན་འགྲོར་ལྟར་ཡང་སངས་
རྒྱས་མང་ཏུ་འབྱོན་པས་ཐིག་ཐིག་ཅན་སྟགས་རྗེས་(༡༩/བ)འཛིན་པས་ཉེས་པ་ལས་
སྦྱོབ་ཅིང་ངན་སོང་ལས་གདོན་ནོ་སྟམ་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པ་དང་
བདེ་བ་ཁོན་སྦྱབ་པར་མཛད་པའི་སངས་རྒྱས་གངས་མེད་ཆད་མེད་སྐར་ཡང་ཁྱོན་
ནས་འདས་ཟིན་པར་གྱུར་ཀྱང་བདག་ནི་བག་མེད་པར་གྱུར་བའི་དབང་གིས་རང་
གི་རྒྱུད་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ཉམས་པར་བྱས་པ་སོགས་ཉེས་པར་སྦྱོང་བ་མང་ཏུ་སྦྱོང་བས་
འགྲོ་བའི་ལུས་སེམས་ཀྱི་ནད་གསོ་བའི་སྟེན་པ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་གངས་མེད་པ་
དེའི་གསོ་ཁྲིལ་ཕན་གདགས་བྱ་བའི་སྦྱོང་ལུལ་ཏུ་མ་གྱུར་ཏོ་ཞེས་ཏེ་དཔེར་ན་གསོར་

མི་རྒྱུད་བའི་ནད་པ་སྤྲོན་པ་ས་གསོ་ཐབས་མེད་པ་དང་ས་བོན་མེས་ཆོག་པ་ལ་ལྟས་
ཆར་ཐབས་ཀྱང་ཐུ་གུ་སྐྱེ་མི་རྒྱུད་བ་བཞིན་ཏེ།

རྒྱན་ལས། ལྟའི་རྒྱལ་པོས་ཆར་ཐབས་ཀྱང་། ས་བོན་མི་རྒྱུད་མི་འབྱུངས་
ལྟར། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་བྱོན་ཡུར་ཀྱང་། །སྐལ་བ་མེད་པས་བཟང་མི་
ཐོང་། །ཞེས་སོ། །དེ་ལས་གཞན་ཏུ་གཏུལ་བྱ་རྒྱུད་དག་པ་ནི་སངས་རྒྱས་དང་
མད་པ་དོན་ཆེ་ཉྱེ། མདོ་ལས། ཇི་ལྟར་ཉི་མ་ཤར་བ་ན། །ཡོངས་སྤྲིན་པད་མ་ཁ་
འབྱེད་ལྟར། །དེ་བཞིན་དེ་བཞིན་གཤེགས་བྱོན་ཡང་། །བསམ་པ་ཡོངས་སྤྲིན་སོ་
ན་སྤྱོད་། །ཞེས་གསུངས།

སྐར་དེ་ལྟར་ཡུར་ཀྱང་ཕྱིས་སྐྱོབ་པོ་སྤྲུམ་ན། སྐར་གསོ་བའི་ཡུལ་ཏུ་མ་ཡུར་བར་
མ་ཟད་ད་རྒྱུད་ཏུ་ཡང་སྐར་གྱི་དེ་བཞིན་ཏུ་བདག་གིས་བསྐྱབ་བྱ་བསྐྱབ་པ་ལ་མི་
བཅོན་པར་སྤྱོད་པ་བག་མེད་པར་བསྐྱབ་སྟོམ་སྟོན་པར་བྱེད་ཅིང་མི་དག་པ་ལས་
སྟོག་པར་མི་བྱེད་ན་ཡང་དང་ཡང་རྒྱུད་དེ་བཞིན་གསོ་བའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཏུ་མི་འབྱུར་
ཞིང་འོག་ནས་འོག་ཏུ་ཡང་རྒྱུད་ནས་རྒྱག་བསྐལ་རྒྱུ་ལྟེན་མ་ལྟར་གཅིག་རྒྱེས་སུ་
གཅིག་བརྒྱུད་དེ་ཐོང་དགོས་པར་འབྱུར་ཏེ། དེའང་ཐལ་ཆེར་ངན་འགོར་སྐྱེས་ནས་
རྒྱག་བསྐལ་དཔག་མེད་ཐོང་བ་ཤས་ཆེ་(༡༥༠ན)ལ་རེས་བདེ་འགོར་སྐྱེས་ཀྱང་ནད་ཀྱི་
རྣམ་གངས་མང་པོ་དང་རྒྱས་མིན་ཏུ་འཆི་བའམ་ཐག་པ་སོགས་ཀྱིས་འཆིང་བ་དང་
རལ་གྱིས་སོགས་ཀྱིས་ཡན་ལག་བཅད་པ་དང་སོག་ལེ་ལ་སོགས་པས་ལྷས་གཤེགས་པ་
དང་གསོད་པ་དང་བརྟེག་པ་སོགས་ཀྱི་རྒྱག་བསྐལ་མང་པོ་ཐོང་བར་འབྱུར་ཞེས་
སམ་ཡང་ན་ངན་སོང་ཉིད་ཏུ་ནད་དང་འཆིང་བ་དང་གཅོད་པ་སོགས་ཐོང་ཞེས་
སྤྱར་རོ། །འདི་དག་ལ་སྤྱོད་པ་བཅོན་འབྱས་ལ་བག་བྱ་བའམ་སྤྱོད་པ་བསྐྱབ་པ་བག་
བྱ་བ་གང་བྱས་ཀྱང་འདྲ་ཉྱེ་བཅོན་འབྱས་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱབ་པ་ཐམས་ཅད་རྒྱབ་
དགོས་པས་སོ། །བསྐྱབ་བརྒྱས་ལས་ཀྱང་། བསྐྱབ་པ་ལ་བཅོན་པ་ནི་འབྲས་བུ་ཤིན་
ཏུ་ཆེ་བའི་བྱིར་རོ། །

རབ་ཏུ་ཞི་བ་རྣམ་པར་ངེས་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་གྱི་མདོ་ལས། འཇམ་དཔལ་གང་གིས་གསྐྱའི་ཁྱུང་གི་བྱེ་མ་སྟེང་གྱི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལས་སངས་རྒྱས་རེ་རེ་ལ་ཡང་གང་གྲུའི་ཁྱུང་གི་བྱེ་མ་སྟེང་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཁིང་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་དབང་གི་རྒྱལ་པོས་རབ་ཏུ་བཀའ་སྟེ་དབུལ་བ་ལུལ་བ་དེ་ལྟར་འབུལ་བས་གང་གྲུའི་ཁྱུང་གི་བྱེ་མ་སྟེང་གྱི་བསྐྱལ་པར་འབུལ་བ་ལུལ་བས། འཇམ་དཔལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་གཞན་གང་གིས་རྣམ་པ་འདི་ལྟ་བུའི་ཆོས་འདི་སོས་ནས་སྟོགས་གཅིག་ཏུ་སོང་སྟེ་འདི་ལྟར་སེམས་ཀྱི་མདོན་པར་རྟོག་ཅིང་འདི་ལྟ་བུའི་ཆོས་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་ཞེས་སྟོབ་པར་འདོད་ན་དེས་མ་བསྐྱབས་སུ་ཟིན་ཀྱང་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་ཏུ་བསྐྱེད་དེ་ཞེས་སོགས་དྲངས་ནས། བསྐྱབ་པ་ལ་བཙོན་པའི་སྟོན་ནས་སྟོབ་བསྐྱེད་པ་དང་། བན་ཡོན་མཚོང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་བསྐྱབ་པ་ལ་བཙོན་པ་ལས་ཕྱིར་མི་སྟོག་པར་བྱ་དགོས་པའི་ཚུལ་དང་།

ཡང་ཟླ་བ་སྟོན་མའི་མདོ་ལས། (༡༥༠བ)བསྐྱལ་བ་བྱེ་བ་གང་གྲུའི་བྱེ་སྟེང་ཏུ། །སངས་རྒྱས་དག་ནི་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་ལ། །གཏུགས་དང་བ་དན་མར་མའི་ཕྱིང་བ་དང་། །ཟས་དང་སྟོམ་གྱིས་དད་སེམས་མཚོད་བྱས་པས། །གང་གིས་དམ་པའི་ཆོས་འདི་འཇིག་པའི་ཆོ། །བདེ་བར་གཤེགས་པའི་བསྟན་པ་འགག་པ་ན། །ཉིན་ཞག་ཏུས་ནི་བསྐྱབ་པ་གཅིག་གཟུང་བ། །དེ་བས་བསོད་ནམས་འདི་ནི་བྱང་པར་འཕགས། །ཞེས་གསུངས་ཏེ་དེ་བས་ན་བསྐྱབ་པ་ལ་གུས་པར་བྱའོ། །ཞེས་སྒྱིར་བསྐྱབ་པ་ལ་བཙོན་པ་བན་ཡོན་ཆེ་བར་མ་ཟད་ད་ལྟ་སྟོགས་མའི་ཏུས་སུ་བསྐྱབ་པ་ལ་གུས་ཤིང་བཙོན་པ་དེ་བས་ཀྱང་བན་ཡོན་ཉིན་ཏུ་ཆེའོ་ཞེས་བསྐྱབ་པ་ལ་གུང་འདོད་བསྐྱེད་ནས་སྒྱིར་བ་བསྐྱབ་པ་ལ་བག་བྱ་ཚུལ་རྒྱས་པར་བསྟན་ཏོ། །

གཉིས་པ་རྟེན་དལ་འབྱོར་ལ་བསམ་སྟེ་བག་བྱ་བ་ལ་གསུམ། དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའི་ཚུལ་ལ་བསམ་སྟེ་བག་བྱ་བ། ངན་སོང་ལས་ཐར་དཀའ་བ་ལ་བསམ་སྟེ་བག་

བྱ་བ། །དལ་འབྱོར་ཐོབ་རྒྱས་དགེ་བ་ལ་འབད་དགོས་པར་བརྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྟགས་ཏེ། །དེ་ལ། དལ་འབྱོར་ཐོབ་དཀའ་
ཚུལ་ནི། སྤྱིས་དལ་འབྱོར་ཐོབ་རྒྱས་དགེ་བའི་ཚུལ་ལ་འབད་སྟམ་ན། གཞན་འབྱོར་
ལཱའི་ནང་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འཇིག་རྟེན་རྒྱ་འབྱུང་བ་ནི་ལྷ་རྒྱུ་ལ་མ་རའི་མེ་
ཏོག་བཞིན་རྒྱ་དཀོན་པར་མདོ་བརྒྱས་ལས་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེས་
མཚོན་ནས་གཞན་འབྱོར་གཞན་བཞི་རྟེན་དཀའ་བ་ཡང་། དང་ཞེས་པའི་སྟམ་
བསྟམས་ཏེ་བརྟན་པ་དང་། དེ་བཞིན་རྒྱ་རང་འབྱོར་ལྷ་ལས་བརྟན་པ་དམ་པའི་ཚུལ་
ཐེ་སྟོན་གསུམ་ལ་དང་པ་དང་། མི་ཁོས་པ་བརྒྱད་སྟངས་ཏེ་ཡུལ་དབྱུག་སྤྱི་ལུས་
ཐོབ་པ་དང་། དབང་པོ་ཚང་ཁིང་ལས་མཐའ་མ་ལོག་པའི་སྟོན་ལུས་དང་(༡༥༡)ན་
སེམས་ལས་སྤྱ་རྒྱུང་བས་དགེ་བའི་སྟོགས་ལ་བཀོལ་ཏེ་དེར་གོམས་སྤྱ་རྒྱུང་བའི་རང་
འབྱོར་ལྷ་སྟེ། དེ་ལྟའི་དལ་འབྱོར་གྱི་ཚུལ་ལྟན་སྟམ་ཚོགས་པ་ཚང་བ་དེ་ལྷ་བྱའི་འབྱ་
འཁོད་ནི་དཀོན་པ་སྟེ་ཤིན་རྒྱ་རྟེན་དཀའ་བ་ཡིན་ན་ནམ་ཞིག་གམ་གང་གི་ཆོ་ཐོབ་
པར་འབྱུར་ཏེ་མི་འབྱུར་རོ། །དེས་ན་ད་ལྟ་རྟེན་དཀའ་བའི་མཚོགས་རྟེན་པའི་རྒྱས་
འདིར་དགེ་བའི་སྟོགས་ལ་བཙོན་པར་བྱ་དགོས་སོ། །

མདོ་ལས། འཇིག་རྟེན་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་བརྒྱ་ལམ་སྟེ། མི་ཡི་ལུས་འདི་
ཚོགས་ཀྱིས་རྟེན་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐེ་སྟོན་ལས་
ཀྱང་། །བརྒྱ་ལམ་འཇིག་རྟེན་སྣང་མཛད་པ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བར་
འབྱུར། །དལ་བ་རྒྱུད་ཐོས་མ་བྱེད་པར། །བཙོན་འབྱུག་བརྟན་པ་ཚོམ་བྱོས་ཤིག།
ཅེས་དང་། བྱམས་པ་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ་ལས། མི་ལུས་ཐོབ་པ་རྟེན་པར་
དཀའ། །སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་རྟེན་པར་དཀའ། །སངས་རྒྱས་དད་པ་རྟེན་པར་
དཀའ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱང་རྟེན་པར་དཀའ། །གནས་སྐབས་བཞི་པོ་འདི་དག་
ནི། །བསྐལ་བ་བྱེ་བར་རྟེན་པར་དཀའ། །དེ་ཕྱིར་ཐོས་ནས་མ་སྟངས་ཤིག། མཐུ་
ཚུལ་དག་ཀྱང་རྒྱུད་མ་གསན། །མི་ལུས་ཐོབ་པ་རྟེན་པ་དང་། །སངས་རྒྱས་འབྱུང་

བ་རྟེན་པ་དང་། །སངས་རྒྱས་དང་པའང་བ་རྟེན་པ་དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་
བརྟེན་འགྱུར་ན། །དེ་ཕྱིར་བཙོན་འགྲུས་བརྟེན་ནས་ཀྱང་། །རྟག་ཏུ་བག་ནི་ཡོད་པར་
གྱིས། །དྲང་སྲོང་ཆེན་པོ་དེ་དག་གིས། །བག་ཡོད་པས་ནི་བྱང་ཆུབ་བརྟེན། །སངས་
རྒྱས་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །ཆ་བའི་སྒོ་དང་ཚུལ་གྱི་ལམ། །བག་ཡོད་པ་དང་
བཙོན་འགྲུས་ཡིན། །མཁས་པ་རྣམས་ཀྱང་(༡༧༧)འདི་ལ་སྟོབ། །ཅེས་སོ། །

ཐོབ་ཀྱང་རིང་ཏུ་མི་གནས་པར་ལྟར་ཏུ་འཇིག་པ་ནི། །འོན་དུ་ཉ་རྟེན་དཀའ་
རྟེན་ཡོད་པ་འདིས་ཆོག་གོ་སྟམ་ན། །རྟེན་ཡོད་མོད་ཀྱང་ཁོང་ཡོད་མི་བྱ་བར་ད་
ཉ་ནས་འབད་ན་ལུས་ལ་འཆི་རྟེན་ཏུ་ཀྱུར་པའི་ནད་མེད་པའི་དེ་རིང་གི་ཉི་མ་འདི་
ཉ་བྱ་ལ་ཆེ་གནས་པའི་མཐུན་རྟེན་ཟས་གོས་སྟགས་དང་བཅས་ཤིང་འགལ་རྟེན་མི་
དང་མི་མིན་སྟགས་གྱིས་འཆོ་བ་མེད་ཏུ་བྱིན་ཀྱང་ནི་ཆེ་ནི་རི་གཟར་གྱི་འབབ་ཆུ་
ཉར་སྐད་ཅིག་ཅམ་ཡང་མི་སྤྲོད་ཅིང་དེའི་ཡུན་ཅམ་ཏུ་ཡང་ཡིད་བརྟན་ཏུ་མི་རུང་
བར་ལྟར་ཏུ་འཇིག་ཅིང་བསྐྱ་བ་སྟེ་བསྐྱ་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ལ། །ལུས་ནི་རིང་ཏུ་མི་
གནས་ཤིང་གཏན་ཏུ་རང་ལ་མི་དབང་བ་ཐང་ཅིག་ཅམ་ལ་བརྟན་པོ་འཇག་གཡར་པོ་
བྱས་པའི་གོས་དང་རྒྱན་སྟགས་བདག་པོ་རང་གིས་ནམ་འདོད་ཏུ་འཁྱེར་པ་བཞིན་
ཏུ་བདག་པོ་ཉ་བྱའི་འཆི་བདག་གིས་ལུས་སེམས་སྤལ་ནས་ནམ་འཁྱེར་རེས་པ་མེད་
པས་ན་ཁོང་ཡོད་མི་བྱ་བར་ད་ཉ་ནས་དགེ་བའི་ཆོས་ལ་བཙོན་པར་བྱའོ། །ནད་
མེད་པའི་མི་ལུས་ནི་ཉི་མ་འཇམ་ཉིན་མོའི་རུས་དང་འདྲ་བས་ཉི་མ་འདི་ཉ་བྱར་ཞེས་
འཆད་པའམ་ཡོད་ལ། །ཀྱང་ཞེས་པའི་སྐྱས་མཐུན་རྟེན་ཆང་ཁིང་འགལ་རྟེན་མེད་
པའི་རུས་སུ་ཡང་ཆེ་ལ་སྐད་ཅིག་ཀྱང་ཡིད་བརྟན་མེད་ན་འཆོ་བའི་མཐུན་རྟེན་མེད་
ཅིང་ཉེར་འཆོ་ཡོད་པའི་རུས་སུ་ཡིད་བརྟན་མི་རུང་བ་ཉ་རྟེན་ཞེས་སུང་པའོ། །

བདེ་འགྲོ་དགོན་ལ་དེར་མ་འབད་ན་ངན་འགྲོར་ཆོས་སྐབ་ཏུ་མེད་པ་ནི། །ད་
རེས་གྱི་ལུས་འདི་པོར་ཡང་སྟེ་བ་ཕྱི་མར་མི་ལུས་བརྒྱད་མར་སྟོབ་པས་དེ་དང་དེའི་
རུས་སུ་ཆོས་བསྐྱབ་པས་ཆོག་གོ་སྟམ་ན། །དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། །བག་མེད་པའི་དབང་

གིས་རྟག་ཏུ་མི་དགེ་བ་འབང་ཞིག་སྟོན་པ་ལས་དགེ་བའི་སྟོགས་ལ་སློ་མི་འཇུག་
 པའི་ད་ལྟའི་རུས་ཀྱི་བདག་གི་(༡༥༩ན)སྟོན་པ་འདི་འདྲ་བས་ནི་སྟེ་བ་ཕྱི་མར་མི་ཡི་
 ལུས་ཀྱང་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་དེ་ཐོབ་ཟེང་གི་རྒྱར་གྱུར་པའི་དགེ་བ་མ་བསྐྱབས་
 བས་སོ། །ཀྱང་ཞེས་པས་མི་ལུས་ཀྱང་མི་འཐོབ་ན་ཐར་པ་ལྟ་ཅི་ཞེས་སུ་དོ། །ཚོས་
 སྟབ་ཏུ་རུང་བ་མི་ལུས་ལྟ་བུའི་རྟེན་བཟང་པོ་ཐོབ་པར་མ་གྱུར་ན་པལ་ཆེར་རན་
 འགོ་སོགས་མི་ཁོམ་པའི་གནས་སུ་ལྟང་བ་ཤས་ཆེ་ཞིང་དེར་ནི་ཐིག་པ་འབང་ཞིག་
 རྒྱན་པར་གསོག་ཅིང་སྟོན་གི་དགེ་བ་སྟབ་པའི་སྐལ་བ་དང་གོ་སྐབས་གཉིས་ཀ་ཅུང་
 ཟད་ཀྱང་མེད་པས་སྤར་མི་ལུས་ལན་རེ་ཅམ་ཡང་ཐོབ་དཀའ་ན་བརྒྱད་མར་མི་ཐོབ་
 པ་སྟོས་ཅི་དགོས་ཞེས་པ་ཡིན་ལ། དེར་མ་ཟད་ལྟ་ལྟའི་ལུས་ཐོབ་ན་འང་དཔལ་
 འཁྱོར་སོགས་ཆེ་མོད་གི་སྤྱིར་ཚོས་ལ་སྟོན་པ་དང་ཁྱད་པར་ཐེག་ཆེན་གི་ལམ་སྟབ་པ་
 ལ་མིའི་རྟེན་ཁྱད་པར་ཏུ་འཕགས་པས་ན་ལྟ་བས་ལྟག་པའི་ལུས་རྟེན་ཞེས་གསུངས་
 པ་ཡིན་གི་མི་ལུས་གཞན་པའི་རྟེན་གང་རུང་དེ་ཐོབ་པ་ཅམ་ནི་ཚོས་སྟབ་པའི་རྟེན་
 ཁྱད་པར་ཏུ་གྱུར་བ་མིན་ཏེ། སྟོབ་སྤྱིར་ལས། བདེ་གསེགས་ལམ་རྟེན་འགོ་བ་འདྲེན་
 པར་ཆས་གྱུར་ཅིང་། །ཁེམས་ཀྱི་སྟོབས་ཆེན་མི་ཡིས་རྟེན་པ་གང་ཡིན་ལ། ལམ་དེ་
 ལྟ་དང་སྟུ་ཡིས་མི་རྟེན་ལྟ་མིན་དང་། །མཁའ་སྤྱིང་རིག་འཛིན་མིའམ་ཅི་དང་སྟོ་
 འཕྲེས་མིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །

ད་ལྟ་དལ་འཁྱོར་ཆང་བའི་མི་ལུས་ཐོབ་པ་གང་གི་ཆེ་བྱ་བ་དང་བྱ་བ་མ་ཡིན་
 པར་འདོར་ལེན་ལ་སྟོ་ལས་སུ་རུང་ཞིང་མཐུ་དང་ལྡན་པས་ཚོས་དགེ་བ་སྟབ་པའམ་
 སྟབ་པའི་རུས་པ་ཡོད་ལ་སྐལ་བ་དང་ལྡན་ཡང་དེའི་ཆེ་དགེ་བ་སྟབ་ཅི་རུས་ཤིག་
 བདག་གིས་འབད་པའི་སྟོ་ནས་བསྟབ་པར་མ་བྱས་ན་ཕྱིས་རན་སང་གི་གནས་སུ་
 སྟེས་ཆེ་ཡུན་རིང་པོར་རྟག་བསྐལ་བྱག་པོས་གསུངས་ཤིང་ཕན་གནོད་ཀྱི་རྒྱ་དང་ཁྱད་
 (༡༥༩བ)དོར་གི་གནས་ལ་ཀྱན་ནས་ཀྱན་ཏུ་ཚོངས་པར་གྱུར་ནས་ཅི་ཡང་མི་ཤེས་ཤིང་
 སྟོ་ལས་སུ་མི་རུང་བས་དགེ་བ་ལ་བཀོལ་རུ་མི་བརྟུབ་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཆེ་བདག་གིས་

དགེ་བའི་ལས་ཅི་ཞིག་བྱར་ཡོད་དེ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས་ད་ལྟ་སྡོག་སྒྲུབ་དགེ་བ་
ལ་བཀོལ་རུ་བྱང་བའི་གནས་སྐབས་འདི་ཉིད་ནས་འབད་དགོས་སོ། །

དེ་ལྟར་དབྱ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས། གང་ཆོ་རང་དབང་འཇུག་ཅིང་མཐུན་གནས་
པ། །གལ་ཏེ་འདི་བདག་འཛིན་པར་མི་བྱེད་ན། །གཡང་སར་ལྷུང་བས་གཞན་དབང་
འཇུག་འཇུར་བ། །དེ་ལས་ཕྱི་ནས་གང་གིས་སྒྲོང་བར་འཇུར། །ཞེས་གང་གི་ཆོ་གཞན་
དབང་རུ་མ་ཁྱུང་པས་རང་དབང་རུ་འཇུག་ཅིང་མཐུན་པའི་ཡུལ་ལྟ་མའི་འགྲོ་བར་
གནས་པ་ན་གལ་ཏེ་སྒྲུབ་བྱ་འདི་བདག་ཉིད་རན་འགྲོར་ལྷུང་བ་ལས་འཛིན་པར་མི་
བྱེད་ན། སྒྲར་རན་སོང་གི་གཡང་སར་རང་དབང་མེད་པར་ལྷུང་བས་གཞན་དབང་
གིས་འཇུག་པར་འཇུར་བའི་ཆོ་རན་སོང་དེ་ལས་ཕྱི་ནས་གང་གིས་སྒྲོང་བར་བྱེད་དེ་
དེ་ལྟར་བྱེད་པ་སྲུ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་པའོ། །དེ་དག་གིས་ད་ལྟ་མི་ལྟས་ཐོབ་ཆོས་ལ་
སྦྱོང་པའི་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པའི་སྐབས་འདིར་མཐོ་རིས་དང་ཐར་པ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་
དགེ་བ་ལ་མ་བཙོན་ན་ཕྱིས་རན་འགྲོ་ཁོ་ནར་བརྟུང་རུས་དགེ་ཆོས་སྐབ་པའི་སྐལ་
པ་མེད་པས་མི་ལྟས་ཙམ་སྐབ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་ཡང་མི་རྟེན་ན་ཐར་པ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་
ལྟ་ག་ལ་རྟེན། ད་ལྟ་དགེ་སྐབ་སྤྲིག་སྒྲོང་ཚུལ་བཞིན་བྱས་ན་རན་འགྲོར་འགྲོ་མི་སྲིད་
ལ་དེར་མ་ཟད་ཐར་པའི་མཆོག་ཀྱང་སྐབ་རུས་ན་མཐོ་རིས་ཙམ་སྐབ་པ་ལ་དཀའ་
ཆོགས་ཅི་ཡོད་ཅེས་བསྟན་ལ། དེའི་ཤུགས་ལ་རྟེན་བཟང་ཐོབ་ཀྱང་དགེ་སྤྲིག་གི་
སྤང་སྤང་ལེགས་པར་མ་བྱས་ན་དེ་ཐོབ་པ་ཙམ་གྱིས་རན་འགྲོ་འང་མི་ལེགས་པར་
བསྟན་པས་ན་ད་ལྟ་ཅི་(༡༥ན)ནས་ཀྱང་ལས་དཀའ་ནག་གི་འཇུག་ལྡན་མ་ཁོར་བ་
ལ་འབད་དགོས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

རན་འགྲོ་ལས་དེ་མ་ཐག་ཐར་ནས་བདེ་འགྲོ་ཐོབ་དཀའ་བ་ནི། ཕྱི་ནས་དལ་
འགྲོར་ཐོབ་པ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་སྟེ་རྒྱ་མཚན་ཅིའི་ཕྱིར་ན་ཆོ་འདིར་བདེ་འགྲོ་ཐོབ་བྱེད་
ཀྱི་རྒྱར་ཁྱུང་པའི་དགེ་བ་དག་ཀྱང་མ་བྱས་ལ་དེར་མ་ཟད་རན་འགྲོར་འགྲོ་བའི་རྒྱའི་
སྤྲིག་པ་དག་ཀྱང་ཆེད་རུ་གཉེར་ནས་འབད་མི་དགོས་པར་རུས་རྒྱུན་པར་བསམ་སྦྱོང་

ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐབས་སུ་རང་གི་རང་གིས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཉི་ཤེས་པས་གས་ན་དེ་
ལྟ་བུའི་ཤིག་པའི་དབང་གིས་རན་འོ་ནས་རན་མོང་ཏུ་བརྒྱུད་མར་སྐྱེ་ཡི་ཡུན་རིང་
པོར་བསྐལ་པ་བྱེ་བ་བརྒྱར་ཡང་ཉི་ཤེས་པ་མེར་འབྱུང་དང་། ཡང་གི་སྐྱེས་དེ་ལས་
ཀྱང་རིང་བའི་བར་ཏུ་ནི་བདེ་འཁོའི་སྐྱ་ཙམ་ཡང་ཐོས་པར་མི་འབྱུར་རོ་ཞེས་པ་ལོ། །

ཡང་ན་ཡུན་རིང་པོ་བསྐལ་པ་བྱེ་བ་བརྒྱར་ཡང་ནི་བདེ་འཁོའི་སྐྱ་ཙམ་ཡང་
ཐོས་པར་མི་འབྱུར་ཞེས་སྐར་རོ། །ཡང་སྐྱ་སྐྱི་མས་བདེ་འཁོའི་སྐྱ་ཙམ་ཡང་མི་ཐོས་
ན་བདེ་འཁོ་ལྟ་དང་མའི་རྟེན་བྱུང་པར་ཅན་དངོས་སུ་འཁོབ་པར་མི་འབྱུར་བ་སྒྲོས་
ཅི་དགོས་ཞེས་ལྟར་པ་ལོ། །མི་ལུས་རྟེན་དཀའ་བའི་རྒྱ་མཚོན་དེ་ཉིད་ལྟར་གིས་སྐྱབ་
པ་ནི། རན་མོང་ཏུ་ལྟར་ན་དེར་ཤིག་པ་གསོག་པ་ལས་དགེ་བ་བརྒྱབ་པ་མེད་པས་
བསྐལ་པ་བྱེ་བ་བརྒྱའི་བར་ཏུ་བདེ་འཁོའི་སྐྱ་ཙམ་ཡང་ཐོས་དཀའ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིབ་
ན། སངས་རྒྱལ་བཙུན་ལྟ་འདས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་སྒྲོགས་ཀྱན་ཏུ་རྒྱུད་གིས་ཆེས་
ཆེར་གཤེདས་པ་ལས་བརྒྱུད་པའི་གཉའ་ཤིང་བྱག་གཅིག་པ་ཞིག་ཡོད་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་
གཉའ་ཤིང་གི་བྱ་གར་ལོ་བརྒྱ་བརྒྱ་འདས་པ་ན་སྟེང་ཏུ་མཚོ་ཁར་ལན་རེ་འབྱུང་བའི་
རུས་སྐལ་གྱི་མགྲིན་པ་རྒྱུད་དཀའ་བ་ལྟར་མི་ལུས་ཉིད་རྟེན་པ་(༡༧༩བ)ནི་དེ་བས་ཀྱང་
ཤིན་ཏུ་ཐོབ་དཀའ་བར་གསུངས་ཏེ། ཡང་དག་པར་ལྟན་པའི་ལྟར་མདོ་བརྒྱས་སུ་
བྲངས་པ་ལས། དགེ་སྟོང་དག་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན། ས་ཆེན་པོ་འདི་རྒྱ་འབའ་ཞིག་
ཏུ་ལྱུར་ལ་དེའི་ནང་ཏུ་མི་ཞིག་གིས་ཤིང་བྱ་གཅིག་པ་ཞིག་པོར་ཏེ་དེ་ཤར་གྱི་རྒྱང་
གིས་ནི་རྒྱབ་སྒྲོགས་སུ་སྐལ་རྒྱབ་ཀྱི་རྒྱང་གིས་ནི་ཤར་སྒྲོགས་སུ་སྐལ་བྱང་གི་རྒྱང་གིས་
ནི་སྟོ་སྒྲོགས་སུ་སྐལ་སྟོའི་རྒྱང་གིས་ནི་བྱང་སྒྲོགས་སུ་སྐལ་ལ། དེ་ན་རུས་སྐལ་ཁར་
བ་ཆོ་ལོ་བརྒྱ་ལྷག་ཏུ་མ་སྐབ་པ་ལོ་བརྒྱ་ལྷག་ཏུ་མར་འཆོ་བ་ལོ་བརྒྱར་འདས་ཤིང་
ལན་ཅིག་སྟེང་ཏུ་འབྱུང་བ་དེ་བྱ་གཅིག་པའི་ཤིང་དེར་མགྲིན་པ་འཇུག་ན་དགེ་
སྟོང་དག་འདི་རི་སྐྱེས་ཏུ་ཐེམས། རུས་སྐལ་ཁར་བ་ཆོ་ལོ་བརྒྱ་ལྷག་ཏུ་མ་སྐབ་པ་ལོ་
བརྒྱ་ལྷག་ཏུ་མར་འཆོ་བ་དེ་ལོ་བརྒྱ་འདས་ཤིང་ལན་ཅིག་སྟེང་ཏུ་འབྱུང་བ་དེས་ཤིང་

བྱ་ག་གཅིག་པའི་ཤིང་འདྲིར་མགིན་པ་ཆུད་དམ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་དགེ་སྦྱོར་
དག་གིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྷན་འདས་སྟེས་ན་འབྱུར་ལགས་སོ་བདེ་བར་གཤེགས་
པ་སྟེས་ན་འབྱུར་ལགས་ཏེ་རུས་སྤུལ་ཞར་བ་ཆོ་ལོ་བརྒྱ་སྟག་རུ་མ་སྤུབ་པ་ཆོ་ལོ་བརྒྱ་
སྟག་རུ་མར་འཛོེ་བ་དེ་ལོ་བརྒྱ་འདས་ཤིང་ལན་ཅིག་སྟེང་རུ་འབྱུར་བ་དེས་ཤིང་བྱ་
ག་གཅིག་པ་དེར་མགིན་པ་ཆུད་ཀྱང་གདའ་མ་ཆུད་ཀྱང་གདའོ། །བཀའ་

སྤུལ་པ། དགེ་སྦྱོར་དག་དེ་བཞིན་རུ་ཞེས་པ་ནས་མིར་གྱུར་པ་འང་བརྒྱ་ལ་
བརྒྱ་ལམ་ན་སྟེ་སྟེས་ན་འཛོེ་བ་སྟེ་ཤིན་རུ་རྟེད་པར་དཀའ་ཞེས་གསུངས་ལ། དེའི་
རྒྱ་མཆོན་ཡང་རྒྱ་མཆོ་ཁ་ཞེང་ཆེ་བ་དང་མཉམ་ཤིང་ལ་བྱ་ག་གཅིག་ལས་མེད་པ་
དང་རྒྱང་གིས་སྦྱགས་ཀྱང་རུ་གཡིངས་པ་དང་རུས་སྤུལ་ལོང་བ་ཡིན་པ་དང་ལོ་
བརྒྱ་རེ་ལས་སྟེང་རུ་མི་ལོང་བ་སོགས་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །དཀའ་བོར་བ་རུ་བྱུང་བའི་མདོ་
ལས་ཀྱང་(༡༥༩ན)དཔེ་འདི་དང་ཁབ་མིག་གནམ་རུ་བསྟན་ཏེ་ཡུངས་དཀར་འཛོར་
ན་དེར་ཡུངས་དཀར་ཆུད་དཀའ་བའི་དཔེས་བསྟན་ལ། བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་
སྟོང་ལས་ཀྱང་རུས་སྤུལ་མགིན་པ་ཤིང་མིག་ཆུད་འདྲ་བར། །མི་ཡི་ལུས་ནི་ཤིན་རུ་
དཀའ་བར་ཐོས། །ཞེས་སོགས་དང་། དཔའ་བོས་ཀྱང་། རྒྱ་མཆོ་ཆེར་གཡིང་གཉའ་
ཤིང་གི། །བྱ་གར་རུས་སྤུལ་མགིན་ཆུད་ལྟར། །མི་ཉིད་ཤིན་རུ་རྟེད་དཀའ་བར། །དེ་
སྟེང་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་གསུངས། །ཞེས་སོ། །དེ་ཙམ་རུ་རྟེད་དཀའ་བའི་རྒྱ་
མཆོན་ཅིད་ཕྱིར་ཡིན་ན། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། སལ་མོ་ཆེར་ན་མི་རྣམས་ནི། །དམ་
པ་མ་ཡིན་སྟོགས་ཡོངས་འཛིན། །དེས་ན་སོ་སོ་སྟེ་བོ་རྣམས། །སལ་ཆེར་དེས་པར་
ངན་འགྲོར་འགྲོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་མི་ལ་སོགས་པའི་བདེ་འགྲོ་སལ་ཆེར་ཀྱང་
དམ་པ་མ་ཡིན་པ་མི་དགེ་བརྒྱུ་ལ་སོགས་པའི་སྟོགས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མང་ལ་
དེའི་ཕྱིར་ཡང་ངན་འགྲོར་འགྲོ་བ་ལས་མི་ལུས་རྟེད་དཀའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་
དལ་འགྲོར་དང་ལྷན་པ་རྟེན་ལན་རེ་ཙམ་ཐོབ་པའི་རུས་འདྲིར་དགེ་བ་ལ་ཅི་ནས་
ཀྱང་འབད་པར་བྱ་རིགས་སོ། །

གཉིས་པ་བཅ་མེད་ལས་ཐར་དཀའ་བ་ལ་བསམ་སྟེ་བག་བྱ་བ་ནི། སྐད་ཅིག་གཅིག་བྱས་སོགས་ཏེ། དེ་ལ། རན་འཁོར་སྟེས་ན་བདེ་འཁོར་ཐོབ་དཀའ་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི། བྱང་སེམས་ལྟ་བུའི་ཡུལ་གཉན་པོ་ལ་ཁོང་ཁྱོད་དང་གནོད་སེམས་སྐད་ཅིག་མའི་ཐུང་མཐའ་ཅམ་ལ་སྟེས་པའམ་མཚམས་མེད་ལྟ་ལ་སོགས་པའི་ལས་བྱ་རྒྱ་ལས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཅམ་ལ་བྱས་པའི་སྟོག་པའི་ལས་ཀྱིས་ཀྱང་ཡུན་རིང་པོ་བར་གྱི་བསྐལ་བར་མནར་མེད་པའི་དཔྱལ་བར་གནས་ནས་སྟབས་བསྟུན་ཕྱིར་བར་འཐུར་ན། མོག་མ་མེད་པ་(༡༥༤བ)ནས་འཁོར་བར་འཁོར་བའི་རུས་ཡུན་རིང་པོར་བྱས་ཤིང་ཉེ་བར་བསགས་པའི་སྟོག་པ་ད་ལྟ་རྒྱུ་སྟོན་སྟུང་མ་ཟིན་པ་གཉེན་པོས་ཀྱང་མ་བཅོམ་པ་རུ་མ་རྒྱུད་ན་ཡོད་པ་དག་གིས་ཤེགས་བྱས་ནས་བདེ་འཁོར་མི་འཁོར་ཁིང་རན་མེད་རུ་བསྐལ་བ་རུ་མའི་བར་རུ་རྒྱན་པར་གནས་དགོས་པ་ལྟ་སྟོན་ཀྱང་ཅི་དགོས། དེ་ལྟ་ནའང་རན་འཁོར་རྒྱ་སྟུང་བསགས་འདག་ངེས་སུ་སྟུང་ཁིང་གསར་རུ་འཇུག་པའི་སྟོ་སྟོམ་པར་བྱེད་ན་བདེ་འཁོར་སྟེ་བ་དེ་ཅམ་མི་དགོན་ནའམ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་ཤིན་ཏུ་དགོན་ནོ། །དེ་ལྟར་མ་བྱས་ན་རན་འཁོར་འཁོར་ལ་དེར་མེད་ན་དགེ་བ་རྒྱབ་པ་ཤིན་ཏུ་དགོན་ལ་སྟོག་པ་ནི་རྒྱན་པར་གསོག་པས་རན་འཁོར་ཁོ་ན་བརྒྱུད་དགོས་ཀྱི་བསྐལ་བ་བྱེ་བ་རུ་མར་བདེ་འཁོར་སྟེ་བ་ལྟ་ཅི་མིང་ཡང་མི་ཐོས་པའི་མྱིར་རྟེན་པར་ཤིན་ཏུ་དཀའ་ལ། དེའི་མྱིར་མདོ་རྒྱལས་ལས། དེ་བརྒྱལ་གལ་ཏེ་མི་རྒྱལས་ཀྱི་ནང་རུ་སྟེས་ནའང་ཞེས་མིར་སྟེ་བ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

དཔལ་པོ་ལྟ་བུ་། རྒྱ་ཅིག་གཅིག་ལ་སྤྲིག་སྤྱད་ནས། །མཐར་མེད་པར་ནི་
བསྐལ་པར་གནས། རྩི་བ་དུ་མར་སྤྲིག་སྤྱད་པས། །བདེ་འགྲོ་དཀའ་ལྟ་ཅི་ཞིག་
སྟོན། ཁྱིམ་གསུངས། དེས་ན་ད་ལྟ་ནས་རང་སྤྱད་ལ་སྤར་བསགས་ཀྱི་སྤྲིག་སྤྱད་
དཔལ་མེད་ཡོད་པ་ནས་མས་གཉེན་པོ་སྟོབས་བཞིན་སྟོན་ནས་འདག་རེས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དང་
གསར་དུ་གསོག་པའི་སྟོན་པ་ལ་བཙོན་པར་བྱའོ། །འགྲེལ་ཆེན་དུ། མཆོམས་མེད་
ཀྱི་ལས་ལྟ་བུ་ལ་སྤྱོད་པ་རྒྱ་ཅིག་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་དངོས་གཞི་ནི་རྒྱ་ཅིག་གཅིག་

ལ་འབྲུག་པ་པས་སམ་ཡང་ན་སྐད་ཅིག་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་ཡུན་རྒྱུད་པས་སྐད་ཅིག་མ་
གཅིག་ཅེས་བརྗོད་དེ་མིག་བརྩམ་པ་དུ་མའི་བྱ་བ་འཕམ་མུར་པས་མིག་བརྩམ་པ་ཅམ་
གྱིས་ཀྱང་བྱེད་དོ་ཞེས་(༡༥༥ན)བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་སོ། །གལ་ཏེ་ཕྱིག་
པའི་རྣམ་སྤྲིན་རན་འགྲོར་མྱེད་བ་ན་སྤོན་གྱི་ལས་རན་འཛད་པས་དེ་ནས་ཐར་རོ་
སྤྲུམ་ན། ཐར་བསགས་གྱི་ཕྱིག་པའི་ལས་གྱི་འབྲས་ཏུ་དབྱལ་སོགས་གྱི་སྤྱག་བསྐལ་
དེ་ལན་རེ་ཅམ་ཁོ་ན་ལ་མྱེད་བར་གྱུར་ནས་དེ་ཅམ་ཞིག་ཟད་པའི་སེམས་ཅན་དེ་ནི་
དེ་མ་ཐག་རན་སོང་ལས་རྣམ་པར་ཐར་ཏེ་སྤྱག་བསྐལ་ལས་གྲོལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ།
ཅིའི་ཕྱིར་ན། འདི་ལྟར་སྤོན་བསགས་པའི་ལས་རན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་སྤྱག་བསྐལ་དེ་
ཉིད་ནི་ཉམས་སུ་མྱེད་བཞིན་དུ་ཡང་རན་སོང་བ་ནང་པན་རྩྭ་གཅིག་གིས་གཅིག་
ལ་ཁོང་ཁྱོ་སྤྱེ་བ་དང་གནོད་འཚེ་བྱེད་པ་སོགས་སྤྱག་བསྐལ་ཆེན་པོ་སྤྱེད་བྱེད་གྱི་ཕྱིག་
པ་གཞན་དང་གཞན་དག་ཀྱང་དབྱལ་སོགས་གྱི་རྟེན་ལ་འབྲལ་དང་འབྲལ་ལ་རབ་
དུ་སྤྱེ་ཞིང་གསོག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་རན་འགྲོ་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་ཀྱང་སྐར་རན་
འགྲོ་བརྒྱུད་དཀོས་པས་དེ་མ་ཐག་ཐར་པར་དགའོ། །དེའང་ཡིན་ཏེ་རན་འགྲོའི་རྟེན་
ལ་དགེ་བ་སྤྲུབ་པའི་ལུས་མཐུ་ཤིན་དུ་རྒྱུད་ནའང་ཕྱིག་པ་ནི་དུས་རྒྱུན་དུ་བརྒྱུད་མར་
གསོག་སྟེ་ད་ལྟ་ཁ་འཐོར་བའི་དུད་འགྲོ་རྣམས་ལ་བལྟས་ན་ཡང་ཤེས་པས་སོ། །འོ་
ན་རན་འགྲོར་ལན་རེ་ཅམ་སྤྲོས་ཕྱིན་བདེ་འགྲོ་ཡེ་མི་འཕོབ་པར་འགྱུར་རམ་སྤྲུམ་ན།
འཕོབ་པ་སྤིང་མོད་གྱི་ཤིན་དུ་དགའ་ལྟེ། ཅིའི་ཕྱིར་ན། སྐར་རན་འགྲོར་འགྲོ་བའི་
ལས་སྟོབས་ལྡན་རྣམས་ཟད་བདེ་འགྲོར་སྤྱེ་བའི་ལས་སྤྲོས་ནས་མྱེད་འགྱུར་རམ་ལན་
གངས་གཞན་ལ་མྱེད་འགྱུར་དུ་ངེས་པའི་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱེ་སྤིང་པ་ཅམ་ཡིན་
ནའང་། བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་རན་སོང་གི་རྟེན་ལ་རན་འགྲོའི་རྒྱ་གསོག་པ་ཤས་
ཆེ་བས་བདེ་འགྲོ་འཕོབ་པ་ཤིན་དུ་དགའ་བ་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་མཚན་དེའི་(༡༥༥པ)ཕྱིར་
རན་སོང་གི་འགྲོ་བ་ལ་སྟོས་ནས་མའི་ལུས་འདི་ཤིན་དུ་དགོན་ཞིང་ཁུང་བ་ཡིན་
ནོ། །དེས་ན་རན་འགྲོའི་རྒྱའི་ཕྱིག་ལུང་སྟོང་བ་དང་མྱེད་བ་ལ་སྟོ་སྟོ་ཆོགས་ནས་

འབད་པར་བྱ་རིགས་སོ། །

གསུམ་པ་དལ་འབྱོར་ཐོབ་རྒྱས་དགེ་བ་ལ་འབད་དམོས་པར་བསྟན་པ་ནི། འདི་
འདྲའི་དལ་བ་མོགས་ཏེ། དེ་ལ། དལ་རྒྱས་སྤྱོད་དགེ་སྤྱོད་ལྡན་སྤྱོད་ལ་མ་འབད་ན་
རང་བསྟུན་པ་ནི། ཤིན་ཏུ་རྙེད་ཀྱང་དཀའ་ལ་རྙེད་ནའང་དོན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་ཡིད་
བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ལས་ཀྱང་བརྒྱ་འབྱུར་གྱིས་སྟག་པ་འདི་འདྲ་བའི་དལ་བ་དང་འབྱོར་
བ་ལྟན་པའི་རྙེད་སྟན་སྟུང་ཆོགས་པ་ད་ལྟ་རྙེད་པར་གྱུར་ནས་ཡོད་པའི་རྒྱས་འདིར་
བདག་གིས་བསམ་སྦྱོར་གཉིས་ཀའི་སྒོ་ནས་མཐོ་རིས་དང་ཐར་པ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་དགེ་
བའི་སྒྲིགས་ལ་མོམས་ཤིང་འདྲིས་པར་མ་བྱས་པར་ལེ་ལོ་དང་རྣམ་གཤམ་གི་དབང་
གིས་དོན་རྒྱུང་ཆོ་འདིའི་བྱ་བ་འབའ་ཞིག་བསྟུབས་ནས་མི་ཆོ་སྟོང་ཟད་བྱས་ན་འདི་
ལས་རང་གིས་རང་བསྟུན་ཆོབས་ཆེས་པ་གཞན་མེད་དེ་རང་ཉིད་འདི་ཕྱིའི་དོན་ཆེན་
པོ་དགེ་ཆོས་སྤྱོད་པ་ལས་ཉམས་པར་བྱས་པའི་སྤྱིར་དང་། འདི་ལས་འཇུག་སྟོག་གི་
གནས་ལ་ཤིན་ཏུ་ཆེས་ཆེར་སྒྲིངས་པའང་གཞན་མེད་དོ་སྟེ་རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་
རྒྱ་དལ་འབྱོར་ལ་སྤྱིར་པོ་ལེན་མ་ཤེས་པར་སྤྱིག་པའི་ལས་འབའ་ཞིག་ལ་བཀོལ་ནས་
ལུས་རྙེད་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཉིད་རྒྱུད་ཐོས་སྤྱོད་བཟང་བའི་སྤྱིར་རོ། །ཡང་འདི་ལས་རང་
བསྟུན་པ་ཆེ་བ་གཞན་མེད་དེ་རང་གིས་རང་ལ་དགེ་བའི་ནོར་ཉམས་པར་བྱས་པའི་
སྤྱིར་དང་འདི་ལས་རང་དོན་ལས་སྒྲིངས་པ་ཆེ་བ་ཡང་གཞན་མེད་དེ་དགེ་བའི་ནོར་
ལག་ན་ཡོད་པ་འཕྲོག་པ་མ་ཤེས་པས་སོ་ཞེས་འཆད་པ་ནི་འགྲེལ་ཆེན་ལྟར་རོ། །

བཤེས་སྤྱིང་ལས། ཀང་(༡༥༦ན)ཞིག་གསེར་སྟོང་རིན་ཆེན་སྟུང་པ་ཡིས། །རན་
སྟུགས་འཕྱག་པར་བགྱིད་པ་དེ་བས་ཀྱང་། །གང་ཞིག་མི་རྩ་སྤྱིས་ནས་སྤྱིག་པ་
དག བྱིད་པ་དེ་དག་ཆེས་རབ་སྟུན་པ་ལགས། །ཞེས་དང་། དཔའ་བོས་ཀྱང་།
གང་ཞིག་དགེ་པས་སྟུག་པའི་མི། །བསྐྱལ་པ་གངས་མེད་ཀྱིས་ཐོབ་ནས། །འདིར་ནི་
སྒྲིངས་པས་བསོད་ནམས་གཏེར། །ཅུང་ཟད་ཅམ་ཡང་མི་སོག་པ། །དེ་དག་འཇིག་
རྙེད་ལ་རོལ་དུ། །མི་བཟད་ལྷ་ངན་ཁང་པར་འཇུག། །རིན་ཆེན་སྤྱིར་སྤྱིན་ཆོང་པ་

ནི། ལམ་པ་སྟོང་པར་རང་བྱིས་བཞིན། འདེ་བཅུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་མེད་པར། བྱི་
ནས་ཡང་ནི་ཐོབ་མ་ཡིན། མི་མ་ཐོབ་པར་བདེ་བ་ནི། ཁི་ལྷར་དེ་བདེ་ལྷག་བསྐལ་
ཉིད། འདེ་བས་པ་རོལ་བསྐལ་ཡོད་མིན། འདེ་ལས་མཆོག་ཏུ་མྱོངས་པ་མེད། ཅེས་
གསུངས་པ་ལྷར་ལགས་པས་དལ་འབྱོར་ཐོབ་ཏུ་མ་དག་ཤིག་གི་ལས་ལ་ཁྲུང་དོར་
ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བྱེད་པ་ལ་བཙོན་པར་བྱའོ། ཁྲུང་དོར་མ་བྱས་ན་འཆི་གར་ལྷ་
རན་གྱིས་གཏུང་བ་ནི། གལ་ཏེ་བདག་གིས་དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ་བ་དང་དེ་ཐོབ་
ཏུ་མ་དག་ཤིག་ལ་ཁྲུང་དོར་བྱེད་དགོས་པ་དང་མ་བྱས་ན་རང་གིས་རང་བསྐལ་པར་
ལྷར་པའི་ཚུལ་དེ་ཉིད་ལེགས་པར་རྟོགས་ནས་ཀྱང་མྱོངས་པའི་གཞན་དབང་ཏུ་ལྷར་
པས་དག་མི་དག་གྱིའི་འཇུག་ཤིག་དང་བྱད་པར་བསམ་པ་སེམས་བསྐྱེད་དང་སྦྱོང་
པ་ཕྱིན་ཏུ་ག་གི་ཉམས་ལེན་སོགས་ལ་སྤར་མ་བསྐབ་པར་མ་བཟད་ཕྱིས་ཀྱང་སྟེ་སྤར་
ཡང་བག་མེད་པ་དང་ལེ་ལོའི་དབང་གིས་སྦྱིད་ལྷག་པར་ལྷར་ནས་དེ་དག་ལ་ཚུལ་
བཞིན་ཏུ་སྟོབ་པ་ལ་སྦྱོབ་མེད་པས་མ་འབད་ན་འཆི་བར་འལྱར་བའི་ཏུས་ཀྱི་ཆོད་ནི་
རན་འབྱོར་འགྲོ་བར་འལྱར་བ་ལས་མ་འདས་སོ། (༡༥༦) ལྷར་ནས་འབྱོད་ཅིང་སེམས་
ལ་ལྷ་རན་ཆེན་སོ་ལྷང་བར་འལྱར་བ་ལས་མ་འདས་སོ། ཡང་གལ་ཏེ་བདག་གིས་
བསྐབ་པ་ལས་འདས་པའི་ཉེས་དམིགས་དེ་རྟོགས་ནས་ཞེས་འཆད་པའང་ཡོད་དོ། །

ཟུ་དཔེ་དང་འགྲེལ་ཆེན་ལྷར་ན། ལུན་རིང་ཕྱིར་ཞིང་ཟུ་རན་ལྷང་། གཤམ་ན་
རྩེའི་སོ་ཉས་རབ་བསྐལ་བས། ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྤར་ནས་ཤི་བ་ན་དཔལ་སོགས་
སུ་ལུན་རིང་ཏུ་ལྷག་བསྐལ་གྱིས་གཏུང་བར་འལྱར་རོ་སྟམ་པའི་ཟུ་རན་ལྷང་བཞིན་
ཏུ་ཕྱིར་ཞིང་སྟེ་སྤར་འཆི་གར་གཤམ་རྩེའི་སོ་ཉ་རྣམས་ཀྱིས་བྱོད་སྤར་གསོན་ཆོད་ག་
བ་མ་བསྐབས་ཤིང་ཤིག་པའི་ལས་འདི་དང་འདི་བྱས་པས་ད་རན་འགྲོར་ལྷང་བ་
ཡིན་པས་དེར་འགྲོ་བར་མི་འདོད་ན་ཅིའི་ཕྱིར་བྱོད་ཀྱིས་དེ་འདྲའི་ཤིག་པའི་ལས་
བྱས་ཞེས་གོ་བརྟུན་ནས་བཤིགས་པ་དང་བརྟེན་པ་སོགས་སྟོན་ཏུ་འགྲོ་བ་སོང་
ཞིག་སྟོད་ཅིག་སོགས་ཀྱི་ཆོག་ཚུབ་མོས་རབ་ཏུ་བསྐལ་བ་ལས་ལྷག་པར་སེམས་ལ་ལྷ་

དན་ཆེན་པོ་ལྷང་བར་འཕྱར་རོ་ཞེས་པའོ། །

དན་པ་ཉེར་གཞག་ལས། འཆི་བའི་རྩས་ན་ཉེར་བྱང་ན། རྩལ་བསྐལ་གྱིས་ནི་
 སེམས་ཉེར་བཅོམ། གང་ཡང་དགེ་བ་མ་གཏོགས་པ། རྩལ་གཞན་རྣམས་ནི་ངས་
 མ་མཐོང་། ཞེས་སོ། དེས་ན་ད་ལྟ་ནས་འཆི་ཀར་མི་འཁྲོད་པའི་ཐབས་དགེ་བའི་
 ཆོས་རྒྱལ་པ་ལ་བཙོན་པར་བྱ་རིགས་ཏེ། སློབ་སྦྱང་ལས། མི་ཡི་དངོས་པོ་ཤིན་ཏུ་
 རྟེན་དཀའ་རྟེན་གྱར་ནས། འོན་ཏུ་བརྟག་པ་གང་ཡིན་དེ་ཉིད་བརྟན་ཏེ་སྦྱབ། ཅེས་
 སོགས་དང་། རྩོ་བོས་ཀྱང་། འདུལ་འབྱོར་ལུན་ལུས་ཆོགས་པའི་ལུས། ཤིན་ཏུ་རྟེན་
 དཀའ་རྟེན་གྱར་ཅིང་། ཕྱིས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་རྟེན་དཀའ་བས། རྩལ་ལ་འབད་པས་
 འོན་ཡོད་བྱ། ཞེས་སོ། ཕྱི་མར་དན་སོང་རྒྱུ་འཁྲོད་པས་(༡༥༧ན)གཏུང་བ་ནི།
 སེམས་བསྐྱེད་དང་སྒྲོམ་པ་ཉམས་པ་སོགས་ཀྱི་ཉེས་པས་ཤི་བའི་འོག་ཏུ་ཡང་དཔུལ་
 བར་སྐྱེས་ནས་དཔུལ་མེ་རབ་ཏུ་བཟོད་པར་དཀའ་བས་ཡུན་རིང་རྒྱ་བདག་གི་ལུས་
 ཤིན་ཏུ་གཞོན་ཤ་ཅན་ལ་བསྟེགས་ཤིང་རྩལ་བསྐལ་མི་བཟད་པ་ལྟོང་བར་གྱུར་པ་ན་
 རང་ཉིད་ལ་ལྷ་དཔེ་བར་མ་ཟད་དཔུལ་སྤང་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཁྱོད་སྤར་མི་ལུས་
 ཐོབ་པའི་ཆོ་སྟོན་པའི་ལས་འདི་བྱས་པས་ད་ལྟ་ནས་སྤྲོ་འདི་ལྟོང་བ་ཡིན་ནོ་ཟེར་
 བ་ན་དེ་ལ་བསམ་ནས་ཀྱང་འཁྲོད་པ་མི་བཟད་པའི་མེ་འབར་བས་རང་གི་སེམས་
 བསྟེགས་ནས་གཏུང་བར་འཕྱར་བ་གཏོན་ནི་ཟ་བར་འབྱུང་ངེས་པས་ན་དན་འགྲོར་
 རྩེ་བའི་རྒྱར་གྱུར་པའི་སྟོན་ལྟར་སྤྱོད་བ་དང་སྤྱོད་བ་ལ་བཙོན་པར་བྱའོ། འདི་ལ།
 རྩེ་དཔེར། ཕྱིས་ཀྱང་གཏུང་བའི་མས་སེམས་ལ། ཡུན་རིང་བསྟེག་འཕྱར་མ་བསྐྱབ་
 པས། ཞེས་ཡོད་ལ། རྩེ་འགྲེལ་དག་གིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་རྒྱ་བདག་པར་གསུངས་ལ།
 མ་བསྐྱབ་པས་ཞེས་པ་ནི་བསྐྱབ་པ་ལ་མ་བསྐྱབ་པའོ། །

དཔུལ་མེའི་ཆ་བྱང་ནི། ཐ་མལ་གྱི་མེ་བས་ཅན་གྱི་མེ་བཞི་འཕྱར་གྱིས་ཆ་ལ་
 དེ་བཞིན་རྒྱ་རྩས་མཐའི་མེ་དང་ཡང་སོས་ཀྱི་མེ་སོགས་ཆ་དཔུལ་བརྒྱད་ཀྱི་མེ་རྣམས་
 ཀྱང་རིམ་པར་བཞི་འཕྱར་གྱིས་ཆ་བར་གསུངས་སོ། དེ་ལྟར་ཆོས་ལས། དལ་

འཕྱར་ཆུད་ནི་མི་ཐོས་པར། །དེ་ལྟར་བདག་ནི་བསྐྱར་བར་བྱ། །སེམས་ཅན་དཔུལ་
བར་སྐྱེས་ན་ཡང་། །དལ་འཕྱོར་ཐལ་བས་འཕྱོད་པར་འོང་། །ཞེས་དང་། དཔལ་
བྱིན་གྱིས་ཁྲུས་པར། །ཁྱོད་གྱི་མི་ཡི་ལུས་ནི་ཐོབ་ཀྱུར་ལ། །ཐོབ་ནས་ཐིག་པ་སྤང་བ་
མ་བྱས་པས། །ཁྱི་མ་ད་ལྟ་སྟག་བསྐལ་མི་བཟད་ཚུང་། །འདི་ནི་མི་དགའི་ལས་གྱི་
ནམ་སྒྲིན་ཡིན། །ལས་གྱི་ནམ་པར་སྒྲིན་ལ་ཡིད་མ་ཆེས། །ཁྱོད་ནི་རང་གི་སེམས་
གྱིས་མི་དགའ་བྱས། །འདི་ལ་ངས་ནི་ཅི་ཡང་མ་ལན་ཞེས། །དེ་ལ་ཆོས་ཀྱལ་གཤེན་
རྩེ་དེ་སྤང་སྟེ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་ལ། །དེ་བཞིན་རུ་ད་ལྟ་མི་ལུས་ཐོབ་རུས་སུ་
དགའ་ཐིག་གི་སྤང་དོར་ལ་མི་བཙོན་པར་ལེ་ལོ་དང་ནམ་གཡང་གི་དབང་རུ་བཏང་
ནས་ཕྱིས་མི་ལུས་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྒྲོན་ལམ་འདེབས་པའང་ཤིན་ཏུ་སྒྲུབ་པོ་
ལེ་ལོ་ཅན་ཏེ་ཕྱི་མར་མི་ལུས་ཐོབ་ནའང་ད་ལྟའི་འདི་དང་མཚུངས་པས་སོ། །དེས་
ན་ད་ལྟ་དལ་འཕྱོར་ཐོབ་པ་ལ་སྤྱིང་པོ་མི་ལེན་པར་ཆུད་ཐོས་སུ་གཏོང་བ་དང་དགའ་
ཐིག་གི་འདོར་ལེན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་རུ་བྱེད་པ་ནི་ཕྱིས་དཔུལ་སོགས་སུ་སྐྱེས་པའི་ཆོ་ཡང་
འཕྱོད་པ་སྐྱེ་བར་ངེས་སོ། །

དེ་ལྟར་སྐྱེས་ཀྱིས། །འདིར་བདག་མི་ཡི་ལུས་ཐོབ་ནས། །ཕྱི་མར་སྒྲོན་ལམ་
འདེབས་བྱེད་པ། །དེ་ནི་སྒྲུབ་པོ་ལེ་ལོ་ཅན། །ངན་སོང་གནས་སུ་རབ་འཕྱོད་
དེ། །ཞེས་སོ། །

སེམས་མེད་དང་མཚུངས་པ་དང་དེའི་རྒྱ་གང་ཡིན་བརྟག་པ་ནི། །ཤིན་ཏུ་རྟོག་
དཀའ་ཞིང་རྟོག་ན་རང་གཞན་ལ་འབྲལ་དང་ཡུན་གྱི་ཕན་བདེ་མཐའ་དག་སྐྱབ་
པའི་གཞི་རྟོག་རུ་གྱུར་པའི་དལ་འཕྱོར་གྱི་ལུས་བྱུང་པར་ཅན་ལོ་རྟག་སོགས་སྐྱེ་བའི་
གཞི་རྟོག་རུ་གྱུར་པའི་ས་གཞི་བཟང་པོ་དང་མཚུངས་པ་འདི་རི་ཞིག་ལྟར་ཏེ་ཐོན་
བསགས་གྱི་བསོད་ནམས་དགའ་བའི་སྟེས་དབང་གིས་རྟོག་པར་གྱུར་ནས་ད་ལྟ་བདག་
ཉིད་དགའ་ཐིག་སོགས་ཕན་གནོད་གྱི་རྒྱ་རི་བཞིན་རུ་ཤེས་རུས་པའི་ཐོས་སོགས་ལས་
བྱུང་བའི་ནམ་དཔྱད་གྱི་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་བཞིན་རུ་ཡང་བྱ་ལོས་པ་སྤངས་ཏེ་བྱ་མི་

འོས་པའི་ལས་རན་མང་ཏུ་བསགས་ནས་ཕྱིར་ཡང་སྟེ་སྤྲར་ཡང་སྤར་ཡུན་རིང་ཏུ་མ་
 ཐར་ཞིང་སྤྲག་བསྐལ་གྱིས་མནར་བའི་དཔུལ་སྟགས་ཀྱི་གནས་ཉམ་ང་བ་དེར་རང་
 ཉིད་འཁྲིད་པར་བྱེད་ན། དཔེར་ན་འགའ་(༡༥༤)ཞིག་རིགས་སྟགས་གྱིས་ཚོངས་
 པར་བྱས་ནས་མི་ནང་ཏུ་བྱིད་ཀྱང་ངོ་མི་ཤེས་པ་བཞིན་ཏུ་བདག་ལ་ཡང་ད་ལྟའི་
 ཏུས་འདིར་རྟོག་དཔྱད་བྱེད་པའི་སེམས་མེད་པའི་སྒྲིན་པའམ་རོ་ལྟར་ཏུ་ཐུར་པར་
 ཟད་ཅེས་པ་སྟེ། སེམས་མེད་ན་དེར་ཟད་ཡོད་བཞིན་ཏུ་ནི་ངེ་ལྟར་ན་འཁྲིད་པར་
 བྱེད་རིགས་ཞེས་པ་སྟེ། འདིས་ནི་སྤར་ཐོག་མེད་ནས་དཔུལ་སྟགས་མི་ཁོམ་པའི་
 གནས་ཀྱི་འབྲང་མང་པོ་ལ་བརྒྱད་བརྒྱད་དེ་ཡུན་རིང་ཏུ་མ་ཐར་བར་སྤྲག་བསྐལ་
 མང་པོ་སྤྲང་བ་ལས་ད་རེས་བསོད་ནམས་དགེ་བའི་མཐུས་ལན་ཅིག་ཅམ་གྱི་རིང་
 ཐར་པ་འདི་དོན་མེད་ཏུ་བཏང་ནས་སྤར་ཡང་གནས་རིས་མི་བཟད་པ་དེ་དག་ཏུ་
 ཕྱིར་ལོག་སྟེ་འགོ་ན་ནི་རིགས་སྟགས་ཀྱི་མཐུས་ཚོངས་པར་བྱས་པ་བཞིན་ཏུ་བདག་
 ནི་རང་ལ་མན་པའི་སེམས་དེ་མེད་པར་ཐུར་པའོ་སྟམ་ཏུ་བསམ་སྟེ་རྟོན་བཟང་པོ་
 འདི་ལ་བརྟེན་ནས་སྟེ་འཆིའི་རྒྱན་ཅན་གྱི་སྤྲིད་པར་སྟེ་བ་བསྟོག་པའི་སྤྲད་ཏུ་ཐར་
 ལམ་ལ་འབད་དགོས་པར་བརྟན་ཏེ།

བཤེས་སྤྱིང་ལས། མི་ཁོམ་སྒྲིན་བརྒྱད་པོ། །དེ་དག་དང་བུལ་ཁོམ་པ་རྟེན་ནས་
 བློ་བ་བསྟོག་པའི་སྤྲད་ཏུ་འབད་པར་མཛོད། ཅིས་དང་། དཔལ་པོས་ཀྱང་།
 གང་ཞིག་ཐོབ་ནས་འཁོར་བ་ཡིས། །པར་ལ་ཕྱིན་པའི་ས་བོན་བསྐྱུན། །བྱང་ཆུབ་
 དཔལ་གྱི་ས་བོན་མཚོག །ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ལས་ལྷག་པའི། །ཡོན་ཏན་རྒྱན་གྱི་མི་
 རྣམས་ནི། །སྤྱི་ཞིག་འདིར་དེ་འབྲས་མེད་བྱེད། ཅིས་སོ། །འོ་ན་སྟགས་སྟགས་ཅི་
 ཞིག་གིས་ཚོངས་པར་བྱས་ཤེ་ན། རྒྱས་ཅིས་ཚོངས་ནས་རང་གིས་རང་བསྐྱུས་པར་
 བྱས་པ་བདག་རང་གིས་ཀྱང་སྤར་མ་ཤེས་ཏེ་བདག་གི་ཁོང་པའི་ནང་འདི་ན་རང་
 ཚོངས་བྱེད་གྱི་རྒྱ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་རྒྱ་ཞིག་ནི་ཡོད་པས་བརྟག་པར་བྱ་རིགས་སོ་
 ཞེས་པའོ། ། (༡༥༥)

གསུམ་པ་སྤང་བྱ་ཉོན་མོངས་ལ་བསམ་སྟེ་བག་བྱ་བ་ལ་གསུམ། ཉོན་མོངས་
པའི་ཉེས་དམིགས་བཤད་པ། ཉོན་མོངས་སྤང་བའི་དཀའ་སྤྱད་བཟོད་རིགས་པ།
ཉོན་མོངས་རི་ལྟར་སྤོང་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། ཞེ་སྤང་སྤྱིད་སོགས་ཞེས་སོགས་ཏེ། ཉོན་མོངས་པའི་ཉེས་དམིགས་
འཆད་པ་ལ། རང་དབང་མེད་པར་བྱན་བཞིན་དུ་བྱེད་པ་ནི། མོང་དུ་བརྟག་དགོས་
ཞེས་བཤད། དེ་ལྟར་བརྟགས་པ་ན། རིགས་སྟགས་ཀྱི་མཐུས་ཚིངས་པར་བྱས་པ་
ལྟར་གྱུར་པའི་ཚུ་ནི་ཉོན་མོངས་ལས་གཞན་ཅི་ཡང་མེད་ལ། ཉོན་མོངས་དེ་ཡང་རི་
ལྟ་བུ་ཞིག་དུ་འདུག་བརྟགས་ན། སེམས་ཅན་དང་སྟུག་བསུལ་སོགས་ལ་ཀྱན་ནས་
མནར་སེམས་པའི་ཞེ་སྤང་དང་ཡང་སྤྱིད་སོགས་ཟག་བཅས་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་མཛོན་
པར་ཆགས་པའི་སྤྱིད་པ་སྟེ་འདོད་ཆགས་དང་། སོགས་ཞེས་པས་ལས་འབྲས་དང་
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་ཚིངས་པའི་མ་རིག་པ་སོགས་ཙམ་ཉོན་གཞན་དང་ཉེ་ཉོན་
ནམས་ཀྱང་བརྟན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་བདག་གིས་དག་པོ་ཉོན་མོངས་པ་དེ་ནམས་ནི་
འཇིག་རྟེན་པའི་དག་གཞན་ལྟར་བྱོས་ན་འདེད་པའི་རྒྱང་པ་དང་བསྐྱད་ན་བརྟེན་
པའི་ལག་པ་དང་། སོགས་ཞེས་པས་འཐབ་ན་བརྟུན་བྱེད་ཀྱི་མཚོན་ཆ་སོགས་པ་
དང་མགོ་དང་མིག་ལ་སོགས་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་པའི་གཟུགས་ཅན་ཞིག་མིན་ཞེས་
བརྟན་ལ། ལེ་ལོ་དང་མཚུངས་པར་ལྟན་པས་ན་སྟོབས་དང་བརྩོན་འགྲུས་ཆེ་བའི་
དཔལ་ཞིང་བརྟུལ་མོད་པ་ཞིག་མ་ཡིན་ལ། གཏི་སྟུག་དང་མཚུངས་པར་ལྟན་པས་ན་
ཡིད་གཞུངས་པའི་མཁས་ཤིང་མཛེངས་པ་ཞིག་མིན་ན་ཡང་རི་ཞིག་ལྟར་ཉོན་མོངས་
དེ་དག་གིས་བདག་རང་དབང་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་བྱན་བཞིན་དུ་བཀོལ་བར་
བྱས་ནས་སྟུག་བསུལ་སྟེ་ཚོགས་ལ་སྦྱོར་བར་བྱས་སོ་ཞེས་དེའི་ཉེས་དམིགས་སེམས་
པ་སྟེ་བརྟགས་ན་དེ་འདྲ་ཞིག་གིས་དབང་དུ་བྱེད་པ་འདི་ཆེས་མི་འཐད་པས་འདི་
སྤོང་རིགས་ཞེས་པའོ། །

སྐབས་འདིར་འགྲེལ་ཆེན་ཏུ། ཞེ་སྒྲུབ་སྲིད་སྟགས་ཞེས་པའི་སྟགས་སྐྱུས་ང་
 རྒྱལ་སྟགས་སྐྱུས་བཅུ་གཟུང་བར་བྱ་སྟེ། སྲིད་པའི་ཙ་བ་སྐྱུས་ཏུག། འདོད་
 ཆགས་ཁོང་ཁོ་དེ་བཞིན་ཏུ། ང་རྒྱལ་དང་ནི་མ་རིག་པ། །ལྟ་བ་ཐེ་ཚོམ་དེ་དག་
 བཅུ། ཞེས་གང་གསུངས་པའོ། །ལྟ་བ་ལྟར་སྲིད་པས་བཅུར་འཁྱུར་ཏེ་ཞེས་མཛོད་
 དངས་ནས་ཅུང་ཟད་བཤད་པ་ལྟར། འདིར་ཡང་མདོ་ཙམ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་
 ལ་སྦྱིར་སྲིད་པ་འབྲུབ་པའི་རྒྱ་ལ་ལས་ཉོན་གཉིས་དགོས་ལ་དེ་ལས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་
 གཙུ་ཆེ་སྟེ་ཉོན་མོངས་མེད་ན་སྤར་བསགས་ཀྱི་ལས་མཐའ་ལས་པ་ཡོད་ཀྱང་རྒན་
 དང་ས་སྟགས་མེད་པའི་ས་སོན་གྱིས་སྦྱ་གྱ་སྦྱེད་མི་རུས་པ་ལྟར་ལས་ལ་ལྟན་ཅིག་
 བྱེད་པའི་རྒྱུན་སྲིད་པ་སྟགས་ཉོན་མོངས་མེད་པས་སྦྱེ་བའམ་སྦྱག་བསྐལ་གྱི་སྦྱ་གྱ་མི་
 འབྱུང་ལ། ཉོན་མོངས་ཡོད་ན་སྤར་བསགས་པའི་ལས་མེད་ཀྱང་དེ་མ་ཐག་གསར་
 ཏུ་བསགས་ནས་ཡང་སྲིད་ཀྱི་མའི་ཕུང་པོ་ལེན་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལྟར་ཡང་རྣམ་འགྲེལ་ལས། སྲིད་པའི་སྲིད་ལས་རྣམ་བཟུལ་བའི། ལས་
 གཞན་འཕེན་རུས་མ་ཡིན་ཏེ། །ལྟན་ཅིག་བྱེད་པ་ཟད་སྦྱིར་རོ། ཞེས་དང་། སྲིད་
 པ་ནི། ཡོད་ན་སྤར་ཡང་འབྱུང་སྦྱིར་རོ། ཞེས་སོ། །དེའི་སྦྱིར་ཉོན་མོངས་ལ་གཉེན་
 པོ་བསྟེན་ནས་སྤོང་བ་གལ་ཆེ་ཞིང་དེ་ལའང་དེ་དའི་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་རྒྱ་དང་
 བྱེད་ལས་སྟགས་མཛོན་པའི་གཞུང་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱས་ནས་གང་སྦྱོས་
 པ་ན་ངོས་བཟུང་ནས་དའི་གཉེན་པོ་བསྟེན་ཏེ་སྤོང་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་
 ཉོན་མོངས་སྦྱིའི་(༡༥༧)མཚན་ཉིད་ནི། ཀུན་བརྟུས་ལས། ཚས་གང་འབྱུང་བ་ན་
 རབ་ཏུ་མ་ཞི་བའི་མཚན་ཉིད་ཏུ་འབྱུང་སྟེ་དབྱུང་བས་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་རབ་ཏུ་མ་ཞི་
 བར་འབྱུང་བ་དེ་ཉོན་མོངས་པའི་མཚན་ཉིད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གང་སྦྱོས་
 པ་ན་སེམས་རྒྱུད་རབ་ཏུ་མ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ཞིག་གོ། སོ་སའི་མཚན་ཉིད་ལ་སྐ་
 རྒྱས་བཅུ་མ་ཙུ་ཉོན་གྱི་དབང་ཏུ་བྱས་ན། འདོད་ཆགས་ནི། སྤུ་མ་ལས། འདོད་
 ཆགས་གང་ཞེ་ན། ལམས་གསུམ་པའི་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་སྟེ་སྦྱག་བསྐལ་སྦྱེད་པའི་

ལས་ཅན་ནོ་ཞེས་ཏེ། ཟག་བཅས་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་རང་གི་རོ་བོའི་སྒོ་ནས་ཡིད་འོང་
 ཏུ་མཐོང་ནས་དེ་དོན་ཏུ་གཉེར་བའི་སེམས་བྱུང་ཞིག་སྟེ། དཔེར་ན་རས་ལ་སྦྱུལ་
 ཟུགས་པ་དབྱུང་དཀའ་བ་ལྟར་འདིའང་རང་གི་དམིགས་པ་ལ་ཞེན་ཅིང་མཆེད་པ་ནི་
 དམིགས་པ་དེ་དང་བལ་དཀའ་བར་གསུངས་སོ། །དབྱེ་ན་སེམས་གསུམ་གྱི་འདོད་
 ཆགས་གསུམ་མཐ་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་དང་སྲིད་པའི་འདོད་ཆགས་གཉིས་
 སོ། །བྱེད་ལས་ནི་སྦྱག་བསྐལ་སྟེད་པ་སྟེ་སྲིད་པའི་སྦྱག་བསྐལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཙ་བ་
 བྱི་སྲིད་པར་ཉིང་མཚམས་སྦྱར་བའི་སྦྱོབ་ཡིན་ལ་དེའི་རྒྱུའི་གཙུག་པོ་ནི་འདོད་ཆགས་
 སེམས་སྟེད་པ་ཡིན་པས་དེ་སྦྱང་བརྟོན་དོ། །

ཁོང་ཁྱོད་ནི། དེ་ལས། ཁོང་ཁྱོད་བཀང་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་རྣམས་དང་སྦྱག་བསྐལ་
 དང་སྦྱག་བསྐལ་གྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་ཀུན་ནས་མནར་སེམས་པ་སྟེ་རིག་པར་མི་གནས་
 པ་དང་ཉེས་པ་སྦྱོད་པའི་རྟེན་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ཞེས་ཏེ། དམིགས་ཡུལ་གསུམ་ལ་
 དམིགས་ནས་མི་བརྟོན་ཅིང་ཀུན་ནས་མནར་སེམས་པ་སེམས་རྒྱབ་མོ་ཡུལ་དེ་རྣམས་
 ལ་གནོད་པ་བྱེད་འདོད་པའོ། །

དེའི་དམིགས་ཡུལ་གསུམ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་དང་རང་རྒྱུད་ཏུ་གཏོགས་
 པའི་སྦྱག་བསྐལ་རྣམས་དང་སྦྱག་(༡༦༠ན)བསྐལ་དེ་དག་གང་ལས་འབྱུང་བའི་གནས་
 རྣམས་ཡིན་ལ། སྦྱག་བསྐལ་གང་ལས་འབྱུང་བའི་གནས་ནི་གནོད་བྱེད་དང་མཚན་
 ཆ་ཆེར་མ་སོགས་སོ། །

དེ་ལ་ཀུན་ནས་མནར་སེམས་ཀྱི་གཞི་དགུ་ནི། རིན་ཕྱིང་ལས། གནོད་སེམས་
 བདག་དང་ཤོགས་དང་དགའི། ཤོགས་ལ་ཏུས་གསུམ་དོན་མིན་པའི། །དོགས་
 པ་གཞན་ལ་གནོད་པའི་སེམས། །རྒྱ་དགུ་ལས་ནི་བྱུང་བ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟར་ཏེ།
 གནོད་བྱེད་འདིས་བདག་ལ་གནོད་པ་བྱས་སོ་བྱེད་དོ་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་སྟེ་
 གསུམ་དང་། དེ་བཞིན་ཏུ་འདིས་བདག་གི་གཉེན་ཤོགས་སོགས་ལ་གནོད་པ་བྱས་
 སོ་སོགས་གསུམ་དང་། འདིས་བདག་གི་དགུ་ལ་ལེགས་པ་བྱས་སོ་སོགས་གསུམ་སྟེ་

དགུའོ། །དེའི་བྱེད་ལས་ནི། ཆོ་འདིར་བདེ་བ་ལ་རིག་པར་མི་གནས་པ་དང་ཕྱི་མ་
ལའང་ལྷག་བསྐལ་དཔག་མེད་སྐྱེད་པ་སྟེ། མདོར་ན་ཁོ་བོ་བདེར་གནས་པ། ཁྱེད་
སོགས་འཆད་འགྱུར་ལྟར་རོ། །

ང་རྒྱལ་ནི། དེ་ལས། ང་རྒྱལ་གང་ཞེ་ན། འཇིགས་ཆོགས་ལྟ་བུ་ལ་བརྟེན་ནས་
སེམས་ཁེངས་པ་སྟེ་མི་གྲས་པ་དང་ལྷག་བསྐལ་འབྱུང་བའི་ལས་ཅན་ལོ་ཞེས་ཏེ། ཡོན་
ཏན་དང་ནོར་སོགས་ཁེངས་པའི་གཞི་གང་རྒྱང་ལ་དམིགས་ནས་སེམས་ཁེངས་པའི་
རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སེམས་བྱུང་རོ། །ང་རྒྱལ་གང་སྟེ་ཐམས་ཅད་དཔོ་སྟུང་པའི་རར་
འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་སྟེ་བས་ན་འཇིག་ལྟ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞེས་བརྗོད་དོ། །དབྱེ་ན་
བདུན་ཡོད་དོ། །བྱེད་ལས་ཡོན་ཏན་ཅན་སོགས་ལ་མི་གྲས་པ་དང་འདི་ཕྱི་ཀུན་ཏུ་
ལྷག་བསྐལ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའོ། །

མ་རིག་པ་ནི། དེ་ལས། མ་རིག་པ་གང་ཞེ་ན། ཁམས་གསུམ་པའི་མི་ཤེས་པ་
སྟེ་ཆོས་རྣམས་ལ་ལོག་པར་ངེས་པ་དང་ཐེ་ཆོམ་དང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་འབྱུང་
(༡༦༠བ)པའི་རྟེན་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ལོ་ཞེས་ཏེ་བདེན་བཞི་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་
ལ་ཆོངས་པའི་སེམས་བྱུང་མི་ཤེས་པའོ། །འདིར་སེམས་བྱུང་མི་ཤེས་པ་ལ་བཤད་
པ་ལྟར། དབྱིག་གཉེན་གྱིས་སྤང་ལཱའི་རབ་བྱེད་དུ་འང་དེ་ལྟར་བཤད་ལ། ཆོས་ཀྱི་
གྲགས་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཆོངས་པ་ལ་བཞེད་ལ་དེའང་འཇིག་ལྟ་ཉིད་
ལ་གཟུང་རོ། །དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་པའི་སྟོ་ལ་འདོད་པ་དང་ལོག་རྟོག་ཏུ་འདོད་པ་
གཉིས་ཡོད་ཀྱང་དེའི་གཉེན་པོའི་གཙོ་བོ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལ་འདོད་
པ་འདྲའོ། །དབྱེ་ན་ལས་འབྲས་ལ་ཆོངས་པའི་མ་རིག་པ་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཆོངས་
པའི་མ་རིག་པ་གཉིས་ཡོད་ལ། སྐ་མས་ངན་འགྱོར་འཕེན་པའི་ལས་གསོག་ཅིང་
ཕྱི་མས་བདེ་འགྱོར་འཕོར་བའི་ལས་གསོག་པར་བྱེད་དོ། །བྱེད་ལས་ཆོས་རྣམས་
ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྣམ་པར་ངེས་པ་དང་དེ་ལ་སོམ་ཉི་ཟ་བ་དང་ཆགས་སོགས་
འབྱུང་ཞིང་འཕེལ་བ་དང་དེ་ལས་ལྷག་བསྐལ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་རྟེན་བྱེད་པ་

སྒྲེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེ་ཉིད་ཕྱིར་ན་ཉེས་རྣམས་ཀྱི། །རྒྱ་ནི་གཏི་མུག་ཡིན་པར་
གསུངས། །ཞེས་སོ། །འདིས་དེ་ལྟར་སྤྲོད་ཙ་ལས་ཉོན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་བྱེད་པའི་
ཕྱིར་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་མར་བསྟན་རྟོ། །

ཐེ་ཚོམ་ནི། དེ་ནས། ཐེ་ཚོམ་གང་ཞེ་ན། བདེན་པ་རྣམས་ལ་ཡིད་གཉིས་ཟ་
བ་སྒྲེ་དགེ་བའི་སྒྲིགས་རྣམས་ལ་མི་འཇུག་པའི་རྟེན་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ནོ་ཞེས་ཏེ།
བདེན་བཞི་དང་ལས་འབྲས་སོགས་ལ་དམིགས་ནས་མཐའ་གཉིས་སུ་དོགས་པའི་
སེམས་བྱུང་ངོ་། །བྱེད་ལས་དགེ་བའི་བྱ་བ་རྣམས་ལ་འཇུག་པ་ལ་བར་དུ་གཙོད་
ཅིང་བྱེད་པར་བདེན་པ་མཐོང་བ་ལ་བར་དུ་གཙོད་ལ། དེའི་ཕྱིར་བདེན་པ་མཐོང་
བ་ན་འདི་བརྒྱུག་པར་འགྱུར་བས་མཐོང་སྤང་(༡༦༡ན)ཀྱན་སྦྱར་དུ་བཞག་སོ། །ལྟ་
བ་ནི། ལུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པར་ལོག་པར་རྟོག་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་
ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཏེ། དེ་ལ་ལོག་པར་འཛིན་ཚུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཐ་དད་པའི་
དབྱེ་བས་ལྟ་ཡོད་པ་ལས། འཛིག་ལྟ་ནི། དེ་ལས། ཉེ་བར་ལེན་པའི་སྤང་པོ་ལྟ་
པོ་རྣམས་ལ་བདག་དང་བདག་གིར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་ལྟ་བའི་བཟོད་པ་དང་
འདོད་པ་དང་ཁྲོ་གྲོས་དང་རྟོག་པ་དང་ལྟ་བ་གང་ཡིན་པ་སྒྲེ་ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
རྟེན་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ནོ་ཞེས་ཏེ། ཉེར་ལེན་གྱི་སྤང་པོ་ལ་དམིགས་ནས་ང་དང་
ང་ཡིར་འཛིན་པའི་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་ནོ། །འདིས་གང་ལ་ལྟ་བའི་གཞི་ནི་
མི་རྟག་པ་དང་དུ་མའི་ཚོས་ཅམ་ཡིན་གྱི་རྟག་པ་དང་གཅིག་སྤྱིའི་གང་ཟག་ནི་མེད་
དོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་འཛིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་ཞེས་སྒྲོས་ཏེ་འཛིག་པ་ནི་མི་རྟག་པ་
དང་ཚོགས་པ་ནི་དུ་མ་ཡིན་པས་སོ། །

བཟོད་པ་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་དོན་ལ་མི་སྐྱུག་པས་བཟོད་པ།
ལོག་པའི་ལུལ་དེ་དོན་དུ་གཉེར་བས་འདོད་པ། ལུལ་དེ་རྣམ་པར་འབྱེད་པས་ཁྲོ་
གྲོས། དེར་མཛོན་པར་ཞེན་པས་རྟོག་པ། དེ་ལ་དམིགས་པས་ལྟ་བ་ཞེས་བརྗོད་
པའོ། །དབྱེན་འཛིག་ལྟ་ཉི་ཤུ་ཡོད་དོ། །བྱེད་ལས་ལྟ་ངན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་

པས་ཏེ། ལྷ་བ་ཀུན་གྱི་མར་གྱུར་པའི། འཛིག་ཚོགས་ལྷ་བ། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

མཐར་ལྷ་ནི། དེ་ལས། ཉེ་བར་ལེན་པའི་སྤང་པོ་ལྷ་པོ་དག་ལ་རྟག་པའམ་ཆད་པར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་ལྷ་བའི་བཟོད་པ་དང་ཞེས་སོགས་གསུངས་ཏེ། འཛིག་ལྷས་བཟུང་བའི་བདག་དེ་ལ་དམིགས་ནས་རྟག་ཆད་ཏུ་འཛིན་པའི་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་ནོ། །བྱེད་ལས་འདིས་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐར་ལྷང་བར་བྱེད་པས་ན་མཐའ་བྲལ་དབྱ་མའི་ལམ་གྱིས་སྤྲོད་པ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་བར་ཏུ་གཙོད་པའོ། །

ལྷ་བ་མཚོག་འཛིན་ནི། དེ་ལས་ལྷ་བ་དང་ལྷ་བའི་གནས་ཉེར་བར་ལེན་པའི་སྤང་པོ་(༡༧༡བ)པོ་ལྷ་པོ་དག་ལ་མཚོག་དང་གཙོ་བོ་དང་བྱེད་པར་ཏུ་འཕགས་པ་དང་དམ་པར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་ལྷ་བའི་བཟོད་པ་དང་ཞེས་སོགས་གསུངས་ཏེ། ལྷ་བ་ན་གཞན་དང་དེ་འབྱུང་བའི་གཞི་སྤང་པོ་ལ་དམིགས་ནས་མཚོག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་ནོ། །རྣམ་པའི་བྱེད་པར་ལ། སྤལ་ཏུ་བྱུང་བས་མཚོག་དང་། འདི་ལས་ལྷག་པ་མེད་པས་གཙོ་བོ་དང་། གཞན་ལས་བྱེད་ལྷགས་པས་བྱེད་འཕགས་དང་། འདི་དང་མཚུངས་པ་གཞན་མེད་པས་དམ་པ་སྟེ་དེ་དང་དེར་འཛིན་པའོ། །བྱེད་ལས་ལྷ་བ་ན་ལ་མངོན་པར་ཞེན་ནས་དེ་མི་གཏོང་བའི་རྟེན་བྱེད་པའོ། །རྩལ་བྱིས་བརྒྱལ་ལྷགས་མཚོག་འཛིན་ནི། དེ་ལས། རྩལ་བྱིས་དང་བརྒྱལ་ལྷགས་དང་རྩལ་བྱིས་དང་བརྒྱལ་ལྷགས་ཀྱི་གནས་ཉེ་བར་ལེན་པའི་སྤང་པོ་ལྷ་པོ་དག་ལ་འདག་པ་དང་གྲོལ་བ་དང་ངེས་པར་འབྱིན་པར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་ལྷ་བའི་བཟོད་པ་དང་སོགས་ཏེ། ལྷ་བ་ན་གྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱང་བའི་རྩལ་བྱིས་དང་བྱི་དང་བ་ལང་ལ་སོགས་པའི་ཆ་ལྷགས་དང་གཡང་གཞི་འཆར་བ་སོགས་དམ་བཅས་པའི་བརྒྱལ་ལྷགས་དང་དེ་དག་གང་ལས་འབྱུང་བའི་གནས་སྤང་པོར་དམིགས་ནས་སྤྲོད་པ་འདག་པ་དང་ཉོན་མོངས་ལས་གྲོལ་བ་དང་འཁོར་བ་ལས་ངེས་པར་འབྱིན་པར་ལྷ་བའི་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་ནོ། །བྱེད་ལས་ཐར་བའི་ཆེད་ཏུ་འབད་གྱུར་ངེས་པར་མི་འབྱུང་བས་ངལ་བ་འབྲས་བུ་མེད་པར་བྱེད་པའོ། །

ལོག་ལྟ་ནི། དེ་ལས། རྒྱ་ལམ་འབྲས་བུ་ལ་བྱེད་པ་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་དང་
 ཡོད་པའི་དངོས་པོ་འཛིག་པ་ལྟེ་ལོག་པར་བཟོད་པ་དང་ཞེས་སོགས་གསུངས་ཏེ། རྒྱ་
 འབྲས་དང་ཆེ་སྒྲིམ་སོགས་མེད་པར་ལྟ་བའི་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་ནོ། །དབྱེ་
 བ། ལེགས་སྤྱད་ཉེས་སྤྱད་སོགས་མེད་པར་ལྟ་བ་རྒྱ་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པ། དགེ་
 རྒྱུ་གི་ནམ་མཁུན་མེད་པར་ལྟ་བ་འབྲས་བུ་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པ། ཆེ་སྒྲིམ་དང་པ་
 མ་སོགས་མེད་པར་ལྟ་བ་བྱེད་པ་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པ། དཀོན་མཆོག་སོགས་མེད་
 པར་ལྟ་(༡༤༣)བ་ཡོད་པའི་དངོས་པོར་སྐྱར་བ་འདེབས་པའོ། །ལྟ་བ་ལྟ་བོ་དེ་དག་
 བསྐྱ་ན་སྒྲོ་སྐྱར་གཉིས་སུ་འདུ་སྟེ་ལྟ་བ་དང་བོ་བཞི་སྒྲོ་འདོགས་པའི་ལྟ་བ་དང་ལོག་
 ལྟ་ནི་སལ་ཆར་རྒྱ་འབྲས་སོགས་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་བསལ་ནས་སྐྱར་བ་འདེབས་པའི་
 ལྟ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ལས་འབྲས་དང་ཆེ་སྒྲིམ་སོགས་མེད་པར་ལྟ་བའི་ལོག་ལྟས་
 ནི་དགེ་རྩ་གཙོང་པས་ལོག་ལྟའི་ནང་ནས་ཀྱང་ཉེས་པ་ཆེ་བའོ། །འོན་ཀྱང་ལོག་ལྟ་ལ་
 གཙོ་བོ་དང་དབང་ཕྱག་སོགས་འགྲོ་བའི་རྒྱ་ལམ་བྱེད་པ་པོར་ལྟ་བའི་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་
 ཆའང་ཡོད་དོ། །ལྟ་བ་ལྟ་བོ་ལ་ནང་གསེས་ཀྱི་སྟེ་ན་ལྟ་ངན་རྒྱལ་ཅུ་རྩ་གཉིས་སོགས་
 མང་ངོ་། ཉེ་ཉོན་ནམས་ཀྱི་ངོས་འཛིན་སོགས་ནི་གཞན་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

རང་ལ་མི་རིགས་པའི་གཞོད་པ་བྱེད་པ་ལ་བཟོད་པ་སྤྱད་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་
 ཉོན་མོངས་པའི་དག་དེ་ནམས་ནི་བདག་གི་སེམས་ལ་རྟེན་བཅས་ནས་གནས་བཞིན་
 ཏུ་དགའ་མགུར་ཏེ་དོགས་པ་དང་འཛོམ་པ་ཅམ་ཡང་མེད་པར་ཅི་དགའ་ཅི་འདོད་
 ཏུ་བདག་ལ་དབྱལ་སོགས་ངན་སོང་གི་སྤྱད་བསྐྱལ་ལ་སྐྱོར་བ་སོགས་ཀྱི་གཞོད་པ་
 ཆེན་པོ་བྱེད་པ་འདི་ནི་བཀའ་གདམས་སྒོ་སྒྱུར་ཏུ་གནས་ས་མགོ་ལ་གནས་ནས་
 ཀྱལ་ཀ་མིག་ལ་བྱེད་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འབྲལ་མེད་ཏུ་སྟོགས་ལྟར་འགྲོགས་
 བས་གཞོད་པ་བྱེད་པ་འདི་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་པས་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ལའང་བདག་མི་
 བློ་བར་བཟོད་ཅིང་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ནི་ནམ་པ་ཀུན་ཏུ་མི་རིགས་སོ། །བྱང་སེམས་
 ཀྱིས་གཞོད་བྱེད་ལ་ངེ་མི་སྒྱུ་པའི་བཟོད་པ་སྒྲོམ་དགོས་པ་མིན་ནམ་ཞེ་ན། བཟོད་

པར་བྱ་བའི་གནས་མིན་པ་འདི་ལྟ་བུ་ལ་བཟོད་པར་བྱེད་པ་ནི་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་
ཤིན་ཏུ་སྤང་པ་བྱ་བའི་གནས་སུ་ཡུར་པ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་བསྐྱགས་པའི་གནས་བསྐྱེས་
པར་བྱ་བ་དང་ཉམས་སུ་སྤང་བར་བྱ་(༡༧༤བ)རྒྱའི་བཟོད་པ་མ་ཡིན་པས་འདི་ལ་
དགྲར་བཟུས་ནས་སྤང་བར་བྱའོ། །

གནོད་ཚབས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ནི། དེ་ཙམ་ཏུ་ཅི་གནོད་དགྲར་བཟུ་དགོས་པ་ཅི་
ཡིན་སྟམ་ན། གལ་ཏེ་ལྟ་དང་ལྟ་མིན་སྟགས་འཇིག་རྟེན་ན་མཐུ་དང་སྟོབས་ཆེ་
བ་གྲགས་པ་རྣམས་སྟོགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱོངས་ནས་དེ་ཐམས་ཅད་བདག་ལ་དགྲར་
ལངས་པར་ཡུར་ཀྱང་ཁོར་འཕྲོག་པ་ལུས་ལ་བརྟུང་བརྟེག་བྱེད་པ་ཙམ་དང་ཅི་ཙམ་
སྤུ་ན་ཡང་སྟོག་གཅོད་པ་ཙམ་བྱེད་ཀྱས་གྱི། དེ་ལས་གཞན་ཏུ་དགྲ་དེ་དག་གི་ནང་
ནས་སུས་ཀྱང་མནར་མེད་པའི་དཔྱལ་བའི་མེ་ནང་ཏུ་བདག་འབྱིད་ཅིང་རང་མེ་
ནང་དེར་འརྟུག་པར་བྱེད་པ་ཙམ་ཡང་བྱེད་མི་ཀྱས་ལ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་
པ་སྟོབས་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་ཅན་གྱི་དགྲ་འདིས་དབང་ཏུ་བྱས་ན་ནི་མཚམས་མེད་པ་
ལ་སྟགས་པའི་ལས་ངན་ཚབས་ཆེན་ཀྱང་ཉེ་བར་གསོག་པའི་རྒྱ་དང་རྒྱེན་བྱས་ནས་
མནར་མེད་ཀྱི་མེ་གང་དང་འབྲད་ན་རྩ་ཤིང་སྟགས་ཀྱི་དངོས་པོ་གཞན་ལྟ་ཅི་རིའི་
རྒྱལ་པོ་རི་རབ་ཀྱང་ལྟག་མ་ཐལ་བ་ཙམ་ཡང་ནི་མི་ལུས་པ་ཉིད་ཏུ་སྟོག་པར་བྱེད་
པའི་མེ་ནང་དེར་བདག་སྤྲད་ཅིག་གཅིག་ལའང་འདོར་བར་བྱེད་པ་འམ་འཕེན་པར་
བྱེད་པའི་པས་ན་འདིས་གནོད་པ་བྱས་པ་ལྟ་བུ་དགྲ་སུས་ཀྱང་བྱ་མི་ཀྱས་པ་འདི་ལ་
དགྲར་བཟུ་བ་ཙམ་ཏུ་མ་ཟད་གཉེན་པོ་སྟོབས་ལྡན་བསྟེན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་
དགྲ་འདི་གཞོན་པ་ལ་ཐབས་སྟ་ཚོགས་ཀྱིས་བཙོན་པར་བྱའོ། །ལྟ་མིན་ཞེས་པ་ནི་
རྒྱ་དཔེར་མི་མིན་ཏེ་གནོད་སྦྱིན་ལ་སྟགས་པ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

གནོད་ལུན་ཤིན་ཏུ་རིང་བ་ནི། འདི་ལ་དེ་ཙམ་ཏུ་འཁོན་ཏུ་འཇོན་པ་ཅི་ཡིན་
སྟམ་ན། བདག་གི་གནོད་བྱེད་ཏུ་ཡུར་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་དགྲ་པོ་གང་ཡིན་པ་
དེ་ནི་དེ་ལྟར་སྟོབས་ཆེ་ཞིང་གནོད་ཚབས་ཆེ་བར་མ་ཟད་འདིས་ནི་སྤར་ཏུས་རིང་

པོར་ལམོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ད་ལྟའི་བར་(༡༩༣༣)བར་མ་ཆད་ཏུ་གནོད་པ་
 ཆེན་པོ་བྱས་ཤིང་ཕྱིན་ཆད་ཀྱང་འདི་གཞིན་པོའི་སྟོབས་ཀྱི་མ་བསྐྱངས་ན་ལམོར་བ་
 མཐའ་མེད་ཀྱི་བར་ཏུ་ཡང་རྟག་ཏུ་གནོད་པ་བྱེད་ངེས་ཡིན་པ་ལྟར་མི་དང་མི་མིན་
 ལ་སོགས་པ་འཛིག་རྟེན་པའི་དགྲ་པོ་གཞན་ཀྱང་གྱིས་ཀྱང་ནི་ལོ་དང་ཟླ་བ་སོགས་ཀྱི་
 ཏུས་ཐུང་ཏུ་རེ་ཅམ་ལས་ཉོན་མོངས་པའི་དགྲ་དེ་ཉ་བྱར་ཏུས་ཡུན་རིང་ཏུ་གནོད་པ་
 བྱེད་ཐུབ་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སམ་ཆོ་ཡུན་རིང་པོ་ཐུབ་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའོ། །དེས་
 བ་དེ་གཞོན་པ་ལའང་ཡུན་རིང་པོར་བཙོན་པ་རྒྱ་པོའི་རྒྱན་བཞིན་བསྟེན་དགོས་ཀྱི་
 གཞིན་པོ་ཐུན་རེ་ཅམ་བསྟོན་པས་ཅིར་ཡང་མི་འཁྱུར་རོ། །དེ་ཡང་དཔེར་ན་མརྩོ་
 བྱང་ལྟ་བུའི་ནད་ཆབས་ཆེན་གྱིས་ཐེབས་པ་ཞིག་གིས་སྒྲན་ཐུན་ལན་རེ་ལན་གཉིས་
 ཅམ་བསྟེན་པས་ནད་གསོ་མི་ཐུབ་པ་ལྟར་རང་ཅག་སོག་མ་མེད་པ་ནས་ཉོན་མོངས་
 པའི་ནད་གཞི་ཆབས་ཆེན་གྱིས་ཐེབས་པ་ལ་གདམས་རག་གི་དོན་ཐུན་རེ་རེ་གཉིས་
 གཉིས་ཅམ་ཉམས་སུ་སྐྱངས་པས་མི་ཆོག་གི་ལམ་ཀྱི་ཆ་ཡོངས་རྫོགས་ཡུན་རིང་པོའི་
 བར་ཏུ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་དགོས་ཏེ། ཅན་གོ་མིས། དེར་ཡང་རྒྱན་ཏུ་སེམས་ནི་
 རྫོངས་པ་ལ། ཡུན་རིང་ཏུས་སུ་ནད་གཞི་བསྟེན་བྱེད་ཅིང་། མརྩོ་ཅན་རྒྱང་པ་
 ལག་པ་ཆད་པ་ལ། ཐང་འགའ་སྒྲན་བསྟེན་པ་ཡིས་ཅི་བགྱིར་མཆིས། ཞེས་དང་།
 སེམས་ཀྱི་ཤིང་ནི་སོག་མ་མེད་ཏུས་ཅན། ཉོན་མོངས་ཁ་བའི་ཁྲ་བས་བསྐྱན་བགོས་
 པ། རོ་ཞིམ་དངོས་པོར་བགྱི་བར་མི་རུས་ལྟར། ཡོན་ཏན་རྒྱ་ཡི་ཐེགས་པས་ཅི་ཏུ་
 འཁྱུར། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

རི་ལྟར་བསྟེན་པ་དེ་ལྟར་གནོད་པ་བྱེད་པ་ནི། མཐུན་པས་བསྟེན་པའམ་
 བརྒྱམས་བྱས་ན་གནོད་མི་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། འཛིག་རྟེན་པའི་དགྲ་གཞན་ཀྱང་ལ་ཁོ་རང་
 གི་འདོད་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་བས་གོས་ནོར་སོགས་ཀྱི་བསྟེན་(༡༩༣༤)བཀྱར་
 དང་རིམ་གྱོ་བྱས་ཏེ་མཉེས་ཐབས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟེན་པར་བྱས་ན་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
 རང་ལ་རུས་པ་ཅི་ཡོད་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྒྱར་ལའང་ཕན་པ་དང་བདེ་བ་སྐྱབ་པའི་གོགས་

བྱེད་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་ནའང་། ཉོན་མོངས་པའི་དག་པོ་མི་བསྟན་པ་རྣམས་ནི་ཁོར་
 དང་རྟེན་སྒྲུབ་ཐུག་པར་ཞུགས་ནས་གྲོགས་ཀྱི་ཚུལ་རྒྱ་བརྟེན་པར་བྱས་ན་སྒྲུལ་ལ་འོ་
 མ་ཇི་ཙམ་སྟེར་བ་དེ་ཙམ་རྒྱ་རྒྱག་གི་རྒྱས་པ་འཕེལ་བ་ལྟར་སྟོབས་དང་རྒྱས་པ་གོང་
 འཕེལ་རྒྱ་སོང་ནས་ཕྱིར་ཞིང་སྟེ་སྤར་ཡང་སྟག་བསྟལ་དྲག་པོ་སྟེད་ཅིང་གནོད་པ་
 ཆེན་པོ་བྱེད་པས་ན་དེའི་མཐུན་གྲོགས་མི་བྱ་བར་ཕྱིན་ཆད་རང་བདེ་བའི་ཐབས་སྒྲུ་
 དེ་གཞིམ་པ་ལ་བཙོན་པར་བྱའོ། ཇི་ཙམ་རྒྱ་འགྲོགས་པ་དེ་ཙམ་རྒྱ་དགའ་བདེ་མི་
 འཛོལ་བ་ནི། གོང་རྒྱ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་རྒྱ་ཡུན་རིང་པོ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བར་མ་
 ཆད་པར་རྒྱན་ཆགས་སྒྲུ་རང་ལ་གནོད་པ་ཆོབས་ཆེན་སྟེལ་བའི་དགར་ལྟར་པ་སྦྱིར་
 འཁོར་བ་བྱེད་པར་རན་སོང་གི་སྟག་བསྟལ་དང་འཇིགས་པ་དང་འཆོལ་ལ་སོགས་
 པ་གནོད་པའི་ཆོགས་ཇི་སྟེད་ཅིག་ཡོད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་རབ་རྒྱ་སྟེ་བ་དང་འཕེལ་
 བའི་རྒྱའམ་ས་ཐོན་གཅིག་སྒྲུ་ཉིད་རྒྱ་ལྟར་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་དག་འདི་དག་བདག་
 གི་སྟེང་ལ་སྟེ་སེམས་རྒྱུད་ལ་ངས་པར་གནས་འཆའ་ཞིང་འབྲལ་མེད་རྒྱ་འགྲོགས་ན་
 བདག་འཁོར་བར་འཇིགས་པ་མེད་པ་དང་ཡིད་ལ་དགའ་བ་སྟེ་བར་ག་ལ་འལྱར་ཏེ་
 མི་འལྱར་རོ། ཆོགས་བཅད་འདི་ནི་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བསྟར་ཡང་ཡིན་ཏེ། དེ་
 ལྟར་ཡུན་རིང་སོགས་དང་གནོད་པའི་ཆོགས་རབ་སོགས་དང་བདག་གི་སྟེང་ལ་
 སོགས་ནི་རིམ་པར་གོང་གི། བདག་གི་ཉོན་མོངས་སོགས་དང་གལ་ཏེ་ལྟ་དང་ལྟ་
 མིན་སོགས་དང་བདག་གི་སེམས་ལ་སོགས་ཀྱི་དོན་བསྟར་སྦྱར་རོ། །གཞན་ཡང་སྟག་
 བསྟལ་(༡༦)ན་སྟེ་ཆོགས་ཀྱིས་འཆིང་བར་བྱེད་པ་ཡི་གནས་འཁོར་བའི་བཙོན་རྩ་ལས་
 བཅས་རྒྱ་ཡང་ཐར་རྒྱ་མི་སྟེར་ཞིང་གནོད་པར་བྱར་བརྟུབ་ཆད་བྱ་ཞིང་བཟོད་དཀའ་
 བའི་སྟག་བསྟལ་རྒྱ་མ་ལ་སྦྱོར་བའི་སྟེ་ནས་འཁོར་བའི་བཙོན་རྩའི་སྦྱང་མ་བྱེད་ཅིང་
 དཔུལ་སོགས་ཀྱི་བཙོན་དོང་མ་རྒྱངས་པར་འཕེན་པར་བྱེད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་
 པས་བསྟེད་པའི་ལས་རན་པའི་དབང་གིས་དཔུལ་བ་ཡི་རྟགས་སོགས་ཀྱི་གནས་སྒྲུ་
 མི་དང་བྱ་བྱི་སོགས་གཤིན་ཇེའི་སྟེས་བྱའི་ཚུལ་རྒྱ་སྤར་བའི་གསོད་བྱེད་ཀྱི་གཤིང་།

མར་གྱུར་ཅིང་མཐོ་རིས་དང་ཐར་བའི་སྒྲིག་གཙོད་པར་བྱེད་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་
 དག་པོ་མ་རུངས་པ་ཉེས་པ་མ་ལུས་པའི་འབྱུང་གནས་སུ་གྱུར་པ་འདི་དག་ནི་གལ་
 ཏི་བདག་གི་སྒྲོ་ཡི་གནས་སམ་ཡིད་ཀྱི་ཁྱིམ་གྱི་ནང་དུ་ཆགས་པའི་བྱ་བ་ཉེ་ཚུལ་མིན་
 ཡིད་བྱེད་ཀྱི་རྟོག་པའི་བྱ་བ་ལྷགས་ཀྱི་གཟེབ་ལྟ་བུའི་ནང་ན་རྒྱུ་བཅས་ནས་རྟག་དུ་
 གནས་ན་བདག་ལ་རུས་ནས་ཀྱི་ཆོ་ཡང་ལུས་སེམས་བདེ་བའི་གོ་སྐབས་གལ་ཡོད་དེ་
 མེད་པ་ནི་དཔེར་ན་སྤྱང་ཀྱ་དང་ལུག་གཉིས་ལྟ་བུ་སྤྱང་ཅིག་དུ་སྤྱེལ་ཏི་བཞག་ན་ལུག་ལ་
 བདེ་བའི་སྐབས་མེད་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་སྒྲ་མ་རྒྱུ་ལས་སོ། །དེ་ལྟར་ཉོན་
 མོངས་པའི་དགས་ནི་གཞོད་པ་ཤིན་དུ་ཆེན་པོ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དགའི་ནང་ནས་ཀྱང་
 དག་ཆེན་པོ་མ་རུངས་པ་ཡིན་ཏི། འཆར་བྱེད་ཀྱིས་ལྷས་པ་ལས།

ཀྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དག་འདི་ནི་དག་ཚུང་དུ་ཡིན་ཏི། འདི་མ་ཡིན་པའི་དག་ཆེན་པོ་
 ཤར་གཉེར་བ་ཞིག་ཡོད་དོ། །གསོལ་བ་དག་དེ་གང་ལགས། བཀའ་རྒྱལ་བ། དག་
 ཆེན་པོ་ཉོན་མོངས་པ་བདག་དུ་འཛིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་ཡོད་དོ་ཞེས་དང་། རྣམ་
 རྟོག་བདག་དུ་འཛིན་པའི་དག་ཆེན་པོ། །འདི་ནི་རྩ་བཞིན་དངོས་པོ་མེད་(༡༩༤བ)
 བཞིན་དུ། །ཐོག་མ་མེད་ནས་བདག་ལ་གནས་ནས་ནི། །བདག་གི་ཆོས་སྤྱི་
 བཞིན་རིན་ཆེན་ཏི། །གཙོད་མའི་སྤྱ་ནས་དག་ཡིས་བརྐྱས་ནས་སུ། །མཚན་མའི་
 ཆང་ཆོང་གསེབ་དུ་སྤྱས་ནས་བདག་ །ད་དུང་འཆིང་ཞིང་འཁོར་བར་འབྱམ་དུ་
 འཇུག །འཇིག་རྟེན་དགས་ནི་བསད་ནས་ནོར་འཕྲོག་ཅམ། །དེ་ལ་བཙོད་བྱས་བསོད་
 བསམ་ཆོགས་ཀྱང་རྫོགས། །དག་འདིས་ཞི་བདེ་ཐར་པའི་སྒྲིག་ཀྱང་གཙོད། །དེ་
 བཞེན་བསོད་བསམ་འཁོར་བའི་འདམ་དུ་འཆིང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་
 རྣམས་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་ཉེས་དམིགས་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་ཉེས་དམིགས་
 མཐོང་ནས་དེ་ལ་དགར་བཟུང་སྟེ་སྤྱང་དགོས་པ་ཡིན་པས་དེའི་ཉེས་དམིགས་ཤེས་
 པ་གལ་ཆེན། །

གཞན་ཡང་ཉོན་མོངས་པའི་ཉེས་དམིགས་ནི། ཉོན་མོངས་སྐྱེས་པ་ན་དང་

པོར་སེམས་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པ་དང་དམིགས་པ་ལ་མྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་
བྱེད་པ་དང་བག་ལ་ཉལ་བརྟན་པར་བྱེད་པ་དང་རིགས་མཐུན་གྱི་ཉོན་མོངས་པའི་
རྒྱན་མི་འཆད་པར་བྱེད་པ་དང་། རང་གཞན་གཉིས་ཀ་ལ་གནོད་པ་ཆེན་པོ་བྱེད་
པ་དང་ཆོ་འདི་མྱི་གཉིས་ཀ་ལ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཆེན་པོ་སྐྱེད་པ་དང་སྤྱད་པ་སྤྲེལ་དང་
ཡིད་མི་བདེ་བ་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་དང་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱིད་པའི་སྤྱད་པ་སྤྲེལ་
ནས་ལྷན་པར་བྱེད་པ་དང་། ཐར་པ་ལས་རིང་ཏུ་བྱེད་པ་དང་དགེ་བ་དང་
བདེ་བ་སོགས་ལས་ཉམས་པར་བྱེད་པ་དང་འཁོར་གྱི་ནང་ཏུ་སོང་བ་ན་དགའ་བ་
དང་མི་འཇིགས་པ་མེད་ཅིང་ཡིད་ལྷུང་པ་དང་ཕྱོགས་མཚམས་རྣམས་སུ་མི་སྟོན་
པ་འཕེལ་བ་དང་བསྟན་པ་སྤྱད་པའི་ལྷ་དང་སྟོན་པ་དང་སྤྱོད་པ་དང་སྤྲེལ་དང་སྤྲེལ་
གྱིས་སྤོང་པ་དང་འགྱོད་བཞིན་ཏུ་འཆི་ལ་ཤི་བའི་འོག་ཏུ་ཡང་རབ་འགོར་སྐྱེ་བ་
སོགས་གྱི་ཉེས་དམིགས་(༡༥༥)མང་ཏུ་འབྱུང་བར་གསུངས་ལ། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས་
ཀྱང་། ཉོན་མོངས་རྣམས་གྱིས་བདག་འཛོམས་སེམས་ཅན་འཛོམས་ཤིང་ཚུལ་ཁྲིམས་
འཛོམས། ཉམས་བཅས་སྟེད་པས་དམན་ཞིང་སྤྱད་དང་དེ་བཞིན་སྟོན་པས་སྤྱད།
སྟོན་བཅས་མི་སྟོན་དེ་ནི་གཞན་ཏུ་མི་སོམ་གནས་སུ་སྐྱེ། ཁོ་བ་དང་མ་ཐོབ་ཉམས་
པས་ཡིད་ལ་སྤྱད་པ་སྤྲེལ་ཆེན་པོ་ཐོབ། ཁྱེད་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ཉོན་མོངས་སྤོང་བའི་དཀའ་སྤྱད་བཟོད་རིགས་པ་ནི། དེ་ལྟས་རི་
སྤྱད་སོགས་ཏེ། དེ་ལ། ཉོན་མོངས་པའི་དག་གཞོན་པའི་མྱིར་གྲོ་ཆ་བཞོ་བ་ནི། མི་
འདོད་པ་དང་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་ཆ་བ་ཡིན་པ་དེ་ལྟས་ཏེ་དེའི་མྱིར་རི་སྤྱད་བདག་
གིས་དག་པོ་མ་རུངས་པ་ཉོན་མོངས་པ་འདི་དག་སྐྱེད་བྱེད་གྱིས་པོན་དང་བཅས་
མངོན་སུམ་ཏུ་མཐོང་བཞིན་ཏུ་ངེས་པར་མ་བཅོམ་པ་དེ་སྤྱིད་ཏུ་བདག་ཉོན་མོངས་
པའི་གཡུལ་ངོར་ལྷགས་པའི་སྐབས་འདིར་དེ་འཛོམས་བྱེད་གྱི་གཉེན་པོ་སྟོབས་ལྡན་
བསྟེན་པ་ལ་བརྟེན་པའི་དམ་བཅའི་ཁུར་དེ་ཉིད་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མི་འདོར་བར་འབད་
པར་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་འཇིག་རྟེན་ན་ཐ་མལ་པའི་གནོད་བྱེད་གྱི་དག་ཆེན་པོ་ལྷ་ཞོག་

རེ་ཞིག་གནོད་བྱེད་ཆུང་དུ་ཆོག་རན་སྤྱོད་པ་ཅམ་ལ་ཡང་ཁོས་པར་གྱུར་པ་ན་འཁོན་
འཛིན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་ར་རྒྱལ་ཤུགས་དྲག་རྒྱས་ཏེ་བདོ་བ་རྣམས་གནོད་བྱེད་དེ་ངེས་
པར་མ་བཅོམ་པར་སྒོ་བདེ་མོར་བྱས་ནས་གཞི་མི་འོང་བ་ཅམ་དུ་བཙོན་པར་བྱེད་
ན། གནོད་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་བྱེད་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་དགྲ་གཞོན་པ་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་
བཙོན་པར་མི་བྱེད་དེ་ཤིན་ཏུ་བཙོན་པར་བྱ་རིགས་སོ། །

དཔེ་འགར་དེ་ལྟར་ངི་སྤྱི་ཅེས་ཡོད་ཀྱང་སྤྱོད་མ་ལྟར་བྱས་ན་གོ་བདེ་ལ། བདག་
གི་དགྲ་པོ་ཉོན་མོངས་པ་ཞེས་པའང་ཡོད་དོ། །ཁོ་ཆ་བགོས་(༡༩༥༥)པ་བཟན་པར་
བྱ་དགོས་པ་ན། གསོད་བྱེད་ལ་སྒྲུབ་མི་དགོས་པར་རང་བཞིན་གྱིས་ཏེ་རང་གི་
རང་གིས་རིང་དུ་མི་གནས་པར་གསོན་མཐའ་འཆི་བས་ནོན་པའི་སྤྱག་བསལ་དང་
ལྟན་པར་གྱུར་པའི་ཐ་མལ་བའི་དགྲ་ཉོན་མོངས་པ་སྟེ་ཉམ་ཆུང་ཞིང་སྤྱིང་རྩེ་བའི་
གནས་སུ་གྱུར་པ་དེ་དག་ཀྱང་གསོད་པ་སོགས་གྱི་ཕྱིར་པ་རོལ་གྱི་གཡལ་པོར་བཅན་
ཐབས་སུ་ཞུགས་ཏེ་ཕན་ཚུན་གཤམ་དུ་སྤྱིག་པའམ་ཆོར་དུ་དངར་བ་སྟེ་གཡལ་སྤྱང་
ནས་འཐབ་མོ་འབྱེད་པའི་ཆོ་སྤྱིང་སྟོབས་བསྐྱེད་དེ་ནན་གྱིས་པ་རོལ་པོ་གཞོན་པ་
སྟེ་སྟོག་འཕྲིག་པར་འདོད་པའི་གཏུམ་པོ་དྲག་ཤལ་ཅན་ཡང་མདའ་མདུང་རལ་གྱི་
ལ་སོགས་པའི་མཚོན་རྟོན་གྱིས་ཡང་ཡང་སོག་པའི་སྤྱག་བསལ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱང་
ངི་མི་སྟོན་པར་བྱེད་དུ་བསད་ནས་སྟོག་དང་བསྟོན་ནས་གསོད་པར་བྱེད་ཅིང་པ་
རོལ་པོ་དེ་གསོད་པ་སོགས་གྱི་དོན་དེ་མ་གྲུབ་པར་ཁ་ཕྱིར་སྟོགས་པའམ་ཕྱིར་སོག་
ནས་འབྱེར་བ་སྟེ་འབྲོས་པར་མི་བྱེད་པ་ཡིན་ན། དེ་བས་ཆེས་ཆེར་ལྟག་པའི་དགྲ་
པོ་དུས་རྟག་དུ་སྤྱག་བསལ་མི་བཟད་པ་སྤྱོད་ཆོགས་སྤྱོད་དགོས་པ་ཀྱན་གྱི་རྒྱར་གྱུར་
པ། པར་གནོད་པ་མ་བྱས་ཀྱང་ཁོ་རང་སྤྱིས་ཅམ་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་གནོད་པ་
འབའ་ཞིག་སྤྱིལ་པའི་དགྲར་ངེས་པ་ཅན་གཉེན་པོའི་མཚོན་གྱིས་མ་བཅོམ་པར་ནམ་
ཡང་འགག་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཉོན་མོངས་པ་འདི་དག་གཞོན་པའི་ཕྱིར་དུ་བཙོན་
པ་བསྐྱེད་ནས་ཞུགས་པ་བདག་ལ་དེང་གཉེན་པོ་བསྟེན་པའི་སྤྱབས་འདིར་ཆ་གང་

འཚོ་བའི་ཉ་པ་སྟགས་ཀྱི་རྩོད་པ་དང་། ཟུགས་གསོད་པའི་ཤན་པ་ལ་གདོལ་པ་ཞེས་
བརྗོད་པ་དེའམ་གཞན་གྱི་རྩོད་ཀྱི་འཕྲོག་བྱེད་པའི་ཚོམ་རྒྱུན་ལ་སྟགས་པའི་གདོལ་
པ་དང་། ཞིང་ལ་ས་བོན་འདེབས་པ་དང་རྫོང་པ་སྟགས་སོ་ནམ་གྱི་ལས་གྱི་འཚོ་
བའི་ཞིང་པ་དང་། ལ་སྟགས་ཞེས་པས་བསྟན་པ་ཁི་ཆེན་པོ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཉོ་ཚོང་
ལྷ་ཚོགས་བྱེད་པའི་ཚོང་པ་དང་གཞན་གྱི་ཟས་གོས་ཅམ་ལ་བསྟེན་ནས་འཚོ་བའི་
བྲན་གཡོག་བྱེད་པ་ལ་སྟགས་པ་རྣམས་རང་དང་རང་གི་རྒྱུང་མ་དང་བྱ་དང་བྱ་མོ་
སྟགས་གྱི་ཆེ་འདྲིའི་ཟས་གོས་སྟགས་གྱི་འཚོ་བ་ཅམ་ཞིག་སེམས་ཤིང་སྦྱབ་པར་བྱེད་
པ་ལྟ་བུ་འཇིག་རྟེན་པའི་དགོས་པ་དམན་པ་རེ་སྦྱབ་པའི་ཆེད་དུ་ཡང་གྲང་བ་དང་
ཆོ་བ་རྒྱུང་དང་ཆར་པ་ཞིག་སྦྱལ་དང་གཅན་གཟན་ལ་སྟགས་པའི་གནོད་པ་ཐམས་
ཅད་ལ་བསྟན་བཅུགས་ནས་སྟོག་དང་བཞོས་ཏེ་ཉིན་མཚན་དུ་བྱ་དཀའ་བའི་ལས་
ཐམས་ཅད་བཟོད་པར་བྱེད་ན། མཐའ་ཡས་པའི་འཕྲོ་བ་མ་ལུས་པའི་ཕན་བདེ་སྦྱབ་
པའི་སྦྱེས་བྱ་མཚོག་གི་དོན་གྱི་ཕྱིར་ཚོས་ལ་དཀའ་སྦྱད་ཀྱི་ཕྱག་བསྐལ་བདག་གིས་ལྟ་
ཅིས་མི་བཟོད་ཅེས་སམ་བདག་ལྟ་བུས་ཅིས་མི་བཟོད་དེ་བཟོད་རིགས་སོ་སྟམ་དུ་
དཀའ་སྦྱད་ཀྱི་ཕྱག་བསྐལ་མི་འཇིགས་པའི་ཁྱོ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །

དེ་དག་ནི་རྒྱན་ལས། གཞན་ལ་ཕན་པའི་ཕྱག་བསྐལ་ལ་རྟག་དུ། །ཕན་པའི་
འདུ་ཤེས་དགའ་བ་རྟེན་ལྗུར་པ། །ཞེས་སྟགས་ལྟར་རོ། །འདི་དག་གིས་ཉོན་མོངས་
སྤོང་བའི་དཀའ་སྦྱད་ལ་ཁུར་དུ་མི་འཇིན་པར་རྒྱན་དུ་ལྟ་བའི་སྟོན་ནས་སེམས་ཀྱི་སྟོ་
བའི་སྟོབས་བསྐྱེད་ཚུལ་བསྟན་ཏོ། །ཤོང་དུ་(༡༧)ན་བཤད་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་ཉེས་
དམིགས་དང་དེ་སྤོང་བའི་དཀའ་སྦྱད་བཟོད་རིགས་པ་དེ་དག་གི་དོན་བསྐྱབ་བཅུས་
ལུའང་ཕྱག་བསྐལ་དང་ལེན་གྱི་བཟོད་པའི་སྐབས་འདི་ལྟར་གསུངས་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ།
འདི་ལྟར་རེ་ཞིག་ཤིན་དུ་ལྷན་པ་ཁུར་ཙ་བ་དང་ཉ་པ་དང་ཞིང་པ་ལ་སྟགས་པ་དག་
ཀྱང་ཕྱག་བསྐལ་ལ་གོམས་པ་ལས་འབྲས་བྱ་ཤིན་དུ་རྒྱུང་དུ་དང་ལྟན་པའི་དངོས་པོ་
ལའང་ལྷན་རྒྱུད་དུ་བྱུང་བའི་མཚན་མ་ཅན་གྱི་སེམས་མཁྲུང་བ་དང་སྦྱིད་ལྷག་པས་

ཟིལ་གྱིས་མི་ནོན་ན་ཞེས་པ་ནས། བྱད་པར་དུ་ཡང་འགྱུར་བ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་པའི་བར་
བྱད་ཉེ་དེ་དག་གྱང་འདིར་ཅི་རིགས་པར་སྐྱར་བར་བྱའོ། །

མ་བཙོན་ན་དམ་བཅའ་དང་འགལ་བས་བཙོན་རིགས་པ་ནི། གཞན་ཉོན་
མོངས་ལས་སྒྲོལ་བར་དམ་བཅས་པས་དེ་ལ་བཙོན་པར་རིགས་མོད་རང་རྒྱད་གྱི་
ཉོན་མོངས་གཞིམ་པའི་ཕྱིར་བཙོན་མི་རིགས་ཏེ་དེ་ཁོ་ནར་བཙོན་ན་ཉན་རང་ལྟར་
ཞི་མཐར་ལྟར་བར་འགྱུར་བས་སོ་ཞེ་ན། སྤྱགས་བརྩུ་ནམ་མཁའི་མཐའ་གདུགས་
པར་བྱབ་པའི་འགྲོ་བ་ཇི་སྟེད་པ་ཐམས་ཅད་ཉོན་མོངས་པའི་འཆིང་བ་ལས་བསྐྱལ་
བར་བྱའོ་ཞེས་སྐར་མེམས་བསྐྱེད་པའི་དུས་སུ་སྐད་གསང་བསྟོད་དེ་དམ་བཅས་
པ་ཡིན་ན་ད་ལྟའི་དུས་གང་གི་ཆོ་གཞན་ཉོན་མོངས་ལས་བསྐྱལ་བར་བྱས་ནས་
གཞན་དོན་འགྲུབ་པ་ལྟ་ཞོག་བདག་ཉིད་ཀྱང་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་
གྱི་འཆིང་བ་ལས་མ་གྲོལ་བར་ཉོན་མོངས་པའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པས་རང་དོན་
ཅམ་ཡང་རྒྱགས་པར་མ་གྱུར་ན་བདག་རང་གི་སྒོ་རུས་གྱི་ཆོད་ཀྱང་མི་ཤེས་པ་རང་
དགར་བབ་ཅོལ་དུ་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་ཉོན་མོངས་ལས་སྒྲོལ་ཞེས་སྐྱ་བ་ཇི་ལྟར་སྒྲོན་
པ་མིན་ཏེ་སྒྲོན་པ་དང་བྱད་མེད་དུ་གྱུར་པས་ན་ཐོག་མར་བདག་ཉིད་ཉོན་མོངས་
གྱི་དབང་(༡༩༦༦)དུ་མི་གཏོང་བར་རང་རྒྱད་གྱི་ཉོན་མོངས་གཞིམ་པ་ལ་ཅིར་སོང་
ཡང་བཙོན་པར་བྱ་རིགས་ཏེ་ཅིའི་ཕྱིར་ན་རང་གྲོལ་བས་ནི་གཞན་དགོལ་རུས་གྱི་
རང་ཉོན་མོངས་ལས་མ་གྲོལ་ཞིང་རང་རྒྱད་མ་དུལ་བར་གཞན་ཉོན་མོངས་ལས་
བསྐྱལ་ནས་དེའི་དོན་རྒྱགས་པར་བྱ་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་དོ། །རྒྱ་མཆན་དེ་ལྟ་བུས་ན་
དང་པོར་རང་རྒྱད་གྱི་ཉོན་མོངས་པའི་དག་གཞིམ་པའི་ཕྱིར་བསམ་པའི་སྒོ་ནས་
སྤྱག་བསྐལ་ཐམས་ཅད་བྱད་པར་དུ་བསད་དེ་སྦྱོར་བའི་སྒོ་ནས་གཉེན་པོ་བཞེན་པ་
ལ་ཉག་ཏུ་ཕྱིར་མི་ཐོག་པའི་བཙོན་འགྲུས་བཞེན་ནས་རང་རྒྱད་གདུལ་བ་ལ་འབད་
པར་བྱ་དགོས་སོ། །

འདིར་གོང་སྒྲོས་ལྟར་གྱི་དོགས་པ་གཙོད་ཚུལ་ཅུང་ཟད་སྒྲོས་ན། འདི་སྐད་

དུ། བྱང་སེམས་ནི་མུང་འདས་ལ་དགའ་བར་མི་བྱའི་དེ་ལ་རྒྱལ་གྱིས་སྟོགས་པར་
 བྱའོ། ཉེན་མོངས་དང་ཉེ་ཉོན་ལའང་འཛིགས་པར་མི་བྱའོ། །དེ་དག་ལས་སེམས་
 གྱང་ཤིང་ཏུ་དབེན་པར་མི་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་བྱང་སེམས་གྱིས་ནི་བསྐལ་པ་གངས་མེད་
 གསུམ་ཏུ་འཁོར་བར་འཁོར་ཁིང་བྱང་རྒྱལ་བ་བསྐྱལ་པར་བྱ་དགོས་སོ་ཞེས་དེ་ལྟར་ལྟ་
 ཁིང་དེ་སྐད་སྟུན་ན། རྩམ་པ་ཉི་ཤུ་པར། འཁོར་བ་གཅིག་སུ་བསྟོད་པར་སེམས། ཞེས་
 པས་བསྟན་པ་ལྟར་གྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ཏེ་འདི་ལ་ཉོན་མོངས་
 ཅན་མ་ཡིན་པ་མེད་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་འཛིན་པ་ཉེས་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱ་
 མཚན་ནི། ཇི་ལྟར་ཉོན་མོས་མུང་འདས་ལ་དགའ་བ་དང་ཉོན་མོངས་ལས་སེམས་
 རྒྱུ་བར་བྱེད་པ་དེ་ལྟ་བུ་ལས་བྱང་སེམས་གྱིས་བྱེ་བ་ལྷག་འབྲུམ་འགྱུར་ཏུ་བྱ་དགོས་
 ཏེ། ཉོན་མོས་རང་གཅིག་སུ་སྲིད་པ་ལས་ཐར་བར་བྱེད་པ་ལའང་དེ་ལྟར་བྱ་དགོས་
 བ་བྱང་སེམས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྲིད་པ་ལས་རྒྱུ་ལ་ཕྱིར་བཙོན་དགོས་པ་རྒྱས་
 ཅི་དགོས་ཏེ། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། མགོ་ལ་སེམས་(༡༦༥ན)ཅན་ཁྱུར་ཆེན་འཁྱེར་བ་
 ཡི། སེམས་དཔའ་མཚོག་ནི་དལ་གྱིས་འགོ་མི་མཛེས། བདག་གཞན་སྟུ་ཚོགས་
 འཆིང་བས་རང་བཅིངས་པས། བཙོན་པ་བརྒྱ་འགྱུར་བ་ནི་བྱ་བའི་རིགས། ཞེས་
 དང་། བྱང་ས་ལས་གྱང་དེ་བཞིན་ཏུ་གསུངས། འོ་ན་མདོ་སྡེ་རྣམས་ལས། བྱང་
 སེམས་འཁོར་བ་ལ་དགའ་བ་ལྟར་མུང་འདས་པ་ལ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་
 སོགས་གསུངས་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྟུམ་ན། དེ་ནི་སྲིད་པར་སྟེ་བ་འཛིན་པ་ལ་གཏན་
 རྒྱལ་གྱིས་སྟོགས་པའི་མུང་འདས་ལ་དགའ་བ་འགོག་ཅིང་ལས་ཉོན་གྱིས་མ་གོས་པར་
 རྒྱུན་ལམ་དང་སྟིང་ཇིའི་དབང་གིས་རྟག་ཏུ་སྲིད་པར་འཁོར་བ་ལ་དགའ་ཁིང་རྒྱ་
 བ་བསྟགས་པ་ཡིན་གྱི་འཁོར་བ་ལ་རྒྱུ་བ་དང་ལས་ཉོན་སོགས་རྒྱན་ཆད་པའི་མུང་
 འདས་ལ་དགའ་བ་འགོག་པ་མིན་པར་གསུངས་སོ། །རང་ཉོན་མོངས་ལས་མ་གྲོལ་
 བར་གཞན་དེ་ལས་རྒྱུ་ལ་མི་རུས་པའང་།

དགོན་བཅུགས་ལས། མ་ཀལ་བས་ནི་བསྐྱལ་མི་རུས། མ་གྲོལ་བས་ནི་གྲོལ་མི་

རུས། །ཡོང་བས་ལམ་ཡང་སྟོན་མི་རུས། །ཤོལ་བས་སྟོལ་བར་བྱེད་པར་རུས། །མིག་
ལྡན་ཡོང་ལ་ལམ་སྟོན་རུས། །ཞེས་དང་། །འདུལ་བ་ལུང་ལས་བྱང་། །བདག་ཉིད་མ་
རུལ་བར་གཞན་རུལ་བར་བྱེད་པ་སྟགས་ནི་གནས་མེད་པར་གསུངས་ལ། །ལྷ་སྐྱབ་
ཀྱི། །འགའ་ཞིག་རང་ཉིད་མ་རུལ་བར་ནི་རིགས་པར་ལྡན་པའི་ཆོག་སྟེ་ཡང་། །རང་
གི་ཆོག་དང་འགའ་བར་སྟོང་པས་གཞན་དག་གཏུལ་བར་མི་རུས་ཞེས། །ཁྱེད་ཀྱིས་
དགོངས་ཏེ་དེ་སྟངས་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་སྟགས་ལ་བཞག་མཛད་ནས། །རེ་ཞིག་རང་
ཉིད་མ་རུལ་བ་ཉིད་རུལ་བར་མཛད་ཕྱིར་བཙོན་པ་ལས། །ཞེས་དང་། །ཡང་། །སྟོན་
རུ་རང་ཉིད་མ་སྟོལ་བར། །གཞན་དག་དགྲོལ་བར་ག་ལ་རུས། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་
ལ་(༡༩༥བ)གཞན་གཏུལ་བ་དང་དགྲོལ་བ་ལ་སྟོག་མར་རང་རུལ་བ་དང་གྲོལ་བ་
དགོས་ཞེས་བརྟན་པ་ལྟར་གྱི་ཉམས་ལེན་གྱི་རིམ་པ་ལ་མཁས་པར་བྱས་ནས་ཉོན་
མོངས་སྟོངས་ལ་བཙོན་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟས་སྟགས་ཆོག་རྒྱུ་མ་གཉིས་པོ་འདི་
འབྲེལ་པ་འགར་ཉོན་མོངས་སྟོང་ཚུལ་ལ་མར་སྟེལ་ནས་འཆད་དེ་མིན་རུ་འབྲེལ་ལོ། །

གསུམ་པ་ཉོན་མོངས་རི་ལྟར་སྟོང་ཚུལ་ནི། །འདི་ལ་བདག་གིས་སྟགས་ཏེ། །དེ་ལ།
གཉེན་པོའི་བསྐྱེད་འཇུགས་པ་ནི། །ཉོན་མོངས་སྟོང་བའི་ཕྱིར་རུ་གཉེན་པོ་བསྐྱེད་པ་
འདི་ལ་བདག་གིས་ཆེད་རུ་གཉེར་ནས་འདུན་པ་དྲག་པོ་བསྐྱེད་དེ་མངོན་པར་ཞེན་
པར་བྱ་ཞིང་སྟག་མེད་ནས་ཉོན་མོངས་པ་འདིས་བདག་ལ་གཞོད་པ་དཔག་རུ་མེད་
པ་བྱས་སོ་འཁོན་རུ་བབྱང་ནས་བཙོན་འགྲུས་བརྟན་སྟོས་ནན་ཏན་རུ་བྱས་ནས་སྟང་
གཉེན་གཉིས་པན་ཚུན་གཤམ་སྟང་དེ་གཉེན་པོའི་སྟོགས་ཀྱི་དཔྲུང་ཆོགས་ལ་བརྟེན་
ནས་སྟང་བྱའི་སྟོགས་ཀྱི་དྲག་གཞིམ་པར་བྱའོ། །གཉེན་པོ་ལ་ཆགས་ཤིང་ཞེན་པ་དང་
སྟང་བྱ་ལ་སྟང་བས་འཁོན་རུ་འཛིན་པའང་སྟང་བྱའི་ཉོན་མོངས་པ་མིན་ནམ་ཞེན།
སྟང་བྱ་ལ་འཁོན་རུ་འཛིན་ཞིང་སྟང་བྱའི་གཉེན་པོ་ལ་ཞེན་པ་བསྐྱེད་ནས་བསྐྱེན་པའི་
རྣམ་པ་དེ་འདྲ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ནི་ཞེན་པའམ་ཆགས་པ་དང་འཁོན་འཛིན་ལྟར་
སྟང་བས་མིང་དེ་ལྟར་བཏགས་ནའང་དོན་ནི་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་ལྟ་བུའི་ཉོན་

མོངས་འཛིན་ཕྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོའི་ཚུགས་སུ་གཏོགས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་མཆོན་ཉིད་པ་
མིན་པས་གཞོན་ཕྱེད་ཉོན་མོངས་པའི་ཚུགས་སུ་མ་གཏོགས་སོ། །རང་རྒྱུད་འཆིང་
ཕྱེད་ཀྱི་རྒྱུར་ཡུར་པའི་ཆགས་སྤང་དང་འཁོན་འཛིན་སོགས་ནི་འདིར་གཞོན་ཕྱར་
བསྟན་པའི་ཉོན་མོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

ཡང་རེ་ཞིག་སྤང་བྱར་མ་གཏོགས་ཞེས་དང་རེ་ཞིག་མི་སྤྲོད་ལ་ཕྱིས་དེའང་སྤྲོད་
ཞེས་(༡༧༥ན)འགྲེལ་པ་འགར་སྤང་བྱར་བཤད་པ་ནི་སྤང་བྱ་ཟད་པ་ན་སྤང་གཉེན་
གཡུལ་སྤྲོད་མི་དགོས་པའི་དོན་ཡིན་པར་དར་རྒྱུ་ཏུ་གསུངས་སོ། །འགྲེལ་ཆེན་ཏུ་
གང་ཡང་ཆོགས་གསོག་པའི་རྒྱ་རྒྱེད་པ་དེ་དག་རི་སྤྲོད་ཏུ་ཆོགས་ཆོགས་པར་མ་ཡུར་
ཀྱི་བར་ཏུ་རྟ་ཤིན་ཏུ་ལ་བ་བཞིན་ཏུ་ལ་བར་བྱས་ཏེ་གཞག་པར་བྱའོ། །ཕྱིས་ནི་དེ་
དག་ཀྱང་གཞོན་པར་བྱ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ་ཞེས་གསུངས། འགའ་ཞིག་གིས་སྐྱེ་བ་ལེན་
པའི་རྒྱུར་ཡུར་པའི་ཉོན་མོངས་ནམས་རེ་ཞིག་མི་སྤྲོད་ཞེས་བྱང་མེས་སྤྲོད་པར་སྐྱེ་
བ་ལེན་པའི་རྒྱུར་ཉོན་མོངས་དགོས་པར་འདོད་པ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། རིན་ཆེན་ཤིང་
བ་ལས། འོག་ཀྱང་དེ་ནི་སྤྲོད་རྗེ་ཡིས། །བྱང་ཆུབ་བར་ཏུ་སྤྲོད་མཆོམས་སྤྱོད། ཞེས་
དང་། ཉི་ལྔ་དུ་འང་། བྱང་ཆུབ་མེས་དཔའི་སྤྲོད་རྗེ་ནི། སྤྲོད་པར་དགའ་བར་
བྱེད་པ་སྟེ། ཞེས་བྱང་མེས་ནམས་སྤྲོད་རྗེའི་དབང་གིས་སྤྲོད་པར་ཉིང་མཆོམས་
སྤྱོད་བ་དང་སྤྲོད་པ་ལས་གྲོལ་བ་དོན་ཏུ་མི་གཉེར་བར་གསུངས་པ་ལྟར་སྤྲོད་རྗེ་
ཉིད་སྤྲོད་པར་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ཡིན་ལ་སྤྲོད་ལམ་ལ་སོགས་པའི་དབང་ལས་ཀྱང་སྤྲོད་
པར་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལས་གཞན་ཏུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱུར་ལས་ཉོན་མཆོན་ཉིད་པ་
དགོས་ན། བྱང་འཕགས་དག་དེའི་དབང་གིས་སྐྱེ་བར་འཕྱར་བ་དང་སྐྱེ་བ་སྤངས་
པ་ན་གནས་རིས་གར་སྐྱེས་པ་དེའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཀྱང་གནོད་པར་འཕྱར་ན། དེ་
ནི་མི་རིགས་ཏེ། རྒྱུད་ཁྲ་མར། འཕགས་པས་འཆི་དང་ཤ་བ་དང་། རྩ་བའི་སྤྲུག་
བསྐྱེད་ཆད་ནས་སྤངས། ལས་དང་ཉོན་མོངས་དབང་གིས་སྐྱེ། དེ་ལ་དེ་མེད་ཕྱིར་
དེ་མེད། ཅེས་གསུངས་པས་སོ། །

གཞན་ཡང་སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ལ་རྒྱ་མ་རིག་པ་དང་སྲིད་པ་སོགས་ཉོན་
 མོངས་དགོས་ན་ཉན་རང་དག་བཅོམ་ཐེག་ཆེན་རྩ་ཁྲགས་པའི་བྱང་(༡༥/བ)སེམས་
 གྱིས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་རི་ལྟར་འཛིན་ཏེ་མི་རིགས་ལ། གལ་ཏེ་མ་རིག་བག་ཆགས་གྱིས་
 དང་བཟག་མེད་གྱི་ལས་གྱིས་དེ་དག་སྐྱེ་བ་འཛིན་ནོ་ཞེན་བྱང་སེམས་ལ་ཡང་མཚུངས་
 ལོ། ཉོན་མོངས་སྲོང་བ་ལ་དཀའ་བ་བརྒྱ་ཕྱག་འོང་བས་དེ་བས་དེ་ལ་ཉེ་བར་བརྟུང་
 བས་བརྟེན་པ་སྤོལ་ཞེན། བདག་ནི་བསྐྱོགས་ཏེ་བསད་ཅེས་ཏེ། དེའི་དོན་ནི་མཛུང་
 ཐུང་ལྟ་བུས་བརྒྱན་ནས་རྒྱ་མ་བསྐྱགས་ནས་བསད་པའི་དོན་ཏེ། འཕྲལ་རྩ་བསྐྱོགས་
 ཏེ་བསད་ཅེས་པ་དེ་ཡིན་ལ་གསོན་པོར་བཤས་ཏེ་རུམ་བྱར་གཏུབས་ནས་བསད་
 པ་ཡང་འཕྲག་པར་གསུངས་པས་དེ་ལྟར་བསད་པར་གྱུར་ཏམ། བདག་གི་མགོ་
 བོ་རྩུངས་ནས་བཅད་དེ་ས་ལ་ལྷུང་བར་བྱས་ནས་བསད་ཀྱང་ལྷའི་སྤེ་དེ་དག་ནི་ཆོ་
 འདིའི་སྲོག་དང་ཐལ་བ་ཅམ་རྩ་བཅད་ལ། རྣམ་པ་ཀུན་རྩ་ཉོན་མོངས་པའི་དག་ལ་
 འཛུང་པའི་སྒོ་ནས་དེའི་དབང་རྩ་འགོ་བར་མི་བྱའོ་སྤེ་དེས་ནི་དཔྱལ་སོགས་གྱི་རྩུག་
 བསྐལ་སོགས་མི་འདོད་པའི་རིགས་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་ཅིང་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་
 བཞགས་བྱེད་ལ་མན་བདེ་མཐའ་དག་འཛོམས་པས་སོ། །

སྦྱོང་འཕྲུག་གི་དཔེ་འགར་བསྐྱོགས་ཏེ་བསད་ཅེས་སྦྱང་ལ་འབྲེལ་པ་འགའ་ཞིག་
 ཏུ་ཡང་མེར་བསྐྱོགས་ཏེ་བསད་ཅེས་བཀྲལ་ཡང་དོན་ནི་སྤྲ་མ་ལྟར་ངེས་ཏེ་སྦྱོང་
 འཕྲུག་ཙ་འབྲེལ་གྱི་དཔེ་རྒྱུང་སྤྲ་མ་ཐམས་ཅད་དང་གཞན་རྩ་ལྷུང་རྩུངས་པ་རྣམས་སྤྲ་
 ཡང་བསྐྱོགས་ཏེ་ཞེས་འཕྲུག་པས་སོ། །བསྐྱོགས་ཞེས་པ་འདི་ཕྱི་ནས་གསར་རྩ་བཅོས་
 པ་ཞིག་ཡིན་པ་འདྲའོ། །འདི་ཡང་ར་རྒྱལ་གྱི་རྣམ་པའི་གཉེན་པོ་བསྐྱེད་ནས་རྩས་
 རྣམ་ཡང་དེའི་དབང་རྩ་མི་གཏོང་ཞེས་གཉེན་པོའི་བསྐྱན་འཕྲུགས་པའོ། །དེ་ནས་
 སྲོང་རྩས་གྱི་སྦྱོ་བ་བསྐྱེད་པ་ལ། གནས་པའི་རྟེན་མེད་པས་སྲོང་རྩས་པ་ནི། འདི་
 ལན་ཅིག་སྲོང་རྩས་ཀྱང་(༡༥/ན)རྩས་པ་འཕེལ་ནས་ཡང་ཚུར་གནོད་རྩ་འོང་དོ་སྤྲུམ་
 བ། འཇིག་རྟེན་ཐ་མལ་བའི་དག་པོ་རྣམས་ནི་ཡུལ་ནས་དབྱང་དཀའ་ཁོང་ལན་ཅིག་

ཡུལ་ནས་ཐུང་རུས་པར་ཐུར་ན་ཡང་ནི་ཡུལ་གཞན་དག་ཏུ་གནས་བཅས་ཤིང་ས་
 རྒྱུགས་བཅན་པོ་གཞན་གྱིས་ཚུར་གནོད་མི་རུས་པ་ཞིག་ཡོངས་སུ་བབྱུང་ནས་དེར་
 མཐུ་དང་རུས་པ་བརྟས་པ་སྟེ་འཕེལ་བའམ་རྒྱས་ནས་དེ་ནས་སྤར་རང་ཉིད་ཡུལ་
 བས་དབྱུང་མཁའ་གྱི་དག་ལ་གནོད་ལན་འཇལ་ཞིང་ཆར་གཙོད་པའི་ཆེད་ཏུ་སྤར་
 ཡང་ཕྱིར་ཐོག་ཅིང་གནོད་པ་བྱེད་ཏུ་འོང་གི། ཉོན་མོངས་པའི་དགའི་ངང་ཚུལ་
 ལམ་ཚུལ་ལུགས་ནི་དེ་དང་འདྲ་བ་མ་ཡིན་ཏེ་གཉེན་པོའི་སྟོབས་གྱིས་ལན་ཅིག་ས་
 བོན་ཅ་བ་ནས་ཐུང་སྟེ་སྤངས་ན་དེ་ནས་སྤངས་པ་སྤར་མི་ཐོག་པས་གཞན་ཏུ་ཡུལ་
 བབྱུང་ནས་གནས་པ་ཡང་མེད་ལ་རུས་པ་འཕེལ་ནས་སྤར་ཡང་ཕྱིར་ཐོག་ཏུ་འོང་
 བའང་གཏན་ནས་མི་སྲིད་དོ། །

དེ་དག་ནི་གཙོ་བོར་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་གཉེན་པོ་སྟོན་ཚུལ་ཡིན་ལ། དོན་དམ་གྱི་
 གཉེན་པོ་སྟོན་ཚུལ་ལ། བདེན་པར་མ་གྲུབ་པས་སྤོང་རུས་པ་ནི། དེ་ཡང་སྤང་བུ་
 ཉོན་མོངས་པ་འདི་དག་གི་རང་བཞིན་ན་དབྱུང་ན་གཞོམ་སྒྲིབས་དེ་ལ་ཉོན་མོངས་
 པ་ཞེས་བརྟས་ཆོག་གིས་བསྟན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ནི་ཅ་བ་ཕྱིན་
 ཅི་ཡོག་གི་ཀུན་རྟོག་ལས་བྱུང་བ་ཅམ་ཡིན་གྱི་རང་བཞིན་གྱིས་གནས་པའི་རྟེན་མེད་
 པས་ན་གཉེན་པོ་སྤོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་གིས་བསྟན་པའམ་བརྟགས་
 ཤིང་དབྱུང་ནས་དེའི་ས་བོན་སྤོང་བའི་སྟོན་ནས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཞེས་སམ་དེའི་རང་
 བཞིན་ཤེས་པ་ཅམ་གྱི་སྟོན་ནས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཞིང་དེས་འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་
 རབ་གྱིས་ས་བོན་མགོ་གནོན་པ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་
 དེའི་ས་བོན་ཅད་(༡༦༠)ནས་འབྱིན་པའི་སྟོན་ནས་སྤོང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ས་བོན་
 ཅ་བ་ནས་སྤངས་ན་མཐོན་གྱུར་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ན་དེ་ལྟའི་སྤང་བུ་དེ་
 བདག་གི་ཡིད་ལས་གཉེན་པོས་བསལ་བ་དེ་གང་ཏུ་འགྲོ་བར་འཕྱར་ཏེ་འགྲོ་ས་མེད་
 ལ་གང་ཏུ་གནས་ནས་རུས་པ་རྟེན་དེ་སྤར་བདག་ལ་གནོད་པ་བྱ་བའི་ཕྱིར་འོང་
 སྟེ་འོང་བ་མི་སྲིད་དོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་ཡང་སྟོན་སྟོབས་ཞན་ཏེ་ཉོན་མོངས་པ་འདི་དག་

ཇི་ལྟར་ན་སྤོང་རྒྱལ་སྤྱོད་པའི་སྤྱིད་ལྷག་ནས་བདག་ལ་བཙུན་པ་མེད་པར་གྱུར་པ་
འབའ་ཞིག་ཏུ་ཟད་ཀྱི་སྤོང་བ་ལ་སེམས་སྤྱོད་བཞིན་ཏུ་འཇུག་པའི་བཙུན་པ་ཡོད་ན་
མི་སྤོང་མི་སྤྱིད་དེ་དང་གཞན་ལས་ཀྱང་འཛོམས་སྤྱོད་བས་སོ། ། ཞེས་པའམ། ཡང་
ན་གཞེན་པོ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་སྤོང་རྒྱལ་ཞན་པས་བདག་ལ་དེ་ལན་ཅིག་ཙ་བ་
ནས་འདོན་པའི་བཙུན་པ་མེད་པར་ཟད་ཅིས་བཤད་ཀྱང་ཆོག་གོ། །

ཉོན་མོངས་ཉོན་མོངས་ཞེས་པའི་དོན་དེ་ལྟར་འཆད་པ་སྤྱོད་པ་དམ་པའི་གསུང་
རྒྱལ་ལྟར་ཡིན་ལ་དེ་ནི་འགྲེལ་ཆེན་ཏུ། ཉོན་མོངས་འདི་ནི་ཙ་བ་མེད་པའི་སྤྱིར་དོན་
དམ་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་སྤྱང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ན་ཉོན་མོངས་པ་
ཞེས་དང་། རྣམ་བཤད་ཏུ། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་ཉོན་མོངས་
པ་འདི་དག་ནི་ཞེས་གསུངས་པ་དག་ལ་བསྟེན་པ་སྟེ། མདོར་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་
གིས་བལྟས་པ་ཙམ་གྱིས་སྤོང་འགྲོ་བས་ན་ཉོན་མོངས་ཉོན་མོངས་པ་ཞེས་བརྟན་
ཆོག་ཏུ་མཛད་པའོ། །དར་རྒྱུ་ཀྱང་། ཉོན་མོངས་ལན་ཅིག་ཙ་བ་ནས་སྤྱང་ན་གནས་
པའི་རྟོན་མེད་སྤྱིར་ཉོན་མོངས་པ་ཙ་བ་སྤྱིན་ཅི་ལོག་ལས་བྱུང་བས་སྤོང་ཉིད་རྟོགས་
པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་གིས་ས་པོན་སྤྱང་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའང་འགྲེལ་ཆེན་ལྟར་
དང་། ཡང་སྤྱང་བྱའི་ཉོན་མོངས་རྣམས་ནི་གཞེན་པོ་ཉོན་མོངས་(༡༧)འདི་རང་
བཞིན་སྤོང་ཉིད་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་གིས་བརྟགས་ནས་སྤྱང་ཞེས་ཀྱང་
འགའ་ཞིག་འཆད་དེ། བཤད་ཚུལ་དེ་དག་གང་ལྟར་བྱས་ཀྱང་མི་འགལ་ཏེ་ཐམས་
ཅད་གྱིས་འགྲེལ་ཆེན་དང་བསྟན་ནས་བཤད་པས་སོ། ། འོན་ཀྱང་གོ་བ་ལེན་ཚུལ་འདི་
ལྟར་བྱས་ཀྱང་ཆོག་སྟེ། རྒྱལ་མ་ནི་འདིའི་ཞེས་དེ་དང་པོ་དོས་འཛིན་པ་དང་རྒྱལ་
མ་ལ་ད་ཆད་པ་འདི་ལྟར་གཙོད་ཟེར་བ་ལྟར་ཉོན་མོངས་སྤྱོད་མ་ནི་དེ་སྤྱང་བྱར་དོས་
འཛིན་པ་དང་ཉོན་མོངས་སྤྱོད་མ་དེ་འདྲའི་སྤྱང་བྱ་དེའི་རང་བཞིན་གཞེན་པོ་བདག་
མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཤེས་པ་ཙམ་གྱིས་སྤོང་ཞེས་པའི་དོན་ཏུ་བཤད་ནའང་
ལགས་སྟེ་བདག་གི་ཁོང་པའི་ནང་ན་ཉེས་སྤོང་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་པའི་མོངས་

བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅེས་བརྟགས་པ་ན་ཉོན་མོངས་ལས་གཞན་མེད་པར་མཐོང་
ནས་མོངས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ནི་ཉོན་མོངས་སོ་ཞེས་དེ་ཉིད་ཉེས་སྟོན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བར་
ལྷུང་པའི་སྤང་བྱར་ངོས་བཟུང་ནས་དེ་ཉིད་གཉེན་པོ་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་
རབ་ཀྱིས་དེའི་རང་བཞིན་ཤེས་པའི་སྟོན་སྤང་དགོས་པར་བསྟན་པས་སོ། །ཡང་
འགའ་ཞིག་ཏུ་དྲུག་རྩ་བའི་ཉོན་མོངས་དང་ཉི་ཤུ་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་ཞེས་གསུངས་
ཏེ་འཆད་ཚུལ་གྱི་རྣམ་གྲངས་ཅོམ་མོ། །

ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་གིས་སྤྱང་ཚུལ་རྒྱས་པར་སྟོན་པ་ནི། བཅོམ་པ་ཡོད་ཀྱང་ཤེས་
རབ་མིག་གིས་བལྟས་པ་ཅོམ་གྱིས་སྤྱང་མི་རུས་སོ་སྟམ་ན། རིགས་པ་ཡང་དག་གིས་
བརྟགས་ཤིང་དབྱད་ན་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ནི་གཟུགས་སོགས་བྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་གྱི་
སྤྱང་ན་རང་བཞིན་གྱིས་མི་གནས་ལ། མིག་གི་དབང་སོ་ལ་སོགས་པ་ནང་དབང་
སོའི་ཚོགས་ལའང་རང་བཞིན་གྱིས་གནས་པ་མིན་ཞིང་། ཡུལ་དབང་(༡༧)བའི་དག་
གི་བར་ནའང་རང་བཞིན་གནས་པ་མིན་ལ། གསུམ་སོ་དེ་དག་ལས་གཞན་ནའང་
རང་བཞིན་གྱིས་གནས་པ་མིན་ན་ཉོན་མོངས་འདི་དག་གམ་དེ་དག་རང་བཞིན་གྱིས་
བྱུང་པ་ཞིག་གར་གནས་ནས་འགྲོ་བ་ཀྱན་ལ་གནོད་པ་བྱེད་དེ་གང་དུའང་མི་གནས་
ཤིང་གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་
རང་བཞིན་གྱིས་མ་བྱུང་པའི་ཚུལ་རིགས་པས་གཏན་ལ་ཕབ་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་ཤིང་
རྟོགས་ན་དེ་མ་ཐག་སྤྱང་རུས་སོ། །གཟུགས་སོགས་ལ་གནས་ན་དག་བཅོམ་རྣམས་
གྱིས་ཀྱང་དེ་དག་མཐོང་ཆོ་དེ་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་ལ་བརྟེན་ནས་ཆགས་སྤང་སྟེ་བའི་
རིགས་ན་དེ་མི་སྟེ་བས་དེར་མི་གནས་ལ། དབང་ཚོགས་ལ་གནས་ན་དེ་སོན་ཉིད་
ཀྱི་དོན་སྟོམ་པའི་ཆོའང་མིག་སོགས་ཡོད་ཀྱང་ཉོན་མོངས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དེར་
ཡང་མི་གནས་སོ། །རང་བཞིན་གྱིས་གནས་པ་མེད་པར་བསྟན་པ་འདིས་རང་བཞིན་
གྱིས་སྟེ་བ་དང་འགག་པ་མེད་པའི་ཚུལ་ཡང་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱའོ། །འདི་ནི་འཆར་
བྱེད་གྱིས་ཞུས་པ་ལས་བདག་མེད་པའི་དོན་བསྟོམས་ནས་བདག་དུ་འཛིན་པའི་ཉོན་

མོངས་སྤྱོད་དགོས་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། སྤྱོད་དོན་ཞི་བ་འཚོས་ཀྱང་།
 ཚེས་ལ་བདག་མེད་མཁས་པ་ནི། རང་བཞིན་མེད་པ་གོམས་བྱས་པས། བྱིན་ཅི་
 ལོག་ལས་བྱང་བ་ཡི། ཉོན་མོངས་སྤྱོད་པ་མེད་པར་སྤོང་། ཞེས་དང་། དངོས་
 སྤོང་ཞེན་པའི་དབང་གིས་སྤྱོད། ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་ལ་སོགས་པ། དབྱ་རྣམས་
 རབ་བྱང་དེ་ལོག་ན། དེ་རྣམས་འབྱུང་བར་ག་ལ་འབྱུར། ཞེས་གསུངས་ཏེ་དེའི་
 དོན་ནི་དངོས་སྤོང་འཛིན་པའི་བདེན་ཞེན་ལ་བརྟེན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་
 འབྱུང་བས་བདེན་མེད་རྟོགས་པ་ན་དེ་རྣམས་རང་གི་རང་གིས་འགག་པར་འབྱུར་
 (༡༢༥)ཏེ་མི་བསད་པ་ན་རྩ་བ་ཞི་བ་བཞིན་ནོ་ཞེས་པའོ། དེའང་བདེན་འཛིན་
 གྱི་ཞེན་ལྷལ་རིགས་པ་ཡང་དག་གིས་སུན་དབྱང་བའི་སྒོ་ནས་སྤོང་བ་ཡིན་ལ་དེའི་
 ཚུལ་ནི་འོག་རྩ་ཤེར་ལའི་སྐབས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། འདིར་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་
 གང་རུའང་མི་གནས་པར་བརྟན་པ་ནི་དོན་དམ་པར་གང་རུའང་མི་གནས་པའི་
 དོན་ཡིན་ལ་སྤྱར་རང་གི་སེམས་ལ་གནས་པར་བཤད་པ་ནི་ཐ་སྟངས་ཀྱན་རྫོང་པའི་
 དབང་རུ་བྱས་པ་ཡིན་པས་མི་འགལ་ལོ། དེ་དག་ནི་ཉོན་མོངས་པ་དོན་དམ་རུ་
 མ་གྲུབ་པར་སྒོམ་པ་ཡིན་ལ།

ཀྱན་རྫོང་རུ་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུར་སྒོམ་པ་ནི། དེས་ན་ཉོན་མོངས་པ་འདི་དག་ནི་རང་
 བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལྟར་སྤང་ནའང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྤོང་བ་སྐྱགས་རྣམས་
 སོགས་གྱི་སྤྱོད་ལས་མེད་བཞིན་རུ་སྤང་བའི་སྒྲུ་མ་དང་འདྲ་བའི་བརྟུན་པ་ཡིན་
 པ་དེའི་ཕྱིར། འདི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་སྤོང་ག་ལ་རུས་སྒྲམ་རུ་སྤྱིང་ལ་
 འཇིགས་པ་སྤངས་ནས་སམ་སྤོང་ལ་གཞེན་སོ་འདིའི་རང་བཞིན་ཤེས་རུས་པའི་དེ་
 ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་ནས་དེ་སྤོང་བའི་ཕྱིར་བཙོན་པ་བསྐྱེད་རིགས་
 པས་དེ་ལྟར་འབད་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་སམ། ཡང་ན་གཞེན་སོ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་
 པའི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་བཙོན་པར་བསྐྱེད་པར་རིགས་ཞེས་སྤྱར་སོ། དེ་ལྟར་
 མིན་པར་སྤོང་རུས་བཞིན་རུ་མི་སྤོང་བར་དོན་དང་དགོས་པ་ཅི་ཡང་མེད་པ་ཉིད་

དུ་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་དུ་བཅང་ནས་བདག་ལ་དཔུལ་བ་ལ་སོགས་པའི་རན་
སོང་ནམས་སུ་ཅི་སྟེ་སྟག་བསལ་གྱིས་གནོད་པ་བྱེད་དུ་འཇུག་སྟེ་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་
འདི་ནམ་པ་ཀུན་དུ་མི་རིགས་སོ་ཞེས་པའོ། །དེ་ནམས་ནི་སྤང་བྱ་ཉོན་མོངས་ལ་
བསམས་ཏེ་བག་ཡོད་བྱ་བའི་ཚུལ་ཡིན་ལ། དེའང་གཉེན་པོ་བག་(༡༢༡)ཡོད་པ་
ལ་བཞེན་ནས་སྤང་བྱ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྒྱ་བ་འཕྲོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། གསང་བ་
བསམ་གྱིས་མི་ཁྲབ་པའི་མདོ་ལས། གཞན་ཡང་བག་ཡོད་པ་གང་ཞེན། རང་གི་
སེམས་འདུལ་བ་དང་གཞན་གྱི་སེམས་རྗེས་སུ་སྤང་བ་དང་ཉོན་མོངས་པ་ལ་དགའ་
བ་སེལ་བ་དང་ཆོས་ལ་དགའ་བས་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་དང་། འདོད་པ་ལ་ནམ་པར་
རྟོག་པ་དང་གནོད་སེམས་ཀྱི་ནམ་པར་རྟོག་པ་དང་ནམ་པར་འཆོ་བའི་ནམ་པར་
རྟོག་པ་ནམས་ཀྱི་རྒྱ་བ་མེད་པ་དང་། ཞེས་པ་ནས། ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་
བྱེད་པའི་རྒྱ་བ་མེད་པ་དང་ཐིག་པ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱ་བ་མེད་པ་སྟེ་
འདི་ནི་བག་ཡོད་པ་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་སོགས་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གསུམ་པ་དོན་བསྟུ་བ་ནི། དེ་ལྟར་སོགས་ཏེ། སྤང་གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་
ལེགས་པར་ནམ་པར་བསམས་ནས་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་ལས་རི་རྒྱུད་བཤད་པའམ་
གོང་དུ་བག་ཡོད་ལེག་རི་རྒྱུད་བཤད་པ་ཡི་བསམ་པ་སེམས་བསྐྱེད་དང་བྱང་རྒྱལ་
སེམས་དཔས་གང་ལ་བསྟུབ་པར་འོས་པའི་བསྟུབ་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་ནམས་རི་ལྟ་བ་བཞིན་
དུ་བསྟུབ་པའི་ཆེད་དུ་དེ་དང་དེའི་མི་མཐུན་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་དང་གཉེན་པོ་སྟོམ་པ་
ལ་ནན་ཏན་དུ་བྱེད་ཅིང་གཞིབ་པ་ལྟར་བྱེད་པའི་བསམ་པ་བག་ཡོད་པའི་སྟོན་ནས་
སྤྱོད་བས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་འབད་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་
བསྟུབ་པར་མ་བྱས་ན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པའི་ནད་སོས་པ་མི་སྤྱིད་དེ། དཔེར་
ན་སྤྲན་པ་མཁས་པའི་རག་ལ་རི་བཞིན་དུ་མ་ཉན་ན་སྤྲན་དག་གིས་ངས་པར་བཅོས་
དགོས་པའི་ནད་པ་སོས་པ་ག་ལ་ཡོད་དེ་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྤྲན་པ་ཆེན་པོ་སངས་

རྒྱལ་གྱི་བཀའ་ལྟར་ལས་རི་ལྟར་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་པར་མ་བྱས་ན་ལས་ཉོན་
 རྒྱལ་བསྐལ་(༡༧༩ན)དང་བཅས་པའི་ནད་ལས་གྲོལ་བ་ག་ལ་ཡོད་དེ་མེད་དོ་ཞེས་
 པའོ། །མདོ་སོགས་ལས་རི་སྐད་གསུངས་པའི་བསྐྱབ་གཞི་རྣམས་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་
 སློབ་དཔོན་པ་དང་ལས་དང་པོ་པས་དེ་ལྟར་རྒྱལ་པར་སློབ་མི་རྣམས་ཀྱང་བསྐྱབ་པའི་
 གནས་བསྐྱབ་པ་ལ་ངེས་པར་སློབ་དཔོན་པ་ནི། བསྐྱབ་བརྟུས་ལས། བཅོམ་ལྷན་
 འདས་གྱིས་མདོ་དག་ལས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་རྣམས་གསུངས་
 ཏེ། འཕགས་པ་དཀོན་མཆོག་སྤྱིན་ལས། རིགས་གྱི་བྱ་རི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་རྣམས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་པའི་སྒྲུལ་པའི་བསྐྱབས་པ་ཡིན་ཞེ་ན།
 འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི་ལྟར་དཔྱད་དེ་སོ་སོ་ཐར་པའི་སྒྲུལ་པ་ཅམ་གྱིས་
 བདག་སྤྲོ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་
 འཛང་བྱ་བར་མི་རྣམས་ཀྱི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གང་མདོ་ལྟེ་དང་དེ་དག་ལས་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སློབ་པ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་པའི་གནས་བཅས་
 པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ལ་བདག་གིས་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་ཆེར་རི་སྐད་གསུངས་
 པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་བས་ན་བདག་ལྟ་བུ་སྟོ་ཞན་པས་བྱ་ཆེར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲུལ་པ་ཤེས་པར་དཀའ་བས་ན་དེ་ལ་རི་ལྟར་བྱ་བའི་རིགས་ཤེ་
 བ། གང་གིས་ལྟང་བར་མི་འཕྱར་བའི། ཞེས་སོགས་འོག་ཏུ་ཅུང་ཟད་འཆད་པ་
 ལྟར་སློབ་དཔོན་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཉམས་སྲུབ་ངས་ནས་མ་
 བསྐྱབས་ན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་སློབ་མི་རྣམས་པ་ནི།

ཟླ་བ་སྟོན་མེར། མི་དག་ན་ཞིང་ལུས་ནི་རྒྱལ་བསྐལ་ཏེ། ཁོ་གངས་མང་པོར་
 རེས་འགའ་མ་ཐར་བ། །དེ་ནི་ཡུན་རིང་ནད་གྱིས་ཉོན་མོངས་པས། རན་རྣམས་
 གསོ་བའི་ཕྱིར་ཡང་སྤྲོན་པ་བཅའ། །ཡང་(༡༧༩བ)དང་ཡང་དུ་དེ་ཡིས་བཅའ་པ་
 ཡིས། སྤྲོན་པ་མཁས་ཤིང་རིག་པ་དེ་རྟེན་དེ། །དེས་ཀྱང་སྤྱིང་རྩེ་ཉེ་བར་བཞག་ནས་
 བྱི། སྤྲོན་འདི་གཏང་བར་གྱིས་ཞེས་སྤྱིན་པ་དང་། སྤྲོན་མང་བཟང་ཞིང་ཕངས་པ་

དེ་སྤངས་ནས། ཁ་པ་འཛོལ་བར་འགྱུར་བའི་སྤྲོན་མི་འཐུང་། སྤྲོན་པས་མ་ལན་སྤྲོན་
 གྱིས་མ་ཉེས་ཏེ། ཁད་པ་དེ་ཉིད་གྱིས་ནི་ཉེས་པ་ཡིན། འདི་བཞིན་བསྟན་པ་འདི་
 ལ་རབ་བྱུང་ལྟེ། ལྟོབས་དང་བསམ་གཏན་དབང་པོ་ཀྱན་རིག་ནས། མཛོལ་པ་ལ་
 ནི་མངོན་པར་བཙོན་མི་བྱེད། རིགས་པར་མི་བཙོན་ག་ལ་མུ་ངན་འདལ། ཞེས་
 དང་། ལྷག་བསམ་བསྐྱལ་བ་ལས་ཀྱང་། ངས་ནི་རབ་རྩ་བཟང་པོའི་ཚོས་བཤད་
 ཀྱང་། ཁྱོད་གྱིས་ཐོས་ནས་ཡང་དག་མ་སྤྱད་ན། ཁད་པ་སྤྲོན་གྱི་རྒྱལ་པ་ཐོགས་
 པ་དག ཁབདག་གི་ནད་ནི་གསོ་བར་མི་རུས་བཞིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ།
 ཚུལ་བཞིན་རྩ་བསྐྱབས་ན་ནི་སྤྲོན་པའི་དག་མཉན་ནས་སྤྲོན་བཞེན་པས་ནད་སོས་
 པ་བཞིན་རྩ་བསྐྱབས་དང་ཉོན་མོངས་མཐའ་དག་ལས་གྲོལ་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར་
 རོ། འདི་ན་སྤྲོན་པ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་བཞིན་རྩ་བསྐྱབས་ནས་ཉམས་
 སྤྱང་བར་བྱའོ། གཉིས་པ་ལེའུའི་མཚན་ནི། བྱང་ཆུབ་ཅེས་སོགས་ཏེ། འདིས་
 བསྐྱབས་པ་ལ་བག་ཡོད་བྱ་ཚུལ་སྟོན་པས་བག་ཡོད་ཀྱི་ལེའུ་ཞེས་བསྟན་ཏེ་བཞི་པའོ། །

༥ གཉིས་པ་ཤེས་བཞིན་ལེའུ་ལ་གཉིས། ལེའུའི་གཞུང་། ལེའུའི་མཚན་ནོ། །
 དང་པོ་ལ་བཞི། བསྐྱབས་པ་བསྐྱང་བའི་ཐབས་སུ་སེམས་སྤྱང་བ། སེམས་བསྐྱང་བའི་
 ཐབས་སུ་དྲན་ཤེས་བཞེན་པ། དྲན་ཤེས་དང་ལྷན་པས་སེམས་སྤྱང་གི་སྦྱོད་པ་ལ་
 མོབ་ཚུལ། རྒྱབ་པ་སྤྲོན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཡན་ལག་གཞན་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། འདྲ་(༡༥ན)པོ་
 ནི། བསྐྱབས་པ་བསྐྱང་བར་སོགས་ཏེ། དེ་ལ། སེམས་བསྐྱང་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི།
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་གྱིས་གང་ལ་བསྐྱབས་པར་བྱ་བའི་བསྐྱབས་བྱ་པ་རྣམས་རྩ་
 བྱོན་པ་དྲུག་སོགས་མི་མཐུན་སྦྱོགས་གྱིས་མ་ཉམས་པར་ཡོངས་སུ་དག་པར་བསྐྱང་
 བར་འདོད་པའི་སྐྱེ་བོ་ཡིས་དེ་སྤྱང་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་ལ་བཞེན་ནས་རབ་རྩ་བསྐྱམས་
 ནས་སེམས་བྱིན་ཅི་ལྟག་གི་ཡུལ་ལ་བྱང་རྒྱལ་དུ་གཡོ་ཞིང་གཡེང་བ་འདི་ཉིད་ཅེ་

གཅིག་ཏུ་བསྐྱབ་པ་ལ་འབད་པར་བྱ་སྟེ། གྲོག་དང་རྒྱ་མཚོའི་རྒྱབས་སོགས་ལྟར་མི་
བརྟན་ཞིང་གཡོ་བའི་སེམས་འདི་ལེགས་པར་བསྐྱབ་བར་མ་བྱས་ཤིང་དབང་ཏུ་མ་
ཐུར་ན་ཉེས་སྤྱོད་ལ་འཇུག་པས་ཆོ་འདིར་བསྐྱབ་པར་བསྐྱབ་བར་ཡོང་ཡེ་སྟེ་ནམ་
པ་ཀྱན་ཏུ་མི་རུས་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ལ་བསྐྱབ་པ་བསྐྱབ་ཞེས་པའང་སེམས་བསྐྱེད་
དང་སྒྲོམ་པ་བབྱང་བ་དག་གིས་གནང་བ་ནམས་བྱིད་པ་དང་བཀག་པ་ནམས་མི་
བྱིད་པ་ལ་བསྐྱབ་པ་ཡིན་པར་འགྲེལ་ཆེན་ཏུ་བཤད་དོ། །

ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཡུལ་ལ་གཡོ་བའི་སེམས་བསྐྱབ་དགོས་པ་ནི། བཤེས་སྤྱིང་ལས།
གཡོ་བའི་སེམས་ནི་མོས་མཚུངས་བྱ་ལྟ་བུར། །གཏེར་བཞིན་སྟོག་དང་འདྲ་བར་
བསྐྱབ་བཟི་སྟེ། ཞེས་དང་། དབྱང་བཟང་གིས་ཞུས་པར་ཡང་། སེམས་ནི་སྟོག་
དང་སྤྱིན་དང་རྒྱང་དང་མཚུངས། །རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ཡི་ནི་རྒྱབས་དང་འདྲ། །སྐྱ་ཅན་
འདྲོད་དཔར་ཡུལ་ལ་མཛོན་དགའ་བ། །གཡོ་ཞིང་འཕྲུན་པ་ངེས་པར་འདུལ་བར་
བྱ། ཞེས་དབང་པོ་ཡུལ་ལ་བྱང་རྒྱལ་ཏུ་གཡོ་བ་དགག་པའི་སྒྲོ་ནས་སེམས་བསྐྱབ་བ་
དང་། ཡང་། དབང་པོ་རྒྱག་པོ་ཡུལ་ལ་འཕྲོ་བ་དག །བདེ་གཤེགས་གསུངས་པའི་
ཤེས་པས་བསྐྱབ་བར་བྱ། ཞེས་ཡུལ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཤེས་པའི་སྒྲོ་ནས་བསྐྱབ་དགོས་
པར་བསྟན་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་(༡༢༥)པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། གནོད་པ་
ཐམས་ཅད་སེམས་ལས་བྱང་ཚུལ། དགེ་བ་ཐམས་ཅད་སེམས་ལས་བྱང་ཚུལ། དེས་
ན་ངེས་པར་སེམས་བསྐྱབ་དགོས་པར་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། སེམས་ཀྱི་སྤང་ཆེན་སོགས་ཏེ། དེ་ལ། སེམས་མ་བསྐྱངས་པའི་ཉེས་
དམིགས་ནི། རང་ཉིད་གར་འདྲོད་འདྲོད་ལ་སྤྱོད་པའི་སེམས་ཀྱི་སྤང་པོ་ཆེ་ཆགས་
སོགས་ཉོན་མོངས་པས་སྤྱོས་པ་གང་དུན་ཤེས་ཀྱི་ལྷགས་ཀྱས་དབང་ཏུ་བྱས་པར་རང་
དགར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཡུལ་ལ་ཡིན་པར་བཏང་བས་ཉེས་སྤྱོད་རྣམས་ལ་ཞུགས་ཏེ་
ཕྱི་མར་མནར་མེད་པའི་དབྱལ་བ་སོགས་ཀྱི་རྟུག་བསྐལ་མང་པོ་བསྐྱེད་ནས་གནོད་
པ་བྱིད་པ་ལྟར་ཐ་མལ་པའི་སྤང་ཆེན་འདུལ་སྤྱོད་གི་སྒྲོ་ནས་མ་ཡུལ་ཞིང་སྤྱོས་བྱིད་

གྱི་ཚུས་ཚྭས་པ་ཡིས་མཐོང་བ་དང་མ་མཐོང་བའི་འཇིག་རྟེན་འདི་ལ་མནར་མེད་
 སོགས་གྱི་ལྷག་བསྐལ་སྦྱེད་པ་དེ་འདྲའི་གནོད་པ་ཆེན་པོ་མི་བྱེད་དེ་དེ་བྱེད་པ་མི་
 སྤྱིད་པས་སེམས་མ་ཉམས་པར་བསྐྱད་པར་བྱའོ། །སེམས་བསྐྱད་པའི་ཕན་ཡོན་
 སྤྱིར་བཏགས་པ་ནི། རྣམ་པ་གྲུན་ནས་སྤྱང་དོར་གྱི་གནས་མི་བརྟེན་པར་གསལ་བར་
 ཏུན་པའི་ཐག་པ་ཡིས་སེམས་གྱི་སྤྱང་པོ་ཆེ་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་གྱིས་བསྦྱེད་པའི་
 ཉེན་མོངས་པའི་ཚྭས་ཚུས་ཚྭས་ཤིང་དྲིགས་པར་གྱུར་པ་འདི་ཕྱིན་ཅི་ལྷག་གི་ཡུལ་
 ལ་འཇུག་པ་བཀག་ནས་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་དགེ་བའི་དམིགས་རྣམས་གྱི་
 ཀ་ཆེན་བརྟན་པོ་ལ་དམ་ཏུ་བཀགས་ན་ཆེ་འདི་དང་ཕྱི་མར་གནོད་པའི་འཇིགས་
 པ་ཐམས་ཅད་མེད་པར་འགྱུར་ཞིང་རང་གཞན་ལ་མངོན་མཐོངས་ལེགས་སོགས་
 གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་ཕན་བདེ་མཐའ་དག་སྦྱེད་བྱེད་གྱི་རྒྱར་གྱུར་བའི་
 དགེ་བ་སྦྱི་དང་ཁྱད་པར་ལོག་ཏུ་འཆད་པ་ལྟར་ཕྱིན་ཏུག་གི་དགེ་(༡༥༣)པ་ཐམས་
 ཅད་ཆེད་ཏུ་གཉེར་ནས་དཀའ་ཆོགས་གྱིས་སྦྱབ་མི་དགོས་པར་འབད་མེད་ཏུ་ལག་
 ཏུ་གཏད་པ་བཞིན་ཏུ་ཉེ་བར་འོང་བར་འགྱུར་ཏེ་དེའི་རྒྱ་ཚོབ་པའི་ཕྱིར། དཔེར་
 བ་ཆར་བབས་པས་འབྲས་སྤུ་ལྷ་སྦྱེས་ཟེར་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ནི་མདོ་ལས། སེམས་
 ཏུལ་བ་ནི་ལེགས་པ་ཉི། སེམས་ཏུལ་བ་ནི་བདེ་བ་འདྲིན། ཞེས་སོགས་གསུངས་
 པ་ལྟར་རོ། །དེ་བས་ན་ཏུས་དང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་ཏུན་སེམ་བཞེན་ནས་སེམས་
 མ་ཉམས་པར་བསྐྱད་པ་ལ་འབད་པར་བྱ་རིགས་སོ་ཞེས་སྤྱིར་བཏགས་པའོ། །

ཁྱད་པར་འཇིགས་པ་ཐམས་ཅད་སེལ་བ་ནི། རར་གི་སེམས་བསྐྱད་པ་ཀྱང་ཕྱི་
 རོལ་གྱི་གནོད་བྱེད་མང་པོ་ཡོད་པས་འཇིགས་པ་ཐམས་ཅད་མེད་པར་ག་ལ་འགྱུར་
 ལྷམ་ན། འགྱུར་ཏེ། ཆེ་འདིར་འཇིགས་པ་སྦྱེད་པའི་ལྷག་དང་སངས་ཀྱི་དང་སྤྱང་ཆེན་
 དང་བྱིད་དང་ཏུག་སྦྱལ་དང་མི་དང་མི་མིན་གྱི་དགྲ་གཞན་རྣམས་ཐམས་ཅད་དང་།
 ཕྱི་མར་འཇིགས་པ་སྟེར་བའི་སེམས་ཅན་དཔུལ་བའི་སྤྱང་མ་འཇིགས་སུ་བྱང་བའི་
 གཤམ་རྗེའི་སྦྱོར་བྱ་སོགས་དང་། གཞན་ཡང་རིགས་སྤགས་གྱི་མཐུས་གནོད་པ་

བྱེད་པའི་བྱེད་མ་ལམ་ལ་འགྲོ་མཁའ་རང་ལ་མཐུ་གཏད་མནན་བསྐྱེད་མཁའ་གྱི་
 མོ་ནས་གནོད་པའི་སྒྱུར་བ་བྱེད་པའི་བྱེད་མ་དང་། དེ་བཞིན་རུ་ཡི་དྲགས་ཀྱི་འགྲོ་
 བར་གཏོགས་པའི་སྤྱོད་པོ་ལ་སོགས་པའི་གནོད་བྱེད་ཡོད་དོ་ཙམ་དེ་རྣམས་ཀྱང་
 རང་རང་གི་སེམས་འདི་གཅིག་ཕྱི་གཉེན་པོ་འཇུག་ཞེས་གི་བསྐྱེད་པའི་གནས་ཐམས་
 ཅད་མི་བརྟེན་པའི་དྲན་པའི་ཐག་པས་དགེ་བའི་དམིགས་པ་ལ་དམ་རུ་བཏགས་པ་
 ཡིས་འཇིགས་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་བརྒྱུག་པའི་སྒྲོ་ནས་སྤྱོད་པོ་ལ་གྱི་གཏུག་པ་
 ཅན་མ་བྱངས་པ་གང་ཡོད་དེ་ཐམས་ཅད་བཏགས་(༡༣༥)པའམ་བཅེངས་པ་དང་
 འདྲ་བར་གནོད་འཚོ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་བྱེད་པར་འགྱུར་ལ། རང་རང་གི་སེམས་འདི་
 གཅིག་ཕྱི་གཉེན་པོ་འཇུག་ཞེས་གི་བྱ་བ་ལ་ལམས་པའི་ཤེས་བཞིན་གྱི་སྒྲོ་བས་གྱི་ཉེས་
 སྒྱོད་ལ་རང་དགར་འཇུག་པ་བཏུལ་བ་ནའམ་བཏུལ་བ་ཡིས་འཇིགས་པ་ཐམས་ཅད་
 ཀྱི་རྒྱ་ཐུལ་བའི་སྒྲོ་ནས་སྤྱོད་པོ་ལ་སོགས་པ་སྤྱོད་པོ་ལ་གྱི་གནོད་བྱེད་དེ་དག་
 ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་ཐུལ་བ་དང་འདྲ་བར་རང་གིས་དབང་རུ་འདྲུ་ཞིང་གནོད་པ་
 ཅི་ཡང་མི་བྱེད་པར་འགྱུར་བས་ན་སེམས་དགེ་བའི་དམིགས་པ་ལ་བཏགས་ནས་
 གཏུལ་བ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་སྐྱེས་རབས་ལས། དེ་ཡི་རང་བཞིན་སྤྱིང་
 རེའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས། རྣམ་པར་བརྟན་པ་བཞིན་རུ་བརྟན་གྱུར་པས། ལན་ཚུན་
 གནོད་པ་མེད་པའི་ཡིད་གྱུར་ཏེ། །དཀའ་ཐུབ་ཅན་བཞིན་གཅན་གཟན་ཁྱོ་བོའང་
 སྒྱོད། ཅིས་པ་ལྟར་དང་། དེད་དཔོན་མེད་གས་སེམས་བསྐྱུངས་པས་སྤྱོད་པོ་ཐུལ་
 བ་དང་། ཐུབ་པ་ཐོབ་པའི་སྐྱེས་རུ་རྣམས་སྤྱོད་པོ་ལ་སོགས་པ་ཞོན་པ་དང་
 ཏུག་སྐྱུལ་ལག་རུ་ཐོགས་པ་སོགས་ལྟར་ཡིན་པར་གསུངས་ལ།

རྩོ་པོས་ཀྱང་། རང་གི་སེམས་འདི་རུལ་གྱུར་ན། སྤྱི་ཡི་དགྲ་འདིས་གནོད་མི་
 ཅུས། རང་གི་རང་སེམས་གཡོ་བ་ན། སྤྱི་ཡི་དགྲ་འདིས་རྒྱུན་བྱས་ནས། རང་
 གི་དགྲ་འདིས་རང་རྒྱུད་ཐོག་ །དེས་ན་རང་གི་དགྲ་འདི་གཞོན། ཞེས་གསུངས།
 སེམས་ཐུལ་ན་དེ་དག་ཐུལ་པའི་རྒྱ་མཚན་སྒྲོན་པ་ལ། ཡིད་ཆེས་པའི་ལྷང་གིས་སྐྱུབ་

པ་ནི། འདི་ལྟར་ཆོ་འདི་ཕྱི་འཇིགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་ལྟས་སེམས་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱེལ་
 དང་ཡིད་མི་བདེ་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཇི་སྟེད་ཅིག་ཡོད་པ་ཡང་སྤར་གྱི་ལས་རན་
 ཀྱི་འཕེན་པའི་དབང་(༡༢༥)ན་གིས་འབྱུང་ལ། ལས་དེ་ཡང་། རྩོད་པོ་བཞོད་པ་ལས།
 འཇིག་རྟེན་སྤྲ་ཆོགས་ནི་ལས་ལས་སྟེས་པ་ཡིན་ཞིང་ལས་ཀྱང་དངོས་སུ་སེམས་པ་
 ཡིན་ནོ། ཞེས་དང་། ཡང་ཇི་སྟེད་ཏུ། སེམས་ཅན་འཇིག་རྟེན་སྤྲ་ཆོག་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་
 དག །སྤྲ་ཆོགས་སེམས་ཉིད་ཀྱིས་ནི་སྟོས་པ་སྟེ། འགྲོ་བ་མ་ལུས་ལས་ལས་སྟེས་པར་
 བསྟན། སེམས་ལས་མ་གཏོགས་ལས་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། ཞེས་འགྲེལ་ཆེན་ཏུ་དྲངས་
 པ་དང་། མཛོད་ལས་ཀྱང་། ལས་ལས་འཇིག་རྟེན་སྤྲ་ཆོགས་སྟེས། །དེ་ནི་སེམས་
 པ་དང་དེས་བྱས། སེམས་པ་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཡིན་ཏེ། །དེས་བསྐྱེད་ལྟས་དང་དག་
 གི་ལས། ཞེས་པ་ལྟར། སེམས་པ་དང་དེས་ཀྱང་ནས་བསྐྱེད་པའི་ལྟས་དག་གི་
 ལས་ཡིན་ལ་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་དེ་དག་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པའི་གཞན་དབང་ཏུ་གྱུར་
 པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སེམས་ཀྱིས་བསགས་པ་ཡིན་ཕྱིར་སེམས་མེད་ན་མི་འབྱུང་བས་
 སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་བྱའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཕྱིན་ཅི་མ་
 ལོག་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་ཏུ་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྤྲུགས་སུ་རྒྱུད་ནས་གསུལ་བྱ་ལ་ཡང་དག་
 པར་གསུང་བ་སྟོན་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ལེགས་པར་བསྟན་ནོ། །མདོ་
 ལས། ཀྱི་རྒྱལ་བའི་སྤྲས་ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་དག་ནི་སེམས་ཅམ་མོ། ཞེས་དང་།

དཀོན་མཆོག་སྤྱིན་ལས་ཀྱང་། སེམས་ནི་མི་རྟག་པ་ལ་རྟག་པར་མངོན་པར་
 དགའ་བའོ། །སྤྲུག་བསྐྱེལ་ལ་བདེ་བར་མངོན་པར་དགའ་བའོ། །བདག་མེད་པ་ལ་
 བདག་ཏུ་མངོན་པར་དགའ་བའོ། །མི་གཙང་བ་ལ་གཙང་བར་མངོན་པར་དགའ་
 བའོ། །གཡོ་ཞིང་མི་བརྟན་པ་ལ་ལྷུར་ཏུ་འགྱུར་བའོ། །ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཙ་
 བའོ། །རན་སོང་རྣམས་ཀྱི་སྟོལོ། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་གཞིལོ། །(༡༢༥བ)
 བདེ་འགྲོ་རྣམས་རྒྱུད་གསོན་པའོ། །འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་དང་གཏི་ལྷག་རྣམས་
 ཀྱི་རྟེན་ཏུ་གྱུར་པའོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོར་གྱུར་པའོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་ཆོས་

ཐམས་ཅད་ནི་སེམས་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཏེ་གང་གི་ཚེ་སེམས་འབའ་ཞིག་དབང་དུ་
 ལྷུང་ན་ཚོས་ཐམས་ཅད་དབང་དུ་འགྱུར་བ་ཞེས་དང་། སེམས་ནི་ཚོས་ཐམས་ཅད་
 ཀྱི་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་སྟེ་སེམས་ཡོངས་སུ་ཤེས་ན་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་
 འགྱུར་རོ་ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་། འཇིག་རྟེན་སེམས་ཀྱིས་བྲིས་པ་སྟེ། སེམས་ནི་
 སེམས་ཀྱིས་མི་མཐོང་ངོ་། །དགེ་བའམ་འོན་ཏེ་མི་དགེ་བའི། །ལས་ནི་སེམས་ཀྱིས་
 བསགས་པ་ཡིན། སེམས་ནི་མགལ་མེ་བཞིན་དུ་འཁོར། སེམས་ནི་རྒྱབས་དང་
 འདྲ་བར་གཡོས། སེམས་ནི་ནགས་ཀྱི་མེ་བཞིན་སྟེ། སེམས་ནི་རྩ་ཆེན་བཞིན་དུ་
 རྒྱུད། །དེ་དེ་ལྟར་རྟོག་པས་སེམས་ལ་དུན་པ་ཤིན་དུ་ཉེ་བར་བཞག་ཅིང་གནས་ཏེ་
 སེམས་ཀྱི་དབང་དུ་མི་འགྲོ་བའི་སེམས་ཉིད་དེའི་དབང་དུ་འགྲོ་སྟེ་སེམས་དེའི་དབང་
 དུ་ལྷུང་པས་ཚོས་ཐམས་ཅད་དབང་དུ་ལྷུང་བ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་སོགས་དང་། ཡང་
 མདོ་ལས། འཇིག་རྟེན་སེམས་ཀྱིས་བྲིད་པ་སྟེ། སེམས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་དངས་པ་
 ཡིན་ཞེས་དང་། ཚོས་རྣམས་སྟོན་དུ་ཡིད་འགྲོ་སྟེ། ཡིད་མཁྱེགས་ཡིད་ནི་གཙོ་བོ་
 ཡིན། ཞེས་སོགས་གསུངས། །

རིགས་པ་དང་ལུང་གཉིས་ཀས་སྐབ་པ་ནི། གཞན་ཡང་དཔྱལ་སོགས་ཀྱི་འཇིགས་
 པ་དང་སྐྱག་བསྐལ་སོགས་མྱོང་བ་ཡང་རང་གི་སྟོན་ཀྱི་སེམས་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་
 བ། སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་པ་རྣམས་ལ་གཞོད་པ་སྟེར་བའི་མཚོན་ཆ་མདུང་བྱང་
 དང་སོག་ལེ་དང་གཏུན་ཤིང་དང་རལ་གྱིའི་ནགས་ཆོལ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་བྱེད་
 པ་པོ་སུ་ཞིག་གིས་ནི་དོན་གང་གི་ཆེད་དུ་འབད་ནས་བྱས་ཏེ་བྱེད་པ་པོ་གཞན་སུ་
 ཡང་མེད་ལ། དེ་(༡༧༧ན)བཞིན་དུ་མེ་རབ་དུ་འབར་བའི་ལྷགས་བསྟེགས་ཀྱི་རང་
 བཞིན་ཅན་གྱིས་གཞི་ཡང་སུ་ཡིས་བྱས་ཏེ་དབང་སྐྱག་དང་ཆོངས་པ་སོགས་བྱེད་པ་
 པོ་གཞན་སུས་ཀྱང་མ་བྱས་སོ། །ཤལ་མ་རིའི་སྟེང་འོག་དུ་འབབ་འཇོགས་བྱེད་པའི་
 མོ་ཚོགས་ཏེ་བྱུང་མེད་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྤར་འོག་པར་གཡེམ་པ་ལ་ཞུགས་
 པའི་སྟེག་སེམས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་ལས་གཞན་པའི་རྩ་ཆེན་ཅི་ལས་བྱུང་གང་ལས་ཀྱང་མ་

བྱུང་ཤིང་རྒྱ་མེད་ལས་བྱུང་བ་སོགས་གང་ཡང་མི་རིགས་པས་སོ། ། རྒྱ་དཔེ་དང་རྒྱ་
འགྲེལ་དག་ལས། བྱུང་མེད་དེ་དག་ཅི་ལས་སྐྱེས། ། ཞེས་བྱུང་ལ། དཔའ་ལོས་ཀྱང་
དེ་ལྟར་གསུངས་པས་མེ་ཚོགས་ཞེས་པ་དཔེ་མ་དག་པར་གསུངས་སོ། །

དེས་ན་དེ་འདྲ་བའི་འཇིགས་པ་དང་སྤྱག་བསྐལ་གྱི་རྣམ་པར་སྤྱང་བ་དེ་དང་
དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་གིས་སྒྲིག་པ་མི་དགེ་བའི་ལས་མངོན་པར་འདུ་བྱས་
ཤིང་བསགས་པའི་སེམས་ཉིད་ལས་བྱུང་བའམ་དེ་འདྲའི་སེམས་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱེད་
པ་ཡིན་པར་བྱབ་དབང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། འགྲོ་བ་རྣམས་
འབྱེད་གྱི་མདོ་ལས། ལྷགས་ཀྱིས་གཞི་འབར་ཞིང་ཆ། ། འབར་བའི་མེ་ལྷེས་ཀྱུན་ནས་
བྱབ། ། ལྷགས་ཀྱི་སོག་ལེ་རྩོད་པོ་ཡིས། ། ལྷས་གཅིག་ཆ་ཤས་བརྒྱར་གཤགས་པ། ། ལྷས་
ངག་ཡིད་གྱི་སྒྲིག་པ་ཅན། ། རྣམས་ཀྱི་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཡིན། ། ཞེས་དང་། རྩོམ་
སྐྱོང་པོའི་མདོར་ཡང་། ། འཇམ་དཔལ་གྱི་སེམས་ཅན་དཔལ་བ་རྣམས་ནི་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་པ་ལ་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་བྱིན་ཅི་ལོག་གིས་བརྒྱབས་ཏེ་རང་རང་གི་
རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལས་བྱུང་བའོ། ། ཞེས་སོགས་གསུངས་ཏེ། སྒྲིག་པའི་ལས་མངོན་
པར་འདུ་བྱས་པའི་སེམས་ཉིད་དེ་དག་ཏུ་སྤྱང་བའི་རྒྱ་ཡིན་གྱི་དེ་ལས་གཞན་པའི་
བྱེད་པ་སོ་མེད་ཅེས་པར་བརྟན་པའོ། ། དེ་དག་གི་(༡༧༧)དོན་བརྒྱ་བ་ནི། འཇིགས་
པ་དང་སྤྱག་བསྐལ་ཐམས་ཅད་སེམས་ལས་བྱུང་བ་འབའ་ཞིག་ཡིན་པ་དེ་ལྟས་ཏེ་
དེ་ལྟ་བུས་ན་འཇིག་རྟེན་གསུམ་སྟེ་ས་འོག་ས་སྟོང་ས་སྒྲའི་འཇིག་རྟེན་གསུམ་མམ་
འདྲིང་ཁམས་སོགས་ཁམས་གསུམ་སོ་ཐམས་ཅད་ན་རང་གི་སེམས་སྒྲིག་པའི་དབང་
ཏུ་གྱུར་པའི་སྤྱང་བ་ཅམ་ལས་འཇིགས་པའི་རྒྱ་གཞན་འགའ་ཡང་མེད་པས་སེམས་
དབང་ཏུ་བྱས་ནས་གཏུལ་བ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། ། དེ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་ཞེས་པའང་
ཡོད་དོ། ། དེ་ནི་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་ལས། སེམས་ནི་དག་ནང་དག་ཆེན་ཏེ། སེམས་
ལས་གཞན་པའི་དག་མེད་དོ། ། གཙུབ་ཤིང་རང་གིས་རང་སྟེག་ལྟར། སེམས་ནི་
རང་གི་སེམས་ཀྱིས་སྟེག་ཅེས་དང་། འགྲེལ་ཆེན་ཏུ། འཇིག་རྟེན་ན་ནི་སྒྲིག་པའི་

སེམས། མེད་པར་སྤང་དང་འཇིགས་པ་མེད། ཀྱང་གིས་སེམས་ནི་དབང་བྱས་
པ། དེ་ཡི་བདེ་པ་ཉམས་པ་མེད། ཅིས་པའི་ལྷང་དྲངས་ནས་གནོད་སེམས་མེད་པ་
ལ་སྤྱི་ཀྱང་གནོད་པར་བྱེད་པར་མི་འགྱུར་བར་གསུངས་པ་ལྟར་དང་། རྒྱ་མཚོའི་
ལྷས་བཞེགས་པ་ལ་དགེ་བསྟེན་གྱིས་ལན་བཏབ་པ་བཞིན་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་སེམས་ལས་བྱུང་ཚུལ་ནི། གལ་ཏེ་འགྲོ་བ་སོགས་
ཏེ། དེ་ཡང་བྱང་སེམས་གྱིས་བསྐྱབ་བྱའི་དགེ་བའི་གཙོ་བོ་ནི་ཕར་ཕྱིན་དུག་ཡིན་ལ་
དེ་དག་གྱང་སེམས་ལ་རག་ལས་ཞེས་རིམ་པར་སྟོན་པ་ལ། སྤྱིན་པ་སེམས་ལ་སྟོས་
པ་ནི། གལ་ཏེ་སྤྱིན་བྱའི་རྣམས་བཏང་པས་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་བདེ་བའི་ལོངས་སྤྱོད་
གྱིས་དབུལ་ཞིང་སོངས་པའི་བཀའ་པ་དེ་བོར་བས་ཏེ་དེ་དང་བལ་ནས་ཡོ་བྱེད་སྤྱན་
སུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྷན་པས་ཐུག་པོར་གྱུར་པ་དེ་སྤྱིན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་རྣམས་
པའི་ཚད་ཡིན་པས་དངོས་པོ་གཙོ་ཆའི་ཞེས་འགའ་(༡༥ན)ཞིག་འདོད་པ་ལྟར་ཡིན་ན།
ད་དྲུང་དྲུ་མར་འགྲོ་བ་བཀའ་ཞིང་སོངས་ལ་དྲུ་མ་འཇིག་རྟེན་འདི་ན་མངོན་སུམ་
དྲུ་དམིགས་བཞིན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་སྟོན་གྱི་སྟོབ་པ་སངས་རྒྱས་རྣམས་རི་ལྟར་
ན་སྤྱིན་པའི་པ་རོལ་དྲུ་སྤྱིན་པ་རྣམས་ཏེ་རྣམས་པ་མི་རིགས་པར་འགྱུར་རོ། རྟོན་
གྱི་སངས་རྒྱས་རྣམས་གྱིས་སྤྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་མ་རྣམས་བར་ནི་སྤྱི་ཀྱང་འདོད་མི་
ལྷས་ཏེ་དེ་དག་གིས་སྤྱིན་སོགས་རྒྱལ་སྤྱི་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་རྣམས་ཤིང་མཐའ་
སྤྱིན་ནས་སངས་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རི་ལྟར་བཙོམ་ལྷན་སྤྱིན་པའི་པ་རོལ་སྤྱིན། ཞེས་
སོགས་གསུངས་པས་སོ། དེས་ན་སྤྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་རྣམས་པ་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་
གིས་དབུལ་བ་བོར་བ་ལ་སྟོས་པ་མ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་འདོད་མཁན་གྱི་སྟོགས་སྣ་མ་
ནི་ཉན་ཐོས་སྟེ་པ་དག་ཅེས་ས་བཟང་འགྲེལ་པར་བཤད་དོ། འོན་ཀྱང་འདི་ནི་གོང་
དྲུ་སེམས་གཙོ་ཆེ་བས་སེམས་དབང་དྲུ་གྱུར་ན་ཚོས་ཐམས་ཅད་དབང་དྲུ་འགྱུར་
ཞིང་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་གྱང་ལག་དྲུ་ལོང་བར་བསྟན་པ་ལ། འོ་ན་སྤྱིན་སོགས་ལ་
རི་ལྟར་སེམས་གཙོ་བོ་ཡིན། སྤྱིན་པ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་དབུལ་བ་སེལ་བར་བྱེད་པའི་

མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་པས་སེམས་ལ་མི་སྟོས་པར་སེམས་ཅན་གྱི་དབུལ་བ་པོར་བ་ལ་
 སྟོས་དགོས་སོ་སྟུང་པའམ་དེ་སྐད་ཟེར་བའི་དོགས་པ་སྤྱོད་བ་ལྟེ་འོག་མ་ཚུལ་ཁྲིམས་
 སོགས་ལའང་དེ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་དོགས་པ་ཁོང་སྤྱོད་གི་སྟོན་ནས་འགལ་སྤྱོད་མཛད་
 པའི་དོན་ཡིན་པར་བྱས་ཀྱང་ཚོག་གོ། །

འོན་དེ་རྫོགས་ཚུལ་རི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། བྱི་རོལ་རུ་སེམས་ཅན་ནམས་དབུལ་བ་
 དང་བྲལ་ལམ་མ་བྲལ་ཡང་རུང་ལྟེ་རང་གི་རྒྱུད་སྤྱོད་རུ་བདོག་པ་ཐམས་ཅད་གཏོང་
 བའི་སེམས་གོམས་ཤིང་མཐར་ཕྱིན་པས་ཕྱིན་པ་རྫོགས་པ་ཡིན་(༡༥༧)ནོ་ཞེས་སྟོན་
 པ་ནི་འདི་ལྟར། རང་ལ་བདོག་པའི་དངོས་པོ་ལུས་ཡོངས་སྤྱོད་དགེ་རྩ་གསུམ་གྱིས་
 བསྐྱས་པ་གར་ཡོད་ཐམས་ཅད་ལ་སེར་སྤེལ་གྱན་འཛིན་བཅོམ་ནས་གཞན་ལ་བསམ་
 པ་ཐག་པ་ནས་གཏོང་ཞིང་དེ་ཅུལ་རུ་མ་ཟད་བཏང་བའི་འབྲས་བུ་པན་ཡོན་ནམ་
 རྣམ་སྤྱིན་དང་བཅས་ཏེ་སྤྱིན་ལུལ་སོགས་ཀྱི་སྤྱེ་བོ་གྱུན་ལ་བཏང་བར་འདོད་པའི་
 སེམས་གོམས་པ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་ནས་ཆགས་པ་དང་སེར་སྤེལ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་
 ཕྱིན་པའི་པ་རོལ་རུ་ཕྱིན་པའི་ཉམས་ལེན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་མདོ་ལས་གསུངས་ཏེ།
 རྒྱ་མཚན་དེ་ལྟ་བུས་ན་སྤྱིན་པ་དེ་ཡི་རོ་བོ་ནི་གཏོང་སེམས་དང་དེ་གོམས་པ་མཐར་
 ཕྱིན་པ་ལས་སྤྱིན་པའི་པར་སྤྱིན་རྫོགས་པའི་ཚད་ཉིད་རུ་འདོད་པས་ན་སེམས་ཉིད་
 དོ་ཞེས་ལུས་དང་རག་མི་གཙོ་བར་སེམས་གཙོ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་སྤྱིན་པའམ་སེམས་སྤྱོད་
 བས་འཛིག་དགོས་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལྟས་དེ་ནི་སོགས་ཀྱི་ཚིག་རྒྱུ་འདི་འོག་མ་
 ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་ལ་སྤྱར་བར་བྱ་ཞིང་དོན་ཡང་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

མདོ་ལས་རི་ལྟར་གསུངས་ན། རྟོ་ཤོས་མི་ཟད་པས་བསྐྱན་པ་ལས། ཕྱིན་པའི་
 པ་རོལ་རུ་ཕྱིན་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་ལྟེ་བདོག་པ་ཐམས་ཅད་འབྲས་བུ་དང་བཅས་
 ཏེ་གཞན་ལ་གཏོང་བའི་སེམས་སོ་ཞེས་གསུངས་ལ། དཀོན་མཆོག་སྤྱིན་ལས་ཀྱང་
 དེ་ཁོ་ན་ལྟར་གསུངས་སོ། །དེས་ན་སྤྱིན་པའི་རོ་བོ་ནི་གཏོང་བའི་སེམས་པ་དགེ་
 བ་དང་དེས་གྱུན་ནས་བསྐྱང་བའི་ལུས་རག་གི་ལས་ཏེ། བྱང་ས་ལས་སྤྱིན་པའི་རོ་

པོ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། ཡོ་བྱང་ཐམས་ཅད་དང་རང་གི་ལུས་ལ་མི་ལྟ་བའི་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའི་མ་ཆགས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་སྦྲིས་པའི་སེམས་པ་གང་ཡིན་པ་དང་དེས་
 ཀྱན་ནས་བསྐྱང་བ་ཕྱིན་པར་བྱ་བའི་དངོས་སོ་ཡོངས་སུ་གཏོང་བའི་ལུས་དང་རག་
 གི་ལས་(༡༧)ན་དང་ཞེས་སོ། །ཡང་བདོག་པ་ཐམས་ཅད་འབྲས་བཙས་ཏེ་ཞེས་པའི་
 བདོག་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ལུས་ཡོངས་སྟོན་དང་འབྲས་བཙས་ནི་དེ་དག་གཏང་བ་ལས་
 བྱུང་བའི་དགེ་ཆ་སྟེ་དེ་གསུམ་ཀ་ཞེས་བཤད་པའང་སྤང་རོ། །

ཚུལ་ཁྲིམས་སེམས་ལ་རག་ལས་པ་ནི། ཡང་གསད་བྱའི་སེམས་ཅན་དང་བརྟུ་
 བྱའི་ནོར་སོགས་མེད་པ་དང་གསོད་པ་དང་རྟུ་བ་སོགས་གནོད་འཚེ་མ་ལུས་པ་རྟུན་
 ཆད་ནས་མེད་པ་ཞིག་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་པར་ཕྱིན་རྫོགས་པའི་ཆད་ཡིན་པས་དངོས་སོ་
 གཙོ་ཆའོ་ཞེས་འདོད་པ་ལྟར་ཡིན་ན། སྟོན་གྱི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཚུལ་ཁྲིམས་
 ཀྱི་པར་ཕྱིན་མ་རྫོགས་པར་འབྱུར་ཏེ། གསད་བྱའི་ཉ་དང་བྱ་དང་རི་དྲགས་སོགས་
 དང་གཞན་གྱི་ནོར་དང་གཞན་གྱི་བྱུད་མེད་དང་ཆང་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལུལ་གང་
 ཞིག་རྟུ་དེ་དག་སུས་ཀྱང་གཏན་ནས་གསོད་པ་དང་ལེན་པ་སོགས་སུ་མི་འབྱུར་
 བར་བསྐྱང་དེ་མ་བསྐྱང་པར་ད་རྟུང་གསོད་པ་དང་རྟུ་བ་སོགས་གནོད་འཚེ་བྱེད་
 པ་མང་རྒྱ་ཡོད་པས་སོ་ཞེས་ཚུལ་ཁྲིམས་རྫོགས་པ་གསོད་བྱའི་སེམས་ཅན་སོགས་
 ཟད་པ་ལ་མི་སྟོས་པར་བསྟན་ཏོ། །འོ་ན་དེ་རྫོགས་ཚུལ་རི་ལྟར་ཞེ་ན། ཕྱི་རོལ་རྟུ་
 སེམས་ཅན་རྣམས་གནོད་འཚེ་སོགས་དང་བྲལ་ལམ་མ་བྲལ་ཡང་ལྷའི་རང་གི་རྟུད་
 སྟེང་རྟུ་དེ་དག་ལ་གནོད་འཚེ་བྱེད་པ་སོགས་ལས་སྟོག་པའི་སྤྱང་སེམས་གོམས་པ་
 མཐར་ཕྱིན་པ་ལས་དེ་རྫོགས་པ་ཡིན་ཞེས་སྟོན་ཏེ། དེ་ཡང་གསོད་འདོད་དང་མ་
 ཕྱིན་ལེན་འདོད་སོགས་ཀྱི་སྟོན་ནས་གཞན་ལ་གནོད་པ་གཞི་དང་བཙས་པ་ལས་ཡིད་
 ཕྱིར་ལོག་པའི་སྤྱང་བའི་སེམས་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་ལ་དེ་གོམས་པ་གོང་ནས་གོང་རྟུ་
 ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཐོབ་པ་ལས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་པ་རོལ་རྟུ་ཕྱིན་པ་རྫོགས་པ་ཡིན་པར་
 མདོ་ལས་བཤད་དེ། རི་སྐང་རྟུ། ཚུལ་(༡༧)འཁྲིམས་ཀྱི་པ་རོལ་རྟུ་ཕྱིན་པ་གང་ཞེ་

ན། གཞན་ལ་གནོད་པ་སྤྱོད་བའི་སེམས་པ་ལོ། ཁྱེས་སོ། ཉེ་ལྷར་ན་རྩལ་བྱིས་ས་
 གྱང་སྤྱོད་བའི་སེམས་ཉིད་ལ་འདོད་ཅིང་དེ་གོམས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་ལས་དེ་རྣམས་
 པར་འཛོག་དགོས་པས་བསམ་པ་གཙུག་ཆེལ། སྤྱོད་བའི་སེམས་ནི་ཐོབ་པ་ཁྱེས་པ་
 གཙུག་པོར་སྤོང་པ་འཛུལ་བྱིས་ས་ཀྱི་དབང་རྒྱ་བྱས་ལ་དེ་ནི་མཚོན་པ་སྟེ་དགོ་ཆོས་
 རྒྱད་པ་དང་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ལ་འཇུག་པའི་སེམས་དུན་ཤེས་དང་ལྡན་པ་ནི་
 དེ་དང་དེའི་རྩལ་བྱིས་ས་སུ་འཛོག་པར་བཤད་དོ། རྣམ་བཤད་རྒྱ། རྩལ་བྱིས་ས་
 ལ་རི་ལྷ་བ་བཞིན་རྒྱ་བཟོད་པ་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་བར་རྒྱའང་ཕྱི་རོལ་རྒྱ་གནོད་བྱེད་
 ཀྱི་དགྲ་དང་ལེ་ལོ་ཅན་དང་རྣམ་གཤམ་ཅན་དང་ཤེས་རབ་འཆལ་བ་རྣམས་སྤྱོད་
 བའི་ཆོགས་མེད་པར་རང་གི་སེམས་གནོད་སེམས་ལེ་ལོ་རྣམ་གཤམ་འཆར་བའི་ཤེས་
 རབ་ལས་བསྐྱངས་པ་ཅམ་གྱིས་བཟོད་པ་སོགས་རྣམས་པར་འཇུག་ཞེས་གསུངས་ལ།
 དེ་ལས་གཞན་རྒྱ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དགྲ་ཟད་པ་སོགས་དགོས་ན་ཆོགས་ཆེ་བའི་སྦྱོན་དང་
 སྦྱོན་གྱི་སྦྱོབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྦྱོན་སོགས་རྣམས་པའི་སྦྱོན་ཏེ་སྦྱོན་གཉིས་རེ་འབྱུང་
 བར་ཡང་བཤད་དོ། །

བཟོད་པ་སེམས་ལ་རག་ལས་པ་ནི། ཡང་དགྲ་ཐམས་ཅད་བརྒྱལ་ནས་ཟད་པ་
 དང་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་འཆོ་བ་སོགས་རྒྱུ་ཆད་ནས་པན་རྩལ་ཁོ་བོ་དང་འཁོན་
 པ་མེད་པ་བཟོད་པ་རྣམས་པའི་ཆད་དེ་དངོས་པོ་གཙུག་ཆེ་བས་སོ་ཁྱེས་འདོད་ན།
 སྦྱོན་གྱི་སྦྱོབ་པ་རྣམས་ཀྱི་བཟོད་པ་མ་རྣམས་པར་འཇུག་ཏེ་སེམས་ཅན་མི་བསྐྱུན་
 པ་སྟེ་མ་རྒྱུངས་པ་ནི་རྣམ་མཁའ་བཞིན་རྒྱ་མཐའ་ཡས་པས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་
 གྱང་གསུལ་བའམ་གཞོམ་གྱིས་ཡོང་ཡེའམ་རྣམ་པ་ཀྱན་རྒྱ་མི་ལང་ཞེས་ཏེ་གཞོམ་
 ཆོད་མེད་ལ། དེའི་སྤྱིར་ད་རྒྱང་ཡང་གནོད་བྱེད་ཀྱི་དགྲ་དང་པན་རྩལ་འཆོ་བ་མང་
 རྒྱ་སྤྱང་བ་ཡིན་ནོ། རྒྱ་མཚན་དེས་ན་གནོད་བྱེད་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་རང་གི་ཁོང་ཁྱོད་
 བའི་སེམས་འདི་གཅིག་སུ་གཉེན་པོ་དུན་ཤེས་སོགས་ཀྱི་མཚོན་ཆ་རྣམས་པོའི་སྟོབས་ཀྱི་
 བཙོན་སྟེ་སྤྱང་ན་སྤྱི་རོལ་གྱི་དགྲ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཆོམས་པ་དང་འདྲ་བར་འཇུག་

ཉི་གཞི་དེ་བྱེད་(༡༥༠ན)དགས་མི་འཛིན་པས་སེམས་མི་འབྲུགས་པའི་ཕྱིར་དང་འདི་ཕྱི་
ཀུན་ཏུ་དག་ཐམས་ཅད་ཞི་བར་འབྱུར་བས་སོ། །མདོ་ལས། ཁྲོ་བ་ཐུལ་ན་དག་ཞི་
བར་འབྱུར་གྱི་གཞན་ཏུ་ན་དག་འཕེལ་ལ་ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

དོན་དེ་ཉིད་མཚོན་བྱེད་གྱི་དཔེ་ནི། དཔེར་ན་རང་གི་རྒྱུ་པ་ལ་ཆོར་མ་ལ་
སོགས་པའི་གཞི་དཔ་སྤྱང་བའི་ཆེད་ཏུ་ས་སྟེང་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ཀོ་བས་ཁྱབ་
པར་གཡོག་ཏུ་འདོད་ཀྱང་དེ་སྟེད་གཡོག་བྱེད་གྱི་ཀོ་བས་ག་ལ་ལང་སྟེ་གཏན་ནས་
མི་ལྟར་ལ། འོན་ཀྱང་ལྷམ་མཐིལ་ཙམ་གྱི་ཀོ་བས་ནི་རང་རང་གི་རྒྱུ་པ་ལ་ཚུར་
གཡོགས་པས་ས་སྟེང་ཐམས་ཅད་གཡོགས་པ་དང་འདྲ་སྟེ་ཆོར་མ་སོགས་ཀྱི་མི་
གཞི་དཔའི་ཐབས་འབྲུབ་པས་སོ། །དཔེ་དོན་སྦྱར་བ་ནི། དེ་བཞིན་ཏུ་ཕྱི་རོལ་གྱི་
དག་སོགས་གཞི་དཔེ་བྱེད་གྱི་དངོས་པོ་མ་ལུས་པ་ཡང་བདག་གིས་ཕྱིར་བཞོག་པ་དང་
གཞི་མ་གྱིས་མི་ལང་གི་སྟེ་གཞི་མ་ཆོད་མེད་གྱི་བདག་གི་སེམས་འདི་གཞི་དཔེ་བྱེད་གྱི་
ལུལ་ལ་དམིགས་ནས་ཁོང་ཁྲོ་བ་འདི་ལས་ཕྱིར་བཞོག་པར་བྱ་བའམ་བསྐྱར་བར་
བྱ་ཞིང་དེ་གོམས་པར་བྱས་པའི་སྟོབས་ལས་བཟོད་པ་རྣམས་པར་འབྱུར་བས་ན་དེ་
ལྟར་བྱའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དག་སོགས་གཞི་དཔེ་བྱེད་གཞན་ལྟམས་བཞོག་ཀོ་ཅི་ཞིག་དགོས་
ཉི་བཞོག་པ་ལ་ཆོགས་ཆེ་ཞིང་དགོས་པ་མེད་ལ། དེ་དག་མ་བཞོག་ཀྱང་རང་གི་
སེམས་གཅིག་སྤུ་གཉིན་པོས་བཞོག་ནས་ཁྲོ་བ་ཞི་བར་ལྱུར་ན་དེ་ཁོ་ནས་དགོས་པ་
འབྲུབ་ཅིང་བཟོད་པ་རྣམས་པར་འབྱུར་ཉི། མདོ་ལས། བཟོད་པའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་
པ་གང་ཞེ་ན། སེམས་ཀུན་ནས་མནར་སེམས་པ་དང་། སུལ་བའོ་ཞེས་གསུངས་ལ།
དཔའ་བོས་ཀྱང་། ཁྲོ་བ་གཅིག་སྤུ་བཙོམ་པ་ཡིས། རྣམ་པར་ལྟང་བ་ཐམས་ཅད་
བཙོམ། ཞེས་སོ། །དེས་ན་བཟོད་པའང་སེམས་ལ་ཁྲོ་བ་ཞི་བ་ཉིད་ལ་འདོད་ཅིང་
དེ་གོམས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་ལས་དེ་རྣམས་པར་(༡༥༠བ)འཛོག་གོ། །

བཙོན་འགྲུས་སེམས་ལ་རག་ལས་པ་ནི། ལུས་དག་གི་ལས་དང་མ་འབྲེལ་ཀྱང་
རྒྱ་སྟོམས་འབྲུག་གི་བསམ་གཏན་དང་པོ་སྟོམ་པ་ལ་སྒྲོ་བའི་སེམས་ཆེས་ཆེར་གསལ་

བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལེ་ལོ་སྐྱེས་ཀྱི་སྦྱོན་མེད་པ་གཅིག་བསྐྱེད་དེ་བསྐྱོམས་པའི་འབྲས་
 བྱ་ཡང་ཞེས་པའམ་འབྲས་བྱ་གང་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ལྟ་གནས་སྤྱོད་ཆངས་པ་ལ་
 སྐྱེས་པར་སྐྱེ་བར་བཤད་པ་གང་ཡིན་པ་ལྟར། སེམས་ཀྱི་ཀུན་སྤྱོད་སྦྱོ་ཞིང་གསལ་
 བ་སྦྱོབས་ལྟན་དང་མ་འབྲེལ་ན་ལྟས་ངག་གི་ལས་མེད་པར་མ་ཟེད་ལྟས་གང་ངག་
 དང་བཅས་པའི་སྦྱོ་ནས་འབད་ཚོལ་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་
 ཡང་དེ་ལྟར་སེམས་ཀྱི་སྦྱོད་པ་ཞན་པའམ་སྦྱོ་བའི་འཇུག་པ་ཞན་པར་གྱུར་པས་དེའི་
 འབྲས་བྱ་ཡང་ཆངས་སྐྱེས་ཀྱི་གནས་སྤྱོད་བ་དེ་ལྟ་བུ་མིན་ཏེ་དེར་སྐྱེ་མི་རུས་པས་
 སོ། །འདི་དཔེར་ན་མདོ་ལས་བྱམས་སྐྱེས་ཆད་མེད་བཞིའི་སེམས་བསྐྱེད་པས་
 ཆངས་པར་སྐྱེས་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ཞེས་འགའ་ཞིག་ཏུ་བཤད་ལ། ཡང་མདོ་
 ཟུང་འདས་ལས་ཐོན་མ་སྤྱད་གཉིས་ཀྱིས་ཆུ་བཀལ་བའི་ཆེ་མས་སུ་མོ་འདི་རྒྱས་འཁྱེར་
 ནས་མ་ཤིན་ལྟམ། སུ་མོས་མ་འདི་རྒྱས་འཁྱེར་ནས་མ་ཤིན་ཅི་མ་རུངས་སྟམ་པའི་
 བྱམས་པའི་སེམས་སམ་སྦྱིང་བཅེའི་བསམ་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་པོ་སྐྱེས་པ་ལས་གཉིས་
 ཀ་རྒྱས་འཁྱེར་ནས་ཤི་བར་གྱུར་ཀྱང་དགེ་སེམས་དེའི་སྦྱོབས་ཀྱི་ཆངས་པའི་གནས་
 སྤྱོད་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་ཡང་བཤད་དོ། །དེས་ན་བཙོན་འགྲུས་ཀྱང་
 དམིགས་པ་དགེ་བ་ལ་དམིགས་ནས་རྒྱུ་པ་མདོན་པར་སྦྱོ་བའི་སེམས་གསལ་བ་
 ཞིག་ལ་འདོད་ལ་དེ་གོམས་པ་མཐར་ཐུན་པ་ལས་དེ་རྫོགས་པར་འཛོག་སོ། །

བསམ་གཏན་སེམས་ལ་རག་ལས་པ་ནི། དག་གི་གཟུངས་སྐྱེས་སྐྱེས་སྐྱེས་ཀྱི་
 བསྐྱེས་བཞིན་དང་ནི་ལྟས་ཀྱིས་སྦྱང་བར་གནས་པ་དང་དབང་པོའི་སྦྱོ་སྦྱོམ་པ་ལ་
 སྐྱེས་པའི་(༡༥༡)ན་དཀའ་ཐུབ་ཀུན་རུས་བྱང་རུར་བྱས་པ་ལྟ་ཞིག་ལྟན་རིང་པོའི་བར་
 ཀྱི་རུས་སྤྱོད་ནས་གོམས་པར་བྱས་ཀྱང་དུན་ཤེས་ཀྱིས་མ་ཐིན་པས་སེམས་གཉིད་
 ཟུགས་དང་བྱིང་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པར་སོང་བའི་དབང་གིས་དགེ་བའི་དམིགས་པ་ལས་
 གཞན་པའི་ལུ་ལ་གཡེངས་པར་གྱུར་པས་བྱས་པ་དག་ནི་ཆོས་རྒྱུས་ཀྱི་གནས་
 ལུགས་དེ་ཉིད་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་ཏུ་མདོན་སུམ་ཏུ་རིག་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་དོན་

དང་འབྲས་ཀྱི་མེད་ཅེས་གསུངས་ལ། དེ་ཡང་རང་གིས་འདོད་པའི་དོན་ནམ་དགོས་
པའི་འབྲས་ཀྱི་དམན་པའམ་རྒྱུར་བས་ལས་མེད་པའི་དོན་ཡིན་པས་དམན་པ་ལས་
དགག་ཟུར་ཐུང་བས་བརྟན་པ་སྤེད་པེར་ན་བྱས་ཀྱི་བཟེད་མི་ལུས་པ་ལ་ཀྱིན་ཞེས་
པའམ་ཀྱུང་མེད་ཅེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ཡིན་པར་བཤད་དོ། །དེས་ནི་སེམས་གཞན་
ཏུ་གཤེདས་པའི་དགོ་ཐུང་ཐམས་ཅད་དོན་རྒྱུར་བར་བརྟན་ལ།

དེ་ལྟར་ཉིང་ངེ་འཛིན་སྤྱང་པའི་མདོ་ལས། དག་སྒྲིང་དག་འདོད་པ་ལ་སེམས་གཡེངས་པའི་དཀའ་ཐུབ་དང་ཁ་ཏོན་ལ་སོགས་པ་ནི་འབྲས་བུ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་དང་། དུམ་ལས། སེམས་གཡེངས་པས་ནི་བདག་གི་དོན་ཡང་འབྲས་པར་མི་འགྱུར་ན་གཞན་གྱི་དོན་ལྟ་ཅི། དེའི་ཕྱིར་སེམས་གཡེངས་པའི་གོ་སྐབས་ནི་འགའ་ཅམ་ཡང་དབྱེ་བར་མི་བྱའོ། ཞེས་སོགས་གསུངས་ལ། དེ་བཞིན་ཏུ་གང་སྐྱམ་སྐྱུའི་དམིགས་པ་དེ་ལས་གཞན་ཏུ་རྣམ་པར་མ་གཡེངས་པ་དགོས་པའི་ཚུལ་གཞན་ཡང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་དད་པ་སྒྲིམ་པའི་མདོ་ལས། རིགས་ཀྱི་བུ་རྣམ་གྲངས་འདིས་ཀྱང་འདི་ལྟར་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་དད་པ་ཆེན་པོ་ལས་འབྱུང་བ་གང་ཅི་ཡང་བྱུང་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་རྣམ་པར་མ་གཡེངས་པའི་སེམས་ཀྱིས་དོན་དང་ཆོས་ཡང་དག་བསམ་པ་ལས་བྱུང་བར་(༡༩༧)རིགས་པར་བྱའོ། ཞེས་སོ། །དེས་ན་བསམ་གཏན་ཡང་དམིགས་བྱའི་དངོས་པོ་དེ་ལས་གཞན་ཏུ་མ་ཡེངས་པའི་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་ལ་འདོད་པས་སེམས་གཙོ་ལ་དེ་གོམས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་ལས་བསམ་གཏན་གྱི་ཕར་ཕྱིན་རྫོགས་པར་འཛོག་གོ། །

ཤེས་རབ་སེམས་ལ་རག་ལས་པ་ནི། སྤྱིང་པའི་རྒྱལ་བསྐལ་དང་བྲལ་ཞིང་ཟག་
མེད་ནི་བའི་བདེ་བ་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་གང་ཟག་གང་གིས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་
མ་འདས་ཀྱི་ཚས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཙོ་བོ་མཆོག་གམ་དོན་བོ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི་
སེམས་ཀྱི་གསང་སྟེ་སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་དེ་ཡིན་ལ་དེ་ནི་བྱིས་པ་རྒྱམས་ཀྱིས་སྐྱ་
རྒྱུག་ཤོགས་ཀྱི་སྤྱོད་ལུལ་ལས་འདས་པའི་སྤྱིར་རམ་སྤྱོད་མིན་ལ་བརྟན་པར་བྱ་བ་

མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སེམས་ཀྱི་གསང་ཞེས་བརྗོད་པ་སྟེ། མདོ་ལས། འོད་སྤྱང་སེམས་
 གི་ཀླན་རྒྱ་བཅལ་ན་མི་རྟེན་དེ་གང་མི་རྟེན་པ་དེ་ནི་མི་དམིགས་པའོ། །གང་མི་
 དམིགས་པ་དེ་ནི་རྒྱས་གསུམ་ལས་འདས་པ་སྟེ་དེ་ནི་ཡོད་པའམ་མ་ཡིན་མེད་པའམ་
 ཡིན་ནོ་ཞེས་དང་། ལྷམ་ལས་ཀྱང་། སེམས་ལ་སེམས་མ་མཆིས་ཏེ་སེམས་ཀྱི་རང་
 བཞིན་ནི་འོད་གསལ་བའོ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་རྟོགས་པར་
 དཀའ་ཞིང་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཏིར་
 རྒྱ་ལྱར་པའི་སེམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོན་དམ་བཤེན་པ་ཡོད་མེད་སོགས་ཀྱི་མཐའ་
 དང་བྲལ་བའི་གནས་ལུགས་ཡང་དག་པ་འདི་མ་ཤེས་ཤིང་གོམས་པར་མ་བྱས་ན་
 ཞི་བ་མུ་རན་ལས་འདས་པའི་བདེ་བ་འཛོལ་པར་འདོད་པ་དང་འཁོར་བའི་སྤྱག་
 བསྐལ་རྒྱ་དང་བཅས་པ་གཞིམ་པར་འདོད་པའི་སྒོ་ཡོད་ཅིང་དེའི་ཐབས་ལ་འབད་
 གྱང་། དེའི་ཐབས་ལ་རྫོངས་པར་གྱུར་པ་དེ་དག་གིས་ནི་རི་ཅམ་བཙོན་ཡང་ཐར་
 པ་དང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་སོགས་འདོད་པའི་དོན་གང་(༡༡༩ན)ཡང་འགྲུབ་པ་
 མེད་པར་རང་དགར་གྱི་ན་ཉིད་རྒྱ་ནམ་མཁའ་ལ་ཀ་ཤིའི་མེ་རྟོག་རྒྱང་གིས་བདས་
 པ་བཞིན་རྒྱ་སྤྱིད་པར་འབྱམས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བསྟན་ཏེ། དེ་ནི་དཔེར་ན་སྤྱིད་
 པ་ལས་ཐར་འདོད་ཀྱི་སྒོ་ཅམ་ཡོད་ཀྱང་དེ་སྤྱབ་པའི་ཐབས་ལ་རྫོངས་པར་གྱུར་པའི་
 ལུ་སྟེགས་བྱེད་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གིས་མེ་ལྷ་བསྟེན་པ་དང་སྤྱ་འབལ་བ་སོགས་ཀྱི་
 བརྒྱལ་ཁྱུགས་དང་དཀའ་སྤྱད་ལ་རི་ཅམ་བཙོན་པར་བྱས་ཀྱང་རང་གིས་འདོད་པའི་
 དོན་གང་ཡང་འགྲུབ་པ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །འདིས་གནས་ལུགས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་
 དོན་མ་རྟོགས་པར་དངོས་པོར་འཇིན་པ་དང་བཅས་པས་དགེ་སྦྱོར་དང་དཀའ་སྤྱད་
 སོགས་ཅི་ཅམ་བྱས་ཀྱང་སྤྱག་བསྐལ་རྒྱ་དང་བཅས་པ་སྤངས་པའི་ཞི་བ་མུ་རན་ལས་
 འདས་པའི་བདེ་བ་ཐོབ་པ་མེད་ཅེས་བསྟན་ཏེ། དེ་ནི་ལྷལ་མདོར་དངོས་པོའི་འདྲ་
 ཤེས་ཅན་ལ་ཐར་བ་མེད་ཅེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་གནས་ལུགས་
 ཀྱི་དོན་ལ་རྫོངས་པའི་འགྲོ་བ་འབྲུལ་པ་རྣམས་སྤྱིད་པའི་གནས་འདིར་རི་དྲགས་རྒྱར་

ཆུད་པ་དང་འདྲ་བར་གྱིས་བ་མེད་པར་ཤེས་ནས་བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
ལ་མཁས་པའི་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་བྱ་ནས་མཁར་རྒྱ་ཡང་ནས་མཁར་མི་
གནས་པ་བཞིན་དུ་སྤྱིད་པར་གནས་ཀྱང་དེར་བདེན་ཞེན་གྱི་དབང་གིས་མི་གནས་
པའི་རྒྱལ་ནི། ཤེར་ཕྱིན་སྤྱད་པ་ལས། འགྲོ་བ་འབྲུལ་བ་རི་དྲགས་རྒྱར་ཆུད་འདྲར་
ཤེས་ནས། ཤེས་རབ་ལྡན་པ་མཁའ་ལ་བྱ་བཞིན་རྣམ་པར་རྒྱ། ཞེས་སོ། དེས་ན་
དེ་ལྟས་དེ་ནི་སེམས་ཉིད་དོ། ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་ཤེས་རབ་ཀྱང་གཙོ་བོ་དངོས་པོ་
ལ་མཛོན་པར་ཞེན་པའི་ཤེས་འཆལ་ལས་སེམས་བསྐྱངས་པའི་སྒོ་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
ཇི་བཞིན་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་ལ་འདོད་པས་སེམས་གཙོ་ཆེ་ལ་དེ་གོམས་པ་(༡༡༥བ)
མཐར་ཕྱིན་པ་ལས་དེའི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་འཛིག་གོ། །

ཐབས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་སོགས་གཞན་བཞི་ཡང་ཤེར་ཕྱིན་ལས་ཕྱེ་བའམ་དེའི་
ནང་དུ་འདུས་བས་དེ་དག་གྱང་སེམས་སྤྱིང་ནས་འཛིག་དགོས་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་
ནོ། རྒྱ་མཚན་དེ་དག་གི་ཕྱིར། སྤོང་བོ་བཞོད་པ་ལས། བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའི་
སྤྱིད་པ་ཐམས་ཅད་ནི་རང་གི་སེམས་ལ་བརྟེན་ཏོ། སེམས་ཅན་སྤྱིན་པར་བྱ་བ་
དང་གཏུལ་བར་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་གི་སེམས་ལ་བརྟེན་ཏོ། དེ་བཞིན་དུ་
སྤྱར་རོ། རིགས་ཀྱི་བྱ་དེ་ལ་བདག་འདི་སྟམ་དུ་སེམས་དེ་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྣམས་
ཀྱིས་རང་གི་སེམས་ཉིད་ཉི་བར་བརྟེན་པར་བྱའོ། ཚེས་ཀྱི་སྤྱིན་རྣམས་ཀྱིས་རང་གི་
སེམས་ཡོངས་སུ་བརྟན་པར་བྱའོ། སྤྱིབ་པར་འབྱུར་པའི་ཚེས་ཅན་རྣམས་ལས་རང་
གི་སེམས་ཡོངས་སུ་སྤྱང་བར་བྱའོ། བཙུན་འབྱུས་ཀྱིས་རང་གི་སེམས་ཉིད་བརྟན་
པར་བྱའོ། ཞེས་སོགས་གསུངས་ལ། འཕགས་པ་ལྟས་ཀྱང་། སེམས་མ་གཏོགས་
པར་འགྲོ་སོགས་ལ། ཀྱང་ཕྱིར་བསོད་ནམས་ལ་སོགས་པ། མ་མཐོང་དེ་ཕྱིར་ལས་
རྣམས་ལ། ཡིད་ནི་དོན་པོར་བསྐྱབ་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དགེ་ཚེས་ཐམས་
ཅད་ཀྱང་སེམས་ལ་བརྟེན་ཞིང་སེམས་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུང་པ་དེས་ན་དེས་པར་སེམས་བསྐྱང་དགོས་པར་བརྟན་པ་ནི། དེ་ལྟས་

བདག་གིས་སོགས་ཏེ། དེ་ལ། བསྐྱེད་ཏེ་དེ་སྤྱད་པར་གདམས་པ་ནི། ཁོང་ཏུ་བཤད་
མ་ཐག་པ་ལྟར་དགེ་མི་དགེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཙྰ་བ་སེམས་ཡིན་པ་དང་དེ་བསྐྱེད་པ་
ལས་ཕན་ཡོན་དང་མ་བསྐྱེད་པ་ལས་ཉེས་པ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་ལྟར་ཏེ་དེའི་
ཕྱིར་བདག་གིས་སེམས་འདི་ནི་དྲན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལེགས་པར་བརྟན་པར་གཟུང་
ཞིང་ཤེས་བཞིན་ལ་བརྟེན་ནས་མི་ཉམས་པར་ལེགས་པར་བསྐྱེད་(༡༥ན)བར་བྱ་ཞེས་
སམ། ཡང་ན་སེམས་འདི་ནི་དྲན་ཤེས་ཀྱིས་ལེགས་པར་བརྟེད་ནས་བསྐྱེད་ཏེ་མི་
མཐུན་སྟོགས་ཀྱིས་མི་ཉམས་པར་ལེགས་པར་བསྐྱེད་བར་བྱའོ་ཞེས་སྤྱར་རོ། །རྣམ་
བཤད་ཏུ་སེམས་འདི་བག་ཡོད་པ་ལ་ལེགས་པར་བརྟེད་ཞིང་བག་མེད་པ་ལས་ལེགས་
པར་བསྐྱེད་བར་བྱའོ་ཞེས་སོ། །

དེ་ལྟར་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་སོགས་མི་ཉམས་པའི་ཐབས་སུ་སེམས་ཉོན་མོངས་
པ་ལས་བསྐྱེད་པའི་བརྒྱུ་ལྷགས་འདིའི་ནང་ཏུ་བསྐྱེད་པ་ཐམས་ཅད་འདུ་བས་
འདི་ནི་བརྒྱུ་ལྷགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཁོང་ན་མེད་པ་མཚོག་ཡིན་པས་དེ་ཁོ་
ན་མ་གཏོགས་པ་སེམས་མི་མཐུན་སྟོགས་ལས་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་སུ་མི་འཕྱུར་བས་
འབྲས་བྱ་མེད་ཅིང་ངལ་བ་འབྲས་བྱ་མེད་ཅིང་ངལ་བ་འབའ་ཞིག་ཙམ་སྦྱེད་པའི་
རྒྱར་འཕྱུར་བ་དེ་ལྟ་བུའི་ཕྱི་ལུས་ངག་གི་བརྒྱུ་ལྷགས་གཞན་མང་པོས་ཅི་ཞིག་བྱ་
སྟེ་ཕན་པའི་དོན་དང་དགོས་པའི་སྦྱིང་པ་མེད་པས་སོ། །ཞེས་པ་སྟེ། འདི་ནི་རིན་
པོ་ཆེའི་སྤང་པའི་མདོ་ལས། འདི་ལྟར་ཡང་སེམས་ཀྱིས་ལུས་དག་པར་འཕྱུར་གྱིས་
ལུས་ཀྱི་སེམས་དག་པར་མི་འཕྱུར་རོ། །དེ་བས་སེམས་དག་པར་འཕྱུར་པར་བྱའི་ལུས་
ཆ་བས་དག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་སེམས་དག་པ་ནི་བཙོམ་ལྟར་འདས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་ལ་
ཆངས་པར་སྦྱོད་པ་ཞེས་གསུངས་སོ་སྟེ་ཏུ་སེམས་ངེས་པར་བསམ་པར་བྱའོ་ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། གཞན་ཡང་སེམས་མི་ཉམས་པར་བསྐྱེད་པ་འདི་བརྒྱུ་
ལྷགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚོག་ཡིན་པ་ལ་དེ་བོར་ནས་ངལ་བ་འབྲས་བྱ་མེད་པར་བྱེད་
པའི་བརྒྱུ་ལྷགས་གཞན་རྣམས་གཡེང་དང་འབྲེལ་བའི་དགེ་སྦྱོར་གྱི་རྣམ་པ་ལས་

ཆེར་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་སྟོན་དག་གི་སྐྱོད་ཀྱི་བསྟན་བུ་དང་འཕེལ་བའི་རྒྱུར་
མི་འབྱུར་ཁིང་ཉམས་པར་བྱེད་པའི་བདུད་ལས་སུ་(༡༩༣༧)འབྱུར་བའང་ཡོད་པར་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེས་ཀྱང་བསྟན་ཏེ། རྒྱུར་པོ་བཞུགས་པ་ལས། བྱང་རྒྱལ་
གྱི་སེམས་ཉམས་པར་བྱེད་པའི་དག་གི་བའི་རྩ་བ་བཅུམས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་བདུད་གྱི་
ལས་སོ། ། ཞེས་སོ། །

འོ་ན་སྤངས་ཡོན་བཅུ་གཉིས་སྟོན་ཀྱང་དོན་མེད་པར་འབྱུར་རམ་ཞེ་ན། དེ་
དག་ཀྱང་ཉོན་མོངས་སྤོང་བའི་ཡན་ལག་རྒྱ་གསུངས་གྱི་དེའི་ཡན་ལག་རྒྱ་མི་འབྱུར་
ན་དེ་དག་ཀྱང་དོན་མེད་པ་ཡིན་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་བརྒྱལ་ཞུགས་གཞན་ལྟ་ཅི་ཞེས་རྣམ་
བཤད་རྒྱ་གསུངས་ལ། དར་ཁྱེལ་རྒྱུང་། སེམས་མི་བསྟངས་བའི་བརྒྱལ་ཞུགས་གཞན་
ཁ་ཏོན་ལ་སྟོན་པ་མང་པོས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་དགོས་པ་མེད་པས་སོ། ། ཞེས་སོ། ། སེམས་
སྤངས་རྒྱལ་དང་སྤངས་རིགས་པའི་རྒྱ་མཆོན་བཅས་དཔེས་བསྟན་པ་ནི། མ་གྲངས་གྲོལ་
བའི་ཕྱི་མ་གྲངས་ནི་དུན་ཤེས་མེད་པའི་སྐྱེ་བོ་ཞོད་བག་ཅན་དང་གྲོལ་བ་ནི་སེམས་
རྣམ་པར་གཡངས་ནས་སྤྱོད་ལམ་ལེགས་པར་མ་བསྟམས་པར་རང་ཡན་རྒྱ་གཞོང་
བ་སྟེ་དེ་ལྟ་བུའི་བྱིས་པ་གཞོན་པ་མ་བསྟམས་པ་དཔུ་ཞོད་དག་གི་ནང་རམ་ཁོད་རྒྱ་
གནས་པ་ན་ལུས་ལ་མ་ཡོད་པའི་གང་ཟག་གིས་འབད་པས་བསྐྱེམས་ཏེ་མ་ལ་གཞོད་
པ་འབྱུང་གིས་དོགས་ནས་མ་སྤངས་བ་དེ་ཡི་ཆེད་རྒྱ་བག་ཐོན་ནས་འཛོམ་བག་ཆེར་
བྱེད་པ་དེ་བཞིན་རྒྱ་གང་ལ་དམིགས་ནས་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བའི་སྐྱེན་རྒྱུར་པའི་སྐྱེ་
བོ་རན་པ་ཉེས་སྤྱོད་སྤྱ་ཚོགས་བྱེད་པའི་ཁོད་རྒྱ་གནས་པ་ན་གཅེས་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་ནས་
རང་གི་བསྟམས་པ་བསྟངས་བར་འདོད་པས་ཀྱང་སེམས་ཀྱི་མ་འདི་རྒྱས་རྟག་རྒྱ་ཐབས་
སྤྱ་ཚོགས་ཀྱི་སྤྱོད་ནས་བག་ཐོན་ཆེས་ཆེར་བྱས་ཏེ་བསྟངས་བ་ལ་འབད་པར་བྱ་དགོས་ཏེ།
མ་བསྟངས་པས་ཉམས་ན་སྤྱལ་བསྟམས་སྤྱ་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱ་བྱེད་པ་སྟོན་གྱི་ཉེས་དམིགས་
ཆེན་པོ་སྐྱེད་པས་སོ། ། (༡༩༤༣)འདིས་ནི་རྒྱས་ཁི་སྤྱོད་ཀྱི་བར་རྒྱ་སེམས་བསྟངས་དགོས་
སྟམ་ན་རྒྱས་རྟག་རྒྱ་བསྟངས་དགོས་ཞེས་བསྟན་པ་སོ། །

ཉེས་དམིགས་རི་ལྟར་སྐྱེད་ན། བ་མལ་གྱི་ཆ་མ་བསྐྱེད་པར་ཉམས་པ་ཡི་
 རྟུག་བསྐྱེད་ཆུང་དུ་འབྱུང་བ་ཡིས་འཇིགས་ཤིང་སྐྱག་པའང་ཆ་དེ་སྤྱད་བ་ཡི་ཆེད་
 དུ་འདྲོམ་བག་བྱེད་ན་ཁེམས་གྱི་ཆ་མ་བསྐྱེད་པས་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེས་ནས་དེའི་
 དབང་གིས་ཤིག་ལྟར་མོགས་ཕྱུང་བས་ཉམས་པར་གྱུར་ན་སྤྱི་མར་དཔྱུལ་བ་བསྐྱེས་
 འདྲོམས་གྱི་གནས་སུ་སྐྱོག་ཆགས་སྡེ་ཆོགས་པའི་མགོ་བརྟན་ཅན་གྱི་རི་ཆེན་པོའི་
 བར་དུ་བཅར་བས་ལུས་འདྲོམས་པར་བྱེད་པའི་རྟུག་བསྐྱེད་ཆབས་ཆེན་སྟོང་ལྷག་
 དུ་མ་ལ་སྐྱག་པ་ཡིས་སམ་དག་གིས་དྲན་ཤེས་བསྐྱེད་ནས་ཁེམས་གྱི་ཆ་ལྟ་ཅིས་མི་
 བསྐྱེད་སྟེ་ཅི་ནས་བསྐྱེད་པར་བྱ་རིགས་ཏེ་གལ་ཏེ་མ་བསྐྱེད་པས་ཉམས་ན་སྡེ་མ་
 ལས་ཆེས་ཆེར་ལྷག་པའི་ཉེས་དམིགས་ཆེན་པོ་སྐྱེད་པ་དེའི་སྤྱིར་དོ། །ཡང་མ་གྲང་
 རྟོལ་བ་རྒྱ་གར་གྱི་སྐད་དོད་གཅིག་ལ་པོད་སྐད་གཉིས་སུ་བསྐྱར་བ་སྟེ་མཉམ་པར་མ་
 བཞག་པས་མ་གྲངས། རྣམ་པར་གཤེད་པས་ཤོལ་བ་སྟེ་མ་བསྐྱེད་པར་སྐྱོད་པ་
 རང་ཡན་དུ་ཁོང་པའི་བྱིས་པ་ཅབ་ཤོལ་ཅན་ཞེས་ཤུ་སྟོན་མོགས་གསུང་དོ། །སྐྱེས་
 བུ་དམ་པས་མ་དྲངས་ཞེས་བཤད་པའང་འབྱུང་དོ། །ཁེམས་ཉམས་ན་རན་ཁོང་དུ་
 སྐྱེ་བ་ལས་འདྲིར་བསྐྱེས་འདྲོམས་ཞེས་བྱུང་པར་དུ་སྐྱོས་པ་ནི་ཆ་བཅར་བ་དང་ཆོས་
 མཆོངས་སྐྱར་བས་ཡིན་སྟུང་མོ། །ལྷག་ལྟ་བུའི་རི་པོ་དག་སྐྱོགས་གཉིས་ནས་འོངས་
 པས་ཤིག་ལ་མོགས་པ་བཅར་བ་ལྟར་དེ་དག་འདྲོམས་པར་སྐྱག་པས་ཁེམས་གྱི་ཆ་ལྟ་
 ཅིས་མི་སྤྱང་ཞེས་དགོ་ལྟ་འཆད་ལ། ཁེན་མོའི་བར་དུ་ཤིག་བཅར་ནས་བསད་པས་
 བསྐྱེས་འདྲོམས་སུ་སྐྱེས་ནས་ལྷགས་གྱི་རི་(༡༥བ)གཉིས་གྱི་བར་དུ་བཅར་པའི་རྟུག་
 བསྐྱེད་སྟོང་དགོས་པར་རྣམ་སྤྱང་གསུང་དོ། །བསྐྱེམས་ཏེ་ཁེམས་བསྐྱེད་པའི་
 བན་ཡོན་ནི། དྲན་ཤེས་བསྐྱེད་ཏེ་རང་གི་ཁེམས་ཉོན་མོངས་པའི་ཆ་ལས་སྤྱང་པའི་
 སྐྱོད་པ་འདི་འདྲས་དུས་རྒྱན་པར་གནས་པར་བྱེད་ན་ཞེ་སྤྱང་སྐྱེ་ཡུལ་གྱི་སྐྱེ་པོ་རན་
 པ་མི་རིགས་པ་སྡེ་ཆོགས་པ་བྱེད་པ་མང་པོའི་ཁྲོད་ན་གནས་སམ། འདོད་ཆགས་
 སྐྱེ་ཡུལ་གྱི་བྱུང་མཛེས་རྟུག་ལྟན་པ་གཡོ་ཐབས་ཅན་མང་པོའི་ཁྲོད་ན་གནས་

ཀྱང་རྩུབ་ཏེ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་བསྐྱབ་ཕྱིན་བསྐྱབ་བ་ལ་གྲུས་ཤིང་སྤོ་བའི་བཙོན་པ་ཅན་གྱི་ཕྱིན་སེམས་བརྟན་པ་ལས་བག་ཡིད་བརྟན་པོ་ཉམས་ཤིང་ཞིག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་བསྐྱབ་པ་སྤྱང་འདོད་ཀྱི་གཉེན་པོའི་ཡིད་བྱེད་བརྟན་པོ་རྩུབ་ཟད་ཀྱང་འཁྲུལ་པར་མི་འགྱུར་བས་སོ། །

ཡང་ཁོང་ཁོ་ཅན་གྱི་སྤྱོད་པོ་ཅན་པའི་ཁོད་དང་ཆགས་པ་ཅན་གྱི་བྱུང་མེད་ཀྱི་ཁོད་ཅེས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །སེམས་བསྐྱབ་བ་ལ་འབད་པར་གདམས་པས་དོན་བརྟུ་བ་ནི། བདག་གི་བསོད་སྟོམས་ཆོས་གོས་སོགས་ཟས་གོས་ཀྱི་རྟེན་པ་དང་ཐུག་འཆལ་བ་དང་གདན་སྟོབ་པ་སོགས་ཀྱི་བཀྱར་སྟེ་དང་ལུས་དང་སྟོག་གི་རྒྱན་བདེ་བར་གནས་པའི་རྟེན་རྩུབ་པའི་འཆོ་བ་སྟེ་ཟས་གོས་སོགས་ཀྱི་འཆོ་བའི་ཡོ་བྱེད་དམ་ཡང་ན་འཆོ་བའི་ཆེ་སྟོག་ལ་སོགས་པ་ཉམས་ནས་མེད་པར་གྱུར་ཀྱང་བྲེ་ཁོང་། གཞན་ཕན་གྱི་བསམ་པ་སྤྱང་བའི་ཐབས་སུ་མི་འགྱུར་བའི་ལུས་རག་གི་དགེ་བ་གཞན་དང་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་རྟེན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་གཞན་གང་ཡང་རྩུབ་བ་དག་ཉམས་པ་སྤྱི་ཡི་སྟེ་ཉམས་སུ་རྒྱག་གི་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་དང་བསྐྱབ་པ་སྤྱང་བའི་ཐབས་སུ་དྲན་ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་སེམས་བསྐྱབ་པའི་བརྟུ་ལྷགས་འདི་ནི་རྩུབ་ནས་གྱི་ཆེ་ཡང་ཉམས་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་པ་སྟེ། དོན་བརྟུ་ན་བདག་གིས་བསམ་པ་དགེ་བ་བྱང་རྒྱུ་བ་(༡༥ན)ཀྱི་སེམས་མི་ཉམས་པར་བསྐྱབ་བ་འདི་ནི་ཐེག་ཆེན་ལ་ལྷགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལས་སུ་བྱ་བའི་གཙོ་བོ་ནི་ཅི་ནས་ཀྱང་བྱ་བར་འོས་པ་ཡིན་ནོ་སྟེ་རྩུབ་དོན་འདི་ལ་མདོན་ཞེན་བརྟན་པོ་བསྐྱེད་ནས་སྟོབ་དགོས་ཞེས་པ་འོ། །རྒྱལ་པོ་ལ་གདམས་པ་ལས། བདག་གི་ནོར་ནི་བཏང་ལ་ལུས་བསྐྱབ་ངོ་། །ནོར་དང་ལུས་ཀྱང་བཏང་ལ་སྟོག་བསྐྱབ་ངོ་། །ནོར་དང་ལུས་དང་དེ་བཞིན་སྟོག་རྣམས་དང་། །ཐམས་ཅད་བཏང་ནས་འདྲིར་ནི་ཆོས་བསྐྱབ་ངོ་། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །རང་དོན་དགེ་བ་གཞན་ཡང་ཉམས་སྤྱི་ཡི་ཞེས་རྣམ་སྤྱང་གསུང་ལ། བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་བརྟུ་པོ་འདི་ནས་ཡང་ཉམས་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་དགེ་སྟོན་འཆད་དོ། །དེས་ནི་རྟེན་བཀྱར་སོགས་ཉམས་

ཀྱང་དགེ་བའི་སེམས་མི་ཉམས་པར་བསྐྱད་དགོས་ཞེས་བསྟན་ཏེ་ཇི་ཙམ་རུ་སེམས་
བསྐྱད་དགོས་སྟམ་པའི་དོགས་པ་གཙོད་པའོ། །དེ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་བསྐྱབ་པ་སྤྱད་པའི་
ཐབས་བྲལ་ན་མེད་པ་སེམས་བསྐྱད་པའི་ཚུལ་བསྟན་ལ། དེའང་སེམས་ཚོས་ཀྱི་ཚ་བར་
བསྟན་པ་དང་སེམས་ཚོས་ཀྱིས་གདུལ་བའི་ཚུལ་བསྟན་པ་གཉིས་སུ་འདུལ། དེ་
གཉིས་ཀྱི་དོན་ཡང་རྒྱས་པར་གོང་རུ་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། དོན་གྱི་གནད་བསྟན།

ཚོས་ཡང་དག་པར་སྤྱད་པ་ལས། ཚོས་ཚོས་ཞེས་བཀྱི་བའི་ཚོས་གང་ལགས་པ་
དེ་ནི་ཡུལ་ལ་མི་གནས་ཚུགས་ན་མི་གནས་ཏེ་གཞན་རུ་ཚོས་རང་གི་སེམས་ལ་རག་
ལས་པ་ནི་མ་གཏོགས་སོ་ཞེས་སེམས་ཚོས་ཀྱི་ཚ་བར་བསྟན་ལ། དེ་ལྟ་བུས་ན་བདག་
གིས་རང་གི་སེམས་ཤིན་རུ་གཟུང་བ་དང་ཤིན་རུ་མཐར་གཏུགས་པ་དང་ཤིན་རུ་
སྤུལ་བ་དང་ཤིན་རུ་མཉམ་པར་བཅུལ་བ་དང་ཤིན་རུ་ཆར་བཅད་པར་བྱའོ། །དེ་
ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སེམས་གང་ན་མཆིས་པ་དེ་ན་ཡོན་ཏན་དང་ཉེས་པ་ནམས་མཆིས་
ཀྱི་སེམས་མ་མཆིས་(༡༥༥)པ་ལ་ནི་ཡོན་ཏན་དང་ཉེས་པ་ནམས་མ་མཆིས་སྟམ་སྟེ།
དེའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉེས་པ་ནམས་ལས་སེམས་བརྒྱུག་ནས་ཡོན་ཏན་
ནམས་ལ་འཇུག་སྟེ་ཞེས་སེམས་ཚོས་ཀྱིས་འདུལ་ཚུལ་བསྟན་ལ། དེ་ལྟ་བུས་ན་ཚོས་
ནི་སེམས་ལ་རག་ལས་བྱང་ཆུབ་ནི་ཚོས་ལ་རག་ལས་ཞེས་བཀྱིའོ་ཞེས་སྟམ་མ་དེ་དག་
གིས་དོན་བསྟན་པ་བསྟན་ལ། དེ་བཞིན་རུ་བཤེས་སྤྱིང་ལས་ཀྱང་། བསྐྱེད་དང་བྲལ་
ལ་མང་རུ་གསོལ་ཅི་འཚལ། །ལན་པའི་གདམས་རག་དོན་པོ་འདི་ལགས་ཏེ། །ཁྱོད་
ཀྱིས་ཐུགས་རུལ་མཛོད་ཅིག་བཙམ་ལྟན་གྱིས། །སེམས་ནི་ཚོས་ཀྱི་ཚ་བ་ལགས་པར་
གསུངས། །ཞེས་ལགས་ཉེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚ་བ་སེམས་ཡིན་ཕྱིར་བསྐྱབ་པ་ཇི་སྟེད་
ཅིག་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཙོ་པོ་སེམས་གདུལ་བ་དང་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་ལས་
མ་འདས་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལྟར་སེམས་བསྐྱད་ཞིང་གདུལ་བ་ལ་བཙོན་པར་བྱས་
ན་རྒྱ་ཉེས་སྤྱོད་དང་འབྲས་སུ་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་བརྒྱུག་པ་དང་རྒྱ་དགེ་བ་དང་
འབྲས་སུ་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་ལག་རུ་གཏད་པ་བཞིན་རང་གི་རང་གིས་འབྱུང་བར་

གསུངས་ཏེ། སེམས་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པར་སྤྱོད་བ་ལས། གང་ཞིག་མ་བརྟུལ་མནར་
མེད་སོགས། རྟུག་བསྐལ་བཟོད་དཀའ་སྦྱེད་བྱེད་ཅིང་། །དེ་ཉིད་བརྟུལ་བས་ལྟ་
མི་དང་། །འཇིག་རྟེན་མིན་པའི་བདེ་བའམ་ཐོབ། །རབ་ཏུ་མཐུ་ལྷན་སེམས་འདི་
ནི། །མཁས་པ་སྤྱི་ཞིག་འདུལ་མི་བྱེད། །ཅེས་སོ། །

གཉིས་པ་སེམས་སྤྱང་བའི་ཐབས་སྤྱད་ཤེས་བསྟེན་པ་ལ་གཉིས། མདོར་
བསྟན་པ། རྣམ་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སེམས་བསྤྱང་འདོད་པ་སོགས་ཏེ།
བསྐྱེད་པ་སྤྱང་བའི་ཐབས་སྤྱ་སེམས་བསྤྱང་བར་འདོད་པའི་རྗེས་འཇུག་གི་སྦྱོར་
རྣམས་ལ་ནི་འཇུག་ཕྱོག་གི་གནས་རྣམས་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་(༡༥༦)ཏུ་མི་བརྟེན་པར་
དྲན་པའམ་གནང་བཀག་གཉིས་ཅི་རིགས་པར་དྲན་པའི་དྲན་པ་དང་ནི་སྒོ་གསུམ་
གྱི་གནས་སྐབས་རི་ལྟར་འཇུར་བ་སོ་སོར་བརྟགས་ནས་འཇུག་པའི་ཤེས་བཞེན་ཏེ་དེ་
གཉིས་གང་ཏུང་རེ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་གཉིས་པོ་དག་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་འབད་
པས་སྤྱངས་ཤིག་ཅེས་སམ་སྟོག་ལ་བབས་ཀྱང་སྤྱངས་ཤིག་ཅེས་ཏེ་རྩ་ཆོག་ལ་མི་འདྲ་
བའི་བྱད་པར་ཡོད་པ་ལྟར་དང་། རྒྱ་དཔེ་ལྟར་ན། ཀུན་ཏུ་འབད་པས་སྤྱངས་ཤིག་
ཅེས། །ཞེས་ཀྱང་ཡོད་པར་གསུངས་ལ། གང་ལྟར་ཡང་དེ་ལྟར་མི་ཉམས་པར་སྤྱངས་
ཤིག་ཅེས་ནི་བའི་ལྟ་བདག་གི་དེ་ལྟར་ཐལ་མོ་རྒྱར་ཞིང་གསོལ་བ་འདེབས་སོ་ཞེས་
སམ། །ཡང་། བདག་ནི་དེ་ལྟར་འདོམས་པར་བྱེད། །ཅེས་པའང་སྤང་ངོ་། །འདི་ནི་
དྲན་ཤེས་དང་བལ་ན་སེམས་བསྤྱང་མི་རྣམས་ལ་དེ་མ་བསྤྱངས་ན་བསྐྱེད་པ་བསྤྱང་མི་
རྣམས་པས་བསྐྱེད་པ་སྤྱང་བར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་སྤྱང་བའི་ཐབས་སྤྱད་
ཤེས་བསྟེན་པ་འདི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བས་དེ་བསྟེན་པ་ལ་ནན་ཏན་གྱིས་ཞེས་བསྟན་
བཅོས་མཛད་པ་པོས་རྗེས་འཇུག་ལ་གདམས་པར་མཛད་པའི་སྒོ་ནས་སེམས་རི་
ལྟར་བསྤྱང་ཚུལ་མདོར་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། རོ་པོས་ཀྱང་། དྲན་དང་ཤེས་བཞེན་
བག་ཡོད་པས། །དབང་པོའི་སྒོ་རྣམས་རྟག་ཏུ་བསྤྱང། །ཉིན་མཆོན་ཏུས་གསུམ་

ཡང་དང་ཡང་། ཤེས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་བརྟག་པར་བྱ། ཤེས་རྟག་ཏུ་དབྱ་ཤེས་བག་
 ཡོད་བཞེན་པ་གལ་ཆེ་བར་གསུངས་སོ། རྟེན་ལ་དབྱ་པ་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་དང་བྱེད་
 ལས་ནི། ཀུན་བརྟུས་སྤྱ། དབྱ་པ་གང་ཞེ་ན། འདྲིས་པའི་དངོས་པོ་ལ་ཤེས་ཀྱིས་
 བརྟེན་པ་མེད་པ་སྟེ་རྣམ་པར་མི་གཡང་བའི་ལས་ཅན་ནོ་ཞེས་ཁྱད་ཆོས་གསུམ་ལྟར་
 གྱི་རིག་པ་ལ་བཤད་ལ། དེ་ནི་ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་འདྲིས་པའི་དངོས་པོ་(༡༧༥བ)རྣམ་
 པའི་ཁྱད་པར་ཡུལ་དེ་ལ་དམིགས་ནས་བརྟེན་པ་མེད་པ། བྱེད་ལས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མི་
 གཡང་བར་བྱེད་པ་དང་གསུམ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྤར་མ་འདྲིས་པ་ལ་དབྱ་པ་མི་སྟེ་
 བས་འདྲིས་པའི་དངོས་པོ་ཞེས་དང་། སྤར་འདྲིས་ཀྱང་ད་ལྟ་སྟོའི་ཡུལ་རྩ་མ་ཤར་ན་
 དབྱ་པར་མི་འཇུག་བས་བརྟེན་པ་མེད་པ་ཞེས་སྟོས་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་དབྱ་པ་ལ་བརྟེན་
 བས་ཤེས་ཀན་ས་གོང་འཕེལ་རྩ་འཇུག་བས་མི་གཡང་བའི་བྱེད་ལས་ཅན་ནོ་ཞེས་
 གསུངས་པ་ཡིན་ལ། མདོར་ན་གནང་བ་དང་བཀག་པ་གཉིས་ཅི་རིགས་པར་དབྱ་
 པ་ནི་དབྱ་པ་ཤེས་བྱ་སྟེ་གང་གི་ཕྱིར་ན་དབྱ་པ་ནི་དམིགས་པ་མ་བརྟེན་པའོ་ཞེས་
 བསྟན་པས་སོ། ཤེས་བཞིན་ནི། ཡུམ་མདོ་ལས། སྟོན་ན་ཡང་བདག་སྟོན་དོ་ཞེས་
 རབ་རྩ་ཤེས་སོ་འགྲང་ན་ཡང་བདག་འགྲང་ངོ་སྟུམ་རྩ་རབ་རྩ་ཤེས་སོ་འདུག་ན་ཡང་
 བདག་འདུག་གོ་སྟུམ་རྩ་རབ་རྩ་ཤེས་སོ་ཉལ་ན་ཡང་བདག་ཉལ་ལོ་སྟུམ་རྩ་རབ་རྩ་
 ཤེས་སོ། དེའི་ལུས་རི་ལྟ་རི་ལྟར་གནས་པར་འཇུག་པ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟ་བུར་རབ་རྩ་ཤེས་
 སོ། རྟེན་བཞིན་རྩ་སྤྱར་ཏེ། དེ་འགྲོ་བ་དང་འོང་བ་ཡང་ཤེས་བཞིན་རྩ་སྟོན་པ་ཡིན་
 གོ། ཤེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། མདོར་ན། ཡུམ་དང་ཤེས་ས་
 གྱི་གནས་སྐབས་ལ། ཤེས་སོགས་འཆད་འཇུག་ལྟར་ཡུམ་ཤེས་ཀྱི་གནས་སྐབས་
 ལ་སོ་སོར་བརྟགས་ནས་ཡང་དག་པར་ཤེས་པ་ནི་ཤེས་བཞིན་ནོ། ཤེས་པ་རྒྱས་
 པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ཤེས་བཞིན་མེད་པའི་ཤེས་དམིགས། དབྱ་པ་བཞེན་པའི་
 ཐབས་དངོས་སོ། །

དང་པོ་ནི། བད་ཀྱིས་དཀྱུགས་པའི་སོགས་ཏེ། དེ་ལ། དབྱ་ཤེས་ཉམས་པའི་

ཉེས་པ་སྤྱིར་བརྟན་པ་ནི། འབད་པས་ཐུང་ཅི་དགོས་མ་བཟུངས་ན་ཉེས་པ་ཅི་ཡོད་
སྟེ་ན། དཔེར་ན་རྒྱུང་མཁྱིམ་སོགས་ཀྱི་ནད་ཀྱིས་ཁམས་དགུགས་པའི་མི་དག་
ནི་འགྲོ་འོང་(༡༥༡ན)དང་ཁིང་ལས་ལ་སོགས་པ་དང་ཐ་ན་བཟའ་བརྟུང་སོགས་བྱ་
བའི་ལས་རྣམས་ཀྱང་ལ་རུས་མཐུ་མེད་པས་ཅི་ཡང་བྱ་བར་མི་བཟོད་པ་དེ་རི་ལྟ་བ་
བཞིན་རུ་བྱན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་མེད་པར་སྤང་དོར་ལ་ཚོངས་པས་སེམས་དགུགས་
པ་དག་ནི་གསུང་རབ་སྟོག་པ་དང་སྟོང་བ་བསམ་གཏན་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བའི་
ལས་རྣམས་ཀྱང་སྤྱིར་བ་ལ་རུས་མཐུ་མེད་པས་རང་གིས་རི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་
ཀྱི་དགེ་བའི་ལས་ཅི་ཡང་བྱ་བར་མི་རུས་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱན་ཤེས་ཉམས་པས་བྱ་
བ་གང་ལའང་མཐུ་རྒྱུང་བ་བརྟན་རྟོ། །འདི་འགྲེལ་ཆེན་རུ་བྱན་ཤེས་གཉིས་ཀ་མེད་
པའི་ཉེས་པ་དང་རྣམ་བཤད་ལས་ཤེས་བཞིན་མེད་པའི་ཉེས་པར་འཆད་ལ། འདིར་
ས་བཅད་རུའང་ཤེས་བཞིན་མེད་པའི་ཉེས་དམིགས་ཞེས་གསུངས་ཏེ་དེའང་ཅ་ཆོག་
གིས་དངོས་བརྟན་ཀྱི་དབང་རུ་བྱས་ན་ཤེས་བཞིན་མེད་པའི་ཉེས་པ་དང་དོན་ཐོབ་ཀྱི་
དབང་རུ་བྱས་ན་བྱན་ཤེས་གཉིས་ཀ་མེད་པའི་ཉེས་པར་བཤད་དགོས་སོ་སྟེ་མོ། །

ཤེས་བཞིན་ཉམས་པའི་ཉེས་པ་བྱེ་བྲག་རུ་སྟོན་པ་ལ། ཤེས་རབ་རྣམ་དག་ལས་
ཉམས་པ་ནི། མོ་གསུམ་ཀྱི་བྱ་བ་དང་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་གནས་སྐབས་ལ་སོ་སོར་རྟོག་
ཅིང་རི་ལྟ་བ་བཞིན་རུ་ཤེས་པའི་ཤེས་བཞིན་ཀྱི་གྲོགས་ཀྱིས་ཟིན་པ་མེད་པའི་སེམས་
དང་ལྟན་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་བདག་ཆེན་སྟོབ་དཔོན་ཀྱི་དག་ལས་གསུང་རབ་ཀྱི་
ཆོག་དོན་ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཐོས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། ཐོས་དོན་རིགས་པ་རྣམ་
པ་བཞིས་རྒྱལ་བཞིན་རུ་བརྟགས་ཤིང་དབྱེད་པ་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་བསམ་པའི་
ཤེས་རབ་དང་། བསམ་པའི་དོན་ལ་ཅེ་གཅིག་རུ་མཉམ་པར་བཞག་ནས་བསྟོམས་
པ་ལས་བྱུང་བའི་སྟོམ་པའི་ཤེས་རབ་སྟེ་ཤེས་རབ་གསུམ་པོ་ལྟར་སྟེ་ཆོགས་པ་སྤར་
སྟེས་པར་ཡུར་པ་ཡང་(༡༥༢བ)དཔེར་ན་སྟོའམ་ཞབས་བྱག་དོལ་ཅན་རུ་ཡུར་པའི་བྱས་
པའི་ནད་རུ་དང་པོ་རྒྱུགས་ནས་གང་བར་བྱས་པ་ཡང་ནད་རུ་ཡུན་རིང་མི་གནས་

པར་ཕྱིར་ཟག་ནས་ཟད་པར་འགྱུར་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་བཞིན་དང་མི་ལྡན་པའི་གང་
 ཟག་དེའི་དྲན་པ་ལ་ནི་མཐར་ཡོད་ཀྱི་ཤེས་རབ་གསུམ་པོ་དེ་དག་གྱང་འཕྱིས་མི་གནས་
 པའི་ཤེས་རབ་སྤུན་སྲུམ་ཚོགས་པའང་ཉམས་ཤིང་རྒྱུད་འཛའ་བར་འགྱུར་རོ། །

རྒྱལ་ཁྲིམས་རྣམ་དག་ལས་ཉམས་པ་ནི། མང་དུ་སྒྲོས་པའི་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་
 ཞིང་དཀོན་མཆོག་དང་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཡོད་པའི་དད་པ་ཅན་དང་ནི། དགེ་
 ཚོས་ཅི་དང་ཁྱད་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་གུས་ཤིང་སྒོ་བའི་སྒོ་ནས་སྤང་དོར་ལ་འཇུག་པའི་
 བརྩོན་པ་ལྟར་ལེན་བྱེད་པའི་བག་ཡོད་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་དུ་མ་ཡང་རང་གི་
 སྒོ་གསུམ་གྱི་སྒྲོད་པ་ལ་ཇི་ལྟར་གྱུར་པ་ཡང་ཡང་རྟོག་ཅིང་དཔྱད་པའི་སྒོ་ནས་མི་
 མཐུན་སྒྲིགས་སྤྱད་པའི་ཤེས་བཞིན་མེད་པའི་སྒྲོན་ཆགས་པ་དེ་གཅིག་པའི་ཉེས་
 པས་རང་རྒྱུད་ལ་བཅས་རང་གི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་ཕྱིག་པ་དང་ལྟར་བའི་རྟོག་པའི་དྲི་
 མ་དང་བཅས་པར་གྱུར་ནས་རྒྱལ་ཁྲིམས་སྤུན་སྲུམ་ཚོགས་པའང་ཉམས་ཤིང་རྒྱུད་
 འཛའ་བར་འགྱུར་རོ། །ཡང་ཞེས་པའི་སྒྲོས་སྒྲོས་པ་དད་པ་སོགས་དང་མི་ལྡན་པ་
 ཉམས་པར་མ་ཟད་ལྡན་པའམ་ཉམས་ཞེས་སྤྱད་པའོ། །དེ་ལྟར་མང་སྒྲོས་དད་པ་
 སྤང་དོར་ལ་འཇུག་པའི་བག་ཡོད་གསུམ་དང་ལྡན་པས་རིམ་པར་བསྐྱབ་བྱ་མི་ཤེས་
 པ་དང་བསྐྱབ་པ་ལ་གུས་པ་དང་སྤང་དོར་མི་བྱེད་པའི་བག་མེད་པ་གསུམ་སོ་སོའི་
 སྒོ་ནས་ལྟར་བ་མི་འབྱུང་ཡང་ཤེས་བཞིན་མ་ཡིན་པའམ་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་
 དུ་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དབང་ལས་ལྟར་བ་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། མི་ཤེས་པ་ནི་ལྟར་
 བ་འབྱུང་བའི་རྒྱལ་ཞེས་འདུལ་བ་ལས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །འགྲེལ་(༡༥༥ན)པ་རྣམས་
 ལུ་བསྐྱབ་པ་གུས་པའི་བརྩོན་པ་ལྟར་ལེན་ཞེས་པ་ཅམ་ལས་བག་ཡོད་ལ་སྦྱར་བ་མི་
 འདུག་གོ། །

རྒྱ་དགེ་ཚོས་བཅོམ་ནས་འབྲས་བུ་རན་འགོར་འཕེན་པ་ནི། བྱ་བ་དང་བྱ་བ་
 མ་ཡིན་པ་ཇི་བཞིན་ཤེས་པའི་ཤེས་བཞིན་མེད་པའི་གང་ཟག་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་
 ཚོམ་རྒྱན་མ་རུངས་པ་དག་སྤྱད་མཁན་གྱི་དྲན་པ་ཡང་ཉམས་པར་འགྱུར་ལ། དགེ་

བའི་དམིགས་པ་བརྟེན་ནས་དུན་པ་དེ་ཉམས་མ་ཐག་པའི་རྗེས་སུ་ཉོན་མོངས་པའི་
 ཆོམ་རྒྱན་དག་འབྲང་ནས་འོང་བས་ན་སྟོན་བསོད་ནམས་དགེ་བའི་རྟོག་དག་ནི་
 ཉེ་བར་བསགས་ཀྱང་དཔེར་ན་རྟོག་བསགས་པ་རྣམས་རྒྱན་པོས་གཏོགས་པའམ་
 རྟོགས་ནས་དབུལ་པོར་གཏོང་བ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་པའི་ཆོམ་རྒྱན་མ་དུངས་པ་
 དེ་དག་གིས་ཀྱང་རྒྱ་དགེ་བའི་རྟོག་གང་ཡོད་དེ་དག་འཕྲོག་ཅིང་ཟད་པར་བྱས་པ་
 ལས་འབྲས་བྱ་ངན་འགྲོར་འགྲོ་བར་མ་ཟད་པོད་ནམས་དག་ནི་ཉེ་བར་བསགས་
 མ་བསགས་ན་ངན་འགྲོར་འགྲོ་བར་མ་ཟད་པོད་ནམས་དག་ནི་ཉེ་བར་བསགས་
 ཀྱང་ཞེས་སྟུང་པའོ། རྒྱ་དགེ་ཆོས་བཅོམ་ནས་འབྲས་བྱ་བདེ་འགྲོའི་རྟོག་གཙོང་པ་
 བློ། ཤེས་བཞིན་ཉམས་པས་དུན་པ་ཉམས་ཤིང་དེ་གཉིས་ཀ་ཉམས་ནས་ཉོན་མོངས་
 སྤང་མཁན་མེད་པ་ན་ཤེས་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་
 མོངས་པའི་ཆོམ་རྒྱན་གྱི་ཆོགས་འདི་དག་ནི་ཤ་ཟ་བཞིན་དུ་དགེ་བའི་རྟོག་འཕྲོག་
 པའི་ཆེད་དུ་རྟག་པར་རྒྱན་དུ་སྒྲགས་ཏེ་ཞིང་གཞོད་འཆེད་སྐབས་ཆོལ་བར་བྱེད་པ་
 ཉེ་ནམ་སྒྲགས་འཇུག་པའི་སྐབས་རྟོན་པར་གྱུར་ནས་རྒྱ་དགེ་བའི་རྟོག་བསགས་པ་
 གང་ཡོད་ཀྱི་རྒྱགས་འཕྲོག་པར་བྱེད་ཅིང་འབྲས་བྱ་བདེ་འགྲོ་དང་ཐར་པའི་རྟོག་དག་
 ཀྱང་འཛོམས་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཤེས་བཞིན་མེད་པའི་ཉེས་དམིགས་དུ་མ་བསམ་
 (༡༥༥)ནས་ཤེས་བཞིན་བསྐྱེད་པ་ལ་ནན་ཏན་བྱའོ། །འགྲེལ་ཆེད་དུ་ཤ་ཟ་བཞིན་
 དུ་ཞེས་བཤད་པ་ནི། སྐད་དོད་གཅིག་ལ་ཐོད་སྐད་ཆོམ་རྒྱན་དང་ཤ་ཟ་གཉིས་སུ་
 བསྐྱར་བ་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ཤེས་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ནི། ཀྱན་བཏུས་སུ།
 ཤེས་བཞིན་མ་ཡིན་པ་གང་ཞེ་ན། ཉོན་མོངས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཤེས་
 རབ་སྟེ། དེའང་ལུས་དང་རག་དང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོང་པ་ལ་མི་ཤེས་བཞིན་དུ་འཇུག་པ་
 ཉེ་ལྟར་བའི་རྟོན་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ནོ་ཞེས་ཏེ། ཤེས་བཞིན་གྱི་མི་མཐུན་སྒྲུགས་སྟོ་
 གསུམ་གྱི་སྦྱོང་པ་ལ་མི་ཤེས་བཞིན་དུ་འཇུག་པའི་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཞིག་ལ་
 བྱའོ། །བྱེད་ལས་ལྟར་བའི་རྟོན་བྱེད་ཚུལ་ནི་ཐོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །འདིར་ཤེས་

བཞིན་མེད་པའི་སེམས་ཞེས་པ་དེ་དེ་ལྟ་བུའི་ཤེས་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཞེས་ཉེ་ཉོན་དེ་
 ཉིད་ལ་འཛིག་དགོས་པ་འདྲའོ། །འགའ་ཞིག་རྒྱ། ཤེས་བཞིན་མེད་པའི་ཚོམ་རྒྱན་
 སོགས་ཚོགས་བཅད་ཕྱི་མ་གཉིས་དྲན་པ་ཉམས་པའི་ཉེས་དམིགས་སུ་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་དྲན་པ་བསྟེན་ཐབས་དངོས་ནི། དེ་བས་དྲན་པ་སོགས་ཏེ། དེ་ལ།
 དྲན་པ་ཇི་ལྟར་སྤྱད་ཚུལ་ནི། ཤེས་བཞིན་ཉམས་པ་ལས་དྲན་པ་ཉམས་པར་འཇུག་
 ཞིང་དྲན་པ་ཉམས་པ་ཉེས་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་རྒྱ་མཚན་དེ་ལྟ་བུས་ན་སྤྱད་དོར་གྱི་
 དམིགས་ནམ་མེད་པའི་དྲན་པ་ནི་ཡིད་གྱི་ཁྱིམ་དུ་བརྟུག་སྟེ་ཉོན་མོངས་པའི་
 ཚོམ་རྒྱན་སྤྱད་པའི་ནང་གི་སྟོང་སྤྱད་དུ་བཞག་ནས་དེ་ལས་བྱུང་དུ་འཕགས་ཏུ་
 ནམ་ཡང་མི་གཏོང་བར་རྟག་ཏུ་ངེས་པར་གཟུང་དོ། །རྒྱ་ལ་གཤམ་ཏེ་བག་མེད་པའི་
 དབང་གིས་དྲན་པ་ཉམས་ཏེ་བྱུང་དུ་ཡུལ་གཞན་གྱི་སྟེང་དུ་མོང་ན་འང་དེ་མ་ཐག་
 དེ་ཉམས་པའི་དབང་ལས་ངན་འགྲོའི་གཞོན་པ་དག་ངེས་པར་འབྱུང་བ་དྲན་པར་
 བྱས་ཏེ་འཕྲལ་དང་འཕྲལ་དུ་དྲན་པ་སྤྱར་ཡང་བཀྲག་ནས་(༡༥ན)སྤྱར་བཞིན་ཡིད་
 གྱི་ཁྱིམ་དུ་ཉེ་བར་གཞག་པར་བྱའོ། །གཙུག་ན་རིན་པོ་ཆེའི་མདོར། དྲན་པ་གང་
 གིས་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བར་མི་འཇུག་པ་དང་དྲན་པ་གང་གིས་བདུད་
 གྱི་ལས་ཐམས་ཅད་གྱི་སྤྲབས་མི་འབྱེད་པ་དང་། དྲན་པ་གང་གིས་ལམ་གོལ་བའམ་
 ལམ་ངན་པར་མི་འགྲོ་བ་དང་། དྲན་པ་སྟོང་བ་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་གང་གིས་སེམས་དང་
 སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཚོས་མི་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་གྱི་སྤྲབས་མི་འབྱེད་པ་འདི་ནི་ཡང་
 དག་པའི་དྲན་པ་འོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། བཤེས་སྤྱིང་ལས་ཀྱང་། དབང་ཕྱག་ལུས་
 ལྟོབས་དྲན་པ་བདེ་གསེགས་གྱིས། །བཞོན་པ་གཅིག་ཤུའི་ལམ་དུ་ཉེ་བར་བསྟན། །དེ་
 ནི་བསྐྱེམས་ནས་མདོན་པར་བསྤྱད་བཞི་སྟེ། །དྲན་པ་ཉམས་པས་ཚོས་ཀྱན་འཛིག་
 པར་འཇུག། ཞེས་སོ། །ཡང་ཡིད་ནི་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་ཡིན་ལ་དེ་ཉིད་བྱང་ཚུབ་
 མོབ་བྱེད་གྱི་ཐབས་ཡིན་པས་སྟོང་ཡིན་ལ་དྲན་པ་ནི་སྟོང་ཡིན་པས་དེ་ཤེས་བཞིན་
 མེད་པའི་ཚོམ་རྒྱན་སྤྱད་པའི་སྟོང་དེར་རྟག་ཏུ་བཞག་ནས་དེ་ལས་བྱུང་དུ་མི་བཏང་

ཞེས་དག་ལྟ་སྟགས་འཆད་དོ། །

དུན་པ་ཉེ་བར་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ལ། ཕྱི་ཁྱེན་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་ལས་སྐྱེ་བ་ནི།
 དུན་པ་དེ་ཉིད་རྒྱ་གང་ལས་སྐྱེ་ཞེན། གླ་མ་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་སྐྱེས་ཀྱང་མ་
 པ་རྣམས་དང་སྟགས་ཚངས་པ་མཚུངས་པར་སྦྱོད་པ་དག་དང་ནི་ལྟན་ཅིག་ཏུ་ཉེ་
 བར་འཕྱོགས་པ་ལས་དུན་པ་སྐྱེ་ཞིང་། དེའི་རྒྱལ་ཡང་འདི་ལྟར་མཁན་སྟོང་དང་སྟོང་
 དཔོན་ལ་སྟགས་པས་བྲལ་དོར་གྱི་གནས་རྣམས་ལ་འཇུག་སྟག་བྱེད་རྒྱལ་གྱི་གདམས་
 དག་དང་རྟེན་སུ་བརྟན་པ་གནང་བ་དང་། དེ་དག་གིས་རི་ལྟར་བརྟན་པ་ལས་
 འདལ་ཞིང་འགལ་གྱིས་དྲོགས་ནས་རང་རྒྱ་མཚན་ཏུ་བྱས་ནས་ཉེས་སྦྱོད་ལ་(༡༥བ)
 འཛོམ་པའི་རོ་ཆ་ཤེས་པ་དང་། གཞན་མཁན་སྟོང་སྟགས་གྱིས་ཀྱང་ཐུགས་གྱིས་
 ཁྲིལ་བས་འཇིགས་ཤིང་སྟག་པས་བྲལ་དོར་ལ་རི་ལྟར་བ་བཞིན་མ་ནོར་པར་འཇུག་
 པའི་སྐལ་པ་དང་ལྟན་པའི་གང་ཟག་བསྐྱབ་པ་ལ་གུས་པར་བྱེད་པ་ལ་འབད་ཚྱལ་
 ཆེན་སྟོག་ཞེས་ཅིའང་མི་དགོས་པར་ཆོགས་རྒྱུ་དུས་དུན་པ་བདེ་བླག་ཉིད་ཏུ་སྐྱེ་
 བར་འཕྱར་རོ། །ནང་གི་རྒྱེན་རྒྱལ་བཞིན་ཡིད་བྱེད་ལས་སྐྱེས་བ་ནི། གཞན་ཡང་
 གླ་མ་དང་སྟགས་སྟགས་ཉེ་བར་ཡོད་དམ་མེད་ཀྱང་བྱེད་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་
 རྒྱལ་སེམས་དཔལ་གང་དག་ཡུལ་ཀྱན་དང་ཏུས་ཀྱན་ཏུ་ཤེས་བྱའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་
 ལ་སྐྱེ་བ་སྟགས་མེད་པར་འཇུག་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྒྲུན་གྱི་གཟིགས་པ་རྣམ་པར་དག་
 པ་དང་ལྟན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་གྱི་སྒྲུན་སྟོན་བདག་ཀྱང་ནི་རྟག་པར་རམ་རྟག་
 པར་བདག་ནི་སྐྱེ་བ་བྱེད་མེད་པར་མངོན་སུམ་ཏུ་ནི་གནས་སྟོང་ཞེས་དེ་ལྟར་བསམ་
 ཞིང་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སྟོན་སྟོན་རང་རྒྱ་མཚན་ཏུ་བྱས་ཏེ་བྱ་བར་མི་འོས་པའི་ལས་
 ལྟག་ལྟར་ལ་འཛོམ་པའི་རོ་ཆ་ཤེས་པ་དང་། སྟོན་པ་དང་དེས་བརྟན་པའི་བསྐྱབ་
 པའི་གནས་རྣམས་ལ་གུས་པ་དང་། རྣམ་སྒྲིན་ལས་འཇིགས་པའམ་སངས་རྒྱས་
 བྱང་སེམས་རྣམས་གྱི་ཐུགས་གྱི་ཁྲིལ་ན་མི་བྱང་རོ་རྟམ་པ་དང་གཞན་གྱིས་སྦྱང་
 གྱིས་དྲོགས་པས་འཇིགས་པའི་ཁྲིལ་ཡོད་པ་དང་ལྟན་པ་དེས་དེ་བཞིན་ཏུ་བསམ་

ཞིང་མཐོས་ཏེ་སྒོ་གསུམ་བསྐྱམས་ནས་ལེགས་པར་གནས་པར་བྱས་ནའང་དྲན་པ་
 ཉེ་བར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །བྱམས་པའི་མེད་གེའི་སྐྱེས་བསྐྱན་པ་ལས། འོད་སྐྱབ་
 དེ་ལ་སྐྱེས་བྱ་སྐྱབ་པོ་ཁ་ཅིག་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྐྱབ་སྐྱར་གོས་དྲར་སྐྱིག་དག་
 བཀོས་ཤིང་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་བསྐྱེན་པར་རྒྱགས་པ་དགེ་སྦྱོང་གི་དངོས་པོ་ཁས་
 བླངས་ཏེ་བསྐྱབ་པ་རྒྱམས་ཁས་བླངས་ནས་གནས་(༡༧)ཁང་ཏུ་མོང་ངམ་ཕྱག་ཏུ་
 མོང་སྟེ་སྒོ་གཅད་ནས་འདོད་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དག་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པར་བྱེད་
 ཅིང་གཞོད་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་ཞེས་སོགས་དང་། དེ་དག་འདི་སྐྱམ་ཏུ་
 ཡང་སེམས་ཏེ་བདག་ཅག་ནི་དེ་བཞིན་གསེགས་པས་མི་མཁྱེན་མི་རིག་རྣམ་པར་མི་
 རྟོགས་སོ་སྐྱམ་ཏུ་ཡང་སེམས་སོ་ཞེས་སོགས་དང་། འོད་སྐྱབ་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་
 ལ་ནི་མི་མཁྱེན་པའམ་མི་གཟིགས་པའམ་སྐྱགས་སུ་མ་ཆུད་པའམ་མདོན་སྐྱམ་ཏུ་
 མ་མཛད་པ་ཅིའང་མི་མངའ་སྟེ་ཞེས་སོགས་དང་། དེ་བཞིན་གསེགས་པས་ཀྱང་
 བདག་གི་སེམས་སྐྱགས་ཀྱིས་མཁྱེན་ལ། གང་དག་སྐྱགས་བཅུ་མཐའ་ཡས་སུ་མེད་
 པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་བཞུགས་ཏེ་འཆོ་ཞིང་གཞེས་པའི་སངས་རྒྱུས་བཅོམ་
 ལྷན་འདས་དེ་དག་གིས་ཀྱང་བདག་གི་སེམས་སྐྱགས་ཀྱིས་མཁྱེན་པས་ན་བདག་གིས་
 དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་བསྐྱན་པ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་དགེ་སྦྱོང་གི་ཆོམ་རྒྱན་མི་བྱའོ་
 ཞེས་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ལ།

སྐྱེས་རབས་ལས་ཀྱང་། མ་མཐོང་བཞིན་ཏུ་སྐྱིག་པ་བྱས་ན་ཡང་། དྲག་ཐོས་
 བཞིན་ཏུ་བདེ་བར་ག་ལ་འགྱུར། །ལྟ་དང་རྣལ་འཁྱོར་ཅན་གྱི་མི་དག་གིས། །རྣམ་
 དག་མིག་གིས་མི་མཐོང་མི་སྲིད་རོ། །ཞེས་གསུངས། བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་བསམ་
 རྒྱས་གནས་པ་དེ་ལ་དྲན་པ་ཅོམ་སྐྱེ་བར་མ་ཟད་དེ་ལྟ་བུའི་སྒོམ་ཚུལ་དེ་ཉམས་ལེན་
 གྱི་གནད་ཟབ་མོ་ཡིན་ཕྱིར་ད་ཏུང་དེས་ནི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྟེན་སུ་དྲན་པ་
 ཞེས་བྱ་བ་ཕན་ཡོན་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་དང་ལྷན་པའི་དྲན་པ་བྱུང་པར་ཅན་
 དེའང་གང་ཟག་དེ་ལ་ལན་ཅིག་ཅོམ་མ་ཡིན་པར་ཡང་དང་ཡང་ཏུ་འབད་མེད་ཏུ་

འབྱུང་བར་འབྱུར་ལ། འང་ཞེས་པའི་སྐྱུས་(༡༦༠བ)ཚེས་དང་དགེ་འདུན་གྱི་ཡོན་ཏན་
རྗེས་སུ་དྲན་པའི་དྲན་པ་འབྱུང་བའང་སྤྱད་དོ། །

འདིར། འཇིགས་པས་སྐལ་ལྷན་གྲས་བྱེད་དང་། རོ་ཆ་དང་གྲས་དང་འཇིགས་
ལྷན་སྐྱེས་ཀྱིས་རོ་ཆ་ཁྲིལ་ཡོད་གྲས་པ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་དྲན་པ་སྐྱེ་བར་བརྟན་
ལ། དེ་བཞིན་རུ་གྲས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དྲན་པ་སྐྱེ་བའི་རྩེ་ལ། བསྐྱབ་བརྟུས་ལས་
ཀྱང་། དེ་ལ་དྲན་པ་བརྟུ་གཉིས་པོ་འདི་དག་ནི་འབྲས་བུ་མེད་པའི་སྦྱོད་པ་སྤངས་
པའི་ཕྱིར་ཏེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བཀའ་ལས་མི་འདའ་བར་སྤྱང་ཞིང་རྣམ་པར་
སྒྲིན་པ་ལ་གྲུབ་པར་བྱ་བའི་དྲན་པ་དང་ཞེས་སྐྱེས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་
སྐྱེས་ལ་གྲས་པའི་གྲས་པ་དྲག་པོ་ལས་དྲན་པ་སྐྱེ་བར་གསུངས་ཏེ་འོག་རྒྱུའང་མདོ་
ཙམ་འཆད་དོ། །དེས་ན་གོང་བཤད་ལྟར་གྱི་ཕྱི་ནང་གི་རྟེན་ལ་བརྟེན་ནས་དྲན་པ་
སྐྱེ་བར་བརྟན་པའང་རྟེན་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་གྲས་པ་དང་རོ་ཆ་སྐྱེས་སྐྱེ་བ་
དང་དེ་དག་ལས་དྲན་པ་སྐྱེ་བའི་རྩེ་མཚན་གྱིས་དེ་སྐད་གསུངས་པ་ཡིན་པས་ན་
དེ་དག་ཀྱང་དྲན་པ་སྐྱེ་བའི་རྩེ་མཚན་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་ལ། འགའ་ཞིག་རུ། སྤང་ནའང་
ངན་འགྲོའི་སྐྱེས་ཀྱིས་ངན་སྤང་གི་སྤྱག་བསྐྱེད་པས་མ་པ་ལས་ཀྱང་དྲན་པ་སྐྱེ་བར་
བརྟན་པ་ཡིན་ཞེས་བཤད་དོ། །

དེ་ལྟའི་དྲན་པ་ལས་ཤེས་བཞིན་སྐྱེ་བ་ནི། ཀང་གི་ཆོ་དགེ་བའི་དམིགས་རྣམ་
མི་བརྟེན་པའི་དྲན་པ་ཡིད་ཀྱི་ཁྲིམ་གྱི་སྒོ་ནས་ཤེས་བཞིན་པ་ཡིན་པ་ལ་སྐྱེས་པའི་
ཉོན་མོངས་པའི་ཚམ་རྒྱན་གྱི་ཚོགས་བསྐྱུང་བའི་དོན་རུ་སྒོ་སྤྱང་ལྟར་ཏེ་བར་གནས་
པར་གྱུར་བ་དེའི་ཆོ་སྒོ་གསུམ་གྱི་གནས་སྐབས་ལ་ཇི་ལྟར་གྱུར་པ་རྟོག་ཅིང་ཇི་བཞིན་
རུ་ཤེས་པའི་ཤེས་བཞིན་ལ་ཡང་འབད་མེད་རུ་འོང་བར་འབྱུར་ཞིང་དེ་ལན་རེ་ཙམ་
ཉམས་ནས་གཞན་རུ་སྤང་བ་དང་སྤང་མེད་པའི་གསར་(༡༡༣)པ་དག་ཀྱང་དྲན་
པའི་སྒྲོབས་ཀྱི་ཕྱིར་འོང་བར་འབྱུར་ལ་འོང་ནས་ཀྱང་མི་ཉམས་པར་བརྟན་པར་
གནས་པར་འབྱུར་རོ། །འདིས་དྲན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་བཞིན་སྐྱེ་བ་དང་གནས་

པ་བརྟན་ལ། རེས་འགའ་ཤེས་བཞིན་གྱི་བྱ་ར་པས་བརྟགས་ཅིང་དཔྱད་ནས་དྲན་པ་
 ཉེ་བར་བརྟེན་པའང་ཡོད་པས་དེ་གཉིས་པན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་སྦྱིད་པས་ན་
 གཅིག་གྲོགས་སུ་གཅིག་འགྲོ་བ་དང་དེ་བཞིན་དུ་དེ་གཉིས་པན་ཚུན་གཅིག་ཉམས་
 པས་གཅིག་ཉམས་པར་འགྱུར་བའང་ཡིན་ནོ། །སྐྱབ་པ་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་ལ་
 མཁས་མི་མཁས་ཀྱི་བྱད་པར་ཡང་དྲན་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་རྫུང་ཚུལ་མཁས་མི་མཁས་ཁོ་
 ན་ལ་རག་ལས་པ་དང་ཐེག་ཆེན་མདོ་སྟགས་གཉིས་སུ་གཏོགས་པའི་ས་ལམ་གྱི་
 ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་སྦྱི་བ་དང་གོང་འཕེལ་དུ་འགྱུར་བ་སོགས་ཀྱི་གནད་ཀྱང་དྲན་
 ཤེས་བརྟེན་ཚུལ་ཁོ་ན་ལ་ཐུག་པར་སྦྱེས་བྱ་དམ་པ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུན་ལྡན་ཉམས་ལེན་གྱི་
 གནད་ལ་མཁས་པ་དག་ཡང་ཡང་གསུང་ངོ་། །དེ་དག་ནི་སེམས་སྤྱད་བའི་ཐབས་
 གྲ་ན་མེད་པ་དྲན་ཤེས་བསྤྱད་བའི་ཚུལ་ལོ། །

གསུམ་པ་དྲན་ཤེས་ལྡན་པས་སེམས་སྤྱོད་གི་སྤྱོད་པ་ལ་སློབ་ཚུལ་ལ་གསུམ།
 ཉེས་སྤྱོད་སྟོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སློབ་ཚུལ། དགེ་བ་ཆོས་སྤྱད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་
 སློབ་ཚུལ། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སློབ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།
 མོ་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་པ་དག་པར་བྱ་བ། བསྐྱབ་པའམ་སྤྱོད་པ་ཉམས་པ་བསྤྱད་བའོ། །

དང་པོ་ནི། རེ་ཞིག་དང་པོ་སོགས་ཏེ། དེ་ལ། བྱ་བ་གང་བྱེད་ཀྱི་སྟོན་དུ་ཀྱན་
 སློང་ལ་བརྟགས་པ་ནི། རེ་ཞིག་འགྲོ་འཆག་སོགས་ཀྱི་བྱ་བ་གང་ལ་འཇུག་ཀྱང་དྲན་
 ཤེས་བརྟེན་ཏེ་དང་པོར་དེ་ལ་མ་ཞུགས་པའི་སྡེ་རོལ་ནས་རང་གི་སེམས་ཀྱི་ཀྱན་
 (༡༩)བསློང་ལ་ཤེས་བཞིན་གྱིས་ལགས་པར་བརྟགས་ནས་འདི་འདྲའི་སེམས་འདི་ནི་
 རྒྱུན་དང་བཅས་པའོ་འདི་ནི་རྒྱུན་མེད་པའོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱས་ནས་བྱ་བ་དེ་དང་དེ་
 ལ་འཇུག་ཤོག་བྱ་དགོས་པ་ལས། ཀྱན་སློང་ཆགས་སྤང་ལྟ་བུའི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་
 གྱི་སེམས་སུ་འདུག་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སེམས་འདི་ནི་མི་འདོད་པའི་གནོད་པ་དང་
 རྟུག་བསྐལ་སྦྱིད་པའི་རྒྱུན་དང་བཅས་པའོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱས་ནས། དེ་ཆོ་བདག་

གིས་ཀྱན་སྒྲོང་དེས་བསྐྱབས་པའི་སྒྲོན་པ་བྱ་བ་གང་ལའང་མི་འཇུག་པར་ཤིང་སྒྲོང་
པོ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་གིས་སྐུལ་ཞིང་བསྐྱོད་པར་མི་རུས་པ་བཞིན་རུ་སེམས་ཉོན་མོངས་
པ་དེ་དང་དེའི་དབང་རུ་མི་འཆོར་ཞིང་མི་གཡོ་བར་གཞན་པོའི་རང་ཚུགས་བཟུང་
བའམ་བྱངས་ཐུབ་པར་ནི་བྱས་ཏེ་གནས་པར་བྱའོ་ཞེས་པའོ། །ཡང་ན་རྒྱ་དཔེ་དང་
རྒྱ་འགྲེལ་དག་ཏུ། ཤིང་བཞིན་དབང་པོ་བྲལ་བ་ཉིད། ཅེས་ཤིང་དབང་པོ་དང་
བྲལ་བས་ཆགས་སྤང་སོགས་སྐྱེ་བའི་ཡུལ་ལ་མི་འཇུག་པ་བཞིན་རུ་དབང་པོ་རྣམས་
ཀྱི་སྒྲོ་བཅུམས་ཏེ་བྱངས་ཐུབ་པར་ནི་གནས་པར་བྱ་ཞེས་པའོ། །

འགྲེལ་པ་ལལ་ཆེར་རུ་འདི་ནས་ཤེས་བཞིན་སྤང་བ་ཞེས་འཆད་ཀྱང་གཙུག་པོ་
ནི་དྲན་ཤེས་དང་ལྡན་པའི་སྒྲོན་པ་དོན་དང་འབྲས་བུ་མེད་པའི་སྐྱོད་པ་སྒྲོང་ཚུལ་
ཉོན་པ་ཉི། བསྐྱབ་བརྱས་སུ་དེ་སྒྲོང་བ་དྲན་པ་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱིས་འབྱུང་པར་བཤད་
ལ། འགྲེལ་ཆེན་རུ་འདི་འབྲས་བུ་མེད་པའི་སྐྱོད་པ་སྒྲོང་ཚུལ་རུ་བཤད་པ་ལྟར་
རེ་ཞིག་དང་པོར་སོགས་སྐྱ་མ་འདི་དག་ལལ་ཆེར་ཀྱིས་གཙུག་པོར་དྲན་པ་ལ་བརྟེན་
ནས་དཔོན་མེད་ཀྱི་སྐྱོད་པ་སྤངས་ནས་བསྐྱབ་པར་འོས་པའི་གནས་རྣམས་ལ་འཇུག་
ཚུལ་ཉོན་ལ། ལུས་ཀྱིས་འདི་ལྟར་གནས་བྱ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གཙུག་པོར་ཤེས་བཞིན་
ཀྱིས་སྒྲོ་གསུམ་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱོད་པ་ལ་འཇུག་ཚུལ་ཉོན་པ་ཡིན་
པར་(༡༩ན)གསུངས་སོ། །

བཟླ་བ་སོགས་ལུས་ངག་གི་སྐྱོད་པ་རི་ལྟར་བྱ་བ་ནི། དཔོན་པའི་དོན་ནམ་
འབྲས་བུ་མེད་པར་ཡུལ་དང་ཚུགས་རྣམས་སུ་མིག་གི་དབང་པོའི་སྒྲོན་པ་སེམས་རྣམ་
པར་གཡིང་བར་བྱས་ནས་ལྟ་བ་ནི་རུས་ནས་ཀྱི་ཆོ་ཡང་བདག་གིས་མི་བྱ་ཉི་བྱས་ན་
ཡུལ་ཡིད་རུ་འོང་མི་འོང་སྒྲ་ཆོགས་མཛོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆགས་སྤང་སོགས་ཉོན་
མོངས་སྐྱེས་ནས་སེམས་རྣམ་པར་ཉམས་པར་འགྱུར་བས་སོ། །དེས་ན་དགེ་བའི་
དམིགས་པ་སོགས་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པའི་དོན་ལ་ངེས་པར་སེམས་པའམ་སྤང་
དོར་གྱི་གནས་ལ་ཚུལ་བཞིན་རུ་ངེས་པར་སེམས་པས་དང་པོ་ལྟ་བ་ཚོམ་པ་ན་རུས་

ཉག་ཏུ་ནི་མིག་ནི་སྤྱེ་བཅུམ་རན་པར་བྱས་ནས་སྒྲ་ཆེར་པཔ་པའམ་གཉའ་ཤིང་གང་
 ཅམ་ཏུ་པཔ་སྤྱེ་བསམ་གཏན་གྱི་ལྟ་བས་བལྟ་བར་བྱའོ། །འདིས་ནི་འབྲས་བྱ་མེད་
 པའི་གཡེང་བས་བལྟ་བས་བཀག་པ་ཡིན་གྱི་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པའི་ལྟ་བ་སོགས་
 འགོག་པ་མིན་ནོ། །སྤྱད་པ་ལས། འགོ་འཆག་ཉལ་དང་འདུག་པར་ཤེས་བཞིན་
 རབ་ཏུ་ལན། །གཉའ་ཤིང་གང་ཅམ་བལྟ་ཞིང་འགོ་ལ་སེམས་འཁྲུལ་མེད། །ཅེས་
 མོ། །དུབ་པ་དང་གཞན་མཐོང་བ་སོགས་ཀྱི་ཆོ་ཁྲི་ལྟར་བྱ་བ་ནི། དེ་ལྟར་མིགས་
 ལ་པཔ་ནས་ལྟ་བ་དེ་ཁོ་ན་བྱ་བ་ལ་ལས་དང་པོ་བས་གོམས་པར་བྱ་མི་རུས་པར་
 དེ་ལྟར་བྱས་པ་དེས་མིག་དང་སེམས་ཏ་ཅང་དུབ་པ་དང་སྒྲོ་བར་ལྷུར་ན་སྒྲོ་དུབ་
 ཏུ་ལྷུར་པ་དེ་ངལ་གསོ་བའམ་ཁམས་གསོ་བའི་ཆེད་དུ་ནི་སྐབས་རེས་འགའ་དྲན་
 ཤེས་དང་དྲན་པས་མིག་བཏེག་སྤྱེ་གང་འདོད་ཀྱི་སྒྲིགས་སྤྱང་བལྟ་བར་བྱ་ཞིང་།
 དེ་ལྟར་བལྟས་པའི་ཆོ་གལ་ཏེ་སྤྱེས་བྱ་འགའ་ཞིག་རྒྱར་འོང་བ་མིག་གི་ལམ་དུ་སྤྱང་
 བར་ལྷུར་པ་ན་དགའ་ཞིང་འཛུམ་པའི་མིག་གིས་བལྟས་ནས་ཁྱོད་འོངས་པ་ལེགས་
 མོ་འོངས་པ་ལེགས་མོ་ཞེས་པ་རོལ་པོའི་སྤྱིང་ལ་འབབ་པའི་གཏན་སྟན་པོ་བརྗོད་
 (༡༩༥)དེ་མེདས་པར་སྤྱེ་པའི་ཆོག་གིས་བསྐྱུ་བར་བྱའོ། །འདི་དག་གི་ཀྱན་སྦྱོང་དེ་
 ངག་གི་སྦྱོང་པ་གཞན་མཆོན་བྱེད་ཅམ་མོ། །རྒྱ་དཔེ་དང་རྒྱ་འབྲེལ་དག་ཏུ། གྲིབ་
 མ་ཅམ་ཞིག་མཐོང་ན་ཡང་། །ལེགས་འོངས་དོན་དུ་ནམ་པར་བལྟ། །ཞེས་ཡོད་པ་
 ནི། །གཞན་འོངས་པའི་གྲིབ་མའམ་མཆོན་མའམ་ཞད་བག་ཅམ་མཐོང་མ་ཐག་ཏུ་
 ལེགས་པར་འོངས་སམ་ཞེས་མེདས་པར་སྤྱེ་བའི་དོན་དུ་བལྟ་བར་བྱ་ཞེས་པའི་དོན་
 ཡིན་པར་བཤད་དོ། །དེ་ནི་གཞན་མ་དད་པས་ཐིག་པ་གསོག་པ་སྤྱོང་བའི་ཆེད་དེ།
 རི་སྐད་དུ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བའི་སོག་མར་འགོ་བ་
 ནི་ཆོག་སྟན་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཞན་ཡང་ཉམ་ང་
 བའི་ལམ་དང་གྲོང་སོགས་སྤྱེ་འདུག་པའི་ཆོ་གཅན་གཟན་དང་ཆོམ་རྒྱན་སོགས་ཀྱི་
 འཇིགས་པ་ཡོད་མེད་བརྟགས་དགོས་པ་ལྟ་བུའི་སྤྱིར་དུ་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྒྲིགས་བཞི་

ཀར་བཏུ་བའམ་གང་རུ་བཏུ་དགོས་པའི་ཚུགས་དེ་དང་དེར་བཏུ་བར་བྱ་སྟེ་རང་གི་
 ལུས་སྤང་བ་སོགས་ཀྱི་ཆེད་རུའོ། །ཚུགས་བཞིར་བཏུ་བའི་ཆོ་འགྲོ་བཞིན་རུ་བཏུས་
 བ་རང་གི་སེམས་ཀྱི་དཔར་འབྱུར་བ་དང་གཞན་མ་དང་པར་འབྱུར་བས་ཉེས་པ་
 དེ་དག་སྤང་བའི་ཕྱིར་དང་། བྱད་པར་རྒྱབ་ཚུགས་སུ་བཏུ་དགོས་པ་ལྟ་བུ་བྱང་ན་
 འགྲོ་བཞིན་རུ་བཏུ་བ་མི་བདེ་བས་དེ་དག་གི་ཕྱིར་བཟད་ནས་ངལ་གསོ་སྟེ་གར་བཏུ་
 དགོས་པའི་ཚུགས་སུ་བཏུ་བའམ་ཁ་ནི་ཕྱིར་བཏུས་ཏེ་རྒྱབ་ཀྱི་ཚུགས་སུ་བཏུ་བར་བྱ་
 ཞེས་སམ། ཡང་ན་ཡང་དང་ཡང་རུ་ཚུགས་བཞིར་བཏུ་ལ་བྱད་པར་ངལ་གསོ་བའི་
 ཆོ་ཁ་ནི་ཕྱིར་བཏུས་ནས་རྒྱབ་ཀྱི་ཚུགས་སུ་ཆུར་འོང་མཁན་སོགས་ཡོད་མེད་བཏུ་བར་
 བྱ་ཞེས་པའོ། །ཡང་ངལ་སོས་ནས་འགྲོ་རན་པའི་ཆོ་ཁ་ཕྱིར་བཏུས་ནས་ངལ་གསོའི་
 ས་དེར་ཡོ་བྱད་ལྟ་བུའི་ལུས་པ་ཡོད་མེད་བཏུ་ཞེས་པའམ་སྤང་ངོ་། །ཁྱིར་གང་རུ་
 (༡༥ན)འགྲོ་བའི་ཆོ་ཡང་མདུན་དང་རྒྱབ་དག་རུ་གཡངས་དང་ཆོམ་རྒྱན་དང་གཅན་
 གཟན་དང་རུག་རྒྱལ་སོགས་ཀྱི་འཇིགས་པ་ཡོད་མེད་ལེགས་པར་བརྟགས་པར་བྱས་
 བས་མདུན་ཚུགས་སུ་འཇིགས་པ་མེད་ན་འགྲོ་བར་བྱ་ལ་ཡོད་ཆོ་འཇིགས་པ་དེ་ལས་
 བཟུར་ནས་འགྲོ་བའམ་ཡང་ན་དེ་ཚུགས་སུ་མི་འགྲོ་བར་ཕྱིར་ལོགས་ནས་འོང་བར་
 བྱ་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་བཏུ་བ་དང་འགྲོ་བའི་སྤྱོད་པ་དང་འབྲེལ་བའི་བསྐྱབ་བྱ་འདིས་
 མཆོན་ནས་སྤྱོད་ལམ་རྣམས་བཞིའི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་རུ་བྱན་ཤེས་ཀྱིས་ཟིན་
 པའི་སྟོན་ནས་རང་གཞན་ལ་མན་པའི་དགོས་པ་ཡོད་མེད་ཤེས་པར་བྱས་ནས་དགོས་
 པའི་དོན་དང་འབྲས་བྱ་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་སྤྱད་པར་བྱའོ། །

ལུས་ཀྱི་ཀུན་སྤྱོད་ལ་བརྟག་པ་ནི། འགྲོ་འཆག་ཉལ་འདུག་བཞི་ཀའི་སྐབས་སུ་
 ལུས་ཀྱིས་འདི་ལྟར་གནས་པར་བྱའོ་ཞེས་སམ་སྤྱད་པར་བྱའོ་ཞེས་སྟོང་འཕེན་པ་སྟོན་
 རུ་བཏང་ནས་དེ་ནས་སྟོག་སྤྱོད་སོགས་ཀྱི་དགེ་བ་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་བ་གང་ཡིན་
 པ་དེ་དང་དེ་བསྤོང་ནས་ཞེས་ཏེ་ཉེར་བཞེགས་བྱ་བའམ་མགོ་བརྩམས་ནས་ཞེས་
 པའམ། ཡང་དཔེ་འགའ་ཞིག་རུ་བྱ་བ་རྟོགས་ནས་ཞེས་སྤང་སྟེ་དེའི་དོན་ནི་བྱ་བའི་

དོན་གང་ཡིན་དེ་རྟོགས་ཤིང་ངེས་པར་བྱས་ནས་ཞེས་པ་ཡིན་ལ། གང་ལྟར་ཡང་དེ་
 བས་ནི་སྐབས་སྐབས་སུ་འཇམ་བར་བར་དུ་ལུས་འདི་སྤར་བསམ་པ་བཞིན་གྱི་འགྲོ་བ་
 དང་འདུག་པ་སོགས་ཀྱི་སྤྱོད་ལམ་དེ་ཉིད་ལ་གནས་མི་གནས་དང་དགེ་མི་དགེ་གང་
 ལ་འདུག་སོགས་ཀྱི་སྤྱོད་ལམ་རི་ལྟ་བུར་གནས་པ་ཡིན་ཞེས་ཤེས་བཞིན་གྱི་བྱ་ར་བས་
 བལྟ་བར་བྱ་ཞིང་སྤར་གྱི་ཀུན་སྤྱོད་དེ་ཉིད་ལས་གཞན་དུ་སོང་ན་ཡང་སྤར་བཞིན་དུ་
 གནས་པ་ལ་སྤར་བ་སོགས་མདོར་ན་ཉེས་མེད་དགེ་བའི་ཀུན་སྤྱོད་ཀྱིས་གནས་པ་ལ་
 བཅོམ་པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ། ལུས་ཀྱིས་འདི་ལྟར་འགྲོ་བྱ་དང་འཆག་བྱ་སོགས་
 སྤར་ནས་ཤེས་(༡༡༥)པར་བྱ་དགོས་ཏེ་འདིས་དངོས་སུ་གནས་པའམ་འདུག་པའི་
 ཀུན་སྤྱོད་བལྟན་ནས་འགྲོ་འཆག་སོགས་ཀྱི་སྤྱོད་པའམ་ཤུགས་ལ་བལྟན་པས་སོ་ཞེས་
 འཆད་པའམ། ཡང་ན་འདི་འདུག་པའི་སྤྱོད་ལམ་ཁོ་ན་ལ་སྤར་ནས་འཆད་པ་ལྟར་
 བྱ་ཉི་ཅུ་ཚོགས་གིས་དངོས་ཟིན་ལ་བརྟགས་ན་འང་དེ་ལྟར་འབྲེལ་ཆགས་པའི་ཕྱིར་དང་
 འགྲོ་བའི་ཀུན་སྤྱོད་ཀྱང་གོང་དུ་བལྟན་ཟིན་པས་སོ། །ཟམ་བཤད་དུ། ལུས་ཀྱི་འདི་
 ལྟར་སོགས་ཀྱིས་ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་ཀུན་སྤྱོད་ཀྱང་མཚོན་པས། ངག་གིས་འདི་ལྟར་
 རྒྱ་བྱ་ཞེས། །བྱ་བ་བསྟོགས་ནས་སོགས་དང་། ཡིད་ཀྱི་འདི་དག་བསམ་བྱ་ཞེས། །བྱ་
 བ་བསྟོགས་ནས་ཞེས་འཆད་པར་མཛད་དོ། །སེམས་ཀྱི་ཀུན་སྤྱོད་ལ་བརྟག་པ་ལ།
 སེམས་དགེ་བའི་དམིགས་པ་ལ་གདགས་པ་ནི། རང་གི་སེམས་ཆགས་སྤར་སོགས་
 ཀྱི་ཉོན་མོངས་པའི་གཞན་དབང་དུ་ཤོར་ནས་ཚུས་ཤིང་མ་རུལ་བ་སྤང་ཆེན་མ་རུལ་
 ཞིང་ཚུས་པ་དང་འདྲ་བ་འདི་ནི་ཁས་བླངས་པའི་བསྐྱབ་པ་སོགས་རང་གཞན་ལ་
 བན་པའི་ཐབས་སུ་ལྟར་པའི་དམ་པའི་ཚོས་དགེ་བ་ལ་ཅེ་གཅིག་དུ་ཉེ་བར་སེམས་
 པའི་ཀ་ཆེན་བརྟན་པོ་ལ་རི་ལྟར་བཏགས་པ་དེ་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པའི་ལམ་གཞན་
 དུ་མི་འཚོར་བར་དེ་ལྟར་འབད་པ་ཀུན་གྱིས་བརྟག་ཅིང་དབྱད་ནས་བྲན་པས་བརྟན་
 པོར་བབྱང་བར་བྱས་ནས་རང་གི་སེམས་རང་གིས་དབང་དུ་བྱའོ། །

བཏགས་པ་ལྟར་ཅེ་གཅིག་དུ་གནས་མི་གནས་བརྟགས་པ་ནི། དགེ་བའི་

དམིགས་པ་ལ་བརྟགས་ནས་ཀྱང་དེ་ལ་གཞན་ཏུ་འཛོར་མི་འཛོར་ཡང་དང་ཡང་
 ཏུ་བརྟག་དགོས་པས་འདི་ལྟར་བརྟག་པར་བྱ་སྟེ། བདག་གི་སྦྱོད་ལམ་རྣམ་བཞིའི་
 སྐབས་ཀྱང་ཏུ་ཅི་ནས་ཀྱང་དགེ་བའི་དམིགས་རྣམ་ལ་དེ་ལྟར་བརྟགས་པ་དེ་ལས་
 གཞན་ཏུ་མ་ཡིངས་པའི་ཅེ་གཅིག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བཙུན་པ་དེ་(༡༧༥༣)ནི་སྐད་
 ཅིག་གཅིག་ཀྱང་དགེ་སེམས་དེ་ལས་གཞན་ཏུ་རྣམ་པར་གཡེང་ནས་ལོག་པའི་ཡུལ་
 གྱི་དབང་ཏུ་མི་འཛོར་བར་བྱས་ཏེ་ཏུས་དང་ཏུས་སུ་བདག་གི་ཡིད་འདི་དགེ་མི་དགེ་
 སོགས་གར་སྦྱོད་པར་བྱེད་ཅིས་ཤེས་བཞིན་གྱི་བྱ་ར་བས་དེ་ལྟར་རང་གི་ཡིད་ལ་ཡང་
 དང་ཡང་ཏུ་སོ་སོར་བརྟགས་ནས་གཞན་ཏུ་སོང་ན་དེ་ལས་བསྒྲིག་ནས་སྤར་གྱི་དགེ་
 བའི་དམིགས་རྣམ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྟེང་ཏུ་བཞག་ནས་སེམས་དབང་ཏུ་བྱ་ལ་སྤར་བཞིན་
 ཏུ་རང་གི་རང་གིས་འཇུག་ན་བཏང་སྟོམས་བཞག་པར་བྱ། བདག་གི་ཡིད་འདི་
 གར་སྦྱོད་ཅིས་བརྟགས་པ་ན་དགེ་བར་འདུག་ན་གོང་འཕེལ་ཏུ་གཏོང་བ་དང་ལྷང་
 མ་བརྟན་ཏུ་འདུག་ན་དགེ་བར་སྤར་བ་དང་མི་དགེ་བར་འདུག་ན་དེ་བསྒྲིག་པ་སྟེ་
 དེ་ལྟ་བུའི་ཐབས་ལ་མཁས་པར་བྱ་དགོས་ཞེས་དགེ་ལྷ་གསུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་སེམས་
 དགེ་བའི་དམིགས་པ་ལ་འདོགས་པ་དང་བརྟགས་པ་ལྟར་གནས་མི་གནས་བརྟགས་
 གས་སེམས་དབང་ཏུ་བྱས་ནས་འདུལ་བ་ནི་སྤང་པོ་ཆེ་འདུལ་བའི་དཔེས་བརྟན་ལ།
 དེའང་རི་ལྟར་སྤང་པོ་ཆེ་མི་བསྐྱུན་པ་དེ་ཀ་བའམ་སྤྱོད་པོ་རབ་ཏུ་བརྟན་པོ་ལ་ཞགས་
 ཐག་ཤིན་ཏུ་སྤ་བས་བརྟགས་ཏེ་མི་འཛོར་བར་བྱས་ནས་སྤང་སྤིས་རི་ལྟར་བསྐྱབས་པ་
 ལྟར་བྱེད་ན་ལེགས་མི་བྱེད་ན་ལེགས་ཀྱ་རྩོད་པོས་ཡང་ཡང་བཏབ་ནས་ཚར་བཅད་
 དེ་དབང་ཏུ་བྱས་ནས་འདུལ་བ་ལྟར། རང་གི་སེམས་སྤང་ཆེན་མ་ཏུལ་བ་དང་འདྲ་
 བ་འདི་ཡང་དགེ་བའི་དམིགས་པའི་ཀ་བ་བརྟན་པོ་ལ་དུན་པའི་ཐག་པས་བརྟགས་
 གས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཡུལ་སྟེང་ཏུ་མི་འཛོར་བར་བྱས་ནས་དབང་ཏུ་བྱ་ལ་གཡ་ཏེ་
 བརྟགས་པ་ལྟར་སྤོང་ཏུ་མི་བརྟབ་པར་ལོག་པའི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པར་སྤང་ན་ཤེས་
 བཞིན་གྱི་ལུགས་ཀྱས་བཏབ་ནས་ཁད་གྱི་ཁད་གྱིས་ཚར་བཅད་(༡༧༥༤)དེ་དབང་ཏུ་

བྱས་ནས་དགེ་བའི་དམིགས་པ་དེ་ལས་གཞན་རྩ་མི་འཛོར་བར་བྱས་ཏེ་དེར་འདོགས་
 པ་ལ་བསྐབ་པར་བྱས་ནས་གདུལ་དགོས་པར་གསུངས་ཏེ། དབུ་མ་སྒྲིང་པོ་ལས།
 སེམས་གྱི་སྤྱང་པོ་ལོག་འགྲོ་བ། །དམིགས་པའི་ཀ་བ་བརྟན་པོ་ལ། །དུན་པའི་ཐག་
 པས་ངེས་བཅིངས་ནས། ཤེས་རབ་ལྷགས་ཀྱིས་རིམ་དབང་བྱ། །ཞེས་དང་། སྒྲིང་
 རིམ་ལས་ཀྱང་། དུན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་གྱི་ཐག་པས་ཡིད་གྱི་སྤྱང་པོ་ཆེ་དམིགས་
 པའི་སྤྱང་པོ་དེ་ཉིད་ལ་གདགས་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་ཤེས་རབ་ལྷགས་ཀྱིས་
 ཞེས་ཤེས་བཞིན་ལྷགས་ཀྱི་དང་འདྲ་བར་ཡང་གསུངས་ལ་ཤེས་བཞིན་གྱི་ཐག་པ་ཞེས་
 ཐག་པ་དང་འདྲ་བར་གསུངས་པ་ནི་མི་འགལ་ཏེ། སེམས་དམིགས་པ་རྒྱན་ལྡན་རྩ་
 འདོགས་བྱེད་དངོས་ནི་དུན་པ་ཡིན་ལ་ཤེས་བཞིན་གྱིས་ཀྱང་སེམས་དམིགས་པ་ལས་
 གཞན་རྩ་འཛོར་བ་སོགས་རིག་པར་བྱས་ནས་སྤྱང་གྱི་དམིགས་པ་ལ་འཛོག་པར་བྱེད་
 པས་ན་བརྒྱད་ནས་སེམས་དམིགས་པ་ལ་གཏོད་བྱེད་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ལྟར་མདོ་སྤྲེ་
 རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པར། དུན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་ནི་ཉེ་བར་གཏོད་པར་བྱེད་པ་སྟེ་གཅིག་
 གིས་སེམས་དམིགས་པ་ལས་མི་འཛོར་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་གཉིས་པས་སེམས་འཛོར་
 བ་རབ་རྩ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དུན་ཤེས་གཉིས་ཀ་སེམས་དམིགས་པ་ལ་གཏོད་
 བྱེད་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །དེ་དག་གིས་དུན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲོ་
 གསུམ་ཀ་ནས་ཚུལ་བྱིམས་རྣམ་པར་དག་པར་བྱེད་པ་ནི་རྒྱུ་དེ་འཛིན་སྐབ་བྱེད་
 གྱི་ཐབས་དམ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །དེ་ནི་མདོ་ལས། དགེ་སྤྱོད་དག་འཁྱོད་
 པ་མེད་པའི་རྒྱལ་བྱིམས་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ལས་སུ་རུང་པའི་རྒྱུ་དེ་འཛིན་སྐབ་
 བར་འཕྱར་རོ། །(༡༧)ན་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་བས་ན་རྒྱུ་དེ་འཛིན་དོན་རྩ་
 གཉིས་བ་དག་གིས་དུན་ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས་ཚུལ་བྱིམས་རྣམ་དག་སྐབ་པའི་ཐབས་
 ལ་མཁས་པར་བྱ་དགོས་ལ། དེ་བཞིན་རྩ་རྒྱལ་བྱིམས་རྣམ་དག་དོན་རྩ་གཉིས་བས་
 ཀྱང་རྒྱུ་དེ་འཛིན་ལ་ནན་ཏན་བྱ་དགོས་པར་ཡང་གསུངས་ཏེ་རུང་ཟད་འོག་རྩ་འང་
 འཆད་ལ་རྒྱས་པར་བསྐབ་བརྩམས་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

བཀག་པ་ལ་གནང་བའི་རུས་བཟུན་པ་ནི། སྤྱིར་ཏིང་འཛིན་སྒྲོམ་པ་སོགས་
 དགེ་བའི་ཀུན་སྦྱོང་ལས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་འདའ་བར་བཙོན་དགོས་མོད་ཀྱང་ལས་
 དང་པོ་པ་ལྟ་བུ་དེ་ལྟར་རྒྱན་པར་བཙོན་མི་རུས་པ་ལ་རེ་ཞིག་ཅི་བདེར་བྱ་བར་
 གནང་བའི་དམིགས་བསལ་ནི་འདི་ལྟར། མི་སོགས་ཀྱི་དགྲ་དང་རྒྱལ་སྤྱལ་དང་མི་
 རྒྱ་སོགས་རང་གི་སྤྱོད་ལ་གནོད་པའི་འཇིགས་པ་དང་རུས་བཟང་སོགས་ལ་དགོན་
 བཙོན་གི་མཆོད་པ་ལྟག་པར་བཟང་ཞིང་རྒྱ་ཆེ་བ་འབྱུང་བ་ལ་སོགས་པའི་དགའ་
 ཉོན་དང་། དེ་དག་བས་ཆེས་ལྟག་པའི་གཞན་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་བྱེད་པ་སོགས་དང་
 འབྲེལ་བར་གྱུར་པ་ན་ལུས་སེམས་ཤིན་ཏུ་བསྐྱེད་པའི་སྦྱོང་ལས་ཆེས་སྤྱ་བ་བྱ་
 དཀའ་བའི་རིགས་གལ་ཏེ་རང་གིས་བྱ་མི་རུས་པ་བྱུང་ན་རེ་ཞིག་དེ་དག་དང་རྒྱུ་
 སྤྱ་མཐུན་པའི་སྦྱོང་ལས་བག་ཡངས་སྤྱ་ཅི་བདེར་བྱ་བའི་སྒོ་ནས་འཇུག་པར་བྱ་བ་
 གནང་བས་དེ་ལྟར་བྱས་པ་ལས་ལྷང་བ་མི་འབྱུང་ཞིང་དེ་ནས་སྤར་ཡང་སྤར་བཞིན་
 ལུས་སེམས་སྒྲོམ་པའི་ཀུན་སྦྱོང་ལ་གནས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་འདི་ལྟར་སྤྱིར་སྦྱོན་པ་
 ལས་རྒྱུ་ཁྲིམས་བརྒྱ་འབྱུར་གྱི་ལྟག་པས་རྒྱུ་ཁྲིམས་བཏང་སྒྲོམས་སྤྱ་བའི་རིགས་
 ཀྱང་ལས་དང་པོ་བས་སོག་མར་གཉིས་ཀ་རུས་གཅིག་ཏུ་སྦྱབ་མི་རུས་ཤིང་སྦྱོན་པ་
 ལ་གཙོ་བོར་སྦྱོབ་པའི་རུས་དག་ཏུ་རེ་ཞིག་དེ་ཉིད་ལ་གོམས་(༡༧༥)པར་མ་བསྐྱབ་
 ཀྱི་བར་རུ་རྒྱུ་ཁྲིམས་སྤྱ་མོ་རེ་ཞིག་སྦྱབ་མི་རུས་པ་ནམས་བཏང་སྒྲོམས་སྤྱ་བཞག་
 པར་གསུངས་ཏེ། སྦྱོ་སྦྱོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་ལས། སྦྱོན་པའི་རུས་སྤྱ་རྒྱུ་ཁྲིམས་ཉེ་
 བར་བཟུས་ཏེ་བཏང་སྒྲོམས་སྤྱ་བྱའོ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སོག་མར་སྦྱོན་པ་ལ་གཙོ་བོར་
 སྦྱོབ་པའི་སྐབས་སྤྱ་རྒྱུ་ཁྲིམས་སོགས་ལ་སྦྱོབ་མ་རུས་ཀྱང་ལྷང་བ་མེད་པར་བཟུན་
 པས་སོ། །དེ་ཡང་དཔེར་ན་གསད་བྱའི་སེམས་ཅན་ལ་མི་འཇིགས་པ་སྦྱོན་པའི་ཕྱིར་
 ཏུ་དེ་མཐོང་བཞིན་རུ་མ་མཐོང་ཞེས་བརྒྱན་རུ་སྦྱ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་ནམ་བཤད་ལས་
 སོ་ཞེས་རྒྱལ་སྤྱལ་པའི་འབྲེལ་བར་འབྱུང་ངོ་། །འདི་ནི་ལམ་གྱི་ག་རིམ་མ་དོར་བ་ལ་
 སྦྱོབ་པ་ལ་མ་ཁས་པར་བྱས་ནས་ལམ་ལ་རིམ་གྱིས་བསྐྱབ་ནས་འཇུག་ཅིང་རིམ་ཅན་

དུ་ཚོགས་པར་བྱ་དགོས་པའི་དོན་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །

གང་ལ་བསྐྱབ་པ་དེ་ཉིད་ཚོག་མར་མཐར་འདོན་དགོས་པ་ནི། ཚོག་མར་ཞུགས་
 པའི་བྱ་བ་སྲ་མ་དེ་མ་ཚད་བར་སྤྱི་མ་ལ་ཞུགས་ན་བསྐྱབ་པ་མཐར་སྤྱིན་པའི་གོགས་
 ལུ་འགྱུར་བས་ན། སྤྱིན་སོགས་ཀྱི་བྱ་བ་གང་ཞིག་ལ་རང་གིས་སྒོས་བརྟགས་ནས་
 སམ་སྒྲ་མས་བསྐྱོ་བ་ལྟ་བུའི་དབང་ལས་འདི་ཉིད་ཚོག་མར་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་སྒྲ་མ་དུ་
 བསམས་ཏེ་བྱ་བ་ཚོམས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་རེ་ཞིག་མ་གྲུབ་ཀྱི་བར་དུ་དེ་ལས་
 གཞན་དུ་སྲ་མ་དོར་ནས་བྱ་བ་གཞན་སྐྱབ་སྒྲ་མ་དུ་མི་བསམ་པ་འམ་བསམ་པར་མི་
 བྱ་སྟེ་སྲར་བཅམས་པའི་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེར་ཡིད་གཏད་པ་འམ་ཡིད་གཞོལ་བ་
 ཡི་བསམ་པ་དེ་ཁོ་ན་ཡིས་ཚོག་མར་བཅམས་པ་དེ་ཉིད་རེ་ཞིག་འབད་པའི་སྒོ་ནས་
 བསྐྱབ་པར་བྱས་ནས་མཐར་སྤྱིན་པར་བྱ་དགོས་སོ། །རེ་ཞིག་གི་སྤྱོད་བྱ་བ་སྲ་མ་དེ་
 ཉིད་བྱས་ཐོན་ནས་བྱ་བ་གཞན་ལ་འདར་འཇུག་པར་བསྟན་ལ། དེ་ལྟར་བྱ་བའི་གོ་
 རིམ་ལ་མཁའ་པར་བྱས་ནས་རིམ་ཅན་དུ་བསྐྱབ་པ་དེ་ལྟ་ན་(༡༧)ན་ནི་བྱ་བ་སྲ་སྤྱི་
 ཀྱན་ལ་ལེགས་པར་བསྐྱབ་པར་བྱས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་གྱི་དེ་ལས་གཞན་དུ་བྱ་བ་སྲ་
 མ་མ་གྲུབ་གོང་དུ་སྤྱི་མ་ལ་འཇུག་པ་དེ་ལྟ་བུ་བྱས་ན་བྱ་བ་སྲ་སྤྱི་གཉིས་ཀ་ལེགས་
 པར་མཐར་སྤྱིན་པར་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ནོར་བུའི་ཕྱིང་བར། ཚོག་
 མར་བཅམས་པ་གང་ཡིན་པ། །དང་པོ་དེ་ཉིད་བསྐྱབ་པར་བྱ། །དེ་ལྟ་ན་ནི་ཀྱན་
 ལེགས་བྱས། །གཞན་དུ་གཉིས་ཀ་འགྲུབ་མི་འགྱུར། །ཞེས་དང་། ཅ་ན་ཀར་ཡང་།
 སྲ་མ་མ་ཚད་གཞན་བསྐྱབ་ན། །གཉིས་ཀ་མི་འགྲུབ་ངལ་བའི་གནས། །རྐང་པ་ལ་
 ཅིག་མ་ཚུགས་པར། །གཉིས་ཀ་བརྟགས་ན་འགྲུལ་བའི་རྒྱ། །ཞེས་སོ། །བྱ་བའི་རིམ་
 པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མི་ཤེས་པའི་ཤེས་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པར་
 ཚ་ཉོན་གཏི་ཐུག་གི་ཆར་གཏོགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱང་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་མ་ནོར་བར་
 བསྐྱབ་པར་བྱས་པ་དེ་ལྟ་ན་ནི་དེའི་རྒྱད་ལ་སྟེ་ཁིང་འཕེལ་བར་མི་འགྱུར་བས་ལམ་
 ལ་རིམ་ཅན་དུ་སྒོའ་ཚུལ་ལ་མཁའ་པར་བྱའོ། །

ཡང་རྒྱ་དཔེ་དང་འབྲེལ་ཆེན་སོགས་སྟུ། ཤེས་བཞིན་མ་ཡིན་ཉོན་མོངས་
 གྲང་། །དེ་ལྟ་ན་ནི་འཕེལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་ཡོད་དེ། །སྤྲ་མ་མ་གྲུབ་པར་སྤྱི་མར་
 འཇུག་ན་སྤྱི་གཉིས་ཀ་མི་འབྲུབ་པར་མ་ཟད་སྤྱི་འཇུག་པ་མི་བརྟན་པས་ཤེས་
 བཞིན་མ་ཡིན་པའི་ཉོན་མོངས་པ་འཇུག་ཅིང་ཞུགས་ནས་གྲང་འཕེལ་བར་འགྱུར་
 ཞེས་པ་སྤྱི་ཆ་ཆོག་གི་འགྲོས་དང་བརྟན་ན་ཤིན་ཏུ་འཁྲིག་གི་ཆ་གཞུང་སལ་ཆེར་ན་
 ཡོད་པ་སྤྲ་མ་ཉར་བྱས་ན་འཆད་བདེ་བ་ཞིག་མི་འཇུག་གོ། །འིམ་པར་སློབ་དཔོན་
 ཞེས་པ་དེ་འང་གོ་འིམ་དེས་ཅན་ཏུ་སློབ་དཔོན་པའི་བསྐྱབ་བྱའི་རིགས་རྣམས་ལ་དེ་
 ཉར་དེས་པར་སློབ་དཔོན་པ་ཡིན་གྱི། གོ་འིམ་དེས་པ་ཅན་ཏུ་སློབ་མི་དཔོན་པའི་
 དགེ་བ་སློབས་མཉམ་(༡༩༧)པ་རྣམས་ནི་སོག་མར་བརྩམས་པ་དེ་དང་པོར་བསྐྱབ་
 པར་བྱ་དཔོན་སོ། །

གཉིས་པ་བསྐབ་པ་ཉམས་པའམ་ཀུན་སྟོད་ཉམས་པ་བསྐབ་པ་ནི། བྲེ་མོའི་གཏམ་ནི་སོགས་ཏེ། དེའང་འདི་ལ་འདིར་སྟོད་པ་ཉམས་པ་བསྐབ་པ་ཞེས་བརྟན་ལ། འགྲེལ་པ་པལ་ཆེར་རུ་དོན་མེད་གཡེང་བར་ནས་འདི་ཡན་ཆད་ལ་སྟོ་གསུམ་གྱི་སྟོད་པ་ལ་བརྟག་པ་དང་འདི་ནས་བརྟགས་ནས་དབང་རུ་བྱ་བ་ཞེས་འཆད་པར་མཛད་ལ། གང་ལྟར་ཡང་འདི་ནས་བྱ་བ་མ་ཡིན་ལས་ལྟག་ཚུལ་སྟོན་ལ། དེ་ལ། རྣམ་གཡེང་ལ་ཆགས་པ་དང་དོན་མེད་ཀྱི་བྱ་བ་སྟོང་བ་ནི། བོད་རུ་བཤད་པ་ལྟར་དགོས་པ་ཆེན་པོ་དང་ལྟན་པའི་དམིགས་བསལ་ཅན་གྱི་སྐབས་འགའ་ཞིག་ཏུ་བཀག་པ་ལ་གནང་བ་ཡོད་ཀྱང་སྒྱུར་འབྲས་བྱ་མེད་པའི་དོན་མེད་ཀྱི་སྟོད་པ་དང་རྣམ་གཡེང་བྱ་བར་མ་གནང་བས་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སེམས་བསྐབ་དགོས་ཏེ། རྒྱལ་ལྗོན་དང་དཔག་ཆོམ་རྒྱན་གྱི་གཏམ་དང་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་ཀྱ་རའི་གཏམ་སོགས་བྲེ་མོའི་གཏམ་ནི་སྟོ་ཆོགས་དང་། མིག་འཕྲུལ་དང་སྤྱོད་སྟོ་སྒྲིལ་གར་སོགས་ཀྱི་དོ་མཆར་བའི་ལྟ་དུ་མོའི་རིགས་རྣམ་པ་སྟོ་ཆོགས་པའི་རྣམ་གཡེང་སྟེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མང་པོ་ལ་དོན་མེད་རུ་རང་ཉིད་འཇུག་པར་མི་བྱ་ཞིང་། གཞན་གྱིས་དེ་དག་བྱེད་པའི་རྗེས་

སྤྱ་ཡང་རང་དགར་སྤྱ་ཞིང་མཉམ་པ་དང་བཟླ་བ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་འདུག་པར་མི་
བྱ་ལ། རྒྱ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པའི་དབང་ངམ་གཞན་གྱི་ངོ་མི་སྤྲོག་ཅིང་།

སེམས་མགུ་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་དུ་རེས་འགའ་དེ་དག་ཀྱན་ལ་འཇུག་དགོས་པར་
གྱུ་བ་པ་ན་དེ་ལ་ཆགས་པ་དང་ཞེན་པའི་བསམ་པ་སྤང་བར་བྱས་ནས་སྤྱོད་བ་དང་
བཅས་པའི་སྒྲོ་ནས་འཇུག་པར་བྱ་དགོས་པ་ནི། མཆོག་བྱང་གཉིས་ཀྱི་ནམ་ཐར་
ལས་བྱུང་བ་ལྟ་བུ་སྟེ་༡༧་ན་དེ་གཉིས་རབ་དུ་མ་བྱུང་གོང་དུ་ཤུ་རིའི་བྱ་ལ་ཉེ་རྒྱལ་
དང་མོའུ་འགལ་གྱི་བྱ་ལ་པང་ན་སྒྲེས་ཞེས་བཞོད་ལ། དེ་གཉིས་རྒྱུང་དུ་ན་རིག་
བྱེད་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་ལ་མཁས་པས་གྲགས་པ་རྒྱས་ཤིས་སོ་སོར་སློབ་མ་
ལྷ་བརྒྱ་རེ་ཡོད་པ་དེ་གཉིས་པན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་གི་སྒྲན་གྲགས་ཐོས་ནས་
འཕྲད་པར་འདོད་པ་ལ། དུས་རེ་ཞིག་གི་ཆོ་ཡུལ་དེར་དུས་སྟོན་ཆེན་པོ་བྱུང་བ་ན་
དེ་གཉིས་སྤྱིད་པ་ཐ་མ་པ་ཡིན་པས་ནམ་གཡང་དང་འདྲ་འདྲི་ལ་མི་དགའ་རང་རང་
གི་ཡང་པ་མ་གཉིས་སོ་སོ་ནས་ནན་གྱིས་བསྐྱེད་པ་ལྟར་པ་མའི་ངོ་བསྐྱུང་བྱིར་དུས་
སྟོན་ལ་སོང་ནས་གལ་ལ་འཁོད་པ་ན། གར་མཁན་དག་གིས་ཏོ་ཏ་ཀའི་རྒྱུད་དུ་སྤྱ་
སྤངས་པ་དང་མི་དག་གིས་ཤོ་བརྱུང་བ་དང་སྤྱ་སྤང་བར་བཅམས་པ་དང་བྱེད་དེ་
གཉིས་དབང་པོ་དག་བྱིར་བསྐྱན་ཏེ་འཁོད་པ་སྒྲེ་པོ་པལ་མོ་ཆེས་མཐོང་ནས་ཡང་ན་
འདི་གཉིས་སྤྱན་པོ་གཉིས་ཤིག་གོ་ཡང་ན་ཤེས་པ་མི་འཇུག་པ་གཉིས་ཤིག་གོ་ཞེས་
སྒྲུལ། དེར་པང་ན་སྒྲེས་ཀྱིས་ཉེ་རྒྱལ་ལ་སྒྲས་པ། ཤོ་དང་སྤྱ་དང་རོལ་མོ་ནམས་སྤང་
ངམ། དེས་སྒྲས་པ། གང་གིས་མཐོང་བ་དང་ཐོས་པ་ལ་སྤང་ངོ་། །དབང་པོ་ནང་
དུ་བརྟུས་པས་མ་མཐོང་བ་ནི་བདེན་ན་ངེ་ལྟར་མ་ཐོས། དེས་སྒྲས་པ། ཤི་སྤྲགས་
ཤི་བའི་རྒྱས་པ་དང་། །འཆི་འཇུར་བཞད་གད་འདྲི་སྟེག་གིས། །འཆི་བའི་རྒྱེ་པོ་
འདུས་པ་ལ། །མཁས་པ་སྤྱ་ཞིག་བག་མིད་བྱེད། །དེས་སྒྲས་པ། བྱེད་ཉེ་རྒྱལ་ཡིན་
ནམ། རྒྱེ་པོ་དག་གིས་དེ་ལྟར་ཤེས་སོ། །ཉེ་རྒྱལ་གྱིས་པང་ན་སྒྲེས་ལ་སྒྲས་པ། བྱེད་
ལ་ཤོ་དང་སྤྱ་སོགས་སྤང་ངམ། གང་གིས་མཐོང་བ་དང་ཐོས་པ་ལ་སྤང་ངོ་། །འདི་

ལྟར་མ་ཐོས། སྤྲུལ་པ། རྒྱལ་ལྷན་མཐུན་ཅད་ལྟར་ཡིན་ཏེ། གར་རྣམས་(༡༧)བ)
 མཐུན་ཅད་ཐོ་འཆོམ་པ། སྤྲུལ་ལྷན་མཐུན་ཅད་ཀྱལ་བ་སྟེ། གཞུགས་ཀྱན་མི་རྟག་
 ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེས་སྤྲུལ་པ། རྟོད་པར་ན་སྤྲུལ་ཡིན་ནམ། སྤྲུལ་པ་དེ་ལྟར་ཤེས་
 མོ། ཞེས་འདུལ་བ་ལུང་ལས་བྱུང་བ་ལྟར་རོ། །དེ་བཞིན་རུ་དོན་དང་དགོས་པ་
 རྟོད་པར་ཅན་མེད་པར་དགེ་སྤྲོད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ལྷ་བྱ་ཡིན་ན་ལྟ་ཅི་དགེ་
 སྤྲོད་སྟགས་མིན་པའི་བྱིས་པ་བྱང་སེམས་སྟགས་ཀྱིས་ཀྱང་ས་ཆོ་བ་དང་སེན་མོ་ལ་
 སྟགས་པས་རྩ་སྟོན་གཙོད་པ་དང་རྒྱང་ལག་དང་ཤིང་ཐུར་ལ་སྟགས་པས་ས་ལ་རི་
 མོ་རྩ་ཆོགས་འདྲི་བའི་ས་རིས་འདྲི་བ་དང་། ས་ལ་ཐུར་པ་འཕྲུགས་པ་འབྱིན་པ་ཞལ་
 བ་བྱེད་པ་རྩོ་ཤིང་སྟགས་ལ་བཟོ་བྱེད་པ་ལ་སྟགས་པ་དོན་མེད་པའི་བྱ་བའི་རིགས་
 འགའ་ཞིག་མ་བརྟགས་བཞིན་རུ་བྱེད་པར་ཐུར་ནའང་དེ་མ་ཐག་བདེ་བར་གཤེགས་
 པས་ཐོག་ཆེན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ལྷ་སྟོན་ལས་གང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རུ་མི་
 འཇུར་བ་དེ་སྤང་བར་བྱའོ་ཞེས་དེ་ལྟ་བུ་དག་མི་བྱ་བའི་བསྐྱབ་པ་བཅས་པ་རྣམས་
 དུན་པར་བྱས་ནས་དེ་དང་འགལ་བའི་ཉེས་དམིགས་ལ་སྒྲག་པས་དེ་ཡི་མོད་ལ་སྟེ་
 སྤྲོད་ཅིག་དེ་ཉིད་ལ་དོན་མེད་པའི་བྱ་བ་དེ་དག་དོར་བར་བྱའོ། །འོ་ན་བཅས་རང་
 གི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དག་ལས། ས་ཆོ་རྩ་གཙོད་སྟགས་འདི་དག་ཁོ་ན་ཅིའི་ཕྱིར་བཤད་
 ཅེ་ན། སྟོན་གཙོད་ཆང་འབྱང་སྟགས་འདུལ་བ་ལས་བྱིས་པ་དང་རབ་རུ་བྱང་བའི་
 བསྐྱབ་གཞི་ཐུན་མོང་བར་བཤད་ཅིང་། ས་ཆོ་སྟགས་དགེ་སྤྲོད་སྟགས་ལ་བཤད་ཀྱི་
 བྱིས་པ་ལ་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། འདི་དག་བྱང་སེམས་རབ་བྱང་གིས་བསྐྱང་
 བར་བྱ་བ་བཞིན་རུ་བྱང་སེམས་བྱིས་པས་ཀྱང་བསྐྱང་དགོས་པར་བརྟན་པའི་ཕྱིར་
 ཡིན་ནོ་ཞེས་རྣམ་བཤད་ལས་སོ། །དེ་ནས་བྱ་བ་གང་ཡིན་ལ་འཇུག་ཆོ་ཀྱན་སྤྲོད་
 ལ་བརྟགས་ནས་ཉོན་མོངས་པས་བསྐྱང་བ་ལ་(༡༨)ན)གཉིན་པོ་བཞེན་ཏེ་སྤྲོད་པ་ལ།
 མདོར་བསྐྱས་ཏེ་བརྟན་པ་ནི། གང་གི་ཆོ་ལུས་གཡོ་ཞིང་བསྐྱོད་པར་བྱ་བའི་སྟོན་ནས་
 བྱ་བ་བྱེད་འདོད་པར་ཐུར་ཏམ་ངག་གི་བྱ་བ་ཆོག་སྤྲུལ་བར་འདོད་པར་ཐུར་ན་ཡང་

དེ་མ་ཐག་བྱ་བ་དེ་ལ་མི་འཇུག་པར་དང་པོར་རང་གི་སེམས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་དགེ་མི་
 དགེ་ཉན་མོངས་ཅན་ཡིན་མིན་སོགས་ལ་ལེགས་པར་བརྟགས་ནས་ཉན་མོངས་པའི་
 དབང་ཏུ་མི་གཏོང་བར་བརྟན་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཞེས་སམ་སེམས་རབ་ཏུ་
 བརྟན་པས་བྱ་བར་འོས་ཤིང་རིགས་པ་དང་ལྡན་པས་དགེ་བའི་སེམས་ཀྱིས་བསྐྱང་
 བའི་ལས་རྣམས་བསྐྱབ་པར་བྱ་ཞིང་བྱ་མི་འོས་ཉན་མོངས་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱང་
 བའི་བྱ་བ་རྣམས་སྤང་བར་བྱའོ་ཞེས་པ་སྟེ་མདོར་ན་འཇུག་ཤོག་རི་ལྟར་རིགས་པ་
 དང་ལྡན་པར་བྱ་དགོས་པའི་དོན་རྟོ། །

དོན་དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་སྟོན་པ་ལ་ཆགས་ཁྱོ་ཚོད་པ་སོགས་ཀྱི་ཉན་མོངས་སྐྱེ་བའི་
 ཆོ་རི་ལྟར་བྱ་བ་ནི། གང་གི་ཆོ་རང་གི་ཡིད་ཡུལ་ཡིད་ཏུ་འོང་བ་ལ་མདོན་པར་རྒྱུ་
 ལྷ་ཆགས་པ་དང་ཡུལ་ཡིད་ཏུ་མི་འོང་བ་ལ་མདོན་པར་ཁྱོ་ཞིང་སྤང་བར་འདོད་པ་
 དེ་ཡི་ཆོ་དེ་དག་གིས་ཀུན་ནས་བསྐྱང་བའི་ལུས་ཀྱི་ལས་སུ་ཅི་ཡང་མི་བྱ་ཞིང་དག་
 གིས་གཏམ་ཅི་ཡང་སྤྲོ་བར་མི་བྱ་སྟེ་བྱས་ན་ལུས་དག་གི་རིག་བྱེད་ཀྱང་ཉན་མོངས་
 ཅན་ཏུ་སྐྱེ་བས་སོ། །དེས་ན་དེ་ལྟ་བུའི་ཀུན་སྒྲོང་དང་འབྲེལ་བའི་སེམས་སྐྱེ་རོལ་གྱི་
 ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་བརྟུས་ནས། བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་དང་བུལ་བའི་བྱུར་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་ནི་བྱེད་པ་མེད་པའོ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིད་ལ་བྱས་ཏེ་གཉེན་པོའི་བྱུངས་སྐབ་པར་
 བྱས་ནས་ཆགས་སྤང་གི་རྣམ་འགྱུར་དང་ལྡན་པའི་བྱ་བྱེད་ཅི་ཡང་མེད་པར་ཤིང་
 བཞིན་ཏུ་ནི་བརྟན་པར་གནས་པར་བྱའོ། །གང་གི་ཆོ་སེམས་ཡུལ་ལ་འཕྱར་ཞིང་
 རྣམ་པར་གཡིངས་པའི་ཚོད་པ་དང་དག་གི་བཞད་གང་གིས་༡༧༥བ་གཞན་ལ་མཐོ་
 འཛམས་པའམ་ཙོ་འདྲི་བའི་ག་ཞར་བཅས་པའམ། གལ་ཏེ་ཡོན་ཏན་གྱི་འབྱོར་བས་
 སེམས་ཁེངས་པའི་ང་རྒལ་དང་རིགས་གཞུགས་སོགས་རང་གི་སྤུན་ཚོགས་ལ་ལྷག་
 པར་དགའ་ཞིང་ཆགས་པས་རྒྱགས་པ་དང་ལྡན་པའམ། གཞན་པ་རོལ་པོའི་སྒྲོན་
 ནས་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་མཚངས་འབྱུང་བ་ཡི་བསམ་པ་ཞེས་པའམ། འདི་ལ་རྒྱ་འབྲེལ་
 རྣམས་སུ་ལུས་ཀྱིས་མཐོ་འཛམས་པ་ཞེས་བཤད་པས་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་བསམ་པ་

དང་། གཡ་ཏེ་གཞན་གྱིས་གཞན་ལ་སྦྱོར་བཞིན་པ་རྗེས་སུ་སྦྱོར་བའི་ཚུལ་གྱིས་སྦྱར་
 འབྲིན་གཏོང་བར་སྦྱོར་འབྲིན་དང་། ཡང་ན་སྦྱོར་འབྲིན་ཞེས་པ་སྐྱུའམ་གྲ་བྱ་དང་
 གཡོ་ཐབས་ལྷ་ཆོགས་གྱིས་གཞན་བསྐྱུ་བར་འདོད་པའི་སེམས་སམ་ཞེས་པ་དང་།
 ཡང་སྦྱོར་འབྲིན་ཏེ་གཡོ་སྐྱུ་ཞེས་པ་འཕམ་སྦྱོར་འབྲིན་ཏེ་ཆོག་མི་ཤེས་པས་ཁེ་ཆོལ་བ་
 དང་། གཡོ་སྐྱུས་གཞན་བསྐྱུ་བར་སེམས་པ་ཞེས་གྲང་འཆད་དེ། དེ་རྣམས་ལས་སྦྱོར་
 འབྲིན་ཞེས་པ་སྐྱུའམ་གྲ་བྱ་དང་བསྐྱུ་སེམས་ཞེས་པ་གཡོ་ལ་འཆད་པ་རིགས་སྟམ་
 རྟེ། རིན་ཐང་དུ། གཡོ་ནི་ཤིན་དུ་བསྐྱུ་བ་རྟེ། །སྐྱུ་ནི་སེམས་རྒྱུད་གྲ་བྱ་བ། །ཞེས་
 གསུངས་པས་སོ། །གང་གི་ཆོ་བདག་རང་གི་ཡོན་ཏན་གསལ་བར་བཞིན་པའི་སྦོ་
 བས་བཟོད་པ་ལྟར་ལེན་པ་འཕམ་གཞན་དག་ལ་སྦྱོར་སྟག་པར་བཞིན་པའི་སྦོ་བས་ཆར་
 གཙོད་ཅིང་ཉེས་པ་གསལ་བར་བྱས་ཏེ་སྦོད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དང་ནི། གཞན་གྱིས་
 རང་ལ་ཆོག་ངན་སྐྱུས་པའི་ལན་དུ་ཆོག་རྩལ་མོས་སྦྱར་བ་འདེབས་པའི་གཤེ་བཅས་
 ཞེས་པ་འཕམ་གཞན་གྱི་ཆོག་ལ་སྦོད་པའི་གཤེ་བ་དང་བཅས་པ་དང་། ལྷའི་གྲུའམ་ཞལ་
 རྩེ་གཙོད་པའི་གྲར་ཁོ་འབྲུགས་གྱིས་ཤགས་འབྱེད་པ་འཕམ་འཐབ་ཚོད་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་ལ་
 སེམས་པས་འབྱེད་པ་དང་བཅས་པར་གྱུར་པ་རྟེ་ཉོན་མོངས་དང་འབྲེལ་བའི་སེམས་
 (༡༧༧)དེ་རྣམས་རང་གི་རྒྱུད་ལ་འབྱུང་བར་མཐོང་བ་དེ་ཡི་ཆོ་དེ་དག་སོ་སོའི་གཉེན་
 བོའི་རང་ཚུགས་ཐུབ་པས་ཤིང་བཞིན་དུ་བརྟན་པར་གནས་པར་བྱའོ། །ཞིད་བཀྱར་
 གྲགས་པ་འདོད་པ་སོགས་ཀྱི་ཆོ་རི་ལྟར་བྱ་བ་ནི། གང་གི་ཆོ་ཟས་གོས་ནོར་སོགས་
 ཀྱི་ཞིད་པ་དང་བྱག་བྱ་བ་དང་རྟན་འདིར་པ་སོགས་ཀྱི་བཀྱར་རྟེ་དང་ཚུགས་ཀྱན་
 དུ་ཆོག་སྟན་པོ་བཞིན་པའི་གྲགས་པ་རྟེ་དེ་རྣམས་འདོད་པ་འཕམ་དོན་དུ་གཉེར་བ་
 དང་། ཐུན་མོ་མོ་སོགས་ལས་བྱེད་པའི་གཡོག་དང་འཁོར་མང་པོ་དོན་དུ་གཉེར་
 བར་འདོད་པ་འཕམ། བདག་གི་སེམས་ལ་གཞན་གྱི་གྲས་པས་རང་གི་རྒྱང་པ་འབྲུ་བ་
 བསྐྱུ་བ་ཉིད་པ་སོགས་ཀྱི་ཞབས་ཏོག་བྱེད་པའི་རིམ་གྱོ་འདོད་ཅིང་དེ་དོན་དུ་གཉེར་
 བ་སོགས་ཀྱི་བསམ་པ་བྱུང་བར་གྱུར་ན་ཡང་དེ་ཡི་ཆོ་སོ་སོའི་གཉེན་བོས་བྱངས་ཐུབ་

པར་བྱས་ནས་དེ་དག་གི་དབང་རུ་མི་འགྱུར་བར་ཤིང་མོང་བཞིན་རུ་བརྟན་པར་གནས་པར་བྱའོ། །གང་གི་ཆོ་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་དོན་སྦྱབ་པ་ལ་ཡིད་མྱིར་སྤྱོད་ནས་ཡལ་བར་འདོར་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་བྱུང་བ་དང་། རང་ཁོ་ནའི་དོན་སྦྱབ་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་ནས་དེ་འབའ་ཞིག་དོན་རུ་གཉེར་བར་འདོད་པ་དང་། བར་འདིར་རྒྱ་འབྲེལ་དག་རྒྱ། འཁོར་ནི་འདོད་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཞེས་འབྱུང་ལ་དེའི་དོན་ནི་སློབ་མ་ལ་སོགས་པའི་འཁོར་འདོད་པ་ཞེས་བཤད་ལ། བསམ་པ་དེ་དག་གིས་ཀུན་ནས་བསྐྱང་བའི་རག་སྒྲ་བར་འདོད་པའི་སེམས་བྱུང་ན་ཡང་དེའི་ཆོ་བསམ་པ་སྒྱུན་ཅན་དེ་དག་གིས་གཡོ་བ་མེད་པར་གཉེན་པོའི་རང་སོ་སྦྱབ་པར་བྱས་ནས་ཤིང་བཞིན་རུ་གནས་པར་བྱའོ། །གང་གི་ཆོ་སྤྱོད་གསུམ་གྱིས་དགེ་བ་དང་གཞན་དོན་སྦྱབ་པའི་སྐལ་བ་དཀའ་སྤྱད་དང་ཐུག་བསྐལ་ལ་བསྐྱན་མི་རུས་པས་མི་བཟོད་པ་དང་། དགེ་བའི་སྤྱོད་ལ་(༡༧)བ་སེམས་མངོན་པར་མི་སློབ་ལེ་ལོའམ་དགེ་བའི་བྱ་བ་ལ་ལྷས་སེམས་ལས་སུ་མི་རུང་བ་སྟོམས་ལས་ཀྱི་ལེ་ལོ་དང་། རང་གཞན་གྱི་དོན་རུ་རྒྱབས་པོ་ཆེའི་བྱ་བ་སྦྱབ་པ་ལ་འཇིགས་ཤིང་སྤར་ལངས་པ་དང་། དེ་བཞིན་རུ་བྱ་དཀའ་བའི་དོན་དེ་ཉིད་སྦྱབ་པའི་རུས་པ་རང་ལ་མེད་ཀྱང་པོད་ཁམས་ཆེ་བ་ཙམ་གྱིས་འཇུག་པའི་སྤྱི་བརྟོན་ཞེས་སམ་ཀུན་རུ་མ་བཟུམས་པས་པོད་ཆེ་བས་སྤྱི་བརྟོན་དང་། མ་བརྟན་པར་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་གཏམ་ཁ་ནས་ཅི་ཐོན་ཐོན་རུ་སྒྲ་བའི་ཕ་ཅོར་སྒྲ་བ་དང་། གཉེན་དང་མཛའ་བཤེས་ཉེ་གནས་དང་སློབ་མ་སོགས་རང་གི་སྤྱོད་སྤྱོད་གཏོགས་པ་རྣམས་ལ་ལྷག་པར་ཞེན་པའི་སྤྱོད་སྤྱོད་གིས་སེམས་བྱུང་ནའང་དེ་ཡི་ཆོ་དེ་དག་སོ་སོའི་གཉེན་པོའི་རང་རྒྱུགས་སྦྱབ་པར་བྱས་ནས་མི་གཡོ་བར་ཤིང་བཞིན་རུ་བརྟན་པར་གནས་པར་བྱའོ། །

དེ་དག་གི་དོན་བསྐྱབ་ནི། དེ་ལྟར་ཆགས་པ་དང་ཁོ་བ་སོགས་ནས་རང་སྤྱོད་ལ་ཞེན་པའི་བར་གྱི་དོན་མྱིན་ཅི་ལོག་པ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་དང་དོན་མེད་པ་ས་རྒྱ་གཙང་སོགས་ཀྱི་བྱ་བ་རྣམས་ལ་འཇུག་པར་རྩོམ་པའམ་བརྩོན་

པ་འི་ཡིད་དེ་དེ་ལྟ་བུའི་ཀུན་སྤྱོད་ནམས་ལ་ལེགས་པར་བརྟགས་ནས་དེ་མ་ཐག་དེ་
 དང་དེའོ་ལྷན་ཏུ་སོ་སོར་རོས་ཟིན་པར་བྱས་ནས་དེ་ཡི་ཆོ་ཉོན་མོངས་སོགས་མི་
 མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་དགྲ་ལས་རྒྱལ་བའི་དཔའ་བོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔམ་ཤེས་བཞིན་
 གཙོ་པོར་བྱར་པའི་གཉེན་པོ་སྤྱི་དང་བྱང་པར་ཆགས་སོགས་ཀྱི་གཉེན་པོར་མི་སྤྲུག་
 པ་དང་བྱམས་པ་སྟོན་པ་ལྟ་བུའི་གཉེན་པོ་བྱང་པར་ཅན་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་ཡིས་
 རང་གིས་སེམས་དེ་ནི་རྒྱས་རྟག་ཏུ་བརྟན་པོར་གཟུང་བར་བྱས་ནས་མི་རིགས་པའི་
 བྱ་བ་ངན་པ་ལ་འཇུག་པ་ཐམས་ཅད་བཀག་ཅིང་ཆར་བཅད་ནས་རིགས་ཤིང་འོས་
 པའི་བྱ་བ་ལ་སྟོ་(༡༠༠ན)བས་འཇུག་པ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །དཔའ་བོ་སྟོབས་ལྡན་
 དང་འདྲ་བའི་གཉེན་པོ་ཡིས་རང་གི་ཡིད་དེ་ནི་བྱ་བ་ངན་པ་ལ་མི་འཇུག་པར་བརྟན་
 པོར་གཟུང་བར་བྱ་ཞེས་བཤད་པའང་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་
 ཅན་གྱི་སེམས་དང་འབྲས་བུ་མེད་པའི་བྱ་བ་ལ་འཇུག་པར་ཕྱོགས་པའི་ཆོ་གཉེན་
 པོ་དྲན་ཤེས་བསྟེན་པའི་ཚུལ།

བསྐྱབ་བརྟན་ལྟ་བུའི་ལྷན་ལྷན་གྱིས་ཁྱེས་པ་དྲངས་པ་ལས། བྱང་སེམས་བྱིས་
 པའི་དབང་རུ་བྱས་ཏེ། འབྲུའི་ཆང་དང་སྦྱར་བའི་ཆང་སྤང་བར་བྱ་ཏེ་ཞེས་སོགས་
 གྱིས་དྲན་ཤེས་ཉམས་པའི་རྒྱ་སྤྱོད་ཚུལ་དང་དྲན་ཤེས་དང་ལྡན་པར་བྱ་དགོས་པ་
 བསྟན་ལ། དེ་ནས་བྱང་སེམས་རབ་བྱུང་གིས་ཀྱང་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་མི་
 གཡང་བར་བྱ་དགོས་པར་གསུངས་ལ། དེ་བཞིན་རུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསང་
 བའི་མདོ་དྲངས་ནས་བྱང་སེམས་གྱིས་ཆགས་སྤང་སོགས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་དང་བདག་
 བསྟོད་གཞན་སྤྱི་ཀྱི་ཆོག་སྟོབས་སོགས་ཀྱི་གཉེན་པོར་དྲན་ཤེས་བསྟེན་ཚུལ་རྒྱས་
 པར་བསྟན་ལ་འགྲེལ་ཆེན་ལས་ཀྱང་གསུངས་པས་དེ་དག་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་
 རྣམས་གྱིས་ཉོན་མོངས་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་བྱ་བ་ངན་པ་ལ་སྟོ་གསུམ་འཇུག་
 པར་ཕྱོགས་པའི་ཆོ་དེ་དག་གཉེན་པོའི་ཟིལ་གྱིས་མཁན་ཏེ་མཐུ་རྒྱུད་བར་བྱས་ནས་
 སྤྱོད་ཚུལ་བསྟན་ཏེ་མདོར་ན་དེ་དག་ནི་སྤང་བའི་ཕྱོགས་བྱ་བར་མི་འོས་པའི་གནས་

ནམས་ལས་ལྷོག་ཚུལ་ལོ། །སྤར་བཤད་པའི་སྒོ་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་པ་དག་པར་བྱ་བ་
 དང་། བྲེ་མོའི་གཏམ་ནི་མགས་བསྐྱབ་པ་ཉམས་པ་བསྐྱར་ཚུལ་བཤད་པ་དེ་དག་
 གིས་ནི་གཙུག་པོར་གཞན་དོན་རྒྱ་མི་འཕྱར་བའི་འབྲས་བུ་མེད་པའི་སྒོ་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་
 པ་སྤོང་བ་བསྟན་ལ། དེ་སྤོང་བ་ཉིད་གང་གིས་འབྱུང་ཅེ་ན་(༡༠༠བ)བསྐྱབ་བརྟམ་
 ལས། དེ་ལ་ལྷས་བསྐྱར་གང་ཞེ་ན། གནོད་པར་འཕྱར་པར་སྤང་བ་སྟེ། །དེ་ཀྱན་
 གང་གིས་ཐོབ་ཅེ་ན། །འབྲས་བུ་མེད་པའི་བྱེད་སྤངས་པས། །དེ་ཡང་རྟག་ཏུ་དྲན་
 པས་འབྱུང་། །ཅེས་ལྷས་སྤྱད་ཐབས་སུ་འདི་ཕྱིའི་གནོད་འཕྱར་སྤོང་བ་དང་། དེ་
 སྤོང་བ་གཞན་དོན་རྒྱ་མི་འཕྱར་བའི་བྱེད་པ་སྤོང་བས་འབྱུང་བ་དང་། དེ་སྤོང་བ་
 དྲན་པ་བརྟུ་གཉིས་བསྟེན་པས་འབྱུང་བར་གསུངས་པས་བསྐྱབ་པའི་གནས་ནམས་
 ལ་དྲན་ཤེས་བསྟེན་པ་གལ་ཆེ་ལ། དྲན་པ་དེ་གང་གིས་འབྱུང་ན། དྲན་པ་ཤིན་ཏུ་
 ལྷས་ལས་འབྱུང་། །ཞེས་བསྐྱབ་པ་ལ་སྤྱིང་ནས་གཅེས་པར་འཛིན་པའི་གུས་པ་ལས་
 འབྱུང་ལ། དེ་གང་ལས་འབྱུང་ན། ལྷས་ནི་ཞི་བའི་ཆེ་བ་ཉིད། །ཤེས་པར་གྱུར་ན་
 བརྟན་པ་སྟེ། །ཞེས་རྣམ་གཤམ་ཞི་བའི་ཉིང་འཛིན་གྱི་ཕན་ཡོན་མཐོང་བའི་དད་
 པ་ལས་འབྱུང་བར་གསུངས་ལ། རྣམ་གཤམ་ནི་ཞི་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་ཆེ་བའམ་
 ཕན་ཡོན་དེ་རི་ལྷ་བུ་ཞེ་ན། གནས་ལུགས་ཡང་དག་པའི་དོན་རི་བཞིན་རྒྱ་ཤེས་པའི་
 ཤེས་རབ་འབྱུང་བ་དེ་ཉིད་དེ། མཉམ་གཞག་ཡང་དག་རི་བཞིན་རྒྱ། །ཤེས་པར་
 འབྱུར་ཞེས་ཐུབ་པས་གསུངས། །ཞེས་མཆོམས་སྤྱད་ཏེ་ཆོས་ཡང་དག་པར་སྤྱད་པའི་
 མདོ་དྲངས་ནས་བསྟན་ལ། དེ་ལྷའི་ཤེས་རབ་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་ཆ་བའང་ཚུལ་
 ཁྲིམས་ཏེ། ཟླ་བ་སྟོན་མེད། ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཉིང་འཛིན་སྤྱད་ཐོབ་སྟེ། །འདི་
 ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་དག་ཕན་ཡོན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་དག་
 དོན་རྒྱ་གཉེར་བས་ཀྱང་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་བཙོན་དགོས་པར་གསུངས་ཏེ། དེ་ལས།
 ཉིང་དེ་འཛིན་ཐོབ་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་སྤྱད་རྒྱ་དག་པར་འབྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །དེའང་
 རང་གཞན་གྱི་ཀྱུད་པ་ཐམས་ཅད་བརྟོག་པ་དང་སྤྱན་སྤྱུལ་ཆོགས་པ་མཐའ་དག་

འབྲུག་(༡༠༡ན)ལ་བསྐབ་པ་གསུམ་གྱི་ཉམས་ལེན་ལ་རག་ལས་པ་དང་དེའང་ཚ་བ་
 རྒྱལ་ཁྲིམས་ཉིད་ལ་རག་ལས་པར་མཐོང་ནས་རྒྱལ་ཁྲིམས་གྱི་བསྐབ་པ་ལ་གྲུས་པ་
 བརྒྱུད་ནས་དེ་ལེགས་པར་བསྐྱངས་པ་ལ་དྲན་པ་ཉི་ཤེར་འཛིག་པ་འབྱུང་ལ། དེ་ལ་
 བརྟེན་ནས་གཞན་དོན་ཏུ་མི་འཇུག་པའི་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ལྡོག་པར་གསུངས་ཏེ་
 ཞིབ་བར་བསྐབ་བརྟེན་ཉིད་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉེན་པོའི་ཚུགས་བྱ་བར་འོས་
 པ་གཞན་དོན་སོགས་ལ་འཇུག་རྒྱལ་ལ། གཞན་དོན་སྐྱབ་པའི་མཐུན་ཁྱེན་རྣམས་
 དང་རང་ཉིད་ལྡན་པར་བྱ་བ་ནི། འཇུག་ལྡོག་གི་བསྐབ་བྱ་རྣམས་ལ་ཐེ་ཚོམ་དང་
 ལོག་ཤེས་སྤངས་ཤིང་ངེས་པ་རྟེན་པས་ཤིན་ཏུ་ངེས་པ་དང་། མཆོག་གསུམ་སོགས་
 ཡོན་ཏན་ཅན་གྱི་ཡོན་ཏན་མཐོང་ནས་དང་འདོད་ཡིད་ཆེས་གྱི་སྒོ་ནས་རབ་ཏུ་དད་
 པ་དང་ཞེས་སམ། ཡང་ན་བསྐབ་བྱའི་གནས་རྣམས་ལ་དགའ་ཞིང་སྒྲོ་བས་འཇུག་
 པས་རབ་དད་དམ་རབ་ཏུ་དང་བ་དང་། བྱ་དཀའ་བའི་བསྐབ་བྱ་དང་གཞན་དོན་
 ལ་སྐྱག་ཅིང་སྤར་ནས་མི་ལྡོག་པས་བསམ་སྒྲུར་བརྟན་པོ་ལྡན་པ་དང་། སྤར་བཤད་
 པ་བཞིན་ཡོན་ཏན་ཅན་དང་བསྐབ་པ་སོགས་ལ་སྤྱིང་ནས་གྲུས་པ་དང་། མཆོག་
 དམན་ཐམས་ཅད་ལ་ལུས་སེམས་ཉི་ཤེར་འདུད་པས་ཞེས་ར་བཅས་པ་དང་ཞེས་
 སམ། ཡང་ན་སེམས་འདུད་པས་གྲུས་པ་དང་ལུས་འདུད་པས་ཞེས་སར་བཅས་པ་
 ཞེས་རྣམ་སྤར་གསུང་རོ། །རང་བསྐབ་ལྡན་ཡིན་པ་སོགས་རྒྱ་མཚན་ཏུ་བྱས་ནས་
 ཉེས་སྦྱོད་ལ་འཛེམ་པས་ངོ་ཚ་ཤེས་པ་དང་། ཉེས་སྦྱོད་ལ་ཞུགས་ན་རྣམ་སྤྲིན་གྱིས་
 འཛིགས་པའམ་གཞན་གྱིས་སྤྲད་ཏུ་དོགས་པ་སོགས་གྱིས་འཛིགས་པ་རྒྱ་མཚན་ཏུ་
 བྱས་ནས་ཉེས་སྦྱོད་ལ་འཛེམ་པ་དང་བཅས་པས་ཁྲིལ་ཡོད་པ་དང་། རྟོན་པ་(༡༠༡བ)
 སོགས་སྦྱེ་བའི་རྟེན་ཉི་ཤེར་གནས་ཀྱང་དབང་པོ་རྣམས་ལོག་པའི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་
 བལྟམས་པས་ཞི་ཞིང་ཏུ་ལ་བ་དང་། སྤྱིན་དང་སྟོན་སྦྱ་སོགས་ཐབས་སྤྲ་ཆོགས་ཀྱི་སྒོ་
 ནས་གཞན་དགའ་ཞིང་མཁུ་བར་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་པ་སྟེ་དེ་ལྟ་བུའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་
 དང་རང་ཉིད་ལྡན་པར་བྱས་ནས་གཞན་དོན་སོགས་ལ་འཇུག་པར་བྱའོ། །

གཞན་རྒྱུ་གྱིས་མི་སྤྱོད་བར་སེམས་དབང་དུ་བྱ་བ་ནི། གཅིག་ལ་ཕན་བཅུགས་
 པ་སོགས་དགའ་མཁུ་སྤྱོད་པའི་ཐབས་བྱས་ན་དེ་གཞན་རྣམས་མི་དགའ་ཞིང་ཁྱོ་
 ཞིང་ཤིག་པ་གསོག་པའི་རྒྱར་འགྱུར་བ་ལྟ་བུ་པན་ཚུན་བསམ་པ་མི་མཐུན་པའི་བྱིས་
 པ་སོ་སོ་ཡི་འདོད་པ་ཐ་དད་པ་སྣ་ཚོགས་པ་རྣམས་སུ་གྱུར་ནས་ཐམས་ཅད་དགའ་
 མཁུ་སྤྱོད་པའི་ཐབས་སྟབས་དགའ་བ་ཉིད་ཀྱིས་སེམས་མི་སྤྱོད་ཞིང་བྱིས་པ་དེ་རྣམས་
 བྱི་ཉོན་མོངས་སྣ་ཚོགས་སྤྱོད་པའི་དབང་དུ་གྱུར་པས་རང་ལ་རང་དབང་མེད་
 པར་འདི་དག་གི་འདོད་པ་མི་མཐུན་པའི་སེམས་འདི་རྣམས་བྱང་བ་ཡིན་པར་ངེས་
 གོ། །དེས་ན་འདི་རྣམས་འདོད་པ་མི་མཐུན་པའི་རྒྱར་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་
 སྤྱོད་དེ་རྣམས་དང་དབུལ་པར་བྱའོ་སྟམ་དུ་སྤྱི་སྤྱིར་ལྷག་པར་སྤྱིང་བཅེར་ལྷན་པས་
 རྗེས་སུ་བཟུང་ནས་གདམས་ངག་དང་རྗེས་སུ་བལྟན་པ་འདོམས་པ་དང་རང་ཡང་
 དེ་ལྟའི་ཉོན་མོངས་པའི་གཞན་དབང་དུ་མི་འགྱུར་བར་བྱའོ་སྟམ་དུ་སེམས་དབང་
 དུ་བྱ་བ་ཤི། གང་པོས་ཞུས་པར། སེམས་ཅན་ཤིག་སྤྱོད་མཐོང་གྱུར་ན། །དུས་སུ་
 རྗེས་སུ་འདོམས་བར་བྱེད། །རྟག་པར་བྱམས་དང་སྤྱིང་རྗེར་ལྷན། །ཁོང་ཁྱོད་ག་
 བྱི་མེད་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། མདོ་ལྟའི་རྒྱན་ལས། རྟག་དུ་ཉེས་པས་རང་དབང་
 མེད་པར་བྱས་སེམས་ཀྱིས། །སྤྱོད་པ་ལ་ནི་སྤྱོད་ལྷན་ཉེས་པར་མི་འདྲིན་ཏེ། །མི་འདོད་
 བཞིན་དུ་ལོག་པར་བསྐྱབ་པར་འགྱུར་རོ། །(༡༠༡ན)ཞེས། །སྤྱོད་པ་ལ་ནི་སྤྱིང་རྗེ་ལྷག་
 པར་འཕེལ་བྱུང་རོ། །ཞེས་དང་། །སྤྱོད་པ་མདོ་ཅམ་གདམས་ངག་དུ་བྱས་པ་ལས་
 ཟུང་། །སེམས་ཅན་བསམ་པ་ཐ་དད་པས། །བྱ་བ་དོན་ཆེན་བཅུགས་ཏེ་བྱ། །ཐམས་
 ཅད་མཁུ་བར་སུ་ཡིས་རུས། །འོན་ཀྱང་འགྱོད་པ་མེད་པ་ཡིས། །རྟུག་བསྐལ་ཁྱང་
 བསད་བདེར་མ་ཆགས། །རང་གི་སེམས་སྤངས་གཞན་སེམས་གཟུང་། །བརྟན་དང་
 ཉེས་པ་འབྱུང་ལ་སོགས། །གཉེན་པོ་ལས་དང་བརྟུན་པས་སྤངས། །ཞེས་གསུངས་
 པ་ལྟར་རོ། །དོན་དམ་གྱི་ཉམས་ལེན་གྱིས་སེམས་དབང་དུ་བྱ་བ་ནི། །བཅས་རང་
 གི་ཁ་ན་མ་ཚོ་བ་མེད་པའི་སྤྱོད་སོགས་དགེ་བའི་དཔོན་པོ་རྣམས་ལ་གཞན་དོན་

ཐུབ་པའི་ཆེད་དུ་འཇུག་པ་ན་བདག་རང་ཉིད་མི་ཉམས་པར་བྱ་བ་དང་སེམས་ཅན་གཞན་རྣམས་ལ་འད་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་ཀྱང་དུ་ཕན་བདེ་ཐུབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་འཇུག་པར་བྱ་དགོས་ཤིང་དེ་དག་ཀྱང་སྤོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སློན་ནས་སྤྱལ་བའི་སྐྱེས་བྱས་བྱ་བ་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་བདག་གིས་གཞན་དོན་འདི་ལྟ་བུ་བྱས་སོ་སྟམ་པའི་ར་རྒྱལ་དང་བདེན་པར་ཞེན་པའི་རྣམས་སེམས་མེད་པའི་སློན་ནས་རང་གི་ཡིད་འདི་ཉིད་གཉེན་པོས་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཉན་དུ་གཟུང་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་གཞན་དོན་ཐུབ་པའི་མཐུན་ཆེན་དུ་གྱུར་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཁྱད་པར་ཅན་རྣམས་ནི་གོང་དུ་བཤད་པའི་སྤྱང་བྱ་དེ་རྣམས་ཀྱི་གཉེན་པོར་བསྟེན་དགོས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཤིན་དུ་ངེས་དང་སོགས་ཆོགས་བཅད་གསུམ་པོ་འདི་བསྐབ་བརྒྱས་སུ་འབྲས་བུ་མེད་པའི་སྤྱོད་པ་སྤྱོང་བའམ་བདག་སྤྱང་བའི་གཉེན་པོ་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་དོན་བཅུར་བྱས་ནས་གསུངས་པས་ན་འདི་དག་གིས་བདག་སྤྱང་བའི་ཕྱིར་གཞན་སྤྱང་བའི་ཐབས་ཀྱང་(༡༠༥བ)བསྟན་ལ། མདོར་ན་སེམས་ཅན་གཞན་གྱིས་བདག་མི་རུངས་པར་མི་འགྱུར་ཁིང་བདག་གིས་ཀྱང་གཞན་མ་རུངས་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཐབས་སུ་གཉེན་པོའི་ཡོན་ཏན་དེ་དག་ལྡན་དགོས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ་བསམ་ནས་སེམས་དབང་དུ་བྱ་བ་ནི། མི་ཁོམ་པའི་གནས་སུ་འབྱམས་འབྱམས་ཏེ་རུས་ལྷན་རིང་མོ་ཞིག་ལོན་ནས་གཞོན་རྒྱལ་ཁྲིམས་སོགས་དགེ་ཆའི་སྟོབས་ལས་གནས་རིས་རན་པ་དེ་དག་དུ་མ་སྐྱེས་པར་འདིར་རྟེན་དཀའ་བའི་དལ་བའི་མཆོག་ཐོབ་པ་ནི་ངོ་མཆར་ཆེ་བའོ་དེས་ཅམ་མོ་སྟམ་དུ་དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ་བའི་རྒྱལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་སེམས་པ་དང་། ད་ནི་འདི་ཉིད་ལ་སྤྱིར་པོ་སྤངས་ནས་དོན་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་བྱའོ་བསམ་ནས་གོང་དུ་སེམས་དགེ་བའི་དམིགས་རྣམ་ལ་འདོགས་པའི་ཐབས་མང་པོ་བཤད་པ་དེ་ལྟ་བུར་སེམས་པའི་སློན་ནས་དཔེར་ན་རིའི་རྒྱལ་པོ་རི་རབ་རྒྱེན་གང་གིས་ཀྱང་མི་གཡོ་བར་བརྟན་པར་གནས་པ་ལྟར་སྤྱང་བྱ་མི་མཐུན་སྟོགས་ཉོན་མོངས་དང་སྤྱག་བསྐལ་

སོགས་ཀྱི་རྒྱུན་དག་གིས་རབ་རྒྱ་མི་གཡོ་བར་གཉེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱི་གཟུང་བར་བྱ་བའི་
 མོ་ནས་རང་གི་སེམས་དབང་རྒྱ་བ་ཤི། འདི་སེམས་དབང་རྒྱ་བ་ནས་གཟུང་
 རྒྱལ་གྱི་དོན་བསྐྱུ་བའང་ཡིན་ནོ། །ས་བཟང་འགེལ་པར། འདིར། མདོ་རྒྱན་གྱི་ལུང་།
 བྱ་མ་ལེབ་དང་འདབ་ཆགས་དང་། །ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་བྱངས་ནས་རི་རབ་
 རྒྱན་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་གྱིས་མི་གཡོ་བ་ལྟར་རྟོག་ཤོགས་སོགས་རྒྱན་གསུམ་གྱིས་
 མི་གཡོ་བར་རབ་རྒྱ་བརྟན་པར་གཟུང་བར་བྱ་ཞེས་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་སྟོ་གསུམ་
 ཀ་ནས་བྱ་མི་འོས་པའི་ཉེས་སྦྱོད་ལ་འཇུག་པ་གཉེན་པོས་ཆར་བཅད་ཅིང་ཟེལ་གྱིས་
 མནན་ནས་བྱ་བར་འོས་པ་དགེ་བའི་སྦྱོགས་ལ་རང་གི་རང་གིས་འཇུག་པའི་སྤྱིར་རྒྱ་
 གཉེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་(༡༠༩ན)སེམས་དབང་རྒྱ་བ་ནས་ཤིང་སྟོང་ཆེན་པོ་དང་རི་
 རབ་རྒྱང་སོགས་ཀྱིས་གཡོ་ཞིང་བསྦྱོད་མི་རུས་པ་ལྟར་སེམས་རབ་རྒྱ་བརྟན་པའི་
 རང་བཞིན་ཅན་རྒྱ་བས་ཉེ་དེ་ལྟ་བུའི་གཉེན་པོའི་སེམས་དེས་དབང་བསྐྱར་བའི་སྟོ་
 ནས་སྦྱོད་ལམ་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་ཅིང་རྟག་རྒྱ་གནས་པར་བྱ་བ་ཤི་སེམས་སྦྱོང་གི་
 སྦྱོད་པའི་རྒྱལ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོ་གསུམ་གྱི་བསྐྱབ་པ་ཉམས་པ་སྤྱང་བར་བྱེད་
 པའི་ཐབས་འདི་དག་གིས་བསྟན་ལ། སྤར། སེམས་བསྐྱང་བརྒྱལ་ཞུགས་མ་གཏོགས་
 པ། །ཞེས་བཤད་པའི་དོན་སེམས་བསྐྱང་བའི་བརྒྱལ་ཞུགས་དེ་ཉིད་ཀྱང་འདི་དག་
 གིས་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉེས་པ་དགེ་བ་ཆོས་སྤྱད་གྱི་རྒྱལ་ཁྲིམས་ལ་སྟོབ་རྒྱལ་ལ་གཉེས། བསྐྱབ་པ་
 ལ་མི་སྟོབ་པའི་རྒྱ་ལུས་ལ་ཆགས་པ་སྤྱང་དགོས་པར་བསྟན་ལ། དགེ་བ་སྤྱབ་པའི་
 ཐབས་ལ་ཐམས་པར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ནི། བྱ་ཆོད་ཤ་ལ་སོགས་ཉེ། དེ་ལ། ཆགས་
 སེམས་ཀྱིས་ལུས་སྤྱང་མི་རིགས་པའི་རྒྱ་མཆོན་སྤྱིར་བསྟན་པ་ནི། ཤོར་རྒྱ་སེམས་
 བརྟན་པོར་གཟུང་བར་བྱ་གསུངས་པ་ལྟར་ལུས་འདི་ཉིད་ཀྱང་རྟེན་པར་དཀའ་བས་
 གཅེས་པར་བཟུང་ནས་བསྐྱང་བར་བྱ་འོ་སྟུམ་ན། དེ་མི་རིགས་པའི་རྒྱལ་འདི་ལྟར།
 ད་ལྟ་ཆགས་སེམས་ཀྱིས་ལུས་ལ་བདག་གིར་བཟུང་ནས་འདི་ཉིད་སྤྱང་བའི་སྤྱིར་

འདིའི་ཁ་ཏ་བྱ་བ་མི་རིགས་ཏེ། རང་ཉིད་ཤི་ནས་སེམས་དང་བྲལ་བའི་ཕྱང་པོ་རྒྱར་
 བྱོད་ཏུ་བསྐྱལ་ནས་པོར་བ་ན་བྱ་མོད་བཟའ་བྱའི་ཤ་ལ་ཆགས་པ་མང་པོ་ཡིས་ལུས་
 གྱི་ཡན་ལག་རྒྱུ་ལག་དང་རྒྱ་ཉྩ་སོགས་དེ་དག་ཚུགས་པ་ན་ཚུན་ཡས་མཐོང་གུན་ཏུ་
 བཤལ་བ་ཉྩ་བྱང་ཅིང་འབྲིད་པར་བྱས་ནས་མོས་པར་གྱུར་ཀྱང་དེའི་ཆོ་སེམས་སམ་
 ཡིད་བྱོད་མི་དགར་མི་བྱེད་ན་ད་ལྟ་རྒྱ་མཚན་ཅིའི་ཕྱིར་ལུས་ལ་ཆགས་(༢༠༡བ)ཤིང་
 ཞེན་ནས་གཅེས་པར་བཟུང་ཉྩ་འདི་སྤང་བའི་ཁ་ཏ་འཕམ་གཉེར་ཁ་བྱེད་དེ་བྱེད་པ་
 མི་རིགས་སོ་ཞེས་པའོ། །ཡང་། ལུས་བྱོད་མི་དགར་མི་བྱེད་ན། ཞེས་པའང་ཡོད་
 དེ། ལུས་རང་ལ་དེའི་ཆོ་མི་དགའ་བ་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་མེད་ན་ད་ལྟ་སེམས་བྱོད་
 གྱིས་ཅིའི་ཕྱིར་ལུས་གྱི་ཁ་ཏ་བྱེད་དེ་བྱེད་དོན་མེད་ཅེས་པའོ། །

ལུས་སེམས་འབྲེལ་མེད་སོ་སོ་ཐ་དད་ཡིན་པས་སྤང་མི་རིགས་པ་ནི། འོན་ཀྱང་
 བདག་དང་བདག་གི་བར་འབྲེལ་བར་སྤང་ངོ་སྟུམ་ན། ལུས་འདི་བདག་གིར་གཟུང་
 བར་བྱས་ནས་ཡིད་བྱོད་གྱིས་ཆགས་ཤིང་ཞེན་པས་གཅེས་སྤྲུལ་གྱི་སྟོན་ནས་ཅི་ཡི་ཕྱིར་
 སྤང་བར་བྱེད་དེ་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་མི་རིགས་ཏེ་ཉེས་པ་དང་སྤྱད་བསྐྱལ་ཏུ་མ་སྦྱོད་
 པས་སོ། །འདི་རང་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བས་སོ་སྟུམ་ན། ཡིད་བྱོད་ནི་སྟོན་མེད་ནས་
 འབྲུམས་ནས་འོང་བའི་སྟོན་ཏུས་གྱི་སྤིད་པ་འདིའི་སྤྲ་མའི་བར་སྤིད་གྱི་སེམས་གྱི་
 རྒྱན་དང་ལུས་འདི་ནི་ཆོ་འདིའི་ས་མའི་མི་གཙང་བ་ལས་གྲུབ་པ་ཡིན་པས་ཡིད་
 བྱོད་དང་ལུས་འདི་གཉིས་པ་ན་ཚུན་འབྲེལ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སོ་སོ་བ་དང་མཚན་
 ཉིད་ཀྱང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ན་ལུས་བཅ་པོ་དེས་ཀོ་ཉྩ་དེས་ནི་ཡིད་ཤེས་པ་བྱོད་ལ་ཅི་
 ཞིག་བྱ་ཉྩ། ལུས་འདིས་ཀྱང་སེམས་བྱོད་འདོར་སེམས་བྱོད་གྱིས་ཀྱང་ལུས་འདི་དོར་
 བས་གཞན་དང་གཞན་ཏུ་སོ་སོར་འགོ་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་ལུས་འདི་ལ་བདག་གིར་
 བཟུང་ནས་ཆགས་སེམས་གྱིས་སྤང་བ་མི་རིགས་སོ། །

ལུས་མི་གཙང་བས་སྤང་མི་རིགས་པ་ནི། དེ་ལྟར་འབྲེལ་མེད་ཡིན་ཡང་སྤྲ་ནས་
 རང་གནས་པའི་རྟེན་ཏུ་བཟུང་བས་ད་འདོར་མི་རིགས་སོ་སྟུམ་ན། གྱི་མ་སྤང་དོར་

ལ་མྱོངས་པའི་ཡིད་ཚུད་མཆོན་ཅི་ཡི་ཕྱིར་ཤིང་གི་གཞུགས་གཙང་མ་ཟས་གོས་
 གྱིས་གསོ་སྦྱོར་སོགས་ཀྱི་དཀའ་ཆོགས་ཅི་ཡང་མི་དགོས་པ་ཞིག་ལ་བདག་གི་ལྟས་སོ་
 ཞེས་(༡༠༩ན)རང་གནས་པའི་རྟེན་ཏུ་གཞུང་བར་མི་བྱེད་དེ་བྱེད་རིགས་ཀྱི་མི་གཙང་
 བ་ཏུ་མ་སྦྱགས་གཅིག་ཏུ་འདུས་ཤིང་ཆོགས་པའི་ལྟས་ཀྱི་འབྲུལ་འཁོར་འདི་ཉིད་ནི་
 ལྷངས་ཤིང་རུལ་བ་དྲི་ང་བའི་རང་བཞིན་ཅན་ཏུ་འདུག་ཅིང་དཀའ་ཆོགས་ཀྱིས་ཀྱང་
 སྦྱོར་དགོས་པ་འདི་གཙམ་སྤྲས་ཀྱིས་བསྐྱངས་ཏེ་བསྐྱེལ་བར་བྱས་པས་ཅི་ཞིག་ཏུང་
 རྟེ་འདིས་ནི་གནས་པའི་རྟེན་སོགས་ཉེར་མཁོའི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཅིར་ཡང་མི་
 ཏུང་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་སྤྱད་ཞེས་དང་བསྐྱངས་ཏེ་ཅི་ཞིག་ཏུང་ཞེས་པ་དག་ཀྱང་དོན་
 མེད་པར་ཆགས་ཞེན་ཅམ་གྱིས་སྤྱང་མི་རིགས་ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་ཀྱི་དེ་ལས་གཞན་
 ཏུ་སྤྱིང་པོ་ལེན་པ་དང་གཞན་དོན་སྦྱབ་པ་སོགས་ཀྱི་ཕྱིར་ཏུ་ནི་ལྟས་བསྐྱང་དགོས་
 པ་སྤྱང་ཐབས་བསྐྱངས་པའི་དགོས་པ་སོགས་མང་པོ་བསྐྱབ་བཏུས་ལས་གསུངས་
 སོ། །ལྟས་ལ་སྤྱིང་པོ་མེད་ལ་དེ་མེད་པས་སྤྱང་མི་རིགས་པ་ནི། མི་གཙང་ཡང་འདི་
 ལ་སྤྱིང་པོ་ཡོད་པས་སྤྱང་རོ་སྟམ་ན། ལྟས་འདི་ལ་ཆ་དང་ཆ་སོ་སོར་སྦྱེ་ནས་འདི་ནི་
 པགས་པའོ། །འདི་ནི་ཤའོ། །འདི་ནི་རུས་པའོ་ཞེས་སོགས་སོ་སོར་བརྟགས་ན་སྤྱིང་
 པོ་མེད་དེ། འདི་ལྟར་སོག་མར་ལྟས་ཀྱི་པགས་པའི་རིམ་པ་འདི་རང་གི་སྒོ་ཤེས་རབ་
 ཀྱི་མཆོན་རྟོན་པོ་ཡིས་ཤ་རུས་སོགས་ལྟས་ཀྱི་ཆ་གཞན་ལས་ཐ་དད་ཏུ་རྣམ་པར་སྦྱེ་
 བས་བརྟགས་ན་སྤྱིང་པོ་མེད་ལ། པགས་པའི་འོག་གི་ཤ་ཡི་ཕུང་པོ་ཡང་རུས་པའི་
 དྲ་བ་རྣམས་ལས་ཤེས་རབ་ཀྱི་མཆོན་གྱིས་གྱུད་དུ་འཕམ་འོགས་སུ་སྦྱེ་བས་བརྟགས་ན་
 སྤྱིང་པོ་མེད་ལ། རུས་པའི་འབྲུལ་འཁོར་རྣམས་ཀྱང་ལྷ་ཆོགས་དང་ཅིབས་རུས་ལ་
 སོགས་པའི་ཆ་དང་ཆར་སོ་སོར་དབྱེ་བར་བྱས་ནས་རུས་པའི་ནང་གི་བརྟུང་རྒྱང་
 མར་ལ་ཐུག་གི་བར་ཏུ་སྤྱིང་པོ་ཡོད་མེད་ལེགས་པར་བལྟ་བར་བྱ་ཞིང་ས་ཆུ་སོགས་
 འབྱུང་བའི་ཆོགས་དང་པ་མའི་མི་གཙང་བ་(༡༠༩བ)འདུས་ཤིང་སྤྱངས་པའི་ཕུང་པོ་
 འདི་ལ་སྦྱི་ནང་མགོ་འཇུག་གང་ཏུ་ཡང་བསྐྱགས་པར་འོས་ཤིང་སྐེལ་བར་འོས་པའི་

སྒྲིང་པོ་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་ཡོད་ཅེས་བདག་ཉིད་གྱིས་ནི་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་
 ཡང་དང་ཡང་རུ་བརྟག་པར་གྱིས་ཤིག་དང་ཡིད་བརྟན་རུང་ཞིང་དབྱེད་བཟོད་
 པའི་སྒྲིང་པོ་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཚོལ་བ་ཆེན་པོས་འབད་དེ་ཕྱི་ནང་གུན་རུ་
 ཞིབ་རུ་བཅའ་ཁྱད་བཅའ་ལྟལ་གྱི་ལྟས་དེར་ཚོལ་མཁན་གྱི་ཡིད་ཁྱོད་གྱིས་བཅའ་
 བྱེ་སྒྲིང་པོ་རུང་ཟད་ཅམ་ཡང་མ་མཐོང་ན་ལྟར་ཚོངས་པས་སྒྲིང་པོ་ཡོད་པར་
 རྟོམ་ནས་སྤང་བར་མ་ཟད་དེ་ལྟར་སྒྲིང་པོ་མེད་པར་ངེས་ཤིང་གོ་བཞིན་རུ་ཡང་ད་
 རུང་རྒྱ་མཚན་ཅིའི་ཕྱིར་ཆགས་ཤིང་ཞེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡིད་ཁྱོད་ནི་ལྟས་འདི་ལྟར་
 བཞིན་སྤང་བར་བྱེད་དེ་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་པ་དེ་སྟོས་ཤིག་ཅེས་པ་སྟེ་རྒྱ་
 མཚན་སྟེ་རྒྱ་མེད་པས་སོ། །

ལྟས་ལ་ཉེར་མཁོ་མེད་པས་སྤང་མི་རིགས་པ་ནི། སྒྲིང་པོ་མེད་ཀྱང་ཡོངས་སྤྱད་
 རུ་རུང་དོ་སྟམ་ན། ལྟས་འདི་མི་གཙང་བ་རུ་མ་འདུས་ཤིང་བསགས་པ་ཡིན་ལ་ཡིད་
 ཁྱོད་གྱིས་ལྟས་གྱི་ཤ་སྟགས་མི་གཙང་བའི་ཚོགས་རྣམས་ནི་བཟར་མི་རུང་ཞིང་ལྟས་
 གྱི་ཁྱག་དག་ཀྱང་བརྟུང་རུ་མི་རུང་ལ་ནང་ཁོལ་རྒྱ་མ་དང་སྟོ་བ་ལ་སྟགས་པ་འང་
 གཞིབ་པ་འཕམ་འཇེབ་རུ་མི་རུང་བ་ཡིན་ན་ཅི་ཡང་མི་རུང་བའི་ལྟས་འདི་ཉིད་གྱིས་
 ཡིད་ཁྱོད་ལ་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་ཡོངས་སྤྱད་རུ་རུང་བའི་ཉེར་མཁོ་རུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས་
 སོ། །དཔྱོད་པ་གཞན་ཅི་ཡང་མེད་པའི་ལྟས་འདི་གལ་ཏེ་སྤང་ན་ཉིས་ན་སྟེ་རྣམ་པ་
 གཅིག་རུ་ནའམ་རྒྱ་མཚན་གཅིག་རུ་ན་མ་དང་བྱ་མོད་དང་། རྒྱ་དཔེ་སྟགས་སྟེ་ཡོད་
 པར་གསུངས་པས་རུར་བྱ་དང་ཁྲ་ལ་སྟགས་པ་རུར་ཁྱོད་གྱི་མི་ཤ་ཟ་བ་རྣམས་གྱིས་
 བཟའ་བྱའི་ཟས་གྱི་དོན་རུ་ལྟས་འདི་སྤང་བ་ཡིན་ན་དེ་ཅམ་གྱི་དོན་རུ་སྤང་བ་ལ་མི་
 (༡༠༥ན)རིགས་པ་མེད་པས་རིགས་སོ་ཞེས་པ་ལོ། །ཡང་གཅིག་རུ་ན་སྤྱད་རུ་མི་རུང་
 པས་སྤང་མི་རིགས་གཉིས་སུ་ན་མ་དང་བྱ་མོད་སྟགས་གྱིས་སྤྱད་རུ་རུང་བས་དེ་དག་
 གི་ཟས་གྱི་དོན་ཅམ་རུ་སྤང་བ་ལ་མི་རིགས་པ་མེད་ཅེས་རྣམ་བཤད་རུ་གསུངས་ལ།
 ཡང་ཉིས་ན་ཞེས་པ་རིགས་ན་ཞེས་པའི་དོན་རུ་འཆད་པ་ཡོད་ལ། གལ་ཏེ་ཞེས་པའི་

དོན་རྒྱ་བཤད་ན་རྒྱུ་མཐོན་མོ། །དེ་ལས་གཞན་རྒྱ་འདི་སྤྱད་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་
ཡང་མེད་པས་ཆགས་སེམས་ཀྱིས་འདི་བསྤྱད་བར་མི་བྱ་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ་འདི་ཡན་
ཆད་ཀྱིས་ལུས་ལ་ཆགས་ནས་སྤྱད་མི་རིགས་པ་བསྟན་ལ། དེའང་སྤྱང་པོ་མེད་པའི་
ལུས་སྟོག་ལ་སྤྱང་པོ་ལེན་དགོས་པ་ལ་དེའི་གཞི་ནི་ལུས་སྟོག་ལ་ཆགས་པ་ཡིན་ལ་
དེའི་ཕྱིར་ལུས་སྟོག་ལ་ཆགས་པའི་གཞི་ནི་པོ་སྟོན་ཚུལ་དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

ལུས་སྤྱད་རྒྱ་འདོར་བས་དགེ་ལ་བཀོལ་ནས་སྤྱང་པོ་ལེན་རིགས་པ་ནི། དལ་
འབྱོར་ལྟར་པའི་མིའི་ཅོག་གི་སྟེ་མི་ཡིན་ནོ་ཅོག་གསལ་མི་ཡིན་ཆད་ཀྱི་ལུས་འདི་ནི་
ད་ལྟ་གསོན་པའི་སྐབས་འདིར་བསོད་ནམས་དགེ་བའི་ལས་ལ་བཀོལ་རྒྱ་རྒྱུ་བས་
ན་དེར་བཀོལ་བར་བྱ་བ་ནི་རིགས་ཤིང་འོས་པ་ཉིད་རྒྱ་ཟད་ཀྱི་དེ་ལས་གཞན་པའི་
ཆགས་སེམས་ཀྱིས་སྤྱད་བ་ལ་དགོས་པ་ཅིང་ཡང་མེད་དེ། ཅིའི་ཕྱིར་ན་འདི་ལྟར་
ཁྱེད་ཀྱིས་ད་ལྟ་ཉིད་ནས་དགེ་བའི་སྟོགས་ལ་བཀོལ་ནས་ངོ་པོའི་སྟོན་ནས་སྤྱང་པོ་ཅི་
ཡང་མེད་པ་ལ་སྤྱང་པོ་ལེན་པའི་ཐབས་མི་བྱེད་པར་ཆགས་སེམས་ཀྱིས་བསྤྱད་ས་
པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་མ་ཟད། ཕྱི་ནས་སྤྱང་པོ་ལེན་སྟོན་ནས་བསྤྱད་ས་ཀྱང་ནི་
ནམ་ཞིག་གི་ཆོ་འཆི་བདག་སྤྱང་བཅེ་བ་གཏན་ནས་མེད་པ་དེ་ཡིས་ཡིད་ཁྱེད་ལ་
དབང་མེད་རྒྱ་སྟོབས་ཆེན་པོས་སྟོག་དང་ཕྱལ་ནས་ལུས་སྟོགས་ཏེ་བྱ་རྒྱུ་དང་ཁྱི་
དང་ཅི་སྤྱད་ལ་སྟོགས་(༡༠༥བ)པར་བྱིན་པར་བྱུར་ན་དེ་ཡི་ཆོ་ཁྱེད་ཀྱིས་ཅི་བྱར་ཡོད་
ཅི་ཡང་བྱར་མེད་དེ་ཐབས་ཅི་བྱས་ཀྱང་མི་འབྲལ་བར་སྤྱད་པའི་རྒྱས་པ་མེད་དོ་ཞེས་
པ་སྟེ་འཆི་བ་ནམ་འོང་ངས་པ་མེད་པས་སྤྱད་རྒྱ་དགེ་བ་ལ་བཀོལ་རིགས་པའི་དོན་
ནོ། །མིའི་ཅོག་ཅས་པས་མི་ལས་གཞན་པ་ལ་ཆེར་ཀྱི་ལུས་ནི་དགེ་བ་ལ་བཀོལ་རྒྱ་
གཏན་ནས་མི་རྒྱུ་ཞེས་བསྟན་ཏེ་རྒྱ་འབྱོར་ནམས་ཀྱི་ལུས་བཞིན་ནོ། །མི་ངོ་ཅོག་
སྟོགས་རྒྱུ་པ་གཞིས་ཡར་ལ་སྤྱད་ནས་དགོས་པ་གཞིས་ཀྱིས་སྤྱད་རིགས་ཏེ་བྱ་རྒྱུ་ད་
སྟོགས་ཀྱི་ཟས་ཡིན་པ་དང་བསོད་ནམས་གསོག་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་པས་སོ་ཞེས་
བརྒྱ་ཏིས་སོ། །འཆི་བདག་བཅེ་བ་མེད་པ་ཞེས་པའི་དོན་ནི། དུན་ཉིད། བསོད་

པར་དཀའ་བའི་སྟོབས་པོ་ཆེ། །སེམས་སྟོབས་གཏུམ་པས་ཀུན་རྒྱ་བ། །སོ་སོའི་
འཇིགས་ཆེན་རུ་མ་ནི། །འཆི་བདག་ཅེས་ནི་བརྗོད་པ་ཡིན། །བརྗོད་ཐབས་མེད་
པའི་རུས་ཀྱི་མེ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་དེས་སྦྱང་བ། །མི་རྣམས་གསོན་པའི་བར་
ཆད་བྱེད། །འཆི་བདག་ཅེས་འདྲི་བརྗོད་པ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་
རོ། །དགོས་པའི་ལས་མི་བྱེད་ན་བསྐྱུང་མི་རིགས་པའི་དཔེ་ནི། དེ་ལྟ་ཡིན་ནའང་
ཟས་གོས་ཙམ་གྱིས་བསྐྱུང་བ་ལ་མི་རིགས་པ་ཅི་ཡོད་སྟུང་ན་མི་རིགས་ཏེ། ཇི་ལྟར་
ན། འཇིག་རྟེན་ན་བྲན་དང་གཡོག་རྩེ་བོའི་བྱ་བའི་ལས་གང་ལ་ཡང་བཀོལ་རུ་མི་
བཟུང་བའམ་བྱ་བ་ཅི་ཡང་མི་བྱེད་པ་རྣམས་ལའང་གོས་དང་ཟས་ལ་སོགས་པ་ཅི་
མི་སྦྱིན་ན་སྟེ་ཅི་ཡང་སྦྱིན་མི་རིགས་ལ་དེར་མ་ཟད་ཆད་པས་གཙོད་པར་ཡང་བྱེད་
རིགས་པ་དེ་བཞིན་རུ་ལུས་འདི་ལ་ཡང་གཅེས་སྤྲས་ཀྱིས་བཟུང་བཟུང་བཟུང་བ་སོགས་པ་
ཅི་དགོས་བསྟོད་གོས་ཅི་དགོས་པ་སྟོན་ཏེ་འབད་ཚུལ་གྱིས་གསོ་སྦྱང་བྱས་ཀྱང་མཐར་
ཡིད་ཁྱོད་ལ་མི་དབང་བར་དེས་(༡༠༩ན)པར་འབྲལ་ཁིང་ཤི་ནས་གཞན་རུ་འགོ་ན་
ཁྱོད་ནི་དཀའ་ཆོགས་ཆེན་པོས་ཡོ་བྱད་བཅའ་ནས་ཅི་སྟེ་ཤ་ཐང་ཐང་རུ་གསོ་བར་
བྱེད་དེ་དེ་ལྟར་གསོ་སྦྱང་བྱེད་པ་ནི་ཆེས་མི་རིགས་པས་སོ། །འདིའི་རྩ་ཆོག་ལ་མི་
བཟུང་བའང་ཞེས་དང་། མི་བཟུང་བའང་ཞེས་མི་འདྲ་བ་ཡོད་ལའང་གི་སྤྲས་བྲན་
ལས་མི་བྱེད་པ་ལའང་ཟས་གོས་མི་སྟེར་ན་དགེ་བའི་ལས་མི་བྱེད་པའི་ལས་ལ་ལྟ་
སྟོན་ཞེས་སྟུང་པའོ། །

སྟེང་པོ་ལེན་བྱུང་རང་གཞན་གྱི་དོན་རུ་བཀོལ་རྒྱལ་དངོས་ནི། དགོས་པའི་
ལས་མི་བྱེད་ན་བསྐྱུང་མི་རིགས་པའི་རྒྱ་མཆན་དེས་ན་བྲན་གཡོག་ལ་སྤྲ་རྩན་བྱིན་
ནས་ལས་ལ་འཁོལ་བ་བཞིན་རུ་སྟེང་པོ་མེད་པའི་ལུས་འདི་ལ་ཁ་ན་མ་སོ་བ་མེད་
པའི་ཟས་གོས་སོགས་འཆོ་བའི་ཁྱེན་ཅིའམ་ཁྱེན་སྤྲན་གྱི་སྤྲ་རྩན་ཙམ་བྱིན་ནས་ནི་
ད་ནི་ཡིད་ཁྱོད་ཀྱིས་སྟུར་རུ་རང་གི་དོན་ཏེ་གཞན་དོན་རུ་བསོད་ནམས་དགེ་བའི་
ལས་བྱེད་རུ་རྒྱག་ཅིག །རང་ངམ་གཞན་ལ་འབྲལ་དང་ཡུན་རུ་ཕན་པའི་དོན་རུང་

ཟད་ཀྱང་མེད་པར་ལྷན་འདི་ལ་ནི་བཟའ་བརྒྱུར་སོགས་མཁོ་ཆད་ཐམས་ཅད་སྦྱིན་
 པར་མི་བྱའོ་སྟེ་བྱེད་སོགས་ལའང་ལས་ཅི་ཅམ་བྱས་པ་དེ་ཆོད་ཀྱི་སྒྲ་རྩལ་ཅམ་བྱིན་
 རིགས་ཀྱི་ཁོ་རང་གིས་བསྐྱབས་ཆད་ཐམས་ཅད་དང་མཁོ་ཆད་ཐམས་ཅད་སྦྱིན་མི་
 རིགས་པ་བཞིན་ནོ། །

རང་གི་དོན་བྱེད་ཆུག་ཅེས་པ་ནི། མདོ་སྟེའི་རྒྱན་ལས། གཞན་གྱི་དོན་ནི་རང་
 གི་དོན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྦྱབ་
 པ་ཉིད་རང་གི་དོན་ཡིན་གྱི་དེ་ལས་གཞན་པའི་རང་གི་དོན་ཅི་ཡང་མེད་པས་དེ་
 ལྟར་གསུངས་སོ། །རྒྱ་མཆན་དེའི་ཕྱིར་དཔེར་ན་འཇིག་རྟེན་ན་གྱུ་བཟང་པོ་ཉེ་བར་
 བསྟོགས་ནས་འཇིན་ཞིང་དེའི་ཟག་ལྷན་ལ་སོགས་བྱ་བ་ནི་རྒྱ་ཆེན་པོའི་པ་(༡༠༦)འོ་ལ་
 ཏུ་འཁོ་བ་དང་རྒྱ་རོལ་ཏུ་འོང་བའི་རྟེན་ཅམ་ཡིན་པ་ལྟར་དུ། རང་གི་ལྷན་འདི་ལ་
 ཡང་རང་གཞན་སྲིད་མཆོའི་པ་རོལ་ཏུ་བཀལ་བ་དང་བཀལ་ནས་ཀྱང་སེམས་ཅན་
 གྱི་དོན་སྦྱབ་པ་སོགས་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུ་བཟང་པོ་ལྟ་བུ་ཡི་སྒྲ་ཉེ་བར་བཞག་སྟེ་ད་ལྟ་ནས་
 གྱའི་ཟག་ལྷན་ལྟར་ཟས་གོས་སོགས་ཀྱི་སྒྲ་རྩལ་ཅམ་བྱིན་ནས་རང་གཞན་ལ་གཞོད་
 པའི་རྒྱ་སྟོག་པའི་ལས་ལ་མི་བཀོལ་པར་བསམ་པ་སེམས་བསྐྱེད་དང་སྦྱོད་པ་ཕྱིན་དུག་
 སོགས་ཀྱི་དགེ་བའི་ལས་ལ་བཀོལ་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཅི་རྩལ་སྒྲ་བྱུང་པ་དང་།
 མཐར་ཐུག་དོན་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་པ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་དུ་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 གཟུགས་སྤྱི་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་དུ་རིན་པོ་ཆེ་དཀོས་འདོད་ཀྱང་འབྱུང་ལྟ་བུ་དེ་ཉིད་
 བསྐྱབས་ནས་གདུལ་བྱ་གང་ལ་གང་འདུལ་གྱི་ནི་ལྷན་རྣམས་ཆོགས་སྤྱི་བསྐྱར་ནས་སྲིད་
 པའི་གནས་སྤྱི་རྒྱ་རོལ་ནས་ནམ་མཁའ་རི་སྲིད་ཀྱི་བར་དུ་འབད་མེད་ལྷན་གྱུབ་
 གྱི་ཕྱིན་ལས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྦྱབ་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་རང་གི་ཡིད་ལ་
 གདམས་པ་སྟེ། ལྷན་འདི་ནི་རང་གཞན་གྱི་དོན་དུ་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་ལས་
 རྟོག་པ་དང་བསོད་ནམས་ལ་འཇུག་པའི་རྟེན་ཡིན་པས་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་དཀར་
 བག་གི་ལས་ལ་འཇུག་རྟོག་ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱེད་པ་དང་དེ་ལྟ་བུའི་ལམ་ཉམས་སྤྱི་

སྤངས་ཏེ་སངས་རྒྱུས་གྱི་གོ་འཕང་བསྐྱབས་ནས་མཐར་མཇུག་ཅན་གྱི་དོན་ལ་འཇུག་
 པའི་ཆེན་ཡང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱེད་པ་ཡིན་པས་ན་གང་འདུལ་གྱི་ལྷས་བཟུང་ནས་
 བཅུ་མཁའ་ཇི་སྲིད་བར་གཞན་དོན་ལ་འཇུག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ལྷས་ལ་གྱུའི་སྒོ་བཞག་
 ཅེས་གསུངས་ཏེ་འདིས་ལྷས་ལ་སྟིང་པོ་ལེན་ཚུལ་དངོས་བསྟན་རྟོ། །དེ་ལྷར་ལྷས་ལ་
 ཆགས་པ་སྟོང་བ་དང་སྟིང་པོ་ལེན་ཚུལ་བསྟན་པ་དེ་དག་ནི། བསྐྱབ་བདུས་སུ་རྩོ་
 རྩོ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་མདོ་དྲངས་པ་(༡༠༡)ལས། སྟོང་བ་འོངས་པ་དག་ལ་རྣ་བའམ་
 ལྷ་ཡོངས་སུ་གཏོང་བ་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སྟོང་པས་ཟིན་ཅིང་ཞེས་སོགས་
 དང་། སྟིང་པོ་མེད་པའི་ལྷས་ལ་ལེགས་པར་བརྟགས་པའི་སྟིང་པོ་ལེན་པའི་སེམས་
 དང་མཐར་རྟུར་ཁྲིད་རྟུ་འགྲོ་བར་ལྷས་རྩེས་སུ་དུན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། ལྷས་
 གཞན་ལ་རག་ལས་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ལྷས་དང་
 གཞན་གྱི་ཟས་སུ་སེམས་པས་ལྷས་ལ་སྤྱང་གི་དང་ཅེ་སྤྱང་དང་ལ་དང་བྱིའི་ཟས་སུ་
 རྟོག་ཅིང་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་དང་།

རྒྱལ་པོ་ལ་གདམས་པ་ལས་ཀྱང་། ལྷས་འདི་ས་གཏིང་འདྲ་སྟེ་ཆོག་མི་ཤེས། མི་
 གཙང་ལས་བྱུང་མི་གཙང་ལུང་པོ་ཡིན། ཁ་ཆ་འཆི་སོགས་སྤྱག་བསྐལ་གུན་གྱི་
 གནས། ཤི་ནས་ལྷས་པོར་ས་ཡི་ཚུགས་ཅམ་གཅོག། བྱ་དང་བྱི་སྤྱང་ལ་སོགས་རྣམས་
 ཀྱིས་ཟ། བསྟེན་བཀྱར་འབད་ཀྱང་འཆི་བདག་སྟོན་པོས་འཕྲོག། མཁས་པས་སྤྱང་
 ཅིང་སྤྱན་པོ་ཆགས་པའི་གནས། དེ་བས་མཁས་པ་སུ་ཞིག་ལྷས་ལ་ཆགས། ལྷས་
 ཀྱི་ཕྱིར་ནི་ཡ་ངར་འཇུག་མི་བྱ། འདི་ལ་སྤྱ་རྩལ་གོས་ཟས་བྱིན་ནས་སུ། ལྷ་ན་གྱི་
 བན་ཕྱིར་བསོད་ནམས་གསོག་རྟུ་གཞུག། ཅེས་སོགས་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་གྱི་དོན་
 དེ་དག་དང་འདྲ་བར་གསུངས་ལ། དཔས་བྱིན་གྱིས་ཞུས་པར། མི་ཉིད་ཤིན་རྟུ་
 རྟེན་དཀའ་རྟེན་པ་ལ། ལྷས་ཀྱི་ཕྱིར་ནི་ཕྱིག་པ་མ་བྱེད་ཅིག། འདི་ནི་རྟུར་ཁྲིད་པ་
 སྟེ་ཅེ་སྤྱང་ཟས། ལྷས་ཀྱི་ཕྱིར་ནི་ཡ་ངར་མ་འཇུག་ཅིག། གཡོ་ལྷན་ལྷས་ལ་སྟེད་པ་
 བསྟེད་ནས་ནི། བྱིས་པ་རྟག་རྟུ་རྣམ་པར་རྫོངས་ཏེ་འབྱམས། ལྷས་འདི་བྱས་པ་མི་

གཞོ་ངོས་ཡིན་པས། ཁྱིན་དང་མཚན་དང་སྤྱག་བསྐལ་ཚོར་བར་སྤྱད་། རྟག་ཏུ་
 བྱད་འདྲ་(༡༠༦)སྤྱག་བསྐལ་འབྲལ་འཁོར་ཏེ། ལྷུས་འདི་རན་སྤྱགས་ནམས་དང་
 མཆིལ་མས་གང་། བཀྲེས་དང་སྒྲོམ་པས་རྟག་ཏུ་མངོན་པར་གཙོས། ལམས་པ་
 ལུ་ཞིག་ལྷུས་ལ་སྤེད་པ་སྦྱེད། ཅིས་སྐྱེས་གསུངས། དེ་བཞིན་དུ་དལ་འབྱོར་དང་
 ལྷན་པའི་ལྷུས་རྟེན་དཀའ་བ་དང་། རྟེན་གྱི་ལྷུས་སྒྲོག་མི་རྟག་ཅིང་སྟོང་པོ་མེད་པ་
 དང་སྟོང་པོ་མེད་པའི་ལྷུས་སྒྲོག་ལ་སྟོང་པོ་མེན་དགོས་པའི་ཚུལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའི་ཕྱེ་སྟོང་ལས་གྱང་། མི་ལྷུས་རབ་ཏུ་རྟེན་པར་དཀའ་བ་ཡང་། དེ་ནི་བདག་
 གིས་དཀའ་བས་ཐོབ་ཀྱང་ཏེ། ཞེས་སྐྱེས་དང་། ལྷུས་ནི་ཉམས་ཆུང་མི་རྟག་མི་
 བརྟན་ཏེ། དཔུ་བ་རྟོས་དང་རྒྱ་ཡི་རྒྱ་བྱར་འདྲ། ལྷུ་མ་ལྷ་བྱར་གར་ལ་ལྷ་དང་
 མཚུངས། ཁྱི་ལམ་མཐོང་དང་འདྲིད་པར་སྤྱོད་བ་བཞིན། ཁྱོག་ནི་ལྷན་ལྱང་ཆོ་ཡང་
 ཟད་པར་འབྱུར། ཁི་སྤྱང་སྤྱིན་དང་སྒྲོག་ནི་མི་གནས་ལྟར། རྟེན་ཅིག་ཏུ་ནི་དེ་
 བཞིན་སྒྲོག་གྱང་འབྱུར། སྟོང་པོ་མེད་ལ་སྟོང་པོ་མེན་པར་བྱེད། ཅིས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་དགེ་བ་སྤྱབ་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པར་བྱ་བ་ནི། དེ་ལྟར་རང་དབང་
 སྐྱོད་ཏེ། དེ་ལ། འབྲལ་གྱི་སྤྱོད་ལམ་ནི་དུལ་བྱ་བ་ནི། གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་
 ལྷུས་དག་གི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་ཀྱིས་དབང་སྤྱར་རྣམས་པའི་རང་དབང་ཡོད་
 པར་གྱིས་ཏེ་སྤྱིར་དུས་རྟག་ཏུ་དང་བྱད་པར་གཞན་དང་སྤྱད་པ་ལྷ་བྱའི་ཆོ་ལྷུས་
 གྱི་ཀུན་སྤྱོད་དགའ་བས་འཇུག་པ་དང་བཅས་པའི་བྱད་བཞིན་གྱི་མདངས་དྲངས་
 ཤིང་གསལ་བ་ཉིད་དུ་གྱིས་ལ། སྤྱིན་མ་གཉིས་དཔལ་བར་བསྐྱས་པའི་ཁྲོ་གཉེར་
 ལྷན་པའི་རྩ་བ་ནས་པོ་ཡོངས་སུ་ཐོང་སྤེའམ་ཡོངས་སུ་དོར་ལ་འགོ་བའི་ཆོགས་
 ཐམས་ཅད་ལ་རྒྱ་མེད་པར་ཡིད་གཙུགས་པས་ཕན་འདོགས་པའི་མཛའ་བཤེས་གྱི་
 དང་ཚུལ་འཆང་བ་དང་། གཞན་གྱི་མ་སྤྱོད་པའི་(༡༠༩)སྤྱོན་དུ་ལེགས་པར་འོངས་
 སམ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལ་སྐྱོད་པའི་གསོང་བོར་སྤྱོད་བའམ་རྒྱན་པར་ཡིད་ཐེབས་པར་
 སྤྱོད་པའི་གཏམ་གསོང་པོ་སྤྱོད་དང་ཞིང་བདེན་པའི་ཆོག་སྤྱོད་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་དག་གི་

ཀྱན་སྦྱོང་དང་། ཁྱི་དང་ཁྱིུ་ཆུང་དང་མལ་སྟན་ལ་སོགས་པའི་ཡོ་བྱད་བཤམས་པ་
 དང་ཆུད་པ་སོགས་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་མ་བཞགས་པར་བབ་ཚལ་ཏུ་རྟབ་རྟབ་
 བོར་ཤུགས་ཆེན་པོས་སྒྲུ་དྲག་པོ་དང་བཅས་པར་གར་བབས་བབས་སུ་མི་འདོར་
 རོ་ཞེས་ཏེ་གཞན་ལ་གནོད་པའི་རྒྱ་སྤང་བ་དང་། ཁང་པའི་སྒོ་འབྲེད་པའི་ཆོ་ཡང་
 བཅན་ཐབས་གྱིས་དྲག་ཏུ་ཤུལ་སྟེ་མི་དབྱེ་སྟེ་ནང་ན་གནས་པ་ལ་མི་དགའ་བ་སྦྱེད་
 པས་སོ། །མདོར་ན་རུས་རྟག་ཏུ་སྦྱོང་ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡང་དྲག་རྒྱལ་
 དང་ཁིང་རྟེགས་ཀྱི་སྦྱོང་པ་རྒྱབ་མོ་མི་བྱ་བར་འུར་སྒྲུ་དང་གཙམ་བསྐྱར་སྟེ་སྦྱོང་ལམ་
 ཀྱན་ནས་ཞི་ཞིང་འཇམ་པའི་སྒོ་ནས་གཞན་དགའ་ཞིང་མོས་འདུན་སྦྱེ་བར་འགྱུར་བ་
 དེ་ལྟ་བུ་བྱའོ་སྟེ་གཞན་མི་དགའ་བ་སྦྱོང་བ་དང་གཞན་བསམ་གཏན་སྒོམ་པའི་ཆོར་
 མ་སྦྱོང་བའི་ཐབས་སོ། །སྦྱོང་ལམ་འཇམ་པོ་བྱ་ཚུལ་དཔེས་བསྟན་པ་ནི། དཔེར་ན་
 རྒྱ་སྐྱར་ཏེ་ཉ་གསེད་པའི་བྱ་དང་བྱི་ལ་དང་ཆོམ་རྒྱན་བྱེད་པ་དག་གཙམ་བསྐྱར་ནས་
 འུར་སྒྲུ་ཆེན་པོ་བྱེད་པ་མེད་པར་གཞན་གྱིས་མི་ཆོར་བར་བྱས་ནས་དལ་བྱས་འཇབ་
 ཅིང་འགྲོ་བ་ཡིས་རང་རང་གིས་མདོན་པར་འདོད་པའི་དོན་སོ་སོར་སྐྱབ་རུས་པ་ཡིན་
 གྱི་དེ་ལྟར་མ་བྱས་ན་སྐྱབ་མི་རུས་ལ། ཐུབ་པས་སྟེ་སྒོ་གསུམ་འདུལ་སྦྱོང་བྱེད་པའི་
 དགའ་ཐུབ་ཀྱི་བརྒྱལ་ཞུགས་ཉེ་བར་སྤངས་པའི་བྱང་སེམས་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་རྟག་ཏུ་
 དེ་བཞིན་ཏུ་བག་ཡོད་པའི་སྒོ་ནས་སྦྱོང་ལམ་ཞི་ཞིང་རུལ་བ་ལ་སྦྱོང་པར་བྱས་ནས་
 རང་གིས་མདོན་པར་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་གཞན་གྱི་དོན་སྐྱབ་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་
 (༢༠༥)པར་བྱའོ། །འདི་ནི་སྦྱོང་ལམ་འཇམ་པོའི་སྒོ་ནས་འདོད་པའི་དོན་སྐྱབ་པའི་
 དཔེ་དོན་སྐྱར་བ་ཅུ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ནི་ལུས་ཀྱི་ཀྱན་སྦྱོང་གཙམ་བོར་གྱུར་པའི་
 སྦྱོང་ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཉེས་པ་སྦྱེད་པའི་ཆོས་འགལ་གྱི་སྦྱོང་པ་རྣམས་
 སྤངས་ནས་ཆོས་མཐུན་གྱི་སྦྱོང་པ་ལ་ལུས་རག་བཀོལ་བའི་ཚུལ་ཡིན་ལ་ལུས་རག་
 ལ་སྟོར་པོ་ལེན་པའི་ཐབས་ཀྱང་དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཏིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས།
 རྒྱ་རྒྱས་བཞིན་འཇུག་རུལ་པ་དང་། རྒྱན་རབས་དང་ནི་གསར་བུ་ལ། རྟག་ཏུ་

གསོང་པོར་སྤྲོ་བ་དང་། རྟེན་གྱིང་རྒྱལ་མེད་པར་བྱ། རྟེན་དང་། རྟོན་བྱའི་
 སྤང་བར་ཡང་། གལ་ཏེ་གཞན་དག་མཐོང་བའི་ཆོ། རྟེན་གསོང་པོར་སྤྲོ་བ་
 དང་། རྟོན་གཞིར་རོ་བྱམ་སྤང་བྱ་ཞིང་། རྟེན་ཏུ་འཕྱུ་ཞིང་གནས་པར་བྱ། རྟེན་
 པ་ལྟར་དང་། མདོར་ན་སྤྲོད་ལམ་ཀུན་ཏུ་སེམས་ཅན་གཞན་ཀུན་གྱིས་བྱང་སེམས་
 རང་ཉིད་མཐོང་མ་ཐག་ཏུ་དགའ་ཞིང་འདུན་པར་འཕྱུར་བའི་སྤྲོད་པ་ལ་སྤྲོ་བ་དགོས་
 ཏེ། བསྐྱབ་བཏུས་ལས། སེམས་ཅན་འདུན་པར་བྱ་བ་དེ་ཉིད་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའི་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཡང་དག་པར་སྤྲད་པ་ལས། བྱང་སེམས་མཐོང་དགས་
 གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཅི་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་
 གྱི་མཐོང་མ་ཐག་ཏུ་དགའ་བར་འཕྱུར་བ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་བསྐྱབ་པར་བགྱིལ། རྟེན་ཅིའི་
 སྤྲད་ཏུ་ཞིན། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བགྱི་བ་གཞན་མ་མཆིས་
 གྱི་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྤྲོད་པར་བགྱི་བར་བས་ཏེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་ནི་བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཆོས་ཡང་དག་པར་བརྟེན་པ་ལགས་སོ། རྟེན་གསུངས་པ་ལྟར་
 བསྐྱབ་པར་བྱལ། །

ཕན་པའི་གདམས་ངག་ཕན་ཚུན་མཐུན་པར་སྤྲོ་བ་པ་ནི། གཞན་གྱིས་བཅོལ་
 བའམ་མ་བཅོལ་ཡང་(༢༠)ན)བྱང་གཞན་ལ་གཞིན་སྤྲོ་བ་ཏེ་པ་རོལ་པོ་ཉེས་པ་ལས་
 འཆོས་པ་དང་འགྱོད་པ་སེལ་བ་དང་དགེ་སྦྱོར་ལ་བསྐྱལ་བའི་ཆོས་མཐུན་གྱི་གྲོས་
 འདེབས་པ་ལ་རང་ཉིད་མཁས་པར་བྱས་ཤིང་། དེད་ལ་གྲོས་འདེབས་གྱིས་ཤིག་
 ཅས་གསོལ་བ་བཏབ་ནས་རང་གིས་མ་བཅོལ་ཡང་གྲོགས་སོགས་གཞན་གྱིས་ཕན་
 སེམས་གྱི་སྒྲོ་ནས་རང་ལ་འདི་ཕྱི་ཀུན་ཏུ་ཕན་པར་བྱེད་པའི་གདམས་ངག་དང་རྟེན་
 སུ་བསྐྱབ་པ་འདོམས་པར་བྱེད་པ་བྱང་ན་དེ་དག་ལ་ཁྱད་གསོད་གྱིས་སུན་འབྱིན་མི་
 བྱེད་པར་སྒྲ་མར་བབྱང་ནས་གུས་པ་དང་བཅས་པས་ལགས་སོ་ཞེས་སྤྱི་པོས་སྤྲང་བར་
 གྱིས་ཏེ་རུས་རྟེན་ཏུ་རྒྱལ་མེད་པའི་སྒྲོ་ནས་དེ་དག་ཀུན་གྱི་བཀའ་བཞིན་སྤྲོ་བ་པའི་
 སྤྲོ་བ་མ་ལྟ་བུར་བྱུར་པའི་ཚུལ་དུ་བྱེད་པ་ལྟེ་མ་གུས་པ་དང་རྒྱལ་སྤྲོད་པའི་ཐབས་

སོ། །ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོར་གྱུར་ཅིང་སེམས་ལ་སན་པའི་གདམས་ངག་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཆོག་ལེགས་པར་སྒྲུས་ནས་སྟོན་པ་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་དང་དེ་དག་སེམས་མཁྱ་བར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་དགེ་བར་གསུངས་སོ་ཞེས་ཡི་རང་གི་སྟོན་པ་བཟུགས་པའི་ཆོག་བརྗོད་པར་བྱ་ལ་གཞན་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ལ་བཟུགས་བརྗོད་བྱེད་པ་དང་བདེན་པའི་ཆོག་སྒྲུབ་དག་ལའང་དེ་ལྟར་དགེ་བར་གསུངས་སོ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དགེ་ལྟས་ཀུན་ཉོན་ཀྱི་གཉེན་པོར་གྱུར་པའི་ཆོག་ལེགས་པར་སྒྲུས་ནས་སྟོན་པ་ནི་སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པ་ལས་བྱུང་བའམ་སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་གསུངས་པ་དང་བྱུང་མེད་པས་དགེ་བར་གསུངས་སོ་ཞེས་བརྗོད་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །

གཞན་དགེ་ལེགས་ལྡན་པ་དགའ་བར་བྱ་ཚུལ་ནི། བ་རོལ་པོ་དག་གིས་དགོན་མཆོག་མཆོད་པ་བསོད་ནམས་དགེ་བའི་ལས་བྱེད་པ་མཐོང་བར་གྱུར་ན་ལེགས་པར་བྱས་སོ་བྱ་བར་འོས་པ་བྱས་སོ་ཞེས་དངོས་སུ་བརྟོད་(༡༠/བ)ཅིང་བཟུགས་པས་བསོད་ནམས་བྱེད་པ་པོ་དེ་ཉིད་ལེགས་པར་དགའ་བ་དང་སྟོབ་བ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ་ཞེས་ཏེ་ལེགས་པར་སྒྲུས་པ་སོགས་དེ་དག་ནི་ཕྱག་དོག་སྤོང་བའི་ཐབས་སོ། །རང་གིས་གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་རུས་དངོས་སུ་བརྗོད་ན་ཁ་གསལ་དུ་འགྱུར་གྱིས་དོགས་པའི་ཆོ་སྟོན་ན་དེའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྟོན་པ་བརྟོད་པར་བྱ་ཞིང་། གཞན་ལྟས་བྱིན་ལྟ་རུས་གཞན་མཆོད་སྦྱིན་ལྟ་རུའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་རང་གིས་སྟོན་ན་ཡང་དེ་ལ་མི་དགའ་བའི་ཆོག་མི་སྒྲུབ་པར་དེ་དེ་བཞིན་ནོ་ཞེས་ལྟས་བྱིན་ལྟ་རུ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་བརྗོད་ནས་དེའི་སེམས་དགའ་བར་བྱ་ལ། གཞན་འགའ་ཞིག་གིས་མདོན་སྟོན་གང་རུང་དུ་དགའ་ཞིང་སྟོབས་རང་གི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་སྟོན་ན་དེས་བརྗོད་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་རང་ལ་ཡོད་མེད་ལེགས་པར་བཟུགས་ལ་གལ་ཏེ་བརྗོད་པ་པོ་དེ་ཡོན་ཏན་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་ཤིང་གཞན་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་ཤེས་པར་རུས་པའི་དག་སྒྲུང་ཅན་དུ་རིག་པར་བྱའི་དེས་རང་གི་སེམས་ཁེངས་ཤིང་རྟོམ་པར་མི་བྱ་སྟེ་དེ་དག་ནི་རིམ་པར་ཁ་གསལ་དང་ཕྱག་དོག་དང་ང་རྒྱལ་སྤང་བའོ། །ཡང་ན་གོང་གི་བསོད་

ནམས་བྱེད་པ་མན་ཆད་ཀྱི་དོན་འདི་ལྟར་འཆད་དེ། བསོད་ནམས་བྱེད་པ་མཐོང་
ན་དངོས་སུ་དེ་ལ་བསྟོད་པར་བྱས་ནས་དེ་དགའ་བར་བྱ་ཞིང་སྒྲིག་ནའང་བསོད་
ནམས་བྱེད་པ་དེའི་ཡོན་ཏན་བརྟེན་པར་བྱ་བ་དང་གཞན་གྱིས་བསོད་ནམས་བྱེད་
པ་དེའི་ཡོན་ཏན་བརྟེན་ནའང་རང་གིས་ཀྱང་དེའི་ཇེས་སུ་མཐུན་པར་བརྟེན་པར་
བྱའོ། །གཞན་འགས་རང་གི་ཡོན་ཏན་བརྟེན་ན་བརྟེན་པ་པོ་དེ་ཡོན་ཏན་གྱི་བྱད་
པར་ཤེས་ནས་པའི་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་རིག་པར་བྱ་ཞེས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །གཞན་ལ་
གཞན་བསྐྱེད་འདེབས་པ་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་ནི་ཆོས་དང་འགལ་བའི་དག་གི་ཀྱན་
སྟོད་སྤངས་ནས་ཆོས་དང་མཐུན་པའི་སྟོད་པ་ལ་དག་བཀོལ་ནས་དེ་ལ་སྟོང་པོ་ལེན་
པའི་ཚུལ་ལོ། །གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་ལ་མི་བཟོད་པ་སྤང་བ་ནི། སྤྱིར་རང་གཞན་གྱིས་
སྟོ་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་ཅི་དང་ཅི་ཚུམ་པ་ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་(༡༡)ཀ)སྟུག་བསྐྱེད་སྟོང་
ཞིང་དགའ་བདེ་བསྐྱེད་པའི་སྤྱིར་ཡིན་ལ། བྱད་པར་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་ནི་བྱ་
བ་གང་ཚུམ་ཐམས་ཅད་གཞན་པ་རོལ་པོ་འགའ་ཕྱིར་ཏེ་དགའ་བ་སྐྱེད་པའི་ཐབས་
ཁོ་ནའི་སྤྱིར་ཡིན་ན་དེ་ལྟ་བུའི་རང་གཞན་གྱི་དགའ་བ་དེ་ནི་མོར་ཇས་ཆེན་པོ་བཏང་
བའི་རིན་གྱིས་ཉོ་ནའང་ཤིན་ཏུ་དགོན་པ་ཡིན་ལ། འང་གི་སྤྱིས་རིན་མེད་ན་ལྟ་ཅི་
ཞེས་པའོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་གཞན་རང་རང་གིས་འབད་ཚོལ་གྱི་སྟོ་ནས་བསྐྱེད་པར་
བྱས་པའི་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པའི་ཡོན་ཏན་སོ་སོའི་རྒྱད་ལ་གང་དང་གང་ཡོད་པ་དེ་
རང་གིས་མཐོང་ཐོས་སུ་གྱུར་པའི་ཆོ་དེ་ལ་མི་དགའ་ཞིང་མི་བཟོད་པའི་སྤྲུག་དོག་
མི་བྱ་བར་དེ་དང་དེ་བསྐྱེད་པ་བརྟེན་ནས་དེའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་རང་རྒྱད་ལ་དགའ་
བ་བསྐྱེད་ནས་དེ་ལྟ་བུའི་དགའ་བའི་བདེ་བ་ལ་རང་ཉིད་གྱིས་ལོངས་སྤྱད་པར་བྱ་
རིགས་ཏེ་དེ་ནི་རིན་གྱིས་ཉོ་མི་དགོས་པར་འབད་མེད་དུ་གནས་པས་སོ། །དེ་ལྟར་
གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་ལ་དགའ་བར་བྱས་པས་པ་རོལ་པོ་དག་གི་སེམས་ལའང་དགའ་
བ་དང་མཁུ་བ་ཐོབ་ནས་དེ་དག་གྱང་ཆོས་པར་འཕྱུར་རོ། །ཚུལ་དེ་ལྟ་བུར་གཞན་
གྱི་ཡོན་ཏན་ལ་སྤྲུག་དོག་མི་བྱ་བར་བསྟོད་ཅིང་དགའ་བར་བྱས་པས་ནི་བདག་ལ་

ཆོ་འདིར་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ཡོངས་སྤྱོད་སོགས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་གོད་པ་འཕ་
བསྐྱུག་ཅིང་ཉམས་པ་ནི་ཡོང་མེད་དེ་ཡོང་ཡི་མེད་པ་འཕ་ཆམ་པ་ཀུན་ཏུ་མེད་པར་
མ་ཟད་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་ཏུ་ཡང་གཞན་གྱི་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་ལ་དགའ་ཞིང་ཡི་
རང་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་རྒྱ་ཆེ་བ་ཐོབ་པོ། །ཡང་གི་སྤྲུལ་སྤྱི་
མར་མ་ཟད་ཆོ་འདིར་ཡང་བསོད་ནམས་འཕེལ་ཞིང་དགའ་བདེ་སྤྱོད་ཞེས་བསྟན་
ཏོ། །དེ་ལས་བརྒྱུག་སྟེ་གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་ལ་མི་བཟོད་པའི་སྤང་(༡༠)བཞུགས་དང་
སྤྲུག་དོག་བྱས་པའི་ཉེས་པས་ནི་ཆོ་འདིར་ཡང་རང་གི་སེམས་ལ་ཆོར་བ་མི་དགའ་
བ་སྟེ་བ་དང་ལུས་ལ་ཆོར་བ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཆེན་པོ་འབྱུང་བར་འབྱུར་ཞིང་དེར་མ་
ཟད་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་ཏུ་ཡང་དེའི་འབྲས་བུ་མི་འདོད་པ་དང་སྤྲུག་བསྐྱེད་རྒྱ་ཆེ་
བ་འབྱུང་ཞི། ཇི་སྐད་ཏུ། གཞན་ལ་གཞོད་པ་སྤྲུག་དོག་འདྲ་བ་མེད། །ཅིས་དང་།
གཞན་ཡང་སྤྲུག་དོག་གི་ཉེས་པ་དཔག་མེད་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །

སྤྱི་བ་དང་ལྟ་བའི་ཀུན་སྤྱོད་ཇི་ལྟ་བར་བྱ་བ་ནི། གཞན་དང་ལྟན་ཅིག་གཏམ་
སྤྱོད་ཡང་ཕན་ཚུན་སྤྱིར་ཐག་པ་ནས་ཡིད་ཆེས་སྤྱོད་བའམ་ཡིད་ཆེས་པར་འོས་
པའི་ཡིད་མེད་པས་པའི་ཆོག་སྤྱི་ཞིང་དེ་ཡང་ཆོག་སྤྱི་མི་འགལ་བའི་འབྲེལ་བའམ་
སྐབས་དོན་དང་འབྲེལ་བ་དང་། གོ་སྤྱི་ལ་ཐེ་ཆོམ་སེལ་བས་དོན་གསལ་ཞིང་ཡིད་
ལ་འཐད་ཅིང་འབབ་པས་ཡིད་ཏུ་འོང་བ་དང་། དག་སྤྱི་བའི་སྐབས་ཀྱི་ཀུན་སྤྱོད་
འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་སྤངས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོབ་མེད་པ་དང་། ཆོག་འདི་ལ་རྒྱ་
དཔེར། རྩ་སྤྱོད་སྤྱིར་ཇི་ལྟ་བུ་ཅན། ཞེས་ཡོད་པར་གསུངས་ཏེ་ཉན་ན་རྩ་སྤྱོད་
ཆོམ་པས་རྩ་སྤྱོད་དང་ཞེ་སྤང་མེད་པའི་སྤྱིར་ཇི་ལྟ་བུ་མཐུན་ལས་ཡུང་བས་སྤྱིར་
ཇི་ལྟ་བུ་ཅན་ལོ། །ཆོག་རྒྱ་བ་མོ་དང་མ་འབྲེལ་བས་འཇམ་ཞིང་མཉེན་པ་དང་ཇི་
ཅམ་གྱི་དོན་གོ་རྣམ་པ་ལྟར་གྱི་ཆོག་མང་ཏུང་རན་པའམ་སྤྱི་མཐོ་དམན་འཆོམས་
ཞིང་རན་པར་བྱས་ནས་སྤྱི་བར་བྱལོ། །

ཇི་སྐད་ཏུ། འཇིག་རྟེན་ཡིད་ཏུ་འོང་བའི་གཏམ། །རིགས་པས་རྣམས་སྤྱི་

བར་བྱ། །སྤྱི་ཚིགས་གཡིང་བར་འགྱུར་བའི་ཚིག། འཛིགས་པས་ནམ་ཡང་མི་སྤྱི་
 བའི། །ཞེས་གསུངས་ལ། བསྐྱབ་བརྟུས་ལས་གྱང་། །མ་དང་པར་བྱེད་པའི་ཚིག་
 སྤྱང་བའི། །སྤྱི་གྲས་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པ་ལས། ཚིག་ཞུས་པ་མེད་པ་ཡིན། །ཚིག་སྤྱབ་
 (༡༡༡)སྤྱབ་པོ་མེད་པ་ཡིན། ཚིག་ནོག་ནོག་པོ་མེད་པ་ཡིན། འབར་བར་བྱེད་པའི་
 ཚིག་མེད་པ་ཡིན། ཅོ་འདྲི་བའི་ཚིག་མེད་པ་ཡིན། འདོད་ཆགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཆགས་
 པའི་ཚིག་མེད་པ་ཡིན་ཞེས་སོགས་ཚིག་གི་སྒྲིན་དྲག་ཅུ་ཅུ་བཞི་དང་བཤམ་པ་དང་། ས་
 བརྟུ་པའི་མདོ་ལས། རག་གང་དག་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་སྟིང་ན་བར་བྱེད་ཅིང་གཏུང་
 བར་བྱེད་པ་དང་། བདག་གི་རྒྱུད་དང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་མ་རུངས་པར་བྱེད་པའི་ཚིག་
 གི་ནམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་སྤངས་ཏེ། རག་འདི་འཇམ་པ་དང་མཉེན་པ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་དང་
 བརྟུན་མ་ཡིན་པ་དང་ནར་སྟན་པ་དང་སྟིང་དུ་སྤྱག་པ་དང་། །ཞེས་སོགས་དང་།
 དེ་ཐ་ན་བཞད་གད་དུ་བྱ་བའི་ཚིག་ཡོངས་སུ་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡང་ཡོངས་སུ་སྤྱིང་ན་
 ཚིག་གིས་གཞན་ནམ་པར་གཡིང་བ་ལྟ་ཅི་སྒྲོས་ཞེས་སོགས་མང་དུ་གསུངས་སོ། །

གཞན་ཡང་བཤེས་སྤྱིང་ལས། རྒྱལ་བས་སྟིང་ལ་འབབ་དང་བདེན་པ་
 དང་། །འོག་པར་སྤྱི་ལྟ་སྤྱིས་སུ་ནམས་ཀྱི་ནི། །སྤྱང་ཅི་མེ་ཏོག་མི་གཙང་ལྟ་བུའི་
 ཚིག་ །ནམ་གསུམ་བཀའ་སྒྲུལ་དེ་ལས་ཐ་མ་སྤང་། །ཞེས་རྒྱལ་བས་སྤྱིར་སྤྱིས་སུ་
 ནམས་ཀྱི་ཚིག་ནམ་པ་གསུམ་བཀའ་སྒྲུལ་བ་སྟེ། སྟིང་ལ་འབབ་ཅིང་སྟན་པ་དང་།
 བདེན་པ་དང་། །འོག་པར་སྤྱི་བ་བརྟུན་སོགས་རག་གི་ཉེས་པ་ནམས་ལས། དང་
 པོ་ནི་དགའ་བར་བྱེད་པ་སྤྱང་ཅི་ལྟ་བུ་གཉེས་པ་ནི་མཛོས་ཤིང་བསྐྱེད་པར་འོས་
 པ་མེ་ཏོག་ལྟ་བུ་གསུམ་པ་ནི་སྤྱད་འོས་མི་གཙང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། དེ་དག་ལ་
 དང་པོ་གཉེས་བསྟེན་ཞིང་ཐ་མ་སྤང་བར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བསྐྱབ་པར་
 བྱའོ། །གཞན་ཡང་རང་གི་མིག་གིས་གང་སྤྱང་བའི་ལམ་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་
 ནམས་ལ་བལྟ་ན་ཡང་འདི་དག་ཁོ་ནའི་དོན་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་སྤྱིན་སོགས་
 ལ་བསྐྱབ་པ་(༡༡༡)ཉིད་ལ་བཞེན་ནས་བདག་མཐར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་ཉིད་

དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་པན་འདྲགས་པ་པོར་བསམ་ཞིང་དེ་དག་གི་སྟོན་ནས་བལྟ་བ་
 སྟགས་འབྲུག་པོ་བྱ་བུའི་སེམས་དང་གཡའི་སེམས་མེད་པ་དང་དྲང་ཞིང་ཡིད་འོང་
 གི་བྱམས་པ་དང་འབྲེལ་པའི་རྩལ་གྱི་བལྟ་བར་བྱའི་དུས་གསུམ་ར་རྒྱལ་ཤག་དོག་
 སྟགས་དང་ལྡན་པས་བལྟ་བར་མི་བྱའོ། རྒྱ་དཔེར། གྲན་དུ་འཐུངས་བཞིན་བལྟ་
 བར་བྱ། ཞེས་ཡོད་པར་བཤད་དེ་སྟོན་པས་གདུངས་པ་ནི་རྩལ་གྱང་མོ་འཐུངས་པས་
 སེམ་པར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་མཆོག་དུ་དགའ་བའི་སེམས་ཀྱིས་བལྟ་བའོ། རྩུང་པར།
 སངས་རྒྱས་ཐེག་པ་འདི་ལ་ངེས་པར་འབྱུང་འདོད་གང་། འཕྲོ་བ་ཀུན་ལ་སེམས་
 སྟོནས་པ་མའི་འདུ་ཤེས་དང་། བསྟན་པའི་སེམས་དང་བྱམས་པའི་ཡིད་ཀྱིས་བརྒྱལ་
 བྱ་ཞིང་། ཐུ་བ་མེད་ཅིང་དྲང་ལ་ཆོག་འཇམ་སྒྲ་བར་བྱ། ཞེས་དང་། སྟོང་པ་
 མདོ་ཅམ་གདམས་དག་དུ་བྱས་པ་ལས་ཀྱང་། དངོས་དང་བརྒྱད་པས་སེམས་ཅན་
 གྲན། ཉེ་དུ་འབྲེལ་བར་གྱུར་པས་ན། ལྷས་དག་ཡིད་གསུམ་དྲི་མེད་པས། ཉེ་དག་
 གྲན་ལ་བྱ་བཞིན་བལྟ། སྦྱིང་རྗེས་བཞིན་འཇུག་གསོང་པོར་སྒྲ། ཉེ་དགའ་བའི་མིག་
 གིས་གྲན་ལ་བལྟ། འཁོར་གྲོགས་མཐོ་དམན་ཉེ་རིང་སྟོནས། ཞེས་སྟགས་དང་།
 འོར་ཐིང་དུའང་། སྒྲ་མ་མཁན་པོ་མཐོང་བའི་ཆོ། བྱས་པས་རིམ་གྱོ་བསྐྱེད་པར་
 བྱ། གང་ཟག་ཆོས་ཀྱི་མིག་ཅན་དང་། ལས་དང་པོ་བའི་སེམས་ཅན་ལ། སྟོན་
 པའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་བྱ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མཐོང་བའི་ཆོ། བས་མ་བྱ་
 ཆའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད། ཅེས་སོ། རྩལ་དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲ་བ་དང་ལྟ་བའི་གྲན་སྟོང་ལ་
 གནས་ན་གཞན་དོན་ཡང་རང་གི་རང་གིས་བྱེད་ལུས་པར་འགྱུར་བར་གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟར་(༢༡༣ན)རང་དབང་ཡོད་ཀྱིས་ཉེ་ནས་འདིའི་བར་ནི་གནས་སྐབས་ཐམས་
 ཅད་དུ་བྱ་བའི་སྟོང་པ་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། འདི་ནས་དགེ་བ་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པ་ལ་
 འཇུག་པའི་སྟོང་པ་སྟོན་ལ། དེ་ལའང་དགེ་བ་སྟོབས་ལྡན་ངོས་བཟུང་བ་ནི། ལུས་
 ཀྱི་བྱུང་པར་རྟག་པར་རྒྱན་དུ་བྱ་བ་དང་། གྲན་སྟོང་གི་བྱུང་པར་ལ་འདི་བྱ་དགོས་
 སྟམ་ནས་ཡང་ཡང་ཡི་དམ་དུ་བྱས་པའི་མདོན་ཞེན་གྱིས་བསྐྱངས་པའི་འདུན་པ་

ཤུགས་དྲག་པོ་ཉིད་གིས་བྱ་བ་འཕམ། ཡང་ཆགས་པའི་གཉེན་པོར་མ་ཆགས་པ་དང་
བདེན་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོར་སྤོང་ཉིད་སྒྲུབ་པ་སོགས་གྱི་གཉེན་པོ་ཡིས་ནི་ཀུན་
ནས་བསྐྱངས་པ་ཉིད་དང་། ལུ་ལ་གྱི་བྱད་པར་ལ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་སོགས་ཡོན་
ཏན་གྱི་ཞིང་བྱད་པར་ཅན་དང་ནི་པ་མ་དང་ཆོས་སྤྱུ་སོགས་པན་འདྲགས་པའི་ཞིང་
དང་ནད་པ་དང་དབུལ་ཐོངས་སོགས་ཐུག་བསྐུལ་བའི་ཞིང་སྟེ་དེ་རྣམས་ལ་མཆོད་
པ་དང་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་དགེ་ཆ་བསགས་པ་ནི་དངོས་པོ་རྒྱང་བྱ་དང་རྒྱས་ལུན་
ཐུང་བའི་སྒོ་ནས་བྱས་པ་ཡིན་ཀྱང་འབྲས་བྱ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་ལུན་རིང་པོའི་བར་བྱ་
འབྱུང་བའི་རྒྱར་རྒྱར་པའི་དགེ་བ་སྟེ་དེ་ལྟ་བུའི་བྱད་པར་དང་ལུན་པའི་དགེ་བ་ནི་
བྱད་པར་དེ་དག་དང་བུལ་བའི་དགེ་བ་ལས་ཆེས་བྱད་པར་བྱ་འབགས་པའི་དགེ་ཆ་
ཤིན་ཏུ་སྟོབས་ཆེན་ཏུ་འབྱུར་ལ། མི་དགེ་བ་ལ་འང་དེ་དང་འདྲ་བར་གསུངས་པས་
མི་དགེ་བའི་སྒྲིགས་ཐམས་ཅད་སྤང་ཞིང་དགེ་བ་སྟོབས་ལྡན་གསོག་པ་ལ་འབད་པར་
བྱ་སྟེ། བཤེས་སྤྱིང་ལས། ཏག་དང་མངོན་པར་ཞེན་དང་གཉེན་པོ་མེད། ཡོན་ཏན་
གཙོ་ལུན་གཞི་ལས་བྱུང་བའི་ལས། །དགེ་དང་མི་དགེ་རྣམ་ལཱ་ཆེན་པོ་སྟེ། །དེ་ལས་
དགེ་བ་སྦྱོང་ལ་བརྩོན་པར་བགྱི། །ཞེས་གསུངས།

དེའི་དོན་ནི། ལས་དེ་རྒྱས་ཏག་པར་བྱེད་པ་སྦྱོར་བའི་(༡༧བ)བྱད་པར། དང་
སོགས་དང་ཆགས་སོགས་མངོན་ཞེན་དྲག་པོས་བྱེད་པ་བསམ་པའི་བྱད་པར། ལས་
དེ་ལ་འཛིན་བྱེད་གྱི་གཉེན་པོ་མེད་པ་གཉེན་པོའི་བྱད་པར། པན་འདྲགས་གྱི་གཞི་
པ་མ་སོགས་དང་ཡོན་ཏན་གཙོ་བོར་ལུན་པའི་གཞི་མཆོག་གསུམ་ལྟ་བུ་སྟེ་གཞིའི་
བྱད་པར་གཉིས་སོ། །དེ་ལྟར་བྱད་པར་གྱི་ཆོས་ལྡ་དང་ལུན་པའི་ལས་ནི། །དགེ་མི་
དགེ་གང་ཡིན་ཀྱང་འབྲས་བྱ་ངེས་པར་འབྱིན་པ་དང་མང་པོ་འབྱིན་པའི་ཕྱིར་ལས་
ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ལྟར་དགེ་མི་དགེ་གཉིས་ལས་མི་དགེ་བ་ཆེན་པོ་སྤངས་ཏེ་
དགེ་བ་ཆེན་པོ་ལ་བརྩོན་པར་བགྱིའོ་ཞེས་པའོ། །

དགེ་བའི་ལས་རྣམས་རང་སྟོབས་གིས་བྱ་དགོས་པ་ནི། དགེ་མི་དགེ་སྟོབས་ཆེ་

ཆུང་གི་བྱང་པར་དང་དེ་དག་གི་སྒྲུབ་དོར་བྱ་ཚུལ་ལ་མཁས་ཤིང་། དགེ་བ་གསོག་པ་
 དང་དང་པ་དང་ལྷན་པའམ་ཡང་ན་དེ་ལ་ཡིད་སྤོང་བའི་དགའ་བ་དང་ལྷན་པ་དང་།
 ཡང་དཔེ་ཁ་ཅིག་ཏུ། མཁས་ཤིང་ལྷང་དང་ལྷན་ཞེས་ཡོད་པས་ལེ་ཤོ་སྤངས་པའི་
 ལྷང་བ་ཡང་བའི་བཙུན་འགྲུས་དང་ལྷན་པ་སྟེ་སྟེ་མ་དགའ་བ་དང་ལྷན་པ་དང་དོན་
 གཅིག་གོ། །གང་ལྟར་ཡང་དེ་ལྟའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པར་བྱས་ནས་རང་གཞན་ལ་
 བན་བདེ་སྦྱེད་པའི་རྒྱར་བྱུར་པའི་དགེ་བའི་ལས་རྣམས་བྱེད་པ་གཞན་གྱིས་བསྐྱལ་
 མི་དགོས་ཤིང་ཤོགས་བྱ་མི་དགོས་པར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བདག་གིས་ཉི་རང་
 ཉིད་གཅིག་བྱ་ཁོ་ནས་རྒྱས་རེས་འགའ་བ་མ་ཡིན་པར་རྟག་ཏུ་བརྟེན་པ་མེད་པར་
 དགའ་སྤྱོད་བྱགས་དྲག་པོ་དང་བཅས་པའི་བཙུན་འགྲུས་ཀྱི་སྟོན་ནས་དགེ་བ་བྱང་པར་
 ཏུ་འཕགས་པ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། དགེ་བའི་ལས་རྣམས་ཀྱན་བྱེད་པ་ལ་སློབ་
 དཔོན་ལྟ་བུའི་བསྐྱལ་བ་པོ་དང་། སློབ་མ་ལྟ་བུའི་བྱེད་པ་པོ་གཞན་ནམ་རང་གིས་
 མི་བྱེད་པར་ཤོགས་(༡༡)གཞན་ཁོ་ནར་བྱེད་ཏུ་འཇུག་པ་ལྟ་བུའི་གཞན་སྤུ་ལ་ཡང་
 ལྟས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །སློབ་མ་མི་ཟད་པའི་མདོ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 བློ་གཅིག་བྱ་གཉིས་སྟེ་མེད་ཅིང་ཤོགས་མེད་པ་སྤྲན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་
 པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་གོ་ཆ་གྱོན་ཏེ་དེ་བཙུན་འགྲུས་ཀྱི་སྟོན་པས་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པའི་
 ལྷག་པའི་བསམ་པས་པ་རོལ་གྱི་སྐབས་མི་འབྱེད་པར་བདག་ཉིད་བྱེད་དོ། །རང་
 གི་སྟོན་པས་གྱིས་འཕགས་སོ། །ཞེས་སོགས་དང་། མདོ་སྟེའི་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། སློབ་
 དཔོན་བཙེ་ཆེན་རྟག་ཏུ་བསྟེན་པའི་བདག །པ་རོལ་སྟུག་བསྐྱལ་དག་གིས་སེམས་
 གཏུངས་པ། །གཞན་གྱི་བྱ་བ་ཉེ་བར་གནས་པ་ལ། །གཞན་གྱིས་བསྐྱལ་བ་ཤིན་ཏུ་
 རོ་ཡང་ཆ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འོན་ཀྱང་གཞན་དགེ་བ་ལ་མི་སྦྱོར་
 བར་ཐལ་བའི་ཉེས་པ་མེད་དེ་དགེ་བ་ལ་སྦྱར་ཏུ་བྱང་བའི་ཤོགས་རྣམས་སྦྱར་བས་
 སོ་ཞེས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །

སྦྱོན་སོགས་ལ་སློབ་ཚུལ་དམིགས་བསལ་དང་བཅས་པ་ནི། སྦྱོན་པའི་པ་རོལ་

དུ་ཕྱིན་པ་ལ་སོགས་པར་ཕྱིན་དུག་པོ་རྣམས་ནི་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ལ་ལྟོས་ན་སྤྲུལ་སྤྲུལ་
 རྣམས་དཔལ་ཁོང་སྤྲུལ་སྤྲུལ་རྣམས་ལ་ལྟོས་ན་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་རྣམས་མཆོག་དུ་ལྷུང་
 པའི་སྤྲོ་ནས་གོང་ནས་གོང་དུ་ཁྱད་ཞུགས་པ་སྟེ་ཁྱད་པར་འཕགས་པ་ཡིན་པས་
 ཉམས་སུ་ལེན་པའི་དུས་སུ་གོང་མ་གོང་མ་གཙོ་བོར་བཟུང་ནས་སྤྱད་པར་བྱ་ཞིང་།
 ཕྱིན་པ་ལྟ་བུ་དཔལ་ཁོང་རུའི་ཕྱིར་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་ལྟ་བུ་མཆོག་དུ་ལྷུང་པའམ་
 ཆེ་བ་མི་གཏང་བ་སྟེ་མི་དོར་ཏེ། དབྱིག་གཉེན་གྱིས། རྒྱ་མཆོ་དང་ནི་སྤང་རྩེས་
 གྱི། ཁྱད་པར་དག་ནི་གང་ཡིན་པ། ཕྱིན་པ་དང་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་གྱི། ཁྱད་པར་
 དག་ནི་དེ་ཡིན་ནོ། གང་ཞིག་དགའ་བའི་སེམས་གྱིས་ནི། ལོ་བརྒྱར་(༡༧)ཕྱིན་
 པ་ཕྱིན་པ་བས། གང་ཞིག་ཉེན་གཅིག་ཚུལ་ཁྲིམས་དག། བསྐྱེད་པ་དེ་ནི་ཁྱད་
 པར་འཕགས། ཕྱིན་པ་ཤན་པ་རྣམས་དང་ནི། རིགས་ངན་དག་ཀྱང་ཕྱིན་པར་
 བྱེད། གང་ཡང་རུང་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི། ལོངས་སུ་བསྐྱེད་པར་མི་རུས་སོ། ཞེས་
 སོ། དེའི་ཤུགས་ལ་གཉིས་ཀ་ཅིག་ཅར་དུ་སྤྱབ་མི་རུས་པར་ནང་འདོམ་ན་ཆེན་པོ་
 བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རྒྱུ་དུ་བཏང་དགོས་པར་བརྟན་ཏེ་དེ་ནི་ཕྱིར་བཏང་བའི་དབང་
 དུ་བྱས་པའོ། །

འོ་ན་སྤྲུལ་འདི་ལྟར་ཕྱིན་པའི་དུས་དག་ཏུ། ཚུལ་ཁྲིམས་བཏང་སྟོམས་བཞག་
 པར་གསལ་ཞེས་བཤད་པ་དང་མི་འགལ་ལམ་ཞེ་ན། ཆེ་ཆུང་དང་མཆོག་དཔལ་
 གྱི་ཁྱད་པར་ཡང་ཕྱིར་དགེ་བ་ཆེ་ཆུང་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་
 ཕྱིན་སོགས་སྤྲུལ་སྤྲུལ་རྣམས་ཕྱི་མ་རྣམས་ལ་ལྟོས་ན་རྒྱུང་བའམ་དཔལ་ཁོང་པ་དང་། ཕྱི་མ་
 རྣམས་སྤྲུལ་སྤྲུལ་ལ་ལྟོས་ན་ཆེན་པོ་འམ་མཆོག་ཡིན་པས་གོང་མ་གཙོ་བོར་བཟུང་
 བས་སྤྱད་དགོས་པར་གསལ་ཀྱང་། དམིགས་བསལ་དགོས་པ་ཆེ་ཆུང་གི་དབང་
 དུ་བྱས་ན་གཙོ་ཆེར་གཞན་གྱི་དོན་དུ་འགྱུར་མི་འགྱུར་བརྟགས་ལ། རང་དོན་དང་
 གཞན་དོན་གང་རུང་ཞིག་བྱས་པས་ཅིག་ཤོས་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་ལྟ་བུའི་སྐབས་
 སུ་གཞན་དོན་གཙོ་བོར་བྱ་བ་དང་། གཞན་དོན་དུ་འགྱུར་པའི་ཕྱིན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་

འབྲུག་ན་རང་དོན་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་བཏང་སྟོམས་སུ་བྱ་ལ་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་དང་།
གཞན་ཐག་རིང་ནས་ཚོས་དོན་དུ་གཉེར་བ་མང་པོ་འོང་བ་རྣམས་ལ་ཚོས་ཀྱི་སྒྲིན་
པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བྱ་ཅུས་ན་རང་གིས་བསམ་གཏན་སྟོམ་པ་བཏང་སྟོམས་སུ་བྱས་ནས་
བསམ་གཏན་ལས་ལངས་ཏེ་ཚོས་ཀྱི་སྒྲིན་པ་བྱ་དགོས་པར་སློབ་གྲས་མི་ཟད་པའི་མདོ་
ལས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་གཞན་དོན་དུ་འབྱུར་བ་དེ་ཆེན་པོའས་མཆོག་དུ་བསམ་
མོ་ཞེས་ཏེ་མཆོག་དུ་ཤེས་(༢༡)ནས་དེ་གཙོ་བོར་སྤྱད་དགོས་སོ་ཞེས་པའོ། །རང་
གིས་བསམ་གཏན་སྟོམ་པ་བཏང་ནས་ཚོས་དོན་གཉེར་བ་ལ་ཚོས་སྟོན་པ་གཙོ་བོར་
བྱ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཛན་ནི། ཚོས་དོན་དུ་གཉེར་བ་ལ་ཚོས་ཡོད་བཞིན་དུ་མི་སྟེར་
ན་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ཅ་ལྟར་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་གཞན་དོན་དུ་མི་
འབྱུར་བ་དེ་རྒྱུད་དུ་འཕམ་དམན་པ་ཡིན་པའང་དོན་གྱིས་བརྟན་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་
བྱའོ། །དེས་ན་སྒྲིན་པ་རྒྱལ་ཁྲིམས་གཉིས་ལས་སྤྱིར་རྒྱལ་ཁྲིམས་མཆོག་ཡིན་ཡང་
དམིགས་བསལ་སྒྲིན་པ་བཏང་བས་གཞན་དོན་ཆེན་པོར་འབྱུར་ན་དེ་ཉིད་མཆོག་
དུ་བཅི་དགོས་ཏེ་གསེར་དང་ལྷགས་ཀྱི་དཔེ་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་བཤད་པས་སོ། །དེ་
ཡིན་ཏེ་དེ་གཉིས་ལ་སྤྱིར་གསེར་མཆོག་ཡིན་ཡང་གསེར་ཏ་ཅང་རྒྱུད་ཞིང་ལྷགས་ཏ་
ཅང་ཆེན་ལྷགས་མཆོག་དུ་བྱེད་རིགས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་རྒྱལ་ཁྲིམས་རྒྱུད་དུ་འི་
སྤྱིར་སྒྲིན་པ་ཆེན་པོ་མི་དོར་བ་འདིར་དམིགས་བསལ་དུ་བརྟན་རྟོ། །དེ་ཡང་རང་
རྒྱུད་དག་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་སྤྱང་བ་དང་གཞན་དོན་དུ་སྒྲིན་པ་གཏོང་བ་གཉིས་
ཀ་མཉམ་དུ་སྤྱབ་ཅུས་ན་དེ་ལྟར་སྤྱབ་དགོས་ལ་མི་ཅུས་པ་དང་ནང་འདོམ་ན་ཆེན་
པོ་བསྐྱུང་བའི་དོན་དུ་རྒྱུད་དུ་བཏང་སྟོམས་སུ་བྱ་དགོས་པར་བརྟན་ཏེ་དེས་གཞན་
ལ་རིགས་བསྐྱེད། །འོན་ཀྱང་སྤྱིར་སྤྱིར་པའི་དུས་སུ་རྒྱལ་ཁྲིམས་བཏང་སྟོམས་སུ་བྱ་
བར་གསུངས་པ་ནི་རགས་པ་སྒྲིན་པ་ལ་སློབ་ཅུས་ཀྱི་སྤྱབ་རྒྱལ་ཁྲིམས་ལ་སློབ་མི་
ཅུས་པ་ལྟ་བུས་རིམ་གྱིས་སློབ་པའི་ཆེ་སྒྲིན་པ་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་རེ་ཞིག་རྒྱལ་ཁྲིམས་
བཏང་སྟོམས་སུ་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་པ་གཙོ་བོར་སྟོན་པས་འདིར་བཤད་པ་དང་མི་

འགལ་ལོ། །གསུམ་པ་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སློབ་ཚུལ་ལ་གསུམ།
གཞན་དོན་ལྟར་ལེན་པ། ཟང་ཟིང་(༡༧༥)དང་ཆོས་གྱིས་བསྟུ་བ། ས་རོལ་གྱི་མ་
དད་པ་བསྟུང་བལོ། །

དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་རིག་བྱས་སོགས་ཏེ། སྒར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་སྦྱིར་སྤྱང་དོར་
གྱི་གནས་ནམས་དང་བྱད་པར་སྦྱིན་སོགས་མཆོག་དམན་གྱི་བྱད་པར་དང་དགོས་
པ་ཆེ་ཆུང་གི་བྱད་པར་བསྟན་པ་ནམས་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་ཏུ་རིག་པ་འཕམ་ཤེས་པར་
བྱས་ནས་གཞན་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་བའི་དོན་སྦྱུང་པ་པོ་ནི་གཙོ་བོར་
བཟུང་ནས་དེ་ལ་རྒྱས་ཏེ་ཏུ་སྒྲོ་བ་བྱ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་ནས་བཙོན་འགྲུས་བྱད་པར་
ཏུ་འཕགས་པ་དང་ལྟན་པར་བྱས་ནས་གནས་པར་བྱ་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་གཞན་
དོན་གཙོ་བོར་བྱས་ཏེ་སྦྱིན་སོགས་གྱི་བྱ་བ་སྒྲ་ཆོགས་པའི་སྒྲ་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་
དོན་སྦྱུང་པ་ལ་འབད་ཅིང་ཚུལ་ཁྲིམས་བདར་སྟོམས་སུ་བྱས་ནས་བཀག་པ་སོགས་
ལའང་ཞུགས་ན་རང་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་འགལ་བའི་ཉེས་པ་གོས་ནས་ལྟང་བར་མི་
འཕྱར་རམ་ཞེ་ན། སྤྱགས་རྗེ་ཆེས་མཆོག་ཏུ་ལྟར་པ་མངའ་བས་སངས་རྒྱས་བཙོན་
ལྟན་འདས་དེ་ཉིད་གྱིས་རྟོགས་དཀའ་བས་རིང་བ་སྒྲིག་ལྟར་གྱི་གནས་ནམས་ཀྱང་
མདོན་སྒྲུལ་ཏུ་གཟིགས་པས་རང་དོན་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་སྒོ་དམན་ཉན་ཐོས་སོགས་
ལ་སྟོག་གཙོང་དང་མི་ཆངས་སྦྱོད་སོགས་ལྟས་ངག་གི་མི་དགེ་བ་བདུན་ལྟ་བུ་ཐེག་
པ་སྟན་མོང་གི་མདོ་སྟེ་ནམས་སུ་བཀག་ནས་བསྟན་པ་ནམས་ཀྱང་རང་དོན་གྱི་ཞེན་
འཁྲིས་གྱིས་མ་གོས་ཤིང་སྟིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་དབང་གིས་གཞན་དོན་འབའ་ཞིག་གཙོ་
བོར་བྱེད་པའི་བྱང་སེམས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེ་ནམས་ལ་གནང་བས་དེ་དག་ལ་
སྦྱད་ཀྱང་ཉེས་པ་དང་ལྟང་བར་མི་འཕྱར་བར་མ་ཟད་ཆོགས་ཆེན་པོ་ལྟར་ཏུ་རྟོགས་
པའི་རྒྱར་འཕྱར་ཏེ། ཐབས་ལ་མཁས་པའི་མདོར། དེད་དཔོན་སྟིང་རྗེ་ཆེན་པོས་མི་
ནག་མཉུང་སྤྱང་ཅན་དཔྱལ་བའི་ལྟང་བ་ལས་(༡༧༦)བསྟུང་པའི་སྦྱིར་ཏུ་དེ་བསད་
པས་བསྟུང་པ་འབྲུམ་གྱི་འཁོར་བ་སྦྱིར་བསྟེན་པར་གསུངས་པ་དང་། བམ་ཟེའི་ཁྱུ་

སྐར་མས་ལོ་བཞི་བྱི་ཉིས་སྟོང་གི་བར་དུ་ཆངས་པར་སྟོང་པའང་ཆོང་དཔོན་གྱི་བུ་མོ་
 ཆགས་པས་གཟིར་ནས་འཆི་བ་ལ་ཐུག་པའི་ཐུག་བསམ་ལྟོང་བ་མཐོང་ནས་དེ་ལས་
 བསྐྱལ་པའི་ཆེད་དུ་སྟིང་རྗེ་སྟེས་ཏེ་བདག་སེམས་ཅན་དཔལ་བར་སོང་ཡང་ཐུག་
 བསམ་བཟོད་ཀྱི་བྱུང་མེད་འདི་ཤིར་འོང་གིས་བདེ་བར་གྱུར་ཅིག་སྟུམ་ནས་མི་ཆངས་
 པར་སྟུང་པས་བསྐལ་པ་བྱིའི་ཆོགས་རྩོགས་ནས་འཁོར་བ་ཕྱིར་བསྟེལ་བར་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར་དང་། བསྐལ་བཟུས་སུ་མདོ་དེ་ཉིད་དྲངས་པའི་མཆུག་དུའང་། རིགས་ཀྱི་
 དུ་ཡོངས་སུ་བཟླག་པ་བཟུང་ནས་གལ་ཏེ་རབ་དུ་བྱུང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 རྒྱང་བའི་རྩ་བ་བཞི་པོ་ཐམས་ཅད་ཞིག་པར་གྱུར་ཀྱང་ཐབས་ལ་མཁས་པ་འདིས་
 སེལ་བར་བྱེད་པ་ལྟ་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་རྒྱང་བར་མི་འགྱུར་བར་ང་སྟོལ་
 ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་དང་། འདི་ནི་དཀོན་མཆོག་སྟེན་ལས་ཀྱང་གསལ་བ་ཉིད་
 དེ་མཆོམས་མེད་པ་བྱེད་པར་འདོད་པའི་མི་གསལ་པར་གནང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཉན་
 ཐོས་ཀྱི་འདུལ་བ་ལས་ཀྱང་། རྩ་བའི་རྒྱང་བའི་གནས་ཉིད་ལ་སྟིང་རྗེ་བས་རི་དྲགས་
 མོགས་བཏང་བ་ལ་ཉེས་པ་མེད་པར་གསུངས་སོ། །ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་
 རྒྱ་འགྲེལ་རྣམས་ལྟར་ན་ཐུགས་རྗེ་མངའ་བས་རིང་གཟིགས་པ་ནི་གཞན་དོན་ཁོ་ན་
 ལ་གཟིགས་པའི་བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་ལྷན་ངག་གི་མི་དགེ་བའི་བརྟན་གནང་བའི་ལུལ་
 དུ་གྱུར་པ་དེ་ཉིད་ལ་བྱ་དགོས་སོ། །དེས་ན་བྱང་སེམས་ལ་སྟོག་གཅོད་སོགས་བརྟན་
 གནང་ཚུལ་འཆད་པ་ལ། རྟེན་གྱི་བྱང་པར་ནི། བསྐལ་བཟུས་འགྱུར་རྟིང་དུ། ས་
 མ་ཐོབ་པ་མ་རོལ་དུ་(༡༧)བཤུན་པ་དུག་ལ་སྟོང་པ་ལ་འདི་བསམ་པར་བྱའི་གཞན་
 ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འབྱུང་ལ། འགྱུར་གསར་ལས་ས་ཐོབ་པ་ཞེས་གསུངས་ནའང་
 རྩ་མ་ལྟར་འཐད་པར་གསུངས། འོན་ཀྱང་ས་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིན་དུག་ལ་སྟོང་པ་ཅམ་
 གྱིས་མི་ཆོག་གི་དེ་ལྟའི་བྱང་སེམས་བསྐལ་པ་དུ་མར་ལམ་ལ་གོམས་པ་ཐོན་དུ་སོང་
 བ། ཐབས་མཁས་དང་སྟིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྟེ་ཡོན་ཏན་གཉིས་དང་ལྡན་པ། བྱང་སྟོན་
 བཟུང་ནས་བསྐལ་བྱ་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྟོབ་པ་བདག་པས་གཞན་གཅེས་ཀྱི་སེམས་

དང་ལྷན་པ་སྟོག་གཅིང་སོགས་ལས་གཞན་པའི་ཐབས་མ་རྟེན་པ་སོགས་ཀྱི་བྱང་
 པར་རྣམས་དང་ལྷན་པ་ཞིག་དགོས་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་པ་ཐམས་ཅད་ལ་གནང་བ་མིན་
 པར་གསུངས་སོ། །བྱང་པར་སོག་གཡིམ་ལ་འཇུག་པའི་རྟེན་ལ་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་
 པ་དགོས་ཏེ། བྱང་སེམས་རབ་བྱུང་གི་སྒྲིམ་པ་དང་ལྷན་བཞིན་རྩ་མི་ཆངས་སྟོང་ལ་
 འཇུག་པ་སོགས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་རྩ་བཀག་པའི་ཕྱིར། སྟོབ་དཔོན་ཞི་བ་འཆོས།
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རབ་རྩ་བྱང་བ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བསྟན་པ་མི་འཇིག་པར་རྒྱུ་སྟེ།
 སྟུང་བས་ནི་མི་ཆངས་པར་སྟོང་པ་བསྟེན་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་རྩ་མི་བྱའོ་ཞེས་སྒྲིམ་
 པ་ཉི་ཤུ་པའི་འགྲེལ་བར་གསུངས། གལ་ཏེ་བྱང་སེམས་རབ་བྱུང་གི་སེམས་ཅན་གྱི་
 རྟོན་མིན་རྩ་ཆེན་པོར་འགྱུར་བ་མཐོང་ན་བསྟན་པ་ལུ་ལ་ནས་ཀྱིས་པར་བབས་ཏེ་དེ་
 ལ་འཇུག་དགོས་ཏེ། བསྟན་བརྟན་སྟེ། ཅི་སྟེ་དེ་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་རྟོན་རྩ་འགྱུར་བ་
 ལྟག་པ་མཐོང་ན་བསྟན་པ་དབུལ་སོ། །ཞེས་སོ། །འདིའི་སྐབས་ལྷ་ལ་གྱི་བྱང་མེད་
 དེའང་རབ་རྩ་བྱང་བ་མོ་ཡིན་ན་བསྟེན་རྩ་མི་རུང་སྟེ། དེ་ལས། ཡང་དག་པར་
 ཆངས་པར་སྟོང་པ་རྣམས་ནི་རྟོན་བྱས་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་མ་སྲིང་ལ་སོགས་པ་བཞིན་
 རྩ་སྟོང་ཞིང་མཆོད་དོ་ཞེས་(༡༧༦)དེ་ལྟར་མི་ཆངས་སྟོང་ལ་བྱང་སེམས་ཀྱིས་པ་རྟེན་
 རྩ་བཞག་ནས་སྟོག་གཅིང་སོགས་གཞན་རྩ་ལ་བྱང་སེམས་སྟེ་རྟེན་རྩ་གསུངས་ཀྱང་
 སྟོག་གཅིང་དང་བརྟན་གྱི་པམ་པའི་གཞི་ལ་འཇུག་པའང་རབ་བྱུང་གིས་བྱར་མི་
 རུང་བ་མི་ཆངས་སྟོང་དང་འབྲེལ་བ་དེ་དག་ལ་འཇུག་དགོས་ཆོ་བསྟན་པ་འབུལ་
 དགོས་སོ། །མ་གྱིན་ལེན་གྱི་པམ་པར་འགྱུར་བ་ལ་རང་རྟོན་རྩ་སྒྲངས་པ་ཡན་ལག་
 རྩ་དགོས་པས་བྱང་སེམས་ཀྱིས་གཞན་རྟོན་རྩ་ཇི་ཅམ་བརྟུས་ཀྱང་པམ་པར་མི་འགྱུར་
 བས་འདི་ལ་འཇུག་ཆོ་བསྟན་པ་འབུལ་མི་དགོས་སོ། །བྱང་སེམས་རབ་བྱུང་ལ་མི་
 ཆངས་སྟོང་གནང་བ་མེད་ཅིང་སྟོག་གཅིང་སོགས་གནང་བ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་
 ནི། སྟོག་གཅིང་མ་གྱིན་ལེན་བརྟན་རྣམས་ལ་ལས་ལམ་བྱང་ཡང་པམ་པར་འགྱུར་
 བར་མ་ངེས་ལ་བཅས་པའི་རྟེན་ལ་མི་ཆངས་སྟོང་གྱི་ལས་ལམ་བྱང་ན་པམ་པར་འགྱོ་

བར་དེས་པས་དེ་ལ་དགོངས་ནས་དེ་སྐད་གསུངས་ཤིང་མི་ཚངས་སྤྱོད་ཁོ་ན་ལ་བྱང་
 སེམས་རབ་བྱང་དང་བྱིས་པ་བྱང་སྤེ་བར་མཛད་པ་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །དེས་ན་
 པམ་པའི་གཞི་ལ་འཇུག་པ་མ་གཏོགས་པའི་སློག་གཙོད་སོགས་ལུས་ངག་གི་འཇུག་
 པ་ནི་བྱང་སེམས་བྱིས་པ་དང་རབ་བྱང་གཉིས་ཀ་ལ་གནང་བ་ཡིན་ནོ། །ལུས་ངག་
 གི་བརྟན་ལ་འཇུག་པ་གནང་ཚུལ་གྱི་བྱང་པར་ལ། སློག་གཙོད་ལ་འཇུག་ཚུལ་ནི།
 གོང་རུ་བཤད་པའི་རྟེན་གྱི་བྱང་པར་དེ་དག་དང་ལྡན་པའི་བྱང་སེམས་དེས། ལུལ་
 ཉན་རང་བྱང་སེམས་སོགས་མང་པོ་དག་ཟང་ཟང་བྱང་ཟང་ཅམ་གྱི་སྤྱར་གསོད་
 པར་དེས་པའི་མཚམས་མེད་པའི་ལས་ལ་ཞུགས་པའི་ཚོམ་རྒྱན་སོགས་ལ་དམིགས་
 བས་བསམ་པ་འདི་བསད་(༡༧ན)ན་བདག་དཔུལ་བར་སྤྱོད་མོད་གྱི་དེ་ནི་སྤྱི་སེམས་
 ཅན་འདིས་ལས་འདི་ལྟ་བུ་བྱས་ནས་དཔུལ་བར་འགོ་བ་ནི་མི་རུང་ངོ་སྤྱུམ་རུ་བདག་
 གཞན་བརྗེ་མོད་པའི་སྤྱིང་བཅའི་སེམས་ཁོ་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་སྦྱོར་བ་མཚམས་མེད་གྱི་
 ལས་དེ་ལས་བརྒྱུག་པའི་ཐབས་སློག་གཙོད་པ་ཁོ་ན་ལས་གཞན་མ་རྟེན་པའི་ཕོངས་
 ཚོས་གྱིས་དེ་སློག་དང་བྲལ་བ་ཏེ། དེའང་གསོད་པའི་རུས་སུ་རང་གི་སེམས་དག་
 བའམ་ལུང་མ་བརྟན་གང་རུང་རུ་གནས་པ་ལས་ཉོན་མོངས་སོགས་གཏན་མི་འདྲི་
 བ་རང་གིས་རིག་པ་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །

མ་གྱིན་ལེན་ལ་འཇུག་པ་ལ། ལུལ་རྒྱལ་སྟོན་ཤས་ཆེར་གཏུམ་པོ་སྤྱིང་རྗེ་མེད་
 ཅིང་གཅིག་རུ་གཞན་གནོད་བྱེད་པ་ལ་ཞུགས་བྱ་གོ་ས་དེར་གནས་ན་མི་དག་གི་བ་
 མང་རུ་འཕེལ་བ་ལ་བསམ་པ་སྤྱིང་བཅའི་སྟོན་ནས་ཕན་སེམས་གྱིས་སྦྱོར་བ་གོ་འཕང་
 དེ་ལས་འབྱིན་ཅིང་འཕྲོག་པ་དང་། ཡང་ལུལ་དག་འདུན་དང་མཚོད་རྟེན་གྱི་ཁོར་
 སོགས་ནས་རང་གིས་སྤྱོད་འདོད་པའི་ཚོམ་རྒྱན་ལ་བསམ་པ་གཞི་དེས་དེ་ལ་ལུན་
 རིང་རུ་གནོད་པ་དང་མི་ཕན་པར་གྱུར་ན་མི་རུང་ངོ་སྤྱུམ་པས་སྦྱོར་བ་ནོར་ནམས་
 སྤྱར་འཕྲོག་ཏེ་ལུལ་གང་གི་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ལ་འབྲལ་བ་དང་། ཡང་ལུལ་ཞལ་ཏ་
 བྱེད་པའམ་སྤྱོད་ཚལ་སྤྱང་བ་པོ་གང་གིས་མཚོད་རྟེན་ནམ་དག་འདུན་གྱི་ཁོར་རྒྱུད་

གཞོན་པའམ་རང་གིས་སྤྱོད་པ་ལ་བསམ་པས་སྒྲ་མ་ལྟ་བུས་བསྐྱངས་ཏེ་སྦྱར་བ་དེ་
དག་དེ་ལས་འབྱེན་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་མ་ཁྱེན་ལེན་གསུམ་པོ་གང་རུང་བྱེད་པའོ། །

ལོག་གཤམ་ལ་འཇུག་པ་ལ། དུལ་བྱང་སེམས་རང་དང་མི་ཚངས་སྤྱོད་བྱེད་
འདོད་ཀྱི་ཆགས་པས་གཟིར་བ་དེ་མ་བྱས་པས་རང་ལ་འཁོན་ཏུ་འཛིན་ཞིང་ཆགས་
པའི་དབང་གིས་འཆི་བར་འགྱུར་བའི་རུང་མེད་ལ་བསམ་པ་སྟིང་(༡༧)ན་བཅེ་ཁོ་
ནས་འདི་བདག་ལ་ཀུན་ནས་མནར་སེམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྲིག་པ་མང་ཏུ་འཁེལ་
ན་མི་རུང་རོ་སྟམ་ཞིང་འདོད་པ་བརྟེན་ན་དགེ་ལ་གཟུང་པ་དང་མི་དགེ་བ་འདོར་
བ་ལ་རང་དབང་ཏུ་འགྱུར་རོ་བསམ་པའི་སྟོན་ནས་སྦྱར་བ་དེས་འདོད་པ་བཞིན་ཏུ་
འཁྲིག་པ་བརྟེན་པའོ། །བརྟུན་ལ་འཇུག་པ་ལ། དུལ་སྤྱོད་འཆད་པ་སྟེ་དང་རྒྱང་
ལག་སོགས་གཅོད་པ་མིག་འབྱེན་པ་ལྟ་བུའི་དགག་བྱ་དང་ལྟན་པའི་སེམས་ཅན་
དག་ལ་བསམ་པ་ཞེས་དམིགས་དེ་དག་ལས་སྦྱོབ་འདོད་ཀྱི་སྟིང་བཅེའི་སྟོན་ནས་སྦྱར་
བ་ཤེས་བཞིན་ཏུ་འདུ་ཤེས་བསྐྱར་ནས་བརྟུན་སྟེ། འདི་ལ་རང་དོན་ཡིན་ན་
སྟོག་གི་སྦྱར་ཡང་བརྟུན་སྟེ་མི་རིགས་པས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཁོ་ནའི་སྦྱར་ཏུ་སྟེ་བ་
དགོས་པར་གསུངས་སོ། །ལུ་པ་ལ་འཇུག་པ་ལ། དུལ་མི་དགེ་བའི་བཤེས་སྟོགས་
ཀྱིས་ཟིན་པའི་སེམས་ཅན་ལ་བསམ་པ་འདི་དག་སྤྲིག་སྟོགས་བརྟེན་པས་ཡུན་རིང་
པོར་རྟུག་བསལ་བར་གྱུར་ན་མི་རུང་རོ་སྟམ་པའི་སྟོན་ནས་སྦྱར་བ་སྟོགས་དེ་དག་
དང་དབུལ་བའི་སྦྱར་ཏུ་སྟེ་མའི་ཆོག་སྟའོ། །ཆོག་རྩལ་ལ་འཇུག་པ་ལ། དུལ་ལམ་
ལོག་པར་ཞུགས་ཤིང་མི་རིགས་པ་བྱེད་པའི་སེམས་ཅན་ལ་བསམ་པ་ཆོག་རྩལ་སྟེ་
བའི་ཐབས་དེས་མི་དགེ་བ་ལས་བསྐྱོག་སྟེ་དགེ་ལ་དགོད་འདོད་ཀྱི་བསམ་པས་ཀུན་
ནས་བསྐྱངས་ཏེ་སྦྱར་བ་དག་རྩལ་ལ་འཇུག་པ་ལ། འདི་སྟོན་ནས་སྦྱར་བའོ། །དག་འབྱུལ་ལ་འཇུག་པ་ལ།
དུལ་སྦྱུ་གར་རོ་མོ་སོགས་དང་རྩལ་པོ་དང་ཆོས་རྒྱན་གྱི་གཏམ་དང་སྤྱང་འཆོང་
མ་དང་བཟའ་བཏུང་གི་གཏམ་སོགས་ལ་མོས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་བསམ་པ་སྟིང་
བཅེའི་སྟོན་ནས་རང་རང་གང་ལ་དགའ་བའི་ཆོག་དང་ཐབས་དེས་མཁྱེན་བར་བྱས་ཏེ་

དབང་དུ་བྱེད་ཅིང་ངག་མཉན་དུ་(༡༧༥)བཅུག་ནས་མི་དགེ་བ་ལས་བསྐང་སྟེ་དགེ་
ལ་དགོང་འདོད་ཀྱི་བསམ་པས་སྦྱོར་བ་དེ་དག་གི་མོས་པ་དང་མཐུན་པའི་ཀྲལ་བའི་
ཆོག་སྤྲེལ་བཤོ། །དེ་ལྟར་ལྟལ་དང་བསམ་སྦྱོར་སོགས་ཀྱི་བྱུང་པར་ཆང་བའི་སྟོན་ནས་
སྟོག་གཅོད་སོགས་བརྟན་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ཞུགས་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་ལ་བསོད་
ནམས་ཀྱང་མང་དུ་འཕེལ་ཡོ། །

ཞར་ལ་ཆགས་པ་ཉེས་པ་རྒྱང་བར་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་མདོ་ཅམ་སྟོས་
ན། ཉེ་བར་འཁོར་གྱིས་ཞུས་པར་བྱང་སེམས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་ལྡན་པའི་ལྷང་
བ་གང་གྲུའི་ལྷང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་བྱུང་བ་དང་ཞེ་སྤང་དང་ལྡན་པའི་ལྷང་བ་གཅིག་
བྱུང་ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཐེག་པ་དབང་བཅན་པར་བྱས་ན་ཞེ་སྤང་གི་ལྷང་བ་ཤིན་ཏུ་
ཆེ་སྟེ་ཞེས་དང་། འདོད་ཆགས་དང་ལྡན་པའི་ལྷང་བ་ཐམས་ཅད་ནི་ལྷང་བ་མ་
ཡིན་པར་བཤད་དོ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ནི། བསྐྱབ་བརྟུས་ལས།
འདིའི་དགོངས་པ་གང་ཞེ་ན་སེམས་ཅན་སྤྱད་པ་ཉིད་དེ་སྤར་བྱེ་བྲག་ཏུ་བྱས་པའི་
ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་དོན་ནི་བྲག་ཟེ་བྱེ་ཏུ་སྤར་མའི་བྱུང་བ་ལྟ་བུ་སེམས་
ཅན་གྱི་དོན་རྒྱབས་པོ་ཆེ་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་ན་དེ་འདྲའི་ཆགས་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་
པ་ཡིན་གྱི་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆགས་པ་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་ལ་ཉེས་པ་མེད་པར་
བརྟན་པ་མིན་ཏེ་མདོ་དེའི་གོང་དུ་སེམས་ཅན་སྤྱད་པའི་འདོད་ཆགས་ལ་བྱེ་བྲག་
ཏུ་བྱས་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །མདོ་སྟེའི་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། སེམས་ཅན་
ནམས་ལ་པན་བྱེད་ཕྱིར། །དེ་ལ་ཆགས་སྟེས་ལྷང་མི་འགྱུར། །འདི་ཡི་ཞེ་སྤང་ནམ་
ཀྱན་ཏུ། །སེམས་ཅན་ཀྱན་དང་འགལ་བར་འགྱུར། །རི་ལྟར་སྤྱག་རོན་རང་གི་བྱ་
མཆོག་བྱམས། །ཞེས་སོགས་གསུངས།

ཞེ་སྤང་ནི་སྟོང་རྗེ་ཉམས་བྱེད་ཡིན་པས་(༡༧༦)དེ་ལ་གནང་བའི་རྒྱབས་མེད་
པར་གསུངས་ཏེ་དེ་དག་རྒྱས་པར་བསྐྱབ་བརྟུས་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་
ལྟར་སྟོག་གཅོད་སོགས་གནང་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་སྟོ་བའི་དབང་དུ་བྱས་

ལ། བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དང་། རྣམ་བཤད་ལས། འདུལ་
 བ་ལས་དོན་ཉུང་བ་ལ་བྱ་བ་ཉུང་བ་སོགས་གཙོ་བོར་མཛད་དེ་ཆོས་གོས་ལྷག་པ་
 སོགས་ཀྱང་བཅང་བར་མི་བྱའོ་ཞེས་བཀག་པའང་། ཟུགས་རྩེ་མངའ་བ་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པས་དོན་རིང་པོ་གཞན་གྱི་དོན་དུ་འགྱུར་བ་ལ་གཟིགས་ནས་གཞན་དོན་
 བྱེད་པའི་བྱང་སེམས་ལ་གནང་སྟེ། མདོ་ལས། དེ་ནི་ནོར་གྱི་ཕྱང་པོ་རི་རབ་ཅེས་
 ཞིག་ཐོབ་ན་ཡང་ལེན་ཏོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའི་ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་དང་། སྡོམ་
 པ་ཉི་ཤུ་པའི། སེམས་ཅན་དོན་ལ་བྱ་བ་རྒྱུད་། ཞེས་པས་ཀྱང་དོན་དེ་ཉིད་བསྟན་
 པས་དེའི་སྐབས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་དག་ལས་ཤེས་པར་བྱ་བ་གཤམ་ཆེ་བ་མང་དུ་ཡོད་པས་
 དེ་ལས་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱའོ། །དེ་དག་ནི་སྟོབ་དཔོན་འབགས་པ་ལྟས། བསམ་
 པ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ཡི། །དགེ་བའམ་ཡང་ན་མི་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་དགེ་བ་
 ཉིད་འགྱུར་ཏེ། །ཀར་ཕྱིར་སེམས་དེ་གཙོ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། དེ་ཕྱིར་བསམ་
 པའི་རྩ་བ་ལ། །བསོད་ནམས་སྤྲིག་པ་རྣམ་པར་གནས། ཞེས་དང་། སྡོམ་པ་ཉི་ཤུ་
 པར་ཡང་། སྟིང་རྩེར་ལྡན་ཞིང་བྱམས་ཕྱིར་དང་། །སེམས་དགེ་བ་ལ་ཉེས་པ་མེད།
 ཅེས་གསུངས་པ་སོགས་ལྟར་རོ། །

འོན་ཏེན་གྱི་བྱུང་པར་སྐར་བཤད་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་དགག་
 དགོས་དེ་ལྟ་བུ་དང་འབྲེལ་བའི་ཆོ་སྟོག་གཙོད་སོགས་བདུན་ལ་མ་ཞུགས་ན་ཉེས་
 བྱས་སུ་འགྱུར་རམ་ཞེན། སྡོམ་(༢༡༥)པ་ཉི་ཤུ་པའི། སྟིང་བརྩེར་བྱས་ན་མི་དགེ་
 མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་འདིས་ཉེས་བྱས་ཤིག་བསྟན་པར་སྟོབ་དཔོན་བྱང་བཟང་
 བཞེད་པས་དེ་ལྟར་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ལ། སྟོབ་དཔོན་ཞི་འཆོ་སོགས་ཀྱི་གཞུང་
 དེས་ལུས་དག་གི་བདུན་ལ་གནང་བའི་སྐབས་ཡོད་པར་སྟོན་པ་མ་གཏོགས་གཞན་
 དོན་དུ་དེ་དག་ལ་མ་ཞུགས་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་བར་མི་བཞེད་ལ་དེ་ལྟར་ཁས་
 གུངས་ན་ལེགས་པར་ཡང་གསུངས་སོ། །འདི་དག་ནི་བསྟོབ་བདུས་དང་སྡོམ་པ་
 ཉི་ཤུ་པའི་འགྲེལ་པ་དག་ལྟར་མདོ་ཅམ་བཤད་པ་སྟེ་ཞིབ་རྒྱས་གཞུང་དེ་དག་དང་

ཚུལ་ཁྲིམས་ལེའུའི་རྣམ་བཤད་སྒྲགས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཡང་ཐུགས་རྗེས་མངའ་
བ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་རིང་གཟིགས་པ་བྱང་འཕགས་ལ་གནང་བའི་དོན་རྒྱ་ཁ་ཅིག་
འཆད་ལ། ཡང་རང་གཟིགས་ཞེས་རང་དོན་ལ་སྟོས་པ་མེད་པར་གཞན་དོན་སོ་
ནར་གཟིགས་པའི་བྱང་སེམས་ཞེས་བྱང་འགའ་ཞིག་འཆད་དེ་བརྟག་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་བྱང་བྱིང་དང་ཆོས་ཀྱི་བསྟུ་བ་ནི། ལོག་པར་ལྟར་དང་སྒྲགས་ཏེ། དེ་
ཡང་བྱང་བྱིང་གིས་བསྟུ་བ་ལ་བས་སོས་གཉིས་ལས། བས་སྟེན་ཚུལ་དང་སྟོང་ཚུལ་ནི།
རྟག་རྒྱ་བྱ་བའི་སྟེན་ཁ་བས་ལ་མེད་ས་སྟོང་པ་ལ་ཉེ་བའི་བྱང་སེམས་རབ་རྒྱ་བྱང་བ་
རྣམས་བས་ཀྱི་དོན་རྒྱ་སྟོང་ལུལ་གྱི་ཤོར་རྒྱ་བཅོད་སྟོམས་ལ་རྒྱ་བའི་ཆེ་བཅོད་སྟོམས་
པའི་བསྟུ་བ་བྱ་ཅི་སྟངས་བསྟུ་བ་རྣམས་ཡིད་ལ་བཞག་ནས་དེ་དག་དང་མི་འགལ་
བར་འགྲོ་ཞིང་དེ་ནས་རང་གིས་བཅོད་སྟོམས་ཅི་ཅུམ་རྟེན་པ་དེ་ལ་ཆ་བཞིར་བྱ་ལ།
ལོག་པར་ལྟར་བ་ཡི་རྣམས་དང་རྒྱ་བཅོད་བྱ་བྱི་སྒྲགས་མདོན་རྒྱ་སྟངས་བ་དང་མི་
སྟངས་བ་རྣམས་ལ་ཆ་གཅིག་དང་། མགོན་མེད་པ་ནད་པ་དང་སྟངས་པོ་སྒྲགས་སྟག་
(༡༧)ན་བསྟུ་ལ་ཅན་ལ་ཆ་གཅིག་དང་། སྒྲགས་བརྒྱལ་ཞུགས་ལ་གནས་པ་ཆོངས་པ་
མཆོངས་པར་སྟོང་པ་དགའ་ཐུབ་བསྟེན་པ་ལྟ་བུ་ཉེ་འཁོར་རྒྱ་ཡོད་ན་དེ་ལ་ཆ་གཅིག་
སྟེ་དེ་དག་ལ་དེ་ལྟར་བཅོ་པར་བྱ་ཞིང་། གཞན་དོན་རྒྱ་རང་གི་ལུས་གསོ་བའི་ཆེད་
རྒྱ་ཆ་གཅིག་རང་གིས་བབའ་བར་བྱ་ཞིང་། དེ་ཡང་བས་ལ་བརྟེན་པའི་ཁ་ན་མ་སོ་
བ་སྟོང་བའི་ཆེད་རྒྱ་མང་ལྟར་ནན་པ་ཅུམ་རྒྱ་བབའ་བར་བྱ་སྟེ། ལྟར་ཆེས་ན་བཀྲེས་
པ་དང་ལུས་ཉམས་དམས་པར་བྱུར་ནས་དགེ་བ་ལ་སྟོར་མི་བཅོད་པར་འགྱུར་བས་
སངས་ཀྱི་བས་ཀྱི་རུས་ལ་མ་བབས་ཀྱི་བར་བཀྲེས་པས་མི་གཞོད་པའི་ཆོད་ཅུམ་རྒྱ་བ་
དང་། མང་ཆེས་ན་ལུས་ཁུར་སྒྲགས་པ་ལྟར་སྟེ་ལ་དཔུགས་འབྱུང་ཐུབ་དགའ་ཞིང་
གཉིད་རྒྱགས་ཀྱིས་དོན་ནས་ལས་སུ་མི་རུང་བས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་གཉེན་པོ་བསྟེན་
པའི་མཐུ་མེད་ཅིང་དགེ་བའི་བར་ཆད་རྒྱ་འགྱུར་བས་སྟོ་བའི་སྟུམ་ཆ་བས་སྟུམ་ཆ་
བཏུང་བས་བཀའ་ནས་སྟུམ་ཆ་རྒྱར་རྒྱ་བའི་གནས་སུ་སྟོང་པར་འཛོག་པ་ལྟ་བུའི་

ཚོད་རིག་པར་བྱ་དགོས་སོ། །

དེ་ལྟར་བསྐབ་བརྟམ་སྟུ། དེ་ལ་གཏན་དུ་བའི་སྒྲན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ།
 འཕགས་པ་དགོན་མཚོག་སྒྲིན་ལས། བསོད་སྒྲོམས་དེ་ལས་ཆ་གཅིག་ནི་ཆོངས་པ་
 མཚུངས་པར་སྤྱོད་པ་ནམས་ཀྱི་སྒྱིར་གཞག་གོ། གཉིས་པ་ནི། རྩྭ་བསྐལ་པ་ནམས་
 ཀྱི་སྒྱིར་བཞག་གོ། གསུམ་པ་ནི་སེམས་ཅན་ལོག་པར་ལྟར་པ་ནམས་ཀྱི་སྒྱིར་བཞག་
 གོ། ཁ་བཞི་པ་ནི་བདག་ཟེེ། རྟེན་པ་ན་འདོད་ཆགས་མེད་པར་ག་སྟེ་ཆགས་
 པར་མ་ཡིན་བརྟམ་པར་མ་ཡིན་ཞེན་པར་མ་ཡིན་གྱི་གཞན་དུ་ན་རི་ཅན་དུ་ལྟས་
 གནས་པར་འཇུག་པ་དང་འཚོ་བར་བྱ་བའི་སྤྱིར་ཟ་སྟེ་རི་ལྟར་ཏ་ཅང་ཉམས་དམའ་
 བ་དང་ཏ་ཅང་ཡང་ལྟས་(༢༡༧)ཕྱི་བར་མི་འཇུག་པ་དེ་ལྟར་ཟེེ། རྟེན་ཅིའི་སྤྱིར་
 ཞེན། ཏ་ཅང་ཡང་ཉམས་དམས་ན་ནི་དགེ་བའི་སྤྱོགས་ལ་རྒྱབ་གྱིས་བརྟམ་པར་
 འཇུག་རོ། ལྟས་ཏ་ཅང་ཡང་ཕྱིས་ན་ནི་གཉིད་གྱིས་ཞོན་པར་འཇུག་རོ། རྟེན་བས་
 ན་བསོད་སྒྲོམས་དེ་ཟོས་ནས་དགེ་བའི་སྤྱོགས་ལ་མངོན་དུ་སྤྱོགས་པར་བྱའོ་ཞེས་
 སོགས་གསུངས་སོ། ཞེས་དང་། དེ་ནས་བསོད་སྒྲོམས་ལ་རྒྱ་བའི་སྐབས་ཀྱི་བསྐབ་
 བྱ་སོགས་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྱད་པོའི་མདོ་ལས་གསུངས་པ་ནམས་ཀྱང་རྒྱ་ཆེར་བརྟན་ཏེ་
 དེ་ལས་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་ལ། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་ཚོད་རིག་
 བྱ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཟས་མང་ཁྱད་ཚོད་རིག་པར་བྱ་དགོས་ལ། ཡང་མང་
 ཁྱད་རན་པ་གཉིས་ཀྱི་སྟེང་དུ། ཟས་ཁྱབ་དང་འཕྲོད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་ཅན་
 མིན་པའི་ཟས་རན་པ་སྟེ་ཟས་ཀྱི་ཚོད་རིག་པ་ཚོས་བཞི་ལྟར་དུ་གསུངས་ལ། ཁྱབ་
 དང་འཕྲོད་པས་ནི་ཟས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་རྩྭ་བསྐལ་ཀྱི་ཚོར་བ་རྟིང་པ་སྤྱོད་ཞིང་
 གསར་པ་མི་སྐྱེད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མིན་པའི་ཟས་རན་པ་ནི་ཁན་མ་ཐོ་
 བ་མི་སྐྱེད་ཅིང་བདེ་བར་རིག་པར་གནས་པའོ། རྟེན་ཚོད་རིག་པར་བྱས་པས་ནི།
 ཟས་ལ་རྟག་པར་ཆགས་པ། ལྟས་ལ་ཆགས་པ། སྤྱོག་དབང་འགག་པ། བཀྲེས་ཤིང་
 ཉམ་རྒྱུང་བ། ལྟས་ཕྱི་བ། བད་སྐྱེད་པ། འཚོ་བ་མ་དག་པ། བྱ་བ་མང་བས་གཡེང་

བ་སྟེ་ཉེས་པ་བརྟུན་སྤངས་པས་ལུན་ལུམ་ཚོགས་པ་ཡིན་པར་བསྟུ་བ་ལས་གསུང་
ལ། བདེན་པ་པོའི་ལེའུར་ཡང་། སྟེས་སུ་གང་ཞིག་མང་ཟ་བ། །དེ་ནི་ལུས་ལྷེ་ལེས་
ཅན། །འདི་དང་པ་རོལ་ཆོ་འདིའི་དོན། །དེས་པར་རབ་རྒྱ་འགྲིབ་པར་འཕྱུར། །དེ་
ནི་སང་ནའང་ལྷག་བསྟུལ་ཏེ། །ཉལ་ནའང་ལྷག་བསྟུལ་གཞན་གནོད་བཅིང། །དེ་
བས་པན་དང་(༡༩༠ན)རན་པར་བཟུལ། །ཟས་ཀྱི་རྒྱས་ནི་དེས་པར་བཅི། །ཞེས་ཆོད་
མ་ཟེན་པས་ཉེས་པ་སྟེས་པར་ཆོད་རིག་པ་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །

ཟས་བཟུང་རྒྱས་ཀྱི་བསམ་པ་ལ། ཀུན་སྤོང་ནི། སྦྱོན་པ་པོ་ལ་པན་གདགས་
པ་དང་ལུས་ཀྱི་སྦྱོན་སུ་ད་ལྟ་ཟང་ཟེང་གིས་བསྟུ་ལ་མ་འོངས་པ་ན་ཆོས་ཀྱིས་བསྟུ་
སྟུམ་པ་དང་མེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བསྟུབ་པར་བྱ་སྟུམ་པས་བཟུང་དགོས་
ཏེ། བསྟུབ་བརྒྱུས་ལས། དེ་ལྟར་བསོད་སྟོམས་ལ་འགྲོ་བར་ཚོམ་མམ་ཟས་ཟ་བར་
ཚོམ་པ་དང་སྦྱོན་པ་པོ་ལ་པན་གདགས་པ་དང་ལུས་ཀྱི་སྦྱོན་སུ་བསྟུ་བ་དང་མེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་སྦྱབ་པ་སྟེ་གནས་གསུམ་ལ་དུན་པ་ཉེ་བར་གཞག་ནས་ཞེས་
སོགས་དང་། མེམས་ཅན་གང་དག་བདག་གི་མིག་ལས་རྒྱ་རྒྱར་བར་ལྷུར་པ་འཕུ་
བསོད་སྟོམས་སྦྱོན་པ་དེ་དག་མཐོ་རིས་སུ་འགྲོ་བར་འཕྱུར་བ་དེ་ལྟར་བྱའོ་ཞེས་
སོགས་དང་། ཟས་ཚོས་ནས་འདི་སྟུམ་རྒྱ་ལུས་འདི་ལ་སྦྱོན་སུའི་རིགས་བརྟུན་བྲི་
ཡོད་པ་དག་འདིའི་མཐུས་བདེ་བར་གནས་པར་ལྷུར་ཅིག་ད་ལྟ་ནི་འདི་དག་ཟང་
ཟེང་གིས་བསྟུ་བར་བྱའོ། །བྱང་ཆུབ་ཐོབ་ནས་ཆོས་ཀྱིས་བསྟུ་བར་བྱའོ་སྟུམ་རྒྱ་མེམས་
བསྟེད་པར་བྱའོ། །ཀལ་ཏེ་དེའི་ཉུང་བར་ལྷུར་ན་དེས་འདི་སྟུམ་རྒྱ་ཁ་ཟས་ཉུང་བས་
ནི་བདག་གི་ལུས་ཡང་བར་འཕྱུར་སྤོང་བ་བཟོད་པར་འཕྱུར་བདག་གི་བཤང་གཅི་
འཕྱུར་བ་ཉུང་བར་འཕྱུར་དད་པས་བྱིན་པ་རྒྱར་བར་འཕྱུར་ཞེས་སོགས་རྒྱས་པར་
གསུངས་ཏེ་དེ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

འདྲ་ཤེས་ནི། འདྲུལ་བ་ལུང་ལས་སྦྱིར་རང་ལ་བཞེས་སྟོམ་གྱིས་གཟེར་བའི་
ནད་པ་དང་ཟས་ལ་དེ་མེལ་བྱེད་ཀྱི་སྦྱོན་ཀྱི་འདྲ་ཤེས་འཛོག་དགོས་པ་དང་། བྱེ་

བྲག་འདྲུ་ཤེས་བཅུ་བརྟེན་དགོས་པར་གསུངས་པ་ལས་(༡༥༠བ)ཟས་དེ་ལྟར་སོགས་
 མི་གཙང་ལས་འབྱུང་བར་བསམ་པ་འབྱུང་བའི་འདྲུ་ཤེས་དང་། འབྲས་ཆན་ལ་
 སྒོག་མའི་ཕུ་བྱ་ལྟ་བུའི་སྤྱན་བྱ་དང་ཞོ་ལ་མའི་སྤྱད་པ་དང་ཕྱེ་ལ་མི་རུས་ཀྱི་ཕྱེ་དང་
 ཤ་ལ་བུའི་ཤ་དང་འདྲ་བ་སོགས་འདྲ་བའི་འདྲུ་ཤེས་དང་། ཟོས་པ་ལས་སྟིགས་མ་
 བད་སྐབས་སོགས་སྤྱུ་འབྱུར་བར་བསམ་པ་འབྱུར་བའི་འདྲུ་ཤེས་དང་། ཟས་ཀྱི་
 དོན་དུ་པ་དང་བྱ་མ་དང་བྱ་མོ་སོགས་ཀྱང་འཐབ་ཚུད་འོང་བས་ཕྱིར་ཆོལ་བའི་འདྲུ་
 ཤེས་དང་། ཟས་ཟོས་པ་ལས་མི་གཙང་བའི་བདག་ཉིད་གཤང་གཅི་སོགས་ཤིན་དུ་
 སྤྱད་པ་འབྱུང་བས་རྒྱ་མཐུན་པའི་འདྲུ་ཤེས་དང་། ཟས་ཟོས་པས་ཆགས་སོགས་ཉོན་
 མོངས་འདྲེན་པས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་འདྲུ་ཤེས་དང་། ཆོགས་ཆེན་པོས་
 ཟས་ཆོལ་དགོས་པས་བཅུལ་དཀའ་བའི་འདྲུ་ཤེས་དང་། གཡེ་སྒོལ་སོགས་གྲོགས་
 གཞན་ལ་ལྟོས་དགོས་པས་རག་ལས་པའི་འདྲུ་ཤེས་དང་། མ་ཞུ་བ་དང་ལོག་པར་
 ཞུ་བས་ནད་སྤྱ་ཆོགས་སྦྱེད་པས་ནད་དང་བཅས་པའི་འདྲུ་ཤེས་དང་། ཟོས་པ་ལས་
 ཆ་གཅིག་ལུས་ཀྱི་མེས་བསྐྱེགས། ཆ་གཅིག་གིས་ལུས་བརྟན། ཆ་གཅིག་སྤྱན་བྱར་
 འབྱུར། ཆ་གཅིག་བཤང་གཅི་སོགས་སྤྱུ་འབྱུར་བས་སོ་སོར་འགོ་བའི་འདྲུ་ཤེས་ཏི་
 བཅུ་འོ། །གཞན་ཡང་ཟས་ལ་སྤྱེད་པའི་གཉེན་པོར་དེའི་ཉེས་དམིགས་བསམ་པ་ལ་
 གསུམ་ལས། དང་པོ་མོངས་སྦྱོད་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བའི་ཉེས་དམིགས་ནི། ཟས་ཁ་
 དོག་དྲི་རྩི་བཟང་པོ་ཅི་འདྲ་བ་འང་སོས་བཤད་མཆིལ་མས་བརྒྱན་པར་བྱས་པ་ན་
 རྒྱགས་པ་ལྟར་འགོ་བར་སེམས་པ་འོ། །

གཉིས་པ་ཟས་ཞུ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཉེས་དམིགས་ནི། ཉམ་གྱི་ཐུན་བར་བའམ་
 ཐ་མ་ལ་ཟས་དེ་ཞུ་ནས་ཤ་ཁྲག་སོགས་སྦྱེ་ཁིང་ཁ་ཅིག་ནི་གཤང་གཅིར་འབྱུར་ཁིང་
 དེ་ཉིན་རེ་བཞིན་བསལ་(༡༩༡ན)དགོས་པ་དང་ཟས་དེས་ནད་ཀྱི་རིགས་དུ་མ་སྦྱེད་
 པར་སེམས་པ་འོ། །གསུམ་པ་ཟས་ཆོལ་བ་ལས་བྱུར་བའི་ཉེས་དམིགས་ལ་ལྷ་ལས།
 བརྒྱབས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཉེས་པ་ནི། ཟས་དང་ཟས་ཀྱི་རྒྱུའི་དོན་དུ་དཀའ་ཆོགས་དུ་

མ་བྱས་ནས་སྐབ་པའི་རུས་མ་བྱུབ་ན་མུ་རན་དང་བྱུབ་ན་འང་བརྟགས་ཀྱིས་དོགས་
ནས་བསྐྱང་དགོས་པས་སྐྱག་བསྐལ་བའོ། །མཛད་པ་ཉམས་པའི་ཉེས་པ་ནི། ཟས་
ཀྱི་ཕྱིར་པ་དང་བྱ་སོགས་ཀྱང་པན་ཚུན་འཐབ་ཚད་འབྱུང་བའོ། །

རོམས་མི་མེས་པའི་ཉེས་པ་ནི། ཟས་ལ་སྐྱེད་པ་རྗེ་ཆེར་སོང་ནས་རྒྱལ་པོ་སོགས་
གཤམ་འབྱེད་ཅིང་པན་ཚུན་སྐྱག་བསྐལ་སྟུང་བའོ། །རང་དབང་ཉམས་པའི་ཉེས་པ་
ནི། བུན་སོགས་གཞན་གྱིས་ཟས་ཟ་བ་ནམས་རྗེ་པོའི་དོན་རྒྱ་གཞན་དང་འཐབ་ཚད་
བྱེད་པ་ན་སྐྱག་བསྐལ་རྒྱ་མ་སྟུང་བའོ། །ཉེས་པར་སྐྱེད་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཉེས་པ་ནི།
ཟས་དང་ཟས་ཀྱི་ཕྱིར་སྐྱེག་པ་རྒྱ་མ་བསགས་པས་འཆི་ཁ་དེ་དུན་ནས་འགྲོད་བཞིན་
རྒྱ་འཆི་ཞིང་གི་ནས་ཀྱང་རན་འགྲོར་འགྲོ་བ་བསམ་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་ཟས་ལ་བརྟེན་
ནས་ལྷས་གནས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་ལ་དེ་ཙམ་གྱི་དོན་རྒྱ་འང་ཟས་བསྟེན་པར་མི་
རིགས་པས་ལྷས་གནས་པ་ལ་བསྟེན་ནས་བདག་གིས་ཆོངས་སྟོང་ཡང་དག་སྐབ་སྐྱམ་
པ་དང་སྐྱིན་བདག་གིས་ཤིག་ཀྱང་པགས་པ་བཅོར་ཏེ་འབྲས་བྱ་ཆེན་པོ་འདོད་ནས་བྱིན་
པ་དེའང་དོན་དང་འབྲས་བྱ་ཆེན་པོ་ཡོད་པར་འགྱུར་བ་ཉིད་རྒྱ་བྱོལ་སྐྱམ་རྒྱ་བསམས་
ནས་ཡོངས་སྟོང་དགོས་པར་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་གསུངས་སོ། །ཟས་ལ་སྟོང་
ཚུལ་བཤེས་སྤངས་ལས་ཀྱང་། ཁ་ཟས་སྒྲན་དང་འདྲ་བར་རིགས་པ་ཡིས། འདོད་
ཆགས་ཞེ་སྤང་མེད་པར་བསྟེན་བསྟེ། (༢༡༧)སྟེ། རྒྱགས་ཕྱིར་མ་ལགས་སྟེམས་པའི་
ཕྱིར་མ་ལགས། །མཚག་ཕྱིར་མ་ལགས་ལྷས་གནས་འབའ་ཞིག་ཕྱིར། །ཞིས་ཆགས་
སྤང་དང་རྒྱགས་པ་སོགས་ཀྱི་ཕྱིར་མ་ཡིན་པར་ལྷས་འཆི་ཞིང་གནས་པའི་ཕྱིར་བཟའ་
སྐྱམ་པ་དགོས་ལ། དེའང་རྒྱགས་པ་ནི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་རྒྱ་ལྷས་སེམས་འགྱུར་བའི་
ཁྱད་པར་དང་། སྟེམས་པ་ནི་ར་རྒྱལ་དང་། མཚག་ནི་ཉམས་མཚག་བཟང་བའམ་
ཉམས་སྟོབས་རྒྱས་པ་ཡིན་ལ། སྤང་མ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱིར་བཟའ་ནི་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་བཟའ་
དང་། ཕྱི་མའི་ཕྱིར་བཟའ་ནི་ཞེ་སྤང་གིས་བཟའ་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་
དཔུང་བཟང་ལས། །དཔེར་ན་མ་ནི་གསོ་དང་བསལ་བའི་ཕྱིར། །ནད་པ་དག་ལ་

སྤྱན་ནི་སྤྱན་པ་ལྟར། རྟེན་བཞིན་འདིར་ཡང་བཀའ་པའི་སྤྱན་བསྐྱེད་དག བསམ་ལ་
 སྤྱིར་རྒྱལ་བས་ཁ་ཟས་བཟའ་བར་གསུངས། ལལ་ལམ་གྱིས་དུབ་ཅིང་འགྲོ་བའི་
 ཆོ། བཀའ་སྤྱིར་གསུངས་པས་རང་གི་བྱ་ཡི་ཤ། ཟུང་བ་བཞིན་དུ་རྣལ་འབྱོར་སེམས་
 དམན་ཞིང་། འཆོ་དང་རྒྱགས་སྤྱིར་བཟའ་བར་མི་བྱའོ། མང་དུ་རྒྱགས་ན་ཆོལ་
 མེད་མཐོ་བ་དང་། དེ་བཞིན་ཉུང་དུས་སྤྱད་ནི་དམའ་འབྱུར་ལ། རན་པས་སྤང་
 ཅིག་མཉམ་པར་འགྲོ་བ་ལྟར། ལྷན་ཅན་ཁ་ཟས་བཟའ་བའང་དེ་བཞིན་ནོ། འདེར་
 བ་ཁང་རྒྱུ་མི་ཞིག་བྱ་བའི་སྤྱིར། མི་ཡིས་ཀ་བ་བརྟན་པོ་གཟུགས་པ་ལྟར། རྟེན་
 བཞིན་ལྷན་གྱི་འབྲལ་འཁོར་གནས་པ་དང་། ཤིང་རྩེའི་མིག་སྤྱད་བཞིན་དུ་ཁ་ཟས་
 བཟའ། འདོད་པའི་ཁམས་ནི་ཁ་ཟས་གྱིས་གནས་ཤེས། རྒྱལ་བས་ཆོས་གཅིག་དུ་
 བྱི་བཀའ་བསྐྱེད་རྟོ། ལྷན་ནི་རྒྱ་ཤིང་བཞིན་དུ་རིག་བྱ་ཞེ། སེམས་ནི་བཟའ་བའུང་
 ཆོགས་ལ་ཆགས་མི་བྱ། ཞེས་གསུངས་(༤༢༣ན)པ་ལྟར་གྱི་དོན་རྣམས་ཀྱང་བསམ་
 པར་བྱ་དགོས་ལ། རྩོམ་ཆེན་པོས་ཀྱང་། དེ་ནས་ཟས་གྱི་དུས་དག་དུ། རྩིང་པོ་
 མེད་པའི་ལྷན་འདི་ལས། རྩིང་པོ་དམ་པ་བཅའ་བྱ་ཞེས། ལྷན་ལ་བྱ་ཡི་ལྟོ་བཞག་
 ལ། རྒྱགས་པ་བསྐྱེད་སྤྱིར་མི་བཟའ་ཞིང་། རྩོམ་ཆེན་པོས་པས་མི་བཟའོ། ཞེས་
 དང་། ཟས་གྱི་ཆོད་རིག་པར་བྱ་ཞེ། གསོ་བ་རིག་པའི་རྒྱུད་ལས། རྩོམ་པའི་སྤྱིར་ཆ་
 ཟས་གྱིས་ཏེ། ཆ་གཉིས་པ་ནི་སྤྱིར་གྱིས་པོ། རྒྱུང་ལ་སོགས་པའི་གནས་སུ་ནི། ཆ་
 གཅིག་རྩོད་པར་བཞག་པར་བྱ། ཞེས་བཤད་པའོ། །

ཟས་དེ་ལ་ཆ་བཞིར་བཞོ་བར་བྱ་ཞེ། ས་དང་པོ་དགོན་མཆོག་གསུམ་དང་ལྷ་
 མ་ལ་དབུལ་བར་བྱའོ། ཆ་གཅིག་རང་ཉིད་ལོངས་སྤྱད་པར་བྱའོ། ཆ་གཅིག་གིས་
 པ་དང་མགོན་མེད་པ་དག་ལ་སྤྱིན་པར་བྱའོ། གཅིག་ནི་ཁྱི་དང་བྱ་རོག་ལ་སོགས་
 པའི་བྱོལ་སོང་ལ་སྤྱིན་པར་བྱའོ། ཞེས་དང་། ཡང་། ཟས་ལ་ཆ་བཞིར་བཞོ་བྱས་
 ཏེ། འདྲ་པོ་ལྷ་ལ་བཞོས་གཙང་དབུལ། རྟེན་སྤྱིར་སྤྱོད་སྤྱད་མ་ལ། གཏོར་མ་
 བེན་དུ་རྒྱ་ཆེར་གཏོང་། རང་གིས་ཐོས་ཤིང་འཕྱངས་པ་ཡི། ལྷག་མ་འབྱུང་པོ་ཀྱན་

ལ་ཐུན། ཞེས་ཟས་ལ་ཆ་བཞིར་བཤོ་ཚུལ་གཞན་དང་བཅས་གསུངས་སོ། །བསྐབ་
བུས་སྟ། དེ་ལ་རེ་ཞིག་རྟག་ཏུ་བའི་སྟན་གྱིས་ལུས་བསྐབ་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་
ལའང་ཉ་དང་ཤས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། །ལང་ཀར་གཤེགས་པའི་མདོ་ལས་བཀག་པའི་
ཐུར་ཏེ། །འདི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྤྱིང་བཅེ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱིས་ཤ་
ཐམས་ཅད་མི་བཟའོ་ཞེས་བཤད་དོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་སྒྱར་ཏེ། །འབྲལ་བ་དང་ནི་གཉེན་
བཤེས་དང་། །ཁྱ་ཆུ་ཁྱག་ལས་བྱང་བའི་(༡༡༡བ)ཐུར། །འབྱང་པ་རྣམས་ནི་དབང་
འཁྱར་བས། །རྣལ་འབྱོར་ཅན་གྱིས་ཤ་མི་བཟའ། །ཤ་རྣམས་དང་ནི་སྟོག་བཅོང་
དང་། །ཆང་དག་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་དང་། །ཀེའུ་དང་སྟོག་སྟུ་དེ་བཞིན་ཏུ། །རྣལ་
འབྱོར་ཅན་གྱིས་རྟག་ཏུ་སྒྱར་། ཞེས་སོགས་ཤིང་ཉེས་དམིགས་མང་ཏུ་གསུངས་
ཤིང་། །མཇུག་ཏུ། །འབྲལ་བ་ལས་དེ་ལ་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཐོས་ན་
བར་ཆད་ཏུ་མི་འཁྱར་རོ་ཞེས་གང་གནང་བ་དེ་ནི་ཡོངས་སུ་སྒྱངས་པས་དག་པར་
ལྟ་བ་རྣམས་ཀྱི་ང་རྒྱལ་བསལ་པ་དང་། །སྐལ་བ་ཡོད་ཀྱང་དེ་ལ་ཆགས་པས་བསྟན་
པ་ལ་འཇུག་མི་རུས་པ་སྒྱར་བའི་ཐུར་རོ་ཞེས་གསུངས་ནས། །ལང་གཤེགས་དྲང་སྟེ་
བསྟན་ལ་འདིར་ནི་རང་ཤི་བའི་ཤ་ཡང་བཀག་པ་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །

དེ་དག་ནི་རྟག་ཏུ་བའི་སྟན་ལ་སྟོང་ཚུལ་ཡིན་ལ། བ་བའི་གསོས་སྟན་ནི་ནད་
ཚབས་ཆེ་ཞིང་སྟོག་དང་ཚངས་སྟོང་གི་བར་ཆད་ཏུ་འཁྱར་ན་དོན་ཆེན་པོ་བསྐབ་པའི་
ཆེད་ཏུ་སྟན་གྱི་འདུ་ཤེས་གྱིས་ཉེ་བར་བསྟེན་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་པར་མ་ཟད་ཅི་ནས་
བསྟེན་དགོས་པ་དང་རབ་བྱུང་གིས་ཕྱི་རྒྱ་སོགས་སུ་འང་བསྟེན་ཅུང་བར་གསུངས་ཏེ།
བསྐབ་བུས་ལས། བ་བའི་གསོས་སྟན་ཡང་བཟོད་པར་བྱ་བ་ཉིད་དོ། །བདག་གི་
དོན་དང་ཚངས་པར་སྟོང་པ་གནས་པར་བྱ་བའི་ཐུར་ཉན་ཚོས་ཀྱི་འདུལ་བ་ལས་
ཀྱང་། ལྱང་བཟེད་དང་ཆོས་གོས་ཀྱང་བཅོང་ལ་ལུས་བསྐབ་བར་གསུངས་ན་སྟེ་པོ་
དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡོངས་སུ་བསྐབ་པའི་རྒྱ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལུས་ལྟ་ཅི་སྟོས་ཏེ་
དལ་བའི་དགའ་བ་ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་འདི་ལྟ་བུ་ནི་རྟེན་པར་དགའོ། །དེ་རབ་ཏུ་

བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེ་དང་དེར་བདག་ཉིད་སྟན་ལ་ཉེ་བར་སྦྱོར་
 བར་བསྟན་ཏེ། (༢༩༣ན)དཀོན་མཆོག་གླིན་གྱི་མདོ་ལས་ཀྱང་། དེ་ནས་ཆོད་བཟུང་
 བར་ཀྱུར་ར་དེའི་ཆོ་ཉི་ཆོད་ཡོད་དམ་མེད་ཀྱང་ཅུང་ལྟེ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་
 རོ། །ཟས་ལ་ཆགས་སེམས་སོགས་ཀྱིས་སྦྱོད་ཅིང་དགེ་བའི་སྤྱོད་ལ་བཅོན་པར་མ་
 བྱས་ན་དད་པས་བྱིན་པ་ལ་སྦྱོད་པ་རུག་རུ་འཕྱར་བས་མ་ཆགས་པར་སྦྱོད་ཅིང་ནལ་
 འཕྱོར་ལ་བཅོན་དགོས་ཏེ། ཉིང་རྒྱལ་ལས། བྱིས་པ་དག་ནི་ཟས་ལ་ཆགས་ཀྱང་
 བས། །ཟས་ལ་ཆོད་རིག་པར་ནི་མི་བྱེད་དེ། །སངས་རྒྱས་བསོད་ནམས་ཀྱིས་ནི་ཟས་
 ཆེད་ཀྱང་། དེ་ལ་བྱིས་པ་བྱས་པ་གཙོ་མི་འཕྱར། །དེ་དག་ཁ་ཟས་རོ་ཞིམ་བསོད་པ་
 དག ཆེད་ནས་ནལ་འཕྱོར་མི་བཅོན་ཟ་ཞིང་འཕུང་། །དེ་དག་ལ་ནི་ཟས་དེ་གརྒྱག་
 བར་འཕྱར། །བསྐྱང་བྱ་བྱས་པ་ད་ཅ་མ་བཀྱས་བཞིན། །མཁས་ཤིང་རྟོག་པ་སྟོལ་སྟོས་
 ལྡན་པ་ནི། །ཁ་ཟས་བཟང་པོ་གཙང་མ་ཟ་མོད་ཀྱི། །དེ་དག་ལ་ནི་ཆགས་པར་མི་
 འཕྱར་ཏེ། །མ་ཆགས་བཞིན་རུ་ཟ་ཞིང་ནལ་འཕྱོར་བཅོན། །ཞེས་དང་། རིན་པོ་
 ཆེའི་ཡུང་པོའི་མདོ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དད་པས་བྱིན་པ་ཡོངས་སུ་སྦྱོད་
 པའི་ཉེས་པ་བསྟན་པ་དང་། དེ་ནས་འཁོར་དེ་ཉིད་ནས་ནལ་འཕྱོར་སྦྱོད་པའི་དགེ་
 སྟོང་ཉེས་བརྒྱས་ཆོས་ཀྱི་ནམ་གངས་འདི་མོས་ནས་རབ་རུ་རུས་ཏེ་མཆི་མ་ཟག་ཅིང་
 ཆོག་འདི་སྐད་ཅས་བཅོམ་ལྡན་འདས་བདག་ཅག་ནི་གུམ་ཡང་ཅུང་ལྟེ་འབྲས་བུ་མ་
 ཐོབ་ཀྱི་བར་རུ་དད་པས་སྟལ་བའི་བསོད་སྟོམས་ཅིག་ཅམ་ཡང་ཡོངས་སུ་སྦྱོད་པར་
 མི་བཀྱིའོ། །ཞེས་སྒྲུས་སོ། །བཀའ་སྟལ་པ། སྟེས་བུ་དམ་པ་དག་ལེགས་སོ་ལེགས་སོ་
 རོ་ཆོ་ཤེས་པ་དང་འཕྱོད་པ་དང་ལྡན་པ་དང་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་རུ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བས་
 འཇིགས་པར་བལྟ་བ་རྣམས་འདི་(༢༩༤བ)ལྟ་བུ་དག་གིས་གསུང་རབ་འདི་མཐོངས་
 སོ། །འོད་སྒྲུང་ངས་དགེ་སྦྱོང་གཉིས་ལ་དད་པས་བྱིན་པ་གནང་ལྟེ། གཉིས་གང་
 ཞེན་ལྡན་པ་དང་སྟོལ་བའོ། །དགེ་སྦྱོང་དག་དགེ་སྦྱོང་ལྡན་པ་ནལ་འཕྱོར་སྦྱོད་པ་
 ངའི་བསྟན་པ་ལ་ཞུགས་པ་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པར་མཐོང་འདུ་བྱེད་ཐམས་

ཅད་རྣམས་བསྐྱེད་པར་མཐོང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་བདག་མེད་པར་མོས་ཟུང་ན་ལས་
འདས་པ་ཞི་བར་རྟོགས་པས་རི་རབ་ཅམ་གྱི་ཁམ་དག་གིས་དད་པས་བྱིན་པ་ཡོངས་
སྤྱུང་བྱང་དེའི་ཡོན་ཤིན་ཏུ་ཡོངས་སྤྱུང་ག་པར་འགྱུར་རོ། །

སྦྱིན་པ་པོ་དང་སྦྱིན་བདག་གང་དག་ལས་དད་པས་བྱིན་པ་ཡོངས་སྤྱུང་པ་
དེ་ལས་དེ་དག་གི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ནམ་པར་སྦྱིན་པ་འཕྱོར་བ་ཆེན་པོ་དང་ཕན་
ཡོན་ཆེན་པོར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོགས་དང་། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཕྱི་རྣམས་ཀྱི་མདོ་ལས། སྤྱ་
རིའི་བྱ་བ་གྲེས་པས་རང་གི་བསྐྱེད་ཤེས་དཔུང་པའི་ཤ་ཐོས་པ་ནི་སྤྱི་ཉེས་དམིགས་
སྤྱ་མི་རྩ་བ་དང་འབྱུང་བར་མི་ཤེས་པས་དད་པས་བྱིན་པ་ཡོངས་སྤྱུང་པར་བྱེད་པ་
ནི་དེ་རྩ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན་སྤྱ་རིའི་བྱ་ངས་ལྡན་པ་དང་གྲོལ་བ་ནམས་
ལ་དད་པས་བྱིན་པ་གནང་སྟེ་དེ་དག་ལས་གཞན་པ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །སྤྱ་རིའི་བྱ་
རི་ཅམ་ཞིག་གིས་ལྡན་པ་ཡིན། རི་ཅམ་ཞིག་གིས་གྲོལ་བ་ཡིན་ཞེན། གང་མཐོང་
བའི་ཆོས་འདི་ཉིད་ལ་ལེན་པ་མེད་པར་ཡོངས་སྤྱུང་བ་ལས་འདའ་བར་བྱའོ་སྤྱམ་
ན་དེ་རྩ་བུ་ནི་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །མི་དགེ་བའི་ཆོས་སྤང་བའི་ཕྱིར་དང་དགེ་བའི་ཆོས་
མངོན་སྲུལ་དུ་བྱ་བའི་སྦྱིར་སྤོང་བ་དང་འཕགས་པའི་ལམ་གྲོལ་པར་བྱ་བ་ལ་མགོ་
འམ་གོས་ལ་མེ་འབར་བ་རྩ་བུར་བྱེད་པ་རྩ་བུ་ནི་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །ངན་སོང་གསུམ་
ལས་གྲོལ་བ་(༡༧)ཆ་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་དང་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་དང་ཕྱིར་མི་འོང་
བ་དང་དག་བཅོམ་པ་བྱ་བ་བྱས་པ་དག་ནི་གྲོལ་བ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །སྤྱ་རིའི་བྱ་གང་
དག་ཡང་བསྐྱེད་པ་གསུམ་པོ་དག་ལས་བསྐྱེད་པ་དེ་དག་ནི་གྲོལ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ་དེ་དག་
བྱང་དད་པས་བྱིན་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །སྤྱ་རིའི་བྱ་འདི་དག་ཅམ་གྱིས་ལྡན་པ་ཡིན་
ཞིང་འདི་ཅམ་གྱིས་གྲོལ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྩ་བུའི་ལྡན་པ་དང་དེ་རྩ་བུའི་གྲོལ་བ་གང་
ཡིན་པ་དེ་དག་ལ་ངས་དད་པས་བྱིན་པ་རྗེས་སྤྱུང་གནང་རོ། །དེ་དག་གིས་ལེགས་
པར་ཡོངས་སྤྱུང་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་དག་ནི་གོས་དང་གནས་
མལ་སོགས་ཀྱི་དད་པས་བྱིན་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱིང་པ་ལའང་འདུའོ། །གོས་སྦྱིན་པ་

དང་མི་སྤྱིན་པའི་ཚུལ་ནི། རབ་རྩ་བྱུང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་འགའ་ཞིག་
གིས་གོས་ལ་སོགས་པའི་ཡོ་བྱང་སྤྱོད་པ་ན་རང་ཉིད་ཀྱིས་བཞོ་བར་བྱ་བའི་ཆོས་གོས་
སྤྱོད་པ་དང་ཆོས་གོས་མཐང་གོས་དང་ཁྱད་པར་དགོས་སྤྱོད་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་ཆོས་གོས་
སྤྱོད་པ་ཉེ་ཆོས་གོས་གསུམ་པོ་མ་གཏོགས་པའི་ཡོ་བྱང་གང་ཡོད་པ་ནས་སྤྱིན་
པར་བྱ་ལ་གོས་ལྟག་པོ་ནི་ཆོས་གོས་གསུམ་སོགས་གང་ཡོད་པ་དག་ཀྱང་སྤྱིན་པར་
བྱའོ། རང་ཉིད་ཀྱིས་ཉེ་བར་འཆང་བའི་ཆོས་གོས་རྩལ་གསུམ་པོ་ཚན་གཅིག་ནི་
འགའ་ཞིག་གིས་སྤྱོད་ནའང་སྤྱིན་པར་མི་བྱ་ཏེ། བྱིས་པ་དང་ལྷ་སྟེགས་བྱེད་སོགས་
ལས་ཉགས་ཁྱད་པར་རྩ་བྱུང་པ་དང་ཆངས་པར་སྤྱོད་པའི་དགོས་སྤྱོད་གི་དྲན་པ་གསོ་
བ་དང་ཆོ་གང་གི་རེག་པ་དང་སྤྱང་བྱ་དང་ག་སྤྱང་ལ་སོགས་པའི་གནོད་པ་སྤྱང་བ་
དང་། ཁྱད་པར་སྤྱོད་པ་ནི་རབ་རྩ་བྱུང་ཡང་བསྟེན་པར་མ་རྟོགས་པའི་དགོས་ཚུལ་
སོགས་ལས་ཉགས་ཁྱད་པར་རྩ་བྱུང་པ་དང་ངོ་ཚད་ཁྱེད་ཡོད་ཀྱི་(༡༥༦)བསམ་
པ་ཁྱད་པར་ཅན་བསྟེན་པ་དང་ལྟ་དང་བཅས་པའི་མཆོད་རྟེན་རྩ་འགྲུར་བར་བྱ་
བ་སོགས་ཀྱི་ཆེད་རྩ་འབྲལ་མེད་རྩ་འཆང་དགོས་པས་སྤྱིན་པར་མི་བྱ་ཏེ། བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་སོ་སོར་ཐར་པ་ལས། གལ་ཏེ་ལ་ལ་ཞིག་འོངས་ནས་ལྷུང་བཟེད་དང་
ཆོས་གོས་སྤྱོད་པ་ན། གལ་ཏེ་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གནང་བའི་ཆོས་གོས་གསུམ་
ལས་ལྟག་པ་ཞིག་ཡོད་ན་རི་ལྟ་བ་བཞིན་རྩ་བཏང་ཞིང་སྤྱིན་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་
དེ་ལ་ཆོས་གོས་གསུམ་ལས་ལྷུང་བར་གྱུར་ན་གང་ལ་བརྟེན་ནས་ཆངས་པར་སྤྱོད་
པ་ལ་གནས་པ་དེ་ནི་བཏང་བར་མི་བྱའོ། །

དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཆོས་གོས་གསུམ་བཏང་བར་མི་
བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཤུ་རིའི་བྱ་གལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཆོས་
གོས་གསུམ་ཡོངས་སུ་བཏང་སྟེ་སྤྱོད་པ་པོ་གཙོ་བོར་བྱེད་པར་གྱུར་ན་དེས་འདོད་
པ་ཆུང་བ་བསྟེན་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཆེས་ཆེར་བཀག་སྟེ། དེ་ནི་སྤྱིན་པ་ལས་ཚུལ་
ཁྱེད་ཀྱི་ཆོ་ཆེ་བའི་རྒྱ་མཚན་ཀྱིས་ཡིན་ལ། གལ་ཏེ་བྱིན་ན་བྱང་སེམས་རབ་བྱུང་ལ་

ཐུབ་བར་འཕྱར་བའང་བརྟན་དོ། །ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཤ་རིའི་བྱ་བྱང་རྒྱལ་མེས་
 དཔལ་བྱིས་པ་གང་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གང་གླེང་བྱ་བྱེད་དག་རིན་
 པོ་ཆེ་ལྷ་བརྟན་གྱིས་རབ་རྒྱ་བཀར་སྟེ་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་
 དག་པར་རྒྱགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་དབུལ་བ་ཕུལ་བ་བས། ཤ་རིའི་བྱ་རབ་
 རྒྱ་བྱང་བར་ཐུར་བའི་བྱང་རྒྱལ་མེས་དཔལ་གང་གིས་ཆོག་བཞི་པའི་ཆོགས་སྤ་
 བཅད་པ་གཅིག་བརྟན་ན་འདི་ནི་དེ་བས་ཆེས་བསོད་ནམས་མང་དུ་སྟེད་དེ། ཤ་
 རིའི་བྱ་དེ་བཞིན་གསེགས་པས་ནི་རབ་རྒྱ་བྱང་བས་ཟང་ཟིང་གི་རྒྱིན་པ་མ་གནང་
 རོ། །ཞེས་སྒྱུར་ཟང་ཟིང་གི་རྒྱིན་པ་བྱང་མེས་ཀྱིས་གནས་(༡༧)ཀྱིས་བྱེད་ལ་ཚོས་
 ཀྱི་རྒྱིན་པ་བྱང་མེས་རབ་བྱང་གིས་བྱ་བར་བརྟན་ལ། རབ་བྱང་ལ་ཟང་ཟིང་གི་
 རྒྱིན་པ་བྱ་བར་མ་གནང་བར་གསུངས་པའི་དོན་ནི། རབ་བྱང་གིས་ཟང་ཟིང་ཆེད་
 རྒྱ་བརྟན་ལས་ནས་རྒྱིན་གཏོང་བྱེད་པ་མོས་བསམ་སོགས་ཀྱི་བར་ཆད་དུ་འཕྱར་བ་ལ་
 དགོངས་ནས་དེ་ལྟར་བཀག་པ་ཡིན་གྱི་སྟོན་གྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་མཐུས་ཟང་ཟིང་
 མང་དུ་ཉིད་ཅིང་རང་གི་དགོ་སྒྱུར་ལ་མི་གཞོད་པའི་ཟང་ཟིང་གི་རྒྱིན་པ་གཏོང་བ་
 བཀག་པའི་དོན་མིན་པར་བསྐབ་བརྟན་ལས་གསུངས་སོ། །ཡང་ཚོས་གོས་གསུམ་
 དང་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཡོ་བྱད་ལྷག་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་རྗེས་སྤ་གནང་བ་རྣམས་
 ལ་མེར་སྐྱའི་བསམ་པ་མེད་ཅིང་དགོ་བའི་སྒྱུགས་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བ་ཡིན་ན་སྟོང་བ་
 ལ་མ་བྱིན་ཡང་ཉེས་པ་མེད་པར་བྱང་མའི་གཏན་ལ་དབབ་པ་བརྟུ་བ་ལས་གསུངས་
 པར་བཤད་དོ། །གོས་ལ་རི་ལྟར་ཁོངས་སྟོད་པའི་རྩལ་ཡང་། འདུལ་བ་ལས་ནི་རྒྱིར་
 ལུས་ལ་ཟའི་འདུ་ཤེས་དང་གོས་ལ་ཟ་དགོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བཞག་ནས་སྟོད་དགོས་
 པ་དང་། ལྷན་པར་རབ་བྱང་ལྟ་བུས་ནི་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་དགོ་སྒྱུར་གི་དྲན་
 པ་གསོ་བ་དང་། རོ་ཆེ་ཁྲིལ་ཡོད་ཀྱི་བསམ་པ་སྟེད་པ་སོགས་ཀྱི་དོན་དུ་རུར་སྒྱིག་
 གི་གོས་བགོ་དགོས་པར་གསུངས་པ་དང་། བསྐབ་བརྟན་སྤ།

གོས་ཀྱི་ཁོངས་སྟོད་ཀྱི་སྟོར་བ་ནི། དག་ཤུལ་ཅན་གྱིས་ཞུས་པ་ལས་བརྟན་དེ།

རོ་ཆ་ཞིང་འཛེམ་པས་སྤྱེལ་ཡོད་པས་དགྲི་བ་དང་ག་སྤྱང་དང་སྤྱང་བྱ་དང་རྒྱང་དང་
 ཉི་མ་དང་ཐིག་སྤྱེལ་གྱིས་རེག་པར་འཕྱར་བ་གཡོགས་པ་དང་དགེ་སྤྱོད་གི་རྟགས་
 བརྟན་པ་དང་བྱར་སྤྲིག་དེ་དག་ལྟ་དང་མི་དང་ལྟ་མ་ཡིན་ཏུ་བཅས་པའི་འཛིག་རྟེན་
 གྱི་མཆོད་རྟེན་ནི་སྤྲུམ་ནས་མཆོད་རྟེན་གྱི་ཕྱིར་ཡང་དག་པར་གཟུང་བར་བྱ་བ་དང་
 (༡༩༥༧)ཞེས་སོགས་གསུངས་ཏེ། དེ་དག་གིས་ནི་རི་རྩར་འོས་པའི་གོས་ཐུན་མོང་བ་
 དང་ཁྱད་པར་རབ་བྱུང་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་དགེ་སྤྱོད་གི་རྟགས་མི་ཉམས་ཤིང་བརྟན་པར་
 བྱ་བ་སོགས་གྱི་བསམ་པས་བྱར་སྤྲིག་གི་གོས་གྲུས་པ་དང་བཅས་པས་བཤོ་དགོས་
 པར་བརྟན་ལ། གྲུས་པ་དང་བཅས་ཏེ་ཆོས་གོས་ལེགས་པར་མ་བཤོས་པའི་ཉེས་
 དམིགས་སོགས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ་དེ་ཉིད་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་དག་ནི་རི་སྤྱང་
 ཏུ། སྤྲན་དང་གོས་ལ་སོགས་པ་དག་གིས་ལྷས་ཡོངས་སུ་བསྐྱུང་བར་བྱ་ཞེ་གཞན་གྱི་
 དོན་ལ་མཁོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །སྤྱིར་བས་གོས་གནས་མལ་
 སོགས་གང་ལ་སྤྱོད་ཀྱང་གཞན་དོན་ཏུ་བཏང་བའི་ཡོངས་སྤྱོད་འདི་ལ་སྤྱད་
 བས་གཞན་དོན་བྱའོ་སྤྲུམ་པའི་སྤོ་ནས་སྤྱད་དགོས་གྱི། དེ་ལྟ་བུའི་བསམ་པ་བཟོ་
 བས་རང་དོན་ཏུ་སྤེད་པས་སྤྱོད་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ལྱང་བར་འཕྱར་ཏེ། བསྐྱུང་
 བའུས་སུ། བདག་ལ་སྤེད་པས་ཡོངས་སྤྱད་ན། ཉོན་མོངས་བཅས་པའི་ལྱང་བར་
 འཕྱར། ཞེས་གསུངས་ལ། སྤེད་པ་མེད་ལ་གཞན་དོན་ལ་དམིགས་པའི་འདུ་ཤེས་
 བཟོ་བའམ་སེམས་ཅན་གཞན་ཞིག་གི་ཕྱིར་ཆགས་ན་ཡང་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་
 པའི་ལྱང་བར་འཕྱར་རོ། །གཞན་ལ་བསྐྱོས་བའི་ཕྱིར་བས་གོས་སོགས་ལ་གཞན་གྱི་
 རྟེན་སུ་འདུ་ཤེས་ནས་རང་དོན་ཏུ་སྤྱོད་ན་མ་བྱིན་ལེན་ཏུ་འཕྱར་ཞིང་། རིན་ཐང་
 ཆོང་ན་སོ་ཐར་གྱི་པམ་པར་ཡང་འཕྱར་བར་བསྐྱུང་བའུས་སུ་གསུངས་ལ། དེར་
 འཕྱར་ཚུལ་ནི། མིའི་འགྲོ་བ་པ་ལ་ཞེ་ཐག་པ་ནས་བསྐྱོས་ཤིང་མི་དེས་ཀྱང་རང་ལ་
 བསྐྱོས་པར་ཤེས་ནས་བདག་ཏུ་བཟུང་ནས་ཡོད་པའི་རུས་སུ་དེ་ལ་གཞན་གྱི་རྟེན་
 ཡིན་པར་འདུ་ཤེས་ནས་རང་དོན་ཏུ་བྱངས་པ་རིན་ཐང་ཆོང་ན་མ་བྱིན་ལེན་གྱི་པམ་

པ་འབྲུང་བ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་(༡༩༦ན)པར་གསུངས་སོ། །ཡང་སེམས་ཅན་
ཁོ་རང་ལ་བསྐྱོད་ཟིན་པའི་ཟས་གོས་སོགས་ལ་ཡོངས་སྤྱད་ནས་སེམས་ཅན་ཁོ་རང་
ནམས་ཀྱི་དོན་བྱའོ་སྐྱམ་དུ་བསམ་ནས་སྤྱད་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་མིན་གྱི་ལྟར་བ་
གང་དུ་འང་མི་འབྱུང་བར་ཉེས་མེད་དུ་འགྲོ་བ་དང་། བསམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་ན་
སེམས་ཅན་ལ་བསྐྱོད་ཟིན་པའི་ཡོ་བྱད་དེས་མ་གནང་བར་སྤྱོད་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་པ་
དང་། དེས་སྤྱོད་སེམས་ཅན་ལ་མི་སྤྱིར་ན་སྒྲོས་བཀྲང་བ་དེ་བརྟུན་དུ་སྤང་རོ་སྐྱམ་
དུ་མ་དད་པར་བྱ་མི་རིགས་པའི་ཚུལ་ནམས་ཀྱང་བསྐྱབ་བཀུས་ལས་གསུངས་པས་
དེ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

ལྷན་གཏོང་བ་དང་མི་གཏོང་བའི་ཚུལ་ནི། དམ་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚོས་
སམ་རང་གཞན་གྱི་དོན་དུ་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཕན་བདེ་རྒྱ་
ཆེན་པོ་སྤྱད་བྱེད་ཡིན་པས་དམ་པ་འང་ཡིན་ལ་ཚོས་ཀྱང་ཡིན་པའི་དམ་པའི་ཚོས་ནི་
ཚུལ་བཞིན་དུ་སྤྱོད་ཅིང་ཉམས་སྤྱལ་ན་པའི་རྟེན་དུ་ལྷུང་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལྷན་ནི་
རེ་ཞིག་གཞན་ལ་ཕན་པ་རྒྱུད་དུ་དང་དགོས་པའི་དོན་ཕན་ཆོགས་ག་ཟ་ཆད་ཁྲག་
འཐུང་ཆད་ཀྱི་ཆེད་དུ་གཏོང་བ་ལྟ་བུའི་གནོད་པའི་རྟུག་བསྐྱེད་གྱིས་གཟིར་བ་དང་།
གོང་དུ་ཟས་གོས་སོགས་ལ་སྤྱོད་ཚུལ་བཅུན་པ་ལྟར་མི་བྱེད་ཅིང་བཟའ་བཀུར་མི་
བཞེན་པར་བཀུས་སྐྱོམ་ལ་སྤྱོར་བ་དང་གོས་མི་བགོ་བར་ཆ་གྲང་གི་རེག་པས་ཉེན་
དུ་འཇུག་པ་སོགས་དོན་མེད་པར་གནོད་པས་གསུངས་ཤིང་གཟིར་བ་སོགས་མི་བྱ་
སྤྱོད་ཀྱིས་རང་གཞན་གྱི་དོན་ཆེན་པོ་ལས་ཉམས་པར་འབྱུང་བས་ན་གཅེས་སྤྱོད་
གྱིས་བསྐྱུང་བར་བྱ་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་བསོད་ནམས་ཀྱི་འབྱུང་ཁུངས་སུ་ལྷུང་པའི་
བྱང་སེམས་ཀྱི་ལྷན་ཉིད་ལ་དགོས་པ་ཕན་ཆོགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་གནོད་པ་མི་བྱ་བར་སྤྱན་
གྱི་སྤྱོད་ཤིང་གི་རྒྱ་གྲུ་བཞིན་དུ་བསྐྱུང་བར་(༡༩༦པ)བྱས་ནས་འདི་ལ་བརྟེན་ཏེ་ཕྱིན་
དུག་བསྐྱེད་པའི་སོགས་རྒྱལ་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་ཉམས་སྤྱལ་ནམས་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་
བསྐྱབ་ན་སེམས་ཅན་ནམས་ཀྱིས་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་ཕན་བདེ་དེ་ལྟར་

འདྲོད་པ་བཞིན་གྱི་བསམ་པ་སྤྱད་ཏུ་རྫོགས་པར་སྤྱབ་ཅུས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་
 དགོས་པ་སྤན་ཆོགས་གྱི་ཆེད་ཏུ་མི་གཏོང་བ་ནི་དགོས་པའི་སློན་ནས་གཏོང་མི་ཅུང་
 བའི་ཚུལ་ཡིན་ལ། གཞན་ཡང་སྟོག་གཅོད་སོགས་རང་གཞན་ལ་གཞོད་པའི་ཉེས་
 སྤྱད་བྱེད་ཏུ་གཞུག་པའི་སྤྱིར་ལུས་སྤོང་བ་སོགས་ལའང་སྤྱིན་མི་ཅུང་བར་གསུངས་
 གོ། །རྒྱ་མཚན་དེའི་སྤྱིར་བདག་གཞན་མཉམ་པའམ་བདག་པས་གཞན་གཅེས་གྱི་
 སྤྱིང་རྗེའི་བསམ་པ་ཡོངས་སུ་མ་དག་པར་སྤྱོད་པའི་སློན་ནས་ལུས་དང་སྟོག་འདི་ནི་
 དངོས་སུ་གཏོང་བར་མི་བྱ་སྟེ་བཏང་བས་གཞན་ལ་ཕན་པར་མ་ངེས་ཤིང་གཏོང་
 བའི་དཀའ་སྤྱད་ཀྱིས་ཡིད་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་དང་ངེས་ཀྱིས་སྤྱོད་པ་ལས་
 སྤྱིར་སྟོག་པ་དང་སྤྱིན་ནས་འགྱོད་པའི་སེམས་སྟེ་བར་འགྱུར་བའང་སྤྱིད་པའི་སྤྱིར་རོ། །

དེས་ན་རང་ཉིད་སྤྱིན་པའི་གོགས་སེར་སྤྱོད་སོགས་དང་བཤམ་ནས་ལྷག་པའི་བསམ་
 པ་ཡོངས་སུ་དག་ཅིང་རྒྱས་པར་གྱུར་པ་དང་གཞན་ངོས་ནས་ལུས་བཏང་བས་
 སེམས་ཅན་མང་པོའི་དོན་འབྲུག་ཅིང་རང་གཞན་གྱི་ཆོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྫོགས་པའི་
 རྒྱར་འགྱུར་བར་ངེས་པ་ན། ཅི་ནས་ཀྱང་ཆོ་འདི་དང་ཆོ་རབས་གཞན་ཏུ་ཡང་
 རང་གཞན་ལ་ཕན་བདེའི་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྤྱབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱར་ལུས་འདི་ངེས་
 པར་ཡོངས་སུ་གཏང་རོ། །རྒྱ་དཔེར། བསམ་མཉམ་ན་ནི་དེ་གཏང་སྟེ། །དེ་ལྟར་
 ཡོངས་སུ་ཉམས་མི་འགྱུར། །ཞེས་ཡོད་དེ་ཐམས་ཅད་ལ་ལྷག་པའི་བསམ་པ་མཉམ་
 པའམ་གཞན་ཆོས་གཅེས་པར་འཛིན་ཅུས་པ་ན་སྟོག་དེ་གཏང་བར་བྱ་སྟེ་དེ་ལྟ་བུའི་
 ཐབས་མཁས་ཐོབ་(༢༩༦ན)པའི་ཆོ་སྟོག་པ་དང་འགྱོད་པ་སོགས་མེད་པས་བྱང་ཆུབ་
 ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་ཞེས་པའོ། །དོན་འདི་ཉིད་ནམ་བཤད་ལས་
 གསུངས་པ་བཟུ་ན། སྤྱིང་རྗེའི་བསམ་པ་སོགས་སྤོང་ཏེ། ལྷག་བསམ་དམ་པའི་
 སར་མ་རྒྱུད་པར་ནི། གཏོང་བ་ལ་མ་གོམས་པས་གཏོང་མི་ཅུས་པའི་སྤྱིར་རམ་
 ཅུས་ཀྱང་སྟོན་ལས་ངན་པའི་སྟོབས་གྱི་ན་ཆོ་སོགས་འབྱུང་བས་འགྱོད་ཅིང་སྤྱིད་
 ལུགས་པས་སམ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་བདེ་བར་འགྱོ་བའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་མ་ཐོབ་

པས་དེའི་ཆོ་ཆོར་བ་བདེ་བ་མི་འབྱུང་བས་གཏོང་འདོད་ཀྱི་སྒོ་མི་འབྱུང་བས་སམ་
 བདེན་སྟོབས་མ་བྱུང་བས་སྟོག་དང་ཚངས་སྟོན་ཀྱི་བར་ཆད་ཏུ་འགྱུར་པའང་མིན་
 པས་མི་གཏོང་ལ། ལྷག་བསམ་དག་པའི་སར་རྒྱུད་པ་ལ་ཉེས་པ་དེ་རྣམས་མི་འབྱུང་
 བས་གཏོང་བའི་རུས་ཁོ་ནའོ་ཞེས་གསུངས་ལ། དགེ་ལྷན་སོ་སྟེ་དག་གིས་ཆོས་ལོས་
 གསུམ་ཡང་བཏང་བར་མི་བྱ་ན་སྟོག་སྟོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་ཞེས་བརྟན་ཕྱིར་སྟོང་རྒྱུ་
 བསམ་པ་སོགས་གསུངས་ཏེ། ཆོས་སྟོན་པའི་ལུས་ཅིག་ཤོས་ཆེད་ཏུ་གནོད་པར་མི་
 བྱ་བ་ཡིན་ཕྱིར་སྟོང་རྒྱུ་ཞེས་བསམ་པ་མ་དག་པར་ལུས་གཏང་བར་མི་བྱ་སྟེ། མོས་པས་
 སྟོན་པའི་སོ་སྟེ་འགའ་ཡང་བདག་གཞན་མཉམ་པའི་སེམས་མཚུངས་པར་ཡོད་ན་
 དེས་ཀྱང་སྟོག་བཏང་ན་རྣམ་པ་འདིས་དེས་བྱང་པར་རྟོགས་ཕྱིར་ཉམས་ཤིང་ཞིག་
 པར་མི་འགྱུར་ཞེས་བཤད་ལ། བི་རྒྱ་ཏིས་གཉེན་དང་གཉེན་མིན་ལ་མི་མཉམ་པའི་
 སྟོང་རྒྱུ་ཞེས་བསམ་པ་ཡོད་རིགས་ལ་མི་གཏང་ལ་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་མཉམ་པའི་ཆོ་
 གཏང་བར་བྱ་སྟེ་དེའི་ཆོ་འགྱོད་པ་སོགས་མེད་པས་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་
 གི་མཐོང་ལམ་ཐོབ་ནས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་སྟོང་རྒྱུ་
 བསམ་པ་མ་དག་པར་(༡༩༦བ)མི་གཏོང་བ་ནི་རུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་གཏོང་ཏུ་མི་བྱུང་བའི་
 རྒྱུ་ཏེ། བྱང་སེམས་ཀྱིས་དང་པོ་ནས་ལུས་སོགས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཏུ་བཏང་མོད་
 ཀྱང་ལུས་ཀྱི་ཤ་སོགས་དངོས་སུ་བཏང་བས་ཡིད་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་བའི་སྟོང་རྒྱུ་
 ཆེན་པོའི་བསམ་པ་མ་རྒྱས་ཀྱི་བར་སྟོང་ཡང་རྒྱན་པར་མི་བྱ་བ་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟར་
 བསྐྱེད་བཏུས་ལས། གང་གིས་དེ་ལྟར་བརྩོན་འགྲུས་ཤིན་ཏུ་བརྩམས་པ་སྟོང་བར་
 འགྱུར་བས་རྟག་ཏུ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་དངོས་པོ་ཉིད་ཏུ་མི་འགྱུར་བའོ། །དེ་
 བས་ན་དགོན་མཆོག་གིན་ལས། འདི་ལ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་སྟོན་ལམ་ཐམས་
 ཅད་ཏུ་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པ་ན་ཅི་ནས་ལུས་སྟོང་བར་མི་འགྱུར་བ་དང་སེམས་སྟོང་བར་
 མི་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་སྟེ་འདི་ནི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་རྟག་པའི་
 བརྩོན་འགྲུས་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གང་གིས་སྟོང་བར་མི་འགྱུར་བའི་བརྩོན་

འབྲུག་དེ་རི་འདྲ་བ་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། གང་འདི་སྟོབས་རྒྱུད་བ་ལས་སྡི་བའམ་རྩས་
 ཡུན་རིང་པོར་རྩོམ་པའམ་མོས་པ་ཡོངས་སུ་མ་སྒྲིན་པ་རྣམས་བྱ་དགའ་བའི་ལས་
 རྩོམ་པ་སྟེ་དཔེར་ན་རང་གི་ཤ་སྒྲིན་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །འདིས་སེམས་ཅན་
 རྣམས་ལ་ལྷས་བྱིན་ཟེན་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་རྩས་མ་ཡིན་པར་ཡོངས་སུ་སྒྲུང་བ་ལས་
 བརྒྱུག་པར་ཟད་དེ། གཞན་རྩ་ན་སེམས་ཅན་དེ་དག་ལ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་
 རྒྱུ་བར་འབྱུར་བས་བྱང་རྒྱལ་གྱི་ས་པོན་རྒྱུད་ཟ་བའི་ཕྱིར་འབྲས་བུའི་ལུང་པོ་ཆེན་
 པོ་རྒྱུད་ཟ་བར་འབྱུར་རོ་ཞེས་སོ། །དེས་ན་སྟོད་པ་རྩས་ཆོད་དང་འབྲེལ་བ་དགོས་
 ཤིང་རྩས་མ་ཡིན་པའི་བརྩོན་འབྲུག་རང་གཞན་ལ་ཕན་པའི་རྒྱར་མི་འབྱུར་བར་མ་
 ཟད་དགེ་བའི་བར་ཆད་རྩ་འགྲོ་བའང་ཡོད་དེ། བསྐྱབ་བརྩས་སུ་ནམ་མཁའ་མཛོད་
 ཀྱི་མདོ་དྲངས་(༢༩༥ན)པ་ལས། རྩས་མ་ཡིན་པར་འདོད་པ་ནི་བརྟུང་གྱི་ལས་སོ་ཞེས་
 གཞོད་པའི་བརྟུང་ལས་སུ་འབྱུར་བར་གསུངས་པས་ན་གཏོང་བའི་རྩས་དང་བཏང་
 བའི་དགོས་པ་སོགས་རྒྱལ་བཞིན་རྩ་ཤེས་ནས་གཏོང་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་རྩས་ཤེས་
 པར་བྱས་ནས་གཏོང་བ་ལ་ནི་སྤར་གྱི་དམ་བཅའ་དང་འགལ་བའི་ཉེས་པ་མེད་པ་
 སེར་སྤར་དང་འཁྱོད་པ་སོགས་ཀྱི་གོ་སྐབས་ཀྱང་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་བྱང་སེམས་ལས་
 དང་པོ་བའི་སྐབས་སུ་ཡང་ལྷས་ཡོངས་སྟོད་དགེ་རྩ་སོགས་བདོག་པའི་དངོས་པོ་
 གང་ཡོད་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བཏང་མོད་ཀྱང་སྤར་ཡང་
 དེ་དག་སྒྲུང་བ་དང་དག་པར་བྱེད་པ་དང་མི་ཟད་པར་སྟེལ་བ་སོགས་བྱེད་དགོས་
 ལ། བྱང་པར་ལྷས་བཏང་བ་དེ་ཡང་རྩས་མ་ཡིན་པར་ཡོངས་སྟོད་པ་ལས་བསྐྱར་
 དགོས་པ་དང་བསྐྱར་ན་དོན་ཆེ་བ་ནི།

བཞི་བརྒྱུ་པར། ལྷས་ནི་དག་ལྟར་མཐོང་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟར་ཡང་དེ་སྒྲུང་
 བྱ། ཁྱིམ་ས་ལྟན་ཡུན་རིང་འཆོ་བ་ནི། དེ་ནས་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་བྱེད། ཅེས་
 གསུངས་ལ། བསྐྱབ་བརྩས་སུའང་། དེ་ལྟར་ན་དེ་ལྟར་དུན་པ་ཉེ་བར་གཞག་ནས་
 བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པ་དང་འགལ་བ་དང་གཏི་མུག་གིས་རང་གི་དོན་

ལ་གནོད་པ་དང་ག་ཟ་བ་དང་ལས་བྱེད་པ་རྣམས་ལ་ལྷན་བསྐྱེད་བར་བྱའོ། །དཔེར་
ན་སྤྲོད་ཤིང་སྤྲོད་པ་བཏུ་ཕྱག་པ། །ཅ་བ་ལ་སོགས་སྤྱད་ལོས་ས་པོན་ནི། །བྱིན་
ཡང་རྒྱས་མིན་སྤྱད་ལས་བསྐྱེད་བྱ་བ། །རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སྤྲོད་ཤིང་དེ་བཞིན་
ནོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། བསྐྱེད་ཚུལ་སོགས་ཀྱང་རྒྱས་པར་དེ་ཉིད་ལས་ཤེས་པར་
བྱའོ། །དེ་ནི་རྒྱས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ལྷན་གཏོང་རྒྱ་རྒྱུད་བ་དང་མི་རྒྱུད་བའི་ཚུལ་བཏུན་
པ་ཡིན་ལ། གཞན་ཡང་བདུད་(༢༢༧)འིས་ཀྱི་ལྟ་དང་དེས་བརྒྱམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་
མཐོ་འཆོམས་པའི་བསམ་པས་སྤྱོད་བ་དང་སྤྲོད་པ་སོགས་ཀྱིས་སྤྱོད་བ་ལའང་སྤྱིན་
མི་རྒྱུད་བར་གསུངས་ཏེ་དེ་དག་ནི་སྤྱོད་བ་པོའི་སྒོ་ནས་སྤྱིན་རྒྱ་མི་རྒྱུད་བའོ། །དེ་
ལྟར་དཔོན་པ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྤྱིན་རྒྱ་མི་རྒྱུད་བ་རྣམས་ལ་མ་བྱིན་ན་ལྟར་བ་མེད་
པར་མ་ཟད་ཀྱི་བྱིན་ན་ལྟར་བར་འགྱུར་ལ། དེ་དག་མ་གཏོགས་པའི་སྐབས་ཐམས་
ཅད་རྒྱ་ལྷན་སྤྱོད་བ་ལ་སྤྱིན་པར་བྱ་དཔོན་ལ་དེའང་ཡན་ལག་ཉིང་ལག་སོགས་
གང་དཔོན་གསེས་ནས་གཏན་རྒྱུན་པ་དང་པ་རོལ་གྱི་ཆོས་མཐུན་གྱི་བྱ་བ་སྐྱབ་
པ་སོགས་ཀྱི་ཕྱིར་རྒྱ་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་འགྲོ་བ་ལྟ་བུའི་སྒོ་ནས་སྤྱིན་པ་ཉི་གཞིས་
གསུངས་སོ། །ཆོས་ཀྱི་སྤྱིན་པས་བཏུ་ཚུལ་ལ། ཉན་པ་པོའི་ཀུན་སྤྱོད་ཀྱི་བྱུང་པར་
ནི། དམ་པའི་ཆོས་ཟབ་མོ་རྟེན་པར་དཀའ་ཞིང་ལྟ་དང་བཅས་པའི་འགྲོ་བ་ཐམས་
ཅད་ཀྱིས་མཆོད་ལོས་དང་བཀྱར་ལོས་སྤྱུར་པ་ཡིན་པས་ན་ཆོས་དང་ཆོས་སྤྱོད་
བ་ལ་མ་གྲས་པ་ལ་ཆོས་མི་བཤད་དེ་བཤད་ན་ལྟ་རྣམས་ཀྱིས་འཕྲ་ཞིང་སྤྱོད་པར་
འགྱུར་ལ་དེའི་ཕྱིར་སྤྲོད་པས་བཀའ་པའི་ཕྱིར་དང་ཉན་པ་པོ་ཆོས་ལ་མ་གྲས་པས་
ཆོས་སྤྱོད་གི་ལས་ཀྱིས་དཔྱལ་བར་སྤྱོད་པ་སོགས་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །བསམ་པ་གྲས་ཀྱང་
སྤྱོད་ལམ་གྱི་བྱུང་པར་མིན་བཞིན་རྒྱ་མགོ་རས་སོགས་ཀྱིས་དཀྱིས་པ་དང་ལག་ན་
གཏུགས་དང་འཁར་བ་དང་མཆོན་ཆ་རལ་གྱི་སོགས་ཐོགས་པ་དང་མགོ་བོ་གོས་
ལ་སོགས་པས་གཡོགས་པ་དག་ལ་ཆོས་བཤད་པར་བྱ་བ་མིན་ནོ། །དེས་ན་འདུལ་
བའི་མདོ་ལས། འདུག་པ་ལ་འགྲེང་སྟེ་ཆོས་མི་བཤད་པར་རོ། །ཉལ་བ་ལ་འདུག་

སྒྲེ་ཆོས་མི་བཤད་པར་རོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱང་མཆོན་ནས་བསྟན་
 ལ། ཆོས་བཤད་པ་པོ་དག་སྤྱོད་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་(༢༥/ན)དེ་ལྟ་བུ་ལ་བཤད་ན་ཉེས་བྱས་
 རེ་འབྱུང་བར་གསུངས་པས་ཉེས་བྱས་ཉེར་དྲུག་གིས་མ་གོས་པར་ཆོས་སྟོན་དགོས་
 པར་གསུངས་སོ། །ཉན་པ་པོ་ན་བ་དང་ཆ་བས་གདུང་བ་ལ་སོགས་ལ་མགོ་དགོས་
 པ་དང་གདུགས་ཐོགས་པ་སོགས་ལ་ཉེས་པ་མེད་པར་གསུངས་ལ་དེ་བཞིན་དུ་ཉལ་
 བ་དང་འདུག་པ་ལ་འདུག་པ་དང་འགྲེང་སྒྲེ་ཆོས་མི་བཤད་པ་སོགས་ཀྱང་ནད་པ་
 ལ་ཉེས་པ་མེད་པར་གསུངས་སོ། །མདོར་ན་ཆོས་ཉན་པ་པོས་གྲུས་པ་དང་རིམ་
 གྲོ་བསྐྱེད་ནས་ཉན་དགོས་ཏེ། སའི་སྒྲིང་པོའི་མདོ་ལས། གཅིག་དུ་དད་ཅིང་གྲུས་
 པས་ཆོས་མཉན་གྱི། དེ་ལ་འཕྱུ་ཞིང་སྐྱར་བར་མི་བྱུ། །ཆོས་སྤྱོད་པ་ལ་མཆོད་པ་
 བྱ་བ་ནི། །སངས་རྒྱུ་འདྲ་བར་དེ་ལ་འདུ་ཤེས་སྐྱེད། །ཅིས་གསུངས་ལ། བྱང་ས་
 ལས་ཁེངས་པ་དང་ཁྱད་གསོད་གྱི་ཉོན་མོངས་གཉེས་དང་བྲལ་བ་དང་རྒྱལ་ཁྲིམས་
 ཉམས་པ་རིགས་དཔལ་བ་བྱད་དན་པ་ཆོག་འབྱུང་དན་པ་ཆོག་རྒྱུབ་ཅིང་མི་སྟན་པར་
 སྤྱོད་པས་འདི་ལ་མཉན་པར་མི་བྱ་སྟམ་པ་སྟེ་གནས་ལྗང་ཡིད་ལ་མི་བྱ་བར་མཉན་
 དགོས་པར་བཤད་ལ། སྤྱོད་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་སོགས་སྟེས་རབས་ལས་ཀྱང་། རབ་
 ཏུ་དཔལ་བའི་སྟན་ལ་འདུག །དུལ་བའི་དཔལ་ནི་རྣམ་པར་བསྐྱེད། །ཅིས་སོགས་
 གསུངས་ཤིང་། ཉན་རྒྱལ་དངོས་ཀྱང་སྤྱོད་གྱི་སྟོན་གསུམ་སྤོང་བ་དང་འདུ་ཤེས་དྲུག་
 བསྟེན་པ་སོགས་གྱི་སྟོན་ནས་ཉན་དགོས་པར་གསུངས་ལ། དེ་ལྟར་གྲུས་པས་མཉན་
 ཏེ་ཆོས་ཐོས་པའི་ཕན་ཡོན་ཀྱང་། ཐོས་པའི་ཆོམས་ལས། ཐོས་པས་ཆོས་རྣམས་ཤེས་
 པར་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་དང་། སྟེས་རབས་ལས་ཀྱང་། གང་ཞིག་ཐོས་པས་ཡིད་
 བློ་དང་ཡུར་ནས། །ཞེས་སོགས་མང་དུ་གསུངས་སོ། །

འཆད་པ་པོའི་སྤྱོད་ལམ་(༢༥/བ)སོགས་གྱི་ཁྱད་པར་ཡང་། དམ་ཆོས་པད་
 དཀར་ལས། གཙང་ཞིང་ཡིད་དུ་འོང་བའི་ས་སྟོགས་སུ། །ཡངས་པའི་སྟན་ནི་རབ་
 ཏུ་བཤམས་བཅིང་སྟེ། །ཞེས་པ་ལྟར་ས་སྟོགས་གཙང་མར་སྟན་བཟང་པོ་ལ་འདུག་

ཅིང་། བཟང་པོའི་ཚོན་གྱིས་ལེགས་པར་བསྐྱར་བའི། ཚེས་གོས་གཙང་མ་དེ་ནི་རབ་
བཤོས་ནས། ཁྲིས་སྟགས་ལྟར་ཁ་དྲོག་ལེགས་པར་བསྐྱར་བའི་ཚེས་གོས་གཙང་མ་
ལེགས་པར་བཤོས་ལ། ཟས་དང་སྒྲིམ་དང་བཟའ་དང་བཅའ་བ་དང་། གོས་དང་
མལ་ཆ་ཚེས་གོས་རྣམས་དང་ནི། ཁྲིས་སྟགས་ལྟར། བསམ་པ་རྟེན་བཀུར་དོན་
གཉེར་མེད་པ་དང་། ལམས་དེ་རྟག་ཏུ་སྤྲག་དྲོག་མེད་པར་ནི། ཁྲིས་སྟགས་ལྟར་
སྤྲག་དྲོག་དང་ལེ་ལོ་དང་སྒྲིང་ལ་གྱི་བསམ་པ་སྟགས་མེད་པ་དང་། བྱམས་པའི་
སྟོབས་ནི་འཁོར་ལ་བསྒྲོམ་པར་བྱ། ཁྲིས་དང་། གཞན་ཏུ་མཁས་པ་རྟག་ཏུ་བདག་
ཉིད་དང་། སེམས་ཅན་འདི་དག་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བར་ཤོག ཅེས་སྟགས་ལྟར་
བྱམས་པའི་སེམས་དང་རང་གཞན་སངས་རྒྱས་འཛོལ་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་སྟགས་
མཛོན་ཏུ་བྱས་ནས་ཚེས་སྟོན་དགོས་པར་གསུངས་ཏེ་རྒྱས་པར་དེ་ཉིད་དང་བསྐྱབ་
བཀུས་སུ་བྱངས་པ་ལྟར་དང་། དེ་བཞིན་ཏུ་སློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོས་ལྷུས་པ་ལས་ཀྱང་།
ཚེས་སྐྱབས་གཙང་སྐྱབས་དང་ཀུན་ཏུ་སྦྱོད་པ་གཞོབ་པ་དང་ལེགས་པར་བཀུས་པ་
དང་ལེགས་པར་གོས་བཤོ་བར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ལ། རང་ལ་སྒྲན་པ་ཚོས་ལ་སྒྲན་
ཚོས་ཉན་པ་ལ་ནད་པ་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ལ་སྒྲེས་བྱ་དམ་པ་ཚོས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་རིང་
ཏུ་གནས་པ་སྟེ་འདྲུ་ཤིས་ལྡ་འཛོག་པ་དང་དེ་ཉིད་ལས་གསུངས་པའི་བདུད་ཚར་
གཙང་པའི་སྟགས་ཚིག་ཁ་ཏོན་བྱས་ཤིང་མཛོན་ཏུ་བྱས་ཏེ་ཚེས་ཀྱི་གཏམ་བྱེད་ན་
དེའི་འཁོར་ཡུག་དབག་ཚད་བརྒྱ་ཚུན་ཆད་ཏུ་བདུད་(༡༩༠ན)དང་བདུད་རིས་ཀྱི་
ལྷ་མཚོ་འཆམས་པའི་བསམ་པས་མི་འོང་བའམ་འོངས་ཀྱང་བར་ཆད་མི་རྣམས་པར་
གསུངས་ལ། སའི་སྤྱིང་པོའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཡི་ནད་བསལ་
ཕྱིར། །དམ་པའི་ཚེས་ཀྱི་སྒྲན་དག་ཉན་པར་བསྐྱུལ། །ཁི་དང་གྲགས་པ་ཤིན་ཏུ་རིང་
སྤངས་ཏེ། །དམ་པའི་ཚེས་དག་བསྐྱར་ཅིང་བཤད་པར་བྱ། ཁྲིས་གསུངས་པ་ལྟར་
དང་། གཞན་ཡང་ཚེས་ལ་དཔེ་མཁྱུད་བྱེད་པ་བདག་བསྟོན་གཞན་སྟོན་སྟགས་ཀྱི་
བསམ་སྦྱོར་ཐམས་ཅད་སྤངས་ཏེ་འཆད་པ་དང་། འདུལ་བའི་མདོར། མ་གསོལ་

བར་མི་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གསོལ་བ་མ་བཏབ་པར་མི་བཤད་ཅིང་གསོལ་བ་
འདེབས་པ་ལ་འང་སྟོན་བརྟག་པ་དང་སྟོན་ཅུང་ཏུ་ཤེས་ན་གསོལ་བ་མ་བཏབ་ཀྱང་
བཤད་ཏུ་ཅུང་བའི་ཚུལ། ཉིང་རྒུལ་ལས། ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པའི་ཆེད་ཀྱི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་
ཁྱོད་ལ་གསོལ་འདེབས་ན། རབ་རྒྱས་བདག་གིས་མ་བསྐབས་ཞེས། རོག་མར་
ཆོག་དེ་བརྗོད་པར་བྱ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

དེ་ལྟར་ཆོས་བཤད་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། བསྐབ་བཏུས་ཀྱི་བསོད་ནམས་སྒེལ་
བའི་སྐབས། ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་ཟང་ཟིང་མེད། བསོད་ནམས་འཕེལ་བའི་རྒྱར་འགྱུར་
ཏེ། ཞེས་གསུངས་ནས། ལྟག་བསམ་བསྐྱེད་པའི་མདོ་དྲངས་པ་ལས། དུན་པ་དང་
ལྟན་པ་ཡིན། གློ་དང་ལྟན་པ་ཡིན། གློ་གྲོས་དང་ལྟན་པ་ཡིན། མོས་པ་དང་ལྟན་
པ་ཡིན། ཤེས་རབ་དང་ལྟན་པ་ཡིན་ཞེས་སོགས་རྟེན་བཀུར་གྲགས་པ་ལ་སོགས་
པའི་ཟང་ཟིང་ལ་མི་ལྟ་བར་ཆོས་རྟོན་པའི་ཕན་ཡོན་ཉི་ཤུ་སོགས་དང་། ཤེས་མདོ་
ལས་གསུངས་པའི་ཕན་ཡོན་ནམས་ཀྱང་དྲངས་ནས་ཆོས་སྦྱིན་པའི་ཕན་ཡོན་དང་
ཇི་ལྟར་སྦྱིན་ཚུལ་སོགས་རྒྱས་པར་བཞུན་(༡༩༠བ)ལ། དེ་བཞིན་ཏུ་བྱམས་པ་མེད་
གའི་སྤྱི་མདོ་སོགས་ལས་ཀྱང་ཕན་ཡོན་མང་ཏུ་གསུངས་སོ། རྟོན་གྱི་ཁྱད་པར་
སོགས་ལ་བརྟགས་པ་ནི། རྟོན་མ་ཡིན་པའི་གཏུལ་བྱ་དམན་པ་འཕྲོ་མ་སྦྱངས་
པའི་དམན་ལ་དེའི་གློ་དང་མི་འཆམས་ཤིང་གཉིང་དཔོག་མི་རུས་པའི་ཟབ་པ་
དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་མི་བཤད་དེ་བཤད་ན་
གློར་མི་ཤོང་བས་ཆོས་སྤྱོད་པའི་སྦྱིབ་པ་གསོག་པར་འགྱུར་ཏེ། མའི་སྤྱིང་པོའི་མདོ་
ལས། དེ་བཞིན་རྟོན་མིན་ཉན་ཐོས་ཐེག་པ་དག ཐེག་ཆེན་བཤད་པ་ཐོས་ནས་
ཆོངས་འགྱུར་ཁིང་། ཁཆད་པར་ལྟ་ལ་ངན་སོང་ལྟར་འགྱུར་བས། རྟོན་ཕྱིར་དབང་
པོ་བརྟགས་ཏེ་ཆོས་བཞུན་ཏོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། གློ་མ་སྦྱངས་པ་ལ་
རྟོན་ཉིད་བཞུན་པ་ལྟ་བུ་ཙུང་ཏུ་འགྱུར་བར་ཡང་བཤད་པས་སོ། རབ་ཏུ་བྱུང་
བས་བྲིམས་གྲོགས་རིགས་པའི་སྦྱོས་པ་མེད་པར་དབེན་པ་སྦྱབས་ཡོད་ཏུ་བྱུང་མེད་

འབའ་ཞིག་ལའང་བྱད་མེད་གཅིག་དུ་ཞིག་ལ་ཚོས་བཤད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ་གཞན་
 གྱི་སྒྲོན་པར་འབྱུར་ཞིང་རང་ལ་ལྟར་བ་འབྱུར་བར་འབྱུར་བ་དང་། དམན་པ་ཉན་
 ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་མཚོག་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་སུ་གཏོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 བཀའ་ཐམས་ཅད་དངོས་མས་བརྒྱན་ནས་འཛང་རྒྱ་བའི་ཐབས་སུ་སྟོན་པ་མ་ཤེས་
 པར་འགའ་ཞིག་འཛང་རྒྱ་བའི་ཐབས་དང་འགའ་ཞིག་འཛང་རྒྱ་བའི་གཤམ་སུ་བཟུང་
 ནས་བཟང་རན་དང་རིགས་མི་རིགས་སོགས་སོ་སོར་བྱེ་སྟེ་བྱང་སེམས་ཀྱིས་འདི་ལ་
 བསྐྱབ་པར་བྱ་ལ་འདི་ལ་བསྐྱབ་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་དོར་བྱང་བཟུང་ན་ཚོས་སྟོང་བའི་
 ལས་གསོག་པར་གསུངས་པས་ན་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་གི་ཚོས་རྣམས་ཀྱན་ལ་བཟང་རན་
 སོགས་སུ་འཛིན་པའི་སྟོ་སྒངས་ནས་(༡༥)ན་མཚུངས་པའམ་མཉམ་པར་སངས་རྒྱས་
 ཀྱིས་གསུངས་པའི་ཚོས་ཉན་མོངས་པའི་གཉེན་པོ་བྱེད་པ་ལ་བྱད་མེད་པ་ཉིད་དུ་
 ཤེས་ནས་ལྷས་པས་ཀྱན་ཏུ་སྦྱད་པར་བྱ་དགོས་ཏེ་གདུལ་བྱ་རང་རང་གི་སྟོ་ལ་སྟོས་
 ན་ཐམས་ཅད་བཟང་བ་དང་བཟང་བ་ཤ་སྟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ནོ། །རྣམ་པར་འཐག་
 པ་བརྟུན་པའི་མདོ་ལས། འཇམ་དཔལ་དམ་པའི་ཚོས་སྟོང་བའི་ལས་ཀྱི་སྦྱིབ་པ་
 གི་སྟོ། །འཇམ་དཔལ་གང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པའི་བཀའ་ལ་ལ་ནི་
 བཟང་བར་འདུ་ཤེས་ལ་ལ་ལ་ནི་རན་པར་འདུ་ཤེས་པ་ནི་ཚོས་སྟོང་བའོ། །གང་ཚོས་
 སྟོང་བ་དེས་ཚོས་སྒངས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སྦྱར་བ་འདེབས་པ་ཡིན། དག་
 འདུན་ལ་རན་དུ་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་རིགས་པའོ་འདི་ནི་མི་རིགས་པའོ་ཞེས་
 ཟེར་ན་ཚོས་སྟོང་བའོ། །འདི་ནི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཆེད་དུ་གསུངས་
 པའོ། །འདི་ནི་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་ཆེད་དུ་གསུངས་པའོ་ཞེས་ཟེར་ན་ཚོས་སྟོང་བ་ཡིན་
 ནོ། །འདི་ནི་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཆེད་དུ་གསུངས་པའོ་ཞེས་ཟེར་ན་ཚོས་སྟོང་
 བ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 ཟེར་ན་ཚོས་སྟོང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་མང་དུ་གསུངས་སོ། །

ཚོས་སྒངས་ན་ཉེས་པ་གིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། ཟླ་བ་སྟོན་མེ་ལས། གང་གིས་འཇམ་

བུའི་སྤྱིང་འདིར་ནི། མཆོད་རྟེན་ཐམས་ཅད་བཞིག་བྱེད་པས། །གང་གིས་མདོ་སྡེ་
སྤྱིང་བྱེད་པའི། །(༡༣༧)ཐིག་པ་དེ་ནི་ཆེས་ཁྱད་འཕགས། །གང་གིས་གཞུང་བྱེད་སྤྱིང་
ཀྱིས། །དག་བཅོམ་བསད་པར་གྱུར་བ་བས། །གང་གིས་མདོ་སྡེ་སྤྱིང་བྱེད་པའི། །ཐིག་
པ་དེ་ནི་ཆེས་ཁྱད་འཕགས། །ཞེས་དང་། །གཞན་ཡང་མང་དོ། །ཟབ་པ་དང་རྒྱ་
ཆེ་བའི་དོན་རྟོན་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་རྒྱ་གཞུང་པའི་གཏུལ་བྱ་ཐེག་
ཆེན་ཀྱི་རིགས་ཅན་དག་ལ་ཐེག་དམན་ཀྱི་ལམ་རྟོན་པ་ལྟ་བུའི་སྡོ་ནས་དམན་པའི་
ཆོས་ལ་སྤྱར་བར་མི་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་སྤྱར་བར་བྱས་ན་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་འབྲུལ་
བ་དང་ཙ་ལྟར་འབྱུང་བར་ཡང་གསུངས་པས་སོ། །དེ་ལྟར་འོད་སྤྱད་གིས་ལྷན་པ་
ལས། །སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྤྱིན་པར་མ་བྱས་པ་རྣམས་ལ་ཡིད་རྟོན་ཏེ་རྟོན་པ་
བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་འབྲུལ་བ་དང་། །སེམས་ཅན་སྤྱོད་རྒྱ་མ་གྱུར་པ་རྣམས་ལ་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྟོན་པ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་འབྲུལ་བ་དང་། །རྒྱ་
ཆེན་པོ་ལ་མོས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཐེག་པ་དམན་པ་རྟོན་པ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་
དཔའི་འབྲུལ་བའོ་ཞེས་སོགས་འབྲུལ་པ་བཞི་གསུངས། ཐེག་ཆེན་ལ་ཞུགས་པ་དག་
ལ་འང་སྤྱོད་ཉིད་རྟོགས་པ་ཁོ་ནས་ཤོལ་གྱི་གཞན་མི་དགོས་སོ་ཞེས་ཉེས་སྤྱོད་སྡོ་
པའི་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྤྱོད་པའམ་བྱང་སེམས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་འོས་པ་མ་ཞིང་རྒྱ་
ཆེ་བ་རྣམས་ཡོངས་སུ་འདོར་རྒྱ་གཞུག་པར་མི་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་རྒྱ་དེའི་སྤྱོད་
རྒྱ་ཅུང་བཞིན་རྒྱ་བསྐྱབ་སྡོ་མ་གྱི་སྤྱོད་པ་ལ་མ་བསྐྱབས་ཀྱང་མདོ་སྡེ་ཟབ་མོ་བསྐྱག་
པ་དང་གཞུངས་སྐྱགས་ཕན་ཡོན་ཆེ་བ་ཅུང་ཟད་བསྐྱས་པ་ཙམ་གྱིས་དག་པ་དང་
ཤོལ་བ་འཛོལ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་དེ་དག་གི་སྤྱི་རྒྱ་བཞིན་པའི་ཆོག་ཙམ་ལ་འཆེལ་
ནས་འདོད་པ་དང་ཡིད་ཆེས་བསྐྱོད་རྒྱ་བཅུག་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཐར་འདོད་ཀྱི་གཏུལ་བྱ་
དག་(༡༣༩ན)འདྲིད་ཅིང་བསྐྱར་བར་མི་བྱ་འོ་ཞེས་པའོ། །འདི་དག་གི་སྐྱབས་སུ། བྱང་
སེམས་ལས་དང་པོ་བ་ཕལ་པ་ལ་འབྱུང་ཉེ་བའི་ཙ་ལྟར་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ནས་དང་པོ་
སྤྱོད་མིན་ལ་ཟབ་མོ་བཤད་པའི་ཕམ་པ་དང་། །གཉིས་པ་ཐེག་ཆེན་ལས་བསྐྱོག་པའི་

པམ་པ་དང་། གསུམ་པ་སོ་ཐར་སྤྱོད་པའི་པམ་པ་ལྟ་བུ་ཇི་ཙམ་གྱིས་སྦྱོང་པ་དང་ཇི་
 ལྟར་འབྱུང་ཚུལ་སོགས་ཀྱང་གཞན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེས་ན་གདུལ་བྱ་རང་རང་
 གི་རྒྱུད་ཚོད་དང་འཆོམ་པའི་ཆོས་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་གཞན་རྗེས་སུ་འཛིན་ཞིང་
 བན་གདགས་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། ས་སྤྱིང་འཁོར་ལོ་བཅུ་པ་ལས། བཀའ་པ་ཆོས་ཀྱི་
 རྒྱུན་པ་སྦྱོང་པ་དག །སྦྱོང་བཞིན་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཆོས་སྟོན་ཏོ། །ཐེག་པ་གཞན་
 དག་དེ་ལ་སྟོན་མི་བྱེད། །ཐོས་ནས་དེ་ལ་འཕྱུ་ཞིང་སྤྱར་མི་འགྱུར། །དབང་པོ་སྦྱོང་
 བཞིན་དམ་པའི་ཆོས་སྟོན་གྱི། །དབང་པོ་སྦྱོང་མིན་དག་ལ་མ་ཡིན་ནོ། །སོ་སོར་ཇི་
 ལྟར་ཅི་ལ་མོས་པ་བཞིན། །དེ་དང་དེ་ཡི་ཆོས་སྟོན་མགྱ་བར་བྱེད། །ཐེག་པ་ཆེན་
 པོ་སྦྱོང་པའི་གང་ཟག་ལ། །ཐེག་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་མི་བསྟན། །བར་རབ་
 ཐེག་པ་གཉིས་ཀྱི་གང་ཟག་ལ། །ཐེག་པ་འབྲིང་དང་རབ་ཀྱི་ཆོས་སྟོན་ཏོ། །ཞེས་
 དང་། འགྲེལ་ཆེན་དུའང་དེ་བས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་སེམས་ཅན་པ་རོལ་
 དང་གང་ཟག་པ་རོལ་གྱི་བསམ་པ་དང་བག་ལ་ཉལ་དང་པོར་ཤེས་པར་བྱས་ནས་
 སེམས་ཅན་གྱི་བསམ་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་མཐར་གྱིས་ཆོས་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་
 པ་ལས་ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་ལྟར་སྟོན་པའང་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ཚོད་ཤེས་པའི་མངོན་
 ཤེས་མ་ཐོབ་པར་ཤེས་དཀའ་བའི་ཕྱིར་མངོན་ཤེས་མེད་པས་གཞན་དོན་བྱ་དཀའ་ལྟེ།
 ལམ་སྟོན་ལས། ཇི་ལྟར་འདབ་(༡༩༡བ)གཤོག་མ་སྦྱོས་པའི། །བྱ་ནི་མཁའ་ལ་འཕྱར་
 མི་རུས། །དེ་བཞིན་མངོན་ཤེས་སྟོབས་བྲལ་བས། །སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་རུས་མ་
 ཡིན། །ཞེས་སོགས་གསུངས་ལ། བྱང་སེམས་ཆོགས་སྦྱོར་བས་ཀྱང་གདུལ་བྱའི་བསམ་
 པ་ཇི་བཞིན་དུ་མི་ཤེས་པས་ཆོས་བསྟན་པ་སོགས་པལ་ཆེར་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་བ་
 སོགས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། བཏོ་རྒྱུན་ལས། བལ་ཆེར་དོན་མེད་དོན་ཡོད་དང་། ཞེས་
 སོགས་སོ། །དེས་ན་མདོ་ལས། མང་དུ་ཐོས་པ་ནགས་ཀྱི་ནང་དག་ཏུ། ཞེས་སོགས་
 དང་། མང་དུ་ཐོས་ནས་དབེན་པར་གནས་པ་ལ་བསྐྱལ་བར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་
 ལྟར་མང་ཐོས་དང་ ལྟན་པ་དེ་ཐོག་མར་དབེན་པར་གནས་ནས་སྦྱབ་པ་སྤྱིང་པོར་

བྱེད་དགོས་ཀྱི་དང་པོ་ནས་ཆོས་སྤྱོད་བ་ལ་འཇུག་པར་མི་བྱའོ། ཉིད་འཛིན་ཆོག་པ་
ལེར་ཡང་། དེ་ལྟར་ཐོས་པ་དང་ལྟན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ཆོས་སྤྱོད་བ་ལ་
འཇུག་པ་དགག་པར་བྱ་སྟེ་མཛོན་པར་ཤེས་པ་མ་སྟོབ་བར་རྟུ་མང་རྟུ་སོས་པ་ཅམ་
གྱིས་གཞན་ལ་ཕན་གདགས་པར་རྒྱལ་བས་མ་གསུངས་སོ་ཞེས་སོགས་གསུངས་ལ།
བསྐྱབ་བརྟུས་སུའང་། དེ་ལྟར་ཐོས་པ་དང་ལྟན་པ་སེམས་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་དགོན་
པར་གནས་པར་བྱའོ་ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །མང་སོས་ཀྱི་བསྐྱགས་པ་དང་སོས་
པའི་ནམ་པ་རི་ལྟར་བྱ་ཆུལ་སོགས་ཀྱང་དེ་ཉིད་ཀྱི་བཙུན་འབྱུས་ཀྱི་ལེའུར་ཤེས་པར་
བྱའོ། །དེ་དག་ནི་རང་ཉེས་པས་མ་གོས་པར་བྱས་ནས་གཞན་བཟུ་བའི་སྤྱོད་པའོ། །

གསུམ་པ་པ་ཐོལ་གྱི་མ་དད་པ་བསྐྱང་བ་ནི། སོ་ཤིང་དང་ནི་སོགས་ཏེ། དེ་ལ།
ལུས་ཀྱི་སྤྱོད་ལམ་སྒྲུང་བ་ནི། སོ་བྱུད་པའི་ཤིང་མི་གཙང་བས་གོས་པ་དང་ནི་མཆིལ་
མ་ཁ་རྒྱ་དང་ལུང་པ་ལ་སོགས་པ་དག་དོར་བ་ན་ནི་(༢༡༩ན)གཞན་གྱིས་མི་མཐོང་
བར་བྱ་བའི་ཆེད་རྟུ་ས་དང་རྟོ་ལེབ་རྒྱུད་རྟུ་ལ་སོགས་པས་དགབ་པར་བྱ་ལ་འདོར་
བའི་ཆོ་ལག་པས་དགབ་པར་བྱ་ཞེས་ཀྱང་གསུང་ལ། གཅི་བ་དང་བཤང་བ་དང་
སྐབས་དང་ལུང་པ་ལ་སོགས་པའང་རང་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྤྱན་མོང་རྟུ་ལོངས་
སྤྱོད་པར་བྱ་བའི་རྒྱ་གཙང་མ་དང་ཐང་བདེ་མོ་སྤྱོད་ཉམས་སྤྱོད་ཞིང་དགའ་བ་དེ་དག་
ལ་དོར་བ་ནི་ཆོས་འདུལ་བ་ལས་སྤྱོད་ཅིང་བཀག་པའམ་ལྟ་ལ་སོགས་པས་སྤྱོད་པར་
འབྱུར་བས་འདོར་བར་མི་བྱའོ། །ཟས་ལ་སྤྱོད་པའི་ཆོ་ཡང་ཁམ་ཆེན་པོས་ཁ་ཏ་ཅང་
བཀའ་བ་དང་ལྷག་ལྷག་སོགས་དང་རྒྱ་རྒྱ་ཉོག་པ་ལྟ་བུའི་སྤྱོད་ཆོན་པོ་དང་བཅས་
པ་དང་ཟས་ཁ་སྤོར་མ་སྟོབ་པའི་གོང་ནས་ཁ་གདངས་པའམ་ཟ་བཞིན་པའི་ཆོ་ཁ་
ཏ་ཅང་གདངས་ནས་ནི་བཟའ་བར་མི་བྱའོ། །ཁྱི་དང་སྟན་ལ་སོགས་པར་འདུག་
པ་ནའང་རྒྱང་པ་གཉིས་རིང་རྟུ་བརྒྱུད་སྟེ་མི་འདུག་ཅིང་ལག་པ་གཉིས་ཀ་བཀྱ་བའི་
ཆོ་རིམ་གྱིས་སམ་རེས་མོས་གྱིས་ཉེད་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་ཀྱང་རྟུས་གཅིག་རྟུ་མཉམ་
པར་མི་མཉེའོ་ཞེས་བསྟན་ལ། ཡང་བག་མེད་ཀྱི་ནམ་འབྱུར་རྒྱང་པ་བརྒྱུད་སྟེ་མི་

འདུག་ཅིང་ང་རྒྱལ་གྱི་རྣམ་འབྱུར་ལག་པའམ་དཔུང་པ་གཉིས་ཏུས་གཅིག་ཏུ་མི་
 མཉེ་ཞིང་ཞེས་བཤད་པའང་སྣང་ངོ་། །ལམ་ཏུ་འགྲོ་བའི་ཆོ་ཡང་རྟ་སྤང་ལ་སོགས་
 པའི་བཞོན་པ་གཅིག་ལ་གཞན་གྱི་བྱད་མེད་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་ཞོན་པར་མི་བྱ་ཞིང་
 འདུག་པའི་ཆོ་མལ་སྟན་གཅིག་དང་གནས་ཁང་དབེན་པ་གཅིག་དག་ཏུ་གཞན་གྱི་
 བྱད་མེད་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་འདུག་པར་མི་བྱ་ཞེས་ཏེ་འདི་ཁྱིམ་པ་དང་རབ་བྱུང་གི་
 བྱང་ལེམས་སྟན་མོང་གི་དབང་ཏུ་བྱས་ནས་བརྟན་ལ། བྱང་པར་བྱང་ལེམས་རབ་
 བྱུང་ཡིན་ན་བྱད་མེད་གཞན་(༡༩༩༧)ཟུ་དང་ཡང་དེ་དག་སྟོད་ལྷལ་གཅིག་པ་ཉིད་
 ཏུ་མི་བྱའོ་ཞེས་བཤད་དགོས་ལ། ཡང་བྱང་ལེམས་ཁྱིམ་པས་ཀྱང་ཉེ་ཏུ་མ་ཡིན་པའི་
 བྱད་མེད་དང་དེ་དག་ལྟན་ཅིག་ཏུ་མི་བྱ་ཞེས་དང་། རབ་ཏུ་བྱུང་བས་ནི་བྱད་མེད་
 གཞན་ལུས་བརྟེན་ཅུས་དང་དེ་དག་ལྟན་ཅིག་མི་བྱ་ཞེས་འགྲེལ་པ་འགའ་ཞིག་ཏུ་
 བཤད་དོ། །མདོར་བསྟན་ན་ལུས་ཀྱི་སྟོད་ལམ་གང་དང་གང་གི་སྐབས་སུ་ཡང་ཉེས་
 པ་དང་བཅས་ཤིང་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཀྱི་འབྱུང་སྟོད་དང་མ་དད་པ་སྟེ་བའི་རྒྱར་
 བྱར་པའི་སྟོད་པ་ཀྱན་རང་གིས་མཐོང་བ་རྣམས་དང་སྟོད་རྒྱལ་ལ་མཁས་པའི་སྟེ་པོ་
 གཞན་ལྷལ་དེ་ན་དང་ཏུས་དེར་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་ལྷལ་ལུགས་ཀྱི་ཆོས་ལེགས་པར་
 དྲིས་ཏེ་སྤང་བར་བྱའོ། །ཡང་བརྟན་བཙོས་ལས་མཐོང་བ་དང་ཞེས་ཀྱང་བཤད་
 དོ། །དེ་འང་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་བྱང་ལེམས་ཀྱིས་ནི་འདུལ་བ་ལས་གསུངས་པའི་ཀྱན་
 སྟོད་རྣམས་གནང་བའི་ཏུས་རེས་འགའ་མ་གཏོགས་ཐམས་ཅད་ཏུ་བསྟུང་དགོས་ལ་
 གཞན་མ་དད་པ་སྟེད་པའི་སྟོད་པ་རྣམས་ནི་ཁྱིམ་པ་བྱང་ལེམས་ཀྱིས་ཀྱང་བསྟུང་
 དགོས་ན་བྱང་ལེམས་རབ་བྱུང་གིས་ལྟ་ཅི་སྟོས་པའོ། །དེ་ནི་རྫོང་པོས། འཇིག་རྟེན་
 ལེམས་དང་མ་མཐུན་ན། །འདི་ནི་བདག་གི་ཆོས་མིན་ཞེས། །བསམ་པ་བཟང་པོ་
 སྟོན་བཏང་ལ། །འཇིག་རྟེན་ལྷལ་ཆོས་འདི་བར་བྱ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །གཞན་
 ཡང་མ་དད་པ་སྟོང་རྒྱལ་ལ། གཞན་ལ་དངོས་པོ་གཞན་སྟོན་པ་སོགས་བརྟུང་བྱ་
 དགོས་པའི་ཆོ་ལག་པ་གཡོན་པའི་སོར་མ་རེ་རེ་ཅམ་བརྒྱུང་བས་བརྟུང་ནི་མི་བྱ་

རྟེ་དེ་ལ་མ་གྲུས་པ་དང་བྱད་ཏུ་གསོད་པའི་བརྟན་ཐབས་ཀྱི་སྤྱད་པར་འགྱུར་བས་
 སོ། །དེས་ན་ལྷས་འདུད་པ་དང་སེམས་གྲུས་པ་དང་བཅས་པས་གཡས་པ་ཡི་ལག་
 པ་བྱེན་ཏུ་བཀའ་ནས་བརྒྱད་(༡༩༩ན)པའི་སོར་མོ་དག་ནི་ཀུན་གྱིས་ཀྱང་བརྟ་བུ་ལ་
 གཞན་གྱིས་འགྲོ་བའི་ལམ་སོགས་གང་ཡིན་རང་ལ་འདྲི་བའི་ཆོ་ལམ་ཡང་དེ་ལྟར་
 བརྟན་པར་བྱའོ། །ཡང་གི་སྐྱས་མ་གྲུས་པ་དང་ལག་གཡོན་གྱི་དངོས་པོ་གཞན་ལྟ་
 ཅི་ལམ་ཡང་བརྟན་པར་མི་བྱ་ཞེས་སྟོན་པ་ཡིན་གསུངས་པ་འདུག་མོད། འོན་ཀྱང་
 དངོས་པོ་གཞན་སྟོན་པ་ལ་ལག་གཡས་བརྒྱད་པ་དེ་ལྟ་བུས་སྟོན་པར་མ་ཟད་ལམ་
 ཡང་དེ་ལྟར་བརྟན་པར་བྱ་ཞེས་བཤད་ན་བདེ་སྟུམ། དོན་ཚུང་ཏུ་དང་ཐག་ཉི་བ་
 ལ་བརྟ་བུ་དགོས་པའི་ཆོ་ལག་པ་ཤས་ཆེར་དྲག་ཏུ་བསྐྱོད་ཅིང་བརྒྱད་ནས་བརྟ་བུ་བ་
 མིན་ཏེ་ཤོད་བག་གི་ཉེས་པར་འགྱུར་བས་སོ། །དེས་ན་ལག་གཡས་ཅུང་ཟད་བསྐྱོད་
 ལ་སྐྱ་དྲག་ཞན་འཚམས་པར་བསྐྱགས་པ་དང་དེའང་སེ་གོ་ལ་གཏོག་པའི་སྐྱ་བྱ་བ་
 ཅམ་དང་སྐད་ཆེ་ཚུང་འཚམ་པས་འདོད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐོ་ནས་དལ་བུས་བརྟ་
 གང་དགོས་ན་མས་བྱ་སྟེ། དེ་ལས་གཞན་ཏུ་ལག་པ་ཅུང་ཟད་བསྐྱོད་པ་དང་སྐྱ་ཚུང་
 ཏུ་ཅམ་བུས་པས་ཆོག་པ་ལ་ལག་པ་ཤས་ཆེར་བསྐྱོད་པ་དང་སྐྱ་དྲག་པོ་བསྐྱགས་པ་
 སོགས་བྱེད་ན་སེམས་མཉམ་པར་མ་བཞག་ཅིང་ལྷས་དག་གི་སྤྱོད་ལམ་མ་བསྐྱམས་
 པའི་ཉེས་པར་འགྱུར་རོ། །ཐག་རིང་བ་དང་ལྷར་ཏུ་བརྟ་སྤྱོད་པ་སོགས་ཀྱི་དགོས་པ་
 ཡོད་ཆོ་དུན་ཤེས་ཀྱིས་ཟིན་པས་ལག་པ་ཤས་ཆེར་བསྐྱོད་དེ་སྐྱ་ཆེན་པོ་བསྐྱགས་པ་འཕམ་
 སྐད་གསང་མཐོན་པོར་འཕོད་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་གཞན་མ་དད་པར་
 འགྱུར་པའི་སྤྱོད་པ་ཕྱ་མོ་ན་མས་ཀྱང་ལགས་པར་བརྟགས་ནས་མ་སྤངས་ན་གཞན་
 མ་དད་པ་སྐྱེས་ནས་ཐིག་ཆེན་པོ་གསོག་པ་དང་གཞན་དོན་མི་འབྱུང་པ་སོགས་ཀྱི་
 རྐྱེན་ཏུ་འགྱུར་བས་དེ་སྤོང་བ་གལ་ཆེའོ། །དེའི་(༡༩༩བ)མྱིར་གཞན་ལ་གནོད་འགྱུར་
 བསྐྱད་བའི་ཚུལ། བསྐྱབ་བུས་ལས། ཀུན་ཏུ་མི་ཤོད་འཇམ་པ་དང་། །རན་ཅིང་
 མཉེན་པར་སྐྱ་བ་ཡིས། །སྐལ་ལྷན་སྐྱེ་པོ་འདུན་པར་འགྱུར། །གཟུང་བར་འོས་པ་

སྤྱི་བར་འབྱུར། །ཞེས་ལྷན་དག་གི་ཉེས་སྤྱོད་བསྐྱམས་པ་ལས་དང་པར་འབྱུར་ཞིང་
ཆོག་གཟུང་དུ་འོས་པར་འབྱུར་བ་དང་། འདི་ལྟ་སྤྱི་མེས་ཅན་འདུན་པར་བྱ་བ་དེ་
ཉིད་བྱང་ཆུབ་མེས་པོ་དཔེ་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ།

ཆོས་ཡང་དག་པར་སྤྱད་པ་ལས་ཞེས་གོང་དུ་བྱངས་པའི་ལྷན་གིས་བསྐྱབ་
པོ། །དེ་ལྟར་མ་བྱས་ན་ཉེས་པ་ཅིར་འབྱུར་སྐྱམ་ན། དེ་ནི་གཟུང་འོས་མ་ཡིན་
ན། །འཇིག་རྟེན་རྒྱལ་བའི་སྤྱུ་གུ་བརྟན། །ཐལ་བས་གཡོགས་པའི་མེ་བཞིན་
དུ། །མེས་ཅན་དཔུལ་ལ་སོགས་པར་བསྐྱེད། །ཅེས་ཏེ། ལྷན་དག་གིས་ཉེས་པར་
སྤྱད་པ་ལས་བྱང་མེས་པོ་རང་ལ་བརྟན་པར་འབྱུར་ལ་དེས་ངན་སོང་དུ་འགྲོ་ཞིང་
དེའི་རྒྱུ་རང་ཉིད་ཀྱིས་བྱས་པས་རང་ལའང་ཉེས་པར་འབྱུར། །ཞེས་པའོ། །དེས་
ན་དེ་སྤང་དགོས་པ་ནི། དེ་ལས། དེ་ཕྱིར་རྒྱལ་བས་རྩོམ་པའི་མདོར། །གང་གིས་
མེས་ཅན་མ་དད་འབྱུར། །དེ་ནི་བསྐྱེད་ཏེ་རྣམ་སྤང་ཞེས། །དཀོན་མཆོག་སྤྱིན་
ལས་བཀའ་བསྩལ་རྟོ། །

རི་རྒྱུད་དུ། བྱང་ཆུབ་མེས་པོ་དཔེ་ཡང་དག་པར་སྤྱད་པ་དེ་གང་ཞེ་ན། བྱང་
ཆུབ་མེས་པོ་དཔེ་གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལ་མེས་ཅན་མ་དད་པར་འབྱུར་བའི་གནས་མ་
ཡིན་པར་མི་སྤྱོད། ལུལ་མ་ཡིན་པར་མི་སྤྱོད་དུས་མ་ཡིན་པར་མི་སྤྱོད་པ་ཡིན་ཞེས་
སོགས་དང་། ཆོས་ཡང་དག་པར་སྤྱད་པ་ལས་བྱང་། གང་མེས་ཅན་སྤང་བ་དེ་
ནི་རྒྱལ་བའི་སྤྱུ་གུ་སྤྱད་པ་ཡིན་ཞེས་བསྐྱེད་ཏེ། རྒྱལ་འདིས་ནི་དོགས་པར་འབྱུར་
བའི་བྱད་མེད་དང་ལྟན་ཅིག་(༡༩༥ན)དུ་དབེན་པའི་གནས་ལ་སོགས་པར་གནས་
པར་མི་བྱའོ་ཞེས་འཇིག་རྟེན་སྤང་བ་མཛད་པར་གྱུར་རྟོ། །དེ་ལྟར་ན་སོངས་སྤྱོད་
པའི་རྒྱུའམ་ཐང་ལ་གཅིན་དང་སྤྱི་ས་དང་མཆིལ་མ་དང་རྣག་ལ་སོགས་པ་སྤྱད་པ་
རྣམས་དབེན་ཡང་བྱང་མི་དབེན་ཡང་བྱང་སྤྱི་ས་དང་མིའི་མེས་པོ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་
མི་འདོར་རོ། །ཞེས་སོགས་དང་། སོ་ཐང་ལས་བྱང་། མ་དད་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་
མཐུན་དུ་སོ་ཤིང་བཟའ་བར་མི་བྱ་མཆིལ་མ་དོར་བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །ཀུས་པ་

དང་འཛོམ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་འདི་ནི་ཆངས་པ་མཚུངས་པར་སྦྱོད་པ་ཉི་ཆོ་ལ་བྱ་བ་
 མ་ཡིན་གྱི་ཐམས་ཅད་ཏུ་བྱ་བར་བལྟའོ། །མདོ་འདི་ནི་དེ་དག་གི་མཉུན་ཏུ་བྱས་ན་
 ཉེས་པ་ཤིན་ཏུ་སྦྱི་བའི་འཇིགས་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཆངས་པར་མཚུངས་པར་སྦྱོད་
 བའི་ཆེད་ཏུ་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་འདི་ཉིད་ལས་སྒྲ་དྲག་པོ་མི་བྱའོ་ཞེས་
 བའི་ཆོ་ག་འདི་ཉི་ཆོ་བ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་སོགས་དང་། སོ་སོར་ཐར་པ་ལས།
 འཇིག་རྟེན་མ་དད་པར་བྱེད་པར་བསྟན་པ་བརྟགས་ཏེ་བསལ་བར་བྱའོ། །དེ་ལ་རེ་
 ཞིག །ཁ་བཀང་བ་དང་སྒྲར་བཅས་དང་། །སོགས་དང་། དེ་བཞིན་ཏུ་རང་གིས་
 གྲང་བརྟགས་པ་དང་མཐོང་བ་དང་ཐོས་པས་འཇིག་རྟེན་མ་དད་པར་འགྱུར་བ་
 བསྟུང་བར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། གཞན་དོན་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་འབྲས་བུ་མེད་པའི་བྱེད་
 པ་སྟོང་བའི་སྐབས་སུ་ཡང་རྒྱང་ལག་བསྟོད་པ་དང་རྒྱག་མཚོང་སོགས་བྱེད་པ་ལུས་
 གྱི་གནས་རན་ལེན་ཡིན་པར་མདོ་དྲངས་ནས་བསྟན་པ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་དེ་དག་
 སྟོང་བ་ལ་དྲན་ཤེས་ལེགས་པར་བསྐྱིམས་ཏེ་འབད་པར་བྱ་དགོས་སོ། །ཉལ་བའི་
 ཆོ་སྦྱོད་ལམ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་ནི། འགྲོ་བའི་མགོན་པོ་སངས་རྒྱས་བཙུང་ལྟན་འདས་
 གྱི་(༡༩༥བ)མཛད་པ་ཐ་མ་སྤྱད་ནས་འདས་པའི་ཚུལ་སྟོན་པའི་ཆོས་སྤྱིའི་གཡས་
 རོགས་པ་བ་ནས་སེང་གའི་ཉལ་སྐབས་ཀྱིས་གཟིམས་པ་ལྟར་ནས་གྱི་གྲང་ཐུན་ལ་
 བབ་ནས་ཉལ་བ་ལ་སྦྱོགས་པའི་ཆོ་གནས་ཁང་ནས་ཕྱིར་འབྱུང་སྟེ་རྒྱང་པ་བསྟུས་ལ་
 བར་ཏུ་ཞུགས་ནས་བྱང་གི་སྦྱོགས་ལ་སོགས་པ་རང་གིས་གར་འདོད་པའི་སྦྱོགས་སུ་
 མགོ་པོ་བསྟན་ཏེ་སྦྱོ་གཡས་པ་འོག་ཏུ་པབ་ནས་རྒྱང་པ་གཡོན་པ་གཡས་པའི་སྟེང་
 ཏུ་བཞག་སྟེ་གཉིས་ཀ་བརྒྱང་ལ་ལག་གཡས་འབྲས་པ་གཡས་པའི་འོག་ཏུ་བཞག་
 བས་སྟེས་སུ་བྱ་ཞིང་ལག་གཡོན་བརྒྱ་གཡོན་པའི་སྟེང་ཏུ་བརྒྱང་སྟེ་བཞག་ལ་ལུས་
 ཆོས་གོས་ཀྱིས་ལེགས་པར་གཡོགས་ནས་སེང་གི་ལྟར་ཉལ་བར་བྱའོ། །སེང་གི་ལྟར་
 ཉལ་བ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ལུས་སྟོད་པར་མི་འགྱུར་བ་དང་གཉིད་གྱི་ཆོའང་དྲན་པ་མི་
 བརྟེན་པ་དང་གཉིད་སྤྱག་པོར་ཡང་མི་འགྱུར་བ་དང་སྤིག་པའི་མི་ལམ་མི་མི་བ་ཡིན་

གྱི་དེ་ལྟ་མིན་པར་ཉལ་བས་ནི་དེ་བཞི་ལས་བསྐྱེད་པའི་ཉེས་པ་འབྱུང་བའོ། །ཡང་
 སང་གེ་ནི་རུད་འཁོའི་ནང་ན་ལུས་རྩལ་ཆེ་ཞིང་སེམས་གཟིངས་མཐོ་བས་པ་རྒྱལ་
 གཞོན་པ་བཞིན་རུ་མི་ཉལ་བར་དགེ་ལ་བཙོན་པའང་རྩལ་ཆེ་བ་སོགས་གྱིས་པ་
 རོལ་གཞོན་པས་སང་གེ་ལྟར་ཉལ་གྱི་ལྟ་དང་ཡི་རྒྱས་དང་འདྲོད་སྦྱོད་དག་ཉལ་
 རྩལ་ནི་དེ་ལྟར་མིན་ཏེ་དེ་རྣམས་བཙོན་འགྲུས་ཞན་ཞིང་ལེ་ལོ་ཅན་ཡིན་པས་པ་
 རོལ་གཞོན་པ་རྒྱང་བས་སོ་ཞེས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །བསམ་པ་རི་འདྲ་བའི་ཉལ་བ་
 ལ་བཞི་ལས་དྲན་པ་ནི་ཆོས་དགེ་བའི་དྲན་པ་གཉིད་རུ་མ་སོང་གི་བར་རུ་བཞེན་
 དགོས་ཏེ་དེས་ནི་གཉིད་ཀྱི་ཆོའང་མ་གཉིད་པའི་སྐབས་ལྟར་དགེ་སྦྱོར་སྦྱོང་རྒྱས་
 སོ། །ཤེས་བཞིན་ནི་དྲན་པ་བཞེན་ཆེ་ཉོན་མོངས་གང་(༡༩༥ན)བྱུང་དེ་ཤེས་ནས་དང་
 རུ་མི་ལེན་པར་སྤྱོད་བའོ། །སྤང་བའི་འདུ་ཤེས་ནི་འོད་ཀྱི་སྤང་བ་ལ་སེམས་གཏད་དེ་
 ཉལ་ན་གཉིད་ལོག་པའི་ཆེ་སེམས་ལ་ཐུན་པ་མི་འབྱུང་ངོ་། །ལྡང་བའི་འདུ་ཤེས་ནི།
 རྣམ་པ་ཀྱན་རུ་གཉིད་སྐྱེག་པོས་སེམས་ཞོན་པ་ལ་སེམས་མི་གཞོལ་ཞིང་བྱ་བསྟོངས་
 དང་ལེ་ལོ་ལོགས་གྱིས་ཉམས་པས་གནས་པར་མི་བྱ་བར་ཐུར་རུ་ལྡང་བར་བྱའོ་སྟུམ་
 པའི་འཕེན་པ་བཏང་ནས་གཉིད་དང་སྟེས་པའི་བདེ་བའི་རོ་མི་ཐུང་བར་རི་རྒྱས་
 ལྟར་ཐུམ་བྲས་གྱིས་ཉལ་བ་སྟེ་དེས་ནི་གཉིད་མི་འབྲུག་ཅིང་ལྡང་བའི་རུས་ལས་མི་
 ཡོལ་བར་སང་པར་རྒྱས་པའོ། །དེས་ན་དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་རྣམས་མངོན་རུ་བྱེད་པ་
 ལ་གཉིད་ལོག་པའི་ཐོག་མའམ་དང་པོ་ཉིད་དེས་པར་སྐྱར་བར་བྱའོ། །དེ་དག་ནི་
 མདོ་ལས། དེ་ཉལ་བ་ན་སྐོ་གཡས་པས་ཉལ་བར་བྱེད་དེ་རྒྱང་བའི་སྟེང་རུ་རྒྱང་པ་
 བཞག་ནས་ལུས་ཆོས་གོས་དག་གིས་ཤིན་རུ་གཡོགས་ཤིང་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་
 རུ་སྤང་བའི་འདུ་ཤེས་དང་ལྡང་བའི་འདུ་ཤེས་གྱིས་ཉལ་བར་བྱེད་དེ་གཉིད་ཀྱི་བདེ་
 བ་ལ་ཆགས་པར་མི་བྱའོ། །སྟེས་པའི་བདེ་བ་ལ་ཡང་མ་ཆགས་ཏེ་གཞན་རུ་ན་དེ་
 དག་རི་ཅམ་རུ་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་གནས་ཤིང་འཆོ་བའི་ཕྱིར་ཉལ་བར་བྱེད་ལ་
 ཞེས་སོགས་དང་། དེ་མཚན་མོའི་ཐུན་དང་པོ་ལ་འཆག་པ་དང་འདུག་པ་དག་གིས་

གྲིབ་པར་འགྱུར་བའི་ཆོས་རྣམས་ལ་སེམས་ཡོངས་སུ་སྦྱོར་བར་བྱེད་དོ། །ཡོངས་སུ་
 སྦྱངས་ནས་ཐུན་བར་པ་ལ་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་རྒྱུ་པ་བསྐྱུས་ཏེ་གཙུག་
 ལག་ཁང་ཏུ་ཞུགས་ནས་བརྒྱ་གཡས་པ་པབ་སྟེ་རྒྱུ་པ་པའི་རོག་ཏུ་རྒྱུ་པ་བཞག་ལ་
 དུན་པ་དང་ལྷན་ཞིང་ཤེས་བཞིན་ཏུ་སེང་གའི་ཉལ་ཐབས་སུ་ཉལ་བར་བྱེད་དོ། །དེ་
 (༢༩༥)ཐུན་ཐ་མ་ལ་སྦྱར་བ་སྦྱར་བར་ལངས་ནས་འཆག་པ་དང་འདུག་པ་དག་གིས་
 གྲིབ་པར་འགྱུར་བའི་ཆོས་རྣམས་ལས་སེམས་སྦྱོར་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་
 ལ་བཞེན་པ་སྟེ། གྲིབ་པར་འགྱུར་བ་ནི་གྲིབ་པ་རྣམ་པ་ལྷ་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་གསུངས་
 གོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་བཤེས་སྤྱོད་ལས་ཀྱང་། རིགས་པའི་བདག་ཉིད་ཉིན་པར་མཐའ་
 དག་དང་། །མཚན་མོའང་ཐུན་གྱི་སྟོང་སྤྱད་བསྐྱུས་ནས་ནི། །མནལ་ཆོའང་འབྲས་
 གུ་མེད་པར་མི་འགྱུར་བར། །དུན་དང་ལྷན་པར་དེ་དག་བར་ཏུ་མཐོལ། །ཞེས་
 ཉིན་མོ་ཟླ་པོ་དང་མཚན་མོའི་ཆ་སྟོང་སྤྱད་གཉིས་ལ་འཆག་པ་དང་འདུག་པའི་
 གོ་ནས་དགེ་བའི་བྱ་བས་ཏུས་འདའ་བར་བྱས་ནས་གྲིབ་པ་ལྷ་ལས་སེམས་ཡོངས་
 སུ་སྦྱངས་ཏེ། རྣམ་གྱི་ཆ་བར་པ་ལ་བབ་པའི་ཆོ་མནལ་བ་སྟེ་ཉལ་བར་བྱ་བ་ཡིན་
 ལ་དེའི་ཆོའང་འབྲས་གུ་མེད་པར་མི་འགྱུར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གཉིད་ཅུང་ཟད་ཅིག་
 ཡོག་སྟེ་ལུས་སེམས་བརྟན་པར་བྱས་ནས་སྦྱར་ཏུ་ལྷང་ལ་དགེ་སྦྱོར་བྱ་སྟམ་པའི་དུན་
 ཤེས་ལྷན་པས་ཆད་མེད་བཞི་སྟོམ་པ་དང་མཆོག་གསུམ་རྗེས་སུ་དུན་པས་མནལ་
 བར་བྱ་དགོས་པའི་དོན་ཡིན་པར་འགྲེལ་པར་བཏུན་ལ། སྦྱོང་བསྐྱུས་སུ་འང་དེ་
 ལྟར་དང་། དཔུང་བཟང་ལས་ཀྱང་། བྱམས་པ་སྤྱིང་རྗེ་དགའ་དང་བཏང་སྟོམས་
 ལྷན་པ་དང་། །བདེ་གཤེགས་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་བཅས་པ་དུན་བྱས་ཏེ། །ཤྭ་རིའི་
 གུ་དང་ང་ལ་ཐལ་སྦྱར་བཏུད་ནས་ཉལ། །དེ་ལྟར་སྐྱགས་པས་སྒྲིག་པ་མཐའ་དག་
 ཟད་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་ལ། ང་ལ་ཞེས་པ་ནི་འཕགས་པ་ལག་ན་དོ་རྗེ་ལའོ། །

དེ་ལྟར་ཉལ་བས་ནི་གཉིད་ཀྱིས་རྒྱས་པར་བྱ་བའི་འབྲུང་བ་རྣམས་གཉིད་ཀྱིས་
 རྒྱས་ཤིང་དེ་ལྟར་ལུས་ཀྱི་ཁམས་བརྟན་པར་བྱས་པས་དགེ་བའི་ཕྱོགས་ལ་བཙོན་

འགྲུས་བྱ་བ་ལ་(༢༩༡)ན་ཤིན་རུ་ཕན་པར་འགྱུར་ཞིང་དེར་མ་ཟད་ཀུན་སྨོང་གི་དབང་
 གིས་དགེ་བར་འགྱུར་བས་གཉིད་ཀྱང་དོན་ལྡན་རུ་འགྱུར་ཏེ། ས་མེར། དགེ་སྨོང་
 དགེ་བའི་སྒྲིགས་ལ་མངོན་པར་བཙུག་པ་རུས་འདའ་བ་དོན་ཡོད་པར་བྱེད་པ་ནི་
 འདི་ལྟ་སྟེ་རུས་སུ་རན་པར་གཉིད་ལོག་པའོ་ཞེས་དང་། རིན་ཆེན་སྲིང་བ་ལས་ཀྱང་།
 ཚུལ་གྱིས་བདེ་བར་གཉིད་ལོག་ཅིང་། །བདེ་བར་སད་པ་དག་རུ་འགྱུར། །ནང་
 གི་བདག་ཉིད་སྒྲིན་མེད་པས། །མི་ལམ་དག་ཀྱང་བདེ་བ་འཛོལ། །ཅིས་གསུངས་
 མོ། །གཞན་ཡང་དེ་ལྟར་མི་ཉལ་བར་བཙུག་པས་ནི་སྤང་བྱ་བ་བརྒྱད་སྤངས་པས་
 སུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡིན་པར་བསྟུ་བ་ལས་གསུངས་ལ། ཡང་། དེ་ལྟར་བཙུག་པ་
 ནི་བསམ་གཏན་དང་མཐུན་པའི་ཚོས་ཡིན་པས་ཉིང་དེ་འཛིན་མང་པོ་འབྱུབ་པར་
 སའི་སྤྱིང་པོ་འཁོར་ལོ་བརྒྱ་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་མོ། །གཉིད་ཀྱི་ངོ་པོ་དང་བྱེད་
 ལས་ནི། ཀུན་བརྒྱས་ལས། གཉིད་གང་ཞེན། གཉིད་ཀྱི་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་དགེ་བ་
 དང་མི་དགེ་བ་དང་ལྷུང་རུ་མ་བསྟན་པ་དང་རུས་དང་རུས་མ་ཡིན་པ་དང་རིགས་
 པ་དང་མི་རིགས་པ་ལ་སེམས་སྤྱད་པ་གཏི་མུག་གི་ཆར་གཏོགས་པ་སྟེ་བྱ་བ་ཤོར་བའི་
 རྟེན་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །ཞེས་ལུས་ལྷི་བ་དང་ཉམ་རྒྱུང་བ་དང་ངལ་བ་དང་
 སུན་པའི་མཚན་མ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་དབང་ཤེས་
 ལུལ་ལ་འཇུག་པ་རང་དབང་མེད་པར་སྤྱད་པར་བྱེད་པའི་སྒོ་ཞིག་ལ་གཉིད་ཅེས་
 བྱ་ལ། དེ་ཡང་ནམ་གུང་གཉིད་ཀྱི་རུས་དང་ནམ་གྱི་ཆ་སྟོང་སྤྱང་སོགས་རུས་མིན་
 པ་དང་། ལུས་ཀྱི་འབྱུང་བ་བརྟན་ནས་དགེ་སྦྱར་བྱེད་འདོད་པས་ཉལ་བ་རིགས་པ་
 དང་ཉོན་མོངས་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱང་སྟེ་ཉལ་བ་མི་རིགས་པའོ། །འདི་ལ་ཀུན་སྨོང་
 གི་དབང་ལས་དགེ་མི་དགེ་(༢༩༢)བ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་གཉིད་
 ཀྱིས་དགེ་བའི་བྱ་བ་ཉམས་པར་བྱེད་པ་ནི་བྱེད་ལས་སོ། །ཤོང་རུ་བཤད་པའི་ཟས་
 ཀྱི་ཀུན་སྦྱོང་དང་འདིར་བསྟན་ཉལ་བའི་ཀུན་སྦྱོང་དག་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་ཅིང་དོན་
 ལྡན་རུ་སྦྱོང་པ་བྱུང་ན་ཆོ་དོན་མེད་རུ་འདའ་བ་རུ་མ་ཞིག་ཞིགས་པར་གསུངས་པས་

གལ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་མྱིར་ཅུང་ཟད་སྒྲིམ་ཏེ་བཤད་པའོ། །

བཞི་པ་སྒྲུབ་པ་ལུན་སྒྲིམ་ཆོགས་པའི་ཡན་ལག་གཞན་བཅུན་པ་ལ་གཉིས། སྒྲུབ་པ་ལུན་སྒྲིམ་ཆོགས་པའི་ཡན་ལག་དངོས། ཤེས་བཞིན་གྱི་རོ་བོ་དངོས་བཟུང་ནས་ལེའུའི་དོན་བརྟུ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སོགས་ཏེ། དེ་ལ། ཉོན་མོངས་སྤྱོད་མྱིར་སེམས་སྤྱང་བ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སོ་སོར་ཐར་པ་ལ་སོགས་པའི་གསུང་རབ་རྣམས་སུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་བྱ་ཕྱིན་དུག་དང་བསྐྱབ་བཞི་སོགས་ཐབས་མཁས་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་སྒྲིམ་དབྱེ་བ་དག་ནི་གངས་དང་ཆོད་གཟུང་དུ་མེད་པར་ཆེས་མང་པོ་ཞིག་ནི་གསུངས་པ་ལས་མཐའ་དག་རེ་ཞིག་སྒྲུབ་པར་མ་རུས་ཀྱང་ཐོག་མ་ཁོ་ནར་རང་གི་སེམས་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པའི་དྲི་མ་སྤྱོད་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་སེམས་སྤྱོད་བ་ཡི་སྤྱོད་པ་སྤར་བཤད་པ་དེ་དང་དེ་དག་རྣམས་ནི་བསྐྱབ་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་དེས་པར་ཏེ་གདོན་མི་ཟ་བར་ཉོན་མོངས་པའི་སྤྱོད་དེ་རྣམས་དག་པར་ལྟར་གྱི་བར་དང་སྤྱོད་པའི་སྒྲིམ་དེ་རྣམས་རྒྱགས་པར་ཉམས་སུ་ལེན་རུས་ཀྱི་བར་དེ་སྤིང་དུ་སྤྱོད་པར་བྱའོ། །རྣམ་མཁའ་མཛོད་ཀྱི་མདོ་ལས། དཔེར་ན་སྤྱ་ག་ནས་རྒྱང་འཇུག་པ་དེ་བཞིན་དུ་གང་དང་གང་ནས་སེམས་ལ་སྤྱོན་བྱུང་བ་དེ་དང་དེ་ནས་བལྟ་དུ་གིས་ཐྲགས་རྟེན་དོ། །དེ་བས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་ལ་སྤྱོན་མེད་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། བསྐྱབ་བལྟས་སྤྱ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ་སེམས་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བའོ། །འདི་ནི་ཆོས་ཐམས་(༢༩༩ན)ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་མཆོམས་སྤྱར་ནས་སྤར་དྲངས་པའི་དཀོན་མཆོག་སྤྱིན་གྱི་ལྷང་སེམས་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱོན་དུ་འགྲོ་བ་སྟེ་སོགས་དང་། ཆོས་ཡང་དག་པར་སྤྱད་པའི་ལྷང་སོགས་ཀྱིས་དོན་དེ་བསྐྱབས་ནས་མཇུག་དུ་དེ་ལྟ་བུས་ན་སེམས་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་དེ་ཉིད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་རྣམ་པར་གནས་

པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཐིག་ལྷུང་སྤྱོད་མྱིར་ཉེས་པ་བཤགས་པ་ནི། བསྐྱབ་བྱ་
 རྣམས་སྤང་བར་འབད་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པ་མང་བ་སོགས་ཀྱི་དབང་ལས་རང་རྒྱད་
 ལ་ཉེས་པ་དང་ལྷུང་བ་དག་གིས་གོས་པར་ལྷུར་ན་ཉོན་པར་ལན་གསུམ་དང་མཚན་
 མོ་ལན་གསུམ་རྩ་ཐིག་ལྷུང་བཤགས་པ་དང་བསྐྱབ་ན་ལྷུང་ལ་རྩེས་སུ་ཡི་རང་བ་
 དང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་བསྐྱལ་བའི་ཐབས་གསུམ་པོ་སྟོན་པས་ན་ཕྱང་པོ་གསུམ་
 པའི་མདོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཉིད་གདོན་པར་བྱ་ཞིང་རྒྱལ་བ་སུམ་རུ་ཅ་ལྷ་ལ་སོགས་པའི་
 དགོན་མཚོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་དང་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་སྟོན་པ་གཉིས་ལ་
 གཙོ་བོར་བརྟེན་པའམ་དེ་གཉིས་བརྟེན་ནས་གཉེན་པོ་སྟོབས་བཞི་ཚང་བའི་སྟོན་ནས་
 བཤགས་པར་བྱས་ནས་ལྷུང་བའི་ལྷག་མ་སྟེ་ཅ་ལྷུང་ལས་གཞན་པའི་ཉེས་པ་ཐག་པ་
 རྒྱང་འཁྱིར་གིས་བསྐྱས་པ་རྣམས་དང་ཉེས་བྱས་ཞེ་རྒྱག་བསྐྱབ་བའུས་སུ་བཤད་པའི་
 ཉེས་བྱས་བརྒྱད་རུ་ཞེས་གྲགས་པ་སོགས་ཀྱང་འདག་པར་གསུངས་པས་དེ་དག་ནི་
 བཤགས་ཐབས་དེས་ནི་བར་བྱའོ། །

སྤྱིར་སྟོབས་བཞི་ཚང་བས་བཤགས་ན་ཅ་བའི་ལྷུང་བ་བྱང་ནས་འདག་མོད།
 འོན་ཀྱང་དེའི་བཤགས་ཐབས་བསྐྱབ་བའུས་སུ་མི་ལམ་འཕགས་པ་ནམ་མཁའི་སྤྱིང་
 པོའི་མདུན་རྩ་འདུག་སྟེ་བཤགས་པར་བྱ། (༢༩༠)ཞེས་ནས་མཁའི་སྤྱིང་པོའི་མདོ་
 ལས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་བཤགས་ཚུལ་ཟུར་རྩ་སྟོན་པས་འདིར་ལྷུང་བའི་ལྷག་མ་
 ཞེས་བཤད་དོ། །དེས་ན་པམ་པའི་ལྷུང་བ་ལྷི་བ་ཕྱུང་བ་དེ་ལྷ་བྱའི་དམིགས་བསལ་
 གྱི་བཤགས་ཚུལ་ལོགས་སུ་འབྱུང་བ་ལྟར་བྱས་ནས་འདིར་བཤད་པ་ནི་དེ་ལས་གཞན་
 པའི་ཉེས་པ་ལྷག་མ་བཤགས་ཐབས་སུ་བྱས་ན་རིགས་པར་གསུངས་པས་དེ་ལྟར་
 དང་། འགྲེལ་ཆེན་རྩ་བཤགས་ཚུལ་དེ་ཉིད་ཅ་ལྷུང་གི་ལྷག་མའི་ལྷུང་བའམ་བསམ་
 བཞིན་རྩ་བྱས་པའི་ལྷུང་བ་ལས་གཞན་པ་བརྟེན་ངས་དང་ཤེས་བཞིན་མ་ཡིན་པས་
 བྱས་པའི་ལྷུང་བ་རྣམས་ཀྱི་དག་བྱེད་རྩ་བཤད་པས་འདིར་ཡང་དེ་ལྟར་བཤད་ཀྱང་
 རུང་ལ། བོ་སྤྱོད་ཀྱིས་པམ་པ་ནི་སྐྱབས་སེམས་ཀྱི་སྤྱིར་བཙོས་ལ་པམ་པ་ལས་གཞན་

པའི་ལྷག་མ་ནི་སྤྱད་པོ་གསུམ་པ་གདོན་པས་ཞི་བར་བྱ་ཞེས་གསུངས་ལ། དག་
 ལས་རྒྱལ་དང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་བརྟེན་ཞེས་པ་རྒྱལ་བ་དང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་
 བརྟེན་པ་ཞེས་རྟེན་གྱི་སྟོབས་སུ་བཤད་ལ། ལྷང་བའི་ལྷག་མ་ཞེས་པ་ལྷས་རག་གི་
 ལྷང་བར་བཞེད་ཅིང་། རྣམ་སྤང་འཛོམས་བཤགས་པའི་ལྷག་མ་འཆད་པར་བཤད་
 རོ། །དེ་ཡང་བསྐྱབ་བརྒྱུ་སུ་ཉེ་བར་འཁོར་གྱིས་ཞུས་པ་ལས་ཀྱང་བཀའ་སྒྲུལ་
 ཏེ། སྤྱ་རིའི་བྱ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་རྣམས་ཀྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཆེན་པོ་དང་བཅས་
 པའི་ལྷང་བ་གཉིས་ཏེ་གཉིས་གང་ཞེན་འདི་ལྟ་སྟེ་ཞེ་སྤང་དང་ལྷན་པ་དང་གཏི་
 རུག་དང་ལྷན་པ་ལོ། །དེ་བཞིན་རུ་སྤྱར་ཏེ་སྤྱ་རིའི་བྱ་དེ་ལ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་
 སྤང་པོས་ཐོག་མའི་ལྷང་བ་ཕྱེ་བརྒྱལས་མྱེ་བ་རྣམས་བཤགས་པར་བྱལོ། །ལྷང་བ་
 ཡོད་པ་ཕྱེ་ལྷ་ལས་མྱེ་བ་རྣམས་བཤགས་པར་བྱལོ། །སྤྱ་རིའི་བྱ་བྱང་མེད་གྱི་ལག་
 པ་ནས་འཛིན་པ་དང་མིག་གིས་བཟུ་བ་དང་། གནོད་སེམས་ཀྱང་ལྷང་བ་སྟེ་གང་
 ཟག་གཅིག་གམ་གཉིས་ལ་ཡང་བཤགས་པར་བྱལོ། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་ལ་
 མཆོམས་མེད་(འཕྲ་ན)པ་ལྟ་དང་ལྷན་པའི་ལྷང་བ་དང་བྱང་མེད་ལས་ལྷང་བ་བྱང་
 བ་དང་ལག་པ་ལས་ལྷང་བ་བྱང་བ་དང་བྱུང་ལས་ལྷང་བ་བྱང་བ་དང་མཆོད་རྟེན་
 ལས་ལྷང་བ་བྱང་བ་དང་དགེ་འདུན་ལས་ལྷང་བ་བྱང་བ་དང་དེ་ལས་གཞན་པའི་
 ལྷང་བ་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་སུ་མ་ཅུ་ལྟ་ལ་གཅིག་སུ་ཉིན་
 མཆོན་རུ་བཤགས་པར་བྱལོ་ཞེས་འགྱུར་གསར་ལས་གསུངས་ལ། མདོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་
 འགྱུར་ལས་ནི། ཉེས་པ་དང་པོའི་མྱེ་བ་ནི་ཚོགས་བརྒྱལ་སྤང་པོར་བཤགས་པར་
 བྱལོ་ཞེས་འབྱུང་བ་ལགས་པར་གསུངས་ཏེ་ཉེས་པ་མྱེ་བ་གཉིས་བཤད་པའི་དང་པོ་
 ཞེ་སྤང་དང་ལྷན་པ་ནི་ཡུལ་བརྒྱལ་བཤགས་པ་དང་། ལྷང་བ་ཡོད་པ་མྱེ་བ་རྣམས་
 ཕྱེ་ལྷ་ལ་བཤགས་པར་བྱལོ་ཞེས་བཅོས་ཏེ་མྱེ་བ་གཉིས་པ་གཏི་རུག་དང་ལྷན་པ་ནི་
 ཡུལ་ལྷ་ལ་བཤགས་དགོས་པའི་དོན་ནོ། །

བྱང་མེད་གྱི་ལག་པ་ནས་འཛིན་པ་གང་ཟག་གཅིག་གམ་གཉིས་ལ་བཤགས་

པར་བྱ་ལ། འདིར་འཕྱར་རྟེན་ལས་སྡེ་བར་བཤད་ཀྱང་འཕྱར་གསར་ལས་ཡང་བར་
 བཤད་པ་ལེགས་པར་གསུངས་སོ། །ད་ལྟའི་མདོ་ལས་གནོད་སེམས་མ་བྱུང་ཡང་
 བསྐྱབ་བརྟམ་ལས་བྱུང་བས་དེ་ལྟར་བྱ་ལ། ཞེ་སྤང་དང་ལྡན་པ་ཉེས་པ་སྡེ་བར་
 བཤད་པ་དང་གནོད་སེམས་ཡང་བར་བཤད་པ་མི་འགལ་བ་ནི་རྒྱུད་མ་འབྲུགས་
 པའི་འཚོ་བའི་བསམ་པ་ཅམ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་པར་ཚུལ་ཁྲིམས་ལེའུའི་ནམ་བཤད་
 ལས་གསུངས་ལ། མཚམས་མེད་སོགས་ཀྱི་ལྟར་བ་སྡེ་བ་ནམས་ལྟར་བཤགས་ཀྱིས་
 ཉེན་དང་མཚན་རྒྱ་རྒྱུད་བར་གསུངས་པ་ནི་གང་ཟག་ལ་ཕྱིར་བཅོས་ཀྱི་ཆོ་ག་ལན་
 གསུམ་བྱས་པ་ལྟ་བུས་ནམ་སྡིན་མི་འདག་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་པར་ཡང་དེ་ཉིད་
 ལས་གསུངས་སོ། །འགྲེལ་ཆེན་(༡༣༧)རྒྱ་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའི་ལྟར་བ་སྡེ་བ་དང་
 ཡང་བ་ནམས་ཀྱི་བཤགས་པར་བྱ་བ་ནི་འཕགས་པ་ཉེ་བར་འཁོར་གྱིས་ཁྲུས་པ་ལས་
 གསུངས་ཏེ། དེ་དག་བསྐྱབ་པ་ཀྱན་ལས་བརྟམ་པར་བལྟ་བར་བྱོ། །བྱང་རྒྱབ་
 སེམས་དཔའི་ལྟར་བ་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་སུ་མ་ཅུ་ཅ་ལྟའི་
 སྡུན་སྤར་གཅིག་ཤུས་བཤགས་པར་བྱོ། །ཞེས་གསུངས། འགྲེལ་བ་ནམས་སྤྲིག་
 བཤགས་ཡི་རང་བཞིན་བ་གསུམ་ལ་ལྷུང་པོ་གསུམ་རྒྱ་བཤད་ལ། ཁོང་རྒྱ་བཤད་པ་
 ནི་བསྐྱབ་བརྟམ་ལས་བྱུང་བ་ལྟར་རོ། །ཐུག་འཆལ་བ་ནི་སྤྲིག་བཤགས་ཀྱི་ནང་རྒྱ་
 འདུའོ། །དེ་ལ་འགྱོད་པའི་སྟོབས་ནི་ཉེས་དམིགས་ཤེས་པའི་སྟོན་སྤར་བསགས་
 ཀྱི་སྤྲིག་ལྟར་ལ་འགྱོད་པ་ཤུགས་དྲག་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། རྟེན་གྱི་སྟོབས་ནི་སངས་རྒྱས་
 སོ་ལྟ་སོགས་མཚོག་གསུམ་ལ་སྦྱབས་འགྲོ་བྱ་བ་དང་། གཉེན་པོའི་སྟོབས་ནི་མདོ་སྡེ་
 ཟབ་མོ་སྟོག་པ་གཟུངས་སྤགས་བསྐྱབ་བ་མཚོད་རྟེན་བྱེད་པ་དེ་ལ་མཚོད་པ་སངས་
 རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱི་མཚན་གཟུང་བ་སྟོང་ཉིད་སྟོམ་པ་སྟེ་གཉེན་པོའི་སྟོན་ཤུག་བསྐྱབ་
 བརྟམ་སྤྲིག་བཤད་ལ། བྱང་རྒྱབ་ཀྱི་སེམས་སྟོམ་པ་ནི་རྟེན་གྱི་སྟོབས་དང་གཉེན་པོའི་
 སྟོབས་གཉིས་ཀར་གཏོགས་པར་གསུངས་སོ། །

ཉེས་པ་ལས་སྤྲིག་པའི་སྟོབས་ནི་ཕྱིས་མི་བྱེད་པའི་སྟོམ་སེམས་བསྟེན་པ་ཡིན་

ལ། འདི་མེད་ན་སྤར་བྱས་སྤྱད་ས་ཀྱང་འདག་དགའ་བ་ནི། བྱམས་པ་སེང་གེའི་
 སྤར། བྱམས་པ་ཡང་ཕྱི་མའི་ཆོ་ཕྱི་མའི་དུས་ལྷ་བརྒྱ་ཐ་མ་ལ་དམ་པའི་ཆོས་རྒྱབ་
 པར་འབྱུར་བའི་དུས་ལ་བབས་པའི་ཆོ་ན་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔར་ཁས་འཆེ་བ་འགའ་
 ཞིག་འབྱུར་བར་འབྱུར་ཏེ་དེ་དག་ནི་ལྷང་བ་སྟག་པར་འབྱུར་བར་འབྱུར་ཞིང་ལྷས་
 མ་བསྐྱམས་པ་དང་དག་མ་བསྐྱམས་པ་དང་ཡིད་མ་བསྐྱམས་(༡༩༠ན)པས་སྟོག་པའི་
 ལས་སྟག་པར་སྤྱད་ནས་ཉེས་པ་བཤགས་པ་ཅམ་གྱིས་དག་པར་འབྱུར་བར་སེམས་
 གྱིས་ཕྱིན་ཆད་ཕྱོམ་པར་ཡང་མི་བྱེད་ལ། ཕྱིན་ཆད་ཡང་དག་པར་བསྐྱམས་པའི་
 ཕྱིར་ཕྱོམ་པར་ཡང་མི་བྱེད་དོ། །ངས་ནི་སྟོན་བྱས་པའི་སྟོག་པའི་ལས་ཟད་པར་བྱ་
 བའི་ཕྱིར་སྤྱད་པོ་གསུམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་བསྟན་པ་ཡིན་ན། དེ་ལ་མི་སྤྱན་
 པོ་དེ་དག་གི་སྟག་པར་ལྷང་བ་མཛོན་པར་འདུ་བྱ་བ་མཛོན་པར་འདུས་བྱས་ནས་
 ཉེས་པ་བཤགས་ཤིང་སྤྱད་བ་ཅམ་གྱིས་དག་པར་འབྱུར་བར་སེམས་ཤིང་ཕྱིན་ཆད་
 ཕྱོམ་པར་ནི་མི་བྱེད་དོ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །བསྐྱབ་བདུས་སུ་སྤྱད་པོ་གསུམ་པའི་མདོ་དང་སངས་རྒྱས་
 ཀྱང་གཉིས་སོགས་ཀྱི་བཤགས་ཆོག་གཉིས་འབྱོར་པའི་སྟོབས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བསྟན་པ་
 ནི་དེ་དག་གིས་འབྱོར་པའི་སྟོབས་གཙོ་བོར་བསྟན་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་ཡིན་གྱི། དེ་
 དག་གིས་རྟེན་གྱི་སྟོབས་སོགས་གཞན་མ་བསྟན་པའི་དོན་མིན་ཏེ། ལྷང་བཤགས་ཀྱི་
 དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐབས་སུ་འགོ་བས་རྟེན་གྱི་སྟོབས་དང་། སངས་རྒྱས་སོ་ལྷ་
 ལ་ལྟག་འཆའ་བས་གཉེན་པོའི་སྟོབས་དང་། བདག་གི་སྦྱེ་བ་འདི་དང་ཞེས་པ་ནས་
 མི་འཆབ་པོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་རྣམ་པར་སྟན་འབྱིན་པའི་སྟོབས་དང་། སྤྱན་ཆད་
 ཀྱང་གཙོད་ཅིང་ཕྱོམ་པར་བབྱིད་ལགས་སོ་ཞེས་པས་སྤར་ཕྱོག་པའི་སྟོབས་བསྟན་
 ལ། གསེར་འོད་ལས་གསུངས་པའི་བཤགས་ཆོག་གིས་ཀྱང་སྟོབས་བཞི་ཀ་ཆང་བར་
 བསྟན་པའི་ཕྱིར་དོ། །དེ་ལྟར་ཆོགས་བཅད་སྤྱ་ཕྱི་གཉིས་གྱིས་རིམ་པར་ཉོན་མོངས་
 དང་སྟོག་ལྷང་སྤྱོད་ཚུལ་བསྟན་ལ། དེ་དག་ནི་ལྷས་ཀྱི་དག་པ་སྟེ། བསྐྱབ་བདུས་

ལས། ལུས་ཀྱི་དག་པ་གང་ཞེ་ན། སྤྱི་དང་ཉོན་མོངས་ནས་སྦྱོང་ཡིན། །རྫོགས་སངས་(༡༩༠༠)ཀྱས་ཀྱིས་གསུངས་ཚུལ་རྒྱ། །འབད་པ་མེད་ན་རན་འགྱོར་འགྱོ། ཞེས་གསུངས་ལ། དེར་མ་ཟད་བརྗོད་པ་སྒྲིམ་པ་སོགས་ཉོན་མོངས་དང་ཉེས་ལྷུང་འགྲོག་པའི་ཐབས་གོང་འོག་ཀྱན་རྒྱ་མང་རྒྱ་འབྱུང་བའོ། །

ལྷུང་ལས་གསུངས་པའི་བསྐྱབ་གཞི་ལ་བསྐྱབ་པ་ནི། ཆེད་རྒྱ་བྱ་བ་རང་རམ་གཞན་གྱི་དབང་ཡང་རྒྱུ་ལྟེ་འགྲོ་འཆག་སོགས་སྦྱོང་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་དང་མོས་སྦྱོང་གྱི་གནས་སྐབས་དང་ས་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་གང་དང་གང་རྒྱ་སྒྲིམ་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་ཅི་དང་ཅི་སྦྱོང་ཀྱང་རྒྱུ་ཐེག་ཆེན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྲོ་སྦྱོང་ལས་རྒྱལ་སྤྱུས་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་དེ་དང་དེ་དག་རྒྱ་བསྐྱབ་དགོས་པར་གསུངས་པ་གང་ཡིན་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་དེ་དང་དེ་ལ་སྒྲོ་བ་དང་གྲུས་པའི་སྒྲོ་ནས་བྱང་དོར་ཆུལ་བཞིན་རྒྱ་བྱེད་པ་ལ་འབད་དེ་མི་མཐུན་ཚུགས་ཀྱི་བྱི་མས་མ་གོས་པར་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། ཞེས་སམ། ཡང་རང་གི་དབང་རྒྱ་བྱས་ཏེ་སྒྲིམ་སྦྱང་གིས་བསྐྱས་པའམ་གཞན་གྱི་དབང་རྒྱ་བྱས་ཏེ་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་གིས་བསྐྱས་པའམ་གཞན་ཡང་སྦྱོང་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་གང་རྒྱ་སྒྲིམ་གསུམ་གྱིས་ཅི་སྦྱོང་ཀྱང་གང་ལ་བསྐྱབ་པ་དང་རི་ལྟར་བསྐྱབ་པར་གསུངས་པ་གང་ཡིན་པ་ཞེས་སྐྱར་རོ། །དེ་ཡང་མདོ་ལས་གསུངས་པ་དཔེར་བརྗོད་ཅིན་བྱས་ན། འདི་ལྟར་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཆོས་མང་པོ་ལ་བསྐྱབ་པར་མི་བྱ་སྟེ་སྟིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་བསྐྱབ་པར་བགྱིད་ཞེས་དང་། ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཅི་ནས་ཀྱང་མཐོང་མ་ཐག་རྒྱ་སེམས་ཅན་རྣམས་དགའ་བར་འབྱུར་བ་དེ་ལྟར་བསྐྱབ་པར་བགྱིད་ཞེས་དང་། ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་རང་གི་སེམས་ཁོ་ན་ཤིན་རྒྱ་བསྐྱར་བར་བགྱིད་ཞེས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འགའ་ལའང་བྱང་རྒྱ་(༡༩༡༣)གསལ་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་དང་། སྦྱོང་ལམ་ཐམས་ཅད་རྒྱ་རི་ལྟར་བསྐྱབ་པ་སྟེ་སྦྱོང་ལུལ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ལས་རི་སྦྱང་གསུངས་པ་བཞིན་རྒྱ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་དོན་ཡིན་པར་

ནས་བཤད་ལས་གསུངས་ལ། སྤྱི་མ་འདི་དགོན་མཆོག་སྤྱི་མ་ལས། དེ་གཙུག་ལག་
ཁང་གི་ནང་དུ་འཇུག་ཆོ་འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཐུ་བན་ལས་འདས་པའི་
ཡོང་ཁྱིམ་དུ་གཟུང་དོ་སྤྱི་མ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །དེ་ཕྱིར་འབྱུང་ན་འདི་ལྟར་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བའི་བཅོན་རྩ་ནས་གདོན་ཏོ་སྤྱི་མ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །དེ་
ནས་གནས་ཁང་གི་སྐོ་འབྱེད་ན་འདི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་
བདེ་འགོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐོ་དབྱེད་སྤྱི་མ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་དོ་ཞེས་སོགས་བསྐྱབ་བཏུས་
ཀྱི་བསོད་ནམས་སྤེལ་བའི་རྒྱ་གཞན་གསུངས་པའི་སྐབས་སུ་བསྟན་པ་ནས་དང་།
ཞིབ་པར་སྦྱོད་ཡུལ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་མདོ་ལྟར་བསྐྱབ་དགོས་པར་གསུངས་ལ།
མདོ་རྒྱ་ལས་ཀྱང་། རྒྱལ་སྤྱི་སྦྱོད་ཆོ་འདི་ལྟ་འདྲ་བུར། །དབང་པོའི་སྦྱོད་ཡུལ་སྤྱི་
ཆོགས་འཇུག་འབྱུར་བ། །དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་རིགས་ཤིང་མཐུན་ཆོག་གིས། སེམས་ཅན་
པན་སྤྱིར་དེ་མདོན་འདུ་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས།

བསྐྱབ་བྱའི་སྐོ་མང་པོ་ལ་སྦྱོབ་དགོས་པ་ནི། བདེན་གཤིས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་འདི་ལྟ་
བ་བཞིན་དུ་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་དེ་དག་གི་དོན་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པའི་སྐོ་ནས་རང་རྒྱུད་
སྤྱི་མ་པར་བྱས་ནས་སྤར་གཞན་རྒྱུད་སྤྱི་མ་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་ཞུགས་ནས་ཐབས་ལ་
མཁས་པའི་སྐོ་མང་པོ་ནས་གཞན་དོན་སྤྱི་ཆོགས་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱལ་སྤྱི་སྤྱི་མས་
ཀྱི་མི་བསྐྱབ་པའི་ཤེས་བྱ་རིག་པའི་གནས་དེ་ནི་གང་ཡང་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། ཅིའི་སྤྱིར་
ན། སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་དེ་(༡༩༡༧)ནས་ཀྱི་གཞན་དོན་རྒྱུད་པར་སྐྱབ་དགོས་པ་
གང་ཞིག་དེ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ལ་གདུལ་བྱ་རང་རང་གི་མོས་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་
པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐོ་དེ་ཉིད་བསྟན་ནས་རེ་འདོད་རྒྱུད་པར་སྐོང་དགོས་པ་ལས་གདུལ་
བའི་ཐབས་གང་ཅུང་རེ་མ་ཤེས་ན་ནི་དེ་ལྟར་སྐྱབ་མི་ཁུས་པའི་སྤྱིར་དོ། །རྒྱ་མཆོན་
དེའི་སྤྱིར་གོང་དུ། རང་རང་གཞན་ཀྱི་དབང་ཡང་ཅུང་། །ཞེས་པའི་སྐབས་བསྐྱབ་བྱ་
ངས་པ་མེད་པར་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་མདོ་སྤེལ་རྒྱ་ལས། རིག་པའི་གནས་
ལྷ་དག་ལ་བཅོན་པར་མ་བྱས་ན། །འཕགས་མཆོག་གིས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་

ཉིད་མི་འཇུག་ཏེ། དེ་ལྟ་བུས་ན་གཞན་དག་ཚར་བཅད་ཆེས་བཟུང་དང་། །བདག་
 ཉིད་ཀྱན་ཤེས་བྱ་ཕྱིར་དེ་ལ་དེ་བཙུན་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་ལ། །འགྲེལ་ཆེན་ལས་
 གྲང་། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་ཁོང་ཏུ་རྒྱུད་ནས་
 ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་བདེ་སྐྱབ་པའི་དོན་ཏུ་བཙུན་པའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་སྤྲུལ་པོ་ནམས་
 ཀྱི་བསྐྱབ་པར་མི་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རུང་ཟད་གྲང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་གཞན་
 ཏུ་ན་མེས་ཅན་གྱི་དོན་ཐམས་ཅད་ཏུ་བྱ་བར་མི་རྣམས་ལ་ཞེས་སོགས་གསུངས། དེ་
 ལྟར་ན་གནས་ལུགས་རིག་པ་དོན་དམ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་གནས་ལྡེ་རིག་པ་
 ཀྱན་རྫོབ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་ཚར་གཙོད་ཆེས་བཟུང་ལྟ་བུའི་
 གཏུལ་བྱ་འདུལ་བའི་ཐབས་མཁས་ཀྱི་སློ་སྦྱ་ཚོགས་ནས་དོན་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་པ་
 སྐྱབ་པ་ལ་ཉེ་གཞོལ་བར་ཞིང་གནས་པའི་མཁས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ལ་
 བློ་རང་གིས་སློམ་པ་མཐར་དབྱུང་བ་དང་གཞན་ལ་ཚས་རྒྱལ་ལེགས་པར་འདོམ་པ་
 གང་ལའང་ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་ངེས་པ་ལེགས་པར་རྟེན་ཅིང་སློ་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་ཐམས་
 ཅད་ནམ་དཀར་གྱི་ཕྱོགས་སུ་(༤༥ན)སྐྱར་བ་ལ་མཁས་པའི་ཕྱིར་བསོད་ནམས་དགེ་
 བའི་ལས་རྒྱ་ཆེན་པོར་མི་འཇུག་བ་གང་ཡང་མེད་དེ། བེ་བླ་ཉིས། རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་
 ཀྱིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པས་དེ་ནི་མེད་དོ། །

བདག་དང་བདག་གི་བར་མི་གཟུང་ཞིང་བདེན་པ་གཉིས་རྟོགས་ནས་གཞན་
 དོན་ལ་འབད་པ་དེ་ལྟར་སྦྱོང་པ་ནི་གང་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་མེད་དོ་ཞེས་
 དང་། རྣམ་བཤད་ཏུ། རིག་གནས་ལྡེ་པོ་ཀྱན་ལ་དམ་པ་དུག་གིས་ཟེན་པའི་རྒྱལ་
 ཀྱིས་སློབ་སྟེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ཏུ་བྱང་ཆེན་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་བསམ་
 པས་རིག་གནས་ལྡེ་པོ་ལ་འཁོར་གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་རྒྱལ་གྱིས་སོ་སོར་མི་མཐུན་
 ཕྱོགས་གྱིས་མ་གོས་པར་སློབ་ཅིང་དགེ་རྩ་དཔེ་བྱང་རྒྱལ་ཆེན་པོར་བསྐྱོ་བའི་ཕྱིར་
 ཉེ་རིམ་པ་བཞིན་ཏུ་ཆེད་ཏུ་བྱ་བ་རྟེན་དངོས་པོ་ཐབས་མཁས་ནམ་དག་ཡོངས་བསྐྱོ་
 དམ་པས་རིག་པར་བྱ་ཞེས་གསུངས་ལ་དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་བསོད་ནམས་རྒྱ་ཆེན་པོར་

འཇུར་བར་ཡང་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་རི་རྒྱུད་དུ། ཡང་དག་ཐབས་ནི་མཁས་
 པ་ལ། འོན་དུ་མི་འཇུར་གང་ཡང་མེད། །སྤྱོད་བ་ལེགས་པར་ཤེས་པ་ལ། །སྤྱོད་
 དུ་མི་འཇུར་གང་ཡང་མེད། །ཅེས་དྲང་སྟོང་རྒྱན་ཤེས་ཀྱིས་བཤད་པ་བཞིན་ཡིན་
 པར་འགའ་ཞིག་གསུངས་སོ། །བསོད་ནམས་ཐམས་ཅད་གཞན་དོན་ཁོ་ནར་བསྟོ་
 བ་ནི། རང་རྒྱུད་སྤྱིན་ནས་གཞན་དོན་ལ་དངོས་སུ་འཇུག་པའི་སྟོ་ནས་སྤྱིན་སོགས་
 ལ་སྟོབ་པར་བྱས་སམ་ཡང་ན་དང་པོ་རང་རྒྱུད་སྤྱིན་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སྤྱིན་སོགས་ལ་
 བསྟུན་པ་དེ་ཉིད་བརྒྱུད་ནས་གཞན་དོན་སྟབ་པའི་རྒྱ་བྱས་ནས་བསྟུན་ཀྱང་རྩང་ཉེ་
 བཤད་པའམ། ཡང་རང་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་སུ་སྤྱིན་སོགས་ལ་སྟོབ་པར་བྱས་སམ་ཡང་
 བརྒྱུད་ནས་གཞན་ལ་བསྟུན་ཏེ་སྤྱིན་སོགས་ལ་སྟོབ་དུ་(༡༫༡)བཅུག་ཀྱང་རྩང་ཉེ་
 ཞེས་བཤད་ཀྱང་ཆོག་ལ། གང་ལྟར་ཡང་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་གཞན་ཕན་གྱི་བསམ་
 པ་འབང་ཞིག་གིས་ཟིན་པར་བྱས་ན་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་བདེ་སྟབ་
 པའི་དོན་ཁོ་ན་ལས་གཞན་དུ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་མི་སྟུང་ལ་གཞན་ལ་སྤྱོད་དུ་འདུ་
 གཞུག་ལ། དགེ་ཅ་ཆེན་པོ་ལྟ་ཅི་དགེ་ཅ་རྒྱུད་ཡན་ཆད་ཀྱང་ཆེད་དུ་བྱ་བ་སེམས་
 ཅན་ཁོ་ནའི་དོན་གྱི་ཕྱིར་དུ་རང་གཞན་ཡོངས་ཀྱིས་དུས་གསུམ་བསགས་ཡོད་ཀྱི་དགེ་
 བ་དང་ལྟན་ཅིག་དུ་བསྟོམས་ནས་དེ་ཐམས་ཅད་ལྟ་མེད་བྱང་རྒྱུ་ཆེན་པོ་འཛོལ་པའི་
 ཕྱིར་དུ་བསྟོ་བ་ལ་བསྟུན་བར་བྱའོ། །ཆོས་ཡང་དག་པར་སྤྱད་པ་ལས། རི་ལྟར་བྱང་
 རྒྱུ་སེམས་དཔའ་རྣམས་གཞན་གྱི་དོན་བྱ་བ་ལས་ལས་གཞན་མི་བྱེད་པ་དེ་ལྟ་དུ་
 གསལ་བར་ཡོངས་སུ་བསྟན་ཏེ། བཅོམ་ལྟན་འདས་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་རྣམས་
 ཀྱི་ལས་གང་ཅི་ཡང་རྩང་དག་དང་ཡིད་ཀྱི་ལས་གང་ཅི་ཡང་རྩང་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ལྟ་བས་འཇུག་གོ། །སྤྱིང་རྩི་ཆེན་པོའི་དབང་དུ་འཇུར་
 བའོ། །སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པའི་གནས་ཀྱི་རྒྱའོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པ་
 དང་བདེ་བའི་ལྷག་པའི་བསམ་པ་ལས་འབྱུང་ངོ། །དེའི་ཕན་པའི་བསམ་པ་འདི་ལྟ་
 བྱས་འདུ་ཤེས་འདི་ལྟ་བུར་འཇུར་ཏེ་གང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པ་སྟབ་པ་

དང་བདེ་བ་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་པ་དེ་བདག་གིས་སྐྱབ་པོ་སྟམ་མོ་ཞེས་སོགས་གསུངས་
 ལ། དཔུང་བཟང་ལས་ཀྱང་། དཔེར་ན་རྒྱ་ཁྱུང་རྒྱ་མཚོར་ཕྱིན་པ་ན། །ལན་ཚུའི་
 རོ་ནི་གཅིག་ཏུ་འབྱུང་བ་བཞིན། །དེ་ལྟར་སྒྲ་མེད་བྱང་རྒྱལ་བསྟོས་པ་ཡི། །བསོད་
 བླམས་རྒྱལ་བའི་རོ་ནི་གཅིག་ཏུ་འབྱུང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས་ཤིང་། དཔུང་བ་བརྟམ་
 གྱི་བསོད་བླམས་བསྐྱང་བའི་སྐབས་སུ་(༡༩༣༣)བསོད་བླམས་བསྐྱང་བ་མདོར་བསྟམས་
 པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། བྱང་རྒྱལ་ཏུ་བསྟོ་བ་གང་ཡིན་པའོ་ཞེས་གསུངས་ནས། སྐར་
 བྱངས་པའི་སྟོ་སྟོས་མི་ཟད་པའི་ལྷང་རྒྱ་ཐིགས་རྒྱ་མཚོར་ལྷང་བའི་དཔེས་བསྐྱབས་
 མོ། །དེ་ལྟར་བསྐྱབ་བཞི་མང་པོ་ལ་སྟོབ་པ་དང་དེ་ལྟ་བུའི་དགེ་རྩེ་ཐམས་ཅད་གཞན་
 དོན་ཏུ་རྟོགས་བྱང་གི་རྒྱར་བསྟོ་བ་གཉིས་གྱིས་ནི་བསོད་བླམས་འཕེལ་བའི་རྒྱ་བྱང་
 པར་ཅན་ལ་སྟོབ་རྒྱུ་ལ་བརྟན་ཏོ། །བསྐྱབ་པ་ལ་སྟོབ་པའི་བདག་རྒྱེན་བཤེས་གཉེན་
 དམ་པ་མི་གཏོང་བ་ནི། རུས་རྟག་པར་གང་ལ་བརྟེན་ན་གནས་སྐབས་དང་མཐར་
 ཐུག་གི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་རང་རྒྱུད་ལ་རང་གི་རང་གིས་འབྱུང་བའི་གཞིར་གྱུར་
 པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དམ་པ་དང་ནི་ལྟན་ཅིག་ཏུ་འགྲོགས་པར་བྱ་དགོས་ལ།
 དེ་ཉིད་ཡོན་ཏན་རི་ལྟ་བུ་དང་ལྟན་པ་དགོས་ན་ཆེན་པོ་བརྟན་དང་ལྟན་པའི་ཐོག་
 པ་ཆེན་པོའི་ཚུལ་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་དོན་རྣམས་ཚུལ་བཞིན་ཏུ་ཤེས་ཤིང་སྟོན་པ་
 ལ་མཁས་པ་ཞིག་དགོས་ལ། དེ་ཡང་འདིས་འགོ་བས་ན་ཐོག་པ་སྟེ་ཟབ་རྒྱས་གཉིས་
 སམ་ཐབས་ཤེས་གཉིས་ལྟན་གྱི་ལམ་ཡིན་ལ། ཆེན་པོ་བརྟན་ནི། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་
 ལས། དམིགས་པ་ཆེ་བ་ཉིད་དང་ནི། །དེ་བཞིན་སྐྱབ་པ་གཉིས་དག་དང་། །ཡི་
 ཤེས་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པ་དང་། །ཐབས་ལ་མཁས་པར་གྱུར་པ་དང་། །ཡང་དག་
 འགྲུབ་པ་ཆེན་པོ་དང་། །སངས་རྒྱས་སྤྱིན་ལས་ཆེན་པོ་སྟེ། །ཆེན་པོ་དེ་དང་ལྟན་
 པའི་ཕྱིར། །ཐོག་ཆེན་ཞེས་ནི་དེས་པར་བརྟོན། །ཅེས་པ་ལྟར་དང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་
 དཔའི་བརྒྱལ་ཞུགས་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་སྟོན་པ་ལ་ལེགས་
 པར་གནས་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དམ་པ་མཁས་

པ་དང་བཅུན་པའི་(༡༩༣༣)ཡོན་ཏན་གཉིས་དང་ལྷན་པ་ནི། ཆོས་བཞི་པའི་མདོར།
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་རི་སྲིད་འཛོའི་བར་དུ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་སྟོག་
གི་ཕྱིར་ཡང་གཏང་བ་མི་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡོངས་སྤྱོད་དང་ལུས་སྟགས་ཀྱི་
ཕྱིར་ལྟ་ཅི་རང་གི་སྟོག་གི་ཕྱིར་ཡང་མི་གཏང་བར་བསམ་སྦྱོར་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་སྡུག་
བཞིན་དུ་ལེགས་པར་བསྟེན་ཅིང་ཡོངས་སུ་གཞུང་ངོ་། །སྟོན་པ་ཉི་ཤུ་པར། སྤྲ་མ་
སྟོན་ལ་གནས་ཤིང་མཁམས། ཞེས་གསུངས། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཞེས་པའི་དགེ་
བ་ནི་མདོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་འཛོལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུའི་དགེ་བ་ཡིན་ལ་བཤེས་གཉེན་ནི་དེ་
ལྟ་བུའི་དགེ་བ་རང་རྒྱུད་ལ་གཏོད་པའི་བཤེས་སམ་གཉེན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་དེ་སྐད་བརྗོད་པའོ། །

རྒྱལ་རི་ལྟར་བསྟེན་པ་ནི། བྱིའུ་དཔལ་གྱི་འབྱུང་གནས་དང་བྱ་མོ་དཔལ་གྱི་
སྟོ་སྟོས་ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་ཀ་ཡི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་རྒྱལ་སྟོན་པ་སྤྱོད་པོ་གོང་པའི་
ལུ་ལས། དེ་གཉིས་ཀྱིས་གཞོན་རྒྱ་ལོར་བཟང་ཞེས་བྱ་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
དེ་ཉིད་ལ་སྤྲ་མ་དམ་པ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་རྒྱལ་རྒྱ་ཆེར་བསྟེན་པ་
ལྟར་དུ་བསྐབ་པར་བྱ་དགོས་ལ། དེའི་རྒྱལ་ནི་དེ་ཉིད་ལས། རིགས་ཀྱི་བྱ་སྤྱོད་ཀྱིས་
དགེ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྐབ་པའི་ཕྱིར་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བཅའ་བས་མི་སྟོབ་
བྱའོ། །མཐོང་བས་མི་ངོམས་པར་བྱའོ། །དྲི་བས་ཆོག་མི་ཤེས་པར་བྱའོ། །དགེ་བའི་
བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པ་ནི་རན་སོང་དུ་མི་ལྟར་ངོ་། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལས་
མི་ཐོག་གོ། །བསྐབ་པ་དང་འགལ་བར་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་པ་ནས་རིགས་ཀྱི་བྱ་དེ་
ལྟ་བས་ན་དེ་ལྟར་ཡིད་ལ་བྱ་བ་རྒྱན་མ་ཆད་པས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་བྱང་དུ་
འགོ་བར་བྱའོ། །ཁྱུར་ཐམས་ཅད་ཁྱུར་བས་ཡོངས་སུ་མི་སྟོབ་པས་ལྟ་བུའི་སེམས་ཀྱིས་
དགེ་བའི་(༡༩༣༣)བཤེས་གཉེན་ལ་བསྟེན་བཀྱར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་ཏེ། བསམ་
པ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རྟོ་རྟེ་ལྟ་བུའི་སེམས་དང་། རྟུག་བསྐལ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་སྦྱལ་
པའི་ཕྱིར་འཁོར་ཡུག་གི་རི་ལྟ་བུའི་སེམས་དང་། ལས་ཐམས་ཅད་ཉམས་སུ་བྱང་བ་

ལ་མི་སྤྲོད་པས་འཇིག་རྟེན་པའི་བྱ་ལྟ་བུའི་སེམས་དང་། ར་རྒྱལ་དང་ཆེ་བའི་ར་
རྒྱལ་སྤོང་བས་ཐུགས་དར་བ་ལྟ་བུའི་སེམས་དང་། ལྷ་རྩེ་བ་བཀྱར་བས་ཐེག་པ་ལྟ་
བུའི་སེམས་དང་། མི་ཁྲོ་བས་བྱི་ལྟ་བུའི་སེམས་དང་། འཕྲོ་ཞིང་འོང་བ་ལ་མི་སྤྲོད་པས་
བྱ་ལྟ་བུའི་སེམས་དང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་ངོར་བལྟ་བས་བྱ་མཛདས་པ་ལྟ་
བུའི་སེམས་ཀྱིས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་བསྟེན་བཀྱར་བའོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་བྱོད་
ཀྱིས་རང་ཉིད་ལ་ནི་ནད་པའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་བའོ། །དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་
ལ་ནི་སྤྲོད་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། རྩེས་སུ་བསྟན་པ་ལ་ནི་སྤྲོད་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དང་། བན་
ཏན་རུ་ཉམས་སུ་སྒྲངས་པ་ལ་ནི་ནད་འཆོ་བའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་བའོ། །རིགས་
ཀྱི་བྱ་བྱོད་ཀྱིས་རང་ལ་ནི་འཇིགས་པའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་བའོ། །དགེ་བའི་བཤེས་
གཉེན་ལ་ནི་དཔའ་བོའི་འདུ་ཤེས་དང་། རྩེས་སུ་བསྟན་པ་ལ་ནི་མཆོན་ཆའི་འདུ་
ཤེས་དང་། བན་ཏན་ལ་ནི་དག་སེལ་བའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་བའོ། །ཞེས་སོགས་
དང་། དེ་བས་བྱོད་ཀྱིས་དགེ་བའི་རྩ་བ་གཅིག་ལ་ཆགས་པར་མ་བྱེད་ཅིག །ཆོས་ཀྱི་
སྤོང་འོད་ཀྱི་རྣང་བ་གཅིག་ལ་གཞིལ་བར་མ་བྱེད་ཅིག །རྒྱལ་སྤྲུལ་གྱི་སྤྲོད་པ་གཅིག་
ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་ཆོག་པར་མ་སེམས་ཤིག །སྤོང་ལམ་གཅིག་གིས་མངོན་པར་
སྤྱབ་པ་ལྟར་མ་ལེན་ཅིག །བཟོད་པ་གསུམ་ལ་འཇུག་པའི་ཆོག་པའི་འདུ་ཤེས་མ་
སྐྱེད་ཅིག། སར་བྱིན་དུག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ན་མ་ཡང་རྒྱན་ཆད་(༢༧༧)པར་མ་
བྱེད་ཅིག་ཅེས་སོགས་རྒྱས་པར་གསུངས་སོ། །

ཡང་རྒྱ་དཔེར་དང་སྤྲོད་པ་དེས་དགེ་བསྟེན་ཆ་མི་གཡོ་བ་དང་དགེ་སྤོང་
རྒྱ་མཆོད་རྒྱལ་མཆོན་གྱི་རྣམ་ཐར་ལས་འབྱུང་བ་སོགས་ཀྱང་བསྟུ་བར་གསུངས་
ལ། བསྐྱབ་བཀྱར་སུ་རྒྱལ་སྤྲུལ་རྟག་རུ་བྱའི་རྣམ་ཐར་སོགས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །དེ་
དག་གིས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆོན་དང་བསྟེན་པའི་ཕན་
ཡོན་རི་ལྟར་བསྟེན་རྒྱལ་སོགས་བསྟན་ལ། བསྟེན་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆོན་གཞན་
ཡང་། རྩེས་རབས་ལས། དམ་པ་རྣམས་ནི་སུས་ཀྱང་མི་བསྐྱིངས་ཏེ། རུལ་བའི་

ཚུལ་གྱིས་དག་པ་བསྟན་པར་བྱ། །དེ་དང་ཉེ་ན་དེ་ཡི་ཡོན་ཏན་རྒྱལ། །ཆེད་དུ་མ་
བསྟོན་པར་ཡང་འགོས་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །དེ་ནི་བསྐྱབ་བརྒྱས་ལས། དག་
བའི་བཤེས་གཉེན་མི་བཏང་ཞིང་། །ཞེས་པ་ལྟར་ཉེ་ཆུས་པར་དེ་ཉིད་ལས་ཤེས་པར་
བྱའོ། །འདི་དང་འོག་མ་གསུང་རབ་ལ་བལྟ་བ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་བསྐྱབ་པ་ལ་སྒྲོབ་པའི་
རྒྱ་དང་ཤེས་རབ་འཕེལ་བའི་རྒྱ་བྱུང་པར་ཅན་བསྟན་པ་ཡིན་ལ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་དམ་
པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་གཟུང་བའང་བསྟན་པར་གསུངས་སོ། །བསྐྱབ་བྱ་ཤེས་པའི་དོན་
དུ་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་བལྟ་དགོས་པ་ནི། བཤད་མ་ཐག་པ་དཔལ་འབྱུང་བ་ཡི་
ནམ་ཐར་འདི་དང་ཞེས་སྒྲོབ་དཔོན་དག་ལྟ་འཆད་ཅིང་། གཞན་དུ་སྦྱོད་པ་ལ་སྒྲོབ་
ཚུལ་ལགས་པར་སྟོན་པའི་སྦྱོད་འཇུག་གི་གཞུང་འདི་དང་ཞེས་གསུངས་ལ། འདིར་
མ་བཟོད་པ་སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་བའི་བསྐྱབ་བྱ་གཞན་ནམས་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་
མདོ་ཕྱེ་རྩ་ཆོགས་བསྐྱགས་ནས་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ན་དགོན་མཆོག་
སྟོན་ལ་སོགས་པའི་མདོ་ཕྱེ་ནམས་ལས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་ནམས་ཀྱིས་སྤང་དོར་
བྱ་ཚུལ་གྱི་བསྐྱབ་པའི་གནས་(༤༥ན)ནམས་རྒྱ་ཆེར་གསལ་བར་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལྟ་བུས་ན་བསྐྱབ་བྱ་སྟོན་པའི་མདོ་ཕྱེ་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་ནམས་རིམ་གྱིས་
བསྐྱག་ནས་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་དེ་དག་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་པར་ཡང་བྱ་
དགོས་ལ། བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པ་ནམ་མཁའི་སྟིང་པོའི་མདོ་ཕྱེ་ནི་འཇུག་སྟོན་
སྤངས་མ་ཐག་ནས་ཐོག་མ་ཉིད་དུ་བལྟ་བར་བྱ་དགོས་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ན། བྱང་རྒྱལ་
སེམས་དཔལའི་སྟོན་པ་འཇིག་པར་བྱེད་པའི་རྩ་བའི་ལྷུང་བ་ནམས་ཀྱི་རོས་འཛིན་
དང་ལྷུང་བ་དེ་དག་ཕྱིར་འཆོས་པའི་ཐབས་དང་བཅས་པ་དེ་ཉིད་ལས་གསལ་བར་
བསྟན་ལ་དེ་དག་ནི་ལས་དང་པོ་བས་ཐོག་མ་ཉིད་དུ་ཤེས་པ་ཤིན་དུ་གལ་ཆེ་བའི་
ཕྱིར་རོ། །རྒྱ་དཔེར། ནམ་མཁའི་སྟིང་པོའི་མདོ་ཕྱེར་ཡང་། རྩ་བའི་ལྷུང་བ་ངེས་
བཟག་བྱ། །ཞེས་འབྱུང་བར་གསུངས། མདོ་དཔེ་དོན་བསྐྱབ་བརྒྱས་སུ་བརྩམས་པ་ནི།
དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་དགོར་འཕྲོག་པ། །ལས་ལམ་པ་ཡི་ལྷུང་བར་འདོད། །ཅེས་

པ་ནས། དེ་དག་ཙུང་བའི་ལྷུང་བ་སྟེ། །མེས་ཙུང་དུལ་བ་ཆེན་པོའི་རྒྱ། །མི་ལམ་
འཕགས་པ་མཁའ་སྒྲིང་པོའི། །མཐུན་ཏུ་འདུག་ཏེ་བཤགས་པར་བྱ། །ཞེས་པའི་བར་
ཏེ། འདི་དག་འཕགས་ལུལ་ཏུ་ཡང་ཙུང་ཏུ་བཞེད་པ་དང་མི་བཞེད་པའི་ཚུལ་
གཉིས་འབྱུང་བར་གསུང་ལ། བསྐྱབ་བཏུས་ལས་ནི་ཙུང་བའི་ལྷུང་བ་འདི་དག་ཐམས་
ཅད་བདེ་ཐྱག་ཏུ་ཐྱང་ཞིང་བཟུང་བ་དང་ཞེས་མདོར་བསྡུས་པ་དང་། དེ་དག་ཙུང་
བའི་ལྷུང་བ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་ལ། དེར་མ་ཟད་བྱང་མེས་ཀྱི་ཕྱི་སྡོད་ལས་ཙུང་
ཏུ་བཞག་པ་ཐམས་ཅད་སྟོགས་གཅིག་ཏུ་ཙུང་བའི་ལྷུང་བར་བཞེད་ལ། དེ་བཞིན་ཏུ་
སྟོད་འཇུག་འགྲེལ་ཆེན་ཏུའང་དེ་ཉིད་སོར་བཞག་གི་ཙུང་ཏུ་བཞག་ལ། གཞན་
ཡང་སྟོབ་དཔོན་ཨ་ལྷ་ཡ་ཀ་ར། བཀ་པོ་བ་(༡༥༥)དགེ་རྩ་བུ་ཉི་ཅན་རྣམས་
ཀྱིས་བྱང་ཙུང་ཏུ་བཞེད་པར་གསུངས་སོ། །སྟོབ་དཔོན་བྱང་བཟང་པས་འདི་
དག་ཐམས་ཅད་ཉེས་བྱས་སྟེ་བ་ཡིན་པས་ཙུང་དང་སྟོགས་མཐུན་པར་བཞག་གི་
ཙུང་དངོས་མིན་པར་བཞེད་ལ། རྒྱུ་པས་དང་པོ་རྒྱལ་སྟོན་གྱི་དུག་པོ་ཙུང་
དངོས་མིན་ལ་སྟེ་མ་ལས་དང་པོ་བའི་བརྒྱད་པོ་ཙུང་ཏུ་བཞེད་པར་གསུངས་སོ། །

ཙུང་དེ་དག་ཕྱིར་བཅོས་ཐབས་ནི། མདོ་དེ་ལས། བྱང་ཆུབ་མེས་དཔལ་
ནམ་མཁའི་སྒྲིང་པོའི་མཆོན་ནས་སྟོས་ཏེ་བྱག་འཆོལ་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་ན་དེ་རང་
གཟུགས་སམ་བམ་ཟེ་སོགས་ཀྱི་གཟུགས་སུ་བརྟན་ནས་ལྷུང་བ་འཆགས་སུ་འཇུག་
ལ། ཞེས་སོགས་དང་། ཆོག་འདི་སྐད་ཏུ་རྒྱ་རེངས་རྒྱ་རེངས་སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོ་སྐལ་
བ་ཆེན་པོ་ཅན་ཚྱོད་འཇམ་བྱ་སྒྲིང་ཏུ་ཤར་མ་ཐག་ཏུ་སྒྲིང་རྩེས་བདག་ལ་ཁེབས་པར་
མཛད་ཏུ་གསོལ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཆོག་སྒྲུས་ནས་མལ་ཏུ་གཉིད་ལོག་པར་བྱས་ན་རྒྱ་
རེངས་ཤར་མ་ཐག་དེའི་མི་ལས་ཏུ་བྱང་མེས་དེའི་གཟུགས་མཐུན་ཏུ་འདུག་ཏེ་ཙུང་
ལྷུང་འཆགས་སུ་འཇུག་པ་སོགས་གསུངས་ཤིང་། ཐུགས་ཀྱི་གསོལ་བ་གདབ་པའི་ཆོ་
ག་འང་དེ་ལས་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་མདོ་ལ་སོགས་པར་

གསུངས་པའི་ཚ་བའི་ལྷ་བ། བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་ཡོངས་འདོར་དང་། ཁྱིམ་སོགས་
ནས། ཆོས་ལྟར་བཅས་མ་རྒྱུད་པའོ། ཁྱིམ་བསྐྱབ་བཏུས་སུ་བཟུས་པའང་འགྲེལ་
ཆེན་སོགས་སུ་འདིར་བཟུན་ལ། འདི་དག་གི་དབྱེ་བསྐྱའི་ཁྱད་པར་དང་འདི་དག་
ནས་སྤྱིང་གི་མདོར་བཟུན་པའི་ཚ་ལྷ་རྣམས་དང་མི་འགལ་བའི་ཚུལ་སོགས་སྤུབ་
དགོངས་སོགས་སུ་བཤད་དོ། །དེ་དག་ནི་བསྐྱབ་བཏུས་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་སྒྲིམ་པ་ནི། (༡༤༦ན)ཆུས་པར་ཐེག་པ་ཆེ་ལས་འབྱུང་། ཁྱིམ་དང་། མདོ་ཕྱེ་
དག་ལ་རྟག་བཟུངས། ཁྱིམ་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། གཞན་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་རྣམས་ནི་སལ་ཆེར་མདོ་ཕྱེ་དག་ལས་སྤྱང་སྟེ། མདོ་
ཕྱེ་དེ་དང་དེ་དག་ལས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཀྱན་ཏུ་སྦྱད་པ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་རྣམས་བཅས་སོ་ཁྱིམ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་
དེ་མ་བཟུས་ན་ལྷ་བ་འབྱུང་བ་ཡང་མི་ཤེས་པས་མི་སྒྲོང་བར་འབྱུར་བས་རྟག་ཏུ་
མདོ་ཕྱེ་བཟུངས་ཀྱས་པར་བྱའོ། ཁྱིམ་མདོ་ཕྱེ་མ་བཟུས་ན་ལྷ་བ་དང་ལྷ་བ་མིན་
སོགས་ཀྱང་མི་ཤེས་པས་དེ་དག་ཤེས་པར་བྱས་ནས་སྤྱང་དོར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མདོ་ཕྱེ་
བཟུང་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ནས་སྒྲོབ་དཔོན་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་བསྐྱབ་
བཏུས་བཟུང་དགོས་ཏེ། རྒྱ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་
རྟག་ཏུ་གང་ལ་སྒྲོབ་ཅིང་སྦྱད་པར་བྱ་བའི་བསྐྱབ་པ་རྣམས་ནི་དེ་ཉིད་ལས་རྒྱ་ཆེར་
རབ་ཏུ་ཞོན་པས་ན་བསྐྱབ་པ་ཀྱན་ལས་བཏུས་པ་ཁྱིམ་གྲགས་པ་དེ་ཉིད་ལའང་ངེས་
པར་ཏེ་གདོན་མི་ཟ་བར་བཟུང་དགོས་ལ། དེ་ཡང་ལན་རེ་ལན་གཞིས་ཅམ་བཟུས་
པས་བསྐྱབ་བྱ་རྣམས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་སྒྲོ་ལ་ངེས་པར་མི་རུས་པས་ཡང་དང་ཡང་དུ་
བཟུང་ཁིང་བརྒྱུད་དོན་རྣམས་སྒྲོ་ལ་གོམས་ཤིང་བྱང་བར་བྱ་དགོས་སོ། །

དེ་ལས་བསྐྱབ་བྱའི་གནས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་སྟོན་ཅེན། ཐོག་མར་དལ་འཁྱོར་རྟེན་
དཀའ་དོན་ཆེ་བས་མ་ནས་ཆེ་འདིར་སྤྱིང་པོ་ལེན་འདོད་སྦྱེད་པ་དང་། དེ་ནས་དང་
པ་སྦྱི་དང་ཁྱད་པར་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཡོན་ཏན་བསམ་པའི་དང་པ་བརྟན་པོ་བསྦྱེད་དེ་

སྟོན་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། དེ་ནས་འཇུག་སྟོན་བསྐྱེད་ནས་བསྐྱེད་བྱ་དངོས་འཆད་
 པ་ན་(༢༥༧བ)བསྐྱེད་བྱའི་ཁོག་སྒྱིར་བསྟན་པ། སྤྱང་འདོད་སྐྱེད་པ། སྤྱང་ཚུལ་དངོས་
 ཉི་གསུམ་དང་། སྤྱི་མ་ལ་བསྐྱེད་བྱ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་ལ་སྟོབ་ཚུལ་གཉིས་དང་། སྤྱི་
 ལ་སྟོབ་ཚུལ་གྱི་སྐབས་སུ་དགོན་མཚོག་སྤྱི་གྲངས་དྲུངས་ནས་བྱ་ཆེར་གསུངས་
 པ་ལ་སྟོབ་དགོས་པ་དང་། བདག་ལྟ་བུ་སྟོན་ནས་ཤེས་པར་དཀའ་ན་རི་ལྟར་
 བྱ་བར་རིག་སྟུང་ན། གང་གིས་ལྟང་བར་མི་འཕྱར་བ། །གནད་གྱི་གནས་ནམས་
 འདིར་རིག་བྱ། །གནད་གྱི་གནས་དེ་དག་ཀྱང་གང་ཞི་ན། །འདི་ལྟ་སྟེ། བདག་
 གི་ལུས་དང་ལོངས་སྟོང་དང་། །དགེ་བ་དུས་གསུམ་སྟེས་པ་ནམས། །སེམས་ཅན་
 ཀུན་ལ་བཅད་བ་དང་། །དེ་བསྐྱེད་དག་པ་སྟེལ་བའོ། །འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའི་སྟོན་པ་བསྟུས་པ་ཡིན་ཉི། །ཞེས་གསུངས་ནས། ལུས་ལོངས་སྟོང་དགེ་ཆ་
 གསུམ་པོ་རེ་རེ་ཡང་གཞན་ལ་གཏོང་བ་བསྐྱེད་བ་དག་པ་སྟེལ་བའི་ཐབས་བཞི་རེ་
 ཉི་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་གསལ་བར་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །གཞུང་རྒྱས་པ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་
 བཟུ་བ་དང་གོམས་འདིས་བྱ་བར་མི་ལྷན་པ་ཡིན་ན་ཡང་ན་རེ་ཞིག་ཕྱེ་སྟོག་མར་
 མདོ་སྟེ་སྟོན་ཚོགས་ལས་གསུངས་པའི་བསྐྱེད་བྱ་ནམས་མདོར་བསྟུས་ཉི་སྟོན་པའི་སྟོབ་
 དཔོན་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་མདོ་ནམས་ཀུན་ལས་བདུས་པ་བཟུ་ལ་སྤྱི་ནས་བསྐྱེད་
 བདུས་སོགས་གཞན་ཡང་བཟུ་བར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་
 རྒྱ་རྒྱལ་གྱིས་མཛད་པའི་བསྐྱེད་པ་ཀུན་ལས་བདུས་པ་དང་མདོ་ཀུན་ལས་བདུས་པ་
 གཉིས་པོའང་འབད་པས་བཟུ་བར་བྱ་སྟེ་བསྟན་བཅོས་འདིར་མ་བཤད་པའི་བསྐྱེད་
 བྱ་མང་པོ་དེ་དག་ལས་གསལ་བར་བསྟན་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཡང་རྒྱ་རྒྱལ་གྱིས་མཛད་
 པའི་བསྐྱེད་བདུས་ད་ལྟའི་བསྟན་འཕྱར་ཁྲོད་དུ་མི་སྤང་བ་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་ལས།
 འཕགས་(༢༥༨ན)པ་རྒྱ་རྒྱལ་གྱིས་མཛད་པའི་མདོ་ཀུན་ལས་བདུས་པ་གཉིས་པའང་
 འབྱེད་པས་བཟུ་བར་བྱ་ཞེས་འགའ་ཞིག་འཆད་དོ། །རྒྱ་རྒྱལ་གྱི་མདོ་བདུས་ལས་ནི་
 དལ་འབྱོར་དང་བསྟན་པ་ལ་དད་པ་རྟེན་དཀའ་བ་དང་། དེ་ལས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་

ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་རྟེན་དཀའ་ཞིང་དེ་བཞིན་ཏུ་སེམས་ཅན་ལ་སྤྱིར་རྗེ་ཆེ་བའང་
 རྟེན་དཀའ་བ་དང་། དེ་དག་ལས་ཀྱང་བྱང་སེམས་ལ་མ་འབྱེན་པའི་ལས་སྒྲིབ་དང་
 དེ་ལས་བརྟན་པའི་སེམས་དང་། བདུད་ལས་དང་ཆོས་སྤྱོད་སྟགས་ཀྱི་ལས་རྣམས་
 སྤྱོད་པ་ཤིན་ཏུ་རྟེན་དཀའ་བའི་ཚུལ་མང་ཏུ་གསུངས་ལ། ད་ཏུང་རྟོགས་དཀའ་བའི་
 ལམ་གྱི་རིམ་པ་རྣམས་རྒྱལ་སྤྱོད་ཞི་བའི་ལྷན་བསྐྱབ་བདུས་སུ་གསལ་ཞིང་རྒྱས་པར་
 བཟླ་བ་པ་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །

བལྟས་ནས་དེ་དག་དང་མཐུན་པར་བསྐྱབ་དགོས་པ་ནི། བཤད་མ་ཐག་པའི་
 མདོ་དང་བཟླ་བ་བཅས་གང་དག་ལས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་འདི་ནི་
 ལུས་རག་གིས་སྤྱད་པར་མི་བྱའོ་འདི་ནི་ཡིད་ཀྱིས་བསྐྱོམ་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་པ་ལྟ་
 བྱས་བྱ་བའི་ལས་གང་ནི་མ་བཀག་ཅིང་གནང་བར་གྱུར་པ་དེ་དག་ཉིད་ནི་སྤྱད་ཅིང་
 བསྐྱབ་པར་བྱ་ལ་བཀག་ཅིང་མ་གནང་བ་རྣམས་ནི་རུས་པ་ཅི་ཡོད་ཀྱིས་སྤྱང་བར་བྱ་
 བ་སྟེ། མདོར་ན་འཇུག་ཕྱོག་བྱ་བའི་བསྐྱབ་བྱ་དེ་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲོབ་པའི་དགོས་པ་
 ཡང་འཇིག་རྟེན་པའི་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ནི་མ་དད་པ་སྤྱོད་ཞིང་དཀའ་བ་དང་
 མཁུ་བ་བསྐྱེད་པའི་སྤོ་ནས་བསྐྱར་བའི་ཕྱིར་ཡིན་པར་གསུངས་པས་ན་མ་དད་པ་སྤྱོད་
 ཚུལ་ཕྱོན་པའི་གཞུང་གོང་ཏུ་སྤོས་པ་དེ་དག་སྟགས་ལ་བལྟ་རྟོག་བཞིན་ཏེ་བསྐྱབ་པར་
 བྱ་བའི་གནས་རྣམས་རྗེ་ལྟ་བ་བཞིན་མཐོང་ཞིང་རྟོགས་པར་བྱས་ནས་དེ་དག་དང་
 མི་འགལ་ཞིང་སེམས་ཅན་རྣམས་རྗེས་སུ་(༡༧)གཟུང་བའི་ཐབས་ཁོན་ལ་ཡང་དག་
 པར་སྤྱད་ཅིང་བསྐྱབ་པར་བྱ་དགོས་སོ། །བསྐྱབ་པ་མཐོང་ནས་ཡང་མི་སྤྱད། ཚེས་
 པའང་འདུག་སྟེ། སེམས་བསྐྱར་ཕྱིར་ཏུ་བསྐྱབ་པར་བྱ་དགོས་པར་མཐོང་ནས་མ་
 དད་པའི་རྒྱ་དག་མི་སྤྱད་ཅེས་པའོ། །དེ་ལྟར་དགོན་མཆོག་སྤྱིན་ལས། དེས་སེམས་
 ཅན་རྗེས་སུ་བཟུང་བ་དང་བདག་གིས་བྱང་རྒྱལ་གྱི་ཆོགས་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་བྱ་
 བའི་ཕྱིར་སྤྱོད་ལམ་ཐུན་ཐུམ་ཆོགས་ཤིང་འཇམ་པར་སྤྱོད་པ་དང་དལ་བྱས་སྤྱོད་པ་དང་
 འདུ་འཛི་མི་མང་བ་དང་། རབ་ཏུ་དབེན་པ་ལ་མདོན་པར་སྤྱོགས་པ་དང་བཞིན་

གྱི་མདངས་རབ་རྒྱ་དྲངས་པ་ཡིན་ཞེས་སོགས་གསུངས་ལ། རིན་མེད་དུའང་། ཚེས་
ནི་ལུགས་གྱི་དམ་པ་སྟེ། ཚེས་གྱིས་འཇིག་རྟེན་མདོན་དགར་འགྱུར། འཇིག་རྟེན་
དགའ་བར་གྱུར་པས་གྱུར། འདི་དང་གཞན་དུ་བསྐྱེ་མི་འགྱུར། ཚེས་མིན་པས་ནི་
ལུགས་འདོད་གང་། ཇི་ཡིས་འཇིག་རྟེན་མི་དགར་འགྱུར། འཇིག་རྟེན་མི་དགའ་
ཉིད་གྱི་མིར། འདི་དང་གཞན་དུ་དགར་མི་འགྱུར། ཞེས་གསུངས། འདིས་ནི་
གསུང་རབ་ལས་མ་བཞག་ཅིང་གནང་བའི་བྱ་བ་རྣམས་ལ་འཇུག་པ་དང་བཞག་ཅིང་
མ་གནང་བ་རྣམས་ལ་ཕྱོག་པའི་ཚུལ་བསྟན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲུང་དོར་ཚུལ་བཞིན་དུ་
བྱ་ཚུལ་གྱི་དྲན་པ་བསྟེན་དགོས་པའང་འདིས་བསྐྱེས་ཏེ་བསྟན་པ་ཡིན་པས་ན་སྐར་
དྲན་པ་བསྟེན་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དེའི་དོན་བསྐྱེད་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཤེས་བཞིན་གྱི་རོ་མོ་ངོས་བཟུང་ནས་ལེའུའི་དོན་བསྐྱེད་པ་ནི། ལུས་དང་
སེམས་གྱི་སོགས་ཏེ། རང་གི་ལུས་དག་དང་སེམས་གྱི་གནས་སྐབས་ལ་ཉོན་མོངས་
གྱི་དབང་དུ་གྱུར་མ་གྱུར་དང་བསྐྱེད་པ་དང་འགལ་མི་འགལ་དང་དགེ་མི་དགེ་
དང་འགྲོ་འདུག་སོགས་གྱི་སྦྱོད་ལམ་ཅི་ཞིག་(༡༤༥ན)དུ་གྱུར་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་ཤེས་
པའི་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་ཡང་དང་ཡང་དུ་བརྟག་པར་བྱས་ནས་སྒྲུང་
དོར་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་འདི་ཉིད་ཁོ་ན་མདོར་བསྐྱེད་ན་ནི་ཤེས་བཞིན་མི་
ཉམས་པར་བསྐྱུང་བའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་ནོ། མཛད་ལས། བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔས་སེམས་ལ་མཁས་པར་བྱའོ། ཇི་ལྟར་ཞེན། སེམས་དགེ་བ་ལ་སྦྱོད་
དམ་མི་དགེ་བ་ལ་སྦྱོད་ཅེས་བརྟགས་ལ། གལ་ཏེ་དགེ་བ་ལ་སྦྱོད་ན་དེ་ལ་སེམས་
དགའ་བ་དང་རངས་པ་དང་མོས་པ་སྦྱེད་དོ། འོན་ཏེ་མི་དགེ་བ་སྦྱོད་ན་སྦྱོ་བ་
མང་བ་དང་རྟོག་པ་མང་བ་ཡིན་ཏེ་མི་དགེ་བའི་ཚོས་དེ་སྦྱོང་བ་ལ་བཙོན་པ་ཡིན་
ནོ། ཞེས་སོ། ཇི་ལྟར་སེམས་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སྒྲོ་གསུམ་གྱི་ལས་ལ་བརྟགས་
ནས་འཇུག་ཐོག་མ་ནོར་བ་འབྱེད་པ་ནི་མཁས་པ་སྟེ། ལྷ་ལྷུབ་གྱིས། གང་ཞིག་ལུས་

ངག་ཡིད་ཀྱི་ལས། ཐམས་ཅད་ལེགས་པར་ཡོངས་རྟོགས་ཏེ། བདག་དང་གཞན་ལ་ཕན་ཤེས་ནས། ཉག་ཏུ་བྱེད་པ་དེ་མཁས་པ། ཞེས་སོ། །འདི་ནི་གོང་དུ་ཤེས་བཞིན་སྤྱང་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་དོན་བརྟུ་བའི་ཕྱིར་དེའི་ངོ་མོལ་བཟུང་སྟེ་སྤྱང་ཚུལ་གྱི་མཚན་ཉིད་བརྟུས་ཏེ་བརྟན་པ་ལོ། །ཚིག་ཙམ་མིན་པར་ཉམས་སུ་གྱུར་བར་གདམས་པ་ནི། དེ་ལྟར་བསྐྱབ་བྱའི་གནས་ཐམས་ཅད་ལ་མཁས་པར་བྱས་ཏེ་དེ་ནས་ལྷན་གྱིས་ཏེ་ཡིད་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་ལྷན་དང་ངག་གིས་དངོས་སུ་རྒྱུར་བའི་སྟོན་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཉིད་གྱིས་བསྐྱབ་བྱ་འདི་དག་ལ་ནན་ཏན་སྟེང་པོར་བྱས་ཏེ་སྤྱད་པར་བྱས་ན་རང་གི་སེམས་རྒྱད་ལ་ཕན་པར་འགྱུར་གྱི། དེ་ལས་གཞན་དུ་དོན་ཉམས་སུ་ལེན་རྒྱ་ཅི་ཡང་མེད་པར་གཞུང་ཚིག་གི་རྣམ་གྲངས་མང་པོ་ཙམ་ཞིག་བརྗོད་ཅིང་བསྐྱགས་པར་བྱས་པས་ནི་རང་གཞན་(༡༥༥)ལ་ཕན་པའི་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་འབྱུང་སྟེ་ཅི་ཡང་མི་འབྱུང་པ་ནི། དཔེར་ན་སྤྲུལ་པས་བསྐྱོ་བ་བཞིན་དུ་སྤྲུལ་མ་བཞེན་པར་སྤྲུལ་དབྱེད་ཀྱི་བརྟན་བཅོས་བསྐྱགས་པ་དང་སྤྲུལ་མང་པོ་བསགས་པ་ཙམ་གྱིས་ནི་ནད་པ་དག་ལ་ཕན་པར་འགྱུར་རམ་སྟེ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཕན་པར་མི་འགྱུར་བ་དང་སྟོམ་པས་ཉེན་པ་ན་རྒྱ་མ་འཕུངས་པར་དེ་མཐོང་ཞིང་ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་སྟོམ་པ་མི་སེལ་བ་སོགས་དང་འདྲ་བར་གསུངས་ཏེ། ཕལ་པོ་ཆེར། ཡང་དག་སངས་རྒྱས་བརྟན་པ་འདི། མོས་པ་ཙམ་གྱིས་མི་འབྱུང་པོ། །དཔེར་ན་ལ་ལ་རྒྱ་གྲུང་གིས། སྟོབས་མེད་ནན་གྱིས་འཁྱེར་བ་དག སྟོམ་པས་ཤི་བར་གྱུར་པ་བཞིན། ཁ་བསྐྱོམ་ཚོས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། །རི་ལྟར་འགྲོ་བ་མང་པོ་ལ། ཟས་དང་སྟོམ་དག་སྦྱིན་བྱས་ཀྱང་། བདག་ཉིད་བཀའ་པས་ཤི་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཚོས་ལ་མ་བསྐྱོམས་པ་ལོ། །རི་ལྟར་སྤྲུལ་པ་ལ་ལ་ཞིག སྤྲུལ་རྣམས་ཐམས་ཅད་བདོག་བཞིན་དུ། རྟོ་བའི་ནད་གྱིས་ཤི་བ་བཞིན། ཚོས་ལ་མ་བསྐྱོམས་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་དཔེའི་སྟོན་ནས་མང་དུ་བརྟན་ལ། འོད་སྤངས་ཀྱི་ལེའུར་ཡང་། དཔེར་ན་མི་ཞིག་རྒྱ་མཚོའི་རྒྱས་འཁྱེར་ལ། །དེ་ནི་སྟོམ་པས་འཆི་བའི་དུས་བྱེད་འགྱུར། །དེ་

བཞིན་ཚོས་མང་སྲིད་པས་བག་མེད་པ། ཚོས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོར་གནས་ཀྱང་རན་འགྱོར་
 འགྱོ། །དཔེར་ན་སྤྲོན་པས་སྤྲོན་སྒྲོར་བརྟུག་པའི་སྤྲོན། །འཇིག་རྟེན་ཀྱང་རྩ་ཡོངས་
 སུ་རྒྱ་བྱེད་ཀྱང་། །ནད་ཀྱིས་བཏབ་པ་བསྐྱོག་པར་མི་རུས་ན། །དེ་ཡི་སྤྲོན་དེ་དོན་
 མེད་ཀྱང་བ་ཡིན། །དེ་བཞིན་དགེ་སྲོང་ཚུལ་བྱིས་ཡོན་ཏན་ལྟན། །ཐོས་དང་ལྟན་
 ཡང་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི། །ཉོན་མོངས་འབྱུང་བའི་ནད་ནི་མི་སེལ་ན། །དེ་ཡིས་
 ཐོས་པ་བཙོན་པ་དོན་མེད་ཡིན། །ཞེས་(༡༥)ན་སོགས་གསུངས་ལ། མདོ་གཞན་ལས་
 ཀྱང་། ཚོས་འདི་བསྐྱོམ་པར་མ་གྱུར་ན། ཚོས་ཉིད་མཐོང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། །རྒྱ་
 མཐོང་དང་ཐོས་པ་ཡིས། །མ་འབྱུངས་སྒྲིམ་པ་རི་ལྟར་སེལ། །ཞེས་དང་། སྤྱ་སྤྱབ་
 ཀྱིས་ཀྱང་། །གཞུང་ལུགས་དག་ལ་སྤྱུངས་བྱས་ཀྱང་། །ཉམས་སུ་ལེན་པར་མི་བྱེད་
 བ། །ལག་ན་སྒྲོན་མེ་ཡོད་ཀྱང་ནི། །ལོང་བས་ལམ་ནི་མཐོང་མི་འགྱུར། །ཞེས་ཚོས་
 ལ་ཐོས་པ་བྱས་ཚུལ་བྱིས་སྤངས་གཞན་ལའང་ཚོས་བཤད་རང་ཚོས་པ་ཡིན་ན་
 སྤྲུམ་པའང་ཚོས་ཀྱི་སྤྲོན་གྱི་ཉོན་མོངས་པའི་ནད་གསོ་མི་རུས་ཤིང་ཚོས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོར་
 གནས་བཞིན་རྩ་སྒྲིམ་དྲིར་ཤི་ནས་རན་འགྱོར་འགྱོ་དགོས་པའང་ཡོད་ཅེས་པ་སོགས་
 ལུང་དེ་དག་གིས་བསྟན་ཏོ། །དེས་ན་ཚོས་བྱེད་པ་ལ་ཤེས་དགོས་ཤིང་དེ་ལ་ཐོས་
 དགོས་པ་དང་ཐོས་ནས་ཤེས་པར་བྱས་པའི་དགོས་པའང་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཡིན་
 པས་ན་དང་པོ་ནས་རང་རྒྱུད་གཏན་ལ་དབབ་པའི་ཆེད་རྩ་ཐོས་སོགས་ལ་ཞུགས་
 བས་དོན་དེ་དག་ལ་རང་གི་སྒྲི་རུས་དང་བསྟན་པའི་ལག་ལེན་རེ་ཤིན་རྩ་གལ་ཆེ་
 བར་སྤང་གི་དེ་ལས་གཞན་རྩ་ཚོས་ཉན་བཤད་སོགས་གང་གི་སྐབས་སུ་ཡང་རང་གི་
 རྒྱུད་ལོགས་སུ་བཞག་ཚོས་ལོགས་སུ་བཞག་པ་དེས་ཉན་འཆད་བསམ་སྒྲིམ་སོགས་
 ཅི་ཅིམ་བྱས་ཀྱང་གནད་རྩ་མི་འགྱོ་བས་རང་རྒྱུད་གཏུལ་དཀའ་བར་གསུངས་སོ། །

གཞན་ཡང་བསྐབ་བརྟུས་ཀྱི་གནོད་འབྱུར་སྲོང་བའི་སྐབས་སུ་ལྷག་བསམ་བསྐུལ་
 བའི་མདོ་དྲངས་པ་ལས་གནོད་འབྱུར་འགག་པའི་ཐབས་ཚོས་བཞི་ཆོག་གཉིས་བརྟེན་
 པ་དང་རྩག་ཆོན་གཅིག་སྲོང་དགོས་པར་གསུངས་པ་ལས། བཞི་ཆོན་དང་པོ་ནི།

བདག་གི་འཕུལ་པ་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པ། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཐེག་པ་བ་གཞན་གྱི་ཉེས་པ་
 མི་སྒྲིང་བ། མཛེའ་(༢༥༧)བཤེས་སོགས་ཀྱི་བྱིས་ལ་མི་ལྟ་བ། ཡིད་དུ་མི་འོང་བའི་
 ཆོག་སྤོང་བ་སྟེ་བཞི་དང་། བཞི་ཚན་གཉིས་པ་ནི། ཐོས་པ་ཉུང་དུ་འཛིན་སེམས་ཅན་
 སྤོང་བ། འཁོར་མི་བསྐྱ་བ། བས་མཐའི་གནས་བསྟེན་པ། བདག་དུལ་བ་དང་ཞི་
 གནས་ལ་བཙུན་པ་སྟེ་བཞི་ཡིན་ལ། ཐོས་པ་ཉུང་བའི་གང་ཟག་ཅེས་པ་ནི་ཆོས་ཐོས་
 ཤིང་ཤེས་པ་བཞིན་དུ་འདྲོར་ལེན་ཚུལ་བཞིན་དུ་མི་བྱེད་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་དྲུག་
 སྤོང་བ་ནི། རྟེན་བཀྱར་ལ་དགའ་བ། འདུ་འཇོལ་དགའ་བ། སྤྱོད་པ་ལ་དགའ་བ།
 གཉིད་ལ་དགའ་བ། ལས་ལ་དགའ་བ། སྤྱོད་པ་ལ་དགའ་བ་སྟེ་དྲུག་ཡིན་ལ། དེའི་
 བྱང་གི་སྤྱོད་པ་ལ་དགའ་བ་ཞེས་པ་ནི། ཆོས་མང་དུ་ཐོས་ཀྱང་དོན་ཉམས་སུ་མི་ལེན་
 པར་ཆོས་སྤྱོད་པ་ཅམ་ལྟར་ལེན་པ་དེ་ཡིན་ལ།

དེའི་ཉེས་པ་ནི་མདོ་དེ་ལས། ཐོས་པས་རྒྱགས་ན་གྲས་པར་མི་འཕྱར་ཏེ། །རྣམ་
 པར་འབྱེད་པའི་སྤྱོད་པ་རྣམས་ལ་ཆགས། །བརྟེན་པར་འཕྱར་ཞིང་ཤེས་བཞིན་མེད་
 པར་འཕྱར། །ཞེས་སོགས་དང་། བདག་ནི་བསྐྱབ་ཉམས་ད་ནི་ཅི་བྱ་ཞེས། །འཆི་བའི་
 དུས་ཆེ་བྱིས་པ་ཟུང་ན་བྱེད། །གཏིང་རྟེན་མ་གྱུར་ཤིན་དུ་སྤྲུག་བསྐྱལ་འཕྱར། །སྤྱོད་
 པ་དགའ་བའི་ཉེས་པ་འདི་དག་གོ། །ཞེས་སོགས་དང་། ལྷན་རིང་དུས་ནས་སྤྱོད་པ་
 དགའ་བས་ན། །དེ་ནི་བདག་ཉིད་དགའ་བ་མི་འཕྱོར་བོ། །ཆོག་གང་དགའ་བ་མཐའ་
 ལས་ཐོབ་འཕྱར་བ། །ཆོག་གཅིག་ཅམ་ཞིག་བསམས་ཀྱང་མཆོག་ཡིན་ནོ། །སྤྱོད་པ་
 ཤིང་ཤུན་སྟེང་པོ་ཅི་ཡང་མེད། །དགའ་བར་བྱ་བའི་རོ་ནི་ནང་ན་འདུག །ཤུན་པ་
 ཐོས་པའི་མིས་ནི་སྤྱོད་པ་རམ་རོ། །ཞིས་པོ་རྟེན་པར་རུས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །རི་ལྷོ་ཤུན་
 པ་དེ་བཞིན་སྤྱོད་པ་སྟེ། །རོ་ལྷོ་སྤྱོད་པ་འདི་ལ་དོན་སེམས་ཡིན། །དེ་ལྷོ་བས་ན་སྤྱོད་པ་
 དགའ་སྤོངས་ཏེ། །རྟག་དུ་བག་ཡོད་(༢༥༠)ན་ཤྱོས་ལ་དོན་སེམས་ཤིག །ཅེས་མང་
 དུ་གསུངས་ལ། རྟེན་བཀྱར་ལ་ཆགས་པ་སོགས་གཞན་ལ་འང་ཉེས་དམིགས་མང་
 དུ་གསུངས་ཏེ་ཅི་རིགས་ཉུང་དུ་རེ་འོག་དུ་འཆད་དོ། །སྐབས་འདིར་དར་རྟེན་ལས།

ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་ཡོད་ཀྱང་སྟོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་སོ་ཐར་གྱི་བཅས་པ་དངོས་སམ་
 དེ་དང་ཐུན་མོང་ལ་སྟོབ་པ་ཐོག་མར་གལ་ཆེ་ཤི། དེ་བསྐྱེད་ན་གཞན་དག་གྱང་
 བསྐྱེད་པར་འགྱུར་ལ་དེ་མ་བསྐྱེད་ན་གཞན་དག་གྱང་མ་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་བའི་
 སྟོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་ན་སྟོམ་པ་མཐའ་དག་ཉམས་པར་བསྐྱེད་པ་ལས་གསུངས་
 སོ། །སོ་ཐར་གྱི་སྟོམ་པ་ཉན་ཐོས་གྱི་ཡིན་སྟུམ་དུ་བཟུང་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
 བསྐྱེད་བྱ་གཞན་ནས་འཆོལ་བ་སྐྱད་བྱེད་པ་ནི་དོན་ལ་མ་གོ་བའི་དོར་བ་ཆེན་པོ་ཡིན་
 པས་དགེ་བ་ཆོས་ལྷན་དང་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་གཉིས་ཀྱི་གཞིར་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་
 བ་མ་ཐོ་བ་སྟོང་བ་སོགས་སྟོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སྟོབ་ཅིང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ནམས་
 གྱི་མི་མཐུན་སྟུགས་ལ་སྟོམ་སེམས་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྟེན་ཅིང་དེ་ཡང་ཕར་ཕྱིན་
 དུག་ལྟར་དུ་ཉམས་སུ་སྒྲུང་བར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །

སྟོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་གཞི་རྟེན་ཡིན་པར་ནི། ཆོས་ཡང་
 དག་པར་སྐྱད་པ་ལས། གང་འཇིག་རྟེན་པ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཕུན་
 སུམ་ཚོགས་པ་གང་ཅི་ཡང་རུང་བ་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་བྱུང་བར་
 བཟུང་། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 གནས་སོ། །འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་ས་ནི་སྒྲན་དང་རྩ་དང་ནགས་ཆོལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 གནས་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་(༢༥༠བ)དེ་དག་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་གནས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་དང་། དཔྱད་བཟང་ལས་ཀྱང་། ཇི་ལྟར་ལོ་
 ཏྲག་ཐམས་ཅད་ས་ལ་ནི། །བརྟེན་ནས་སྟོན་མེད་པར་ནི་སྟེ་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་
 ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་བརྟེན་ཆོས་དཀར་མཆོག །སྤྱིང་རྗེའི་རྒྱས་བསྐྱེད་པར་ནི་རྣམ་པར་
 སྟོ། །ཞེས་གསུངས། དོན་དེ་དག་གི་ཕྱིར་བཤེས་སྤྱིང་ལས་ཀྱང་། ཁྲིམས་ནི་རྒྱ་དང་
 མི་རྒྱའི་ས་བཞིན་དུ། །ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་གཞི་རྟེན་ལགས་པར་གསུངས། ཞེས་དང་།
 དབུ་མ་ལ་འཇུག་པར། ཡོན་ཏན་ཚུལ་ཁྲིམས་ཞིང་དུ་རྣམ་འཁེལ་ན། །འབྲས་བུ་
 ཉེར་སྐྱད་ཆད་པ་མེད་པར་འགྱུར། ཞེས་སོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ཀྱང་

སྐྱེས་པའི་ཚུལ་གྱི་མཉམས་ནི་ཚུལ་གྱི་མཉམས་གཞན་གཉིས་ཀྱི་ཙ་བ་ཡིན་ན་སྐྱེས་པའི་ཚུལ་
 གྱི་ཙ་བ་འང་སོ་སོར་ཐར་པའི་ཚུལ་གྱི་མཉམས་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་ས་ནི་སྐྱེ་བྱ་
 ཀྱན་གྱི་གཞི། །དེ་ལས་འབྱུ་ནམས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་འདུལ་བ་འང་
 སྐྱེས་བཅོམ་ནམས་ཀྱི་གཞི། །དེ་བཞིན་དེ་ལས་བསོད་ནམས་ནམས་ཀྱང་སྐྱེ། །ཚུལ་
 གྱི་མཉམས་ཡོན་ཏན་ཀྱན་གྱི་གནས་སུ་དགོངས། །དེ་ཡི་གནས་ནི་འདུལ་བ་ཡིན་པར་
 གསུངས། །འདི་ལ་གནས་པར་འགྱུར་ན་མཐར་ཕྱིན་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་འདུལ་
 བསྟོད་ལས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལེའུའི་མཆོན་ནི། བྱང་ཆུབ་སོགས་ཏེ། འདི་
 ལ་སེམས་དང་དཔྱད་པ་སྤྱད་བ་སོགས་ཡོད་ཀྱང་ཤེས་བཞིན་སྤྱང་ཚུལ་རྒྱས་པར་སྟོན་
 པས་ན་ཤེས་བཞིན་བསྤྱང་བར་བྱ་བའི་ལེའུ་ཞེས་བསྟན་ཏེ་ལྷ་པོ། །

གསུམ་པ་ལེའུ་རྒྱལ་པ་བཟོད་པའི་ལེའུ་ལ་གཉིས། ལེའུའི་གཞུང་། ལེའུའི་མཆོན་
 ནོ། །དང་སོ་ལ་གསུམ། ཁོང་ཁྱོད་སྤང་བ། བཟོད་པ་སྐྱེས་ཚུལ། སེམས་ཅན་(༡༧)ན་
 ༡༧(ན)མག་བར་བྱའོ། །

དང་པོ་ནི། བསྐྱེད་པ་སྟོང་དུ་སོགས་ཏེ། དེ་ཡང་ཁོང་ཁྱོད་ཉེས་དམིགས་ལ། མ་
 མཐོང་བའི་ཉེས་དམིགས་ནི། འདི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཆགས་གནས་འཇིག་
 སྟོང་བཞི་པོ་རེ་རེ་ལ་བར་གྱི་བསྐྱེད་པ་ཉི་ཤུ་རེའི་ཡུན་ཚད་དུ་བྱས་པའི་བར་བསྐྱེད་
 བརྒྱད་ཅུ་ལ་བསྐྱེད་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་བསྐྱེད་པ་ཆེན་པོ་སྟོང་ལྷག་གི་
 བར་དུ་བྱས་ཤིང་བསགས་པ་ཡི་སྦྱིན་པ་གསུམ་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་དགོ་ཙ་དང་།
 བདེ་གཤེགས་ཏེ་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་གིས་མཆོན་པའི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་
 ལ་མཆོད་པ་དང་། སོགས་ཞེས་པས་བསྟན་པ་སྐྱབས་འགོ་ཐོན་དུ་འགོ་བའི་ཐུག་
 འཆལ་བ་སོགས་ཡན་ལག་བདུན་པ་དང་ཞེས་འཆད་པ་འཇ། ཡང་ན་བདེ་གཤེགས་
 མཆོད་ཅིས་པ་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་མཆོད་པ་དང་སོགས་ཞེས་པས་ཆོས་དཀོན་
 མཆོག་དང་དགོ་འདུན་དཀོན་མཆོག་མཆོད་པ་འང་བསྟན་པར་གསུངས་པ་ལྟར་

དང་། ལེགས་པར་སྤྱད་པ་བསྐྱབ་སྒྲུབ་སྒྲུབ་ནས་ལེགས་པར་སྤྱད་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་
 ལས་བྱང་པའི་དགེ་བ་སོགས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་སུ་གཏོགས་པའི་དགེ་ཅ་གང་
 ཡིན་པ་དེ་དག་ཀྱང་ཁྱང་ལུང་ཁྱང་པར་ཅན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ལ་དམིགས་
 བས་དྲག་ཏུ་ཁྲོས་ཤིང་འབྲུགས་ལ་འཕྱོད་སེམས་ལ་སོགས་པའི་གཉེན་པོས་ཀྱང་མ་
 ཟིན་པའི་ཁོང་ཁྱོད་ལས་ལྷན་གཅིག་གིས་ཅ་བ་ནས་འཛོམས་པར་བྱེད་དེ་དཔེར་
 བ་མེ་ལྷག་ཆུང་ཏུ་ཞིག་གིས་རྒྱུ་ལུང་པོ་ཆེན་པོ་སྟེག་པར་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །བྱང་
 སེམས་ཀྱི་ཕྱི་སྤྱོད་ཏུ་དེ་ལ་ཁོང་ཁྱོད་པ་ཁོང་ཁྱོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྐྱལ་བ་བརྒྱ་སྟོང་ཏུ་
 བསྐྱབས་པའི་དགེ་བའི་ཅ་བ་འཛོམས་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས། སྤྱོད་འཇུག་གི་(༡༥)བ
 ༡༥༡བ)གཞུང་འདི་བཞིན་ཏུ་སྟོབ་དཔོན་དཔལ་པོའི་གསུང་ལས་ཀྱང་བསྐྱལ་བ་སྟོང་
 གི་དགེ་ཅ་འཛོམས་པར་གསུངས་ལ། གཞུང་དེ་དག་དང་འཇམ་དཔལ་རྣམ་པར་
 རོལ་པའི་མདོར་ཁོང་ཁྱོད་ལྟལ་རྟེན་གཉིས་ཀ་བྱང་སེམས་ཡིན་མིན་གསལ་བར་མ་
 གསུངས་ལ། སྤྱིར་དགེ་ཅ་འཛོམས་པའི་ཁོང་ཁྱོད་ལྟལ་དང་རྟེན་བྱང་སེམས་སུ་མ་
 དེས་ཀྱང་བསྐྱལ་བ་བརྒྱ་སྟོང་ཏུ་བསགས་པའི་དགེ་ཅ་འཛོམས་པའི་ཁོང་ཁྱོད་ལྟལ་
 ལ་ནི་བྱང་སེམས་དགོས་ལ། དེ་ཡང་བྱང་སེམས་མ་ཡིན་པས་བྱང་སེམས་ལ་ཁྲོས་
 བ་བསྐྱལ་བ་སྟོང་ཏུ་བསགས་པའི་དགེ་ཅ་འཛོམས་པར་གསུངས་ཏེ་དེ་ནི་སྐབས་
 འདིར་བརྟན་པ་ལྟར་རོ། །བྱང་སེམས་ཀྱི་བྱང་སེམས་ལ་ཁྲོས་པ་ལ་ཡང་། བྱང་
 སེམས་སྟོབས་ཆེ་བས་ཆུང་བ་ལ་ཁྲོས་ན་ཁྱོད་སེམས་དྲག་པོ་གཅིག་གིས་བསྐྱལ་བ་
 བརྒྱར་བསགས་པའི་དགེ་ཅ་འཛོམས་པར་བྱེད་དེ། འཇམ་དཔལ་རྣམ་པར་རོལ་
 པའི་མདོ་ལས། འཇམ་དཔལ་ཁོང་ཁྱོད་པ་ཁོང་ཁྱོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྐྱལ་བ་བརྒྱར་
 བསགས་པའི་དགེ་བ་ཉེ་བར་འཛོམས་པར་བྱེད་པ་དེའི་ཕྱིར་ཁོང་ཁྱོད་པ་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་
 གསུངས་ལ། དེའི་ཕྱིར་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པར་ཡང་། གང་ཕྱིར་རྒྱལ་སྤྱས་རྣམས་ལ་
 ཁྲོས་པ་ཡིས། སྤྱིན་དང་བྱིས་ཀྱང་དགེ་བ་བསྐྱལ་བ་བརྒྱར། །བསགས་པ་སྐད་
 ཅིག་གིས་འཛོམས་དེ་ཡི་ཕྱིར། །མི་བསོད་ལས་གཞན་ཕྱིག་པ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་

སྟེ། །ཕྱང་སེམས་སྟོབས་རྒྱུད་པས་སྟོབས་ཆེ་བ་ལ་ཁྲོས་པ་ལ། །ཕྱང་བརྟན་མ་ཐོབ་
 པའི་ཕྱང་སེམས་ཀྱིས་ཕྱང་བརྟན་ཐོབ་པ་ལ་ཁོང་ཁྲོ་བའི་སེམས་གཅིག་བསྐྱེད་ན་
 བསྐྱེད་པ་གཅིག་གི་བར་དུ་བསགས་པའི་དགེ་བ་འཛོམས་པ་དང་བསྐྱེད་པ་གཅིག་
 གི་བར་དུ་དཔྱལ་(༢༥༩ན ༢༥༩ན)བར་གནས་པ་དང་བསྐྱེད་པ་གཅིག་ལ་གཞི་ནས་
 ལམ་ལ་སློབ་དགོས་ཏེ། རུད་པ་ལས། །ཕྱང་བརྟན་མ་ཐོབ་ཕྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་
 གང་ཞིག་གིས། །ཕྱང་བརྟན་ཐོབ་ལ་སེམས་ཁྲོས་རྩྭ་དུ་ཕྱེད་ན། བ་བསྐྱེད་
 ལྟ་སེམས་ཀྱི་སྒྲིབ་ཅིག་ངེ་སྟེད་པ། །དེ་སྟེད་བསྐྱེད་བར་གཞི་ནས་གོ་ཆ་བཞོ་དགོས་
 སོ། །ཞེས་གསུངས། མི་དགེ་བ་གཞན་བྱས་པས་ཕྱང་སེམས་དཔྱལ་བར་སྐྱེ་མི་ཐུབ་
 སྟེ། སྐྱེས་ཀྱང་ལྟར་དུ་ཐར་བ་ཡིན་ན་འདིས་རན་སེམས་ཀྱི་གངས་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་བར་
 དུ་དཔྱལ་བར་གནས་པ་དང་དེ་སྟེད་ཀྱི་ལམ་ལ་གཞི་ནས་སློབ་དགོས་པར་གསུངས་
 པས་དགེ་རྩ་བཅོམ་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །

གཞི་ནས་གོ་ཆ་བཞོ་དགོས་པའི་དོན་ནི། དཔེར་ན་ཕྱང་སེམས་ཀྱི་ཆོགས་ལམ་
 ཆེན་པོ་ཐོབ་ནས་ལྟར་དུ་སྦྱར་ལམ་དུ་འཕོ་ཐུབ་པ་ཞིག་གིས་ཕྱང་བརྟན་ཐོབ་པའི་
 ཕྱང་སེམས་ལ་ཁྲོས་ན་ཁྲོ་སེམས་ཀྱི་གངས་དེ་སྟེད་ཀྱི་བསྐྱེད་བར་སྦྱར་ལམ་དུ་འཕོ་མི་
 ཐུབ་པར་ལམ་ལ་གཞི་ནས་སློབ་དགོས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་བཤད་དོ། །ཕྱང་བརྟན་
 མ་ཐོབ་པས་མ་ཐོབ་པ་ལ་ཁྲོས་ན་དཔྱལ་བར་གནས་རྩྭ་ལ་ཐ་དང་འདྲ་ཞིང་ལམ་
 ལ་གཞི་ནས་སློབ་མི་དགོས་པར་གསུངས་ཏེ་ཕྱང་བརྟན་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱང་སེམས་
 རྒྱུད་དུ་ཞིག་གིས་དེ་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱང་སེམས་ཆེན་པོ་ལ་ཁྲོས་པའི་དབང་དུ་བྱས་
 པའོ། །ཕྱང་སེམས་ནང་པན་རྩྭ་སྟོབས་མཉམ་པ་ལ་ཁྲོས་ན་བསྐྱེད་པ་དུ་མའི་
 བར་དུ་བསགས་པའི་དགེ་རྩ་འཛོམས་པ་དང་རན་སེམས་ཀྱི་གངས་བཞིན་དཔྱལ་
 བར་གནས་དགོས་ཏེ། གཞུང་འདིར། གང་ཞིག་དེ་འདྲའི་རྒྱལ་སྤྱི་ན་བདག་
 ལ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ་འདི་འདྲ་གཞི་ནས་གོ་ཆ་བཞོ་མི་དགོས་
 (༢༥༩བ ༢༥༩བ)པའོ། །འོ་ན་སྤྱི་མ་དང་འདི་གཉིས་ལ་ཉེས་པ་ཆེ་རྒྱུད་མེད་པར་འགྱུར་

རྩ་སྟུང་ན། རྩོན་མེད་དེ། བསྐལ་པ་རུ་མའི་དགེ་ཅ་འཛོམས་ཚུལ་ལ་ནང་གསེས་
 གྱི་བྱད་པར་ཡོད་ཅིང་གང་རུ་སྐྱེ་བའི་དཔུལ་བ་མི་གཅིག་པའམ་གཅིག་ཀྱང་ལུས་ཆེ་
 རྒྱུ་དང་གཞོན་ཤ་ཅན་ཡིན་མིན་དང་རྩལ་བསྐལ་ཆེ་རྒྱུ་གི་བྱད་པར་སྟགས་མི་
 མཛུངས་པ་ཡོད་པས་སོ། །དེ་ལྟར་བྱང་སེམས་སྟོབས་ཆེ་བས་རྒྱུ་དང་པ་ལ་ཁྲོས་པ་དང་
 རྒྱུ་དང་པས་ཆེ་བ་ལ་ཁྲོས་པ་དང་ཡུལ་རྟེན་གཉིས་སྟོབས་མཉམ་པ་ལ་ཁྲོས་པ་གསུམ་
 བྱི་ཡུལ་རྟེན་གཉིས་ཀ་བྱང་སེམས་སྤྲོ་བའི་ལ། དེའི་ཕྱིར་འཇུག་པ་རང་འབྲེལ་རུ་
 ཡུལ་རྟེན་གཉིས་ཀ་བྱང་སེམས་གྱི་དབང་རུ་བྱས་པར་གསུངས་ཏེ། དེ་ནི་མདོ་ཀུན་
 བརྒྱུས་སྤྲོ་བའི་ལ་སེང་གའི་སྒྲུབ་མདོ་དྲངས་ནས་ཡུལ་རྟེན་གཉིས་ཀ་བྱང་སེམས་སྤྲོ་
 གསུངས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་ཁྲོ་བའི་རྟེན་ནི་བྱང་སེམས་སོ་སྐྱེར་བའི་
 ཏི་འཕགས་པའི་རྟེན་ལ་དགེ་ཅ་འཛོམས་བྱེད་གྱི་ཁོང་ཁྲོ་དང་སྟག་ལྟ་སྟགས་གསར་
 རུ་སྐྱེ་མི་སྤྲིད་པས་སོ། །ཡུལ་གྱི་བྱང་སེམས་ལ་ནི་ས་ཐོབ་མ་ཐོབ་གཉིས་ཀ་ཡོད་དེ་
 བྱང་སེམས་སོ་སྐྱེར་མ་ཟད་བྱང་འཕགས་ལ་དམིགས་ནས་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུའི་ཁོང་ཁྲོ་
 གསར་རུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པས་སོ། །

བྱང་སེམས་མིན་པས་བྱང་སེམས་མིན་པ་ལ་ཁྲོས་ན་དགེ་བ་འཛོམས་ཚུལ་ནི།
 ཐམས་ཅད་ཡོད་སྒྲུབ་གཞུང་གི་ཡུང་བསྐལ་བརྒྱུས་སྤྲོ་བའི་ལས་དགེ་སྟོང་གིས་
 དེ་བཞིན་གསལས་པའི་དབུ་སྐྱེ་དང་སེན་མོའི་མཛོད་རྟེན་ལ་སེམས་དད་པས་ཐུག་
 བྱས་པའི་དགེ་ཅ་ལ་བརྟེན་ནས་ལུས་ཀྱིས་རི་ཅམ་ནོན་པའི་འོག་གསེར་གྱི་འཁོར་ལོ་
 ལ་བུག་པའི་བར་གྱི་རུལ་གྱི་གངས་རི་སྟེད་ཡོད་པ་སྟོང་འབྱུར་གྱིས་(༢༥༥ན ༢༥༦ན)
 འཁོར་ལོས་སྐྱར་བ་འཛོལ་པར་འབྱུར་བའི་དགེ་ཅ་དེའང་སྟགས་ཚངས་པ་མཛུངས་
 པར་སྟོད་པ་ལ་མ་སྐྱུང་བ་དང་མས་པར་བྱས་པས་བསྐབས་པ་དང་བྱང་བ་དང་
 གཏུགས་པར་བྱས་ནས་འཛོམས་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་བསྐབས་པ་
 བྱི་འབྲས་བྱ་རྒྱ་ཆེན་པོ་འབྲིན་པ་རྒྱུ་བྱ་བྱང་བ་དང་རྒྱུན་རིང་རུ་སྐྱེད་པ་བྱང་བྱར་
 བྱང་བ་དང་རྒྱུན་རིང་རུ་སྐྱེད་པ་བྱང་བྱར་བྱང་བ་ལྟ་བུ་སྟེ་འབྲས་བྱ་ཐམས་ཅད་

མ་བཅོམ་པས་ཟད་པ་རྒྱུ་དང་། བྱང་བ་ནི་དེ་ཉིད་འཕྲིང་དུ་བྱས་པ་ཟད་པ་
 འཕྲིང་དང་། གཏུགས་པ་ནི་དེ་གཏན་མེད་དུ་བྱས་པ་ཟད་པ་ཆེན་པོ་ལོ། །དེ་ལྟར་
 གྲོགས་ཆངས་པ་མཆུངས་པར་སྒྱུད་པ་ལ་ཁྲིམས་ན་རྒྱུ་ཁྲིམས་དང་ཐོས་པ་སོགས་
 རྒྱལ་གྱིས་ཁོང་ཁྲིམས་དགེ་རྩ་འཛོམས་པ་དང་དེའི་རྣམ་སྤྲིན་འཕྲོག་མི་རུས་ཏེ། མདོ་
 བརྒྱུ་ལྟ་ཏིང་རྒྱལ་བྱངས་པ་ལས། སུན་རྒྱུན་གནོད་པའི་སེམས་སྤྱད་གང་བྱེད་པ། །དེ་
 ལ་རྒྱུ་ཁྲིམས་ཐོས་པས་སྒྱུབ་མི་བྱེད། །བསམ་གཏན་དང་ནི་དགོན་གནས་མི་སྒྱུ་
 རྟེ། སྤྱིན་དང་སངས་རྒྱུས་མཆོད་པའང་སྒྱུབ་མི་བྱེད། །ཅིས་གསུངས། རྣམ་པར་
 འཐག་པ་ཐམས་ཅད་བསྐྱུ་པའི་མདོར་གསུངས་པའི་ཆོས་སྤྱོད་གི་ལས་བྱུང་བའི་
 གང་ཟག་དེས་ལོ་བརྒྱན་གྱི་བར་ཉི་མ་རེ་རེ་ཞིང་དུས་གསུམ་གསུམ་དུ་བཤགས་
 རྒྱུངས་བྱས་ན་དེའི་རྣམ་སྤྲིན་འདག་རུས་ཀྱང་སྒྱུར་ལམ་བཟོད་པ་ལ་རི་ལྟར་ལྟར་ཡང་
 བསྐྱུ་པ་བརྒྱུ་ལྟལ་བར་གསུངས་པ་ལྟར་བབས་སྤྲོ་ཆོགས་གྱིས་བཤགས་སྒྲིམ་བྱས་
 བ་ལམ་གསར་སྤྱིའི་རུས་པ་བཅོམ་ནས་བྱལ་དུ་སོང་བས་སོར་མ་རྒྱུད་ཀྱང་རྣམ་སྤྲིན་
 དག་ནས་ལྷོང་མི་དགོས་པར་གསུངས་པས་ཁོང་ཁྲིམས་ཉེས་དམིགས་རིག་པར་བྱས་
 བས་ལྟར་བསགས་བཤགས་པ་དང་སྤྱིན་ཆད་ཁོང་ཁྲིམས་རྒྱུན་འཕྲོག་(༢༥༥བ ༢༥༦བ)
 པ་ལ་འབད་དགོས་སོ། །

ཁོང་ཁྲིམས་གཞིམ་བྱའི་དགེ་རྩ་ནི། ཁ་ཅིག་བསོད་ནམས་ཆ་མཐུན་གྱི་དགེ་བ་
 ཞེས་བཞེད་ལ། ཡང་སྤྱིན་པ་དང་རྒྱུ་ཁྲིམས་ལས་བྱུང་བའི་དགེ་རྩ་ཡིན་གྱི་བསྐྱུ་
 རྒྱུང་མིན་ཏེ། འདིར་གཞི་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་སྤྱིན་པ་དང་རྒྱུ་ཁྲིམས་ལས་བྱུང་
 བ་གཉིས་སྒྲིམ་བསྐྱུ་ལྟར་མ་སྒྲིམ་གྱིང་། དེ་ལྟར་ལ་འཇུག་པར་ཡང་། སྤྱིན་དང་
 ཁྲིམས་བྱུང་ཞེས་སྒྲིམ་པས་སོ་ཞེས་ཁ་ཅིག་བཞེད་ལ། འགའ་ཞིག་དུ་བསྐྱུ་ལྟར་ཡང་
 འཛོམས་པར་གསུངས་ཏེ་དེ་ནི་བསྐྱུ་ལྟར་གི་དགེ་རྩ་ཡང་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་
 ལྟ་གཏོགས་པ་འཛོམས་པ་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་སོ། །མདོར་ན་གཞིམ་བྱའི་དགེ་བ་ནི་
 བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་གྱིས་བསྐྱུ་པ་ཡིན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་སྤྱད་གཏོགས་པ་མིན་

པར་གསུངས་ཏེ། དེའང་གཞོན་བྱའི་དགེ་བ་ཚོགས་གཉིས་གང་དུ་ངོས་བཟུང་བ་ཙམ་
 ཡིན་གྱི་བསོད་ནམས་གྱི་ཚོགས་ཡིན་ཆོད་གཞོན་བྱར་བསྟན་པ་ལྟ་བུ་མིན་ནོ། །འོ་
 བ་སྟོ་གྲོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པར་ཚུ་ཐིགས་ཀྱི་མཚོར་ལྷང་བའི་དཔེས་བྱར་ཚུབ་དུ་
 བསྟོན་པའི་དགེ་ཙུང་ཚུབ་མ་ཐོབ་བར་མི་འཛད་པར་གསུངས་པ་དང་། མྱོང་པོ་
 བཀོད་པའི་མདོར་གསེར་འགྱུར་གྱི་ཚིའི་དཔེས་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་གྱིས་ལས་
 ཉོན་ཟད་པར་བྱེད་རྩས་ཀྱང་ལས་ཉོན་གྱིས་སེམས་བསྐྱེད་གྱིས་ཟིན་པའི་དགེ་ཙུང་
 ས་བོན་འཛོམས་མི་རྩས་པའི་ཚུལ་སྤར་བཤད་ཟིན་ལྟར་གྱི་བྱང་ཚུབ་སེམས་བསྐྱེད་
 གྱིས་ཟིན་པའི་དགེ་ཙུང་ཁོང་ཁྱོས་འཛོམས་མི་རྩས་སོ་སྟམ་ན། འདིར་བྱང་སེམས་
 སོ་སྐྱེའི་རྒྱད་གྱི་དགེ་ཙུང་ཁོང་ཁྱོས་འཛོམས་པ་ཡོད་པར་གསུངས་པས་དེ་དག་ཁོང་
 ཁྱོས་འཛོམས་མི་རྩས་པར་འདོད་མི་རིགས་སོ། །འོ་ན་དེ་སྐད་གསུངས་པ་ཅི་ཡིན་
 (༢༥)ན ༢༥(ན)སྟམ་ན། ལྷང་སྤར་མའི་དོན་ནི། རྟོགས་བྱང་དུ་བསྟོན་པའི་དགེ་ཙུང་
 དེའི་བར་འབྲས་བྱ་འབྲིན་པ་མི་ཟད་པའི་དོན་ཡིན་གྱི་ཁོང་ཁྱོས་མི་འཛད་པའི་དོན་
 མིན་ལ། ལྷང་སྤར་མའི་དོན་ནི་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ལ་བརྟེན་ནས་ལས་ཉོན་གྱི་ས་
 བོན་ཟད་པར་བྱེད་རྩས་ཀྱང་ལས་ཉོན་གྱིས་སེམས་བསྐྱེད་གྱི་ས་བོན་ཟད་པར་མི་
 རྩས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །

ཁོང་ཁྱོས་དགེ་ཙུང་བཙམ་པའི་དོན་ནི། རྟོག་གེ་འབར་བར། ས་བོན་མེ་ཡིས་
 ཚོག་པ་ཕྱིས་ཀྱིན་དང་ཕྲད་ཀྱང་ཕྱ་ལྟ་མོན་པོ་མི་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་སྟོབས་བཞིས་
 ཐིག་ལྷང་ལྷངས་པ་དང་གཞོད་སེམས་དང་ལོག་ལྷས་དགེ་ཙུང་བཙམ་པ་གཉིས་ཀ་
 ཕྱིས་ཀྱིན་དང་ཕྲད་ཀྱང་རིམ་པར་ནམ་སྟོན་ཡིད་མི་འོང་དང་ཡིད་འོང་འབྲིན་མི་
 རྩས་པར་གསུངས་པ་ལྟར་དུ་འཛོམས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའང་བར་ཆད་མེད་
 ལམ་གྱིས་སྤར་བྱའི་ས་བོན་བཙམ་པ་ལྟར་ཁོང་ཁྱོ་སྐྱེས་མ་ཐག་དགེ་ཙུང་བཙམ་ནས་
 མེད་པར་བྱེད་པ་མིན་གྱི་དགེ་ཙུང་དེས་འབྲས་བྱ་འབྲིན་པའི་རྩས་པ་ལ་གཞོད་པ་བྱས་
 པའི་སྟོན་པ་འཛོམས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལའང་ཟད་པ་རྒྱུད་འབྱིང་ཆེ་གསུམ་ཡོད་པར་

གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། བསྐྱེད་པ་དང་བྱང་བ་ལྟ་བུའི་གཞོན་པ་རི་ཅམ་
 བྱས་པ་དེ་ཉིད་ཕྱིས་རྒྱུན་དང་ཕྱད་ཀྱང་འབྲས་བུ་འབྱིན་མི་རུས་པ་ཡིན་གྱི་ཁོང་ཁྱོས་
 བཅོམ་པའི་དགེ་ཆ་ཡིན་ན་འབྲས་བུ་གཏན་མི་འབྱིན་པས་མ་ཁྲུབ་ཏེ་ཟད་པ་རྒྱུད་དུ་
 བྱས་པ་དེ་གཏན་ཟད་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་ཡིད་འོང་འབྱིན་པ་ཡོད་
 པས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་དཔྱལ་བར་སྐྱེ་བའི་ལས་བཤགས་སྒྲོམ་བྱས་པས་དེའི་རྣམ་སྤྲིན་
 རྒྱུད་པ་དག་ནས་ཆོ་འདིར་མགོ་བོ་ཆ་བ་ཅམ་དུ་འབྱུར་བ་ཡོད་པར་རྟོག་གི་འབར་
 བར་གསུངས་ལ། དེ་ཅམ་རྒྱུད་པ་ཡོད་ཀྱང་བཤགས་སྐྱབས་བྱས་པས་དཔྱལ་(༢༡)བ
 ༢༡(བ)བའི་ཐུག་བསྐྱེད་རྒྱུད་པའི་ཆ་རྩ་བ་ནས་དག་པ་ལ་དེ་དག་པའི་ཐ་སྐྱད་བྱེད་
 པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ལྷུང་བྱུན་བྱིན་ཐུབས་བྱས་པས་ལས་ལ་སྤྲིབ་པའི་ཆ་དག་པ་
 ལ་ལྷུང་བ་དེ་དག་པའི་ཐ་སྐྱད་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །ཁོང་ཁྱོ་དང་ལོག་ལྟ་སོགས་ཀྱིས་
 དགེ་ཆ་འཛིན་པ་ལྟར་དེ་ལའང་ལམ་གསར་པ་རྒྱུད་དུ་སྐྱེ་བའི་རུས་པ་བཅོམ་པ་དང་
 བདེ་འགྲོ་སོགས་སུ་སྐྱེ་བའི་འབྲས་བུ་ལ་གཞོན་པ་བྱས་པ་གཉིས་ཡོད་ལ། དེ་དག་
 ལའང་བཅོམ་ཚུལ་ཆེ་རྒྱུད་ཐ་དད་པ་ཅི་རིགས་སུ་ཡོད་དོ། །དགེ་ཆ་བཅོམ་པའི་དོན་
 དགེ་ཆ་དེས་འབྲས་བུ་ལྱུར་དུ་འབྱིན་པའི་རུས་པ་བཅོམ་ནས་འབྲས་བུ་འབྱིན་པ་ཐག་
 བཞིངས་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི་ཕྱིས་རྒྱུན་དང་ཕྱད་ཀྱང་རང་འབྲས་གཏན་མི་འབྱིན་པ་མིན་
 ཏེ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གང་གིས་ཀྱང་གཞོམ་བྱའི་ས་པོན་སྤོང་མི་རུས་པས་ན་ཁོང་
 ཁྱོས་ཀྱང་དགེ་ཆའི་ས་པོན་གཞོམ་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྒྱ་མཚན་དེ་ནི་མ་དེས་
 ཏེ། སོ་སྐྱེས་སྤྱོད་པ་བཞིན་སྤྱོད་ནས་སྤིག་པ་དག་པར་སྐྱབས་པ་དེ་དང་། སྐྱུར་ལམ་ཆེ་
 མོ་ཐོབ་པས་ལོག་ལྟ་དང་ཁོང་ཁྱོས་དགེ་ཆ་གཅོད་པ་སྐྱབས་པ་དེ་དང་། སྐྱུར་ལམ་
 བཟོད་པ་ཐོབ་པས་རན་འགྲོའི་རྒྱ་བཅོམ་པ་དང་གསུམ་པོ་ས་པོན་སྐྱབས་པ་མིན་
 ཀྱང་ཕྱིས་རྒྱུན་དང་ཕྱད་ཀྱང་རིམ་པར་འབྲས་བུ་ཡིད་མི་འོང་འབྱིན་པ་དང་ལོག་ལྟ་
 སོགས་མཛོན་གྱུར་དུ་སྐྱེ་བ་དང་རན་འགྲོར་སྐྱེ་བ་རྣམས་མི་སྤྱིད་པས་སོ། །གཞན་
 ཡང་མཛོད་འབྲེལ་དུ་མཛོད་དངས་པ་ལས། ལས་ཀྱིས་འཁོར་བར་ལྷེ་གང་དང་། །ཉི་

བ་གང་དང་གོམས་པ་གང་། སྟོན་བྱས་གང་ཡིན་དེ་དག་ལས། སྟེ་མ་སྟེ་མ་རྣམ་
 སྟོན་འགྱུར། ཁྱེས་ཏེ། འཆི་ཁ་ལྟ་བུར་མཚོན་ན་དགེ་མི་དགེ་སྟོབས་ལྡན་གཉིས་ཀྱི་
 བྱང་ནས་གང་ཉེ་བ་དེའི་རྣམ་སྟོན་གྱི་འབྲས་བུ་སྟོན་ལ་སྟོན་ནས་ཅིག་ཤོས་ཀྱི་འབྲས་
 བུ་རྗེས་ལ་སྟོན་པ་(༡༥)ན་དང་། ཉེ་མི་ཉེ་མ་ཉམ་ན་གོམས་ཤས་གང་ཆེ་བ་དེའི་འབྲས་
 བུ་དང་པོར་སྟོན་ནས་ཅིག་ཤོས་རྒྱུད་བསྐྱེད་པ་དང་། དེ་འདྲ་མཉམ་ན་དགེ་མི་
 དགེ་སྟོན་ལ་གང་བྱས་དེའི་འབྲས་བུ་སྟེ་སྟོན་ཅིག་ཤོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཕྱི་ནས་སྟོན་
 པ་འདྲ་ཡོད་པར་གསུངས་ལ། དེ་ལྟར་ལས་སྟོབས་ལྡན་འགའ་ཞིག་སྟེ་སྟོན་ནས་
 ལས་གཞན་གྱིས་རྣམ་སྟོན་འབྱེད་པ་གོ་བཀའ་ནས་ཐག་བསྐྱེད་ཀྱང་དེ་ཙམ་གྱིས་
 དེ་དག་བཅོམ་པར་གཞག་མི་རུས་ལ་དེ་ལྟར་མ་གསུངས་པས་སོ། །དེ་ལས་གཞན་
 ཏུ་རྣམ་སྟོན་འབྱེད་པ་རིང་ཏུ་བསྐྱེད་པ་དེ་བཅོམ་པའི་དོན་ཏུ་འདོད་ན་མི་དགེ་
 བ་སྟོབས་ལྡན་ཐམས་ཅད་དགེ་བ་འཛོམས་བྱེད་དང་དགེ་བ་སྟོབས་ལྡན་རྣམས་མི་
 དགེ་བ་འཛོམས་བྱེད་ཏུ་འདོད་དགོས་པར་ཐལ་བའི་སྟོན་ཡོད་པར་གསུངས་སོ། །

འདུལ་བ་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་གྱི་གནས་མལ་གྱི་གཞིའི་མགོར་ཁོང་ཁྱོས་སྟོན་པར་
 གཅོད་པར་བཤད་པ་ནི་ཁོང་ཁྱོས་སྟོབས་ལྡན་གྱིས་དགེ་ཆ་གཅོད་པ་ལ་དགོངས་པ་
 ཡིན་པར་བཤད་ལ། དགེ་ཆ་འཛོམས་བྱེད་ཀྱང་ཁོང་ཁྱོས་དང་ལོག་ལྟ་མ་ངེས་ཏེ།
 གནོད་མེས་གྱིས་དགེ་ཆ་འཛོམས་པར་གོང་ཏུ་བཤད་ལ། རྣམ་སྟོན་གི་མདོར་
 ཆ་ལྟར་རྣམས་བྱུང་བས་ཀྱང་དགེ་ཆ་འཛོམས་པར་གསུངས་ཤིང་བསྐྱེད་བཟུངས་ཏུ་
 རྟེན་བཀྱུར་ལ་ལྟག་པར་ཞེན་ནས་ཡང་ཡང་བྱིས་པ་ལྟ་བུ་དང་མདོན་པའི་ར་རྒྱལ་
 དང་ཆོས་སྟོན་གི་ལས་བསགས་པ་དག་གིས་ཀྱང་སྟོན་བྱས་ཀྱི་དགེ་ཆ་ཟད་པར་བྱེད་
 ཅིང་དགེ་བའི་ཆོས་གྱིས་རྒྱས་པར་མི་འགྱུར་བར་དགོན་བཅེགས་ཀྱི་ལུང་བྱངས་ནས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཡུལ་སྤྱི་དང་བྱུང་པར་ཤོགས་ཆངས་པ་མཚུངས་
 སྟོན་དང་བྱང་མེས་སོགས་ལ་དམིགས་པའི་ཁོང་ཁྱོས་སོགས་འགོག་པ་དང་(༡༥)བ)
 ཉེས་པ་བྱས་པ་རྣམས་བཤགས་སྟོན་སོགས་ལ་རུས་པ་ཅི་ཡོད་གྱིས་འབད་པར་བྱ་

རིགས་ཀྱི་ དེ་དག་ལ་ཁྲིམ་པ་དང་བརྟམས་སྤོང་སོགས་བྱས་པ་ལ་ཉེས་པ་ལྟ་མེད་
 པར་མདོ་བརྟམས་སོགས་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱང་སེམས་ལ་ཁྲིམ་པས་དག་
 ཙ་འཛོམས་པ་ལ་ལྷུལ་དེ་བྱང་སེམས་སྤྱི་ལོ་མ་དེས་དང་ཁོ་བའི་རྒྱ་མཚན་བདེན་
 མི་བདེན་གཉིས་མཚུངས་པར་གསུངས་པས་སོ། །ཁོ་བོ་དེ་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་ཡོན་བསམས་
 བས་བཅོད་པ་སྒྲིམ་པར་གདམས་པ་ནི། དེ་ལྟར་རྒྱ་དག་ཙ་འཛོམས་ཤིང་འབྲས་བུ་
 རྒྱག་བསྐལ་ཆེན་པོ་སྤྱོད་པ་དང་ལས་རྒྱ་དུ་ལ་སྤྱོད་པའི་གོམས་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་ཕྱིར་
 བ་ཉོན་མོངས་ཞེ་སྤང་ངམ་ཁོང་ཁོ་ལྟ་བུའི་ཕྱིག་པ་ཆེན་པོ་གཞན་མེད་ལ། དེ་ལྟའི་
 ཁོང་ཁོ་སོགས་ཉོན་མོངས་པའི་ཆ་གསུང་འཛོམས་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོར་ལྟར་པ་གནོད་
 པ་སོགས་ལ་བསྐྱར་ཚུགས་པའི་བཅོད་པ་ལྟ་བུའི་དཀའ་ལྷོད་ཀྱི་མཚོག་ཀྱང་གཞན་
 མེད་དོ། །རྒྱ་མཚན་དེ་ལྟ་བུས་ན་གནོད་པ་དང་རྒྱག་བསྐལ་སོགས་ལ་བསྐྱར་ཚུགས་
 པའི་བཅོད་པ་སྒྲིམ་པ་ལ་ནན་ཏན་ལྟར་ལེན་དུ་བྱས་ནས་འོག་ནས་འཆད་འབྱུར་ལྟར་
 རིགས་པའི་སྒོ་དུ་མ་དང་ཐབས་སྒྲ་ཆོགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་འབད་ནས་དེ་བསྒྲིམ་པ་ལ་
 བཅོན་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཞེ་སྤང་ལྟ་བུའི་ཕྱིག་པ་ཆེན་པོ་གཞན་མེད་པ་ནི། ཁོང་དུ་
 བྱངས་པའི་འབྱུག་པའི་ལུང་། མི་བཅོད་ལས་གཞན་ཕྱིག་པ་ཡོད་མ་ཡིན། ཞེས་པ་
 དང་། དེའི་འགྲེལ་པར་རྒྱ་མཚན་ཆེན་པོའི་ཚད་སྤང་གྲངས་ཀྱིས་ངེས་མི་རུས་
 པ་ལྟར་དེའི་རྣམ་པར་སྤྲིན་པའི་མཚམས་ངེས་པར་མི་རུས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་
 འབྲས་བུ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་འཕེན་པ་དང་དག་བ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིག་པ་ནི་མི་བཅོད་
 པ་ཁོང་ཁོ་ལས་གཞན་མཚོག་དུ་ལྟར་པ་ཡོད་པ་མ་(༢༠)ན་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ།
 རྣམ་སྤྲིན་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ཆེན་པོ་འབྲིན་ཀྱང་དག་ཙ་འཛོམས་ན་དེ་ཅུམ་དུ་
 ཕྱིག་པ་ཆེ་བ་མིན་ཀྱང་ཞེ་སྤང་གིས་ནི་རྣམ་སྤྲིན་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་
 འབྲིན་པ་དང་དག་ཙ་འཛོམས་པ་གཉིས་ཀ་བྱེད་པས་ན་དེ་ལྟ་བུའི་ཕྱིག་པ་ཆེན་པོ་
 ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་བསྟན་ནོ། །

མདོར་ན་ཁོང་ཁོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་སྤྲིན་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ཆེས་དྲག་པ་འཕེན་

པ་དང་དགེ་ཆ་གཞན་གྱིས་རྣམ་སྤྲིན་ཤིན་ཏུ་ཡིད་རྒྱུ་ལོང་བ་དཔག་མེད་འབྱེན་པ་
 འགོག་པས་ན་ཞེ་སྤང་ལྟ་བུའི་སྤྲིག་པ་ཆེན་པོ་གཞན་མེད་དོ། །ཡང་ཞེ་སྤང་ནི་སྤྲིང་
 རྩེ་ཉམས་བྱེད་ཡིན་ལ་དེ་ཉམས་པས་གཞན་དོན་ཆེན་པོ་རྒྱན་ལྡན་ཏུ་རྒྱབ་པ་ལས་
 ཉམས་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་སྤང་ལྟ་བུའི་སྤྲིག་པ་མེད་ཅེས་བཤད་ཀྱང་ཆོག་པ་
 འདྲ་སྟེ། ས་བཟང་འགྲེལ་པར། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཕན་བྱེད་སྤྱིར། ཁྱིམ་སོགས་
 རྩར་དྲངས་པའི་མདོ་རྒྱན་གྱི་ལུང་འདིར་དྲངས་པས་སོ། །དེ་ལྟ་ནའང་ལས་འབྲས་
 ལ་རྒྱར་བ་འདེབས་པའི་སོག་ལྟ་དང་ཆོས་སྤྱོད་གི་ལས་དང་སྤྱུ་མ་དང་བྱང་སེམས་
 སོགས་ལ་ཆེས་ཁྱད་གསོད་བྱེད་ཅིང་རྒྱལ་སྤྱོད་པ་སོགས་གྱིས་ཀྱང་རྣམ་སྤྲིན་ཡིད་
 མི་ལོང་ཆེན་པོ་སྤྱོད་པ་དང་དགེ་ཆ་འཛམས་པ་གཉིས་ཀ་ཆོགས་པའི་ཉེས་སྤྱོད་ཡིན་
 པར་བསྟུབ་བཏུས་ལས་གསུངས་སོ། །བཟོད་པ་ལྟ་བུའི་དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་མཆོག་གཞན་
 མེད་པ་ཡང་། ལུང་ལས། བཟོད་པ་དཀའ་ཐུབ་དམ་པ་བཟོད་པ་ནི། ལྷ་རན་འདས་
 པ་མཆོག་ཅེས་སངས་རྒྱས་གསུངས། ཁྱིམ་སོགས་གསུངས་ལ། རྒྱ་རྒྱབ་གྱིས་ཀྱང་།
 འདི་ལྟར་བཟོད་མཚུངས་དཀའ་ཐུབ་མ་མཆིས་པས། བྱིད་གྱིས་ཁྱོ་བའི་གོ་སྐབས་
 དབྱེ་མི་བགྱིད། ཅིས་དང་། ལུས་གདུང་བྱེད་པ་འབའ་(༡༦༠)ཞིག་ལས། ཆོས་
 མེད་འདི་ལྟར་དེ་ཡིས་ནི། གཞན་ལ་གནོད་པ་སྤྱོད་མེད་ཅིང་། གཞན་ལ་ཕན་
 འདོགས་ཡོད་མ་ཡིན། ཁྱིམ་སོགས་གསུངས་ཏེ། མེ་ལྔ་བསྟན་པ་སོགས་ཀྱི་དཀའ་
 ཐུབ་གཞན་ནི་ལུས་ལ་གདུང་བ་སྤྱོད་པ་ཅམ་ཏུ་ཟད་ཀྱི་གཞན་ལ་གནོད་པ་སྤྱོད་པ་
 སོགས་མེད་ལ། བཟོད་པས་ནི་གནོད་པ་སྤྱོད་བ་དང་རང་གཞན་ལ་ཕན་པའི་ཕྱིར་
 དཀའ་ཐུབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ལོ། །

མཛོང་ཆོས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་ནི། ལུས་སེམས་ལ་བདེ་བའི་སྐབས་མེད་པར་བྱེད་
 ཅིང་རྒྱག་བསྐལ་དྲག་པོས་གདུང་བར་བྱེད་པའི་ཞེ་སྤང་ཉིད་ཟུག་ཏུ་ཡིན་ལ་དེ་ལྟ་
 བུའི་སེམས་རྒྱབ་མོ་རང་རྒྱུད་ལ་འཆང་བའམ་སྤྲིང་ལ་འཆང་ན་གང་ཟག་དེ་ཉིད་ཀྱི་
 ཡིད་ལ་ནི་ཡིད་མི་བདེ་བ་རབ་ཏུ་ཞི་བའི་དེས་ཤིང་དགའ་བའམ་བཏང་སྟོམས་ཀྱི་

ཆོར་བ་ཉམས་སུ་མི་སྤྱོད་ལ་རྟག་ཏུ་ཁོང་ཁྱོད་མི་འབར་བས་གདུང་བ་དྲག་པོ་སྤྱེད་
 པས་སེམས་ཆོར་དགའ་བ་དང་ལུས་ཆོར་བདེ་བའང་སྤར་ཡོད་འཇིག་ཅིང་སྤར་མེད་
 གསར་ཏུ་ནམ་ཡང་མི་འཛོལ་ལ་མཚན་མོ་ཉལ་བའི་ཆོ་ཡང་བདེ་བར་གཞིད་ལོག་
 པའི་སྐབས་མི་འོང་ཞིང་། ཏུས་རྒྱན་པར་སེམས་རྣལ་ཏུ་ལེབས་པའི་བརྟན་པའང་
 ཉམས་ནས་མེད་པར་འཕྱུར་རོ་ཞེས་ཏེ་སྤྱིང་ལ་ནད་གཞུག་པ་ལྟར་སྤྱག་བསམ་དྲག་
 པོས་གདུང་བ་ལས་ལུས་སེམས་བདེ་བའི་སྐབས་མེད་པའོ། །ཉེས་དམིགས་གཞན་
 ཡང་ཁོང་ཁྱོད་ཅན་གྱི་རྩི་པོ་གང་དག་གིས་རང་གི་བྱན་གཡོག་སོགས་ལ་སྤར་ཟས་ནོར་
 མང་པོ་བྱིན་པ་དང་རྟེན་པ་དང་བཀྱར་སྟེ་གཞན་ཡང་བཟང་པོ་འཛོལ་ཏུ་རུང་བ་
 ཡིས་དྲིན་ཆེན་པོ་བྱིན་ཏེ་བསྐྱུང་ལ་ད་རུང་ཡང་དེ་བཞིན་ཏུ་སྤྱོད་པར་འཕྱུར་བའི་རྩི་
 པོ་དྲིན་ཆེན་པོས་ཕན་འདོགས་བྱེད་པ་པོ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱུར་པ་ཡི་བྱན་སོགས་དེ་
 དག་ཀྱང་ནི་ཁྱེ་(༡༧)ན་སྤར་བྱགས་དྲག་ལུན་པའི་རྩི་དཔོན་དེས་ཁོང་ཁྱོད་པོ་བསྐྱུངས་
 པའི་ཆོག་རྒྱབ་མོས་ཡང་ཡང་སྤྱོད་པ་དང་བརྟུང་བརྟེན་སོགས་བྱེད་པ་ན་དེ་ལ་མི་
 བཅོད་པ་དྲག་པོ་སྤྱེས་ནས་སྤར་གྱི་དྲིན་བརྟེན་ནས་གསོད་པར་ཆོལ་བའང་ཡོད་དོ་
 ཞེས་པའོ། །ཡང་ན་བྱན་གཡོག་ལ་སོགས་པ་གང་དག་ལ་རྩི་པོས་ནོར་དང་བཀྱར་
 རྟེན་དྲིན་བྱིན་ཞེས་སྤྱར་རོ། །རྩི་དཔོན་ལ་དཔེར་བཅོལ་པ་དེ་བཞིན་ཏུ་ཕ་མ་དང་
 སྤུན་ཟླ་མཛའ་བཤེས་གྲོགས་པོ་སོགས་ལའང་སྤྱར་བར་བྱའོ། །ཀྱང་གི་སྤྱུས་དྲིན་ཆེན་
 པོས་བསྐྱུངས་པ་ལ་ཡང་གསོད་པར་ཆོལ་ན་གཞན་ལ་ཅི་སྤྱོས་ཞེས་སྤྱད་པའོ། །ཁོང་
 ཁྱོད་པོ་ཅན་དེས་ནི་ཁོང་ཁྱོད་པོ་དབང་གིས་ཡང་ཡང་འཐབ་ཆོག་སོགས་སྤྱུས་པ་དེ་ཡིས་
 མཛའ་བཤེས་རྣམས་ཀྱང་སྤྱོད་ཞིང་ཡིད་ལུན་ནས་སྤོང་བར་འཕྱུར་ལ། འཆོ་བའི་རྒྱན་
 ཏུ་ཀྱུར་པའི་ཟས་དང་ནོར་བཟང་པོ་དང་མང་པོ་སྤྱིན་པས་གཞིན་གྲོགས་དང་འཕྲོར་
 གཡོག་སོགས་གཞན་དག་བསྤུས་ཀྱང་དགའ་བས་དེ་ལ་བསྟེན་ཅིང་རུང་ཏུ་འདུག་
 པ་དང་འགྲོགས་པར་མི་བྱེད་པར་སྤོང་ནས་རྒྱང་རིང་ཏུ་དོར་བར་འཕྱུར་བས་ཡིད་
 གཏུག་པའི་མཛའ་གཏུག་པའི་མཛའ་བཤེས་སོགས་དང་འགྲོག་པའི་བདེ་བའང་མི་

འཛོལ་པོ། །ཀྱང་གི་སྤྱོད་མཛོད་བཤེས་ཀྱང་སྤྱོད་པར་འཕྱུར་ན་མཛོད་བཤེས་མིན་པ་
གཞན་ལ་ཅི་ཞེས་དང་སྤྱོད་པས་བསྟན་ཀྱང་མི་བསྟེན་ན་སྤྱོད་པས་མ་བསྟན་ན་ལྟ་
ཅི་ཞིག་སྟོན་རྟོ། །འདི་ཕྱི་ལོ་ཉེས་དམིགས་བསྟན་ཏེ་བསྟན་པ་ནི། མདོར་ན་ཁོང་ཁྱོད་
བ་ནི་ཡིད་མི་བདེ་བས་བསྐྱེད་ཅིང་དེ་དང་མཚུངས་ལྟ་ཡིན་པར་གསུངས་ཕྱིར་ཁྱོད་
བས་རྒྱུད་ལོན་པར་ལྱུང་པ་ལ་འདི་ཕྱི་ཀུན་ཏུ་སེམས་ཉེར་ཞིའི་བདེ་བ་ལ་རིག་པར་
གནས་པའི་གང་ཟག་དེ་ནི་རང་གཞན་སྤྱུ་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁོང་ཁྱོད་
(༡༧)བའི་དག་ཡིས་ནི་གོང་ཏུ་བཤད་པ་ལྟར་མཛོད་བ་ཆོའདི་དང་མ་མཛོད་བ་ཕྱི་
མའི་སྐབས་ཀུན་ཏུ་ཡང་ལུས་སེམས་ལ་ཡོངས་སྤྱུ་གདུང་བ་སྐྱེད་པའི་ཉེས་དམིགས་
དེ་དག་དང་། ལ་སོགས་ཞེས་པས་ཉེས་དམིགས་གཞན་ཡང་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དག་
ནི་སྐྱེད་ཅིང་གོང་འཕེལ་ཏུ་བྱེད་པར་འཕྱུར་ཞེས་བསྟན་ལ། དེས་ན་ཁོང་ཁྱོད་བ་དེ་ནི་
རྒྱལ་བསྐལ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱ་དང་བལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་སྟེ། མདོར་ན་ཁོང་ཁྱོད་ཀྱི་
དགས་ནི་འདི་ཕྱི་གཉིས་ཀར་བདག་གཞན་གཉིས་ཀའི་རྒྱུད་ལ་དངོས་བརྒྱུད་གཉིས་
ཀའི་སྒོ་ནས་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་འགྲོག་ཅིང་གཞོད་པ་དང་རྒྱལ་བསྐལ་དཔག་མེད་
སྐྱེད་པར་བྱེད་ཅེས་བསྟན་པའོ། །ཉེས་དམིགས་གཞན་ནི་རྩ་སྤྱི་ཚོགས་བཅད་ལས།
དེ་བཞིན་རྣམ་ཉོག་བྱུང་ཤིང་ལས། །ཐུབ་བའི་ཁྱོད་བ་མེ་འདྲ་བས། །བདག་ཉིད་དང་
ནི་གཞན་དག་ལ། །ཐུང་ཁྱོད་ཆེན་པོ་བྱེད་པར་འཕྱུར། །ཞེས་དང་།

སྤྱོད་རབས་ལས་ཀྱང་། ཁྱོད་བའི་མེ་ཡིས་བཞིན་མདོག་ཉམས་འཕྱུར་ན། །རྒྱན་
གྱིས་བརྒྱན་ཡང་བཟང་པོར་ཡོང་མི་སྤྲང་། །མལ་སྟན་བཟང་པོ་དག་ལ་ཉལ་ལྱུར་
ཀྱང་། །ཁྱོད་བའི་རྒྱལ་རྒྱས་སེམས་ནི་རྒྱལ་བསྐལ་འཕྱུར། །བདག་ལ་ཐན་པའི་དོན་
གྲུབ་བརྟེན་འཕྱུར་ཏེ། ཁྱོད་བས་གདུངས་ནས་ལམ་རན་འགྲོ་བར་བྱེད། །གྲགས་
དང་དོན་གྲུབ་པ་ལས་ཉམས་པར་འཕྱུར། །རྒྱ་བ་མར་གྱི་དོས་བཞིན་དཔལ་ཡང་
ཉམས། །མཛོད་བཤེས་དག་གིས་རབ་ཏུ་གཙུགས་ལྱུར་ཀྱང་། ཁྱོད་བས་མི་རིགས་
གཡང་སར་ལྱུང་བར་འཕྱུར། །ཐན་དང་གཞོད་པར་སེམས་ལ་སྒོ་ཉམས་ནས། །ལལ་

ཆེར་འགལ་ཞིང་སེམས་ནི་ཚོངས་པར་འགྱུར། །ཁྱོད་བས་སྡིག་པའི་ལས་ནི་གོམས་བྱས་
པས། །ངན་སོང་དག་ཏུ་ལོ་བརྒྱར་ཕྱག་བསྐྱེད་སྤྱོད་། །གཞོན་(༡༧༡ན)པ་ཆེན་པོ་
བྱས་པས་ཤར་གཉེར་བའི། །དགས་ཀྱང་དེ་ལས་ལྷག་པ་ཅི་བྱར་ཡོད། །ཅེས་སོགས་
གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཉེས་དམིགས་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར། ཆོའི་
མཐའི་མདོ་ལས། དགེ་སློང་དག་དེ་ལྟ་བུས་ན་འདི་ལྟར་བསྐྱེད་པར་བྱ་ཞེ། ལྟོ་
རུ་མ་ཆོག་པ་ལ་ཡང་ཞེ་སྤང་གི་སེམས་བསྐྱེད་པར་མི་བྱ་ན་ནམ་པར་ཤེས་པ་དང་
ལྷན་པའི་ལུས་ལ་ལྟ་སློས་ཀྱང་ཅི་དགོས་པ་དེ་ལྟར་དགེ་སློང་དག་ཁྱེད་ཀྱིས་བསྐྱེད་
པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

བཅོམ་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་ཁོང་ཁྱོད་ཉེས་དམིགས་རྣམས་ལེགས་
པར་སེམས་པ་སྟོན་ཏུ་བཏང་ནས་གཉེན་པོ་བཅོམ་པའི་སྟོབས་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་
པའི་གང་ཟག་གང་ཞིག་བྱ་བེས་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པར་བསྐྱེད་ཏེ་བདག་ཉིད་ཀྱི་
དགའ་སྟོན་ལ་བྱུངས་པས་ཁོང་ཁྱོད་འཛོམས་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་འདི་ན་ཡང་
ཡིད་ཀྱི་དགའ་བ་མི་ཉམས་པས་རུས་ཐམས་ཅད་ཏུ་བདེ་བ་དང་འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མའི་
གནས་སྐབས་གཞན་ཐམས་ཅད་ཏུ་ཡང་ངན་འགྲོ་འགོག་ཅིང་བདེ་འགྲོ་ཁྱེད་པར་
ཅན་རྟེན་པ་དང་མཐར་འཇུག་ལེགས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་བདེ་བ་ལྟར་བས་ན་འདི་ཕྱི་
ཀྱན་ཏུ་བདག་གཞན་གཉིས་ཀར་དངོས་བརྒྱུད་གཉིས་ཀའི་སྟོན་ནས་བདེ་བ་འབའ་
ཞིག་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་སོགས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་ལྷན་ཏེ། མདོ་
ལས། དགེ་སློང་དག་འདི་ལྟ་ཞེ་ཁྱོད་ཁྱོད་པ་སྤྱོད་པའི་གཉེད་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་གཉེད་པོར་
ཀྱུར་པ་ང་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཀྱིས་བཤེས་སྤྱིང་ལས་ཀྱང་།
ཁྱོད་པ་སྤྱོད་པས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ་ཉིད། ཁྱོད་པར་འགྱུར་བ་སངས་རྒྱས་ཞལ་གྱིས་
བཞེས། ཞེས་དང་། བྱང་ས་ལས། གང་ཟག་བཅོམ་(༡༧༡པ)པ་ཅན་ནི་ཕྱི་མ་ལ་དག་
མང་བར་མི་འགྱུར་བ་དང་དབྱེ་བ་མང་བར་མི་འགྱུར་བ་དང་། བདེ་བ་དང་ཡིད་
བདེ་བ་མང་བར་འགྱུར་བ་དང་འཁྱོད་པ་མེད་པར་འཆི་བའི་རུས་བྱེད་པར་འགྱུར་

བ་དང་ལུས་ཞིག་ནས་ཀྱང་བདེ་འགྲོ་མཐོ་རིམ་གྱི་འཇིག་རྟེན་རྩ་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ནང་རྩ་
 གྱེ་བར་འགྲུར་རོ་སྐྱམ་སྟེ་དེ་དེ་ལྟར་པན་ཡོན་རྩ་ལྷ་བས་བདག་ཉིད་གྱིས་ཀྱང་བཟོད་
 ཅིང་གཞན་ཡང་བཟོད་པ་ཡང་དག་པར་འཇིག་རྩ་འཇུག་པ་བཟོད་པའི་བསྐྱེད་པ་
 ཡང་བཟོད་ཅིང་། ཞེས་སོགས་དང་། སར་བསྐྱེད་ལས། མཐུ་ལྷན་རྣམས་ཀྱི་ཀྱན་
 ཀྱི་དམ་པ་སྟེ། །དཀའ་ཐུབ་ཚུལ་འཆང་རྣམས་ལ་སྟོབས་ཀྱི་ཡུལ། །གནོད་སེམས་
 འབྲོག་གི་མེ་ལ་རྒྱུ་ཡི་རྒྱན། །འདི་དང་གཞན་ལ་གནོད་ཀྱི་བཟོད་པས་སེལ། །སྟེ་པོ་
 མཆོག་གི་བཟོད་པའི་པོ་ཆ་ལ། །མི་བསྐྱེད་སྟེ་པོའི་ཆོག་གི་མདའ་རྒྱགས་པས། །དེ་
 དག་བསྟོད་པའི་མེ་ཉོག་བཟང་གྱུར་ཅིང་། །གྲགས་པའི་ཐེང་བ་ཡིད་རྩ་འོང་བར་
 འགྱུར། །ཞེས་སོགས་བཟོད་པའི་པན་ཡོན་མང་པོ་གསུངས་ལ། །དེ་ལྷ་བྱའི་པན་
 ཡོན་ཅན་གྱི་བཟོད་པ་དེ་ལ་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་དེ། ཆོས་ཡང་དག་པར་སྐྱད་པ་
 ལས། རྒྱག་བསྐྱེད་དང་རྩ་ལེན་པའི་བཟོད་པ་དང་ཆོས་ལ་ངེས་པར་སེམས་པའི་
 བཟོད་པ་དང་གཞན་གྱིས་གནོད་པ་རི་མི་སྐྱམ་པའི་བཟོད་པ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ།
 དེའི་དང་པོ་ནི། རྒྱག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་བརྒྱག་པར་རུས་ཤིང་དེས་སེམས་ཁྲུམ་པ་
 མེད་པར་དང་རྩ་ལེན་པའི་སེམས་བྱུང་དགེ་བ། གཞིས་པ་ཆོས་ཟབ་མོ་ལ་མི་མོས་
 པ་མེད་པར་རྣམ་པར་དབྱེ་བའི་སེམས་བྱུང་། གསུམ་པ་ནི་གནོད་བྱེད་ལ་ཁོང་
 ཁྱོད་མེད་ཅིང་རྒྱད་མི་འབྲུགས་པའི་སེམས་བྱུང་རོ། །ཁོང་རྩ་ཞེས་པ་ཞེས་པ་དག་
 (༡༧༣)ནི་རྩ་ཉོན་ཁོང་ཁྱོད་དང་དོན་གཅིག་ཡིན་ལ། མདོར་ན་ཁྱོད་པ་བདེར་གནས་
 ཞེས་དང་། བསྐྱེད་པ་ཉེ་ཁོ་འཛོམས་སོགས་ཀྱི་ཁྱོད་པ་ནི་རྩ་ཉོན་ཁོང་ཁྱོད་པ་ལོ་བར་བྱའི་
 ཉེ་ཉོན་རྩ་གྱུར་པའི་ཁྱོད་པ་ལ་མི་བྱ་སྟེ། འདི་དག་གོང་རྩ་ཁོང་ཁྱོད་པའི་ཉེས་དམིགས་
 རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་པའི་དོན་བསྐྱེད་དང་ཁོང་ཁྱོད་པའི་ཉིད་གཞན་པོས་གཞོན་པར་
 བྱས་པའི་པན་ཡོན་འཆད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཐུར་དང་འགྲེལ་པ་པལ་ཆེར་ལས་ཀྱང་དེ་
 ལྟར་བཤད་པས་སོ། །འོན་ཀྱང་འགྲེལ་ཆེན་རྩ། སེམས་རྒྱལ་པའི་མནར་སེམས་ནི་ཞེ་
 སྐང་ཡིན་ལ་དེ་ལས་བྱུང་བའི་འཇུག་པ་དེའི་དབང་གིས་དབྱུག་པ་ལེན་པ་ལ་སོགས་

པ་བྱེད་པ་ནི་ཁྲོ་བ་སྟེ་གཉིས་ཀྱི་འདུ་བཞུང་པའི་སྤང་བྱ་ཡིན་པས་གཅིག་ཏུ་བསྟན་
 ཏོ། །ཞེས་པ་ལྟར་ན་ཉེ་ཉོན་ཁྲོ་བ་ལ་བྱས་ཀྱང་ཚིག་པ་འདྲ་ལ། ཉེ་ཉོན་ཁྲོ་བ་དེའི་
 རོ་བོ་དང་བྱེད་ལས་ནི། ཀུན་བརྟུས་ལས། ཁྲོ་བ་གང་ཞེ་ན། གཞོད་པར་བྱེད་པའི་
 རྒྱ་ཉེ་བར་གནས་པ་ན་ཁོང་ཁྲོ་བའི་ཆར་གཏོགས་པའི་སེམས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་མཐར་
 སེམས་པ་སྟེ་མཚོན་ཆ་ལེན་པ་དང་ཆད་པས་གཞོད་པ་ལ་སོགས་པ་དང་གཞོད་པ་
 ཤོམ་པའི་རྟེན་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ནོ་ཞེས་ཀུན་ནས་མཐར་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་གང་བྱང་ཉེ་
 བར་གནས་པ་ན་བརྟེན་སོགས་ཀྱི་གཞོད་པ་བྱ་འདོད་པའི་ཀུན་ནས་མཐར་སེམས་
 པའོ། །བྱེད་ལས་ནི་དེ་ལྟར་གཞན་ལ་གཞོད་པ་ཤོམ་པའི་རྟེན་བྱེད་པའོ། །ཡང་
 ཞོང་གི་ཁྲི་སྤང་བྱས་ཏེ་སེམས་འཆང་ན། ཞེས་པའི་འཆང་ཞེས་པའི་ཚིག་གི་
 རུས་པས་ཁྲོ་བ་དེའི་རྒྱན་མི་གཏོང་བར་གཞོད་པ་དང་གཞོད་ལན་བྱ་འདོད་པའི་
 ཉེ་ཉོན་འཁོན་ཏུ་འཛིན་པའང་བསྟན་སྟེ་ལ།

དེའི་རོ་བོ་སོགས་ནི། ཀུན་བརྟུས་ལས། འཁོན་ཏུ་འཛིན་པ་(ལེ་ལེ)གང་ཞེ་ན།
 དེའི་འོག་ཏུ་ཁོང་ཁྲོ་བའི་ཆར་གཏོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཤར་གཉེར་བའི་བསམ་པ་མི་
 གཏོང་བ་སྟེ་མི་བཞུང་པའི་རྟེན་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ནོ་ཞེས་གསུངས་ལ། རིན་ཐེང་
 ཏུ་འདྲ། ཁྲོ་བ་སེམས་ཀྱི་འབྲུགས་པ་སྟེ། རྟེན་དང་རྟེན་འབྲེལ་འཁོན་ཏུ་འཛིན། ཞེས་
 དང་། བཤེས་སྤྱིང་ལས། བདག་ནི་འདིས་སྒྲིམ་འདིས་བཏགས་པམ་པར་བྱས། འདི་
 ཡིས་བདག་ནི་ནོར་སྟོགས་ལྟར་ཏོ་ཞེས། འཁོན་ཏུ་འཛིན་པས་འབྲུག་ཁོང་ནས་
 བསྐྱེད་དེ། འཁོན་འཛིན་ནས་སྤངས་བདེ་བར་གཉིད་ཀྱིས་ཡོག་ཅིས་གསུངས་ཏེ།
 དེའི་དབང་གིས་གཉིད་མི་འོང་བའང་བྱགས་ལ་བསྟན་ལ། དེ་ནི། གཉིད་མི་འོང་
 ཞིང་བརྟན་མེད་འབྱུང་། ཞེས་པ་དང་འབྲེལ་དེས་ཀྱང་འཁོན་འཛིན་བསྟན་པར་
 གྲུབ་པོ། རྟེན་ལྟར་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྒྱན་མི་གཏོང་བར་བརྟན་པོར་
 འཛིན་པ་སྤྱིང་དགོས་ཚུལ་ཡང་། ཞོང་གི་བཤེས་སྤྱིང་གི་ལུང་དེའི་འབྲོར། སེམས་
 ནི་རྒྱུད་དང་ས་དང་རྩི་བ་ལ། རི་མོར་བྱིས་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་

ཀྱི་མེས་པ་ནི་རྩ་ལ་རི་མོ་གིས་པ་ལྟར་དེའི་རྩུན་མི་བརྟན་པ་མཚོག་ཡིན་ལ། ཚེས་
ལ་རྩོ་ཞིང་འདོད་པའི་མེས་པ་ནི་རྩ་ལ་རི་མོ་གིས་པ་ལྟར་འཇུག་པ་བརྟན་པོ་ནི་
མཚོག་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །འདི་ཡན་ཆད་ཀྱི་དོན་རི་ལྟ་བུར་སྒྲོབ་དཔོན་དཔལ་
པོས་ཀྱང་། བསྐལ་པ་སྟོང་རུ་ན། འཛེམས་པར་བྱེད། ཞེ་སྒང་དང་མཉམ་སྤྲུལ་
པ་མེད། །བཟོད་དང་མཉམ་པའི་དཀའ་ལུབ་མེད། །དེ་ཕྱིར་འབད་པས་བཟོད་
པ་བསྐོམ། །སྤྲོ་ཚོགས་པ་ཡི་རྩལ་གྱིས་ནི། །ཞི་བའི་ཡིད་ནི་མ་བཟུང་ན། །དགའ་
དང་བདེ་བ་སྦྱང་མ་ཡིན། །སྒང་བའི་རྩུག་རྩ་ཡིད་(༢༤)ན་གནས་ལ། །གཉིད་མེད་
བརྟན་པ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེ་སྒང་བྲལ་བར་མ་གྱུར་ན། །རི་སྤྱང་འཛོལ་བར་གནོད་དང་
བཅས། །ཁྲི་བ་གཅིག་ཤུ་བཅོམ་པ་ཡིས། །རྣམ་པར་སྒང་བ་ཐམས་ཅད་བཅོམ། །ཞིས་
གསུངས་སོ། །

ཁོང་ཁྱོད་བྱེད་ཀྱི་རྩུ་དང་དེའི་ཉེས་དམིགས་བརྟན་པ་ནི། དེ་ལ་ཁོང་ཁྱོད་
རྩུ་མ་བརྟན་ན་ཁོང་ཁྱོད་ཐོག་མི་རུས་ཤིང་བརྟན་ཐབས་མེད་པའི་ཕྱིར་དེའི་རྩུ་དོས་
བཟུང་ནི། བདག་དང་བདག་གི་བའི་སྤྱོད་པ་ལྟར་བསྐལ་སྟོགས་མི་འདོད་པ་བྱས་
པ་དང་བདེ་བ་སྟོགས་འདོད་པ་འབྱུང་བ་ཡི་གེགས་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བར་གྱུར་པའི་
ཡིད་མི་བདེ་བ་དེ་ནི་ཞེ་སྒང་སྟེང་བྱེད་དང་འཕེལ་བྱེད་ཀྱི་ཟས་ཡིན་པས་དེ་ལྟ་བུའི་
ཡིད་མི་བདེ་བའི་ཟས་མཐུ་རུས་དང་ལྟན་པ་དེ་འདྲ་རྟེན་པར་གྱུར་ནས་ཉོན་མོངས་
པ་ཞེ་སྒང་གི་ལུས་སྟོབས་བརྟན་པ་འཕེལ་བྱས་ཤིང་རུས་པ་ལྟག་པར་འཕེལ་ཏེ་བདག་
ཉིད་འདི་ཕྱི་ཀྱན་རུ་འཛེམས་པར་བྱེད་པེས་སོ་ཞེས་ཁོང་ཁྱོད་རྩུ་ཡིད་མི་བདེ་དང་
དེའི་ཉེས་དམིགས་བཅས་བརྟན་ལ། དེ་འང་ཚིག་རྒྱུ་དང་པོ་གཉིས་གྱིས་ཡིད་མི་
བདེའི་རྩུ་དང་གསུམ་པས་ཡིད་མི་བདེ་རང་དང་སྤྱི་མས་ཡིད་མི་བདེ་དེས་ཁོང་ཁྱོད་
སྟེང་པ་བརྟན་ཏོ། །ཁོང་ཁྱོད་འཕྲོག་པའི་ཐབས་ལ། ཁོང་ཁྱོད་བྱེད་ཀྱི་རྩུ་དེ་ཉིད་
དང་པོར་གཞོམ་རིགས་པ་ནི། རྩུ་ཡིད་མི་བདེ་དེ་ཉིད་འབྲས་བུ་ཉེས་དམིགས་ཅན་
ཀྱི་ཁོང་ཁྱོད་བྱེད་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་བུས་ན་བདག་གི་དག་པོ་མ་རུངས་པ་ཞེ་སྒང་དེའི་

ལུས་སྟོབས་རྒྱས་ཤིང་འཕེལ་བྱེད་ཀྱི་ཟས་ཡིད་མི་བདེ་དེ་ནི་གཞན་པོའི་སྟོབས་བསྐྱེད་
ནས་རྣམ་པར་གཞོན་པར་བྱ་རིགས་ཏེ། རྒྱུ་ལམ་ཙུང་བ་ཡིད་མི་བདེ་དེ་ཉིད་བཙོན་ན་
འབྲས་བུ་ཉེས་པའི་འབྲུང་གནས་ཁོང་ཁྱོད་ཉིད་འབྲུང་མི་སྲིད་པའི་མྱེད། དཔེར་
ན་ཟས་བཅད་ནས་དགྲ་གསོད་(༢༩༩བ)པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་ན་བྱང་ཆེན་པོས་བདག་
གིས་དགྲ་པོ་ཞེ་སྤང་དེའི་ཟས་ནི་རྣམ་པར་གཞོན་ཞེས་བྱེད་ཆོག་སྐྱར་རོ། །ཞེ་སྤང་
ལ་དེ་ཙམ་དགྲར་བཏུ་བའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་བདག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་
དགེ་ཆོགས་འཛོམས་ཤིང་རན་འགྲོའི་རྒྱལ་བསྐལ་ལ་སྦྱོར་བ་སོགས་ཀྱི་སྟོན་ནས་རྒྱས་
རྒྱལ་ཏུ་བདག་ལ་གནོད་པ་འབའ་ཞིག་བྱེད་པ་ལས་བདག་གི་དགྲ་ཞེ་སྤང་འདི་ལ་
ནི་ལས་གཞན་ཅི་ཡང་བྱ་རྒྱུ་མེད་ལ་འཇིག་རྟེན་ཐ་མལ་པའི་དགྲ་གཞན་ལ་ནི་རེས་
རང་གི་དགྲ་ལ་གནོད་པ་བྱེད་ཀྱང་རེས་མི་བྱེད་པར་རང་གི་དོན་རྒྱུ་བཟའ་བརྒྱུར་
སྦྱོང་པ་གཞིས་ལོག་པ་དགོས་པའི་དོན་གཞན་སྦྱབ་པ་སོགས་བྱ་བ་གཞན་མང་རྒྱ་
ཡོད་པས་ན་ཞེ་སྤང་འདི་ནི་དགྲའི་ནང་ནས་ཀྱང་དགྲ་གཞན་ལས་སྦྱབའི་དགྲ་མ་
རྒྱུས་པར་ངས་པ་དེའི་མྱེར་རོ། །

རྒྱ་དེ་ཉིད་སྟོང་མྱེར་ཡིད་བདེ་སྐྱེད་རིགས་ཀྱི་ཡིད་མི་བདེ་བྱ་མི་རིགས་པ་ནི།
དེས་ན་དེར་ཕྱིན་ཆད་ནི་ཡིད་མི་བདེ་གཞོན་པའི་མྱེར་མི་འདོད་པ་བྱེད་པ་དང་
འདོད་པའི་གཞིས་བྱེད་པ་སོགས་རྒྱུན་རན་ཀྱི་གནོད་པ་ཆེན་པོ་ཅི་ལ་བབ་པར་གྱུར་
ཀྱང་མཐོང་བདག་གིས་ནི་དགའ་ཞིང་བདེ་བའི་ཡིད་ནི་ནམ་ཡང་དགྲུག་པར་མི་བྱའོ་
སྟམས་རྒྱ་དམ་བཅའ་བྱས་ནས་ཡིད་བདེ་འབའ་ཞིག་རྒྱུན་རྒྱུ་བསྟེན་རིགས་ཏེ། ཡིད་
དགའ་བ་ནི་ཡིད་མི་བདེ་བའི་གཞན་པོ་ཡིན་པས་བདག་གི་མགོ་བོ་གཙོད་པ་སོགས་
མི་འདོད་པ་ཅི་བྱུང་ཡང་ཡིད་དགའ་བཞིན་རྒྱ་གནས་སྦྱབ་ན་ཡིད་མི་བདེ་སྐྱེ་བའི་
གོ་སྐབས་མེད་པས་དེ་སྐྱེ་མི་སྲིད་ལ་དེ་མ་སྐྱེས་ན་ཁོང་ཁྱོད་སྐྱེ་མི་སྲིད་པས་སོ། །མི་
འདོད་པ་བྱུང་རྒྱས་སྐྱེ་ཡིད་དགའ་བར་གནས་པ་མི་རིགས་སོ་ཞེ་ན། རིགས་ཏེ། མི་
དགའ་བའམ་ཡིད་མི་བདེ་བ་བྱས་ཀྱང་འདོད་པའི་གཞིས་ཡོད་ན་འདོད་པའི་དོན་

ཅི་ཡང་མི་འགྲུབ་པས་རང་གི་སེམས་མི་བདེ་བ་ཙམ་ཏུ་ཟད་ལ་དེར་མ་(༡༥༥)
 ཟད་ཡིད་མི་བདེ་བ་ལས་ཁོང་ཁོ་སྤྱེ་ཞིང་དེས་འདོད་པའི་འབྲས་བུ་འབྱེན་བྱེད་ཀྱི་
 དགོ་ཚུགས་རྒྱ་ཆེ་བ་དག་ནི་འཛོམས་ཤིང་ཉམས་པར་འགྱུར་བས་སོ། །ཀྱང་གི་སྒྲས་
 འདོད་པའི་གཤམ་མེད་ན་མི་དགའ་བ་མ་བྱས་ཀྱང་འདོད་དོན་འགྲུབ་བ་བསྟོལ་
 བསྐབ་བཏུས་སྟ། དེ་ལ་སྟུག་བསྐལ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་བཟོད་པའི་མི་མཐུན་ཚུགས་
 བློ། སྟུག་བསྐལ་གྱིས་འཇིགས་པ་ཉིད་མི་འདོད་པ་བྱུང་བ་དང་སྤང་པ་དང་རང་གི་
 བདེ་བ་ལ་མངོན་པར་ཆགས་པ་ཉིད་འདོད་པའི་གཤམ་བྱེད་པ་དང་སྤང་པ་སྟེ་དེ་
 དག་ལས་ཡིད་མི་བདེ་ཞིང་དེ་ལས་ནི་སྤང་བའམ་ཞུམ་པ་ཉིད་དོ། །དེ་བས་ན་ཟླ་
 བ་སྟོན་མེད། བདེ་བ་ལ་མི་ཆགས་པ་དང་སྟུག་བསྐལ་ལ་མི་སྦྱོ་བའོ་ཞེས་གསུངས་
 སོ། །དཀོན་མཆོག་སྤྱིན་ལས་ཀྱང་། གང་ནང་གི་བྱ་རན་དང་སྟེ་སྟུགས་འདོན་པ་
 དང་སྟུག་བསྐལ་བ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་འབྲུགས་པ་དེ་དག་བཟོད་ཅིང་དང་
 ཏུ་ལེན་ཏོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་ལ། སྟུག་བསྐལ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་བཟོད་པའི་
 མི་མཐུན་ཚུགས་ཞེས་པ་ནི། སྟུག་བསྐལ་དང་ལེན་གྱི་བཟོད་པའི་མི་མཐུན་ཚུགས་
 ཁོ་ན་ལ་གོ་བར་མི་བྱ་སྟེ། འདིས་བཟོད་པ་གསུམ་ཀའི་མི་མཐུན་ཚུགས་ཁོང་ཁོ་སྤྱེད་
 བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་དེའི་རྒྱ་རྩལ་མིན་ཡིད་བྱེད་སྟེ་རྩལ་བསྟན་ནས་དེ་
 འགོག་རྩལ་བཤད་པ་ཡིན་པས་སོ། །དེས་ན་ལས་སེམས་ལ་མི་འདོད་པའི་གཞོད་
 པ་གང་བྱུང་བཟོད་པའི་བཟོད་པ་གསུམ་ཀའི་མི་མཐུན་ཚུགས་ཞེས་པའི་དོན་ཏུ་
 ཤེས་པར་བྱའོ། །འགྲེལ་ཆེན་དུའང་དེ་ཉིད་དྲངས་ནས། དེ་བས་ན་གལ་ཏེ་བདག་
 གི་མགོ་གཙང་ནའང་བདག་གིས་དགའ་བ་དགྲགས་པར་མི་བྱའོ་ཁོང་ནས་སྤང་བར་
 མི་བྱའོ། །དགའ་བ་ནི་ཡིད་མི་བདེའི་གཞེན་པོ་ཡིན་ཏེ་སྟུག་བསྐལ་(༡༥༦)བྱུང་ཡང་
 སེམས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་ཡིད་མི་བདེ་བའི་གོ་སྐབས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་
 ལ། དགའ་བ་ནི་ཡིད་བདེ་བའོ་དགྲགས་པ་ནི་ཡིད་མི་བདེ་བའོ་ཞེས་དགོ་སྟོལ། །
 ཡིད་དགའ་བར་གནས་པ་ནི་སྟོ་སྟོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་ལས་རབ་ཏུ་བསྟུགས་

ཏེ། དེ་ལ་དགའ་བ་གང་ཞེན། གང་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཚོས་རྣམས་དྲན་པ་དང་རྗེས་
 ལྷ་དྲན་པ་ལ་དགའ་བ་དང་དད་པ་དང་མཚོག་ཏུ་དགའ་བ་དང་སེམས་མི་འཁོང་
 ཞིང་མི་བརྗེ་བ་དང་ཞེས་སོགས་རྒྱལ་པར་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་རིགས་པས་
 ལེགས་པར་བརྟགས་ཤིང་དབྱེད་ན་ཡིད་མི་བདེ་བ་སྦྱེད་མི་རིགས་ཏེ། མི་འདོད་
 པ་བྱས་པ་དང་འདོད་པའི་གོགས་བྱས་པ་སོགས་ཡིད་མི་བདེ་བ་སྦྱེ་བའི་གནས་དེ་
 ལ་གལ་ཏེ་སྤྱིར་བཙོས་སུ་ཡོད་ན་ནི་དེ་ལ་མི་དགའ་བར་བྱ་བའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞིག་
 ཡོད་དེ་ཅི་ཡང་མེད་པས་དེ་མ་ཐག་དེ་སྤྱིར་བཙོས་པའི་ཐབས་བྱས་པས་ཚོག་པས་
 དེ་ལ་མི་དགའ་བ་སྤངས་ཏེ་དེ་འཚོས་པའི་ཐབས་ལ་ནན་ཏན་བྱ་རིགས་ལ། གལ་
 ཏེ་འཕ་འོན་ཏེ་སྤྱིར་བཙོས་སུ་མེད་ན་ནི་དེ་ལ་མི་དགའ་བ་བྱས་པས་ཀྱང་ཅི་ཞིག་པན་
 ཏེ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་པན་ཏེ་འདས་ཟིན་པས་ཐབས་ཅི་ཡང་བྱར་མེད་ལ། དེར་མ་
 ཟད་ཉེས་པའང་ཡོད་དེ་བཟེ་རེ་ཆེན་སྟག་བསྐལ་སྤྲོ་མས་ཀྱང་ལྷག་པར་གཞོད་པས་
 བཅོད་དགའ་ལ་བཟེ་རེ་ཆུང་ན་སྟག་བསྐལ་ཆེན་པོའང་བསྐྱན་ཅུས་པས་སོ། །དེ་
 ལྟར་རྣམ་པར་དབྱེད་ན་ཡིད་མི་བདེ་བ་བསལ་བ་ཉིད་མཚོག་ཡིན་པས་དེ་བསལ་
 བར་རིགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཡིད་མི་བདེ་སྦྱེད་པར་མི་རིགས་སོ། །འདི་ནི་ཡིད་མི་
 བདེ་བྱ་མི་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚན་སྤྲོ་མ་ལས་གཞན་ཏེ། དེས་ན་གཞོད་པ་དང་སྟག་
 བསྐལ་ཅི་ཅམ་བྱུང་ཡང་ཡིད་མི་དགའ་བར་མི་བྱེད་པར་མི་འདོད་པ་གང་བྱུང་ལམ་
 གྱི་(༢༧)བཀོགས་སུ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་རྒྱུན་རྒྱུན་ལམ་ཏུ་འབྱེར་བ་ལ་བསྐྱབ་པར་
 བྱ་རིགས་སོ་ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་བཅོད་པ་སྒྲོམ་ཚུལ་ལ་གཉིས། བཅོད་ལུལ་ངོས་བཟུང་བ། བཅོད་
 པ་སྒྲོམ་པ་དངོས་སོ། །

དང་པོ་ནི། བདག་གམ་བདག་གི་སོགས་ཏེ། བདག་གམ་བདག་གི་མཛའ་
 བཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་རྣམས་ལ་ལུས་དང་སེམས་ལ་ཡོངས་སུ་གདུང་བ་སྦྱེད་བྱེད་ཀྱི་སྟག་

བསྐལ་དང་། འན་པ་འདི་ཞེས་བྱ་དུ་བསང་དེ་རྟེན་པ་གཙོད་པ་སྟགས་ཀྱིས་
 བརྟམ་པ་དང་། དངོས་སུ་གནད་དུ་སྟགས་པས་ཞིག་ཙོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིང་ར་གཏོང་བས་
 ཚིག་རྩལ་དང་། སྟག་དུ་གཤམ་པ་མ་ཡིན་པའི་གཏམ་འན་བརྟེན་པས་མི་སྟན་པ་
 ཞེས་བྱ་བ་བཞི་པོ་མི་འདོད་དེ། དེ་ལྟ་བུའི་མི་འདོད་པ་བཞི་པོ་བྱས་པ་ན་ཡིད་མི་
 བདེ་བའི་དབང་ལས་ཁོང་ཁྱོ་བ་དང་། དེ་དག་ལས་བརྟེན་པ་བདེ་བ་དང་རྟེན་
 བཀྱར་དང་དངོས་སུ་བརྟེན་པ་དང་སྟག་དུ་སྟན་པ་བསྟགས་པ་བཞི་པོ་བདག་གམ་
 བདག་གི་མཛའ་བཤེས་ལ་འོང་བར་འདོད་ལ་དེ་བཞིའི་གཤམ་བྱས་པ་ན་འང་ཡིད་
 མི་བདེ་བའི་དབང་ལས་ཁོང་ཁྱོ་བ་དང་། དག་ཡི་བྱོགས་ལ་འདོད་མི་འདོད་
 དེ་དག་ལས་བརྟེན་པས་ཉེ་ཕྱག་བསྐལ་དང་བརྟམ་པ་དང་ཚིག་རྩལ་དང་མི་སྟན་
 པ་བཞི་པོ་འབྱུང་བར་འདོད་ལ་དེ་བཞི་འབྱུང་བའི་གཤམ་བྱས་པ་ལ་འང་ཁོང་ཁྱོ་
 བ་དང་། བདེ་བ་དང་རྟེན་པ་དང་བརྟེན་པ་དང་གཤམ་པ་བཞི་པོ་དག་ལ་འབྱུང་
 བར་མི་འདོད་པ་ལ་དེ་བཞི་པོ་འོང་བའི་གཤམ་བྱས་པ་ལ་འང་ཁོང་ཁྱོ་འབྱུང་བ་ཡིན་
 ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་མི་འདོད་པ་བརྟེན་གཉིས་བྱས་པ་དང་འདོད་པ་བརྟེན་གཉིས་ཀྱི་
 གཤམ་བྱས་པ་ལྟེ་ཉེར་བཞི་པོ་ནི་ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་ཁོང་ཁྱོ་བའི་ཕྱལ་སོ། །དེ་
 ལ་མི་འདོད་པ་བརྟེན་གཉིས་ནི། བདག་ལ་རྩལ་(༥༦བ)བསྐལ་སྟགས་མི་འདོད་པ་
 བཞི་བྱེད་པ། བདག་གི་བཤེས་ལ་འང་རྩལ་བསྐལ་སྟགས་མི་འདོད་པ་བཞི་བྱེད་པ།
 བདག་གི་དག་ལ་བདེ་བ་སྟགས་མི་འདོད་པ་བཞི་བྱེད་པའོ། །འདོད་པ་བརྟེན་གཉིས་
 ཀྱི་གཤམ་ནི། བདག་ལ་བདེ་བ་སྟགས་འདོད་པ་བཞི་འབྱུང་བ་ལ་གཤམ་བྱེད་པ།
 བདག་གི་བཤེས་ལ་བདེ་བ་སྟགས་འདོད་པ་བཞི་འབྱུང་བ་ལ་གཤམ་བྱེད་པ། བདག་
 གི་དག་ལ་རྩལ་བསྐལ་སྟགས་འདོད་པ་བཞི་འབྱུང་བ་ལ་གཤམ་བྱེད་པའོ། །དེ་དག་
 ནི་ཁོང་ཁྱོ་བའི་ཕྱལ་གྱི་དབྱེ་བ་སྒྲིར་བསྟན་པ་ཡིན་ལ་དེའི་ཤུགས་ལ་དེ་དག་བཟོད་
 པ་སྟོམ་པའི་ཕྱལ་དུ་བྱས་ནས་འག་དུ་འཆད་འབྱུར་ལྟར་གྱི་བཟོད་པ་སྟོམ་རིགས་
 པ་འང་དེ་བཞིན་དུ་སྒྲིར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་བཟོད་པ་སྟོམ་པ་དངོས་ལ་

གཉིས། མི་འདོད་པ་བྱེད་པ་ལ་བཟོད་པ་སྒྲོམ་པ། འདོད་པའི་གཉིས་བྱེད་པ་ལ་
བཟོད་པ་བསྒྲོམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། བདག་ལ་མི་འདོད་པ་བྱེད་པ་ལ་བཟོད་
པ་སྒྲོམ་པ། བདག་གི་བཤེས་ལ་མི་འདོད་པ་བྱེད་པ་ལ་བཟོད་པ་སྒྲོམ་པ། བདག་
གི་དགའ་ལ་ལེགས་པ་བྱེད་པ་ལ་བཟོད་པ་སྒྲོམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བདག་ལ་
རྒྱལ་བཟའ་བྱེད་པ་ལ་བཟོད་པ་སྒྲོམ་པ། བདག་ལ་བརྟམས་སྟོགས་གསུམ་བྱེད་པ་ལ་
བཟོད་པ་སྒྲོམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རྒྱལ་བཟའ་དང་ལེན་གྱི་བཟོད་པ། ཆོས་
ལ་ངེས་མེད་ཀྱི་བཟོད་པ། གནོད་བྱེད་ལ་ངེ་མི་སྒྲུབ་པའི་བཟོད་པ་སྒྲོམ་པའོ། །

དང་པོ་ནི། བདེ་བའི་རྒྱ་ནི་སྟོགས་ཏེ། དེ་ལ། སྤྱིད་པར་རྒྱལ་བཟའ་མང་ཞིང་
དེ་ངེས་འབྱུང་གི་རྒྱར་བསྟན་པ་ནི། འཁོར་བ་འདི་ན་བདེ་བ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ཆོས་
དགེ་བ་ལ་འབད་པ་ནི་ངེས་འགའ་འབྱུང་ཞེས་ཏེ་བརྒྱ་ལ་ངེས་འགའ་ཅམ་ཞིག་ལས་
མི་འབྱུང་བས་(༡༩༥)རྒྱ་དཀོན་ཞིང་རྟེན་དཀའ་བ་བཞིན་རྩ་འབྲས་བྱ་བདེ་བའང་
ཤིན་རྩ་དཀོན་ཞིང་རྟེན་དཀའ་བ་དང་། རྒྱལ་བཟའ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་སྟོགས་པ་མི་དགེ་
བ་རང་གི་རང་གིས་བྱེད་པ་ནི་ཤིན་རྩ་མང་རྩ་འབྱུང་ལ་དེ་ལྟར་རྒྱ་མང་བ་བཞིན་རྩ་
འབྲས་བྱ་རྒྱལ་བཟའ་ཡང་ཤིན་རྩ་མང་པོ་རྒྱན་ཆགས་པའི་རྒྱལ་གྱིས་འབྱུང་བ་ནི་
འཁོར་བ་དང་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་རྒྱལ་བཟའ་ཅི་བྱུང་ཡང་
ཡིད་མི་བདེ་བ་སྤངས་ཏེ་རྒྱ་མི་དགེ་བ་རང་གིས་བསྟགས་པའི་འབྲས་བྱ་རྒྱལ་བཟའ་
རང་སྟོག་རྩ་འབྱུང་བ་འདི་མི་རིགས་པ་དང་མི་འོས་པ་ཞིག་མིན་པས་དང་རྩ་མངས་
ཏེ་བསྟན་ཆུགས་པར་བྱས་ནས་བཟོད་པ་སྒྲོམ་རིགས་པའོ། །སྤྱིད་པའི་རང་བཞིན་
རྒྱལ་བཟའ་ལས་མ་འདས་པ་ནི། རྩན་ཉེར། འཁོར་བ་ཁབ་ཀྱི་ཆེ་ཅམ་ལ། །བདེ་བ་
ནམ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། ཞེས་པ་དང་། བྱམས་པས། མི་གཙང་བ་ལ་དྲི་ཞིམ་མེད་
བཞིན་འཕྲོ་ལྷ་དག་ན་བདེ་བ་མེད། ཅེས་སྟོགས་ལྟར་རོ། །བདེ་བ་དཀོན་ཡང་དེ་
བརྒྱུབ་པར་བྱའི་རྒྱལ་བཟའ་ནི་མི་འདོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་འཁོར་བའི་རང་བཞིན་
རྒྱལ་བཟའ་རྩ་བས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ་རྒྱལ་བཟའ་རང་ཉམས་སྒྱུ་མྱེད་བ་དང་

ཐུག་བསྐྱེད་ལ་ཐུག་བསྐྱེད་ཏུ་ཤེས་ནས་དེའི་ཉེས་དམིགས་མཐོང་བ་མེད་པར་གུར་
ན་དེ་ལ་སྒྱུ་ཁིང་ཡིད་འབྱུང་བའི་བསམ་པ་མི་སྒྲུལ་དེ་མ་སྒྲུས་ན་ཐར་པ་དོན་གཉེར་
ཀྱི་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་ཇི་བཞིན་པ་སྒྲུལ་བའང་མེད་ཅིང་དེ་མ་སྒྲུས་ན་ཐར་པ་ཐོབ་
པའི་ཐབས་མེད་ལ། ཐུག་བསྐྱེད་བསམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐུག་བསྐྱེད་ཅན་གྱི་འཁོར་
བ་ལ་སྒྱུ་བ་སྒྲུ་ཁིང་དེ་ལས་ཐར་པ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ངེས་པར་འབྱུང་འདོད་ཀྱི་བསམ་
པ་སྒྲུལ་བའི་རྒྱ་མཚན་དེ་ལྟ་བུས་ན་ཀྱ་ཡེ་མེས་ས་ཁྲོད་ཀྱིས་ཡིད་མི་བདེ་བ་སྒྲུད་ནས་
(༡༩༥)ཁོང་ཁྲོ་མི་སྒྲེལ་བར་ལས་འབྲས་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་བསམ་པ་བརྟེན་པོར་མཐོན་ལ་
ཐུག་བསྐྱེད་དང་ལེན་གྱི་བཟོད་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་འབད་པར་བྱོས་ཤིག་ཅེས་པ་ལོ། །དེ་
ལྟར་སྲིད་པའི་རང་བཞིན་ཐུག་བསྐྱེད་ཏུ་བསམ་པ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྱུ་ཁིང་ཡིད་
འབྱུང་བའི་སྒྲོ་ནས་ཐར་པ་ཆོལ་བ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དེ་ཉིད་ཐར་པ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་
རྒྱུའི་གཙུག་པོ་ཡིན་ལ་དེ་ལས་གཞན་ཏུ་དེའི་རང་བཞིན་ཐུག་བསྐྱེད་ཏུ་མ་ཤེས་ཤིང་
དེ་ལ་ཆགས་ཤིང་ཞེན་པས་ནི་ནས་ཡང་ཐར་པ་འཐོབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་
མདོ་ལས། འཁོར་བར་ཆགས་པའི་ཡིད་དང་ལྷན་ནམས་རྟག་ཏུ་འཁོར། ཞེས་དང་།

བཞི་བརྒྱ་པར་ཡང་། གང་ལ་འདིར་སྒྱུ་ཡོད་མིན་པ། དེ་ལ་ཁི་གུས་ག་ལ་
ཡོད། །རང་བྱིས་ལ་བཞིན་སྲིད་པ་ནི། །འདི་ནས་འབྱུང་བའང་བྱ་བ་དཀའ། ཞེས་
དང་། འཕགས་པ་གྲོལ་ཤེས། སྒྱུ་བའི་མེས་པ་ལ་བརྟེན་པ་གང་། །འགའ་ཞིག་ལྟ་
བུ་འདྲ་འབྱུར་ཁིང་། །འཇིག་རྟེན་ལེགས་སྒྲུལ་ལ་བརྟེན་ནས། །ལ་ལ་འཁོར་བར་
འཁོར་བར་འདོད། ཅེས་གསུངས། དེ་ལྟར་སྲིད་པའི་གནས་འདིར་ཐུག་བསྐྱེད་གང་
ཡང་བྱང་བ་རེ་རྟག་ཏུ་ཤས་ཆེར་འབྱུང་བས་དེ་དང་ཏུ་སྒྲུངས་ནས་ལམ་ཏུ་འབྱེར་
ཐབས་ཤེས་པ་ཞིག་ཅི་ནས་ཀྱང་གལ་ཆེ་སྟེ་དེ་ལས་གཞན་ཏུ་ཐུག་བསྐྱེད་བྱུང་བའི་
ཆོ་ན་ཡང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིད་མི་བདེ་སྒྲུལ་ཁིང་དེས་ཁི་སྒྲུད་ལ་ཡང་ན་ལམ་
ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་སྒྲོ་བའི་ཞུས་པ་སྒྲུས་ནས་དེས་ལམ་སྒྲོས་པ་ལ་བར་ཏུ་གཙོད་
པར་བསྐྱེད་བརྟུས་སོགས་སུ་གསུངས་ལ། དེའང་ཐུག་བསྐྱེད་འགའ་ཞིག་ནི་སྒྲོན་

ལས་གྱིས་བསྐྱེད་པ་དང་འགའ་ཞིག་ནི་གཞན་གྱི་གཞོན་པ་བྱས་པ་སོགས་འབྲལ་
 རྒྱུ་གྱིས་བསྐྱེད་པ་འདྲ་ཡོད་ལ། ཁ་ཅིག་ནི་ཆོས་ལམ་ལ་ཞུགས་ན་འབྱུང་(༡༥༥ན)
 ལ་དེར་མ་ཞུགས་ན་མི་འབྱུང་བའདྲ་ཡོད་དོ། །དེ་ལ་སྤྲུལ་གཉིས་ནི་གང་ལྟར་ཡང་
 དེས་པར་འབྱུང་བས་རེ་ཞིག་བསྒྲོག་མི་རྒྱས་པས་དེ་དག་ནི་དང་རྒྱ་ལེན་དགོས་ཏེ།
 དང་ལེན་མེད་ན་རྒྱལ་བསྐྱེད་གཞིར་གནས་དེ་རང་གི་སྤྱིང་རྒྱ་ཡིད་མི་བདེའི་རྣམ་
 རྟོག་གིས་བསྐྱེད་པའི་སེམས་ཁུལ་གྱི་རྒྱལ་བསྐྱེད་བསྐྱེད་ནས་ཤིན་ཏུ་བཟོད་དཀའ་
 བར་འབྱུང་ལ། རྒྱལ་བསྐྱེད་དང་ལེན་ཡོད་ན་རྒྱལ་བསྐྱེད་གཞིར་གཞག་དེ་མ་ལོག་
 གྱུང་ཡིད་མི་བདེས་བསྐྱེད་པའི་སེམས་ཁུལ་གྱི་རྒྱལ་བསྐྱེད་དེ་གཏན་མེད་ཅིང་རྒྱལ་
 བསྐྱེད་ཁོ་རང་དང་རྒྱལ་བསྐྱེད་གཞན་ཡང་ལམ་རྒྱུ་འབྱེད་ཐབས་བྱས་པས་རྒྱལ་
 བསྐྱེད་རྗེ་རྒྱུ་ལྟར་སོང་ནས་བཟོད་མི་དཀའ་བར་འབྱུང་བ་དང་། ཆོས་ལྱིར་དཀའ་
 རྒྱུ་ལྟ་བུའི་རྒྱལ་བསྐྱེད་བྱུང་བ་ལའང་སྐར་བཤད་ལྟར་འཇིག་རྟེན་ན་དོན་མེད་
 པའི་རྒྱལ་བསྐྱེད་སོགས་ལའང་བཟོད་པར་བྱེད་ན་རང་གཞན་གྱི་དོན་ཆེན་པོ་འབྱུང་
 བྱེད་ཀྱི་རྒྱལ་བསྐྱེད་ཅིའི་ཕྱིར་མི་བཟོད་སྟུང་པའི་སྟོན་ནས་ལམ་རྒྱུ་འབྱེད་ཤིས་པ་ཞིག་
 མེད་རྒྱུ་མི་རུང་བ་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །དེས་ན་རྒྱལ་བསྐྱེད་དང་ལེན་གྱི་བཟོད་
 པ་སྐྱེད་པ་འདི་གནད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཞིང་ཉམས་ལེན་གྱི་འགག་སྟོང་ཆེན་པོ་ཡིན་པའི་
 རྒྱལ་ཤིས་པར་བྱོལ། །

དོན་ཆེན་པོ་སྐྱབ་ཕྱིར་བཟོད་རིགས་པ་དཔེས་བསྟན་པ་ནི། ལྟ་དབང་ལྷུག་ཆེན་
 པོ་དཀའ་ཐུབ་ལ་གནས་པ་ན་ལྟ་རྣམས་གྱིས་ལྟ་མོ་ལྟ་མར་སྤྱལ་ནས་དཀའ་ཐུབ་ལས་
 བསྒྲོག་པས་དཀའ་བསྒྲོག་སྟེ་དེ་ལ་དད་པ་དང་། དུལ་ཀར་རྒྱ་པ་དག་ལྷ་པ་གཟས་
 ཟིན་པའི་རྒྱས་བསྐྱེད་ནམས་འདོད་པས་མེར་བསྟེགས་པ་དང་མཚོན་གྱིས་གཙོད་པ་
 སོགས་བྱེད་དོ་ཞེས་རྟོག་ལོ་གསུངས་པར་བཤད་ལ། རྒྱ་དཔེར་རྫོང་མོའི་བྱ་པ་ཞེས་
 འབྱུང་ཞིང་དེ་ལ་རྫོང་གཏུམ་(༡༥༥བ)མ་ནི་ལྟ་མོ་ཅན་གྱི་སྟེ་དེའི་བྱ་ལ་ལྟར་འཇིན་
 པ་དག་གིས་སྟོན་ཞུ་འབྲིང་པོའི་ཆོས་དགའི་རྒྱས་ལ་སོགས་པར་ཞག་གསུམ་མམ་

ཞག་གཅིག་སྤྱད་གནས་བྱས་ནས་རང་གི་ཡུས་སྤྱིན་སྤྱིག་གི་མེར་བསྟེག་པ་དང་ཡན་
 ལག་གཅོད་པ་དང་འཕགས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱག་བསྐུལ་གྱི་ཚཱ་བ་བཟོད་པར་བྱེད་
 ལ། ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཀུན་རྒྱུ་པ་དག་རང་གི་མིང་ཡིག་གཞན་གྱི་ཐོག་མར་བྲི་བའི་ཆེད་
 ཏུ་ར་རྒྱལ་གྱིས་ཕན་ཚུན་འགན་ནས་ཡུས་བསྟེགས་པ་དང་བཅད་པས་ཕྱག་བསྐུལ་
 མཉམ་པར་བྱེད་ཅིང་སྤྱོད་ཀྱང་འདྲར་བར་བྱེད་ཅེས་པ་ནི་གཙོ་བོར་འབྲེལ་ཆེན་ལྟར་
 ཡིན་ལ། ཡང་དབང་ཕྱག་གི་དཀའ་ཐུབ་བསྐྱོག་ཅིང་ཉམས་པར་བྱེད་པའི་ལྷ་མོ་ལྷ་
 མ་ལ་དད་པ་དག་གིས་དེ་མཚོད་ཕྱིར་སྟོན་འབྲིང་གི་ཆོས་དཔྱད་ཏུས་སྤྱོད་ཞགས་ཞག་
 གཅིག་གམ་གསུམ་ཏུ་ཟས་བཅད་ནས་རང་གི་ཡུས་བསྟེགས་པ་དང་བཅད་པ་སྤྱོད་པ་
 བྱེད་པ་དང་། ཡུལ་ཀུན་རྒྱུ་པ་དག་ཕན་ཚུན་འགན་པའི་ཆེད་ཡུས་བསྟེགས་པ་དང་
 བཅས་པ་སྤྱོད་པ་བྱེད་ཅེས་དང་། ཀུན་རྒྱུ་པ་ན་གནས་པའི་བྱི་རོལ་པ་ཁ་ཅིག་ཆངས་
 པ་ཐོབ་པར་འདོད་པས་ཉི་ཟླ་གཟས་ཟིན་ཆོར་རང་གི་མགོ་གཅོད་པ་སྤྱོད་པ་བྱེད་ཅེས་
 འབྲེལ་པ་རྣམས་ལས་འཆད་ཚུལ་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་བ་བྱུང་ལ། གཞན་ཡང་སྤྱོད་པའི་
 བཤེས་གཉེན་གྱིས་བསྐྱུས་པ་དག་ལམ་ངན་པ་མི་ལྷ་བསྟེན་ཅིང་བསྟེགས་པ་དང་
 མཉམ་ཆེ་གསུམ་ལ་མཚོངས་ཏེ་གཅོད་པ་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་
 ཆོར་བ་དྲག་པོ་བྱེད་པ་ནི་དགོས་པའི་དོན་ཅི་ཡང་མེད་བཞིན་ཏུ་ཡང་བཟོད་པར་
 བྱེད་ན་དོན་ཆེན་པོ་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ཏུ་ཐར་པ་ཡི་མཚོག་
 ཤིན་ཏུ་དཀོན་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་གོ་འཕང་བྲ་མེད་སྤྱོད་པའི་དོན་ཏུ་རྒྱལ་སྤྱོད་
 རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་(༡༧)ན་ལ་སྤྱོད་པའི་ཏུས་ཀྱི་དཀའ་ཐུབ་ལ་བདག་གོ་ཅིའི་ཕྱིར་སྤྱོད་
 ཅིང་སྤྱོད་ནས་མི་བཟོད་པ་བྱེད་པ་མི་རིགས་པས་དགའ་ཞིང་སྤྱོད་པ་བཟོད་དེ་དང་ཏུ་
 སྤངས་ནས་བཟོད་པར་བྱ་རིགས་སོ། །དེའང་རྒྱལ་སྤྱོད་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་སྤྱོད་ཆེ་
 ཅན་རྣམས་ནི་གཞན་དོན་ཏུ་འགྱུར་བ་མཐོང་ན་མནར་མེད་ཀྱི་ཕྱག་བསྐུལ་ལའང་
 དགའ་བར་འཛིན་པ་དེ་འདྲ་བ་ཡིན་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་ཕྱག་བསྐུལ་ལས་བསྐྱུབ་
 པའི་བྱིར་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཏུས་ཀྱི་དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་ཕྱག་བསྐུལ་སྤྱོད་པ་གཞན་

དོན་གྱི་རྟེན་ཅན་གྱི་སྤྱུག་བསྐལ་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་འཛིགས་ཤིང་ལྷན་པར་ག་ལ་
 འཕྱར་ཏེ་མི་འཕྱར་བར་སློབ་སྦྱོར་དང་དུ་ལེན་པར་བྱེད་དེ། རྒྱལ་ལས། གཞན་དོན་
 བཅོལ་ལྡན་སྤྱི་ཐོབ་ཐོབ་ཀྱི་ཉིད་འདི། ཞང་ཆོ་མནར་མེད་པར་ཡང་དགར་འཛིན་
 པ། །དེ་འདྲ་བ་དག་གི་དོན་གཞན་རྟེན་ཅན། །སྤྱུག་བསྐལ་འབྱུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་
 ག་ལ་འཛིགས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རྒྱུ་རིམ་ནས་གོམས་ན་བཟོད་སྤྱོད་པར་བསྟན་
 པ་ནི། སྤྱུག་བསྐལ་རྒྱུ་རྟེན་ཡིན་ན་བཟོད་རྒྱས་ཀྱང་སྤྱུག་བསྐལ་ཆེན་པོ་བཟོད་མི་
 རུས་སོ་སྟེན་ན། །རིམ་གྱིས་གོམས་ན་སྤྱུག་བསྐལ་ཆེན་པོ་འདྲ་བཟོད་པར་འཕྱར་ཏེ།
 སེམས་ཀྱི་འཛིན་སྤངས་ཐམས་ཅད་གོམས་པའི་རྩ་བ་ཅན་ཡིན་པས་བསྟན་བཅོས་
 དང་བཟོད་པ་སྤྱོད་ལ་སོགས་བསྐྱེད་བྱའི་གནས་གང་དང་གང་ཡང་ཐོག་མར་མ་
 གོམས་པའི་རུས་སྤྱོད་དཀའ་དཀའ་འདྲ་བའང་སྤྱི་གོམས་པར་ཕྱུར་ན་སྤྱོད་པར་མི་
 འཕྱར་བའི་ཆོས་ཀྱི་དཔོན་པོ་དེ་དང་དེ་དག་ནི་གང་ཅུང་ཟད་ཅམ་ཡང་ཡོད་པ་
 མ་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་མཚན་དེ་བས་ན་སྤྱུག་བསྐལ་དང་དུ་ལེན་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་སྤྱིར་
 རྟོགས་ཆེན་པོའི་གོ་ཆ་བཟུང་ནས་གཞན་གྱི་ཆོག་རྒྱུ་དང་(༡༧/བ)ཆ་གང་ལ་སོགས་
 པའི་གཞོན་པ་དང་སྤྱུག་བསྐལ་རྒྱུ་རིམ་དང་བསྟེན་གྱིན་དང་དུ་གྲངས་ནས་བཟོད་
 པ་གོམས་པར་བྱས་པས་སྤྱི་གོམས་ནི་སྤྱུག་བསྐལ་དང་ལེན་གྱི་བཟོད་པའི་རྟོགས་རྩེ་རྒྱས་
 སྤྱུ་ཕྱུར་ནས་མགོ་དང་ཡན་ལག་གཅོད་པ་སོགས་ཀྱི་གཞོན་པའང་གཞོན་པ་དང་དེ་
 བས་ཡང་གོམས་ན་དཔྱལ་སོགས་ཀྱི་གཞོན་པ་ཆེན་པོ་འདྲ་བཟོད་པར་འཕྱར་བའི་
 རྒྱལ་ཤེས་པར་བྱས་ཤིག་ཅེས་སམ་བཟོད་པར་བྱའོ་ཞེས་པའོ། །དེ་ལྟར་སྤྱོད་སྤྱུག་གིས།
 ལྷན་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡོན་ནི། །ཐམས་ཅད་གོམས་པའི་རྩ་བ་ཅན། གོམས་པའང་
 རང་ལ་རག་ལས་པས། །དེ་བས་ཡོན་ཏན་གོམས་པ་མཆོག ། ཅེས་དང་། བསྐྱེད་
 བརྒྱས་ལས་ཀྱང་། དེ་ལ་སྤྱུག་བསྐལ་རྒྱུ་རྟེན་ཡིན་པས་བྱ་བ་ཐོན་དུ་བཏང་ན་
 དཀའ་བ་དང་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བ་ལ་གོམས་པ་འབྱུང་སྟེ། དཔེར་ན་གོམས་པའི་དབང་
 གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྱུག་བསྐལ་བདེ་བར་འདུ་ཤིས་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྤྱུག་

བསྐལ་བྱང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་བདེ་བར་འདུ་ཤེས་ཉེ་བར་བཞག་པ་གོམས་པས་བདེ་
བའི་འདུ་ཤེས་ཉིད་ཏུ་ཉེ་བར་གནས་པར་འགྱུར་ངོ། །འདྲིའི་རྒྱ་མཐུན་པའི་འབྲས་བྱ་
ནི་ཚུལ་ཐམས་ཅད་བདེ་བས་ནོན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་འཛོལ་པ་ཡིན་ནོ། །

ཡབ་སྐུས་མངལ་བའི་མདོ་ལས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཚུལ་ཐམས་ཅད་ལ་བདེ་
བར་འགྲོ་བ་ཞེས་བགྱི་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་མཆིས་ཏེ། ཉིང་རེ་འཛིན་དེ་གང་གིས་
ཐོབ་པས་བྱང་རྒྱུ་ལེམས་དཔའ་ལེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་དམིགས་པའི་དངོས་པོ་
ཐམས་ཅད་ལ་བདེ་བའི་ཚུར་བ་ཤ་སྟག་ཐྱིང་བར་འགྱུར་ཞིང་སྟག་བསྐལ་གྱི་ཚུར་
བ་མི་ཐྱིང་ལ་སྟག་བསྐལ་ཡང་མ་ལགས་བདེ་བ་ཡང་མ་ལགས་པ་ཡང་མི་ཐྱིང་སྟེ་
དེ་ལ་ལེམས་(༡༧)ཅན་དཔལ་བའི་གནོད་པས་གནོད་པར་བགྱིས་ཀྱང་བདེ་བའི་
འདུ་ཤེས་ཉེ་བར་གནས་པར་འགྱུར་བ་དང་། མིའི་གནོད་པས་གནོད་པ་བགྱིས་
ཀྱང་བདེ་བའི་འདུ་ཤེས་ཉེ་བར་གནས་པ་དང་། ལག་པ་བཅད་དམ་རྒྱུ་དང་པའམ་
ན་བའམ་སྟ་གཏུབས་ཀྱང་བདེ་བའི་འདུ་ཤེས་ཉེ་བར་གནས་པར་འགྱུར་བ་དང་
ཞེས་སོགས་དང་། ཀམ་པར་ཅན་ཏུ་གཏུགས་སམ་འབྲས་སྟེ་བཙོ་བ་ལྟར་བཙོས་
སམ་སྒྲུང་པོ་ཆེ་རྣམས་ཀྱིས་བརྒྱས་ཀྱང་བདེ་བའི་འདུ་ཤེས་འདུག་གོ་ཞེས་སོགས་རྒྱ་
ཆེར་དྲངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཐོབ་པའི་རྒྱ་ནི། བྱང་ལེམས་
དེས་ཐོན་སྐྱེད་པ་སྐྱོད་པའི་ཆོ། གང་གིས་བདག་ལ་ཁ་ཟས་བྱིན་པ་དེ་དག་ཉེ་བར་
ཞི་བའི་བདེ་བ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག །ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྟོན་ལམ་བཟབ་པས་ཡིན་པར་
གསུངས་སོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་གོམས་ན་མི་དཀའ་བ་ནི་དཔེར་ན་སེར་སྟ་ཅན་རྣམས་
ཀྱང་གོམས་པའི་དབང་གིས་སྟག་བསྐལ་ལ་བདེ་བར་འདུ་ཤེས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་
འགྲེལ་ཆེན་ཏུ་བཤད་ལ། ཡང་དེ་ནི་དཔེར་ན་སྟོན་པོ་གོ་ར་བ་ཞེས་པ་ཐོག་མར་སྟན་
རིམ་པ་མང་པོའི་འོག་ན་ཡུངས་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་བ་མི་བཟོད་པའང་ལྱིས་ཆེར་མ་
ཅན་གྱི་ཤིང་ཁུར་ཆེན་པོ་ཡང་ཁུར་བཟོད་པ་ལྟ་བུའི་ཞེས་བྱ་སྟོན་གསུང་ངོ། །གནོད་
པ་རྒྱུར་རིམ་ནས་རི་ལྟར་གོམས་སྒྲུབ་ནི། དེ་ལ་གོམས་པར་བྱ་བའི་གནོད་པ་རྒྱུར་དུ་

དེ་གང་ཞིན། ལྷུ་ལ་དང་ག་སྒྲུང་དག་གིས་ལུས་ལ་སྐྱགས་པའི་གནོད་པ་དག་དང་
 བྱི་བཀའ་སྒྲོམ་དང་ཆོ་གུང་དང་དཔལ་རྒྱུ་ལ་སོགས་པའི་ཆོར་བ་སྐྱུག་བསྐྱེལ་དང་
 བྱད་མེད་བལ་དང་གཡས་པ་བཟའི་འབྲུག་པ་ལ་སོགས་པ་དང་བཅས་པ་ཡི་དོན་
 དང་དགོས་པ་ཅུང་ཟད་ཅམ་ཡང་མེད་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་མང་པོ་ཞིག་(༡༧༠)ཅུང་
 ཞོམས་ན་དེ་ཅམ་བཟོད་མི་དགའ་བའི་དབང་གིས་དེ་དག་རྒྱུན་པར་བཟོད་པར་བྱ་
 དགོས་པའང་ཅིས་མ་མཐོང་ཉེ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ན། དོན་ཆེན་པོ་གཞན་དོན་
 ཏུ་རྒྱུགས་བྱང་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་ལམ་ལ་སློབ་པའི་ཆོེ་ཆོེ་བ་དང་གྲང་བ་དང་ཆར་པ་
 དང་རྒྱང་དང་དཔལ་རྒྱུ་ལ་སོགས་ཀྱི་གནོད་པ་དང་འབྱུང་འབྲུགས་ཀྱི་ནད་དང་ཐག་
 པ་སོགས་ཀྱིས་འཆིང་བ་དང་དབྱུག་པ་ལ་སོགས་པས་བརྟེན་པ་དང་མཆོན་གྱིས་
 གཙོད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་རྣམས་ལ་བདག་གིས་བཟེ་རེའམ་བཟོད་སྲན་
 རྒྱུང་བར་མི་བྱ་ཉེ་དེ་ལྟར་བྱས་ན་གནོད་པ་དང་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ལྷག་པར་འཕེལ་བར་
 འགྱུར་རྟེ་བཟོད་སྲན་རྟེ་རྒྱུང་ལ་སོང་བས་སོ། །ཡང་གནོད་པ་འཕེལ་ཞིས་པ་བཟེ་རེ་
 བྱས་ན་གནོད་པའི་རྒྱ་ཁོང་སྒོ་འཕེལ་བའི་རྒྱ་ཡོད་ཅིས་བཤད་ཀྱང་འདྲ་ལོ། །དེ་ལས་
 གཞན་དུ་བཟོད་སྲན་ཆེ་བར་བྱས་ནས་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཐམས་ཅད་ལ་བདེ་བའི་འདུ་ཤེས་
 ཞོམས་པར་བྱས་པ་ལ་དེའི་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་བདེ་བས་ནོན་
 པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཐོབ་པ་དེ་ཐོབ་པ་ན་ལུས་དུམ་བུ་མང་པོར་བཅད་དམ་དཔྱལ་
 སོགས་ཀྱི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་གྱིས་གཙོས་ཀྱང་བདེ་བའི་འདུ་ཤེས་ཁོ་ན་འཇུག་པ་གོང་དུ་
 བཤད་པ་ལྟར་དང་། གཞན་ཡང་གོམས་ན་སྤྲོ་བར་མི་འགྱུར་བ་མེད་པ་ནི། རྒྱུད་
 ལས། དངོས་པོ་གང་དང་གང་དག་ལ། ཡིད་ནི་ཡོངས་སུ་སྒྱུར་བྱེད་པ། །དེ་ནི་
 དེ་ཡི་དངོས་འགྱུར་རྟེ། །སྤྲོ་ཆོགས་ནོར་བུ་རྩི་བཞིན་ནོ། །ཞིས་དང་། དག་དབང་
 གཤམ་པས་ཀྱང་། ལུས་པ་ལ་སོགས་བྱུང་པར་གྱིས། །རྒྱན་དུ་གོམས་པ་གང་ཡིན་
 པ། །དེ་དང་དེ་ནི་གསལ་འགྱུར་རྟེ། །འདྲོད་དང་བྱ་རན་སྒོ་དང་མཚུངས། །རྟག་
 ཏུ་འབབ་ན་རྒྱ་རྒྱན་འཇམ་པོས་ཀྱང་། ཏུས་སུ་རྩི་ལེབ་(༡༧༡)ན་དག་ཀྱང་རྣམ་པར་

འདིགས། །བརྟོན་པར་གྱུར་ན་ས་ལས་ཆུ་འབྱུང་ཞིང་། །གཙུགས་པར་གྱུར་ན་ཤིང་
ལས་མེ་འབྱུང་འགྱུར། །མིས་ནི་ཚོལ་བར་བྱས་ལ་མི་འབྱུང་མེད། །ཅིས་པ་ལྟར་
རོ། །སྤྱལ་དང་མོགས་ཆོགས་བཅད་གཉིས་ཀྱིས་སྤྲུམ་མས་ལོམས་ན་བཟོད་སྤྱི་བའི་
དཔེ་དང་ཕྱི་མས་གང་ལ་ལོམས་པར་བྱ་བའི་སྤྲུག་བསྐལ་བརྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

ལོམས་མ་ལོམས་ལས་བཟོད་སྤྱི་བས་ཆེ་ཆུང་འོང་བ་དཔེས་བརྟན་པ་ནི། དཔེར་
ན་གཡུལ་འབྱེད་པའི་ཆོ་སྤྱོད་ཀྱི་དཔལ་ལོ་ལ་ལ་བདག་གི་ལྷས་ལ་གཞན་གྱིས་མཆོན་
བརྟན་པ་ལས་རང་གི་ཁྱག་འབབ་པ་མཐོང་ན་པ་རོལ་གནོན་པའི་སྤྱིར་སྤྱི་བས་སུ་
དཔལ་བརྟན་སྤྲུག་པར་གོང་འཕེལ་རྒྱ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ཡོད་ལ། སྤྱོད་ཀྱི་སྤྲུམ་མ་
ལ་ལ་གཞན་གྱི་ལྷས་སྤྲུག་པ་ལས་ཁྱག་ཅུང་ཟད་ཟགས་པ་མཐོང་བ་ཅེས་ན་ཡང་གི་
ལ་ཐུག་པ་ལྟར་འདིགས་ཤིང་སྤྲུག་ནས་ཤོག་ཅིང་འཛོམས་ཏེ་དྲན་མེད་རྒྱ་བརྒྱལ་ཏེ་
འབྲེལ་འགོ་བར་འབྱུར་བའང་ཡོད་དོ། །དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དེ་ལྟར་འབྱུང་བ་ནི་
རིམ་པ་ལྟར་སེམས་ཀྱི་ངར་རྒྱད་དཔལ་ཞིང་བརྟན་པ་ལ་ལོམས་པས་བཟོད་སྤྱི་བས་
ཆེ་བ་དང་། དཔལ་བརྟན་ལ་མ་ལོམས་ཤིང་སྤྲུག་ཅིང་སྤྲུམ་མའི་ངར་རྒྱལ་ལོམས་
པ་ལས་གྱུར་པས་བཟོད་སྤྱི་བས་ཆུང་བ་ཡིན་གྱི་དེ་གཉིས་ཀྱི་ལྷས་ལ་སྤྱི་ཡོད་པ་
དང་གནོད་བྱེད་པ་རོལ་པོ་དང་མཆོན་ཆ་སོགས་ཀྱི་རྒྱས་སྤྱི་བས་ལ་ཆེ་ཆུང་ཡོད་པའི་
ཁྱད་པར་གྱིས་དེ་ལྟར་བྱུང་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྤོང་པོ་བཞོད་པ་ལས། ལུ་མོ་
ཁྱོད་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པ་གཞོམ་པའི་ཕྱིར་རྒྱ་ཐུབ་པར་དཀའ་བའི་སེམས་བསྐྱེད་པར་
བྱའོ་མཛོན་པར་ཞེན་པ་ཐམས་ཅད་གཞོམ་པའི་ཕྱིར་གཞན་གྱིས་མི་ཐུབ་པའི་སེམས་
བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །(༡༧)འཁོམ་དང་། དྲག་ཤལ་ཅན་གྱིས་ཁྱས་པར། ཤིང་བལ་གྱི་
འདའ་བ་ལྟ་བུའི་སེམས་དང་བྲལ་བར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དང་པོ་ནས་སྤྱིར་
སྤྱི་བས་མ་ཆུང་བ་བསྐྱེད་ནས་སྤྱོད་བརྟན་པར་བྱས་ན་སྤྲུག་བསྐལ་ཆེན་པོ་ཡང་ཤོགས་
སྤྱི་ཡོད་པས་བཟོད་མི་རྒྱས་པ་གང་ཡང་མེད་ལ། དེ་ལྟ་མིན་པར་དང་པོ་ནས་ངས་
འདི་འདྲ་ག་ལ་བཟོད་ཟེར་ནས་རང་ཁྱད་རྒྱ་བསྐྱེད་ན་སྤྲུག་བསྐལ་ཆུང་རྒྱས་གྱུང་

ལམ་ལ་སློབ་པ་ལས་ལྷོག་པའི་རྒྱུ་རྩུ་འབྱུང་བའང་ཡོད་པར་གསུངས་སོ། །དོན་
 བསྟུན་ཏེ་གཞོན་པས་མི་ཚུགས་པར་བྱ་བར་གདམས་པ་ནི། རྒྱུ་རྩུ་འབྱུང་སྐྱེ་བའ་
 བརྟན་བསྐྱེད་ན་རྒྱལ་བསྐྱེད་མི་ཚུགས་པས་རྒྱལ་བསྐྱེད་ཆེན་པོས་ཀྱང་གསུང་
 བར་མི་འབྱུང་ཞིང་། རྒྱུ་རྩུ་འབྱུང་ཆུང་ཞིང་ཕྱར་ན་དོན་མེད་པར་ཡང་རྒྱལ་བསྐྱེད་
 བར་འབྱུང་བ་དེ་ལྟ་བུས་ན་རྒྱུ་རྩུ་འབྱུང་ཆེ་ཞིང་བརྟན་པོར་བསྐྱེད་ནས་གཞན་དོན་
 རྩུ་བྱང་རྒྱལ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རྩུ་གཞོན་པ་དང་རྒྱལ་བསྐྱེད་གང་བྱང་ཐམས་ཅད་པར་
 ཟིལ་གྱིས་མཁན་ནས་ཁྱད་རྩུ་བསད་ཅིང་ཆོས་ཕྱིར་དཀའ་སྤྱད་ཀྱི་རྒྱལ་བསྐྱེད་ཅི་ཙམ་
 བྱང་ཡང་ནི་དེ་རྣམས་གྱིས་རང་ལ་མི་ཚུགས་པར་བྱོས་ཞེས་ཏེ་རྒྱུ་རྩུ་འབྱུང་གཞོན་
 མི་རྣམས་པར་མི་སྐྱེལ་བའི་སེམས་སྤྱ་གྱིས་ཤིག །དེ་ལྟར་རྒྱལ་བསྐྱེད་དང་རྩུ་ལེན་པའི་
 བཟོད་པ་སྒྲོམ་རྒྱལ་ལ་མཁའས་པས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་རྒྱལ་བའི་སྐབས་སྤྱ་གཞོན་པ་
 དང་རྒྱལ་བསྐྱེད་ཅི་ཙམ་བྱང་ཡང་ནི་ཉམ་ང་མེད་པར་ཐམས་ཅད་བཟོད་པར་བྱས་
 བས་སེམས་རྒྱུད་ཀྱི་རབ་རྩུ་དང་ཞིང་དགའ་བ་དེ་ཉིད་ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་ཁོང་ཁྱོ་
 བའི་སྒྲོན་གྱིས་དཀྱུག་སྒྲེ་རྒྱུ་པར་བྱས་ནས་ཉམས་པར་མི་བྱུལ། །དེའང་གཞོན་པ་
 དང་རྒྱལ་བསྐྱེད་ལ་བཟེ་འེ་རི་ཙམ་བྱས་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་ཡིད་མི་བདེ་(༡༧༥ན)འཕེལ་
 བས་འདིར་གསུང་ལ་དེ་ལ་བརྟན་ནས་རྒྱུད་འབྱུགས་པའི་ཞེ་སྤང་འཕེལ་བས་སྤྱ་མར་
 འདི་པས་བསྐྱེད་རྩུ་མེད་པའི་གསུང་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་མཁའས་པས་རྒྱལ་བསྐྱེད་ལ་མི་
 བཟོད་པའི་སྒོ་བསྐྱེད་པར་མི་བྱུལ་སྤྱེས་རྩུ་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་འབྱུང་བསྐྱེད་ནས་བསྐྱེད་པར་བྱ་
 དགོས་ཏེ་རྒྱུ་རྩུ་འབྱུང་བསྐྱེད་ན་རྒྱལ་བསྐྱེད་ཆེན་པོས་ཀྱང་མི་ཚུགས་པར་བཤད་མ་
 ཐག་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །བསྐྱེད་བརྟན་ལས། དེ་ལྟ་བུས་ན་རྒྱལ་བསྐྱེད་དགའ་བར་བྱ་སྤྱེ།
 རྒྱ་བསྐྱེན་མའི་མདོ་ལས། ལུས་དང་བཅས་ཤིང་ཡིད་ནི་རྒྱལ་བསྐྱེད་དགའ་བར་བྱ། །ཞི་
 བའི་ལྟ་བ་ལ་ནི་རྒྱལ་བསྐྱེད་གནས་པར་བྱ། །ཞེས་རི་སྐད་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་
 སྐུགས་རྒྱལ་བསྐྱེད་ཡིད་བདེ་སྐྱེས་དགོས་པའི་རྒྱལ་མང་རྩུ་གསུངས་སོ། །ཉན་མོངས་
 རྒྱུ་སྐབས་ཀྱི་རྒྱལ་བསྐྱེད་དང་རྩུ་སྤངས་པའི་སུ་ཡོན་ནི། ལམ་ཉམས་སྤྱ་ལེན་

པའི་སྐབས་སུ་སྤང་བྱ་ཁོང་ཁྱོ་སོགས་ཉོན་མོངས་པའི་དག་རྒྱལ་ས་དང་དེ་འཛམས་
 བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོར་གནོད་པ་དང་རྩྭ་ག་བསྐལ་སོགས་གང་ལའང་བསྟན་ནུས་པའི་
 བཟོད་པའི་སྟོབས་ཁྱད་པར་ཅན་བསྟེན་ནས་སྤང་གཉེན་པོ་ཚུན་གཤུལ་འབྱེད་པ་
 ལ་བཙོན་པར་བྱ་དགོས་ལ་གཤུལ་འབྱེད་པའི་ཆེ་ན་གནོད་པ་དང་རྩྭ་ག་བསྐལ་གིན་
 ཏུ་མང་པོ་འབྱུང་བ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་མོད་ཀྱང་། རང་གཞན་གྱི་དོན་ཆེན་པོ་འབྱུབ་
 བྱེད་ཀྱི་རྒྱར་བྱར་པའི་ལུས་སེམས་ཀྱི་རྩྭ་ག་བསྐལ་ཐམས་ཅད་ཁྱད་ཏུ་བསད་ནས་
 ཉོན་མོངས་པ་ཞེས་ལ་སོགས་པའི་དག་མ་རུངས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་འཛམས་པར་
 བྱེད་པ་དེ་དག་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་དགའི་གཤུལ་རྩོད་རྒྱལ་བར་བྱེད་པའི་དཔལ་པོ་
 ཆེན་པོ་སྟེ་མེད་པ་མཆོག་ཏུ་བྱུར་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་དཔེར་ན་འཐབ་མོ་བྱེད་པའི་ཆེ་པ་
 རོལ་གྱི་མཆོན་སོག་པའི་རྩྭ་ག་བསྐལ་ཁྱད་ཏུ་བསད་ནས་དག་(༢༡༧)གསོད་ནུས་པ་
 ལ་འཇིག་རྟེན་ན་དཔལ་པོ་ཞེས་བཟོད་པ་བཞིན་ནོ། །འདིར་རྒྱ་དཔེར། གང་ཞིག་
 བྱང་ཏུ་མཆོན་སོག་བཞིན། །དག་ལས་ཕྱིར་ཞིང་རྒྱལ་འདོད་པ། །དེ་དེ་རྒྱལ་རྒྱལ་
 དཔལ་པོ་སྟེ། །ཞེས་ཡོད་དེ་གཤུལ་རྩོད་དགས་མཆོན་བརྒྱབ་པ་བྱང་ཏུ་སོག་ཀྱང་
 སོག་བཞིན་ཏུ་དག་ལས་ཕྱིར་ཞིང་རྒྱལ་བར་བྱེད་འདོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་དེ་ནི་
 དག་ལས་རྒྱལ་པར་རྒྱལ་བའི་དཔལ་པོ་ཞེས་བསྟགས་པ་ཡིན་ཞེས་པ་ལོ། །རྩྭ་ག་སྟེ་
 འཇིག་རྟེན་ན་མ་བསད་ཀྱང་རང་གི་རང་གིས་འཆི་བའི་སྟེ་པོ་གསོད་པ་ལ་དཔལ་པོ་
 ཞེས་གྲགས་པ་དེ་དག་ནི་རོལ་མཆོན་བརྒྱན་ནས་གསོད་པ་དཔལ་པོར་སྟོམ་པ་དང་
 འདྲ་བས་དཔལ་པོ་ཞེས་མི་བྱོལ་སྟེ་དེ་ཅམ་ནི་རུད་འགོ་ལའང་ཡོད་པས་སོ། །བཤེས་
 སྤྱང་ལས། གང་དག་དབང་པོ་རྩྭ་ག་རྒྱལ་རྒྱལ་ལ་ནི། །རྩྭ་ཏུ་མི་བརྟན་གཡོ་དང་
 གང་དག་གཅིག་ །གཤུལ་རྩོད་དག་ཆོགས་ལས་རྒྱལ་དེ་དག་ལས། །མཁས་རྒྱལ་
 དང་པོ་དཔལ་རབ་ལགས་པར་འཆོལ། །ཞེས་དབང་པོ་ཐུལ་བ་ལ་བསྟགས་པར་
 མཛད་པ་ལྟར་རོ། །དེའང་ཐ་མལ་བའི་དག་ནི་མ་བསད་ཀྱང་འཆི་བས་དེ་གསོད་
 པ་དཔལ་པོ་མིན་ལ། ཉོན་མོངས་པའི་དག་ནི་གཉེན་པོས་མ་བཙོན་པར་ཞི་བར་

མི་འཕྱུར་བས་དེ་འཛེམས་པ་ལ་དཔའ་བོ་ཆེན་པོ་ཞེས་བཟོད་དོ། །

ཆོམས་ལས་ཀྱང་། གང་ཞིག་སྒྲོང་པུག་སྒྲོང་དག་གིས། །མི་ཡི་གཡུལ་ལས་
 རྒྱལ་བ་ལས། །གང་ཞིག་བདག་ལས་རྒྱལ་བྱེད་པ། །དེ་ནི་མི་ནང་གཡུལ་ལས་
 རྒྱལ། །བདག་ཉིད་ལེགས་པར་བརྟུལ་བ་ཡིས། །རྒྱག་བསལ་རྣམས་ཀྱི་པ་མཐར་
 ཕྱིན། །ཞེས་རང་ངམ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ལ་དགའ་ཤེས་ནས་འདུལ་བ་དང་
 དེ་ལྟུང་བ་ན་རྒྱག་བསལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་པ་མཐར་ཕྱིན་པས་ན་དཔའ་བོའི་(༡༧༣ན)
 མཆོག་ཏུ་བསལ་སོ། །རྒྱག་བསལ་རང་གི་ཡོན་ཏན་བསམ་ནས་དང་དུ་ལེན་པ་ནི།
 གོང་དུ་རྒྱག་བསལ་བསམ་པ་ངེས་འབྱུང་སྟེ་བའི་རྒྱ་ཡིན་པར་བརྟན་པའི་ཡོན་ཏན་
 དེར་མ་ཟད་གཞན་ཡང་རྒྱག་བསལ་ལ་རྒྱག་བསལ་དུ་ཤེས་ནས་དེའི་ཉེས་དམིགས་
 བསམ་པའི་ཡོན་ཏན་ནི། རང་རྒྱག་བསལ་གྱིས་མཐར་བ་ན་ངེས་ལེན་སྟེ་ཞིང་
 ཡིད་འབྱུང་སྟེ་བར་འཕྱུར་བས་ང་རྒྱལ་དང་རྒྱགས་པ་སོགས་ཀྱིས་སྒྲོམ་པའི་དྲེགས་
 པ་སེལ་བར་བྱེད་པ་དང་། རང་རྒྱག་བསལ་གྱིས་གཟིར་བ་ན་རང་ཉམས་ལ་དཔག་
 བྱས་རྒྱག་བསལ་མཐའ་མེད་ཀྱིས་མཐར་བའི་ལམ་པ་པ་རྣམས་ལ་དམིགས་ནས་
 དེ་རྣམས་རྒྱག་བསལ་ཐམས་ཅད་དང་བལ་ན་སྟམ་པའི་སྟིང་རྩེ་སྟེ་བ་དང་། རྒྱག་
 བསལ་སྟོང་བ་ན་འདི་ནི་སྟིག་པ་མི་དགེ་བའི་འབྲས་བུའི་སྟམ་པ་ཤེས་ནས་འབྲས་
 བུ་རྒྱག་བསལ་དེ་མི་འདོད་ན་རྒྱ་ལས་རན་ལྟོག་དགོས་པར་མཐོང་ནས་སྟིག་ལྟུང་
 ལ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་འཛེམ་ཞིང་། རྒྱག་བསལ་གྱིས་གཏུངས་པ་ན་དེའི་ཆོ་རྒྱལ་བསལ་
 དེ་མི་འདོད་ཅིང་བདེ་བ་འདོད་པ་འོང་ལ་འབྲས་བུ་བདེ་བ་དེ་འདོད་ན་རྒྱ་དགེ་བ་
 རྒྱབ་དགོས་སོ་སྟམ་ནས་དགེ་བ་རྒྱབ་པ་ལ་དགའ་བའི་ཡོན་ཏན་དེ་ལས་ཀྱི་ཉམས་
 ལེན་དང་རྩེས་སུ་མཐུན་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་དག་སོགས་མང་དུ་འབྱུང་བ་ལ་བསམ་
 བྱས་རྒྱག་བསལ་དང་དུ་སྤང་བར་བྱའོ། །དགེ་ལ་དགའ་ཞེས་པའི་རྒྱ་དཔེར། རྒྱལ་
 བ་དུན་ཞེས་ཡིད་དེ་རང་གིས་རྒྱག་བསལ་སྟོང་བ་ན་འགོ་བ་ཡོངས་ལ་རྒྱག་བསལ་
 ཐམས་ཅད་ཞི་བྱེད་ཀྱི་ལམ་སྟོན་པ་པོའི་རྒྱལ་བ་དུན་ནས་དེ་ལ་དགའ་བ་དང་དང་

པ་སྟེ་བཤོ། །

གཞན་ཡང་འཇིགས་སྐྱག་དང་སྐྱག་བསྐལ་གྱིས་ཉེན་པ་ན་དགོན་མཚོག་ལ་
 རྒྱབས་སུ་འགྲོ་འདོད་ཀྱི་སྟོ་སྟེ་བ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡང་འབྱུང་སྟེ། (༢༧༥བ)ད་
 བྱི་འཇིགས་པ་ཆེར་མཐོང་ནས། །ཁྱོད་ལ་རྒྱབས་སུ་མཆི་ལགས་གྱི། །ཞེས་སོགས་
 གསུངས་པས་སོ། །གཉིས་པ་ཆོས་ལ་ངེས་སེམས་ཀྱི་བཟོད་པ་ནི། མཁྲིས་པ་ལ་
 སོགས་ཞེས་སོགས་ཏེ། དེ་ལ། གནོད་བྱེད་ལ་རང་དབང་མེད་པས་ཁྱོ་མི་རིགས་པ་
 བྱི། གནོད་བྱེད་ཀྱི་དགས་བདག་ལ་སྐྱག་བསྐལ་སྟེད་པའི་ཕྱིར་དེ་ལ་ཁྱོ་རིགས་སོ་ཞེ་
 བ། དེ་ལྟ་ན་རང་གིས་ལུས་འདི་མཁྲིས་པ་དང་བད་ཀན་དང་རྒྱུང་ལ་སོགས་པའི་
 བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་ལ་དེ་དག་ཆ་མ་སྟོམས་པར་འབྲུགས་པ་ལས་བདག་ལ་ནད་
 ལྷ་ཚོགས་ཀྱི་སྐྱག་བསྐལ་སྟེད་པ་ལའང་ཁྱོ་བར་རིགས་ཏེ་དེ་ནི་སྐྱག་བསྐལ་གྱི་ཚོགས་
 མང་པོ་འབྱུང་བའི་གནས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་བདག་མི་ཁྱོ་སྟེ་རྒྱ་རྒྱེན་
 ཚོགས་པའི་དབང་ལས་འབྱུང་ཁམས་མ་སྟོམས་པར་འབྲུགས་པ་ཙམ་གྱིས་བསྐལ་
 བར་ཟད་ཀྱི་རང་དབང་ཏུ་བསམ་བཞིན་ཏུ་བདག་ལ་གནོད་པའི་སྐྱག་བསྐལ་སྟེད་
 པ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོ་ན་སེམས་ཡོད་ཀྱི་གནོད་བྱེད་རྣམས་ལའང་ཅི་ཕྱེ་ཁྱོ་བར་
 བྱེད་དེ་སེམས་མེད་པའི་མཁྲིས་སོགས་དེ་དག་རྒྱ་དང་རྒྱེན་གྱིས་བསྐལ་བར་མ་ཟད་
 སེམས་ཡོད་པའི་གནོད་བྱེད་ཀྱི་དག་པོ་དེ་དག་ཀྱན་ཀྱང་རང་ལ་རང་དབང་མེད་
 པར་སྟོན་གྱི་ལས་ངན་སོགས་ལས་ཉོན་ལྷ་ཚོགས་པའི་རྒྱ་རྒྱེན་གྱིས་བསྐལ་བ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དཔེར་ན་མཁྲིས་པ་ལ་སོགས་པའང་བདག་ལ་ནད་ཀྱི་སྐྱག་བསྐལ་སྟེད་པར་
 མི་འདོད་བཞིན་ཏུ་ཡང་རང་དབང་མེད་པར་རྒྱ་རྒྱེན་གྱི་ཚོགས་པ་ཚང་བར་གྱུར་ན་
 འབྱུང་འབྲུགས་ཀྱི་ནད་ལྷ་ཚོགས་འདི་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་ལྟར་དེ་བཞིན་ཏུ་གནོད་
 བྱེད་སེམས་ཡོད་ཀྱི་དག་པོས་ཀྱང་གནོད་པ་བྱེད་པ་དང་དེའི་ཕྱིར་ཏུ་ཁྱོད་ཁྱོད་
 པར་མི་འདོད་བཞིན་ཏུ་ཡང་རང་དབང་མེད་པར་ཡིད་མི་བདེ་(༢༧༦)བ་སོགས་སྟོ་
 བུར་གྱི་རྒྱ་རྒྱེན་ཚང་བ་ཚོགས་ཤིང་འདུས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ནན་གྱིས་བསྐལ་བ་ལས་

ཉོན་མོངས་པ་ཁོང་ཁྱོད་འབྱུང་བར་འབྱུང་ཞིང་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱུན་དེའི་དབང་ལས་གཞི་དེ་ཕྱིད་པའང་འབྱུང་བས་ན་སེམས་མེད་དང་སེམས་ཡོད་གཉིས་ཀྱི་འདུ་མི་འདོད་བཞིན་དུ་རང་དབང་མེད་པར་རྒྱ་རྒྱུན་ཚོགས་པས་བསྐྱེད་པའི་དབང་ལས་འབྱུང་བར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་དེ་གཉིས་ཀྱང་རྒྱུན་འདི་པ་ཅམ་ལས་འབྱུང་བར་ཟད་ཀྱི་རང་དབང་ཅན་མ་ཡིན་པར་མཚུངས་སོ། །ཡང་རྒྱ་རྒྱུན་ཚོགས་པའི་སྟོབས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་ལས་ནན་གྱིས་ཉོན་མོངས་འབྱུང་ཞེས་པའང་སྤང་ངོ་། །དེས་ན་གཉིས་ཀ་ལ་མི་ཁྱོད་བའམ་ཁྱོད་ན་གཉིས་ཀ་ལ་ཁྱོད་བར་རིགས་ཀྱི་སེམས་མེད་ལ་མི་ཁྱོད་བར་སེམས་ཡོད་ཟུར་དུ་བཀར་ནས་དེ་ལ་ཁྱོད་བའི་མི་རིགས་སོ། །འདིས་རྒྱ་རྒྱུན་གྱི་རྣམ་པ་ལས་སྐྱེ་བར་བསྟན་པས་ན་གཙོ་བོར་རྣམ་པའི་རྒྱུན་ལས་བྱུང་བར་བསྟན་རྟོ། །

སེམས་ཡོད་མེད་ཀྱི་གཞི་དེ་པ་ཐམས་ཅད་འདོད་པ་ཅམ་ལས་སྐྱེ་བ་མིན་པ་ནི། དེ་གཉིས་མི་མཚུངས་ཏེ་མཁྱིས་སོགས་སེམས་མེད་ལ་གཞི་དེ་ཕྱིད་འདོད་ཀྱི་ཀུན་སྤྱོད་གི་བསམ་པ་མེད་པས་ཁྱོད་མི་རིགས་ལ་གཞི་དེ་ཕྱིད་སེམས་ཡོད་ཀྱི་དགས་བསམས་བཞིན་དུ་གཞི་དེ་ཕྱིད་པའི་ཕྱིར་དེ་ལ་ཁྱོད་རིགས་སོ་ཞེན། སེམས་ཡོད་ཀྱི་དགས་ཀྱང་འདི་ལ་ཁྱོད་བར་བྱའོ་ཁྱོས་ནས་གཞི་དེ་ཕྱའོ་ཞེས་སྟོའི་གཡོ་བ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་མ་བསམས་ཀྱང་རྒྱ་རྒྱུན་ཚང་བར་གྱུར་བ་ན་རང་དབང་མེད་པར་སྐྱེ་བོ་ནམས་ནི་ཀྱི་ནར་ཏེ་རང་དགར་རྒྱུན་ཅམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁྱོད་བར་ཕྱིད་ཀྱི་རྒྱུན་མ་ཚང་ན་ཁྱོད་བསམ་སམ་ཡང་ཁྱོད་བསྐྱེད་ཐབས་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྒྱ་རྒྱུན་དེ་དག་གིས་ཀྱང་(༡༥༤)བདག་ཅག་ཐམས་ཅད་ཚང་བར་ཚོགས་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཁོང་ཁྱོད་བསྐྱེད་པར་བྱའོ་ཞེས་སྟོས་མ་བསམས་ཀྱང་རྒྱ་རྒྱུན་ཚོགས་པའི་སྟོབས་ལས་རང་དབང་མེད་པར་ཁྱོད་བའམ་ཁྱེ་མ་དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བར་འབྱུར་ཀྱི་རྒྱུན་དེ་དག་མ་ཚང་ན་ཁོང་ཁྱོད་བསྐྱེད་པར་བྱའོ་སྟེ་ཡང་ཁོང་ཁྱོད་སྐྱེ་མི་སྲིད་དོ། །དེས་ན་སེམས་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀྱི་འདུ་མི་བསྐྱེད་པ་ཅམ་དུ་འདྲ་ལ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་གཞི་དེ་ཕྱིད་པའང་རྒྱུན་ཚོགས་ན་སྐྱེ་ལ་རྒྱུན་མ་ཚང་ན་མི་སྐྱེ་བས་རྒྱུན་ལ་རག་ལས་ཤིང་རྒྱུན་གྱི་དབང་

ཁོ་ན་ལས་སྐྱེ་བའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་སྐྱེ་མ་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱི་རྟེན་ལ་ལྟོས་
མེད་ཀྱི་རང་དབང་དང་བསམ་པ་ཙམ་གྱིས་བྱེད་པ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་
གནོད་བྱེད་སེམས་ཡོད་ལོགས་སུ་བཀའ་ནས་དེ་ལ་གནོད་པ་བྱེད་འདོད་ཀྱི་བསམ་
པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དེ་ཙམ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་དེ་ལ་ལྟག་པར་ཁྲོ་བ་ནི་རྣམ་
པ་ཀྱན་དུ་མི་རིགས་སོ། །འདིས་སྟོས་གཡོ་བ་སྟོན་དུ་བཏང་བ་ལས་སྐྱེ་བ་མིན་པར་
བསྟན་པས་ན་གཡོ་བ་མེད་པའི་རྟེན་ལས་བྱུང་བ་གཙོ་བོར་བསྟན་ཏོ། །

ཐམས་ཅད་རང་དབང་ཅན་དང་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་འབྱུང་བ་མིན་པའི་དོན་
བསྟུ་བ་ནི། ཁོང་ཁྲོ་བ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་ཉེས་པ་རི་སྟེང་ཡོད་པ་དེ་ཐམས་
ཅད་དང་ཉོན་མོངས་པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་པའི་སྟོག་གཙོད་ལ་སོགས་པའི་སྟོག་
པ་རྣམ་པ་སྟེ་ཆོགས་པ་རྣམས་དང་དེ་དག་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་རྟེན་དང་བཅས་པ་དེ་
དག་ཀྱན་ཀྱང་རང་རང་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་རྟེན་ཆོགས་པ་ཙམ་གྱི་ལྟོབས་ལས་བྱུང་བར་
ཟད་ཀྱི་རྒྱ་རྟེན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པའི་རང་དབང་ཅན་ནི་གང་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
ནོ། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་ཉེས་པ་རྣམས་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་རྣམས་ཀྱི་ཆོགས་
པ་(༢༥༥)དེ་དག་གིས་ཀྱང་བདག་ཅག་ཆོགས་ནས་ལས་ཉོན་བསྐྱེད་པར་བྱའོ་ཞེས་
སེམས་པ་མེད་པས་ན་བསམ་བཞིན་དུ་འབྲས་སུ་སྐྱེད་པ་མིན་ཀྱང་དེ་དག་ཆོགས་
ཙམ་ནས་འབྲས་སུ་འབྱུང་བ་ཡིན་ལ། རྒྱ་རྟེན་ཆོགས་པ་དེས་བསྐྱེད་པའི་འབྲས་སུ་
ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་དེ་ཡང་བདག་ཅག་ནི་རྟེན་འདི་རྣམས་ཆོགས་ནས་བསྐྱེད་པ་
ཉིད་ཡིན་ཅེས་སེམས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་དེ་ལྟའི་འབྲས་སུ་དེ་དག་འབྱུང་བའང་
རྒྱ་རྟེན་ཆང་བ་ལ་ལྟོས་དགོས་ལ་རྒྱ་རྟེན་ཆང་བ་ལས་འབྲས་སུ་འབྱུང་བའང་ལུས་
ཀྱང་བརྟོག་ཅུས་པ་མིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རྣམ་འབྲེལ་ལས། མ་ཆང་མེད་རྒྱ་དེ་ལས་
ནི། །འབྲས་སུ་གང་གིས་བརྟོག་པར་ཅུས། ཞེས་སོ། །འདིས་ནི་རྒྱ་རྟེན་འབྲས་སུ་
ཐམས་ཅད་རང་དབང་ཅན་དང་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་གྱི་ཅུས་པའི་
རྟེན་དང་གཡོ་བ་མེད་པའི་རྟེན་དག་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་ཏི་གོང་དུ་བཤད་

པ་དེ་དག་གི་དོན་བསྟུ་བའོ། །དེས་ན་ཚམས་ཐམས་ཅད་ཉེན་འབྱེལ་སྒྲུ་མ་ཙམ་ལས་
བྱེད་པ་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འདི་ཡོད་པས་ནི་འདི་འབྱུང་འདི་སྐྱེས་པས་འདི་སྐྱེ་
སྐྱེ་མ་རིག་པའི་རྒྱུན་གྱིས་འདུ་བྱེད་ཅེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་གྱི་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་
སྐྱེས་མི་དགོས་པའི་རང་དབང་ཅན་དང་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་འབྱུང་བ་ནི་འགའ་ཡང་
མེད་དོ། །ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །འགྲེལ་པ་འགའ་ཞིག་ཏུ། མཁྱིས་པ་ལ་སོགས་གྱིས་
རང་དབང་ཅན་མེད་པ་དང་ཁྱོ་བར་བྱ་ཞེས་སོགས་གྱིས་སེམས་པ་མེད་པ་བསྟན་
ལ། ཉེས་པ་ཇི་སྟེད་སོགས་རང་དབང་མེད་པའི་དོན་བསྟུ་དང་རྒྱུན་ནམས་ཚོགས་
པ་སོགས་སེམས་པ་མེད་པའི་དོན་བསྟུར་མཛད་ནས་འཆད་པའང་ཕལ་ཆེར་གོང་དུ་
བཤད་པ་ལྟར་(༡༥༥)ཡིན་ལ། གཞན་ཡང་འཆད་ཚུལ་མི་འདུ་བ་མང་ཙོ་ །རང་
དབང་ཅན་གྱི་རྒྱ་རྒྱུན་ཡོད་པར་འདོད་པ་འགོག་པ་ལ།

བདག་དང་གཙོ་བོ་རང་དབང་ཅན་སྤུངས་མོང་དུ་དགག་པ་ནི། གངས་ཅན་པ་
དང་རིག་པ་ཅན་པ་སོགས་ན་རེ། བྱེད་ཅག་གིས་རང་དབང་ཅན་གྱི་ཚོས་ནི་འགའ་
ཡང་མེད་དོ་ཞེས་འདོད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་
དང་གཙོ་བོ་སོགས་ཡོད་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་རང་དབང་ཅན་གྱི་རྒྱ་རྒྱུན་དེ་དག་ལ་བརྟེན་
ནས་གཞོད་པ་དང་སྤྱག་བསུལ་སོགས་འབྱུང་བ་ཡིན་ནི་ཞེ་ན། གངས་ཅན་པ་ཁྱོད་
གྱིས་རྒྱལ་ལུ་ལུ་སྟོང་སྟོང་གསུམ་ཆ་མཉམ་པ་དེ་ཅ་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཞིང་དེ་
ནི་སྤྱི་ལམ་གཙོ་བོ་ཡང་ཡིན་ནི་ཞེས་བཏགས་ནས། དེ་ཉིད་རྟག་པ་གཅིག་ལུ་རང་
དབང་ཅན་ཡིན་པ་སོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལྟ་ལྟན་ཡིན་ལ་དེས་ན་མ་འགྱུར་སྒྲ་ཚོགས་
པས་བསྟུས་པའི་གཞོད་པ་དང་སྤྱག་བསུལ་སོགས་རང་དབང་ཉིད་ཏུ་སྦྱིད་པར་བྱེད་
དོ་ཞེས་བྱ་བར་གང་འདོད་པ་དེ་དང་། ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བྱ་ལ་བདག་གམ་གང་
ཟག་ཅེས་བརྗོད་ནས་དེ་ཉིད་ཟ་བོ་རྟག་དངོས་སོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་
དང་དེས་གཙོ་བོས་བསྦྱིད་པའི་ནམ་འགྱུར་སྒྲ་དང་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ལུལ་ལ་རང་
དབང་ཉིད་ཏུ་ལངས་སྦྱོད་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་རྟོག་པས་སྒྲོ་བཏགས་ནས་བཞག་པ་

གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་ཁྱོད་རང་གིས་གྲུབ་མཐའ་བདགས་པ་ཅམ་རུ་ཟད་ཀྱི་ཆད་
 མས་གྲུབ་པ་ནི་མེད་དེ། གཙོ་བོ་དང་བདག་དེ་དག་ཉིད་ནི་རང་རང་མ་སྐྱེས་པའི་
 རྩ་རོལ་རུ་སྐྱེའམ་གཙོ་བོས་ནི་གཞོད་པ་དང་རྩལ་བསྐལ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་འགྱུར་
 རྣམས་རང་དབང་རུ་སྐྱེད་པའི་ཆེད་དང་། བདག་གམ་གང་ཟག་གིས་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་
 གཙོ་བོས་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་འགྱུར་རྣམས་(༡༧)ན་རང་དབང་རུ་ཡོངས་སྟོན་པའི་ཆེད་
 རུ་བདག་ཅག་ནི་འབྱུང་བའང་སྐྱེ་བར་བྱའོ་སྐྱམ་རུ་མོ་མོན་རུ་བཏང་ནས་ཆེད་རུ་
 བསམས་ཤིང་རང་དབང་རུ་འབྱུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་དག་རང་རང་མ་སྐྱེས་
 པའི་ཕྱིར་དཔེར་ན་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་བཞིན་ནོ། །ཁྱད་སྟེ། མ་སྐྱེས་པར་ནི་དེ་དག་
 རང་རང་གི་རོ་བོར་གཏན་ནས་གྲུབ་པ་མེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན་མེད་པས་ཁྱབ་ལ།
 མེད་ན་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཆེད་རུ་འབྱུང་བ་མེད་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་སྐྱེས་པའི་
 ཕྱིར་ཞེས་པའི་རྟགས་གྲུབ་སྟེ་གཙོ་བོ་དང་བདག་དེ་དག་རྟགས་པ་དང་རང་དབང་
 ཅན་རུ་ཁས་སྤངས་པ་གང་ཞིག་སྐྱེས་ན་མི་རྟག་པ་དང་རྒྱ་སྐྱེན་གྱི་གཞན་དབང་
 ཅན་རུ་འགྱུར་དགོས་པས་སོ། །དེ་ལྟར་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་བཞིན་རུ་རང་ཉིད་མ་སྐྱེས་
 ཤིང་རང་གི་རོ་བོར་གྲུབ་པ་གཏན་ནས་མེད་པར་གྱུར་ན། དེ་ཡི་ཆོ་དེ་གཉིས་རྟག་
 གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་རོ་བོར་སྐྱེ་བའམ་འབྱུང་བར་འདོད་པ་དང་རང་རང་
 གི་བྱ་བ་བྱེད་པ་འདོད་པའང་གང་ཞིག་ཡིན་ཏེ་རྟག་པ་དང་རང་དབང་ཅན་ཡིན་
 བ་སྐྱེ་བར་འགལ་ལ་རྣམ་འགྱུར་སྐྱེད་པ་དང་ཡུལ་ལ་སྟོན་པ་སོགས་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་
 པར་ཡང་འགལ་བས་དེ་འདྲ་གཏན་ནས་མི་སྟོན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གཙོ་བོ་དང་བདག་
 གཉིས་རང་དབང་ཅན་རུ་འདོད་པ་ཐུན་མོང་རུ་འགོག་ཚུལ་སོ། །བདག་རྟག་པ་
 བྱེ་བྲག་རུ་འགོག་པ་ནི། ཁོང་རུ་སྟོས་པ་ལྟར་གྱི་བདག་ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བྱ་རྟག་
 པ་དེས་ནི་གཙོ་བོས་གཏད་པའི་ཡུལ་ལ་རྟག་རུ་རང་དབང་རུ་ཡོངས་སྟོན་པར་
 བྱེད་དོ་ཞེས་འདོད་པའང་མི་འཐད་དེ་དེ་ལྟར་བདག་དེ་རྟག་པའང་ཡིན་ལ་ཡུལ་
 ལ་རང་དབང་རུ་ཡོངས་སྟོན་པར་བྱེད་པའང་ཡིན་ན། དེ་འདྲའི་བདག་དེ་ཡུལ་

(༢༧༥)གཟུགས་སྒྲ་སྟགས་འཛིན་པའི་བྱ་བ་ལ་རྟག་ཏུ་གཡངས་ཤིང་ཡངས་སྟོང་
 པར་བྱེད་དགོས་པར་འཕྱར་བས་ན་ཡུལ་སྒྲ་སྟགས་ལ་ཡངས་སྟོང་པའི་སྟེན་བྱ་དེ་
 རྣམ་ཡང་འགག་པར་འཕྱར་བའང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །རྣམ་
 ཡང་མི་འགག་པ་དང་ཡུལ་མི་འཛིན་པའི་རྟལ་མི་སྟོང་པར་ནི་འདོད་པར་མི་རྟལ་ཏེ་
 ཡུལ་འགགས་པ་ན་འཛིན་རྒྱུའི་ཡུལ་མེད་པའི་ཕྱིར་དེའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྟོ་ཡང་འགག་
 དགོས་པ་དང་ཡུལ་མི་འཛིན་པར་ཡང་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་དག་འོག་
 ཏུ། གཙོ་བོ་རྟག་པ་སྟགས་དང་། གལ་ཏེ་སྒྲ་ཡི་ཤེས་རྟག་ཅེས་སྟགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་
 འཆད་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །འད་གི་སྒྲས་རྟག་པ་ཡིན་ན་འགག་པར་འཕྱར་བ་
 མ་ཡིན་པར་མ་ཟད་སྟེ་བ་དང་བྱེད་པ་པོ་སྟགས་ཀྱང་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་བསྟུས་པ་
 ཡིན་པར་བཤད་དོ། །རིགས་པ་ཅན་པས་བཏགས་པའི་བདག་དགག་པ་ནི། སེམས་
 མེད་པའི་བདག་རྟག་པ་ཤེས་དངོས་སུ་འདོད་ཅིང་དེ་ཡང་ལས་བྱེད་པ་པོ་དང་རྣམ་
 སྟོན་སྟོང་བ་པོ་ཡིན་པ་དང་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྲུབ་པའི་བདག་ཉིད་རྟེན་ཡོད་ལ་དེ་ལྟ་
 བུའི་བདག་དེས་རྣམ་འཕྱར་རྣམས་ལ་རང་དབང་རྟེན་སྟོང་པར་བྱེད་པ་དང་གཞོད་
 པ་དང་སྟུག་བསྐལ་སྟགས་ཀྱང་རང་དབང་བྱེད་དོ་ཞེས་ཟུ་སྟེགས་རིགས་པ་ཅན་པ་
 དག་འདོད་ལ་བྱེ་བྲག་པས་ཀྱང་དེ་ལྟར་འདོད་དོ། །དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། ཅི་སྟེ་བདག་
 དེ་ཤེས་དངོས་རྟག་པ་ཡིན་ན་ནི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་རྣམ་མཁའ་བཞིན་རྟེན་རྣམ་འཕྱར་
 ལ་ཡངས་སྟོང་པ་དང་འབྲས་བུ་སྟེད་པ་སྟགས་ཀྱི་བྱེད་པ་ཅི་ཡང་མེད་པར་མངོན་
 པའམ་གསལ་ཏེ་རྟག་དངོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་རྟག་པ་ལ་བྱ་བྱེད་མི་འཐད་པར་
 བརྟན་རྟོ། །བདག་རང་གི་ངོ་བོ་རྟག་པ་ཡིན་པས་འབྲས་བུ་སྟེད་པ་དང་། (༢༧༦)
 རྣམ་འཕྱར་ལ་སྟོང་པ་སྟགས་མི་བྱེད་ཀྱང་ལྟན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྟེན་གཞན་སེམས་
 པ་དང་ཚུལ་བ་སྟགས་མི་རྟག་པ་དང་འབྲད་པ་ན་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་བྱེད་དོ་ཞེ་ན།
 རྟག་པ་ཡིན་ན་རྟེན་དང་མཉམ་པ་མི་སྟོང་པ་གལ་ཏེ་སེམས་པ་ལ་སྟགས་པ་ལྟན་ཅིག་
 བྱེད་པའི་རྟེན་རྣམས་གཞན་དང་མཉམ་ན་ཡང་བདག་རང་གི་ངོ་བོ་རྣམ་ཡང་འཕྱར་

བ་མེད་པའི་རྟག་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་ན་རྟེན་གཞན་གྱིས་ཀྱང་དེ་ལ་ཕན་འདོགས་ཀྱི་
 བྱད་པར་སྐར་མེད་ཅི་ཞིག་བྱར་ཡོད་དེ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་བྱར་མེད་པས་སོ། །ཐུབ་པ་
 ཡོད་དེ། ལྟན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྟེན་གཞན་གྱིས་ཕན་འདོགས་པའི་སྟོགས་བྱེད་པའི་
 ཚེ་ཡང་བདག་རང་ཉིད་ནི་སྟན་རྟེན་དང་མ་འཕྲད་པའི་གནས་སྐབས་བཞིན་དུ་བྱ་
 བ་ཅི་ཡང་མི་བྱེད་པའི་རྟག་དངོས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལས་མ་འདས་ལ། དེ་ལྟ་ན་རྟེན་
 གཞན་གྱི་ཕན་འདོགས་ཀྱི་བྱེད་པས་བྱེད་མེད་ཀྱི་བདག་དེ་ལ་སྐར་འབྲས་བུ་སྦྱེད་མི་
 ལུས་པ་ལ་ཕྱིས་སྦྱེད་ལུས་པ་ལྟ་བུའི་བྱད་པར་ཅི་ཞིག་བྱས་ཏེ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་བྱས་
 པས་ཐུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱེད་མེད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རྟག་པ་ལ་རྟེན་གྱི་
 བྱེད་པ་མི་འཇུག་པར་བཟུན་ཏེ། དེ་དག་ནི་ཁྱོད་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་ལྟན་ཅིག་བྱེད་
 པའི་རྟེན་ཡོད་དུ་རྟུག་ཀྱང་དེས་སྟོགས་བྱེད་པ་མི་འཕྲད་ཅེས་འགོག་པའོ། །བདག་
 རང་གི་ངོ་མོར་གྱུར་པའི་ཕན་པ་མི་བྱེད་ཀྱང་བདག་ལས་དོན་གཞན་པའི་ཕན་པ་
 བྱེད་པས་ན་བདག་དེ་རྟག་པ་ཡིན་ཡང་རྟེན་གྱི་དབང་ལས་བྱེད་པ་པོར་འདོགས་པ་
 འཕྲད་དོ་ཞེན། ལྟན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྟེན་ཉིད་མ་གྲུབ་པས་དེ་ལྟར་འདོད་པ་ཡང་མི་
 རིགས་ཏེ། བདག་རྟག་དངོས་དེ་ཡི་འབྲས་བུ་སྦྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་ལྟན་ཅིག་བྱེད་པའི་
 རྟེན་དོན་གཞན་ནི་འདི་ཡིན་ནོ་ཞེས་བདག་དང་འབྲེལ་བར་འཇུག་པ་གང་ཞིག་ཡོད་
 (༢༧)བ)དེ་བདག་གཅིག་དང་དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་བ་གང་ཡང་མེད་པས་སོ། །དེའང་
 དོན་གཞན་ཡིན་པས་བདག་གཅིག་ངོ་པོ་གཅིག་པའི་འབྲེལ་བ་མེད་ལ་དེ་གཉིས་རྒྱ་
 འབྲས་ཀྱི་རྒྱལ་དུ་སྐྱ་ཕྱི་རིམ་ཅན་དུ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པས་དེ་ལས་དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་བ་
 ཡང་མེད་པས་སོ་ཞེས་རྟག་པ་ཡིན་ན་རྟེན་དང་འབྲེལ་མེད་ཡིན་དགོས་ལ། དེའི་
 ཕྱིར་ལྟན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྟེན་ཉིད་ཀྱང་མ་གྲུབ་པོ་ཞེས་བཟུན་ཏོ། །དེ་དག་གིས་ནི་
 གཙོ་བོ་རྟག་པ་དང་བདག་རྟག་པ་སོགས་ལས་སྦྱེ་བ་མིན་གྱི་མི་རྟག་པའི་རྟེན་ལས་
 བྱུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཟུན་ཏོ། །

དངོས་པོ་ཀྱན་སྐྱལ་པ་ལྟར་ཤེས་ནས་ཁོ་མི་རིགས་པ་ནི། གོང་དུ་བཤད་པའི་

ཚུལ་དེ་ལྟར་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པའི་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་
 དབང་དུ་གྱུབ་པ་མ་ཡིན་པར་རྒྱ་དང་རྒྱུན་གཞན་ལ་རག་ལས་ཤིང་ལྟོས་དགོས་པས་
 གཞན་གྱི་དབང་ལས་བྱུང་བ་ཙམ་ཤ་སྟག་ཡིན་ལ་རྒྱ་རྒྱུན་གཞན་དེ་རྣམས་ཀྱང་རང་
 རང་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱུན་སྐྱ་མ་སྐྱ་མ་དེ་ཡི་དབང་གིས་འབྱུང་དགོས་པས་ན་རྒྱ་རྒྱུན་
 གཞན་དེའང་རང་དབང་མེད་ཅིང་། དེ་ལྟའི་རྒྱ་རྒྱུན་གྱི་སོག་མའི་མཐའ་ཐུག་པ་
 མེད་པས་ན་རང་དབང་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་འགའ་ཡང་མི་སྲིད་པར་རྒྱ་རྒྱུན་གཞན་
 གྱི་དབང་ལས་བྱུང་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ཙམ་དང་དེ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་དང་
 སྟོང་བ་བཞིན་དུ་ཡང་སྒྲུབ་ཁིང་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཤེས་ཤིང་ཁོང་དུ་རྒྱུད་
 བས་སྒྲུ་མ་དང་སྐྱུལ་པ་ལྟ་བུའི་དངོས་པོ་ཀུན་ལའང་ཁྱོ་བར་མི་འཁྱུར་ཏེ། ཁྱོ་བ་སྐྱེ་
 བའི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་ཁྱོ་བ་བཅས་ཐམས་ཅད་རྟེན་འབྲེལ་སྒྲུ་མ་ཙམ་དང་རང་བཞིན་
 སྟོང་ཉིད་དུ་ངེས་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྲུབ་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་སྐྱུལ་པ་དང་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་
 ཐུགས་སུ་རྒྱུད་པའི་རྒྱལ་བའི་སྐྱུས་པོ་རྣམས་ནི་ནོར་མོངས་སྟོད་སོགས་(༢༥ན)འཕྱོར་
 ཁིང་རྒྱས་པའི་དུས་དང་མི་འདོད་པའི་སྟག་བསྐལ་དང་རྒྱུད་པ་སོགས་བཅོད་དགའ་
 བ་ཇི་ཙམ་བྱུང་ཡང་ཆགས་ཤིང་ཁིངས་པ་དང་སེམས་ཁིང་ནས་འབྲུགས་པ་དང་
 རྩམ་ཁིང་སྟོ་ཤི་བ་ལྟ་བུའི་ཉོན་མོངས་པའི་འཇིགས་པ་མེད་ལ། དེའི་ཕྱིར་གཞན་
 དོན་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའང་སྐྱེད་ཆོལ་དུ་འགོ་བ་ལྟར་རྟོགས་པས་སྟག་བསྐལ་གྱི་སྒྲུབ་
 བ་མི་འབྱུང་བ་དང་གཞན་དོན་སྐྱུབ་པའི་ཕྱིར་དུ་དགའ་སྒྱུད་ངལ་དུ་བ་ཇི་ལྟ་བུ་བྱུང་
 ཡང་དེ་དག་གིས་འཇིགས་པ་མེད་པ་སོགས་ཆོས་ལ་ངེས་པར་སེམས་པའི་བཅོད་པ་
 རྒྱུད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པར་གསུངས་ཏེ། རྒྱུན་ལས། དེ་ཡིས་ཆོས་ཀུན་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུ་
 དང་། སྐྱེ་བ་སྐྱེད་མོས་ཆོལ་འགོ་ལྟར་རྟོགས་ནས། འཕྱོར་བའི་དུས་དང་རྒྱུད་པའི་
 དུས་ན་ཡང་། ཉོན་མོངས་སྟག་བསྐལ་དག་གིས་འཇིགས་པ་མེད། ཅིས་སོ། །དེས་
 བ་ཁོང་ཁྱོ་སོགས་ཀྱི་ས་པོན་རྒྱངས་ནས་འབྱིན་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་རྟེན་འབྱུང་རང་

བཞིན་མེད་པའི་གནས་ལུགས་ཁོང་ཏུ་རྒྱུད་པའི་ཐབས་ལ་འབད་ནས་བསྐབ་པར་
བྱ་རིགས་ཏེ་ཕན་ཡོན་དེ་ལྟར་འབྱུང་བས་སོ། །དེ་ལ་ལོག་རྟོག་སྤངས་ནས་དགོས་
པ་བསྟན་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཚུལ་ཐམས་ཅད་སྒྱུ་མ་དང་སྒྱུ་ལ་པ་བཞིན་ཏུ་བདེན་པར་
ཐུབ་པ་རྒྱལ་ཅམ་ཡང་མེད་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་གཉེན་པོ་གང་གིས་སྤང་བྱ་གང་
ཞིག་བརྒྱུག་པར་བྱ་སྟེ་སྤང་གཉེན་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་
ཁྱིམ། དེས་ན་ཁོ་མི་རིགས་པར་མ་ཟད་གཉེན་པོ་བཟོད་པས་སྤང་བྱ་ཁོང་ཁྱོད་བརྒྱུག་
བའང་རིགས་པ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། སྤང་གཉེན་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་མ་
ཐུབ་ཀྱང་ཐ་སྟད་ཀྱན་རྒྱལ་ཅམ་ཏུ་གཉེན་པོ་བཟོད་པས་སྤང་བྱ་ཁོང་ཁྱོད་བརྒྱུག་པ་
ལ་དེ་ལ་བཞེན་ནས་ཁྱོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་(༡༥)ཐམས་ཅད་འགག་པར་
འབྱུར་ལ་དེ་ལྟར་བྱུར་ན་སྤྲུག་བསྐལ་གྱི་ཚོགས་ནམས་རྒྱན་ཆད་ནས་མཛོ་རིས་ཐར་
པའི་འབྲས་བྱ་འབྱུང་བར་འབྱུར་པར་འདོད་པས་ན་གཉེན་པོ་བཟོད་པས་སྤང་བྱ་ཁྱོད་
བ་བརྒྱུག་པ་ལ་མི་རིགས་པ་ཅི་ཡང་མེད་ཅེས་བཤད་པའམ། ཡང་ན་སྤང་གཉེན་
ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་དེ་ལ་བཞེན་ནས་ཁོང་ཁྱོད་སོགས་ཉོན་
མོངས་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་འབྱུར་ལ་དེ་ཟད་པས་སྤྲུག་བསྐལ་ནམས་རྒྱན་འཆད་
པར་འབྱུར་བ་འདོད་པ་ལ་མི་རིགས་པ་མེད་ཅེས་སྒྱུར་རོ། །འདི་ལྟ་བུའི་དོགས་པ་
སྒྱུ་བ་ནི་བདེན་གཉིས་འགལ་བར་འཛིན་པའི་ལོག་པར་རྟོག་པ་སྟེ་རང་བཞིན་གྱིས་
སྟོང་པ་ལ་སྤང་གཉེན་སོགས་ཀྱི་བྱ་བྱེད་གང་ཡང་འཛོག་མི་ཤེས་ལ་བྱ་བྱེད་སོགས་
བཞག་ན་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའང་མི་རིགས་སོ་སྟུམ་པས་སོ། །

སྐབས་དོན་དང་སྒྱུར་ཏེ་དོན་བསྐྱུ་བ་ནི། རྒྱ་རྒྱུན་འབྲས་བྱ་ཐམས་ཅད་རང་
དབང་མེད་པར་གཞན་དབང་རྟེན་འབྲེལ་ཅམ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་བས་ན་སྤང་
ནས་རང་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པའི་དགྲ་བོ་འཕྲ་སྤར་ཕན་པ་བྱེད་པའི་མཛོང་བོ་ཡིན་
ཡང་བྱང་སྟེ་ཕྱིས་མི་རིགས་པའི་གནོད་པ་བྱེད་པ་མཛོང་བར་བྱུར་ན་གནོད་བྱེད་
དེ་ལ་རང་དབང་མེད་ཀྱི་ཁོང་ཏུ་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་ཁོང་ཁྱོད་སོགས་ཉོན་མོངས་

པ་འདི་འདྲའི་རྒྱུ་གཞན་གྱི་དབང་ལས་ལྷུང་ཏེ་ཞེས་དེ་ལྟར་སྒོ་ལ་ངེས་པར་བྱས་
 བས་དོན་དེ་སེམས་ཏེ་ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་ཁོང་ཁྱོས་རྒྱུ་དཀྱུགས་པར་མི་བྱ་བར་
 དགའ་བ་དང་བདེ་བར་མཐོས་ཤིག །གལ་ཏེ་རྒྱ་རྒྱུ་གཞན་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་པར་
 རང་དགས་ཏེ་རང་དབང་དུ་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་ཅི་དགོས་པའི་འབྲས་བྱ་ཐམས་ཅད་
 འབྱུང་པར་འཕྱར་ན་སེམས་ཅན་སྲུ་འགའ་ཡང་རང་ཉིད་སྤྱག་བསྐལ་བར་མི་འདོད་
 (༡༧)ཅིང་བདེ་བ་འདོད་པ་ཤ་སྤྱག་དུ་འདྲག་པས་ན་ལྷུང་ཅན་དག་ནི་ཐམས་ཅད་
 གྲང་སྲུ་གང་ལའང་སྤྱག་བསྐལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་འབྱུང་བར་མི་འཕྱར་པར་རིགས་
 ཏེ་སྤྱག་བསྐལ་དེ་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་དང་དེ་ལའང་རང་དབང་ཡོད་པས་སོ། །ཁོན་
 གྲང་དེ་ལྟར་མིན་པར་མི་འདོད་རྒྱུ་ལྟེ་སྤྱག་བསྐལ་འབྱུང་ལ་གང་འདོད་པའི་བདེ་
 བ་མི་འབྱུང་བའང་མཐོན་སྒྲུལ་དུ་མཐོང་བས་ན་གང་ཟག་དེ་ལ་རང་དབང་མེད་
 པར་རྒྱ་རྒྱུ་གཞན་གྱི་དབང་ཁོ་ན་ལས་འབྱུང་བར་ཤེས་ནས་ཁོ་བར་མི་བྱའོ། །དེ་
 ལྟར་སྤྱག་བསྐལ་སོགས་མི་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་དེ་བརྒྱུ་མི་རུས་པ་རྒྱ་རྒྱུ་གཞན་
 གྱི་སྟོབས་ལས་དབང་མེད་དུ་འབྱུང་བ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བསྐྱེད་ནས་སེམས་རྒྱུད་
 འབྱུགས་པར་བྱས་པ་ཙམ་གྱིས་གྲང་དེ་བརྒྱུ་མི་རུས་པའི་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་
 ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་ཁོ་བར་མི་བྱ་བར་རང་དབང་མེད་པར་ཤེས་ནས་གནོད་བྱེད་
 རྣམས་ལའང་སྤྱིང་རྩེ་སྤྱེད་པར་བྱའོ། །གཞུང་འདིར་རིགས་པ་མང་དུ་གསུངས་པ་
 ལས་རང་དབང་འཕྱོག་པའི་རིགས་པ་འདི་སྤྱི་སྒྲ་བ་དང་ཁོང་ཁྱོའི་གཞེན་པོར་འཕྱར་
 ཆབས་ཆེ་བར་གསུངས་ལ། བྱང་ས་ལས་ཆོས་ཙམ་གྱི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེམས་ནས་གནོད་
 པ་ལ་བཅོད་པ་སྒྲོམ་པར་གསུངས་པའང་འདི་དང་གནད་གཅིག་པས་འདི་ལ་ངེས་
 པ་རྟེན་རྟེན་དུ་སྒྲོམ་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །དེ་དག་ནི་ཆོས་ལ་ངེས་སེམས་གྱི་
 རྒྱ་མཚན་གྱིས་སྤྱག་བསྐལ་དང་དུ་ལེན་པ་ཡིན་ལ་དེའི་ཕྱིར་སྒོ་བ་དཔོན་དག་ལྟས་
 དེ་དག་ཆོས་ལ་ངེས་སེམས་གྱི་བཅོད་པར་བཞག་ལ་དེ་བཞིན་དུ་བོད་འབྲེལ་དག་
 ལས་གྲང་ཆོས་ལ་ངེས་སེམས་གྱི་བཅོད་པར་བཞག་སོ། །སྤྱག་བསྐལ་དང་དུ་ལེན་

པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འགྲེལ་ཆེན་(༢༧/བ)དང་བི་རྒྱ་ཏིས་མཛད་པའི་འགྲེལ་
པར། ཅི་ལ་བབས་ཀྱང་སྐྱེས་ནས་འདི་ཡན་ཆད་རྒྱལ་བསྐལ་དང་ལེན་དང་། འདི་
ནས། དཀའ་ཐུབ་ཞིག་པར་འབྱུར་གྱི་བར་གནོད་བྱེད་ལ་ཇི་མི་སྦྲུམ་པའི་བཟོད་པ་
དང་། དེ་མན་ཆད་ཆོས་ལ་ངེས་སེམས་ཀྱི་བཟོད་པར་བཞག་པ་དང་མི་འགལ་ལ།
བསྐལ་བ་བརྟུས་ལས་མི་འདོད་པ་བྱས་པ་དང་འདོད་པའི་གཤམ་བྱས་པ་ལ་བཟོད་
པ་ཐམས་ཅད་རྒྱལ་བསྐལ་དང་ལེན་གྱི་བཟོད་པར་བཤད་པའང་ལུས་སེམས་ཀྱི་མི་
འདོད་པའི་རྒྱལ་བསྐལ་ཐམས་ཅད་བཟོད་ཅིང་དང་རྩ་བའི་ཆ་ནས་དེ་ལྟར་
བཤད་པ་ཡིན་པས་མི་འགལ་ཞེས་བྱ་སྟོན་གསུང་ངོ་། །

གསུམ་པ་གནོད་བྱེད་ལ་ཇི་མི་སྦྲུམ་པའི་བཟོད་པ་ནི། བག་མེད་པས་ནི་སྐྱེས་
ཏེ། དེ་ལ། གནོད་བྱེད་ཚོངས་པས་རང་ལའང་གནོད་པ་བྱེད་པ་ནི། གཞན་ལ་
གནོད་པ་བྱེད་པའི་གང་ཟག་ཚོངས་པ་ཁ་ཅིག་ནི་མ་བརྟགས་པར་སྦྱོད་པ་བག་མེད་
པའི་དབང་རྩ་བྱུར་པས་ནི་བདག་རང་གི་ལུས་ལའང་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཆོར་མ་དང་
རྩོག་སེག་ལ་སྐྱེས་པའི་སྤྱིང་རྩ་འགྲོ་བ་དང་ཉལ་བར་བྱས་ནས་གནོད་པ་བྱེད་པ་
དང་། ཁ་ཅིག་གཞན་གྱིས་བདག་རྩ་བཟུང་པའི་བྱུང་མེད་དང་ནོར་ལོངས་སྦྱོད་ལ་
སྐྱེས་པ་རང་གིས་འཁོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྩ་དེ་དག་ལ་བརྟུག་ཤིང་ཆགས་པས་
རྩ་ཞིང་དེའི་དོན་རྩ་ཁ་ཟས་དང་བརྟུང་བ་གཙོད་པ་དང་དཀའ་ཆོགས་ངལ་རྩ་བ་
ལ་སྐྱེས་པ་མང་པོ་ཉམས་སྦྱོང་པར་བྱེད་པ་དང་། ཡང་རྩ་པ་ནི་ཁྲོས་པ་ཞེས་
འགའ་ཞིག་རྩ་བུར་སྤྱེ་དེ་ནི་ཁྲོས་འབྱུགས་རྩ་བར་གྱུར་ཞེས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ་སྤྱི་མ་ནི་
བརྟུག་སེམས་ལྟ་བུ་ལ་གོ་བར་བྱ་དགོས་སོ། །ཁ་ཅིག་ནི་མི་འདོད་པ་ཐོག་རྩ་བབས་
པའམ་འདོད་པ་ཐོག་རྩ་མ་འཁེལ་བའི་རྒྱུན་གྱིས་ཡིད་ལ་མི་བཟོད་པའི་ཟུག་རྩ་དྲག་
པོ་བྱང་(༢༩/ན)པའི་དབང་གིས་རང་གི་སྤྱི་ལ་ཐག་པས་བརྟགས་ནས་དབྱངས་ཏེ་
འགག་ཅིང་འཆི་བར་བྱེད་པ་དང་དེ་བཞིན་རྩ་མེ་རྒྱ་སྐྱེས་ཀྱི་འོབས་དང་རི་གྲག་
སྐྱེས་ཀྱི་གཡང་སར་མཚོང་བ་དང་རྒྱུར་རྩ་གསུག་སྐྱེས་ཀྱི་རིགས་བཟོ་བ་དང་རང་

གི་ཁམས་ལ་མི་འཛོད་པའི་ཟས་ཟ་བ་དང་ཏ་ཅང་ཟ་བ་དང་ཏ་ཅང་མི་ཟ་བར་བྱེད་
 པ་དང་། གཞན་ཁ་ཅིག་གིས་རན་སོང་གི་རྒྱ་བྱེད་པའི་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་མིག་
 པ་མི་དགེ་བ་འབའ་ཞིག་སྟོང་པ་ཡིས་རང་གིས་རང་ལ་ཆོ་འདི་དང་ཆོ་སྤྱི་མར་གནོད་
 པར་བྱེད་པའང་མདོན་སྤུངས་ཏུ་མཐོང་ཐོས་ཀྱི་ཡུལ་ཏུ་ཡུར་པ་ཡོད་པས་ན་གནོད་པ་
 བྱེད་པ་ཅམ་རྒྱ་མཚན་ཏུ་བྱས་ནས་གཞན་ལ་ཁྲོ་བར་མི་རིགས་སོ། །དེས་ན་གནོད་
 བྱེད་སྟེང་ཆེའི་གནས་སུ་གཟུང་རིགས་པ་ནི། གཞན་ཡང་ཏུས་གང་གི་ཆོ་འགའ་ཞིག་
 རང་ཉིད་ཉོན་མོངས་པ་དྲག་པོའི་གཞན་དབང་ཏུ་ཡུར་པས་བདག་རང་གི་ཡིད་
 ལ་ཤིན་ཏུ་སྤྱག་ཅིང་ཆེས་ཕངས་པ་རང་ཉིད་ཀྱང་གསོད་པར་བྱེད་པ་ཡང་མཐོང་
 ན་དེ་ཡི་ཆོ་གང་ཟག་ཚོངས་པ་དེ་དག་གཞན་གྱི་ཡུས་ལ་གནོད་པ་མི་བྱེད་པར་རི་
 ལྟར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བས་གནོད་པ་བྱེད་པར་ངེས་པས་ན་གནོད་པ་བྱེད་པ་ཅམ་
 ལ་ཏ་ཅང་མི་རིགས་པར་བཟུང་ནས་ཁྲོ་བར་བྱ་མི་རིགས་སོ། །དེ་ལྟར་རང་རྒྱུད་
 ལ་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེས་ནས་དེའི་དབང་ཏུ་ཡུར་པས་གནོད་ཀྱིས་བརྒྱམས་པ་བཞིན་
 ཏུ་སོང་ནས་རང་དབང་མེད་པར་གོང་ཏུ་བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་ལྟ་བུར་བདག་ཉིད་
 གསོད་པ་སོགས་རང་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པ་དང་གཞན་ལ་འང་གནོད་པ་བྱེད་པ་ལ་
 སོགས་པ་མི་རིགས་པའི་ཚུ་ལ་རྣམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བྱེད་པ་ལ་ཞུགས་པའི་སྐྱེ་བོ་ཚོངས་
 པ་མིག་པ་སྟོང་པ་དེ་དག་ལ་ནི་སྟེང་ཆེ་འབའ་ཞིག་སྟོང་པར་འོས་ཤིང་རིགས་ཀྱི་
 བཏང་སྟོམས་སུ་གནས་པར་ཡང་མི་(༢༥༠༠)རིགས་ཤིང་མི་འོས་པ་ཡིན་པ་ལ་བརྒྱ་
 ལ་སྟེང་ཆེ་མ་སྐྱེས་ནའང་དེ་ལ་ཁྲོ་བ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ནི་ཅིའི་ཐ་ཆོག་གས་ཅིའི་རྒྱ་
 མཚན་ཡིན་ཏེ་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡང་མེད་པས་ན་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཁྲོ་བ་མི་རིགས་སོ་ཞེས་
 སྟེང་ཆེའི་གནས་ཡིན་གྱི་ཁྲོ་བས་གནས་མ་ཡིན་ཞེས་བརྟན་ཏོ། །ཉོན་མོངས་སྐྱེས་
 པས་ཞེས་པའི་རྒྱ་དཔེར། ཉོན་མོངས་སྟོན་པར་བྱས་པ་ཡི། །ཞེས་ཡོད་དེ་ག་ཟ་
 བཞིན་ཏུ་ཉོན་མོངས་པས་སྟོན་པར་བྱས་པ་དེ་དག་བདག་གསོད་ལ་སོགས་ཞུགས་
 པ་ལ། ཞེས་སོགས་སྐུར་རོ། །

དེ་དག་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱིང་ཆེའི་ཡུལ་ཡིན་པས་ཁྱོ་མི་རིགས་པ་ནི། མདོ་
ལས། གལ་ཏེ་བདག་ལ་སེམས་ཅན་དེ་དག་གིས་རི་རབ་ཅམ་གྱི་ཐོ་བས་བརྟེན་ས་
ཤིང་བསྐལ་པ་བྱེ་བའི་བར་དུ་རྒྱན་མི་འཆད་པར་གཤེ་ཡང་བདག་གིས་གནོད་སེམས་
དང་ཞེ་སྤང་གིས་སེམས་བསྐྱེད་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་དང་། དེ་རི་ལྷར་རི་ལྷ་བྱར་སེམས་
ཅན་རྣམས་ཀྱིས་སྦྱོས་པ་དང་བརྒྱབ་པ་དང་བརྟེན་པ་དེ་ལྷ་དེ་ལྷ་བྱར་སྤྱིང་ཆེ་ཆེན་
པོ་བསྐྱེད་དེ་བདག་གིས་སེམས་ཅན་འདི་དག་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་ཞེས་སོགས་དང་།
མདོ་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། རབ་འབར་དག་ཡི་དབང་དུ་སྤོང་། ཞེས་སོགས་དང་། ཀྱུན་
འབྲུགས་ལ་བརྟེན་བཀ་མེད་རྣམས་ལ་ཆེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེའང་
གནོད་བྱེད་དེ་དག་གིས་གནོད་པ་མི་བྱེད་པ་ལ་རང་དབང་ཡོད་མེད་བརྟགས་ན་
རང་དབང་ཡོད་བཞིན་དུ་གནོད་པ་བྱེད་པ་མིན་ཏེ། འདི་ལྷར་སྦྱོན་རིང་ནས་གོམས་
པའི་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་བོན་དང་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱུན་རྣམས་ཆོགས་
པ་ན་གནོད་སེམས་སྐྱེད་དོ་སྟམ་དུ་མ་བསམས་ཀྱང་གནོད་པ་བྱེད་འདོད་ཀྱི་བསམ་
པ་སྐྱེ་ལ་རྒྱ་རྒྱུན་རྣམས་མ་ཆང་ན་གནོད་སེམས་སྐྱེད་དོ་སྟམ་དུ་བསམས་(༤༡)ཀྱང་
གཏན་མི་སྐྱེའོ། །རྒྱ་རྒྱུན་ཆང་ནས་གནོད་པ་བྱེད་འདོད་སྐྱེས་པ་ན་དེས་གནོད་པ་
བྱེད་པའི་སྦྱོར་བ་རྣམས་སྐྱེད་ཅིང་སྦྱོར་བ་དེས་གཞན་ལ་ཐུག་བསྐྱེད་པའི་བྱིར་
ན་གནོད་བྱེད་དེ་ལ་རང་དབང་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ་ཁོ་རང་ཡང་ཉོན་མོངས་པའི་
གཞན་དབང་དུ་སྤོང་ནས་བྱན་ལྟར་དུ་ལྱུང་པས་ན་དེ་ཉིད་སྤྱིང་ཆེའི་གནས་སུ་མཐོང་
ནས་ཅི་འདྲ་བའི་གནོད་པ་བྱེད་ཀྱང་གནོད་ལན་བྱ་མི་རིགས་སོ། །

ཡང་རང་དབང་མེད་པར་གཞན་གྱིས་བསྐྱེད་ནས་མི་འདོད་བཞིན་དུ་གནོད་པ་
བྱས་པ་ཡིན་ན་ནི་དེ་བས་ཀྱང་ཁྱོ་མི་རིགས་ཏེ་དཔེར་ན་སྐྱེ་བོ་གདོན་གྱིས་བསྐྱེད་ནས་
དེའི་དབང་དུ་སྤོང་བ་འགའ་ཞིག་རང་གདོན་ལས་ཐར་བའི་ཐབས་ཀྱིས་པན་
འདོགས་བྱེད་མཁན་ལ་ཡང་གནོད་པ་བྱེད་འདོད་ནས་བརྟེན་པ་དང་ཆོག་ངན་སྐྱ་བ་
སོགས་བྱེད་ཀྱང་འདི་ནི་གདོན་གྱིས་བཏབ་པས་རང་དབང་མེད་པར་དེ་ལྟར་བྱེད་དོ་

སྐྱམ་ནས་དེ་ལ་རུང་ཟད་ཀྱང་མི་ཁྲོ་བར་དེ་གདོན་དང་འབྲལ་བའི་ཐབས་ཅི་དྲག་ལ་
 བཙོན་པ་བཞིན་དུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཀྱང་གཞོན་བྱེད་ལ་འདི་ནི་ཉོན་མོངས་
 པའི་གདོན་གྱིས་དབང་མེད་དུ་བྱས་པས་དེ་ལྟར་བྱེད་དོ་སྐྱམ་དུ་བསམས་ནས་དེ་
 ལ་རུང་ཟད་ཀྱང་མི་ཁྲོ་བར་དེ་ལ་ལྟག་པར་སྟོང་བཙེ་བའི་སྐྱོན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་
 གདོན་དེ་དང་དབྲལ་བའི་ཆེད་དུ་རྒྱལ་སྤྱུ་གྱི་སྟོན་པ་ལ་ལྷུང་དུ་བཙོན་པར་བྱའོ་
 སྐྱམ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱ་དགོས་པར་གསུངས་ཏེ། བདོ་ཐེའི་རྒྱལ་ལས། རྟག་
 དུ་ཉེས་པས་རང་དབང་མེད་པར་བྱམས་སེམས་གྱིས། ཁྲིས་སོགས་སྤར་དངས་པ་
 དང་། བཞི་བརྒྱ་པར་ཡང་། ཁྲོ་ཡང་འབྱུང་བོས་གཟུང་བ་ལ། སྐྱུན་པ་འཁྲུགས་
 པ་མིན་པ་ལྟར། ཐུབ་པས་ཉོན་མོངས་དག་གཟིགས་གྱི། (༢༡༡བ)ཉོན་མོངས་དག་
 འབྲལ་གང་ཟག་མིན། ཁྲིས་དང་། སྟོབ་དཔོན་ཟླ་བ་གསལ་པས། འདི་འདྲིར་
 སེམས་ཅན་སྟོན་མིན་གྱི། འདི་ནི་ཉོན་མོངས་རྣམས་སྟོན་ཁྲིས། རྣམ་པར་དབྱང་
 བས་མཁས་པ་རྣམས། སེམས་ཅན་དག་ལ་འཁྲུལ་མི་བྱེད། ཅེས་པ་ལྟར་ཡིན་པར་
 བཤད་དོ། ཁྲོ་བྱར་བ་དང་རང་བཞིན་གང་ཡིན་བརྟགས་ན་ཁྲོ་མི་རིགས་པ་ནི།
 གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་གཞོན་འཆོ་སྒྲ་ཆོགས་བྱེད་པ་དེ་སེམས་ཅན་གྱི་རང་
 བཞིན་ཡིན་མིན་གཉིས་ལས་མི་འདའ་བས་དེ་བྱིས་པ་རྣམས་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་
 བམ་མིན་ཁྲིས་བརྟགས་པ་ན། དེ་ལྟ་བུའི་སྟོན་དེ་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྟེ་བོ་ཉོན་མོངས་
 ཤས་ཆེ་ཞིང་སྤར་དོར་ལ་མོངས་པ་རྣམས་གྱི་རང་བཞིན་ནམ་བདག་ཉིད་ཡིན་ན་
 དེ་ལ་ཁྲོ་བར་བྱ་མི་རིགས་ཏེ་དེ་ཁོ་རང་གི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཆོ་
 ཞིང་སྟག་པའི་རང་བཞིན་ནམ་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་མེ་ལ་འདིས་ངའི་ལག་པ་སྟག་གོ་
 ཁྲིས་བཞོན་པ་འཇམ་ཁྲོ་མི་རིགས་པ་དང་འདྲའོ་སྐྱམ་དུ་བསམས་ནས་ཁྲོ་བ་དགག་པར་
 བྱའོ། ཁོན་ཏེ་གཞན་ལ་གཞོན་འཆོ་བྱེད་པའི་རྒྱལ་འདི་བྱིས་པ་དེའི་རང་བཞིན་མ་
 ཡིན་པར་སྟོབ་དུ་གསར་བྱང་བ་ཡིན་ལ་སེམས་ཅན་ཁོ་རང་གི་རང་བཞིན་ནི་
 གཏུག་རྒྱུབ་སོགས་གྱི་སྟོན་དང་བྲལ་བའི་ཞི་ཞིང་ངེས་པ་ཡིན་པར་གྱུར་ན་འང་། འོ་

ནང་གནོད་བྱེད་ཀྱི་སེམས་ཅན་དེ་ལ་ཁོ་བར་བྱ་མི་རིགས་ཏེ་དཔེར་ན་རང་བཞིན་
ཡོངས་སུ་དག་པའི་ནམ་མཁའ་ལ་སྒོ་བྱར་བྱ་བ་ལ་འབྲུལ་བ་ན་དེའི་སྒྲིན་གྱི་དབང་
གིས་ནམ་མཁའ་ལ་བཀོན་པ་འཇུག་ཏེ་བ་མི་རིགས་པ་བཞིན་ནོ་སྒྲུལ་བྱ་བས་མས་ནས་
ཁོ་བ་དགག་པར་བྱའོ། །དངོས་བརྒྱད་གང་གིས་གནོད་པ་ཉགས་ན་ཁོ་མི་རིགས་པ་
ནི། གཞན་(༡༥༩ན)པ་རོལ་པོས་རང་ལ་རལ་གྱི་དང་དབྱུག་པ་ལ་སོགས་པས་བརྒྱབ་
སྟེ་གནོད་པ་བྱེད་པ་ན་དངོས་སུ་གནོད་བྱེད་ལ་ཁོ་ན་པ་རོལ་པོས་རྩོད་དང་དབྱུག་པ་
དང་མཚོན་ཆ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་བཀོལ་ཏེ་དེ་དག་གིས་དངོས་སུ་གནོད་པ་
བྱས་པ་ཡིན་པས་སྟུག་བསྟུལ་གྱི་རྒྱུ་གཙོ་བོ་དབྱུག་པ་སོགས་ལ་ཁོ་མི་རིགས་ཀྱི་སྟུག་
བསྟུལ་གྱི་རྒྱུ་ཅན་བྱེད་པའི་གང་ཟག་ལ་ཁོ་མི་རིགས་སོ། །ཡང་དབྱུག་པ་ལ་སོགས་
དངོས་སུ་བཀོལ་ཏེ་ཞེས་པ་དང་། དབྱུག་པ་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་དེ་དག་ལ་ནི་རང་
དབང་མེད་པའི་སྒྲུལ་པས་ཟུར་བྱ་བཀོལ་ཏེ་བཞག་ནས་ཞེས་བཤད་པ་འང་ཡོད་དོ། །

གལ་ཏེ་དབྱུག་པ་སོགས་ཀྱིས་རང་དབང་བྱ་གནོད་པ་བྱས་པ་མ་ཡིན་པས་དེ་
དག་ལ་ཁོ་མི་རིགས་ཀྱི་དེ་དག་གང་ཟག་གིས་འཕངས་ཤིང་བྱད་པ་ཡིན་པས་བརྒྱད་
ནས་གནོད་པ་སྒྲུལ་བའི་འཕེན་པར་བྱེད་པ་པོའང་བྱད་མཁན་ལ་ཁོ་འོ་ཞེ་ན། འོ་ན་
གནོད་བྱེད་ཀྱི་གང་ཟག་དེ་ལ་ཡང་ཁོ་མི་རིགས་ཏེ་དབྱུག་པ་སོགས་སྒྲུལ་བྱས་བྱད་
པ་བཞིན་བྱ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་དགྲ་དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་ཞེ་སྟངས་གིས་རང་དབང་མེད་
པར་གནོད་པ་བྱེད་པ་ལ་བསྐྱུལ་ཞིང་བྱད་པས་ཉེས་ན་སྟེ་ནམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་ཞེ་སྟངས་
ཁོ་བར་རིགས་སམ་གཅིག་ཏུ་ན་ཁོ་མི་རིགས་ལ་ཉེས་ན་འཇུག་སྟེ་ན་ཞེ་སྟངས་ལ་
ཁོ་མི་རིགས་ཀྱི་གཞན་ལ་ཁོ་མི་རིགས་སོ། །ཉེས་ན་ཞེས་པ་འདི་ཡང་ན་ཞེས་པའི་དོན་
ཏུ་ཁ་ཅིག་འཆད་ལ། ཡང་ཅིས་ཀྱང་ཁོ་ན་ཞེ་སྟངས་ལ་ཁོ་ཞེས་དང་། ཁོ་མི་རིགས་ན་
ཞེ་སྟངས་ལ་ཁོ་ཞེས་སོགས་བཤད་ཚུལ་མང་ངོ་། །ནམ་བཤད་ལས་ནི། གཅིག་ཏུ་ན་
གཞན་གྱི་མཚོན་སོགས་ཀྱིས་ཉེས་ཀྱི་སེམས་ཅན་གྱིས་མ་ཉེས་པའི་ཕྱིར་དང་གཉིས་
སུ་ན་སེམས་ཅན་གྱིས་ཀྱང་མ་ཉེས་ཀྱི་དེའི་རྒྱུ་ཀྱི་(༡༥༩པ)ཞེ་སྟངས་ཉེས་པའི་ཕྱིར་

དང་གསུམ་རྩ་ན་ཞེ་སྒང་གིས་ཀྱང་མ་ཉེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་ཉེས་པའི་ཕྱིར་
 སེམས་ཅན་ལ་ཁྲོ་བར་བྱར་མེད་ཅེས་གསུངས། དེས་ན་དབྱུག་པ་ལ་མི་ཁྲོ་ན་འཕེན་
 མཁན་ལའང་ཁྲོར་མི་རིགས་ལ་འཕེན་མཁན་ལ་ཁྲོ་ན་ཞེ་སྒང་ལའང་ཁྲོ་རིགས་པ་ལ་
 རང་ཅག་གིས་དེ་ལྟར་མི་འཛིན་པ་ནི་སྒྲོ་མི་རིགས་པའི་ལམ་རྩ་སྤང་བས་ལན་པ་ཡིན་
 ཀྱི་དེ་དག་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་རྩ་རིགས་པ་མཚུངས་པ་ལ་ངེས་པ་བྱང་ནས་རྩོད་དང་
 དབྱུག་པ་ལྟར་འཕེན་པ་པོའི་གང་ཟག་ལའང་ཁྲོ་མི་རིགས་པའི་ཚུགས་སུ་ཡིད་བྱང་
 བར་བྱལ། །འདྲིར་རྩོད་དབྱུག་དང་དེ་དག་འཕེན་པ་པོ་གཉིས་ལ་གནོད་སེམས་ཡོད་
 མེད་ཀྱི་བྱང་འབྱེད་རྒྱ་མེད་པ་ནི་སྤར་བཤད་པའི་རང་དབང་འགོག་པའི་རིགས་པས་
 ཤེས་པར་བྱ་དགོས་ཞེས་གསུངས་སོ། །གནོད་པ་བྱས་པའི་ལེ་ལན་རྩ་བས་མ་ནས་ཁྲོ་
 མི་རིགས་པ་ནི། ད་ལྟ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་དགྲས་རང་ལ་སྟོག་གཅོད་པ་ནོར་འཕྲོག་པ་
 བརྩུང་བརྟེག་ལ་སོགས་པ་བྱས་ནས་རྩུག་བསྐལ་ཚུང་བ་འདི་རྒྱ་མེད་ལས་བྱང་བ་
 དང་མི་མཐུན་པའི་རྒྱ་ལས་བྱང་བ་མིན་ཀྱི་རྟེན་མཐུན་ཀྱི་རྒྱ་ལས་བྱང་བ་ཡིན་པར་
 ངེས་ལ། དེའང་རང་གིས་མ་བྱས་པའི་ལས་ངན་ཀྱི་འབྲས་སུ་ཚུང་བ་མི་སྲིད་པས་
 བདག་གིས་ཀྱང་སྟོན་ཆད་ཆོ་སྡེ་མ་དག་རྩ་སེམས་ཅན་གཞན་ནམས་ལའང་ད་ལྟ་
 རང་ལ་བྱང་བ་འདི་འདྲ་བ་ཡི་གནོད་པ་རྩ་མར་བྱས་པ་མངོན་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་མི་དགེ་
 བའི་ལས་ངན་གྱིས་གནོད་བྱེད་ཀྱི་དགྲ་པོ་རང་དབང་མེད་པར་བསྐལ་ནས་བདག་
 ལ་ཆོ་འདྲིར་མི་འདོད་པའི་གནོད་པ་སྡེ་ཆོགས་པ་འདི་བྱང་བ་ཡིན་པར་ངེས་སོ། །རྒྱ་
 མཚན་དེ་བས་ན་སྤར་སེམས་ཅན་ལ་གནོད་ཅིང་འཆོ་བར་བྱེད་པ་བདག་ལ་དེའི་རྒྱ་
 མཐུན་རྩ་བུ་ལོན་འཇལ་བ་བཞིན་རྩ་ད་ལྟའི་གནོད་པ་འདི་ལྟ་བུ་འབྱུང་བ་རིགས་
 ལྟམ་རྩ་ལས་(༡༩༩ན)འབྲས་བསྐལ་མེད་བསམ་སྟེ་ལེ་ལན་རང་ལ་བདས་ནས་གཞན་
 ལ་ཁྲོ་བར་མི་བྱལ། །ཡང་ན་སེམས་ཅན་གཞན་གྱིས་འཆོ་བར་བྱེད་པ་འདི་ལྟ་བུའི་
 བདག་ལ་གནོད་པ་འདི་འབྱུང་རིགས་ཞེས་སྤྱར་རོ། །

ལྷས་བབྱང་བའི་ལེ་ལན་རྩ་བས་མ་ནས་ཁྲོ་མི་རིགས་པ་ནི། གནོད་བྱེད་ཀྱི་དགྲ་

དེ་ཡི་མཚོན་རལ་གྱི་སྟགས་དང་གནོད་བྱ་བ་དག་གི་ལུས་གཉིས་ཀ་ཚོགས་པ་ནི་མ་ལ་
 སྟགས་པའི་ལྷག་བསྐལ་གྱི་རྒྱ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ཡིན་པར་མཚུངས་ཏེ། འདི་ལྟར་
 དག་དེས་གནོད་བྱེད་གྱི་མཚོན་ལྷན་པ་དག་གིས་གནོད་བྱའི་ལུས་བྱང་ནས་གཉིས་
 ཀ་ཚོགས་པས་མཛད་ལྷག་བསྐལ་བྱས་པ་ཡིན་ན་བདག་གཞན་གཉིས་པོ་ལས་གང་
 ཞིག་ལ་ནི་ཁྱོ་བར་བྱ་སྟེ་གཉིས་ཀ་ལ་ཉེས་པ་མཚུངས་པར་ཡོད་པས་གཞན་གྱིས་
 ལྷག་བསྐལ་འབྱུང་བའི་ཁྱོ་མཚོན་ཆ་ལྷན་ནས་མ་བྱས་པ་ལ་ཁྱོ་ན་བདག་གིས་ཀྱང་
 གནོད་པའི་རྒྱ་འཕ་ལྷག་བསྐལ་གྱི་གཞིར་གྱུར་པའི་ལུས་བབྱང་བ་ལའང་ཁྱོ་རིགས་
 ལ་བདག་ལ་མི་ཁྱོ་ན་གཞན་ལའང་ཁྱོ་མི་རིགས་ཀྱི་བདག་ལ་མི་ཁྱོ་བར་གཞན་ཁོ་ན་
 ལ་ཁྱོ་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་སོ། །དེ་ཡང་རྒྱ་ཁྱོན་ཚོགས་པ་ལས་འབྲས་ལུ་འབྱུང་བ་
 རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཚོས་ཉིད་ཡིན་ལ་རྒྱ་ཁྱོན་ཚང་བ་མེད་ན་འབྲས་ལུ་མི་འབྱུང་བའང་དེ་
 དང་འདྲ་བས་གནོད་བྱའི་ལུས་དང་གནོད་བྱེད་གྱི་མཚོན་སྟགས་གང་ཅུང་རེ་མེད་
 བའང་མཛད་ལྷག་བསྐལ་འབྱུང་མི་སྲིད་དོ། །དེས་ན་ཁྱེད་དང་རྒྱ་ཁྱོན་མི་ལྷན་པའི་ལུ་
 བ་མི་ཡི་གཞུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་འདྲ་བ་བརྒྱུད་བརྟེན་སྟགས་ཁྱོན་ཅུང་ཟད་ཅམ་གྱིས་
 ཀྱང་རིག་ཏུ་མི་བཟོད་ལ་ཆ་གང་དང་ན་ཆ་སྟགས་རྒྱུད་ལའང་བསྟན་པར་ཡང་
 མི་བཟོད་པའི་ལྷག་བསྐལ་ཅན་གྱི་ལུས་ངན་འདི་འདྲ་བ་ལ་ཆགས་སྟེད་གྱིས་ཞེན་
 ཅིང་ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་མ་རིག་པས་ལྟོངས་པ་(༢༩༥)བདག་གིས་ང་ཡི་བར་བབྱང་
 བར་གྱུར་ན་ཆོར་མ་དང་མེ་ལྷག་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་གནོད་རིགས་ན་དེ་འདྲའི་ལུས་དེ་
 ལ་གནོད་པ་བྱུང་བ་ལ་གཞན་སྟུ་ལ་ཁྱོ། ཁྱོ་མི་རིགས་ཏེ་དེ་ལྟ་བུའི་གནོད་པའི་རྒྱ་
 ལུས་ངན་པ་རང་གི་བབྱང་བས་ཉེས་ཤིང་ལན་པས་སོ། །ཡང་སྟེད་པས་ཤེས་རབ་
 ཀྱི་མིག་ལྟོངས་ཞེས་པའང་ཡོད་དོ། །དེ་ནི་རྩ་བུ་རྩིག་པ་ལ་ལྷག་པས་ལྷག་བསྐལ་
 བ་ན་གཞན་ལ་ཁྱོ་མི་རིགས་པ་བཞིན་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །འདིའི་ཚོགས་བཅད་
 རྩ་མས་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་ལ་རྒྱུན་མཉམ་པར་ཡོད་པ་བསྟན་ལ་འདིས་རང་ཁོ་
 བ་ལ་རྒྱུན་ལྷག་པར་ཡོད་པའང་བསྟན་ཏེ། རང་གིས་ལུས་མ་བབྱང་ན་གནོད་པ་

མི་འབྱུང་བར་ངེས་ལ་གལ་ཏེ་བཟུང་ཡང་སྤྲ་མཁེགས་དང་ལྷན་པའི་དོ་རྩེ་ལྟ་བུའི་
ལུས་ཞིག་བཟུང་ན་ལུས་ཀྱང་གཞོད་མི་ལུས་པ་ལ་གཞོད་པའི་སྒྲིན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་
མི་འཛོད་པའི་ལུས་རན་འདི་འདྲ་བཟུང་བས་ལན་པས་སོ། །

ལས་རན་བསགས་པའི་ལེ་ལན་དུ་བསམས་ནས་ཁྱོད་མི་རིགས་པ་ནི། ལས་འབྲས་
ཀྱི་ཚུལ་ལ་ཚོངས་པའི་བྱིས་པ་རྣམས་ནི་འབྲས་བུ་སྤྱག་བསྐལ་ན་ཅུང་ཏུ་ཅམ་ཡང་མི་
འདོད་ཅིང་སྤྱག་བསྐལ་གྱི་རྒྱ་སྟོག་གཙོད་སྟགས་གཞན་ལ་གཞོད་པའི་ཕྱིག་པ་ཆེན་
པོ་ལའང་བརྟམ་ཞིང་ཆགས་པས་ན་སྤར་བསགས་པའི་རང་གི་ལས་རན་གྱི་ཉེས་
པའང་རང་གི་སྤར་བསགས་པའི་ལས་རན་གྱི་ཉེས་པས་བསྐྱེད་པའི་འབྲས་བུ་ད་
ལྟ་རང་ལ་སྤྱག་བསྐལ་གྱི་གཞོད་པ་བྱུང་བར་ཁྱུང་པ་ལ་གཞན་ལ་ཁྱོད་བའམ་བཞོན་
དུ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་དོ། །ཡང་ན་ཆོག་རྒྱུ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ནི། ཕྱི་ཅི་
ལོག་བྱིས་པའི་ཆོས་དང་ལྷན་པའི་བྱིས་པ་རྣམས་གཞན་གྱིས་བཤེག་པ་སྟགས་ལས་
བྱུང་བའི་སྤྱག་བསྐལ་མི་འདོད་ཅིང་སྤྱག་བསྐལ་གྱི་རྒྱ་རང་གི་ལུས་དང་གཞན་ལ་
གཞོད་(༡༩༥ན)པ་བྱེད་པ་སྟགས་ཀྱི་ལས་རན་ལ་བརྟམ་པས་ན་ཞེས་བཤད་ཀྱང་ཅུང་
དོ། །དེས་ན་འབྲས་བུ་སྤྱག་བསྐལ་དེ་མི་འདོད་ན་རྒྱ་མི་དག་བ་སྤར་རིགས་ཀྱི་རྒྱ་
ལས་རན་བསགས་པ་ལས་འབྲས་བུ་མི་འདོད་པ་འབྱུང་བ་ནི་བྱེད་པ་པོ་རང་གི་ཉེས་
པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་གཞན་ལ་ཁྱོད་མི་རིགས་སོ། །ལས་ཀྱིས་ཉེས་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་ཉིད་
དཔེས་སྟོན་པ་ནི། དཔེར་ན་སེམས་ཅན་དམུལ་བའི་སྤར་མའམ་ལས་མཁན་རྣམས་
དང་ཤིང་ལྗོན་པའི་ལོ་མ་རལ་གྱི་ལྟར་ཀྱུར་ཏེ་ལུས་གཤེག་པའི་རལ་གྱི་ལོ་མའི་ནགས་
ཚལ་དང་ཤལ་མ་ལའི་ནགས་སྟགས་སུ་བྱུང་མེད་དང་བྱ་དོ་རྩེའི་མཆུ་ཅན་ལ་སྟགས་
པས་དམུལ་བ་པ་རྣམས་ལ་སྤྱག་བསྐལ་སྐྱེད་པ་ནི་གཞན་སུས་ཀྱང་བྱས་པ་མིན་གྱི་
དམུལ་བ་པ་རང་གི་ལས་རན་གྱིས་བསྐྱེད་པས་དེ་ལ་བཞོག་དུ་མེད་ཅིང་ལེ་ལན་
གཞན་བདེ་འདྲ་མེད་པ་ལྟར་རང་གི་སྐྱེ་བ་སྤར་མ་ལྟ་བུའི་དུས་ཤིག་དུ་སྟོག་གཙོད་
སྟགས་སེམས་ཅན་ལ་གཞོད་པ་སྤྲ་ཆོགས་པའི་ལས་མཛོན་པར་འདྲ་བུས་པ་ཉིད་

ཀྱིས་ད་ལྟ་རང་གི་ལུས་སྟོག་སོགས་ལ་གནོད་པའི་ཕྱག་བསྐལ་ལྟ་ཆོགས་འབྱུང་བ་
འདི་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ན་གཞན་གང་ཞིག་ལ་ནི་ཁྱོད་པར་བྱ་སྟེ་སྤྱུ་ལའང་ཁྱོད་མི་རིགས་
ཏེ་རྒྱ་ལས་ངན་རང་གིས་བསགས་པའི་འབྲས་བྱ་ཡིད་མི་འོང་རང་ཐོག་ཏུ་སྒྲིན་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འབྲས་བྱ་ཕྱག་བསྐལ་མི་འདོད་ན་རྒྱ་མི་དག་གི་སྤངས་
རིགས་པས་ཕྱིན་ཆད་ཀྱང་ཕྱག་བསྐལ་གྱི་རྒྱ་སྤོང་བ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །

ཁྱོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བསྟན་པ་ནི། བདག་གི་ལས་ཞེས་སམ་བདག་
གིས་སྒྲན་གནོད་པའི་ཕྱག་བསྐལ་ཕྱོད་འབྱུར་གྱི་ལས་ངན་བསགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་
སེམས་རྒྱུད་བསྐལ་བར་བྱས་ནས་བདག་ལ་ཆོ་འདིའི་(༡༤༦བ)སྐབས་སུ་མི་འདོད་པའི་
གནོད་པ་རྣ་ཆོགས་བྱེད་པའི་དགྲ་པོ་པ་རྣམས་འབྱུང་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་གནོད་
བྱེད་གང་དག་གིས་བདག་ལ་གནོད་པ་བྱས་པའི་ལས་ངན་པ་དེ་ཡིས་སམ་དེས་ནི་
གནོད་བྱེད་གྱི་དགྲ་དེ་དག་སེམས་ཅན་དཔུལ་བར་འདོད་བ་སྟེ་འགྲོ་བར་འབྱུར་ན་
གནོད་བྱེད་དེ་དག་གིས་བདག་མ་བརྟུག་གི་བདག་འབའ་ཞིག་གིས་གནོད་བྱེད་གྱི་
དགྲ་དེ་དག་མ་བརྟུག་གམ་ཞེས་རང་གི་སེམས་ལ་པོས་ནས་ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་དག་བརྟུག་
པར་བྱས་པས་ན་རང་གི་ལས་ངན་གྱིས་གཞན་ཕྱག་བསྐལ་གྱི་རྒྱ་ལ་སྦྱར་བ་ཡིན་
པས་གལ་ཏེ་ཁྱོད་ན་དགྲ་དེ་དག་གིས་བདག་ལ་ཁྱོད་པར་རིགས་གྱི་བདག་གིས་དགྲ་དེ་
དག་ལ་ཁྱོད་པར་མི་རིགས་སོ། །འདིས་བྱགས་ལ་བདག་གིས་དེ་འདྲ་བའི་ལས་ངན་
མ་བསགས་ན་དེ་དག་གིས་ཀྱང་བདག་ལ་གནོད་པ་བྱེད་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་མི་སྦྱེ་
ཞིང་གནོད་པའང་མི་བྱེད་ལ་དེ་མ་བྱས་ན་དེ་དག་དཔུལ་བར་ཅིའི་ཕྱིར་འགྲོ་ཞེས་
བསྟན་པ་ཡིན་རོ། །ཡང་ཁོང་གི་སེམས་ཅན་ཞེས་པ་དེ་དཔུལ་བ་པ་ལ་མ་སྦྱར་བར་
གནོད་བྱེད་གྱི་སེམས་ཅན་ཞེས་གནོད་བྱེད་ལ་སྦྱར་བའང་སྤངས་མོད། འོན་ཀྱང་སྤངས་
མ་ལྟར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་གནོད་བྱེད་འདི་དག་ལ་ནི་བཟོད་པ་སྒྲོམ་པའི་དམིགས་
རྟེན་བཅས་ནས་བཟོད་པ་བསྒྲོམས་པས་བདག་གིས་ཆོ་རབས་སྤངས་ནས་རྣམས་སུ་སེམས་
ཅན་ལ་གནོད་པ་བྱས་པའི་ཕྱིག་པ་སོགས་ཕྱིག་པ་མང་ཏུ་འབྱུང་ལ། བདག་གི་ལས་

ངན་གྱིས་བསྐྱེད་ཞིང་ཆད་ནས་པ་རྩོལ་གྱི་དགྲས་བདག་ལ་གཞོན་པ་བྱས་པ་ལ་
བརྟེན་ནས་གཞོན་བྱེད་དེ་དག་རྣམས་ནི་ཡུན་རིང་པོའི་བར་དུ་རྩུག་བསྐྱེད་བཟོད་
སྐྱེད་མེད་པ་སྦྱང་བའི་དཔྱུལ་བར་འདོང་བའམ་འགྲོ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ན་བདག་
གི་དགྲ་དེ་དག་(༡༥༥)ལ་དཔྱུལ་བའི་གཞོན་པ་ཆེན་པོ་སྟེར་བའི་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་ལ་
གཞོན་བྱེད་དེ་དག་ནི་བདག་ལ་བཟོད་པ་སྟོན་པའི་དམིགས་རྟེན་དང་སྤྲིག་སྦྱང་གི་
སྐྱོགས་བྱས་པའི་སྟོན་ནས་ཕན་ཆེན་པོ་འདོགས་བྱེད་ཡིན་ན་ཕྱིན་ཅི་ལྟག་དུ་རྒྱ་མཚན་
ཅིའི་ཕྱིར་མ་རུངས་པའི་སེམས་སྒྲོངས་པ་ཁྱོད་ཁྱོད་བར་བྱེད་དེ་ཕན་འདོགས་བྱེད་ལ་
དགའ་བར་བྱས་ནས་དྲིན་དུ་གཞོ་རིགས་ཀྱི་ཁྱོད་བར་བྱ་མི་རིགས་སོ། །དགྲས་གཞོན་
པ་བྱེད་པ་ན་བཟོད་པ་བསྟོན་པས་སྤྲིག་པ་འབྱང་བ་ནི། ཉིང་རྒྱལ་ལས། བྱིས་པས་
ཡང་དག་མ་ལགས་པས། སྦྱོས་ཤིང་བརྒྱབ་པ་བཟོད་པར་བཅུ། སྦྱོད་དང་འདྲེན་པ་
དང་དུ་སྒྲིང་། བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་གཞན་དག་ལ། བདག་གིས་གཞོན་སེམས་
བསྐྱེད་པ་དང་། སྦྱོན་ཆད་བདག་གིས་སྤྲིག་པའི་ལས། བཅུས་པ་རྣམས་ནི་བྱང་
བར་འགྱུར། ཞེས་སོ། །དོན་དེ་ལ་འགའ་བ་སྦྱོང་བ་ནི། འོ་ན་བཟོད་པ་སྟོན་པ་པོ་
ཁྱོད་རང་ཉིད་གཞོན་བྱེད་ཀྱི་དགྲ་དེ་དག་དཔྱུལ་བར་འཕེན་མཁན་གྱི་བྱེད་པ་པོར་
གྱུར་པས་དཔྱུལ་བར་འགྲོའོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་བདག་ལ་གཞོན་བྱེད་དེ་དཔྱུལ་བར་སྦྱང་
ན་བསམ་པ་དང་གཞོན་ལན་བྱ་སྟུང་པའི་བསམ་པ་ངན་པ་མེད་ཅིང་དེ་དག་རྩུག་
བསྐྱེད་དང་བྲལ་ན་ཅི་མ་རུང་སྟུང་པའི་རྩིས་བཟེའི་བསམ་པ་བཟང་པོ་ཡི་སྟོན་ནས་
བཟོད་པ་སྟོན་པའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་ན་བསམ་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆེ་བ་དེའི་རྟོགས་ཀྱིས་
དཔྱུལ་བར་མི་འགྲོ་ཞིང་སྤྲིག་པ་མང་དུ་འབྱང་བར་འགྱུར་རོ། །

འོ་ན་གཞོན་བྱེད་པ་རྩོལ་པོ་དེ་ཁྱོད་ལ་ཕན་འདོགས་བྱེད་ཡིན་པས་བཟོད་ནམས་
ཆེན་པོ་འཛོལ་གྱི་དཔྱུལ་བར་འགྲོ་བ་མི་རིགས་སོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་བཟོད་པ་སྟོན་པ་
པོ་བདག་གིས་ཐབས་མཁས་པའི་སྟོན་(༡༥༦)ནས་བདག་རང་གི་སེམས་ཁོང་ཁྱོད་དང་
ལས་ངན་ལས་བསྐྱངས་ནས་བཟོད་པ་བསྟོན་པས་སྤྲིག་པ་དག་ནས་དཔྱུལ་བར་མི་

འགྲོ་ཞིང་བསོད་ནམས་འཕྲོ་བ་པ་ཡིན་ན། བཟོད་པའི་དམིགས་རྟེན་བྱེད་པའི་དག་
 བོ་དེ་དག་ལ་ནི་བཟོད་པའི་དམིགས་རྟེན་བྱེད་པའི་སྐབས་འདིར་འདི་ལ་བཟོད་པ་
 སྒྲོམ་པའི་གྲོགས་བྱའོ་སྒྲོམ་པ་ལྟ་བུའི་བསམ་པ་དགེ་བ་མེད་པས་བསོད་ནམས་ཆེན་
 བོ་ཅི་ཞིག་བྱང་ངམ་འབྱང་སྟེ་མི་འབྱང་ལ་གནོད་པ་བྱེད་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་ངན་པ་
 ཡོད་པས་དཔུལ་བར་འགྲོ་བ་ཡིན་ནི་ཞེས་པའོ། །ནམ་བཤད་ལྟར་ན། གལ་ཏེ་བདག་
 ལ་བསམ་པ་ཡི་ཡོན་ཏན་བཟོད་པ་སྒྲོམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་དག་དེ་དག་ཀྱང་འགྲོད་
 ནས་བཤགས་སྐྱངས་བྱས་པས་དཔུལ་བར་མི་འགྲོ་བས་བདག་དག་དེ་དག་ལ་དྲིན་
 ཆེའོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་དེ་དག་ངན་སོང་ཏུ་སྟེ་བའི་རྒྱ་མེད་པས་ཁྱོད་བདག་
 གིས་བདག་ཉིད་ངན་སོང་ལས་བསྐྱང་བར་ཟད་ན་དག་དེ་དག་ལ་འདིར་དྲིན་ཆེ་
 རྒྱ་ཅི་ཞིག་བྱང་སྟེ་མ་བྱང་ངོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏུ་འཆད་དོ། །འདིས་ནི་སྦྱིར་བསམ་པ་
 བཟང་པོའི་ཡོན་ཏན་དང་བསམ་པ་ངན་པའི་ཉེས་དམིགས་བསྟན་ལ་བྱང་པར་སོ་
 སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དབྱང་ནས་བཟོད་པ་སྒྲོམ་ཤེས་པའི་ཕན་ཡོན་དང་དེ་
 ལྟར་མ་ཤེས་པའི་ཉེས་དམིགས་ཀྱང་བསྟན་པ་ཡིན་པས་ན་དེ་ལྟའི་སྒྲིན་ཡོན་གྱི་འདོར་
 ལེན་ལ་མ་ཁས་པར་བྱའོ། །འོ་ན་རྒྱུར་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པ་ཕན་འདོགས་བྱེད་ཡིན་
 ན་པར་ལ་ཡང་བྱས་ཤེས་དྲིན་གཞོའི་ཆེད་ཏུ་གནོད་ལན་བྱ་རིགས་སོ་ཞེ་ན། འོན་
 ཏེ་རྒྱར་གཤེས་ཀྱང་དང་བརྟུང་བརྟེན་སོགས་བྱེད་པའི་ལན་ཏུ་པར་ལའང་དེ་བཞིན་
 ཏུ་གཤེས་ཀྱང་སོགས་གནོད་པ་བྱས་ན་གནོད་བྱེད་དེ་དག་ཀྱང་རྒྱ་ཁོང་ཁྱོད་ཤེས་ཆེར་
 གོང་འཕེལ་ཏུ་སྟེ་བ་དང་འབྲས་(༡༥༦)བྱ་དཔུལ་བར་འགྲོ་བ་གང་ལའང་བསྐྱངས་
 པར་མ་ལྟར་ལ། བདག་གི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྦྱོང་པ་གཤེལ་ང་སྐར་མི་གཤེ།
 བརྟེན་ཀྱང་སྐར་མི་བརྟེན། ཁྱོས་ཀྱང་སྐར་མི་ཁྱོ། མཚན་བྱས་ཀྱང་སྐར་མཚན་མི་
 འབྱུ་བའི་དགེ་སྦྱོང་གི་ཆོས་བཞི་དང་བྱམས་སྟིང་རྩེ་སྒྲོམ་པར་ཁས་བླངས་པའམ་
 ཉམས་པར་འབྱུར་ཞིང་འགལ་རུམ་ལའང་ཁོང་ཁྱོད་བསྟེད་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་སོགས་
 གསུངས་པ་དང་ཡང་མགལ་ཞིང་ཉམས་པར་འབྱུར་ལ། རྒྱ་མཚན་དེས་ན་དགའ་

ཐུབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་པོ་འཕྲོད་པའི་ཞིག་པས་རེས་པས་དཔུལ་བར་འགྲོ་བར་
 འགྱུར་བས་ན་རང་གཞན་སྤངས་བའི་རྒྱ་ཁོང་ཁྱོད་བསྐྱེད་ནས་གནོད་ལན་བྱ་མི་རིགས་
 ཀྱི་གནོད་ལན་རྒྱ་གནོད་པ་མི་བྱེད་པའི་བཟོད་པ་དང་མྱོང་རྩེ་སྐྱོམ་པ་ལ་རྒྱས་ཅན་
 རྒྱ་ཅི་ནས་ཀྱང་ནན་ཏན་བྱ་རིགས་ཏེ་རང་ཉིད་ཀྱིས་བཟོད་པ་སྐྱོམ་པ་དང་པ་རོལ་
 བོ་ཉམས་སོ་རེ་རྒྱག་སྐྱམ་རྒྱ་མྱོང་རྩེ་སྐྱོམ་པ་ལས་རྒྱག་པའི་ཐབས་གཞན་གྱིས་དེ་
 དཔུལ་བར་འགྲོ་བ་ལས་སྤངས་ཐབས་ཅི་ཡང་བྱར་མེད་པས་སོ། །དེ་ལྟར་བཟོད་པ་
 སྐྱོམ་པ་ལ་གནས་མ་ཐུབ་པར་གནོད་ལན་རྒྱ་གནོད་པ་བྱེད་ཅིང་གཤེ་བའི་ལན་རྒྱ་
 གཤེ་བ་སོགས་བྱེད་པའི་སྐྱོ་ནས་འཐབ་མོ་དང་ཚོད་པ་སོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྩིས་
 འཇུག་ནམས་ཀྱིས་བྱ་མི་རིགས་ཤིང་བྱས་ན་དགེ་སྤྱོད་གི་ཆོས་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་
 སོགས་ཉེས་དམིགས་མང་པོ་འབྱུང་སྟེ།

ལྷག་བསམ་བསྐུལ་བ་ལས། གང་ན་སྤྱོད་པའམ་ཚོད་པ་ཡོད་པ་ལས། །དཔག་
 ཆད་བརྒྱ་ཡི་པ་རོལ་འགྲོ་བ་མཆོག་ །གང་ན་ཉོན་མོངས་ཡོད་པ་དེ་དག་རྒྱ། །ཡུན་
 ཅམ་ཞིག་ཀྱང་གནས་ཤིང་འཇུག་མི་བྱ། །རབ་བྱུང་དོན་འདོད་ཡོན་ཏན་འདོད་པ་
 ནམས། །སྤང་བའི་སེམས་ཀྱིས་(འདེམས་)ཚོད་པར་མ་བྱེད་ཅིག་ །གང་གི་དོན་རྒྱ་སྤྱོད་
 པ་འདི་འབྱུང་བ། །ཁྱེད་ལ་ཁིང་མེད་ཁིང་ལས་ཆོང་བྱ་མེད། །ཁྱེད་ལ་ཆུང་མ་བྱ་
 དང་བྱ་མོ་མེད། །ཁྱིམ་དང་གཉེན་གྱི་ཆོགས་ཀྱང་ཡོད་མ་ཡིན། །བཅ་སོ་བཅ་མོ་མེད་
 ཅིང་དབང་ཐུག་མེད། །རབ་རྒྱུ་བྱུང་ནས་ཚོད་པར་མ་བྱེད་ཅིག་ །ཁི་ཁིང་རབ་རྒྱ་
 ཁི་བས་བཞེན་པ་ཡི། །རྒྱ་སྤྱོད་གོས་དག་དང་པས་བྲངས་ནས་ནི། །ཁི་ཁིང་རབ་
 ཁི་ཉེ་བར་ཁི་བ་བྱོས། །སྤྱོད་པ་ནམ་པར་སྤོངས་ལ་བཟོད་པ་སྤྱོད། །ཁི་བཟད་སེམས་
 བྱི་རྒྱལ་གཏུག་འདྲ་བར་སྤངས། །སྤྱོད་ལ་སྤྱོད་པ་སེམས་ཅན་དཔུལ་བ་དང་། །རྒྱ་
 འགྲོ་གཤིན་རྩེ་འཇུག་དང་རིང་མི་འགྱུར། །དེ་ལྟར་བས་ན་བཟོད་དང་བཙོན་འགྱུས་
 བསྐྱེད། །ཅེས་སོགས་གསུངས་སོ། །དེ་ནམས་ནི་བདག་ལ་རྒྱག་བསྐུལ་བྱེད་པ་ལ་ཡོད་
 མི་བདེ་དང་ཁོང་ཁྱོད་བཀག་ནས་ཡོད་བདེ་དང་བཟོད་པ་སྐྱོམ་པའི་རྒྱལ་སོ། །གཉིས་

པ་བདག་ལ་བརྟན་མོགས་གསུམ་བྱེད་པ་ལ་བཟོད་པ་སྒྲོམ་པ་ནི། ཡིད་ནི་ལྷུས་ཅན་
 མོགས་ཏེ། དེ་ལ། བརྟན་མོགས་ཀྱིས་གང་ལའང་མི་གཞོན་པས་ཁྱོ་མི་རིགས་པ་ནི།
 ཡིད་དམ་སེམས་ནི་ལྷུས་ཅན་ཏེ་གཟུགས་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པས་གཞོན་བྱེད་
 ཀྱི་དག་སྲས་ཀྱང་གནས་གང་རུའང་བརྟུང་བརྟེག་བརྟན་སྒྲོན་མོགས་བྱས་པས་ནམ་
 ཡང་གཞོམ་པར་མི་རུས་སོ། །འོན་ཀྱང་རང་གི་ནམ་པར་རྟོག་པས་ལྷུས་ལ་བདག་
 ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པས་ན་བརྟུང་བརྟེག་མོགས་བྱས་པས་ལྷུས་འདི་ལ་ནི་དངོས་
 གུ་སྲུག་བསལ་དག་གིས་གཞོན་པར་སྒྲུང་ལ་དེའི་དབང་གིས་བརྟུང་ནས་སེམས་ལ་
 གཞོན་པའི་སྒྲུང་བ་འབྱུང་མོད། འོན་ཀྱང་དེ་ལ་ལོགས་པར་བརྟགས་ཤིང་དབྱེད་པ་
 བྱི་གཞན་གྱིས་བརྟུང་བརྟེག་མོགས་བྱས་པ་དང་བརྟན་པ་དང་(༡༧)ན་ཆོག་རྩལ་མོ་
 སྒྲུ་བ་དང་མི་སྟན་པའི་ཆོག་མང་པོ་བརྟོན་པ་དེ་ཡིས་བདེ་སྲུག་གི་ཆོར་བ་ཅི་ཡང་
 མེད་པའི་ལྷུས་བེམ་པོ་ལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་གཞོན་པར་མི་འགྱུར་ན་སེམས་ལ་ལྟ་ཅི། དེ་
 ལྟར་ལྷུས་སེམས་གང་ལའང་མི་གཞོན་ན་གཡོ་སེམས་ཁྱོད་རྒྱ་མཚན་ཅིའི་ཕྱིར་རབ་
 ཏུ་ཁྱོ་བར་བྱེད་དེ་ཁྱོ་བའི་རྒྱ་མཚན་གཞོན་པ་བྱས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །ཡང་ཡིད་ནི་ལྷུས་ཅན་མ་ཡིན་པས་སྲས་ཀྱང་བརྟུང་བརྟེག་མོགས་ཀྱིས་གང་
 རུའང་གཞོམ་མི་རུས་ལ་ལྷུས་ནི་གཟུགས་ཅན་ཡིན་པ་དང་དེ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་
 པས་བདག་ཏུ་བརྟུང་བས་ན་བརྟུང་བརྟེག་ལྟ་བུས་ལྷུས་དེ་ལ་ནི་གཞོན་གྱི་བརྟན་
 དང་ཆོག་རྩལ་མོགས་ཀྱིས་ནི་ལྷུས་ལའང་མི་གཞོན་ན་སེམས་ལ་ལྟ་ཅི་ཞིས་བཤད་
 པའང་སྒྲུང་རོ། །

གཞན་མི་དགའ་བས་ནམ་ཡང་མི་གཞོན་པས་ཁྱོ་མི་རིགས་པ་ནི། བརྟན་མོགས་
 ཀྱིས་ལྷུས་ལ་མི་གཞོན་མོད། འོན་ཀྱང་པ་རོལ་གྱིས་བརྟན་མོགས་བྱས་པ་ན་དེ་ཐོས་
 པའི་རྒྱུན་གྱིས་གཞན་མང་པོ་བདག་ལ་མི་དགའ་བས་དེའི་ཕྱིར་ཁྱོ་སྒྲུམ་ན། སྒྱེ་པོ་
 གཞན་དག་བདག་ལ་མི་དགའ་བ་དང་མ་དང་ཅིང་སྒྲོན་པ་བྱེད་པ་དེ་ཡིས་བདག་
 ལ་གཞོན་ན་བདེན་ཏུ་རྒྱག་ཀྱང་གཞན་མི་དགའ་བ་དེས་ནི་ཆོ་འདིའམ་ཆོ་རབས་

གཞན་ལ་འང་བདག་ལ་ཟ་བའམ་འཆང་བར་འགྱུར་བ་ལྟ་བུའི་གནོད་པ་ཅི་ཡང་མི་
བྱེད་པས་ན་བདག་ནི་རྒྱ་མཚན་ཅིའི་ཕྱིར་དེ་མི་འདོད་དེ་དབྱེད་ན་མི་འདོད་པའི་རྒྱ་
མཚན་ཅི་ཡང་མི་རྟེན་པས་དེ་མི་འདོད་པར་བྱེད་པ་མི་རིགས་སོ། །ཡང་། ཇི་ལྟར་
བདག་ལ་ཟ་འགྱུར་རམ། ཞེས་དྲི་བ་སྟེ་རྩུང་ཟད་ཀྱང་ཟ་བར་མི་བྱེད་ཅེས་པ་འདྲ་
འདུག་སོ། རྟེན་པ་ལ་སྟོང་པོ་མེད་པས་དེའི་བར་ཆད་བྱེད་པ་ལ་ཁྲོ་མི་རིགས་པ་
ལ། རྟེན་པ་འདོར་(༡༥༧)ཞིང་ཁྲོས་པའི་ཕྱིག་པ་བརྟན་པར་གནས་པ་ནི། གཞན་
མི་དགའ་བ་ཙམ་གྱིས་བདག་ལ་མི་གནོད་པ་བདེན་མོད། འོན་ཀྱང་བརྟན་སྟོང་
སྟགས་བྱས་པས་གཞན་མི་དད་པར་འགྱུར་ལ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་དག་ལས་ཟས་
ནོར་གོས་སྟགས་ཀྱི་རྟེན་པ་ཐོབ་པའི་བར་ཆད་བྱེད་པའི་ཕྱིར་གལ་ཏེ་བརྟན་སྟགས་
བྱེད་པ་འདི་བདག་གིས་མི་འདོད་པས་ཁྲོའོ་སྟམ་ན། བདག་གི་རྟེན་པ་འཕམ་བདག་
གིས་ཟས་གོས་སྟགས་ཀྱི་རྟེན་པ་མང་པོ་ཐོབ་ཀྱང་འཇིག་པའི་ཚོས་ཅན་ཡིན་པས་
ཆོ་འདི་ཉིད་རྒྱ་ཡང་ལྷུར་རྒྱ་ཟད་པར་འགྱུར་བའམ་རྟེན་པ་ཐམས་ཅད་འཇིག་རྟེན་
འདིར་བཞག་ནས་ངེས་པར་འདོར་བར་འགྱུར་གྱི་ཕྱི་མར་རྩུང་ཟད་ཀྱང་རྟེས་སུ་མི་
འབྱུང་བས་མི་མན་ལ། རྟེན་པའི་དོན་རྒྱ་བརྟན་སྟགས་བྱེད་པ་ལ་ཁྲོས་པའི་ཕྱིག་
པ་དག་ནི་ཕྱི་མར་ཡང་རྟེས་སུ་འབྱུང་ཞིང་འབྱས་སུ་དཔུལ་སྟགས་ཀྱི་སྟུག་བསྐལ་མ་
ལྟར་བར་མི་འཇོད་པས་རྒྱད་ལ་བརྟན་པར་གནས་སོ། །ངེས་ན་རྟེན་པ་མ་ཐོབ་ཀྱང་
རྩུང་གི་དེའི་ཆེད་རྒྱ་ཁྲོ་བར་མི་བྱ་སྟེ་རྟེན་པ་ནི་ལྷུར་རྒྱ་འཇིག་ཅིང་འདོར་ལ་ཁྲོས་པའི་
ཕྱིག་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཕྱི་ཞིང་ནས་སྒྲིན་མི་བཟད་པས་ལུན་རིང་པོར་བསྐྱེད་པས་སོ། །

ལོག་འཆོ་ཕྱིག་པ་ཕྱི་ལ་འཆི་ཁར་མི་མན་པ་ནི། ངེས་ན་རྟེན་པ་ལ་ཆགས་པའི་
གཉེན་པོར་འདི་ལྟར་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། བདག་ནི་ལོག་འཆོ་དང་བཅས་པའི་རྟེན་པ་
རྩུང་ཟད་ཀྱང་མ་གྲུབ་པར་དེར་ཉིད་ནས་ཤི་ཡང་ཁྲའི་ཞེས་ཏེ་ཤི་ཡང་རྩུང་གི་གཞན་
ལ་ཁྲོ་བ་དང་བཅས་པའི་སྟོན་ནས་རྟེན་པ་བསྐྱབ་པའི་ལོག་འཆོ་ལ་བརྟེན་པས་ལུན་
རིང་པོར་གསོན་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་རྩུང་སྟེ། བདག་ལྟ་བུ་ལོག་འཆོ་དང་བཅས་པའི་

རྟེན་པ་མང་པོ་ཐོབ་ནས་ཆོ་འདིར་ཡུན་རིང་རྟུ་གནས་པར་གྱུར་(༡༤༩)ཀྱང་འཆོ་བའི་
 མཐའ་ནི་འཆི་བ་ལས་མ་འདས་པས་འཆི་བ་ལས་ནམ་ཡང་མི་ཐར་ཞིང་ངེས་པར་
 འཆི་བའི་སྐྱལ་བསྐལ་དེ་ཉིད་ཉམས་སྒྱུ་མྱོང་དགོས་པ་ཡིན་ལ་དེའི་ཆོ་འཇིག་རྟེན་ཆོ་
 འདིའི་བདེ་སྦྱིད་རྟེན་བཀྱར་སོགས་གང་གིས་ཀྱང་མི་ཕན་ཞིང་རྗེས་སྒྱུ་མི་འབྲང་ལ་
 ཤི་ནས་ཀྱང་ལོག་འཆོའི་ཉེས་པས་ངན་སོང་རྟུ་འགོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་ལོག་འཆོ་
 ལཱ་ནི། རིན་ཆེན་མེད་བ་ལས། །ཚུལ་འཆོས་རྟེན་དང་བཀྱར་སྟིའི་ཕྱིར། །དབང་པོ་
 ཐོས་པར་བྱེད་པ་ལྟེ། །ཁ་གསལ་རྟེན་དང་བཀྱར་སྟིའི་ཕྱིར། །ཆོག་འཇམ་ཐུར་ནི་སྒྲ་
 བའོ། །གཞོག་སྒྲོང་དེ་ནི་ཐོབ་བྱའི་ཕྱིར། །གཞན་གྱི་རྗེས་ལ་བསྐྱལ་བྱེད་པའོ། །ཐོབ་
 གྱིས་འཇལ་བ་རྟེན་པའི་ཕྱིར། །མངོན་སྲུང་གཞན་ལ་སྒྲོད་པའོ། །རྟེན་པས་རྟེན་པ་
 རྣམ་འདོད་པ། །ཐུར་ཐོབ་པ་ལ་བསྐྱལ་བྱེད་པའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་དག་ལ་སོགས་
 པའི་ལོག་འཆོའི་ཉེས་པའང་། །དྲན་པ་ཉེར་གཞག་ཏུ། གང་རྟུ་འཆོ་བ་ལོག་པ་
 བློ། །ཅུང་ཟད་ཅམ་གྱིས་འཆོ་འཁྱུར་བ། །དེ་ནི་བཤང་འཇིག་རུབ་གྱུར་ནས། །སྤྱིན་
 རྟུ་རྣམས་གྱི་ཟ་བར་འཁྱུར། །ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ལོག་འཆོ་དང་བཅས་
 པའི་རྟེན་པ་མ་གྲུབ་པས་དེར་ཉིད་ཤི་བ་ནི་ཆེས་མཆོག་ཡིན་གྱི་ལོག་འཆོ་ལ་བརྟེན་
 བས་ཡུན་རིང་རྟུ་གསོན་པ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱས་ནས། །ལོག་འཆོ་
 དང་འདྲེས་པའི་རྟེན་པ་རྟུག་བཞིན་སྤང་བར་བྱའོ། །རྟེན་པས་རིང་རྟུ་འཆོའང་
 འཆི་ཀར་མི་ཕན་པ་དཔེ་དང་བཅས་པ་ནི། དཔེར་ན་འགའ་ཞིག་གིས་ཆི་ལམ་རྟུ་
 ལོ་བརྒྱར་བདེ་བ་མྱོང་བར་ཆིས་ནས་སད་པར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་གང་
 ཟག་གཞན་ཞིག་གམ་ཆི་ལམ་གཞན་ཞིག་རྟུ་ཡུང་ཅམ་ཞིག་གི་བར་(༡༥༠)རྟུ་བདེ་
 བ་མྱོང་བར་ཆིས་ནས་སད་པར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པའི་སད་པ་དེ་དག་གི་ཆོ་གཉིས་
 ཀ་ལའང་ཆི་ལམ་གྱི་བདེ་བ་ཡུན་རིང་ཐུང་གཉིས་པོ་དེ་ནི་དྲན་པའི་ཡུལ་རྟུ་འཁྱུར་
 སྤྱིད་གྱི་གང་ཡང་ཕྱིར་འོང་བའམ་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་མེད་པ་དེ་བཞིན་རྟུ། རྟེན་པ་
 དང་བཅས་པའི་སྒོ་ནས་ཆོ་རིང་པོ་ལོ་བརྒྱའི་བར་རྟུ་བདེ་བ་མྱོང་བ་དང་ཆོ་ཐུང་བ་

མོ་གཅིག་ཟླ་གཅིག་ཙམ་ལ་བདེ་བ་སྤྱད་པ་གཉིས་ཀ་འདྲ་སྟེ་གཉིས་ཀ་འདྲ་འཆི་བའི་
 ཏུས་ན་དཔ་པའི་ཡུལ་ཏུ་འབྱུང་བ་དེ་ཙམ་ལས་མ་ལུས་པ་སྐྱ་མ་དེ་འདྲར་ཟད་གྱི་
 སྐར་གྱི་ཡུན་རིང་བྱུང་གི་བདེ་བ་གཉིས་ཀ་གང་ཡང་ཕྱིར་འོང་ནས་ཉམས་སྲུབ་
 བ་ནི་མི་སྲིད་པས་ལོག་འཆོ་དང་བཅས་པའི་རྟེན་པ་ལ་སྟེན་པར་བྱ་མི་རིགས་སོ། །

འཆི་ཏུས་རྟེན་མ་རྟེན་ལ་བྱད་པར་མེད་པ་ནི། རྟེན་པ་ཐོབ་པས་འཆི་ཀར་
 ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་པན་ཏེ། རྟེན་པ་རྒྱུད་ཏུ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ཟས་གོས་ནོར་སོགས་
 གྱི་རྟེན་པ་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཏེ་དེ་ཙམ་གྱི་བདེ་བ་སྤྱད་པའམ་ཏུས་ཡུན་
 བྱུང་ཏུ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ཡུན་ཤིན་ཏུ་རིང་པོའི་ཏུས་སྲུབ་དེ་བ་མང་པོ་ལ་ཅི་འདོད་
 ཏུ་འོངས་སྟོན་པར་བྱས་ཀྱང་མཐར་འཆི་བའི་ཏུས་སྲུབ་གོས་སོགས་འོངས་སྟོན་
 ཐམས་ཅད་ཆོས་པོས་སྟོགས་ཤིང་བཙམ་ནས་ཅི་ཡང་མེད་པར་བྱས་པ་རི་ལྟ་བ་
 བཞིན་ཏུ་སྐད་དགོས་གྱི་གོས་ཙམ་ཡང་འཆང་རྒྱ་མེད་པས་སྟེན་མོ་དང་ནོར་དང་
 ལམ་རྒྱགས་གང་ཡང་འབྱེར་རྒྱ་མེད་པར་ལག་པ་སྟོང་པར་འཇིག་རྟེན་འདི་ནས་
 འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་ཏུ་འགྲོ་དགོས་གྱི་དེ་ལས་གཞན་ཏུ་ཟས་གོས་ནོར་སོགས་གྱི་ཡོ་
 བྱད་མང་པོ་འབྱེར་ནས་པ་རོལ་ཏུ་འགྲོ་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། རྟེན་པ་མ་ཐོབ་
 ཅིང་བདེ་བ་སྤྱད་རྒྱ་མ་བྱུང་བ་དག་ཀྱང་སྟེན་མོ་ལག་སྟོང་ཏུ་འགྲོ་དགོས་པ་སྐྱ་མ་
 དང་འདྲ་བས་ན་འཆི་ཀར་པན་པའི་ཆོས་ཤིག་མ་འབྱུང་(༢༥ན)ཕྱིན་ཆད་རྟེན་པ་
 ཐོབ་པ་དང་མ་ཐོབ་པ་གཉིས་ཀ་ལ་འཆི་བའི་ཏུས་སྲུབ་བྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་
 དོ། །དེས་ན་རྟེན་པའི་དོན་ཏུ་གཞན་ལ་ཁྲོ་མི་རིགས་ཤིང་ལོག་འཆོ་དང་བཅས་
 པའི་རྟེན་པ་ལ་སྟེན་པར་ཡང་བྱ་མི་རིགས་ཏེ་ཁོང་ཁྲོ་དང་ལོག་འཆོ་གཉིས་ཀ་ཉིས་
 དམིགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཞིང་རྟེན་བཀྱར་ལ་ནི་འདི་ཕྱི་ཀུན་ཏུ་དགོས་པའི་དོན་དང་པན་
 པའི་སྟོང་པོ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདུལ་བ་ཡུང་ལས། དག་སྟོང་དག་
 དེ་ལྟ་བུས་ན་འདི་ལྟར་བསྐྱབ་པར་བྱ་སྟེ། རྟེན་པ་དང་བཀྱར་སྟེ་གང་ཡིན་པ་ཟེལ་
 བྱིས་མནན་པར་བྱའི། རྟེན་པ་དང་བཀྱར་སྟེ་བྱུང་བ་ལ་སེམས་གདུགས་ཏེ་གནས་

པར་མི་བྱ་སྟེ་དག་སྤྱོད་དག་ཁྱེད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བསྐབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་
 རྟེན་བཀྲར་བསྟོད་གྲགས་སོགས་ལ་སྟོང་པོ་མེད་ཅིང་ཉེས་དམིགས་དང་བཅས་པའི་
 ཚུལ་ལེགས་པར་ཤེས་ཤིང་བསམ་ནས་དེ་དག་ལ་སྟེད་པ་འཁོག་ཐུབ་ན་བརྟན་སོགས་
 གསུམ་བྱེད་པ་ལའང་ཡིད་མི་བདེ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ་ཕ་རྣམས་ཀྱི་རྩལ་རང་ཉིད་རྟེན་
 བཀྲར་སོགས་དང་ལྷན་པའི་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་བྱུང་པ་ལ་དོན་གཉེར་མེད་པས་མ་
 བྱུང་གྱང་ཡིད་བདེ་བ་མི་ཉམས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་གིས་ནི་རྟེན་
 པའི་བར་ཆད་བྱེད་པ་ལ་ཁྱོད་མི་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ་རྟེན་པ་ལ་སྟོང་པོ་མེད་ཅིང་
 ཉེས་དམིགས་དང་བཅས་པ་ཡིན་པར་བསྟན་ཏོ། །བསྐབ་བརྟན་ལས། ཡང་དག་
 འཆོ་བ་སྦྱངས་པ་ཡིས། །ཁོངས་སྤྱོད་དག་པར་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་སོག་འཆོ་དང་
 མ་འདྲེས་ལ་དཀོར་དང་མ་འདྲེས་པའི་ཁོངས་སྤྱོད་དག་པ་སྐབ་པའི་ཚུལ་དྲག་ལྱུ་
 ཅན་གྱིས་ཁྱས་པ་སོགས་དྲངས་ནས་རྒྱས་པར་གསུངས་སོ། །

སྟོང་པོ་ཡོད་པས་སྐབ་རིགས་པར་འདོད་པ་འཁོག་པ་ནི། གལ་ཏེ་རྟེན་པ་
 མང་པོ་ཐོབ་པར་གྱུར་པས་(༥༥)ཟས་གོས་སོགས་འཆོ་བའི་མཐུན་ཁྱེན་ཐམས་
 ཅད་ལེགས་པར་ཆོད་ནས་ཡུན་རིང་དུ་གསོན་པར་གྱུར་ན་སྟོབས་བཞིའི་བཤགས་
 པས་སྒྲིག་པ་ཟད་པའི་ཐབས་དག་སྒྲིན་པ་གཏོང་བ་ཚུལ་བྲིམས་བསྐྱང་བ་སོགས་
 བསོད་ནམས་གསོག་ཅིང་འཕེལ་བའི་ཐབས་བྱས་གྱང་ཆོག་པས་དཀོས་པའི་དོན་
 ཆེ་སྟེ། རི་སྐད་དུ། ཆོས་ལ་སྤྱོད་པ་རི་སྤྱོད་ཡུན་རིང་འཆོ། །དེ་སྤྱོད་དག་པའི་རྒྱན་
 ནི་རབ་དུ་འཕེལ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །དེས་ན་རྟེན་པ་ལ་སྟོང་པོ་ཡོད་པས་
 དེ་བསྐབ་པར་བྱ་རིགས་ལ་དེའི་བར་ཆད་བྱེད་པ་ལའང་ཁྱོད་བར་བྱ་རིགས་སོ་ཞེ་ན།
 རྟེན་པ་ཐོབ་པས་འཆི་ཀར་མི་ཕན་པར་གོང་དུ་བསྟན་པ་ལྟར་གསོན་པའི་དུས་སུ་
 ཡང་ཕན་པར་དཀའ་སྟེ་བསོད་ནམས་ཅན་ཁ་ཅིག་ཆོས་མཐུན་གྱི་རྟེན་པ་ལ་བརྟེན་
 བས་སྒྲིག་ཟད་བསོད་ནམས་འཕེལ་བ་འབྱུང་སྤྱིད་ན་ཡང་ཕལ་ཆེར་ལ་མི་ཕན་པར་
 མ་ཟད་གནོད་པའི་རྒྱ་ཆེན་པོར་ཡང་འགྱུར་ཏེ། བསོད་ནམས་གསོག་པ་དང་སྒྲིག་

པ་འཛད་པའི་ཕྱིར་རྟེན་པ་སྐྱབ་པའི་དོན་ཏུ་ཞུགས་པ་ན་དེའི་གེགས་དང་བར་ཆད་
 བྱེད་པ་ལ་སེམས་ཁྲོས་པར་གྱུར་ན་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་བསྐལ་པ་བརྒྱ་ཉིད་སོགས་ཏུ་
 མར་བསགས་པའི་བསོད་ནམས་དགེ་བའི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་དེས་བཅོམ་ཞིང་ཟད་
 པར་བྱེད་པ་དང་ཁོང་ཁྲོས་བསྐྱེད་པའི་སྤྲིག་པའི་ཡུང་པོ་ཆེན་པོ་ཡང་འཕེལ་བར་མི་
 འཁྱུར་རམ་སྟེ་འཁྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ནི་དེ་ལྟར་འདོད་པ་བསམ་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་
 ཏུ་གྱུར་པར་སྟོན་ཏི་བསོད་ནམས་འཕེལ་བར་འདོད་ཀྱང་བསོད་ནམས་འཛད་པའི་
 རྒྱ་དང་སྤྲིག་པ་འཛད་པར་འདོད་ཀྱང་སྤྲིག་པ་འཕེལ་བའི་རྒྱར་སོང་བས་སོ། །ཞེས་
 བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་བས་ན་བྱང་སེམས་ཀྱིས་དོན་མེད་པར་ཡུན་རིང་ཏུ་འཆོ་བ་
 ཅམ་དོན་ཏུ་མི་གཉེར་ལ་སྤྲིག་པ་འཛད་ཅིང་བསོད་ནམས་འཕེལ་བ་(༥༠ན)དོན་
 ཏུ་གཉེར་ནས་དེ་ལྟ་བུའི་དགོས་པ་གང་གི་དོན་ཏུ་རྟེན་པ་དང་བཅས་ཏི་བདག་
 ཉིད་ཡུན་རིང་པོར་གསོན་པར་འདོད་པ་ཡིན་ན་རྟེན་པའི་དོན་ཏུ་ཁོང་ཁྲོ་སྐྱེས་པའི་
 དབང་གིས་ཆེད་ཏུ་གཉེར་བའི་བསོད་ནམས་དགེ་བའི་ལས་དེ་ཉིད་གལ་ཏི་ཉམས་
 ཤིང་ཟད་པར་གྱུར་ན་ཁོང་ཁྲོ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྲིག་པ་མི་དགེ་བ་འབའ་ཞིག་
 བྱེད་པ་ཡི་སྟོན་ནས་ཡུན་རིང་ཏུ་འཆོ་ཞིང་གསོན་པ་དེས་གོ་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་དགོས་པའི་
 དོན་ཅི་ཡང་མེད་པས་ན་རྟེན་པའི་བར་ཆད་བྱེད་པ་ལའང་ཁྲོ་བར་མི་བྱའོ། །ཁོང་
 ཁྲོས་བསོད་ནམས་འཛད་ཅིང་སྤྲིག་པ་འཕེལ་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་མང་ཡང་མདོ་ཅམ་སྤར་
 བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། བཟོད་པ་བསྟོམས་པས་སྤྲིག་པ་འཛད་པ་གོང་ཏུ་ཉིང་རྒྱལ་
 བྱི་ཡུང་བྱངས་པ་དང་། སྐྱེས་རབས་ལས། གང་ཞིག་རང་གི་ཚོས་ཉམས་མི་སེམས་
 པར། །བདག་གི་སྤྲིག་སྐྱུང་ཕྱིར་ནི་ཞུགས་འདྲ་ལ། །འདི་ལའང་བདག་ནི་བཟོད་པར་
 མི་བྱེད་ན། །དེ་ལས་གཞན་པ་དྲིན་མེད་ཅི་འདྲ་ཞིག །ཅིས་གནོད་བྱེད་ཁོ་རང་གི་
 ཚོས་ཉམས་པ་ལའང་མི་སེམས་པར་བདག་གི་སྤྲིག་པ་སྐྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏུ་ཞུགས་པ་
 དེ་འདྲ་བའི་གནོད་བྱེད་དེ་ཉིད་ལ་ཤིན་ཏུ་དྲིན་ཅན་ཡིན་པར་ཤེས་ནས་བཟོད་པ་
 སྟོམ་པ་དང་དྲིན་ཏུ་གཙོ་རིགས་སོ་ཞེས་བརྟན་ཏོ། །

ཚུལ་ལྟར་རི་མིན་འཚོ་བ་དེ་གིས་དུ་དགེ་བ་འཕེལ་བར་གསུངས་པ་ནི་ཁོང་ཁོ་
 སོགས་དང་མ་འདྲེས་པའི་རྣམ་དཀར་འཕེལ་བ་ལ་དགོངས་པའོ། །གཞན་གྱི་དད་
 པ་ཉམས་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་ཁོ་མི་རིགས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཉིད་པའི་བར་ཆད་བྱེད་པ་
 ཅམ་ལ་ཁོ་མི་རིགས་ཀྱང་གཞན་གྱིས་རང་ལ་མི་སྟན་པ་སྟེ་བཞི་སྟོན་གྱི་རིགས་གང་
 ཡོད་སྟོགས་ཤིང་ཡོན་ཏན་གྱི་རིགས་གང་ཡོད་བཅས་ནས་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་སྟོ་
 བས་བདག་ལུན་འབྱེན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་ལ་དད་ཀྱས་
 ཡོད་(༡༠༠)པའི་གཏུལ་བྱ་སེམས་ཅན་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་དཀར་ཚོས་ཐམས་ཅད་གྱི་ཙུ་
 བ་དད་པ་དེ་ཉིད་ཉམས་པར་བྱེད་པས་ན་བདག་ལ་མི་སྟན་པ་སྟེ་བཞི་ཁོ་ཞེ་ན། དེ་
 ལྟར་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་དད་པ་སོགས་དགེ་བ་ཉམས་པ་ལ་ཁོ་ན་རང་ལ་དེ་སྐད་སྟེ་བ་
 ལ་ཁོ་བར་མ་བཤད་གང་བཤག་གཞན་ལ་མི་སྟན་པ་བཟོད་པ་ལའང་སེམས་ཁྱོད་རང་
 ལ་སྟོན་ཅིང་མི་སྟན་པ་བཟེང་བ་ལ་ཁོ་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཅི་ཉེ་ཁོ་བར་མི་བྱེད་དེ། དེས་
 ཀྱང་གང་བཤག་གཞན་ལ་དད་པའི་དགེ་བ་འདི་ཉིད་ཉམས་པར་བྱས་པས་སོ། །དེས་
 ཅི་རང་ལ་མི་སྟན་པར་སྟེ་བ་དེ་དད་པ་ཉམས་བྱེད་ཡིན་པས་ཁོ་ན་གཞན་ལ་མི་སྟན་
 པ་སྟེ་བ་ལའང་ཁོ་རིགས་ཞེས་སྟོན་ནོ། །ཁོན་ཏེ་གང་བཤག་གཞན་ལ་དད་པ་དང་མ་
 དད་པ་ནི་དམིགས་ལྷུལ་གང་བཤག་གཞན་དེ་ཉིད་ལ་སྟོན་དང་ཡོན་ཏན་ཡོད་མེད་
 སོགས་ཀྱི་རྒྱུན་གཞན་ལ་རག་ལས་པས་དེ་ལ་བདག་ཁོས་ཀྱང་མི་པན་པའི་ཕྱིར་རོ་
 སྟམ་ནས་གང་བཤག་གཞན་ལ་གཞན་མི་སྟན་པར་སྟེ་བ་དང་དད་པ་མེད་པ་དེ་ལ་
 སེམས་ཁྱོད་མི་ཁོ་བར་བཟོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ན། རང་ལ་མི་སྟན་པར་སྟེ་བའི་
 གང་བཤག་དེ་ལ་རང་ལ་དབང་མེད་པར་རྒྱུན་གཞན་ཉོན་མོངས་པ་རྒྱུད་ལ་སྟེས་པའི་
 གཞན་དབང་དུ་རྒྱུར་བ་ལ་རག་ལས་པས་ན་རང་ལ་སྟོན་ཅིང་མི་སྟན་པ་སྟེ་བ་ལའང་
 སེམས་ཁྱོད་རྒྱ་མཚན་ཅིས་མི་བཟོད་དེ་ལྷ་མ་དང་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་བཟོད་
 པར་བྱ་རིགས་ཀྱི་ཁོ་མི་རིགས་སོ། །འདིས་གཞན་ལ་དད་པ་ཉམས་པ་ལ་བཟོད་ན་
 རང་ལ་དད་པ་ཉམས་པ་ལའང་བཟོད་རིགས་ཞེས་བསྟན་ནོ། །དེ་དག་ནི་བདག་

ལ་བརྟམ་སོགས་གསུམ་བྱེད་པ་ལ་ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་ཁྱོད་བ་སྤངས་ནས་ཡིད་བདེ་
 དང་བཅོམ་པ་སྒྲོམ་པའི་ཚུལ་ལོ། །གཉིས་པ་བདག་གི་བཤེས་ལ་མི་འདོད་པ་བྱེད་
 པ་ལ་བཅོམ་པ་སྒྲོམ་པ་ནི། སྤྱ་གཟུགས་མཚོན་(༥༡)ན་རྟེན་སོགས་ཏེ། དེ་ལའང་།
 ཚོས་ལ་ངེས་མེས་ཀྱི་བཅོམ་པས་ཁྱོད་བ་དགག་པ་ལ། གནོད་མེད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་ཉེས་
 པ་བྱེད་པ་ལ་ཁྱོད་མི་རིགས་པ་ནི་རང་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པ་ལ་ཁྱོད་མི་རིགས་ཀྱང་དགོན་
 མཚོག་དང་དགོན་མཚོག་གི་རྟེན་སོགས་དང་པའི་ཡུལ་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པ་ལ་ཁྱོད་
 ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་སོགས་ཀྱི་སྤྱ་གཟུགས་དང་མཚོན་རྟེན་བརྒྱད་
 ལ་སོགས་པའི་མཚོན་རྟེན་དང་དམ་པའི་ཚོས་དང་ཚོས་ཀྱི་རྟེན་སྤྱོད་པས་བཅས་སྟེ་དེ་
 རྣམས་ལ་དག་གིས་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པའི་སྒྲོན་བརྒྱན་དེ་འབྱུང་བའི་ཚིག་སྡུ་ཞིང་
 ཡུས་ཀྱིས་གཞོན་ཞིང་འཇིག་པར་བྱེད་པ་རྣམས་ལའང་བདག་གིས་ཚོས་དང་མཐུན་
 པའི་སྤྱིང་རྩེ་དང་ཐབས་མཁས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་དེ་ལྟ་བུའི་ཉེས་པ་ཚབས་ཆེན་གསོག་པ་དེ་
 ལས་བརྒྱུག་རྣམས་ན་ལེགས་ཀྱི་དེ་ལྟར་མིན་པར་ཚོས་དང་མི་མཐུན་པའི་བསམ་པ་ཞེ་
 སྟེ་དྲག་པོ་བསྐྱེད་ནས་སྒྱུར་བ་རྒྱབ་མོས་བརྒྱུག་ཐབས་ལ་བཅོན་པ་ནི་མི་རིགས་ཏེ།
 ཡུལ་སངས་རྒྱས་བྱང་མེས་ཉན་རང་འཕགས་པ་རྣམས་དང་དམ་པའི་ཚོས་སོགས་
 དགོན་མཚོག་གསུམ་ལ་ཡིད་མི་བདེ་བའི་གནོད་པས་གཟིར་བ་སོགས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་
 མི་མངའ་སྟེ་བདག་དང་བདག་གིར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་ལོག་པར་རྟོག་པ་བཅོམ་
 པའི་ཕྱིར་དང་སྤྱ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་རྣམས་ལའང་ཡིད་མི་བདེ་བའི་མཚོན་པ་ཅུང་
 ཟད་ཀྱང་མི་མངའ་ལ་གནོད་བྱེད་ནི་སྤྱིང་རྩེའི་གནས་ཡིན་པས་དེ་ལ་བྱམས་ཤིང་
 བཅེ་བའི་སྒྲོ་ནས་རྩེས་སྤྱ་གཟུང་རིགས་ཀྱི་ཁོང་ཁྱོད་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་དད་པའི་
 ཡུལ་ཡིན་ལང་དེ་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པ་ལ་ཁྱོད་མི་རིགས་པར་བཟུན་ཏོ། །

གཉེན་བཤེས་སོགས་གནོད་བཅས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པ་ལ་ཁྱོད་མི་རིགས་
 པ་ནི། རང་ལ་བླང་དོར་ཀྱི་གནས་སྒྲོན་(༥༢)པའི་བླ་མ་དང་རྣམ་གཅིག་པ་སོགས་
 ཀྱིས་འབྲེལ་བའི་གཉེན་དང་རྣམ་མི་གཅིག་པ་སྤྱད་གི་གཉེན་མཚམས་ལ་སོགས་པ་

དང་སྤྱིར་རྩ་ཐུག་པའི་མཛོལ་བཤེས་དང་འཁོར་གཡོག་སོགས་ཀྱི་ཚུགས་ལ་གནོད་པ་
 བྱེད་པ་མཛོལ་ཚོས་ཀྱི་ཡུལ་རྩ་ཐུར་པ་རྣམས་ལའང་ཁྱོད་པར་བྱ་མི་རིགས་ཏེ། གཞེན་
 བཤེས་སོགས་དེ་དག་རང་རང་གིས་སྤར་ལས་ངན་བསགས་པ་དེའི་རྒྱུ་གྱིས་བསྐྱལ་
 བས་ན། རྩ་མའི་ཚུལ་ཏེ་སྤར། དེ་ལྟར་ཐམས་ཅད་གཞན་གྱི་དབང་། །ཞེས་སོགས་
 དང་། ཉེས་པ་རི་སྟེད་ཐམས་ཅད་དང་། སྤྱིག་པ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པ། དེ་ཀྱུན་
 རྒྱུ་གྱི་སྟོབས་ལས་བྱུང་། །རང་དབང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་བཤད་ཟིན་
 ལྟར་གྱིས་གནོད་བྱེད་ལ་རང་དབང་མེད་ཅིང་ཉོན་མོངས་དང་ལས་ཀྱི་རྒྱུ་དག་གི་
 གཞན་དབང་ལས་འབྱུང་བར་འབྱུར་བ་མཛོལ་ནས་རང་ཉིད་ཀྱི་ཁྱོད་པ་བསྐྱོག་ནས་
 བཟོད་པ་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །ཁྱི་རོལ་པ་དག་ལྟ་དང་པ་མེས་སོགས་ཀྱི་དོན་རྩ་སྤྱིག་
 བྱས་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་པར་འདོད་པ་དང་དེ་བཞིན་རྩ་འགའ་ཞིག་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་
 བརྟན་པ་དང་དགེ་འདུན་གྱི་སྟེ་དང་སྤྲ་མ་དང་རྟེན་གསུམ་དང་དེ་དག་ལ་བསྟོས་
 པའི་ཡོ་བྱད་སོགས་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པ་བྱུང་ན་དེ་དག་གི་དོན་རྩ་ཁོང་ཁྱོད་དང་
 བཅས་ཏེ་གནོད་བྱེད་དག་དང་འཐབ་ཚོད་སོགས་བྱས་ཏེ་སྤྱིག་པ་བསགས་པ་ལ་
 ཉེས་པ་མེད་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱང་མི་རིགས་པར་འདི་དག་གིས་བརྟན་པ་ཡིན་
 པར་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་དཔེས་བྱིན་གྱིས་ཁྱུས་པར། མནར་མེད་སོང་ཆོ་དེ་དག་
 རྒྱབས་མིན་པས། །པ་མ་སྟུན་དང་སྤྱིར་རྩ་ཐུག་བྱ་རྣམས་དང་། །ཅ་ལག་ཏེ་རྩ་ཐུག་གི་
 གཞེན་མཚམས་དང་། །དེ་དག་ཆེད་རྩ་མཁས་པ་སྤྱིག་མི་བྱེད། །ཅེས་དང་། (༥༡༣)
 བཤེས་སྤྱིང་ལས་ཀྱང་། །ཁྱོད་གྱིས་བྲམ་ཟེ་དགེ་སྤོང་ལྟ་དང་ནི། །འཁོན་དང་ཡབ་
 ཡུམ་དག་དང་བཅུན་མོ་དང་། །འཁོར་གྱི་སྤྱད་རུའང་སྤྱིག་པ་མི་བགྱི་སྟེ། །དུམ་ལ་
 བའི་རྣམ་སྤྱིན་སྐལ་ལོད་འགའ་མ་མཆིས། །ཞེས་བྲམ་ཟེ་སོགས་དེ་དག་གི་ནང་ན་
 ཁྱོད་ཀྱི་དུམ་ལ་བའི་རྣམ་སྤྱིན་གྱི་སྐལ་ལོད་ཅིང་ལེན་པར་བྱེད་པ་འགའ་ཡང་མ་
 མཆིས་པས་ན་དེ་དག་གི་སྤྱད་རུའང་ཁྱོད་གྱིས་སྤྱིག་པ་བགྱི་མི་རིགས་ཞེས་བརྟན་
 ལ། དེ་བཞིན་རྩ་བཞི་བརྒྱུ་པར་ཡང་། རྒྱལ་པོའི་སྤྱིག་ལ་དབང་སྟུག་ལྟར། །འགེད་

པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། །གཞན་གྱི་དོན་དུ་མཁས་པ་ནི། །སྤྲི་ཞིག་ཕྱི་མ་འཛོམས་པར་
བྱེད། །ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གནོད་བྱེད་ལ་ཇི་མི་སྐྱམ་པའི་བཅོད་པས་ཁོ་བོ་དགག་པ་ལ། གནོད་བྱེད་གྱི་
དངོས་པོ་ལ་བརྟགས་ནས་ཁོ་མི་རིགས་པ་ནི། རང་གི་གཞིན་བཤེས་སོགས་གྱི་ལྷས་
ཅན་རྣམས་ལ་སེམས་ཡོད་གྱི་དག་ལ་སོགས་པས་གནོད་པ་བྱེད་པ་དང་སེམས་མེད་
པའི་དོན་དབྱག་ཆར་རྒྱུད་མཆོན་ལ་སོགས་པས་གནོད་པ་བྱེད་པ་སྟེ་སེམས་ཡོད་མེད་
གཉིས་ཀས་གནོད་པ་བྱས་པ་ན་གནོད་པ་བྱེད་པར་འབྲས་བུས་སེམས་མེད་ལ་མི་
ཁོ་བོ་སེམས་ཡོད་གྱི་གང་ཟག་ཁོ་ན་ཅི་སྟེ་ལོགས་སུ་བཀར་ཏེ་དགོན་པ་འཕུ་ཁོ་
ཞིང་ཞེ་འཁོན་པར་བྱེད་པ་ནི་མི་རིགས་ཏེ་གཉིས་ཀས་གནོད་པ་བྱས་པར་འབྲས་བུས་
ཁོ་ན་གཉིས་ཀ་ལ་ཁོ་ལ་མི་ཁོ་ན་གཉིས་ཀ་ལ་ཁོ་མི་རིགས་པར་མཚུངས་སོ། །ཁྱུ་
མཆོན་དེ་ལྟ་བུས་ན་རང་གི་གཞིན་བཤེས་གྱི་ཕྱོགས་ལ་སེམས་ཡོད་གྱིས་གནོད་པ་
བྱེད་པ་ལ་འང་སེམས་མེད་ལ་མི་ཁོ་བོ་སྟེ་བཅོད་པར་གྱིས་ཤིག་ཅིས་པའོ། །འདིའི་
རྒྱུ་དཔེར། སེམས་ཡོད་སེམས་མེད་གྱིས་བྱས་པས། །ལྷས་ཅན་ལ་གནོད་(༢༡)བེས་
པར་འབྱུང་། །གནོད་དེ་སེམས་ཡོད་ལ་མཐོང་བས། །ཞེས་བྱུང་ལ། དེའི་དོན་ནི་
སྟེར་བཤད་པ་ལྟར་སེམས་ཡོད་དང་སེམས་མེད་གང་གིས་གནོད་པ་བྱས་ཀྱང་བྱང་
སྟེ་སེམས་དང་བཅས་པའི་ལྷས་ཅན་རྣམས་ལ་གནོད་པ་ཇིས་པར་འབྱུང་གི་གཞན་ལ་
མི་འབྱུང་བས་གནོད་པའི་རྒྱ་གཉིས་པོ་དེ་ཡང་སེམས་དང་བཅས་པའི་ལྷས་ལ་ཆད་
མས་མཐོང་བས་ཏེ་དེ་ཉིད་ཐུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་གྱི་གཞན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་སེམས་མེད་
པ་ལ་ཆོར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་འདམ་བུ་འདམ་ལས་སྒྲིབ་སྐྱམ་ལས་མ་
ཡིན་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་འགྲེལ་ཆེན་དང་བོ་རྩུ་ཏིས་བཤད་དོ། །

སྟོན་བཅས་ཡིན་མིན་ལ་བརྟགས་ཏེ་ཁོ་མི་རིགས་པ་ནི། གནོད་པ་བྱེད་མཁན་
གྱི་གང་ཟག་ལ་ལ་གཞན་ལ་གནོད་པ་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་རང་གིས་རྒྱུད་དགོས་པ་
མ་ཤེས་པར་ལས་འབྲས་ལ་ཆོངས་པས་གནོད་བྱའི་ཡུལ་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་སྟོག་

གཙོང་པ་དང་ནོར་འཕྲིགས་པ་དང་བརྟན་བདེག་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པ་བྱེད་པ་
 དང་། དེ་བཞིན་ཏུ་གནོད་པ་བྱ་ཡུལ་གྱི་གང་ཟག་ལ་ལ་རང་ཉིད་གཞན་ལ་ཁྲོས་པའི་
 འབྲས་བྱ་རང་གིས་མྱོང་དགོས་པའི་ཚུལ་མ་ཤེས་པར་ཚོངས་ཏེ་གནོད་བྱེད་ལ་ཁྲོས་
 པར་ལྟར་ནས་སྤར་གནོད་ལན་ཏུ་གནོད་པ་བྱེད་པ་ལ་འཇུག་ན། ཉན་མོངས་པའི་
 གདོན་གྱིས་བརྒྱུ་ནས་སྒྲོན་པ་ལྟ་བུར་ལྟར་པ་དེ་གཉིས་ལ་སྒྲོན་མེད་པའི་ཁྱད་པར་
 གི་གང་གིས་འབྱེད་པར་བྱ་ལ་སྒྲོན་དང་བཅས་པའི་ཁྱད་པར་དེ་ཡང་གང་ཞིག་ཡིན་
 ཏེ་གཉིས་ཀ་ཚོངས་ནས་ཉེས་པ་བྱེད་པའི་སྒྲོན་ཅན་ཡིན་ལ་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་
 མེད་པ་ཡིན་ན་གཉེན་བཤེས་སོགས་རང་གི་ཚུགས་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པ་ལ་དམིགས་
 གྱིས་བཀར་ནས་ལྷག་(པ་ལྷན་)པར་ཁྲོ་བར་མི་བྱ་ཏེ་ཁྲོ་ན་གཉིས་ཀ་ལ་ཁྲོ་ལ་མི་ཁྲོ་ན་
 གཉིས་ཀ་ལ་ཁྲོ་མི་རིགས་ཏེ་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པས་སོ། །སྒྲོན་དང་བཅས་ཏེ་ཞེས་
 པའང་ཡོད་དོ། །དེ་ཡང་གནོད་བྱེད་པ་རོལ་པོས་གནོད་པ་བྱས་ཀྱང་གནོད་པ་བྱ་
 ཡུལ་གྱི་གང་ཟག་དེ་ཉིད་དང་དེའི་གཉེན་བཤེས་ཀྱི་ཚུགས་རྣམས་ཁྲོས་པས་དབང་ཏུ་
 མ་ལྟར་ན་གནོད་བྱེད་དེ་སྒྲོན་ཅན་དང་། གནོད་པ་བྱ་ཡུལ་གྱི་གང་ཟག་སོགས་དེ་
 དག་བཟོད་ལྡན་གྱི་སྒྲེས་བྱ་སྒྲོན་མེད་ཏུ་འཛོག་ཆོག་པས་དེ་གཉིས་ལ་སྒྲོན་ཡོད་མེད་
 གྱི་ཁྱད་པར་འབྱེད་རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་གནོད་བྱ་དང་དེའི་ཚུགས་སུ་ལྟར་པ་དེ་དག་གིས་
 ཀྱང་གནོད་བྱེད་ལ་ཁྲོས་པར་ལྟར་ན་གཉིས་ཀ་སྒྲོན་ལྡན་ཏུ་སོང་བས་དེ་གཉིས་ལ་
 སྒྲོན་ཡོད་མེད་གྱི་ཁྱད་པར་འབྱེད་མི་རུས་སོ་ཞེས་གཉིས་ཀ་ཐུན་མོང་ཏུ་སྒྲོན་ཅན་ཏུ་
 བྱས་ནས་སུན་དབྱུང་བའོ། །གཉེན་སོགས་རང་རང་གི་ལས་ཀྱི་ཉེས་པས་ཁྲོ་མི་རིགས་
 པ་ནི། རྒྱ་མཚན་གང་གིས་ཞེས་སམ་གནོད་པ་མྱོང་འཁྱུར་གྱི་ལས་སྤར་བསགས་པའི་
 རུས་པ་གང་གིས་གཞན་པ་རོལ་པོ་དག་གིས་རང་གི་ཚུགས་ལ་ལུས་ཀྱིས་བདེགས་པ་
 དང་དག་གིས་ཆོག་རྒྱབ་སྤྱོད་པ་སོགས་ཀྱི་གནོད་པ་བྱེད་པའི་རྒྱར་ལྟར་པའི་ལས་རན་
 པ་དེ་དག་རང་གི་གཉེན་བཤེས་ཀྱི་ཚུགས་དེ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲོན་ཆད་རྒྱ་མཚན་ནམ་
 དོན་ཅིའི་ཕྱིར་བྱས་ཏེ་ནམ་པ་ཀུན་ཏུ་བྱ་མི་རིགས་པ་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་ལས་སྤར་བྱས་

ཟིན་པའི་འབྲས་བུ་ད་ལྟ་སྤྱད་པ་འདི་སྤྱད་ཀྱང་བསྒྲིག་མི་རུས་ཏེ། ལྷ་ཚང་ལ་རུས་སྒྲིག་ལྟ་ཞིང་གེགས་དང་བྲལ་བ་སྒྲིན་དུ་སོང་བའི་འབྲས་བུ་མདོན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་པས་སོ། །དེས་ན་ད་ལྟ་རང་དང་རང་གི་གཉེན་བཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་ལ་མི་འདོད་པའི་གནོད་པ་དང་སྤྱག་བསྐལ་གང་དང་གང་(༢༡༥)བྱང་བ་དེ་ཐམས་ཅད་རྒྱ་རང་དང་རང་གི་སྤྱོད་ལ་སྤྱད་པས་པའི་སྤྱོད་པ་མི་དགེ་བའི་ལས་ཁོ་ན་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་པས་ན་བདག་གིས་རང་དང་རང་གི་སྤྱོད་ལ་སྤྱད་པས་ལས་ལ་མི་སེམས་པར་ད་ལྟ་གི་གནོད་བྱེད་པ་རོལ་པོ་འདི་ཁོ་ན་ལ་ཅི་སྟེ་ཞེ་བཞོན་པ་འཕམ་ཁྱོ་བར་བྱེད་དེ་བྱེད་པ་ནི་མི་རིགས་པ་ལོ། །

ཕན་ཚུན་བྱམས་སེམས་སྦྱེ་བའི་རྒྱུར་འབད་རིགས་པ་ནི། དེ་ལྟར་གནོད་པ་དང་སྤྱག་བསྐལ་ཐམས་ཅད་ལས་ཁོ་ན་ལ་རག་ལས་པས་འབྲལ་དུ་ཐབས་གཞན་གྱིས་བསྒྲིག་མི་རུས་པའི་ཚུལ་ལེགས་པར་མཐོང་ནས་ཐབས་ཅི་དང་ཅིའི་སྒྲིན་ལྟར་སྤྱོད་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་བྱེད་པར་རང་གི་གཉེས་བཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་ལ་དེ་དག་ལ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་དགྲ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ཕན་ཚུན་གཅིག་གི་གཅིག་ལ་གནོད་སེམས་དང་ཞེ་སྤང་གི་སྒྲིན་ལ་འཐབ་ཅིང་ཚོད་པར་མི་བྱེད་པར་མ་དང་བྱ་བཞིན་དུ་མཉེས་གཤིན་བྱམས་པའི་སེམས་དང་དགའ་ཞིང་ཡིད་གཙུགས་པའི་སེམས་སྤྱ་གྱུར་ཏེ་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་ཕན་བདེ་སྦྱུང་པ་ལ་བརྩོན་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ནམ་ཡོང་ན་སྤྱམ་པ་དང་སྤྱི་ནས་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཡོང་བའི་སྤྱིར་དུ་བདག་གིས་ནི་བྱམས་སྤྱིར་རྗེ་དང་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་སྒྲིན་པ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་བསོད་ནམས་དགེ་བའི་ཚོགས་དག་གསོག་པ་ལ་བསྐྱིམས་ཏེ་འབད་པའི་སྒྲིན་ལྟར་ལེན་པར་བྱལ། །དེ་ལྟར་དགྲ་གཉེན་ཐམས་ཅད་ཕན་ཚུན་བྱམས་སེམས་སྦྱེ་བའི་ཐབས་སྤྱ་འགྱུར་བའི་དགེ་བའི་ལས་ལ་འབད་པར་བྱའི་དེ་ལས་གཞན་དུ་རང་གི་སྤྱོད་ལ་བྱེད་པ་དང་དགྲའི་སྤྱོད་ལ་ཐམ་པར་འདོད་པའི་བསམ་པས་རིམ་གྱོ་སོགས་དགེ་བའི་སྤྱོད་ལ་བྱེད་པ་ནམ་པ་ཀྱན་དུ་མི་རིགས་པ་འང་འདིས་བསྟན་པ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་སྤང་

བར་(༥༤ན)བྱ་དགོས་ཏེ་འདི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་ལོ། །

ཞེ་སྒར་སྤྱི་བའི་རྒྱུ་ཏུ་ཐུར་པའི་ཆགས་པའི་གཞི་སྤང་བ་ནི། གཉེན་བཤེས་
 སོགས་ལ་ཆགས་ན་དེ་དག་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པ་རྣམས་ལ་འང་ཞེ་སྒར་སྤྱི་བས་ཆགས་
 པའི་གཞི་སྤང་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་ཉེ་འཁོར་ན་ཡོད་པའི་བྱིས་གཅིག་ཡོ་བྱད་དང་
 བཅས་པ་ཆོག་པར་ཐུར་པའི་མེ་དེ་རྣམས་བྱིས་དེ་ནས་སྤར་ཡང་བྱིས་གཞན་ཞིག་ཏུ་
 སོང་ནས་ནི་རྩ་དང་ཤིང་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་གང་དང་གང་ལ་མེ་དེ་དང་དེ་
 དག་མཆེད་ཅིང་འབར་བར་བྱེད་པ་ལ་སྤྱོད་པ་ན་བྱིས་མོར་རྒྱས་དང་བཅས་པ་
 འཆོག་པར་འཐུར་ཏུ་དོགས་ནས་ཤིན་ཏུ་ཕངས་པའི་ཡོ་བྱད་དང་བཅས་པ་བསྐྱར་
 བའི་དོན་ཏུ་མེ་མཆེད་ཅིང་འབར་བར་བྱེད་པ་དེའི་གཞིར་ཐུར་པའི་རྩ་དང་ཤིང་
 ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ལ་ནི་ཆགས་པར་བྱེད་མི་རིགས་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་གཞན་ཏུ་ཐུང་ཉི་
 འདོར་བར་རིགས་པ་དེ་བཞིན་ཏུ། གཉེན་བཤེས་སོགས་ལ་གཞན་གྱིས་གནོད་པ་
 བྱས་པ་ན་དེའི་རྒྱུ་གྱིས་གཉེན་བཤེས་སོགས་དེ་དག་གི་རྒྱུད་ལ་ཞེ་སྒར་གི་མེ་ཆེན་
 སོ་འབར་ནས་བསོད་ནམས་དགེ་བའི་ཆོགས་རྣམས་ཆོག་པར་ཐུར་པ་ན། རང་ཉིད་
 གྲུང་ཆགས་བྱའི་ཡུལ་གང་དང་གང་ལ་སེམས་ཆགས་ཤིང་ཞེན་པར་ཐུར་ནས་དེ་དང་
 དེ་དག་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པ་བྱུང་བའི་རྒྱུ་གྱིས་ཞེ་སྒར་གི་མེ་ནི་ཤུགས་དྲག་པོ་རང་
 གི་སེམས་རྒྱུད་ལ་མཆེད་ཅིང་འབར་བར་ཐུར་པ་ཡིས་བསྐྱལ་པ་བརྒྱ་ཕྱིད་སོགས་ཀྱི་
 བསགས་པའི་བསོད་ནམས་དགེ་བའི་ཆོགས་ཀྱི་རྣོ་གྱི་ཤུང་པོ་ཆེན་པོ་ཤིན་ཏུ་གཅེས་
 ཤིང་ཕངས་པ་དག་ཆོག་པར་དོགས་པའི་བསམ་པ་ཡིས་གང་ལ་སེམས་ཆགས་པའི་
 གཞིར་ཐུར་པའི་གཉེན་བཤེས་སོགས་ལ་ཆགས་ཞེན་གྱི་སེམས་དེ་ནི་བྟན་(༥༤བ)གྱིས་
 བཅད་ནས་དེ་ཡི་མོད་ལ་ཉེ་དེ་མ་ཐག་དོར་བར་བྱ་རིགས་ཀྱི་དེ་དག་ལ་ཆགས་པར་
 བྱ་མི་རིགས་སོ་ཞེས་ཞེ་སྒར་གི་རྒྱ་གཉེན་བཤེས་སོགས་ལ་ཆགས་པ་སྤངས་པའི་སྤོ་
 བས་ཞེ་སྒར་སྤང་དགོས་པར་བསྟན་པ་ལོ། །ཐུག་བསྟུན་དང་ལེན་གྱི་བཟོད་པས་ཁོ་
 བ་དགག་པ་ལ། ཐུག་བསྟུན་ཆེན་པོ་ཞི་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཐུག་བསྟུན་རྒྱུད་བཟོད་རིགས་

པ་ནི། ཆགས་པའི་གཞི་གཞིན་བཤེས་སོགས་སྒོས་དོར་ན་གཞིན་སྟུག་པ་དང་བུལ་
བའི་མུ་རན་འབྱུང་བས་དེ་བདག་གིས་བཅོད་མི་རུས་པས་ཁྱོའོ་ཞེ་ན། དཔེར་ན་
ཉེས་པ་ཆེན་པོ་བྱས་པས་གསད་པར་བྱ་འོས་པའི་མི་ཞིག་ལ་ཆད་པ་གཅོད་པ་ན་
ལག་པ་ཙམ་བཅད་དེ་བཏང་ཞིང་ཐར་བར་གྱུར་པ་ན་གལ་ཏེ་དེ་ཙམ་གྱིས་གསོད་
པའི་སྟུག་བསྐལ་ལས་ཐར་ན་ཅིས་མ་ལེགས་ཏེ་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པ་དེ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་
དུ། གལ་ཏེ་གཞོན་བྱེད་ཀྱི་དགས་གཞིན་བཤེས་སོགས་ཀྱི་ཚུགས་ལ་གསོད་པ་དང་
བརྟུང་བརྟེན་བྱེད་པ་དང་སྒྲོན་པ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པའི་སྟུག་བསྐལ་བྱེད་པ་དང་
གཞིན་བཤེས་སྟུག་ཅིང་མངས་པ་དེ་དང་བུལ་བའི་མུ་རན་སོགས་ད་ལྟ་མི་ཡི་སྟུག་
བསྐལ་ཆུང་དུ་ཉམས་སུ་སྒྱུར་བ་འདི་དང་དུ་བྲངས་ནས་བཅོད་པར་བྱས་པ་ཙམ་
གྱིས་མ་འོངས་པར་འཁོར་བ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་དཔུལ་བའི་སྟུག་བསྐལ་ཆེན་པོ་སྒྱུར་
བར་འགྱུར་བ་དང་གཏན་དུ་བུལ་ན་ཅིས་མ་ལེགས་ཤིན་ཏུ་ལེགས་ཏེ་དཔུལ་བའི་
སྟུག་བསྐལ་ལ་སྒོས་ན་མི་ཡི་སྟུག་བསྐལ་འདི་སྟུག་བསྐལ་མ་ཡིན་པར་བདེ་བར་ཡིན་
པར་གསུངས་པས་སོ། །དེས་ན་དེ་ལྟ་བུའི་འབྲལ་དང་ཡུན་གྱི་སྟུག་བསྐལ་གཉིས་ཀྱི་
ཁྱད་པར་ལེགས་པར་བསམས་ནས་སྟུག་བསྐལ་དང་དུ་ལེན་པ་ལ་མི་འཇིགས་པའི་
ཞིང་སྟོབས་བསྐྱེད་ནས་ཡིད་བདེ་བ་ཉིད་དུ་གནས་པར་བྱ་རིགས་སོ། །མིའི་སྟུག་
བསྐལ་འདི་(༢༥ན)ཙམ་ཡང་མི་བཅོད་དོ་སྟུམ་ན། ད་ལྟའི་སྐབས་སུ་དག་མི་སྟུག་
པས་རང་གི་གཞིན་བཤེས་ལ་བརྟུང་བརྟེན་སོགས་ཀྱི་གཞོན་པ་བྱས་པ་དང་གཞིན་
བཤེས་སྟུག་པ་དང་བུལ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྟུག་བསྐལ་ཆུང་དུ་འདི་ཙམ་ལའང་བདག་
གིས་བཅོད་ཅིང་བསྐྱན་པར་མི་རུས་པ་མངོན་སུམ་དུ་སྒྱུར་བས་བྱུབ་ན། རྒྱ་མཚན་
དེ་ལྟ་བུས་ན་མ་འོངས་པའི་དཔུལ་བའི་སྟུག་བསྐལ་བཅོད་སྟུག་མེད་པ་སྒྱུར་བར་
འགྱུར་བའི་རྒྱ་ཁོང་ཁྱོད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ལྟར་ལྟར་བ་འདི་ཅི་ཕྱི་བསྟོན་པར་མི་
བྱེད་བྱེད་པར་རིགས་ཏེ་འབྲས་བུ་དཔུལ་བའི་སྟུག་བསྐལ་མི་འདོད་ན་དེའི་རྒྱ་ཁོང་
ཁྱོད་འབད་པས་བསྟོན་རིགས་པའི་མིར་ཏེ་རྒྱ་མ་བསྟོན་ན་འབྲས་བུ་བསྟོན་ཐབས་མེད་

པས་སོ། །དེ་ཡང་འདི་ལྟར་ད་ལྟ་རང་དང་རང་གི་གཉེས་བཤེས་སོགས་གནོད་པ་
བྱེད་པ་ལ་ཁོང་ཁོ་རྩེ་བ་ནི་སྤྱག་བསྐལ་མ་བཟོད་པས་ཡིན་ན་དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་འགལ་
ཏེ་ད་ལྟའི་སྤྱག་བསྐལ་ཕྱ་མོ་བག་ཙམ་རེ་མ་བཟོད་ནས་གནོད་བྱེད་ལ་ཁོས་པས་ནི་
དཔལ་བའི་སྤྱག་བསྐལ་དཔལ་ཏུ་མེད་པའི་རྒྱ་ནག་གིས་བསྐྱེད་པས་སོ། །

དེས་ན་བདག་ལས་འབྲས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་ཤིན་ཏུ་མོངས་པའི་སྟམ་ཏུ་བསམས་ནས་
རང་གིས་རང་ལ་ཁྲིལ་བདས་བྱས་ཏེ་ཁོང་ཁོ་རི་དབང་ཏུ་མ་ཤོར་བ་ལ་ཅི་ནས་ཀྱང་
འབད་པར་བྱ་རིགས་སོ། །དེའང་ད་ལྟ་གནོད་བྱེད་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་བའི་སྤྱག་
བསྐལ་ཚུང་དགོས་པ་འདི་ནི་རང་གིས་སྤར་བསགས་པའི་ལས་རན་གྱི་འབྲས་སུ་ཡིན་
ལ་ད་ལྟ་དེ་ཚུང་བས་ནི་ཚོན་གྱི་ལས་རན་ཏུ་མ་ཟད་པར་འབྱུར་ལ། དེ་ལ་སེམས་མི་
འབྲུགས་པར་བཟོད་པར་བྱས་ན་ནི་ཕྱི་མར་དཔལ་བའི་སྤྱག་བསྐལ་གྱི་རྒྱར་གྱུར་པའི་
ཕྱིག་པ་ཆེན་པོ་གསར་ཏུ་མི་གསོག་ཅིང་མཐོ་རིས་དང་ཐར་པ་ཐོབ་བྱེད་གྱི་བསོད་
ནམས་མང་ཏུ་(༥༥བ)འཕེལ་ལ་ད་ལྟའི་གནོད་བྱེད་ལ་ཁོས་ཤིང་འབྲུགས་པར་གྱུར་
ན་ནི་དེ་ལས་ཀྱང་ཆེས་ཆེར་སྤྱག་པའི་སྤྱག་བསྐལ་ཚུང་དགོས་པའི་རྒྱ་གསོག་པར་
འབྱུར་ཏེ། འབྲུག་པ་ལས། ཚོན་བྱས་པ་ཡི་མི་དགའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་སུ་གང་། །ཟད་
པར་བྱེད་པ་བཟོད་པར་འདོད་པ་དེ་ཉིད་གོ། །གཞན་ལ་གནོད་པ་དང་ནི་ཁོ་བས་
སྤྱག་བསྐལ་ཕྱིར། །ས་བོན་ཉིད་ཏུ་རི་ལྟ་བུར་ན་འཁྲིད་པར་བྱེད། །ཅེས་སོགས་དང་།
ལྟ་མིར་སྐྱེ་དང་ཕྱིག་པ་ཟད་པར་འབྱུར། །ཞེས་སོ། །དེ་བས་ན་ནད་ཚབས་ཆེན་པོ་
གསོ་བའི་ཐབས་སུ་སྤྲོན་པ་མཁས་པས་གཏར་སྟེག་བྱེད་པ་བཟོད་པར་བྱེད་པ་ལྟར་
ཕྱི་མའི་སྤྱག་བསྐལ་ཆེན་པོ་ཕྱོག་པའི་ཕྱིར་ཏུ་ད་ལྟའི་སྤྱག་བསྐལ་རྒྱང་ཏུ་ལ་ཤིན་ཏུ་
བཟོད་པར་བྱ་རིགས་པར་གསུངས་སོ། །

དོན་ཆེན་འབྲུབ་བྱེད་གྱི་རྒྱའི་སྤྱག་བསྐལ་བཟོད་རིགས་པ་ནི། བདག་ནི་སྤར་
ཡུན་རིང་པོར་འཁོར་བར་འཁོར་ཆོ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཡུལ་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་
ཆགས་ཤིང་སྟེད་ནས་དགོས་པ་དམན་པ་འདོད་ཡོན་རྒྱང་ཏུ་རེ་སྟབ་པའི་དོན་

ཏུ་ཞུགས་པ་ན་ཕྱག་བསྐལ་འབྱུང་བར་ཤེས་ཀྱང་དེའི་ཞུགས་བྱེད་པ་ལ་ཁྲིམ་ཤིང་
 འབྱུགས་པའི་མོ་ནས་སྤྱག་ཕྱག་ཏུ་མ་བྱུང་ཏུ་བསད་ནས་མྱི་མ་ལ་ཕྱག་བསྐལ་མི་
 བཟད་པ་མྱོང་བའི་རྒྱར་ལྱར་པའི་ལས་རན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བསགས་པའི་དབང་
 གིས་མེ་ཆེན་པོས་བསྐྱེགས་པ་དང་ཏ་ཅང་གྲང་བའི་ཕྱག་བསྐལ་དང་གཙོད་ཅིང་
 འཕྱགས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱག་བསྐལ་མི་བཟད་པ་ཏུ་མ་ཆོ་བ་དང་གྲང་བའི་དཔལ་
 བའི་བསྐལ་པ་སྟོང་ཤག་གམ་ལན་སྟོང་ཤག་ཏུ་མི་འདོད་བཞིན་ཏུ་དབང་མེད་ཏུ་
 ཉམས་སུ་མྱོང་བར་ལྱར་གྲང་དེ་ཉ་ལུའི་དཀའ་སྤྱད་དེས་ནི་བདག་གིས་རང་གིས་ཆོ་
 འདི་ཕྱིའི་ཕན་བདེའི་དོན་དང་ནི་གཞན་གྱི་འདི་ཕྱིའི་ཕན་བདེའི་(༥༦)དོན་དེ་དང་
 གཞན་གྱི་དོན་གང་ཡང་མ་བྱས་ཤིང་མ་བསྐབས་པར་ངལ་ཁིང་ཏུ་བ་པ་ཐམས་ཅད་
 དོན་དང་འབྲས་བུ་མེད་པར་བྱས་སོ། །རྒྱ་འབྲེལ་སོགས་སུ། ཁྲིམ་པའི་དོན་ཏུ་བསྐྱེག་
 ལ་སོགས། ཁྲིམ་འབྱུང་ལ་དེ་ནི། འདོད་པའི་དོན་ཏུ་ཁྲིམ་པའི་རྒྱ་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་
 དོན་མེད་ཏུ་བསྐྱེགས་པ་སོགས་ཀྱི་ཕྱག་བསྐལ་མྱོང་བའི་དོན་ཏུ་བཤད་དོ། །ད་ལྟ་
 རང་གཞན་གྱི་དོན་ཆེན་པོ་རྒྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏུ་རང་དང་རང་གི་སྤྱོད་ལ་ཕྱག་བསྐལ་
 གང་བྱུང་ཐམས་ཅད་དང་ཏུ་སྤངས་ནས་བཟོད་པར་བྱེད་པ་སོགས་ཆོས་ལ་དཀའ་
 སྤྱད་ཀྱི་ཕྱག་བསྐལ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་འདི་ནི་སྤར་མི་འདོད་བཞིན་ཏུ་དབང་མེད་
 ཏུ་མྱོང་བའི་དཔལ་སོགས་ཀྱི་གནོད་པ་དང་ཕྱག་བསྐལ་མི་བཟད་པ་ལ་སྟོས་ན་དེ་
 ཅུམ་ཏུ་གནོད་པ་དང་ཕྱག་བསྐལ་ཆེན་པོ་མིན་ལ། དེ་མ་ཟད་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་
 རང་གཞན་ཡོངས་ལ་ཕན་བདེའི་དོན་ཆེན་པོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དག་གྲང་རྒྱབ་ལུས་
 པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་གོ་འཕང་ཡང་འབྱུབ་བར་འབྱུར་པས་ན་མྱིད་པ་གསུམ་གྱི་
 འཁོ་བའི་ཆོགས་མ་ལུས་པའི་འཁོར་བའི་ཕྱག་བསྐལ་དང་གནོད་པ་མཐའ་དག་ཁི་
 ཁིང་སེལ་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་སུ་ལྱར་བའི་དཀའ་སྤྱད་ཀྱི་ཕྱག་བསྐལ་འདི་ཉ་ལྟ་
 ཅིའི་ཕྱིར་མི་བཟོད་དེས་ན་ཕྱག་བསྐལ་ཡོད་ཀྱང་འདི་ཉ་ལྟ་བུར་ཡོད་པ་བདག་གིས་
 ལེགས་པ་རྟོག་དོ་སྟུམ་ཏུ་བསམས་ནས་དེ་ལ་དགའ་བ་འབའ་ཞིག་བསྐྱེད་ནས་འདིར་

སྤྲུལ་ལས་བྱེ་བ་སྤྲུལ་འབྱུང་དུ་སྤྲུལ་བསྐྱེད་དང་དུ་སྤྲུལ་བར་བྱ་རིགས་ན་དེ་
 བས་རྒྱུད་བ་ལ་ལྟ་ཅི་སྒྲོས་སྒྲུལ་དུ་སེམས་ཀྱི་འཕང་བསྟོད་ནས་སྒོ་བརྟན་པར་བྱའི་
 བྱམ་པར་མི་བྱའོ། །དེ་ལྟར་སྤྲུབ་པ་ལས། སེམས་དཔུལ་དུ་འགྲོ་གཤིན་རྗེའི་འཇིག་
 རྟེན་སྤྲུལ་བསྐྱེད་མང་། །འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་རྒྱ་ཡིས་དབང་མེད་གནོད་(ལ་ལམ)
 མྱོང་ན། །བྱང་རྒྱལ་ཆེད་དུ་ཅི་ཕྱིར་ང་བཟོད་མི་བྱ་སྒྲུལ། །སྤྲུལ་བ་བྱུག་མཚོན་དང་
 གསོད་དང་བཅིངས་དང་བརྟེན་པ་དང་། །མགོ་གཙོད་པ་དང་རྒྱུ་ལག་ན་བ་སྤྲུ་
 གཙོད་པ། །འཇིག་རྟེན་སྤྲུལ་བསྐྱེད་ཆེད་བདག་གིས་བཟོད་སྒྲུལ་དུ། །བྱང་རྒྱལ་
 སེམས་དཔུལ་བཟོད་པའི་པ་རྟེན་ལ་གནས། །ཞེས་དང་། མདོ་སྤྱི་རྒྱན་ལས་
 གྲུང་། བཅེ་ལྟན་གང་ཆོ་གནོད་པ་བྱེད་པ་དང་། །གཞན་ལ་པན་པའི་སྤྲུལ་བསྐྱེད་
 ལ་རྟག་དུ། །པན་པའི་འདུ་ཤེས་དགའ་བ་རྟེད་བྱུར་པ། །དེ་ཡི་གང་ལ་ཅི་ཞིག་
 བཟོད་པར་བྱ། །ཞེས་སོ། །དེ་དག་ནི་བདག་གི་བཤེས་ལ་མི་འདོད་པ་བྱེད་པ་ལ་
 ཡིད་བདེ་དང་བཟོད་པ་སྒྲོམ་རྒྱུ་ལོ། །

གསུམ་པ་བདག་གི་དགྲ་ལ་ལེགས་པར་བྱེད་པ་ལ་བཟོད་པ་སྒྲོམ་པ་ནི། གཞན་
 ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལྟན་མོགས་ཏེ། དེ་ཡང་དགྲ་ལ་བསྟོད་གསལ་སྤུབ་པ་ལ་ཁོ་བ་དགག་པ་
 ལ། རང་དགའ་བདེའི་རྒྱུར་ཅུང་བས་དགའ་བར་རིགས་པ་ནི། གང་ཟག་པ་རྟེན་པོ་
 གཞན་གྱིས་བདག་གི་གནོད་བྱེད་ཀྱི་དགྲ་བོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བརྟེན་པའི་སྒྲོ་ནས་
 འདི་ནི་ལྟག་པར་ཡོན་ཏན་དང་ལྟན་པ་ཉིད་ཡིན་ཅོ་ཞེས་བསྟགས་ཤིང་བསྟོད་པར་
 བྱས་ནས་གལ་ཏེ་བསྟོད་པ་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བསྟོད་ལུལ་གྱི་ཡོན་ཏན་ལ་ཡིད་དགའ་
 བའི་བདེ་བ་ཐོབ་ན་ཞེས་སམ། ཡང་ན་གལ་ཏེ་བསྟོད་ལུལ་གྱི་དགྲ་དེས་རང་གི་ཡོན་
 ཏན་བརྟེན་པ་ཐོས་ནས་དེ་ལྟའི་ཡོན་ཏན་དང་བདག་ལྟན་ཅོ་སྒྲུལ་དུ་ཡིད་དགའ་
 བའི་བདེ་བ་ཐོབ་པ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་སྤྲུར་ལ། ཀྱ་ཡེ་རང་གི་ཡིད་ཁྱོད་ཀྱང་ནི་དེ་དག་
 གི་ཡོན་ཏན་བརྟེན་པ་ལ་མི་བཟོད་པར་མི་བྱ་བར་དེའི་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་བྱགས་
 བས་རང་གི་དགྲ་དེ་དག་གི་ཡོན་ཏན་ལྟག་པར་བརྟེན་ཅིང་བསྟོད་པར་བྱས་ནས་

ཅིའི་ཕྱིར་གཞན་པ་རྒྱུ་པོ་(ལྟ་ཆེན་)དག་ཡིད་ལ་དགའ་བ་དེ་སྤྱིར་བ་དེ་ལྟར་དགའ་
 བར་མི་བྱེད་དེ་དེ་ལྟར་དགའ་བ་དེ་སྤྱིར་པར་བྱེད་རིགས་ཀྱི་དེ་མི་བརྗོད་པར་ཕྱག་
 རོག་གི་མེས་རང་གི་རྒྱུད་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མི་རིགས་སོ། །དགའ་
 བ་དེ་ལ་ཆགས་པ་ནི་ལྷག་བསྐྱེད་སྤྱིར་ཡིན་ལ་དེའི་ཕྱིར། འོག་ཏུ། གང་དང་
 གང་ལ་ཆགས་ཀྱང་པ། སྤྱོད་ཀྱིས་བཀག་པ་མིན་ནམ་ཞིན། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་
 བཅས་པའི་དགའ་བ་དེ་སྤྱིར་དགོས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི་དགའ་བ་དེ་ཐམས་ཅད་
 མིན་ལ། དེར་མ་ཟད་ཡིད་ཁྱོད་ཉིད་ཀྱང་ནི་གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་ལ་དགའ་ཞིང་སྤྱི་
 བ་དང་ལྟན་པས་དེ་ལ་བསྐྱེད་ཤིང་བརྗོད་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱོད་ནས་དགའ་བའི་བ་དེ་བ་
 སྤྱིར་པ་འདི་ནི་འབྲས་བུའང་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་ཀུན་ཏུ་བ་དེ་བ་འབྱུང་
 བའི་གནས་ཡིན་ཞིང་། རྒྱ་ཕྱག་རོག་མེད་པའི་དགའ་བ་རང་ཡང་འདི་ཕྱིའི་དུས་
 ཀུན་ཏུ་ཉེས་པའི་སྤྱོད་ཀྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་དྲི་མ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ལ་དེའི་ཕྱིར་
 སངས་རྒྱུས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡོན་ཏན་མཆོག་དང་ལྟན་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་
 བཀག་པར་རྗེས་སུ་གནང་ཞིང་བསྐྱེད་པར་མཛད་ལ། དེར་མ་ཟད་ཕྱག་རོག་གི་
 བསམ་པ་སྤངས་ཏེ་གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་ལ་དགའ་བས་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་འདི་ནི་
 བསྐྱེད་བཞིའི་ནང་ནས་སྟོན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེས་ནི་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
 དགའ་ཞིང་དད་པའི་རྒྱུར་རྒྱུར་ནས་གཏུལ་བྱར་སྤྱིར་པར་བྱེད་པ་ཡི་ཐབས་ཀྱི་མཆོག་
 ཀྱང་ཡིན་པས་སྤྱིར་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྟོན་པར་རིགས་ལ་ཁྱད་པར་གཞན་དོན་
 བྱེད་པའི་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་ནི་གཞན་གྱི་ལུན་ལུས་ཆོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་མི་
 དགའ་བའི་ཕྱག་རོག་སྤངས་ཏེ་དགའ་ཞིང་དད་པའི་སྤྱོད་ནས་དེའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་
 ལ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཡོན་ཏན་(ལྟ་ཆེན་)དང་ལྟན་པས་སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་གནང་བའི་
 རྒྱལ་ནི། དུམ་མ་དོ་ལས། གཞན་དག་པ་རྒྱུ་པོ་ཕྱིན་པ་དུག་ལ་གནས་པ་དེ་དག་
 གི་ལེགས་པ་བརྗོད་ཅིང་མཐུན་པས་དགའ་བར་བྱའོ་ཞེས་པ་སྤྱོད་སོ། །ཡོན་ཏན་
 ལྟན་པ་རྣམས་ལ་གནང་། ཞེས་པའང་ཡོད་པའང་འདྲོ། །

གཞན་བདེ་བའི་རྒྱ་ཡིན་པས་ཁྱོ་མི་རིགས་པ་ནི། ས་རོལ་གྱི་ཡོན་ཏན་ལ་མི་
 དགའ་བ་མིན་ཀྱང་དེའི་ཡོན་ཏན་ལ་བསྐྱེད་པ་སྟོན་པ་ན་དེའི་རྒྱུ་ལའང་བདེ་
 བ་ཐོབ་པ་ལ་མི་བཟོད་དོ་ཞེ་ན། གཞོད་བྱེད་ཀྱི་དགའ་ས་རོལ་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་
 བདག་གིས་མཐོང་ནས་རང་གི་དེ་ལ་བསྟོན་ཅིང་བསྐྱེད་པ་བྱས་པས་བདག་རང་
 གི་ཡིད་ལ་དགའ་བའི་བདེ་བ་སྦྱེ་ཡང་བསྟོན་ཡུལ་གྱི་དགའ་ས་རོལ་སོ་གཞན་དེ་དག་
 ཀྱང་ཁོ་རང་གི་ཡོན་ཏན་བརྟོན་པ་ཐོས་ནས་དེའི་རྒྱུ་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་ཡིད་དགའ་
 བའི་བདེ་བ་སྦྱེ་བར་འཕྱུར་བ་ལ་མི་བཟོད་དོ་ཞེས་དེའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་གལ་ཏེ་ཡིད་
 ཁྱོད་གྱིས་གཞན་ལ་བསྟོན་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རང་གི་རྒྱུ་ལ་ཡིད་བདེ་སྦྱེ་བ་འདི་
 ཡང་མི་འདོད་པ་ཡིན་ན། དེ་ལྟར་རང་གི་ཡིད་བདེ་བའི་ཐབས་སུ་བྱན་གཡོག་
 རྣམས་ལ་བྱ་དགོས་པའི་ལས་ཐམས་ཅད་བྱེད་དུ་བཅུག་ནས་ལས་ཐམས་ཅད་བྱས་
 ཟིན་པའི་འོག་དུ་དེ་དག་ལ་ཟས་གོས་སྤྲ་རྩན་སོགས་བྱིན་པ་དང་སྤྲས་དང་དྲིལ་སྤྲིས་
 སྤྲ་མཉེ་ཡན་ཆད་གྱིས་པན་འདོགས་པའི་ཐབས་གཞན་དག་བྱས་ན་བྱན་གཡོག་དེ་
 དག་ཡིད་ཆོས་ཞིང་བདེ་བར་འཕྱུར་བས་དེ་དག་ལ་སྤྲ་རྩན་བྱིན་པ་སོགས་ཀྱང་མི་
 བྱ་ཞེས་སྤང་དགོས་པར་འཕྱུར་ལ། སོགས་ཞེས་པའི་སྤྲས་དེ་བཞིན་དུ་རྩྭ་རྩྭ་ལ་ཕན་
 བཏགས་པའི་ལན་དུ་སར་ལ་ཕན་འདོགས་པ་སོགས་ཀྱང་སྤང་དགོས་པར་འཕྱུར་ཏེ་
 དེ་དག་བྱས་པས་གཞན་བདེ་བར་འཕྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བརྟན་ལ། དེ་ལྟར་(༡༥༥)
 ཕན་པའི་ལན་སྤྲ་བ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པར་བྱས་ན་བྱན་གཡོག་སོགས་དེ་དག་ཀྱང་
 མི་དགའ་བས་རང་ལ་དགོས་པའི་ལས་རྣམས་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་མཐོང་བ་ཆོ་འདིའི་
 བདེ་བ་ཉམས་པ་དང་དེ་དག་ལ་སྤྲ་རྩན་སོགས་བྱིན་འོས་པ་མ་བྱིན་པས་མ་མཐོང་
 བ་ཕྱི་མའི་བདེ་བའང་ཉམས་ནས་འདི་ཕྱིའི་བདེ་བ་ཉམས་སུ་མི་རྩྭ་བ་དང་འདྲ་
 བར་གཞན་གྱི་ཡིད་བདེ་བར་འཕྱུར་བ་ལ་སྤྲ་དོག་བྱས་པས་མཐོང་བ་ཆོ་འདི་ཉིད་
 གྱི་བདེ་བ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཉམས་པ་དང་བསམ་པ་ངན་པ་དེའི་རྣམ་སྤྲིན་གྱིས་
 མ་མཐོང་བ་ཕྱི་མའི་དུས་ཀྱི་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པའི་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཉམས་

པར་འབྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་བསམ་པ་དན་པ་སྤྲལ་དོག་བསྐྱེད་པས་རང་གི་ཆོ་འདི་
ཕྱི་ལོ་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་འཛོམས་པར་འབྱུར་བ་ལ་བསམས་ནས་གཞན་གྱི་དགའ་
བདེ་སྤྲོ་སྤྲུལ་ཆོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་སྤྲལ་དོག་མི་བྱེད་པར་དགའ་བའི་སྒོ་འབའ་
ཞིག་བསྐྱེད་པར་བྱ་རིགས་སོ། །ཤོང་འོག་འདི་དག་གིས་ཞེ་སྤང་ཉེས་པ་ཆེ་བས་སྤང་
དགོས་པར་མ་ཟད་དེའི་ཆར་གཏོགས་གྱི་སྤྲལ་དོག་ཀྱང་ཉེས་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་རང་
རྒྱུད་གྱི་སྤྲལ་དོག་གི་དྲི་མའང་བཟུང་དགོས་སོ་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །

དེ་ལྟའི་འདོད་ཚུལ་དེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྟོན་པ་ནི། ཁྱོད་རང་ཉིད་ཀྱིས་འདོད་
པའི་ཚུལ་དེ་ནི་ཏ་ཅང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཁྱུར་པ་ཞིག་སྟེ་དག་ལྟ་བུ་གཞན་འགའ་ཞིག་
གིས་རང་གི་ཡོན་ཏན་བསྐྱགས་ཏེ་བསྐྱགས་པ་བརྗོད་པའི་ཆོ་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་པོ་
གཞན་དེའི་རྒྱུད་ལ་དགའ་བའི་བདེ་བ་སྐྱེ་བ་དེའང་ཁྱོད་འདོད་པར་བྱེད་ལ། རང་
ཉིད་ཀྱི་དག་པོ་འཕྲོ་བ་གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་ལ་སྤྲོགས་པའི་ཆོ་སྤྲལ་དོག་གི་
དབང་གིས་དེའི་རྒྱུད་ལ་དགའ་བའི་བདེ་བ་འབྱུང་བ་དེ་ཡང་མི་(ལ་ལ)བཅོད་ནས་
རང་གི་རྒྱུད་ལའང་གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་ལ་བསྟོད་པའི་བདེ་བ་དེ་མི་འདོད་པར་བྱེད་
པ་འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་འགལ་ཁིང་མི་རིགས་པ་ཞིག་སྟེ་རང་གི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་ཆོ་
དགའི་རྒྱུད་ལ་བདེ་བ་འབྱུང་བའང་འདོད་དེ་དེ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་དག་ལ་མི་
འདོད་པ་དང་འགལ་ཁིང་གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་ཆོ་རང་རྒྱུད་ལའང་བདེ་
བ་འབྱུང་བ་མི་འདོད་དེ་དེ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་རང་བདེ་བར་འདོད་པ་དང་
ཡང་འགལ་བས་སོ། །དེས་ན་རང་ལ་བསྟོད་པ་ན་བསྟོད་མཁན་གཞན་དེ་ལ་བདེ་
བ་འདོད་པ་ལྟར་རང་གིས་ཀྱང་གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་ལ་སྤྲལ་དོག་མི་བྱེད་པར་དེ་དག་
ལ་བསྟོད་སྤྲུལ་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་རང་གི་ཡིད་ལའང་དགའ་བའི་བདེ་བ་སྐྱེད་
པ་དང་སྤྱེལ་བར་བྱ་རིགས་སོ། །ཆོགས་བཅད་འདིའི་རྒྱུད་པ་གཉིས་པ་ལ། གཞན་
ལའང་བདེ་བ་འདོད་ཅེས་དང་གཞན་ལ་བདེ་བའང་འདོད་ཅེས་པ་དང་། རྒྱུད་པ་
བཞི་པ་ལ། རང་ལའང་བདེ་བ་འདོད་ཅེས་དང་རང་ལ་བདེ་བའང་ཞེས་མི་འདྲ་

བ་ཅུང་བད་ཅམ་བྱང་རོ། །དག་ལ་བདེ་བ་བྱང་བ་ལ་ཁྱོ་མི་རིགས་པ་ནི། སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་ཀྱང་ཏུ་ཕན་བདེ་ཐུན་སུམ་ཚྲིགས་
 པ་ལ་དགོད་པར་འདོད་པས་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་རྒྱལ་མཚྲིག་ཏུ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་
 བས་ཐིན་བྱུག་གི་སྒྲོན་པས་གཞན་བདེ་རྒྱལ་པ་ལ་ཞུགས་པ་ན་རང་གིས་བརྒྱལ་བ་
 མ་དགོས་པར་སེམས་ཅན་འགའ་ཞིག་གིས་རང་རང་གིས་བདེ་བ་དང་འགྱུར་པའི་
 རྒྱད་པར་ཅུང་བད་རེ་ཐོབ་ཅིང་རྟོན་ནས་འདོད་པ་བྱུང་པར་ཐུར་པ་ན་དེ་ལ་སྟིང་
 བས་དགའ་བ་སྟོམ་པར་རིགས་པ་ཡིན་པ་ལ་དགའ་བ་མི་སྟེ་བར་གཞན་གྱི་བདེ་
 བ་རྟོན་པ་དེས་ཀོ་སྟེ་དེས་ནི་ཡིད་ཁྱོད་ཅི་སྟེ་ཁྱོ་བར་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱང་ཁྱོ་བར་
 བྱེད་མི་(༡༧)རིགས་ཏེ་ཁྱོ་བར་བྱས་ན་སྤར་གྱི་ཞེ་འདོད་དང་ཤིན་ཏུ་འགལ་བས་
 ན་སེམས་ཅན་གཞན་རང་རང་གིས་བདེ་འགྱུར་ཅི་ཅམ་ཐོབ་པ་ལ་དེ་ཅམ་ཏུ་དགའ་
 བ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །ད་ཀོ་ཅི་སྟེ་ཁྱོ་བར་བྱེད། །ཅེས་པའང་བྱང་སྟེ་ད་ལྟ་འམ་ད་
 ནི་ཅི་སྟེ་ཁྱོ་བར་བྱེད་ཅེས་པའི་དོན་ཏེ། དེ་ནི་མདོ་ལས། བདག་གིས་སེམས་ཅན་
 འདི་དག་བཟུང་སྟེ་སེམས་ཅན་འདི་དག་གི་ཆེད་ཏུ་གོ་ཆ་བགོས་ནས་འདི་དག་ལ་
 བདེ་བར་བྱ་བ་ཡིན་ན་སེམས་ཅན་འདི་དག་རང་གི་མཐུས་བརྒྱལ་པའི་ལོངས་སྟོན་
 གྱིས་བདེ་བར་འཚོའོ་ཞེས་དགའ་བ་རྟོན་པ་དང་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

དག་ལ་རྟོན་བཀྱར་རྒྱལ་པ་ལ་ཁྱོ་མི་རིགས་པ་ལ། རང་གིས་འདོད་པ་ཆ་ཅམ་
 བྱུང་པས་ཁྱོ་མི་རིགས་པ་ནི། དག་ལ་བསྟོད་པའི་བདེ་བ་ཅམ་མི་བཟོད་པ་མིན་
 ཡང་བསྟོད་བསྐྱེད་བྱེད་པ་དེ་ཐོས་པའི་རྒྱུན་ལས་གཞན་ཐམས་ཅད་དད་ནས་དེ་
 ལ་རྟོན་བཀྱར་སྟོབས་པ་ལ་མི་བཟོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཁས་སྒྲངས་དང་འགལ་བས་
 མི་རིགས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་གསུམ་སྟེ་ཁམས་གསུམ་མམ་ས་འོག་ས་སྟེང་ས་སྒྲའི་འཇིག་
 རྟེན་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་གྱིས་མཚོན་ཅིང་རྟོན་པར་བྱ་འོས་པའི་གནས་སྒྲ་ན་མེད་
 པར་མདོན་པར་འཛང་བྱ་བར་འགྱུར་བ་ཉིད་ཏུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་མ་ལུས་པར་
 འདོད་ཅི་ན་སྟེ་འདོད་དོ་ལོ་ཞེས་བེར་ནས་དམ་བཅས་ཤིང་ཁས་སྒྲངས་པ་ཡིན་ན་

འཆང་རྒྱ་བ་ལྟ་ཞོག་ད་ལྟ་འཕལ་རྒྱ་སེམས་ཅན་གཞན་དེ་ནམས་ལ་བསྟེན་བཀྲར་
 རམ་བཀྲར་ཉེ་ཅུང་ཟད་རེ་བྱེད་པ་དང་དེ་བཞིན་རྒྱ་ཟས་མོས་ནོར་སོགས་ཀྱི་རྟེན་
 པ་རན་ངོན་ཏེ་དམན་པ་ཅུང་ཟད་ཅམ་རེ་བྱེད་པའམ་བྱུང་བ་མཐོང་བར་གྱུར་ནས་
 ཅིའི་ཕྱིར་སེམས་(༡༧༧)ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་ལ་མི་བཅོད་པར་སྤྲག་དོག་གིས་ཡིད་གཏུང་པར་
 བྱེད་དེ་བྱེད་མི་རིགས་སོ། །འདྲོད་ཅེན་ཞེས་པ་འདྲོད་དོ་ལོ་ཞེས་པ་དང་འདྲ་བར་
 འདྲོད་ཚུལ་དེ་ལ་མ་མཁྱེ་བའི་ཆོག་ཡིན་པར་བཤད་དོ། །དེ་ནི་དཔེར་ན་ནང་གིས་
 གསོ་བར་བྱ་བ་པ་མའམ་བྱ་དང་བྱ་མོ་སོགས་གང་ཞིག་ཁྱོད་རང་གིས་རྟག་རྒྱ་གསོ་
 བར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་པས་གཞན་སྤྱུ་ལའང་སྟོས་པ་མེད་པར་ཟས་མོས་ལ་སོགས་པ་
 ཁྱོད་རང་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ངེས་པར་སྦྱིན་པར་བྱ་དགོས་པ་དེ་དག་ལ་ལན་འགའ་ཁྱོད་
 ཀྱིས་སྦྱིན་མ་དགོས་པར་གསོ་བྱའི་གཉེན་ཏེ་རྒྱ་གཞན་གྱིས་ཟས་མོས་ལ་སོགས་པའི་
 འཕལ་བྱེད་འཆོ་བ་རྟེན་པར་གྱུར་ན་དེ་ལ་རང་ཉིད་ཆེས་ཆེར་དགའ་བར་བྱ་རིགས་པ་
 ཡིན་ན་དགའ་བ་སྦྱེ་བ་མི་འགྱུར་བར་སྤྲར་སྟོའམ་ཉེ་ཕྱི་ཕྱིར་སྟོ་བར་བྱེད་མི་རིགས་པ་
 བཞིན་ནོ་ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ནི་སེམས་ཅན་མཐའ་དག་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་
 གི་དོན་ཐམས་ཅད་རང་གིས་སྦྱབ་པར་ཁས་སྲུངས་ནས་དེ་ལྟར་སྦྱབ་པ་ལ་ཞུགས་པ་
 ན་རེས་འགའ་བདག་གིས་སྦྱབ་མ་དགོས་པར་སེམས་ཅན་འགའ་ཞིག་གིས་རང་རང་
 གིས་རྟེན་བཀྲར་སོགས་ཀྱི་བདེ་བ་རྟེན་པ་ན་རང་གིས་འདྲོད་པའི་ཚུགས་ཅུང་ཟད་
 ཅམ་གྱལ་པས་དེ་ལ་དགའ་བར་བྱ་རིགས་ཀྱི་སྤྲག་དོག་གིས་ཡིད་མི་དགའ་བར་བྱེད་
 པ་ནི་ཁས་སྲུངས་དང་ཤིན་རྒྱུ་འགལ་པས་དེ་ལྟར་བྱེད་མི་རིགས་པའི་དོན་ནོ། །འོན་
 ཏེ་བྱང་ཆུབ་སྦྱབ་པར་དམ་བཅས་ཀྱི་རྟེན་བཀྲར་སོགས་གཞན་སྦྱབ་པར་དམ་མ་
 བཅས་སོ་སྟམ་ན། ད་ལྟ་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྟེན་པ་དང་རྟེན་བཀྲར་རན་ངོན་ཅམ་
 རྟེན་པ་དེ་ཡང་ཅི་སྟེ་འགྲོ་བ་ལ་སྟོབ་པར་མི་འདྲོད་ཅིང་མི་བཅོད་ན་སེམས་ཅན་དེ་
 དག་ནམས་ལ་མཐར་ཐུག་སྤྱུ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་སྦྱབ་པར་འདྲོད་(༣༠༠ན)
 པ་ནི་རྒྱ་མཚན་གང་ཞིག་ཡིན་ཏེ་དེ་མི་སྤྱིད་པས་རྒྱ་མཚན་མེད་པར་མ་ཟད་དེ་འདྲ་

ནི་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་ཤིང་འགལ་བ་སྟེ། སྤར། བདེ་གཤེགས་ཉིད་དང་ནི། །བར་
ཏུ་དེ་ལ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་མཐར་སྟུག་གི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མ་ཟད་གནས་སྐབས་ཀྱི་
བདེ་བ་སྦྱབ་པར་ཁས་བླངས་པ་དང་འགལ་བས་སོ། །

འཕལ་གྱི་རྟེན་བཀྱར་ཅུང་ཟད་བྱང་བ་མི་འདོད་པ་དང་མཐར་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་
སྦྱབ་པར་འདོད་པ་ཤིན་ཏུ་འགལ་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་། གང་ཟག་གང་ཞིག་གཞན་
ལ་འཕྱོར་བ་ཅུང་ཟད་ཅམ་རེ་ཡོད་པ་དེ་ལ་འང་མི་དགའ་ཞིང་མི་བཟོད་པར་ཁྲོ་བར་
བྱེད་ལ་རྒྱད་ན་དགའ་བར་བྱེད་པའི་གང་ཟག་དེ་ལ་བསམ་པ་བཟང་པོ་བྱང་ཆུབ་
ཀྱི་སེམས་ཞེས་བྱ་བ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རྟོགས་བྱང་ལ་འགོད་འདོད་ཀྱི་སྒྲོ་བྱང་
པར་ཅན་དེ་ལྟ་བུ་ནི་ག་ལ་ཡོད་དེ་མེད་ངེས་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་རྟེན་བཀྱར་ལ་
ཆགས་ནས་དེ་ལ་དགའ་གཏུང་ཁོ་ན་བྱེད་པ་དང་གཞན་གྱི་རྟེན་བཀྱར་སོགས་སྟན་
སྟམ་ཆོགས་པའི་འཕྱོར་བ་ལ་སྤང་ཞུགས་དང་སྟག་དྲོག་གིས་ཡིད་གཏུང་བར་བྱེད་
པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྟེ་བ་དང་གནས་པ་སོགས་ཀྱི་སེམས་བྱེད་མཐར་སྟུག་པ་
དང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་བསོད་ནམས་འཛོམས་བྱེད་དེ། དཔལ་པོས། གང་ཞིག་ཟང་ཟིང་
ནོར་ལ་ཆགས་བྱེད་པ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་མཆོག་སྟེ་བ་མེད། །སེམས་མཆོག་
དེ་ནི་སྟོན་དང་མི་འགྲོགས་ཏེ། །རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་རོ་དང་མི་འགྲོགས་བཞིན། །དེ་
བས་རྟག་ཏུ་སྟོན་ནམས་ཀྱན་སྤངས་ཏེ། །བྱང་ཆུབ་ཆོལ་ལ་རྟག་ཏུ་ཐམས་ཅད་
སྦྱིན། །འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་གཅིག་སྟུང་སྦྱོབ་པ་ཡི། །སེམས་དང་སྦྱོད་པ་ཁུ་
པའི་ཚུལ་མི་མཐུན། །ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་། གཞན་གྱི་འཕྱོར་བ་དམ་(༥༠༠བ)པ་
མཐོང་ནས་ནི། །གང་ཞིག་སེམས་འཕྲུགས་པ་ནི་སྟེ་འཕྱུར་བས། །དོན་དེ་ཅུང་ཟད་
རྟེན་པར་མི་འཕྱུར་གྱི། །འགྲོ་དེ་རང་གི་བསོད་ནམས་འཛོམས་པར་བྱེད། །ཅིས་
སོ། །དེས་ན་གཞན་ལ་རྟེན་བཀྱར་བྱང་བ་ལ་མི་བཟོད་པར་ཁྲོ་ཞིང་སྟག་དྲོག་བྱེད་
པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་འགལ་ལྷན་ཤེས་པར་བྱས་ནས་དེ་ལྟའི་སྒྲོ་རན་མི་སྟེད་པར་
གཞན་གྱིས་འཕྱོར་བའི་བྱང་པར་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཐོབ་པ་ལ་འང་རྟིང་ཐག་པ་ནས་དགའ་

བསྐྱེད་པ་དང་། དེས་མ་ཟད་རང་གི་བདེ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཞན་ལ་གཏོང་
འདོད་ཀྱི་ཁྱོད་དགོས་ཀྱི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་སེམས་
ཅན་ལ་ཕན་བདེ་སྐྱབ་པར་དམ་བཅས་པ་དག་ཆོག་ཅམ་ཏུ་ཟད་པར་འཇུག་པས་
སྟེ། །དེས་ན་དཔལ་ཤིང་གི་སེང་གའི་སྒྲུབ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ད་སྐྱབ་ཆད་བདག་
གིས་གཞན་གྱི་དཔལ་དང་སྐྱབ་སྐྱམ་ཆོགས་པ་དག་ལ་སྤྲུག་དོག་གི་སེམས་བསྐྱེད་
པར་མི་བཀྱི་ཉེ་ཞེས་དམ་བཅའ་མཛད་པ་ལྟར་བསྐྱབ་པར་བྱ་དགོས་སྟེ། །

དེ་ལ་སྤྲུག་དོག་ནི། ཀུན་བརྒྱས་སྤྱ། སྤྲུག་དོག་གང་ཞེན། རྟེན་པ་དང་བཀྱར་
སྤྱི་ལ་སྤྲུག་པར་ཆགས་ནས་གཞན་གྱི་སྐྱབ་སྐྱམ་ཆོགས་པའི་བྱང་པར་མི་བཞོན་པར་
ཇུར་པ་སེམས་ཁོང་ནས་འབྱུགས་པ་ཞེ་སྤང་གི་ཆར་གཏོགས་པ་ཉེ་ཡིད་མི་བདེ་བ་
དང་རེག་པར་མི་གནས་པའི་ལས་ཅན་ལོ། །ཞེས་པ་ལྟར། རྟེན་བཀྱར་ལ་ཆགས་ནས་
གཞན་གྱི་སྐྱབ་སྐྱམ་ཆོགས་པ་ལ་མི་བཞོན་པར་སེམས་ཁོང་ནས་འབྱུགས་པའོ། །བྱིད་
ལས་ཆེ་འདིར་ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་བྱི་མར་བན་སོང་ཏུ་འཕངས་ནས་ནམ་མཁུན་ཡིད་
ཏུ་མི་འོང་བ་སྐྱེད་པས་ཆེ་འདི་བྱི་གཉིས་ཀར་གཞོན་པ་བྱེད་པས་ཉེས་དམིགས་ཆེ་
ལ་འབྱུང་ཡང་ཉེ་བའོ། །བྱམས་པའི་སེམས་གའི་སྒྲུབ་གཞན་གྱི་རྟེན་བཀྱར་ལ་སྤྲུག་
དོག་གི་(༡༠)ཆོས་དང་ལྡན་པ་སོགས་བཞིས་ནི་མདའ་འཕངས་པ་བཞིན་ཏུ་དཔྱལ་
བར་འགྲོ་བར་གསུངས། དེས་ན་འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་ནས་དེའི་ཕྱིར་གཞན་ལ་སྤྲུག་
དོག་བྱེད་པའི་ཉེས་དམིགས་ཤེས་པར་བྱས་ནས་སྤང་དགོས་ལ། སྤངས་ནས་ཕན་
ཡོན་འབྱུང་ཚུལ་ནི། སྤོ་མཐའ་ཡས་པར། ཤེས་ཀྱི་ཁེ་དང་རྟེན་དང་གྲགས་པའི་
ཕྱིར། །ཁ་རོལ་དག་ལ་སྤྲུག་དོག་མི་བྱ་སྟེ། །དགའ་བའི་མིག་གིས་སེམས་ཅན་བལྟས་
བྱས་ན། །མཐུ་ཆེ་བ་དང་གཟུགས་ཀྱང་མཛོས་པར་འཇུག། །ཞེས་དང་། སེང་གིས་
ཞུས་པ་ལས་ཀྱང་། གང་དང་གང་ཏུ་སྐྱེ་བ་དེར། །སྤྲུག་དོག་མེད་པས་དབང་ཆེར་
གྲགས། །ཞེས་སྟེ། །

རང་ལ་གཞོན་པ་མི་སྐྱེད་པས་ཁྱོད་མི་རིགས་པ་ནི། གལ་ཏེ་མི་བཞོན་པ་སྐྱེ་ཡུལ་

ཀྱི་རང་གི་དགའ་ལོ་དེས་སྤྱིན་བདག་དང་འབྲོར་ལྷན་པ་དེ་ཉིད་ལས་ཟས་གོས་སྟགས་
 ཀྱི་ཡོ་བྱད་བཟང་པོ་ཐོབ་ཅིང་རྟེན་དམ་འོན་ཏེ་རང་གི་མི་མཛའ་བ་དེས་རྟེན་པར་
 མ་ལྟར་པར་ཟས་གོས་སྟགས་ཀྱི་ཡོ་བྱད་དེ་སྤྱིན་བདག་ཁོ་རང་གི་བྱིམ་ན་འཕམ་བྱིམ་
 བཞན་ཏུ་གནས་པར་ལྟར་པ་ཡིན་ཀྱང་རྩང་སྟེ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་འདུངས་པོ་དེ་དག་
 བྱིད་རང་ལ་མེད་པར་མཚུངས་ནས་སྤྱིན་བདག་དེས་ཡོ་བྱད་དེ་དག་དགའ་པོ་ལ་པོ་
 དེ་ལ་སྤྱིན་རྩང་མ་སྤྱིན་རྩང་ཞེས་སམ་བྱིན་ནམ་མ་བྱིན་ཀྱང་རྩང་སྟེ་ཡོ་བྱད་དེས་ཅི་
 བྱ་ཞེས་སམ་སྟག་དོག་བྱེད་པ་དེས་བྱིད་ལ་ཅི་ཞེས་བྱ་སྟེ་ཕན་གནོད་གང་ཡང་མེད་
 པས་བཏང་སྟོམས་སྟུ་གནས་པར་བྱ་རིགས་ཀྱི་བྱིན་པས་མི་དགའ་བ་དང་མ་བྱིན་
 པས་དགའ་བར་བྱེད་མི་རིགས་སོ། །

རྟེན་པའི་རྒྱ་དོར་བས་རང་ལ་ཁོ་རིགས་པ་ནི། དགའི་རྟེན་པ་ལ་མི་དགའ་ཞིང་
 རང་ལ་ཅི་ནས་ཀྱང་རྟེན་པ་ལྷག་པར་ཐོབ་པར་འདོད་ན་རྟེན་བཀྱར་འབྱུང་བའི་
 ཐབས་སུ་བསྟོད་ནམས་གསོག་པ་དང་ནི་སྤྱིན་(༡༠༧)བདག་དང་པོ་ཐོབ་པའི་རྒྱ་
 སྟོད་པ་རྣམ་པར་དག་པའམ་རྩལ་བྱིམས་དང་ཐོས་བསམ་ལ་སྟགས་པ་རྟེན་པ་ཐོབ་
 བྱེད་ཀྱི་རྒྱར་ལྟར་པའི་རང་གི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཅིའི་ཕྱིར་འདོར་བར་བྱེད་དེ་བྱེད་མི་
 རིགས་སོ། །དེ་ལྟར་རྟེན་བཀྱར་འདོད་ན་དེ་འཐོབ་པར་འབྱུར་པའི་རྒྱ་ཡོན་ཏན་གྱི་
 ཚོས་རྣམས་རང་གི་རྒྱུད་ལ་འཛིན་རིགས་པ་ལ་དེ་དག་མི་འཛིན་པར་འདོར་བར་
 བྱེད་པ་པོ་རང་ཉིད་ལ་རྒྱ་མཚན་གང་གིས་ཁོ་བར་མི་བྱེད་པ་སྟོམས་ཤིག་སྟེ་རང་ལ་
 རྟེན་སྟགས་མི་འབྱུང་བའི་རྒྱས་ཁོ་བར་རིགས་ཀྱི་གཞན་ལ་རྟེན་སྟགས་བྱུང་བའི་རྒྱས་
 ཁོ་བར་མི་རིགས་སོ་ཞེས་པ་ལོ། །རང་ལ་རྟེན་བཀྱར་མ་བྱུང་བྱིན་ཆད་གཞན་ལ་འདྲ་
 མེད་ན་དགའ་ཞིང་ལེགས་སོ་ཞེ་ན། བྱིད་ནི་རང་གིས་རྟེན་བཀྱར་མི་འཐོབ་པའི་རྒྱ་
 སྟོན་རྒྱ་འཕྲོག་བྱས་པ་དང་གཞན་གྱི་རྟེན་པའི་ཤེགས་བྱས་པ་དང་གཞན་གྱི་རྟེན་པ་
 ལ་སྟག་དོག་བྱས་པ་སྟགས་ལས་རན་པའི་སྟེག་པ་བྱས་པ་ལ་བྱ་རན་མེད་པར་མ་ཟད་
 ཀྱི་སྒྲར་ཡང་སྟག་དོག་གི་དབང་གིས་རྟེན་བཀྱར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་འབྱུང་བའི་རྒྱར་

ལྷུང་པའི་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་བྱས་ཤིང་བསགས་པའི་གང་ཟག་གཞན་དག་དང་
 ལྷན་ཅིག་འགྲན་པར་བྱེད་འདོད་དམ་སྟེ་འགྲན་པར་བྱེད་མི་རིགས་ལ། ཅིས་ཀྱང་
 འགྲན་ན་བསོད་ནམས་དགེ་བའི་ལས་གསོག་པ་ལ་འགྲན་པར་བྱ་རིགས་སོ། །ཡང་
 གཞན་ལ་རྟེན་བཀུར་བྱུང་བ་ལ་ཁྲོས་པས་རང་གི་བསོད་ནམས་སོགས་གསུམ་པོ་དོར་
 བས་རྟེན་པ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མི་འཛིན་པ་རང་ལ་ཁྲོ་བར་རིགས་སོ་ཞེས་ཀྱང་བཤད་དེ་
 བསོད་ནམས་དང་ནི་དང་པ་སོགས་ལ་འཆད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་འགའ་འདུག་ལོ། །དེ་
 དག་ནི་དག་ལ་བསྟོད་གསུམ་བདེ་སྦྱིད་རྟེན་བཀུར་ལྟ་བུ་བྱུང་བའམ་དེ་དག་སྦྱབ་
 པ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དེ་ལ་ལེགས་པར་བྱེད་པ་ལ་ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་མི་བཟོད་པ་
 གྲངས་ནས་(༡༠༧ན)ཡིད་བདེ་དང་བཟོད་པ་སྒོམ་དགོས་པར་བཏུན་པའོ། །དེ་ལྟར་
 རང་དང་རང་གི་མཛའ་བཤེས་ཀྱི་ཚུགས་ལ་མི་འདོད་པ་བྱེད་པ་དང་དགའི་ཚུགས་
 ལ་ལེགས་པ་བྱེད་པ་སོགས་ལ་མཐའ་གཅིག་རྒྱ་མི་འདོད་པའི་རྣམ་པར་བཏུས་ན་དེ་
 ལ་བརྟེན་ནས་ཡིད་མི་བདེ་སྦྱེལ་དེའི་རྒྱན་འཕེལ་བ་ལས་ཁོང་ཁྲོ་སྦྱེ་ཞིང་། དེ་དག་
 ལ་མི་འདོད་ཅིང་མི་དགའ་བའི་རྣམ་པར་མ་བཏུས་ན་ཡིད་མི་བདེ་མི་སྦྱེལ་དེ་མ་
 སྦྱེས་ན་ཁོང་ཁྲོ་སྦྱེལ་གྱི་དུང་པས་ན། བཤད་མ་ཐག་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ལ་བརྟེན་
 བས་རང་དང་རང་གི་ཚུགས་ལ་མི་འདོད་པ་བྱེད་པ་དང་དགའི་སྦྱན་སྦྱུང་ཚོགས་
 པ་སོགས་ལ་མཐའ་གཅིག་རྒྱ་མི་འདོད་པའི་རྣམ་པར་བཏུ་བ་བསྒྲོག་ཅིང་ཐབས་སྟེ་
 ཚོགས་པའི་སྒོ་ནས་ཁོང་ཁྲོ་དགག་པར་བྱ་དགོས་སོ། །དེ་འོག་ཐབས་ཀྱི་གདམས་
 རག་གི་གཙོ་བོའང་འདིའི་གོང་ལོག་རྒྱ་བཏུན་པ་ལྟ་བུའི་རྒྱལ་ལྷན་རྣམས་ཀྱི་རིགས་
 པ་རང་རྒྱད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པའི་ཚུགས་དང་བཟུལ་ལན་བྱས་ཏེ་ཁ་ནང་རྒྱ་ཚུགས་
 ཏེ་རང་རྒྱད་ཀྱི་དག་མ་རྒྱངས་པ་ཁོང་ཁྲོ་སོགས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་རྣམས་འཛོམས་
 པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་འདི་རྣམས་ཡིན་པས་དེ་ལྟ་བུའི་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་
 རྣམ་པར་དབྱེད་ནས་རིགས་པའི་སྒོ་སྟེ་ཚོགས་ནས་བཀག་ན་ཁོང་ཁྲོའི་ནང་ཚན་ཀྱི་
 རིགས་རྒྱ་མ་རྟོག་ཅིང་གཉེན་པོ་བཟོད་པའང་སྒོ་རྒྱ་མ་ནས་སྦྱེ་བར་གསུངས་པས་

ན། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡང་དག་པའི་ལུང་དོན་ལ་དབྱེད་ནས་རྩི་མ་
མེད་པའི་རིགས་པའི་ལམ་ནས་དྲངས་པའི་ངེས་ཤེས་མ་སྐྱེས་ཀྱི་བར་ཏུ་འབད་པ་
གལ་ཆེའོ། །བམ་པོ་གཉིས་པ། འདི་ནས་བརྒྱམས་ཏེ་འཆད། གཉིས་པ་འདོད་པའི་
གཤམ་བྱེད་པ་ལ་བཟོད་པ་སྒྲིམ་པ་ལ་གཉིས། དག་པོའི་མི་འདོད་པའི་གཤམ་བྱེད་
པ་ལ་བཟོད་པ་(༡༠༡བ)སྒྲིམ་པ། བདག་དང་བདག་གི་བཤེས་ལ་འདོད་པའི་གཤམ་
བྱེད་པ་ལ་བཟོད་པ་སྒྲིམ་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་དག་ཞིག་སོགས་ཏེ། དེ་ལ། དག་མི་དགའ་བས་རང་ལ་མི་
ཕན་ཞིང་མི་དགའ་བ་བྱུང་ན་སྒྲིམ་པས་དེ་ལ་མི་གནོད་པ་ནི། དག་ལ་སྐྱུག་བསྐྱེལ་
སོགས་མི་འདོད་པ་བཞི་བྱུང་ན་དགའ་བ་ལ་དེའི་གཤམ་བྱེད་པ་ལ་ཁྱོའོ་ཞེ་ན། གལ་
ཏེ་རང་ལ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་དག་ཞིག་ལ་སྐྱུག་བསྐྱེལ་སོགས་མི་འདོད་པ་བྱུང་བས་དེ་མི་
དགའ་ཞིང་སྐྱུག་བསྐྱེལ་བར་གྱུར་ན་འང་དེ་ལ་ཁྱོད་ཡིད་དགའ་ཞིང་བདེ་བར་བྱ་བའི་
རྒྱ་ནི་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་དེས་ཁྱོད་ལ་ཕན་པ་ཅི་ཡང་མེད་ལ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་རྗེས་སྤྱི་རང་
གོ་ལོག་ཡིན་པར་བཤད་པས་སོ། །སྒྲིམ་ཀྱི་ལས་མེད་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་དག་ལ་གནོད་པ་
དང་སྐྱུག་བསྐྱེལ་འབྱུང་བར་གྱུར་ཅིག་སྒྲིམ་ཏུ་ཡིད་ལ་སྒྲོན་པ་ཙམ་གྱིས་ནི་དག་དེ་ལ་
གནོད་པའི་རྒྱར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་འགྱུར་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་འདོད་པའི་དོན་དེ་འབྱུང་པ་
ལ་འང་དེ་ལྟར་བསམ་པས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་ཕན་པས་ན་དེ་ལྟར་སྒྲོན་པ་ལ་དགོས་
པའི་དོན་མེད་པར་མ་ཟད་རང་ལ་དེ་ཙམ་བྱ་གནོད་པའི་རྒྱར་འགྱུར་རོ། །གནོད་
པ་ནི་སྒྲོན་ལས་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ལ། ཙམ་ཞེས་པའི་སྐྱེས་དེ་ཉིད་བསལ་བའོ། །

དག་ལ་གནོད་ཤེས་ས་བསྐྱེད་པས་རང་ལ་གནོད་པ་ནི། དག་ལ་གནོད་པ་དང་
སྐྱུག་བསྐྱེལ་བྱུང་ན་ཀྱང་ཅིང་བརྒྱག་པར་གྱུར་ན་སྒྲིམ་ཏུ་ཁྱོད་ཀྱི་འདོད་པའམ་དེ་
ལྟར་སྒྲོན་པ་ཁོ་ནས་དག་ལ་རྩོལ་པོ་དེ་ལ་གནོད་པ་དང་སྐྱུག་བསྐྱེལ་སོགས་དེ་དག་
ཀྱང་པར་གྱུར་ན་འང་དེ་ལ་ཁྱོད་ཡིད་དགའ་ཞིང་བདེ་བར་བྱ་བའི་རྒྱ་ནི་ཅི་ཞིག་
ཡོད་དེ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ་རང་ལ་ཕན་པ་མེད་ཅིང་གནོད་པའི་རྒྱར་འགྱུར་བས་

སོ། །གལ་ཏེ་དག་ལ་སྤྱལ་བཅའ་སྒྲུབ་མི་འདོད་པ་ལྟར་ན་དེ་ཁོ་ནས་བདག་གིས་
 ཡིད་སྤོམ་དེ་ཉིད་ཀྱལ་པ་(༣༠ན)ཡིན་པས་བདག་ཉིད་འཛོལ་པ་འཕམ་ཡིད་ཚིམ་པར་
 འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་བུའི་བསམ་ངན་དྲག་པོ་སྐྱེས་པ་དེ་ལ་ཆེས་ཆེར་རང་ལུང་
 བའི་རྒྱ་གཞན་པ་འང་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་ཅུང་ཟད་མེད་པས་དེ་ནི་འཛོལ་པའི་རྒྱ་མ་
 ཡིན་གྱི་འདི་ཕྱི་ཀྱན་རྒྱ་རང་ཉིད་ལ་ལྟར་ཁོ་ཆེན་པོ་སྐྱེད་པའི་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །དེས་
 ན་དེ་ལྟ་བུའི་བསམ་པ་ངན་པ་དེ་ནི་ངན་འགྲོར་འཕེན་པའི་རྒྱའི་གཙོ་པོ་སྟེ་དཔེར་
 ན་ཉ་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱད་པའི་སྟེ་ལ་ལྷགས་ཀྱི་ཤ་དང་བཅས་པ་བཏགས་ནས་ཆུར་
 འཕངས་པ་ན་དེས་ཉ་མང་པོ་བཟུང་ནས་སྤྱ་བའི་ནང་དུ་འཛོད་པ་ལྟར་ཞེ་སྟངས་ལ་
 སྒྲུབ་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་ཉ་པ་མ་རུངས་པས་བཏབ་པ་ཡི་དག་མ་རུངས་པར་
 ལྟར་ན་ལྟར་བར་ལྟར་ན་སྤྱ་བའི་གཞོད་སེམས་ཀྱི་མཆིལ་པ་འཕམ་ལྷགས་ཀྱི་འདི་ནི་
 མི་བཟད་པ་སྟེ་གཞན་ལ་གཞོད་པ་སྐྱེད་དེས་པ་དང་གཟེ་བ་སྟེ་ཟིན་དེས་པའི་རྟོག་
 ཡིན་ལ་དེའི་ཕྱིར་དེས་དེས་པར་བཟུང་ནས་སེམས་ཅན་དཔུལ་བའི་ལྷགས་བསྐྱེད་
 ཀྱི་བྱམ་པར་རམ་སྤྱ་བ་ཆེན་པོའི་ནང་དུ་ཡང་དཔུལ་བའི་སྤྱང་མའམ་གཤིན་རྗེའི་
 སོ་ཉ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་ཉིད་བཅུག་ནས་ལྷན་རིང་པོར་འཛོད་པའི་སྤྱལ་བཅའ་
 ལྟར་བར་དེས་སོ། །ཞེས་པ་སྟེ་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཉ་པ་བཞིན་དུ་སྤྱོད་པ་ཡིན་
 པར་བསྟན་པའོ། །དེས་བཟུང་ཞེས་དང་དེས་བཟུང་ཞེས་མི་འདྲ་བ་ལྟར་རོ། །དེ་
 ལྟར་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་ལས། སེམས་ཅན་དཔུལ་བར་སྐྱེ་བ་ཡི། རྒྱ་ནི་མི་བཟད་
 གཞོད་སེམས་ཡིན། ཞེས་དང་། གཞོད་སེམས་ཀྱིས་ནི་དྲངས་པ་དག་སེམས་ཅན་
 དཔུལ་བ་དྲག་པོར་འོངས། །ལས་ཟད་ནས་ནི་ཐར་འགྱུར་ཞིང་། དཔུལ་བར་འགྲོ་
 རྟེན་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་སྒྲུབ་གསུངས། ཡང་འདི་ལྟར་དཔུལ་བའི་སྤྱང་མས་(༣༠ན)
 ཁྱོད་དཔུལ་བ་པ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་པའི་མཆིལ་བས་བདེ་འགྲོའི་རྒྱ་པོ་ལས་སྤྱང་
 ནས་སྤྱིད་པ་བར་དོའི་སྐྱམ་སར་འཁྲིད་དོ། །སེམས་དཔུལ་བྱམ་པ་ཡང་སྟེ་ཉིལ་མར་
 ཀྱིས་བཀང་བའི་ཟངས་ཆེན་ཤིན་དུ་ཁོ་ལ་བའི་ནང་དུ་དཔུལ་བའི་སྤྱང་མས་བདག་

འཆོད་པར་ངེས་ཞེས་དགེ་ལྷ་འཆད་དོ། །དེས་ན་དགྲ་རྒྱུད་པར་འདོད་པ་དང་
བསྐྱེད་ན་སྒྲུབ་པའི་བསམ་ངན་དེ་ཅམ་གྱིས་དགྲ་ལ་ཅི་ཡང་མི་གནོད་པར་རང་ལ་
དེ་ལྟར་གནོད་པ་མི་བཟད་པའི་རྒྱུར་འཁྱུར་བ་དང་རང་གིས་འདོད་པ་དེ་ལྟར་རྩ་
དགྲ་ལ་གནོད་པ་བྱུང་ནའང་རང་ཉིད་ལྷུང་ཞིང་བསྐྱེད་པར་འཁྱུར་བ་སོགས་ཀྱི་
ཉེས་དམིགས་བསམ་ནས་དེ་ལྟ་བུའི་བསམ་པ་ངན་པ་དེ་ཅི་ནས་ཀྱང་དགག་པ་ལ་
འབད་པར་བྱའོ། །དེ་དག་ནི་དགྲ་ལ་སྤྱད་བསྐྱེད་སོགས་འཁྱུར་བའི་གཤམ་བྱེད་པ་
ལ་ཡིད་མི་བདེ་དང་མི་བཟོད་པ་སྤངས་ནས་ཡིད་བདེ་དང་བཟོད་པ་སྦྱོར་དགོས་
པར་བརྟན་པའོ། །

གཉིས་པ་བདག་དང་བདག་གི་བཤེས་ལ་འདོད་པའི་གཤམ་བྱེད་པ་ལ་བཟོད་
པ་སྦྱོར་པ་ནི། བཟོད་དང་གྲགས་པ་ལ་སོགས་ཏེ། དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་པའི་ཚོས་
བཟོད་གྲགས་སོགས་ཀྱི་གཤམ་བྱས་པ་ལ་ཁྲོ་མི་རིགས་པ་ལ། བཟོད་གྲགས་ལ་ཡོན་
ཏན་མེད་ཅིང་ཡིད་བདེ་ཅམ་འདོད་མི་རིགས་པ་ནི། རང་དང་རང་གི་སྤྱོད་པ་ལ་
བཟོད་གྲགས་སོགས་འཁྱུར་བའི་གཤམ་བྱེད་པ་ལ་ཁྲོ་འོ་ཞེ་ན། གཞན་གྱིས་རང་གི་
ཡོན་ཏན་བཟོད་ནས་དངོས་སུ་བཟོད་པ་དང་སྒྲོག་ཏུ་སྟན་པའི་ཚིག་བསྐྱེད་པའི་
གྲགས་པའི་རིམ་གྲོས་ནི་སྦྱེས་བྱ་གང་དག་གིས་འདོད་ཅིང་དོན་རྩ་གཉེར་བྱའི་དངོས་
པོ་ལྟ་ལས་ཕྱི་མའི་རྣམས་སུ་ཕན་པ་བསོད་ནམས་དགེ་བའི་ལས་སུ་མི་འཁྱུར་ཞིང་ཆོ་
འདིར་ཕན་པའི་ཐབས་ལ་ཆོ་རིང་བའི་རྒྱ་ཡང་མི་འཁྱུར་ལ་དེ་བཞིན་རྩ་བདག་གི་
(༡༩༥)ལུས་སྟོབས་འཕེལ་བ་དང་རྒྱས་པའི་རྒྱར་ཡང་མི་འཁྱུར་ཞིང་ལུས་ལ་ནད་མེད་
པའི་རྒྱ་འཁྱུར་བའང་མིན་ལ་ལུས་ལ་བདེ་བ་སྦྱེ་བའི་རྒྱར་ཡང་མི་འཁྱུར་རོ། །དེས་
ན་བདག་ནི་རང་དོན་ཁོ་ན་གཉེར་ན་དེ་ཉིད་སྤྱབ་པ་ལ་ཞུགས་པར་ཁྱུར་པས་རང་
དོན་རྩ་འཁྱུར་མི་འཁྱུར་དགྱོད་ཤེས་པའི་སྟོ་གྲོས་དང་ལྡན་པར་ཁྱུར་པ་ཡིན་དགོས་
ན་བཟོད་དང་གྲགས་པའི་རིམ་གྲོ་དེ་ལ་ནི་རང་གི་འདོད་པའི་དོན་དེ་དག་འབྱུང་
པའི་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ་བཟོད་གྲགས་ཅམ་ནི་བསོད་ནམས་

འཕེལ་བ་ཆོ་རིང་བ་སྐྱེས་ནམ་པ་ལྟ་བུ་གང་ཡང་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་མ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་དོན་མེད་པ་ཁོ་ན་ལོ། །དེ་ལྟར་བསོད་ནམས་དང་ཆོ་འཕེལ་བྱེད་སྐྱེས་སུ་མི་
 འཁྱར་ཡང་འབྲལ་དུ་ཡིད་བདེ་སྦྱང་པས་དོན་མེད་པ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། ཡིད་བདེ་ཙམ་
 འབའ་ཞིག་འདོད་ནས་དེ་དོན་དུ་གཉེར་བར་བྱ་བ་ཡིན་ན་ནི་རྒྱན་པོ་འབྱེད་པའམ་
 ཆོ་ལོ་ཅེ་བ་དང་སྐྱ་གར་རོལ་མོ་སྐྱེས་བྱེད་པ་དང་སྦྱང་འཆོང་མ་དང་གཞན་གྱི་བྱེད་
 མེད་ལྟ་བུ་བསྟེན་པ་དང་ཕྱོས་འཁྱར་ཆང་གི་བརྒྱབ་བ་ཡང་བསྟེན་པར་བྱ་དགོས་
 པ་སྐྱེས་སུ་འང་ཐལ་ཏེ་དེ་དག་ཀྱང་འབྲལ་དུ་ཡིད་བདེ་ཙམ་སྦྱང་བྱེད་ཡིན་པས་
 སོ། །སངས་རྒྱས་མཐོང་བ་ཆོས་ཐོས་པ་སྐྱེས་ལས་ཀྱང་ཡིད་བདེ་སྦྱེ་བ་ཡོད་མོད་
 ཀྱི་དེ་ནི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ནང་དུ་འདུ་བས་ཉེས་པ་མེད་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་
 རྒྱན་པོ་འབྱེད་པ་སྐྱེས་ནི་ནམ་པ་ཀྱན་དུ་དང་དུ་སྤངས་མི་རིགས་ཤིང་བྱང་པར་
 རབ་དུ་བྱུང་བས་དེ་དག་བྱ་མི་རུང་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་དག་ཀྱང་བསྟེན་རིགས་
 པར་འཁྱར་ཞེས་ཏེ་ཅང་ཐལ་བའི་སྦྱོན་བརྗོད་པར་མཛད་དོ། །དེ་དག་ནི་བསྟེན་བྱ་
 མིན་གྱི་སྤང་བར་བྱ་བ་ཁོ་ན་སྟེ། རིན་ཆེན་ཕྱིང་བར། རྒྱན་པོ་ཆང་དང་མི་དགའ་
 དང་། ཞེ་སྤང་གཡོ་སྦྱ་ཆོད་པའི་(༣༠༥བ)གནས། །བརྒྱན་དང་ཀྱལ་བ་ཆོག་རྒྱབ་
 དུ། །དེ་བས་ཉག་དུ་སྤང་བར་མཛོད། །ཅེས་དང་། ཆང་གིས་འཇིག་རྟེན་བརྒྱས་
 འཁྱར་ཞིང་། །དོན་ཉམས་ནོར་ཡང་ཟད་པར་འཁྱར། །ཆོངས་པས་བྱ་བ་མ་ཡིན་
 བྱེད། །དེ་བས་ཆང་ནི་ནམ་པར་སྤངས། །ཞེས་སྐྱེས་ཉེས་དམིགས་ཤིན་དུ་མང་ལ།
 གཞན་བྱེད་མེད་བསྟེན་པ་སྐྱེས་ལའང་ཉེས་པ་ཤིན་དུ་མང་སྟེ་རུང་ཟད་རེ་འོག་དུ་
 འཆད་དོ། །དེས་ན་ཡིད་བདེ་ཙམ་སྦྱང་བྱེད་ཀྱི་རྒྱར་སྐྱར་པའི་བསྟོད་གཤམ་སྐྱེས་
 ནི་བྱིས་པ་ནམས་དགའ་བ་སྦྱང་བྱེད་དང་འདྲིང་བྱེད་ཙམ་ཡིན་གྱི་མཁས་པ་ནམས་
 ཀྱིས་དང་དུ་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཆོས་མ་ཡིན་ནོ། །བསྟོད་གཤམ་ཙམ་ལ་ཞེན་པ་བྱིས་
 པའི་སྦྱོད་པར་བསྟེན་པ་ནི། ཆོངས་པ་ཁ་ཅིག་རང་ལ་ཡོན་ཏན་མེད་ཀྱང་སྟེན་པ་
 དང་གཤམ་པ་འབྱུང་དུ་རེ་ནས་སྦྱོང་མོ་བ་ལྟ་བུས་ཁྱོད་ནི་ལྟའི་དབང་པོ་དང་ནམ་

མང་ཐོས་པའི་སྤྲུལ་སྤྲུལ་ལྟར་གཏོང་མོད་པའོ་ཞེས་ངོ་བོ་སྟོན་གྱི་གཙམ་སྤྲུལ་ཚིག་
 བརྟེན་པ་ན་དགའ་བའི་བཞིན་བརྟན་ནས་གཏོང་མོད་པར་གྲགས་པའི་དོན་རྒྱ་རྒྱ་
 དང་སྤང་པོ་དང་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པའི་རྟོག་བཟང་པོ་རིན་ཐང་ཆེ་བ་རྣམས་
 གྲང་ལྷག་པར་གཏོང་ཞིང་། གྲོང་འཛོམས་ལྟར་གྲུལ་ལས་རྒྱལ་བའོ། །དཔལ་ཞིང་
 བརྟེན་མོད་པའོ་ཞེས་པའི་གྲགས་པ་ཙམ་དོན་རྒྱ་གཉེར་ནས་དགའི་གྲུལ་ངོར་ནན་
 གྱིས་ཞུགས་ཏེ་བདག་ཉིད་ཀྱང་ནི་གསོད་པར་བྱེད་རྒྱུ་ལྷག་རྣམས་པ་ཡིན་ན། འདི་
 ནི་གཏོང་མོད་པའོ་དཔལ་བརྟེན་ཆེ་བའོ་ཞེས་པ་ཙམ་གྱི་དོན་མེད་པའི་ཚིག་འབྲུ་
 སྐམ་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཅི་ཞིག་བྱ། དེ་ལ་ཆོ་འདིར་བཟར་རུང་བའི་ཟས། བརྟེན་རྒྱ་རྒྱ་
 བའི་སྟོན། བཏོར་རུང་བའི་མོས་ལྟ་སྤྲུལ་དོན་ནམ་དགོས་པ་རུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ལ་
 རང་ཉིད་ཤི་བར་གྱུར་པའི་ཆོ་ན་རྟན་པ་དང་གྲགས་པ་ཐོབ་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བ་
 དེས་གོ་གང་ཟག་སྤྲུལ་བདེ་ཞེས་སམ་ལྟས་སེམས་སྤྲུལ་བདེ་ལྟེ་སྤྲུལ་ལའང་མན་
 པ་མེད་པའི་ཕྱིར་(༡༠༥ན་འོ།) །དེས་ན་བརྟེན་གྲགས་ལ་ཞེན་པ་དང་དེ་ཉམས་པ་ལ་
 མི་དགའ་བ་ནི་དཔེར་ན་བྱིས་པ་ཁ་ཅིག་ཅེད་མོའི་དོན་རྒྱ་གནས་ཁང་གི་དགོས་པ་
 གང་ཡང་མི་འགྲུབ་པའི་བྱེ་མ་ལས་བྱས་པའི་ཁང་སྤྲུལ་དགའ་ཞིང་ཆགས་ནས་ཅེ་
 བ་ན་སྤྲུལ་གཞོད་པ་མ་བྱས་པར་རང་ཉིད་དེའི་པར་གྱུར་བའམ་མི་འགས་དེ་བཞིག་
 ན་ངའི་ཁང་པ་དེའི་པོ་ཁང་པ་བཞིག་གོ་ཞེས་ཟེར་ནས་བྱིས་པ་རྒྱན་པོ་རྣམས་ནི་ག་
 ཆད་རྒྱ་རྒྱ་བའམ་མཚོག་རྒྱ་ཉམས་ཐག་པས་རྒྱ་ཞིང་ཆོ་དེས་འདེབས་པ་དེ་བཞིན་རྒྱ་
 བརྟེན་པ་དང་གྲགས་པ་ཉམས་པར་གྱུར་ན་རང་གི་སེམས་ནི་བྱིས་པ་རྒྱན་པོ་བཞིན་
 རྒྱ་ཐུང་ན་གྱིས་གཏུངས་ཤིང་མི་དགའ་བ་སྦྱིད་པར་བྱེད་ནའང་བརྟགས་ཤིང་དཔྱད་
 ན་གང་ཡང་མ་ཉམས་མ་གོད་པས་ཐུང་ན་བའི་དོན་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །དེ་དག་
 གིས་ནི་བརྟེན་གྲགས་ལ་ཞེན་པ་དང་དེ་ཉམས་པ་ལ་ཐུང་ན་བྱེད་པ་གཉིས་ཀ་བྱིས་
 པའི་སྦྱོད་པར་བརྟན་ཏོ། །

བརྟགས་ན་སྦྱིང་པོ་མེད་པས་དགའ་བར་བྱ་མི་རིགས་པ་ནི། རང་ལ་བརྟེན་

ས་དང་གྲགས་པ་བྱུང་བས་སེམས་དགའ་བ་ཡིན་ན་དེ་ཞིག་གས་ཐོག་མར་བརྟགས་
 ཤིང་དཔུང་ན་རང་གི་ཡོན་ཏན་བསྐྱོད་པའི་ཚོག་དང་སྤྱུ་ལ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་
 སེམས་མེད་པའི་ཕྱི་དོན་ལེམས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་བདག་ལ་བསྟགས་ཤིང་བསྐྱོད་
 སར་བྱའོ་སྟམ་པའི་ཀྱན་སྦྱང་གི་སེམས་ཡོང་ཡེ་མི་སྲིད་པའམ་ཡོད་མི་སྲིད་པས་དེ་
 ལ་དགའ་བར་བྱ་མི་རིགས་ཤིང་། འོན་ཏེ་བདག་ལ་བསྐྱོད་པའི་ཆོ་བསྐྱོད་པ་བྱེད་
 མཁན་གྱི་གང་ཟག་གཞན་དེ་དག་བདག་ལ་དགའོ་ཞེས་གྲགས་པའི་བསྐྱོད་པ་བྱེད་
 ས་པོ་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དགའ་ཞིང་དད་པ་དེ་ནི་བདག་ཉིད་དགའ་བའི་རྒྱ་ཡིན་
 གང་ནའམ་སྟམ་ན་ཞེས་ཏེ་བརྟགས་ཤིང་དཔུང་པ་ན་དེ་ལྟར་བརྟགས་པ་དེ་ཅམ་
 མིན་པ་དགའ་བའི་རྒྱ་གཞན་ཅི་ཡང་མི་རྟེན་པའོ། །དེ་ལ་ནི་འབྲེལ་ཅི་ཡང་མེད་
 ཕྱིར་བྱིས་པའི་(༡༠༥)སྦྱོང་པ་ཁོ་ནར་ཟད་པས་ན་དེ་རང་ཉིད་དགའ་བའི་རྒྱ་ཡིན་
 ས་ནི་མི་རིགས་ཏེ་གཞན་ནམ་སྟེ་གང་ཟག་གཞན་རང་གི་དག་ལྟ་སྤྱུ་ལ་དགའ་ནས་
 བསྐྱོད་པའམ་དེར་མ་ཟད་ཡང་ན་བདག་རང་ཉིད་ལ་དགའ་ནས་བསྐྱོད་པ་ལའང་
 རུང་སྟེ་བསྐྱོད་པ་བྱེད་མཁན་གྱི་གང་ཟག་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་དགའ་བ་དེས་བདག་ལ་ཅི་
 ཞིག་མན་ཏེ་རུང་ཟད་ཀྱང་མི་མན་པས་རང་དགའ་བའི་རྒྱར་མི་རུང་ལ། བསྐྱོད་པ་
 བྱེད་པ་པོ་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་དགའ་བ་དེ་ནི་གང་ཟག་དེ་ཉིད་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་
 རྒྱུང་བྱ་ཡིན་གྱི་བདག་གི་མིན་ལ་དེ་ནི་གཟུགས་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པས་སོ་སོར་
 བཞོར་ཡང་མི་བརྟུབ་པས་བདག་གིས་དེ་ལས་ཆ་ཤས་རུང་ཟད་ཅམ་ཡང་མི་འཐོབ་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་བྱང་སེམས་ནི་གཞན་བདེ་བས་བདག་ཀྱང་བདེ་བར་འགྱུར་
 བའི་ཕྱིར་བསྐྱོད་པ་བྱེད་པ་པོ་དེ་ཉིད་ལ་དགའ་ཞིང་བདེ་བ་སྦྱོས་པར་གྱུར་པ་ཡིས་
 བདག་ཀྱང་བདེ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་སྦྱོ་པོ་མ་ལུས་པ་ཀྱན་དགའ་ཞིང་བདེ་
 བར་གྱུར་པ་ལའང་དེ་བཞིན་རྒྱ་བདག་ཉིད་དགའ་ཞིང་བདེ་བར་བྱ་དགོས་ཤིང་
 རིགས་ན་རི་ལྟར་ཞེས་སམ་ཅི་ཕྱིར་དག་པོ་ལྟ་སྤྱུ་གཞན་ལ་གང་ཟག་གཞན་དགའ་
 བར་གྱུར་པ་ཡིས་བསྐྱོད་པ་བྱེད་པའི་ཆོ་བསྐྱོད་མཁན་དེ་བདེ་ཞིང་དགའ་བར་གྱུར་

པལས་ཡང་ན་བསྟོད་ལུལ་གྱི་དག་དེ་ཡིད་བདེ་ཞིང་དགའ་བར་བྱུར་ན་སྤག་དོག་གི་
 དབང་གིས་བདག་རིམ་ལྷན་ཡིད་མི་བདེ་བར་བྱེད་དེ་ཡིད་མི་བདེ་བར་བྱེད་པ་འདི་
 ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་ཤིང་འགལ་བས་དེ་ལའང་དགའ་བར་བྱ་རིགས་སོ། །དེ་དག་གི་
 དོན་བསྟུ་བ་ནི། སྒོ་རུ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་ཆོག་འབྲུ་སྐམ་པོ་ཅམ་ལས་དགོས་པའི་
 དོན་གཞན་མེད་པ་དེ་བས་ན་ཞེས་སམ། ཡང་ན་བསྟོད་པའི་སྒྲུ་ལ་བསྟོད་སེམས་
 མེད་པ་དང་བསྟོད་པ་པོའི་རྒྱུད་གྱི་བདེ་བ་ཆ་ཤས་ཅམ་ཡང་བདག་གིས་ཐོབ་པ་
 མེད་པ་དེ་ལྟ་བུས་(༡༠༩)ན་གཞན་གྱིས་བདག་ནི་བསྟོད་དོ་བསྐྱེད་སོ་བཀུར་རོ་
 ལྟན་པར་བསྐྱེད་སོ་ཞེས་ལོག་པར་རྟོགས་པས་བཏགས་ནས་ཆོག་ཅམ་དེས་རང་
 གི་རྒྱུད་ལ་དགའ་བ་སྦྱེད་པ་དང་དེས་རྫོམ་པ་སྦྱེ་བར་འབྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་
 བཏགས་ཤིང་དབྱུང་ན་དོན་དང་དགོས་པའི་སྦྱིང་པོ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་བསྟོད་
 གྲགས་གྱི་ཆོག་འབྲུ་སྐམ་པོ་དེ་ཅམ་ནི་དེ་ལྟར་དགའ་ཞིང་བདེ་བའི་རྒྱུར་མི་འཐད་
 པས་དེ་ལ་དགའ་ཞིང་ཞེན་པ་ནི་བྱིས་པ་རྫོངས་པའི་ཆོས་ཉིད་དམ་སྟོད་པ་ཁོ་ནར་
 ཟད་དོ་ཞེས་སམ་ཡང་ན་བྱིས་པ་ཆེད་མོ་ལ་དགའ་ཞིང་ཆགས་པའི་སྟོད་པ་དང་འདྲ་
 བ་ཁོ་ནར་ཟད་དོ་ཞེས་པའོ། །དེ་དག་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་བསྟོད་གྲགས་སོགས་ལ་
 ཡོན་ཏན་ཅི་ཡང་མེད་ཕྱིར་དེ་དག་འགོག་པ་གནོད་བྱེད་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པའོ། །

བསྟོད་གྲགས་སོགས་བཞི་ལ་ཆགས་པས་ཉེས་པ་བསྦྱེད་པ་ནི། བསྟོད་གྲགས་
 སོགས་བཞི་ཉམས་པར་བྱེད་པ་ལ་ཁོ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་དག་ལ་ཡོན་ཏན་མེད་པར་
 མ་ཟད་བསྟོད་གྲགས་དང་རྟེན་བཀུར་སོགས་བྱུར་བས་བདག་གི་སེམས་ནི་དགེ་བའི་
 དམིགས་པ་ལས་གཞན་རུ་གཡང་བར་བྱེད་ཅིང་དེ་ཡིས་སམ་དེས་ནི་འཁོར་བའི་སྤྱག་
 བསུལ་ལ་སྦྱོ་ཞིང་ཡིད་འབྱུང་བའང་འཇིག་པར་བྱེད་ལ། དེར་མ་ཟད་རིན་ཆེན་སྤང་
 བ་ལས། སྤག་དོག་གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་གཏུངས། ཞེས་པ་ལྟར་བསྟོད་གྲགས་སོགས་
 ལ་ཆགས་པའི་དབང་གིས་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པའི་གང་ཟག་གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་ལ་
 མི་བཟོད་ཅིང་གཏུང་བའི་སྤག་དོག་སྦྱེ་བ་དང་། རང་གི་དགེ་བའི་སྤྱགས་གཞིག་པ་

དང་གཞན་གྱི་རྟེན་བཀུར་སོགས་སུན་སུམ་ཚོགས་པ་འདྲ་མི་བཟོད་པས་དེ་འཛིག་
པར་བྱེད་འདོད་པ་སྟེ་བསྟོད་གཤམ་སོགས་ལ་ནི་དེ་དག་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུན་མང་
པོ་ཡོད་པས་ན་ཉེས་པའི་འབྱུང་གནས་སུ་ཤེས་(༡༠༧བ)ནས་ཆགས་ཞེན་སྤང་བར་
བྱའོ། །འགེལ་ཆེན་སོགས་སུ་སུན་སུམ་ཚོགས་ལ་ཁོ་བར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ།
གཞན་གྱི་སུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལ་སྤང་ཞིང་ཁོ་བར་བྱེད་ཅེས་པ་འོ། །

བསྟོད་གཤམ་སོགས་འགོག་པ་རན་འགོ་འགོག་བྱེད་ཏུ་བསྟན་པ་ནི། བསྟོད་
གཤམ་སོགས་ལ་ཞེན་པ་ནི་ཉེས་རྒྱུན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་གནས་ཡིན་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་
བདག་གི་བསྟོད་པ་དང་གཤམ་པ་སོགས་ནི་ཞིག་ཅིང་དགག་པའི་ཕྱིར་འབད་པར་
བྱེད་པའི་སྟེ་པོ་གང་དག་ཉེ་བར་གནས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདག་ནི་བསྟོད་
སོགས་ལ་ཆགས་པའི་ཉེས་པས་དཔྱལ་བ་ལ་སོགས་པའི་རན་སོང་ཏུ་རྩེད་བ་ལས་
བསྟུང་བ་དང་བསྟུང་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཞུགས་པ་མིན་ནམ་སྟེ་ངེས་པར་ཡིན་པས་དེ་
དག་ལ་ཁོ་བར་བྱ་མི་རིགས་ཀྱི་དྲིན་ཏུ་གཙོ་བར་བྱ་རིགས་ཏེ་ཕན་འདོགས་བྱེད་པའི་
མཛེས་འགྲོགས་མཚོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འོ། །བསྟོད་སོགས་འགོག་པ་སྤྱིད་པ་དང་རན་
འགོ་ལས་དགོལ་བྱེད་ཡིན་པ་ནི། གཞན་ཡང་བདག་ནི་སྤྱིད་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་
བའི་ཐར་པ་དོན་ཏུ་གཉེར་བ་ཡིན་ལ་བསྟོད་པ་དང་གཤམ་པ་རྟེན་པ་དང་བཀུར་
སྟོན་ནི་འཁོར་བར་འཆིང་བར་བྱེད་པས་ན་གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་ལ་འཆིང་བྱེད་དེ་
རྣམས་མི་དགོས་སོ། །དེས་ན་དག་པོ་གང་དག་གིས་བདག་སྤྱིད་པར་འཆིང་བྱེད་
ཀྱི་རྟེན་བཀུར་སོགས་ཀྱི་གཤམ་བྱས་ནས་དེ་དག་གི་ཉེས་པས་རང་སྤྱིད་པའི་བཅོན་
རྒྱར་བཅིངས་པ་ལས་གྲོལ་བར་བྱེད་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་
སྟོན་ནས་ཕན་འདོགས་བྲལ་ན་མེད་པ་བྱེད་པ་དེ་དག་ལ་བདག་ནི་རི་རྩེར་ཁོ་སྟེ་སྟེ་སྟེ་སྟེ་
རིགས་སོ། །སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་གཞན་ཡང་བདག་ནི་རྟེན་བཀུར་བསྟོད་
གཤམ་སོགས་ལ་ཆགས་ཤིང་ཞེན་ནས་སྤྱད་བསྟུང་ཀྱི་འབྱུང་གནས་སྤྱིར་སྤྱིད་པའི་
འཆིང་བ་དང་བྱེད་པར་སྤྱད་(༡༠༨ན)བསྟུང་མི་བཟོད་པས་འཆིང་བའི་རན་སོང་གི་

བཙུག་རྩེ་འཇུག་པར་འདོད་པ་ལ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་རྣམས་མཐུ་
 ཆེན་པོས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པ་བཞིན་རུ་རྟེན་བཀུར་བསྟོད་གྲགས་སོགས་ཀྱི་གཞིས་
 བྱས་ནས་སྤྱག་བསུལ་ཅན་གྱི་བཙུག་ཁང་རུ་མི་གཏོང་བའི་སྐོ་འཕར་རམ་སྐོ་སྤྲེགས་
 ཉིད་རུ་ལྷུར་པའི་དགྲ་པོ་བཀའ་དྲིན་ཅན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལྟ་བུ་དེ་དག་ལ་
 བདག་ནི་རི་ལྷར་ཁྱོད་ཉི་ལྷ་པ་ཀུན་རུ་ཁྱོད་མི་རིགས་ཀྱི་ངན་སོང་གི་འཆིང་བ་ལས་
 དཔོལ་བར་བྱེད་པ་ལ་བྱས་པ་ཤེས་ཤིང་དྲིན་རུ་གཙོ་རིགས་སོ། །

དེ་ལྟར་རྟེན་བཀུར་སོགས་རང་རྒྱུད་འཆིང་བྱེད་ཀྱི་མཚོག་ཡིན་པར་ནི། འདྲ་
 གྲུང་གིས་ཁྱེས་པ་ལས། ལྟ་ལྷུར་འཆིང་དང་རྟེན་དང་བཀུར་སྟེ་དང་། གྲགས་པའི་
 འཆིང་བ་རབ་རུ་བྱུང་བ་ཡི། འཆིང་བ་དམ་ཞེས་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་གསུངས།
 དེ་དག་ནྟག་རུ་རབ་རུ་བྱུང་བས་སྤང་། ཞེས་དང་། ལྟ་བའི་འཆིང་བ་དང་རྟེན་
 བཀུར་སོགས་ཀྱི་འཆིང་བ་རབ་རུ་བྱུང་བས་སྤང་དགོས་པར་གསུངས་ལ། རྩོ་པོས་
 གྲང་། རབ་བྱུང་འཆིང་བ་དམ་པོ་གང་། རྟེན་པ་དང་ནི་བཀུར་སྟེ་སྟེ། འཆིང་
 བ་དེ་ལས་པོལ་བ་གང་། ཁེ་ཡི་ནང་གི་པད་མ་བཞིན། ཞེས་སོགས་གསུངས་པས་
 དེ་དག་ལ་ཆགས་ཞེན་སྤང་བར་བྱའོ། དེ་དག་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཚོས་རྟེན་བཀུར་
 བཞིན་ཉེས་པའི་འབྱུང་གནས་འཁོར་བ་དང་ངན་སོང་རུ་འཆིང་བྱེད་ཡིན་པས་ན་
 དེ་དག་འགོག་པ་ཕན་འདོགས་བྱེད་ཡིན་པར་བསྟན་པའོ། དེ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་པའི་
 ཚོས་ཀྱི་གཞིས་བྱེད་ལ་ཁྱོད་མི་རིགས་པར་མ་ཟད་བསོད་ནམས་ཀྱི་གཞིས་བྱེད་པ་ལ་
 ཡང་ཁྱོད་མི་རིགས་པ་ལ་ཁྱོད་བསོད་ནམས་ཀྱི་གཞིས་བྱེད་ཡིན་པ་ནི། འཇིག་
 རྟེན་པའི་ཚོས་བསྟོད་གྲགས་སོགས་ཀྱི་གཞིས་བྱེད་པ་ལ་(༣༠༥)ཁྱོད་མི་རིགས་གྲང་དགྲ་
 པོ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ནི་སྦྱོར་པ་དང་རྩལ་ཁྱེས་ལ་སོགས་པའི་བསོད་ནམས་དགེ་བའི་
 ཚོས་ཀྱི་གཞིས་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཅས་བསམ་ནས་ཁྱོད་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་བསོད་ནམས་ཀྱི་
 གཞིས་བྱེད་པའི་དགྲ་པོ་དེ་ལའང་ཁྱོད་བར་བྱ་བ་ནི་རིགས་པ་མིན་ཏེ་བསོད་ནམས་
 འདོད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་བསོད་པ་སྦྱོར་པ་དང་མཚུངས་ཤིང་མཉམ་པའི་དཀའ་

ཐུབ་བཅ་ལེགས་པར་སྤྱད་པའི་དག་བ་ཡོད་པ་མིན་ཁོང་དེ་ཉིད་བསོད་ནམས་དག་
 བའི་ལས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་གཞི་ཡིན་པས་ན་དཀའ་ཐུབ་བཅ་བསོད་ནམས་
 ཀྱི་དམ་པ་བསྐྱོད་པ་དེ་ལ་བདག་ནི་མི་གནས་སམ་ཞེས་པའམ་བདག་ནི་དཀའ་ཐུབ་
 ཀྱི་མཆོག་བསྐྱོད་པ་དེ་ལ་མི་གནས་སམ་སྟེ་བསོད་ནམས་དོན་དུ་གཉེར་བས་དེ་ལ་
 ཅི་ནས་ཀྱང་གནས་པར་བྱ་རིགས་པས་སོ། །གལ་ཏེ་བདག་ནི་ཁོང་ཁྱོད་ཤས་ཆེ་བ་
 ལ་སོགས་པའི་རང་གི་སྒྲིན་གྱིས་གནོད་བྱེད་ཀྱི་དགས་ཆེད་བཀྱར་སོགས་ཀྱི་གེགས་
 བྱེད་པ་འདི་ལ་བསྐྱོད་ཅིང་བསྐྱར་པར་མི་བྱེད་ན་བསྐྱོད་པ་སྟོམ་པའི་བསོད་ནམས་
 དཔག་མེད་ཀྱི་རྒྱར་ནི་དག་པོ་ཉེ་བར་གནས་པ་ཞེས་སམ། ཡང་ན་བསོད་ནམས་
 དཔག་མེད་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚུངས་པ་མེད་པ་བསྐྱོད་པའི་དཀའ་ཐུབ་མཆོག་ནི་ཉེ་
 བར་གནས་པ་འདི་ཉིད་ལ་གེགས་སུ་བབྱུང་ནས་བདག་རང་ཉིད་བསོད་ནམས་
 ཀྱི་གེགས་བྱེད་དུ་ལྱུར་པར་བྱེད་ཀྱི་དག་པོ་རྣམས་པོ་ནི་བསོད་ནམས་ཀྱི་གེགས་བྱེད་
 མིན་ནོ། རང་ཉིད་བསོད་ནམས་ཀྱི་གེགས་བྱེད་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆོན་ནི། བསྐྱོད་པ་
 སྟོམ་པའི་ཡུལ་གནོད་བྱེད་ཉེ་བར་གནས་བཞིན་དུ་བསྐྱོད་པ་མི་སྟོམ་པར་མཐུན་
 རྒྱུ་ལ་གེགས་སུ་བབྱུང་ནས་རང་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱོད་པ་བསྟོམ་པའི་བསོད་ནམས་དེ་
 འཕྲོ་བའི་གེགས་བྱས་པས་སོ། །རྩོམ་རྒྱུ་གནོད་པ་བྱེད་པ་ལ་ཁོང་(༣༠༥ན)མ་ཁྱོ།
 གནོད་པ་བྱེད་པ་ལ་ཁོང་ཁྱོད་ནི་ཅམ་ན་སྟོམ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གནོད་བྱེད་བསོད་ནམས་ཀྱི་གེགས་མིན་ལ་རྒྱ་ཡིན་པ་ནི། སྤྱིར་འབྲས་འཁྱེད་ཆོས་
 གང་ཞིག་རྒྱུའི་ཆོས་གང་མེད་ན་མི་འབྱུང་ལ་རྒྱུའི་ཆོས་གང་ཞིག་ཡོད་ན་འབྲས་འཁྱེད་
 ཆོས་དེ་ཡོད་པར་འབྱུར་བའི་རྒྱུའི་ཆོས་དེ་ཉིད་འབྲས་འཁྱེད་ཆོས་དེ་འབྱུང་བ་ཡི་རྒྱ་
 ཉིད་དུ་ངེས་པ་ཡིན་ན་རྒྱ་རྒྱ་རྒྱ་དེ་ལ་འབྲས་འཁྱེད་ཆོས་ཀྱི་ཆོས་ཞེས་བྱ། འཁྱེད་ཆོས་
 ཏེ་དེ་དེའི་མཐུན་རྒྱུ་རྒྱུར་པའི་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ནི་
 ས་ལྟག་དང་མེ་དུ་སོགས་རྒྱུ་ལྟ་ལྟ་དེས་པའི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་
 ལ་རྒྱར་ནས་ཤེས་པར་བྱ་བ་སྟེ། འབྲས་འཁྱེད་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་ལྟ་ལྟ་འཁྱེད་ཆོས་གང་ཞིག་རྒྱ་ས་པོན་

ལྟ་བུའི་ཚུལ་གང་མེད་ན་མི་འབྱུང་ལ་ཞེས་པ་སོགས་སོ། །སྐབས་དོན་བྱུང་པར་བ་
དང་སྒྱུར་ན། བཟོད་པའི་བསོད་ནམས་གང་ཞིག་གཞོན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུན་དག་ལྟ་བུ་
གང་ཡང་མེད་ན་མི་འབྱུང་ལ་གཞོན་བྱེད་ཀྱི་དག་ལྟ་བུ་གང་ཞིག་ཡོད་ན་བཟོད་
པའི་བསོད་ནམས་གང་ཡོད་པར་འབྱུར་བ་ཉིད་ཡིན་པས་གཞོན་བྱེད་ཀྱི་དག་དེ་
ཉིད་བཟོད་པའི་བསོད་ནམས་དེ་འབྲུབ་པ་ཡིན། རྒྱལ་རྒྱུན་ཉིད་རྩ་རེས་པ་ཡིན་
ན་རི་ལྟར་གཞོན་བྱེད་དེ་ལ་འབྲས་བུ་བཟོད་པའི་བསོད་ནམས་དེའི་གེགས་ཞེས་བྱ་
སྟེ་གཞོན་བྱེད་དེ་བཟོད་པ་དེ་འབྲུབ་པའི་མཐུན་རྒྱུན་རྩ་རེས་པས་དེ་དེའི་གེགས་སུ་
མི་རིགས་ཤིང་འགལ་བས་སོ། །

དེས་ན་གཞོན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུན་དེ་ཉིད་གཞོན་བྱེད་ལ་རི་མི་སྐྱམ་པའི་བཟོད་པའི་
བསོད་ནམས་དེའི་རྗེས་སུ་འཕྱོལ་བྱེད་རེས་པའི་རྒྱལ་མེད་ན་མི་འབྱུང་པའི་རྒྱ་
ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དོན་དེ་ཉིད་དཔེས་པ་བྟན་པ་ནི། དཔེར་ན་རྒྱུན་བདག་
འགའ་ཞིག་ལ་རྒྱུན་རྒྱུའི་མོར་ཡོད་ཅིང་(༡༠༥)དེ་ཉིད་རྒྱུན་པར་སྒྲོ་བའི་རྩལ་སུ་སྒོ་
བྱུང་རྩ་ཉེ་བར་བྱིན་པའི་སྒྲོང་མོ་བ་དེ་རྒྱུན་པའི་མཐུན་རྒྱུན་བྱུང་པར་ཅན་ཡིན་པས་
དེས་རྒྱུན་པའི་གེགས་བྱས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་རྩ་རབ་རྩ་བྱུང་བར་
བྱེད་པར་འདོད་ནས་དེ་དོན་རྩ་གཉེར་བ་ན་རབ་རྩ་འབྱིན་པར་བྱེད་པ་པོར་གྱུར་
པའི་མཁན་པོ་དང་སྒྲོབ་དཔོན་སོགས་དེར་ཉེ་བར་སླེབས་པའམ་དེ་དག་དང་མཛད་
པར་གྱུར་ན་དེ་དག་རབ་རྩ་བྱུང་བའི་མཐུན་རྒྱུན་མེད་རྩ་མི་རུང་བ་ཡིན་པས་མཁན་
སྒྲོབ་དེ་དག་ལ་རབ་བྱུང་གི་གེགས་ཞེས་བྱར་མི་རུང་བ་བཞིན་ནོ། །གཞོན་བྱེད་བྱང་
རྒྱུ་སྒྲོད་པའི་སྒོགས་ཡིན་པས་དེ་ལ་ཁྲོ་མི་རིགས་པར་མ་ཟད་དགའ་ཞིང་གྲས་པར་
བྱ་རིགས་པ་ལ། བཟོད་པའི་ཉེ་རྒྱ་ཡིན་པས་དགའ་བར་བྱ་རིགས་པ་ནི། རྒྱུན་པ་
གཏོང་བའི་ཡུལ་དང་བཟོད་པ་སྒྲོམ་པའི་ཡུལ་གཉིས་ཀ་བསོད་ནམས་ཀྱི་རྒྱར་འདྲ་
ཡང་འཇིག་རྟེན་འདི་ན་ནི་རྒྱུན་པ་གཏོང་ཡུལ་གྱི་སྒྲོང་མོ་བ་ནི་མོད་པ་སྟེ་རྟེན་སྒྲ་བ་
ཡིན་ཏེ་བྱིན་པ་ཅམ་ནས་མང་རྩ་འདྲུ་ལ་དེའི་བྱིན་རྒྱུན་པ་འབྲུབ་སྒྲ་བ་དང་། བཟོད་

པ་སྒྲོམ་པའི་ཡུལ་གནོད་པ་བྱེད་པ་པོའི་དགུ་ལྷ་བྱ་ནི་སྨྱན་པའི་ཡུལ་ལས་ཀྱང་ཆེས་
 ཆེར་དགོན་པས་དེ་དང་མྱད་དཀའ་བ་སྟེ། ཅིའི་སྨྱར་ན། འདི་ལྟར་རང་གིས་གཞན་
 ལ་པར་གནོད་སེམས་འཆང་ནས་ནམ་པར་འཆོ་བ་མ་བྱས་ན་གཞན་སྟེ་འགའ་ཡང་
 རང་ལ་ཚུར་གནོད་པ་མི་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 རྣམས་ནི་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་གནོད་པ་གཞི་དང་བཅས་པ་ལས་ལོག་པ་ཡིན་པས་
 པར་གནོད་པ་བྱེད་མི་སྲིད་ལ་དེ་མ་བྱས་པའི་སྨྱར་གང་ཟག་གཞན་འགའ་ཡང་རྒྱ་
 མཚན་མེད་པར་ཚུར་ལ་གནོད་པ་མི་བྱེད་པ་ཉིད་དོ། །དེའི་སྨྱར་བཟོད་པ་སྒྲོམ་
 པའི་ཡུལ་ནི་སྨྱན་པའི་ཡུལ་ལས་ཀྱང་དགོན་ལ་(༡༠)ན་སྨྱན་པ་ལ་ལྟོས་ན་བཟོད་པ་
 རྒྱབ་དཀའ་ཞིང་བསོད་ནམས་ཀྱང་བཟོད་པ་ཆེ་བས་ན་བཟོད་པ་སྒྲོམ་པའི་ཡུལ་
 དགུ་ནི་ཤིན་ཏུ་དྲིན་ཆེའོ། །དེ་ལྟར་བཟོད་པའི་ཞིང་དགོན་ལ་པན་འདྲིགས་ཆེ་བ་
 དེ་བས་ན་ངལ་བས་ཏེ་འབད་ཚུལ་ཆེན་པོའི་དཀའ་ཆོགས་ཀྱིས་མ་བརྒྱབས་པར་
 འོར་གྱིས་ཐོངས་པའི་དབུལ་པོའི་ཁྱིམ་ཏུ་རིན་པོ་ཆེ་ཟད་མི་ཤེས་པའི་གཏེར་ནི་བྱང་
 པ་ལ་རྟེན་པ་ལེགས་པར་རྟེན་དོ་སྟམ་ནས་ཤིན་ཏུ་དགའ་བ་སྟེ་བ་ལྟར་སངས་རྒྱས་
 ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་མེད་ཏུ་མི་བྱང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྨྱོད་པ་ཁྱད་པར་
 ཅན་བཟོད་པ་རྒྱབ་པའི་ཤོགས་སྟེ་ལྟར་པས་ན་བདག་གིས་ཀྱང་དེ་ལྟའི་གནོད་བྱེད་
 ཀྱི་དགུ་བརྒྱ་ལ་རེས་འགའ་བྱང་བ་ལའང་པན་འདྲིགས་བྱེད་པ་པོ་ཤིན་ཏུ་རྟེན་པར་
 དཀའ་བའི་མཚོག་ཏུ་ལྟར་པ་འདི་འདྲ་བ་ལེགས་པར་རྟེན་དོ་སྟམ་ནས་དྲིན་གཟོའི་
 བསམ་པས་དགའ་བ་དང་ལྷན་པ་བསྟེན་པར་བྱ་རིགས་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལེགས་
 སྟེ་གཟུང་མི་རིགས་སོ། །

ལྷུང་པ་ལས། གལ་ཏེ་གཞན་ལས་ངན་པ་རྒྱུ་ཚོག་རྒྱུ་ཐོས་ལྟར་ན། །འདག་
བདེ་ཡིན་ཞེས་བྱང་རྒྱུ་མེས་ས་དཔལ་ལམས་ས་དགལ། །ཞེས་དང་། མདོ་རྒྱན་
ལས་གྲང་། གཞན་གཞོད་བྱེད་ལ་ཕན་བྱེད་མོལ་ན་པ། །གཞོད་བྱེད་དག་པོ་དག་
གྲང་རབ་རྟུ་བཟོད། །ཐབས་རིག་གཞོད་བྱེད་པ་རྒྱུ་པ་དེ་དག་གིས། །གཞོད་བྱེད་

དགེ་བ་ཡང་དག་ལེན་དུ་འདུག ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །བཟོད་པ་སྒྲིམ་པའི་
 དུལ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྒྲིབ་པའི་གྲོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྗེ་པོ་ཨ་ཏི་ཤས་ཀྱང་བཟོད་པ་
 སྒྲིམ་པའི་རྟེན་དུ་ཐུལ་པོ་ས་ཏི་ལི་རྒྱ་ཞེས་པ་གཤིས་རན་ཞིག་གལ་ཀྱིས་ཀྱིད་ནས་ཡོང་
 བ་ཡིན་སྐད་དོ། །དེ་ལྟར་གནོད་བྱེད་ཀྱི་དགའ་ཆུང་པར་སྤང་ཞིང་བཟོད་པ་སྒྲིམ་
 པའི་དམིགས་ཀྱིན་དུ་ལྷུང་པའི་གྲོགས་ཀྱིས་པར་ཅན་འདི་དང་བཟོད་པ་སྒྲིམ་(༡༧)
 པ་པོ་བདག་གིས་གཞེན་པོའི་སྟོབས་བསྐྱེད་ནས་དཀའ་ཐབས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་
 བཟོད་པའི་པར་ཕྱིན་ཀྱི་ཉམས་ལེན་འདི་བསྐྱབས་པར་བྱས་པས་ན་བཟོད་པ་སྒྲིམ་
 དུལ་ཀྱི་དགའ་དེ་དང་བཟོད་པ་སྒྲིམ་པ་པོ་བདག་གཞིས་ཀྱི་བཟོད་པའི་བཟོད་ནམས་
 རྒྱལ་པ་པོ་ཡིན་པ་ལ་བྱད་པར་མེད་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་བཟོད་པ་བསྒྲིམས་པའི་འབྲས་བྱ་
 བཟོད་ནམས་ཀྱི་གཏིར་ཆེན་པོར་ལྷུང་པའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་འཇམ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་
 བདུད་ཅི་གུ་ཞོན་པའི་སྤྱད་ཀྱི་མཆོད་པ་ནི་གནོད་བྱེད་ཀྱི་དགའ་པོ་འདི་ལ་བྱས་ཤེས་
 དྲིན་གཟོའི་བསམ་པས་གྲས་པ་དང་བཅས་ཏེ་ཐོག་མར་བཟར་བ་སྟེ་བསྟོ་ཞིང་ཕྱིན་
 པའམ་མཆོད་པར་འོས་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ན། འདི་ལྟར་གནོད་བྱེད་ཀྱི་དགའ་དེ་ནི་བདག་
 གིས་བྱང་ཆུབ་བསྐྱབ་པའི་ཐབས་མཆོག་དུ་ལྷུང་པ་བཟོད་པའི་དཀའ་ཐབས་དམ་པ་
 དེ་ཉིད་རྒྱབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་བྱད་པར་ཅན་ལྷན་མཐུ་དང་ལྷན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དེའི་
 རྒྱ་མཆོན་བརྒན་ཏེ་སྟོས་པའོ། །དེ་ནི་དཔེར་ན་ཞིང་པ་དག་གིས་སྟོན་ཀྱི་དུས་ཀྱི་
 ལ་ཏིག་གི་སྤྱད་ནི་ཞིང་བདག་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་དབུལ་བ་བཞིན་ནོ། །གཞན་ཡང་
 ཐུལ་པོ་བྱམས་པའི་སྟོབས་དང་དྲང་སྲོང་བཟོད་པ་སྤྱད་པས་སྤྱིར་རྗེ་ཆེན་པོའི་སྟོན་ནས་
 གནོད་བྱེད་དག་རྗེས་སུ་བཟུང་ནས་སྟོན་ལམ་བྱད་པར་ཅན་བཏབ་པས། མཐར་
 དེ་དག་འཁོར་ཀྱི་དང་པོར་ལྷུང་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདུད་ཅི་ཐོག་མར་བྱིན་པ་ལྟ་བུའང་
 ཡིན་ལ། བདག་ཅག་གིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ། གནོད་བྱེད་ལ་ཁོང་ཁྱོད་མི་བྱ་བར་ཅི་
 ལྷན་སུ་སྤྱིར་རྗེ་བསྐྱེད་ནས་གནོད་ལན་དུ་ཕན་འདོགས་བྱེད་པའི་སྟོན་ལམ་གདབ་
 པར་བྱའོ། །

དེ་མཚོད་འོས་སུ་མི་རིགས་སྐྱམ་པའི་དོགས་པ་སྤོང་བ་ནི། གལ་ཏེ་གནོད་བྱེད་
 གྱི་དག་འདི་བཟོད་པའི་རྒྱར་ལྟར་ཀྱང་བདག་གིས་བྱང་མེས་འདི་ལ་བཟོད་པ་
 བསྐྱབ་པའི་གྲོགས་བྱའོ་སྐྱམ་པའི་ཕན་གདགས་པར་འདོད་(༡༡་ན)པའི་ཀུན་སྤོང་གི་
 བསམ་པ་བཟང་པོ་མེད་པས་དག་འདི་མཚོད་པར་བྱ་བའི་འོས་མིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་
 ཅ་སངས་རྒྱལ་འགྲུབ་པ་ཡི་ནི་རྒྱར་རྒྱར་བ་ཞེས་སམ་ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་དག་ཚོགས་
 རྒྱབས་པོ་ཆེ་འགྲུབ་པ་ཡི་ནི་རྒྱར་རྒྱར་བའི་དམ་པའི་ཚོས་ཏེ་ཚོས་དགོན་མཚོག་
 གས་གསུང་རབ་ལྟ་བུ་དག་ཀྱང་ཅི་ཉེ་མཚོད་དེ་མཚོད་འོས་སུ་མི་འཐད་པར་ཐལ་
 བར་འཕྱར་ཏེ་སངས་རྒྱལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་སྐྱམ་པའམ་འདི་ལྟར་ལ་དག་བའི་
 ཚོས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ་སྐྱམ་པའི་ཀུན་སྤོང་གི་བསམ་པ་མི་མངའ་བའི་ཕྱིར་རོ། རྒྱ་
 དཔེར། འགྲུབ་པའི་རྒྱ་ནི་བསམ་མེད་ལ། ཞེས་ཡོད་པར་གསུངས་ལ་དོན་ཡང་
 དེ་ལྟར་རོ། གལ་ཏེ་དེ་གཉིས་མི་མཚུངས་ཏེ། དམ་པའི་ཚོས་ལ་གནོད་མེས་
 ཀྱང་མེད་ལ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་དག་འདི་ལ་ནི་བདག་ལ་གནོད་པ་བྱ་བར་འདོད་པའི་
 བསམ་པ་ངན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་མཚོད་པར་བྱ་བའི་འོས་མིན་ནོ་ཞེ་ན། དག་དེ་དག་
 ལ་གནོད་པའི་བསམ་སྦྱར་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་བཟོད་པའི་རྒྱར་ལྟར་པ་ཡིན་གྱི་
 གནོད་མེས་མེད་པར་སྒྲུན་པ་བཟང་པོ་བཞིན་དུ་བདག་ལ་ཕན་བདེ་འབའ་ཞིག་
 རྒྱབ་པ་ལ་བཙོན་པ་ཡིན་ན་དེ་ནི་དགའ་བ་སྦྱེ་བའི་ཡུལ་གྱི་ཁོང་ཁྱོད་ལུ་མ་ཡིན་
 པས་དེ་ལ་བཞེན་ནས་བདག་གིས་གནོད་བྱེད་ལ་ཇི་མི་སྐྱམ་པའི་བཟོད་པ་ཇི་ལྟར་
 འགྲུབ་ཉེ་ལྟ་བུའི་བཟོད་པ་དེ་ནི་གནོད་པ་བྱེད་པ་ལ་ཁོང་ཁྱོད་ལ་བསྐྱོག་
 བས་སྒོན་རྒྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ལན་པར་བཙོན་པའི་གང་ཟག་ལ་བཞེན་ནས་
 བཟོད་པའི་ཉམས་ལེན་མི་རྒྱགས་པ་དེ་བས་ན་བསམ་པའི་ཁྱད་པར་རབ་དུ་སྤང་བའི་
 མེས་མ་རུངས་པ་དང་ལྷན་ཞིང་སྦྱར་བའི་ཁྱད་པར་དུག་ཅིང་རྒྱབ་མོས་གནོད་པ་
 མི་བཟང་པ་བྱེད་པ་ལ་ཞུགས་པ་དེ་འདྲ་བ་ལ་བཞེན་ནས་གནོད་བྱེད་ལ་མི་མཛེད་
 པའི་བཟོད་པ་སྦྱེ་ཞིང་རྒྱགས་པར་འཕྱར་བས་ན་དེ་ལྟའི་གནོད་(༡༡་བ)བྱེད་དེ་ཉིང་

བཟོད་པའི་དགའ་ཐུབ་དམ་པ་དེ་འབྲུག་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མེད་རུ་མི་རུང་བ་ཡིན་པས་བྱང་
 སེམས་བདག་ལ་བཟོད་པ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་སྟམ་རུ་མན་པའི་བསམ་པ་མེད་ཀྱང་
 དམ་པའི་ཚེས་བཞིན་རུ་མཛོད་པར་འོས་སོ། །དེ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་བདག་དང་བདག་
 གི་བཤེས་ལ་འདོད་པའི་ཤེས་བྱེད་པ་ལ་ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་ཁོང་ཁྱོད་སྐྱངས་ནས་
 ཡིད་བདེ་དང་བཟོད་པ་སྟོམ་དགོས་པར་བརྟན་རྟོ། །དེ་ལྟར་བཟོད་པ་སྟོམ་ཚུལ་
 སྟོན་པའི་སྐབས་འདི་དག་སོགས་སྤྱ་འཇིག་རྟེན་ཚོས་བརྒྱད་མགོ་སྟོམ་ཚུལ་ཡང་གཙོ་
 བོར་བྱས་ནས་བརྟན་ལ། དེ་བཞིན་རུ་བཤེས་སྤྱིང་ལས་ཀྱང་། འཇིག་རྟེན་མཁའོ་
 པ་རྟེད་དང་མ་རྟེད་དང་། །བདེ་དང་མི་བདེ་སྟམ་དང་མི་སྟམ་དང་། །བསྟོད་
 རྒྱད་ཅེས་བཅི་འཇིག་རྟེན་ཚོས་བརྒྱད་པོ། །བདག་གི་ཡིད་ཡུལ་མིན་པར་མགོ་
 སྟོམས་མཛོད། །ཅེས་གདམས་ཏེ། རྟེད་སོགས་བཞི་བྱང་ཆོ་དགའ་བ་དང་མ་རྟེད་
 པ་སོགས་བཞི་བྱང་ཆོ་མི་དགའ་བ་སྟེས་ཏེ་དེས་ཡིད་སྟོགས་ནས་གཡང་བར་གྱུར་
 བ་ནས་ཡང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདའ་མི་རུས་པས་ན། དེ་ལས་འདའ་བའི་སྤྲད་རུ་
 གྱིས་པ་སྤྲུ་བྱེད་ཀྱི་ཚེས་བརྒྱད་པོ་འདི་བདག་རང་གི་ཡིད་གཡང་བར་བྱེད་པའི་ཡུལ་
 མིན་པར་མགོ་སྟོམས་པར་མཛོད་ཅེས་པ་སྟེ། མ་སྟེས་དགའི་འཁྱོད་པ་བསམ་པའི་
 མདོར། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཚེས་དང་འབྲེལ་བས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདའ་བར་མི་རུས་
 སོ། །དེ་བས་ན་ཐོབ་པ་དང་མ་ཐོབ་པ་དང་གྲགས་པ་དང་མ་གྲགས་པ་དང་བསྟོད་
 པ་དང་སྤྲད་པ་དང་བདེ་བ་དང་ཐུག་བསྐལ་གྱིས་མི་འཕྲོག་པ་དེས་ནི་ཡེ་ཤེས་ཆེན་
 པོ་རྟེད་པར་སྤྲའོ་ཞེས་གསུངས། དེ་བརྒྱད་མགོ་སྟོམས་པའི་ཐབས་ལ། ཀུན་རྫོབ་
 གྱི་སྟོན་ནས་སྟོམ་ཚུལ་ནི། འདིར། རྟེད་པའི་བར་ཆད་བྱེད་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་
 དང་། འོག་རུ་འང་། (༡༡༣)བདག་ནི་རྟེད་མང་བཀྱར་སྟེ་བཅས། །ཞེས་སོགས་
 ཆོགས་བཅད་གསུམ་གྱིས་རྟེད་བཀྱར་ནི་ཉེས་པ་རུ་མའི་འབྱུང་གནས་ཡིན་ཕྱིར་དེ་
 ཐོབ་པ་ལ་དགའ་བ་སྟེ་མི་རིགས་པ་དང་། འདིར། བདག་ནི་གྲོལ་བ་དོན་གཞེར་
 ལ། །ཞེས་སོགས་གྱིས་མ་རྟེད་པ་ནི་སེམས་ཀྱི་འཆིང་བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲོལ་བྱེད་

ཡིན་པས་དེས་མི་དགའ་བར་མི་བྱ་ཞེས་བསྟན་ཞིང་།

བཞི་བརྒྱ་པར། འདས་ལ་བདེ་བ་ཡོད་མིན་ཞིང་། ཁ་འོངས་པ་ལ་ཡོད་མིན་
ལ། །ད་ལྟ་བུར་བའང་འགྲོ་ཉིད་དེ། །ཁྱོད་ཀྱིས་ངལ་འདི་གང་ཕྱིར་ཡིན། །ཞེས་
བདེ་བ་འདས་མ་འོངས་ད་ལྟ་སྤྱིར་བྱུང་མེད་ལ་བདེ་བ་ད་ལྟ་བའང་སྐྱད་ཅིག་གིས་
འཇིག་པས་ཆགས་རིན་མེད་ཕྱིར་བདེ་བ་ལ་ཉ་ཅང་སྤེད་པར་བྱ་མི་རིགས་པ་དང་།
གཞན་ཡང་རྒྱག་བསལ་ཡོན་ཏན་ནི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲོ་སྒྲུང་ཤེས་ན་རྒྱག་བསལ་
ཉིད་ཀྱང་དགེ་བའི་གྲོགས་སུ་འགྱུར་ཕྱིར་རྒྱག་བསལ་གྱིས་ཀྱང་ཉ་ཅང་ཁྱུ་པར་མི་
བྱ་ཞེས་བསྟན་ལ། བཅོམ་དང་གཤགས་པའི་རིམ་གྲོས་ནི། །ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་
བཅུ་ཅམ་གྱིས་བཅོམ་གཤགས་ལ་ཆགས་བྱའི་སྤྱིར་པོ་མེད་ཅིང་ཆགས་ན་ཉེས་པ་སྤྱིད་
ཕྱིར་དེ་ལ་ཆགས་མི་རིགས་པ་དང་། གལ་ཏེ་མེས་ཅན་ཉམས་བྱེད་པས། །སོགས་
གྱིས་བཟགས་ན་ཁོ་བའི་རྒྱ་མཚན་མེད་ཕྱིར་སྤྱད་ཅིང་མི་སྟོན་པ་བཅོམ་པ་ལའང་ཁོ་
མི་རིགས་པ་དང་། དེར་མ་ཟད་འོག་ཏུ། བདག་ལ་སྤོང་པ་གཞན་ཡོད་ན། །སོགས་
གྱིས་བཅོམ་སྤྱད་ལ་ཆགས་སྤང་མི་རིགས་པར་བསྟན་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། ཉིང་
རྒྱལ་ལས། དེ་ལ་རྟེན་པ་མི་འདོད་པ་གང་ཞེན་ཡང་དག་པར་འདོད་པར་བྱུང་
བཤོ། །དེ་ལ་རྟེན་པ་དང་བཀུར་སྟེ་མི་ལེན་པ་གང་ཞེན་འདི་ལྟ་སྟེ་གཏུང་བ་མེད་
པ་དང་སྤྲིག་པ་འདོད་(༡༡༧)པ་དང་བལ་བཤོ། །དེ་ལ་བསལ་གས་པ་མ་ཡིན་པས་
ཁྱུ་པར་མི་འགྱུར་བ་གང་ཞེན་འདི་ལྟ་སྟེ་སྤྱང་པོ་དང་ཁམས་ལ་ཡོངས་སུ་རྟོག་
པར་ཤེས་བཤོ། །ཞེས་སོགས་རྒྱས་པར་གསུངས་ལ་དེ་བཞིན་དུ་མདོ་སྟེ་རྟེན་མས་ལ་
མང་དུ་འབྱུང་བ་ལྟར་ཤེས་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །

དོན་དམ་པའི་སྟོན་སྟེ་མས་ཚུལ་ནི། འདི་འོག་ཏུ། དེ་ལྟར་འགགས་པ་ཡོད་
མིན་ཞིང་། །སོགས་དང་། དེ་ལྟར་སྤོང་པའི་དངོས་རྟེན་ལ། །ཁོབ་པ་ཅི་ཡོད་ཤོར་
ཅི་ཡོད། །ཅེས་སོགས་གྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་སྤྱེས་པ་མ་འགགས་པ་ཉིད་སོགས་
ཡིན་པས་སྤྱེ་སོགས་མཐའ་བརྒྱད་དང་བལ་བ་མི་ལམ་དང་རྒྱ་མ་ལྟར་ཤེས་པས་ཆོས་

བརྒྱད་ཀྱི་རྟོག་པའི་སྒྲིལ་པ་ཐམས་ཅད་རྒྱངས་ནས་འབྱེན་པར་བསྟན་ལ། དེ་ནི་ཚོས་
 ཡང་དག་པར་རྒྱད་པའི་མདོ་ལས། དེ་ལ་རི་ལྷར་ན་མི་འཕྲོགས་པས་སྟོང་པ་ཉིད་
 གྲྭ་བར་ཁོང་རྒྱ་ཆུང་པར་བྱ་ཞེ་ན། སྟོང་པ་ཉིད་གྲྭ་བ་ནི་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་འཇིག་
 རྟེན་གྱི་ཚོས་རྣམས་ཀྱིས་མི་འཕྲོགས་པ་སྟེ་རྟེན་པས་དགའ་བ་ཡང་མེད་མ་རྟེན་པས་
 མི་དགའ་བ་ཡང་མེད་གྲགས་པས་ཡི་ཚོས་པ་ཡང་མེད་མ་གྲགས་པས་སྟོ་ཤི་བ་ཡང་
 མེད་སྟུང་པས་ཁྲུམ་པའང་མེད་བསྟོད་པས་དགའ་བར་སེམས་པ་ཡང་མེད་བདེ་བས་
 ཆགས་པར་འགྱུར་བ་ཡང་མེད་རྟུག་བསྐལ་བས་ཡིད་འཕྱུང་བར་འཕྱུར་བ་ཡང་མེད་
 རོ། །ཞེས་སོགས་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་གྲྭ་བ་ནི་གང་རྒྱུ་ཡང་ཆགས་པའམ་མི་ཆགས་
 པ་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེའང་རྩ་ཤེས་ལས། ལས་དང་ཉོན་མོངས་
 ཟད་པས་ཐར། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་རྣམ་རྟོག་ལས། དེ་དག་སྒྲིལ་ལས་སྒྲིལ་པ་
 བྱི། །སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་འགག་པར་འགྱུར། །ཞེས་ལས་ཉོན་གཉེས་ཚུལ་མིན་ཡིད་
 བྱེད་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་ལས་སྟེ་འོང་དེ་སྒྲིལ་པ་ལས་སྟེ་བར་གསུངས་(མ་ལུ་ན)པའི་སྒྲིལ་པ་ནི་
 འཇིག་རྟེན་ཚོས་བརྒྱད་སོགས་ཀྱི་སྒྲིལ་པ་ལ་བྱེད་པར་འབྲེལ་པ་དག་ལས་བཤད་ལ་
 དེ་ལྟའི་སྒྲིལ་པའི་རྩ་བ་གཙོ་བོ་བྱེད་ནི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཡིན་ཕྱིར་དོན་
 དམ་གྱི་སྟོན་མཁོ་སྟོན་པ་འདི་གཙོ་ཆེའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྟོ་ཚོས་བརྒྱད་ཀྱི་སྒྲིལ་པ་
 གཙོ་བོ་ཚུལ་ལ་གོམས་པར་བྱས་ནས་མཉམ་པ་ཉིད་རྒྱ་རྟོགས་ན་མིད་རྩ་ལས་ཉོན་
 གཉེས་དང་དེའི་རྩ་བ་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་རྟོག་པ་བཅས་འགགས་ནས་མཐར་
 མཉམ་ཉིད་ཡི་ཤེས་འཛོལ་པར་གསུངས་ཏེ། ཐུབ་པའི་དགོངས་རྒྱལ་ལས། རྟེན་
 པ་དང་མ་རྟེན་པ་ལ་སོགས་པ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཚོས་བརྒྱད་རྣམས་ཐམས་ཅད་རྒྱ་རོ་
 གཅིག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ་གཅིག་རྒྱ་མཉམ་པ་ཉིད་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་སོགས་
 པ་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱང་མཉམ་པ་ཉིད་རྒྱ་ཡོངས་སུ་སྒྲིལས་པས་ན་མཉམ་པ་ཉིད་
 ཀྱི་ཡི་ཤེས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་དཔྱད་བཟང་གིས་ཁྲུས་པར།
 གྲགས་དང་མ་གྲགས་རྟེན་དང་མ་རྟེན་དང་། །བདེ་དང་རྟུག་བསྐལ་དེ་བཞིན་

བཟོད་སྒྲིབ་དག། སེམས་ཀྱིས་འཛིག་རྟེན་ཆོས་རྣམས་རབ་བཅོམ་སྟེ། རྟིག་པའི་
གནས་ལྷ་ལྷུང་པ་སྤང་བར་བྱ། ཞེས་རྒྱ་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་རྟོག་པ་མ་སྤངས་ན་འབྲས་
བྱ་རྟིག་པ་དང་འབྲེལ་བར་འཇུག་བར་གསུངས་ལ། དེའི་ཕྱིར་བཤེས་སྤྱིང་ལས་ཀྱང་།
ཆོས་བརྒྱད་མགོ་སྟོན་པར་གདམས་པའི་མཚུག་དེ་མ་ཐག་ཏུ་རྟིག་པ་སྤང་བར་
གདམས་པར་མཛད་དོ། །བསྐྱབ་བརྟུས་ལས་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་སྒྲོས་པ་བཀག་པའི་
མཚུག་ཏུ། འདི་ནི་སེམས་སྤངས་པར་མདོར་བསྟུས་པའོ། གང་ལ་འབད་པ་བྱས་
ན་ལྷུར་ཏུ་སེམས་དག་པར་འཇུག་ཞེན། བདག་བཟོད་པ་དང་གཞན་ལ་བརྟུས་པ་
སྤང་བས་སོ། །འདི་ཉིད་ཀྱི་རྩ་བ་ནི་བདག་དང་སེམས་ཅན་དུ་ཉྩ་བ་སྟེ། དེ་ཡང་
འདི་(༡༧༩བ)གོམས་པར་བྱས་ན་ཡང་སྤྱི་བར་འཇུག་ཏེ། གཞན་ལ་གུས་པར་བྱ་བ་
དང་བདག་བྱད་དུ་བསད་པ་དེ་ལྟར་བསྟོམ་པར་བྱའོ་ཞེས་སོགས་དང་། བདག་ལ་
གུས་པར་བྱེད་པ་འདི། །བཟོད་སྒྲིབ་ལ་སོགས་རྣམས་བརྟུས་པས། །འཕེལ་ཏེ་དཔྱལ་
བའི་ཆོལ་ཞག་གིས། །བརྟུབ་པས་དཔྱལ་བའི་མེ་བཞིན་ནོ། །རེ་ཞིག་སྐྱེ་ལ་སེམས་
མེད་ཕྱིར། །བདག་ལ་བཟོད་དོ་སྟུམ་མི་སྲིད། །བདག་ལ་གཞན་དག་འགྲག་སྟུམ་
པ། །འདི་ནི་བདག་གི་སྒོ་གྲོས་འབྲུལ། ཞེས་སོགས་དང་། གཞན་ནམ་ཡང་ན་
བདག་ལ་འད་ཅུང་། །གཞན་དགས་བདག་ལ་ཅི་ཞིག་གི། ཞེས་སོགས་དང་། ཕྱག་
འཆལ་སོགས་པས་ཆོས་མི་འཇུག། ཆོ་དང་ནད་མེད་སྟོབས་མི་འཇུག། ཁོ་འདི་བྱེད་
པའི་ཆོ་ན་ནི། །གཞན་གྱིས་ལུས་སྦྱར་བྱེད་དང་མཚུངས། །དགའ་འཇམ་འོན་ཏེ་མི་
དགའ་ཡང་། །རྟེན་དང་མ་རྟེན་མཚུངས་པར་འཇུག། དེ་ལྟར་དོན་མེད་རྣམས་སྤང་
སྟེ། །རི་དང་མཚུངས་པའི་ཡིད་དུ་བྱ། ཞེས་ཆོས་བརྒྱད་སྟོན་ཚུལ་སོགས་པལ་ཆེར་
འདི་དང་མཚུངས་པར་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཞིབ་པར་དེ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་སེམས་ཅན་ལ་གུས་པར་བྱ་བ་ལ་གསུམ། བཟོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་དུ་
བསམ་སྟེ་གུས་པར་བྱ་བ། རྒྱལ་བ་དགྲེས་པ་ལ་བསམ་སྟེ་གུས་པར་བྱ་བ། བན་

གནོད་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་བསམ་སྟེ་གྲས་པར་བྱ་བཤོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ཕྱིར་སེམས་
 ཅན་སོགས་ཏེ། དེ་ལ། སངས་རྒྱས་དང་སེམས་ཅན་གཉིས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཁིང་དུ་
 མཚུངས་པ་ནི། གནོད་བྱེད་ཀྱི་དགྲ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་བཟོད་པ་སོགས་དགེ་བའི་
 ཚོགས་འབྱུང་ཁིང་འཕེལ་བ་དེའི་ཕྱིར་བསོད་ནམས་ཀྱི་ས་བོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་གདབ་པའི་
 ཁིང་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་ཁིང་དང་ནི་རྒྱལ་བའི་ཁིང་ཞེས་བསོད་ནམས་གསོག་པའི་ཁིང་
 རྒྱད་པར་ཅན་གཉིས་སྤྱེའི་ས་ལ་(༡༧ན)དེ་དག་ནི་དཔེར་ན་ཁིང་ས་བཟང་པོ་ལས་
 ལོ་རྟོག་འབྱུང་བ་ལྟར་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཁིང་ས་དེ་གཉིས་ཀ་ལ་བརྟེན་ནས་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་ཚས་ཀྱི་ལོ་རྟོག་སྤུན་སྤུམ་ཚོགས་པ་འབྱུང་པར་ཐུབ་པས་གསུངས་ཏེ། སྟོན་
 ལམ་རྣམ་པར་དག་པའི་མདོར། དུས་སྟོན་སེམས་ཅན་ཁིང་རྣམས་དང་། རྒྱུབ་
 པའི་ཁིང་ལ་བརྟེན་ནས་ནི། སངས་རྒྱས་ཚས་རྣམས་མཐའ་ཡས་པའི། ལོ་རྟོག་
 སྤུན་སྤུམ་ཚོགས་པ་ཐོབ། ཅེས་སོགས་དང་། ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་ཁིང་ནི་སངས་
 རྒྱས་སྟེ་བའི་ཁིང་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། ཚས་ཡང་དག་པར་སྤྱད་པའི་མདོ་
 ལས། སེམས་ཅན་གྱི་ཁིང་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཁིང་སྟེ་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་ཁིང་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚས་རྣམས་ཐོབ་པར་འབྱུང་གྱི་དེར་ནི་སོག་པར་
 རྒྱུབ་མི་རིགས་སོ་སྟུང་ནས། དེ་ཡང་འདི་སྟུང་དུ་ལེགས་པར་སྤྱད་པ་དང་ཉེས་པར་
 སྤྱད་པ་ཐམས་ཅད་ནི་སེམས་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་སྟེ་ཉེས་པར་སྤྱད་པ་ལ་བརྟེན་
 བས་ནི་ངན་སོང་རྣམས་འབྱུང་ངོ་། ལེགས་པར་སྤྱད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྟ་དང་
 མིར་འཕྱར་རོ་སྟུང་མོ་ཞེས་སོ། །དེ་ནི་ཡུང་གི་སྟོན་སངས་རྒྱས་དང་སེམས་ཅན་
 གཉིས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཁིང་དུ་མཚུངས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། རིགས་པའི་སྟོན་
 ཀྱང་འདི་ལྟར། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སངས་རྒྱས་བཞིན་དུ་གྲས་པས་བཟླ་བར་
 བྱ་རིགས་ཏེ། སེམས་ཅན་འདི་དག་གི་སེམས་མཁྱེན་བར་བྱས་ནས་ཞེས་སམ་སངས་
 རྒྱས་དང་སེམས་ཅན་འདི་དག་གི་སེམས་མཁྱེན་བར་བྱས་ནས་ཚོགས་བསགས་པའི་
 གང་ཟག་མང་པོ་ཞིག་སྤར་འདི་ལྟར་འདིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྤུན་སྤུམ་ཚོགས་

པའམ་དོན་གཉིས་ལུན་སྤྲུལ་ཚོགས་པའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་ནས་མདོན་པར་རྫོགས་པར་
སངས་རྒྱས་(༡༡༥)ཟིན་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །

རྒྱ་མཚན་དེས་ན་སེམས་ཅན་ལ་མན་བཏགས་པ་དང་རྒྱལ་བ་རྣམས་ལ་ཕྱག་
མཚན་སོགས་བྱས་པ་གཉིས་ཀ་ལས་ཀྱང་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་སྟོབས་བརྩ་
སོགས་རང་རྒྱད་ལ་འབྱུང་བའི་ཆ་ནས་བྱད་པར་མེད་པར་འདྲ་བ་ལ་རྒྱལ་བ་ལ་
གྲུས་པ་སྦྱང་པར་བྱེད་ལ་དེ་བཞིན་རྒྱ་སེམས་ཅན་ལ་གྲུས་པར་བྱེད་པ་མིན་པ་འདི་
ནི་ཅིའི་ཚུལ་ལམ་ལུགས་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་གྲུས་མི་གྲུས་ཀྱི་བྱད་པར་འབྱེད་པའི་ཚུལ་
ལུགས་དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་པས་གཉིས་ཀ་ལ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་མཉམ་པ་ཉིད་
རྒྱ་བལྟས་ནས་གྲུས་པ་བསྦྱང་པར་བྱ་རིགས་སོ། །དེ་ལྟར་སྦྲུབ་སྦྲུབ་ཀྱིས། གང་དག་
མགྱ་བར་བྱས་ན་སྦྱང་པ་དང་། མགྱ་བར་མ་བྱས་རྒྱད་པ་མི་བཟད་ཐོབ། རྟོག་ཀྱང་
ཡོངས་སུ་བཏང་བ་བྱས་ནས་སྟ། དེ་དག་ཡོངས་སུ་མགྱ་བར་བྱ་བའི་རིགས། ཞེས་
པ་ནས། འདི་དག་ཡིད་བཞིན་ཞོར་བྱ་བུམ་པ་བཟད་། འདོད་རྒྱ་འཛོལ་པར་བྱ་བའི་
བཞོན་དང་མཚུངས། སྤྲུལ་དང་ནི་ལྟག་པའི་ལྟ་ཡང་འདྲ། དེ་ལྟ་བུས་ན་འདི་
དག་མགྱ་བར་བྱ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་བསྐྱབ་བཏུས་སུ་འདྲ་དེ་དང་འདྲ་བར་བྱང་
ལ། མི་ལམ་ཡིད་བཞིན་ཞོར་བྱའི་གཏམ་ལས་ཀྱང་། གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་འདི་དག་
མེད་ལྟར་ན། འདི་ནི་གང་གི་ཆེད་རྒྱ་ཕྱིན་པ་གཏོང་། གལ་ཏེ་ལྟས་ཅན་རྣམས་ནི་
མེད་ལྟར་ན། གང་ལས་འདུལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་འཐོབ་པར་འགྱུར། ཉེས་པ་སྦྱང་
པ་ཡང་ནི་གང་ཞིག་ཡིན། གང་གི་ཆེད་རྒྱ་དཔལ་པོ་བཟོད་པ་སྟོམ། ཞེས་སོགས་
དང་། བྱང་རྒྱུ་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི། རྒྱ་ནི་འདི་ལྟར་སེམས་
ཅན་རྣམས་ཡིན་པས། དེ་ཕྱིར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱུ་འདོད་པ་ཡིས། སེམས་ཅན་
རྣམས་ནི་སྤྲུལ་བཞིན་རྒྱ་བལྟ། ཞེས་སོགས་སེམས་ཅན་ལ་མ་བརྟེན་པར་རྫོགས་
བྱང་རྒྱུ་(༡༡༦)པའི་ཐབས་མེད་ཚུལ་མང་རྒྱ་གསུངས། གཞན་ཡང་སེམས་ཅན་
ཀྱི་སྟོག་བཅད་ན་ངན་འགྱོར་འབྱིད་ཅིང་སྟོག་གཙོད་པ་ལས་ཐར་བར་བྱས་ནས་

བདེ་འཁོད་དང་དེར་ཡང་ཆོ་རིང་བ་དང་། དེ་བཞིན་རུ་མ་བྱིན་པ་སྤངས་པས་རན་
འཁོད་དང་ལོངས་སྤྱོད་བྱིན་པས་བདེ་འཁོད་ཐོབ་ལ་ཞི་སྤང་བསྐྱེད་པས་རན་འཁོད་དང་
བྱམས་སྤྱིང་རྗེ་བསྐྱེད་པ་ལས་བདེ་འཁོད་འཁོད་པ་སྐྱེས་དང་། བྱང་པར་སེམས་
ཅན་གྱི་ཆེད་རུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་སྐྱིན་སྐྱོངས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་བསྐྱེད་པས་སངས་
རྒྱུ་འཕྱོངས་པས་སངས་རྒྱུ་བྱང་སེམས་ཅན་ལ་རག་ལས་ཤིང་སྐྱིན་སྐྱོངས་ཀྱི་སྤྱོད་
པ་རྒྱུ་ལས་སངས་སེམས་ཅན་ལ་བརྟེན་དགོས་ཏེ། བྱང་རྒྱུ་སེམས་འབྲེལ་ལས།
འཇིག་རྟེན་བདེ་འཁོད་རན་འཁོད་ཡི། འདོད་དང་མི་འདོད་འབྲས་བུ་དེ། སེམས་
ཅན་རྣམས་ལ་ཕན་པ་དང་། གཞོད་པ་ལས་ནི་འབྱུང་བར་འབྱུང་། སེམས་ཅན་
བརྟེན་ནས་སངས་རྒྱུ་གྱི། གོ་འཕང་སྒྲ་མིད་རྟེན་འབྱུང་ན། ཆོངས་དབང་དྲག་
པོ་འཇིག་རྟེན་སྤྱོད་། ལ་སྐྱོངས་སྤོབ་པར་མཆར་ཅི་ཡོད། ཅེས་སྐྱོངས་སེམས་ཅན་
ལ་ཕན་གཞོད་བྱས་པ་ལས་འབྲས་བུ་འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པ་འབྱུང་རྒྱུ་མང་རུ་
གསུངས་ལ། སེམས་ཅན་མགུ་བར་བྱ་བའི་ཆོགས་བཅད་ལས་བྱང་། སེམས་ཅན་
རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་སངས་རྒྱུ་མཉེས་དང་དགེ་བ་བྱས། སེམས་ཅན་མང་པོའི་
དོན་ལ་རབ་གནས་པ་རོལ་བྱིན་པ་ཐོབ། སེམས་ཅན་དོན་ལ་བརྟེན་པའི་ཡིད་ཀྱིས་
བདུད་ཀྱི་སྤོབས་བྱང་བཅོམ། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་སྤྱད་པ་དེས་ན་
ང་སངས་རྒྱུ་། ཞེས་སྐྱོངས་གསུངས་སོ། །

དོན་དེ་ལ་དོགས་པ་སྤོང་བ་ལ། འབྲས་བུའི་ཆ་ནས་མཉམ་པར་བསྟན་པ་ནི།
འོན་ཀྱང་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་(༥)རྒྱུད་ནི་ཆགས་སྐྱོངས་ཀྱི་དྲི་མས་བསྐྱེད་
པའི་སྐྱོན་ཅན་རུ་ལྟར་ལ་སངས་རྒྱུ་ལ་ནི་དེ་ལྟ་རུའི་སྐྱོན་མི་མང་འཁོར་དེར་མ་ཟད་
ཡོན་ཏན་གྱི་ངོས་ནས་རྣམ་པ་ཀུན་རུ་མི་མཉམ་པས་ན་སངས་རྒྱུ་བཞིན་རུ་སེམས་
ཅན་ལ་གུས་པར་བྱ་མི་རིགས་སོ་ཞེས། དེ་གཉིས་ལ་སྐྱོན་ཡོད་མེད་དང་བསམ་
པའི་ཡོན་ཏན་ནས་སེམས་རྒྱུད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རང་གིས་མཆོངས་པར་འཇོག་པ་མིན་
གྱི་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱུ་གྱི་བྱང་རྒྱུ་སྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་ལས་དེ་གཉིས་མཆོངས་པར་

བཞག་པ་ཡིན་ལ། དེས་ན་སངས་རྒྱུ་དང་མཆོངས་པར་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་འང་
 སངས་རྒྱུ་གྱི་ཆོས་སྤྱི་ལྟར་པུ་པོ་ལོ་ལྔ་པ་དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་གཉིས་ཀྱི་འང་
 སངས་རྒྱུ་གྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་ལོ་ལྔ་པ་ལྟར་སྤྱི་ལྟར་པུ་པོ་ལོ་ལྔ་པ་
 བར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱུ་ལ་གྱུས་པ་བསྐྱེད་པར་
 བྱེད་པ་བཞིན་ཏུ་སེམས་ཅན་ལ་འང་གཅེས་སྤྱི་བསམ་པས་གྱུས་པ་བསྐྱེད་པར་
 བྱ་རིགས་ཏེ། དཔེར་ན་ས་པོན་གྱི་པོ་བཟུང་པ་ལས་ལོ་ལྔ་པ་མང་ཞིང་བཟུང་པ་
 འབྱུང་བར་མཐོང་ན་ཞིང་ས་གཤིན་པོ་ལ་གཅེས་སྤྱི་ལྟར་ལཱིན་པའི་སྤྱི་བཞིན་
 བྱ་དགོས་སོ་ཞེས་པ་ལོ། །

སོ་སོའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆེ་བ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱམས་པའི་
 སེམས་ཅེ་གཅིག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ལྷན་པ་དེ་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ལས་ལངས་
 མ་ཐག་པ་ལ་སྤྱི་བོ་གཞན་གྱིས་དང་པས་མཆོད་པ་ལ་བསོད་ནམས་མཐའ་ཡས་པ་
 མཐོང་ཆོས་ཆེ་དེ་ལ་འབྱུང་བར་བཤད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བྱམས་པ་སྤྱི་ལྟར་པུ་པོ་
 སེམས་ཅན་གྱི་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་ཉིད་ཡིན་ཏེ་སེམས་ཅན་མེད་ན་བྱམས་པ་སྤྱི་ལྟར་
 མེད་པས་སོ། །དེས་ན་བྱམས་དང་སྤྱི་བཞིན་སོགས་ལ་ཐན་ཡོན་དཔག་མེད་འབྱུང་བ་
 ནི་ལྟུང་(༡༧༥)སེམས་ཅན་གྱི་ཆེ་བ་ཡིན་པས་དེས་ཀྱང་གྱུས་པ་སྐྱེད་པ་དང་མཆོད་
 རིགས་པར་བསྐྱེད་ལ། དེ་བཞིན་ཏུ་སངས་རྒྱུ་རྣམས་ལ་དང་པ་དང་གྱུས་པའི་སྤྱི་
 ལྟར་སྤྱི་ལྟར་མཆོད་སོགས་བྱས་པ་ལས་བསོད་ནམས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འབྱུང་བ་གང་
 ཡིན་པ་དེ་ནི་དང་པའི་ལྟུང་སངས་རྒྱུ་གྱི་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་ཉིད་ཡིན་ཏེ་སངས་རྒྱུ་
 ལས་གཞན་པ་ལ་དེ་དང་འདྲ་བའི་ཐན་ཡོན་འབྱུང་བ་མེད་པས་སོ། །དེའང་དག་
 བའི་ལས་སྤྱི་བསམ་ལྟར་འགའ་ཞིག་གི་འབྲས་བུ་ནི་མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་ཕྱོད་པར་འབྱུང་
 བ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་ལས་ནི་སངས་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་འབྱུང་བ་སྤྱི་
 སངས་རྒྱུ་ལ་མཆོད་པ་བྱས་པས་ནི་ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་རྣམ་པར་སྤྱི་བཞིན་པ་ལྟར་པོ་ལ་
 སོགས་པའི་འབྲས་བུ་ཉམས་སུ་ཕྱོད་པར་འབྱུང་རོ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟ་བུར་

བྱ། སེམས་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་འབྲུབ་པ་འདྲ་། མཛོད་ལས། གང་དག་འགྲོག་
བྱམས་ཉོན་མོངས་མེད། སོགས་དང་། འཕགས་པ་མིན་ཡང་པ་མ་དང་། །ནད་
པ་དང་ནི་ཚོས་སྤྲོད་དང་། སྤྱོད་མཐའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་ལ། །ཡོན་ནི་གཞལ་དུ་
མེད་པ་ཡིན། །ཞེས་བསྟན་པ་ལྟ་བུའོ། །ཡང་བྱམས་སེམས་དཔག་མེད་ལྡན་པ་ལ་
མཛོད་པས་བསོད་ནམས་དཔག་མེད་མཛོད་ཚོས་སུ་འབྱུང་བ་དེ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་
ཆེ་བ་ཡིན་ཏེ་དཔེར་ན་སངས་རྒྱས་ལ་དད་པར་བྱས་པ་ལས་བསོད་ནམས་འབྱུང་
བ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆེ་བ་ཉིད་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པ་འདྲ་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་སུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཚོས་འབྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཆ་ཤས་རེ་
སངས་རྒྱས་དང་སེམས་ཅན་གཉིས་ཀ་ལ་མཚུངས་པ་ཡོད་པ་དེས་ན་སངས་རྒྱས་
དང་སེམས་ཅན་གཉིས་པོ་དེ་དག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་(༡༧)རྒྱུར་མཉམ་ཞིང་བསོད་
ནམས་དགེ་བའི་ཚོགས་ཀྱི་ཞིང་དུ་འང་མཉམ་པས་ན་དད་པ་དང་གུས་པ་འང་མཉམ་
པར་བྱ་རིགས་པར་འདོད་པ་ཡིན་ན་ཞེས་འབྲས་བུའི་ཆ་ནས་མཉམ་པར་བསྟན་
པའི་དོན་བསྟུན་པའོ། །ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་ནས་མི་མཉམ་པར་བསྟན་པ་ནི། དེ་ལ་སྤྱོད་
གསུང་བྱགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་ནས་མི་མཉམ་པར་བསྟན་པ་ནི། དེ་ལ་སྤྱོད་
གསུང་བྱགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་ནས་མི་མཉམ་པར་བསྟན་པ་དཀའ་བ་རྒྱ་མཚོ་ལྟར་
མཐའ་ཡས་པའི་ཚོགས་མངའ་བའི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་སེམས་ཅན་
སུ་འགའ་ཡང་ཡོན་ཏན་རྫོགས་པའི་ཆ་ནས་སམ་བསམ་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ངོས་ནས་
མི་མཉམ་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ་མཉམ་ན་སེམས་ཅན་དང་སངས་རྒྱས་གཉིས་བྱེད་མེད་དུ་
ཐལ་བར་འབྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

བདེན་སྤྱི་མདོ་ལས། ཞི་དང་ཚུལ་བྱིམས་ཏིང་འཛིན་ཡོན་ཏན་གྱིས། །སངས་
རྒྱས་དང་མཉམ་གང་ན་འདྲ་མ་ཡིན། །ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་། རུལ་བུལ་
ཁྱོད་འདྲ་སྤྱིད་པ་གསུམ་མ་མཆིས། །མཉམ་མེད་མཁྱེན་ཅན། །ཞེས་སོ། །སངས་
རྒྱས་དང་སེམས་ཅན་ཡོན་ཏན་མཉམ་པ་ལྟ་བུ་ཅི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱོད་གསུང་བྱགས་ཀྱི་
ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཡོན་ཏན་སྤྲོ་གཅིག་གྱུང་སེམས་ཅན་ལ་ཡོད་མི་སྤྱིད་

དེ། འཕགས་པ་འོག་མ་རྣམས་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ལྟ་ཞིག་
 ཐུན་མོང་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱི་ཆ་ནས་གཞལ་ཡང་ཡོད་ཅེས་ལ་འདྲ་ནའང་བྱད་
 ཆོས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་མི་འདྲ་སྟེ་སངས་རྒྱས་ལ་ཡོད་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ནི་ཡོན་ཏན་གྱི་
 མཆོག་སྟེ་གཙོ་བོ་དང་རབ་དང་ཐུལ་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་པས་གཞན་ལ་ཡོད་པ་རྣམས་
 ལས་ཆོས་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་དང་། དེ་ཡང་གངས་དང་ཆོད་གཟུང་དུ་མེད་
 པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རིགས་སུ་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་མ་ཆོད་བ་མེད་པར་སྟོགས་གཅིག་
 (༡༧)ན་དུ་སྤངས་ནས་བཞག་པ་ལྟ་བུའི་ཡོན་ཏན་གྱི་སྟོང་པོ་ཐམས་ཅད་ཆོགས་པའི་
 སྤང་པོ་ཆེན་པོ་མངའ་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་ཡོན་ཏན་མཆོག་གི་ཆོགས་ཆེན་པོ་མངའ་བའི་
 གང་ཟག་མཚུངས་སྒྲུ་མེད་པས་གཅིག་ཕུ་སངས་རྒྱས་དེ་ཡི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་ཤས་ཤུ་མོ་
 ཅེས་མཁས་བ་སྤྱི་བུ་ག་གཅིག་གི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་ཤས་ཅེས་ཞིག་སེམས་ཅན་འགའ་
 ཞིག་ལ་ཡོད་པར་སྤང་ནའང་དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཅན་དེ་ལ་མཆོད་པ་བྱ་བའི་དོན་དུ་
 ཁམས་གསུམ་པོ་ཀུན་ན་ཡོད་པའི་མཆོད་རྩིས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཐུལ་ནས་
 མཆོད་ན་ཡང་ད་དུང་མཆོད་པའི་རྩིས་ཀྱི་དངོས་ནས་རྒྱུ་བར་འགྱུར་གྱི་མཆོམས་པ་
 མ་ཡིན་ན་མཆོད་རྩིས་སྤྲོ་རེ་ཅེས་ཐུལ་བ་ལྟ་བུ་སྟོན་པའོ། །

འོ་ན་སངས་རྒྱས་ལྟར་སེམས་ཅན་མཆོད་པར་འོས་པ་འགའ་ལོ་ཞེ་ན། སངས་
 རྒྱས་དང་ཡོན་ཏན་གྱི་དངོས་ནས་མི་མཉམ་ཡང་སེམས་ཅན་རྣམས་ལའང་དད་པ་དང་
 བྱས་པས་མཆོད་ཅིང་སེམས་མཁྱེད་པར་བྱས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མཆོག་དུ་གྱུར་པ་
 རྣམས་དེ་ལྟའི་གང་ཟག་དེའི་རང་རྒྱུད་ལ་སྟེ་བའི་རྒྱུའི་ཆ་ཤས་གཅིག་སེམས་ཅན་
 དམན་པ་རྣམས་ལའང་ཡོད་པས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུ་མཚུངས་པའམ་སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་ཆོས་འགྲུབ་པའི་རྒྱ་མཆོན་འདི་ཅེས་དག་གིས་འདྲ་བར་ཆ་བསྟན་ནས་ཞེས་སམ་
 འདི་ཅེས་དག་གི་འདྲ་བར་ཆ་བསྟན་ནས་སེམས་ཅན་པལ་པ་རྣམས་ཀྱང་སངས་
 རྒྱས་ལྟར་དད་པ་དང་བྱས་པས་མཆོད་པའི་གནས་སུ་བྱ་རིགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་
 ཅོ། །འདིར་འདི་ཅེས་དག་གིས་ཞེས་དང་འདི་ཅེས་དག་གི་དང་འདི་ཅེས་དག་

ནི་དང་འདི་ཅམ་གྱིས་ནི་ཞེས་མི་འདྲ་བ་བྱུང་ངོ་། །རྣམ་བཤད་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡོན་ཏན་དཔག་མེད་ལྷན་པའི་ཕྱིར་མཆོད་པར་བྱ་(༡༧༥)བར་རིགས་གྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་གྱི་ནང་ནས་གང་ལ་བརྟེན་ཏེ་སངས་རྒྱས་གྱི་ཚུལ་སྤྱོད་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཡོན་ཏན་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་འདྲ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མཆོད་པའི་གནས་ཡིན་པས། ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་སོགས་གསུངས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སངས་རྒྱས་གྱི་ཚུལ་སྤྱོད་བ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་སྤྱོད་པར་འཕྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་མཚོག་གོ་ཞེས་གསུངས། དེ་རྣམས་ནི་སེམས་ཅན་རང་གི་ཡོན་ཏན་གྱི་ངོས་ནས་བསོད་ནམས་གྱི་ཞིང་དུ་ཡུར་པས་གྲུས་པར་བྱ་བའོ། །གཉིས་པ་རྒྱལ་བར་དཔྱེས་པ་ལ་བསམ་སྟེ་གྲུས་པར་བྱ་བ་ནི། གཞན་ཡང་གཡོ་མེད་སོགས་ཏེ། དེའང་སངས་རྒྱས་ལ་དང་ཅིང་གྲུས་པས་དྲིན་གཙོ་འདོད་པས་སེམས་ཅན་མགུ་བར་བྱ་རིགས་པ་ལ། སེམས་ཅན་མགུ་བར་བྱ་བ་ཉིད་བྱས་གཙོའི་གཙོ་བོར་བསྟན་པ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་མགུ་བར་བྱ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚོན་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། བསམ་པའི་སྣོ་ནས་གཡོ་མེད་པ་སྟེ་བསྟུ་སེམས་དང་བཙོས་མའི་བསམ་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ལ་གཞན་གྱིས་མ་བཙོལ་བཞིན་དུ་ཐུགས་རྒྱུད་སྟིང་རྩེ་ཆེན་པོས་དབང་མེད་དུ་བྱངས་ནས་འགོ་བ་མཐའ་དག་གི་གཉེན་བཤེས་མཚོག་དུ་ཡུར་ཅིང་སྦྱར་བའི་སྣོ་ནས་ཀྱང་སྟིང་པ་གནས་གྱི་བར་དུ་སེམས་ཅན་མ་ལུས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པ་དཔག་དུ་མེད་པ་མཛད་པའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་སེམས་ཅན་རྣམས་གྱི་སེམས་མགུ་བར་བྱ་བའི་སྣོ་ནས་བཀའ་དྲིན་གྱི་ལན་ལྟོན་པ་མ་གཏོགས་པ་ཐབས་གཞན་གང་ཞིག་གིས་ནི་ཕན་བཏགས་པའི་དྲིན་ལན་ལོན་ཅུས་པར་འཕྱུར་ཏེ་ཐབས་ཅིས་ཀྱང་མི་འཕྱུར་(༡༧༦)རོ། །

དེའང་རི་རྒྱུད་དུ། སེམས་ཅན་མགུ་བྱ་མ་གཏོགས་པ། རྒྱལ་བ་མཉེས་པའི་ཐབས་གཞན་མེད། ཅིས་སོ། །དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་མགུ་བར་བྱ་བ་ལས་

ལྷག་པའི་སངས་རྒྱལ་བྱང་ལེམས་རྣམས་ཐུགས་མཉམས་པའི་མཚོན་པ་གཞན་མེད་
 པའི་ཕྱིར་དང་དྲིན་ལན་ལྟོན་པའི་ཐབས་ཀྱི་མཚོན་ཀྱང་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་
 སངས་རྒྱལ་བྱང་ལེམས་དེ་དག་གི་ཐུགས་ལ་ཤིན་ཏུ་ཐུག་པའི་ལེམས་ཅན་མཁྱ་བར་
 བྱ་བའི་ཐབས་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །བྱས་གཙོ་འདོད་པས་ལེམས་ཅན་གྱི་གནོད་པ་
 བཟོད་རིགས་པ་ནི། འོ་ན་སངས་རྒྱལ་གྱིས་ལེམས་ཅན་ལ་རི་ཙམ་ཏུ་པན་འདོགས་
 པར་མཛད་ཅེ་ན། ཆེད་ཏུ་བྱ་བ་ལེམས་ཅན་གང་དག་གི་པན་པ་དང་བདེ་བའི་
 དོན་སྐབ་པའི་ཕྱིར་ཏུ་མགོ་དང་རྒྱང་ལག་སོགས་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་ལུས་ཀྱང་གཏོང་བ་དང་།
 གནོད་པ་དང་ཐུག་བསྐྱེལ་ལས་བསྐྱབས་པའི་ཕྱིར་ཏུ་མནར་མེད་པའི་དཔྱལ་བའི་མེ་
 ནང་ཏུ་ཡང་འཇུག་པར་མཛད་པ་དེ་ལྟ་བུའི་སྒོ་ནས་པན་འདོགས་པར་མཛད་པའི་
 སངས་རྒྱལ་བྱང་ལེམས་རྣམས་ལ་བྱས་ཤེས་དྲིན་གཙོ་འདོད་ན་ལེམས་ཅན་དེ་དག་
 ལ་པན་བཏགས་ཤིང་ལེམས་མཁྱ་བར་བྱས་པས་བཀའ་དྲིན་གྱི་ལན་ལྟོན་པར་འགྱུར་
 གྱི་ཐབས་གཞན་གྱིས་ལན་ལྟོན་པར་མི་འགྱུར་བས་ན། རྒྱ་མཚན་དེ་བས་དེ་དེའི་
 ཕྱིར་ལེམས་ཅན་འདི་དག་གིས་བདག་ལ་གནོད་པ་རྒྱུད་ཏུ་བྱེད་པ་ལྟ་ཞོག་ལུས་སྟོག་
 ལོངས་སྟོད་སོགས་ལ་གནོད་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་བྱེད་ན་ཡང་དེ་ལ་ཁྱོ་བ་དང་གནོད་
 ལན་བྱེད་པ་ལྟ་ཅི། ལེམས་ཅན་དེ་དག་གི་སྒོ་གསུམ་གྱི་སྟོད་པ་གང་བྱས་ཐམས་
 ཅད་བཟང་དགུ་ཞིག་ཏུ་འཕ་བཟང་དགུ་འབའ་ཞིག་ཏུ་བསམ་ནས་གནོད་པ་དང་
 ཐུག་བསྐྱེལ་སྦྱེད་པ་ཐམས་ཅད་དགའ་(༡༧༧)བས་དང་ཏུ་གྲངས་ནས་བཟོད་པའི་
 དཀའ་ཐུབ་དམ་པ་སྟེད་པར་བྱའོ་ཞེས་ལེམས་ཅན་གྱི་གནོད་པ་བྱས་པ་ལ་བཟོད་
 པར་དམ་བཅའ་བའོ། །ཡང་རང་གི་སྒོ་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ནས་ཞེས་པའཕམ་སྒོ་
 ཐམས་ཅད་ནས་པན་བདེ་སྒྲ་ཚོགས་སྐབ་པའི་བཟང་དགུ་ཞིག་ཏུ་སྟེད་པར་བྱའོ་ཞེས་
 བཤད་པ་སོགས་འཆད་ཚུལ་རྒྱུད་ཅད་མི་འདྲ་བ་འགའ་བྱུང་ངོ་། །འདི་ནི་དཔལ་
 སྤང་གི་སེང་གའི་སྒྲར། བཅོམ་ལྷན་ད་སྒྲན་ཆད་བདག་གིས་གང་ཏུ་ཡང་ལེམས་
 ཅན་ལ་ཁྱོ་བ་དང་གནོད་ལེམས་ཀྱི་ལེམས་བསྐྱེད་པར་མི་བགྱི་ཤྱེ་ཞེས་དམ་བཅས་

པ་ལྟ་བུལ། །དྲིན་གཙོ་འདོད་པས་ཁེངས་སྒྲེགས་སྤངས་ཏེ་བྱན་ཏུ་བྱ་རིགས་པ་ནི།
གཞན་ཡང་རེ་ཞིག་བདག་ཅག་སྦྱེ་དགུ་ཡོངས་ཀྱི་རྩེ་པོ་དམ་པར་གྱུར་པ་སངས་
རྒྱས་སྤྱོད་བཅས་རྣམས་ཉིད་ཀྱང་ནི་སེམས་ཅན་གང་དག་གི་ཕན་བདེའི་དོན་རྒྱལ་
པའི་ཕྱིར་དུ་ཕྱི་རོལ་གྱི་རྩོད་ཡོངས་སྤྱོད་ལྟ་ཅི་རང་གི་སྦྱུ་ལྟས་ལའང་མི་གཟིགས་པ་
སྟེ་མདོན་པར་ཞེན་པ་སྒྲ་མོའང་མི་མངའ་བར་རྣམ་བཞིན་དུ་གཏོང་བར་མཛད་པ་
ཡིན་ན། དེ་ལྟ་བུ་རྩེ་པོའི་ཡང་རྩེ་པོའི་ཡང་རྩེ་པོར་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་
རྣམས་ལ་མི་ཤེས་པས་སྤོངས་པའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པ་བདག་གིས་རི་ལྟར་ན་
སེམས་ཁེངས་པའི་ར་རྒྱལ་བྱ་ཞིང་སྟེ་བྱ་མི་རིགས་ལ་རི་ལྟར་ན་བྱ་བའི་ལས་ཐམས་
ཅད་རྒྱལ་བའི་བྱན་གྱི་དངོས་པོ་མི་བྱ་སྟེ་བྱ་རིགས་པ་ནི་བྱན་གྱིས་རྩེ་པོ་ལ་ར་རྒྱལ་
བྱ་མི་རིགས་ཤིང་ལས་ཐམས་ཅད་རྒྱལ་རིགས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་སངས་རྒྱས་ལ་དྲིན་
གཙོའི་ཐབས་སྤྱ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་མཛད་པ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་བྱན་ཏུ་བྱ་
རིགས་པར་བརྟན་ལ་དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་འབད་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་
གདམས་པའང་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་བསྐྱབ་བརྟན་སྤྱ། བདག་གི་ལྟས་འདི་ནི་འདི་དག་
གི་ཡིན་(༡༧)ཀྱི་བདག་བདེ་བའི་དོན་དུ་བྱི་དོར་བྱེད་པ་དང་བསྐྱབ་པ་ལ་སོགས་
པ་བྱེད་བཞིན་དུ་འདི་ལ་ཅི་དགར་སྤྱོད་ཅིག་སྟམ་དུ་བསམ་སོ། །ཡང་ན་རྩེ་པོ་མི་
དགའ་བས་འཛིགས་པ་དེ་དགའ་བར་འདོད་པས་དེས་བསྐྱོ་བ་རྒྱལ་པ་ལྟར་ཡིད་ལ་
བྱལ། །རྟེན་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་རིམ་གྱོ་མཛད་པའང་དགེ་
སྤྱོད་ནད་པས་ཉམས་སྤྱ་བྱངས་སོ། །

དགེ་སྤྱོད་གི་བྱ་བ་རྒྱས་པ་ལས་རི་སྐད་དུ། བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་བཀའ་རྒྱལ་
པ། དགེ་སྤྱོད་མ་འཛིགས་ཤིག་དགེ་སྤྱོད་ངས་ཁྱོད་ཀྱི་རིམ་གྱོ་བྱལ། །དགེ་སྤྱོད་ཁྱོད་
ཀྱི་ཁོས་རྣམས་ཚུར་བྱིན་ཅིག་ངས་བཀའ་འདྲེ་དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་རྒྱལ་པ་དང་ཞེས་སོགས་
གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །སངས་རྒྱས་ལ་དད་ཅིང་གུས་པས་ཐུགས་མཉེས་པ་རྒྱལ་པར་
འདོད་པས་སེམས་ཅན་མཐུ་བར་བྱ་རིགས་པ་ལ། སངས་རྒྱས་དགུས་མི་དགུས་སེམས་

ཅན་ལ་ཕན་གཞོན་བྱས་པ་ལ་རག་ལས་པ་ནི། སེམས་ཅན་གང་དག་གི་ལྷས་སེམས་
 ལ་བདེ་དགའ་འབྱུང་བས་སྐབ་པའི་དབང་པོ་སངས་རྒྱས་རྣམས་སྐུགས་དགེས་པར་
 འཇུར་ཞིང་སེམས་ཅན་གང་དག་ལ་སྐྱག་བསྐྱེལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བས་གཞོན་པ་
 བྱང་བར་ཇུར་ན་སྐུགས་མི་དགེས་པའམ་མི་མཉེས་པ་འབྱུང་བར་འཇུར་བ་ཡིན་ལ།
 དེའི་མྱིར་སེམས་ཅན་དེ་དག་ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་བ་བསྐྱབས་ནས་དང་ལྷས་སེམས་
 ལ་བདེ་དགའ་སྐྱེལ་བས་སྐབ་པའི་དབང་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུགས་བཞེད་གྲུབ་
 པས་དགེས་པར་བྱས་ནིང་སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་ལ་གཞོན་པའི་སྐྱག་བསྐྱེལ་དང་ཡིད་
 མི་བདེ་བར་བྱས་ན་སྐབ་དབང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་སྐུགས་དང་འགལ་བའི་གཞོན་
 པ་བྱས་པས་རྒྱུ་བའམ་མི་དགེས་པར་ཡང་འཇུར་ཏེ་དཔེར་ན་བྱ་གཅིག་པ་སྐྱག་ཅིང་
 ཡིད་རྒྱ་འོང་བ་ལ་ཕན་པ་དང་(༡༧༧)གཞོན་པ་བྱས་པ་ལས་བཟེ་བ་དང་ལྷན་པའི་
 མ་དེ་ཉིད་ལ་དགའ་བ་དང་མི་དགའ་བ་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །འོ་ན་ཉན་རང་རྣམས་
 ལ་འང་ཅེན་དང་ཉེའུ་མཚུངས་པར་ཆགས་སྤང་མི་འབྱུང་བར་གསུངས་ན་སངས་
 རྒྱས་རྣམས་ལ་ཆགས་སྤང་ལྟ་བུའི་དགེས་མི་དགེས་འབྱུང་བ་འགལ་ལོ་ཞིན། སངས་
 རྒྱས་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་མཉེས་མི་མཉེས་གཏན་ནས་མི་མངའ་ཡང་གདུལ་བུའི་སྤང་རྩོད་
 དེ་ལྟར་སྤང་བ་ཅམ་ལ་རྒྱུན་མེད་ལ་བྱང་སེམས་ལ་དགེས་མི་དགེས་དངོས་སུ་འབྱུང་
 རོ་ཞེས་བེ་རྩུ་ཏིས་གསུངས་སོ། །སེམས་ཅན་ལ་གཞོན་ན་སངས་རྒྱས་དགེས་ཐབས་
 མེད་པ་དཔེས་བསྟན་པ་ནི། སེམས་ཅན་ལ་གཞོན་ན་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་གཞོན་
 པར་ཇི་ལྟར་འཇུར་སྟམ་ན། འཇུར་ཏེ་དཔེ་ཇི་ལྟར་ན། རྒྱུས་བྱ་གང་ཞིག་གི་ལྷས་
 ལ་ཡན་ལག་གི་སྒྲིགས་ཐམས་ཅད་ཀྱན་ནས་བྱབ་པར་བྱེད་པའི་མེ་ཆེན་པོ་འབར་ཏེ་
 བསྐྱེགས་པའི་སྐྱག་བསྐྱེལ་གྱིས་གཟིར་བ་ལ་ཟས་གོས་སོགས་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་
 ལྡ་པོ་ཀྱན་གྱིས་མཆོད་ཅིང་བསྐྱབས་པར་བྱས་པས་ཀྱང་དེ་ཡིད་དགའ་ཞིང་བདེ་
 བར་མི་འཇུར་བ་དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་གཞོན་པ་དང་འཛོལ་བས་སྐྱག་
 བསྐྱེལ་བར་བྱས་ན་ཡང་སྐུགས་ཇི་ཞིག་དུ་ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་སངས་རྒྱས་

ནམས་ཐུགས་དབྱེས་པ་སྐྱེད་པའི་ཐབས་སམ་རྒྱ་མཐོང་དོ། །འདྲོད་པ་ཀུན་གྱིས་ཡིད་
བདེར་མི་འགྱུར་ཞེས་པའི་སྐབས། རྒྱ་དབེར། རྒྱ་སྤྱོད་པས་ཡིད་མི་བདེ་བར་མ་
ཟད་མེ་ཆེན་པོས་བསྐྱེད་མཁུ་ལྷན་ཀྱང་བདེ་བར་མི་འགྱུར་ཞེས་སྐྱེད་པ་ཡིན་པར་
བཤད་དོ། །འདི་ནི་ཟླ་བ་སྟོན་མེར། ཀུན་དགའ་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན། འདི་ན་
སྟེས་བྱ་ལ་ལ་ཞིག་ཀྱང་པ་ནས་སྟེ་བའི་བར་དུ་མེ་འབར་བར་གྱུར་ཏེ་རབ་དུ་འབར་
ཞིང་མེ་ལྷེ་གཅིག་དུ་གྱུར་པ་(༡༧/ན)དེ་ལ་སྟེས་བྱ་ལ་ལ་ཞིག་དེར་ཉེ་བར་ཡོངས་ཏེ།
འདི་སྐད་དུ། རྟེ་སྟེས་བྱ་རྩྱུར་ཤོག་ལྷན་ལ་མེ་འབར་བ་མ་ཞི་བར་འདྲོད་པའི་ཡོན་
ཏན་ལྷ་དང་སྤང་ཅིང་ལྷན་པར་ཅེས་ཤིག་དགའ་བར་གྱིས་ཤིག་ཡོངས་སུ་སྟོན་ཅིག་
ཅེས་ཟེར་ན། ཀུན་དགའ་པོ་འདི་རི་སྟམ་དུ་སེམས། སྟེས་བྱ་དེ་ལྷན་ལ་མེ་འབར་
བ་མ་ཞི་བར་འདྲོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྷ་དང་སྤང་ཅིང་ལྷན་པར་གྱུར་ཏེ་ཅེ་བ་དང་
དགའ་བ་དང་ཡོངས་སུ་སྟོན་པར་བྱེད་དམ། ཀུན་དགའ་པོས་གསོལ་བ། བཙམ་
ལྷན་འདས་དེ་ལྟ་མ་ལགས་སོ། །བཙམ་ལྷན་འདས་གྱིས་བཀའ་སྒྲུབ་པ། ཀུན་དགའ་
པོ་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པ་བཟུང་སྟེ་སྟེས་བྱ་དེ་ལྷན་ལ་མེ་འབར་བ་མ་ཞི་བར་འདྲོད་
པའི་ཡོན་ཏན་ལྷ་དང་སྤང་ཅིང་ལྷན་པར་གྱུར་ཏེ་ཅེ་བ་དང་དགའ་བ་དང་ཡོངས་
སུ་སྟོན་པར་བྱེད་དུ་ཟིན་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྟོན་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་
སྟོན་པ་སྟོན་པ་ན་སེམས་ཅན་ནམས་ངན་སོང་གསུམ་གྱིས་སྟག་བསྐལ་བར་གྱུར་
ཅིང་དབུལ་བ་དག་ཀྱང་མཚོང་ནས་ཡིད་བདེ་བའམ་སེམས་དགའ་བ་མ་གྱུར་རོ་
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

མི་མཉེས་པའི་རྒྱ་སྐར་བྱས་བཤགས་ཤིང་ཕྱིས་སྟོན་པ་ནི། སེམས་ཅན་ལ་གཞོན་
པ་བྱས་ན་ཐུབ་པ་ནམས་མི་དབྱེས་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱ་མཚན་དེ་བས་ན་བདག་གིས་
སྐར་མི་ཤེས་ཚོངས་པའི་དབང་གིས་འགོ་བ་ནམས་ལ་ལྷན་རག་ཡིད་གསུམ་གྱི་སྟོ་
ནས་གཞོན་པ་བྱས་པའི་དབང་གིས་ཐུགས་རྗེ་ཆེས་ཆེ་བ་མངའ་བའི་རྣམས་པའི་
སངས་རྒྱས་ཀུན་མི་དབྱེས་ཤིང་ཐུགས་སྟོ་བའི་རྒྱར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པའི་སྟོག་པ་

མི་དག་གི་འཕམས་ཅད་རྒྱལ་དེ་རིང་ཉིད་ནས་སྤྱུགས་ཆེ་ཆེན་པོའི་བདག་ཉིད་ཅན་
 གྱི་ཁྱུ་ལ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱན་སྦྲུང་ཉིད་ནས་འཕྲོད་མེམས་དྲག་པོས་མོ་མོར་བཤགས་
 པར་བཀྱི་ཡིས་མེམས་ཅན་ལ་གཞོད་(༡༡/པ)པ་བྱས་པས་སྤྱུགས་དང་འགལ་ཞིང་མི་
 དཔྱེས་པར་ལྷུང་པ་གང་ལགས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྤུབ་པའི་དབང་པོ་རྣམས་
 གྱིས་བཟོད་པར་མངོད་དུ་གསོལ། སྤྱན་ཆད་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རྣམས་སྤྱུགས་
 དཔྱེས་པ་བསྐྱེད་པ་བཀྱི་པའི་སྤྱད་དུ་རྒྱལ་དེང་ཉིད་ནས་བཟུང་སྟེ་མེམས་ཅན་ལ་
 གཞོད་པའི་ལས་སྤྱིས་འབྱུང་ཐམས་ཅད་འཕྲོ་བཅད་དེ་ལེགས་པར་སྟོམ་པ་དང་
 ཆགས་སྤང་དང་ཁིངས་དྲེགས་སོགས་ཐམས་ཅད་ངེས་པར་བརྟུལ་ཏེ་སྟོ་གསུམ་པོ་
 གྲུན་གྱིས་འཛིག་རྟེན་པའི་སྟེ་པོ་རྣམས་ཀྱི་བཀྱི་པའི་ལས་ཐམས་ཅད་བྱེད་པའི་དྲན་
 དུ་མཆི་བར་བཀྱི་པོ་ཞེས་བསམ་པ་བརྟན་པོས་ཁས་སྤངས་པར་བྱའོ། །ངེས་བརྟུལ་
 ཞེས་པའང་བྱུང་ངོ་། །འཛིག་རྟེན་པའི་འགྲོ་བ་མང་པོའི་ལུས་ཀྱི་དམའ་ཤོས་རྟོག་
 པའམ་རྒྱང་པས་བདག་གི་ལུས་ཀྱི་མཐོ་ཤོས་སྤྱི་པོར་བརྟུང་བརྟེན་བྱས་ཏེ་འཆོག་
 གམ་འགྲུམ་པ་སྟེ་གསོད་པར་བྱེད་ཀྱང་རུང་ཞེས་སམ་བསད་ཀྱང་སྤྱི་དེ་རྣམས་
 ལ་ཁྱོ་ཞིང་གཞོད་ལན་བྱེད་པའི་སྟོ་ནས་འགྲན་མི་བསྟོ་བའམ་དོ་མི་བསྟོ་བར་གུས་
 པ་བསྐྱེད་དེ་དགའ་བས་དང་དུ་སྤང་བར་བཀྱི་ཡིས་འཛིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་མགོན་
 པོ་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་སྤྱུགས་དཔྱེས་པར་མངོད་ཅིག་ཅེས་པའོ། །འདི་
 བྱི་སྤྱད་པ་ལས། དཔེར་ན་བྲན་མོ་ཆུ་ཆུན་དབང་མེད་རྩེ་པོའི་དབང་། །དེ་བཞིན་
 དཔའ་རྣམས་མེམས་ཅན་གྲུན་གྱི་དབང་གིས་འགྲོ། །སྟོ་བ་བྱས་སམ་འོན་ཏེ་རྟག་
 དུ་བརྟེན་ཀྱང་རུང་། །བྲན་མོ་རྩེ་པོ་ལ་བྱི་རྩོག་ཆོག་མི་སྤྱི་ཡི། །འདི་ཡིས་བདག་ནི་
 བསད་པར་འགྱུར་དུ་འོང་སྟམ་ནས། །ཤིན་དུ་སྤྱག་པའི་ཡིད་གྱིས་འཛིགས་བཅས་
 ཟིལ་གྱིས་གཞོན། །དེ་བཞིན་བྱང་ཆུབ་ཆེད་དུ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཞུགས་པ། །འགྲོ་
 བ་གྲུན་ལ་བྲན་ལྷུང་བཞིན་དུ་གནས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་(༡༢/ན)པ་ལྟར་རོ། །
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས་མེམས་ཅན་མགྲུ་བར་བྱ་བ་ནི། འཛིག་རྟེན་

གྱི་ཁམས་གྱི་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ་འདི་དག་ཀྱང་ཤུག་ཐུགས་མཛེའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་
 སངས་རྒྱུས་དེས་སྟོན་སྟོབ་པ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་བདག་གཞན་མཉམ་པ་དང་
 བརྗེ་བའི་ཉམས་ལེན་ཟབ་མོ་ལ་སྟོབ་པའི་སྐབས་དང་ཚེས་དབྱིངས་མཉམ་པ་ཉིད་
 གྱི་དོན་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གཟིགས་པའི་དུས་སུ་བདག་དུ་མཛད་པ་འདི་ལ་ཐེ་ཚོམ་
 མེད་ལ། རྒྱ་མཚན་དེས་ན་ད་ལྟ་སེམས་ཅན་པལ་པའི་དོ་སྲོལ་མཐོང་བ་འདི་དག་
 ཉིད་བདག་ཅག་གི་མགོན་སྐབས་དམ་པར་གྱུར་བའི་སངས་རྒྱུས་དེ་དག་ཉིད་ཡིན་
 ལ་དེའི་ཕྱིར་གྱས་པར་བྱས་ན་སངས་རྒྱུས་གྱི་ཚེས་འབྲུབ་པས་བདག་ཉིད་གྱིས་ཅིའི་
 ཕྱིར་སངས་རྒྱུས་ལ་གྱས་པ་བཞིན་དུ་དད་པ་དང་གྱས་པ་བསྐྱེད་པར་མི་བྱེད་དེ་
 དད་ཅིང་གྱས་པར་བྱ་རིགས་སོ། །ཡང་མགོན་པོ་སངས་རྒྱུས་དེའི་བདག་ཉིད་ཁོ་ན་
 ཡིན་པ་ལ་དེའི་ཚུལ་ལ་སྐྱོངས་ནས་ཅིའི་ཕྱིར་གྱས་པར་མི་བྱེད་ཅེས་བཤད་ཀྱང་རུང་
 རོ། །

འགྲེལ་བ་འགྲུག། གཞན་ཡང་གཡོ་མེད་སོགས་གྱིས་སངས་རྒྱུས་གྱིས་སེམས་ཅན་
 བདག་གིར་མཛད་པས་གྱས་པར་བྱ་རིགས་པར་བསྟན་ལ་འདིས་སེམས་ཅན་བདག་
 དུ་མཛད་པས་གྱས་རིགས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ཞེས་འབྱུང་རོ། །སེམས་ཅན་མགྲུབ་
 ལེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུར་བསྟན་པ་ནི། སྤར་བཤད་པ་ལྟར་སེམས་ཅན་གྱིས་རང་
 ལ་གཞོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་པ་ན་ཐམས་ཅད་བཟང་ཆུ་ཞིག་དུ་བལྟས་ནས་དང་དུ་
 ལེན་པ་དང་དད་པ་དང་གྱས་པ་བསྐྱེད་དེ་སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་མགྲུབ་སྐྱེད་པའི་
 ཐབས་འབའ་ཞིག་བྱེད་པ་འདི་ཉིད་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཐུགས་མཉེས་
 ཤིང་རངས་པར་བྱེད་པའི་(༡༩༠བ)ཐབས་ཀྱི་མཚོག་ཡིན་ཏེ་དེ་ལས་ལྷག་པའི་རྒྱལ་
 བ་སྤྱོད་བཅས་དབྱེས་པ་སྐྱེད་བྱེད་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་དོན་ཡང་དག་
 པར་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའང་འདི་འབའ་ཞིག་ཉིད་དོ་ཞེས་ཏེ་སངས་རྒྱུས་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་
 ཚོགས་རྣམས་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་སྤྱོད་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འདིག་རྟེན་
 པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་མཐའ་དག་སེམས་ཅན་འདི་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་སེམས་ཅན་

མག་བར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་རང་གི་སྐལ་བ་དང་འཚམས་པའི་ཐེག་གསུམ་
 གྱི་ལམ་ལ་བཀྱི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་མཉེས་པ་སོགས་བསྐྱབ་བྱའི་
 དོན་གསུམ་པོ་དེ་སྐབ་བྱེད་གྱི་ཐབས་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་བུས་ན་བདག་གིས་
 རུས་ཏྲག་ཏུ་སེམས་ཅན་མག་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་འདི་ཉིད་ལ་འབད་ནས་བསྐྱབ་
 པར་བྱའོ། །རྒྱ་དཔེ་འགར། དེ་ལྟར་བདག་གིས་བརྒྱལ་ཞུགས་འདི་ཉིད་བྱ། །ཞེས་
 ཡོད་པར་གསུངས་ཏེ། བྱང་སེམས་གྱི་བརྒྱལ་ཞུགས་ཀྱང་འདི་སོན་ཡིན་པས་ལེགས་
 པར་སྦྱང་དོ་ཞེས་པའོ། །

དེའང་རི་སྐད་ཏུ་མདོ་ལས། དེ་ལྟ་བུས་ན་སེམས་ཅན་མག་བར་བྱ་བ་ཉིད་བྱང་
 རྒྱབ་སེམས་དཔའི་ལས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ལ་དད་གུས་ལྡན་
 པས་བྱས་ཤེས་དྲིན་གཙོ་འདོད་པ་དང་སྤྲུགས་མཉེས་པ་སྐྱབ་པར་འདོད་པས་སེམས་
 ཅན་མག་བར་བྱ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གཞན་ཡང་། སངས་རྒྱས་རྣམས་གྱིས་དང་
 བོར་སྤྲུགས་བསྐྱེད་པ་བར་ཏུ་ཚོགས་བསགས་པ་མཐར་སངས་རྒྱས་པ་ཐམས་ཅད་
 ལ་གཞན་ལ་ཕན་བདེ་སྐྱབ་པའི་དོན་འབའ་ཞིག་མ་གཏོགས་རང་དོན་གྱི་དགོས་
 པ་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པར་བརྟོད་པ་ལས། རི་ལྟར་
 མ་མ་རང་ལུས་རྩ་ཚོགས་ཐབས་རྒྱལ་མང་པོས་འཛིན་བཟུང་བྱང་། །(༡༩༡ན)གཞོན་
 རུའི་ནད་བསལ་ཆེད་ལགས་དགའ་སྦྱིད་མ་ལགས་ལུས་ཕྱིར་མ་ལགས་པ། དེ་བཞིན་
 བཙོན་པ་ཆེན་པོས་བདག་ཉིད་ཡོན་ཏན་བསྐྱབ་མཛད་པ། །འགྲོ་བས་ཡོངས་སྦྱོང་
 ཆེད་ལགས་གྲགས་དང་གཞན་དག་ཟིལ་མནན་ཆེད་མ་ལགས། །ཞེས་གསུངས་ལ།
 དེ་བཞིན་ཏུ་སངས་རྒྱས་དགྲེས་མི་དགྲེས་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་གནོད་བྱས་པ་ལ་རག་
 ལས་པས་ན་སངས་རྒྱས་རྣམས་མཉེས་པ་དང་མཚོན་པའི་མཚོག་བྱེད་པར་འདོད་
 པས་སེམས་ཅན་མག་བར་བྱ་དགོས་པའི་རྒྱལ། སེམས་ཅན་མག་བར་བྱ་བའི་བརྟོད་
 པ་ལས། ང་ལ་གུས་པ་སེམས་ཅན་དོན་ཏེ་གུས་པ་གཞན་དག་མིན། །གང་གིས་སྤྱིང་
 རྗེ་མ་བཏང་དེ་ཡིས་ང་ལ་གུས་པ་སྟེ། །ཞེས་སོགས་དང་། སེམས་ཅན་ཕན་པ་རྒྱང་

ཡང་དེས་ནི་མཚོད་པ་འབྱུང་ཡུར་ཏེ། གང་གི་ཡིད་ནི་མཁྱ་བར་བྱེད་པ་མཚོད་པ་
ཡིན་པས་སོ། །

གནོད་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་རྣམས་གཞན་ལ་རྣམ་པར་འཚོ་བའང་
བྱང་། །འཇགས་པར་སྐྱར་ནས་མཚོད་པར་ཡུར་ཡུར་དེས་ནི་མཚོད་མི་འཇུར། །རྒྱང་
མ་དག་དང་བྱ་དང་འབྱོར་དང་རྒྱལ་སྤྱི་ཆེན་པོ་དང་། །ཤ་རྣམས་དང་ནི་ཁྲག་དང་
ཚོལ་དང་མིག་དང་ལུས་རྣམས་ཡུང་། །གང་ལ་བཅེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ང་ཡིས་
ཡོངས་བཏང་བ། །དེས་ན་དེ་ལ་གནོད་པ་བྱས་ན་ང་ལ་གནོད་བྱས་འཇུར། །དེས་
ན་སེམས་ཅན་པན་པ་བྱས་ན་ང་ལ་མཚོད་པའི་མཚོག །སེམས་ཅན་གནོད་པ་བྱས་
པ་ང་ལ་ཤིན་ཏུ་གནོད་པའི་མཚོག །བདེ་དང་སྤྱག་བསྐལ་ང་དང་སེམས་ཅན་
མཚུངས་པར་ཐྱོད་བས་ན། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་འཚོ་བར་བྱེད་དེ་ང་ཡི་སྒྲོབ་མི་
ཇི་ལྟར་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གསུམ་པ་པན་གནོད་ཀྱི་འབས་བྱ་ལ་
བསམ་སྟེ་གུས་པར་བྱ་བ་ནི། (༣༡༧)དཔེར་ན་རྒྱལ་པོའི་སྐྱེས་ཏེ། དེ་ལ། གནོད་
པའི་ཉེས་དམིགས་དཔེས་བསྟན་ཏེ་མཁྱ་བར་བྱ་བ་ནི། དཔེར་ན་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོའི་
འཁོར་དུ་གཏོགས་ཤིང་རྒྱལ་པོ་དེའི་བཀའ་མངགས་པའི་པོ་ཉ་བ་ལྟ་བུའི་མི་འགའ་
ཞིག་གིས་གྲོང་དང་གྲོང་ཁྲིམ་ལ་སྐྱེས་པ་ན་གནས་པའི་རྒྱལ་པོའི་མངའ་འབངས་
སུ་ཡུར་པའི་སྐྱེ་བོའི་ཚོགས་མང་པོ་ལ་གནོད་པ་སྤྲོ་ཚོགས་པ་ཞིག་བྱེད་ཡུང་སྐྱེ་བོ་
དེ་དག་གི་ནང་ན་ཕྱི་ནས་རྒྱལ་པོའི་ཆད་པ་འདྲ་འོང་བར་མི་འཇུར་རམ་སྟེ་ཕྱི་
ཕྱི་མཐའ་ལ་རྟོག་ཅིང་དཔྱད་ཤེས་པའི་སྐྱེ་བོ་མིག་རྒྱང་རིང་པོ་དག་གིས་ད་ལྟ་རྒྱལ་
པོའི་འཁོར་འབངས་ཀྱི་མི་རྒྱལ་པོའི་མངའ་འོག་ན་གནས་པ་རྣམས་ལ་གནོད་པ་
བྱེད་མཁན་གྱི་པོ་ཉ་བ་ལྟ་བུ་དེ་སྟོབས་ཀྱི་སྟོ་ནས་གཞོམ་པར་རུས་མོད་ཡུང་ཕྱི་དུས་
ལ་བཏུས་ནས་དེ་ལ་ཕྱིར་གནོད་ལན་མི་བྱེད་པར་སེམས་དགའ་མཁྱ་སྐྱེད་པར་བྱེད་
དེ། ཅིའི་ཕྱིར་ན། །འདི་ལྟར་པོ་ཉ་བ་ལྟ་བུའི་མི་དེ་དཔྱད་གྲོགས་སུ་ཡང་མེད་པའི་
གཅིག་སུ་ཞིག་མ་ཡིན་གྱི་རྒྱལ་པོའི་མཐུ་སྟོབས་རུས་པ་གང་ཡོད་དེའི་དཔྱད་གྲོགས་

སམ་ཕྱོགས་སུ་གཏོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། རྒྱ་དཔེར། ལུས་ཀྱང་ཕྱིར་གནོད་མི་
 བྱེད་དེ་ཞེས་པའི་དོད། རྣམ་པར་འཕྱར་བ་མི་ལུས་ཉིད། ཅེས་ཡོད་དེ་དེ་ལ་ལུས་
 རག་གི་གནོད་པའི་རྣམ་འཕྱར་ཙམ་ཡང་བྱ་མི་ལུས་པ་ཉིད་བཞིན་དུ་གནོད་པ་བྱ་
 མི་པོད་པར་བག་འཁམས་ནས་གནས་ཞེས་པའོ། ། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་གནོད་བྱེད་
 གྱི་སྐྱེ་བོ་ཉམ་ཆུང་བ་སྟེ་ལུས་སྟོབས་ཆུང་པའི་དགྲ་པོ་འགའ་ཞིག་གིས་བདག་ལ་མི་
 རིགས་པའི་གནོད་པ་མང་པོ་བྱེད་ཀྱང་ཕྱིས་གྱི་སྐྱོན་ཡོན་ལ་མི་ལྟ་བར་དེ་མ་ཐག་དེ་
 ཡང་ཁྱད་དུ་བསད་ནས་བརྟུང་བརྟེན་གསོད་པ་སྟགས་མི་བྱ་སྟེ། ཅིའི་ཕྱིར་ན། འདི་
 ལྟར་གནོད་(༡༩༩༣བྱེད་དེ་དཔུང་གྲོགས་སུ་ཡང་མེད་པའི་གཅིག་སྤྱིད་མ་ཡིན་ཏེ་
 སེམས་ཅན་དཔུལ་པའི་སྤྱང་མ་འཇིགས་སུ་བྱང་བ་རྣམས་ཀྱང་དེའི་དཔུང་གྲོགས་
 སུ་གཏོགས་པ་ལྟར་ཕྱི་མར་དཔུལ་པའི་གནས་སུ་གནོད་ལན་དྲག་པོ་བྱེད་པ་དང་།
 དེར་མ་ཟད་སྤྱགས་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པའི་རྒྱལ་བ་སྤྱུ་བཅས་རྣམས་ཀྱང་གནོད་
 བྱེད་དེ་ཡི་དཔུང་གྲོགས་སམ་ཕྱོགས་སུ་གཏོགས་པ་དང་འདྲ་སྟེ་གནོད་བྱེད་དེ་ལ་
 གནོད་པ་བྱས་པས་དེ་རྣམས་སྤྱགས་མི་དགེས་པར་འཕྱར་པའི་ཕྱིར། གནོད་བྱེད་
 ཉམ་ཆུང་བ་ནི་དཔེར་ན་ཤིག་ལྟ་བུས་ལུས་ལ་ཚོས་པ་ན་དེ་མ་ཐག་དེ་ཁྱད་དུ་བསད་
 དེ་སེན་མོའི་བར་བྱ་བཅར་ནས་བསད་པ་ལྟ་བུའོ། ། རྒྱ་མཁན་དེ་ལྟས་ཞེས་སམ་དཔེ་
 རི་ལྟར་ན་རྒྱལ་པོའི་ཞམ་རིང་པའི་དམངས་པལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱལ་པོ་ཉེས་པ་ཆུང་
 དུ་བྱས་པ་ལའང་ཆད་པ་དྲག་པོ་གཙོད་པའི་ཤིན་དུ་གཏུམ་པོ་དེ་ལ་འཛོམ་བག་བྱས་
 ཏི་མཉེས་པའི་ཐབས་ཅི་དགོས་བསྐྱབས་ནས་དེའི་སེམས་མཁྱ་བར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་
 དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ནི་སེམས་མཁྱ་བར་བྱ་བའི་ཐབས་འབའ་ཞིག་སྤྱབ་རིགས་
 དེ་མཁྱ་བར་མ་བྱས་ན་སྤྱ་མས་ཀྱང་དཔེར་མི་བཟོད་པའི་ཉེས་དམིགས་གྱི་ཆད་པ་
 ཆེན་པོའི་འོང་བའི་ཕྱིར་རོ། ། འདིས་སྟོབས་མེད་ཉམ་ཆུང་གིས་གནོད་པ་བྱེད་པ་
 ལའང་བཟོད་པ་བསྟོམ་པར་བྱ་རིགས་གྱི་གནོད་པ་བྱ་མི་རིགས་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །

དཔེ་ལས་ཀྱང་ལྷག་པའི་ཉེས་དམིགས་དང་ཕན་ཡོན་འབྱུང་བ་ནི། དེའང་

འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པ་ལྟར་གྱི་དཔེ་དང་སྒྱུར་ནས་དེ་སྐད་བསྟན་པར་བཟད་གྱི་
 ཉེས་དམིགས་ཀྱི་སྒྱུན་དང་ཕན་པའི་ཡོན་ཏན་གཉིས་པོ་དཔེ་དེ་དང་མཉམ་པར་
 བསྟན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་རྒྱལ་པོ་ལྟ་ཞིག་ཁྲོས་པ་འཕམ་རིལ་ལྟར་ཁྲོས་ཏེ་སེམས་
 (༡༩༥༧)མ་མགུ་ན་ཡང་ཆོ་འདིའི་ལུས་སྟོག་ཡོངས་སྟོང་སོགས་ལ་ཆད་པ་གཙོ་བོ་དཔ་
 ཅམ་བྱེད་རུས་ཀྱི་སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་མི་མགུ་བར་བྱས་པ་ཡིས་རྣམ་སྤྲིན་སྤྱི་མར་
 ཉམས་སུ་སྟོང་བར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པའི་ཉེས་དམིགས་དཔྱལ་བའི་རྟུག་བསྐལ་
 གྱི་གནོད་པ་དྲག་པོ་དེ་འདྲ་བ་རྒྱལ་པོ་དེས་བྱེད་དམ་ཞེས་དྲིས་པའི་ཟུར་གྱིས་བྱེད་
 མི་རུས་པར་བསྟན་ལ། རྒྱལ་པོ་ལྟ་ཞིག་སྟེ་རིལ་ལྟར་མགུ་ཞིང་དགའ་བར་གྱུར་ན་ཡང་
 ཆོ་འདིར་རྟོར་ཡོངས་སྟོང་སྟོང་མངའ་མང་སོགས་སྟེར་རུས་ཀྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་
 སེམས་དགའ་ཞིང་མགུ་བར་བྱས་པ་ཡིས་འབྲས་བུ་ཕན་པའི་ཡོན་ཏན་འཛོལ་པར་
 འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་གོ་འཕང་དེ་ནི་རྒྱལ་པོ་དེས་སྤྲིན་མི་སྤྲིད་
 ཅམ་ཏེ་གཏན་ནས་སྤྲིན་མི་རུས་པ་ཉིད་དོ། །འདིས་དཔེ་དོན་ཕན་གནོད་མི་མཉམ་
 པར་དཔེ་ལས་ཀྱང་ལྟག་པའི་ཉེས་དམིགས་དང་ཕན་ཡོན་འབྱུང་བར་བསྟན་ནོ། །

དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་གནོད་བྱས་པ་ལས་འབྲས་བུ་བདེ་སྟག་འབྱུང་བའི་
 ཚུལ་གཞན་ཡང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས། སེམས་དཔྱལ་དུད་འགྲོ་ཡི་དྲགས་
 ལ། རྟུག་བསྐལ་རྣམ་པ་དུ་མའི་དངོས། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་སྟོང་བ་གང་། །དེ་
 ནི་སེམས་ཅན་གནོད་ལས་བྱུང་། །བཀྲེས་སྒྲོམ་ཕན་ཚུན་བརྟེན་པ་དང་། །གཟིར་བ་
 ཡི་ནི་རྟུག་བསྐལ་ཉིད། །བརྟེན་པར་དགའ་ཞིང་བཟད་མེད་དེ། སེམས་ཅན་གནོད་
 པའི་འབྲས་བུ་ལོ། །སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་དང་། །བདེ་འགྲོ་རན་འགྲོ་
 གང་ཡིན་པའི། །རྣམ་པར་སྤྲིན་པའི་ཚུལ་གཉིས་ནི། སེམས་ཅན་ལས་བྱུང་ཤེས་
 པར་བྱ། །དངོས་པོ་ཀྱན་གྱི་ཕན་གདགས་ཤིང་། །རང་ལུས་བཞིན་དུ་བསྐྱུང་བར་
 བྱ། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་གནོད་པ་ནི། །དྲུག་བཞིན་འབད་(༡༩༩༣)པས་སྤང་བར་
 བྱ། ཞེས་དང་། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་མ་དོར་བས། །སངས་རྒྱས་རྟོགས་པའི་བྱང་

ཐུབ་ཐོབ། ཅེས་སོགས་གསུངས་ལ། ཉེ་བཞིན་རྒྱ་མི་ལམ་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུའི་
གཏམ་ལས་ཀྱང་། འདི་ལྟར་ཕན་དང་གནོད་པ་བྱས་པ་ལས། བདེ་བ་དང་ནི་རྒྱལ་
བསྐལ་ཆད་མེད་པ། གཉིས་ཀའི་རྒྱ་རྒྱ་ལྟར་བ་དེ་ཕྱིར་ཡང་། སེམས་ཅན་རྣམས་
ནི་བདག་གི་སྤྲུལ་མ་ཡིན། ཞེས་སོགས་མང་རྒྱ་གསུངས་སོ། སེམས་ཅན་མགུ་བར་
བྱས་པའི་ཕན་ཡོན་རྣམས་བཅོམ་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། མོ་ཀུན་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་
ལ་ཕན་བཏགས་ཏེ་སེམས་དགའ་ཞིང་མགུ་བར་བྱས་པ་དང་བཅོམ་པ་བསྐྱོམས་པར་
བྱས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡི་འབྲས་བུ་མ་འོངས་པ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཉིད་འབྲུབ་
པ་ལྟ་ཞོག་ཅེས་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་འབྲུབ་པ་བལྟན་ལ། མཐོང་བའི་
ཆོས་ཆོ་འདི་ཉིད་ལའང་སུན་སུམ་ཆོགས་པ་མཐའ་དག་རྒྱས་པའི་དཔལ་འབྱོར་ཆེན་
པོ་དང་ཚུགས་ཀུན་རྒྱ་སྟོན་པའི་གཤམ་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བ་དང་དག་གདོན་སོགས་
ཀྱི་འགལ་རྒྱུན་ཐམས་ཅད་དང་བལ་ཞིང་ཆོ་དང་འོངས་སྟོན་སོགས་མཐུན་རྒྱུན་
ཐམས་ཅད་ལེགས་པར་ཆོང་བས་བདེ་ཞིང་སྦྱིད་པར་འབྱུར་བའང་ཅིས་མ་མཐོང་
སྟེ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་གནས་སྐབས་མཐོང་ཆོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བལྟན་པའོ། ཡང་
མ་འོངས་པར་སངས་རྒྱས་འབྲུབ་པའི་ཕན་ཡོན་ལ་བསམ་ནས་སེམས་ཅན་མགུ་བར་
བྱ་བ་དང་བཅོམ་པ་སྐྱོམ་རིགས་པ་ལྟ་ཞོག་ཆོ་འདི་ཕྱིར་གནས་སྐབས་ཀྱི་འབྲས་བུར་
སྟོས་ནའང་བཅོམ་པ་སྐྱོམ་རིགས་ཞེས་གསུངས་པའང་སྤང་རོ། གཞན་ཡང་མདོ་
ལས། བཅོམ་པས་གཞུགས་བཟང་དམ་པ་རྒྱ་ཆེན་ཐོབ་འབྱུར་ཏེ། གསེར་མདོག་
རྒྱག་ཅིང་འཕྱོ་(༡༡༡བ)བའི་བལྟ་བའི་འོས་སུ་འབྱུར། ཞེས་པ་ལྟར། མཐར་ཐུག་གི་
འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་ཀྱི་འཁོར་བར་འཁོར་བའི་ཆོ་རབས་ཐམས་ཅད་
རྒྱ་ཡང་བཅོམ་པ་བསྐྱོམས་པས་གཞུགས་མངོས་པ་ཁ་དོག་གསེར་ཀྱི་མདོག་ཅན་
བལྟ་ན་རྒྱག་ཅིང་འཕྱོ་བའི་མིག་དང་ཡིད་འཕྲོག་པར་བྱེད་པས་དང་བ་འདྲེན་པ་
ཐོབ་པ་དང་། སོགས་སྤྲུལ་བལྟན་པ་དབང་པོ་རྣམས་ལེགས་པར་ཆོང་ཞིང་འཁོར་
སུན་སུམ་ཆོགས་པ་ལ་སོགས་པ་འཐོབ་པ་དང་། ལུས་ལ་ནད་སྤྱ་ཆོགས་ཀྱིས་གཟིར་

བའི་གནོད་པའི་ཟུག་ཏུ་མེད་པ་དང་སྟན་པའི་གྲགས་པ་རྒྱ་ཆེ་བའམ་རྒྱ་ན་ཏུ་དགའ་
བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་བཅས་པ་ཡིས་ཆེ་ཤིང་ཏུ་ཡུན་རིང་ཏུ་འཆོ་བ་དང་། འཁོར་ལོས་
སྤྱར་བའི་རྒྱལ་སྤྱི་བདེ་བ་རྒྱས་པ་སྟེ་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བརྟན་དང་ཉེ་བའི་རིན་ཆེན་
བརྟན་སོགས་ཀྱི་འཕྲོར་བ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་མངའ་རིགས་པ་ཐམས་ཅད་དགེ་བ་
བརྩའི་ལས་ཀྱི་ལམ་ཡང་དག་པ་ལ་འགོད་པ་སོགས་རང་དང་གཞན་གྱི་སྤུན་སྲུང་
ཚོགས་པའི་དཔལ་རྒྱ་ཆེན་པོ་འཛོལ་པར་འགྱུར་རོ། །

གཞན་ཡང་གཡོ་མེད་སོགས་ནས་འདི་ཡན་བསྐྱབ་བརྟུས་སྤྱའང་པལ་ཆེར་འདི་
བཞིན་ཏུ་གསུངས་སོ། །དེ་དག་ནི་གཙོ་ཆེར་གནས་སྐབས་ནས་སྤྱིན་གྱི་འབྲས་སུ་སྟེ་
མདོར་ན་དེ་དག་གིས་ཕན་ཡོན་གྱི་ནུས་གངས་ཐམས་ཅད་སྟོགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་
ནས་སེམས་ཅན་མཁྱ་བ་ནི་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་སྤུན་སྲུང་ཚོགས་པའི་
བདེ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་ལོ་ཞེས་བསྟན་པའོ། །འདིར། དཔེར་ན་རྒྱལ་པོའི་མི་
འགའ་ཞིག འཅིས་པ་ནས་འདི་ཡན་ཕན་གནོད་ཀྱི་འབྲས་སུ་ལ་བསམ་སྟེ་སེམས་ཅན་
ལ་གུས་པར་བྱ་བ་ཞེས་པའི་ས་བཅད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་བསྐྱས་ནས་བསྟན་ལ། འགྲེལ་
པ་འགར། འདི་ཉིད་དེ་བཞིན་(༡༩༥ན)གཤེགས་པ་མཉེས་བྱེད་ཡིན། ཞེས་པ་མན་
ཆད་བཟོད་པའི་ཕན་ཡོན་ཏུ་བྱས་ནས། བཟོད་པ་བསྐྱོམས་པ་འདི་ཉིད་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་མཉེས་བྱེད་ཡིན། ཞེས་སོགས་སྤྱར་ནས་འཆད་ལ། ཡང་འགྲེལ་པ་འགར།
འདི་ཉིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནས་སེམས་ཅན་མཁྱ་བར་བྱས་པའི་ཕན་ཡོན་ཏུ་བྱས་
ནས་སེམས་ཅན་མཁྱ་བར་བྱེད་པ། འདི་ཉིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཉེས་བྱེད་ཡིན།
ཞེས་སོགས་སྤྱར་ནས་འཆད་ཅིང་། འཁོར་ཆེ་སོགས་མཐུག་གི་ཚོགས་བཅད་གཅིག་
པོ་འདི་བཟོད་པའི་ཕན་ཡོན་ཏུ་བྱས་ནས་ལེའུ་འདིའི་དོན་བསྐྱབ་བར་བྱེད་དེ་དེ་ནི་ཙ་
ཚོག་དང་སྤྱར་ཆེ་ཤིང་ཏུ་འབྲེལ་བར་སྤྱང་རོ། །འོན་ཀྱང་བཟོད་པ་བསྐྱོམས་ནས་
སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་མཁྱ་བར་བྱས་པ་དང་སེམས་ཅན་མཁྱ་བའི་ཆེད་ཏུ་བཟོད་
པ་བསྐྱོམ་པ་སོགས་བྱས་པ་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་ཆེར་མི་འདུག་ཅིང་ཕན་ཡོན་གྱང་

དེ་གཉིས་གང་གི་པན་ཡོན་རྩ་བ་ཤད་ཀྱང་མི་འགལ་སྟུང་མོ། །

མདོར་ན་བཙོད་པའི་མི་མཐུན་སྟོགས་ཁོང་ཁྱོད་ཤས་ཆེ་བ་དང་དག་ཚས་ལ་ཞི་
ཞུས་ནས་སྟོ་ཤི་བ་དང་མ་ཚས་ཤིང་མི་འདོད་པ་གསུམ་པོ་རྩ་ཤེས་པར་བྱས་ནས།
དེ་གསུམ་གྱི་གཉེན་པོར་རིམ་པ་བཞིན་རྩ་གཞན་གྱིས་གནོད་པ་བྱེད་པ་ལ་ཇི་མི་
སྟུང་པ་དང་རང་གི་རྒྱུད་ལ་སྦྱག་བསྐལ་བྱང་བ་མི་ཞུས་པར་དང་རྩ་ལེན་པ་དང་
ཚས་ལ་ངེས་པར་སེམས་པ་ལ་མས་པ་ཤིན་རྩ་གནས་པའི་བཙོད་པ་གསུམ་བསྟོམ་
པ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལེའུ་འི་མཚན་ནི། བྱང་རྒྱབ་སོགས་ཏེ། འདིས་
བཙོད་པ་སྟོམ་ཚུལ་རྒྱས་པར་སྟོན་པས་ན་བཙོད་པ་བསྟན་པའི་ལེའུ་ཞེས་བསྟན་ཏེ་
རྒྱག་པའོ། །

‡ གསུམ་པ་བྱང་རྒྱབ་ཀྱི་སེམས་མི་ཉམས་པར་གོང་(༡༩་བ)ནས་གོང་རྩ་སྟེལ་
བ་ལ་གསུམ། བཙུན་འགྲུས་ཀྱི་ལེའུ། བསམ་གཏན་གྱི་ལེའུ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ལེའུ་ལོ། །

དང་པོ་བཙུན་འགྲུས་ཀྱི་ལེའུ་ལ་གཉིས། ལེའུ་འི་གཞུང་། ལེའུ་འི་མཚན་ནོ། །དང་
པོ་ལ་གཉིས། བཙུན་འགྲུས་ཚུལ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་མདོར་བསྟན་པ། བཙུན་
འགྲུས་ཇི་ལྟར་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་བཙོད་པས་སོགས་ཏེ། གོང་རྩ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་གཞན་
གྱིས་གནོད་པ་དང་དཀའ་སྤྱད་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་བཙོད་པ་དང་ལྟན་པས་བྱང་རྒྱབ་ལྟར་
རྩ་སྦྱབ་པའི་ཕྱིར་རྩ་བཙུན་འགྲུས་བཙུང་པར་བྱ་དགོས་སོ་ཞེས་མཚམས་སྦྱར་ནས་
བཙུན་འགྲུས་ཚུལ་པར་བསྐལ་བ་སྟེ། དེ་ཡང་བཙོད་པ་མེད་ན་སོས་སོགས་ལ་བཙུན་
འགྲུས་བཙུང་པས་འཇུག་མི་རྣམས་པའམ་ཞུགས་ཀྱང་རྒྱུ་འཛུལ་པར་འགྱུར་བའི་
ཕྱིར་ཏེ། བསྐྱབ་བརྟུས་སྟུ། བཙོད་བྱ་སོས་པ་བཅུལ་བར་བྱ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
རོ། །འོ་ན་བཙོད་པས་ཚག་གི་བཙུན་འགྲུས་ཚུལ་ཅི་དགོས་ཤེ་ན། དགོས་པའི་རྒྱ་

མཆོན་འདི་ལྷར་རྒྱལ་སྤུས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ན་མས་ལ་སྒྲོ་བས་འཇུག་པའི་བཙོན་འགྲུས་དང་
 ལྷན་པ་དེ་ལ་འབྲས་བུ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་གནས་པའམ་འབྱུང་སྟེ། བཙོན་འགྲུས་ནི་
 ཆོགས་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་ལ་ཆོགས་གཉིས་ནི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་འབྲལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་
 པས་སོ། །དེ་ནི་དཔེར་ན་སྤྱོད་པར་བྱེད་པའི་བྱེད་ལས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་མེད་ན་མར་མེ་
 དང་ཤིང་ལོ་སོགས་གཡོ་བ་མེད་ཅིང་རྒྱང་ལག་བརྒྱུད་བསྐྱམ་སོགས་ཀྱི་གཡོ་བའང་
 མེད་པ་བཞིན་ཏུ་དག་ཆོས་སྤྱི་དང་བྱང་པར་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་སྟེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱར་བྱུར་
 པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་དང་དེས་མཆོན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ཏེ་ཆོགས་གཉིས་
 གྱུར་བཙོན་འགྲུས་མེད་ན་མི་འབྱུང་སྟེ་བཙོན་འགྲུས་ནི་དག་པའི་ས་ཆེན་པོ་བ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །(༡༣༥ན)དག་པོ་ལ་སྒྲོ་བཞིན་ཏུ་འཇུག་པའི་བཙོན་འགྲུས་ལ་བརྟེན་
 བས་རྒྱ་ཆོགས་གཉིས་བསགས་པ་ལས་འབྲས་བུ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་འབྱུང་སྟེ། དབུ་མ་
 ལ་འཇུག་པ་ལས། ཡོན་ཏན་མ་ལུས་བཙོན་འགྲུས་རྗེས་འགྲོ་ཞིང་། །བསོད་ནམས་
 གློ་གྲོས་ཆོགས་ནི་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། མདོ་ལས་གྱུར་། གློ་གྲོས་རྒྱ་
 མཆོ་བཙོན་འགྲུས་བརྒྱམས་པ་ལས་ནི་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་
 ཆུབ་དཀའ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། གང་ལ་བཙོན་འགྲུས་ཡོད་པ་དེ་ལ་
 བྱང་ཆུབ་ཡོད་ཀྱི་ལེ་ལོ་ཅན་ནམས་ལ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཤིན་ཏུ་རིང་ངོ་ཞེས་སོགས་དང་།
 སྤྱོད་པར་ཡང་། བཙོན་འགྲུས་ཀྱིས་ནི་དཀར་པོའི་ཡོན་ཏན་འགྲིབ་མི་འགྱུར། །ཡེ་
 ཤེས་མཐའ་ཡས་རྒྱལ་བའི་བང་མཛོད་རྟེན་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས། དེའི་ཕྱིར་
 འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་གྱུར་། གང་གི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་པའི་དག་པའི་ཆོས་
 དེ་ལྷར་ཡང་དག་པར་འབྲལ་པར་བྱ་བའི་རྒྱའི་གཙོ་བོ་དང་མཆོག་ནི་བཙོན་འགྲུས་ཁོ་
 བ་ཡིན་ཀྱི་གཞན་ནི་དེ་ལྷར་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་བཙོན་འགྲུས་ནི་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་
 དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་
 རྣམས་བསྟན་པས་སྟོན་པར་མཛད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་བཙུན་འགྲུས་ཇི་ལྟར་ཚོམ་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། བཙུན་འགྲུས་ཀྱི་རོ་བོ་རོས་བཟུང་བ། བཙུན་འགྲུས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཚྭ་གས་སྤང་བ། དེའི་མཐུན་ཚྭ་གས་སྤྱབ་པའོ། །

དང་པོ་ནི། བཙུན་གང་དགེ་ལ་སྟོབས་འོ། ཞེས་ཏེ། དེ་ལ་བཙུན་འགྲུས་ཀྱི་རོ་བོ་གང་ཡིན་ན་དམིགས་པ་དགེ་བ་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་མངོན་པར་སྟོབས་འོ། །དེ་ལ་དགེ་བ་ལ་སྟོབས་འོ། ཞེས་པས་བཙུན་འགྲུས་ནི་སེམས་དགེ་བ་ལ་མངོན་པར་སྟོབས་འོ། (༡༣༥བ)ཉིད་ཡིན་གྱི་དེ་ལས་གཞན་དུ་གང་ལ་འདར་མི་སྟོབས་དང་། །མི་དགེ་བ་དང་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལས་ལ་སྟོབས་དང་ལུ་སྟེགས་བྱེད་གྱི་ལམ་ལོག་པ་ལ་སྟོབས་རྣམས་བཙུན་འགྲུས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དེ་དག་བཙུན་འགྲུས་ཡིན་པ་བསལ་བ་སྟེ། མི་དགེ་བ་སོགས་ལ་སྟོབས་ནི་བཙུན་འགྲུས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཚྭ་གས་བྱ་བ་རན་པ་ལ་ཞེན་པའི་ལེ་ལོ་ཡིན་པས་སོ། །དེས་ན་སོས་སོགས་ཀྱི་དགེ་བ་དང་བྱིན་སོགས་ཀྱི་དགེ་བ་ལ་ཡང་དག་པར་སྟོབས་ནི་བཙུན་འགྲུས་སོ། །དེ་ཡང་མདོ་ལས། བཙུན་འགྲུས་གང་ཞེན་དགེ་བ་ལ་སྟོབས་འོ་ཞེས་དང་། ལུང་ལཱི་རབ་བྱེད་ལས་ཀྱང་། བཙུན་འགྲུས་གང་ཞེན་ལེ་ལོའི་གཉེན་པོ་སྟེ་དགེ་བ་ལ་སེམས་མངོན་པར་སྟོབས་འོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེའི་བྱེད་ལས་ཀྱང་། ཀྱན་བདུས་ལས། དགེ་བའི་ཚྭ་གས་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པར་བྱེད་པ་དང་ཡོངས་སུ་སྤྱབ་པའི་ལས་ཅན་ནོ་ཞེས་པ་ལྟར་ཏེ། དེ་ནི་དགེ་བའི་ཚྭ་གས་ཐམས་ཅད་སྤྱབ་པར་བྱེད་པ་དང་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པར་བྱེད་པ་བཙུན་འགྲུས་ལ་རག་ལས་ཞེས་པའི་དོན་རྟོ། །ལུས་རག་གི་ལས་ལ་བཙུན་འགྲུས་སུ་བཤད་པ་ཡོད་ཀྱང་དེ་ནི་རྒྱུའི་མིང་གིས་བཏགས་པའོ། །བཙུན་འགྲུས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཐབས་ནི་བཙུན་འགྲུས་མ་བཅམས་པའི་ཉེས་དམིགས་དང་བཙུན་འགྲུས་བཅམས་པའི་ཕན་ཡོན་རྣམས་ཡང་ཡང་སེམས་པ་སྟེ་དེ་སེམས་པ་ལ་གོམས་ན་བཙུན་འགྲུས་སྤྱིས་པས་སོ། །དེ་ལ་བཙུན་འགྲུས་མ་བཅམས་པའི་ཉེས་དམིགས་ནི། མདོ་ལས། ལེ་ལོ་ཅན་ལ་ནི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་ཏུ་རིང་ཞིང་རྣམ་པར་རིང་།

ངོ་། །ལེ་ལོ་ཅན་རྣམས་ལ་ནི་སྤྱིན་པ་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་བར་དུ་མེད་དོ། །ལེ་ལོ་ཅན་ལ་ནི་གཞན་གྱི་དོན་མེད་དོ་ཞེས་དང་། དུན་པ་ཉེར་གཞག་ལས་ཀྱང་། (༡༧༥ན) ཉོན་མོངས་རྣམས་ཀྱི་གཞི་གཅིག་ནི། ལེ་ལོ་ཡིན་ཏེ་གང་ལ་ཡོད། །གང་ལ་ལེ་ལོ་གཅིག་ཡོད་པ། དེ་ལ་ཚོས་ཀྱན་མེད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བཙོན་འགྲུས་མེད་ན་ལེ་ལོ་འདི་དབང་དུ་སོང་ནས་དཀར་ཚོས་ཀྱན་གྱིས་སོངས་ཏེ་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་སྤྱི་ཕྱི་འདོད་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་བའོ། །བཙོན་འགྲུས་བཙུགས་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། གོང་དུ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཆུའི་གཙོ་བོར་བསྟན་པ་དང་། ལེ་ལོ་འདི་གཉེན་པོ་བྱེད་པ་དང་དགེ་བའི་ཚོས་སྐྱབ་པར་བྱེད་ཅིང་རྒྱལ་པར་བྱེད་ཅེས་བསྟན་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། ལེ་ལོ་འདི་གཉེན་པོ་བྱེད་པ་ནི། དུན་པ་ཉེར་གཞག་ལས། ལེ་ལོ་ནི་བཙོན་འགྲུས་བསྐྱེད་པས་ཏེ་ལེ་ལོ་རྣམས་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བཙོན་འགྲུས་བསྐྱེད་པས་འཛོམས་པར་འགྱུར་རོ། །དཔེར་ན་སྤང་བས་ཐུན་པ་འཛོམས་པར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ལེ་ལོ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བཙོན་འགྲུས་བསྐྱེད་པས་སྤོང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་ལྷག་བསམ་བསྐྱལ་བ་ལས། ཐུག་བསྐྱལ་ཀྱན་དང་ཐུན་པ་སེལ་བྱེད་ཅིང་། །རན་སོང་ཡོངས་སུ་སྤོང་བའི་གཞིར་གྱུར་པ། །སངས་རྒྱས་ཀྱན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་བཙོན་འགྲུས་འཕགས། །གང་ཡིན་དེ་ནི་རྟག་དུ་བསྐྱེན་པར་གྱིས། །འཇིག་རྟེན་འདི་ན་བཟོ་གང་ཅི་ཡོད་དང་། །འཇིག་རྟེན་འདས་བཟོ་གང་དག་ཅི་ཡོད་པ། །

བཙོན་འགྲུས་བཙུགས་ལ་རྟེན་པར་མི་དགའ་ན། །མཁས་པ་སུ་ཞིག་བཙོན་འགྲུས་སྤོབས་གིས་སྒྲོ། །གང་དག་སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་ཞུགས་གྱུར་པ། །དེ་དག་ཐུགས་གཉིད་སྒྲོན་རྣམས་མཐོང་ནས་ནི། རྟག་དུ་བཙོན་འགྲུས་རྩོམ་ལ་གནས་པར་བྱེད། །འདི་ནི་ང་ཡིས་དེ་དག་བསྐྱལ་བས་ཡིན། །(༡༧༦བ)ཞེས་དང་། བདོ་སྤྱི་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། དགེ་བའི་ཚོགས་ཀྱི་ནང་ན་བཙོན་འགྲུས་མཚོག་འདི་ལྟར་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་རྒྱུས་ཐོབ། །བཙོན་འགྲུས་གིས་ནི་མོད་ལ་བདེ་གནས་མཚོག་འདོན་

གྲུབ་འཇིག་རྟེན་འདས་དང་འཇིག་རྟེན་གཏོགས། །བཙུན་འགྲུས་ཀྱིས་ནི་སྤྲོད་སྤྲོད་
 འདོད་པ་ཐོབ། །བཙུན་འགྲུས་ཀྱིས་ནི་དག་པ་རབ་འབྱུར་ལྟར། །བཙུན་འགྲུས་ཀྱིས་
 ནི་འཇིག་ཚོགས་འདས་ནས་གྲོལ། །བཙུན་འགྲུས་ཀྱིས་ནི་བྱང་ཆུབ་མཆོག་སངས་
 རྒྱ། །ཞེས་སོགས་དང་། སར་བསྐྱེད་ལས་ཀྱང་། ཡོངས་སུ་སྤྲོ་མེད་བཙུན་འགྲུས་ཆེ་
 ལྟར་ན། །མི་འཐོབ་མི་འགྲུབ་ནམ་པ་གང་ཡང་མེད། །ཅེས་སོགས་མང་རྒྱུ། །དེ་
 ལྟར་ལེ་ལོའི་དབང་དུ་གྱུར་ནས་བཙུན་འགྲུས་མ་བཙུན་པའི་ཉེས་དམིགས་དང་
 བཙུན་འགྲུས་བཙུན་པའི་ཕན་ཡོན་ཤེས་པར་བྱས་ནས་རྒྱལ་སྤྱོད་ནམས་ཀྱིས་
 བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ལེ་ལོ་སྤྲོད་ནས་ལུས་དང་སྟོག་ལའང་མི་ལྟ་བར་
 བཙུན་འགྲུས་ཚོམ་དགོས་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མེ་སྤྲོད་ལས། བདག་
 ཉིད་ཀྱི་ཡང་ལུས་དང་ནི། །སྟོག་ཀྱང་ཡོངས་སུ་སྤྲོད་བཞིས་ཏེ། །ལེ་ལོ་དག་ནི་ཀྱན་
 སྤངས་ནས། བྱང་ཆུབ་དམ་པ་བཅའ་བར་བཞི། །ཤ་ནམས་དང་ནི་དེ་བཞིན་ཁྲག་
 རྒྱས་དང་། །ཕགས་པ་དང་ནི་རུས་སྐྱམ་སྟོག་པོར་ཏེ། །ལེ་ལོ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་
 སུ་སྤངས་བཞིས་ནས། བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཕྱིར་བཙུན་འགྲུས་བཙུན་པར་བཞི། །ཞེས་
 པ་ལྟར་རྒྱུ། བཙུན་འགྲུས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་ལ། གོ་ཆའི་བཙུན་འགྲུས་དགེ་བཙུན་སྤྲོད་
 ཀྱི་བཙུན་འགྲུས་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་བཙུན་འགྲུས་གསུམ་དུ་བཤད་པ་དང་།
 མདོ་མེད་རྒྱན་ལས། ཐོག་མར་གོ་ཆའི་བཙུན་འགྲུས་དེ་ནས་ནི། །ཚུལ་བཞིན་རབ་
 (༡༩༥༥)ལྷགས་སྤྱོད་པའི་བཙུན་འགྲུས་ཏེ། །མ་ལུས་མི་འགྲུགས་ཆོག་མི་ཤེས་བཙུན་
 འགྲུས། །ཞེས་གོ་ཆའི་བཙུན་འགྲུས་སྤྱོད་པའི་བཙུན་འགྲུས་མ་ལུས་ཞིང་མི་འགྲུགས་
 པའི་བཙུན་འགྲུས་ཆོག་མི་ཤེས་པའི་བཙུན་འགྲུས་ཏེ་བཞིར་དབྱེ་བ་དང་། མདོན་
 པ་ཀྱན་བཀྲུས་ལས། གོ་ཆ་དང་སྤྱོད་པ་དང་མི་འགྲོང་བ་དང་མི་སྟོག་པ་དང་ཆོག་
 པར་མི་འཇིན་པའི་བཙུན་འགྲུས་དང་ལྟར་བཤད་ལ། གོ་ཆའི་བཙུན་འགྲུས་ནི།
 དགེ་བ་ལ་སྤྱོད་པའི་སྤྲོ་རོལ་ནས་སེམས་ཀྱི་སྤྲོ་བ་སྤྲོད་དུ་འགྲོ་བའི་བསམ་པ་གོ་ཆ་
 ཆེན་པོ་སྤྲོད་པར་བྱེད་པ་དང་། སྤྱོད་པའི་བཙུན་འགྲུས་ནི། སྤྱོད་པ་ཉམས་སུ་ལེན་

པའི་ཆོ་ན་སེམས་སྒྲོ་བ་སྟེ་འདི་ལ་ཤུས་སྒྲུབ་དང་རྟག་སྒྲུབ་གཉིས་ཡོད། མི་འགོང་
བའི་བཙུན་འགྲུས་ནི། དགེ་བར་འཇུག་པའི་ཆོ་བདག་ལྟ་ཤུས་འདི་ག་ལ་རུས་སྒྲུབ་
རུ་སེམས་མི་ཞུམ་པར་སྒྲོ་བ་བསྐྱེད་པ་དང་། མི་ལྟོག་པའི་བཙུན་འགྲུས་ནི། དགེ་
བའི་བྱ་བར་འཇུག་པ་ན་རྟེན་གཞན་གྱིས་བསྐྱར་མི་ཐུབ་པར་སེམས་སྒྲོ་བར་མཐར་
ཕྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་། ཆོག་པར་མི་འཛིན་པའི་བཙུན་འགྲུས་ནི། དགེ་བ་རུང་ཟད་
ཅམ་གྱི་ཆོག་པར་མི་འཛིན་པར་གོང་མའི་ཁྱད་པར་ཆོལ་བའི་ཆེད་རུ་འབད་པའོ། །

གཉིས་པ་བཙུན་འགྲུས་ཀྱི་མི་མཐུན་སྒྲིགས་སྤང་བ་ལ་གཉིས། །མི་མཐུན་སྒྲིགས་
ལེ་ལོ་རྒྱ་འབྲས་དང་བཅས་པ་ངོས་བཟུང་བ། །དེ་རི་ལྟར་སྤོང་ཐབས་ཀྱི་གཉེན་པོ་
བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ཡི་མི་མཐུན་སྒྲིགས་ཏེ། དེ་ལ། དབྱེ་བའི་སྒྲོ་ནས་མི་
མཐུན་སྒྲིགས་ངེས་བཟུང་བ་ནི། བཙུན་འགྲུས་དེ་དང་འགལ་ཞིང་བཙུན་འགྲུས་
དང་ཉམས་པར་བྱེད་པ་ཡི་མི་མཐུན་སྒྲིགས་ཀྱི་(༡༧༦)དབྱེ་བ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་
ཡང་ལུས་དང་སེམས་ལས་སུ་མི་རུང་ཞིང་དགེ་བ་ལ་མི་སྒྲུབ་པར་ད་རུང་ལོང་ཡོད་
སྒྲུབ་པའི་བྱི་བཤོལ་བྱེད་པའི་སྒྲོ་ནས་སྒྲོམ་ལས་ཀྱི་བདེ་བ་ལ་ཞེན་པའི་ལེ་ལོ་དང་།
མི་དགེ་བ་དང་ཆོད་པ་དང་སྒྲིག་པ་ལ་སྒྲིགས་པའི་བྱ་བ་དམན་པ་ལ་དགའ་ཞིང་
ཆགས་པས་ཟིལ་གྱིས་ནོན་པ་ནི་བྱ་བ་ངན་པ་ལ་ཞེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ལེ་ལོ་དང་། དགེ་
བའི་སྒྲིགས་དཀའ་བའི་ལས་རྒྱབ་པ་ལ་སྤོལ་བའི་ཞིང་རྒྱུག་ནས་བདག་ལྟ་ཤུས་རྒྱབ་
ག་ལ་རུས་སྒྲུབ་རུ་རང་ལ་སྤོང་བ་སྐྱེད་ལུག་བདག་ཉིད་བརྟན་པའི་ལེ་ལོ་ལོ། །དེ་
ལྟར་ལེ་ལོ་གསུམ་ལས་སུ་མ་གཉིས་ནི་དགེ་བའི་ཆོས་རྒྱབ་རུས་སུ་མཐོང་ཡང་མི་
འཇུག་པ་ཡིན་ལ། བྱི་མ་ནི་བདག་གིས་དགེ་ཆོས་རྒྱབ་ག་ལ་རུས་སྒྲུབ་རུ་ཞུམ་པ་
ཡིན་ནོ། །འགའ་ཞིག་རུ་རྒྱུད་ལུག་པའི་ལེ་ལོ་དང་བདག་ཉིད་བརྟན་པའི་ལེ་ལོ་
ཞེས་དེ་གཉིས་སོ་སོར་བཤད་དོ། །ལེ་ལོ་འདི་ངོ་པོ་ནི། ཀུན་བརྟུས་ལས། ལེ་ལོ་གང་
ཞེན། ཉལ་བ་དང་བསྐྱེས་པ་དང་འཕྲེས་པའི་བདེ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་གཏི་མུག་གི་

ཆར་གཏོགས་པའི་སེམས་མི་སྒྲོ་བ་སྟེ་དགེ་བའི་ཚུགས་ལ་སྒྲུབ་བའི་བར་དུ་གཙོང་
 པའི་ལས་ཅན་ནི་ཞེས་པ་ལྟར་ཉལ་བ་སོགས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་ནས་དགེ་བ་ལ་མི་
 སྒྲོ་བའོ། །འདིའི་བྱེད་ལས་ནི་དགེ་བའི་ཚུགས་ཐམས་ཅད་ཉམས་པར་བྱེད་པ་སྟེ་གོང་
 ཏུ་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །ལེ་ལོ་སྒྲེ་བའི་རྒྱ་རོལ་བཟུང་བ་ནི། རིན་ཆེན་སྤང་བ་ལས།
 སྟོམ་ལས་བཙོན་པ་མེད་པའི་ལུས། །ཞེས་པ་ལྟར་དགེ་བ་སྒྲུབ་པ་ལ་མི་ཙོལ་བར་
 ལུས་སེམས་དལ་དུ་འདུག་པའི་སྟོམས་ལས་ལ་བདེ་བར་བཟུང་ནས་དེ་ལ་མངོན་
 པར་སྟེད་པས་བདེ་བ་དེའི་རྩ་མུང་བ་དང་། གཉིད་ཀྱིས་ནོན་པའི་(༡༩༥ན)དབང་
 ཏུ་ཁྱུར་ནས་ཉལ་བ་དང་བསྟེས་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་སྟེད་པ་མངོན་པར་
 འཕེལ་བ་ཡིས་ཀྱང་ལེ་ལོ་སྒྲེད་པར་བྱེད་ལ། དེ་གཉིས་ཀའང་འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐལ་
 གྱིས་ཡོངས་སུ་མི་སྒྲག་ཅིང་དེས་མི་སྒྲོ་བ་ལས་འབྱུང་སྟེ། འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐལ་ལ་
 མི་སྒྲོ་ན་དེའི་དབང་ལས་དགེ་བའི་ལས་གང་ལའང་མི་ཙོལ་བར་སྟོམ་ལས་ཀྱི་བདེ་
 བའི་རྩ་མུང་བ་དང་དེ་ལས་གཉིད་ལ་སྟེད་པ་འབྱུང་ལ་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོམ་
 ལས་ཀྱི་ལེ་ལོ་འཕམ་སྒྲུབ་བ་མེད་པའི་ལེ་ལོ་འཕམ་སྤྱི་བཤོལ་གྱི་ལེ་ལོ་ཞེས་ཀྱང་གསུངས་པ་
 དེ་ཉེ་བར་སྒྲེ་བར་འབྱུར་རྩི་ཞེས་པའོ། །ཡང་སྟོམ་ལས་དང་བདེ་བ་དཔལ་བའི་རོལ་
 ཆགས་པ་དང་གཉིད་ཀྱི་བདེ་བ་ལ་སྟེད་པ་དང་འཁོར་བ་ལ་སྒྲོ་ཤས་མེད་པ་རྣམས་
 ནི་ལེ་ལོ་སྒྲེ་བའི་རྒྱའི་ཞེས་འགའ་ཞིག་ཏུ་འཆད་ལ།

ཡང་ཁ་ཅིག་གིས་དགེ་བ་ལ་མི་སྒྲོར་བའི་སྟོམ་ལས་དང་ཟག་བཅས་ཀྱི་བདེ་
 བ་ལ་ཆགས་ནས་དེའི་རྩ་མུང་བ་དང་གཉིད་ཀྱིས་ནོན་ནས་ཉལ་བ་དང་བསྟེས་པ་
 སོགས་ལ་བརྟེན་པའི་སྟེད་པ་འཕེལ་བ་ཡིས་འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐལ་གྱིས་མི་སྒྲོ་བ་
 ལས་ལེ་ལོ་རྣམས་སྒྲེད་ཞེས་སྟོམ་ལས་ཀྱི་ལེ་ལོ་བྱ་བ་རན་ཞེན་གྱི་ལེ་ལོ་སོགས་ལེ་ལོ་
 གསུམ་ཀ་སྒྲེ་བའི་རྒྱར་བཤད་ཅིང་། སྟེད་པ་འཕེལ་བ་ཡིས་འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐལ་
 ལས་མི་སྒྲོ་ཞེས་སྟེལ་ནས་འཆད་ཀྱི་སྤྱུ་མ་ལྟར་མི་འཆད་པ་ནི་འགྲེལ་ཆེན་སོགས་
 དང་མི་མཐུན་ནོ། །དེས་ན་གོང་ཏུ་བཤད་པ་ལྟར་འདི་སྟོམས་ལས་ཀྱི་ལེ་ལོའི་རྒྱར་

བྱས་ནས་ལེ་ལོ་དེ་ཉིད་རི་ལྷར་འབྱུང་ཚུལ་བཟུང་པའི་དོན་ཏུ་འགྲེལ་པ་ཕལ་ཆེར་
 གྱིས་བཤད་པ་ལྷར་བྱས་ན་བདེ་བར་སྤང་ལ། འདིའི་སྐབས་ཀྱི་ས་བཅད་ཀྱང་རྒྱལ་
 སྐས་པའི་འགྲེལ་བ་དང་དར་རྒྱུ་ལྷར་བྱས་ན་ལེགས་སོ། །(༡༩༥བ)གཉིད་སྐྱགས་ལ་
 བཞེན་ནས་ལེ་ལོ་སྐྱེ་ཁེང་བཙོན་འགྲུས་ཉམས་པར་འབྱུར་བ་ནི། མདོ་ལས། གང་
 ཞིག་སྐྱགས་དང་གཉིད་ལ་དགའ་འཁྱུར་བ། ལེ་ལོ་བྱེད་ཅིང་བཙོན་འགྲུས་ཡོངས་
 ལུ་ཉམས། ཞེས་སོ། གཉིས་པ་དེ་རི་ལྷར་སྤོང་ཐབས་ཀྱི་གཉེན་པོ་བཤད་པ་ལ་
 གསུམ། སྒྲོམ་ལས་འཛིན་པའི་ལེ་ལོའི་གཉེན་པོ་སྒྲོམ་ཚུལ། བྱ་བ་རན་ཞེན་གྱི་ལེ་
 ལོའི་གཉེན་པོ་སྒྲོམ་ཚུལ། སྐྱིད་ལུག་གི་ལེ་ལོའི་གཉེན་པོ་སྒྲོམ་ཚུལ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཉོན་མོངས་རྒྱ་བས་སོགས་ཏེ། དེ་ཡང་འཁོར་བ་ལ་སྒྲོ་བ་སྐྱེད་པའི་
 ཆེད་ཏུ་ཆོའདི་མི་རྟག་པའི་ཚུལ་ལ་བསམ་སྟེ་སྒྲོམ་ལས་ཀྱི་ལེ་ལོ་སྤང་བ་ལ། དེས་
 པར་འཆི་བའི་ཚུལ་དཔེ་དང་བཅས་པ་ནི། ཉ་དང་རི་རྒྱགས་སོགས་རྒྱ་ནང་ཏུ་བཅུད་
 ནས་རྒྱ་པ་འཕམ་ཐོན་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསོད་པ་ལྷར་ལེ་ལོ་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་
 པ་རྒྱ་པ་དང་འདྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བཤོར་ཁེང་བཀྲག་སྟེ་དབང་ཏུ་བྱས་ནས་ནི་རིས་
 མཐུན་ཁེང་སྐལ་བ་མཉམ་པའི་སྲིད་པར་ཉིང་མཆམས་སྤྱོར་བའི་སྐྱེ་བའི་རྒྱར་ནི་
 འཆོར་མེད་ཏུ་ཆུད་པར་ལྱུར་ནས་འཆི་བདག་གཤེན་རྗེའི་ཁར་ནི་སོང་བར་ལྱུར་པ་
 དང་འདྲ་བའི་གནས་སྐབས་འདི་ལྟ་བུར་ལྱུར་པ་ཡང་ཅི་སྟེ་ད་ཏུང་སེམས་བྟོད་ཀྱིས་
 མི་ཤེས་སམ་སྟེ་སྐྱེས་པན་ཆད་དེས་པར་འཆི་བ་ལས་མ་འདས་པའི་ཚུལ་འདི་དེ་ཉིད་
 ནས་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ་ཕྱི་བཤོལ་གྱི་ལེ་ལོའི་དབང་ཏུ་མི་གཏོང་བར་འཆི་ཁར་པན་
 པའི་ཆོས་ལ་ད་ལྟ་ནས་ལྱུར་ཏུ་འབད་དགོས་ཞེས་རང་ལ་བསྐུལ་བའོ། །ཡང་འཆི་
 བདག་གི་ཁར་ནི་སྐྱེ་པོ་ཏུ་མ་སྤར་སོང་བར་ལྱུར་པ་དང་ཕྱིས་ཀྱང་འགྲོ་བར་འབྱུར་
 པ་ཅི་སྟེ་ད་ཏུང་མི་ཤེས་སམ་ཞེས་སྤྱོད་ཀྱང་ཆོག་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟེ་
 སྤོང་ལས། འཆི་བ་སྲིན་མོ་ལྟ་བུར་(༡༩༦ན)མི་བཟོད་དེ། རྟག་ཏུ་སྐྱེ་རྒྱ་རྣམས་ཀྱི་
 ཕྱི་བཞིན་འབང་། སྐྱབས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་མནན་ནས་འགྲོ་བ་ཡི། ཡངས་པའི་ཆོ་ནི་

མ་ལུས་ཟད་པར་འཁྱུང་། ཞེས་དང་། ཡང་ངེ་སྐད་དུ། མི་ཡི་དཔའ་མོ་ཐོག་མའི་
 མཚན་མོར་ནི། ཀྱང་ན་འཇིག་རྟེན་མངལ་ན་གནས་ཀྱུར་པ། འདྲེན་པ་བཅམས་
 ཏི་དེ་ནི་ཉིན་རེ་ཞིང་། འཕྲོས་བཤེལ་མེད་པར་འཆི་བདག་རྒྱུད་དུ་འགྲོ། ཞེས་
 བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་བར་རྒྱངས་པ་དང་། རླུ་རབས་ལས་ཀྱང་། དང་པོ་མངལ་
 ཏུ་ཞུགས་པའི་རྒྱབ་མོ་ནས། འདྲེན་པ་བརྒྱུད་ལྟེ་འཇིག་རྟེན་འདི་དག་ནི། ལམ་ཏུ་
 ཞུགས་ནས་ལམ་གཞན་མ་གོལ་བར། འཆི་བདག་རྒྱུད་དུ་དེ་ནི་ཉི་པར་འགྲོ། ཞེས་
 མོ། ཀྱེན་ཡང་གཉེན་བཤེས་དང་ཆན་གཞོན་བར་མ་སོགས་རང་དང་རིས་མཐུན་
 པ་ལྟར་ཅིག་ཏུ་སྦྱོད་པའི་ཐེ་ཚན་རྣམས་འཆི་བདག་གིས་རིམ་གྱིས་སྟོག་འཕྲོག་ནས་
 གསོད་པར་བྱེད་པ་ཡང་ཁྱོད་གྱིས་ད་རྒྱང་མཐོང་བར་མ་ལྟར་ཏམ་སྟེ་དེ་ལྟར་མངོན་
 ལུ་མ་ཏུ་མཐོང་བར་ལྟར་བཞིན་པ་ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་དེས་མི་སྟག་ཅིང་མི་སྦྱོ་བར་
 དགེ་བ་ལ་མི་སྦྱོར་བའི་སྟོམ་ལས་དང་གཉིད་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྲིད་པ་སོགས་ཀྱི་དབང་
 ལས་དགེ་བའི་སྟོགས་ལ་རུང་ཟད་ཀྱང་གཞོལ་བ་མེད་པར་སོས་དལ་དུ་བག་བརྒྱུད་
 ལྟེ་འཆི་མི་དགོས་པ་བཞིན་དུ་གནས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དཔེར་ན་ཡུལ་འགའ་ཞིག་
 ཏུ་གདོལ་བའམ་ཤན་པ་རྣམས་གྱིས་མ་ཉི་དང་ལྷག་སོགས་གསལ་བྱ་མང་པོ་རྩ་བ་
 ཆེན་པོ་སོགས་ཀྱི་ནང་དུ་བཅུད་ནས་གསོད་པའི་ཆོ་རང་རང་གི་ཐེ་ཚན་དེ་ལས་སྤེ་
 མ་རྣམས་རིམ་གྱིས་གསོད་པ་མཐོང་ཡང་ལྱི་མ་གཞན་དང་གཞན་རྣམས་ནི་ད་རྒྱང་
 རྟག་པ་དང་བག་ཆ་བ་ཅམ་ཡང་མེད་པར་རྩ་བ་དང་རྒྱ་འཁྱུང་བར་བྱེད་པའམ་
 (༣༥)པོས་དལ་དུ་གཉིད་ལོག་སྟེ་གནས་པ་དེ་ལྟ་བུའི་གདོལ་པ་དང་ནི་མ་ཉི་སྟུན་
 པོ་ལྱི་མ་དག་བཞིན་དུ་ཤིན་ཏུ་སྟུན་ཞིང་ཆོངས་པར་ལྟར་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའོ། འདྲེ་
 ཡང་འདི་ལྟར་མ་ཉི་རྣམས་རྩ་བ་བཅུན་པོའི་ནང་དུ་རྒྱུད་ནས་འཕྲོས་ཐབས་མེད་པ་
 ལྟར་འཆི་བ་མེད་པའི་གནས་སུ་འགྲོ་ཞིང་འཕྲོས་པའི་ལམ་ནི་སྟོགས་དང་མཚམས་
 ཀྱན་ནས་བཀག་ཅིང་གསོད་པའི་རྒྱར་རྒྱུད་དེ་ཐར་ཐབས་མེད་པར་བྱས་ནས་སུ་
 སྟོག་འཕྲོག་པ་ལ་རིངས་པའི་གདོལ་པ་ལྟ་བུ་འཆི་བདག་གིས་ནི་གསོད་པར་འདོད་

པས་མགོ་བཅུགས་ཏེ་མིག་གིས་བལྟས་ནས་རང་གི་རྒྱང་རྒྱ་ཉེ་བར་གནས་བཞིན་རྒྱ་
 ཇི་ལྟར་ཁྱོད་ནི་མ་ཉེ་སྟེན་པ་བཞིན་རྒྱ་ཟས་ཟ་བ་ལ་དགའ་ཞིང་སྟེད་པ་དང་འདི་
 ལྟར་གཉིད་ལོག་པའི་བདེ་བ་ལའང་ཇི་ལྟར་དགའ་ཞིང་སྟེད་དེ་དེ་ལྟར་བག་མེད་
 པར་བཟའ་བརྒྱུད་དང་གཉིད་ལ་སྟེད་ནས་སྟོམ་ལས་ཀྱི་ལེ་ལོའི་རང་རྒྱ་ཡིད་བདེ་
 བར་གནས་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་ལྷན་པ་ལོ། །ཆོས་ས་ལས། གང་རྒྱ་གནས་ན་འཆི་བས་མི་
 ཚུགས་པའི། །ས་ཚུགས་དེ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །ཞེས་སོགས་དང་། རྒྱུས་རབས་
 ལས་ཀྱང་། འགོ་བ་འདི་ལྟ་བུར་ནི་འཁོད་པ་ལ། རྒྱེ་བོ་འཇིགས་པ་མེད་པ་དེ་མཚར་
 ཆེ། །ལམ་རྒྱམས་ཐམས་ཅད་འཆི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་བཀག། །དོགས་པ་མེད་པར་རབ་
 རྒྱ་དགའ་ཞིང་སྟོད། །ན་དང་ག་དང་འཆི་བའི་གཞོན་ཕྱིད་དག། །མཐུ་ཆེན་དགག་
 རྒྱ་མི་རུས་ཡོད་བཞིན་ལ། །འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཉམས་ངར་ངེས་འགོ་ན། །སེམས་
 ཤེས་སུ་ཞིག་འདི་ལ་དགའ་བར་སེམས། །ཞེས་དང་། རྩོམ་སྟེན་གཉིད་རྒྱགས་ལེ་
 ལོ་གཡང་སྤངས་ཏེ། །ངེས་པར་འཆི་བའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད། །ཅེས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་
 ལྟར་འཆི་བ་མི་རྒན་པར་བག་མེད་པའི་དབང་གིས་གཉིད་རྒྱགས་སོགས་ལ་དགའ་
 ཞིང་ཆགས་ནས་སྟོམ་ལས་ཀྱི་ལེ་(༡༩༠ན)ལོའི་རང་རྒྱ་རུས་འདའ་བ་ནི་དགེ་བའི་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་བར་རྒྱ་གཙོད་པས་ཉེས་དམིགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ།

ལྷག་བསམ་བསྐྱེད་པ་ལས། གང་ཞིག་རྒྱགས་དང་གཉིད་ལ་དགའ་འཇུག་
 བ། །དེ་ནི་གཏི་ལྷག་རྒྱ་བ་ཆེན་པོར་འཕེལ། །དེ་ནི་ལྟ་བ་རྟེན་ནས་ཐེ་ཆོམ་
 འཇུག། །དེ་ལ་ལྟ་བུར་གཞན་ཡང་མང་རྒྱ་འབྱུང་། །གང་ཞིག་རྒྱགས་དང་གཉིད་ལ་
 དགའ་འཇུག་བ། །དེ་ནི་ཤེས་རབ་ཤིན་ཏུ་ཉམ་ཆུང་འཇུག། །དེ་ཡི་སྒོ་ཡང་ཡོངས་སུ་
 ཉམས་པར་འཇུག། །ཡི་ཤེས་ལས་ནི་རྟག་རྒྱ་དེ་ཉམས་འཇུག། །གང་ཞིག་རྒྱགས་དང་
 གཉིད་ལ་དགའ་འཇུག་བ། །མི་ཤེས་ལེ་ལོ་སྟོམ་ལས་ཤེས་རབ་འཆལ། །དེ་ལ་མི་མ་
 ཡིན་པས་སྐྱགས་རྟེན་དེ། །ནགས་ན་གནས་པའི་ཆོ་ནི་འཆོ་བར་འཇུག། །གང་ཞིག་
 རྒྱགས་དང་གཉིད་ལ་དགའ་འཇུག་བ། །དེ་ནི་དགེ་སེམས་རྟག་རྒྱ་མི་འདོད་དེ། །དེ་

ནི་ཆོས་ལ་འདུན་པ་སྦྱིད་མི་བྱ། བྱིར་ཞིང་ཆོས་མ་ཡིན་ལ་དེ་དག་ལ་འགྱུར། གང་
 ཞིག་རྒྱགས་དང་གཉིད་ལ་དག་ལ་འགྱུར་བ། འདི་ནི་ཆོངས་ཤིང་ཆོས་ལ་འདུན་པ་
 ཉམས། བྱིས་པ་ཡོན་ཏན་ཀྱན་ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས། འདྲེན་པོ་འཛོམས་ཤིང་ལྷན་
 པར་འགྲོ་བར་འགྱུར། ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། ལྷུར་དུ་དང་སྟོ་བར་དུ་འཆི་བས་
 ད་ལྟ་ནས་བརྩོན་དགོས་པ་ནི། སྤྱིར་ངེས་པར་འཆི་ཡང་ད་དུང་རེ་ཞིག་མི་འཆི་བས་
 ཡོང་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། འཆི་བར་མ་ཟད་ནམ་འཆི་ལ་ངེས་པ་མེད་ཅིང་འཆི་ཆེན་ཤིན་དུ་
 མང་བས་ཆོ་འདིར་རིང་དུ་མི་གནས་པར་དུས་ལྷུར་བ་ཉིད་དུ་འཆི་བར་འགྱུར་བས་
 ཇི་སྲིད་འཆི་བ་དེ་དངོས་སུ་མ་བྱུང་གི་བར་དེ་སྲིད་དུ་ནི་འཆི་ཀར་པན་ངེས་པའི་
 རྣམ་དཀར་དགེ་བའི་ཆོགས་བསགས་པ་ལ་ལྷུར་བའི་རྩལ་གྱིས་རྟག་དུ་བརྩོན་པར་
 བྱ་དགོས་(ན་ལ་)སོ་ཞེས་པ་སྟེ། དུན་པ་ཉེར་གཞག་ལས། བསམ་པར་མི་བཟོད་མི་
 བཟོད་པའི། འཆི་བ་ཇི་སྲིད་མ་བྱུང་བ། འདི་སྲིད་ཆོས་ནི་ཡིད་ལ་གྱིས། ཞེས་པ་
 ལྟར་རོ། ཇི་སྲིད་དུ་ནི་ཆོགས་བསགས་བྱ། ཞེས་པ་འདི་ལ། རྒྱ་དཔེར། ཇི་སྲིད་
 ཆོགས་པ་ཆོགས་བརྒྱུག་པས། ཞེས་ཡོད་ལ། དེ་ནི་ཇི་སྲིད་འཆི་བའི་རྒྱ་ན་ཆ་སོགས་
 གྱི་ཆོགས་པ་ཆོགས་སུ་རྩྭ་དཔེར་བའི་བྱ་བས་སུ་རྩྭ་དཔེར་བས་ལྷུར་བ་ཉིད་དུ་འཆི་ཞེས་པའི་
 འོན་ཡིན་པར་བཤད་དོ། འདྲ་སོས་དལ་དུ་བསྐྱད་ནས་འཆི་བ་ལ་ཉེ་བར་སྤྱོད་ས་
 པའི་ཆོ་དགེ་བ་བྱས་པས་ཆོག་གོ་ཞེ་ན། འཆི་བའི་དུས་ལ་བབས་ནས་འཆི་བ་དག་
 གི་ཁར་སོན་པ་དེའི་ཆོ་ལོ་ལོ་སྤངས་ནས་དགེ་བ་སྦྱབ་པར་འདོད་ཀྱང་ནི་དགེ་བ་
 སྦྱབ་ཡོང་ཡོད་པའི་དུས་མ་ཡིན་ཞིང་དགེ་བ་སྦྱབ་པ་ལ་རུས་པ་ཡོད་པའི་དུས་ཀྱང་
 མ་ཡིན་པས་དེའི་དུས་སུ་འབད་པར་བྱས་པས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་དགོས་པའི་དོན་རྒྱང་
 ཟུང་ཀྱང་མི་འགྲུབ་པས་སོ། འདིའི་ཆོ་དགེ་བ་སྦྱབ་པའི་དུས་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆོན་
 ཡང་འདི་ལྟར། བྱ་དགོས་པའི་ལས་རྣམས་ལས་འདི་དག་ནི་ཕྱིས་བྱའོ་སྟུམ་དུ་ཡིད་
 ལ་བསམ་ཡང་ལག་ལེན་ལ་མ་བཏབ་པས་མ་བྱས་པ་དང་། བྱ་བ་འགའ་ཞིག་ནི་ད་
 ལྟ་བྱ་དགོས་སྟུམ་ནས་ལག་དུ་སྤངས་ཏེ་མགོ་བརྩམས་པའི་བྱེད་བཞིན་པ་དང་། བྱ་

བ་འདི་དག་ལས་པལ་ཆེར་ཞིག་ནི་བཅམ་ནས་ཕྱིན་ཅམ་བྱས་ཟིན་ཞིང་ཕྱིན་ལྷག་མ་
 རྟོགས་པར་མ་བྱས་པར་གནས་པའི་སྐབས་ཅམ་ཞིག་ལ་སློབ་ཁྱེད་ཀྱི་འཆི་བདག་འོངས་
 པར་ལྟར་ནས་ནི་ཐབས་ཅིས་ཀྱང་མི་བརྟོག་པར་བྱས་དེའི་ཆོ་གིད་ཀྱི་གསོད་པར་
 ཤེས་པ་ན་སྒྱུར་འཆི་བ་འོང་བ་ཅམ་ཤེས་ཀྱང་དེ་ལྟར་གནས་ལྷགས་ཀྱི་ཐོག་མལོ་སྒྲིང་
 ཏུ་བབས་པ་བཞིན་བྱ་སློབ་ཁྱེད་ཀྱི་འོང་བ་མ་ཤེས་པས་དགོ་ཆོས་བསྐྱབ་ཡོང་(༣༩)ན་
 ཡོད་ཅིང་སྐབ་པའི་རྩས་པ་ཡོད་པའི་རྩས་སུ་མ་བསྐྱབས་པས་ད་ནི་དགོ་བའི་ལས་
 ཅི་ཡང་བྱར་མེད་དོ་སྟམ་ནས་ཤིན་ཏུ་འཕྱོད་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་ཀྱི་བྱུང་ཅེས་ཟུང་ན་
 ཀྱི་སྒྲེ་སྒྲགས་དང་བཅས་ཏེ་འཆི་བདག་གིས་སློབ་དེག་ཏུ་བདག་གིད་བཅོམ་མོ་ཞེས་
 ཡིད་ལ་སེམས་ཤིང་འཕྱོད་པས་གཏུངས་པར་འཕྱུར་བ་དེའི་ཆོ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་བྱར་
 མེད་པས་ན་ད་ལྟ་ནས་མ་གྱི་ཚུན་ཆད་ཏུ་སྟོམ་ལས་ཀྱི་ལེ་ལོའི་དབང་ཏུ་མི་གཏོང་
 པར་འཆི་ཁར་པན་ངེས་པའི་དགོ་བའི་ལས་ཅི་རྩས་རེ་ལ་སྐྱར་བྱ་འབད་ནས་བཅོན་
 པར་བྱུལ། །དེ་ལ་ཆོགས་བཅད་སྒྲ་མས་སྐྱར་བྱ་འཆི་བ་དང་སྤྱི་མས་ནམ་འཆི་ངེས་
 མེད་གཙོ་བོར་བརྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

མདོ་ལས། སྤྱིད་གསུམ་མི་རྟག་སྟོན་ཁའི་སྒྲིན་དང་འདྲ། །འགྲོ་བའི་སྤྱི་འཆི་གར་
 ལ་ལྟ་དང་མཚུངས། །འགྲོ་བའི་ཆོ་འགྲོ་ནམ་མཁའི་སྟོག་འདྲ་སྟེ། །རི་གཟར་འབབ་
 རྒྱ་ལྟ་བུར་སྐྱར་མཚོགས་འགྲོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་བཞིན་བྱ་ཆོ་མས་ལས་ཀྱང་།
 ཐགས་མཁན་གྱིས་ཐགས་འཐག་པ་ན་ལན་རེ་ལ་སྐྱན་ཉག་མ་རེ་ལས་མི་འགྲོ་ཡང་
 ལྟར་བྱ་འཛད་པ་དང་། བཤས་ལྷག་སོགས་གསད་བྱ་རྣམས་གསོད་སྒྱུར་བྱིད་པ་ན་
 ལོ་མ་པ་རེ་རེ་སྟོས་པ་བཞིན་བྱ་འཆི་བ་ལ་ཇེ་ཉེར་འགྲོ་བ་དང་རྒྱ་ལྟར་དུག་པའི་རྒྱན་
 འགྲོ་བ་དང་རི་གཟར་གྱི་ངོས་ནས་རྒྱ་འབབ་པ་བཞིན་བྱ་ཆོ་ལྟར་བྱ་འཛད་པ་སོགས་
 དཔེ་བྱ་མའི་སྟོན་ནས་སྐྱར་བྱ་འཆི་བར་ངེས་པའི་ཚུལ་བརྟན་པ། སློབ་སྒྲིང་ལས་ཀྱང་།
 མར་མེའི་མེ་ལྷེ་ཤུགས་དྲག་རྒྱུད་གིས་བརྟོད་པ་ལྟའི། །ཆོ་འདི་སྐད་ཅིག་གནས་པའི་
 གདེང་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་དང་། འདི་ནི་སང་བྱ་འདི་ནི་ཐང་ཅིག་འོག་བྱ་

བྱ། །འདི་ནི་དེ་ལུ་རེ་བྱ་སྐྱེ་པོ་སེམས་པ་ན། །གཤིན་རྗེ་པོ་ཙཱ་(༣༣༧)ལག་སྟོན་ས་
 ཟུར་གྱིས་ལྟ་བ་ཡི། །མིག་ཙ་དམར་ཁྲོས་མ་རངས་གད་མོ་རེ་སྟེན་འདེབས། །ཞེས་
 རྟོ་བྱར་རུ་འཆི་བའི་རྩལ་བསྟན་ཏོ། །འཆི་ཆོ་ཟུ་རན་གྱིས་གཏུངས་པས་དགེ་བ་བྱར་
 མེད་པ་ནི། དེ་ལྟར་རང་ཉིད་རྟོ་བྱར་རུ་འཆི་བའི་རུས་གྱི་ཆོ་སྒར་བྱས་གྱི་ཕྱིག་པ་
 དྲན་ཞིང་དགེ་བ་མ་འགྲུབ་པས་འཁྲོད་པ་དང་ཕྱི་མར་རན་སོང་རུ་འགྲོ་བར་ཤེས་
 པ་དང་ད་ལྟ་གཉེན་སྟུག་པ་དང་བྲལ་བ་སྟགས་གྱི་ཟུ་རན་གྱི་ཤུགས་གྱིས་སྤངས་
 ཤིང་སྟོས་པ་ཡི་མིག་དམར་པོར་གྱུར་ཅིང་གདོང་ལས་མཆི་མ་མང་པོ་དབང་མེད་
 རུ་འཇག་པ་དང་། དེའི་ཆོ་ཉེ་རུ་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་དེ་འཆི་ངེས་པར་ཤེས་ནས་འཆོ་
 ཞིང་གསོན་པའི་རེ་ཐག་ཆད་པ་དང་ཞེས་སམ། །ཡང་ན་རང་འཆི་བའི་ཆོ་ཉེ་རུ་
 རྣམས་སྟུག་པ་དང་འབྲལ་བའི་ཟུ་རན་གྱི་ཤུགས་གྱིས་སྤངས་པ་ཡི་མིག་དམར་པོར་
 གྱུར་ཅིང་གདོང་ལས་མཆི་མ་འཇག་བཞིན་པའི་སྟོ་ནས་ད་འདི་གསོན་པ་མི་སྲིད་དོ་
 སྟེན་ནས་ཉེ་རུ་རྣམས་རེ་ཐག་ཆད་པ་དང་ཞེས་འཆད་པ་ཡང་ཡོད་ལ། ཡང་མིག་
 དམར་གདོང་ལས་མཆི་མ་འཇག་པའི་ཉེ་རུ་རྣམས་ལ་བདག་གིས་བསྟུན་ནས་ད་ནི་
 ཉེ་རུ་འདི་དག་དང་འབྲལ་ངེས་སོ་སྟེན་ནས་རང་ཉིད་རེ་ཐག་ཆད་པ་དང་ཞེས་སྒྱུར་
 བས་བཤད་པའང་སྒྲུང་རོ། །དེའི་ཆོ་རང་གི་ལས་རན་པའི་དབང་གིས་ཉེ་བར་སྒྲུང་
 བའི་གཤིན་རྗེའི་པོ་ཉེ་ཆོགས་མང་པོས་བདག་ཉིད་དཔུལ་བར་འབྲིད་པར་ཆས་
 པའི་ཆོ་དེ་དག་གི་བཞིན་རས་འཇིགས་སུ་རུང་བའི་ཁྲོ་གཉེར་ལྡན་པ་ལ་ལྟ་དགོས་
 པར་གྱུར་པ་ན་གཤིན་རུ་འཇིགས་སུ་རུང་བར་མཐོང་ནས་དངངས་ཤིང་སྟུག་པས་
 སེམས་ཚུལ་པར་འགྱུར་བ་དང་། དེར་མ་ཟད་རང་གིས་སྒྲུར་བསགས་པའི་ཕྱིག་པ་
 རྣམས་ཡིད་ལ་ཡང་ཡང་དྲན་ནས་ངས་འདི་ལྟ་བུའི་ཕྱིག་པ་བྱས་སོ་སྟེན་རུ་འཁྲོད་
 པ་དྲག་པོ་སྐྱེས་པས་(༣༣༨)སེམས་གཏུངས་པ་དང་། སེམས་ཅན་དཔུལ་བ་རྣམས་
 སྟུག་བསྟུལ་མི་བཟད་པས་ཉེན་ཅིང་གཟིར་ནས་མ་བཟོད་པས་གྱི་རུང་ཅེས་སྟགས་གྱི་
 སྐྱེ་སྟགས་འདོན་ཞིང་འོ་དོད་འབོད་པའི་སྐྱ་དྲག་པོ་ཡིད་རུ་མི་འོང་བ་རྣམས་ནི་ལས་

ལས་སྐྱེས་པའི་ན་བས་ཐོས་པ་ཡིས་བདག་གྲང་དེ་འདྲ་བའི་གནས་དེར་ད་ལྟ་ནས་
 འགྲོ་བར་ངེས་པོ་སྐྱེས་ནས་ཤིན་ཏུ་སྐྱག་ཆེས་པས་བྲེད་ནས་མི་གཙང་བ་བཤང་གཅི་
 དབང་མེད་ཏུ་ཟག་པར་གྱུར་བའི་ཟེགས་མས་ལྷུས་ལ་གོས་ཤིང་མུ་རན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་
 སེམས་ཤིན་ཏུ་ཚྱོས་ཚྱོས་པོར་སོང་ནས་དྲན་པ་ཉམས་པར་གྱུར་པའི་ཆེ་སྟོ་གསུམ་གྱི་
 འཇུག་པ་རང་དབང་ཏུ་མ་གྱུར་པས། དགེ་བ་བསྐྱབ་པའི་སྐབས་མ་ཡིན་པས་བྱོད་
 ཀྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་ཅུང་ཟད་གྲང་བྱར་མེད་པས་སོ། །དེ་ལྟར་བྱ་མོ་བརྟན་གྱི་རྟོགས་
 བརྗོད་ལས། མི་ལམ་མིག་འཕྲུལ་ཚུ་ཁྱ་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས། གཤམ་བར་རྟོགས་
 ལ་རི་སྤྱིད་སྟོག་འདི་ལྟག་མ་དང་། །བཅས་ཤིང་ལྷུས་གཞོན་གྱུར་ཆོ་ཆགས་དང་ཉེ་
 གལ་བྱོས། གཤིན་རྗེའི་ཚུ་སྤྱན་ཀྱ་བའི་ཁར་ནི་ཚུད་གྱུར་ཅིང་། །སྤྱང་ཀར་ཆོགས་
 གྱི་གཉེར་མས་སྤྱི་ནས་བཟུང་ནས་ནི། སྟོག་མཐར་གྱུར་པའི་གནོད་པའི་ཆོར་མས་
 གནད་སྤྱག་པ། །མཆི་མས་མིག་ཁིངས་གྱུར་ཆོ་དགེ་བ་རི་ལྟར་བྱ། །འཇིག་རྟེན་
 ས་རོལ་ལུན་ནག་འཐིབས་པོའི་གཡང་ཆེན་ཏུ། །ལྟང་ཞིང་ལྷུས་སྤྱིར་གྱུར་ཆོ་དགེ་
 བ་འདོད་གྱུར་པ། །ཏུག་ཅན་སྤྱལ་ཁ་དོག་པའི་ནང་ཏུ་ཚུད་པ་ཡི། །སྤུལ་པ་རོ་
 འདོན་དང་མཚུངས་ཞེས་མཁས་ནམས་སྤྱ། །ཞེས་ཀྱ་བ་དང་འཆི་བས་གཏུགས་ཆོ་
 དྲན་པ་ཉམས་ཤིང་ལུས་སྟོབས་མེད་པས་ཆོས་བྱར་མེད་པར་བརྟན་ཏོ། །དེས་ན་
 ད་ལྟ་རང་དབང་ཡོད་ཅིང་ཡོང་ཡོད་ལ་སྟོའི་(༡༡༡བ)ལུས་པ་མ་ཉམས་པའི་སྐབས་
 འདིར་ཕྱི་བཤོལ་གྱི་ལེ་ལོའི་དབང་ཏུ་མི་གཏོང་བར་དགེ་བའི་ལས་སྐྱབ་པ་ལ་བཙོན་
 པར་བྱ་དགོས་ཏེ། སྤྱི་རྩ་ག་ཏུ་མི་ཉམས། ས་བདག་རི་ལྟར་གཡར་པོའི་ལྷུས། ཉན་
 མེད་རྒྱད་མེད་བདེར་གནས་པ། །དེ་ཉིད་ཆོ་ན་སྤྱིང་པོ་སྤང་། །ན་འཆི་རྒྱད་པས་
 འཇིགས་མེད་བཟྱ། གང་ཆོ་ན་ཆས་རྒྱད་སྟོགས་ནི། །དྲན་ཡང་དེ་ཆོ་ཅི་བཟྱར་
 མཆིས། །ཞེས་སོ། །འདི་དག་ནི་རན་འགྲོའི་སྟོན་འགྲོ་ལ་མུ་རན་དང་གནས་སྐབས་
 རི་ལྟར་འབྱུང་ཚུལ་བརྟན་པ་སྟེ་ཆོ་འདིའི་ཉེས་དམིགས་དེ་ལྟར་འབྱུང་བ་ལ་བསམ་
 ནས་ལེ་ལོ་སྟོང་བཤོ། །ཕྱི་མའི་ཉེས་དམིགས་ལ་བསམ་ནས་ལེ་ལོ་སྤང་བ་ལ།

རྒྱུང་འགྲུར་དཔུལ་བའི་ཐུག་བསམ་པ་ན། རྒྱུང་ནི་འཆི་བ་ལ་ཉེ་བར་
 རྒྱུགས་པའི་རུས་སུ་ཉ་གསོན་པོ་བྱེ་ཆེན་ལ་འགྲེ་ཤོག་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་ལྟ་བུའི་ཆེ་
 འདིར་ཡང་འཇིགས་པ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ན་ཐོག་མེད་ནས་ད་ལྟའི་བར་
 རྒྱིག་པ་མི་དགེ་བ་བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་ཕྱི་མར་དཔུལ་བའི་གནས་རིས་སུ་
 རྒྱུས་ནས་དཔུལ་བ་མི་བཟད་པའི་ཐུག་བསམ་རྣམས་ནི་དངོས་སུ་རྒྱུང་དགོས་པར་
 གྱུར་པའི་ཆེ་འཇིགས་པ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་སྟོས་ཅི་དགོས་ཞེས་པའོ། །ཡང་རྟེན་
 པ་དང་པོའི་དོན་རྒྱ་གར་ཤར་རྒྱགས་པ་རྣམས་ནས་འདོད་ལ་རིམ་གྱིས་བཟའ་བའི་
 དོན་རུ་ཉ་གསོན་པོ་མང་པོ་རྒྱ་བུམ་གྱི་ནང་དུ་བཞག་ནས་གསོ་ཞིང་བཟའ་འདོད་
 པའི་ཆེ་གསོད་པར་བྱེད་ལ་དེའི་ཆེ་རྒྱ་ལྡན་གྱི་ནང་དུ་འགྲེ་ཤོག་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་ཞེས་
 འགྲེལ་ཆེན་སོགས་སུ་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་དཔུལ་བའི་གནས་དེར་ཁོ་རྒྱ་ཁོལ་མ་དང་།
 ཟངས་ལྷན་ཁོལ་མ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་ཆེན་གྱིས་ནི་ལྷས་ལ་རེག་པར་གྱུར་པ་ན་དཔུལ་
 བ་པ་དག་གི་ལྷས་ནི་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་ཤིན་ཏུ་(༣༩༩ན)འང་མ་ཞིང་སྟེ་བའི་གཞོན་ཤ་
 ཅན་དུ་ཡོད་ལ། དེ་ལྟ་བུར་ཅི་ཡང་མི་བཟོད་པའི་ལྷས་ལ་རེག་པས་རབ་དུ་ཆ་ཞིང་
 གདུང་བའི་ཐུག་བསམ་རྒྱུང་བར་འགྱུར་བའི་དཔུལ་བ་ཡི་ནི་གནས་སུ་འཕེན་བྱེད་གྱི་
 ལས་རྒྱིག་པ་མི་དགེ་བ་བརྒྱ་སོགས་མང་པོ་བྱས་ཤིང་བསགས་ནས་ད་ལྟ་ཁྱོད་ཅིའི་
 ཕྱིར་འདི་ལྟར་སྟོང་སྟོང་བས་བསྐྱེད་དེ་འི་མི་སྟོམ་པར་སྐྱེད་པོར་སྟོམ་ནས་སོས་དལ་
 བག་ཡངས་སུ་བྱས་ཏེ་སྟོམ་ལས་ཀྱི་ལེ་ལོའི་ངང་དུ་ཡིད་བདེ་བར་གནས་ཏེ་དེ་ལྟར་
 གནས་པ་མ་རིགས་སོ་ཞེས་པ་སྟེ། སྤར་ཐོག་མེད་ནས་དཔུལ་བར་སྐྱེ་བའི་རྒྱའི་རྒྱིག་
 པ་བསགས་པའང་དཔག་དུ་མེད་པ་ཡོད་པ་དང་ད་ལྟ་ཡང་ཉི་མ་རེ་རེ་ཞིང་ཡང་
 དཔུལ་བར་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་ངན་དུ་མ་གསོག་པ་ལ་བསམ་ནས་ལེ་ལོ་མི་བྱ་བར་
 མགོ་ལ་མེ་ཤོར་བ་ལྟར་རྒྱིག་རྒྱུང་སོགས་ཀྱི་དགེ་བ་ལ་བརྗོན་པར་བྱ་དགོས་པའི་དོན་
 ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་དཔུལ་བའི་ཐུག་བསམ་རང་ཐོག་དུ་འབབ་པ་ལ་
 དབྱགས་འབྱུང་འབྱུག་འགག་པའི་རུས་ཅམ་གྱིས་བར་དུ་ཆོད་པ་ལས་མེད་པས་རྒྱིག་

པ་ཅན་འཇིགས་རིག་པ་ནི། བཤེས་སྤྱིང་ལས། རྟེན་ཅན་དབྱུགས་འབྱུང་འགགས་
 པ་ཅམ་ཞིག་གི། འུས་ཀྱིས་བར་ཏུ་ཚད་ཆམས་དཔྱུལ་བ་ཡི། རྟེན་བསྐལ་གཞལ་
 ཡས་ཐོས་ནས་ཆམ་སྟོང་དུ། མི་འཇིགས་གང་ལ་རྟོ་རྟེན་རང་བཞིན་ནོ། །དཔྱུལ་
 བ་བྱིས་པ་མཐོང་དང་ཐོས་པ་དང་། དཔྱད་དང་བསྟག་དང་གཞུགས་སུ་བབྱིས་པས་
 གྱུང་། །འཇིགས་པ་སྐྱེད་པར་བབྱིད་ན་མི་བཟད་པའི། ཆམ་སྟོན་ཉམས་སུ་སྦྱང་
 བ་སྟོས་ཅི་འཆལ། ཞེས་དང་། རིགས་རྟེན་གྱི་རྟེན་བསྐལ་གྱི་ནང་ནས་དཔྱུལ་བའི་
 རྟེན་བསྐལ་བཟོད་སྟགས་མེད་པ་ནི། འདི་ན་ཉིན་གཅིག་མཐུང་ཐུང་(༡༩༩༧)ལུས་
 བརྒྱ་ཡིས། རབ་ཏུ་དྲག་བཏབ་རྟེན་བསྐལ་གང་ལགས་པ། ཉེས་ནི་དཔྱུལ་བའི་
 རྟེན་བསྐལ་ཚུང་དུ་ལའང་། འོལ་ཡང་མི་བབྱི་ཆར་ཡང་མི་མོད་དོ། །ཞེས་དང་།

དེའི་རྟེན་བསྐལ་ཡུན་རིང་བའི་ཚུལ་གྱི་ཅམ་ནི། དེ་ལྟར་རྟེན་བསྐལ་ཤིན་ཏུ་མི་
 བཟད་ལོ། བྱི་བ་སྟག་བརྒྱར་ཉམས་སུ་སྦྱང་ཡང་ནི། རི་སྤྱིད་མི་དག་དེ་ཟད་མ་
 གྱུར་པ། དེ་སྤྱིད་སྟོག་དང་འབྲལ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། བཟང་སྦྱང་
 གིས་ཞུས་པས། འཛམ་ཕུའི་སྤྱིང་བའི་མི་དཔྱུལ་བའི་མི་ལ་བཟུར་འགྲོ་ན་མཐོང་མ་
 ཐག་ཏུ་འཆི་བའི་ཆོས་དང་ལྟན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་དང་། འདུལ་བ་ལུང་ལས། ཆོ་
 དང་ལྟན་པ་གང་གྱི་གིའི་སྟན་ཞེས་པ་ཆོ་རབས་ལྟ་བུར་དཔྱུལ་བར་སྦྱེས་པ་ཞིག་
 མིར་སྦྱེས། རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་དཔྱུལ་བའི་གཏམ་ཐོས་པས་སྤར་དེར་སྦྱེས་པ་དྲན་
 པས་བ་སྤྱིའི་ཁྱུང་དུ་ནས་ཁྲག་མང་པོ་ཟག་པས་ཆོས་ཤོས་ཁྲ་པོར་གྱུར་པ་ན། ལུས་
 སྦྱིས་བཅང་བར་ཞེས་གནང་བར་བཤད་དོ། ཉེས་ནི་སྦྱི་མར་དཔྱུལ་བའི་རྟེན་བསྐལ་
 དཔོས་སུ་སྦྱང་ཚུལ་ལ་བརྟགས་ཏེ་དེ་ལྟ་ནས་འཇིགས་སྟག་དང་སྦྱོ་བ་སྐྱེད་ནས་དེར་
 སྦྱོ་བའི་རྒྱ་སྤར་བསགས་ལ་འགྱོད་བཤགས་དང་སྦྱིས་འབྱུང་ལ་སྟོམ་སེམས་བརྟན་པོ་
 བརྟེན་དགོས་པར་བརྟན་ཏོ། །འདི་སྦྱིའི་ཉེས་དམིགས་འབྱུང་བའི་རྒྱར་བསམ་སྦྱོ་སྦྱོ་
 བ་སྐྱེད་པ་ནི། འདི་དང་སྦྱི་མའི་སྐབས་སུ་བདེ་བ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་དགེ་བ་ལ་ཅུང་ཟད་
 གྱུང་བཙོན་པ་མེད་པར་འབྲས་བུ་བདེ་ཞིང་ཡིད་དུ་འོང་བ་འདོད་པ་དང་། དཀའ་

སྤྱད་སོགས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐལ་ལ་མི་ཅམ་ལ་འང་བསྐྱན་མི་རྣམ་པའི་བཟེ་རེ་ཅན་ལ་སྤྱག་
 བསྐལ་སྒྲ་ཚོགས་ཀྱི་གནོད་པ་མང་པོ་ཆར་བཞིན་འབབ་པར་འབྱུར་ཞིང་ཞེས་པ་འཇམ།
 རྒྱ་དཔེར། གཞོན་ཤ་ཅན་ལ་གནོད་(༡༩༥ན)མང་ཞིང་། ཞེས་འབྱུར་སྤྱེ་བཟེ་རེ་ཅན་
 དང་གཞོན་ཤ་ཅན་གཉིས་ཀྱི་གནོད་པ་ཅི་ཡང་མི་བཟོད་པར་འདྲ་བས་སོ། རྒྱུས་
 ཕྱིན་ཆད་འཆི་བདག་གིས་ངེས་པར་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་ལས་ནམ་ཡང་འདའ་
 མི་རྣམ་པའི་འཆི་བས་བཟུང་བཞིན་དུ་ཡང་ལྟ་འདོད་ཡོན་གྱི་བདེ་བས་བག་མེད་
 དུ་རྒྱུས་ནས་འཆི་བ་མི་དྲན་པ་དང་འདྲ་བའམ་ཡང་ན་ལྟ་ལ་འཆི་མེད་ཅེས་བརྗོད་
 པ་དང་འདྲ་བར་འཆི་བ་མེད་པ་ལྟར་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་འདོད་པའི་ཞེ་འདོད་
 དང་གནས་ཚུལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་བྱུར་པའི་རྒྱུ་ལ་འགལ་འདུ་ཅན་རྣམས་སྒྲོ་བྱུར་
 དུ་འཆི་བདག་གིས་ཟིན་པར་བྱུར་པ་སོགས་ཀྱི་ཆོ་གྱི་དུད་ཅེས་པའི་སྤྱེ་སྤྱགས་དང་
 བཅས་བཞིན་དུ་འཆི་བའི་སྤྱག་བསྐལ་དང་གཤིན་རྗེའི་འཇིགས་པ་དང་རན་སོང་
 གི་སྤྱག་བསྐལ་དག་གིས་བརྒྱད་མར་བཅོམ་པར་འབྱུར་ཞེས་པ་འཇམ། ཡང་ན་དེ་ལྟ་
 བུའི་རྒྱུ་ལ་འགལ་འདུ་ཅན་རྣམས་ལ་བསྟན་བཅོས་རྩལ་པ་པོའི་སྒྲིང་རྒྱུ་དབང་
 གིས་ཀྱི་དུད་རྒྱུ་ལ་འགལ་འདུ་ཅན་རྣམས་འདོད་པ་མི་འཐོབ་ཅིང་མི་འདོད་པ་ཐོག་དུ་འབབ་
 པའི་སྤྱག་བསྐལ་དག་གིས་བཅོམ་པར་འབྱུར་ཞེས་སྤྱུས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་དག་ཕྱིན་
 ཅི་ལོག་གི་འབྲུལ་པ་ཅན་ནམ་འགལ་འདུ་ཅན་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། འབྲས་བུ་
 བདེ་བ་འདོད་ན་རྒྱ་དགེ་བ་ལ་བཙོན་རིགས་པ་ལས་དགེ་བ་ལ་མི་བཙོན་པར་བདེ་
 རྒྱུད་འོང་བར་རེ་བ་དང་། སྤྱག་བསྐལ་ལ་བསྐྱན་རྣམ་ན་སྤྱག་བསྐལ་གྱིས་དེ་ཅམ་
 གནོད་མི་རྣམ་ཀྱང་ཅུང་ཟད་ཅམ་ཡང་བསྐྱན་མི་རྣམ་པའི་ཕྱིར་སྤྱག་བསྐལ་རྒྱུ་
 ཀྱང་ཆེས་ཆེར་གནོད་པ་དང་། འཆི་བདག་གིས་བཟུང་བཞིན་དུ་འཆི་མི་དགོས་པ་
 ལྟར་བག་བརྒྱུད་སྤྱེ་སྤྱད་མི་རིགས་ཀྱང་ལྟ་དང་འདྲ་བར་ཡུན་རིང་པོའི་བར་དུ་མི་
 འཆི་བར་གསོན་དུ་རེ་བའི་(༡༩༥བ)ཕྱིར་ཉེ་དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱུ་ལ་འགལ་འདུ་ཅན་རྣམས་ནི་སྒྲིང་རྒྱུ་
 གནས་སུ་འོས་པ་ལོ། །དེ་ལྟར་འཆི་བ་མི་རྣམ་པ་དང་གྲིད་པའི་སྤྱག་བསྐལ་བསྟན་

པ་ནི་སྤྱི་པ་ལས་ཡིད་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་བ་སྦྱེད་པའི་ཐབས་ཏེ། མོང་དུ་འཁོར་བའི་
ཕྱག་བསྐུལ་གྱིས་མི་རྒྱུ་བ་ལས་ལེ་ལོ་ཉེ་བར་སྦྱེ་བར་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་གཉེན་
པོ་སྟོན་པའི་ཚུལ་ལོ། །

དེ་ལྟར་འཆི་བ་བསམ་པ་ནི་དྲན་པའི་མཆོག་གས་འདུ་ཤེས་ཀྱི་མཆོག་དང་
འཁོར་བ་ལས་ཡིད་འབྱུང་བ་ནི་བསམ་པའི་ནང་ནས་མཆོག་ཡིན་ཏེ། དྲན་པ་ཉེར་
གཞག་ལས། །འཆི་བ་སོམས་དང་བརྟན་པ་རྣམས། །དེ་ལས་བརྒྱུག་ཐབས་མེད་པ་
ཡིན། གང་འདི་འཆི་བ་འབྱུང་བ་ནི། །དྲན་པའི་མཆོག་ཏུ་རབ་ཏུ་བསྐྱེད། །ཞེས་
དང་། རྒྱལ་པོ་ལ་གདམས་པ་ལས་ཀྱང་། རྗེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ན་གླང་པོ་ཆེའི་
རྗེས་མཆོག་གོ། །མེ་རྟོག་རྣམས་ཀྱི་ནང་ན་པད་མ་དཀར་པོ་མཆོག་གོ། །འདུ་ཤེས་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ན་མི་རྟག་པའི་འདུ་ཤེས་མཆོག་གོ། །བསམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ན་
འཁོར་བ་ལས་ཡིད་འབྱུང་བ་མཆོག་གོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་འཁོར་བ་ལས་ཡིད་བྱུང་བ་
ལེགས་སོ་རྒྱུ་བ་སྦྱེས་པ་ལེགས་སོ་ཞེས་གསུངས། རྟན་བཟང་རྟེན་དུས་ལེ་ལོ་སྤངས་
ཏེ་འབད་པར་གདམས་པ་ནི། ད་ལྟ་དལ་འབྱོར་གྱི་ཆོས་དང་ལྟན་པའི་མི་ཡི་ལུས་
རྟེན་གྱུ་པོ་ཆེ་བཟང་པོ་དང་འདྲ་བ་ཐོབ་པ་འདི་དོན་གིན་ཏུ་ཆེ་བས་དེ་ལ་བརྟེན་
ནས་ནི་འམ་བརྟེན་ནས་སུ་ཕྱག་བསྐུལ་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་སྤྱི་པའི་རྒྱུ་པོ་ཆེན་པོ་རྒྱ་ཆེ་
ལ་གཏིང་ཟབ་པས་བརྒྱལ་བར་དཀའ་བ་སྦྱེ་རྒྱ་ན་འཆི་སོགས་གཞོད་པ་མི་བཟང་པ་
རྣ་ཆོགས་པའི་དབང་རྒྱུ་བས་དང་ལྟན་པའི་འདི་ལས་རྒྱལ་བའི་ཐབས་ལ་འབད་པར་
བྱོས་ལ་འཁོར་བའི་ཕྱག་བསྐུལ་ལ་རྒྱལ་གྱིས་སྦྱོགས་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། རྟེན་འདི་ལ་
སྤྱི་པ་མཆོ་ལས་བརྒྱལ་ནས་ཐར་བའི་སྐྱམ་(༡༩༥༣)སར་བཞོད་རུས་པའི་རུས་པ་བྱང་
པར་ཅན་ཡོད་པས་སོ། །ད་ལྟ་ལེ་ལོའི་དབང་དུ་བཏང་ནས་དོན་མེད་དང་དོན་རྒྱུད་
གི་ལས་ལ་འབད་ནས་ལུས་རྟེན་གྱི་གྱུ་བཟང་པོ་འདི་རྒྱུད་ཚོས་སུ་གྱུར་ན་གྱི་ནས་སམ་
སྤར་ཡང་གིན་ཏུ་རྟེན་དཀའ་བས་ན་ཀ་ཡི་ཆོངས་པ་ཁྱོད་ཅེས་རང་ཉིད་ལ་པོས་ནས་
གྱུ་ཡོད་དུས་རྒྱུ་པོ་ལས་བརྒྱལ་དགོས་པ་ལྟར་ད་རེས་ཕྱག་བསྐུལ་གྱི་རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོའི་

པ་རོལ་རུ་སྒྲོལ་རྒྱས་པའི་ལྷན་རྟེན་གྱི་དང་འབྲེལ་བ་འདི་ལྟ་བུ་ལན་ཅིག་ཐོབ་པའི་
 རྒྱས་སུ་བག་མེད་པའི་དང་རུ་གཉིད་མ་ལོག་པར་དཀར་ནག་གི་ལས་ལ་སྒྲུང་དོར་
 ཚུལ་བཞིན་རུ་གྱིས་ལ་སྲིད་པའི་རྒྱག་བསྐལ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཐབས་ལམ་
 བསྐྱེད་པ་གསུམ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་བཙུན་ནས་གཉིད་སོགས་ལ་བརྟེན་པའི་སྒྲོམ་
 ལས་ཀྱི་ལེ་ལོ་འགོག་པ་ལ་འབད་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་པའོ། །སྒྲུབ་ཀྱིས། བསྐྱེད་
 བསྐྱེད་ཆེན་པོའི་རིན་གྱིས་ནི། །ཁྱོད་གྱིས་ལྷན་གྱི་གྲོས་པ། །རི་སྲིད་ཆག་པར་མ་
 ལྟར་པ། །རྒྱག་བསྐལ་རྒྱ་མཚོའི་པ་རོལ་སོང་། །ཞེས་དང་། ལམ་སྒྲོན་རུ། གཉིད་
 རྒྱགས་ལེ་ལོ་སྤང་བྱ་ཞིང་། །རྟག་རུ་བཙུན་འབྲུག་འབད་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས།
 དེས་ན་ཤོང་རུ་བཤད་པ་རན་སོང་རང་གི་རྒྱག་བསྐལ་བསམ་ནས་ད་ལྟ་དེ་འདྲའི་
 རྒྱག་བསྐལ་ཅན་གྱི་གནས་སུ་མ་སྐྱེས་པར་ཐོབ་པར་དཀའ་བ་འཇམ་བུའི་སྤྲིང་གི་
 མིའི་རྟེན་བྱད་པར་ཅན་ཐོབ་པའི་རྒྱས་འདིར་ལས་འབྲས་ཀྱི་སྒྲུང་དོར་ཚུལ་བཞིན་
 རུ་བྱས་ནས་ཕྱིས་དན་འཁྱོར་སྐྱེ་བ་རྒྱན་བཙུང་པ་དང་ཐར་པ་རྒྱབ་པ་ལ་མཐོ་རིས་
 ཀྱི་རྟེན་བརྒྱད་མར་བརྟེན་དགོས་པས་དེ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཚུལ་ཁྲིམས་སྤྱང་བ་སོགས་
 ལ་ད་ལྟ་བཙུན་དགོས་ཏེ། །སྒྲུབ་ཀྱིས། རབ་རུ་ཆ་ཞིང་གང་བ་ཡི། །དུམ་པ་ཉི་
 མ་གཅིག་བཞིན་དུན། །བཤེས་སྒྲོམ་དག་གིས་(༡༩༥༥)རིད་པ་ཡི། །ཡི་དུགས་དག་
 གྱུང་དུན་པར་བྱ། །ཚོངས་པའི་རྒྱག་བསྐལ་རབ་མང་བའི། །སྒྲོལ་སོང་བལྟ་ཞིང་དུན་
 པར་བྱ། །དེ་རྒྱ་ནམ་སྤང་བདེ་རྒྱ་རྒྱད། །ཐོབ་དཀའ་འཇམ་སྤྲིང་མི་ཡི་ལྷན། །དེ་
 ཐོབ་རྒྱས་སུ་རན་སོང་རྒྱ། །རབ་རུ་བསྐྱེད་ཏེ་གཅད་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། དེ་དག་གིས་ནི་ཕྱི་བཤོལ་བྱེད་པའི་ལེ་ལོ་སྤྲིང་བའི་ཐབས་སུ་འཆི་བ་མི་རྟག་
 པ་དང་ཤི་བའི་འོག་རུ་དན་འཁྱོར་ལྟར་བ་དང་དལ་འཁྱོར་གྱི་ལྷན་རྟེན་རྟེན་དཀའ་
 བའི་ཚུལ་གསུམ་པོ་ལ་ཡང་ཡང་བསམ་པ་ན་བྱས་ཏེ་སོང་ཡོད་རུ་འཛིན་པའི་ལེ་ལོ་
 སྐྱེ་བའི་སྐབས་བཙུན་ནས་ལོང་མེད་ཀྱི་ཁྱོ་རྒྱ་རྒྱད་ལ་སྐྱེད་པའི་ཚུལ་བརྟན་པ་ཡིན་
 འོ། །འདིར་དེ་ནམས་བསམ་སྟེ་སྒྲོམ་ལས་ཀྱི་ལེ་ལོ་སྤངས་ནས་བཙུན་འབྲུག་ཚོམ་

དགོས་པར་བསྟན་པ་བཞིན་ཏུ་བསྐྱབ་བརྟུས་སུ་དེ་ནམས་བསམ་ནས་བྱིང་ཤོང་སྤོང་
 རྒྱལ་ཡང་བསམ་གཏན་གྱི་ལེའུར་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་སྤར་སྤྱིག་བཤགས་སྐབས་
 འཆི་བ་མི་ཉག་པ་བསྟན་པ་ནི་དེ་བསམ་ནས་ལྷུར་ཏུ་སྤྱིག་སྦྱོར་ལ་འབད་དགོས་པ་
 དང་འདྲིར་དེ་བསྟན་པ་ནི་འཆི་བ་བསམ་སྟེ་ལེ་ལོ་སྤངས་ནས་ལྷུར་ཏུ་བཙོན་འགྲུས་
 ཚུམ་དགོས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་ཏུ་སྤར་བཟ་ཡོད་ལེའུར་དལ་འབྱོར་ཆེད་
 དགའ་བསྟན་པ་ནི་དེ་བསམ་ནས་བསྐྱབ་བྱ་བསྐྱབ་པ་སོགས་ལ་བཟ་ཡོད་བྱ་དགོས་
 པ་དང་འདྲིར་དེ་བསྟན་པ་ནི་དོན་ཉིད་བསམས་ནས་ལེ་ལོ་སོགས་ཀྱི་དབང་ཏུ་
 མི་གཏོང་བར་བཙོན་འགྲུས་ཚུམ་དགོས་པའི་དོན་ཡིན་པས་དེ་སྤར་དགོས་ཆེད་སོ་
 སོར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་བྱ་བ་རན་ཞེན་གྱི་ལེ་ལོའི་གཉེན་པོ་སྟོན་ཚུལ་ནི། དགའ་བའི་རྒྱ་ནི་
 སོགས་ཏེ་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་ཀྱང་ཏུ་དགའ་བ་དང་བདེ་བའི་རྒྱའམ་རྒྱན་
 ནི་ཟད་པ་མེད་པ་མཐའ་ཡས་པ་འབྱུང་བའི་(༡༩༦)ཐབས་སམ་རྒྱ་སྒྲ་ན་མེད་པ་
 དམ་པའི་ཚས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་དགའ་ཤིང་སྟོབ་ཡིན་པ་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་དགའ་
 བའི་མཆོག་དེ་ཉིད་སྤངས་ནས་འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐལ་སྟེ་ཚོགས་པ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་
 ཉིད་ཏུ་གྱུར་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་བཅས་པ་སྤྱིག་པའི་ལས་དང་འདྲ་འཛི་མང་
 བོ་ཡིས་སེམས་སྤྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་སྟེ་ཚོགས་ལ་གཡང་བ་དང་ཆགས་པའི་དབང་གིས་
 གཟུགས་སྐྱ་སོགས་ལ་སེམས་འཕྲོ་ཞིང་ཤོད་པ་དང་། དག་གི་རྣམ་འབྱུར་བག་མེད་
 པའི་དགའ་བ་དང་བཅས་པས་ཉ་ཉ་ཞེས་དགོད་ཅིང་ག་ཞ་བྱེད་པ་དང་སྤྱ་དབྱངས་
 ལེན་པ་དང་གཞན་ཡང་དོན་མེད་པའི་ཅལ་ཅལ་མང་ཏུ་སྤྲོ་བ་དང་། ལུས་ཀྱིས་
 གར་དང་མཆོང་རྒྱག་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཚོས་དང་འགལ་ཞིང་དོན་མེད་པའི་བྱ་
 བ་མང་བོ་རྣམས་བྱེད་པ་ལ་བྱོད་ཅི་ཡི་ཕྱིར་དགའ་སྟེ་དགའ་མི་རིགས་ཏེ་དེ་དག་
 ལ་དགའ་བ་ནི་ཆོ་འདྲིའི་དོན་ཆེན་པོ་ཉམས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་དང་ཕྱི་མའི་སྐབས་
 སུ་སྤྱག་བསྐལ་ཏུ་མ་སྦྱེད་པའི་རྒྱའམ་གཞིར་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེ་དག་

ལ་དགའ་བ་ནི། རིན་ཆེན་སྤངས་བར། ཆགས་པ་ལེ་ལོ་ཅན་གྱི་ཡིན། ཁྲིས་པ་ལྟར་
བྱ་བ་ངན་པ་ལ་ཆགས་ཤིང་ཞེན་པའི་ལེ་ལོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་འགྲོག་པའི་ཐབས་
ལ་བཙུན་པར་བྱའོ། །འདི་ལ་དགའ་བའི་རྒྱན་ནི་མཐའ་ཡས་ཁྲིས་ཡོད་པ་འཆད་
བདེའོ། །དེ་ལྟར་སྒྲོག་པ་སྤོང་བས་མ་དང་སྤྱོད་བ་བས་མ་གཏན་སྤོང་པ་སྒྲོགས་དམ་
པའི་ཆོས་ཀྱི་དགའ་བདེ་སྤངས་ནས་དོན་མེད་ལ་ཉེས་པ་ཆེ་བའི་ཆོང་དང་ཞིང་ལས་
སྒྲོགས་བྱིས་ན་གནས་པའི་ལས་ངན་པ་ལ་དགའ་བའི་ཉེས་དམིགས་ནི། ལྷག་བས་མ་
བསྐྱལ་བ་ལས། ལྷ་མས་བསྐྱལ་ན་བཀའ་སྒྲོ་མི་བདེ་ཞིང་རྗེས་སུ་བསྐྱན་པ་མཐུན་
པར་མི་(༡༩༥བ)འཛིན་པ། དེ་ནི་རྒྱུར་དུ་རྩལ་བྲིས་ཀྱི་ཉམས་པར་འབྱུར། ཉེས་པ་
འདི་དག་ལས་ལ་དགའ་བའི་ཡིན། བྲིས་ན་གནས་པའི་ལས་རྣམས་རྟག་སེམས་
པ། དེ་ནི་རྟག་ཏུ་གདུང་བར་འབྱུར་བ་སྟེ། བས་མ་གཏན་དང་ནི་སྤྱོད་བ་དེ་མི་
བྱེད། ཉེས་པ་འདི་དག་ལས་ལ་དགའ་བའི་ཡིན། དེ་ཡིས་འདོད་ཆགས་ཤིང་ནི་
ཆེ་བར་སྦྱེད། དེ་ནི་རྩོམ་རྒྱུ་ལ་ཆགས་ཤིང་ཞེན། དེ་ནི་ངན་དོན་ཅན་གྱིས་
དགའ་མི་འབྱུར། ཉེས་པ་འདི་དག་ལས་ལ་དགའ་བའི་ཡིན། དེ་ནི་འཁོར་མང་པོ་
ལ་དགའ་འབྱུར་ཏེ། དེ་ཉམས་ན་ནི་ཤིན་ཏུ་སྤྲུག་བསྐྱལ་འབྱུར། དེ་ནི་བོང་བ་བཞིན་
དུ་འདྲེ་བར་འབྱུར། ཉེས་པ་འདི་དག་ལས་ལ་དགའ་བའི་ཡིན། ཁྲིས་སྒྲོགས་དང་།
གང་དག་མཆོག་གི་ཆོས་ཡོངས་སུ་སྤངས་ནས་ལས་ངན་པ་རྣམས་ཚོམ་པའི་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་ནི་ཤེས་རབ་ཤིན་ཏུ་རྒྱུང་བར་འབྱུར་རོ། །བྱམས་པ་བྱོང་
ལ་བསྐྱན་ཏོ་བྱོང་གིས་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱའོ། །གང་དག་ལ་བཙུན་པ་མེད་པ་དང་
བས་མ་གཏན་མེད་པ་དང་སྤྱོད་བ་མེད་པ་དང་ཁ་རྩོད་བྱ་བ་དང་སྤོང་པ་ཡོངས་སུ་
ཆོལ་བ་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བསྐྱན་པ་ལ་རབ་ཏུ་
བྱུང་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཁྲིས་སྒྲོགས་བསྐྱལ་བ་དུས་སུ་དྲངས་པ་བཞིན་ནོ། །མདོར་ན་བྱ་བ་
ངན་ཞེན་གྱི་ལེ་ལོའི་གཉེན་པོར་དམ་པའི་ཆོས་ནི་ཆོ་འདི་ཕྱིའི་དགའ་བ་མཐའ་ཡས་
པའི་རྒྱ་ཡིན་པ་དང་ཁ་ན་མ་སྤོ་བའི་སྤྲིག་པའི་ལས་དང་དོན་མེད་པའི་རྣམ་གཤིང་

སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་ལས་རྣམས་ནི་ཆོ་འདིར་དོན་ཆེན་པོ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་བྱ་བ་ཉམས་པར་
བྱེད་པ་དང་བྱི་མར་ཡང་རན་འགྲོའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་མེད་མི་འདོད་པ་མཐའ་ཡས་པ་
སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་ཚུལ་ཡང་ཡང་བསམ་ནས་དེ་སྤྱང་བ་(༡༩༧ན)ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་སྐྱེད་ལུག་གི་ལེ་ལོའི་གཉེན་པོ་སྟོན་ཚུལ་ནི། སྐྱེད་ལུག་མེད་དང་ཞེས་
སོགས་ཏེ། དེ་ཡང་གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་སྟོན་ལས་ཀྱི་ལེ་ལོ་དང་བྱ་བ་རན་ཞེན་
ཀྱི་ལེ་ལོ་རྣམས་བཀག་ནས་དམ་པའི་ཆོས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་སྟོབ་བྱུང་ཡང་དེ་
ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་པར་ཐེག་པ་མཆོག་གི་ལམ་ལ་སྟོབ་དགོས་པས་དེ་ལ་བདག་ལྟ་
བྱས་སྐྱབ་ག་ལ་རུས་སྟམ་དུ་སྐྱེད་ལུག་པ་འམ་སེམས་ཞུས་པར་ཐུར་ན་དེ་ཉིད་བསལ་
བར་བྱ་དགོས་པས་འདིར་དེ་བསལ་ཐབས་ཀྱི་གཉེན་པོ་འཆད་ལ། དེ་ལ་ཡང་ཐོག་
མར། མདོར་བསྟན་གྱི་སྟོན་པ་འབད་པར་གདམས་པ་ནི། དཔེར་ན་འཛིག་རྟེན་
པའི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དག་ཆོས་བཞིའི་སྟོན་པ་དག་གི་ལས་རྒྱལ་བར་བྱེད་པ་ལྟར་བྱང་
ཚུབ་སེམས་དཔས་བྱང་སྤང་བྱ་མི་མཐུན་སྟོགས་ལས་རྒྱལ་བར་བྱེད་པ་ལ་ཐོག་མར་
ལམ་ལ་སྟོབ་པའི་རུས་སུ་སེམས་ཀྱི་གཟེངས་བསྟོད་དེ་བསམ་པ་སྐྱེད་ལུག་པ་མེད་
པར་གོ་ཆ་ཆེན་པོ་བཀོ་བ་གོ་ཆའི་བཙུན་འབྱུང་དང་། སྦྱར་བས་གཉེན་པོ་སྟོབས་
ལྡན་དཔུང་ཆོགས་བཞི་བསགས་པ་དང་། དངོས་གཞི་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་ལ་
བརྟེན་ནས་དངོས་སུ་འབྱུག་ལྡན་ལྟར་བྱང་བྱ་བ་དང་། འབྱུག་སྟོན་གསུམ་ལས་བྱང་
དུ་བྱས་པའི་སྟོན་པ་གཉེན་པོས་བདག་ཉིད་དབང་དུ་བྱ་བ་དང་། དེ་ནས་འོག་དུ་
བསམ་གཏན་ལེའུར་འཆད་པར་འཇུར་བ་ལྟར་བདག་དང་གཞན་དུ་མཉམ་པ་ཉིད་
ཀྱི་སེམས་དང་། དེ་ནས་བདག་དང་གཞན་དུ་བརྟེན་པར་བྱ་བའི་སེམས་ནི་བསྟོན་
པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་པའོ། །བདག་གཞན་མཉམ་བརྟེན་སྟོན་པ་བསམ་གཏན་ལེའུར་
བརྟེན་བྱ་ཡིན་ནའང་བཙུན་འབྱུང་གིས་སེམས་(༡༩༧བ)ལས་བྱང་དུ་བྱས་པའི་འབྱུག་
བྱང་བསྟན་པའི་སྦྱར་འདིར་མདོར་བསྟན་དུ་སྟོན་པའོ། །འི་རྒྱ་ཏིས་ཆོགས་བཅད་
འདི་གཞན་གྱིས་བཅུག་པ་ཡིན་གྱི་སྟོབ་དཔོན་གྱི་གསུང་མིན་ཏེ་བདག་གཞན་མཉམ་

བརྗེ་འདིར་འཆད་པ་སྐབས་སུ་མ་བབས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་གསུང་ན་འང་འགྲེལ་
 བ་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གཞུང་ན་ཡོད་པ་འདི་བཞིན་རུ་བཀའ་ནས་འཆད་པ་ཡིན་
 པར་གསུངས་སོ། །དོན་དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ལ། ཐོབ་བྱ་བྱང་རྒྱལ་ལ་སྦྱིད་
 ལུག་དགག་པ་ནི། ཐོབ་བྱ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ནི་སྦྱོན་མཐའ་དག་ཟད་པ་དང་ཡོན་ཏན་
 མཐའ་ཡས་པ་རྣམས་པ་ཡིན་ན་དེ་ནི་དབང་རྣམས་བཙུན་འགྲུག་དང་ལྷན་པ་ཚོགས་
 རྒྱ་ཆེན་པོ་བསགས་པ་བྱ་དཀའ་བའི་སྦྱོད་པ་ལ་བསྐལ་པ་གངས་མེད་རུ་མའི་བར་རུ་
 སློབ་རྒྱས་པ་ཞིག་གིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་དགོས་ཀྱི་བདག་འདྲ་བ་དག་གིས་ནི་ཡོན་ཏན་
 ལྷ་རེ་རྒྱལ་པ་དང་སྦྱོན་ལྷ་རེ་སྤོང་བའམ་ཆེས་དཀའ་བར་སྤང་བས་འབད་པ་བྱས་
 །ཀྱང་འབས་བྱ་བྱང་རྒྱལ་ཆེན་པོ་སྐྱབ་པ་དང་ཐོབ་པར་ག་ལ་རྒྱས་ཞེས་བདག་ཉིད་
 ལ་བརྟམ་པས་སྦྱིད་ལུག་པར་ནི་མི་བྱ་སྤེ་དོན་ཆེན་པོ་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་བས་
 སོ། །དེ་ཡང་ཞུས་པའི་སེམས་དེ་ལྟ་བུ་དངོས་སུ་བྱུང་ན་སྤར་སེམས་བསྐྱེད་བྱངས་
 པ་དེ་གཏོང་བས་ཉེས་དམིགས་ཤིན་རུ་ཆེ་ལ་དངོས་སུ་མ་བྱུང་ཡང་དང་པོ་ནས་དེ་
 ལྟ་བུའི་སེམས་མི་སྦྱེ་བའི་ཐབས་ལ་བཙུན་དགོས་ལ། བཙུན་རྒྱལ་ཡང་འདི་ལྟར་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གསུང་པའི་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་བརྟུན་པ་དང་ལོག་
 པར་མི་གསུང་གི་བདེན་པ་དང་ཡང་དག་པ་ཉག་གཅིག་གསུང་བར་མཛད་ལ་དེ་
 ཉིད་གཞན་རུ་མི་འགྱུར་བས་བདེན་པའི་ཆོག་འདི་དག་གསུངས་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་
 བསྐྱེད་(༡༩༥ན)པར་བྱ་རིགས་ལ།

ཇི་ལྟར་གསུངས་ན། འདི་སྐད་རུ་སྤང་བྱ་དང་ག་སྤང་དང་བྱང་བ་དང་དེ་
 བཞིན་སྟོག་ཆགས་སྤྱིན་བྱར་བྱུར་བ་སོགས་བདག་པས་ཆེས་རིགས་དམན་པའི་སེམས་
 ཅན་རྣམས་སུ་གང་སྦྱོས་པར་བྱར་པ་དེ་དག་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བཙུན་པའི་སྟོབས་བྱང་
 པར་ཅན་བསྐྱེད་ནས་ཚོགས་བསགས་པར་བྱས་ན་བྱང་རྒྱལ་ཆེན་པོ་ཤིན་རུ་ཐོབ་པར་
 དཀའ་བ་སྤྲོད་མེད་པ་ཡང་འཐོབ་པར་འགྱུར་ན་བདག་ལྟ་བུ་རིགས་ཀྱི་སྟོན་པ་བྱང་
 པར་རུ་བྱུར་པ་འགྲོ་བ་མིར་སྦྱོས་པས་རྟེན་བཟང་ལ་བསམ་པ་བྱང་པར་རུ་བྱུར་པ་

བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་རྒྱལ་པའི་ཐབས་ལ་ཕན་པ་དང་གཞི་དཔེ་རྒྱུར་གྱི་པ་དགེ་མི་
 དགེ་ལྷན་དོར་གྱི་གནས་མ་ཞོར་བ་ལ་རྣམ་པར་དཔྱད་པའི་ཁྲོ་གྲོས་གྱི་མཐུ་ཐོབ་
 པས་དེའི་ཚུལ་ལེགས་པར་ངོ་ཤེས་ཤིང་ཁོང་ཏུ་རྒྱུད་པར་རྣམས་པས་ན་བྱང་ཆུབ་གྱི་
 རྒྱུད་པ་རྟེན་སེམས་བསྐྱེད་དང་བཅས་པ་སྒྲུངས་ནས་དེ་ལ་ཚུལ་བཞིན་ཏུ་བསྐྱབ་ཏེ་
 བཙོན་པ་མ་བཏང་ན་ཞེས་སམ། རྒྱ་དཔེ་ལྟར་ན། ཀྲན་མཁྱེན་ཚུལ་འདི་མ་བཏང་
 བ། །ཞེས་འབྱུང་ཏེ་ཀྲན་མཁྱེན་ཐོབ་བྱེད་གྱི་ཚུལ་རྒྱུད་པ་ཉམས་ལེན་གྱི་བྱ་བ་མ་
 བཏང་ན་ཞེས་པ་ཡིན་ལ། དེ་བས་ན་བདག་གིས་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱུས་གྱི་
 གོ་འཕང་ཅིས་མི་ཐོབ་ཏེ་ངེས་པར་ཐོབ་རྣམས་མོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལག་བཟངས་གྱི་
 རྣམས་པ་ལས། །ལག་བཟངས་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི་ལྟར་ཡང་དག་
 པར་རྟེས་སུ་སྒོར་ཏེ་གང་དག་མེད་གེ་དང་སྟག་དང་བྱི་དང་ཅི་རྒྱུད་དང་བྱ་ཞོད་
 དང་ཁྱུང་ཁྱུང་དང་བྱ་རྟོག་དང་འུག་པ་དང་སྟོན་བྱ་དང་སྒྲུང་མ་དང་སྒྲུང་བྱ་དང་
 བ་སྒྲུང་ཏུ་གྱུར་པ་དེ་དག་གྱུང་སྟེན་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་འཛང་རྒྱ་བར་འབྱུར་ན་
 བདག་མིར་(༣༣༥)ལྟར་བཞིན་ཏུ་སྟོག་གི་ཕྱིར་ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་
 ཐོབ་པར་འབྱུར་བའི་བཙོན་འགྲུས་ཉམས་པར་བྱེད་སྟམ་མོ་ཞེས་དང་། མི་ལམ་
 བཏྟན་པ་ལས། གང་ཞིག་རི་ཅམ་ཡོན་ཏན་རྒྱུད་བས་གྱུང་། །ལྟག་པའི་བསམ་པས་
 རྒྱུབ་ན་བྱང་ཆུབ་འཛོམ། ཅེས་དང་། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས་གྱུང་། གང་ཕྱིར་སེམས་
 ཅན་མིར་གྱུར་པ། ཚད་མེད་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ། །རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་དེའི་
 ཕྱིར། །ཁྱུམ་པ་དང་ཏུ་སྒྲུང་མི་བྱ། །ཞེས་སོ། །བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སངས་རྒྱུས་གྱི་རིགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་རྒྱལ་སྟེན་ཐོགས་
 མེད་པའི་འགྲེལ་བར་རྒྱུད་སྟེ་མའི་ལྱང་དང་བཅས་པའི་སྟོན་ས་གསུངས་སོ། །

གཞན་ཡང་སྒྲུར་སངས་རྒྱུས་པ་རྣམས་གྱུང་དང་པོ་ནས་ལམ་མཐོན་པོར་
 གཤེགས་ནས་སངས་རྒྱུས་ཟིན་པ་གཅིག་གིས་ལམ་བསྐྱབ་པ་མིན་གྱི་བདག་ཅག་
 འདྲ་བ་ཞིག་ཁོ་ན་ལམ་རིམ་མཐོར་གཤེགས་ནས་སངས་རྒྱུས་པའི་སྟམ་ཏུ་བསམ་ནས་

ལུས་པ་དགག་པར་བྱ་སྟེ། དགོན་མཆོག་རྒྱན་ལས། འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 འདི་སྟུམ་རུ་མིར་གྱུར་པས་ནི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་དཀའ་སྟེ། བདག་གི་བཙུན་འགྲུལ་
 འདི་ནི་རྒྱང་ཞིང་ཞན་ལ་བདག་གྲང་ལེ་ལོ་ཅན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ནི་མགོ་དང་གོས་ལ་
 མི་འབར་བ་བཞིན་རུ་བསྐལ་པ་མང་པོ་བསྐལ་པ་བརྒྱ་ཕྲག་མང་པོ་བསྐལ་པ་སྟོང་
 ཕྲག་མང་པོ་བརྒྱབ་དགོས་པས་བདག་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་ཁྱེད་པ་ཀྱུར་བར་མི་སྟོའོ་སྟུམ་
 རུ་སེམས་མི་བསྐྱེད་དོ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་འདི་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
 དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་གང་དག་མངོན་པར་རྫོགས་
 པར་སངས་རྒྱས་པ་(༡༩)ན་དེ་དག་དང་གང་དག་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་
 རྒྱུ་དེ་དག་དང་གང་དག་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱ་བར་འཁྱུར་བ་དེ་དག་
 གྲང་རྒྱལ་འདི་འདྲ་བ་དང་ལམ་འདི་འདྲ་བ་དང་བཙུན་འགྲུལ་འདི་འདྲ་བས་མངོན་
 པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱ་མངོན་པར་རྫོགས་
 པར་འཆང་རྒྱ་བར་འཁྱུར་ཏེ་ཞེས་པ་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་དག་གྲང་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པར་གྱུར་པ་ཤ་སྟག་ལས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་
 མ་ཡིན་གྱི། བདག་གྲང་ཅི་ནས་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་
 མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱ་བར་འཁྱུར་བར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་
 སྟན་མོང་གིས་བཙུན་འགྲུལ་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པའི་བཙུན་
 འགྲུལ་གྱིས་བདག་གིས་གྲང་དེ་ལྟར་དེ་ལྟར་བཅའ་ལོ་འབད་དོ་ཞེས་དང་། ཡོན་
 ༡ན་མཐའ་ཡས་པར་བསྟོད་པ་ལས་གྲང་། གང་སྟུ་ལ་ལ་དག་གིས་བདེ་གཤེགས་
 གོ་འཕང་བརྟེས་པ་དེ་དག་གྲང་། །འདི་བས་ཤིན་རུ་སྤྲད་པའི་གནས་སྐབས་དག་
 རུ་ལྟར་བ་འབྱུང་དོ་ཞེས། །དེ་སྤྲད་ཁྱོད་གྱིས་ཉམས་ངར་ལྟར་བའི་རྩ་ཡང་བདག་
 ཉིད་སྤྲད་མ་མཛད། །བདག་ལ་སྟོད་པ་མི་རུང་སྟེས་བྱ་དར་བ་ལུས་པར་བགྱིད་
 པ་ལགས། །ཞེས་སོ། །

འདིར་ལུས་པ་སྟེ་རྒྱལ་ཡང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་དེ་སྟབ་པ་ལའང་ལམ་

གྱི་ཉམས་ལེན་ལྟར་སྤང་བྲལ་མོ་རེ་ཙམ་ལ་ཐུར་ཚུགས་སུ་འབད་པས་འབྲུབ་སྟམ་ཏུ་
 ལམ་གྱི་གོ་བ་ལོག་པར་སོང་ན་ཞུམ་པ་གཏན་མི་སྟེ་བ་ད་ལྟའི་ཏུས་བཞིན་ཡིན་ལ།
 དེ་ཅིས་ལན་ན་དེ་ནི་ལམ་གྱི་འགོ་ཚུལ་ཇི་བཞིན་པ་མ་ངེས་པ་འམ་དེའི་ཚུལ་ལ་
 གོ་བ་སྟོགས་ཙམ་ཡོད་ཀྱང་ཉམས་ལེན་ལ་གཏུགས་ནས་ལག་ཏུ་མ་བླངས་(༡༣་བ)
 པར་སྐྱ་སྐྱ་ཅིག་ཡིན་སྟམ་པས་ལན་པ་ཡིན་གྱི་བཟང་རྟགས་མིན་ཏེ། ཉམས་ལེན་
 ལ་གཏུགས་ནས་ལག་ཏུ་ལེན་པ་ལ་ཞུགས་པ་ན་ལམ་གྱི་གངས་ངེས་པ་དང་གོ་
 རིམ་ངེས་ཚུལ་གྱི་སྟོགས་ཙམ་རེ་གོ་བ་ན་འང་དེ་འདྲ་སྟམ་ཉམས་སུ་ལེན་ནུས་སྟམ་
 ཏུ་ཞུམ་པ་སྟེས་ནས་སྤོང་བ་མང་ཏུ་སྤང་བར་གསུངས་པས་སོ། །དེས་ན་སངས་
 རྒྱས་ཉིད་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ལ་འབྲས་བུ་ནི་རྒྱའི་རྗེས་སུ་
 རྱེད་པས་ལམ་ཉམས་ལེན་གྱི་ཆེ་ཡང་སྟོན་གྱི་རིགས་སྟོ་མཐའ་ཡས་པ་ནས་དགག་
 དགོས་པ་དང་ཡོན་ཏན་གྱི་རིགས་སྟོ་མཐའ་ཡས་པ་ནས་སྐབ་དགོས་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བ་
 བཞིན་གོ་ནས་དེ་ནས་རང་གི་རྒྱད་ཚོད་ལ་སྦྱར་བ་ན་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བས་མི་རུས་
 པར་མཐོང་ནས་ཞུམ་པ་སྟེ་བ་ནི་ཞུམ་པ་སྟེ་ཚུལ་ལྟམ་མ་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །
 བྱང་ཆུབ་སྐབ་པའི་ཐབས་ཀྱི་རྒྱུར་བ་བྱ་དཀའ་བ་ལ་རྒྱིད་ལྷག་པ་དགག་པ་ལ། རྟོས་
 བ་ཡང་བས་སྐྱག་བསྐལ་རྒྱུད་ཏུ་ལ་བཟོད་རིགས་པ་ནི། བཙོན་པ་མ་བཏང་ནས་
 འབད་པར་རུས་ན་བྱང་ཆུབ་འཛོལ་པར་འཁྱུར་མོད། འོན་ཏེ་བྱང་ཆུབ་བསྐྱབ་པའི་
 རྒྱར་ཏུ་ཤིན་ཏུ་གཅིས་ཤིང་པངས་ལ་གཏོང་དཀའ་བའི་རྒྱང་ལག་དང་མགོ་པོ་ལ་
 སོགས་པ་དེ་དག་ཀྱང་མ་བཏང་ན་སངས་རྒྱས་མི་འཛོལ་པས་དེ་དག་ཀྱང་བཏང་
 དགོས་པ་ལ་དེ་ལྟ་བུ་ཤིན་ཏུ་བྱ་དཀའ་བའི་སྟོན་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དེ་དག་ལ་
 སྟོབ་མི་རུས་པས་བདག་ནི་དེས་འཇིགས་ཤིན། དེ་དག་གཏོང་དགོས་ཀྱང་སྐྱག་
 བསྐལ་ལྟེ་བ་དང་ཡང་བའི་ཁྱད་པར་དང་སྐྱག་བསྐལ་ལྟོང་བ་དེ་དོན་ཡོད་པའི་རྒྱར་
 འཁྱུར་མི་འཁྱུར་གྱི་ཁྱད་པར་ལེགས་པར་ཞིབ་ཏུ་མ་དབྱད་པར་དེ་ལྟ་བུའི་ཁྱད་པར་
 གྱི་གནས་ལ་རྟོངས་པས་བདག་ནི་འཇིགས་ཤིང་སྐྱག་པར་བཟད་གྱི། དེ་འདྲའི་(༡༤་ན)

ཁྱད་པར་ལ་ཞིབ་རྒྱ་དབྱེད་ན་འཛིགས་མི་དགོས་ཏེ། བྱང་ཚུབ་གྱི་སྤྱོད་པ་དག་ལ་མ་
 ཞུགས་པར་རང་དགར་བསྐྱད་པ་ལའང་མྱེ་ལ་དོན་མེད་པའི་སྤྲུག་བསྐྱལ་འདི་ལྟ་བུ་
 ཉམས་སྤྱུ་བསྐྱར་དགོས་པ་ཡིད་དེ། ཡང་དང་ཡང་རྒྱ་ལའོར་བར་ལའོར་བའི་ཆོ་རེས་
 འགའ་མི་དགེ་བའི་ལས་གྱི་དབང་གིས་དཔྱལ་བ་སོགས་སྤྱུ་བསྐྱལ་པ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་
 གངས་མེད་རྒྱ་ལན་གངས་རྒྱ་མར་ལུས་དང་ལུས་གྱི་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་རྣམས་
 རལ་གྱི་སོགས་གྱིས་བཅད་པ་དང་མཐུང་ལ་སོགས་པས་དབྱག་པ་དང་དཔྱལ་མེ་
 སོགས་གྱིས་སྤྲུག་པ་དང་སོག་ལེས་གཤེག་པ་སོགས་དོན་མེད་པའི་སྤྲུག་བསྐྱལ་བྲག་
 ལ་རྩལ་པ་བརྗོད་ལས་འདས་པ་ཞིག་མི་འདོད་བཞིན་རྒྱ་ཡང་ཡང་སྤྱོད་དགོས་པར་
 འགྱུར་གྱི་དེ་ཅམ་སྤྱོད་བར་གྱུར་གྱང་དགོས་པའི་དོན་ཅིའང་མེད་ལ་སྤྲུག་བསྐྱལ་ཆེ་
 བ་ཅམ་ཁོ་ན་ལས་ཆོགས་རྫོགས་པ་དང་བྲམ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཚུབ་འཕོབ་པའི་རྒྱར་
 བྱི་རུང་ཟད་གྱང་མི་འགྱུར་རོ། །

དོན་དེ་ཉིད་མཚོན་བྱེད་གྱི་དཔེ་དང་བཅས་པ་ནི། དེ་ལྟར་དོན་མེད་པར་ཡུན་
 རིང་ཞིང་བཟོད་དཀའ་ལ་སྒྲོས་དཔག་པར་མི་རུས་པས་ཆད་བཟུང་རྒྱ་མེད་པའི་རན་
 སོང་གི་སྤྲུག་བསྐྱལ་སོགས་སྤྲུག་བསྐྱལ་ཆེ་ལ་མང་བ་མི་འདོད་བཞིན་རྒྱ་སྤྱོད་དགོས་
 པ་ལ་ལྟོས་ན་བདག་གིས་གཞན་དོན་རྒྱ་མེད་བྱང་ཚུབ་སྤྱུབ་པ་ཡི་ཕྱིར་རྒྱ་དཀའ་
 སྤྱོད་གྱི་སྤྲུག་བསྐྱལ་ལ་སྤྱོད་དགོས་པ་འདི་ནི་སྤྱུ་མའི་ཆ་ཅམ་ཡང་མེད་པས་ཆོད་
 ཡིད་པ་ཉིད་དེ་རུས་ཡུན་ཐུང་བ་དང་སྤྲུག་བསྐྱལ་ཡང་གིན་རྒྱ་རྒྱང་བས་དེ་ཅམ་
 བཟོད་མི་དཀའ་ལ། དེར་མ་ཟད་རང་གཞན་གྱི་ལའོར་བའི་སྤྲུག་བསྐྱལ་ཆེ་ལ་མང་
 བ་མཐའ་དག་གཏན་ནས་ཞི་བར་བྱེད་ཅིང་དགོས་པའི་(༡༠༠)དོན་ཆེན་པོ་བྱང་ཚུབ་
 འགྱུབ་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དཀའ་ཞིང་སྤྱོད་པ་བསྐྱེད་ནས་དང་རྒྱ་བར་བྱ་རིགས་
 ཏེ། དཔེར་ན་འབྱུང་ཁམས་འབྲུགས་པའི་ནད་གྱི་ཟུག་ཏུ་ཆེན་པོ་ལུས་གྱི་ཁོང་པར་
 ཞུགས་ནས་ནད་ལ་དེ་ཉིད་བསྐྱུག་ཅིང་ཉམས་པར་བྱེད་པའི་སྤྲུག་བསྐྱལ་གྱི་གཞོད་
 པ་བསལ་ཞིང་དབྱུང་བའི་ཕྱིར་རྒྱ་ལུས་ལ་ཆ་བཏོད་པའི་སྤྲུག་བསྐྱལ་རྒྱུ་དང་

རྒྱ་མཚན་ནས་བཟོད་པར་བྱ་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
 ཆེད་རྒྱ་བཀའ་བསྟོད་པ་དག་འབའ་ཞིག་རྒྱ་མ་ཟད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ན་སྒྲན་པ་མཁས་
 པ་ཀུན་གྱིས་ཀྱང་ནད་པ་གསོ་བའི་ཐབས་སུ་ཟས་གཅོད་པ་དང་གཏར་སྟེག་བྱེད་པ་
 ལ་སོགས་པའི་གསོ་དབྱུང་གི་ཆོ་གའི་ཐབས་གྱིས་མི་བདེ་བ་རྒྱུར་ཟད་ཅམ་བསྐྱེད་
 པ་ཡིས་མི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ནད་ཀྱི་རྩལ་རྒྱ་དྲག་པོ་མེད་པར་བྱེད་དེ་དེ་ལྟ་བུའི་མི་
 བདེ་བ་རྒྱུར་རྒྱ་མ་བསྐྱེད་ན་ནད་ཆེན་པོ་གསོ་མི་རུས་པར་མཐོང་ནས་སྟུག་བསྐྱེད་
 རྒྱུར་རྒྱ་བཟོད་རྒྱ་འཇུག་པར་མཛད་དོ། །ཡང་ན་མི་བདེ་བ་ཡི་ནད་དེ་ཉིད་མེད་
 པར་བྱེད་ཅེས་སྐྱར་རོ། །དེ་ལྟར་སྟུག་བསྐྱེད་ཆེན་པོ་གཞོན་པའི་ཕྱིར་རྒྱ་སྟུག་བསྐྱེད་
 རྒྱུར་རྒྱ་དང་རྒྱ་མཚན་ནས་བཟོད་རིགས་པ་དེ་བས་ན་རང་གཞན་ཐམས་ཅད་གྱིས་
 རྒྱུར་འཇུག་གི་འཁོར་བ་དང་རན་སོང་གི་སྟུག་བསྐྱེད་ལུན་རིང་ལ་བཟོད་དཀའ་བ་
 མང་པོ་དག་ཙམ་བ་ནས་གཞོན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྒྱ་དཀའ་སྤྱད་གྱིས་མི་བདེ་བ་རྒྱུར་
 རྒྱུར་དང་རྒྱ་མཚན་ཏེ་བཟོད་པར་བྱ་རིགས་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སྐྱབ་པའི་དཀའ་སྤྱད་ཀྱི་སྟུག་
 བསྐྱེད་ལ་འཁོར་བ་དང་རན་སོང་གི་སྟུག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆ་ཅམ་ཡང་མེད་པས་སོ། །དེ་
 དག་གིས་འཁོར་བའི་སྟུག་བསྐྱེད་ནི་ལྷེ་ཞིང་ལུན་རིང་ལ་དོན་རྒྱུར་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་
 (༤༧ན)དང་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རུས་ཀྱི་དཀའ་སྤྱད་ཀྱི་སྟུག་བསྐྱེད་ནི་ཡང་ཞིང་
 ལུན་རྒྱུར་ལ་དོན་ཆེན་པོ་བྱང་ཆུབ་འབྱུང་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པས་དེ་ལྟ་བུའི་བྱང་
 པར་ལ་ལེགས་པར་དབྱུང་ན་འཇིགས་མི་དགོས་པ་དཔེ་དང་བཅས་བསྟན་རོ། །

དཔེ་ཅམ་གྱི་སྟུག་བསྐྱེད་ཡང་མེད་པ་ནི། ཐ་མལ་གྱི་ནད་ཀྱི་སྟུག་བསྐྱེད་ཅམ་
 བསལ་བའི་དོན་རྒྱ་གཏར་སྟེག་སོགས་ཀྱི་ཆོ་ག་རྒྱུ་མོ་བྱེད་པའི་གསོ་དབྱུང་པལ་
 པ་འདི་འདྲ་བ་ཡི་སྟུག་བསྐྱེད་རྒྱུར་དགོས་པ་ཅམ་ཡང་སྒྲན་པ་མཚོག་རྣམས་པའི་
 སངས་རྒྱུས་དག་གིས་ཉོན་མོངས་པའི་ནད་གསོ་བའི་དོན་རྒྱ་མ་མཛད་དེ། ཆོ་ག་
 འམ་ཉེ་བར་སྟོད་པ་ཤིན་རྒྱ་འཇམ་པོ་འདོད་པ་བསོད་ཉམས་ཀྱི་མཐའ་དང་རལ་
 ཞིང་རྒྱུ་པའི་མཐའ་གཉིས་སྤངས་པའི་ལམ་བདེ་བ་ཐེག་པ་བདེ་བ་འཇུག་པ་བདེ་

བའི་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིན་ཆེན་པོ་ཉེ་བར་བཞུགས་པའི་ཐབས་ལ་གོམས་པར་བྱས་པ་
 ཡིས་འཁོར་བ་དང་རན་སོང་གི་སྤྱད་བསྐལ་གྱི་ཟུག་རྩ་རྩུབ་མོ་མཐའ་དག་སྐྱེད་བྱེད་
 ཀྱི་རྒྱར་ཡུར་བའི་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པའི་ནད་ཆེན་པོ་དཔག་ཏུ་མེད་པས་རྣམས་
 རིང་མོ་ནས་ཟིན་པའང་གསོ་བར་མཛད་དེ་འབྲས་བུ་བདེ་བའི་མཆོག་རྒྱལ་པའི་
 སངས་རྒྱལ་གྱི་གོ་འཕང་བླ་ན་མེད་པ་ཐོབ་པའི་ཐབས་སྟོན་པར་མཛད་དོ་ཞེས་པ་
 རྟེ་འདིས་འཁོར་བའི་སྤྱད་བསྐལ་ཆེན་པོ་བསལ་བ་ལ་ཐ་མལ་པའི་ནད་བསལ་བའི་
 སྤྱད་བསྐལ་ཅམ་ཡང་དང་རྩ་བུ་ལྷང་མི་དགོས་པར་ཆོག་གིན་ཏུ་འཇམ་པོས་གསོ་བར་
 མཛད་ཅེས་བསྟན་ནོ། །ཡང་གཏར་སྤྱད་སོགས་རྩུབ་མོས་ནད་ཞི་བར་བྱེད་པའི་གསོ་
 དབྱེད་པལ་པའང་འདྲ་བ་ཅམ་ཡང་སྒྲིན་པ་མཆོག་གིས་ལས་དང་པོ་པ་ལ་(༣༩༡བ)
 གནང་བར་མ་མཛད་དེ་ལས་དང་པོ་བས་ལུས་གནོང་བ་སོགས་ཀྱི་དཀའ་སྤྱད་དྲག་
 པོ་བྱ་མི་རིགས་པས་སོ་ཞེས་པའི་དོན་རྩ་ཤེར་འབྱུང་དང་ནམ་ཉུང་འཆད་དོ། །དེས་
 ན་རྩ་ཉོན་མོངས་པའི་ནད་དང་འབྲས་བུ་སྤྱད་བསྐལ་གྱི་ཟུག་རྩ་མཐའ་དག་ཞི་བར་
 འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིན་ཕུལ་རྩ་ཡུར་པ་བཞུགས་ནས་དེའི་དོན་
 ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །

གོམས་ན་སྤྱོད་བས་གནོང་མི་དཀའ་བའི་རྩལ་ནི། རང་གི་ལུས་ལ་སོགས་པའང་
 གནོང་དགོས་པས་རི་ལྟར་ཆོག་འཇམ་པོ་ཡིན་ཞེན། ཐོག་མར་བྱ་དཀའ་བའི་འདུ་
 ཤེས་སྐྱེ་བའི་རིང་ལ་མགོ་དང་ཡན་ལག་སོགས་གནོང་བ་ལ་འཇུག་མི་དགོས་ལ་དེར་
 མ་ཟད་དང་པོ་གནོང་བ་ལ་མ་གོམས་པའི་ཆོ་སེར་ལྷའི་དྲི་མ་སྤང་བ་དང་སྦྱིན་པ་
 ལ་གོམས་སུ་གཞུག་པའི་ཆེད་རྩ་སྤྱོད་ཆེད་མ་རེ་ཅམ་དང་ཟན་ཆང་པ་གང་
 རེ་ཅམ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་དམན་པ་རྒྱུད་རྩ་ཅམ་སྦྱིན་པ་ལའང་རྒྱལ་པའི་
 སངས་རྒྱལ་འཇིག་རྟེན་འདྲེན་པས་ཐོག་མར་ལས་དང་པོ་བ་རྣམས་སྦྱོང་པར་མཛད་
 ཀྱི་མགོ་དང་རྒྱུད་ལག་སོགས་གནོང་བའི་ལམ་ལ་སྦྱོར་བར་མི་མཛད་དོ། །སྦྱོང་པ་
 འཇམ་པོའི་སྒྲིན་སྦྱིན་པ་རྒྱུད་རྩ་དེ་ལྟ་བུ་གནོང་བ་ལ་གོམས་ནས་དཀའ་བའི་སྤྱོད་

མེད་པར་གྱུར་པ་ན་ཕྱི་ནས་ནི་རིམ་གྱི་སྒྲ་མ་བས་ཀྱང་ཆེ་བའི་སྒྲིན་པ་གཏོང་བ་ལའང་
 གོམས་པར་བྱེད་ལ་དེ་ནས་རིམ་གྱིས་གོམས་པ་ལུལ་དུ་བྱིན་པར་གྱུར་ནས་རང་གི་
 ཤ་དང་ཁྲག་ལ་སོགས་པ་ཡང་གཏང་བ་ལ་དཀའ་བའི་སྒོ་དང་ཕངས་པའི་སེམས་
 མི་འབྱུང་བ་འོང་ངོ་། །དེ་ལྟར་ཡུན་རིང་པོར་གོམས་པ་རབ་དུ་གྱུར་པ་གང་གི་ཆེ་
 རང་གི་ལུས་གཏོང་བ་ལ་ནི་སྒྲ་རྒྱ་ཆེན་མ་དང་ཟན་ཆར་སོགས་གཏོང་། (༡༩༩ན)
 བ་ལྟ་བུའི་ཆགས་ཞེན་མེད་པའི་སྒོ་སྒྲིས་ཏེ་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་སྒྲིབས་རྒྱས་པ་དེ་ཡི་ཆེ་
 གོན་ཆེན་པོར་འགྱུར་ན་ཤ་ཁྲག་དང་རྩས་པ་ལ་སོགས་གཏོང་བ་ལ་འཇུག་ཅིང་དེ་ལྟ་
 བུའི་གཏོང་བའི་རྩས་དངོས་ཀྱི་ཆེ་ན་དེ་ལ་གཏོང་མི་རྩས་པ་ལྟ་བུའི་དཀའ་བ་ཅི་ཞིག་
 ཡོད་དེ་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱི་སྒྲིང་དུ་རྒྱང་ལག་སོགས་སྒྲོང་བ་ཐོས་ནའང་དག་བཅོམ་པ་
 ཞི་དབྱིངས་སུ་སྒྲོམས་པར་ཞུགས་པའི་བདེ་བ་ལས་ཀྱང་ཆེས་ཆེར་ལྷག་པའི་བདེ་བ་
 འབྱུང་བར་གསུངས་པས་གཏོང་བའི་དཀའ་སྤྱད་ལ་འཇིགས་མི་རིགས་སོ། །དེ་ལྟར་
 དབུ་མ་ལ་འཇུག་པར། ཇི་ལྟར་བྱིན་ཅིག་ཅས་སྒྲ་ཐོས་བསམ་ལས། རྒྱལ་སྐྱས་བདེ་
 འབྱུང་དེ་ལྟར་བྱུང་ནམས་ལ། །ཞི་བར་ཞུགས་པས་བདེ་བ་བྱེད་མིན་ན། །ཐམས་
 ཅད་བཏང་བས་ལྟ་ཞིག་སྒྲོས་ཅི་དགོས། །ཞེས་གསུངས་ལ། བདེ་བ་ལས་ཀྱང་།
 བཅེ་བས་བསྐྱེད་པའི་རྩྭག་བསལ་འཇིག་རྟེན་གྱི། །བདེ་བ་ཐམས་ཅད་ཐེལ་གྱིས་
 གཞོན་འགྱུར་ཞིང་། །དོན་བྱས་ནམས་ཀྱང་དེ་དང་མི་ལྟན་ན། །དེ་ལས་ངོ་མཆར་
 ཆེ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད། །ཅེས་དང་། བསྐྱབ་བརྩས་སུ་སྤོང་པོ་བཞོད་པའི་མདོ་དྲངས་
 པ་ལས་ཀྱང་། རྒྱལ་པོ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ང་རོའི་གདུགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རབ་དུ་
 སྒྲོགས་པ་དེས་སྒྲོང་མོ་བ་དེ་དག་མཐོང་བའི་མདོ་དེ་ལ་དེའི་རྒྱས་ཆེས་དཀའ་བར་
 འགྱུར་གྱི་བསྐྱལ་པ་ཆོད་མེད་པའི་མཐའ་ཁྲས་པར་ཞེས་བྱ་བ་ནས། གནས་གཅིང་
 མའི་ལྟའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཞི་བའི་བདེ་བ་ལ་གནས་པ་ཐོབ་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
 བྱ་བའི་བར་དུའོ་ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །འདི་དག་གིས་ཆོག་གིན་དུ་འཇམ་པོ་
 ཡིན་པའི་ཚུལ་བསྟན་ལ། སར་བྱིན་ཐེག་པ་བས་(༡༩༩བ)ལུས་སྒྲོག་གཏོང་དགོས་པས་

དེ་ནི་བྱ་དཀའ་ཞིང་གཏུང་བ་སྐྱེད་པའི་ལམ་མོ་ཟེར་བའང་འདི་དག་གིས་བསལ་བ་
ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །

ལམ་སྐབ་པའི་གནས་ལས་ཞུས་པ་དགག་པ་ནི། སངས་རྒྱས་སྐབ་པ་ལ་ཡུན་
རིང་པོའི་བར་དུ་ལའོར་བར་སྐྱེ་བ་གངས་མེད་པ་ལེན་དགོས་ལ་དེའི་ཆོ་དཀའ་སྐྱེད་
ཀྱི་སྐྱུག་བསལ་གྱིས་མི་གནོད་ན་འང་སྐྱེ་འཆི་ན་ཆ་སོགས་ལའོར་བའི་སྐྱུག་བསལ་
གནོད་པར་ངེས་ལ་དེ་བཟོད་མི་རུས་པས་དེ་ལ་འཇིགས་སོ་ཞེ་ན། སྐྱུག་བསལ་ནི་
ལུས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་གནོད་པ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ལ། བྱང་སེམས་
ཀྱིས་སྒོ་གསུམ་ཀ་ནས་རྒྱ་སྐྱུག་པ་མི་དགེ་བའི་རིགས་མཐའ་དག་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ན་
འབྲས་བྱ་རང་གི་ལུས་ལ་ཆོར་བ་སྐྱུག་བསལ་འབྱུང་བ་མི་སྲིད་ལ། ལའོར་བ་དང་
སྐྱུག་བསལ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་སྤང་ཅོམ་ལས་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཚུལ་གྱི་གནས་ལུགས་
རྟོགས་པས་བདག་མེད་པའི་དོན་ལ་མཁས་པའི་ཕྱིར་ན་སེམས་ལ་མི་དགའ་བ་ཅུང་
ཟད་ཀྱང་འབྱུང་བ་མི་སྲིད་དོ་ཞེས་སམ། ཡང་ན་སྤྱིང་རྗེའི་བསམ་པ་དག་པའི་བྱང་
སེམས་ཀྱིས་སྐྱུག་པ་མཐའ་དག་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ལུས་གཏོང་བ་ལ་ལུས་ཀྱི་སྐྱུག་བསལ་
མེད་ལ་ལུས་གཏོང་བའི་དུས་ལ་མཁས་པའི་ཕྱིར་ན་ཡིད་ལ་མི་དགའ་བའང་མེད་དེ་
ཞེས་འཆད་པའང་ཡོད་ལ། ཀང་ལྟར་ཡང་སྐྱུག་བསལ་དང་མི་དགའ་བ་མེད་པའི་རྒྱ་
མཚན་ནི་འདི་ལྟར་བདག་དང་བདག་གི་བ་ལ་མཛོན་པར་ཞེན་པའི་ལོག་པར་རྟོག་
པ་ཡིས་སེམས་ལ་ཡིད་མི་བདེ་བ་སྐྱེད་པ་དང་སྟོག་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱུག་པ་
བྱས་པས་ལུས་ལ་སྐྱུག་བསལ་སྐྱེས་པས་ན་དེ་དག་གིས་རིམ་པར་སེམས་དང་(༣༩ན)
ལུས་ལ་གནོད་པ་འབྱུང་བ་ཡིན་ལ་འཇིག་རྟེན་སལ་པ་སལ་ཆེར་གྱིས་རྒྱ་དེ་གཉིས་
མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ལུས་དང་སེམས་ལ་སྐྱུག་བསལ་དང་མི་དགའ་བ་འབྱུང་བ་ཡིན་
ཡང་བྱང་སེམས་ཀྱིས་རྒྱ་དེ་གཉིས་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་རིན་ཆེན་མིང་བ་
ལས། །དེ་ལ་ལུས་ཀྱི་སྐྱུག་བསལ་མེད། །ཡིད་ཀྱིས་སྐྱུག་བསལ་ག་ལ་ཡོད། །དེ་ནི་
སྤྱིང་རྗེས་འཇིག་རྟེན་སྐྱུག་ །དེ་ཉིད་ཀྱིས་ན་ཡུན་རིང་གནས། །ཞེས་སོ། །འདིས་

ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་གཞན་དོན་ལ་མི་སྐྱོ་བའི་རྒྱུ་ལྟོ་ལོ་སྤྲིག་པ་མཐའ་དག་
སྤངས་པའི་རྒྱལ་ཁྲིམས་དང་བདག་མེད་པའི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་
གཉིས་བསྟན་ལ་དེ་གཉིས་ནི་མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ལྟོ་
ཐོའང་ཡིན་ཏེ། བཞི་བརྒྱ་པར། རྒྱལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་ནི་བདེ་འཁོར་འགྲོ། ལྟ་བུ་སྟོ་
འཕང་མཆོག་ཏུ་འགྲོ། ཞེས་སོ། ལུས་སེམས་ལ་ཐུག་བསྐྱེད་དང་མི་དགའ་བ་མེད་
པ་ཅམ་དུ་མ་ཟད་བྱང་སེམས་ནམས་གཞན་དོན་འབའ་ཞིག་ཏུ་སྦྱོན་སྟགས་བསོད་
ནམས་བསགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ནི་ལུས་བདེ་ལ་བདག་མེད་པའི་དོན་ལ་མཁས་པའི་
ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་དང་ལྟན་པ་ཡིས་ནི་སེམས་བདེ་བས་དེ་ལྟར་རྟག་ཏུ་ལུས་སེམས་
བདེ་བས་རྒྱས་པ་ཡིན་ན་གཞན་དོན་དུ་བསྐྱེད་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པར་འཁོར་བར་
གནས་པར་བྱས་ཀྱང་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་སྟོང་རྩེ་ཆེན་པོའི་བདག་ཉིད་ཅན་
དག་འཁོར་བའི་སྦྱོན་ཀྱིས་ཅི་སྟེ་སྦྱོ་སྦྱོ་ཞིང་སྦྱིད་ལུག་པར་འཕྱར་བའི་རྒྱ་གང་ཡང་མེད་
དེ་གཞོད་པའི་ཐུག་བསྐྱེད་མེད་ལ་མན་པའི་བདེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བསྟན་ལ།

གཞན་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་བདེ་བར་འགྲོ་བའི་(༣༩༧)ཉིང་འཛིན་གོམས་
པར་བྱས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱིས་ཡན་ལག་སྟགས་གཙོད་པའི་དུས་སུ་བདེ་བའི་
ཆོར་བ་ཤ་སྟག་འབྱུང་བས་ན་ལུས་བདེ་ལ་ལུས་སྟགས་གཏོང་བའང་བྱང་ཆེན་གྱི་
རྒྱ་ཉིད་དུ་བྱེད་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པས་བདག་གིས་འདི་ལྟ་བུའི་ཐབས་ཀྱིས་སྦྱོན་
སྟགས་རྒྱལ་སྤྲུལ་གྱི་སྟོད་པ་ནམས་རྟོགས་པར་བྱ་སྟམ་དུ་སེམས་ལ་དགའ་བདེ་ཆེན་
པོ་སྟེ་བའི་ཕྱིར་གཞན་དོན་དུ་སྤྱིད་པར་རིང་དུ་གནས་ཀྱང་སྟོབ་དང་སྦྱིད་ལུག་པར་
འཕྱར་བ་མེད་ཅེས་ཀྱང་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ཡང་རྣམ་བཤད་དུ་ཆོག་ཤིན་ཏུ་
འཇམ་པོ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆོན་དུ་འཆད་དོ། དེ་ལྟར་སྟོང་རྩེའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་
བྱང་སེམས་སྟོང་རྩེའི་དབང་གིས་གཞན་དོན་ལ་འཇུག་པ་ནི་རྒྱན་བཟང་པོས་སྤྲུལ་
ནས་དགའ་བའི་སྟོན་མོ་ལ་སྦྱེད་ཆལ་མཆོག་ཏུ་ཅེ་ཞིང་དགའ་བ་དང་འདྲ་བས་སྟོ་
ཞིང་ཞུས་པར་འཕྱར་བ་མེད་དེ། རྒྱན་ལས། རང་གི་ཡོན་ཏན་སེམས་ཅན་པན་

འདྲིགས་དགའ། །བསམ་བཞིན་སྐྱེ་བ་རྩུ་འཕུལ་ནས་པར་འཕུལ། །ཀུན་དང་སྟོན་
 མོ་ས་མཆོག་ཅེ་དགའ་བ། །སྤྱིང་ཇེ་འི་བདག་ཉིད་མིན་པ་ནམས་ལ་མེད། །ཅེས་
 སོ། །དེ་ནི་གཙོ་མོར་འཁོར་བའི་ཕྱག་བསྐལ་གྱིས་གནོད་གྱིས་དོགས་ནས་ལྷན་པ་སྐྱེ་
 བ་དགག་པའི་ཚུལ་སོ། །འདི་བསྐལ་པ་དཔག་མེད་ཏུ་འཁོར་བར་གནས་དགོས་ཕྱིར་
 ཏུས་ཡུན་རིང་བས་ལྷན་པ་དགག་པའི་དོན་ཏུ་འགའ་ཞིག་གིས་བཤད་པ་ལྟར་བྱས་
 །ཀྱང་ཏུང་མོད། འོན་ཀྱང་ཏུས་རིང་བས་ལྷན་པ་སྐྱེ་ཚུལ་ནི་འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ་སངས་
 རྒྱུས་སྐབ་པ་ལ་བསྐལ་བ་གངས་མེད་གསུམ་མོགས་ཏུས་ཤིན་ཏུ་རིང་བ་འཁོར་བས་
 དེ་ཅམ་གྱི་ཡུན་རིང་མོར་ལམ་སྐབ་(༥༧༧)སྤྱི་ལུས་ལྷན་ཏུ་ལྷན་པ་ཡིན་ལ། དེ་
 ལྷན་ཏུ་ལྷན་པར་ཡང་བྱ་མི་རིགས་ཏེ་ཏུས་ཡུན་རིང་བ་ཅམ་སྐྱོ་བ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་མིན་
 པས་སོ། །དེ་ཡང་འདི་ལྟར་ཕྱག་བསྐལ་ཚུང་ཆབས་ཆེན་ཏུས་ཐུང་ཏུ་ལའང་སྐྱོ་
 བ་སྐྱེ་ལ་ཕྱག་བསྐལ་མེད་ཅིང་བདེ་བར་གནས་ན་ཏུས་རིང་ཡང་སྐྱོ་བ་འབྱུང་བའི་
 དོན་མེད་དེ། རིན་ཆེན་ཐེང་བ་ལས། ཕྱག་བསྐལ་བ་ལ་ཏུས་ཐུང་ཡང་། །བཟོད་
 དཀའ་ཡུན་རིང་སྟོས་ཅི་དགོས། །ཕྱག་བསྐལ་མེད་ཅིང་བདེ་བ་ལ། །མཐའ་ཡས་
 ཏུས་ཀྱང་ཅི་ཞིག་གནོད། ཅེས་དང་། དེ་བས་སངས་རྒྱུས་རིང་མོགས་ཤེས། །སྟོ་
 དང་ལྷན་པ་སྐྱིད་མི་ལྷག །ཉེས་ཟད་ཡོན་ཏན་དོན་ཏུ་ནི། །འདི་ལ་རྟག་ཏུ་འབད་
 པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་འང་བྱམས་སྤིང་ཇེ་དང་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་
 རྒྱལས་དྲག་གིས་ཡིད་དབང་མེད་ཏུ་བསྐྱོད་ནས་ཏུས་ཐུང་ཏུ་ཞིག་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་
 དོན་ཏུ་སངས་རྒྱུས་ཐོབ་ན་སྟམ་པ་ཡིན་ན་རོ་མཆོང་ཆེ་ཡང་དེ་ལྟར་མིན་པར་ཏུས་
 ཤིན་ཏུ་རིང་མོར་སྐྱོད་པ་མཐའ་ཡས་པ་ལ་དཀའ་སྐྱོད་གྱིས་སྟོབ་དགོས་པར་མཐོང་
 བ་ན་དེ་ཏུས་ཏུས་སྟམ་ཏུ་སྐྱོ་ཞིང་ཡིད་འབྱུང་སྐྱེས་ནས་ཉེ་ལམ་གཞན་ཞིག་ཆོལ་བ་
 སྐད་བྱེད་པ་ནི་སྟོན་སེམས་ལ་བརྒྱན་ནས་གནོད་ཅིང་འབྱུག་སེམས་ལ་དངོས་སུ་
 གནོད་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཀྱི་ཏུས་པ་དེ་དམན་ཏུ་སོང་ནས་འཆོང་རྒྱ་བ་ལ་ཆེས་
 རིང་ཏུ་འགོ་བར་གསུངས་པས་དེ་ལྟ་བུའི་བྱུང་པར་འབྱེད་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་ལ།

གཞན་ཡང་རུས་ཤིན་ཏུ་རིང་བར་རྒྱལ་སྤྱི་གྱི་སྤྱོད་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལ་
 དཀའ་ལྷུང་མཐའ་ཡས་པས་སློབ་དཔོན་པར་མཛོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་ཆུབ་གྱི་
 སེམས་གྱི་སྟོབས་ཆེས་ཆེར་རྒྱས་པར་(༡༩༩༠)འབྱུར་བའི་ཚུལ་གཞུང་ལུགས་ཆེན་པོ་
 རྣམས་སུ་བཤད་པ་དང་ཡང་འགའ་བར་གསུངས་པས་དེ་དག་མ་འདྲིས་པར་འབྱེད་
 པ་ལ་མཁའ་པར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་འཛོང་རྒྱ་བ་ལ་ཆོགས་མཐའ་ཡས་པ་གསོག་
 དཔོན་ལ་དེ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བས་མི་རུས་པོ་སྟེ་རྒྱལ་པར་ཡང་བྱ་མི་རིགས་ཏེ།
 སེམས་ཅན་མཐའ་ཡས་པའི་ཆེད་རྒྱ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འདོད་ནས་རུས་དཔག་
 ཏུ་མེད་པའི་བར་རྒྱ་ཆོགས་མཐའ་ཡས་པ་རྒྱལ་སྟེ་པས་སྟོམ་པ་འབྱུང་བ་དེ་ནས་
 བརྩམས་ཅི་སྲིད་སྟོམ་པ་དེ་ཡོད་པ་དེ་སྲིད་རྒྱ་གཉིད་ལོག་པ་དང་མ་ལོག་པའི་རུས་
 དང་སེམས་གཞན་རྒྱ་ཡིངས་པ་དང་མ་ཡིངས་པའི་སྐབས་ཐམས་ཅད་རྒྱ་ཡང་བསོད་
 རྣམས་ནས་མཁའ་དང་མཉམ་པ་འབྱུང་བས་ཆོགས་རྫོགས་པ་ལའང་དཀའ་བ་མེད་
 དེ། རིན་ཆེན་སྤྱིང་བ་ལས། རྒྱུགས་རྣམས་ཀྱན་ཏུ་ནམ་མཁའ་དང་། །ས་དང་རྩ་
 དང་མེ་དང་རྒྱང་། །ཞེས་སོགས་དང་། དེ་ལྟར་བརྟན་པར་གནས་དེ་ནི། །མི་ཉལ་
 བའམ་ཉལ་ཡང་རུང་། །ཡང་དག་སྤངས་པ་ནས་བརྩུབ་ཏེ། །བག་མེད་ལྟར་ཀྱང་
 སེམས་ཅན་རྣམས། །མཐའ་ཡས་ཕྱིར་ན་སེམས་ཅན་བཞིན། །བསོད་ནམས་མཐའ་
 ཡས་རྟག་གསོག་འབྱུར། །མཐའ་ཡས་དེས་ན་སངས་རྒྱས་ཉིད། །མཐའ་ཡས་འཛོལ་
 མི་དཀའ་ཞེས་བྱ། །ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་ལ། །གཞུང་འདིར་ཡང་སྟུང་། །གང་
 རུས་བརྩུབ་ཏེ་སེམས་ཅན་ཁམས། །ཞེས་པ་ནས། །ནམ་མཁའ་མཉམ་པ་རབ་རྒྱ་
 འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

ལམ་གྱི་བསོད་པ་ལྟར་བས་རུས་རིང་བ་ཉིད་མ་གྲུབ་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་ལ་ཞུགས་
 བ་ཆོགས་བསགས་པ་དང་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ལ་རིང་རྒྱ་འགོར་(༡༩༩༦)བས་དེ་བས་
 ལམ་ལྟར་བ་ཉན་ཐོས་གྱི་ལམ་ལྟ་བུ་ལ་ཞུགས་པ་སྤོའ་སྟེ་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་
 ལ་ཞུགས་ཤིང་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟིང་རྩེ་ཆེན་པོའི་བདག་ཉིད་

ཅན་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མཆོག་གི་སྟོབས་ཀྱིས་སྟོན་ཡུན་རིང་མོ་ནས་སྐྱུག་
 བསལ་གྱི་རྒྱར་རྒྱར་པའི་སྒྲིག་པའི་ཆོག་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བསགས་པ་ཐམས་ཅད་
 ཏུས་མཐའི་མེས་ཚུ་སྤར་སྒྲིག་པ་བཞིན་ཏུ་སྤྲོད་ཅིག་གཅིག་གིས་སྐྱུག་མེད་ཏུ་ཟད་
 པར་བྱེད་ཅིང་། བདེ་བའི་རྒྱ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོག་པ་རྒྱ་མཚོ་ལྷ་བུ་
 རྒྱན་མི་འཆད་ཅིང་ཟད་མི་ཤེས་པ་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པ་སྤྲོད་ཅིག་རེ་རེ་ལའང་
 རང་རྒྱད་ལ་སྤྱད་པར་བྱེད་པའི་སྤྱིར་བྱང་ཆུབ་སྐྱུག་པའི་ལམ་གྱི་བཀྲོད་པའང་ཉན་
 ཐོས་ཀྱི་ལམ་ལ་ཞུགས་པ་ནམས་པས་ཆེས་མཆོག་ཏུ་སྤྱར་ཞིང་ཐབས་མཁས་ཁྱད་
 པར་ཅན་ཏུ་མས་ཟིན་པའི་ལམ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ལས་ཆེས་ཆེར་ཁྱད་
 པར་ཏུ་འཕགས་པར་ཡང་བཤད་དོ། །དེ་ནི་རྒྱ་དཔེར། ཉན་ཐོས་ནམས་པས་སྤྱར་
 བར་འཕྲོ། །ཞེས་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དང་བསྐྱུན་ནས་བཤད་པའོ། །དེ་བཞིན་
 ཏུ་རྒྱ་དཔེར་གྱང་སྤྲོད་པས་རང་རྒྱལ་ཡང་སྤྱད་པར་གསུངས་སོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་
 ལམ་ལས་ཁྱད་པར་ཏུ་འཕགས་ཚུལ་ཡང་། སྤང་པོ་གསུམ་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་
 པ་སྤར་དངས་པ་སོགས་དང་། །མདོ་སྤེ་རྒྱན་ལས་གྱང་། སྤོ་ལྡན་ཉན་ཐོས་ཆོག་པ་
 རྣམས་དགེ་བ་རྒྱ་ཆེན་དོན་ཆེན་དང་། །མཐའ་ཡས་རྟག་རྒྱན་མི་འཆད་ཟད་མི་ཤེས་
 པས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་ཉན་རང་གི་ལམ་ལས་ཆེས་སྤྱར་
 ཞིང་ཁྱད་པར་ཏུ་འཕགས་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་བས་ན་སྟེ་པོ་འགའ་ཞིག་རྟ་བཟང་པོ་
 ལ་(༡༥༥)ཞོན་ནས་ཐང་བདེ་མོར་འཕྲོ་བ་ལ་སྟོང་ལ་མེད་པ་བཞིན་ཏུ་གཞན་དོན་
 ཏུ་བྱ་དཀའ་བའི་སྟོད་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་སེམས་སྟོན་ཞིང་ཞུས་པ་དང་ལམ་གྱི་
 དཀའ་སྤྱད་ཀྱིས་ལུས་སེམས་ངལ་ཞིང་ཏུ་བ་པ་ཀྱན་སེལ་བར་བྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་ཀྱི་རྟ་བཟང་པོ་སྟོབས་ཤུགས་དང་ལྡན་པའམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཤིང་རྟ་
 བཟང་པོ་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་འདྲ་བ་ལ་ཞོན་ནས་ལམ་བདེ་བ་ནས་གོང་ནས་གོང་
 ཏུ་འབྱས་བུ་བདེ་བའི་གནས་སུ་འཕྲོ་བ་ལ་སེམས་ཤེས་ཏེ་རྣམ་དཔྱད་དང་ལྡན་པའི་
 མཁས་པ་སུ་ཞིག་སྤྱིད་ལུག་ཅིང་ཞུས་པ་སྟེ་བར་འཁྱར་ཏེ་མི་འཁྱར་རོ། །སེམས་ཤེས་

ཞེས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་པན་ཡོན་ཤེས་པ་ཞེས་ནམ་བཤད་ཏུ་གསུངས་ལ། འགྲེལ་
 ཆེན་ཏུ། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་སྤངས་པས་མི་ལམ་ནའང་ངན་འཁོར་འཁོར་བ་དང་བཤམ་ཞིང་
 བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཏུ་མ་དང་ལྡན་པས་བདེ་འཁོར་ནས་བདེ་འཁོར་གོང་ནས་
 གོང་ཏུ་བྱད་པར་ཏུ་འཕགས་པའི་བདེ་བ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཏུ་འཁོར་བ་ལ་སེམས་ཤེས་
 སམ་རྟོག་ལྡན་སུ་ཞིག་སྤྱིད་ལུག་པར་འགྱུར་ཞེས་བཤད་དོ། །ལམ་སྤྱར་བའི་ཚུལ་
 དེ་ནི་མ་སྐྱེས་དགའི་འཁོར་བ་བསལ་བ་ལས་སྡོན་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཐེལ་གྱིས་
 གཞོན་པ་ཞེས་པ་མཚོག་བྱང་གཉིས་དང་བཅས་པ་བསོད་སྟོནས་ལ་གཤེགས་པའི་
 ལམ་ཁར་ཁྱུ་གསུམ་ཅིང་མོ་ཅེ་ཞིང་འདུག་པ་ལས། དེ་དག་སངས་རྒྱས་ལ་དད་པ་
 སྐྱེས་ནས་རང་རང་གི་ལུ་ཏིག་གི་སེ་མོ་དོའི་རྒྱན་སུལ། །གཡས་གཡོན་གྱི་ཁྱུ་གཉིས་
 གྱིས་མཚོག་བྱང་གཉིས་ལྟ་བུར་བྱུར་ཅིག་ཅེས་སྟོན། ཁྱུ་དབུ་མས་སངས་རྒྱས་དེ་
 ཉིད་ལྟ་བུར་བྱུར་ཅིག་ཅེས་སྟོན་པ་ལས་དེ་སྤར་སངས་རྒྱས་ནས་སྤྱུ་ཐུབ་པར་བྱུར།
 ཁྱུ་གཞན་གཉིས་པོ་སྤྱི་འཛི་(༡༥༦ན)བྱ་དང་མོང་གལ་བྱ་གཉིས་སུ་བྱུར་པ་ལ་སྤྱག་
 ཐུབ་གྱིས་ཚོས་བརྟན་པས་ད་གཞོད་དག་བཅོམ་ཐོབ། དེའི་ཚོ་བཅོམ་ལྡན་འདས་
 གྱིས་བྱུར་ཏུ་སྤྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་འདོད་ན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཏུ་སེམས་
 བསྐྱེད་པར་བྱ་ཏེ་བྱུར་བའི་ཐེག་པ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་
 བྱ་ཡིན་པར་བཤད་དོ། །འདིས་མཚོད་ལུལ་དང་མཚོད་ཇས་མཉམ་ཡང་སེམས་
 བསྐྱེད་གྱི་དབང་གིས་འབྲས་བུ་ལ་བྱད་པར་བྱང་བ་བརྟན་རོ། །དེ་དག་ནི་མི་ཁྱམ་
 པའི་བཙོན་འབྲས་སམ་གོ་ཆའི་བཙོན་འབྲས་གྱིས་སྤྱིད་ལུག་བདག་ཉིད་བརྟན་པའི་
 ལེ་མོ་སྤྱང་བའི་ཚུལ་ཏེ། བདེ་བའི་ལམ་ནས་བདེ་བའི་གནས་སུ་འཁོར་བ་ལ་རི་ལྟར་
 སྤྱོ་ཞེས་རང་ལ་བརྟན་པ་དང་སྤྱིད་ལུག་སྤངས་ཏེ་སྤྱོ་བ་སྤྱིད་པའོ། །དེ་དག་གིས་
 བསམ་པ་སྤྱིད་ལུག་མེད་པར་གོ་ཆ་བཞོ་བ་གོ་ཆའི་བཙོན་འབྲས་ཚོམ་པའི་ཚུལ་
 བརྟན་ལ། དེ་ཡང་བྱང་སེམས་ནམས་ལམ་ལ་སྤྱོད་པའི་རུས་སུ་བཙོན་འབྲས་ཚོམ་
 པ་ན་སྤྱོར་བའི་སྤྱོ་རོལ་ནས་སེམས་ཀྱི་སྤྱོ་བ་སྤོན་ཏུ་འཁོར་བའི་སྤོན་ནས་བསམ་པའི་

གོ་ཆ་ཆེན་པོ་གྱུན་པར་བྱེད་པ་སྟེ། སེམས་ཅན་གཅིག་གི་སྤྱད་བསྐལ་བསལ་བའི་
 མིར་དུ་བསྐལ་ཆེན་སྟོང་དང་ཡུན་ཚད་མཉམ་པའི་ཉིན་ཞག་བསགས་པའི་བསྐལ་
 ཆེན་གངས་མེད་པ་གསུམ་བྱེ་བ་སྤྱད་འབྲུམ་གྱུར་གྱི་བར་དམུལ་བ་ཁོ་ནར་གནས་
 བས་སངས་རྒྱས་འཛོལ་པར་འབྱུར་ནའང་བདག་ཉིད་སྟོང་བར་བྱེད་ཅིང་དེ་ལྟ་བུའི་
 སྟོན་པ་རྣམས་བྱང་གི་ཆེད་དུ་བརྩོན་པར་བྱེད་ལ་བརྩོན་འགྲུས་ལ་ཞུགས་པའང་
 མི་གཏོང་ན་དུས་ཀྱི་ཡུན་དེ་ལས་ཆེས་ཐུང་བ་དང་སྤྱད་བསྐལ་ཆེས་རྒྱུ་བས་ལྟ་
 ཅི་སྟོས་སྟམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་གོ་ཆའི་བརྩོན་འགྲུས་ཡིན་པར་གསུངས་ལ། རྟོགས་མི་
 ཟད་པས་(༡༩༦༧)ཞུས་པར། དེ་བསྐལ་བ་འདི་སྟེད་ཅིག་དུ་གོ་ཆ་བཤོའོ་བསྐལ་བ་
 འདི་སྟེད་ཅིག་དུ་གོ་ཆ་མི་བཤོའོ་ཞེས་བསྐལ་བ་བགངས་པས་བྱང་རྒྱལ་མི་ཚོལ་གྱི་
 བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་པའི་གོ་ཆ་གྱུན་པར་བྱེད་དོ། །གལ་ཏེ་སྟོན་གྱི་མཐའ་ཇི་ཅམ་དེ་
 ཅམ་ལ་ཉིན་ཞག་གཅིག་དུ་གྱུར་ལ། ཉིན་ཞག་གི་རྒྱལ་དུ་དེ་ལྟ་བུའི་ཉི་མ་བཅོ་ལྔས་
 ཟླ་བ་བྱེད་དུ་གྱུར་ལ་ཉི་མ་སུམ་ཅུས་ཟླ་བ་གཅིག་དུ་གྱུར་ཏེ་ཟླ་བ་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱིས་
 ལོ་གཅིག་དུ་གྱུར་ལ། ལོ་བགང་བ་འདིས་ལོ་འབྲུམ་ལ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་གཅིག་
 སྟེ་ཞིང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གཅིག་མཐོང་ལ་འཇུག་པ་འདི་དང་བགང་བ་འདིས་
 གང་གྲའི་ཐུང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་ཀྱི་སེམས་བསྟེད་པ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཐོང་
 བས་སེམས་ཅན་གཅིག་གི་སེམས་དང་སྟོན་པ་ཤེས་པར་གྱུར་ལ། འཇུག་པ་འདི་
 དང་བགངས་པ་འདིས་དེ་སྟེད་ཀྱི་སེམས་བསྟེད་པ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཐོང་
 བས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་དང་སྟོན་པ་ཤེས་པར་གྱུར་གྱང་མི་ཞུམ་པའི་
 གོ་ཆ་འདི་ནི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་གོ་ཆ་མི་ཟད་པ་ཞེས་གསུངས་ཏེ་འདི་གོང་ན་
 མེད་པའི་གོ་ཆའི་བརྩོན་འགྲུས་ཡིན་པར་བཤད་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ཕར་ཕྱིན་བསྐྱས་
 པ་ལས། སྤྱི་ལོའང་བའི་མཐའ་དང་མཉམ་ཅམ་དུ། རྒྱ་ཆེ་རིང་བའི་ཉིན་དང་
 མཚན་གྱུར་ལ། །དེ་འདྲ་བསགས་པའི་ལོར་གྱུར་དུས་རིང་བའི། །བསྐལ་བ་རྒྱ་མཚོའི་
 རྒྱ་ཐིགས་སྤངས་སྟེད་ཀྱིས། །བྱང་རྒྱལ་མཚོག་གི་སེམས་གཅིག་སྟེད་འབྱུར་ལ། །དེ་

འདྲའི་ནམ་པས་ཚོགས་གཞན་རེ་རེ་ཞིང་། སྐྱབ་བཞོན་གྱུར་གྱང་སྤིང་རྒྱུ་སྤྱོད་
མེད། བྱང་ཆུབ་དམ་པ་སྤྲིན་ལྷག་མེད་པར་སྐྱབ། ཁེས་སོགས་གྱིས་གྱང་གོ་ཆའི་
བཙུན་འགྲུས་བཏུན་ཏེ། བྱང་སེམས་གང་དེ་འདྲའི་བཙུན་འགྲུས་ལ་(༡༩༧)མོས་པ་
ཅམ་དང་དད་པ་ཅམ་སྤྲིན་པ་དེ་ཡང་བཏུན་པོ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཅམ་གྱིས་གྱང་རྫོགས་
བྱང་གི་ཆེད་དུ་བཙུན་འགྲུས་ཚོམ་པ་དཔག་དུ་མེད་པའི་རྒྱ་ནས་པར་བྱེད་ན་དེ་ལྟ་
བྱའི་བཙུན་འགྲུས་དངོས་དང་ལྡན་པ་ལྟ་ཅི་སྟོས་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་བྱང་སེམས་ལ་ནི་
བྱང་ཆུབ་དང་གཞན་གྱི་དོན་དུ་ལས་གང་ལའང་སེམས་ཞུམ་པའམ་དགའ་བ་སྐྱད་
དགོས་པའི་བྱ་དགའ་བ་ཅི་ཡང་མེད་པར་བྱང་ས་ལས་བཤད་པར་གསུངས་ཤིང་དེ་
འདྲ་བའི་བསམ་པ་ལ་གོམས་པར་བྱས་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་གྱི་རུས་པས་དངོས་
པོའི་རྒྱར་འགོ་བསམ་དེ་ལ་ཡང་ཡང་སྟོ་སྟོར་བར་བྱ་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །

མདོར་ན་འདི་འདྲ་བའི་བསམ་པ་རེ་སྤྲིན་རུས་ན་ཚོགས་མཐའ་ཡས་པ་རྫོགས་
ཤིང་སྤྱི་བ་པ་དཔག་དུ་མེད་པ་འདག་ལ་སྤྱིར་མི་སྟོག་པའི་རྒྱ་མཚོག་དུ་ཡང་འགྱུར་ལ།
རྒྱལ་སྐྱུས་གྱི་སྤྱོད་པ་མཐའ་ཡས་པ་དང་། རུས་ཆེས་རིང་བ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སྟོ་བ་ཅི་ཡང་
མེད་ལ་རུས་སྤྱོད་དུ་ཞིག་གིས་བྱང་ཆུབ་འཕྲོ་བ་པར་འདོད་པ་ནི་རྫོགས་བྱང་ལས་
རིང་དུ་འགྱུར་བ་དང་བྱང་སེམས་གྱི་སྤྲིང་སྟོབས་མད་དུ་བྱང་བ་སྤྲིང་བ་དང་བཙུན་
འགྲུས་རྒྱབས་པོ་ཆེ་ཚོམ་པའི་གོགས་སུ་འགྱུར་ཞིང་། རུས་རི་ཅམ་རིང་བ་ལ་དགའ་
ཞིང་སྟོ་བ་དེ་ཅམ་དུ་རྒྱར་དུ་བྱང་ཆུབ་འཕྲོ་བ་པར་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་མཐུན་སྟོགས་སྐྱབ་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བཏུན་པ། རུས་པར་བཤད་
པའོ། །དང་པོ་ནི། སེམས་ཅན་དོན་འགྲུབ་སོགས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ན་རྒྱལ་པོ་ཆེན་
པོ་ནམས་དཔྲུང་ཚོགས་ཡན་ལག་བཞི་དང་ལྡན་པའི་སྟོ་ནས་གཞན་ཕྱེ་འཛོམས་ཤིང་
རང་གིས་འདོད་པའི་དོན་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་
གྱང་བཙུན་འགྲུས་གྱི་མི་མཐུན་(༡༩༨)སྟོགས་འཛོམས་པ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་

འགྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་དཔུང་ཚྲིགས་བཞི་དང་ལྷན་པའི་གཞིན་པོ་བཙུན་འགྲུས་
 ཀྱི་སྟོབས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ལ། ལས་འབྲས་བསམ་སྟེ་དེའི་སྒྲུང་དོར་ཚུལ་བཞིན་དུ་
 བྱེད་པ་ལ་འདུན་པ་བསྐྱེད་པ་མོས་པའི་སྟོབས། མ་བརྟགས་པར་ཅི་རུང་རུང་ལ་མི་
 འཇུག་ལ་བརྟགས་ནས་ཞུགས་ཤིང་བཅམས་པ་དེ་མཐར་ཐིག་པར་བྱེད་པ་བརྟན་
 པའི་སྟོབས། བྱིས་པ་ཅེད་མོ་ལ་འཇུག་པ་ལྟར་འཕྲོ་མི་གཙོད་པར་དོམས་པ་མེད་
 པར་སྟོ་བཞིན་དུ་དམ་པའི་ལས་ལ་བཙུན་འགྲུས་ཚོམ་པ་དགའ་བའི་སྟོབས། བཙུན་
 འགྲུས་བཅམས་པས་ལེགས་པར་བྲིན་པ་དེ་དོར་བའམ་ལུས་སེམས་དུབ་པས་མི་རྩས་
 ར་རེ་ཞིག་ངལ་བཅོས་ཏེ་སོས་མ་ཐག་ནས་སྤར་ཚོམ་པ་དོར་བའི་སྟོབས་དང་བཞི་
 བོ་བཙུན་འགྲུས་ཀྱི་མཐུན་སྦྲེན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བཞི་ལས་མོས་པའི་སྟོབས་བསྐྱེད་
 ཚུལ་ནི། མོས་པ་སྟེ་འདུན་པའི་སྟོབས་ནི་མི་དགེ་བའི་འབྲས་བྱ་འཁོར་བའི་སྤྲུག་
 བསྐྱེད་སྒྲ་ཚྲིགས་པ་བསམ་པས་འཇིགས་པ་དང་། མདོ་རྒྱན་ལས། བསོད་ནམས་ཆེ་
 དང་འཁྱོད་པ་མེད། །ཡིད་བདེ་བ་དང་བདེ་བ་ཆེ། །ཞེས་མོས་པའི་ཕན་ཡོན་བརྒྱ་
 གསུངས་པ་དང་། འདིར་དགེ་བའི་སྦྱོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆ་བ་ཡིན་པར་གསུངས་
 པ་སོགས་མོས་པ་དེ་ཡི་ཕན་ཡོན་རྣམས་ཡང་ཡང་ལེགས་པར་བསམ་པས་འདུན་པ་
 བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །བི་ལྷ་ཏིས། ཚྲིགས་བཅད་འདི་སྐབས་སུ་མ་བཟས་པས་གཞན་
 ཀྱིས་བརྟག་པ་ཡིན་ཏེ། བཙུན་འགྲུས་ཀྱི་མི་མཐུན་སྦྱོགས་སྤངས་ནས་བཙུན་འགྲུས་
 འཕེལ་ཕྱིར་དཔུང་བཞི་ལ་འབད་པར་བྱ་ཞེས་པའི་མདོར་བསྟན་ཀྱི་དོན་ནི་ཚྲིགས་
 བཅད་འོག་མས་སྟོན་པས་འདི་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་(༡༩༠ན)སོགས་གསུངས་ལ།
 འབྲེལ་པ་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ནི་ཚྲིགས་བཅད་སྤྱི་གཉིས་ཀ་མདོར་བསྟན་ཀྱི་
 གཞུང་དུ་བཀྲལ་ལོ། །འོན་ཀྱང་ཡང་རྫོས་བྱས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་འདུག་ལ། བྱ་སྟོན་གྱིས་
 ཀྱང་སྤར་ཀྱི་སྦྱིད་ལུག་མེད་དང་སོགས་ཀྱི་ཚྲིགས་བཅད་དང་འདིའི་ཚྲིགས་བཅད་
 གཉིས་པོ་མེད་ན་གཞུང་འབྲེལ་ཆགས་ཤིང་མངོས་པ་ཞིག་འབྱུང་ཞེས་གསུངས་ལ།
 བོད་འབྲེལ་ཁ་ཅིག་དུ་འདིའི་ཚྲིགས་བཅད་སྤྱི་གཉིས་པོ་ཁོང་འོག་བསྟོར་ནས་

བཤད་པ་འདྲ་ཡོད་པར་གསུངས་སོ། །དེས་ན་མདོར་བསྟན་གྱི་གཞུང་དངོས་ནི་འདི་
ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་བཙུན་འགྲུས་ཀྱི་མི་མཐུན་སྟོགས་དག་གི་ཆོས་སྐྱབ་ལུས་སུ་མཐོང་
ཡང་མི་འཇུག་པའི་སྟོམ་ལས་ཀྱི་ལེ་ལོ་དང་བྱ་བ་རན་ཞེན་གྱི་ལེ་ལོ་དང་བདག་གིས་
དེ་འདྲ་སྐྱབ་ག་ལ་ལུས་སྟོམ་ཏུ་ཁྱུ་སྟེ་མི་འཇུག་པའི་བདག་ཉིད་བརྟན་པའི་ལེ་ལོ་
རྣམས་སྤངས་ཏེ། མཐུན་ཁྱེན་བཙུན་སྟེལ་གྱི་ཐབས་མོས་པ་སྟེ་འདུན་པའི་
དཔུང་དང་། ར་རྒྱལ་ཏེ་བརྟན་པའི་དཔུང་དང་། དགའ་བའི་དཔུང་དང་དོར་བའི་
དཔུང་སྟེ་སྦྱོར་བ་དཔུང་ཆོགས་བཞི་བསྐྱེད་ལ། དངོས་གཞི་དྲན་ཤེས་ཀྱིས་བཙུན་
འགྲུས་ལྟར་ལེན་པའི་སྟོབས་དང་། རྗེས་ལུས་སེམས་ལ་དབང་བསྐྱར་བའི་སྟོབས་
ཀྱིས་ནི་བཙུན་འགྲུས་གོང་ནས་གོང་ཏུ་སྟེལ་བའི་ཕྱིར་ཏུ་འབད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་
དཔུང་བཞི་དང་སྟོབས་གཉིས་བྱས་ཀྱང་ཆོག་ལ། ཡང་ན་དཔུང་དྲུག་གས་སྟོབས་
དྲུག་ཅེས་བྱས་ཀྱང་ཆོག་སྟེ་སྟོབས་དང་དཔུང་སྐད་དོད་གཅིག་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །དེ་ལྟར་དཔུང་བཞིའི་དང་པོ་མོས་པའི་དཔུང་ཞེས་པའི་མོས་པ་ནི་སེམས་བྱང་
འདུན་པ་ལ་བྱ་དགོས་(༥༥)པར་གསུངས་ཏེ་དེ་ནི་འདུན་པས་བཙུན་འགྲུས་ཀྱི་རྟེན་
བྱེད་པར་བཤད་པ་ལ་དགོངས་པ་འོ། །རྒྱ་དཔེར་འདུན་པ་ཞེས་ཡོད་པར་གསུངས་
ལ་འགྲེལ་ཆེན་ཏུ་འདྲ་དེ་ལྟར་རོ། །

དེ་ལ་སེམས་བྱང་མོས་པའི་དོ་པོ་ནི། ཀྱན་བཏུས་ལས། མོས་པ་གང་ཞེན།
ངེས་པའི་དངོས་པོ་ལ་རྗེ་ལྟར་ངེས་པ་བཞིན་ཏུ་འཛིན་པ་སྟེ་མི་འཕྲོགས་པ་ཉིད་ཀྱི་
ལས་ཅན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རང་གིས་ཆོད་མས་ངེས་ཟིན་པའི་ཡུལ་རྣམས་
ལ་འདི་ཁོ་ན་ལྟར་ཡིན་གྱི་གཞན་ཏུ་མ་ཡིན་ནོ་སྟུམ་ཏུ་འཛིན་པའི་རིག་པ་ཡིན་ལ།
བྱེད་ལས་མི་འཕྲོགས་པ་ཞེས་པ་ནི་རང་གིས་ངེས་ཟིན་གྱི་དོན་ལ་མོས་པ་བརྟན་པོ་
རྟེན་ནས་པ་རོལ་གྱི་ཁོ་ལ་བས་དེ་ལས་གཞན་ཏུ་བསྐྱར་མི་ལུས་པ་འོ། །མདོ་རྒྱན་ལས།
འདོད་པ་ཅན་གྱི་དེ་ཁྱི་འདྲ། ཞེས་སོགས་མོས་པའི་བྱེད་པར་བཞི་དང་། ཐེག་པ་
ཆེན་པོ་དེ་ལ་དེ་མཆོག་ཚུལ་བཞིན་རིག་ནས་ནི། ཞེས་སོགས་ཐེག་ཆེན་གྱི་མོས་པ་

ལ་སྐྱར་བའི་ཚུལ་ཡང་གསུངས་སོ། །སེམས་བྱང་འདུན་པའི་ངོ་བོ་ནི། ཀུན་བདུས་
སྤྱ། འདྲོད་པའི་དངོས་པོ་ལ་དེ་དང་ལྡན་པར་བྱེད་འདྲོད་པ་ཉིད་དེ་བཙུན་འགྲུས་
ཚུམ་པའི་ལས་ཅན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བསམ་པའི་དངོས་པོ་ལ་དམིགས་ནས་
དེ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་རིག་པ་ལོ། །བྱེད་ལས་འདུན་པས་བཙུན་འགྲུས་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་
པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཚུལ། དབུས་མཐའ་ལས། གནས་དང་དེ་ལ་གནས་པ་དང་། རྒྱ་
དང་འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་ལོ། །ཞེས་པ་སྟེ། གནས་ནི་འདུན་པ་སྟེ་བཙུན་འགྲུས་ཀྱི་གནས་
དང་གནས་པ་ནི་བཙུན་འགྲུས་སོ། །འདུན་པའི་རྒྱ་ནི་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་དང་
བཙུན་འགྲུས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི་ཤིན་སྐྱབས་སོ། །འདུན་པ་ལ་དབྱེ་ན་འཕྲད་འདྲོད་ཀྱི་
འདུན་པ། མི་(ལུ་ན)འབྲལ་བར་འདྲོད་པའི་འདུན་པ། དོན་གཉེར་ཀྱི་འདུན་པ་
གསུམ་ཡོད་ལ་བྱི་མ་ལ་ནང་གསེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མང་ངོ་། །འགྲེལ་པ་འགའ་ཞིག་རྩ་རྩ་
བའི་ཚིག་ཟིན་ལྟར་སེམས་བྱང་མོས་པ་ཉིད་ལ་ངོས་བཟུང་ནས་བཤད་འདུག་པས་
དེ་ལྟར་བྱས་ཀྱང་མི་འགལ་ལོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། དཔུང་
བཞི་བསགས་པ། སྟོབས་གཉིས་བསྐྱེད་པ་ལོ། །

དང་པོ་ལ་བཞི། མོས་པའི་དཔུང་། བརྟན་པའམ་ང་རྒྱལ་ཀྱི་དཔུང་། དགའ་
བའི་དཔུང་། དོར་བའི་དཔུང་བཤད་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། བདག་དང་གཞན་གྱི་
སྐྱེས་ཀྱི། དེའང་འདུན་ལ་མེད་པའི་ཉེས་པར་སྒྲད་པ་ལ། ཉེས་པ་ཟད་མྱིར་འདུན་
པ་མ་བྱས་པ་ལ་སྒྲད་པ་ནི། བདག་ཐེག་ཆེན་ལ་མོས་པ་བསྐྱེད་ནས་བྱང་རྒྱལ་མཆོག་
རྩ་སེམས་བསྐྱེད་དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོར་ཞུགས་པས་ན་འདུན་པའི་སྟོབས་དྲག་པོའི་
སྒྲོ་ནས་བདག་དང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་སྐྱིབ་གཉིས་ཀྱི་ཉེས་པ་ཡི་ཚོགས་ནི་
མཐའ་ཡས་ཤིང་དཔག་རྩ་མེད་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་བདག་གིས་གཞོན་
ཞིང་སྤང་བར་བྱ་དགོས་པ་ཞིག་སྟེ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་རྩས་སུ་དེ་ལྟར་གོ་ཆ་བཅོས་
ཏིང་མ་བཅས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཉེས་པ་གཞོན་པའི་རྩས་གང་རྩ་ཉེས་པའི་ཚོགས་
མང་པོ་རྣམས་ལྟ་ཞོག་ཆགས་སྐྱེས་ཏེ་མོངས་པའི་ཉེས་པ་རེ་རེ་བག་ཆགས་དང་

བཅས་པ་གཞིམས་པ་ཡང་བསྐལ་པ་རྒྱ་མཚོར་ལྷར་མཐའ་ཡས་པ་རུ་མ་ཟད་གྱི་
 བར་རུ་གཉེན་པོའི་སྟོབས་ཁྱད་པར་ཅན་བསྐྱེད་ནས་འབད་པ་ཆེན་པོ་བྱས་པས་སྤོང་
 བར་འཕྱར་བ་ཡིན་པ་ལ། ཉེས་པ་རེ་རེ་ཅམ་ཟད་ཅིང་བསལ་བའི་ཕྱིར་རུ་གཉེན་པོ་
 སྤྱོད་པའི་བཅོལ་འགྲུས་(༣༧)པ་ཚུམ་པ་དེ་ཡི་ནི་ཆ་ཤས་ཅུང་ཟད་དེ་ཅམ་ཡང་དེ་སྟོན་
 བདག་གི་རྒྱུད་ལ་མ་མཐོང་བའམ་མི་སྤང་ན་འཁོར་བ་དང་རན་སོང་གི་རྒྱུ་བསྐལ་
 དཔག་རུ་མེད་པའི་གནས་སུ་ཕྱར་པའམ་སྟོང་རུ་ཕྱར་པ་བདག་གིས་སམ་བདག་གི་
 ཅི་སྟེའམ་ཅིའི་ཕྱིར་ན་སྟིང་མ་གས་པའམ་རལ་བར་མ་ཕྱར་པ་ནི་སྟིང་རེ་སྟེ་ཞེས་རང་
 ལ་སྤང་ནས་འདུན་པ་བསྐྱེད་དེ་བཅོལ་འགྲུས་ཚུམ་པར་བསྐལ་བའོ། །འདྲིར་བསྐལ་
 པ་རྒྱ་མཚོ་ལྷར་མང་པོ་ཟད་གྱི་བར་གཉེན་པོ་བསྟོམས་དགོས་པར་འཕྱར་ཞེས་དང་།
 བསྐལ་པ་རྒྱ་མཚོར་གཉེན་པོ་བསྟོམ་པས་ཉེས་པ་ཟད་པར་འཕྱར་བ་ཡིན་ན་ཞེས་
 ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་བ་བྱུང་ངོ། །ཡོན་ཏན་སྐབས་ཕྱིར་འདུན་པ་མ་བྱས་པ་ལ་སྤང་པ་
 བློ། དེ་བཞིན་རུ་འདུན་པའི་སྟོབས་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་དང་གཞན་ཀུན་གྱི་རྒྱུད་
 ལ་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་ཡོན་ཏན་ནི་དཔག་རུ་མེད་ཅིང་ཆད་མེད་པའི་
 མང་པོ་ཞིག་བདག་གིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་དགོས་པ་ཞིག་སྟེ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་རུས་སུ་
 དེ་ལྷར་ཁས་བླངས་ཤིང་དམ་བཅས་པ་དེའི་ཕྱིར་ངོ། །དེ་ལ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚིགས་མ་
 ལུས་པ་ལྟ་ཞིག་མཚན་བཟང་དང་དཔེ་བྱད་ལྟ་བུའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་ཤས་རེ་རེ་ཅམ་
 སྐབས་པ་ལ་ཡང་དཔག་རུ་མེད་པའི་བསྐལ་པ་རྒྱ་མཚོར་གོམས་པར་བྱ་དགོས་པར་
 འཕྱར་ན་བདག་ནི་ཡོན་ཏན་དེ་དག་གི་ནང་ནས་ཡོན་ཏན་རེ་རེའི་ཆ་ཤས་ཅུང་ཟད་
 ཅམ་རེ་སྐབས་པ་ལ་ཡང་དེ་སྟོན་འདྲིས་ཤིང་གོམས་པ་ནམ་ཡང་མ་སྐྱེས་ཏེ་མ་ཐོབ་པ་
 ཡིན་ན། རུས་ལྟན་རིང་མོ་ནས་ངེ་ཞིག་ལྷར་ཏེ་བརྒྱ་ལ་རེས་འགའ་ཅམ་ན་རྟེན་པའི་
 དལ་འཁྱོར་དང་ལྟན་པའི་མི་ཡི་སྐྱེ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་འདི་ནི་བདག་གིས་ཆོ་འདི་ཕྱིའི་
 དགོས་པའི་(༣༥)ན་དོན་དང་འབྲས་སུ་གང་ཡང་མེད་པར་རྒྱུད་གཟན་པར་བྱས་ཏེ་
 རྒྱལ་རུ་འདྲོར་དགོས་པ་འདི་རེ་མཚར་ཞེས་ཡི་ཆད་པའི་བསྟིང་ཚིག་གིས་རང་ལ་

སྤང་ནས་འདུན་པ་བསྐྱེད་དེ་བཙུན་འགྲུལ་ཚམ་པར་བསྐྱེད་པའོ། །བསྐྱེད་པ་ཀྱང་
མཚོ་གོམས་གྱུར་ན་ཞེས་པའང་འདུག་ཏེ་བྱང་པར་ཆེར་མེད་དོ། །

མཚན་དཔེ་ལྟ་བུའི་ཡོན་ཏན་རེ་རེ་སྤྲུལ་པ་ལ་བསྐྱེད་པ་ཀྱང་མཚོ་ལྟ་བུའི་བར་
དུ་གོམས་པར་བྱ་དགོས་ཚུལ་རིན་ཆེན་སྤང་བ་ལས། རང་སངས་རྒྱལ་གྱི་ལས་
བྱུང་དང་། སློབ་དང་མི་སློབ་ལས་བྱུང་དང་། །འཇིག་རྟེན་མ་ལུས་གྱུན་བསོད་
ནམས། །འཇིག་རྟེན་བཞིན་དུ་དཔག་མེད་གང་། །དེ་བཅུར་བསྐྱེད་པར་གྱུར་ནམས་
ཀྱིས། །བ་སྤྲི་བྱ་ག་གཅིག་འགྲུབ་ཏེ། །ཞེས་སོགས་རྒྱལ་པར་གསུངས་པའི་དོན་ནི།
ཉན་རང་མན་ཆད་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགོ་བ་དཔག་དུ་མེད་པ་ཐམས་ཅད་
བཅུ་འཇུར་དུ་བསྐྱེད་པས་སངས་རྒྱལ་གྱི་བ་སྤྲི་གཅིག་འགྲུབ། བ་སྤྲི་ཐམས་ཅད་
འགྲུབ་པའི་དགོ་བ་བཅུ་འཇུར་གྱིས་དཔེ་བྱད་གཅིག་འགྲུབ། དཔེ་བྱད་ཐམས་ཅད་
འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་དགོ་བ་བཅུ་འཇུར་གྱིས་མཚན་གཅིག་མཚན་སྤྲུལ་ཅུ་པོ་ཐམས་ཅད་
འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་དགོ་ཆ་སྤྱོད་འཇུར་གྱིས་མཛོད་སྤྲུལ། དེ་འགྲུབ་བྱེད་འབྲུམ་འཇུར་གྱིས་
དབྱེད་གཙུག་ཏོར། དེ་འགྲུབ་བྱེད་བཅུ་འཇུར་གྱིས་གསུང་ཚོས་ཀྱི་དུང་སོགས་འགྲུབ་
ཅེས་པའོ། །དམ་པའི་སྤྱོད་པ་ལ་སློབ་མྱིར་འདུན་པ་མ་བྱས་པ་ལ་སྤང་པ་ནི། མིའི་
སྤྱོད་པ་དོན་མེད་པ་རི་ལྟར་བྱས་ཤིང་། བདག་གིས་སྤོན་ཆད་བཅོམ་ལྟན་འདས་ཏེ་
སངས་རྒྱལ་དགོན་མཚན་གིས་མཚན་པའི་(༣༥༠བ)དགོན་མཚན་གསུམ་མཚོད་པའི་
ཚོགས་ཀྱིས་མཚོད་ཅིང་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྤྱོད་གསུང་བྱགས་ཀྱི་རྟེན་བཞེངས་པ་
སོགས་ཀྱི་སྐབས་དང་སྐབས་གཞན་དུ་འང་སེམས་ཅན་གཞན་ནམས་ལ་དགའ་སྟོན་
ཆེན་པོ་བྱས་པའི་སྤོན་པ་ཡིད་བདེ་བའང་མ་བྱིན་ལ། འཆད་ཉན་སྟོན་སྤྲུབ་སོགས་
བཤད་སྤྲུབ་གཞིས་ཀྱི་སྟོན་པ་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་མ་བྱས་ཞེས་པའམ་
ཡང་ན་སྤང་གཞེན་གྱི་འདོར་ལེན་ཚུལ་བཞིན་དུ་མ་བྱས་པས་བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་མ་
བྱས་ཞེས་བཤད་ཀྱང་ཚོགས་ལ། གཞན་ཡང་སྤྱོད་གསུགས་སྤེགས་བམ་མཚོད་རྟེན་སོགས་
ལ་བཀྱར་སྤྱི་དང་དགོ་འདུན་ལ་ལྟ་ཁང་དང་གྱུན་དགའ་རུ་བ་གཟིམས་ཆ་འབྲུལ་བ་

སོགས་བསྟན་པའི་བྱ་བ་མ་བྱས་པ་དང་ཞེས་གསུངས་པའང་ཡོད་དོ། །ནོར་ལོངས་
 སྤྱོད་ཀྱིས་སོངས་པའི་སེམས་ཅན་དབུལ་པའི་ཆོགས་རྣམས་ལ་ཟས་སོས་སོགས་ཉེར་
 མཁོ་ཐམས་ཅད་སྦྱིན་པའི་སྒོ་ནས་དེ་དག་གི་བསམ་པ་རྫོགས་པར་མ་བྱས་པ་དང་།
 དག་གདོན་ན་ཆ་ལ་སོགས་པའི་འཇིགས་པས་ཉེན་པ་རྣམས་ལ་འཇིགས་པ་དེ་དག་
 ལས་བསྐྱབ་པའི་ཐབས་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་མི་འཇིགས་པ་མ་བྱིན་པ་དང་ཞེས་ཏེ།
 བསྟན་ལ་བྱ་བ་མ་བྱས་སོགས་དེ་གསུམ་པོ་རིམ་པར་ཆོས་དང་ཟང་ཟང་མི་འཇིགས་
 པའི་སྦྱིན་པ་གསུམ་མ་བྱས་པའི་དོན་ཡིན་པར་ཡང་གསུངས་སོ། །ལུས་སེམས་སྐྱག་
 བསྐྱལ་ལྷ་ཆོགས་པས་ནོན་པའི་ཉམ་ཐག་པ་རྣམས་ལ་སྐྱག་བསྐྱལ་དེ་རྣམས་བསམ་
 ཐབས་བྱས་ནས་སྐྱག་བསྐྱལ་དང་བུལ་བའི་བདེ་བ་ཡང་མ་བྱིན་ན་སྟོན་ཆད་བདག་
 གིས་སྦྱིས་བྱ་དམ་པའི་སྤྱོད་པའི་བྱད་པར་སྒྲ་གཅིག་ཀྱང་(༡༧)ན་མ་བྱས་པའི་བདག་
 མི་ཡི་སྦྱི་བ་ཅམ་བཟུང་བ་ཡང་མ་ཡི་མངལ་ན་གནས་པའི་ཆོ་མ་ཉིད་ལ་བྱག་རྩ་
 རུབ་མོ་སྦྱོད་པ་དང་བཅའ་བ་དང་གསོ་སྦྱོང་གི་ཆོ་སོགས་སུ་མ་ཉིད་ལ་ངལ་དུ་བ་
 སོགས་ཀྱི་སྐྱག་བསྐྱལ་འབའ་ཞིག་སྦྱོད་པར་བྱས་པ་ཅམ་དུ་ཟད་ཀྱི་དེ་ལས་གཞན་
 པའི་དལ་འཁྱོར་ཐོབ་པའི་དགོས་པ་རང་གཞན་གྱི་དོན་ཅི་ཡང་མ་འབྱུང་བོ་ཞེས་
 འཁྱོད་པ་སྦྱོད་པའི་སྒོ་ནས་རང་ལ་སྦྱང་ནས་འདུན་པ་བསྦྱོད་དེ་བཙོན་འགྲུལ་ཚུལ་
 པར་བསྐྱལ་བའོ། །ཡང་ན་བདག་རང་ཉིད་མའི་མངལ་ན་གནས་པའི་གཞོན་པའི་
 ཟུག་རྩ་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བ་དང་བཅས་ནས་ཀྱང་འཆོ་ཆོས་སོགས་ཀྱི་སྐྱག་བསྐྱལ་འབའ་
 ཞིག་སྦྱོད་པར་ཟད་ཀྱི་ཞེས་སྒྲུར་རོ། །

འདུན་པ་མེད་པའི་ཉེས་པས་སྤྱད་དེ་དེ་གཏོང་མི་རིགས་པར་བསྟན་པ་ནི། ཉེས་
 པ་དེ་འདྲ་ཁྱོད་ལ་འབྱུང་བ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། བདག་ནི་སྟོན་གྱི་ཆོ་རབས་གཞན་དང་ད་
 རྒྱར་གྱི་སྦྱི་བ་འདི་ལ་ཡང་དགེ་བའི་ཆོས་ལ་མོས་པ་སྟེ་དོན་གཉེར་གྱི་འདུན་པ་དང་
 བུལ་བའི་ཉེས་པ་ཡིས་དགེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་འཁྱོར་པ་ཐམས་ཅད་དང་བུལ་ཞིང་གྱིད་
 པའི་རྒྱད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཟེར་ཏེ་བདེ་བས་སོངས་ཤིང་ཉམ་ཐག་པ་འདི་འདྲ་བུང་

བར་གྱུར་པ་ཡིན་ན་སྒྲོ་གྲོས་དང་ལྷན་པའི་མཁས་པ་སུ་ཞིག་ཆོས་ལ་མོས་པ་འཕམ་དོན་
གཉེར་གྱི་འདུན་པ་གཏོང་ཞིང་འདོར་ཏེ་འདོར་བ་མི་རིགས་པས་མོངས་ཤིང་རྒྱད་པ་
ལས་ཐར་བར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་དམ་པའི་ཆོས་ལ་དོན་གཉེར་གྱི་འདུན་པ་བསྐྱེད་
པར་བྱའོ། །དཀར་ཆོས་ཀྱི་ཚ་བ་འདུན་པ་དང་དེའི་ཚ་བ་ལས་འབྲས་སེམས་པ་ཡིན་
ཚུལ་ནི། དེ་ལྟར་མོངས་རྒྱད་སེལ་བ་ཅམ་རུ་མ་ཟད་རྣམ་དཀར་དགེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་
ཚུགས་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་དང་ཚ་བར་(༡༥༧)གྱུར་པ་ནི་མོས་པ་སྟེ་འདུན་པ་ཉིད་
ཡིན་པར་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཅིང་གཟིགས་པས་གསུངས་ཏེ།
འཇམ་དཔལ་ཞིང་བཀོད་ལས། ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བཞིན་ཏེ། །འདུན་
པའི་ཚ་ལ་རབ་རུ་གནས། །གང་གིས་སྒྲོན་ལམ་ཅི་བཟབ་པ། །འབྲས་བྱའང་དེ་འདྲ་
ཉིད་རུ་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །མོས་པ་ཉིད་ལ་བྱས་ན་འང་། སྒྲོ་གྲོས་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པ་
ལས། དགེ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚ་བ་ནི་མོས་པ་འོ། །ཞེས་གསུངས། འདིས་ནི་
འདུན་པ་བསྐྱེད་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་དེའི་ཕན་ཡོན་ཀྱང་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

འོ་ན་འདུན་པ་དེ་རི་ལྟར་བསྐྱེད་པར་བྱ་ཞེས། དམ་པའི་ཆོས་ལ་དོན་གཉེར་
གྱི་འདུན་པ་དེའི་ཡང་ཚ་བ་འཕམ་རྒྱ་ནི་རུས་རྟག་རུ་ནི་དགེ་མི་དགའི་ལས་དང་ལས་
ཀྱི་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་འབྲས་བྱ་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་རུ་ཆོར་བ་ཡིད་རུ་འོང་བ་དང་ཡིད་རུ་
མི་འོང་བ་སོ་སོར་ངེས་པ་ཅན་མ་འདྲེས་པར་སྤྱང་ཚུལ་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་
ཉིད་ཡང་ཡང་ལེགས་པར་བསྐྱོམས་པའོ་ཞེས་པ་འཕམ་བསྐྱོམས་པ་ཉིད་ཡིན་པས་སོ་
ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པས་དོན་གཉེར་གྱི་འདུན་པའི་རྒྱ་བྱེད་པར་
གསུངས་པས་མི་དགེ་བའི་ལས་དང་འབྲས་བྱ་ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པས་དེ་སྤོང་
འདོད་ཀྱི་འདུན་པ་སྐྱེད་པ་དང་དགེ་བའི་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པས་དེ་
དང་རུ་སྐྱང་བར་འདོད་པའི་འདུན་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེའང་དགེ་མི་
དགའི་ལས་སྤྱིའི་ཕན་ཡོན་དང་ཉེས་དམིགས་སེམས་པ་དང་ཁྱད་པར་བྱང་སེམས་ཀྱི་
སྤྱོད་པ་རྣམས་ལ་བསྐྱབ་པའི་ཕན་ཡོན་དང་དེ་དག་དང་འགལ་བའི་ཉེས་དམིགས་

ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་སེམས་པ་ཡིན་ནོ། །དགེ་མི་དགའི་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་འཇིག་
 རྟེན་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ཉིད་(༡༥༩ན)སྒྲིམ་པ་གལ་ཆེ་བའི་ཚུལ་ནི། བཤེས་སྤྱིར་
 ལས། གལ་ཏེ་མཐོ་རིས་ཐར་བ་མངོན་བཞེད་ན། །ཡང་དག་ལྟ་ལ་གོམས་པ་ཉིད་
 ཏུ་མཛོད། །གང་ཟག་ལོག་པར་ལྟ་བས་ལེགས་སྤྱད་ཀྱང་། །ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་
 སྒྲིན་པ་མི་བཟད་ལྟན། །ཁེས་སོ། །

དེ་ཡི་རྩ་བ་རྟག་ཏུ་ནི། །ཁེས་འགའ་ཞིག་ཏུ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ཡི་ཡང་རྩ་བ་ཁེས་
 པ་ལེགས་ཏེ་དགེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་འདུན་པ་དང་། འདུན་པ་དེའི་ཡང་རྩ་
 བ་ནི་ལས་འབྲས་ལ་སེམས་པ་ཡིན་ཁེས་འཆད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དགེ་མི་དགའི་
 ལས་འབྲས་སྤྱིར་བསྟན་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་འདིར་དབང་ཤེས་འཁོར་ཏུ་བྱུང་བའི་ལུས་
 ཀྱི་ཆོར་བ་རྟུག་བསྐལ་དང་ཡིད་ཤེས་འཁོར་ཏུ་བྱུང་བའི་སེམས་ཀྱི་ཆོར་བ་ཡིད་མི་
 བདེ་བ་དང་། གཞན་ཡང་དཔྱལ་སྟགས་ཀྱི་འཇིགས་པས་མཆོན་གསོད་རྟེག་འཆིང་
 བ་སྟགས་མི་དང་མི་མིན་ལས་བྱུང་བའི་འཇིགས་པ་རྣམ་པ་སྣ་ཆོགས་པ་རི་སྟེད་
 ཡོད་པ་རྣམས་དང་། ཡིད་ལ་འདྲོད་པའི་དངོས་པོ་རྣོ་ལངས་སྦྱོད་དང་གཞེན་
 བཤེས་ལ་སྟགས་པ་རྣམས་དང་བལ་ཁིང་མི་འདྲོད་པའི་རིགས་ཐམས་ཅད་འདུ་བ་
 ཅི་རྒྱ་ཕྱིག་པ་མི་དགེ་བའི་ལས་འབའ་ཞིག་སྦྱོད་པ་ལས་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་
 ནོ། །དེ་ལྟར་མདོ་ལས། འདི་ནི་བདག་རྗེས་མི་འབྲང་ཁིང་། བྱིས་པས་མ་བརྟགས་
 བྱས་པ་ཡི། །སྤྱིག་པའི་ལས་ཀྱིས་འགྲོ་བ་དག །པ་རོལ་ཏུ་ནི་ཤེས་པར་འགྱུར། །གལ་
 ཏེ་བྱིས་པས་མི་ཤེས་པར། །སྤྱིག་པའི་ལས་ནི་བྱས་པ་དག །རྣམ་ཞིག་ན་ནི་དེ་ཉིད་
 ཀྱི། །རྣམ་སྒྲིན་ཆ་བ་སོ་སོར་བསྟེན། །རང་གི་ལས་ཀྱིས་དེ་འོག་ཏུ། །མེ་ཡིས་བསྟེགས་
 པ་བཞིན་ཏུ་གདུངས། །ཁེས་སོ། །དགེ་བ་ལ་དོན་གཞེར་གྱི་འདུན་པ་དྲག་(༡༥༩བ)
 བོས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་ཡིད་ལ་བསམ་པའམ་ཡིད་ཀྱིས་སྒྲོན་པའི་སྒོ་ནས་དགེ་བའི་
 ལས་བྱས་ཤིང་བསགས་པས་ནི་སྦྱེ་བའི་གནས་གང་དང་གང་ཏུ་འགྲོ་བར་འགྱུར་བ་
 དེ་དང་དེར་ནི་སྤར་བསགས་པའི་བསོད་ནམས་དགེ་བའི་ལས་ དེས་བསྦྱེད་པའི་

ནམ་སྒྲིན་གྱི་འབྲས་བྱ་ཡིད་དུ་འོང་བའི་ཕན་ཡོན་གྱིས་མངོན་པར་མཆོད་པའི་བདེ་
བ་ཉམས་སུ་སྦྱང་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །ཡིད་ལ་བསམ་པའི་ཞེས་པ་ནི་འདྲོད་
པ་ལ་སྒྲིན་པའི་ནམ་རྟེན་ཡིན་ལ་དེ་ནི་ཡིད་གྱི་ཤིང་རྩ་དང་ཡིད་གྱི་རྒྱལ་སྲིད་ཅེས་
འཛིག་རྟེན་ན་གསལ་པ་དེ་ཡིན་པར་གསུངས་ལ་རེ་བའི་ཤིང་རྩ་ཞེས་པའང་དེ་དང་
འདྲ་སྟམ་སོ། །མདོ་ལས། །དེ་བཞིན་བསོད་ནམས་བྱས་པའི་མི། །འཛིག་རྟེན་འདི་
ནས་པ་རོལ་དུ། །ཕྱིན་ཆོག་ཉེན་བཞིན་བསོད་ནམས་དག །འོང་ནས་མངོན་པར་
དགའ་བར་བྱེད། །དེ་བས་འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་གྱི། །ཆེད་དུ་བསོད་ནམས་བསགས་
པར་གྱིས། །བསོད་ནམས་འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་དུ། །ལུས་ཅན་ནམས་གྱི་གནས་སུ་
འགྱུར། །ཞེས་སོ། །འོ་ན་དགེ་བ་ལ་འདུན་པའམ་འདྲོད་པས་སྒྲིན་པའི་སྒྲིན་སྒྲིག་
པ་བྱས་ཀྱང་བདེ་བ་འབྱུང་བའི་རྒྱུར་འགྱུར་རམ་སྟམ་ན། བདེ་སྟག་གཉིས་ནི་ལས་
གྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ཡིན་གྱི་འདྲོད་པ་ཅམ་གྱི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་སྒྲིག་པ་མི་
དགེ་བ་བྱེད་པའི་གང་ཟག་དེས་འབྲས་བྱ་བདེ་བ་ཉམས་སུ་སྦྱང་བར་འདྲོད་པའི་
འདུན་པ་ཡོད་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་གྱིས་གནས་རིས་གང་དང་གང་དུ་འགྲོ་བར་འགྱུར་བའི་
སྒྱེ་གནས་དེ་དང་དེར་ནི་སྤར་བསགས་པའི་སྒྲིག་པ་དེས་བསྐྱེད་པའི་སྟག་བསྐྱེད་གྱི་
ཆོར་བ་རྩལ་མའི་མཆོན་གྱིས་ནམ་པར་འཛོམས་པར་འགྱུར་བས་སོ། །དེ་སྟར་ཡང་
སྤར་མ་ལས། སྒྲིག་ལས་འབྲལ་དུ་རེས་(ནལ་ན)པར་ནི། །མཆོན་བཞིན་གཙོད་པར་མི་
བྱེད་ཀྱང་། །སྒྲིག་པའི་ལས་གྱི་འགྲོ་བ་དག །པ་རོལ་དུ་ནི་མངོན་པར་འགྱུར། །གང་
དུ་དེ་དག་ནམ་སྒྲིན་ནི། །ཆོ་བ་སོ་སོར་བཞེན་པ་ཡི། །སྒྲིག་པའི་ལས་གྱིས་འགྲོ་བ་
དག །པ་རོལ་དུ་ནི་ཤེས་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། བདག་ཉིད་བདེ་བར་འདྲོད་
པའི་ཕྱིར། །ཆོད་ཅིང་སྒྲིག་པའི་ལས་བྱས་པའི། །སྒྲིག་ལས་དེ་ཡི་ནམ་སྒྲིན་དག །ཏེ་
བཞིན་ཉམས་སུ་སྦྱང་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

དགེ་མི་དགའི་ལས་འབྲས་སུ་ནམ་སྒྲིན་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ། གཅིག་དུ་དགར་
བའི་ལས་འབྲས་ནི། བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་ནམས་མི་འདྲོད་བཞིན་དུ་མའི་མངལ་

གནས་ཀྱི་འདམ་ཐུབ་དྲི་མ་ཅན་ཏུ་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཀྱི་དག་པའི་ཞིང་ཁམས་བདེ་བ་
 ཅན་ལ་སོགས་པར་བསམ་བཞིན་ཏུ་བརྟུན་ཏེ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ལ། དེའང་སྐྱེ་གནས་ཀྱི་
 བྱང་པར་མངལ་གནས་དོག་ཅིང་དྲི་ར་ལ་མེད་ཏུ་ཆ་བ་ལས་བྱང་པར་ཏུ་ཐུར་
 བ་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་ལ་ཡིད་ཏུ་འོང་བའི་དྲི་བཟང་པོ་དང་བདེ་བ་སྐྱེད་པའི་རེག་
 བྱ་བམིལ་པའི་བྱང་པར་དང་ལྷན་ལ་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་མཛེས་པའི་འདབ་མ་
 རྒྱགས་ཀྱན་ཏུ་རྒྱས་པའི་པད་མའི་སྒྲིང་པོ་དགའ་བདེ་མཆོག་དང་ལྷན་པར་གནས་
 ཤིང་། འཆོ་བའི་བྱང་པར་མི་གཙང་བའི་ཟས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་བད་ཀན་གྱི་ཟགས་
 རྒྱས་འཆོ་བ་ལས་བྱང་པར་ཏུ་ཐུར་བ་འོད་དཔག་མེད་ལ་སོགས་པའི་རྒྱལ་བའི་གསུང་
 དབྱངས་སྟན་པོ་ཡན་ལག་དུག་ཏུ་དང་ལྷན་པས་ལེགས་པར་བསྟན་པའི་དམ་པའི་
 ཆོས་ཡིད་བདེ་བར་བྱེད་པའི་རོ་མཆོག་དང་ལྷན་པའི་ཞལ་ཟས་ཀྱིས་ལྷས་ཀྱི་གཟི་
 མདངས་དང་བརྒྱུད་བག་བསྐྱེད་པར་བྱས་པ། སྐྱེ་ཚུལ་གྱི་བྱང་པར་མངལ་གྱི་དྲི་
 མས་མོས་(༣༥༣བ)ཤིང་མངལ་སྐོ་དོག་པས་བཙོར་ཞིང་བཙར་ལ་མནན་པ་བཞིན་ཏུ་
 རྒྱག་བསྟལ་གྱི་ཆོར་བ་འབྱུང་བ་ལས་བྱང་པར་ཏུ་ཐུར་བ་ཐུབ་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པས་ལྷས་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པའི་རྩས་མཁུན་ནས་སྐྱེ་ལས་སྒྲོས་པའི་འོད་དང་འོད་ཟེར་
 གྱི་ཆོགས་ཀྱིས་ཁ་ཕྱེ་ཞིང་རྒྱས་པར་བྱས་པའི་མེ་ཉོག་པད་མ་ལས་བརྟུན་ཏེ་བྱང་
 བའམ་སྐྱེ་བ། ལྷས་ཀྱི་བྱང་པར་མཆོན་དང་དཔེ་བྱང་གྱིས་མཛེས་པར་སྐྱས་པའི་
 སྐྱེ་ལྷས་མཆོག་ཏུ་ཐུར་བ་མངའ་བ་ཅན། ཡོངས་འཛིན་གྱི་བྱང་པར་པ་མ་སོགས་
 ཐ་མལ་གྱི་སྐྱེ་བའི་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ལས་བྱང་པར་ཏུ་ཐུར་བ་སྐྱང་མཐའི་རྒྱལ་པོ་
 ལ་སོགས་པའི་རྒྱལ་བའི་མདུན་ནམ་སྐྱན་སྐར་གནས་ནས་དེའི་ཆོས་ཀྱིས་སྒྲིང་བ་
 རྟེ་བྱང་པར་གྱི་ཆོས་དེ་དག་དང་ལྷན་པའི་བདེ་བར་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྲས་སུ་
 བྱི་གཅིག་ཏུ་རྣམ་པར་དཀར་བའི་ལས་དགེ་བས་སྐྱེ་བར་འཕུར་རོ། །དེ་ནི་འདྲེས་
 མའི་ལས་ཀྱིས་མངལ་སྐྱེས་ཀྱི་མི་ལྟ་བུའི་སྐྱེ་ཚུལ་ལས་བྱང་པར་ཏུ་འཕགས་པའི་སྐྱེ་
 ཚུལ་ལོ། །ས་རབ་དགའ་སོགས་ཐོབ་པའི་བྱང་ལེམས་རྣམས་མི་འདོད་བཞིན་ཏུ་མའི་

མངལ་དུ་མི་སྐྱེ་ཁིང་བདེ་བ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བ་ན་ཞེས་འགྲེལ་ཆེན་དུ་ཤོ། །དེ་ནི་འདུལ་བ་
ལུང་ལས། །བསོད་ནམས་བྱས་པ་འདིར་དགའ་ཕྱི་མར་དགའ། །གཉིས་ཀར་དགའ་
སྟེ་དེ་ནི་རབ་དུ་དགའ། །ལས་རྣམས་སྤྱིན་མཛོད་དེ་དགའ་རབ་དུ་དགའ། །འགྲོ་
བ་བཟང་པོར་སོང་ལ་སྤྱིར་ཁིང་དགའ། །ཞེས་དང་། ཆོམས་ལས། གང་ཞིག་བྱས་
ན་མི་གདུང་ཁིང་། །དགའ་ཁིང་ཡིད་ནི་བདེ་བ་ཡི། །རྣམ་སྤྱིན་སོ་སོར་བརྟེན་པ་
ཡི། །ལས་དེ་དག་ནི་བྱས་ན་ལེགས། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

གཅིག་དུ་གནག་པའི་ལས་འབྲས་ནི། །སྟོག་གཅོད་སོགས་སྟོག་པ་མི་དགེ་བའི་
ལས་(༣༥)ན་ཆེན་པོ་བསགས་པའི་གང་ཟག་དག་ཆ་དཔུལ་རྣམས་སུ་སྐྱེ་བ་ན་རང་གི་
ལས་ངན་པའི་དབང་གིས་སྤང་བའི་གཤིན་རྗེའི་སོ་ཉ་འཇིགས་སུ་རུང་བའི་ཉམས་
འགྱུར་དང་ལྡན་པའི་སྐྱེས་སུ་རྣམས་ཀྱིས་དཔུལ་བ་པ་གཞོན་ཤ་དང་ལྡན་པ་དེ་ཡི་
ལུས་ཀྱི་པགས་པ་མ་ལུས་པ་མཚོན་ཆ་རྣམས་པོ་མེ་རབ་དུ་འབར་བ་རྣམས་ཀྱིས་བཤུས་
ཏེ་སྤལ་བར་བྱས་པས་སྟག་བསྐལ་གྱིས་ཤིན་དུ་ཉམ་ཐག་པར་གྱུར་ཅིང་། ད་དུང་
དེར་མ་ཟད་དུས་མཐའི་མེ་ལས་ཀྱང་རབ་དུ་ཆ་བའི་དཔུལ་བའི་མེ་ཡིས་བཞུས་པའི་
ཟངས་ཞུན་སོལ་མ་དེའི་ལུས་ལ་སྟགས་ཏེ་བསྟེག་པར་གྱུར་བའི་སྟག་བསྐལ་ཆེས་
ཆེར་བཟོད་པར་དགའ་ལ། སྤར་ཡང་དེ་ལྟར་བསྟེགས་པའི་ལུས་ཀྱི་ལྷག་མ་ལ་མེ་
རབ་དུ་འབར་བའི་རལ་གྱི་དང་མདུང་ཐུང་སོགས་མཚོན་ཆ་དག་གིས་ཡང་ཡང་
བརྟུན་པའི་ཆོ་ཤ་ཡི་རུམ་བྱ་ཆོལ་བར་བྱས་པ་བརྒྱ་ཕྱག་དུ་མ་སྟོགས་བརྒྱར་ལྷགས་
ཤིང་འཛོར་བར་གྱུར་ཏེ། མེ་ཤིན་དུ་འབར་བའི་ལྷགས་བསྟེགས་ཀྱི་ས་གཞིར་ལྷུང་
བའམ་འགྲེལ་ཁིང་འགྲེམ་བའི་སྟག་བསྐལ་ལ་ལན་གངས་དུ་མར་ཡང་ཡང་སྟོད་པ་
ནི་མཚམས་མེད་དང་ཆོས་སྟོར་སོགས་གཅིག་དུ་རྣམ་པར་གནག་པའི་ལས་མི་དགེ་
གཉིས་དམིགས་ཆེ་ལ་གངས་མང་པོ་བྱས་པས་སྤྱིང་བར་འགྱུར་བཤོ། །དེ་ནི་འདུལ་བ་
ལུང་ལས། སྟོག་པ་བྱས་པ་འདིར་ཆོག་སྤྱི་མར་ཆོག །གཉིས་ཀར་ཆོག་སྟེ་དེ་ནི་རབ་
དུ་ཆོག །ལས་རྣམས་སྤྱིན་མཛོད་དེ་ཆོག་རབ་དུ་ཆོག །འགྲོ་བ་ངན་པར་སོང་བ་སྤྱིར་

ཞིང་ཆོག་ཞེས་དང་། ཆོམས་ལས། གང་ཞིག་བྱས་པས་གདུང་འཇུག་ཞིང་། མཆི་
མས་གདོང་གཡོག་ཏུ་བཞིན་ཏུ། རྣམ་སྒྲིན་སོ་སོར་བསྟེན་པ་ཡི། (༡༥༧)ལས་དེ་
དག་ནི་མ་བྱས་ལགས། ཞེས་དང་། བསྐྱབ་བདུས་སུ་མི་དགེ་བ་བརྩེའི་ལས་ལས་
གྱི་གནོད་པ་བསྟན་པའི་སྐབས་སུ་མདོ་བླ་པ་ཉེར་གཞག་བྱངས་ནས་ཉེས་དམིགས་
མང་ཏུ་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་དག་གིས་ནི་གཙོ་མོར་ལས་ངེས་པའི་ཚུལ་བསྟན་
ལ། དེ་ནི་དེས་པས་ཁྱས་པ་ལས། ས་སོན་ཆ་བ་རྣམས་ལས་ནི། འབྲས་བུ་ཆ་བ་
སྟེ་བར་འཇུག། ས་སོན་མངར་བ་རྣམས་ལས་ནི། འབྲས་བུ་མངར་བ་སྟེ་བར་
འཇུག། །དཔེར་ཟླ་བ་བའདི་ཡིས་ནི། རྟིག་པའི་རྣམ་སྒྲིན་ཆ་བ་དང་། །དཀར་
པོའི་འབྲས་བུ་མངར་བ་དག མཁས་པ་ཡིས་ནི་ཤེས་པར་འཇུག། ཞེས་གསུངས་
པ་ལྟར་ཡིན་ལ། མདོར་ན། སྟེ་འཕགས་སུ་ཡིན་ཡང་ཆོར་བ་གདུང་བའི་རྣམ་པ་
ཅན་གྱི་སྟག་བཟུལ་ཐ་ན་ཉན་རང་དག་བཙོམ་གྱི་རྒྱུད་ལ་སྟེས་པ་ལྟ་བུའམ་མི་དགེ་
བའི་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་པར་ངེས་གྱི། དགེ་ལས་སྟག་བཟུལ་འབྱུང་མི་སྲིད་ལ། དེ་
བཞིན་ཏུ་ཆོར་བ་སེམ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བདེ་བ་ཐ་ན་ཆ་དཔུལ་ཏུ་སྟེས་པ་ན་རྒྱང་
བསེལ་བ་ཡངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟེས་པ་ལྟ་བུའང་དགེ་བའི་ལས་ལས་བྱུང་བར་
ངེས་གྱི་མི་དགེ་བ་ལས་བདེ་བ་འབྱུང་བ་ནི་མི་སྲིད་དེ། ལྷ་སྦྱབ་གྱིས། མི་དགེ་བ་
ལས་སྟག་བཟུལ་ཀྱན། །དེ་བཞིན་ངན་འགྲོ་ཐམས་ཅད་དོ། །དགེ་ལས་བདེ་འགྲོ་
ཐམས་ཅད་དང་། སྟེ་བ་ཀྱན་ཏུ་བདེ་བ་དག ཚེས་གསུངས་སོ། །

ལས་འཕེལ་ཆེ་བ་ནི། ཆོམས་ལས། རྟིག་པ་རྒྱུད་ཏུ་བྱས་པས་ཀྱང་། །འཇིག་
རྟེན་པ་རོལ་འཇིགས་ཆེན་དང་། །ཐུང་ཁྲོལ་ཆེན་པོ་བྱེད་འཇུག་ཏེ། ཁོང་པར་སོང་
བའི་དུག་བཞིན་ནོ། །བསོད་ནམས་རྒྱུད་ཏུ་བྱས་པས་ཀྱང་། །འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་
བདེ་ཆེན་འདྲིན། །དོན་ཆེན་དག་ཀྱང་བྱེད་འཇུག་ཏེ། །འབྲས་བུ་ཕུན་ཚོགས་སྒྲིན་
པ་བཞིན། ཞེས་ལས་རྒྱུད་ཏུ་རེ་ལས་འབྲས་བུ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བ་དང་། མཛད་ས་
སྟན་ལས་ཀྱང་། རྟིག་པ་(༡༥༨)རྒྱུད་ཏུ་དག་ལ་ཡང་། མི་གནོད་སྟམ་ཏུ་བརྟན་

མི་བྱ། །མེ་སྟག་རྒྱུད་ཏུ་དག་གིས་ཀྱང་། །རྩ་ལུང་རི་ཙམ་སྟེག་པར་བྱེད། །ཅེས་
 དང་། །དགེ་བ་རྒྱུད་ཏུ་དག་ལ་ཡང་། །མི་མན་སྟམ་ཏུ་བརྟན་མི་བྱ། །རྒྱ་ཡི་ཐིགས་
 པ་བསགས་པ་ཡིས། །སྟོང་ཆེན་རིམ་གྱིས་གང་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། །ལས་
 འཕེལ་ཆེ་བའི་རྩལ་འདི་དག་འདུལ་བ་ལུང་སོགས་ལས་འབྲས་སྟོན་པའི་མདོ་མེ་
 རྣམས་ལས་སྟོན་གྱི་བྱུང་བའི་མཐའ་མང་ཏུ་བརྗོད་པ་དག་གིས་ཤེས་པར་བྱས་ནས་
 དེས་པ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །ལས་མ་བྱས་པ་དང་མི་སྤང་པ་དང་ལས་བྱས་པ་རྒྱུད་
 མི་བྱ་བ་ནི། ཟླ་བ་སྟོན་མེར། དེ་ཡང་བྱས་ནས་རིག་པར་མི་འགྱུར་མིན། །གཞན་
 གྱིས་བྱས་པ་ཆོར་བར་འགྱུར་བའང་མིན། །ཞེས་གསུངས་ལ། །བྱད་པར་འཕགས་
 བསྟོད་ལས་ཀྱང་། །བཅ་བེ་རྣམས་ནི་དགེ་ཐིག་དག །སྦྱིན་པ་ལེན་བཞིན་འཕོ་བར་
 ཟླ། །བྱོད་གྱིས་བྱས་པ་རྒྱུད་མི་བྱ། །མ་བྱས་པ་དང་འབྲང་མེད་གསུངས། །ཞེས་
 དང་། །ལས་བརྒྱ་པ་སོགས་སུ། །ལས་ནི་ས་ལ་མི་སྦྱིན་དོ་ལ་མི་སྦྱིན་ཟིན་པའི་ཕྱང་
 སོ་འབའ་ཞིག་ལ་སྦྱིན་ནོ་ཞེས་དང་། །ལས་ཅན་དག་གི་ལས་རྣམས་ནི། །བསྐལ་པ་
 བརྒྱར་ཡང་རྒྱུད་མི་བྱ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

དོན་བསྟུས་ནས་འདུན་པ་བསྐྱེད་པར་གདམས་པ་ནི། དེ་ལྟར་དགེ་བའི་མན་
 ཡོན་དང་ཐིག་པའི་ཉེས་དམིགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་རྩ་མཚན་དེ་བས་ན་ལས་འབྲས་
 རྩལ་བཞིན་ཏུ་བསམ་ནས་ཕྱིན་ཆད་མི་དགེ་བ་སྟོང་བ་དང་དགེ་བའི་ཕྱོགས་ཁོ་ན་
 གསོག་པ་ལ་མོས་པ་སྟེ་འདུན་པ་སྐྱེད་པར་བྱ་ཞིང་བསམ་པ་ཐག་པས་གྲས་པ་ཉིད་
 ཏུ་ལས་འབྲས་ལ་(མལ་པ)ཡིད་ཆེས་གྱི་དད་པ་བརྟན་པོ་བསྟོན་པར་བྱའོ། །དེས་ན་
 དཀར་ནག་གི་ལས་སྤྱོད་མོའང་གིབ་མ་བཞིན་ཏུ་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་འདོད་པ་དང་
 མི་འདོད་པ་ཆེན་པོ་སྐྱེད་པ་ལ་དེས་པ་བརྟན་པར་བྱས་ནས་ཅི་ཅུས་སུ་བྱར་དོར་བྱ་
 བ་ལ་འབད་དགོས་ཏེ། ཆོམས་ལས། མཁའ་ལ་བྱ་དག་གནས་པ་དེའི། །གིབ་མ་
 ལྟན་ཅིག་འགོ་བ་བཞིན། །ལེགས་པར་བྱས་དང་ཉེས་པར་བྱས། །དེ་དག་འགོ་བའི་
 རྗེས་སུ་འབྲང་། །ཞེས་སོགས་དང་། །སྦྱེས་རབས་ལས་ཀྱང་། །དགེ་དང་མི་དགེའི་

ལས་ལས་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་ཏུ། །བདེ་དང་སྤྱག་བསམ་འབྱུང་བར་རབ་ཏུ་ངེས་
བྱས་ནས། །ཐིག་པ་སྤངས་ཏེ་དགེ་བའི་གནས་ལ་རབ་ཏུ་འབད། །དད་པ་མེད་པ་
དག་ནི་རི་ལྟར་འདོད་པར་སྤྱོད། །ཅེས་སོ། །དེ་ལྟར་དགེ་ཐིག་ལས་བདེ་སྤྱག་འབྱུང་
བར་ངེས་ན་ད་ལྟ་ཐིག་ཅན་བདེ་བ་དང་དགེ་བ་ཅན་ལ་སྤྱག་བསམ་འབྱུང་བའང་
སྤང་བས་དེ་ཅི་ཞེ་ན། ད་ལྟའི་བདེ་སྤྱག་ནི་སྟོན་གྱི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་ཡིན་ལ་ད་ལྟ་
དགེ་ཐིག་གང་བྱས་ལའང་སྤྱི་མར་བདེ་སྤྱག་མ་འདྲེས་པར་འབྱུང་བར་ངེས་པས་དེ་
ལྟར་སྤང་ཡང་སྟོན་མེད་དེ། བཤེས་སྤྱིང་ལས། ཐིག་པའི་ལས་རྣམས་བྱས་པ་འགའ་
ཡང་ནི། །དེ་ཡི་མོད་ལ་མཚོན་བཞིན་མི་གཙོད་ཀྱང་། །འཆི་བའི་དུས་ལ་བབས་
ན་ལས་རྣམས་ཀྱི། །འབྲས་བྱ་གང་ལགས་དེ་ནི་མངོན་པར་འགྱུར། །ཞེས་པ་ལྟར་
རོ། །དེ་ལྟར་ལས་ཀྱིས་འབྲས་བྱ་སྟེ་ཚུལ་འདི་ཤིན་ཏུ་སྟོན་ཏུ་གྱུར་པས་ངེས་པ་རྟེན་
ཆེས་དཀའ་བར་སྤང་ན་ཡང་། ཉིང་རྒྱལ་ལས། ཟླ་བ་སྐར་མར་བཅས་པ་གནས་
ལྟར་ཞིང་། །རི་དང་གོང་དུ་བཅས་པའི་ས་ཞིག་ལ། །ནམ་མཁའི་ཁམས་ནི་རྣམ་པ་
གཞན་གྱུར་ཀྱང་། །ཁྱིད་ནི་(༥༥ན)མི་བདེན་པ་ཡི་ཚོག་མི་གསུང་། །ཞེས་པ་སོགས་
མདོ་སྟེ་རྣམས་ལས་མང་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་དེའང་ཤེས་པ་ཚམ་ལ་
མི་འཛོག་པར་ཡིད་ཆེས་བསྐྱེད་དེ་ངེས་པ་རྟེན་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་སྟེ་འདི་ལ་བཙས་
མིན་གྱི་ངེས་པ་མ་རྟེན་ན་ཆོས་གང་ལའང་རྒྱལ་བ་དགྲེས་པའི་ངེས་པ་མི་རྟེན་པས་
འདི་ལ་འབད་པར་བྱ་དགོས་སོ། །

འགའ་ཞིག་སྟོང་ཉིད་ལ་ངེས་པ་རྟེན་པ་སྐྱད་ཟེར་ནས་ལས་འབྲས་ལ་མི་བཙེ་
བ་ནི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་གོ་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སོང་བ་ཡིན་ཏེ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་གོ་བ་གནད་དུ་
སོང་ན་དེ་ཉིད་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་དུ་མཐོང་ནས་ལས་འབྲས་ལ་ངེས་པ་ཆེས་ཆེར་
རྟེན་པའི་སྟོགས་སུ་འབྱུར་བར་ཡང་མདོ་སྟེ་མ་ལས་གསུངས་སོ། །དེའང་ལས་འབྲས་
ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་ལ་མི་མཁས་པ་འཕམ་ཅུང་ཟད་ཤེས་ཀྱང་སྟོ་གསུམ་བག་ཡངས་སུ་གཏོང་
ཞིང་ཉེས་སྤྱོད་ལ་མི་འཛོམས་པ་ནི་ངན་འགྲོའི་སྟོ་འབྱེད་པ་ཡིན་ལ། ལས་འབྲས་ལ་

ངེས་པ་སྐྱེད་ཅིང་ཉིན་མཚན་ཀྱང་དུ་ཤེས་པ་ཞིན་དང་ལྷན་པས་སྒོ་གསུམ་ལ་རྟོག་
 པ་ཞིག་གིས་རན་འགྲོའི་སྒོ་གཙོད་པར་གསུངས་ཏེ། རྒྱ་མཚོས་ཁྲུས་པ་ལས། ལྷུ་འི་
 བདག་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཚོས་གཅིག་གིས་རན་སྤང་རན་འགྲོ་ལོག་
 པར་ལྷུང་བར་སྐྱེ་བ་ཡང་དག་པར་གཙོད་དོ། །ཚོས་གཅིག་པོ་གང་ཞིན། འདི་ལྟ་
 ཉི་བདག་ཇི་ལྟར་ལྷུར་ཅིང་ཉིན་མཚན་རྣམས་འདའ་ཞིང་འདུག་སྟུང་དུ་ཚོས་རྣམས་
 ལ་སོ་སོར་རྟོག་པ་སྟེ་ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་རང་རྒྱུད་ལ་བརྟགས་ཏེ་ཚོས་དང་བསྐྱུན།
 ལས་འབྲས་དང་བསྐྱུན། གས་དེ་དག་དང་མཐུན་མི་མཐུན་བལྟས་ཏེ་རང་རྒྱུད་
 ལ་ཁྱེད་ག་བྱས་པ་ན། རྒྱུས་རབས་ལས། གས་མཁའ་དང་ནི་ས་གཞིའི་བར་ཡང་
 རིང་། །རྒྱ་མཚོའི་པ་འོལ་(༣༥/༦)ཚུ་འོལ་འབྲས་ཡང་རིང་། །ཤར་རུབ་གཉིས་ཀྱི་རི་
 བར་དེ་ལས་རིང་། །ལལ་དང་དམ་པའི་ཚོས་ཀྱང་དེ་བས་རིང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 དཔེ་དག་དང་འབྲ་བར་བྱིས་པ་ལལ་པ་བདག་ཅག་ལྟ་བུ་དང་དམ་པའི་ཚོས་གཉིས་
 ཀྱང་རྒྱང་རིང་དུ་ལྷུར་གས་རང་རྒྱུད་ཚོས་དང་འབྲད་མ་སྟབ་པས་སོ་སོར་སྤང་བ་
 མང་ལ། དེ་ལྟར་རང་རྒྱུད་ཚོས་དང་མ་འདྲེས་ཤིང་མི་མཐུན་པའི་རྩལ་ཞེ་ཐག་པ་
 གས་རིག་རྒྱ་ཞིག་བྱང་ན་དེའང་མཁས་པ་ཡིན་ཏེ། ཚོམས་ལས། བྱིས་པ་གང་ཞིག་
 བྱིས་པའོ་ཞེས། ཤེས་པ་དེ་འདྲིར་མཁས་པ་ཡིན། ཞེས་སོ། །ཚོས་དང་བསྐྱུན་པ་
 ན་ཚོས་དང་རྒྱབ་འགལ་དུ་སྤང་ཡོད་ནའང་ད་དུང་རང་ཚོས་པ་དང་མཁས་པ་བཙུན་
 ཀྱི་མཚོག་དུ་རྫོམ་པ་ནི་བྱིས་པའི་ནང་གས་ཀྱང་ཐ་ཆད་ཡིན་ཏེ། རྩ་མ་ལས། བྱིས་
 པ་གང་ཞིག་མཁས་སེམས་པ། །དེ་ནི་བྱིས་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཞེས་སོ། །

ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་བསྐྱེད་ནས་དེ་ཉིད་ཉམས་ལེན་གྱི་མཐིལ་དུ་བྱས་ནས་
 རྫོམ་པ་འདི་ལམ་གྱི་གཞི་རྩ་དམ་པ་མེད་དུ་མི་རུང་བ་མཁས་པ་མཁྱེད་བསྐྱེད་པའི་
 ཐབས་ཀྱི་མཚོག་ཡིན་པ་ལ་དེ་དག་ལ་གདམས་པ་ཟབ་མོ་ཡིན་སྟུང་པའི་སྒོ་མི་སྐྱེ་
 བ་ནི། རྒྱབ་པ་ཉམས་ལེན་གྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱི་རྩ་བ་ཆད་པ་ཡིན་པར་གསུངས་
 པས་ན་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་བསྐྱེད་ནས་སྤང་དོར་རྩལ་བཞིན་བྱེད་པ་ཤིན་དུ་

གལ་ཆེ་ཞིང་དེ་ཉིད་ཉམས་ལེན་གྱི་མཆོག་ཏུ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་བརྟན་
 པའམ་ང་རྒྱལ་གྱི་དབང་ལ་གཉིས། སྦྱིར་བརྟན་པ། བྱི་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་
 བོ་ནི། རྩོམ་རྒྱལ་མཆོན་སོགས་ཏེ། དེ་ལ། ལེགས་པར་བརྟགས་ནས་བྱ་བ་ཚོམ་
 དགོས་པ་ནི། བཤོ་ཐེ་པལ་པོ་ཆེའི་རྩོམ་རྒྱལ་(༣༥༧)མཆོན་གྱི་བཙོ་བའི་ལེའུ་བྲག་
 པ་ལས་ལྟའི་བྱ་ཉི་མ་འཆར་བ་ནི་དམུས་ལོང་དང་རི་མི་མཉམ་པ་ལ་སོགས་པའི་
 ཉེས་པས་མི་ཕྱོག་པར་འོས་སུ་གྱུར་པའི་ཡུལ་ནམས་སྤང་བར་བྱེད་པ་ལྟར་བྱང་རྒྱལ་
 སེམས་དཔའ་གཞན་གྱི་དོན་ཏུ་འཆར་བ་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་ཉེས་པ་སྤྲོ་ཆོགས་ཀྱིས་
 མི་ཕྱོག་ཅིང་འོས་སུ་གྱུར་པའི་གཏུལ་བྱ་ནམས་སྦྱིན་པ་དང་གྲོལ་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཆོ་ག་ཡིས་གཞན་དོན་ཏུ་དགེ་བའི་ལས་ནམས་བཅམས་ནས་གང་
 བཅམས་པ་དེ་ཉིད་ཅི་ནས་བྱང་བདག་གིས་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱས་ནས་བརྒྱབ་པར་
 ལུས་སོ་སྤམ་པའི་ང་རྒྱལ་བརྟན་པོ་བསྟོམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་སྟེ། བཤོ་དེ་ཉིད་ལས།
 དཔེར་ན་ལྟའི་བྱ་ཉི་མ་འཆར་བ་ན་དམུས་ལོང་གི་ཉེས་པས་མི་འདུག་གོ། ཁྱི་བའི་
 རྩོང་བྱིར་གྱི་ཉེས་པས་མི་འདུག་གོ། སྦྱིང་བཞི་པའི་འཇིག་རྟན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་སའི་
 རྩལ་གྱི་ཉེས་པས་མི་འདུག་གོ། ཞེས་པ་ནས། རི་མི་མཉམ་པའི་ཉེས་པས་མི་འདུག་
 གོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དྲན་པ་དང་ཤེས་
 བཞིན་ཅན་སེམས་བླ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་ནམ་པར་མ་ཞུས་པ་ཡོན་ཏན་གྱི་སྦྱོང་པ་དང་
 ཡེ་ཤེས་གྱི་སྦྱོང་པ་མཐས་གཏུགས་པ་ནི་སེམས་ཅན་འཁུ་བའི་ངང་རྒྱལ་ཅན་གྱི་ཉེས་
 པས་མི་ཕྱོག་གོ། སེམས་ཅན་དམུ་ཤོད་ཀྱི་ཉེས་པས་མི་ཕྱོག་གོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་སྦྱར་
 ཏེ། སེམས་ཅན་དམུལ་བར་སྦྱེ་བ་དེ་དག་དང་རན་སོང་གི་ས་ལ་གནས་པའི་སེམས་
 ཅན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དེ་ནས་ཤི་འཕོས་པར་གྱུར་ཅིང་བདག་གིས་སྟག་བསྐལ་
 གྱི་སྤང་པོ་ཆེན་པོ་འདི་བྲང་བར་བྱའོ། །བཙོན་པར་བྱའོ་སྟོ་བར་བྱའོ་མི་ཕྱོག་པར་
 བྱའོ་མི་འབྲོས་པར་བྱའོ་མི་སྦྱག་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་རྒྱས་པར་(༣༥༧)གསུངས་
 ཏེ་བརྒྱབ་བཏུས་ཀྱི་དགེ་ཆ་སྟེལ་བའི་སྐབས་སུ་དྲངས་པ་དང་མདོ་ཉིད་ལས་ཤེས་

པར་བྱལ། །དེ་ལྟར་བཙུན་འབྲུག་ཚུམ་པའི་བྱ་བ་ལ་འཇུག་པའི་ཆོ་ཡང་དང་པོར་
མ་བརྟགས་པར་ཅི་རུང་རུང་ལ་མི་འཇུག་པར་གང་བྱ་བར་འདོད་པའི་དོན་དེ་སྐབ་
པའི་རྒྱ་རང་གི་སྒྲིབ་འབྱོར་བའམ་རྒྱས་པ་ཡོད་མེད་ལེགས་པར་བརྟགས་ནས་སྐབ་
པའི་རྒྱས་པ་སྟོབས་ལྡན་ཡོད་ན་བྱ་བ་དེ་ཉིད་བཅམ་མམ་ཡང་ན་སྟེ་སྐབ་པའི་རྒྱས་
པ་མེད་ན་བྱ་བ་དེ་མི་བཅམས་པ་སྟེ་འཇུག་པར་མི་བྱལ། །འདི་ལ་བཅམས་པའམ་
ཞེས་སམ་བཅམ་མམ་ཡང་ན་ཞེས་པ་ཡང་ཡོད་པར་མངོན་ནོ། །འདི་ནི་ལས་དང་
པོ་བས་ལམ་ལ་སློབ་པའི་རྒྱལ་ཏེ། དཔལ་དབྱིག་གིས་ཞུས་པར། གལ་ཏེ་བསྐབ་
པའི་གཞི་ལྡ་ལ་སློབ་པར་མི་རྒྱས་ན་འང་དེས་བཞི་འམ་གསུམ་མམ་གཉིས་སམ་དེའི་
ནང་ནས་བསྐབ་པའི་གཞི་གཅིག་ཅུམ་ལ་བསྐབ་པར་བྱལ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །སྐབ་
པའི་རྒྱས་པ་མེད་ན་ནི་དང་པོ་ནས་མ་བཅམས་པ་ཉིད་མཆོག་ཡིན་གྱི་བྱ་བ་གང་
བཅམས་ནས་དེ་ལ་ཞུགས་པ་ན་མཐར་མ་ཕྱིན་པའི་བར་སྐབས་སུ་དམ་བཅས་པའི་
དོན་དེ་ལས་ནམ་ཡང་ཕྱོག་པར་མི་བྱལ། དེ་ཡང་བྱ་བ་དེ་ལ་ཞུགས་ནས་བར་སྐབས་
སུ་དོར་བ་ལས་དང་པོ་ནས་མ་བཅམས་པ་མཆོག་ཡིན་ཏེ་དེ་ལ་དམ་བཅའ་ཉམས་
པའི་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

བཅམས་ནས་དོར་བའི་ཉེས་དམིགས་ནི། བཅམས་ནས་དམ་བཅས་པ་བར་མ་
དོར་དོར་བ་ལ་ཉེས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། ཆོ་འདིར་བྱ་བ་དེ་བཅམས་ནས་དེ་ལས་ཕྱིར་
ལོག་ན་སྐྱེ་བ་གཞན་ཏུ་ཡང་དེའི་བྱིད་པ་རྒྱ་མཐུན་གྱིས་བཅམས་ནས་ཕྱོག་པ་དེ་
གོམས་པས་བསྐབ་པ་ཁས་ལྡངས་པ་ལ་སོགས་པའང་ཉམས་ཤིང་དེ་ལྟར་དམ་བཅའ་
ཉམས་པས་སྐྱེས་(༥༥)ཏུ་བྱེད་འབྲས་ཆོ་དེར་ཐིག་པ་འཕེལ་བ་དང་། སྐྱེ་བ་གཞན་
ཏུ་ཡང་ཐིག་པ་དེའི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་འབྲས་སུ་རྒྱག་བསལ་འཕེལ་བར་འབྱུར་བ་དང་
བྱ་བ་སྤྲུལ་བཤོལ་ནས་ཕྱིས་བཅམས་པའི་དགེ་བའི་བྱ་བ་གཞན་པ་དེ་ཡང་ཉམས་
པར་འབྱུར་བའམ་རྒྱུད་འཛུལ་བས་ན་དམན་པར་འབྱུར་བ་དང་། སུར་བཅམས་
ནས་དོར་བའི་ལས་དེ་ཉིད་གྱི་འབྲས་སུའི་རྒྱས་ཀྱང་ནི་ཤིན་ཏུ་རིང་ཏུ་འགོར་བས་

འབྲས་བུའང་དམན་པར་འགྱུར་ལ། གྲང་གི་སྤྲུམ་སྤྱི་གཉིས་ཀ་དམན་པར་སྤྱད་
 པའོ། །བཅམས་ནས་དོར་བའི་བྱ་བ་སྤྲུམ་དེ་ལྟར་ཡང་མཐར་མ་ཕྱིན་པའི་དབང་
 གིས་ཕྱིས་གྲང་དེ་ཉིད་རྫོགས་པར་འབྲུབ་པར་མི་འགྱུར་བ་སྟེ་ཉེས་པ་ལྟའོ། །ཡང་
 ཕྱིས་བཅམས་པའི་བྱ་བ་གཞན་དེ་ཡང་འབྲུབ་པར་མི་འགྱུར་ཞེས་འཆད་པ་ཡོད་
 ནའང་འདིར་ནི་སྤྲུམ་ལྟར་བྱའོ། །ཕྱི་མ་གསུམ་པོ་འདི་དག་གྲང་དེ་དང་དེའི་སྤྲུམ་
 བུ་བྱེད་འབྲས་སོ། །མདོར་ན་བཅམས་ནས་དོར་བ་དེའི་ཉེས་པ་བྱ་བ་གང་བྱ་བར་
 དམ་བཅས་པ་དེའང་མགོ་མི་ཐོན་ལ་བྱ་བ་གཞན་འབྲུབ་པའི་གེགས་སྤྱང་འགྱུར་
 ཞིང་རྒྱ་མཐུན་གྱིས་སྟོན་པ་ཁས་བླངས་པ་སོགས་ཀྱི་དམ་བཅའ་ཡང་མི་བརྟན་པར་
 གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་རྩ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། བསྐྱུས་ཏེ་མདོར་བསྟན་པ། སོ་སོར་
 རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལས་དང་སོགས་ཏེ། དེ་ལྟར་དམ་བཅས་པ་
 དེ་མཐར་ཕྱིན་པར་འདོད་པས་ར་རྒྱལ་རྣམས་པ་གསུམ་བཞོམས་པར་བྱ་བ་ལ། གཞན་
 དོན་རྩ་དགེ་བ་ལ་རྫོང་བས་འཇུག་པ་ལས་ཀྱི་ར་རྒྱལ་དང་། སྤང་བྱ་ཉོན་མོངས་གཞོམ་
 པར་འདོད་པ་ཉོན་མོངས་པའི་ར་རྒྱལ་དང་། གཞན་གྱི་བྱ་བ་སྦྱབ་པ་དང་སྤང་བྱ་
 ཉོན་མོངས་གཞོམ་པ་སོགས་(༣༥༥བ)བདག་གིས་རྣམས་སོ་སྟོན་པ་རྣམས་པའི་ར་རྒྱལ་
 ཏེ་གསུམ་པོ་དག་ལ་ཞུས་པ་མེད་པར་སྤྱིང་སྟོབས་བསྐྱེད་ནས་ར་རྒྱལ་བརྟན་པོ་
 བྱའོ། །གཉིས་པ་སོ་སོར་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ལས་ཀྱི་ར་རྒྱལ། རྣམ་པའི་
 ར་རྒྱལ། ཉོན་མོངས་པའི་ར་རྒྱལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། བདག་ཉིད་གཅིག་སྤྱུས་སོགས་
 ཏེ། དེ་ལ། ལས་ཀྱི་ར་རྒྱལ་ངོས་བཟུང་བ་ནི། རང་གཞན་གྱི་དོན་རྩ་ལས་ཉམས་
 སུ་ལེན་པ་སོགས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་དགེ་བའི་ལས་བྱ་བར་འོས་པ་ཐམས་ཅད་
 སྦྱབ་པ་ན་གཞན་སུ་ལ་ཡང་གོགས་ཀྱི་ལྟོས་པ་མི་འཆའ་བར་འདི་དག་ནི་བདག་
 ཉིད་གཅིག་སྤྱུས་བསྦྱབ་པར་བྱའོ་ཞེས་སྤྱིང་སྟོབས་བརྟན་པོ་བསྐྱེད་པ་འདི་ནི་ལས་
 ཀྱི་ར་རྒྱལ་ཉིད་ཡིན་ཞེས་པ་སྟེ། འདི་གཞན་ལ་མི་རེ་བར་བདག་གཅིག་སྤྱུས་ལོན་

བསྐྱབ་པར་བྱའོ་སྐྱམ་པ་ལ་ང་རྒྱལ་དང་འདྲ་བ་ཡོད་པས་དེར་བཀྲགས་པ་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་བསམ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། གཞན་དོན་དུ་བར་འོས་པའི་ལས་ཐམས་ཅད་གྲོགས་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པར་རང་གིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་དགོས་ཏེ་ཉོན་མོངས་པས་དབང་དུ་བྱས་ནས་རང་དབང་མེད་པར་གྱུར་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་སྐྱེ་ཤིང་ཆོགས་འདིས་རང་གི་དོན་ཅམ་ཡང་སྐྱབ་པར་མི་རྩལ་པ་ཞེས་སམ་ཆོ་འདིར་རང་དོན་ཅམ་ཡང་སྐྱབ་མི་རྩལ་པས་ན་འགྲོ་བ་པལ་པས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་བདག་ལྟར་གཞན་དོན་གྱི་ཁུར་ཐམས་ཅད་རང་གི་མགོར་བྱངས་ནས་གཞན་དོན་འབའ་ཞིག་སྐྱབ་པ་ལ་བཙུན་མི་རྩལ་ཏེ་ག་ལ་རྩལ། དེ་ལྟར་འགྲོ་བ་པལ་པས་རང་དོན་ཅམ་ཡང་བྱ་མི་རྩལ་གྱང་བྱང་སེམས་བདག་གིས་རང་གཞན་གྱི་དོན་ཐམས་ཅད་སྐྱབ་རྩལ་པའི་ཕྱིར་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་ལ་(༥༥)ན་དགོས་པ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་བས་ན་བདག་གིས་ནི་གཞན་དོན་སྐྱབ་པའི་བྱ་བ་གང་ཡོད་པ་འདི་ཐམས་ཅད་སྟུ་ལ་ཡང་ལྟོས་པ་མེད་པར་བྱའོ་སྐྱམ་པའོ། །

བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་བདག་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་པ་ནི། སློ་གྲོས་མི་ཟད་པས་ཞུས་པ་ལས། ཇི་ཅམ་དུ་བདག་གཅིག་སྟུ་གཉིས་སུ་མེད་ཅིང་གྲོགས་མེད་པར་རྩོ་རྩེའི་རང་བཞིན་གྱི་སའི་དགྱིལ་འཁོར་ལ་གནས་ཏེ་བདུད་རྩྭ་བས་དང་བཅས་པ་བདུལ་ནས་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གཅིག་དང་ལྡན་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྩོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་དུ་མངོན་པར་འཛང་རྒྱ་བར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། སློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པ་ལས་གྱང་། ཉི་མའི་འོད་ལ་གྲོགས་ནི་བྱ་མི་དགོས། སྐྱུ་ལ་གདུག་ལ་ཡང་གྲོགས་བྱ་དགོས་མ་ཡིན། ཁེང་གེའི་སྐྱུ་ལ་གྲོགས་བྱ་མི་དགོས་ཏེ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ལ་ཡང་གྲོགས་མི་དགོས། །དེ་དག་གྲོགས་མེད་གཅིག་སྟུ་གཉིས་མེད་པར། ཁངས་རྒྱས་ཆོས་མང་ཡང་དག་སྐྱབ་པར་བྱེད། །བཙུན་འགྲུལ་དང་ནི་མཐུ་དང་རྩྭ་བས་སྟུ་ལྡན། །འགྲོ་བའི་ཉོན་མོངས་ནམས་ནི་རབ་དུ་འཛོམས། །ཞེས་དང་། བཤེས་སྤྱིང་ལས། ཐར་པ་བདག་ལ་རག་ལས་འདི་ལ་ནི། །གཞན་གྱིས་

ཤོགས་བགྱིར་ཅི་ཡང་མ་མཆིས་ཀྱི། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །དམན་ལས་ཐམས་ཅད་ལ་
 ཁྱར་འཛིན་པའི་ང་རྒྱལ་བྱ་བ་ནི། གཞན་གྱི་ལས་ཐམས་ཅད་བྱ་དགོས་ན་འང་དམན་
 པའི་ལས་བྱེད་པ་དོ་ཆོའོ་ཞེ་ན། རང་དོན་ཅམ་བྱེད་པར་འདོད་པའི་སྐྱེ་བོ་སལ་པ་
 གཞན་དག་གིས་མི་གཙང་བ་འཕྲག་པ་དང་ཁྱར་ཆེན་པོ་འཁྱར་བ་དང་ཁིང་ལས་
 སོགས་དམན་ཁིང་ཐ་ཆད་པའི་ལས་རང་སྟོབས་ཀྱིས་སྟོ་བཞིན་དུ་ཅི་(༡༥༠བ)དགར་
 མ་བྱེད་པ་མཐོང་ན་མགོ་ལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱ་བའི་ཁྱར་ཆེན་པོ་འཁྱར་བ་
 བདག་ཉིད་ཀྱང་ནི་རྩེ་བོ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་བྱ་བ་ལོག་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་
 ན་དེའི་ཤོགས་མི་བྱེད་པར་རི་ལྟར་སོས་དལ་དུ་འདུག་ཏེ་འདུག་པར་མི་རིགས་པས་
 གཞན་གྱི་བྱ་བའི་ལས་ཐམས་ཅད་རང་གིས་སྦྱབ་པ་ལ་སྟོ་བའི་སྟོ་ནས་འཇུག་པར་
 བྱའོ། །ཡང་གཞན་དག་དམན་པའི་ལས་ལ་འཇུག་པ་རྒྱན་གཙང་པར་མི་བྱེད་ན་
 བདག་ཉིད་ཀྱང་ནི་འབྲས་བུ་གྲ་ཞོམ་བསྐྱབ་པའི་ལས་མི་བྱེད་པར་རི་ལྟར་འདུག་
 སྟམ་དུ་བསམ་ནས་བསྐྱབ་པར་བྱ་ཞེས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །གཞན་དག་དམན་པའི་
 ལས་བྱེད་པ་ལ་འང་རང་གིས་ཁྱར་དུ་བྱངས་ནས་ཤོགས་བྱེད་ཅུས་པའི་བྱང་སེམས་
 བདག་ནི་གཞན་ལས་ལྷག་གོ་སྟམ་དུ་མཐོ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འཇུག་པའི་ང་རྒྱལ་
 ཀྱིས་ནི་ལས་དེ་མི་བྱེད་དེ་བདག་ལ་འདི་ཕྱི་གཉིས་ཀར་གཞོད་པ་སྦྱིད་བྱེད་ཀྱི་ཉོན་
 མོངས་པའི་ང་རྒྱལ་དེ་མེད་པར་ཁི་ཁིང་དུ་ལ་བར་གནས་པ་ནི་རྒྱལ་སྐས་ཀྱི་སྦྱོད་པའི་
 མཆོག་ཡིན་པས་ཉོན་མོངས་པའི་ང་རྒྱལ་དེ་སྤང་བར་བྱའོ། །ཡང་ལས་དེ་ནི་དམན་
 ལ་བདག་ནི་མཆོག་ཡིན་པས་ལས་དེ་བྱེད་མི་རིགས་སོ་སྟམ་པའི་ང་རྒྱལ་གྱིས་ནི་མི་
 བྱེད་ཅེས་དང་། གཞན་ནི་དམན་པའི་ལས་བྱེད་ན་བདག་ནི་བཟང་བོའི་ལས་བྱེད་
 དོ་སྟམ་པའི་ང་རྒྱལ་གྱིས་ནི་མི་བྱེད་ཅེས་ཀྱང་འཆད་དོ། །

མདོར་ན་པ་རོལ་གྱི་ལས་སྐྱབ་པ་ན་གཞན་ཁྱར་དུ་བསད་ནས་རྫོམ་པས་སྐྱབ་པ་
 མིན་གྱི་བཅེ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་བལྟས་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ང་རྒྱལ་དང་མ་འདྲིས་
 པར་སྐྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཉོན་མོངས་པའི་ང་རྒྱལ་མེད་པ་མཆོག་ཡིན་ཏེ། དཀོན་མཆོག་

གི་ཟ་མ་རྟག་ལས། འཇམ་(མེ་མེད་)དཔལ་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་གིང་གང་དག་ཀྱང་
གིས་བདུན་ཀྱན་ཏུ་བདུན་རབ་ཏུ་བདུན་པ་དེ་དག་འབྱུང་པའི་འཇིགས་པ་མེད་
དོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་གང་དག་སེམས་ཅན་ལ་འདུད་ཀྱན་ཏུ་
འདུད་རབ་ཏུ་འདུད་པ་དེ་དག་ཉན་མོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ལྷང་བའི་
འཇིགས་པ་མེད་དོ། འཇམ་དཔལ་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་ནམ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་དང་
པོ་གནས་པ་དེའི་ཆོས་ཆེན་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ན་དཔལ་བའི་ཚྭ་གས་དེར་དང་པོ་
གནས་ཏེ་དེ་ནས་འབབ་ཆུའི་རྒྱན་ཐམས་ཅད་ཆོགས་རྒྱང་དུས་དེར་མདོན་ཏུ་འབབ་
པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་ང་རྒྱལ་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་དེ་ལ་ཆོགས་
རྒྱང་དུའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མདོན་ཏུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས། གཉིས་
པ་རུས་པའི་ང་རྒྱལ་ནི། ཤི་བའི་རྒྱལ་དང་སོགས་ཏེ། དེའང་ཉོན་མོངས་ལས་རྒྱལ་
བའི་ང་རྒྱལ་ལ་གནས་པར་བྱ་བ་ལ། ང་རྒྱལ་བསྐྱེད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། ཉོན་
མོངས་སྤོང་བ་ལ་གཉེན་པོའི་སྟོབས་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་ནས་ང་རྒྱལ་བྱ་དགོས་ཏེ། དཔེར་
ན་ཤི་བའི་རྒྱལ་གྱི་རོ་དང་འཕྲད་པར་གྱུར་ན་བྱ་ཁྲ་ཏུ་ཡང་ནམ་མཁའ་ཤིང་ལྟ་བུར་
འཇིགས་པ་དང་བག་ཚབ་མེད་པར་བརྟན་ཐབས་ཀྱིས་དེ་ཟ་བར་སྤྱོད་པ་དེ་བཞིན་
ཏུ། གལ་ཏེ་བདག་ཉིད་གཉེན་པོའི་ཉམས་སྟོབས་རྒྱང་བའམ་དཔལ་བཟན་གྱི་རུས་
པ་རྒྱང་ཁིང་སྟོ་ཤི་བར་གྱུར་ན་མི་མཐུན་སྟོགས་ཉོན་མོངས་པས་བསྐྱེད་པའི་ལྷང་བ་
ཆེན་པོ་ལྟ་ཞོག་ལྷང་བ་རྒྱང་དུའང་ལམ་སྟབས་པ་ལ་བར་ཆད་བྱེད་པའི་སྟོན་ནས་ཤིན་
ཏུ་གནོད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དཔལ་བཟན་རུས་པའི་ང་རྒྱལ་བཟན་པོ་བྱའོ། །གལ་
ཏེ་བདག་(མེ་མེད་)ཡིད་ཉམས་རྒྱང་ཞེས་པའང་འདུག་གོ། །དེ་ལྟར་གཉེན་པོ་བཙུན་
ལྷུས་ཀྱི་སྟོབས་བསྐྱེད་མ་རུས་པར་བདག་ལྟ་བུས་ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོ་བསྐྱེད་
ག་ལ་རུས་སྟམ་ཏུ་བསམ་པ་ཞུས་པ་དང་བཅས་ཤིང་སྦྱོར་བས་ཉོན་མོངས་སྤོང་བ་ལ་
ཚོལ་བ་དོར་ནས་ལུས་སེམས་ཀྱི་འདུག་པ་ཞན་ཅིང་ལེ་ལོའི་དབང་གིས་སྦྱོར་བ་མེད་
པ་དེ་ལ་སོངས་པའི་གནས་སྐབས་འབའ་ཞིག་ལས་ནམ་ཡང་སོངས་པ་དེ་ལས་ཐར་

པའི་སྐབས་ནམ་པ་ཀྱན་ཏུ་ཡོད་དམ་ཅི་སྟེ་མེད་དོ། །ཀྱང་པའི་སོགས་སུ། བོངས་ལས་
ཐར་བ་ཡོད་དམ་ཅི། ཞེས་པའི་དོད་དུ། ལྷུང་བ་བྱས་མ་ཡིན་ནམ། ཞེས་ཡོད་དེ་
ལེ་ལོ་དང་བརྟེན་ངས་ཀྱི་དབང་གིས་ལྷུང་བ་འབྱུང་བར་བྱས་པའམ་སྐྱབ་པ་མ་ཡིན་
ནམ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པར་བཤད་དོ། །དེས་ན་བསམ་པ་མ་ཁྱམ་པར་གཉེན་པོའི་
སྟོབས་བསྐྱེད་པའི་ར་རྒྱལ་དང་རྩྭ་ར་བས་ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་པ་ལ་སྟོབ་པ་བརྟན་པོ་
དང་བཅས་པའི་ལུས་སེམས་གིས་ཚོལ་བ་བསྐྱེད་པར་བྱས་ནས་དུན་ཤེས་བསྟེན་པས་
ནི་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བའི་སྐབས་མི་འབྱེད་ཕྱིར་སྤང་བྱ་ཉོན་མོངས་རྒྱུར་དུས་ལྟ་ཞོག་
ཉོན་མོངས་ཆེན་པོ་ཡིས་ཀྱང་ཐུབ་པར་དཀའ་བ་སྟེ་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བའི་སྐབས་མི་
རྟེན་པས་བར་དུ་གཙོད་མི་བྱས་པའོ། །དེ་ལྟར་ཁྱམ་ནས་བསྟན་པས་ཅི་ལའང་མི་
ཡན་ཞིང་རི་ཁྱམ་དུ་འགྲོ་བས་ན་ཉོན་མོངས་སྤོང་བ་དང་གཞན་དོན་སྐྱབ་པ་སོགས་
ཀྱི་ཐབས་རྒྱལ་སེམས་པར་ཤེས་པར་བྱས་ནས་སྟོབ་པའི་གཞེངས་བསྟོད་དེ་གཉེན་པོའི་
སྟོབས་བསྐྱེད་དགོས་ལ་དེ་ལྟར་གཉེན་པོའི་སྟོབས་བསྐྱེད་ཐུབ་ན་དོན་རྒྱལ་སེམས་
ཅད་འགྲུབ་པ་ལག་ན་ཡོད་པ་དང་ཁྱད་མེད་པར་གསུངས་ཏེ།

སྐྱེས་རབས་ལས། ཁྱམ་པས་(༣༦༡ན)བོངས་ལས་ཐར་ལ་མི་ཡན་གྱི། དེ་བས་
ལྷུང་ན་གདུང་བར་མ་བྱེད་པར། །དགོས་པའི་དོན་སྐྱབ་མཁས་ལ་བསྟེན་བྱས་
ན། །རབ་དུ་དཀའ་བའང་སྐྱབ་པས་ཐར་བར་འགྱུར། །དེ་བས་འཇིགས་ཤིང་མི་
དགའ་མ་བྱེད་པར། །རི་ལྟར་བྱ་བའི་ཐབས་གིས་དགོས་པ་བསྐྱབས། །མཁས་པའི་
གཟི་བཞིན་བརྟན་པས་གཞེངས་བསྟོད་ན། །དོན་རྒྱལ་སེམས་ཅད་འགྲུབ་པ་ལག་
ན་ཡོད། །ཅེས་ལེགས་པར་སྟོན་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྐྱེས་རབས་ལས་བྱུང་བ་དང་། དེ་
བཞིན་དུ་དེད་དཔོན་དཔལ་ཆེན་གྱི་སྐྱེས་རབས་ལས་བྱུང་བ་ལྟར་སྟོབ་སྟོབ་ཆེན་པོ་
བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཁྱམ་ན་ཉོན་མོངས་པ་དང་དེས་བསྐྱེད་པའི་ལྷུང་བས་རྩྭ་
འཛོམས་སུ་འོང་བ་དང་བསམ་པ་ར་རྒྱལ་བསྐྱེད་ཅིང་རྩྭ་ར་བས་ཚོལ་བ་བསྐྱེད་ན་མི་
མཐུན་སྟོགས་ཆེན་པོ་ཡིས་ཀྱང་ཐུབ་པར་དཀའ་བའི་རྩྭ་མཚན་དེ་ལྟ་བུ་ན་གཉེན་

པོ་ང་རྒྱལ་གྱི་མེས་པོ་ནི་རབ་རྒྱ་བརྟན་པ་བསྐྱེད་པར་བྱས་པ་ཡིས་མི་མཐུན་ཚྭ་གས་
 གྱི་ཉོན་མོངས་དང་དེའི་དབང་གིས་བྱང་བའི་ལྷང་བ་རྣམས་ནི་ས་བོན་དང་བཅས་
 པ་བྱངས་ནས་དབྱང་བའི་ཚུལ་གྱིས་རྣམ་པར་གཞོམ་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལས་གཞན་ཏུ་
 ལམ་རྒྱལ་པ་པོ་བདག་ནི་ཉོན་མོངས་དང་ལྷང་བས་རྒྱུར་བཅོམ་སྟེ་པམ་པར་བྱས་ན་
 ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་སོགས་མི་མཐུན་ཚྭ་གས་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་
 བའི་རྒྱལ་བ་རྣམས་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཏུ་འཇུག་པར་འདོད་པ་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་
 མ་འབྲེལ་བས་གཞན་དག་གིས་བྲིལ་ནས་བཞད་གང་བྱ་བའི་གནས་སུ་འཇུག་རོ། །

གཉེན་པོའི་ང་རྒྱལ་ལ་གནས་པར་གདམས་པ་ནི། རྒྱ་མཚན་(༡༩༡)དེས་ན་
 བདག་གིས་གཉེན་པོའི་ང་རྒྱལ་གྱི་གོ་ཆ་ཆེན་པོ་བཞོས་ནས་སྤང་བྱ་མི་མཐུན་ཚྭ་གས་
 ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་པའི་དབྱའི་ཆོགས་ཀུན་ལས་རྒྱལ་བར་བྱ་སྟེ་ཞེས་ཉོན་
 མོངས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་བྱང་བྱ་བས་ད་ནས། བདག་ལས་ནི་ཁམས་གསུམ་
 པའི་སྤང་བྱའི་ཉོན་མོངས་སུ་ཡང་རྒྱལ་བར་མི་བྱ་སྟམ་ཏུ་མི་མཐུན་པའི་ཚྭ་གས་
 འཛོམས་པ་ལ་སློབ་དཔལ་གདོང་བརྟན་པོ་བསྐྱེད་ནས་གཉེན་པོའི་ང་རྒྱལ་ལ་གནས་
 པར་བྱ་ལ། དེའང་སྤྱི་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་གིས་ན། བདུན་དང་ལྷན་སྟེགས་སོགས་གྱི་རི་
 དགས་གྱི་ཆོགས་ཐམས་ཅད་འཛོམས་ཤིང་སྤྲུག་པར་མཇེད་པ་རྒྱལ་བ་མི་ཡི་མེད་གེའི་
 སྲས་སུ་ཇུར་པའི་བྱང་རྒྱལ་མེས་དཔལ་བདག་གིས་སོ་ཞེས་ཏེ། འདི་ལ། རྒྱལ་བ་
 མེད་གེའི་སྲས་བདག་པས། སྲས་དག་པས། སྲས་དག་གིས་ཞེས་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་
 པ་མང་རོ། །ང་རྒྱལ་ངེ་ལྟ་བུ་ལ་གནས་ན། སྤང་བྱ་ཉོན་མོངས་པའི་ཚྭ་གས་གྱིས་
 རྒྱུར་སྟགས་མི་རྟེན་ཅིང་པར་བྲིལ་གྱིས་གཞོན་རྒྱས་པའི་ང་རྒྱལ་གྱི་མཚན་འདི་ལ་
 གནས་པར་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་མེད་གེའི་སྤྱ་བུ་ལ་ཡང་རི་དྲགས་གཞན་ཐམས་ཅད་
 གྱིས་རྒྱུར་སྟགས་མི་རྟེན་པས་མི་འཇིགས་པ་ཐོབ་ཅིང་པར་བྲིལ་གྱིས་གཞོན་རྒྱས་པ་
 བཞིན་ཏུ་འོ། །གཞན་དོན་རྒྱལ་པ་དང་ཉོན་མོངས་སྤང་བ་སོགས་གཞན་གྱིས་མི་རྒྱས་
 གྱི་བདག་གིས་རྒྱས་སོ་སྟམ་པ་ཡང་ང་རྒྱལ་དང་ཆོས་མཐུན་པས་རྒྱས་པའི་ང་རྒྱལ་

ཞེས་བཏགས་པའོ། །ཉོན་མོངས་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན་ལ་སྤྲད་པ་ནི། ཐ་མལ་བའི་དགྲ་
 ལས་རྒྱལ་བའི་ང་རྒྱལ་ཅན་དཔའ་པོར་གྲགས་པ་དེ་ཡང་བསྟགས་པར་འོས་པའི་ང་
 རྒྱལ་ཅན་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། (༡༥༡ན)འགྲོ་བ་གང་ཞིག་འཇིག་ལྷ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་
 ཁེངས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཉོན་མོངས་པའི་ང་རྒྱལ་རྣམ་པ་བརྟན་པོ་གང་རྩང་ངམ་
 བྱད་པར་ང་རྒྱལ་ལས་ཀྱང་ང་རྒྱལ་གྱིས་རྒྱད་བཙམ་ཞིང་ཟེལ་གྱིས་མནན་པ་དེ་ནི་
 ཉོན་མོངས་པའི་གཞན་དབང་རྩ་སོང་བའི་དམན་པ་སྤིང་རྗེའི་གནས་སུ་ཐུར་པའི་
 ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ཡིན་གྱི་བསྟགས་པར་འོས་པ་གཉེན་པོའི་ང་རྒྱལ་ཆེན་པོ་ཅན་
 བྱི་མ་ཡིན་ཏེ། གཉེན་པོའི་ང་རྒྱལ་ཅན་ཡིན་ན་ཉོན་མོངས་པའི་དགྲའི་དབང་རྩ་མི་
 འགྲོ་བ་ཞིག་ཡིན་དགོས་པ་ལ་ཐ་མལ་བའི་ང་རྒྱལ་གྱིས་སེམས་ཁེངས་པའི་སྐྱེ་བོ་དེ་
 དག་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་ང་རྒྱལ་གྱི་དགྲའི་དབང་རྩ་ཐུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉོན་མོངས་
 པའི་ང་རྒྱལ་གྱི་དབང་རྩ་སོང་བ་ལ་ཉེས་དམིགས་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། ཉེས་པ་འདི་དག་
 ཡོད་དེ། ཉོན་མོངས་པའི་ང་རྒྱལ་གྱིས་སེམས་རྒྱད་ཁེངས་ནས་ཉེས་སྦྱོད་ལྷ་ཚོགས་
 ལ་ཞུགས་པས་དཔྱལ་བ་ལ་སོགས་པའི་ངན་འགྲོར་ཉོན་མོངས་པའི་ང་རྒྱལ་གྱི་དགྲ་
 པོས་དབང་མེད་རྩ་བྲིད་ཅིང་ངན་སོང་གི་སྟུག་བསྟེན་བཟོད་དཀའ་བ་རྩ་མ་ལ་སྦྱོར་
 བར་བྱས་ཏེ་མཐར་དེ་ལས་ཐར་ནས་བརྒྱལ་མི་ཡི་ལུས་སུ་སྦྱེས་ནའང་ཡིད་བདེ་བ་
 སོགས་ལ་ཡོངས་སྦྱོད་པའི་དཀའ་སྟོན་ཐམས་ཅད་སྤར་གྱི་ང་རྒྱལ་གྱི་ཉེས་པས་བཙམ་
 བས་ཡིད་མི་དགའ་བ་ལ་རྟག་རྩ་གནས་པ་དང་། རང་ལ་འཚོ་བའི་ཟས་གོས་མེད་
 པས་སྦྱང་མོ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་གྱིས་བྱེན་པའི་ཟས་ཟ་བས་འཚོ་བ་པ་དང་གཞན་
 དབང་རྩ་ཐུར་ཅིང་གཞན་གྱི་ཟས་ཟོས་ནས་ལས་བྱེད་པའི་བྲན་གཡོག་དང་ནི། རྟོག་
 དཔྱད་མེད་ཅིང་སྤང་དོར་ལ་མོངས་པའི་སྟེན་པ་དང་གཟུགས་མི་མཛོས་(༡༥༡བ)
 ཤིང་མཐོང་ན་ཡིད་མི་དགའ་བའི་མི་སྟུག་པ་དང་ལུས་ཀྱི་ཉམས་སྟོབས་ཞན་པས་
 ཉམ་རྒྱུང་བ་དང་། རང་གིས་པར་གནོད་པ་མ་བྱས་ཀྱང་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་
 རྩལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་རྩ་རྒྱུར་ལ་གཞན་ཀྱང་གྱིས་ནི་བྱད་རྩ་བསད་ནས་ལུས་

དག་གིས་བརྟན་པར་འགྱུར་བ་སོགས་ཉེས་པ་མང་དུ་འབྱུང་ངོ་། །

ཡུལ་འཁོར་སྒྲིང་བས་ཁྱས་པར། མོངས་པ་དེ་དག་ང་རྒྱལ་དབང་གིས་
ན། །ངན་སོང་བ་དང་མི་ཁོམ་སྒྲེ་བ་དང་། །དབུལ་དང་དམན་པའི་རིགས་སུ་སྒྲེ་
བ་དང་། །དམུས་ལོང་མདོག་ངན་མཐུ་ཆུང་ཉིད་འཛིན་བྱེད། །ཅིས་དང་། །རིན་
ཆེན་ཐོང་བ་ལས་ཀྱང་། །ཁེངས་པ་ཡིས་ནི་རིགས་ངན་ཉིད། །ཅིས་གསུངས་ལ། །ང་
རྒྱལ་བདུན་གྱི་ནང་ནས་ཀྱང་ང་རྒྱལ་ལས་ཀྱང་ང་རྒྱལ་ནི་འབྲས་གྱི་སྟེང་དུ་སོལ་མིག་
དག་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་ཉེས་དམིགས་ལྷག་པར་ཆེ་བའས་
ཤིན་དུ་ཐུ་བ་ཡིན་པར་དེ་ཉིད་ལས་གསུངས་སོ། །ཉེན་མོངས་ང་རྒྱལ་གྱིས་ཁེངས་
ནས། །ཞེས་པ་འདི་རྒྱ་དཔེ་ལ་མེད་པར་གསུངས་ཤིང་། །འདི་ལའང་། །གྱིས་ཁེངས་
ན་ཞེས་དང་གྱིས་ཁེངས་ནི་ཞེས་ཆོག་ཟུར་མི་འདྲ་བ་སྤང་ངོ་། །དེ་ལྟར་ཉེན་མོངས་
པའི་ང་རྒྱལ་གྱིས་སེམས་ཁེངས་ཤིང་དེའི་དབང་དུ་གྱུར་ནས་སྤྱག་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཆོགས་
གྱིས་ཡིད་གསུངས་པས་ཉམ་ཐག་པར་གྱུར་པའི་དཀའ་སྟབས་ཅན་དེ་ཡང་བསྐྱགས་
པར་འོས་པའི་ང་རྒྱལ་ཆེན་པོ་ཅན་དུ་གཏོགས་པ་ཡིན་ན། །སྟིང་ཇེ་འེའི་གནས་སུ་གྱུར་
པའི་དམན་པ་ཉམ་ཆུང་བ་གཞན་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་པར་སྒྲོས་ཤིག་སྟེ་སྤྱི་ཆུ་མེད་པས་
ན་དེ་དག་ནི་དམན་ཁིང་ཉམ་ཐག་པ་ཤིན་དུ་སྟིང་(༣༠༣ན)ཇེ་བའི་འོས་སུ་གྱུར་པ་
ཡིན་ཞེས་པའོ། །བསྐྱེད་བདུས་གྱི་བསོད་ནམས་བསྐྱུང་བའི་སྐབས་སུ། །ཁེངས་པ་
ཉག་དུ་སྤང་བར་བྱ། །ཞེས་ང་རྒྱལ་སོགས་བྱས་ན་དགེ་ཅའི་འབྲས་ཤུ་སྟེར་བསྐྱུར་
བར་འགྱུར་བས་དེ་ལས་བསྐྱུང་དགོས་པ་དང་། །དཀོན་མཆོག་སྤྱིན་སོགས་གྱི་ལུང་
དྲངས་ནས་བྱང་སེམས་གྱིས་སྦྱིན་པ་བཏང་བ་དང་རང་ལ་རྟེན་བཀྱར་སྟན་གསུམ་
བྱང་བ་སོགས་གྱིས་ཀྱང་སེམས་ཁེངས་པར་མི་བྱ་བ་དང་། །དམན་པའི་ཡིད་གྱིས་
གདོལ་བྱ་ལྟར་འཛིག་རྟེན་ན་སྟོད་དགོས་པ་དང་། །ཉག་དུ་བསོད་སྟོམས་སྟོང་བའི་
འདུ་ཤེས་བཞག་སྟེ་དམན་པའི་ཡིད་གྱིས་གནས་ནས་རྒྱགས་པ་དང་ཁེངས་དྲེགས་
སོགས་མི་བྱ་བར་ཐམས་ཅད་ལ་གུས་པར་བྱ་དགོས་པ་དང་། །ང་རྒྱལ་གྱི་ལས་གྱི་

རྣམ་གྲངས་དང་དེའི་ཉེས་དམིགས་སོགས་མང་དུ་གསུངས་སོ། །

གཉེན་པོའི་ང་རྒྱལ་ཅན་ལ་བསྐྱགས་པ་ནི། འོ་ན་བསྐྱགས་པར་འོས་པའི་ང་
རྒྱལ་ཅན་དེར་གང་ཡིན་ཞེ་ན། རྒྱལ་སྐྱུ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གང་ཞིག་སེམས་
ཁེངས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ང་རྒྱལ་སོགས་སྤང་བྱ་ཉོན་མོངས་པའི་དག་མ་རུངས་
པའི་ཚོགས་ཀྱི་གཡུལ་ངོ་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་གཉེན་པོའི་ང་རྒྱལ་
གྱི་སྟོབས་ཆེན་པོ་འཆང་བ་དེ་ནི་གཉེན་པོའི་རུས་པ་སྟོབས་ཆེ་བས་ན་བསྐྱགས་པར་
འོས་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་དག་མས་ཅད་འཛོམས་རུས་པས་
དག་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་དང་། མི་མཐུན་པའི་སྟོགས་ཐམས་ཅད་གཟི་བརླིང་
གྱིས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་རུས་པའི་དཔའ་བོ་ཡང་དེ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་དེ་
(༣༠༣)འདྲའི་གང་ཟག་གང་ཞིག་གིས་སེམས་ཁེངས་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་ང་རྒྱལ་
གྱི་དག་བདོ་བ་ཉྱེ་དར་ལ་དྲག་པ་དེ་ཡང་དེས་ངེས་པར་རྩ་བ་ནས་བཅོམ་ཉྱེ་ཁམས་
གསུམ་གྱི་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་ལ་རི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་གནས་སྐབས་ལྟ་མིའི་
འབས་བྱ་དང་མཐར་ཐུག་རྒྱལ་བའི་འབས་བྱ་འཕྲིན་ལས་དང་བཅས་པ་རྫོགས་པར་
སྟེར་བར་བྱེད་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལ། གང་ཞིག་ང་རྒྱལ་དག་བདོ་ཞེས་དང་
གང་ཕྱིར་ང་རྒྱལ་དག་བདོ་ཞེས་མི་འདྲ་བ་ཡོད་ལ། ངེས་བཅོམ་དང་དེས་བཅོམ་
ཞེས་མི་འདྲ་བའང་ཡོད་དམ་སྟེ་མོ། །

གསུམ་པ་ཉོན་མོངས་པའི་ང་རྒྱལ་ནི། ཉོན་མོངས་སྟོགས་ཀྱི་སོགས་ཏེ། དེ་ལ།
ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོའི་སྟོབས་བསྐྱེད་པ་ནི། འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་
ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པ་མང་པོ་སྟོགས་གཅིག་དུ་ཚོགས་པའི་སྡེ་ཆོན་ཉིད་ཀྱི་
ཁྲོད་ན་གནས་པ་དང་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དང་དེ་སྤོང་ཐབས་ཀྱི་གཉེན་པོའི་སྟོབས་
ཀྱི་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བ་སྟོང་འགྱུར་དུ་བསྐྱེད་ནས་མི་མཐུན་སྟོགས་དེ་རྣམས་ཀྱི་
དབང་དུ་མི་འགྱུར་བར་བསྐྱབ་བཅུགས་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་མ་སྟེས་ལ་
སོགས་པ་རི་དྲགས་པལ་པས་སེང་གེ་ལ་སྐྱགས་བཏུས་ནས་གཞོད་པས་མི་རྟོགས་

ཤིང་མེད་གེ་གཟི་བཞིན་ཆེ་བས་དེ་དག་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པ་བཞིན་དུ་སྤང་བ་
 ཉོན་མོངས་པའི་ཆོགས་གྱིས་ཀྱང་གཉེན་པོ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གྱི་
 སྟོགས་ལ་གནོད་པ་མི་ཚུགས་པར་བྱ་བ་དང་གཉེན་པོའི་སྟོབས་གྱིས་ཉོན་མོངས་
 འཛོམས་པ་ལ་མཁས་པར་བྱའོ། །འདི་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་དགའ་ལ་ཁྱད་དུ་བསད་
 བས་ཚུར་མི་ཚུགས་ཤིང་པར་འཛོམས་པར་འདོད་པས་ཉོན་མོངས་པའི་(༣༤ཙན)
 ང་རྒྱལ་ཞེས་བཏགས་སོ། །

ཉོན་མོངས་པའི་གནོད་པས་མི་ཚུགས་པའི་ཐབས་ནི། གཞན་གྱིས་གནོད་པ་
 དང་འཇིགས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉམ་ང་ཆེ་ཐང་སྟེ་ཉམ་ང་ཆེན་པོ་བྱང་བར་གྱུར་ཀྱང་
 དཔེར་ན་མི་ཡི་མིག་ནི། གཅེས་སྤྲས་ཆེན་པོ་བྱས་ནས་བསྐྱིམས་ཏེ་བསྤྱང་བ་ལྟར།
 དེ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་པ་དྲག་པོའི་རྒྱུ་རྫོང་ལྷན་དུ་བྱང་ནས་དེའི་དབང་དུ་འགྲོ་ལ་
 ཁད་པའི་ཉམ་ང་ཆེན་པོ་བྱང་བར་གྱུར་ཀྱང་དེས་བསྐྱིམས་ཏེ་གཉེན་པོའི་སྟོབས་
 བསྐྱེད་ནས་མི་མཐུན་སྟོགས་ཉོན་མོངས་པའི་དགའི་དབང་དུ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་འཁྱུར་
 བར་བྱའོ། །ཡང་རྒྱ་དཔེ་དང་འགྲེལ་པ་རྣམས་སུ། ཉམ་ང་སྟེ། སྤྱག་བསྐལ་ཆེ་ཐང་
 བྱང་གྱུར་ཀྱང་། །རྩ་ནི་མིག་གིས་མི་མཐོང་ལྟར། །ཞེས་ཡོད་དེ་གནོད་པ་དང་སྤྱག་
 བསྐལ་ལ་སོགས་པའི་ཉམ་ང་ཆེ་ཐང་བྱང་བར་གྱུར་ཀྱང་གཉེན་པོ་དགེ་བའི་སྟོགས་
 ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པར་བྱའི་ཉོན་མོངས་པའི་སྟོགས་ལ་རྫོ་མི་འཇུག་པའི་ཚུལ་གྱིས་དེའི་
 དབང་དུ་གཏན་ནས་མི་འཁྱུར་བར་བྱ་སྟེ་དཔེར་ན་ཐ་མལ་པའི་མིག་དབང་ནི་རང་
 དུལ་གཟུགས་ཀྱི་སྟེ་མཆོད་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་གི་མངར་བ་སོགས་ཀྱི་རྩ་ལ་གཏན་ནས་མི་
 འཇུག་ཅིང་དེ་ནི་མིག་གིས་ནམ་ཡང་མི་མཐོང་བ་ལྟར་བྱའོ་ཞེས་པའོ། །བདག་ནི་
 བསྟེགས་ཏེ་སོགས་གཉེན་པོ་བརྟན་པའི་ཆོད་སྟོན་པའི་ཆོགས་བཅད་འདི་རྒྱ་དཔེ་ལ་
 མེད་ཅིང་འགྲེལ་བས་ཀྱང་མ་བཞུགས་པར་གསུངས་ལ་དོན་ནི་སྤར་བཤད་ལྟར་དང་།
 དེ་བཞིན་གནས་སྐབས་སོགས་ཀྱི་ཆོག་རྒྱུ་གཉིས་ཀྱང་རྒྱ་དཔེ་དང་འགྲེལ་པ་ན་མེད་
 པར་གསུངས་པས་དེ་ལྟར་བྱས་ན་འཆད་བདེ་ལ། དོན་ནི་དེ་བཞིན་དུ་གནས་སྐབས་

ཐམས་ཅད་ཏུ་གཉེན་(༥༥༥)པའི་སྟོབས་བསྐྱེད་ནས་སྤང་བྱ་ཉོན་མོངས་འཛིན་
 པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་ལྟ་བུའི་རིགས་པ་ལས་ནི་གཞན་ནས་ཡང་མི་སྦྱོར་དོ་ཞེས་པ་ཡིན་
 ལ། ཆོག་རྒྱུ་གཉེས་པོ་འདི་བརྟན་པའི་དཔུང་གི་མཆུག་ཏུ་ཡར་སྐྱར་ནས་འགའ་
 ཞིག་འཆད་ལ་ཡང་དགའ་བའི་དཔུང་ལ་མར་སྐྱར་ནས་འཆད་པའང་སྤང་དོ། །
 ཡང་འབྲེལ་ཆེན་སོགས་སུ་བདག་ཉིད་གཅིག་ཤུས་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་ལས་ཀྱི་ང་
 རྒྱལ་དང་། མི་བའི་རྒྱལ་དང་སོགས་ཉོན་མོངས་པའི་ང་རྒྱལ་དང་། ཉོན་མོངས་
 སྟོགས་ཀྱི་སོགས་རྣམས་པའི་ང་རྒྱལ་ཏུ་བྱས་ནས་འཆད་པར་མཛད་ལ། ཡང་བདག་
 ཉིད་གཅིག་ཤུས་སོགས་ལས་ཀྱི་ང་རྒྱལ་དང་། ཉོན་མོངས་དབང་མེད་སོགས་རྣམས་
 པའི་ང་རྒྱལ་དང་། བདག་གིས་ཀྱན་ལས་རྒྱལ་བྱ་སོགས་དང་མི་བའི་རྒྱལ་སོགས་
 ཉོན་མོངས་པའི་ང་རྒྱལ་དང་སྐྱར་ནས་བཤད་པ་དང་། ཡང་ལས་ཀྱི་ང་རྒྱལ་དེ་ལྟར་
 དང་། མི་བའི་རྒྱལ་སོགས་རྣམས་པའི་ང་རྒྱལ་དང་། གང་ཞིག་ང་རྒྱལ་དག་ལས་རྒྱལ་
 སོགས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་འཛིན་པའི་ང་རྒྱལ་བརྟན་པར་འཆད་པའང་ཡོད་ལ་ཆོག་
 འབྲེལ་གྱི་སྐབས་སུ་ཡང་རང་རང་གིས་འཛིན་ཚུལ་དེ་དང་དེར་བརྟན་ནས་སོ་སོར་
 འཆད་པར་མཛད་དོ། །དེ་ལྟ་བུའི་བརྟན་པའི་སྟོབས་ཀྱི་དོན་བསྐྱེད་ན་འདི་ལྟར་ཡིན།
 གང་ལ་བརྟན་འབྱས་བརྩམས་པ་དེ་ལས་མི་སྟོག་པར་མཐར་འབྲིན་པ་ནི་བརྟན་པའི་
 སྟོབས་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་དང་པོ་དམ་བཅས་པ་དེ་མཐར་མ་བྱིན་པར་བར་སྐབས་སུ་
 དོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བསམ་ལ་ལེགས་པར་བརྟགས་ནས་གང་བྱ་བར་བརྩམས་
 བས་དམ་བཅས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ལ་མཐར་དབྱང་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་བརྟན་པོ་
 བསྐྱེད་དེ། དགེ་བའི་ལས་གང་སྐྱབ་པ་ན་(༥༥༦)ཡང་གཞན་སུ་ལའང་གོགས་ཀྱི་
 རེ་སྟོས་མི་འཆང་བར་བདག་ཉིད་གཅིག་ཤུས་བྱེད་པར་གོ་བཅོ། ཉོན་མོངས་སྤང་
 བ་དང་གཞན་དོན་སྐྱབ་པ་སོགས་ལ་འཇུག་པ་ན་སྤིང་སྟོབས་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་ནས་དེ་
 དག་བདག་གིས་བྱ་བར་རྣམས་སོ་སྟོན་ཏུ་གདེང་འཆའ། དེ་ལྟར་གདེང་བཅས་ནས་
 སྐྱབ་པའི་ཆོ་ཡང་ཉོན་མོངས་ཀྱི་གཞོད་པས་རྒྱུར་ལ་ནམ་ཡང་མི་རྟོགས་ལ་པར་ལ་

གཞིམ་རྒྱས་པའི་སྒྲིབ་དཔལ་བསྐྱེད་ནས་བརྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི་དེ་ལྟར་མ་བྱུང་
གི་བར་དུ་སྒྲིབ་དཔལ་པར་གསུངས་སོ། །བསྐྱེད་བརྟན་ལས། དགེ་ཆ་སྤེལ་བའི་
སྐབས་སུ། བཙུན་དང་བསམ་པ་བརྟན་པར་ཡང་། །དང་པོར་ནན་ཏན་བྱས་ནས་
ནི། སྤྱིང་རྩེ་མདུན་དུ་བཞག་ནས་སུ། །དགེ་བ་སྤེལ་ལ་ནན་ཏན་བྱ། །ཞེས་བཙུན་
འགྲུལ་བརྟན་པ་བསམ་པ་བརྟན་པ་སྤྱིང་རྩེར་བརྟན་པའམ་སྤྱིང་རྩེ་རྩོན་དུ་བཏང་
བ་གསུམ་བསྟན་པ་ལས། །འདིར་བཙུན་འགྲུལ་བརྟན་པའི་དཔུང་ཙམ་ཞིག་བསྟན་
པ་ཡིན་ལ། དོན་དེ་ཉིད་བསྐྱེད་བརྟན་སུ་འཆད་པ་ན། །འཕགས་པ་ནོར་བཟང་
ལུས་སེམས་གྱི་སྟོབས་བརྟན་པོ་བསྐྱེད་ནས་རྩེ་བཙུན་བྱམས་པའི་བྱང་དུ་སོང་བའི་
ཚུལ་དང་། སྒོ་གོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་སྲར་དངས་པ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་
ནི་གཅིག་སུ་གཉིས་སུ་མེད་ཅིང་གོགས་མེད་པར་བྲེ་མེད་རྣམས་བྱང་དུ་གོ་ཆ་ཀྱིན་
ནས་བཙུན་འགྲུལ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་བདུད་བརྟུལ་ནས་འཆང་བྱ་བར་འགྱུར་བའི་ཚུལ་
དང་། གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་དོ་རྩེ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་མདོ་ལས་ལྷའི་བྱ་ཉི་མ་འཆང་བ་
དཔེར་བྱས་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་ཚུལ་གསུངས་པ་
སོགས་རྒྱས་པར་བསྟན་ཏོ། །

གསུམ་པ་དགའ་བའི་དཔུང་ནི། (༡༥༥)ཅེད་མའི་བདེ་འབྲས་སོགས་ཏེ། དེ་
ལ། །རྒྱ་འབྲས་གཉི་ག་བདེ་བའི་ལས་ལ་དགའ་བར་བྱ་བ་ནི། གོང་དུ་བཤད་པ་
ལྟར་མོས་པའམ་འདུན་པ་དྲག་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་བཙུན་འགྲུལ་མ་སྐྱེས་པ་བསྐྱེད་ཅིང་
སྐྱེས་ཟིན་མི་ལྟག་པའི་རྒྱར་ང་རྒྱལ་གྱི་སྟོབས་སམ་བརྟན་པའི་སྟོབས་བསྐྱེད་དེ་དེ་
ནས་གཞན་དོན་བྱ་བའི་ལས་དངོས་ལ་འཇུག་པའི་ཆོ་དཔེར་ན་ཅེད་མོ་ལ་དགའ་
བའི་བྱིས་པ་འགའ་ཞིག་རྒྱན་པོ་འབྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཅེད་མོ་ཅེ་བའི་གནས་སྐབས་
གྱི་བདེ་བའི་འབྲས་བྱ་ཙམ་ལ་དགའ་ཞིང་དེ་བྱ་འདོད་པ་ཡང་དེ་ལྟ་བུའི་དམན་
པའི་ལས་དེའི་འཕྲོ་གཅོད་པར་མི་འདོད་ཅིང་དེས་མི་དོམས་པར་སྐྱོབས་འཇུག་པ་
ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་འདི་ཡི་གཞན་དོན་དུ་བར་འོས་པའི་དགེ་བའི་ལས་

སྐབས་སུ་བབ་པ་སློག་པ་ཐོས་བསམ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སློམ་པ་སོགས་སྤོང་བ་
 བསམ་གཏན་གྱི་ལས་བཟང་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་དེ་ལ་དང་པོར་འཇུག་པའི་ཆོ་
 ཡང་ལས་དེ་དག་ནམས་ལ་ནི་ཞེན་པར་བྱ་སྟེ་ཞེས་མངོན་པར་དགའ་ཞིང་སྟོ་བའི་
 སྟོན་པ་འཇུག་པ་དང་། ཞུགས་ནས་ཀྱང་གཞན་པན་སྐབས་པའི་རྒྱལ་སྤྱི་ཀྱི་སྟོན་
 པའི་ལས་དེའི་འཕྲོ་གཅོད་པར་མི་འདོད་ཅིང་ལས་དེས་ནམ་ཡང་མི་རྒྱུ་པར་དེ་
 འབའ་ཞིག་བྱེད་པ་ལ་དགའ་བར་ཁྱུར་ནས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་རྒྱན་མི་འཆད་པར་དེ་
 ཉིད་བྱ་བར་འདོད་པས་དེ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་ནི་དགའ་བའི་སྟོབས་ཡིན་པས་དེ་
 བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་འབྲས་བུ་བདེ་བས་མི་རྒྱུ་པ་བཞིན་དུ་དེའི་རྒྱར་ཁྱུར་
 པའི་ལས་ཀྱིས་ཀྱང་མི་རྒྱུ་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་པའི་སྟེ་པོ་པལ་པ་ནམས་
 ཀྱིས་རང་གི་ལུས་སེམས་ལ་འབྲས་བུ་བདེ་བ་འབྱུང་བའི་དོན་དུ་རྒྱ་ཆོང་དང་ཞིང་
 ལས་ལ་སོགས་པ་རྟེན་(༡༥༦ན)སྟུག་དང་འབྲེལ་བའི་ལས་བྱས་ཀྱང་འབྲས་བུ་བདེ་
 བ་འཛོལ་པའི་རྒྱར་འབྱུར་རམ་མི་འབྱུར་གཏོལ་མེད་པ་སྟེ་བདེ་བ་ཐོབ་པའི་ངེས་པ་
 མེད་ཅིང་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཉིད་ཀྱི་ལས་ལ་ཡང་འབད་ནས་འཇུག་པར་བྱེད་ན་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་གང་གི་ལས་སུ་བྱ་བ་ད་ལྟ་གཞན་པན་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ལས་ཉིད་ཀྱང་
 ཁ་ན་མ་སོ་བ་དང་མ་འབྲེལ་བས་དགེ་ཞིང་ལེགས་ལ་དེ་བྱས་པས་བྱང་སེམས་རང་
 གི་ཡིད་ལའང་དབྱེས་པ་སྐྱེད་པས་བདེ་ཞིང་དེ་ལས་བྱུང་བའི་གནས་སྐབས་དང་
 མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་ཡང་བདེ་བ་འབྱུང་བར་འབྱུར་བ་ནི་ངེས་པ་ཅན་ཡིན་པས་
 དེ་ལ་དགའ་ཞིང་སྟོ་བས་འབད་ནས་མི་རྒྱུ་པའི་རྒྱལ་ཀྱིས་འཇུག་དགོས་པ་སྟོས་
 སུ་མེད་པ་ཡིན་པ་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་ལས་ལ་འཇུག་པར་མི་བྱེད་ཅིང་ཡལ་བར་འདོར་
 བར་བྱེད་པ་ནམས་ལ་ནི་རི་ལྟར་བདེ་བ་འཛོལ་པར་འབྱུར་ཏེ། བདེ་བ་མཐའ་ཡས་
 པ་འཛོལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཐོབ་པར་མི་འབྱུར་རོ། །དེ་བས་ན་བྱིས་པ་
 ཅིད་མའི་ལས་ལ་དགའ་ཞིང་རྒྱུ་པ་མེད་པར་འཇུག་པ་ལྟར་གནས་སྐབས་དང་
 མཐར་ཐུག་ཀྱང་དུ་བདེ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་འཛོལ་པར་འདོད་པས་རྒྱལ་སྤྱི་སྟོན་པའི་

ལས་དེ་ལ་ངོམས་པ་མེད་པར་དགའ་བའི་སྒོ་ནས་འཇུག་པར་བྱ་རིགས་སོ། །ལས་
དེས་ངོམས་པར་མི་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚན་གཞན་ནི། ལས་དེ་ལ་དགའ་བས་འཇུག་
ཀྱང་ཅུང་ཟད་ཀྱིས་ཚོག་གོ་ཞེ་ན། རྒྱ་མཚན་འདིས་ཀྱང་ངོམས་པར་བྱ་མི་རིགས་
ཏི། འིན་རུ་ཚྭ་བའི་སྤྱ་མའི་སྤུང་ཆགས་པའི་སྤྱང་ཅིའི་རྩ་ལ་སྤྱེས་བཤུགས་པ་ན་
མངར་བའི་རྩ་ཅུང་ཟད་ཅམ་སྤྱང་རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་སྤེ་གསོགས་པའི་སྤྱག་བཤུལ་སྤྱིར་བར་
བྱེད་པ་ལྟ་བུའི་འབྲལ་བའི་ཅུང་ཟད་ཅམ་སྤྱང་རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་(༡༧བ)འདི་ཕྱི་ཀུན་རུ་
སྤྱག་བཤུལ་ཚབས་ཆེན་སྤྱིར་བས་ན་ཁེ་རྒྱང་ལ་ཉེན་འིན་རུ་ཆེ་བའི་འདྲོད་པའི་ཡོན་
ཏན་གཟུགས་སྒྲ་ལ་སོགས་པ་ཡིད་རུ་འོང་བ་དག་ལ་འཁོར་བའི་གནས་རིས་འདྲིར་
རི་ཅམ་སྤྱང་ཀྱང་དེ་ནམས་ཀྱིས་ད་རུང་ཡང་མི་ངོམས་པར་སྤྱོད་པར་བྱེད་ན་ཁ་ན་
མ་ཐོ་བ་མེད་ཅིང་གནས་སྐབས་ནམ་སྤྱིན་གྱི་འབྲས་བུ་མངོན་མཐོ་ལྟ་མའི་བདེ་བ་
བྱུང་པར་ཅན་སྤྱིར་བར་བྱེད་ལ་མཐར་ཐུག་སྤྱིད་པའི་སྤྱག་བཤུལ་རྒྱ་དང་བཅས་
པ་ཉེ་བར་ཞི་བ་ཡི་ངེས་པར་ལེགས་པ་མུ་རན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་བྱེད་གྱི་རྒྱར་ལྱར་
པའི་བསོད་ནམས་དགེ་བའི་ཚོགས་བརྒྱད་ཅི་ལྟ་བུ་ནམས་ཀྱིས་ལྟ་ཅི་སྤེ་ངོམས་པར་
རིགས་སྤྱུལ་རུ་བསམ་ལ་ནམ་ཡང་ངོམས་མི་ཤིས་པའི་བསམ་པ་བསྐྱེད་པར་བྱ་ལོ། །

ལས་དེ་རྫོགས་པར་བྱ་མྱིར་དགའ་བས་འཇུག་པར་གདམས་པ་ནི། རྣམ་ཐྱིན་
བདེ་ལ་ནི་བའི་ལས་དེ་ལ་འཇུག་རིགས་པ་དེ་ལྟས་ཏེ་དེའི་མྱིར་གཞན་དོན་ཏུ་དག་
བའི་ལས་གང་བརྩམས་པ་དེ་ཆར་ཐིན་པར་བྱ་བའམ་མཐར་ཐིན་པར་བྱ་བའི་མྱིར་
ཏུ། དཔེར་ན་སོས་ཀ་ཉི་མ་ཐུང་ལ་བབས་པའི་རུས་སུ་ཚུ་མ་རྟེན་ཅིང་ཉི་ཆོན་གྱིས་
ལྟག་པར་གདུངས་ཤིང་རྫོམ་པར་གྱུར་པ་ཡི་སྒྲུང་པོ་ཆེན་པོ་དག་རིག་བྱ་བའི་ལ་ཞིང་
རྫོམ་པ་སེལ་བར་བྱེད་པའི་ཚུས་ཡོངས་སུ་གང་ཞིང་མེ་ཏོག་པད་མས་བརྒྱན་པས་
མཆོ་ཡིད་ཏུ་འོང་བ་དང་འཕྲད་ནས་འཕྲད་མ་ཐག་ཏུ་ཆོམ་ཆོམ་མེད་པར་དགའ་
ཞིང་རྫོ་བས་མཆོ་ནད་དེར་འཇུག་པ་ལྟར་བྱང་སེམས་རྣམས་གཞན་པན་རྒྱལ་བའི་
ལས་དེ་ལ་ཡང་དགའ་ཞིང་མདོན་པར་རྫོ་བས་འཇུག་ཅིང་ཞུགས་ནས་བྱང་ལས་

དེ་ཡང་སྤྱི་ཚུགས་པར་བྱའོ། །ཡང་ན་ཚིགས་བཅད་དང་པོས་རྒྱལ་སྤྱི་དཔེ་པེ་
ལས་དེ་ལ་དགའ་ཞིང་མི་(༤༦༧)ངོམས་པས་འཇུག་དགོས་པར་མདོར་བསྟན་ནས།
ཚིགས་བཅད་གཉིས་པས་དགའ་བས་འཇུག་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་གསུམ་པས་མི་
ངོམས་པར་འཇུག་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཏེ་རྒྱ་མཚན་གཉིས་རྒྱས་པར་བསྟན། བཞི་
པ་དགའ་བའི་སྟོབས་ཞེས་པའི་དོན་དང་རྒྱར་ཏེ་དེ་ལ་འཇུག་པར་གདམས་པས་དོན་
བརྟུ་བསྟན་པའི་དབང་རྒྱ་བྱས་ནས་བཤད་ཀྱང་ལེགས་སོ། །

བཞི་པ་དོར་བའི་དབྱང་ནི། སྟོབས་ཉམས་པ་དང་སོགས་ཏེ། བསམ་གཏན་
བསྟོམས་པ་ལྟ་བུས་རྒྱ་བར་འགྱུར་བའམ་གཞན་དོན་རྒྱ་དགེ་བའི་ལས་ལ་ཏ་ཅང་
བཅོན་འགྲུས་བཅམས་ཆེས་པས་ལྷན་སེམས་རྒྱལ་པར་གྱུར་ནས་སྟོབས་ཉམས་པ་
དང་རྒྱུ་སྤྱོད་ལས་ལས་དེ་རྒྱལ་བའི་རྒྱས་པ་ཉམས་ཤིང་ཞན་པར་གྱུར་ན་ངལ་
བསོས་ཏེ་ལྷན་སེམས་ཀྱི་རྒྱས་པ་བརྟུ་པར་བྱས་ཏེ་སྤར་ཡང་ཏིང་འཛིན་སྟོམ་པ་
དང་གཞན་དོན་རྒྱལ་པ་སོགས་ཀྱི་ལས་དེ་ཚིགས་པར་བསྟུབ་པར་བྱ་བའི་དོན་རྒྱ་
རེ་ཞིག་ངལ་གསོ་ཞིང་འདོར་བར་བྱ་དགོས་ཏེ་དེ་ལྟར་མ་བྱས་ན། སྤོར་རྒྱ་རྒྱ་ཞིང་
སྤོར་པས་སྤྱིས་བཅོན་པའི་བར་ཆད་རྒྱ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནས་ངལ་སོས་མ་
ཐག་ཡང་བཅོན་འགྲུས་བཅམས་པར་བྱ་སྟེ་དེ་ནི་མི་རྒྱས་པ་རེ་ཞིག་དོར་བའམ། འདི་
བཅམས་ནས་སྟོག་པར་མི་བྱ་ཞེས་གོང་རྒྱ་བཤད་པའི་དམིགས་བསལ་ལོ། ། ཡང་
སྤར་གང་བཅམས་པའི་དགེ་བའི་ལས་དེ་ལེགས་པར་ཟིན་ནས་མཐར་ཐོན་པར་གྱུར་
ན་དེ་ཅམ་གྱིས་ཚིག་ཤེས་བྱས་ནས་མི་སྟོད་པར་དེ་བས་ལྷག་པའི་དགེ་བའི་ལས་སྤྱི་
མ་དང་། དེ་ཟིན་ནས་ཡང་དེ་བས་ཀྱང་བཟང་ཞིང་མཚོག་རྒྱ་གྱུར་པའི་དགེ་བའི་
ལས་སྤྱི་མ་བྱ་བ་སོགས་(༤༦༨)གོང་ནས་གོང་རྒྱ་བྱང་པར་རྒྱ་འཕགས་པ་གཞན་
དང་གཞན་ལ་འཇུག་པར་འདོད་པས་སྤུ་མ་སྤུ་མ་བྱས་ཟིན་པ་དེ་དང་དེ་དག་སྤར་
ཞིང་འདོར་བར་བྱ་དགོས་ཏེ་དེ་མདོར་ན་ཁྱད་པར་ཅན་གོང་མ་གོང་མ་རྒྱལ་བའི་
གོགས་སྤྱི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་བྱས་ཟིན་པ་གཏན་རྒྱ་དོར་བའི་རྒྱལ་ལོ། །དེ་

ལྟར་བཙུན་འབྲས་གོང་འཕེལ་དུ་གཏོང་བ་གལ་ཆེ་སྟེ་དེ་ལྟ་མིན་པར་ཡོན་ཏན་སྒྲ་མ་
 རེས་ཆོག་ཤེས་བྱས་ནས་བསྐྱད་ན་ཡོན་ཏན་གོང་མ་མང་པོ་འཛོལ་པ་ལ་གཤམ་ཆེན་
 པོར་འབྱུར་བར་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །འདི་ནི་བཙུན་འབྲས་ཚོམ་ཕྱགས་བསྟན་པ་
 སྟེ་ཏ་ཅང་ཚོལ་བ་དྲགས་པ་དང་ཏ་ཅང་སྟོང་པའི་སྟོན་གཤིས་ཀ་སྤངས་ཏེ་ཆུ་པོའི་
 རྒྱན་ལྟར་བཙུན་པ་རྒྱན་མི་འཆད་དུ་བསྟེན་དགོས་ཞེས་པའོ། །དཔའ་པོས། ཁྱོད་
 ལ་ཐང་སྟོང་འགའ་མ་བྱུང་། །དེ་སྤང་ཁྱོད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནམས། ། ཐོག་དྲུང་རིམ་
 པ་དབྱེར་མ་མཆིས། །ཞེས་པ་ལྟར་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །

གཤིས་པ་སྟོབས་གཤིས་བསྐྱེད་ཚུལ་ལ་གཤིས། ལྟར་ལེན་གྱི་སྟོབས། དབང་
 བསྐྱར་གྱི་སྟོབས་སོ། །དང་པོ་ནི། འཐབ་རྒྱིང་དགྲ་དང་སྟགས་ཏེ། དེ་ལ། བག་ཡོད་
 ལྟར་བྲང་བ་ནི། དཔེར་ན་འཐབ་མོ་བྱེད་པའི་ལས་དེ་ལ་སྒྲ་ནས་གོམས་ཤིང་འདྲིས་
 པས་རྒྱིང་པར་གྱུར་པ་མཆོན་ཆའི་ལས་དང་དགྲ་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྐྱེ་པོ་དག་ལ་
 རོལ་གྱི་དགྲ་དང་ལྟན་ཅིག་དུ་གཡུལ་ངོར་རལ་ཁ་ལྟགས་པའམ་རལ་ཁ་འབྱེད་པ་སྟེ་
 ཐན་ཚུན་རལ་གྱི་བརྟེན་རེས་བྱེད་པའི་ཆོ་པ་རོལ་འཛོམས་པ་གཅིག་ཤུའི་རྩིས་མི་
 བྱེད་ཀྱི་རང་ལ་རྒྱར་མཆོན་གྱིས་གནོད་པ་འབབ་པ་ལས་གཟུར་བ་དང་པར་དགྲ་པོ་
 ལ་མཆོན་ཆས་བསྟན་ནས་འཛོམས་(༣༥༥ན)པའི་ལས་གཤིས་ཀ་སྐྱབ་པ་ལ་མཁས་པ་
 བཞིན་དུ། ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་པོ་ཡང་ཉོན་མོངས་པའི་དགྲ་དང་འཐབ་པའི་ཆོ་
 ཉོན་མོངས་པས་རྒྱར་སེམས་ལ་མ་འབྲིན་པར་བྱེད་པའི་མཆོན་ཆ་འདེབས་པ་ལས་
 རོན་བྱེད་ཅིང་གཟུར་བར་བྱ་ཞིང་པར་ཉོན་མོངས་པའི་དགྲ་ནམས་ལ་གཉེན་པོའི་
 མཆོན་ཆ་རྣོན་པོ་བཏབ་ནས་འཛེབས་པར་བརྟེན་པའམ་གཞིམ་པར་གརྟེག་པ་
 སྟེ་ཆ་བ་ནས་བཙེམ་སྟེ་བྱེ་མ་ཞིབ་མོར་བྱས་པ་ལྟར་དུ་བརྟག་པ་ལ་མཁས་པར་བྱས་
 བས་སྤར་སྤྲུགས་མི་རྟེན་ཅིང་གནོད་མི་ལུས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་སྟོ་ཐམས་ཅད་ནས་
 ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོ་བསྟེན་པ་ལ་མཁས་པར་མ་བྱས་ན་ཉོན་མོངས་པའི་ཕྱོགས་
 གཅིག་གི་འཇུག་པ་གཉེན་པོས་བཀག་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པའི་ཕྱོགས་གཞན་ཞིག་གི་

བྱེད་པས་སེམས་ལ་ཉེས་པ་སྐྱེད་པའམ་དགེ་བའི་སྤྱོད་པ་འཛིན་པས་བྱེད་པ་འོང་
ལ་དེ་ལྟར་དེ་གཉིས་ཀ་མཉམ་པོར་སོང་ན་ཉམས་ལེན་ལ་སྐྱེད་འོང་བའི་རུས་ཤིན་
ཏུ་དཀའ་བར་གསུངས་སོ། །

དུན་ཤེས་ལྷན་སྐྱེད་པ་ནི། ས་རོལ་གྱི་དག་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གཡུལ་སྐྱེད་ནས་
འཐབ་པའི་ཆོ་གཡུལ་དེ་ཉིད་ཏུ་བརྒྱུ་ལ་རང་གི་ལག་ནས་རལ་གྱི་ས་ལ་ལྷན་པའམ་
ཤོར་བར་ལྷུར་ན་དགས་གསོད་ཀྱིས་དོགས་ནས་འཇིགས་པས་སོང་ཡོད་མི་བྱ་བར་དེ་
མ་ཐག་ལྷན་ཏུ་རལ་གྱི་ལེན་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་ཏུ་ཉོན་མོངས་པའི་དག་དང་གཡུལ་
འགྲེད་པའི་ཆོ་གཉེན་པོ་དགེ་བའི་དམིགས་རྣམ་མ་བཞེད་པའི་དུན་པའི་མཚོན་ཆ་
ཤོར་ནས་སེམས་ཡངས་པར་ལྷུར་པ་ན་ཉོན་མོངས་པའི་ཉེས་པས་སེམས་རྒྱད་ལ་གོས་
པའི་དབང་གིས་དཔུལ་བའི་གནས་སྤྱུ་སྤྱེས་ནས་སྤྱག་བསྐལ་མི་བཟད་པའི་(༥༥༧)
འཇིགས་པ་ཆེན་པོ་འབྱུང་ངེས་སོ་སྟུན་ཏུ་དུན་པར་བྱས་ནས་སམ་ཤེས། བཞིན་གྱིས་
དེ་མ་ཐག་རིག་པར་བྱས་ནས་དུན་པའི་མཚོན་ཆ་ལྷན་ཏུ་སྐྱེད་པ་སྤྱི་གཉེན་པོར་དུན་
ཤེས་བསྐྱེད་པར་བྱ་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་དུན་ཤེས་བསྐྱེད་པ་འདི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་སྟེ་
སྤར་བཤད་བྱིན་པ་ལྟར་རོ། །ཡུལ་གང་ལ་དུན་པ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ན་འདི་ལྟར་ཤིང་
གཤག་པ་བྱུངས་འཛིན་པ་ལྟར་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་འརྱུག་ཤོག་གི་གནས་
སྤྱི་དང་བྱེད་པར་རང་གིས་ཁས་སྐྱེད་པའི་བསྐྱེད་པ་སྟེ་རྣམས་ཀྱི་སྤར་སྐྱེད་དག་མ་
འདྲེས་པར་ལེགས་པར་བྱེ་བ་ཞིག་དུན་པས་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་སྤར་སྐྱེད་
གི་གནས་ལ་རྒྱུན་པར་དུན་ཤེས་བསྐྱེད་ནས་ཉམས་སྤྱུ་སྐྱེད་ན་ཉམས་ལེན་རིམ་གྱིས་
རྫོགས་པར་འགྱུར་གྱི་སེམས་དམིགས་རྟེན་གང་ཅུང་རེ་ལ་འདོགས་པ་གཅིག་ཤུ་ལ་
དུན་ཤེས་བསྐྱེད་པ་ཅམ་ཞིག་གཙོ་པོར་བྱས་པའི་ནི་གང་ཡང་མི་སྤྱིན་པར་གསུངས་
སོ། །དེ་ཡང་གཡུལ་རོར་རལ་ཁ་འགྲེད་པའི་ཆོ་དང་པོ་ནས་ལག་གི་རལ་གྱི་མ་ཤོར་
བ་ལ་འབད་པ་དང་གལ་ཉེ་ཤོར་ན་ཡང་ལྷུར་ཏུ་ལེན་པར་བྱེད་པ་ནི་དགས་བསད་
ཀྱིས་དོགས་པའི་འཇིགས་པ་ཆོག་ཅམ་མིན་པ་ཞིག་ཡོད་པ་ལ་ཐུག་པ་ལྟར་ལམ་

ཉམས་སྤྱོད་ལོན་པ་པོས་ཀྱང་དང་པོ་ནས་སྤངས་ཐོང་གི་གནས་གང་ཡིན་པ་དེ་མ་བཞིན་
 སའི་དྲན་སའི་མཚོན་ཆ་མ་ཤོར་བ་ལ་འབད་པ་དང་གལ་ཏེ་ཤོར་ན་ཡང་དེ་མ་ཐག་
 ལྷུང་དྲན་པ་བཞེན་པ་ནི་དྲན་པ་ཉམས་ན་ཉོན་མོངས་སྐྱེས་ནས་དེའི་དབང་གིས་
 ཉེས་ལྷུང་གིས་སེམས་རྒྱད་ལ་ཤོས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འབྲས་བུ་དཔུལ་བར་ལྷུང་པའི་
 འཇིགས་པ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བའི་ཚུལ་ཆོག་ཅམ་མ་ཡིན་(༥༦)ན་པ་ཞིག་རང་རྒྱད་ལ་
 ཡོད་པ་ལ་ཐུག་པ་ཡིན་པར་གསུངས་ཏེ་དེ་ལྟར་ཤེས་པ་གལ་ཆེའོ། །དྲན་ཤེས་བཞེན་
 ཏེ་ཉེས་པའི་སྐབས་མི་དབྱེ་བ་ནི། ཉོན་མོངས་སྤྲོ་མོ་རེ་སྐྱེས་པས་དེ་ཅམ་གནོད་མི་
 ལུས་པས་དེ་ལྟར་འབད་མི་དགོས་སོ་སྟུམ་ན། དགོས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ཏེ་དཔེར་ན་དུག་
 ཅན་གྱི་མདའ་ལྷུས་ལ་ཟུག་ནས་མ་ཅུང་ཟད་ཅིག་བཏོད་ན་དུག་རྒྱུ་ལ་སྤྲན་ཅམ་ལས་
 མེད་ཀྱང་ཆ་སྐབས་ཀྱི་ཁྲག་ལ་བཞེན་བཅས་ནས་དེ་མ་ཐག་པར་དུག་གིས་ནི་ལྷས་
 ཐམས་ཅད་ལ་ཁྲབ་ཅིང་རྒྱས་པར་འབྱུང་བས་ན་དུས་ལ་མི་སྟོད་པར་དེ་མ་ཐག་མ་
 དེ་བཅད་ནས་འདྲོར་དགོས་པ་དེ་བཞིན་དུ། གཉེན་པོ་དྲན་ཤེས་ཉམས་པ་སོགས་
 ཀྱི་དབང་ལས་ཉོན་མོངས་པས་སྐགས་ནི་རྟེན་པར་ལྷུང་ན་ཁོང་ཁྱོ་སོགས་ཀྱི་ཉོན་
 མོངས་པས་ཀྱང་ནས་བསྐྱངས་པའི་ཉེས་པ་སྤྲོ་མོ་ཞིག་གིས་སེམས་ལ་མ་ཅུང་ཟད་
 ཅམ་ལས་མ་བཏོད་ཀྱང་དེ་མ་ཐག་གཉེན་པོ་བཞེན་ནས་རྒྱན་མ་བཅད་ན་དེ་ལ་
 བཞེན་ནས་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དང་དེས་བསྐྱེད་པའི་ཉེས་
 པར་སྟོད་པས་སེམས་རྒྱད་ལ་ཁྲབ་པར་འབྱུང་བས་ན་ཉོན་མོངས་པའི་གཡུལ་ལས་
 རྒྱལ་བར་འདྲོད་པས་དང་པོ་ནས་རང་རྒྱད་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་ཉེས་པ་སྤྲོ་མོ་ཅམ་
 རྐྱེ་བར་སྟོགས་པ་ལ་འདར་ཤིན་དུ་འཇིགས་པར་བལྟས་ནས་དེའི་རྒྱན་གཅིག་རྗེས་སྤྱོད་
 གཅིག་འབྱུང་དུ་མི་གཞུག་པར་སྐྱེ་ལ་ཁད་ཀྱི་དུས་དེ་མ་ཐག་ནས་གཉེན་པོ་དྲན་
 ཤེས་ཀྱི་སྟོབས་བསྐྱེད་ནས་བསྐྱེམས་ཏེ་དེའི་རྒྱན་བཀག་ནས་སྤང་དེའི་རྒྱན་མཐུད་
 པའི་སྐབས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་དབྱེ་བར་བསྐྱོག་པར་བྱའོ། །

བསྐྱེམས་ནས་དྲན་ཤེས་བཞེན་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། རྒྱལ་པོ་གཏུམ་པོའི་

བཀའ་(༡༩༧)ཞུས་ཏེ་འགའ་ཞིག་ལ་ཡུངས་མར་ཏེ་མར་ནག་གིས་ཁ་ད་ཆད་ཏེ་
 བཀའ་བའི་སྡོད་བསྐྱར་ནས་ལམ་འདྲེངས་ལ་འགོ་བཅུག་ཏེ། མི་གཞན་ཞིག་ལག་ན་
 རལ་གྱི་ཚོན་པོ་ཐོགས་པས་དེའི་བྱུང་ཏེ་བསྐྱར་ནས་ཡུངས་མར་འདི་ལས་ཐིགས་པ་
 གཅིག་ཅུ་མོ་ན་དེ་མ་ཐག་ཏེ་དེས་པར་གསོད་དོ་ཞེས་བསྐྱོགས་ན་དེ་གསོད་པས་
 འཇིགས་ཤིང་སྐྱག་ནས་ཤིན་ཏུ་འབད་པས་བྱུན་ཤིས་བསྐྱིམས་ཏེ་ལམ་དེར་འགོ་བར་
 ཟུང་པ་ལྟར། ཟུང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་སྡོམ་གྱི་བརྒྱལ་ཞུགས་འཛིན་པ་ཅན་གྱིས་
 གྱུང་དེ་བཞིན་ཏེ་བསྐྱབ་སྡོམ་ཉམས་ན་དཔུལ་སོགས་ངན་སོང་གི་ཐུག་བསྐྱེད་ཆུང་
 དགོས་ཆུལ་བསམ་པས་འཇིགས་ནས་གཉེན་པོ་བྱུན་ཤིས་ཀྱི་སྟོབས་ལྟར་གྲངས་ཏེ་
 འབད་པ་ཆེན་པོས་བསྐྱིམས་ནས་སྟོད་ལམ་ཐམས་ཅད་ཏེ་ཉེས་སྟོད་ཀྱི་དབང་ཏེ་མི་
 འཇུར་བར་བྱ་དགོས་ཞེས་པ་སྟེ་འདི་ནི་ཀ་ཏ་ཡ་ནའི་བྱུང་བའི་མཐའ་འདུལ་བ་ཡུང་
 བྱུང་བ་ལྟར་ཡིན་པར་གསུངས་ལ། དེ་ནི་འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་འཕགས་ཀྱལ་
 ཏུ་ནད་ཡམས་ཆེན་པོ་བྱུང་བས་ཡུལ་དེའི་རྒྱལ་པོ་གཏུམ་པོ་རབ་སྒྲུང་འཁོར་བཅས་
 སེམས་ཁོང་ཏེ་ཆུད་དོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོས་སྟོན་པ་ལ། ནད་ཞི་བར་ཟུང་པ་ལྟར་དག་
 འོང་ན་ང་ལ་སྟོན་ཅིག་སྟེ། དེའི་ཆོ་ཡུལ་དེའི་མི་རྒྱལས་འཕགས་པ་ག་ཏུ་ཡ་ནའི་
 གཏུལ་བྱ་ཡིན་པར་སྟོན་པས་གཟིགས་ནས། ག་ཏུའི་བྱུང་ཆུལ་པོ་འཁོར་བཅས་ལ་
 སེམས་ཤིག་གསུངས། དེ་ནས་ག་ཏུའི་བྱུང་འཁོར་ལྟར་བརྒྱ་བཅས་ཡུལ་དེར་སོང་ནས་
 ཁོང་ཏེ་ཞུགས་མ་ཐག་ནད་ཟུང་ཞིའོ། །སྟོན་པས་རྒྱལ་པོ་ལ། སྟོན་མ་བྱུང་བའི་དགེ་
 སྟོང་དག་འོངས་པའི་མོད་ལ་ནད་ཟུང་ཞིའོ་ཞེས་གསོལ། རྒྱལ་པོས་ལེགས་ཀྱི་དེ་
 ལ་བཀུར་སྟེ་གྱིས་ཟེར། བམ་ཟེ་རྒྱལས་ཀྱིས་བདག་ཅག་གིས་ནད་ཞི་བའི་ལས་བྱས་
 (༡༧༠ན)པས་ནད་ཟུང་ཞིའོ་དེ་ལྟར་ཏེ་ནད་ཐམས་ཅད་ཞི་བར་བཞི་ཟེར། དགེ་སྟོང་
 དག་གིས་རྒྱལ་པོ་ལ་ནད་མེད་པར་གྱུར་ཅིག་སྟེས་ནས་སོང་དོ། །རྒྱལ་པོས་སྟོན་
 པོ་རྒྱལས་ལ་དེ་དག་གི་འདི་སྐད་ཟེར་གྱིས་མཐུ་ཡིན་པ་མི་ཤེས་པས། སོང་ལ་དེ་
 དག་ལ་སྐྱང་པོ་ཆེའི་བྱེས་མི་གཙང་བའི་སྟོགས་སུ་འབྱས་ཆན་ངན་པ་དང་ཆུབས་

བྱིན་ལ་ཐོས་ནས་ཕྱིར་འོང་བ་ན་ཟས་ཅི་འདྲ་ཞེས་དྲིས་ཟེར། དེ་ལྟར་བྱས་ནས་སྒོ་
 བས་བཅས་ཟེ་དག་ལ། བྱིད་ཅག་ཅི་འདྲའི་ཟས་ཀྱིས་ཆོས་པར་བྱས་ཞེས་དྲིས་པ་ན།
 དེ་དག་ཁྲིམ་ནས་རྒྱལ་པོ་ཐ་ཆད་ཆོས་མིན་ལ་གཞིལ་བ་སྟེ་རེད་ཅག་ལ་མི་གཙང་
 བའི་གནས་སུ་འབྲས་ཆན་རན་པ་བྱིན་ཟེར། དགེ་སྦྱོར་རྣམས་ལ་དྲིས་པས། རྒྱུན་
 པ་པོས་ནི་བྱིན་ལེན་པ་པོས་ནི་ཐོས་ཏེ་འབྱུང་བ་རྣམས་ཆོས་ཞིང་ཉིན་ཞག་གི་རྒྱགས་
 ལྷངས་སོ་ཟེར། སྒོ་བས་རྒྱལ་པོ་ལ་དེ་སྐད་ཟེར་བ་གསོལ། ཡང་རྒྱལ་པོས་སྟོན་པོ་
 རྣམས་ལ་དེ་དག་ལ་གཙང་མའི་རྒྱགས་སུ་ཟས་བསོད་པ་བྱིན་ལ་དྲིས་ཟེར། དེ་ལྟར་
 བྱས་ནས་བཅས་ཟེ་དག་ལ་དྲིས་པས། རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་རིགས་སྤྱི་པོ་ནས་དབང་བསྐྱར་
 བ་ཞིག་སྟེ་ཟས་བཟང་པོ་བྱིན་པས་ཆོས་ཟེར། དགེ་སྦྱོར་རྣམས་ལ་དྲིས་པས་སྐར་
 བཞིན་ཟེར། སྒོ་བས་དེ་རྒྱལ་པོ་ལ་གསོལ། དེ་ལྟར་ཉིན་མང་པོའི་བར་བརྟགས་
 པས། མཐར་རྒྱལ་པོས་དགེ་སྦྱོར་དག་རྒྱུན་གནས་ལེགས་ཀྱི་བཅས་ཟེ་རྣམས་མིན་ནོ་
 ལྟམ་སྟེ། ཀ་ཁྱའི་བྱའི་གན་རུ་སོང་ནས་ཕྱག་བྱས་ཏེ་སང་བདག་གི་བྱིམ་རུ་གཏུགས་
 ཆོད་གསོལ་བར་ཅི་གནང་ཞུས། གནང་ནས་སང་གདན་བཤམས་པ་ལ་བཞུགས་པ་
 དང་སྤྱ་གར་རོལ་མོ་རུ་མ་བྱས་པས་དགེ་སྦྱོར་རྣམས་དབང་པོ་བཞུམས་ཏེ་འཁོད།
 བྱས་ཟིན་པ་དང་རྒྱལ་པོས་འཕགས་པ་དག་གར་བཟང་ངམ་སྤྱ་སྟན་ནས། རྒྱལ་
 པོ་གར་གིས་མཐོང་བ་དང་ཐོས་པ་ལོ། །འཕགས་པ་དབང་པོ་(༡༧༠༠)ནང་རུ་
 བཞུས་པས་མ་གཟིགས་ན་རི་ལྟར་མི་གསན་ཟེར། ཀ་ཁྱའི་བྱས། ལྟ་ལ་མི་གསོད་
 པ་ལ་རྒྱག་པ་འགའ་མོད་དམ། ཡོད་ཟེར། ལྟ་དེའི་ལག་རུ་རིལ་མར་བྱིས་བཀྲང་
 བའི་སྦྱོད་སྐར་ལ་ཕྱི་བཞིན་རུ་གཤེད་མ་རལ་གི་ཐོགས་པ་ཐོང་ལ། ཁྱོད་ཀྱིས་འདི་
 འཁྱེར་ལ་སྦྱངས་ཐམས་ཅད་བསྐྱར་ནས་འདིར་འཁྱེར་ཤོག་ཅིག །རིལ་མར་ཐོགས་
 པ་གཅིག་ས་ལ་པོ་ན་ཁྱོད་ཀྱི་མགོ་རྩངས་ནས་གཙོད་དོ་ཞེས་བསྐྱོས་ལ་དེའི་གན་རུ་
 སྤྱ་གར་རོལ་མོ་བྱེད་རུ་རྒྱག་ཅིག །དེས་རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ཡིད་ཆེས་པར་འབྱར་རོ། །རྒྱལ་
 པོས་དེ་ལྟར་བྱས་ནས་མི་དེ་ལ་གར་བཟང་ངམ་སྤྱ་སྟན་ནས། ལྟ་གར་གིས་མཐོང་

བ་དང་ཐོས་པ་ལོ། ། དབང་པོ་བསྟུན་པས་མ་མཐོང་ན་ཇི་ལྟར་མ་ཐོས། དེ་ན་
 རེ། འབྲུ་མར་ཐིགས་པ་གཅིག་པོ་ན་གསོད་དོ་སྟུང་ནས་འཇིགས་པས་དེ་ལ་སེམས་
 གཏད་པས་ཇི་ལྟར་ཐོས་སྟུན། རྒྱལ་པོ་ཅང་མི་སྟོལ། །ཀ་ཉེ་བྱས་མི་འདི་ཆོ་གཅིག་
 གི་རྒྱག་བསྟུལ་ལ་འཇིགས་ནས་མི་གཡང་བར་བག་ཡོད་པར་བཅི་ན། བདག་ཅག་
 བསྟུབ་པ་བཟུང་བ་ཆོ་རབས་རྩ་མའི་རྒྱག་བསྟུལ་གྱིས་འཇིགས་ནས་སྟུ་གར་སོགས་
 ལ་བཟུ་བ་དང་མཉམ་པའི་གནས་མེད་དོ་སྟུན། རྒྱལ་པོ་ཡིད་ཆེས་ལྟག་པར་དང་
 ཀ་ཉེ་བྱ་འཁོར་བཅས་བསོད་སྟོམས་གྱིས་ཆོམ་པར་བྱས་ཆོས་ཉན། འཕགས་པའི་
 བཀའ་བཞིན་བྱས་ནས་ཡུལ་དེར་ཆོས་དར་བར་གྱུར་ཞེས་བྱང་སྟེ་རྒྱས་པར་འདུལ་
 བ་ཡུང་ལས་ཤེས་པར་བྱལ། །བྱང་བ་འདི་སྐབས་འདིར་དེ་ཤེས་བཞེན་ཚུལ་གྱི་
 བྱངས་སྟུ་བྱས་ནས་བཤད་ལ་བསྟུབ་བཟུས་སྟུ་བག་ཡོད་བཞེན་ཚུལ་དང་རྒྱར་ནས་
 གསུངས་ཤིང་སྟོན་འཇུག་གི་འགྲེལ་པ་འགར་ཡང་དེ་བཞིན་རྩ་བཤད་པས་གང་ལ་
 རྒྱར་བྱང་མི་འགལ་སོ། །

ཉེས་པ་བྱང་མ་ཐག་གདོང་བསྟོག་བྱ་དགོས་པ་ནི། ཉན་མོངས་སྤ་མོས་བྱང་
 ཉེས་སྟོན་(༡༧)ན་ཆེན་པོ་བསྟེད་ནས་ངན་འཁོར་འཕེན་པ་དེ་བས་ན་རང་གི་པར་
 རྩ་རྒྱལ་གཏུག་པ་ཅན་རྩག་དག་སོས་བྱབ་པར་བྱེད་པ་སྟོ་བྱར་རྩ་འོངས་པར་གྱུར་
 བ་རྩག་གི་འཇིགས་པས་རྒྱག་ནས་ཇི་ལྟར་རིངས་པས་དེ་རྒྱར་བ་ཉིད་རྩ་རྟན་ལས་
 ལྷང་ནས་རྒྱལ་འདོར་བ་ལ་བཅོན་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་རྩ་གོང་རྩ་བཤད་པ་ལྟར་
 བསྐྱིམས་ཏེ་གཉེན་པོ་བཞེན་པའི་ཆོ་ཡང་ཉེས་སྟོན་སྟེ་དང་བྱང་པར་དབང་ཤེས་
 ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་རང་དབང་མེད་པར་ནང་རྩ་རྟུང་པའི་གཉིད་དང་ལུས་སེམས་
 རྩི་ཞིང་ལས་སྟུ་མི་རུང་བའི་རྒྱགས་པ་དང་སྟོམ་ལས་སོགས་ལེ་ལོའི་རྒྱ་འོང་བར་
 རྒྱང་ན་དང་རྩ་མི་ལེན་པར་འཆི་བ་མི་རྟག་པ་དང་དཔུལ་བའི་འཇིགས་པ་སོགས་
 དེ་ན་ནས་དགེ་བའི་བར་ཆད་དེ་དག་རྒྱར་རྩ་གདོང་ནས་བསྟོག་པར་བྱ་བ་ལ་འབད་
 དགོས་སོ། །དྲི་མ་མེད་པ་རིན་པོ་ཆེའི་འཕྲིན་ཡིག་ལས། འདོད་དང་གཞོད་སེམས་

གཉིད་དང་ཐུགས། །ལེ་ལོ་སྒྲིམ་ལས་སེམས་བྱང་ཆོ། །དེ་ཆོ་བདག་ལ་རྒྱ་བགྲང་
 ཞིང་། །བརྒྱལ་ཞུགས་སྤྱིང་པོ་དྲན་བྱས་ཏེ། །མི་རྟག་པ་དང་འཆི་བ་བསམ། །ཞེས་
 སོ། །ཉེས་པ་བྱང་བ་ཕྱིར་འཆོས་པ་ལ་འབད་པ་ནི། ཉེས་པ་བསྒྲིག་ཚུལ་རི་ལྟར་བྱ་
 ཞེན། དེ་ལྟར་འབད་ཀྱང་ལས་དང་པོ་པར་ལྟར་པས་དྲན་ཤེས་ཉམས་པ་སོགས་
 གྱི་དབང་ལས་ཉེས་པ་བྱང་ན་དེ་འཕྲོ་བཅད་དེ་བསྒྲིག་དགོས་པ་ཅམ་རུ་མ་ཟད་གྱི་
 ཉེས་པ་བྱང་བ་རེ་རེ་ཞིང་དེ་ལ་འཕྲོད་ཅིང་ཡིད་མི་དགའ་བས་གཏུང་བ་ཆེས་ཆེར་
 བསྐྱེད་ནས་བདག་སྤར་ཡང་འདི་ལྟར་སོང་བས་ད་ལྟའི་བར་རུ་འཁོར་བར་འབྱམས་
 བས་མི་འདོད་པ་སྣ་ཆོགས་སོབ་ཅིང་འདོད་པ་ཅི་ཡང་མ་སོབ་ལ། བྱད་པར་ད་ལྟའི་
 སྐབས་ལྷ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྤྲོམ་པ་བཟུང་ནས་བསྐྱེད་བར་ཁས་སྤངས་ཀྱང་
 ད་རུང་དེའི་མི་མཐུན་སྒྲིགས་ཉེས་སྤྱོད་ལ་(༤༧)བ)འཇུག་པར་བྱེད་པ་འདི་ལྟ་བུ་ནི་
 ཤིན་རུ་མི་རིགས་པའི་ཐ་ཆད་པའོ་ཞེས་བདག་ཉིད་ཀྱིས་བདག་ཉིད་ལ་སྤྲད་ནས་ད་
 ནི་ཐབས་ཅི་ནས་ཀྱང་བདག་ལ་ཕྱིས་ཉེས་པ་འདི་ལྟ་བུ་དག་ཡེ་མི་འབྱུང་བ་དེ་ལྟར་
 འབད་པར་བྱའོ་ཞེས་ཡུན་རིང་རུ་བསམ་པའི་སློ་ནས་ཕྱིན་ཆད་སྤྲོམ་པའི་འཕེན་པ་
 དྲག་པོ་གཏོང་བ་སྟེ་འཕྲོད་སེམས་དང་སྤྲོམ་སེམས་གཉིས་ཀ་ཆང་བའི་སློ་ནས་ཉེས་
 པ་ཕྱིར་འཆོས་པ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །

གཉེན་པོ་སྟེ་བའི་རྒྱ་བྱད་པར་ཅན་བསྟེན་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཉོན་མོངས་པའི་ཉེས་
 པ་འབྱུང་བའི་སྐབས་མི་དབྱེ་བ་དང་བྱང་ན་ཕྱིར་འཆོས་པའི་ཆེད་རུ་དག་ཡོད་པའི་
 སློ་ནས་དྲན་ཤེས་ལྟར་སྤངས་ཏེ་གཉན་པོ་བསྟེན་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཐབས་རི་ལྟར་
 བྱས་ན་གནས་སྐབས་འདི་དག་ལ་འབད་མི་དགོས་པར་བརྟེན་མེད་གྱི་དྲན་པ་དང་
 ཤེས་བཞིན་གྲོམས་པ་ཉིད་རུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཡང་ཡང་སེམས་པའི་རྒྱའི་ཀྱན་སྤོང་ངམ་
 ཀྱན་སྤོང་གི་རྒྱ་འདི་ཡིས་ནི་མཁན་སྤོང་དང་གྲོགས་ཆངས་པ་མཚུངས་པར་སྤྱོད་པ་
 རྣམས་དང་མང་རུ་སོས་པ་སྟེ་སྤྱོད་གསུམ་རིག་པ་འཕྲོད་པ་སེལ་བ་ལ་མཁས་པ་ལྟ་
 བུའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་དགེ་བའི་གྲོགས་པོར་ལྟར་པའི་སྟེས་བྱ་དམ་པ་དང་

འབྲང་པར་བྱེད་པ་འཇ། ད་ལྟ་འཕྲལ་དུ་མ་འབྲང་གྲང་དེ་དག་གི་གདམས་པ་དང་
 རྗེས་སུ་བསྟན་པ་སྤར་རང་གིས་ཐོས་ཤིང་ངེས་པ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་མི་རིགས་
 པའི་ཉེས་སྦྱོད་ཀྱི་གཉེན་པོར་རིགས་ཤིང་འབྲང་པའི་དགེ་བའི་ལས་ཁྲུང་པར་ཅན་
 གི་འདོད་ཅིང་དོན་དུ་གཉེར་བའི་སྟོན་ནས་ཉེས་པ་བྱུང་བ་རྣམས་ཕྱིར་འཚོས་པ་དང་
 ཕྱིས་མི་འབྱུང་བའི་ཆེད་དུ་དྲན་ཤེས་སྟོབས་ལྡན་རྒྱན་ཆགས་སུ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ཁྲུང་
 པར་ཅན་རྣམས་ལ་བསྟེན་པར་བྱའོ། །འགྲེལ་ཆེན་དུ། རིགས་པའི་ལས་ནི་གདམས་
 པ་དང་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་དང་ལྷུང་བ་ལས་ལྷུང་བའི་ཆོད་དུ་ཆད་ལས་བྱིན་(༡༧༡༧)
 ཞིང་ཐོབ་པ་རྣམས་སྤུབ་པར་འདོད་པར་བྱའོ་ཞེས་སོ། །འདི་ནི་སྤར་མཁན་པོས་རྗེས་
 སུ་བསྟན་པ་དང་། ཞེས་སོགས་དྲན་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་བསྟན་པ་དང་འདྲ་ལ། དེ་ཡང་
 དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་ཉེ་བ་ན་དེའི་གདམས་ངག་དང་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་ཐོས་
 པ་དང་དེའི་སྦྱོད་པ་མཐོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་རྟག་དུ་དྲན་ཤེས་མི་ཉམས་པར་
 གནས་པའི་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བའི་སྐབས་མི་རྟེན་དོ། །དེའི་ཕྱིར་འདི་ནི་གཉེན་པོ་
 དྲན་པ་སྟོབས་ལྡན་རྒྱན་ཆགས་སུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ཁྲུང་པར་ཅན་ཡིན་པར་བསྟན་ཏོ། །འདི་
 དག་གི་སྐབས་སུ་ལས་འབྲས་ལ་ཉམས་ལེན་གྱི་མཐེལ་དུ་བྱས་ནས་སྦྱོང་བ་གལ་ཆེ་
 པར་གསུངས་སོ། །མདོར་ན་བྱང་ལེམས་གྱིས་གང་ལ་འཇུག་ལྟོག་བྱ་བའི་བསྟོབ་
 པའི་གནས་ཐམས་ཅད་ལ་ལེགས་པར་དམིགས་བྱེད་པའི་ཐོས་པ་མང་དུ་བྱས་ཏེ་
 ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱས་ནས་གང་ཤེས་པའི་དོན་རྣམས་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་ལེགས་པར་
 སྟོབ་པ་ལ་སྦྱོང་ལམ་ཀྱན་དུ་གཉེན་པོ་དྲན་ཤེས་སྟོབས་ལྡན་ལུར་ལེན་པའི་ཐབས་
 དང་། དྲན་ཤེས་རྒྱན་ཆགས་སུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་རྣམས་ལ་སྟོབ་པ་ལ་བཅོམ་འགྲུས་ཚྭ་
 དགོས་པ་ཡིན་པས་གང་ལ་བཅོམ་འགྲུས་ཚྭ་པའི་གནས་མ་ནོར་བར་ངོས་འཛིན་
 པ་གལ་ཆེའོ། །གཉིས་པ་དབང་བསྐྱར་བའི་སྟོབས་ནི། ཅི་ནས་ལས་བྱེད་སོགས་ཏེ།
 དེ་ལ། ལུས་སེམས་ལས་ཅུང་དུ་བྱ་བའི་ཚུལ་ནི། ཅི་ནས་ཀྱང་དགེ་བའི་ལས་བྱང་
 སེམས་གྱི་སྦྱོད་པ་གང་དང་གང་ལ་འཇུག་ཅིང་ཚྭ་པར་བྱེད་པ་ལ་བྱ་བ་དེ་དང་

དེ་ལ་མ་ཞུགས་པའི་སྡོན་རོལ་ནས་དགེ་བའི་ལས་གང་བྱ་བ་དེ་ཐམས་ཅད་ལ་ནི་
བཙུན་ལྷུས་ཀྱི་མཐུའམ་སྟོབས་ཡོད་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་སྒར་བག་
ཡོད་ལེའུར་བསྐབ་བྱ་ནམས་ལ་བསྐབ་དགོས་ཚུལ་དང་ཁས་(༣༧༥བ)སྒྲངས་ནས་མ་
བསྐབས་ན་ཉེས་པ་ཆེ་བ་དང་སྒར་བྱ་ཉོན་མོངས་ནམས་ལ་དགའ་བཟླ་ཚུལ་དང་དེ་
དག་གི་སྐབས་ཀྱི་དཀའ་སྤྱད་ནམས་ལ་ཁུར་དུ་མི་འཛིན་པར་ཐུན་དུ་ལྟ་བའི་སེམས་
ཀྱི་སྟོབས་བསྐྱེད་ཚུལ་གྱི་གཏམ་སྟོན་པ་ནམས་དྲན་པར་བྱས་ཏེ་ལུས་སེམས་དགེ་བ་
ལ་བཀོལ་དུ་མི་རུང་བའི་ལས་ལ་ངན་གྱི་འཆེར་སྤངས་ཐམས་ཅད་བཞོག་ནས་བདག་
ཉིད་རྒྱལ་པས་ཀྱི་སྤྱད་པ་ལ་སྟོབ་པ་ལ་ལུས་སེམས་ལས་སྤྱར་བའི་སྟོན་ནས་ལྷང་བ་
ཡང་བར་བྱས་ནས་སྟོབས་འབྱུག་པར་བྱའོ།

དོན་དེ་ཉིད་དཔེ་དང་སྒྲུར་ནས་སྟོན་པ་ནི། དེ་ལྟར་འབད་པར་བྱས་ན་བཙུན་
ལྷུས་རི་ལྟ་བུ་ཞིག་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞེ་ན། རི་ལྟར་རྒྱུད་ནི་པར་འགོ་བ་དང་རྒྱར་
མོང་བས་ཤིང་བལ་ལམ་རལ་བལ་སོགས་ཡང་བའི་དངོས་པོ་ནམས་ལ་ཅི་དགའ་
དབང་སྒྱུར་བར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་དགེ་བའི་བྱ་བ་ལ་སེམས་མངོན་པར་སྟོབ་པའི་
ལྷུས་ཀྱིས་རང་གི་སྟོན་གསུམ་ལ་དབང་བསྒྱུར་ལུས་པའི་ལས་སྤྱར་བར་བྱ་དགོས་
ཏེ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་ནི་ཞེས་སམ་དེ་ལྟ་ན་ནི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་དགེ་བའི་ལས་
གང་དང་གང་བརྩམས་པ་དེ་དང་དེ་ཐམས་ཅད་སྒྱུར་དུ་མཐར་ཐིན་ཏེ་བདེ་ལྷག་
དུ་འགྱུབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་ནི་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་དཔེར། རྩ་འབྲུལ་དེ་ལྟར་ཡང་
དག་འཕྱོར། ཞེས་ཡོད་དེ་ནམ་མཁར་འགོ་བ་སོགས་ཀྱི་རྩ་འབྲུལ་ཡང་དག་པར་
འཕྱོར་བའམ་འགྱུབ་པར་འགྱུར་ཞེས་པའོ། །ཡང་ཆོགས་བཅད་སྤྲུལ་སྤྱུས་དབང་
དུ་བྱས་ཏེ་བཙུན་ལྷུས་སྟེལ་བ་དང་ཆོགས་བཅད་སྤྲུལ་སྤྱུས་སེམས་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་
བཙུན་ལྷུས་སྟེལ་ཚུལ་བརྟན་པ་ཡིན་ཞེས་བཤད་པའང་སྤང་རོ། །དེ་ལྟར་དབང་
བཞི་དང་སྟོབས་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་བཙུན་ལྷུས་གོང་ནས་གོང་དུ་སྟེལ་བར་བྱེད་
པའི་ཐབས་དེ་ལྟ་བུ་ནམས་བྱ་བར་དཀའ་ཡང་ནམ་ཡང་(༣༧༥ན)འདོར་དུ་མི་རུང་

བས་ཅི་ནས་ཀྱང་འབད་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། སློབ་དཔོན་དཔལ་པོས། དཀའ་སྤྱད་
ལས་ནི་མ་བཟྱིས་པར། །ཁོ་འཕང་རྟེན་དཀའ་མི་འཛོལ་ཅེས། །དེ་སྤྱད་ཉིད་ལའང་
མ་གཟིགས་པར། །ཁྱིད་ཀྱིས་བཙོན་འབྱས་ལྷག་པར་སྟེལ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བསྟུས་ན། བཙོན་འབྱས་ཀྱི་འགལ་རྒྱུན་ལེ་ལོ་གསུམ་ངོས་
བརྒྱུད་ནས་རང་རང་གི་གཉེན་པོ་བསྟེན་ཏེ་ཉམས་སྦྱང། དེ་ནས་བཙོན་འབྱས་མ་
སྟེས་པ་སྟེ་བའི་མཐུན་རྒྱུན་མོས་པའི་དཔུང་དང་ཁྱགས་ཟིན་མི་ལྟོག་པའི་རྒྱ་བརྟན་
པའི་དཔུང་དང་ལས་དེ་ལ་འཇུག་པ་ནའང་འཕྲོ་གཙོད་པར་མི་འདོད་ཅིང་མི་ངོམས་
པར་འཇུག་པ་དགའ་བའི་དཔུང་སྟེ་དེ་ནམས་སྟེད་ཅིང་དོར་བའི་དཔུང་ལ་བརྟེན་
ནས་བཙོན་འབྱས་ཚུལ་ལྷགས་ལ་མཁས་པར་བྱ་ཞིང་། དེའི་འོག་ཏུ་སྤྱང་བྱ་དངོས་
སྤྱ་སྤྱོད་བའི་གཉེན་པོར་བཙོན་འབྱས་ལྷུར་སྒྲངས་པའི་སྟོབས་སྟེད་པ་ལ་འཇུག་པར་
བྱ་ལ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལུས་སེམས་ལས་སྤྱ་རྒྱུད་བར་བྱ་བའི་ཐབས་དབང་རྒྱར་བའི་
སྟོབས་སྟེ་ཞིང་དེས་ལུས་སེམས་ལས་སྤྱ་མི་རྒྱུད་བའི་འཆོར་རྒྱང་ཐམས་ཅད་བཟོག་
ནས་རྒྱལ་སྤྱས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་མངོན་པར་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་ཀྱགས་ཀྱིས་ལུས་སེམས་ལ་དབང་
བརྒྱུར་ནས་རང་གི་རང་གིས་འབད་པ་མེད་པར་དགེ་བ་ལ་འཇུག་པའི་བཙོན་འབྱས་
ལེགས་པར་བསྟེད་ལ་དེ་སྟེས་ན་དེ་ནས་ཚིགས་ཐམས་ཅད་བདེ་སྟག་ཏུ་རྫོགས་ནས་
ཡོན་ཏན་བྱད་པར་ཅན་འཛོལ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལེའུའི་མཆན་ནི། བྱང་རྒྱལ་ལོགས་ཏེ། འདིས་བཙོན་འབྱས་ཚུལ་པའི་རྩལ་
གཙོ་བོར་སྟོན་པས་ན་བཙོན་འབྱས་བསྟན་པའི་ལེའུ་ཞེས་བསྟན་ཏེ་བདུན་པའོ། །

༥ གཉིས་པ་ལེའུ་བརྒྱུད་པ་བསམ་གཏན་གྱི་ལེའུ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། (༡༧༩བ)
ལེའུའི་གཞུང་། ལེའུའི་མཆན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མཆན་སྤྱར་བའི་སྟོན་ནས་
མདོར་བསྟན་པ། བསམ་གཏན་གྱི་མི་མཐུན་སྟོགས་སྤང་བ། བསམ་གཏན་སྟོམ་པ་
དངོས་སོ། །དང་པོ་ནི།

དེ་ལྟར་བཙུན་འགྲུལ་སོགས་ཏེ། སྤར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་མི་མཐུན་སྟོགས་སྤོང་
 བ་དང་གཉེན་པོ་བསྟེན་པའི་སྒོ་ནས་སྦྱིན་སོགས་དགེ་བ་ལ་སྟོབ་པའི་བཙུན་འགྲུལ་
 བསྐྱེད་པའམ་སྤེལ་ནས་ནི་དགེ་བའི་དམིགས་པ་ལ་ཅི་དགར་འཇུག་ཅིང་བརྟན་པར་
 བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་རང་གི་ཡིད་ནི་ཅེ་གཅིག་དུ་གནས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་
 བཞག་པར་བྱས་ནས་ཆགས་སོགས་ཀྱི་གཉེན་པོར་མི་སྟུག་པ་སྟོམ་པ་སོགས་དང་
 ཁྱད་པར་བདག་གཞན་མཉམ་པ་དང་བརྟེན་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྟོམ་པ་སོགས་
 ཀྱི་ཐབས་ལ་བརྟེན་ནས་བསམ་གཏན་བསྟོམ་པར་བྱ་དགོས་སོ་ཞེས་གདམས་པ་སྟེ།
 ཅིའི་ཕྱིར་ན། ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་མ་བཞག་པར་སེམས་ནི་སྤྱོད་ལ་གྱི་ཡུལ་
 རྣམས་ལ་རྣམ་པར་གཡེངས་པར་གྱུར་པའི་མི་རྣམས་ནི་དགེ་བ་ལ་སྟོབ་པའི་བཙུན་
 འགྲུལ་སོགས་ལྡན་ཡང་། ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་ཡིད་དུ་མི་འོང་
 བ་ལ་ཞེ་སྤང་སྟེ་བ་སོགས་ལྟ་བུའི་ཉོན་མོངས་པ་སྤྱིན་པོ་མ་རུངས་པའམ་གཅན་
 གཟན་གདུག་པ་དང་འདྲ་བའི་མཆེ་བའི་སྤྲུག་སྟེ་སོའི་བར་ན་གནས་པས་དེས་ལྷུར་
 དུ་འཛོམས་ཤིང་སྟུག་བསྐལ་སྟེད་པ་ལ་ཆོགས་མེད་པས་སོ་ཞེས་མཉམ་པར་འཛོག་
 དགོས་པའི་རྩ་མཛན་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལྟར་བཙུན་འགྲུལ་སྤེལ་མ་བཟད་པར་སྦྱིན་སྤེལ་
 དག་གྱང་བསམ་གཏན་གྱི་ཆོགས་སྤེལ་བར་མདོ་དགོངས་འབྲེལ་ལས་གསུངས་པར་
 སྟོམ་རིམ་དང་པོ་ལས་བཤད་དོ། །མཉམ་པར་བཞག་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་
 པོ་བསྟེན་དགོས་པ་ནི། བསྐྱེད་བདུས་སྟུ། བཟོད་བྱ་ཐོས་པ་བཅའ་བར་(༥༦)ན
 བྱ། །དེ་ནས་ནགས་སྟུ་གནས་པར་བྱ། །མཉམ་པར་བཞག་ལ་བཙུན་བྱ་ཞིང་། །མི་
 སྟུག་ལ་སོགས་བསྟོམ་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེས་ནི་གཉེན་པོ་
 འགལ་ཁྱེན་སྤོང་བའི་བཟོད་པ་སྦྱབ་པ། མཐུན་ཁྱེན་མང་དུ་ཐོས་པ་ལ་བཙུན་འགྲུལ་
 ཚོམ་པ། གཉེན་པོའི་རང་བཞིན་གྱི་བསམ་གཏན་དང་ཤེས་རབ་བསྟོམ་དགོས་པ་
 རྣམས་བསྟན་ལ། བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་དུ་དབེན་པ་བསྟེན་ནས་རྣམ་གཡེང་
 སྤོང་དགོས་པའང་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །མི་སྟུག་ལ་སོགས་བསྟོམ་ཞེས་པ་ནི། དཔུང་

བཟང་ལས། འདྲ་ཆགས་ཤས་ཆེ་མི་གཙང་ཤ་ཆོལ་དང་། །བགས་པ་ཀེང་རུས་ལྟ་
བས་རྣམ་པར་བཞྱོག་ །བྱམས་དང་སྤྱིང་རྩེའི་རྒྱ་གདལ་ཞེ་སྤང་ལ། །གཏི་ལུག་ལ་ནི་
རྟེན་འབྲེལ་ལམ་གྱིས་སོ། །ཞེས་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །སེམས་རྣམ་པར་གཡེངས་པའི་སྒྲོན་
ནི་ཡུམ་མདོ་ལས། དེས་སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་དོན་རྟེན་བསམ་གཏན་གྱི་པ་རོལ་རྟེན་
ཕྱིན་པ་ལ་སྦྱོང་པས་སེམས་གཡེང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་
དེ་འདི་སྒྲམ་རྟེན་སེམས་གཡེང་བ་ལ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་བསམ་གཏན་བསྐྱེད་པའང་
དཀོན་ན་སྤྲོ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་ལྟ་ཅི་སྟོན། དེ་བས་ན་
བདག་སྤྲོ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་མདོན་པར་རྫོགས་པར་
སངས་མ་རྒྱས་ཀྱི་བར་རྟེན་སེམས་མི་གཡེང་བར་བྱའོ་སྒྲམ་རྟེན་སེམས་སོ་ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་བསམ་གཏན་གྱི་མི་མཐུན་སྒྲོགས་སྤྱོད་བ་ལ་གཉིས། མདོར་བཅུན་ལ།
རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལུས་དང་སེམས་ནི་སོགས་ཏེ། འོ་ན་རྣམ་གཡེང་
ཇི་ལྟར་སྤྱོད་ཞེ་ན། སྤྱོ་བོ་མང་པོ་དང་འགྲོགས་འདྲིས་བྱེད་པ་སོགས་འཇིག་རྟེན་པའི་
འདུ་འཇི་(༣༧༥བ)སྤངས་ཏེ་ལུས་དབེན་པར་གནས་པ་དང་འདྲོད་པ་ལ་འདུན་པའི་
འདྲོད་ཆགས་སོགས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྣམ་རྟོག་སྤངས་ཏེ་སེམས་ནི་དབེན་པར་གནས་
པ་ཡིས་ཏིང་ལེ་འཇིན་གྱི་མི་མཐུན་སྒྲོགས་ཀྱི་འདུ་འཇིའི་རྣམ་གཡེང་དང་ནང་རྣམ་
རྟོག་གི་རྣམ་པར་གཡེང་བ་གང་ཡང་མི་འབྱུང་རོ། །ཉེན་མོངས་སྤྱོད་བ་ལ་ཏིང་ལེ་
འཇིན་སྟོན་དགོས་དེ་ལ་རྣམ་གཡེང་སྤྱོད་དགོས་དེ་ལ་ལུས་སེམས་དབེན་པ་བསྟེན་
དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་ལྟ་བུས་ན་ལུས་དབེན་པའི་ཐབས་སུ་གཉེན་བཤེས་འཁོར་
གཡོག་སོགས་དང་འབྲེལ་འདྲིས་བྱེད་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་འདུ་འཇི་སྤང་བར་བྱ་
ཞིང་སེམས་དབེན་པའི་ཐབས་སུ་འདྲོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་ཆགས་ཤིང་ཞེན་པ་དང་
མི་འདྲོད་པ་ལ་རྒྱལ་གྱིས་སྒྲོགས་པའི་ཞེ་སྤང་སོགས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྣམ་པར་རྟོག་
པ་མཐའ་དག་ཡོངས་སུ་དོར་ནས་ལུས་དང་སེམས་གཉིས་ཀྱི་དབེན་པའི་ཐབས་

བརྟེན་པར་བྱའོ། །བསྐྱབ་བདུས་སུ། མྱི་རོལ་གཡོ་བ་བསྐྱོག་པ་ཡིས། ཁེམས་ནི་
 ཞི་ལས་གཡོ་མི་འགྱུར། ཞེས་དང་། རེག་ཆེན་ལམ་གྱི་རྒྱལ་ཐབས་བསྐྱུས་པ་ལས་
 ཀྱང་། ལས་དང་པོ་ཡི་གང་ཟག་གིས། ལུས་དབེན་པ་ལ་མ་བརྟེན་པར། ཁེམས་
 དབེན་རྟེན་པར་དཀའ་བའི་མྱིར། །འདྲེ་སྤངས་ནགས་སུ་གནས་པར་བྱ། །འདྲེས་
 པས་འདྲིས་ཤིང་ཆགས་པར་བྱེད། །དེ་ཡིས་འཁོར་བའི་འཁོར་ལོ་སྒྲོར། །དེ་ལྟར་
 འདྲེ་བ་སྤང་བ་ལ། །རྟག་ཏུ་བག་དང་ལྡན་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། འཇིག་རྟེན་སྤྱོད་པ། རྣམ་རྟོག་དོར་
 བའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། འཇིག་རྟེན་སྤྱོད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན། ནང་ཁེམས་ཅན་
 གྱི་འཇིག་རྟེན་ལ་ཆགས་པ་སྤྱོད་པ། མྱི་རྟེན་སྟགས་གྱི་འཇིག་རྟེན་ལ་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་
 བ། སྤངས་ནས་(༡༧)དབེན་པ་བསྟེན་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཆགས་པའི་མྱིར་
 དང་སྟགས་ཏེ། དེ་ལ། འཇིག་རྟེན་མི་སྤྱོད་པའི་རྒྱ་ནི། བདག་དང་བདག་གི་
 བར་མདོན་པར་ཞེན་པའི་དབང་གིས་ནང་ཁེམས་ཅན་ལ་ཆགས་པའི་མྱིར་དང་
 མྱི་རྟེན་བཀུར་བསྟོད་གྲགས་སྟགས་ལ་རབ་ཏུ་སྤྱོད་པས་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཞེན་པ་
 མི་སྤྱོད་ཏེ་དེ་གཉིས་ནི་འཇིག་རྟེན་མི་སྤྱོད་པའི་རྒྱའམ་འཇིག་རྟེན་ལ་ཆགས་ཤིང་
 སྤྱོད་པའི་རྒྱ་ཡིན་པས་སོ། །དེ་བས་ན་ཁེམས་ཅན་ལ་ཆགས་པ་དང་རྟེན་སྟགས་
 ལ་སྤྱོད་པ་འདི་དག་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པ་ཞེས་སྤང་དགོས་པར་བསྟན་ལ། ཇི་ལྟར་
 སྤྱོད་ན་སྤང་གཉེན་གྱི་འདོར་ལེན་ལ་མཁས་པའི་སློ་གྲོས་དང་ལྡན་པས་དེ་མ་ཐག་
 འཆད་འགྱུར་གྱི་གཉེན་པོ་འདི་ལྟར་རང་རྒྱུད་ལ་བསྟེན་ནས་སྤྱོད་པར་བྱ་བའམ་
 བརྟག་ཅིང་དབྱུད་པར་བྱའོ་ཞེས་ཆགས་པའི་རྒྱ་སྤྱོད་བར་གདམས་པའོ། །

ཆགས་སྟགས་སྤྱོད་བྱེད་གཉེན་པོ་ནི། འོ་ན་དེ་ལྟ་བུའི་གཉེན་པོ་དེ་གང་ཞེ་
 བ། ཕྱིར་རྟོག་དང་བྲལ་ཞིང་ཁེམས་དགེ་བའི་དམིགས་པ་ལ་ཆེ་གཅིག་ཏུ་གནས་
 པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྟོབས་གིས་ཤིན་ཏུ་དང་གྱི་བདེ་བ་འདྲེན་ཅུས་པའི་ཞི་གནས་
 དང་། དེ་ལྟ་བུའི་ཞི་གནས་གྱི་རྒྱ་ལས་བྱུང་ཞིང་དེ་དང་ཟུང་ཏུ་འབྲེལ་བས་ན་ཞི་

གནས་རབ་རྩ་ལྟ་པའི་ལྷག་མཐོང་སྟེ་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རི་ལྟ་བ་བཞིན་རྩ་
 ལྷག་པར་མཐོང་བའི་ཤེས་རབ་བྱང་པར་ཅན་གྱིས་གནས་ལྷགས་ཀྱི་དོན་ལ་དབྱང་པ་
 བྱས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་ངམ་འདྲེན་རྩས་པའི་ལྷག་མཐོང་གིས་ནི་ཁམས་གསུམ་
 ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་ས་ཐོན་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་མཐའ་དག་རྣམས་པར་འཛོམས་
 པར་བྱེད་རྩས་པས་ན་གཉེན་པོ་དངོས་ནི་དེ་ཉིད་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱས་ནས།
 ཆགས་སྟེང་སོགས་ཉོན་མོངས་སྟོང་བར་འདོད་པས་ཐོག་མར་ལྷག་མཐོང་དེ་ཉིད་
 ཀྱི་རྟེན་(༡༧༥)རྩ་ལྱུང་པའི་ཁྱི་གནས་མཚན་ཉིད་ཚང་བར་བཅུལ་བར་བྱ་དགོས་
 ཏི་སྟངས་བྱ་ཉོན་མོངས་འཛོམས་པ་ལ་གཉེན་པོ་ལྷག་མཐོང་དགོས་དེ་ལ་དེའི་རྟེན་ཁྱི་
 གནས་དགོས་པ་གང་ཞིག་ཐོག་མར་ཁྱི་ལྷག་གསར་རྩ་སྟུབ་པའི་ཚེ་ཁྱི་གནས་སྟོན་
 རྩ་མ་བསྐྱབས་པར་ལྷག་མཐོང་སྟེ་མི་སྲིད་པས་སོ་ཞེས་དེ་གཉིས་ཀྱི་མོ་རིམ་ངེས་
 པའི་རྒྱལ་གཙོ་ཐོར་བརྟན་རྟོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ལྷག་མཐོང་གི་རྒྱར་ལྱུང་པའི་ཁྱི་གནས་
 ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ཡང་ནི་ཕྱི་ནང་གི་འཇིག་རྟེན་ལ་ཆགས་པ་མེད་ཅིང་བསམ་
 གཏན་སྟོན་པ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བས་འགྲུབ་ཀྱི་གཞན་གྱིས་མ་ཡིན་ཏེ་འཇིག་
 རྟེན་ལ་ཆགས་པས་ནི་སེམས་བྱིང་ཚོད་སོགས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མི་མཐུན་སྟོགས་ཀྱི་
 དབང་རྩ་འགྲོ་བས་སོ། །

ཁྱི་ལྷག་གི་དོན་དེ་ལྟར་ཡིན་པར་མདོ་དགོངས་འབྲེལ་རྩ་གསུངས་ལ། དེ་དང་
 མཐུན་པར་དཀོན་མཆོག་སྟེན་ལས་ཀྱང་། ཁྱི་གནས་ནི་སེམས་ཅེ་གཅིག་པའོ། །ལྷག་
 མཐོང་ནི་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་རྩ་ཚོས་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པའོ། །ཞེས་སོགས་
 མདོ་དང་། བྱམས་པས། ཡང་དག་གནས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། སེམས་ལ་སེམས་
 ནི་འཛོག་གྱིར་དང་། ཚོས་རབ་རྣམས་པར་འབྱེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱི་གནས་དང་ནི་ལྷག་
 མཐོང་ཡིན། ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་རྩ་བྱང་ས་སྟོན་རིམ་སོགས་བརྟན་བཅས་རྩ་
 མ་ལས་ཀྱང་སེམས་དགེ་བའི་དམིགས་པ་ལ་ཅེ་གཅིག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཁྱི་གནས་
 དང་། ཤེས་བྱའི་དོན་ཡང་དག་པར་རབ་རྩ་བྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ལ་ལྷག་མཐོང་རྩ་

གསུངས་སོ། །ཞི་གནས་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷག་མཐོང་སྐྱེ་བའང་། བསྐྱབ་བརྟུས་སུ།
 མཉམ་གཞག་ཡང་དག་ཅི་བཞིན་ཏུ། ཤེས་པར་འགྱུར་ཞེས་སོགས་གསུངས་ནས།
 ཆོས་ཡང་དག་པར་སྤྱད་པའི་ལུང་བྲངས་པ་སྤར་བཤད་ཟིན་ལྟར་རྟེ། དེས་ནི་བྱིང་
 རྟོན་གྱིས་མི་མཉམ་པ་མེད་པའི་ཞི་(༡༧)གནས་ཀྱི་མཉམ་གཞག་དང་ལྷན་པའི་
 ཤེས་རབ་གྱིས་བརྟགས་ན་ཡང་དག་པའི་དོན་ཤེས་པར་འགྱུར་ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་
 ལ། སར་བསྐྱབ་སྤྱང་། དེ་ནས་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། །བསམ་གཏན་ཚུལ་
 ལ་བརྩོན་པར་བྱ། །འཇིག་རྟེན་པན་པའི་རྣམ་པ་དག་ཡེ་ཤེས་སྤར་བས་བདེ་
 བར་འགྱུབ། །བསམ་གཏན་ཚུལ་གྱིས་སེམས་དག་ན། །སྟོན་གྱི་དུས་གྱི་སྒྲིབ་བསལ་
 བའི། །མཁའ་ལ་ཁྱེ་བ་གསལ་བ་ལྟར། །ཡེ་ཤེས་བྱད་དུ་དང་བར་འགྱུར། །ཞེས་
 གསུངས་ལ། མདོ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བྱང་ས་སོགས་ལས་ཀྱང་ཞི་གནས་ཐོབ་པ་
 ལ་བརྟེན་ནས་ལྷག་མཐོང་སྐྱོམ་པར་གསུངས་ཤིང་། དབུ་མ་སྟིང་པོ་དང་སྐྱོམ་རིམ་
 གསུམ་སོགས་ལས་ཀྱང་ཐོག་མར་ཞི་གནས་བཅའ་རྟེ་དེ་ནས་ལྷག་མཐོང་སྐྱོམ་པར་
 བཤད་ལ། སྤར་མ་ལ་བརྟེན་ཕྱི་མ་སྐྱེ། །ཞེས་སར་ཕྱིན་ཕྱི་མ་གཉིས་གྱི་རིམ་པ་དང་
 ཉིང་རེ་འཇིན་གྱི་བསྐྱབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་རབ་གྱི་བསྐྱབ་པ་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་
 རྣམས་གྱིས་ཀྱང་དོན་དེ་ཉིད་བསྟན་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་དགོངས་འགྲེལ་
 ལས། བསམ་གཏན་གྱིས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་པར་གཞོན་ཏོ། །ཤེས་རབ་གྱིས་
 ནི་བག་ལ་ཉལ་ལེགས་པར་འཇོམས་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་ལ། སྐྱོམ་རིམ་པར་
 པ་ལས་ཀྱང་། དེ་བས་ན་སྒྲིབ་པ་མཐའ་དག་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་འགྱུར་
 བར་འདོད་པས་ཞི་གནས་ལ་གནས་ནས་ཤེས་རབ་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་
 གསུངས་པ་ལྟར། བསམ་གཏན་ས་དུག་གི་ཉིང་རེ་འཇིན་ལ་བརྟེན་པའི་ལྷག་མཐོང་
 གི་རོ་བོར་ལྟར་པའི་མཐོང་ལས་གྱིས་མཐོང་སྤང་གི་ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་སྤྱང་
 ལ། ཟག་མེད་ས་དགའི་ཉིང་རེ་འཇིན་ལ་བརྟེན་པའི་ལྷག་མཐོང་གི་རོ་བོར་སྐྱེས་
 པའི་སྐྱོམ་ལས་ཟག་མེད་གྱིས་སྐྱོམ་སྤང་གི་ཉོན་མོངས་ས་བོན་དང་བཅས་པ་སྤྱང་

བར་(༡༧༥བ)བྱེད་དོ། །

བསམ་གཏན་ས་དུག་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་བཞི། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་བྱུང་པར་ཅན་དང་དུག་ཡིན་ལ། ཟག་མེད་ས་དུག་ནི། དེ་དུག་གི་ཉིང་དུ་གཟུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་གྱི་དངོས་གཞིའི་ཉིང་དེ་འཛིན་བསྟན་པ་ལོ། །བསམ་གཏན་གྱིས་ཆགས་སྣང་སོགས་མགོ་གཞོན་པར་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་ལས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་གཉེན་པོ་བྱེད་པར་གསུངས་ཤིང་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་མངོན་ཤེས་སོགས་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འབྱུང་པར་ཡང་གསུངས་ཏེ། དབང་པོས། ཉོན་མོངས་དག་ཡི་སྡེ་ཆོན་རྣམས། བསམ་གཏན་ལྟན་པས་ཐིམ་མཐན་ནས། ཡང་དག་བྱང་ཚུབ་དང་ལ་རྣམས་འཛོམ། བྱང་ཚུབ་ཡང་དག་རབ་སྦྱིན་ཞིང་། །འཆི་མེད་སྟེ་བའི་རྒྱར་གྱུར་པ། །འདོད་ཆགས་ཞི་སྣང་ལ་སོགས་པ། ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་སེལ་བ་ཡི། རྒྱ་ནི་བསམ་གཏན་ཡིན་པ་ཅུ། །སྟོ་ལྟན་དེ་ཡིས་རབ་དུ་གསུངས། ཞེས་དང་། སྟེད་པར་ཡང་། བསམ་གཏན་གྱིས་ནི་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་སྟེད་པ་འདོར། །རིག་དང་མངོན་པར་ཤེས་དང་ཉིང་འཛིན་མངོན་པར་སྟུབ། ཅེས་སོ། །གཉིས་པ་ནང་སེམས་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་ལ་ཆགས་པ་སྟོང་བ་ནི། མི་རྟག་སུ་ཞིག་སོགས་ཏེ། དེ་ཡང་གཉེན་བཤེས་ལ་ཆགས་པའི་ཉེས་དམིགས་ལ། འདོད་པའི་ཡུལ་དང་མི་འབྲས་པ་སོགས་ཀྱི་ཉེས་པ་ནི། རང་ཉིད་བྱང་ཚུར་དུ་འཆི་བར་འཕྱུར་བའི་མི་རྟག་པ་སུ་ཞིག་མི་རྟག་ཅིང་མི་བརྟན་པའི་བྱ་དང་ཚུང་མ་སོགས་ཀྱི་གཉེན་བཤེས་རྣམས་ལ་ཡང་དག་པར་ཆགས་པར་བྱེད་པ་ཡོད་དེ། དེ་དག་ལ་ཆགས་པའི་ཉེས་པ་དེས་ནི་ཆོ་འདི་ལ་སྟུག་བསམ་སྦྱང་པར་མ་ཟད་འཁོར་བར་འཁོར་བའི་ཆོ་རབས་སྟོང་ཕྱག་དག་དུ་ཡང་ལས་ངན་པའི་རྣམ་སྟོན་གྱི་འབྲས་བྱ་མི་འདོད་པ་(༡༧༦ན)ཁོ་ན་དང་འབྲས་པར་འཕྱུར་བ་ལས་སྟུག་པ་དང་ཡིད་དུ་འོང་བའི་འདོད་པའི་ཡུལ་མཐོང་བར་ནི་ཡོང་ཡེམས་རྣམ་པ་ཀུན་ནས་མི་འཕྱུར་ལ། ཆགས་པའི་ཡུལ་སྟུག་ཅིང་ཡིད་དུ་འོང་བ་མ་ཐོང་ཞིང་དེ་དང་མ་

འཕྲད་ན་ནི་ཡིད་དགའ་བར་མི་འགྱུར་ཞིང་མི་དགའ་ཞིང་ཡིད་མི་བདེ་བས་ཟུད་
འཁྲུགས་ཤིང་གཡེངས་པར་གྱུར་ན་ཡིད་ཀྱང་ནང་དུ་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་
འཛིག་པར་མི་འགྱུར་ལ། བཟུང་ལ་འདོད་པའི་ཡུལ་སྟག་ཅིང་ཡིད་དུ་འོང་བ་མཐོང་
བར་གྱུར་ན་ཡང་དེས་ནམ་ཡང་རྫོམས་ཤིང་ཆོག་པར་མི་འགྱུར་བས་སྤར་ཡང་སྤར་
མ་མཐོང་བའི་སྐབས་སུ་གསར་དུ་ཅི་ནས་ཀྱང་མཐོང་བར་འདོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྤྲིད་
པས་སེམས་ཡོངས་སུ་གདུང་བར་འགྱུར་བ་སོགས་ཀྱི་ཉེས་པ་སྦྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འདོད་ཡོན་གྱིས་མི་རྫོམས་པ་ནི། ཟུ་ཆེ་རོལ་པ་ལས། འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་དག་
གི་དགའ་བ་ནི། །ལན་ཆའི་ཆུ་འབྲུང་བཞིན་དུ་རྫོམས་མི་འགྱུར། །ཞེས་སོ། ། ཐར་
པ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་ལས་ཉམས་པ་སོགས་ཀྱི་ཉེས་པ་ནི། དེ་ལྟར་འདོད་པའི་ཡུལ་
མི་མཐོང་བ་དང་མ་མཐོང་བས་ཡིད་མི་བདེ་སྦྱེད་པ་དང་མཐོང་ཡང་མི་རྫོམས་པ་
སོགས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་དེ་དག་ཡོད་པར་མ་ཟད་འདི་དང་ཕྱི་མའི་དོན་ཐམས་ཅད་
ཉམས་བྱེད་ཀྱི་ཟུ་ནི་སྟག་ཅིང་ཡིད་དུ་འོང་བའི་གཉེན་བཤེས་སོགས་ཀྱི་སེམས་ཅན་
རྣམས་དང་ཕྲད་པ་དང་དེ་དག་ལ་ཀུན་ནས་ཆགས་ཤིང་ཞེན་པར་བྱས་པ་ཡིན་པས་
ན་དེས་ནི་གནས་ལུགས་ཡང་དག་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་མཐོང་བ་ལ་ཡང་ཀུན་
ནས་སྦྱིབ་པར་བྱེད་པ་སྟེ་ཀུན་ནས་མི་མཐོང་བར་བྱེད་ཅིས་པའོ། །དེ་ལྟར་གནས་
ལུགས་ཀྱི་དོན་མཐོང་བའི་ལྷག་མཐོང་མི་སྦྱོ་བ་ནི་གོང་དུ་བཤད་པ་བཞིན་ཡིད་མི་
བདེ་བས་སེམས་གཡེངས་ནས་སེམས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་དབང་གིས་ཡིན་
ནོ། །འགྲེལ་ཆེན་དུ་ཡང་དག་པ་(༡༧༧)མ་ནོར་བའི་སྟོན་ཡོན་མཐོང་བ་ཉིད་ལ་
ཀུན་ནས་སྦྱིབ་པར་བྱེད་ཅིས་གསུངས། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆགས་བྱས་ན། །ཞེས་
པ་འདི་རྒྱ་དཔེ་ལ་མེད་པར་བཤད་དོ། །གཉེན་བཤེས་སོགས་འཁོར་བས་བསྐྱས་
པའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་ཆགས་ཤིང་ཞེན་པའི་དབང་གིས་སྤྲིད་པའི་ཉེས་དམིགས་
མི་མཐོང་བས་དེ་ལ་སྟོ་ཞིང་ཡིད་འབྲུང་བའི་སེམས་ཀྱང་འཛིག་པའམ་ཉམས་པར་
བྱེད་ལ་དེའི་ཕྱིར་ཞི་བ་ལ་དོན་གཉེར་གྱི་སྟོ་དང་ཐར་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པའང་མི་

མིད་ལ། བ་མར་ཡིད་ཏུ་རྩུག་པའི་གཉེན་བཤེས་སོགས་དང་ངེས་པར་འབྲལ་བར་
 འགྱུར་ལ་བྲལ་བའི་ཆོ་མུ་རན་གྱིས་ཡིད་ལ་གཏུང་བ་ཆེན་པོ་སྟེ་བར་འགྱུར་བ་ཡང་
 ངེས་པའོ། ཆོས་ས་ལས། རྩུག་པ་རྣམས་ལས་ལྷ་རན་སྟེ། རྩུག་ལས་རྩུག་བསྐལ་
 རྩུག་ལས་འཇིགས། རྩུག་གྲུ་མ་དག་གཞན་འགྱུར་ན། ཡི་རྩུག་འགྱུར་བ་ཐོབ་པར་
 བྱེད། འཇིག་རྟེན་རྩུག་བསྐལ་རྣམས་པ་ཏུ་མ་དང་། ལྷ་རན་སྟེ་སྒྲུག་པ་འདོན་པ་རི་
 རྟེན་པ། རྟེན་དག་རྩུག་པ་དག་ལ་བརྟེན་ཏེ་འབྱུང་། ཞེས་དང་། རྩུག་པ་མི་བར་
 རྩུར་པ་ན། གཉེན་འདུན་མཛའ་བཤེས་མང་པོ་དག་ ཡུན་རིང་ཏུ་སྤྱ་ལྷ་རན་
 དང་། རྩུག་དང་བྲལ་བས་ལྷ་རན་འགྱུར། ཞེས་དང་། སུ་མོ་བདུན་གྱི་རྟོགས་
 བརྗོད་ལས་ཀྱང་། རྩུག་དང་འབྲལ་བས་དགའ་བར་སེམས་པ་དག་ རེས་པར་རྩུག་
 དང་བྲལ་བའི་རྩུག་བསྐལ་འཛོལ། ཅིས་དང་། རྩུས་རབས་ལས། མཛའ་བ་ཡུན་
 རིང་འཁོད་འཁོད་ནས། འཆི་བས་སོ་སོར་འབྲལ་འགྱུར་ཏེ། ལྷ་རན་ཆེན་པོ་ལྷང་
 འགྱུར་བ། རྟེན་ཅི་འཇིག་རྟེན་འདི་ན་ངེས། ཞེས་སོགས་གསུངས། གཉེན་བཤེས་
 སོགས་རྩུག་ཅིང་ཡིད་ཏུ་འོང་བ་ལ་ཆགས་ཞེན་སྤངས་ན་ལྷ་རན་དང་འཇིགས་པ་
 མི་འབྱུང་སྟེ། ཆོས་ས་ལས། རྩུག་པ་དག་ནི་རྣམས་སྤངས་ན། ཤེས་པ་ལྟར་ལྷ་རན་མེད་
 ཅིང་འཇིགས་པ་མེད། ཅིས་དང་། གང་ལྱིར་འཇིག་རྟེན་འགའ་ནའང་རྩུག་མེད་
 པ། གང་ཡིན་དེ་དག་བདེ་ཞིང་ལྷ་རན་མེད། རྟེན་པས་གཏུང་མེད་རྩུལ་བྲལ་དོན་
 གཉེར་བས། རྣམས་ཡང་རྩུག་པར་བྱ་བ་དེ་མི་བྱ། ཞེས་སོགས་མང་ཏུ་གསུངས་
 སོ། གཞན་ཡང་གཉེན་བཤེས་སོགས་འདོད་པའི་ཡུལ་རྩུག་པ་དང་འབྲལ་བར་
 འདོད་པའི་སྟོང་པས་དེ་དག་ལ་ཡང་ནས་ཡང་ཏུ་སེམས་སེམས་པ་འབའ་ཞིག་གི་
 དབང་གིས་ཆོ་མུང་བག་ཅམ་པ་འདི་ལའང་བདེ་བའི་རྒྱ་དགེ་བ་སྦྱབ་པ་སོགས་ཀྱི་
 དོན་ཅི་ཡང་མེད་པར་སྤྲིག་པ་གསོག་པ་དང་རྩུག་བསྐལ་སྟོང་བ་ཁོ་ནའི་ངང་ཏུ་ཏུས་
 འདའ་ཞིང་ཆོའི་འདུ་བྱེད་སྐད་ཅིག་ལ་ཟད་པར་གྱུར་ནས་དལ་འཁྱོར་ཆུད་གསོན་
 པར་འགྱུར་བ་དང་། དེར་མ་ཟད་ལྷ་རན་ཏུ་འབྲལ་བར་ངེས་པའི་རྟག་པ་མེད་པའི་

མཛའ་བཤེས་ལ་ཆགས་པའི་རྒྱ་ཉིད་ཀྱིས་ནམ་ཡང་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་བའི་རྟག་
བརྟན་གཤལ་དྲུང་གི་ཐར་པ་དེ་ཉིད་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་དམ་པའི་ཚོས་ཀྱང་འཇིག་ཅིང་
ཉམས་པར་འགྱུར་བ་སོགས་ཉེས་པ་མང་པོའི་འབྱུང་གནས་སུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་དེ་
དག་ལ་ཆགས་པར་མི་བྱའོ། །དེ་དག་གིས་གཉེན་བཤེས་ལ་ཆགས་པའི་ཉེས་པ་བྱེ་
བྱག་ཏུ་བསྟན་པ་དེའང་ཡུལ་ཅན་ཆགས་པའི་ཉེས་པ་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་གཉེན་ལ་ཆགས་པ་སོགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཞི་གནས་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཇིན་
འབྱུང་པར་མི་འགྱུར་བས་ན་ཐོག་མར་གཉེན་ལ་མངོན་པར་དགའ་བས་ཆགས་པ་
དང་དགྲ་ལ་སྤང་བས་མངོན་པར་ཞིན་པ་སྤང་དགོས་ལ། ཞོང་དུ། འཇིག་རྟེན་
ཆགས་པ་མེད་ལ་མངོན་དགས་འབྱུང་། ཅིས་པས་ཀྱང་དོན་དེ་ཉིད་བསྟན་པ་ཡིན་
ནོ། །དགྲ་གཉེན་ལ་ཆགས་སྤང་སྤོང་དགོས་རྒྱུ་ཡང་། དཔུང་བཟང་གིས་ཁྱེས་པར།
རེ་ཞིག་ཅིག་ན་དགྲ་ཡང་མཛའ་བོར་འགྱུར། །མཛའ་བོ་ཡང་ནི་དེ་(༡༥༥)བཞིན་
དགྲར་ཡང་འགྱུར། །དེ་བཞིན་ཁ་ཅིག་ཀྱང་ནི་བར་མར་འགྱུར། །བར་མ་དེ་ཉིད་
ཀྱང་ནི་དགྲ་བོར་འགྱུར། །དེ་བཞིན་མཛའ་བཤེས་འགྱུར་བར་རིག་ནས་ནི། །སློ་
སློས་ལྡན་པས་ནམ་ཡང་ཆགས་མི་བྱ། །གཉེན་ལ་དགའ་བའི་སེམས་ཀྱི་རྣམ་ཚྭ་ག་
དག །བརློག་ནས་དགེ་ལ་ཅི་བདེར་གཞག་པར་བྱ། །ཞེས་ཆོ་འདི་ཉིད་ལའང་དགྲ་
གཉེན་པན་རྒྱུ་དུ་འགྱུར་ནས་འཁོ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ད་ལྟའི་གཉེན་རྣམས་ཆོ་
རབས་གཞན་དུ་དགྲར་འགྱུར་བ་སོགས་རིམ་བཞིན་འཁོ་ཞིང་འགྱུར་བ་སྟེ། བཤེས་
སྤྲིང་ལས། ལ་ནི་དུ་ཉིད་མ་ནི་རྒྱུང་མ་ཉིད། །སྟེ་བོ་དགྲར་གྱུར་པ་ཡང་བཤེས་ཉིད་
དང་། །བརློག་པ་ཉིད་དུ་མཆི་བས་དེ་སྤྲད་དུ། །འཁོར་བ་དག་ན་དེས་པ་འགའ་མ་
མཆིས། །ཞེས་གསུངས། དེས་ན་དགྲ་གཉེན་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་རིས་སུ་བཅད་ནས་
ཆགས་སྤང་སྟེ་བ་བཀག་ནས་འཁོར་བའི་ཚོས་ལ་སྟོ་གཏད་ཐུབ་པ་གང་ཡང་མེད་
རྒྱུ་བསམ་ནས་སྟོ་བ་སྟེད་པ་དང་། །ཁྱད་པར་ཆགས་སྤང་སོགས་ཉེས་པའི་འབྱུང་
གནས་ཁྱིམ་གྱི་གནས་ལ་ཡིད་འབྱུང་བསྟེད་པར་བྱའོ། །བསྐྱབ་བརྟུས་ལས། དེ་ལྟར་

དག་ཤུལ་ཅན་གྱིས་ཞུས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བྱིས་ཀྱི་སྒྲོན་ནམས་བསྐྱེད་པ་ལ་
གནས་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བར་གནས་སོ། །ཁི་སྐད་དུ་ཟླ་བ་སྒྲོན་ཟེར། འདྲི་དང་པ་དག་
ནི་རབ་དུ་བསྐྱེན་བྱེད་ཅིང་། །ཁྱ་དང་ཚུང་མ་དག་ལ་སྲིད་བྱེད་ན། །སྐད་པར་བྱ་
བའི་བྱིས་ལ་བརྟེན་པ་དེ། །ནམ་ཡང་སྤྲ་མེད་བྱང་ཆུབ་མཆོག་མི་འཕྱོང་། །ཅེས་
སྐད་གསུངས། དེའང་སྐབས་འདྲིར་གཉེན་ལ་ཆགས་པའི་ཉེས་པ་དང་དེ་ལ་ཆགས་
པ་འགོག་ཚུལ་བྱེད་པ་དུ་བསྐྱེན་པ་ཡིན་ལ། དག་ལ་ཞེ་སྐད་བྱས་པའི་ཉེས་པ་དང་
དེ་སྤོང་ཚུལ་སྐར་བཟོད་པའི་ལེའུར་རྒྱས་པར་བསྐྱེན་པ་ལྟར་རྟོ། །དེ་ནས་སྤྱིར་བྱིས་
པ་གཞན་དག་དང་འགྲོགས་འདྲིས་བྱེད་པའི་ཉེས་པ་(༡༧)ན)དང་དེའང་ཆགས་བྱའི་
ཡུལ་གྱི་ཉེས་དམིགས་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྒྲོན་པ་ལ། དན་འགྲོར་འབྱིད་པ་སྐྱོས་ཀྱི་
ཉེས་པ་ནི། བྱིས་པ་སོ་སོ་སྤྱི་བོའམ་སྤྱང་དོར་ལ་ཚོངས་པའི་བྱིས་པ་སྤྱན་པོ་ནམས་
དང་སྐལ་བ་མཉམ་པ་སྟེ་དེ་དག་དང་བསམ་སྦྱོང་མཚུངས་པར་མི་དགེ་བ་སྤྱད་ན་
ངེས་པར་དན་འགྲོར་འགྲོ་བར་འགྱུར་ཏེ་འཕགས་པའི་ཆོས་སམ་མཁས་པའི་ཆོས་
ལས་བྱི་རོལ་དུ་གྱུར་པའི་ལས་དམན་པ་སྤྱད་པའི་བྱིས་པ། དེར་མ་བཟད་བདག་ཉིད་
ཀྱང་འཕགས་པ་ནམས་དང་སྐལ་བ་མི་མཉམ་པའམ་སྤྱང་དོར་ལ་མཁས་པའི་སྤྱི་
བོ་ནམས་དང་སྐལ་བ་མི་མཉམ་པའམ་སྦྱོང་པ་མི་མཚུངས་པར་འབྱིད་པར་བྱེད་
ན་དེ་ལྟ་བུའི་བྱིས་པ་དང་འགྲོགས་འདྲིས་བྱེད་པ་དང་སྤྱོ་མཐུན་སྤྱོ་མཐུན་བྱེད་པ་
སྐྱོ་ནས་ཉེ་བར་བསྐྱེན་པས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་ཕན་པ་དང་དགོས་པ་ཅི་ཡང་མི་
འབྱུང་ལ་འདི་བྱི་གཉིས་ཀར་སྤྱག་བསྐལ་དང་སྤྱག་བསྐལ་གྱི་རྒྱ་བྱེད་ཅིང་ཕན་བདེ་
རྒྱ་དང་བཅས་པ་ཉམས་བྱེད་གྱི་རྒྱུན་དུ་འགྱུར་བའི་བྱིས་པོ། །ཡང་། སྐལ་མི་མཉམ་
པར་བྱིད་བྱེད་ན། །ཞེས་པ་ལ། རྒྱ་དཔེར། སྐལ་མི་མཉམ་པར་མི་འདྲི་དེ། །ཞེས་
ཡོད་ལ། དེ་ནི། །ཁོ་དང་སྐལ་བ་མི་མཉམ་ཞིང་སྦྱོང་པ་མི་མཚུངས་པའི་འཕགས་
པའི་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་ཞུགས་ན་དེ་ཁོས་མི་འདྲི་དང་པ་ཁོ་ཞིང་སྤྱང་བར་བྱེད་
དེ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པར་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་བྱིས་པ་ནམས་ནང་ཕན་ཚུན་སྐལ་

བ་མཉམ་ཁིང་མཁས་པ་རྣམས་དང་སྐལ་བ་མི་མཉམ་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱང་ནང་
ཕན་ཚུན་སྐལ་བ་མཉམ་ཁིང་བྱིས་པ་རྣམས་དང་སྐལ་བ་མི་མཉམ་པ་ནི། ཉིང་རྒྱལ་
ལས། བྱིས་པ་རྣམས་ནི་བྱིས་པ་དག་དང་མཚུངས། དཔེར་ན་ངན་སྒྲུགས་དང་ནི་
ངན་སྒྲུགས་བཞིན། །མཁས་པ་རྣམས་ནི་མཁས་དང་ལྷན་ཅིག་སྟེ། །མར་དང་མར་
གྱི་ཉིང་ཁུར་མཚུངས་པ་(ནལ་བ)བཞིན། ཞེས་སོ། བྱིས་པ་ཞེས་པ་དེ་ལ། བདེན་
པ་མཐོང་བའི་འཕགས་པའི་རྒྱས་དྲངས་པའི་བྱིས་པ་ནི་དེ་མ་མཐོང་བའི་སོ་སོ་སྟེ་
པོ་དང་། ལོ་དྲུག་ཅུ་ལོན་པའི་ཆན་པའི་རྒྱས་དྲངས་པའི་བྱིས་པ་ནི་ལོ་བཅོ་ལྔ་མན་
ཆད་པ་དང་། ལྷང་དོར་ལ་མཁས་པའི་རྒྱས་དྲངས་པའི་བྱིས་པ་ནི་དེ་ལ་མི་མཁས་
པའི་མོངས་པ་དང་གསུམ་ལས་འདིར་བྱི་མ་ཉིད་གཙོ་ཆེ་བར་གསུངས་པས་དེ་ཉིད་
གཟུང་ལ་ཡང་འགྲེལ་པ་ཕལ་ཆེར་དུ་དང་པོ་སོ་སྟེ་ལ་ངོས་བཟུང་ནས་འཆད་དོ། །

སོ་སོ་སྟེ་པོ་ཞེས་པའང་ལས་ཐ་དད་པ་སོ་སོ་བའི་དབང་གིས་སྟེ་གནས་ཐ་དད་
པ་སོ་སོར་འགྲོ་བའི་སྟེ་པོ་ཡིན་པས་ན་སོ་སོ་སྟེ་པོ་སྟེ་འཕགས་མིན་གྱི་གང་ཟག་
ཅེས་བྱ་སྟོན་འཆད་དེ། དེ་ནི་ཉིང་རྒྱལ་ལས། སོ་སོར་ཐ་དད་འགྲོ་བས་ན། སོ་སོ་
སྟེ་པོར་བརྗོད་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །མཁས་བར་དགའ་བ་སོགས་ཀྱི་ཉེས་པ་
ནི། བྱིས་པ་རྣམས་དང་རྒྱུད་མི་བརྟན་པའི་ཕྱིར་འཕྲལ་དང་འཕྲལ་དུ་ཆོག་སྟན་པ་
སོགས་ཁོའི་རང་འདོད་ཀྱི་བསམ་སྟོན་དང་མཐུན་པའི་བྱ་བྱེད་ཅུང་ཟད་ལ་བརྟེན་
ནས་སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་ཞེས་སམ་སྐད་ཅིག་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་དགའ་ཁིང་མཇེའ་བའི་
གོགས་སུ་འགྱུར་ལ་ཆོག་མི་སྟན་པ་སོགས་ཁོའི་སྟོབས་སྟོན་པ་དང་མི་མཐུན་པའི་རྒྱ་
མཆན་ཅུང་ཟད་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུད་ཙམ་གཅིག་ཙམ་གྱིས་ནི་ཞེས་སམ་ཡུད་ཙམ་
ཞིག་གིས་མི་མཐུན་པའི་དགའ་ཡང་འགྱུར་བ་ལ་དགའ་ཆོགས་མེད་ཅིང་། ལྷང་
དོར་ལ་མི་མཁས་པའི་ཕྱིར་དགའ་བར་བྱ་འོས་པའི་གནས་བསོད་ནམས་དགེ་བའི་
བྱ་བ་ལ་སྦྱར་ན་ཡང་མི་དགའ་ཁིང་ཁོ་བར་བྱེད་པས་ན་དེ་ལྟ་བུའི་བྱིས་པ་སོ་སོའི་
སྟེ་པོ་རྣམས་ནི་རྗེས་མཐུན་གྱི་སྟོན་པས་མཁས་བར་བྱ་བ་ཤིན་ཏུ་དགའ་ལ། ཕན་

གནོད་ཀྱི་རྒྱ་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རང་གཞན་ལ་ཕན་པའི་ཐབས་ཚོས་དང་མཐུན་པའི་
གཏམ་འདི་བྱ་འོས་སོ་འདི་བྱ་(༣༩༠ན)མི་འོས་སོ། ཁྱེས་སྒྲུང་དོར་བྱ་རྒྱུ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་
ལོག་པར་སྒྲུས་ན་ནི་དང་དུ་ལེན་པའི་སློ་ནས་དེ་ལ་དགའ་བས་སློབ་པར་བྱེད་པ་ལྟ་
ཅི་ཁོ་ཞིང་སྤང་བས་མི་དགའ་བར་ཡང་བྱེད་པས་ན་ཕན་པར་སྒྲུས་ཀྱང་དོན་དུ་མི་
འཕྱར་ཞིང་། དེར་མ་ཟད་རང་གིས་སྒྲུང་དོར་རྒྱུ་ལ་བཞིན་དུ་བྱས་ནས་ཚོས་མཐུན་
ཀྱི་སྦྱོར་པ་སྦྱད་པའི་ཚེ་ཁོད་ཀྱིས་སྤྲོད་པར་ཡང་མི་མཐུན་པའི་རལ་བ་འབྲས་མེད་
འདི་ལྟ་བུ་ཉམས་སུ་སྒྲུངས་པས་ཅི་བྱ་ཟེར་ནས་བདག་ཀྱང་ཕན་པའི་རྒྱ་ཚོས་དག་
བའི་ཚུགས་ལས་ནན་གྱིས་རྒྱོག་པར་བྱེད་ལ། དེའི་ཚེ་དེ་དག་གི་རག་སྟེ་ཆོག་ནི་རི་
སྐད་སྒྲུབ་བ་བཞིན་དུ་མ་མཉམ་ན་ཁོའི་ཕན་པའི་ཆོག་ལ་བརྟམ་སོ་ཟེར་ནས་བདག་ལ་
མི་དགའ་ཞིང་ཁོ་བ་སྟེ་བས་དེའི་རྒྱུན་གྱིས་ཁོ་རང་རན་འགྱོར་ཡང་འགྱོ་བར་འཕྱར་
བས་ན་བདག་གིས་དེ་ལ་ནམ་ཡང་ཕན་པར་བྱེད་མི་རུས་སོ་ཞེས་པ་སྟེ་ཕར་ལ་ཕན་
པ་སྦྱབ་མི་རུས་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཉིང་རྒྱལ་ལས། སོ་སོའི་སྟེ་བོ་ལ་ནི་མཛའ་བ་
མེད། ཁྱོས་དང་ལྟན་པའི་ཆོག་དག་སྒྲུས་ན་ཡང་། །ཡིད་མི་ཆེས་ཤིང་ཞེ་སྤང་ཁོ་
བ་དག །མངོན་པར་སྟོན་པ་འདི་ནི་བྱིས་པའི་ཚོས། །དོན་འདི་རྣམ་པར་རིག་པས་
ཡིད་མི་རྟོན། །ཁྱེས་སོ། །

དེ་ལས་ཀྱང་ཕན་པ་མི་ཐོབ་ཅིང་གནོད་པ་ལ་སྦྱོར་བ་ནི། གཞན་ཡང་བྱིས་པ་
རྣམས་ཀྱི་རང་རྒྱུ་ལ་ནི་རིགས་དང་གཟུགས་ཐོས་པ་དང་ལོངས་སྟོང་སོགས་རང་བས་
མཐོ་ཞིང་ལྷག་པ་རྣམས་ལ་དམིགས་ནས་དེ་དག་གི་སྤུན་སྤུམ་ཆོགས་པ་ལ་མི་བཟོད་
པའི་ཐག་དོག་བྱེད་ཅིང་རིགས་གཟུགས་སོགས་རང་དང་མཉམ་ཞིང་འདྲ་བ་རྣམས་
ལ་དམིགས་ནས་རང་ཉིད་ལྷག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དེ་དག་དང་འགུན་སེམས་གྱིས་
རྣམ་པར་ཚོད་པ་དང་། དེ་དག་རང་བས་དམའ་བ་རྣམས་ལ་དམིགས་ནས་རང་
ཉིད་མཆོག་གོ་སྟུམ་དུ་སེམས་དཔང་བཟོད་དེ་ཁེངས་པའི་ར་རྒྱལ་གྱིས་དེ་(༣༩༠བ)
དག་ལ་བརྟེན་པ་དང་བདེན་པའམ་བརྟུན་པའི་སློ་ནས་ཡོན་ཏན་བརྟེན་དེ་བཟོད་

ན་བདག་ནི་ཡོན་ཏན་ཅན་ནོ་སྟེ་རྩ་རང་མཐོང་གིས་དྲེགས་པ་སྦྱེ་བ་དང་། སྦྱོན་
 གྱི་ཆ་ནས་བསྒྲགས་ཏེ་མི་སྟེན་པ་བརྗོད་ན་བདག་ལ་སྤྲད་དོ་སྟེ་མ་ནས་ཁོང་ཁྱོད་སྦྱེ་བ་
 སོགས་ཀྱི་ཕྱིར་རྟག་ཏུ་གཞོན་པ་དང་རྟུག་བསྐལ་གྱི་ཚོགས་འབའ་ཞིག་སྦྱེད་པའི་རྒྱ་
 ལས་རྩས་ནས་ཞིག་གི་ཆོ་ན་ཡང་བྱིས་པ་དེ་དག་དང་བསྟེན་འདྲིས་བཅིས་པ་ལས་
 བདག་ལ་རྟུགས་སུ་ཕན་པའི་དོན་ཅི་ཞིག་འཛོལ་སྟེ་རུང་ཟད་ཀྱང་མི་འཛོལ་ལ། རྩ་
 པ་ཀྱན་ཏུ་ཕན་པ་མི་འཛོལ་པར་མ་ཟད་བྱིས་པ་རྩམས་དང་འགྲོགས་ན་གྲོགས་བྱིས་
 པ་གཞན་འགའ་ཞིག་ལ་དམིགས་ནས་བདག་རང་དང་རང་གི་སྦྱོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་
 བརྗོད་ནས་བསྟོད་ཅིང་གྲོགས་གཞན་དེ་དང་དེའི་སྦྱོགས་ལ་ཉེས་སྦྱོན་བསྒྲགས་ཏེ་
 སྦོད་པ་ལྟ་བུའི་ཉེས་པ་འབྱུང་བ་དང་ཞེས་སམ་ཡང་ན་བྱིས་པ་དང་འགྲོགས་ན་
 བྱིས་པ་དེ་དག་ལས་ནི་བདག་ལ་བསྟོད་པ་དང་གཞན་ལ་སྦོད་པ་སོགས་སྐྱ་མ་ལྟར་
 རོ། །གཞན་ཡང་བྱིས་པ་ལས་ནི། འཁོར་བར་ཆགས་ཤིང་དགའ་བའི་གཏམ་འདོད་
 པའི་ཡོན་ཏན་ལ་བསྒྲགས་པ་དང་རྟེན་བཀུར་བསྟོད་གྲགས་སོགས་དང་རྒྱལ་པོ་དང་
 ཡུལ་མིའི་ལོ་རྒྱུས་ལ་སོགས་པ་ཆགས་སྤངས་སྤོང་ཞིང་འདྲུ་འཛི་དང་འབྲེལ་བའི་གཏམ་
 རྩ་ཚོགས་དང་གཞན་ཡང་བརྒྱན་དང་སྐྱ་མ་སོགས་མི་དགེ་བའི་རིགས་རྩ་མ་ཞིག་
 ཅིས་ཀྱང་ངེས་པར་འབྱུང་ལ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་རན་འགྱོར་འགྱོ་བས་ན་གཞོན་
 པ་ཁོ་ན་ལ་སྦྱོར་བ་ལས་བདག་ལ་ནམ་ཡང་ཕན་པར་མི་འགྱུར་བས་དེ་དང་འགྲོགས་
 པར་མི་བྱའོ་ཞེས་བྱས་པ་དང་འགྲོགས་པའི་ཉེས་པ་རྒྱས་པར་བསྟན་པའོ། །མདོར་
 བྱིས་པ་རྩམས་ནི་མ་མཐོང་ན། རྟག་ཏུ་བདེ་བ་ཉིད་ཏུ་འཁྱུར། ཞེས་དང་། ཚོམས་
 ལས། རྩ་པ་ཀྱན་ཏུ་དག་འདྲ་(༡༧ན)བའི། བྱིས་དང་འགྲོགས་པ་རྟུག་བསྐལ་
 ཞིང་། བྱིས་པ་མ་ཐོས་མ་མཐོང་ཞིང་། མ་བསྟེན་ཀྱུར་པ་ཉིད་ཏུང་རོ། །ཞེས་
 དང་། སྦྱོས་རབས་ལས་ཀྱང་། བྱིས་པ་རྩམས་ནི་ནམ་ཡང་མི་ཐོས་ཤིང་། མཐོང་
 པར་མི་འགྱུར་ནམ་ཡང་མི་སྤྲ་དང་། བྱིས་དང་འགྲོགས་ལས་སྦྱོ་བའི་རྟུག་བསྐལ་
 ཡང་། མི་སྦྱང་མཆོག་དེ་བདག་གིས་སྤྲོད་ལ་སྤོང་། ཞེས་གསུངས།

སྐར་ཡང་བསྟན་ཏེ་བསྟན་པ་ནི། དེ་ལྟར་བྱིས་པ་བདག་དང་བྱིས་པ་གཞན་
 སན་ཚུན་རུ་བསྟེན་ཅིང་འགྲོགས་པ་དེས་ནི་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་མི་དགེ་བ་འཕེལ་
 བའི་ཁྱེན་བྱས་ནས་ཐིག་ཅན་འཕགས་སྟེས་པོ་དང་མ་ལ་གནོད་གཉིས་བཞིན་རུ་སན་
 ཚུན་ཐིག་གྲོགས་སུ་འཕྱར་བས་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་ཕྱར་བར་འཕྱར་བའི་རྒྱར་ཟད་
 གྱི། བྱིས་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་བདག་ལ་སན་པའི་དོན་ཅི་ཡང་མ་བྱས་ཤིང་མི་བྱེད་
 ལ་བདག་གིས་ཀྱང་དེ་དག་ལ་སན་པའི་དོན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་བྱས་ཤིང་བྱེད་པར་མི་
 འཕྱར་བས་བྱིས་པའི་གྲོགས་པོ་དཔན་པ་དང་འགྲོགས་པའི་ཉེས་པ་སྤོང་བར་འདོད་
 པས་སྤང་དོར་ལ་མི་མཁས་པའི་ཚོངས་པ་རྣམས་ལས་ཐག་རིང་རུ་བྱོལ་བར་བྱ་ཞིང་
 ཐིག་པའི་གྲོགས་པོ་དེ་དག་ལས་རྒྱར་རིང་རུ་འགྲོས་པར་བྱས་ནས་འཕགས་པའི་
 ཚུལ་ལ་རྟེན་སུ་སྟོབ་པའི་དོན་རུ་རང་གཅིག་སུ་དཔེན་པར་སོང་ཏེ་གནས་དགོས་ཏེ།
 བད་དཀར་ལས། ཚོ་ག་སྟུང་ཕྱལ་བསྟར་བྱ་ཞིང་། །འདུ་འཇོ་མེད་ལ་གཙང་བར་
 བྱ། །རྒྱལ་པོ་དང་ནི་རྒྱལ་བྱ་དང་། །འདྲིས་བྱེད་རྟག་རུ་སྤང་བར་བྱ། །ཞེས་སོགས་
 དང་། དཀོན་མཆོག་སྒྲིན་ལས་ཀྱང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་པའི་གང་ཟག་རྣམ་པར་
 སྤངས་པས་ཐིག་པའི་གྲོགས་པོ་ཡོངས་སུ་སྤངས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་རུ་
 ལྟ་བ་ཉམས་པ་དང་ཚོ་ག་ཉམས་པ་དང་(ན་ལ་)འཚོ་བ་ཉམས་པའི་གང་ཟག་རྣམ་
 པར་སྤངས་པ་དང་། །འདུ་འཇོ་ལ་དགའ་བ་དང་ལེ་ལོ་ཅན་དང་འཁོར་བ་ལ་དགའ་
 བ་དང་བྱང་རྒྱལ་ལ་རྒྱལ་གྱིས་སྟོགས་པའི་གང་ཟག་དང་བྱིལ་པ་དང་བསྟེན་པ་རྣམ་
 པར་སྤངས་པས་ཐིག་པའི་གྲོགས་པོ་ཡོངས་སུ་སྤངས་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། རིགས་
 གྱི་སུ་དེ་དག་ཡོངས་སུ་སྤོང་བའི་ཚོ་གང་ཟག་དེ་དག་ལ་སྤང་བའི་སེམས་བསྐྱེད་པར་
 མི་བྱའོ། །ཁོང་ཁོ་བའི་སེམས་དང་བརྟན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་
 བསྐྱབ་བརྟན་སུ་དྲངས་པ་ལྟར་རོ། །དེས་ཀྱང་བདག་དོན་སོགས་རྐང་པ་གཉིས་རྒྱ་
 དཔེ་དང་རྒྱ་འགྲེལ་རྣམས་ན་མེད་ཅིང་། དེའི་ཚབ་རུ། བདེ་ཞིང་ཉོན་མོངས་མེད་
 ཡིད་གིས། །གཅིག་སུ་དཔེན་པར་གནས་པར་བྱ། །ཞེས་ཡོད་ལ། དེའི་དོན་ནི། བྱིས་

བ་སྤངས་ནས་འཕགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྩེས་སུ་བསྐྱབ་པ་བདེ་ཁིང་བྱིས་པ་དང་འཕྲོགས་
 པའི་སྦྱོན་གྱི་ཉེན་མོངས་པ་མེད་པའི་ཡིད་ཀྱིས་རང་གཅིག་ཤུ་སྒོགས་རན་མེད་པར་
 དཔེན་པར་གནས་པར་བྱ་ཞེས་པ་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །བྱིས་ལས་ཐག་རིང་བྱོལ་
 བར་བྱ། །ཞེས་པའི་རྒྱང་པ་གཅིག་པོ་འདི་འགྲེལ་པ་འགའ་ཞིག་ཏུ་མར་ལ་སྒྲེལ་ནས་
 འཆད་དེ་དོན་ལའང་དེ་ལྟར་འཐད་དོ། །སྐབས་འགར་སྤང་ན་མི་དགའ་བ་དང་
 འདྲིས་ཆེན་སྤང་བ་ནི། གལ་ཏེ་དཔེན་པར་གནས་པ་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ལྟ་བུ་རྒྱ་ལ་
 རེས་འགའ་སྟོ་བྱར་བྱ་བྱིས་པའི་སྦྱོ་བོ་དང་སྤང་པར་ལྷུར་ན་དེ་ཉིད་མི་དགའ་ཁིང་མ་
 དད་པར་འལྱར་བའི་སྦྱོད་ཚུལ་སྤངས་ནས་རེ་ཞིག་སྟོན་པར་སྤྲོ་བ་སོགས་ཁོ་དགའ་
 ཁིང་སྟོ་བར་འལྱར་བའི་སྦྱོད་པས་ཡིད་མཁྱ་བར་བྱས་ཏེ། དེ་ནས་རྩེས་སུ་ཆགས་པ་
 དང་མཛའ་ཁིང་ཡིད་གཅུགས་པ་དང་རྟེན་བཀྱར་འོང་བུ་རེ་བའི་བསམ་པ་སོགས་
 ཀྱི་སྒོ་ནས་ཏ་ཅང་རིང་བུ་འཕྲོགས་པའི་འདྲིས་ཆེན་པོ་ཉིད་ཏུ་ཡང་མི་འལྱར་བར་
 བྱ། (༡༡༩ན)ཁིང་དེ་ལ་གཉེན་བྱ་བ་བྱུང་ནས་ཆགས་ཤིང་ཁིན་པ་དང་དགར་བ་བྱུང་
 བས་སྤང་ཁིང་འཕོན་པ་ལྟ་བུའི་ཉེ་རིང་གཉིས་ཀ་དང་བལ་བའི་སྒོ་ནས་ཐ་མལ་པ་
 རྟེ་བར་མ་བཏང་སྟོམས་པ་ཅམ་མམ་གཟུ་བོ་ལྟ་བུའི་སྒོ་ནས་འདྲིས་པ་དང་འགས་
 པ་གང་ཡང་མེད་པར་ཆོས་མཐུན་གྱི་སྦྱོད་པས་ལེགས་པར་གནས་པར་བྱ་ལ། དེ་
 བཞིན་བྱ་བ་མལ་པ་བར་མའི་ཚུལ་གྱིས་བསོད་སྟོམས་ལྟ་བུའི་ཆེད་བྱ་གྲོང་དང་གྲོང་
 ཁྲིར་སོགས་སུ་རྒྱ་བའི་ཆོ་ཡང་དཔེར་ན་བྱང་བའམ་སྤང་མས་མེ་ཏྲིག་གི་ཁ་དོག་དང་
 དྲི་སོགས་ལ་ཆགས་ནས་དེར་རིང་བུ་གནས་པ་དང་གཞོད་པའི་བསམ་པ་སོགས་
 གང་ཡང་མེད་པར་སྤང་ཅི་ཅམ་སྤངས་ནས་འཕྲོ་བ་བཞིན་བྱ་ཆགས་སྤང་སོགས་ཀྱི་
 བསམ་པ་གཞན་མེད་པར་ཆོས་སྤྱབ་པའི་རྟེན་རང་གི་ལུས་འཆོ་ཁིང་གནས་པ་དང་
 ཆོས་སྤྱབ་པའི་ཉིད་སྦྱོད་ཀྱི་དོན་ཅམ་བྱ་ཆོས་གོས་དང་བསོད་སྟོམས་སོགས་སྤངས་
 བས་ནི་ཞེས་པའམ་ཡང་ན་ཐོས་པ་སོགས་ཀྱི་ཆེད་བྱ་སྦྱོ་བོ་མང་པའི་ནང་བྱ་འཕྲོ་བ་
 བ་ཡང་ལེགས་པར་བཤད་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་མང་པོའི་ནང་ནས་ཉམས་སུ་

མྱེད་བྱེད་དོན་གྱི་སྒྲིབ་པ་ཙམ་མྱེད་ནས་ནི་ཞེས་སྒྱུར་ལ། གང་ལྟར་ཡང་དེ་དང་
དེར་གནས་པའི་སྒྲིབ་པ་ཀུན་ལ་ཐོན་ཆད་པ་ན་ཚུན་འགྲོགས་འདྲིས་བྱེད་མ་ཚུངས་པས་
མ་མཐོང་ཞིང་མ་ཐོས་པ་བཞིན་དུ་རིང་དུ་འདྲིས་པ་མེད་ཅིང་སྤྱུ་ལའང་རེ་བ་མེད་
པར་བྱས་ནས་གནས་པར་བྱ་སྟེ། མདོར། རི་ལྟར་བྱང་བ་མེ་ཉོག་གི། །ཁ་དོག་དྲི་
ལ་མི་གཞོད་པར། །ཁྱུ་བ་གཞིབས་ནས་འཕུར་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཐུབ་པ་ཤོད་དུ་
རྒྱ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

འདྲིས་པ་སྤྱོད་ཚུལ་བསྐབ་བརྟན་ལས། འདྲིས་པར་བྱ་བ་པོར་བས་ཀྱང་སེམས་
ལྟར་དུ་དག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་འདིར་ཡང་བསམ་པར་བྱའོ། །མཚན་མར་གཟུང་
ལས་སོ་སོར་ཤེས། །ཕྱི་ཕྱིར་ཞིང་ནི་འབྱུང་བར་འབྱུར། །རྗེས་སུ་(༩༥བ)ཆགས་པར་
སྒྲིབ་པར་བྱེད། །གང་ལ་རྗེས་ཆགས་ཁོང་ཁྱོ་ཡོད། །ཅེས་པ་ནས། རིང་པོར་མི་ཐོགས་
མེད་པར་འབྱུར། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས་ཏེ། གཞེན་བཤེས་སོགས་ལ་འདྲིས་པའི་
དོན་ལ་མཚན་མར་བཟུང་ནས་ཞེན་པ་ལས་ཆགས་སྣང་སོགས་སྒྲིས་ནས་སེམས་མ་
དག་པར་འབྱུར་བས་འདྲིས་པ་ལ་ཞེན་པ་སྤང་བར་བྱ་དགོས་ལ། དེའང་འཕྲད་པ་
འདྲིས་པ་ཞེས་པ་འདྲ་བ་གཞན་འབྱུང་གི་རྒྱན་དངོས་མེད་ལ་ཞེན་ན་སྤྱག་བསྐུལ་
སྒྲིབ་པས་རང་གཞན་ཐམས་ཅད་ལྟར་དུ་འབྱེས་པ་ལ་བསམས་ནས་སེམས་སྤྱོད་
དགོས་ཞེས་པའོ། །

གསུམ་པ་ཕྱི་རྟེན་སོགས་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་ལ་སྤྱིད་པ་སྤྱོད་པ་ནི། བདག་ནི་རྟེན་
མང་སོགས་ཏེ། དེ་ཡང་རྟེན་བཀུར་གྱི་ཉེས་པ་དང་དེ་ལ་སྒྲིབ་པ་མེད་ཚུལ་སྟོན་
པ་ལ། རྒྱགས་པ་དང་ང་རྒྱལ་སྒྲིབ་པའི་ཉེས་པ་ནི། བདག་ལ་ནི་སྒྲིབ་བདག་མང་
པོས་ཚོས་ཚོས་དང་བསོད་སྟོམས་སྟེར་བ་སོགས་ཡོ་བྱད་ཀྱི་རྟེན་པ་མང་པོ་དང་ལྡན་
ལ། དུལ་མི་མང་པོས་མཚོན་ཅིང་བཀུར་སྟེ་དང་བཅས་པ་དང་། བདག་ལ་སྒྲིབ་
མང་པོ་དག་དགའ་ཞིང་གྲས་པ་དང་བཅས་པའོ་ཞེས་ཆོ་འདིར་དེ་འདྲའི་སྟེམས་པ་
སྟེ་རྟེན་བཀུར་གྱིས་སེམས་ཁེངས་པའི་ང་རྒྱལ་དང་རྟེན་བཀུར་ལ་ཆགས་པས་རོ་

ཐུང་བའི་རྒྱགས་པའམ་རྟེགས་པ་ལྟ་བུ་མེམས་ལ་འཆང་བར་ཐུར་ན་དེ་དག་གི་ཉེས་
 བས་རང་གི་བའི་འོག་སྤྱི་མའི་རུས་དག་ཏུ་དཔུལ་བ་སོགས་རན་འཁོར་སྤྱང་ནས་
 ཡུན་རིང་ལ་བརྗོད་དཀའ་བའི་རྟུག་བསུལ་སྤྲོ་ཚོགས་ཀྱི་འཇིགས་པ་མི་བཟད་པ་
 རྒྱུ་བར་འཕྱར་ཏེ། དེ་ལྟར་རྟེན་བཀུར་སོགས་ཀྱིས་རྫོམས་པ་ནི་དཔུལ་བར་སྤྱི་བའི་
 རྒྱ་ཡིན་པར་བྱམས་པའི་མེད་གཤིས་སྐྱེ་ཆེན་པོ་བརྟན་པ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་
 ཉིད་ལས། མང་རུ་སོས་པས་རྒྱགས་ཤིང་དེ་མང་རུ་སོས་པས་བག་མེད་པར་འཕྱར་
 བ་དང་། རྟེན་པ་དང་བཀུར་སྟེ་དང་(ལ་ལ་)ཚོགས་སུ་བཅད་པས་རྒྱགས་ཤིང་དེ་
 རྟེན་པ་དང་བཀུར་སྟེ་དང་ཚོགས་སུ་བཅད་པས་ཟིལ་གྱིས་ནོན་པས་བག་མེད་པར་
 འཕྱར་བ་དང་། མཇའ་བཤེས་ཀྱི་བྱིས་དང་སྤྱོད་མོ་སྟེར་བའི་བྱིས་ཀྱིས་རྒྱགས་ཤིང་
 དེ་མཇའ་བཤེས་ཀྱི་བྱིས་དང་སྤྱོད་མོ་སྟེར་བའི་བྱིས་ཀྱིས་སྤགས་པས་བག་མེད་པར་
 འཕྱར་བ་དང་། ཐུངས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ཡོ་བྱད་བསྐྱངས་པས་རྒྱགས་ཤིང་དེ་
 ཐུངས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ཡོ་བྱད་བསྐྱངས་པས་རྒྱགས་པས་བདག་ལ་བརྟོན་པར་
 བྱེད་གཞན་ལ་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་བག་མེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདྲ་སྤྱང་བཞི་པོ་དེ་
 དག་ནི་རབ་རུ་བྱུང་བའི་རྒྱགས་ཤིང་བག་མེད་པ་ཡིན་ཏེ་རབ་རུ་བྱུང་བ་རྒྱགས་ཤིང་
 བག་མེད་པ་དེ་དག་དང་ལྡན་ན་མེམས་ཅན་དཔུལ་བར་འཁོར་བ་ཡིན་པར་བརྗོད་
 པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་ལྟར་རྒྱགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བག་མེད་པ་སྤྱི་བས་ན།
 མདོར། རྒྱགས་འདི་བག་མེད་ཀུན་གྱི་ཆ་བ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་
 དག་པར་ལྡན་པའི་ཕྱང་ལས་ཀྱང་། ཤིང་ཅུ་གྲོ་ཏ་ཞིག་གི་རྩུང་རུ་ལྷག་ཁྱེན་པོ་
 ཞིག་འཁོད་དེ་ལྷག་ཁྱེན་དེའི་ནང་ནས་ཕྱི་ས་ཟ་བའི་ལྷག་གཅིག་ཕྱིས་ཁྱང་རུ་ཕྱི་ས་ཟར་
 མོང་སྟེ་ཕྱི་ས་ལ་ཅི་འདོད་སོས་ནས་མཐུན་རུ་ཕྱི་སའི་ཕྱང་པོ་བཞག་སྟེ་འདུག་ནས་
 མགོ་བསྐྱར་ཞིང་དེས་དེ་ཅུམ་རུ་ལྷག་གཞན་དག་ལ་བརྟན་པ་བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་
 རུ་དག་སྤྱོད་ལ་ལ་ཞིག་རྟེན་པ་དང་བཀུར་སྟེ་དང་གསལ་པས་ནོན་པས་མེམས་ཟིན་
 པ་སྟེ་སྤྱོད་དང་སྤྱོད་ཁྱེར་དང་སྤྱོད་ཁྱེར་ལ་ཞིག་རུ་བསོད་སྟོམས་ཀྱི་ཕྱིར་ཞུགས་ཏེ་དེས་

དེར་ཟས་གཙང་མ་ཞིམ་པོ་ཅི་འདྲོད་པ་ཟོས་ནས་སྤྱི་དེ་ཉིན་པར་ཟས་ལ་སྟག་པའི་
 ཟས་དག་འབྱེད་ཏེ་འོངས་ནས་དག་སྦྱོར་དག་ལ་སྟུག་པ། ཆོ་དང་ལྷན་པ་དག་ཁོ་
 པོས་ཟས་གཙང་མ་ཞིམ་པོ་ཅི་འདྲོད་པ་ཟོས་འདི་མི་དགོས་ཏེ་སྟག་མ་གཏོར་བའི་
 རིགས་ན་(༡༩༩༧)ཁྱོད་འདྲོད་ན་འདི་ཚོ་ཞིག་ཅེས་དེས་དེ་ཅམ་རྩ་དག་སྦྱོར་རུང་བ་
 དེས་པ་གཞན་དག་ལ་བརྟུན་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། གང་ཆེད་བཀྱར་དང་
 བཟའ་བཀྱར་སོགས་རུང་ཟད་རེ་བྱུང་བས་ང་རྒྱལ་དང་རྒྱགས་པ་སྦྱེས་ནས་གཞན་ལ་
 རོམས་ཤིང་བརྟེས་པར་བྱེད་པ་དག་གིས་འདི་དག་སེམས་པ་གལ་ཆེ་བར་གསུངས་
 མོ། །དེ་ལྟར་ཆེད་བཀྱར་གྱིས་སེམས་ཁེངས་པ་དང་དེ་ལ་ཆགས་པས་རྫོང་བ་
 ལས་འཇིགས་པ་སྦྱེ་བའི་རྒྱ་མཚན་དེ་ལྟ་བུས་ན་བདེ་སྟག་གི་རྒྱ་ལ་ནམ་པར་ཚོངས་
 པའི་ཡིད་ཁྱོད་ཀྱིས་ད་ལྟའི་རུས་སུ་སྟག་བསྐལ་གྱི་རྒྱའི་ཆེད་བཀྱར་ལ་བདེ་བའི་རྒྱར་
 རྫོམ་ནས་དེ་དག་གང་དང་གང་ལ་ཆགས་ཤིང་ཞེན་པར་ལྷུར་ནས་དད་པས་བྱིན་
 པ་སོགས་ལ་རི་ཅམ་ཁེངས་སྦྱོད་པ་དེ་དང་དེ་བསྟོངས་ཞེས་ཏེ་དེ་དང་དེའི་རུས་
 པ་སྟོགས་གཅིག་རྩ་བསྟོངས་པ་འམ་བསྟོངས་པ་ལས་འབྲས་བུ་ནམ་སྤྱིན་སྦྱོར་བའི་
 རུས་སུ་གོང་ནས་གོང་རྩ་བརྒྱ་འཕྱར་སྟོང་འཕྱར་རྩ་འཕེལ་ནས་སྟག་བསྐལ་ཉིད་རྩ་
 འཕྱར་ཞིང་ལྡང་ངོ་། །དེ་བས་ན་བདེ་སྟག་གི་རྒྱའི་སྒྲུང་དོར་ལ་མཁས་པས་ནི་ཆེད་
 བཀྱར་སོགས་ལ་ཆགས་པར་མི་བྱ་ལྟེ་དེ་དག་ལ་ཆགས་ཤིང་ཞེན་པ་དེ་ལས་ནི་འདི་
 ཕྱི་ཀྱན་རྩ་འཇིགས་པ་མི་བཟད་པ་སྦྱེ་བ་བཤད་མ་ཐག་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ལུལ་
 ཅན་ཆགས་པའི་ཉེས་པ་བརྟན་ཏོ། །དེ་དང་དེ་བསྟོངས་ཞེས་པ་ནི་ཆེད་སོགས་སྟག་
 བསྐལ་དང་སྟག་བསྐལ་གྱི་རྒྱར་ལྷུར་པའོ་ཞེས་ཀྱང་བཤད་དོ། །

འབྲས་བུ་ནམ་པར་སྤྱིན་པའི་རུས་སུ་སྟོང་འཕྱར་རྩ་འཕེལ་ནས་སྟག་བསྐལ་ཉིད་
 རྩ་འཕྱར་ཞིང་ལྡང་བ་ནི་འདུལ་བའི་མདོར། ལེ་ཡོ་ཅན་ལ་ནི་སྒྲངས་པ་དང་ཉེ་བར་
 རྒྱད་པ་བུ་ཡོན་རྩ་འཕྱར་རོ་ཞེས་ཚུལ་གྱིས་ནམ་པར་དག་ཀྱང་ཚོས་བསམ་སོགས་
 ལ་མི་བརྟོན་ཞིང་བསྐྱབ་པ་ཡོངས་སྦྱོང་གི་ཐབས་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱབ་པ་གོང་འཕེལ་

རྩ་སྐབ་མི་རྩལ་པའི་ལོ་ལོ་ཅན་ལ་ནི་སྤངས་(༥༥ན)པ་དང་སྦྱོད་པ་བྱ་ཡོན་གྱི་ཚུལ་
 རྩ་འཕྱར་ཞིང་སྦྱོར་བ་ཕྱི་མར་བརྒྱ་འཕྱར་སྟོང་འཕྱར་རྩ་སྦྱོན་བདག་ལ་འཇལ་དགོས་
 པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་རྩ་སྦྱོན་བདག་གི་བྲན་གཡོག་དང་དེ་ལ་
 དབྱ་འཇལ་མཁན་ལྟ་བུར་སྦྱོར་བའང་ཡིན་ཏེ་དེ་ནི་ཞིང་པ་ལྟ་བུར་དང་ཚོས་སྤང་ལྟ་
 བརྒྱའི་བྱང་བ་འདུལ་བ་ལས་གསུངས་པ་དེ་དག་གིས་ཤེས་པས་སོ། །ཁྱིམ་པ་འཆལ་
 གིས་དད་ཇམ་སྦྱོད་པ་ནི་དེ་བས་ཀྱང་ཉེས་པ་ཆེ་སྟེ། སངས་རྒྱལ་གྱི་མཛོད་གྱི་མདོ་
 ལས། སྤྱི་རིའི་རྩ་ཚུལ་ཁྱིམ་པ་ཞིག་པའི་དགེ་སྤྱོད་བསྐྱལ་བ་བརྒྱ་སྟོང་གི་འབྲུམ་གྱི་
 པར་རྩ་རང་གི་ག་བཅད་ཅིང་གཏུབས་ཏེ་སྦྱོན་བདག་ལ་འཇལ་ལོ། །ལྷགས་སྤྱ་
 སྦྱོས་ན་ཡང་ཁྱར་ཕྱི་བ་འཁྱེར་བར་འོང་ངོ་། །སྤྱི་ཉག་མ་འབྲུམ་རྩ་བཅོས་པའི་ཆ་
 ཅམ་ཡང་བཞུ་བར་མི་རྩལ་ན་གོས་དང་ཟས་དང་མལ་ཆ་དང་སྒྲན་ལ་སོགས་པ་
 ལྟ་ཅི་སྦྱོས་ཞེས་གསུངས། སྤྱི་མ་རྗེའི་གསུངས་རྒྱན་ལས་ནི། ལྟན་ཕོལ་གྱི་ཡོན་ཏན་
 གང་ཡང་མེད་བཞིན་རྩ་ད་ལྟ་དད་པས་བྱིན་པས་བཟའ་བ་དང་བཏུང་བ་ཁམ་
 རེ་རེ་ཅམ་ལ་ཡང་ཆགས་སྟེད་དང་བཅས་པས་སྦྱོད་ན་ཕྱིས་དཔྱལ་བར་སྦྱོས་པའི་
 ཆོ་ལྷགས་གྱི་སྤྱ་ལུས་མེ་འབར་བ་ཁམ་སྟོང་དང་ཁྱོ་ཆུ་ཁོལ་མ་ཁམ་སྟོང་སྤག་ལྟ་བུ་
 ལ་མི་འདོད་བཞིན་རྩ་སྦྱོད་དགོས་པ་དེ་འདྲ་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་སྦྱར་
 རྟེན་བཀྱར་གྱི་ཉེས་པ་ནི། ལྷག་བསམ་བསྐྱལ་བ་ལས། དུམས་པ་འདི་ལ་བྱང་རྒྱལ་
 སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་རྟེན་པ་དང་བཀྱར་སྟེ་ནི་འདོད་ཆགས་སྦྱོས་
 པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །རྟེན་པ་དང་བཀྱར་སྟེ་ནི་དྲན་པ་འཛོམས་པར་བྱེད་
 པར་བརྟག་པར་བྱའོ། །རྟེན་པ་དང་བཀྱར་སྟེ་ནི་རྟེན་པ་དང་མ་རྟེན་པས་ཁིངས་པ་
 དང་འདུད་པར་བརྟག་པར་བྱའོ། །རྟེན་པ་དང་བཀྱར་སྟེ་ནི་གཏི་ལྷག་བསྐྱེད་པར་
 བརྟག་པར་(༥༥པ)བྱའོ། །ཞེས་པ་ནས། རྟེན་པ་དང་བཀྱར་སྟེ་ནི་བསམ་གཏན་
 དང་ཆོད་མེད་པ་ཡོངས་སྤྱོད་བ་དང་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་དང་རྩ་དཔྱོད་སྦྱོར་
 གནས་དང་གཤིན་རྗེའི་འཇིག་རྟེན་རྩ་ལྟར་བར་བྱེད་པ་དང་། རྟེན་པ་དང་བཀྱར་

སྟི་ནི་ལྷས་བྱིན་དང་ལྷག་སྟོང་གི་ཚེ་ག་དང་མཐུན་པར་བརྟག་པར་བྱའོ་ཞེས་ཉེས་
 དམིགས་མང་དུ་གསུངས་ལ། དེ་བས་ན་དེ་དག་ལ་བརྟགས་ཏེ་ཆགས་པ་སྤངས་
 བས་འདོད་པ་ཚུང་བར་བྱ་ཞེ། དེ་ཉིད་ལས། བརྟགས་ནས་ཀྱང་འདོད་པ་ཚུང་
 བར་བྱའི་ཡོངས་སུ་གཏུང་བར་ནི་མི་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བྱམས་པ་འདོད་
 པ་ཚུང་བ་ལ་སྟོན་འདི་ལྟ་བུ་དག་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ་ཞེས་སོགས་དང་། བྱམས་པ་
 བཙན་ཡོན་འདི་ལྟ་བུ་འདི་དག་ཤེས་ནས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་མཁས་པ་ས་རྟེན་
 པ་དང་བཀུར་སྟེ་ཐམས་ཅད་སྤང་བའི་ཕྱིར་ལྷག་པའི་བསམ་པས་འདོད་པ་ཚུང་
 བ་ལ་གནས་པར་བྱ་ཞིང་འདོད་པ་ཚུང་བ་ལ་བརྟེན་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ལ།
 མདོར་ན་རྟེན་བཀུར་སོགས་ལ་ཆགས་ཤིང་ཞེན་པས་ནི་བདེ་འགྲོ་དང་ཐར་པའི་
 གོགས་བྱེད་ཅིང་རན་འགྲོའི་ཕྱག་བསྐྱེད་མི་བཟད་པ་སོགས་སྦྱེས་པས་ན་གང་ལའང་
 ཆགས་པ་དང་ཞེན་པ་མེད་པར་གནས་དགོས་པར་གསུངས་ཏེ། རྫོ་པོས། གང་
 ལའང་ཆགས་པ་སྤང་བྱ་ཞིང་། །ཆགས་པ་མེད་པར་གནས་པར་བྱ། །ཆགས་པས་
 བདེ་འགྲོ་མི་འཐོབ་ཅིང་། །ཐར་པའི་སྟོག་ཀྱང་གཙོད་པར་བྱེད། །ཅེས་སོ། །དེས་
 བཙན་ཏེ་ལྟ་བུའི་རན་སོང་གི་རྒྱུའི་ཆགས་པ་དང་རྒྱལ་སོགས་ཉོན་མོངས་སྤྱིང་བར་
 འདོད་པས་རྟེན་བཀུར་སོགས་ལ་ཆགས་ཞེན་སྤངས་ནས་འོག་ཏུ་འཆད་པ་ལྟར་
 དབེན་པ་བཞེན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོ་བསྐྱོམ་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། གང་པོས་
 ཟུས་པར། དེ་ཕྱིར་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ནམས། །རྟག་པར་དགོན་པ་(༣༥༥)
 བཞེན་བྱ་ཞིང་། །ཤོང་བྱིར་དག་ལ་ཆགས་མི་བྱ། །བཞེན་ན་རྟེན་སེམས་སྦྱེ་བར་
 འཕྱར། །རྟེན་པ་ཐོབ་ན་རབ་ཏུ་དགལ། །སྟོར་བར་ཐུར་ན་ཐུང་ན་སྦྱ། །དེ་ཡིས་
 སངས་རྒྱུས་མཚོད་བྱས་ཤིང་། །མཚོད་པ་བྱས་ཞེས་མི་བརྟོད་དོ། །དེ་འདྲའི་ཉོན་
 མོངས་སོང་འདོད་ན། །རྟེན་པ་རྣམས་ནི་སྤང་བར་བྱ། །སྤངས་ནས་གནས་དབེན་
 རབ་གནས་ནས། །སྟོར་པའི་ཚོས་ནི་བསྐྱོམ་པར་བྱ། །ཞེས་སོ། །

རྟེན་བཀུར་སོགས་ལ་ཡིད་བརྟན་མེད་པ་ནི། རྟེན་བཀུར་སོགས་འདོད་པའི་

ཡུལ་འདི་དག་ཅི་ཙམ་བྱུང་ཡང་ཡིད་བརྟན་རུ་རུང་བ་མེད་དེ་འདི་དག་གི་རང་
 བཞིན་ནི་ངེས་པར་མི་རྟག་ཅིང་རང་གི་རང་གིས་འདོར་ཞིང་འཇིག་པར་འཇུར་
 བའི་ཆོས་ཙན་ཡིན་པས་ན་དེའི་ཚུལ་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་སྒོ་ནས་སློབ་འཇུག་པ་ཤིན་
 ཏུ་བརྟན་པར་གྱིས་ཏེ་མི་རྟག་ཅིང་མི་རྟག་པའི་རང་བཞིན་ཙན་ལ་ཆགས་ཤིང་
 ཞེན་པས་ཅི་བྱེད་སྒྲུལ་རུ་རབ་རུ་རྟོགས་པར་གྱིས་ཤིག རྟེན་བཀུར་སོགས་འདི་
 དག་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་འདོར་ཞེས་འཆད་པའང་སྤང་ངོ་། །འདོར་ཚུལ་རི་ལྟར་
 ཡིན་སྒྲུལ་ན། འདི་ལྟར་ཆོ་འདིར་ནོར་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་རྟེན་པ་དག་ནི་མང་པོ་བྱུང་
 ཞིང་དེ་བཞིན་རུ་སྒྲུགས་ཐམས་ཅད་རུ་གྲགས་པ་དང་སྟན་པ་ཆེན་པོ་བྱུང་བར་ལྟར་
 གྲང་དེ་ཐམས་ཅད་འཇིགས་པའི་རང་བཞིན་ཙན་ཡིན་པས། རང་འཆི་བའི་ཆོ་རྟེན་
 དང་གྲགས་པའི་ཆོགས་དང་བཅས་ཏེ་མཐར་གང་རུ་འདོང་བའི་གཏོལ་མེད་དོ་སྟེ་
 གང་རུ་འགྲོ་མི་ཤེས་པའོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། རྩ་མཁན་གྱིས་རྩ་སྤྱོད་བཟོས་པ་དང་
 ཐགས་མཁན་གྱིས་ཐགས་འཐགས་པ་ནམས་མཐར་གར་སོང་འདིར་སོང་ཆ་མེད་
 པ་བཞིན་རུ་འདུས་བྱས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་མཐར་གང་རུ་འདོང་བའམ་འགྲོ་
 བའི་གཏོལ་མེད་པའོ་ཞེས་པ་སྟེ་ཆགས་བྱའི་ཡུལ་གྱི་ཉེས་པའོ། །ཡང་(༡༥༥)གང་
 རུ་འདོང་བའི་གཏོལ་མེད་པ་ནི་འཆི་བའི་ཆོ་དེ་དག་རྗེས་སུ་མི་འབྲང་བའི་དོན་
 ཏོ་ཞེས་འཆད་པའང་ཡོད་དོ། །འགའ་ཞིག་རུ་འདི་དག་རང་བཞིན་སོགས་རྟེན་
 པ་གཉིས་ཀྱིས་རྟེན་བཀུར་སོགས་འདོར་བའི་ཆོས་ཙན་ཡིན་པས་ཆགས་མི་རིགས་
 པར་བསྟན་ནས། འདིར་འདོར་ཡང་བྱི་མར་པན་ནོ་སྒྲུལ་ན། རྟེན་པ་སོགས་རྟེན་
 པ་བཞིས་རྟེན་པ་དང་གྲགས་སྟན་ཅི་ཙམ་བྱུང་ཡང་དེ་ཐམས་ཅད་སྟེ་བ་བྱི་མ་ལ་
 གང་རུ་འདོང་བའམ་འགྲོ་བའི་གཏོལ་མེད་དེ་མི་ཤེས་སོ་ཞེས་བྱི་མར་ཡང་མི་པན་
 པར་བསྟན་པའི་དོན་ཡིན་པར་བཤད་དོ། འདིས་ནི་བྱིས་པ་དང་འགྲོགས་འདྲིས་
 བྱེད་པ་སོགས་ཐབས་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྟེན་བཀུར་སྟན་གྲགས་བསྐྱབས་པ་ལའང་
 རྟེན་པོ་མེད་པར་བསྟན་ཏོ། །

བསྟོན་སྒྲིབ་ལ་དགའ་མི་དགའ་བྱ་མི་རིགས་པ་ནི། གཞན་ཡང་བདག་ལ་
 མི་དགའ་བས་སྟོན་མཚར་བཅོད་དེ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་གཞན་འགའ་ཞིག་ཡོད་ན་
 ཁ་ཅིག་དགའ་བས་བསྐྱེད་པ་བཅོད་དེ་བསྟོན་པས་ཀྱང་བདག་དགའ་བར་བྱར་
 ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་བསྟོན་པས་དེའི་དགའ་བ་ལ་གཤམ་བྱེད་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་བདག་ལ་བསྟོན་པར་བྱེད་པ་གཞན་འགའ་ཞིག་ཡོད་ན་
 ཁ་ཅིག་གི་སྒྲིབ་པས་ཀྱང་བདག་མི་དགའ་བར་བྱར་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 མི་སྒྲིབ་པས་དེའི་མི་དགའ་བ་ལ་གཤམ་བྱེད་ཡོད་པས་སོ། །དེས་ན་བསྟོན་སྒྲིབ་
 ལ་ཆགས་སྐར་དང་དགའ་མི་དགའ་སོགས་བྱེད་པ་ནི་དོན་དང་སྦྱོར་པོ་མེད་པ་
 བྱིས་པའི་སྟོན་པ་ཁོ་ནར་ཟད་དེ་བསྟོན་སྒྲིབ་བྱས་པས་མཐོ་དམན་དང་བཟང་
 འན་དུ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་འཕྱར་ལ་ཕན་གོད་ཀྱང་ཅི་ཡང་མེད་པས་སོ། །

བྱིས་པ་མཁྱེན་བར་དགའ་བས་ཞེན་པ་སྡོང་བ་ནི། གལ་ཏེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་བར་
 བྱས་ན་བདག་ལ་གོད་པ་བྱེད་པ་དང་སྟོན་པ་སོགས་མེད་པས་རང་ལ་(༡༥༥ན)
 དགའ་བ་སྐྱེ་ཞིང་གཞན་གྱི་དོན་ཡང་བྱ་ཅུས་སོ་སྟུམ་ན། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་བར་བྱ་
 མི་ཅུས་ཏེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་ཁམས་དང་དབང་པོ་བསམ་པ་དང་མོས་པའི་
 བྱད་པར་ཐ་དད་པ་སྒྲ་ཚོགས་པ་ཅན་ལགས་པས་ཐབས་མཁས་ཀྱི་མཛད་པ་དུ་མའི་
 སྟོན་པ་འགྲོ་བའི་དོན་མཛད་ཅིང་གཏུལ་བྱའི་རྒྱུད་ཚོད་དང་བསམ་པའི་བྱད་པར་
 ཐམས་ཅད་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་མཁྱེན་པའི་རྒྱལ་བ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་མངའ་བས་ཀྱང་
 བྱི་སྐྱེ་པོ་ཐམས་ཅད་མི་མཁྱེན་པ་སྟེ་མཁྱེན་བར་བྱེད་མི་ཅུས་ན། དུན་རིང་པོའི་བར་དུ་
 འགྲོགས་ཤིང་འདྲིས་པའི་ཤོགས་གཅིག་གི་སྟོན་ཚོད་ཀྱང་མི་ཤེས་པའི་བྱིས་པ་བདག་
 འདྲ་བ་རྒྱན་ཚོངས་རན་པས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་མཁྱེན་བར་བྱ་མི་ཅུས་པ་ལྟ་སྟོས་
 ཀྱང་ཅི་དགོས། རྒྱལ་བས་ཀྱང་མཁྱེན་བར་དགའ་ཚུལ་ནི། བདེ་ལས། ར་ལ་དད་པ་
 བྱི་སེན་མའི་སྟེང་གི་རྒྱལ་ཅམ་ལ་མ་དད་པ་ནི་སའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཅམ་མོ་ཞེས་པ་
 དང་ལེགས་སྐར་དང་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་གྱི་བཅན་མའི་བྱང་བ་ལྟར་རོ། །ཐམས་

ཅད་མཁུ་བར་བྱེད་མི་རྣམས་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་ལྟ་བུས་ན་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་མཁུ་
བར་འདྲོད་པའི་བསམ་པས་དེ་དག་དང་འགྲོགས་པ་རེ་ཞིག་བཏང་བར་བྱ་སྟེ་བྱིས་
པ་དང་འགྲོགས་པའི་འདུ་འཇི་ཙམ་ལ་ཆགས་པས་སྒྱུ་ནས་དེ་དག་དང་འགྲོགས་
འདྲིས་བྱེད་པ་ནི་རང་ཉིད་ཉམས་པའི་རྒྱ་ཙམ་ལས་གཞན་དོན་སོགས་ཀྱི་དགོས་པ་
ཅི་ཡང་མེད་པས་སོ། །

མཁུ་དཀའ་བ་དང་དེའི་ཕྱིར་བསྟེན་ཀྱང་དགའ་བ་མི་སྟེ་བ་ནི། མཁུ་དཀའ་
བའི་རྒྱ་མཚན་གཞན་ཡང་བྱིས་པར་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་དམན་པ་རྣམས་ཀྱི་
རང་བཞིན་ནམ་ངང་ཚུལ་ནི་གོགས་སོགས་གཞན་རྟེན་པ་མེད་པ་རྣམས་ལ་འདི་
ནི་སྟོན་བསྟོན་ནམས་མ་བསགས་པས་བསྟོན་སྟོམས་ཙམ་ཡང་མི་རྟེན་པའོ་ཞེས་
འཕྱ་ཁིང་སྟོན་པར་བྱེད་ལ་རྟེན་པ་(༡༥)ཅན་རྣམས་ལ་ནི་འདི་ཚུལ་འཚོས་
སོགས་ཀྱི་སྟོན་སྟེན་བདག་རྣམས་མགོ་བསྐྱོར་ནས་དད་པས་བྱིན་པ་ལེན་པས་
ལོག་འཚོ་སྟོན་པའོ་ཞེས་ངན་སྤྲུལ་སྤྲུ་ཚོགས་ཀྱིས་མི་སྟོན་པ་བརྗོད་པར་བྱེད་པས་
གང་ལྟར་ཡང་མཁུ་བ་སྟེད་མི་རྣམས་པ་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་ནི་ཤིན་ཏུ་འགྲོགས་
པར་དཀའ་བའམ་རང་བཞིན་གྱིས་འགྲོགས་དཀའ་བ་ཅན་ཡིན་པས་ན་ལྟན་ཅིག་
ཏུ་མཐུན་པར་བྱས་ནས་བསྟེན་ཀྱང་མཁུ་དཀའ་བའི་ཕྱིར་དེ་དག་གིས་བདག་ལ་
དགའ་བ་ཇི་ལྟར་སྟེ་བར་འགྱུར་ཉེ་མི་འགྱུར་བས་དེ་དག་དང་འགྲོགས་པར་མི་
བྱའོ་ཞེས་བསྟེན་ཀྱང་དགའ་བ་མི་སྟེ་བས་སྟོང་ཏུ་སྟུག་པའི་གོགས་སྟུ་བྱས་ནས་
འགྲོགས་མི་རིགས་པར་བསྟེན་པའོ། །

དེ་ལྟར་འགྲོགས་མི་རིགས་པར་ལྷང་གིས་སྐྱབ་པ་ནི། མཛའ་བཤེས་ཀྱི་ཚུལ་ཏུ་
འགྲོགས་མི་ཏུང་བའི་རྒྱ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན་བྱིས་པ་དག་ནི་ཇི་ལྟར་ཡང་ཁོ་རང་
གིས་འདྲོད་པའི་རང་དོན་ནི་གཞན་བས་སྟུག་པ་ཞིག་གྲུབ་པ་མེད་པར་ནམ་ཡང་
དགའ་བ་མི་འབྱུང་བར་ངེས་ལ། ཁོ་དགའ་བ་སྟེད་བྱེད་ཀྱི་རང་འདྲོད་ཀྱི་དོན་ཐམས་
ཅད་ནི་སྤྲུལ་ཀྱང་སྐྱབ་དཀའ་བས་ན་བྱིས་པ་མི་མཁས་པ་འགའ་ཡང་སྟོང་གོགས་

གྱི་མཛའ་བཤེས་སུ་བྱས་ནས་བསྟན་པར་བྱ་བ་མིན་ནོ་ཞེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
 རྣམས་གྱིས་གསུངས་སོ། །གང་དུ་རི་ལྟར་གསུངས་ན། ཟླ་བ་སྟོན་མེད། འདི་དག་
 བདག་ལ་གཞོད་མེས་ལྟན་པ་ཞེས། །མཁས་པས་བྱིས་པ་རྣམས་དང་ཚུད་མི་
 བྱེད། །བཞི་ལྟར་བྱས་ཏེ་བྱིས་པ་ཡོངས་སུ་སྤོང་། །བྱིས་པའི་ཚོས་ལ་འདྲིས་པར་ཡོང་
 མི་བྱེད། །བྱིས་པ་རི་སྒྲིབ་ཡུན་རིང་ལགས་བསྟན་ཀྱང་། །དེ་དག་ཕྱིར་ཞིང་མི་མཛའ་
 འགས་འཕྱར་ཞེས། །བྱིས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གྱི་རྒྱས་ཤེས་ན། །མཁས་པ་བྱིས་པ་དག་
 དང་བསྟན་མི་བྱེད། །བྱིས་པ་(༣༡པ)རང་བཞིན་ངོ་བོ་ཐ་དད་དེ། །སོ་སོའི་སྤྱོ་བོ་
 ལ་ནི་མཛའ་མེད་ཅེས། །བྱིས་པ་རྣམས་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཤེས་ནས། །མཁས་པ་འདིར་བྱིས་
 པ་རྣམས་ལ་ཡིད་མི་རྟོན། །ཞེས་སོགས་གསུངས་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་
 ཅད་གྱི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་ལས་ཀྱང་། །རི་ལྟར་གཅན་གཟན་ཁྲོད་གནས་ན། །ནམ་
 ཡང་དགའ་བར་མི་འཕྱར་བ། །དེ་བཞིན་བྱིས་པ་བསྟན་པས་ཀྱང་། །ནམ་ཡང་
 དགའ་བར་མི་འཕྱར་རོ། །ཞེས་དང་། །གང་ཞིག་བྱིས་པ་སྤྲིག་ཏུ་ཅན། །རྣམས་དང་
 འདྲེ་བར་སྦྱོད་པ་ནི། །ལྟ་ཡི་དགའ་བ་མི་སྦྱོང་ཞིང་། །མི་ཡི་དགའ་བའང་སྦྱོང་མི་
 འཕྱར། །དེ་བཞིན་ཉན་ཐོས་རང་རྒྱལ་དང་། །འདྲེན་པའི་དགའ་བ་མི་སྦྱོང་ངོ་། །
 །ཞེས་གསུངས་ལ་གཞན་ཡང་མང་ངོ་། །གང་ཕྱིར་བྱིས་པ་སོགས་གྱི་ཚིགས་བཅད་
 འདི་ལ། རྒྱ་དཔེར། །རང་དོན་སྟོན་ནས་དགའ་བ་གང་། །དེ་ནི་རང་དོན་དགའ་བ་
 ཉིད། །རི་ལྟར་རྗེས་ཉམས་ཞེ་སྤང་བ། །དེ་ནི་བདེ་ཉམས་བྱས་ལས་སོ། །ཞེས་འབྱུང་
 ལ། དེའི་དོན་ནི། །ཁོང་གི་དགའ་བ་རི་ལྟར་སྟེ། །ཞེས་པ་དང་སྟེལ་ཏེ། །རང་དོན་
 གྱི་སྟོན་ནས་དགའ་བ་སྟེ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མཛའ་བཤེས་གྱི་སྟོགས་དག་ལ་དགའ་
 བ་མིན་གྱི་རང་གི་དོན་ཁོ་ན་ལ་དགའ་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། །རི་ལྟར་དེ་དཔེར་ན་ནོར་
 རྩས་དག་ཉམས་ཤིང་བཟླག་པའི་ཚེ་ཞེ་སྤང་ཞིང་མི་དགའ་བ་སྟེ་བ་དེ་ནོར་རྩས་ལ་
 མི་དགའ་བ་མིན་གྱི་རྩས་བཟླག་པས་རང་གི་བདེ་བ་ཉམས་པར་བྱས་པས་མི་དགའ་
 བ་བཞིན་ཡིན་པར་བེ་བྱུ་ཏིའི་འགྲེལ་པར་གསུངས་སོ། །

འོན་ཀྱང་སེམས་ཅན་མགྲུ་བར་བྱ་དགོས་པ་དང་གཞན་དོན་ཁོ་ན་ཆེས་ཆེར་
བྱ་དགོས་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་སྟམ་ན། དེ་ནི་རྩལ་ནམ་གྱི་ཆོ་ཡང་བསམ་
པའི་སྒྲོ་ནས་གཞན་དོན་གཙོ་བོར་བྱ་དགོས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། (ན་ལ)འདི་ནི་རང་
འདོད་གྱི་ཆགས་ཞེན་དང་བཅས་པས་དེ་དག་དང་འགྲོགས་འདྲིས་བྱེད་པ་གཞན་
དོན་རྒྱུའང་མི་འཕྱུར་ལ་རང་ཡང་ཉམས་པའི་རྒྱུར་འགྲོ་བས་དེ་དང་འགྲོགས་པར་
མི་བྱ་བར་བསྟན་པ་ཡིན་པས་མི་འགལ་ལོ། །བསམ་པའི་དོས་ནས་ཉག་རྒྱ་གཞན་
དོན་གཙོ་བོར་བྱ་དགོས་ལ་དེའི་ཕྱིར་དངོས་སུ་གཞན་དོན་བྱ་མི་རྩལ་པས་ཀྱང་གཞན་
ཕན་གྱི་བསམ་པས་དགེ་བའི་བྱ་བ་བྱས་ན་གཞན་དོན་སྤངས་པར་ཡང་མི་འཕྱུར་ཏེ།
བྱང་རྒྱལ་སེམས་འགལ་ལས། གཞན་ཕན་ལས་ལ་མཐུ་མེད་ཀྱང་། །དེ་ཡི་བསམ་
པ་ཉག་རྒྱ་བྱ། །གང་ལ་བསམ་པ་དེ་ཡོད་པ། །དེ་ནི་དེ་ལ་དོན་གྱིས་ཞུགས། །ཞེས་
སོ། །སེམས་ཅན་མོས་པ་སྣ་ཆོགས་པ། །ཞེས་སོགས་གྱི་ཆོགས་བཅད་གསུམ་པོ་
འདི་འགལ་པ་འགལ་ཞིག་རྒྱ་མི་རྩལ་པའི་གཞན་དོན་ལ་ཆགས་པ་སྤོང་བ་ཞེས་ནང་
སེམས་ཅན་ལ་ཆགས་པ་སྤོང་བ་དང་ཕྱི་རྟེན་སོགས་ལ་ཆགས་པ་སྤོང་བ་གཉིས་ལས་
ལོགས་སུ་བཤད་ཀྱང་། །འདིར་ནི་སྤར་མདོར་བསྟན་སྐབས་འཇིག་རྟེན་སྤོང་བ་ལ་
དེ་གཉིས་ལས་མ་བཤད་པ་ལྟར་ཆོགས་བཅད་གསུམ་པོ་དེ་ཕྱི་རྟེན་སོགས་ལ་མེད་པ་
སྤོང་བའི་ཁོངས་སུ་བསུས་ནས་འཆད་ལ། དེ་ཡང་འདི་དག་གིས་ཕྱི་རྟེན་སོགས་གྱི་
ཕྱིར་བྱིས་པ་དང་འགྲོགས་བཤེས་བྱེད་པའི་ཉེས་དམིགས་སྟོན་ལ། །འདི་ལ་བྱིས་པ་
མགྲུ་མི་རྩལ་པ་དང་རྒྱ་མཆོད་དེས་དེ་བསྟེན་ཀྱང་དགའ་བ་མི་སྟེ་བ་སོགས་གྱི་ཉེས་
དམིགས་བསྟན་པའི་སྒྲོ་ནས་ཕྱི་ནང་གི་འཇིག་རྟེན་གཉེན་ལ་བསྟེན་པའི་འདུ་འཛི་
ལ་ཆགས་པ་སྤོང་རྒྱལ་གཙོ་བོར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

འདུ་འཛི་ལ་ཆགས་ཤིང་དགའ་བའི་ཉེས་པ་ནི། ལྷག་བསམ་བསྐྱལ་བ་ལས།
འདོད་ཆགས་སྤངས་ཤིང་ཞེ་སྤང་རབ་སྤངས་ནས། །རྒྱལ་འཁྱོར་ཅན་ནི་འདུ་
འཛིར་མི་གནས་ཏེ། །དེ་(ན་ལ)ནི་དེ་ལ་གཞོལ་ཞིང་དེ་ལ་འབབ། །ཉེས་པ་དེས་

ན་དགའ་བར་བྱེད་མི་འགྱུར། །དཔོན་དང་བཞད་གད་དེ་བཞིན་རྣམ་ཚྭ་པ། །
 འདི་དག་ཐམས་ཅད་འདྲ་འཛིན་རྣམས་ལས་བྱུང་། །མྱིང་པོ་མེད་པའི་འདྲ་འཛིན་གྱི་
 བྱེད་པ། །དེ་ནི་ལངས་ཡོངས་སྤྱོད་ཅིང་མ་བསྐམས་ཡིན། །བྱིས་པ་དག་ནི་འཇིག་
 རྟེན་སྤྱོད་ལ་དགའ། །བྱིས་པ་དེ་དག་མཚོག་གི་གཏམ་ལས་ཉམས། །ཞེ་སྤང་འཕེལ་
 ཞིང་རྣམ་ཚྭ་གས་ཀྱང་ཆེ། །ཉེས་པ་དེས་ནི་དེ་ལ་མི་ཆགས་སོ། །ཞེས་སོགས་
 གསུངས་སོ། །དེ་ལ་འདྲ་འཛིན་ལ་དགའ་བ་ཞེས་པ་ནི་རྟེན་བཟུང་སོགས་འཇིག་
 རྟེན་གྱི་ཚོས་ལ་ཆགས་ནས་དེའི་ཕྱིར་བྱིས་པ་དང་རབ་བྱུང་སོགས་ལ་འགྲོགས་
 བཞེས་མང་དུ་བྱེད་པ་ལ་བྱའོ། །ལྷང་དེས་རྣམ་གཤེད་སོགས་ཉེས་དམིགས་གྱི་རྒྱ་
 འཇིག་རྟེན་གྱི་འདྲ་འཛིན་ལ་ཆགས་པ་སྤོང་རྒྱལ་བསྟན་ལ། །དེ་ནས་འཆད་འགྱུར་
 ལྟར་ཞི་གནས་སོགས་ཡོན་ཏན་གྱི་རྒྱ་འདྲ་འཛིན་མེད་པའི་དབེན་པ་ལ་དགའ་བ་
 བསྐྱེད་ནས་དེར་གནས་པ་སོགས་ལ་བཙོན་དཔོས་པ་ཡང་། །དེ་ཉིད་ལས། བྱམས་
 པ་དེ་ལྟ་བུས་ན་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་པའི་རིགས་གྱི་བྱའམ་རིགས་གྱི་བྱ་
 མོས་ཕྱི་མ་ལྟ་བུ་ཐ་མ་ལ་དམ་པའི་ཚོས་རབ་དུ་རྣམ་པར་འཇིག་པའི་ཆོ་མ་སྤྱད་
 ཅིང་མ་རྣམས་ལ་བདེ་བར་ཡོངས་སུ་ཐར་བར་འདོད་པ་དང་ལས་གྱི་སྦྱིབ་པ་ཐམས་
 ཅད་བྱང་བར་འདོད་པས་འདྲ་འཛིན་མེད་པ་ལ་དགའ་བ་དང་དཔོན་པ་དང་
 རགས་དང་བས་མཐར་གནས་པ་ལ་བཙོན་པར་བྱ་ཞིང་། །མདོན་པར་མི་བཙོན་
 པའི་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྤང་བ་དང་བདག་གི་འཁྲལ་བ་ལ་ལྟ་བ་དང་གཞན་གྱི་
 འཁྲལ་བ་ལ་མི་ལྟ་བ་དང་ཅང་མི་སྤྱོད་པ་ལ་དགའ་བ་དང་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་དུ་
 ཕྱིན་པ་ལ་གནས་པ་ལ་བཙོན་པར་བྱའོ་ཞེས་སོ། །

བཞི་པ་སྤངས་ནས་(ན་པ་)དབེན་པ་བསྐྱེད་རྒྱལ་ནི། རགས་ན་རི་དྲགས་སོགས་
 ཉི། པོང་དུ་བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་ལྟར་བྱིས་པ་དང་འགྲོགས་འདྲིས་སྤངས་ནས་མང་
 དུ་ཚོས་པ་དང་ལྟན་པའི་མཁས་པ་དག་དབེན་པའི་རགས་ཁོད་དུ་གནས་པར་བྱ་
 དཔོས་ལ། །དེ་ཡང་དབེན་པ་ལ་སྤྱོད་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་སྟོན་

པ་ལ། གྲོགས་གྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་བྱང་པར་ནི། གནས་ཚལ་དབེན་པ་དེ་ན་འགྲོགས་
ན་བདེ་བའི་གྲོགས་ཡིད་རྩ་འོང་བ་རི་རྒྱགས་དང་བྱ་རྒྱལ་དང་ཤིང་ལྗོན་པའི་
ཆོགས་རྒྱལ་ནི་གཞན་གྱི་སྤྱིང་ལ་མི་འབབ་པའི་ཆོག་མི་སྟན་པ་བརྗོད་ནས་སྤྱིང་
པ་སོགས་མི་བྱེད་ལ། དེ་དག་མི་དགའ་ཞིང་མི་མགུ་བའི་དོགས་པ་དང་བྲལ་ཞིང་
གནོད་པའི་བསམ་སྦྱོར་སོགས་ཀྱང་མེད་པས་ན་མཉམ་རྩ་འགྲོགས་ཤིང་གནས་ནས་
ཡིད་ལ་བདེ་བ་སྦྱི་བའི་རྒྱར་གྱུར་པའི་གྲོགས་བཟང་པོ་དེ་དག་དང་རྩས་ནས་ཞིག་
གི་ཆེ་ལྷན་ཅིག་རྩ་བདག་ཉིད་གནས་པར་འགྱུར་སྟེ་སྤྱིན་པའོ། ། རྒྱ་དཔེ་དང་
འགྲེལ་པ་རྒྱལ་སྟེ། འགྲོགས་ན་བདེ་བ་དེ་དག་དང་ཞེས་པ་ལ། །རབ་རྩ་འབད་
པས་བསྟེན་མི་དགོས། །ཞེས་ཡོད་ལ། དོན་ནི་དེ་དག་མི་མགུ་བར་དོགས་ནས་
རབ་རྩ་འབད་པས་བསྐྱིམས་ཏེ་དེ་དག་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་སྤྱིང་པས་བསྟེན་
མི་དགོས་ཞེས་པ་སྟེ་མདོར་ན་བསམ་པ་མི་མཐུན་པ་དང་བྲལ་བས་ན་འགྲོགས་ན་
བདེ་བ་ཞེས་བརྗོད་པའོ། །

གནས་གྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་བྱང་པར་ནི། དེར་ས་སྟག་གམ་བྲག་སྟག་ལ་སོགས་པའི་
གནས་དང་མི་སོགས་གཞན་གྱིས་བདག་གིར་བཟུང་བ་མེད་པའི་ལྷ་ཁང་སྟོང་པ་འཕ་
ཡིད་རྩ་འོང་བའི་ལྗོན་ཤིང་གི་སྤྱིང་པོ་ཡལ་ག་རྒྱས་པའི་རྩང་རྩ་ཡུན་རིང་བྱང་རི་
ཅམ་སྤྱིང་གྱི་བར་རྩ་རི་ལྷར་འདོད་པའི་འདུག་གནས་བཅས་ཏེ་རྩས་ནས་ཞིག་ན་
སྟན་ནས་སྤྱིང་བྱང་ཐིན་པའི་བྱིམ་དང་ཉེ་རྩ་དང་འདུ་འཇིའི་བྱ་བ་རྒྱལ་སྟེ་སྤྱིང་
མི་སྤྱིང་(༡༥)ན་བར་སྤྱིང་ལེན་པར་འདོད་པ་ལྟ་བུའི་སྤྱིང་ནས་རྒྱབ་རྩ་མི་ལྟ་ཞིང་དེ་
དག་གང་ལའང་སྟོས་པ་དང་ཆགས་པ་མེད་པར་གནས་པར་འགྱུར་ཞིག་སྟེ་སྤྱིང་རྩ་
ཡིད་ལ་སྤྱིན་པ་དང་ཞེས་པ་འཕམ། ཡང་དེར་གནས་བཅས་ནས་ནས་ཞིག་འགྲོ་རན་
པའི་ཆེ་གནས་མལ་སོགས་ལ་ཆགས་པས་རྒྱབ་རྩ་མི་ལྟ་ཞིང་ཞེས་བཤད་པའང་ཡོད་
དོ། །རི་སྟལ་དང་སྤང་གཤོངས་ལ་སོགས་པའི་ས་སྟགས་མི་སོགས་གཞན་འགྲོགས་
པར་བྱེད་པ་སྟེ་ཀྱང་བདག་གིར་གཟུང་བ་མེད་ཅིང་འབད་ཚོལ་གྱི་སྤྱིང་ནས་ཆེད་རྩ་

མ་བྱས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ནི་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བའམ་རང་བཞིན་གྱིས་བག་ཡངས་
 ལ་ཡིད་དགའ་བར་བྱེད་པའི་གནས་ནམས་སུ། བྱ་བྱེད་གང་ལའང་གཞན་དབང་
 གི་འཇུག་པ་དང་བསྟན་མི་དགོས་ཤིང་སུ་ལའང་རག་མ་ལས་པས། རང་དབང་
 ཉིད་ཏུ་ཅི་བདེར་ཡོངས་སྟོང་ཆོག་ཅིང་དེར་གནས་པའི་ཆོའམ་གཞན་ཏུ་འགྲོ་བའི་
 ཆོ་གནས་ཁང་དང་ཡོ་བྱད་སོགས་གང་ལའང་བདག་གིར་ཡོངས་སུ་གཟུང་བའི་
 སྒོ་ནས་ཆགས་ཤིང་ཞེན་པ་མེད་པར་ཏུས་ནམ་ཞིག་བདག་ནི་གཞན་གྱི་མིག་སྒར་
 བཅོས་མ་ཅམ་མ་ཡིན་པས་གནས་པར་འཇུར་སྐྱམ་ཏུ་སྟོན་པའོ། །དེ་ལྟར་ནམ་
 མཁའ་མཛོད་ཀྱི་མདོར། བྱིམ་དང་བསྟེན་པ་ཀུན་སྤངས་ཏེ། འདྲོན་ཏུང་བ་དང་
 བཞིད་ཏུང་བ། བས་མཐའ་དགོན་པའི་སྟོང་ཡུལ་བ། རི་དྲགས་བཞིན་ཏུ་འཇུར་
 བར་གྱིས། ཞེས་དང་། ཉིང་རྒྱལ་ལས་ཀྱང་། གང་དག་དགའ་དང་མི་དགའ་རྒྱང་
 ཟད་མེད། དེ་དག་མི་ཡི་འཇིག་རྟེན་རྟག་རབ་བདེ། གང་དག་ནགས་དང་རི་
 སུལ་དགའ་བ་ནི། །དག་སྟོང་ཉིད་གྱིས་རབ་བདེ་སྟོང་བར་འཇུར། གང་ལ་རྟག་
 ཏུ་བདག་གིར་བྱེད་པ་མེད། གང་ལ་ཡོངས་འཛིན་ནམ་པ་ཀུན་ཏུ་མེད། བསེ་ཙ་
 ལྟ་(༣༥་བ)བྱར་འཇིག་རྟེན་འདིར་གནས་པ། དེ་དག་ནམ་མཁའ་ལ་ནི་རྒྱང་ལྟར་
 འགྲོ། ཞེས་སོགས་མང་ཏུ་གསུངས་ལ། སོ་ཐར་ལས་ཀྱང་། མང་ཏུ་ཐོས་པ་ནགས་
 གྱི་ནང་དག་ཏུ། ལང་ཆོ་ཡོལ་བ་ནམས་གྱིས་གནས་པ་བདེ། ཞེས་སོ། །བརྒྱད་
 རྟོང་པ་སོགས་སུ་སྤྱིའི་དབེན་པ་བཀག་པ་ནི་ཐིག་དམན་ཏུ་རྒྱང་བ་དགག་པའི་ཆེད་
 ཡིན་ལ་འདི་ལས་དང་པོ་བ་ཆགས་སྟེད་འཛོམས་པའི་སྤྱིར་གསུངས་པ་ཡིན་པས་
 མི་འགའ་ཞེས་དགེ་ལྷ་གསུང་རོ། །འདོད་རྒྱུད་གིས་སྟོན་གནས་སུ་ཁྱུར་པའི་ཉེར་
 མཁོའི་བྱད་པར་ནི། དེར་ས་ལས་བྱས་པའི་རྒྱང་བཟེད་དང་རིལ་བ་ལ་སོགས་པའི་
 ཉེར་མཁོའི་ཡོ་བྱད་དམན་པ་ཉི་ཆེ་སྟེ་ཏུང་ཟད་ཅམ་དང་རྒྱན་པོ་སོགས་འདོད་ཆེན་
 ཀུན་ལ་ཉེ་བར་མི་མཁོ་བའི་ཕྱགས་དར་ཁྲོད་པའི་ཆོས་གོས་གསུམ་དང་གདེང་བ་
 སོགས་ཀྱི་གོས་ཅམ་འཆང་ཞིང་། དེ་ལས་གཞན་དག་སོགས་གྱིས་འཁྱེར་རྒྱའི་སྤྱིའི་

ཡོངས་སྤྱོད་ཅི་ཡང་མེད་པས་ན་ནང་རང་གི་ལུས་རྒྱང་པ་འདི་བཅན་པའི་གནས་
 ལུ་སྤྱོད་དང་གཅིས་འཛིན་དང་ཆགས་ཞིན་གྱིས་བསྐྱར་བར་མ་བྱས་ཀྱང་ཆོས་རྒྱུ་
 སོགས་གྱིས་མཐོང་དུ་དོགས་པ་དང་། སོགས་པ་དང་གསོད་དུ་དོགས་པ་སོགས་
 གྱིས་འཇིགས་པ་མེད་པར་གནས་པར་ནམ་ཞིག་འཕྱར་སྐྱམ་དུ་བསམས་པས་ཡང་
 ཡང་སྤོན་པར་བྱ་ཞིང་སྤོར་བས་ཀྱང་ཅི་ལུས་སུ་ཉམས་སུ་ཁྲུང་བར་བྱའོ། །ནགས་
 ན་རི་དྲགས་སོགས་ཀྱི་དོན་འདི་དག་ནི་དུན་པ་ཉེར་གཞག་ལས། གོས་རྩལ་སྤྱགས་
 དར་ཁྲིད་གྱི་མལ། །ལྷང་བཟེད་གོག་པོ་གཅིག་དེ་དང་། །འབྲས་བུ་རྩ་བས་ཆོག་
 བེས་པ། །དེ་ནི་བདེ་བར་སངས་རྒྱས་བཞེད། །བག་མེད་པ་ཡིས་གཟུང་དཀའ་
 བའི། །དུར་ཁྲིད་དང་ནི་ནགས་རྣམས་བསྐྱེད། །རྟག་རྩ་ས་(ལྔ་འུ་ལྔ་)ཡི་མལ་སྐྱེད་
 ཅིང་། །ཤིན་རྩ་ལྷ་དཔ་འདས་རིངས་མིན། །ཞེས་དང་། །དཔུང་བཟེད་དུའང་།
 ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་རྣམ་པར་སྤང་ནས་སུ། །ཆོས་གོས་དང་ནི་བསོད་སྤྱོད་མས་དཔ་
 རོན་དང་། །སྤྱོད་དང་མལ་སྐྱེད་དཔ་རོན་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་། །ཆོག་པའི་སེམས་དང་
 ལྷན་པའི་བསོད་ནམས་སྟོབ། །ཅིས་ཡོན་ཏན་བསྐྱེད་པ་དང་། །གཞོན་རུ་མ་བདུན་
 ཀྱི་རྟོགས་བརྗོད་ལས། །སྤྱོད་མས་བྲེགས་པར་ལྷུང་ནས་ནི། །སྤྱགས་དར་ཁྲིད་གྱི་གོས་
 འཆང་ཞིང་། །དགོན་པ་དཔེན་པའི་གནས་དག་རྩ། །ནམ་ཞིག་བདག་ནི་གནས་
 པར་འཕྱར། །གཉའ་ཤིང་གང་ཅམ་རྣམ་བཟུ་ཞིང་། །ས་ཡི་ལྷང་བཟེད་ལག་སྟོགས་
 བས། །དཔུས་མེད་ཁྱིམ་ནས་ཁྱིམ་དུ་ནི། །ནམ་ཞིག་སྤོང་མོ་སྤྱོད་པར་འཕྱར། །རྟེན་
 དང་བཀྱར་སྤྱར་ཆགས་བྲལ་ཞིང་། །ཉེན་མོངས་ཆོར་མའི་འདམ་རྩལ་དག་སྤྱོད་
 པར་བྱེད་ཅིང་སྤོང་བྱེད་གྱི། །སྤྱོད་པའི་གནས་སུ་ནམ་ཞིག་འཕྱར། །རྩ་ཡི་ཆོགས་ལས་
 ལངས་བྱས་ནས། །བ་མོས་སྤྱི་བའི་གོས་དག་དང་། །ཟས་སྤྱོད་དཔ་རོན་ཅམ་དག་
 བས། །ནམ་ཞིག་ལུས་ལ་ཆགས་མེད་འཕྱར། །ཤིང་རྩང་ནི་ཅོ་རྩུང་རྩུང་བའི། །དུར་
 པ་འཇམ་པོའི་གོས་ཅན་རྩ། །མཐོང་ཆོས་བདེ་བའི་དགའ་སྤོན་དང་། །ནམ་ཞིག་
 བདག་ནི་ཉལ་བར་འཕྱར། །ཞེས་སོགས་སྤྱགས་གྱིས་སྤོན་པར་མཐོང་པ་དང་འདྲ་

ལ། དེ་ལྟ་བུར་འདུག་དགོས་པའི་ཚུལ་གཞན་ཡང་། སར་བསྐྱས་ལས། ཤིང་བྱང་
བརྒྱལ་ཞུགས་གནས་དག་གས། །ནེའུ་གསིང་ཐུག་གུའི་ས་གཞིའས། །ཆེད་རུ་མ་
བྱས་མདངས་དགའ་བའི། །ནགས་ཀྱི་མེ་ཏོག་རྒྱི་ཞིས་པའས། །ཞེས་པ་ནས། གང་
ཡང་བྱང་བའི་གནས་དག་ཏུ། །སྦྱིལ་མོ་ཀྱང་རུ་དེར་འདུག་སྟེ། །བྱང་པོའི་ལྷས་ནི་
བསྐྱང་བྱས་ཤིང་། །(༡༧༠བ)བྱང་བའི་བསྐྱང་བ་སེམས་གཞི་ལ། །ཉི་བར་ཡང་དག་
གཞག་བྱ་སྟེ། །ཞེས་སོ། །

དེ་ནས་དབེན་པ་ལ་མི་སྟོང་བའི་རྒྱ་སྟོང་བ་ལ། ལྷས་ལ་ཆགས་པའི་གཉེན་པོ་
སྟོམ་པ་ནི། ལྷས་ལ་ཆགས་པའི་གཉེན་པོར་ལྷས་མི་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པར་སྟོམ་
པའི་ཕྱིར་སྐབས་སྐབས་སུ་རུར་ཁྲོད་ཀྱི་གནས་སུ་སྟང་ནས་སྐར་གཞན་གྱི་བ་དག་གི་
རོ་དང་རུས་སྟང་དག་དང་བདག་གི་ལྷས་ད་ལྟ་གསོན་པའི་རུས་སུ་སྦྱོར་ཅི་ལོག་གི་
སྟོས་རྟག་པར་བབྱང་བ་འདི་གཉིས་ཁྲུང་པར་མེད་པར་འཇིག་པའི་ཚུལ་ཅན་དག་
རུ་ནི་རུས་ནམ་ཞིག་མགོ་སྟོམས་བྱེད་པར་འཕྱར་བ་སྟེ་བདག་གི་ལྷས་འདི་ཡང་འདི་
ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་ཅན་འདི་ལྟ་བུའི་ཚུལ་ཅན་ཚུལ་ཉིད་འདི་ལས་མ་འདས་པའོ་
ཞེས་མཚུངས་པར་བསྟོམ་པར་འཕྱར་སྟུང་རུ་སྟོན་པ་ནི་ལྷས་མི་རྟག་པར་ཡིད་ལ་
བྱེད་པ་ཡིན་ལ། རུར་ཁྲོད་སྟང་ནས་ཞེས་པ་འདི་ལ། འགྲེལ་ཆེན་སོགས་སུ། ལྷས་
ཀྱི་གཏུག་མའི་སར་སྟང་ནས། །ཞེས་ཡོད་དེ། ལྷས་འདི་ད་ལྟ་རིང་རུ་གནས་ཀྱང་
མཐར་ཕལ་ཆེར་དེར་འགྲོ་དགོས་པས་ན་ལྷས་ཀྱི་གཏུག་མའི་ས་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་
ལ། དེར་སྟང་ནས་སྟོམ་པ་ནི་སྟོང་བ་སྟེད་པའི་ཆེད་དོ། །

དེ་བཞིན་རུ་ད་ལྟ་གསོན་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་བདག་གི་ལྷས་ནི་ཕྱིས་པའི་སྟོས་
གཙང་བར་བབྱང་བ་འདི་ཉིད་ཀྱང་མཐར་བདག་ཉིད་ཤི་ནས་རུར་ཁྲོད་རུ་བསྐྱལ་
པའི་རོ་རུལ་བར་ཕྱར་པ་གང་གི་རྒྱི་ཤིན་རུ་ང་བ་ཤིན་རུ་མནམ་པ་དེ་ཡིས་མི་གཙང་
པའི་ཤ་ཁྲག་སོགས་ཀྱི་ཁ་ཟས་དོན་རུ་གཉེར་ནས་ཚོལ་བའི་ཕྱིར་རྒྱག་པའི་ཕ་དང་ཅི་
སྦྱང་དག་དང་བྱ་ཆོད་སོགས་ཀྱང་དེ་ཡི་གྲོང་རུ་ཉི་བར་འགྲོ་མི་བཟོད་པའམ་འགྲོ་

འདོད་པར་མི་འཇུག་པ་དེ་ལྟ་བུར་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་འཇུག་པ་ཉིད་རིང་པོར་
 མི་ཐོགས་པར་ངེས་པར་འོང་སྟེ་རུ་རུར་ཁྲོད་ཀྱི་རོ་རུལ་དང་མཚུངས་པར་སྒྲིམ་
 (ལྟ་ཞུ་)པ་ནི་ལུས་མི་གཙང་བར་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡིད་བྱེད་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་
 བས་སྒྲིམ་པའི་རྒྱལ་འདི་ནི་བསྐྱབ་བརྟུས་སུ་ཡུམ་མདོ་དྲངས་པ་ལས། རབ་འབྱོར་
 གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབའ་རུར་ཁྲོད་རུ་སོང་སྟེ་རུར་ཁྲོད་རུ་པོར་བ་རོའི་
 གནས་སུ་བསྐྱལ་བ་ཤི་ནས་ཞག་གཅིག་ལོན་པའམ་ཤི་ནས་ཞག་གཉིས་ལོན་པའམ་
 ཤི་ནས་ཞག་གསུམ་ལོན་པའམ་ཤི་ནས་ཞག་བཞི་ལོན་པའམ་ཤི་ནས་ཞག་ལྔ་ལོན་
 པའམ་རྣམ་པར་བམ་པའམ་རྣམ་པར་སྟོས་པའམ་རྣམ་པར་རྟགས་པའམ་རྣམ་པར་
 འབྱུང་གཞིག་པའི་རོ་སྒྲ་ཚོགས་མཐོང་ན་དེ་ལུས་འདི་ཡང་དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་
 ཅན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཚོས་ཅན་ནོ་ཚོས་ཉིད་འདི་ལས་མ་འདས་པའོ་ཞེས་ལུས་འདི་
 ལ་ཡང་དེ་དང་སྟུར་རོ་ཞེས་སོགས་དང་། ཡང་གང་གི་ཆེ་རུར་ཁྲོད་རུ་པོར་བ་རྣམ་
 པར་ཐོས་པ་མི་གཙང་བ་དྲི་ང་བ་མཐོང་ན་སོགས་དང་། ཀེང་རུས་དང་ཤ་དང་ཁྲག་
 ར་རི་ཆགས་པ་རྒྱ་རྒྱས་བྱང་བྱེད་ཆགས་པ་མཐོང་ན་སོགས་དང་། གཞན་ཡང་གང་
 གི་ཆེ་རུར་ཁྲོད་ན་ཀེང་རུས་སུ་རྒྱར་པ་ཤ་དང་ཁྲག་དང་རྒྱ་རྒྱས་མེད་པ་མཐོང་ན་དེ་
 ལུས་འདི་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་སྤྲ་མ་བཞིན་ནོ་ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

མཛེའ་བཤེས་ལ་ཆགས་པ་སྟོང་བ་ནི། གཞན་ཡང་དབེན་པ་ལ་མི་སྒྲོ་བའི་རྒྱ་
 གཉེན་བཤེས་དང་མི་འབྲལ་བར་འདོད་པའི་སྲིད་པ་སྤང་བར་བྱ་རིགས་ཏེ། སྤྲ་མ་
 བས་འདིར་སྒྲེ་བའི་ཆེ་ཡང་། མཛེའ་བཤེས་སོགས་དང་འགྲོགས་ནས་འོང་བ་མིན་
 པར་རང་གི་ལུས་འདི་གཅིག་སུ་བྱང་བར་རྒྱར་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་ལུས་དེ་ཡང་
 དང་པོར་རང་དང་ལྟན་ཅིག་རྒྱ་རྒྱས་པའི་ཤ་དང་རུས་པའི་ཚོགས་དག་ཀྱང་མཐར་ཤི་
 བའི་ཆེ་ཞིག་སྟེ་སོ་སོར་འབྱེས་ཤིང་འབྲལ་བར་འཇུག་པ་ཡིན་ན་དང་སོ་ནམས་(ལྟ་ཞུ་)
 འབྲལ་མེད་ཀྱི་ལས་སོ་སོ་བའི་དབང་གིས་འོངས་ཤིང་འདུས་པའི་གཉེན་གྲོགས་སོགས་
 མངའ་བ་གཞན་དག་དང་སོ་སོར་བྱེས་ནས་འབྲལ་བར་འཇུག་པ་ལྟ་ཅི་ཞིག་སྒྲོས་ཞེས་

དེ་གཉིས་ཀ་དང་ལྷན་དུ་འབྲལ་བར་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །ཡང་སྤྱོད་ལྷན་གྱང་འདྲོར་
 ཞིང་འབྲལ་ན་མཛད་བཤེས་དང་འབྲལ་བ་སྒྲོམ་ཅི་འཆའ་ཞེས་སྟེད་པའོ། །འདིས་
 རང་ལྷན་གྱང་མི་རྟག་པས་ཆགས་མི་རིགས་ན་མི་རྟག་པའི་མཛད་བཤེས་ལ་དེ་བས་
 གྱང་ཆགས་མི་རིགས་ཞེས་བསྟན་ནས་དེས་ན་དེ་དག་ལ་མ་ཆགས་པར་དབེན་པར་
 འགྲོ་རིགས་ཞེས་གྱང་བསྟན་ཏོ། དེ་ལྟར་མདོ་ལས། བདག་ལ་ཤིན་ཏུ་ཕངས་པའི་
 ལུས་འདི་ཡང་། །ཤི་བའི་དུས་ན་རྩ་ཞིགས་བཞིན་དུ་འཁོར། །ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་
 ཤ་རུས་གཉིས་གྱང་འབྲེ། །དབང་མེད་བདག་ཉིད་གཅིག་སུ་འབྱམས་ནས་ནི། །ལས་
 གྱིད་བང་གིས་གང་དུ་སྐྱེས་ཀྱང་ན། །དེ་བས་ལྷན་གྱི་ཕྱིར་ནི་ཕྱིག་མི་བྱ། །ཞེས་དང་།
 ཀའི་ཀའི་སྤྱིང་ཡིག་ལས་གྱང་། །འཆི་བདག་གིས་ནི་དྲངས་པ་ན། །དགོ་དང་ཕྱིག་
 པ་མ་གཏོགས་པ། །འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཕྱིར་ལོག་ནས། །འགའ་ཡང་ཁྱོད་རྗེས་མི་
 འབང་བར། །མཐུན་པར་མཛོད་ལ་ལེགས་པར་དཔྱད། །ཅེས་སོ། །

གཞན་ཡང་མཛད་བཤེས་ལ་ཆགས་མི་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ལ། རྟུག་བསྟུན་ལ་
 མྱོང་བའི་གྲོགས་མི་བྱེད་པས་ཆགས་མི་རིགས་པ་ནི། མཛད་བཤེས་རྣམས་ནི་བདེ་
 སྦྱིད་ལ་མཉམ་དུ་སྦྱོད་པ་དང་རྟུག་བསྟུན་ཐོང་དུ་འཁུར་བའི་གྲོགས་ཡིན་པས་
 དེ་དག་དང་འབྲལ་མི་མོད་པས་དབེན་པར་མི་འགྲོའོ་སྟུང་ན། ད་ལྟ་རེ་ཞིག་ལྟན་
 ཅིག་ཏུ་གནས་གྱང་དེ་ལ་ཆགས་མི་རིགས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན། དང་པོ་གང་དུ་སྐྱེ་
 བའི་ཆོ་ན་མཛད་བཤེས་སོགས་ཀྱི་གྲོགས་སུ་ཡང་མེད་པར་རང་གཅིག་སུ་ཉིད་དུ་
 སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞིང་མཐར་འཆི་བའི་ཆོ་ན་འང་དེ་(ལ་ཨན)ཉིད་གཅིག་སུར་འཆི་སྟེ་
 གྲོགས་སུ་ཡང་མེད་ལ། ད་ལྟ་རང་གིས་ན་ཆོ་བཀེས་སྒྲོམ་སོགས་ཀྱི་རྟུག་བསྟུན་སྒྲ་
 ཆོགས་མྱོང་བའམ་རང་དང་ཉེ་དུ་དེ་དག་སོགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་ཕྱིག་པ་མང་པོ་བསགས་
 པའི་རྣམ་སྤྲིན་དུ་གྱུར་པའི་རྟུག་བསྟུན་དང་ཡིད་མི་བདེ་དྲག་པོ་མྱོང་བ་ན་ཡང་དེ་
 སྐལ་བ་སྟེ་བགོ་སྐལ་ཆ་ཤས་ཅམ་ཞིག་ནི་གཞན་གཉེན་བཤེས་སོགས་ཀྱིས་མི་ལེན་
 ཞིང་འཁུར་བའི་གྲོགས་མི་བྱེད་ན་དགོ་ཆོས་སྐྱབ་པ་ལ་འཇུག་པའི་གོགས་འབའ་ཞིག་

བྱེད་པའི་གཉེན་བཤེས་མཛའ་བས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་དགོས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་
 མིར་ཆགས་མི་རིགས་སོ་སྟེན་ཏུ་ཆགས་པའི་ཉེས་དམིགས་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །ཁྱུ་
 རོ་ལ་གདམས་པར། འཆི་བའི་ཆོ་ན་པ་མ་བྱ་ཆོ་དང་། །ཕུ་ཅུ་མཛའ་བཤེས་བྲན་
 ཁོལ་ནོར་གྱུན་གྱང་། །བདག་ཉིད་འཆི་བའི་ཕྱི་ན་འོང་མེད་པས། །ཕྱག་བསྐལ་སྐལ་
 ལེན་འགའ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །དེ་བས་སྦྱིས་གྱང་བདག་ཉིད་གཅིག་ཤར་སྟེ། །ཁ་
 མ་འཆི་ཡང་བདག་ཉིད་གཅིག་ཤར་འཆི། །ཞེས་དང་། དཔས་བྱིན་གྱིས་ཞུས་པ་ལས་
 གྱང་། །འདྲིས་པའི་ལས་གྱིས་ལོངས་སྟོང་ཆོལ་བྱེད་ཅིང་། །བྱ་དང་དེ་བཞིན་ཅུང་མ་
 གསོ་བར་བྱེད། །ཤིན་ཏུ་ཕྱག་བསྐལ་གྱུར་པ་དེ་ཏུས་ན། །བྱ་དང་ཅུང་མ་སྐྱབས་སུ་
 འགྱུར་མ་ཡིན། །རི་ལྟར་སྒྲ་ཆོགས་ལས་གྱིས་བྲངས་པ་བཞིན། །བྱ་དང་ཅུང་མ་དག་
 གྱང་འདོར་བར་འགྱུར། །བདག་ཉིད་གཅིག་ཤར་ཕྱག་བསྐལ་སྟོང་བར་འོང་། །དེ་
 དག་དེ་ཆོ་བདག་གི་སྐལ་མི་ལེན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གནས་ཁང་གཅིག་ཏུ་ཆོགས་པའི་འགྲོན་པོ་དང་འདྲ་བས་ཆགས་མི་རིགས་
 པ་ནི། དཔེར་ན་འབྲལ་ལམ་རིང་པོ་དག་ཏུ་ནི་ལྟན་ཅིག་དོན་མཐུན་པར་ཞུགས་
 པའི་འགྲོན་པོ་རྣམས་ལུང་མོ་ཐོད་པའི་ཆོ་རི་ལྟར་མགྲོན་ཁང་སོགས་(༡༥༦)ཀྱི་
 གནས་གཅིག་ན་འཛིན་ཅིང་མཉམ་ཏུ་ཐོད་པར་བྱེད་ལ་སང་འགྲོ་བའི་ཆོ་ཡུལ་
 གཞན་དང་གཞན་ཏུ་སོ་སོར་འགྲོ་བ་ལྟར། དེ་བཞིན་ཏུ་སྲིད་པ་རྒྱུད་ལུའི་ལམ་
 རིང་པོ་དག་ཏུ་ཞུགས་པའི་སྟེ་བོང་ལས་སོ་སོ་པ་མཐུན་པར་བསགས་པའི་
 དབང་གིས་ད་ལྟ་ལན་རིས་འགའ་ཅམ་ཏུ་ཏུས་གཅིག་པའི་གཉེན་དང་སྟེན་གྱི་
 གཉེན་མཆོམས་སོགས་དང་སྟེ་བའི་གནས་རིས་མཐུན་པ་གཅིག་ཏུ་ནི་ལྟན་ཅིག་
 ཆོགས་ནས་སྟེ་བ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ཅམ་ཏུ་ཟད་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་འགྲོ་བའི་ཆོ་ལས་
 ཀྱི་དབང་གིས་གནས་རིས་གཞན་དང་གཞན་ཏུ་སོ་སོར་འགྲོ་བར་བྱེད་པ་ལས་
 སྟེ་བ་སྟེ་བྱི་ཐམས་ཅད་ཏུ་འབྲལ་མེད་ཏུ་ཆོགས་པ་མ་ཡིན་པས་ཆགས་མི་རིགས་
 སོ་སྟེན་ཏུ་གནས་གཅིག་ཞག་གཅིག་གི་འགྲོན་པོ་དང་འདྲ་བར་ཡིད་ལ་བྱེད་

པའོ། །ཡང་ལམ་དག་ཏུ་ནི་ཞུགས་པའི་མགྲོན་པོ་རྣམས་ལུང་མོ་སྟོང་པའི་ཆོ་རི་
ལྟར་གནས་ནི་སོ་སོར་འཛིན་པར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་ཏུ་སྟིང་པའི་ལམ་ཏུ་ཞུགས་
པའི་གཉེན་བཤེས་སོགས་རིས་གཅིག་པའང་འདི་ནས་འཕོ་བའི་ཆོ་ལས་ཀྱི་དབང་
གིས་སྐྱེ་བའི་གནས་སོ་སོ་བ་ནི་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ལས་ལྟན་ཅིག་ཏུ་འགྲོ་བ་མེད་
པས་ཆགས་མི་རིགས་ཞིས་འཆད་པ་དང་། ཡང་ལམ་དག་ཏུ་ཞུགས་པའི་འགྲོན་
པོ་རྣམས་རི་ལྟར་གནས་ནི་གཅིག་སྒངས་ནས་གཅིག་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ལྟར། དེ་
བཞིན་ཏུ་སྟིང་པའི་ལམ་ཏུ་ཞུགས་པའང་སྐྱེ་བའི་གནས་གཅིག་སྒངས་ནས་གཅིག་
ནི་ཡོངས་སུ་འཛིན་ཞིས་བཤད་པའང་སྒྲུང་མོད། འོན་ཀྱང་སྤྱི་མ་ལྟར་ལེགས་
སམ་སྟུང་མོ། །མདོ་ལས། རྒྱུད་ཅིག་ཆོ་ལ་མཐུན་པའི་ཉེ་གཞི་རྣམས། །མགྲོན་པོ་
གནས་མཐུན་ཅན་སྟེ་སོ་སོར་འགྲོ། །ཞིས་སོ། །

ད་ལྟ་ནས་ནགས་སུ་འགྲོ་རིགས་པར་གདམས་པ་ནི། གནས་ལུལ་གཉེན་བཤེས་
སོགས་དང་འབྲལ་མི་མེད་(པ་པར)པས་ནགས་སུ་མི་འགྲོའོ་སྟུང་ན། སྤྱིར་སྐྱེས་ཆོད་
འཆི་བར་ངེས་ལ་ཤི་ནས་ཏུར་ཁྲོད་སོགས་སུ་སྐྱེལ་བའང་ཤས་ཆེ་བས་ན་རང་ཉིད་
ཀྱང་མཐར་ཤི་བའི་ཆོ་གཉེན་དང་གྲོགས་སོགས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་སྐྱུག་པ་
དང་བུལ་བའི་མུ་རན་གྱི་ཤུགས་ཀྱིས་ཀྱང་ནས་གདུངས་ཤིང་གྱི་ཏུད་པ་གྱི་ཏུད་མ་
གྱི་ཏུད་བུ་ཞིས་སོགས་ཀྱི་སྐྱེ་སྐྱེས་འདོན་པ་དང་བཅས་བཞིན་ཏུ་རི་སྟིང་ལུང་པོ་
སྐྱེལ་མཁན་གྱི་སྐྱེས་བུ་བཞི་ཡིས་ནི་གོང་ངམ་བྱིས་དེ་ནས་མལ་བྱི་དེ་ལས་ཤི་བའི་
ལུས་དེ་ནི་མ་བཟེག་ཅིང་མ་བརྟོན་པ་ཡི་སྤྱི་ལོ་དེ་སྟིང་ཏུ་ནི་ནགས་སུ་སོང་ལ་
གནས་དང་གྲོགས་སོགས་གང་ལའང་ཆགས་མེད་ཞིན་མེད་གྱི་སྐོ་ནས་ཕྱི་མར་ཕན་
པའི་ཆོས་ལ་བརྩོན་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་གདམས་པ་སྟེ་མུ་རན་དང་བཅས་ནས་མ་
བསྐྱུལ་བའི་གོང་ནས་མུ་རན་མེད་པར་འགྲོ་རིགས་པར་བསྐྱར་བའོ། །ཡོན་ཏན་གྱི་
ཁྱད་པར་རི་ལྟ་བུ་དང་ལྟན་པའི་དབེན་པའི་ནགས་ཁྲོད་ཏུ་འགྲོ་ན། དགོན་མཆོག་
སྤྱིན་ལས། གནས་གང་ན་བསོད་སྟོམས་བྲུང་བའི་ལུལ་དང་ཏ་ཅང་མི་ཉེ་ཏ་ཅང་

མི་རིང་བ་དང་། གནས་གང་ན་རྒྱ་དྲུངས་ཤིང་རྟོག་པ་མེད་པ་གཙང་ཞིང་རྒྱི་མ་
 མེད་པ་ཆོགས་རྒྱང་བ་ཡོད་པ་དང་། གནས་གང་ན་ཤིང་སྤུན་སྤུམ་ཆོགས་པ་མེ་
 རྟོག་དང་འབྲས་བུ་སྤུན་སྤུམ་ཆོགས་པ་ལོ་མ་སྤུན་སྤུམ་ཆོགས་པ་གཙན་གཟན་ཁྲོ་
 བོ་མེད་པ་སྤྱག་དང་ལྷན་པ་སྤུན་སྤྱོདས་དང་ལྷན་པ་ཐག་སྤྱག་མེད་པ་འཁོར་བ་དེ་
 བ་ཞི་བ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་གནས་དེ་འདྲ་བ་དག་ན་གནས་སོ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་།
 མདོ་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། རྩོམ་ལྷན་གང་དུ་སྦྱབ་པའི་ཡུལ། ཁེགས་པར་རྟེན་དང་གནས་
 བཟང་དང་། ཁ་བཟང་བ་དང་སྟོགས་བཟང་དང་། རྣལ་འབྱོར་བ་དེ་བའི་ཡོན་
 ཏན་(ལྔ་པ)ལྟ། ཞེས་ཡོན་ཏན་ལྟ་དང་ལྷན་པའི་གནས་སུ་སོང་ནས་སྤོང་པ་ནི་
 མཐུན་པའི་ཡུལ་ན་གནས་པ་སྟེ་ཞི་གནས་ཀྱི་ཆོགས་དང་པོ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་
 འདོད་པ་རྒྱང་བ། ཆོག་ཤེས་པ། བྱ་བ་མང་པོ་ཡོངས་སུ་སྤངས་པ། རྒྱལ་གྲིམས་
 རྣམ་པར་དག་པ། འདོད་པའི་རྣམ་རྟོག་སོགས་ཡོངས་སུ་སྤོང་བ་སྟེ་ཞི་གནས་ཀྱི་
 ཆོགས་དྲུག་གསུངས་ལ་དེ་དག་ནི་གོང་འོག་རྣམས་སུ་འཆད་པ་ལྟར་རོ། །

དཔེན་པར་སོང་བའི་ཕན་ཡོན་ནི། གནས་སུ་སོང་བ་ལ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་
 ཅི་ཡོད་སྟུམ་ན། རང་ཉིད་ཁྱིམ་གྱི་གནས་ནས་བྱང་སྟེ་ཆགས་པ་སྟེ་ཡུལ་གྱི་གཞན་
 བཤེས་མེད་ཅིང་དག་སོགས་གནོད་བྱེད་གྱི་ཡུལ་ལ་ཁྲོ་བ་དང་འཁོན་དུ་འཛིན་
 པའང་མེད་པར་བྱས་ནས་ད་ལྟ་ནས་ལུས་འདི་གཅིག་ཕྱ་དཔེན་པའི་གནས་སུ་རང་
 ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱལ་ནས་དེར་གནས་བཅས་ཏེ་བསྟན་པ་ན་ཉེ་དུ་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་མ་གྱི་
 བའི་སྒྲ་རོལ་ནས་གི་བ་དང་འདྲ་བར་བརྩིས་ནས་ཆགས་ཞེན་དང་བྲལ་བར་གྱུར་
 བ་ཕྱིས་གི་བའི་ཆོ་ནའང་གསར་དུ་ལྷ་རན་བྱེད་པ་སུ་ཡང་མེད་ལ། དེར་མ་ཟད་
 ཡོན་ཏན་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། དེར་རང་འཆི་བའི་ཆོ་གཞན་དང་དག་ལྟ་བུ་དྲུང་
 བ་འཁོད་པའི་སྟེ་བོ་སུ་དག་གིས་ཀྱང་རིམ་པར་ཡིད་གདུང་བས་ལྷ་རན་བྱེད་པ་
 དང་ཁོང་ཁྲོ་སྤོང་བ་སོགས་ཀྱིས་གནོད་པ་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་གང་ཡང་མེད་དེ་དེ་ལྟ་བུ་
 འབྱུང་གིས་དོགས་ནས་དེ་དག་སྒྲ་ནས་སྤངས་ཟིན་པས་སོ་ཞེས་སལ། ལྷ་མ་རྗེའི་

ཞལ་རྒྱན་ལྟར་ན། རང་གཞན་ལ་དེ་ལྟའི་འཆི་བ་འོང་བ་སྐྱེན་སྐྱེས་ཏེ་དབེན་པ་
 དེར་འོང་ནས་གནས་པའི་སྐྱགས་རི་ཁྲོད་པ་ལྟ་བུ་རྩལ་ན་ཉེ་བར་འཁོད་པ་སྲུང་ག་
 གྲང་མུ་རན་དང་སྡེ་སྐྱགས་འདོན་པ་སྐྱགས་ཀྱིས་གནོད་པ་བྱེད་པ་མེད་པས་ཞེས་
 བཤད་དགོས་ལ། ཡང་རྩལ་(ལ་ལེན)ན་འཁོད་པ་ཞེས་པ་ཉེ་འབྲེལ་གྱི་མིང་གི་རྣམ་
 གངས་ཡིན་ལ་དེ་འདྲའི་གཉེན་སྲུང་ག་གྲང་རང་རང་ཡིད་གཏུང་བའི་མུ་རན་དང་
 གནོད་པ་བྱེད་པ་མེད་པའམ་ཉེ་བུ་རྣམས་ཀྱིས་ཡིད་གཏུང་བྱེད་པ་མཐོང་ནས་འཆི་
 འཕོ་དེ་ལ་མུ་རན་དང་གནོད་པ་སྦྱེད་པར་བྱེད་པ་མེད་ཅེས་འཆད་པ་ནི་འབྲེལ་
 ཆེན་ལྟར་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྩལ་ན་འཁོད་པའི་བྱ་དང་རི་རྒྱགས་སྐྱགས་སྲུང་ག་
 གྲང་མུ་རན་དང་སྡེ་སྐྱགས་འདོན་པ་སྐྱགས་ཀྱི་གནོད་པ་བྱེད་པ་མེད་ཅེས་འཆད་
 པའང་བྱང་སྟེ། སྲུང་ག་གྲང་ཞེས་པའི་ཆོག་གིས་བསྐྱས་པས་སོ། །གང་ལྟར་ཡང་
 གཞན་མུ་རན་དང་གནོད་པ་བྱེད་པའམ་མུ་རན་གྱིས་གནོད་པ་བྱེད་པ་མེད་པས་
 བྱ་བདག་ཡིད་མི་དགའ་བའི་རྒྱུ་མེད་ལ། དེར་མ་ཟད་དབེན་པར་རྣམ་གཤམ་
 གི་རྒྱུ་མེད་པར་འཆི་བ་འདི་ཡིས་སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་བྱན་པ་དང་། སྐྱགས་སྐྱས་
 ཆོས་དང་དགེ་འདུན་སྐྱགས་རྗེས་སུ་བྱན་པ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྣམ་པ་གཉིས་
 སྒོམ་པ་སྐྱགས་དགེ་བའི་དམིགས་རྣམ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་སྲུས་གྲང་སེམས་རྣམ་པར་
 གཤམ་བར་འཁྱར་བ་མེད་པས་ན་དགེ་བའི་བསམ་པ་མི་ཉམས་ཤིང་གོང་དུ་འཕེལ་
 བ་སྐྱགས་ཀྱི་པན་ཡོན་ཡང་འབྱུང་ངོ་། །འཆི་ཀའི་ཆོས་སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་བྱན་གྱི་དང་
 པས་རྒྱུལ་འགོ་སྐྱགས་བྱེད་པ་ནི་དེའི་དུས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་མཆོག་ཡིན་ཏེ། ཟླ་བ་
 སྟོན་མེད། ལུས་དང་རག་དང་ཡིད་རབ་དང་བ་ཡིས། རྟག་དུ་སངས་རྒྱས་དག་
 གི་བསྐྱགས་པ་བརྟེན། དེ་ལྟར་དེས་ནི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་བསྟོམས་པས། ཉིན་མཆོན་
 དུ་ཡང་འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ་མཐོང་། རྣམ་ཞིག་དེ་ནི་ན་ཞིང་མི་བདེ་ནས། ཤི་ལ་
 ཐུག་པའི་ཐུག་བསལ་ཆོར་བྱུང་ན། སངས་རྒྱས་ལ་ནི་བྱན་པ་མི་ཉམས་ཏེ། རྒྱུག་
 བསལ་ཆོར་བས་འཕྲོག་(ལ་ལེབ)པར་ཡོང་མི་འཁྱུར། ཞེས་དང་། དཀོན་མཆོག་སྟོན་

མེར་ཡང་། སངས་རྒྱལ་སྟོན་པའི་འོད་ཟེར་རབ་བཀྲའི་ཁྲིང་། །ཆོ་བདེ་མཐར་ནི་རི་
 རྩེད་དེས་བསྐྱལ་བ། །སངས་རྒྱལ་རྩེས་དྲན་སངས་རྒྱལ་མཐོང་བར་འཕྱར། །དེ་དག་
 ཤི་འཕྲོས་སངས་རྒྱལ་བཞུགས་ཤིང་འགྲོ། །འཆི་བའི་དུས་སུ་སངས་རྒྱལ་དྲན་བྱས་
 ཏེ། །དགའ་འཕྱུར་རྒྱལ་བའི་སྐྱ་གཟུགས་བསྟན་བྱས་ཤིང་། །འཆི་ཀར་སངས་རྒྱལ་
 རྒྱལ་སུ་གཏང་བཤོད་པས། །སངས་རྒྱལ་སྟོན་པའི་འོད་ཟེར་དེས་འཕྲོབ་པོ། །ཞེས་
 གསུངས། །བསྐྱབ་བཀུས་ཀྱི་བསོད་ནམས་སྒེལ་བའི་སྐབས་སུ་སངས་རྒྱལ་རྩེས་དྲན་
 སྟགས་སྟོན་ཚུལ་རྒྱལ་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ལམ་གྱི་ཉམས་ལེན་ལ་གོམས་
 པར་བྱས་པ་དང་ཆངས་སྟོད་ལ་གནས་པ་སྟགས་ལ་འཆི་བའི་ཆོ་བྱ་ངན་མེད་ཅིང་
 བདེ་ནས་བདེ་བར་འགྲོ་སྟེ། །འདུལ་བ་ལྷུང་ལས། ཆངས་སྟོད་ལེགས་པར་སྦྱང་བ་
 དང་། །ལམ་ནི་ལེགས་པར་གོམས་པ་ཡིས། །འཆི་བའི་ཆོ་བྱ་ལྷ་ངན་མེད། །འབར་
 བའི་བྱིས་ནས་ཐར་པ་བཞིན། །ཞེས་སོ། །

དཔེན་པ་བསྟན་པར་གདམས་པས་དོན་བསྐྱེད་པ་ནི། དེ་ལྟར་དཔེན་པར་གནས་
 པ་ལ་ཡོན་ཏན་མང་དུ་ཡོད་པ་དེ་བས་ན་ཤིན་ཏུ་མདངས་དགའ་བ་སྟེ་ལུས་སེམས་
 ལ་བདེ་བ་སྦྱིད་པས་ཉམས་དགའ་བའི་ནགས་ཆེལ་ཞེས་སམ་མདངས་གསལ་ཞིང་
 ཉམས་དགའ་བའི་ནགས་ཆེལ་ནི་ཆོགས་རྒྱུད་དུས་རྟེན་དེར་འཆོ་བ་རྟེན་
 གྲུ་ཞིང་ཉེ་དུ་སྟགས་སྟོང་མི་དགོས་པས་ཆོགས་རྒྱུད་བ་དང་། ཆགས་སྐྱང་སྟགས་
 ཉེས་སྟོད་ཉེ་བར་ཞི་བའི་བདེ་བ་སྦྱིད་པའམ་བདེ་སྦྱིད་དང་ལྡན་ཅིང་སྟོགས་ཀྱི་
 རྣམ་པར་གཡེང་བ་ཐམས་ཅད་ཞི་བར་བྱེད་པའི་གནས་དེར་མི་དགེ་བས་སྦྱོར་བར་
 སྟགས་(མ་ལན)ངན་མེད་པར་བདག་ཉིད་གཅིག་ལྷ་ཆགས་མེད་ཞེན་མེད་དུ་གནས་
 པར་བྱ་ལ། དེ་ལྟར་ལུས་དཔེན་པར་གནས་ཤིང་དེ་ནས་སེམས་ཀྱང་དཔེན་པར་བྱ་
 བའི་ཆེད་དུ་འདོད་པའི་རྣམ་རྟོག་སྟགས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་བསམ་པ་གཞན་ནི་
 ཀྱན་བཏང་བ་སྟེ་སྤངས་ནས་ཐེག་ཆེན་ལ་ཞུགས་པ་བདག་རང་གི་རྒྱུད་གྱི་ཉམས་
 ལེན་གྱི་གཙོ་བོ་ཀྱན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་པོ་མ་སྦྱོས་པ་

སྤྱད་པ་དང་སྤྱིས་པ་གོང་འཕེལ་དུ་གཏོང་བའི་ཐབས་འབང་ཞིག་ལ་སེམས་པ་གཅིག་
 ལུ་ཡིས་སེམས་ནི་ནི་གནས་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་ཆེ་གཅིག་དུ་མཉམ་པར་གཞག་པར་
 བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་རང་ནས་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་ལ་སོ་སོར་དཔྱད་པའི་ལྷག་
 མཐོང་གིས་ཉེན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་སེམས་དུལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་རབ་དུ་བཙོན་པར་
 བྱའོ་ཞེས་གདམས་པའོ། རྒྱ་དཔེར། བདག་ལ་སེམས་པ་ཆེ་གཅིག་ཡིད། སེམས་
 ཅི་མཉམ་པར་གཞག་ཕྱིར་དང་། ཞེས་ཡོད་པར་བཤད་དོ། ཉི་ལྟར་ལུས་དཔེན་
 པའི་ཐབས་སུ་གོང་དང་བྱིམ་སོགས་འདུ་འཛིན་གནས་སྤངས་ཏེ་དཔེན་པར་སོང་
 བ་ནས་རང་གཅིག་ཕྱར་གནས་ཏེ་སེམས་དཔེན་པའི་ཐབས་སུ་འོག་ནས་འཆད་པ་ལྟར་
 གྱི་འདོད་པའི་རྣམ་རྟོག་དང་གཞོད་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སོགས་ཀྱི་བསམ་པ་
 གཞན་ཀྱང་སྤངས་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་ངོ་པོར་མ་གྱུར་གྱི་བར་
 དུ་བསྐྱེམ་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། ཉིང་རྒྱལ་ལས། གོང་དང་གོང་ཁྱེད་དག་ལ་དགའ་
 སྤངས་ལ། རྟག་དུ་དཔེན་དང་ནགས་ཁོད་བསྐྱེན་པར་གྱིས། བསེ་ཏུ་ལྟ་བུར་རྟག་
 དུ་གཉིས་མེད་བྱོས། འིང་པོར་མི་ཐོགས་ཉིང་འཛིན་མཆོག་འཕོབ་འཕྱར། ཞེས་
 དང་། ཚེས་བཞི་བརྟན་པ་ལས་ཀྱང་། རི་(མཁའ་)དུགས་རྒྱལ་པོ་བཞིན་དུ་འཛིགས་
 སྤངས་ཏེ། རལས་པས་དགོན་གནས་རྟག་དུ་བསྐྱེན་པར་བྱ། ཞེས་དང་། བསམ་
 གཏན་ཚེས་དུག་ལས། མང་པོ་རྟག་དུ་འཐབ་འཕྱར་ཏེ། གཉིས་པོ་དག་ནི་འགྲན་
 རྒྱར་འཕྱར། གཞོན་ལུ་མ་ཡི་གདུ་བཞིན། གཅིག་སུ་རྣམ་པར་རྒྱ་བར་བྱ། ཞེས་
 འདུ་འཛི་སྤངས་ནས་རང་གཅིག་ཕྱར་གནས་དགོས་པར་གསུངས་སོ། ཉི་པེན་པའི་
 གནས་དེར་བསྐྱེམ་བྱའི་གཙོ་བོ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྣམ་པ་གཉིས་ཡིན་ལ། གཞན་
 ཡང་དགོན་མཆོག་སྤྱིན་ལས། དེ་གནས་དེར་གནས་ཤིང་གང་སྤོན་བསྐྱེལ་པ་དང་
 སྤོན་སོས་པ་དེ་ཉིན་ལན་གསུམ་མཆོན་ལན་གསུམ་དུ་ཏ་ཅང་མི་ཆེ་ཏ་ཅང་ཡང་མི་
 རྒྱང་བ་དང་། དབང་པོ་མི་ཤོད་ཅིང་སྤྱི་རྣམ་དུ་མ་སོང་བའི་སེམས་དང་དད་པས་
 ཉེ་བར་འཛོ་ཞིང་ཆོག་ཉེ་བར་བཟུང་སྟེ་མཆོན་མར་འཛིན་ཅིང་གཉིད་གྱིས་མ་ལོག་

པར་ཁ་ཏྲོན་བྱེད་དོ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་སྟོག་པ་དང་ཁ་ཏྲོན་དག་བྱ་ཞིང་
 དེར་འོངས་པ་ལ་ཚོས་སྟོན་པ་སོགས་ཀྱང་བྱའོ། །གནས་དེར་བསམ་སྟོན་རི་རྩ་བུས་
 གནས་ཚུལ་ཡང་། དྲག་ཤུལ་ཅན་གྱིས་ཞུས་པ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རབ་
 ཏུ་བྱུང་བ་དགོན་པ་ན་གནས་པས་འདི་ལྟར་བདག་ཅིད་སྤྱིར་དགོན་པ་ན་གནས།
 དགོན་པ་ན་གནས་པ་འབའ་ཞིག་ནི་དགེ་སྦྱོར་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ན་མ་སྤངས་པ་མ་
 སྤས་པ་མ་ཞི་བ་མ་བུལ་བ་མ་འགྲུབ་པ་རབ་ཏུ་མི་བཙོན་པ་འདི་ལྟ་ཉེ། རི་དྲགས་
 དང་སྤྱུ་དང་བྱ་མང་པོ་དང་ཚོམ་རྒྱན་དང་གདོལ་པ་དག་ཀྱང་མང་ཏུ་གནས་ཏེ་
 དེ་དག་ཀྱང་དགེ་སྦྱོར་གི་ཡོན་ཏན་དང་སྤན་པ་མ་ཡིན་པས་གང་གི་སྤྱིར་བདག་
 དགོན་པ་ན་གནས་པ་འདི་ལྟ་ཉེ་དགེ་སྦྱོར་གི་དོན་དེ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་བྱའོ་
 ལྷམ་ཏུ་བརྟག་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། (༣༧)ཡང་། བདག་ཅིད་སྤྱིར་དགོན་པར་
 འོང་སྟམ་ཏུ་བརྟག་པར་བྱ་ཉེ་དེ་ཡང་འདི་ལྟར་བདག་ནི་འཇིགས་ཤིང་སྤྲུག་པའི་
 སྤྱིར་དགོན་པར་འོངས་སོ། །

ཅི་ཞེས་གིས་འཇིགས་ཤིང་སྤྲུག་ཅེ་ན། འདུ་འཇིས་འཇིགས་ཤིང་སྤྲུག་
 གོ། །འཕྲོགས་པས་འཇིགས་ཤིང་སྤྲུག་གོ། །འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་དང་གཉི་
 རུག་གིས་འཇིགས་ཤིང་སྤྲུག་གོ། །ཞེས་པ་ནས། བདོར་ན་མི་དགེ་བའི་ཚོས་ཐམས་
 ཅད་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་འཇིགས་ཤིང་སྤྲུག་ཉེ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་བར་དང་། གལ་ཏེ་
 བདག་དགོན་པ་ལ་གནས་ལ་བདག་ཏུ་འཇིན་པ་ཡོངས་སུ་མ་སྤངས། བདག་བསྐྱུང་
 བ་ཡོངས་སུ་མ་སྤངས་ན་ནི་བདག་དགོན་པ་ལ་གནས་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ་
 ལྷམ་ཏུ་སེམས་པར་བྱ་ཉེ་ཞེས་སོགས་དང་། རིན་པོ་ཆེའི་སྤང་བའི་མདོ་ལས་ཀྱང་།
 དགེ་སྦྱོར་དགོན་པ་བ་འབྲས་བུ་མ་ཐོབ་པ་སོ་སོའི་སྤྱི་བའི་བྱང་ཏུ་རྟིག་ཆུལ་དང་
 གཅན་གཟན་གཏུམ་པོ་དག་འོངས་ན་དེས་དེ་ལ་འཇིགས་པ་དང་སྤྲུག་པ་དག་མི་
 བྱའི་དེས་འདི་ལྟམ་ཏུ་བདག་ཐོག་མ་ཉིད་ནས་ལུས་དང་སྟོག་པོར་ནས་དགོན་པའི་
 གནས་སུ་འོངས་ཀྱི་འདི་ལ་བདག་འཇིགས་པར་མི་བྱ་སྤྲུག་པར་མི་བྱའི་བྱམས་པའི་

སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱ་ཞེས་པ་ནས། སངས་རྒྱལ་བཙུང་ལྟན་འདས་རྣམས་ཀྱང་དབྱེས་
པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་བྱའོ་སྟེ། རྩ་བའི་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ་དེ་དག་
རྒྱལ་པར་བསྐྱེད་པ་བྱུས་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་ལ། དེ་དག་གི་དོན་ཡང་
མདོར་ན་ཆགས་སྣང་ལ་སོགས་པའི་བསམ་པ་ཀྱན་བྱང་ནས་དགེ་བའི་ཆོས་ལ་
བཙོན་པར་བྱས་ནས་དབེན་པའི་གནས་དེར་སྡོད་དགོས་ཞེས་པའོ། རྣམ་བཤད་
རྩ་བསམ་པ་གཞན་ནི་ཞེས་པ་བསམ་གཏན་གྱི་སྤྱི་བ་པ་ལྟ་དང་བདག་ལ་སེམས་པ་
ཞེས་པ་བདག་ཅིད་ཕྱིར་དགོན་པར་འོང་(༣༦བ)བསམ་ནས་བདག་ནི་སྤྱི་བ་པ་སྡོད་
བའི་དོན་རྩ་འོངས་སོ་ཞེས་བཤད་ལ། ཡང་དགེ་ལྟས་བསམ་པ་གཞན་ནི་པ་རྩལ་ལ་
སེམས་པ་སྟེ། དཔེར་ན་གཞན་རྩ། གཞན་དག་གིས་ནི་འབྲུལ་བའམ། གཞན་གྱིས་
བྱས་པའམ་མ་བྱས་ལ། རྟོག་པར་མི་བྱ་བདག་ཉིད་ཀྱི། མཉམ་དང་མི་མཉམ་ཡང་
དག་བརྟག་ཅིས་བཤད་པ་ལྟར་དང་། བདག་ལ་སེམས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
ལ་སེམས་པ། གཅིག་རྩ་ནི་དམིགས་པ་ལ་ཅེ་གཅིག་པའོ། འོ་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
ནི་གཞན་ལ་སེམས་པ་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ཡིན་ཀྱང་བདག་མ་
རྩལ་བར་གཞན་གྱི་རྩལ་བར་མི་རྩལ་པས་ཐོག་མར་བདག་ལ་སེམས་པ་ཞེས་སྟོས་པ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་འཆད་ལ། རྩལ་སྤྲུལ་པའི་འགྲེལ་པར་ཡང་། གཞན་དག་གིས་ནི་འབྲུལ་
བའམ། ཞེས་པ་དྲངས་ཀྱང་འཆད་ཚུལ་སྟེ་མ་དང་ཅུང་ཟད་མི་འདྲའོ། འགྲེལ་པ་
རྣམས་སྟ། བསམ་པ་གཞན་ནི་ཀྱན་བྱང་སོགས་ཀྱི་ཆོགས་བཅད་འདི་འོག་མ་རྣམ་
རྟོག་དོར་བ་ལ་མར་སྟེལ་ནས་དེའི་མདོར་བསྟན་རྩ་བའི་ནས་བཤད་སྣང་ངོ་། །

གཉིས་པ་རྣམ་རྟོག་དོར་བ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱལ་པར་བཤད་
པའོ། འདར་པོ་ནི། འཇིག་རྟེན་འདི་དང་སོགས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་འདི་དང་འཇིག་
རྟེན་པ་རྩལ་རྩལ་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ལ་ཆགས་ཤིང་ཞེན་པས་ནི་ཕྱང་ཁོལ་
ལམ་ཉེས་དམིགས་ཆེན་པོ་སྟེད་པར་བྱེད་དེ། དེ་ཡང་ཆོ་འདིར་ནི་གཞན་གྱི་བྱང་
མེད་སོགས་ལ་ཆགས་པའི་རྒྱལ་པ་རྩལ་གྱིས་སྟོག་སྟོགས་ནས་གསད་པ་དང་ལྷགས་

སྒྲིག་སྒྲིགས་ཀྱིས་བཅིངས་པ་དང་རལ་གྱི་སྒྲིགས་ཀྱིས་ཡན་ལག་གཅིད་པ་སྒྲིགས་སྒྲིག་
 བསྐྱེད་ཀྱི་མས་གཏུང་བར་བྱེད་པ་མཛོན་སྒྲིམ་ཀྱི་མཛོང་ལ། འཛིག་རྟེན་པ་(༥༧ན)
 རོལ་ཏེ་སྒྲིམ་པ་སྒྲིམ་དག་ཀྱི་དཔུལ་བ་ཡི་དྲུགས་ཀྱི་འགྲོ་ལ་སྒྲིགས་པའི་སྒྲིག་བསྐྱེད་
 མི་བཟད་པ་སྒྲིམ་སྒྲིགས་སྒྲིག་པར་བྱེད་དེ། ལྷ་མོ་ཟླ་མཆོག་ལྟར་བསྐྱེད་པ་ལས། འདྲོད་
 པའི་ཁོལ་པོ་རྣམས་ནི་གཤགས་ཤིང་གཏུབས། ཁམས་དང་མིག་དང་རྒྱུ་ལག་བཅད་
 ཟུང་ཟུར། འདྲོད་ཆགས་ཀྱིས་ནི་སེམས་ཅན་དཔུལ་བར་ལྟར། འདྲོད་ཆགས་ཀྱིས་
 བྱི་ཡི་དྲུགས་ཀྱི་འགྲོར་འགྲོ། ཁྱེད་དང་། རྒྱུ་རབས་ལས་ཟུང་། འདྲོད་པའི་
 ཕྱིར་ནི་འཛིག་རྟེན་བཅིང་ཞིང་གསོད་པར་འགྱུར། ཟུང་ན་གཏུངས་ཤིང་འཛིགས་
 པ་མང་པའི་སྒྲིག་བསྐྱེད་ཟུང་། རྒྱལ་པོ་རྣམས་ཟུང་འདྲོད་པའི་ཕྱིར་ནི་བསྐྱེད་པར་
 འགྱུར། བྱི་མ་ལ་ཡང་ཆོས་ཉམས་སེམས་ཅན་དཔུལ་བར་ལྟར། གང་གིས་མཛོང་
 བོ་རྣམས་དང་ལྷུང་ཀྱི་འགྲོན་འབྱུང་འབྱུར། གང་གིས་གཡོ་སྒྲིམ་ཅན་གྱི་ལམ་ཀྱི་
 འགྲོ། གྲགས་པ་ཉམས་ཤིང་བྱི་མ་ལ་ཡང་སྒྲིག་བསྐྱེད་ཟུང་། དེ་དག་འཛོལ་པར་
 འགྱུར་བའི་རྒྱ་ནི་འདྲོད་པ་ཡིན། དེ་བས་རབ་དང་འབྲིང་དང་མ་མ་རྣམས། འདྲི་
 དང་པ་རོལ་ཀྱི་ཡང་འདྲོད་པས་གསོད་པར་བྱེད། བདག་ལ་མན་འདྲོད་སྒྲིམ་གཏུག་
 འགྲོས་པ་བཞིན། ཟུབ་པ་རྣམས་ནི་དེ་ལ་མི་བཞེན་མོ། ཁྱེད་སོ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར་
 ལྷ་མོ་སྒྲིམ་ད་དང་ལྷ་པ་སྒྲིམ་ད་ཆགས་པས་པན་རྒྱུན་སྒྲིག་བསྐྱེད་པ་དང་། ལྷ་མོ་
 སི་ཏའི་ཆེད་ཀྱི་རྒྱ་མ་ཡ་ན་ཤི་བ་བཞིན་མོ་ཁྱེད་སྒྲིམ་གསུང་རོ། དེ་ལྟར་འདྲི་
 ཕྱིར་ཉེས་དམིགས་རྣམས་ཤེས་པར་བྱས་ནས། འོག་ཀྱི། དེ་ལྟར་འདྲོད་ལ་སྒྲིམ་
 ཏེ། ཁྱེད་པ་ལྟར་འདྲོད་པ་རྣམས་ལ་སྒྲིམ་བ་བསྐྱེད་ནས་དེའི་སྒྲིགས་ལ་སེམས་རྣམ་
 པར་འཕྲོ་བ་སྤང་བར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ནང་(༥༨པ)བྱེད་མེད་ཀྱི་སྤྱིད་པ་སྤྱོད་
 བ། ཕྱི་རྟེན་སྒྲིགས་ཀྱི་སྤྱིད་པ་སྤྱོད་བ། དཔེན་པའི་ཡོན་ཏན་དུན་པའོ། འང་པོ་ལ་
 གསུམ། རྒྱ་རྒྱུབ་དཀའ་བ། རོ་བོ་མི་གཅིང་བ། འབྲས་བྱ་གནོད་པ་མང་བའོ། འང་

པོ་ནི། སོ་ཉ་སོགས་ཏེ། གཉེན་རུ་སྒྲེལ་བ་དང་གཞན་གྱི་བྱད་མེད་དཔྱག་པ་ལ་
 སོགས་པའི་ཆེད་རུ་ཕན་ཚུན་འཕྲིན་སྒྲེལ་བའི་སོ་ཉ་ཉེ་སྒྲེལ་བ་དང་སོ་ཉ་མོ་ཉེ་བྱད་
 མེད་ལ་སྒྲོན་རུ་འཕྲིན་དང་སྒྲེལ་བསྐྱར་ཏེ་དེ་དང་བདག་འཕྲད་པར་བྱ་བ་གང་གི་
 ཕྱིར་རུ་ལན་རུ་མར་ཡང་ཡང་གསོལ་བ་བཏབ་ཅིང་ཞེས་པ་སྟེ། འདི་ནི། སོ་ཉ་
 སོ་ཉ་མོ་ལ་སྒྲོན། ཞེས་པ་ལྟར་བཤད་པ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བྱས་ན་འཆད་བདེ་ལ།
 དཔེ་འགའ་ཞིག་རྒྱ། སོ་ཉ་སོ་ཉ་མོ་ཡིས་སྒྲོན། ཞེས་ཡོད་པར་ལྟར་ན། སོ་ཉ་དང་
 སོ་ཉ་མོ་དེ་དང་དེ་ཡིས་དེ་དག་ཕན་ཚུན་མ་འཕྲད་པའི་སྒྲོན་རུ་འཕྲིན་བསྐྱུལ་བ་ལ་
 བརྟེན་ནས་དེ་དག་འཕྲད་པར་བྱ་དགོས་པས་དེ་ལྟ་བུའི་དགོས་ཆེད་གང་གི་ཕྱིར་
 འཕྲིན་སྒྲེལ་མཁན་ལ་ལན་རུ་མར་གསོལ་བ་བཏབ་ཅིང་ཞེས་སྐྱར་དགོས་སམ་སྟམ་
 ལ། ཡང་སོ་ཉ་དང་སོ་ཉ་མོ་དེ་ཡིས་དེ་དག་མ་ཕྲད་པའི་སྒྲོན་རུ་འཕྲད་པར་བྱ་བ་
 གང་གི་ཕྱིར་རུ་འཕྲིན་སྒྲེལ་བའི་ཡུལ་དེ་ལ་ལན་རུ་མར་གསོལ་བ་བཏབ་ཅིང་ཞེས་
 བཤད་ནའང་རུང་ཅམ་མོ། འོན་ཀྱང་འགྲེལ་པ་རྣམས་སུ་སྒྲུ་མ་ལྟར་བཤད་འདུག་
 ལ་སྤྱི་མ་འདི་འཆད་མི་བདེ་བས་ཡིག་སྒྲིན་ཡིན་ནམ་བཟག་གོ། །

གང་ལྟར་ཡང་། རྒྱན་ལས། འདོད་ལྡན་སྒྲེ་བོ་འཛིགས་པ་ཆེ་ལ་འཇུག་ ཅིས་པ་
 ལྟར་བྱི་མར་ངན་འགྲོའི་རྒྱག་བསྐུལ་གྱི་རྒྱར་རྒྱར་པའི་སྤྲིག་པ་རྣམས་སམ་ཆེ་འདིར་
 གཏམ་ངན་གྱི་གཤམ་པ་མིན་པ་འབྱུང་བ་ལའང་བྱད་མེད་དང་འཕྲད་པ་གང་གི་
 འོན་རུ་མ་འཛིམས་ཤིང་ངི་མི་སྟམ་པར་བྱད་རུ་(མ་ཕན)བསད་དེ་གཞན་གྱི་རྒྱར་
 མའམ་རྒྱལ་པོའི་བཅུན་མོ་སོགས་གྱི་སར་འགོ་བ་ལྟ་བུ་པ་རོལ་གྱིས་ཚོར་ན་གསོད་
 པར་འཇུར་བའི་འཛིགས་པ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བའི་རྒྱལ་ཡང་བདག་ལྟག་པར་ཆགས་
 པའི་དབང་གིས་དགའ་བ་བསྐྱེད་ནས་ཞུགས་ཤིང་བྱད་མེད་དེའི་རིན་ནམ་དེའི་གོས་
 དང་རྒྱན་སོགས་གྱི་ཆེད་རུ་ནོར་རྩལ་རྣམས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་ཟད་པར་བྱས་པར་ལྟར་
 ཏེ། ཆགས་ཡུལ་བྱད་མེད་གྱི་ལུས་གང་ལ་ཡོངས་སུ་འབྱུང་པས་ན་མཚོག་རུ་དགའ་
 པར་འཇུར་བའི་རོལ་རེག་བྱ་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བར་སྒྲོམ་པའི་ཡུལ་དེ་དག་ཉིད་ལ་ནི་

ཞིབ་ཏུ་བརྟགས་པ་ན་འདི་ཕྱི་འཇིགས་པ་དང་ནོར་ཇུས་ཟད་པའི་ཉེན་ལ་བདོ་མི་
 དགོས་པའི་རུས་གཟེབ་རྒྱས་པས་སྒྲེལ་བའི་ཀེང་རུས་ཀྱི་ཕུང་པོ་རུར་ཁྲོད་རུ་བོར་
 བའི་ཀེང་རུས་དང་ཁྲད་པར་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་གྱི་དེ་འདྲའི་ཉེན་ལ་བདོ་དགོས་པའི་
 གཙང་ཞིང་གུ་ནོམ་པའི་དངོས་པོ་ཡིད་རྩ་ལོང་བ་གཞན་མིན་ན། རང་ལ་གཏན་
 རྩ་དབང་བའི་རྒྱུང་མ་དང་ནི་བདག་ལ་དབང་བ་མིན་པའི་གཞན་གྱི་བྱད་མེད་ལ་
 ཞེས་བཤད་པའམ། རང་ལ་དབང་བ་དང་ནི་རང་གིས་བདག་གིས་བར་བཟུང་
 བ་གང་ཡང་མིན་པའི་གཞན་གྱི་བྱད་མེད་སྟགས་ཀེང་རུས་ཀྱི་ཕུང་པོ་རོ་ཐུང་བར་
 བྱ་བའི་འབྲས་བྱ་ཅི་ཡང་མེད་པ་ལ་ཡིད་ཁྲོད་ཀྱིས་དང་པོ་རབ་རྩ་འདྲོད་ཅིང་ཕྱིས་
 ཡོངས་སུ་ཞེན་ནས་ཅི་འདྲི་ཕྱིར་ཐུང་ན་ལས་འདས་པར་མི་འགྲོ་ཞེས་བའམ་ཐུང་ན་ལས་
 འདས་པར་འཛོལ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་ཚོལ་རྩ་མི་འགྲོ་ཞེས་ཆགས་ཅན་རན་པ་རང་ལ་འདྲི་
 བའི་རྒྱལ་གྱིས་སྦྱང་བ་སྟེ་བྱད་མེད་སྟགས་འདྲོད་པའི་ཡུལ་ལ་ཆགས་ཤིང་ཞེན་ནས་
 དེའི་དོན་རྩ་འབད་པར་བྱས་པས་ནི་ཐར་པ་ཐུང་འདས་འཛོལ་བའི་བར་གཙོད་བྱེད་
 པས་དེ་འཛོལ་མི་སྲིད་པ་བསྟན་(ལྔ་པ)ཏེ། ཟླ་བ་སྟོན་མེར། འཇིགས་པ་ཆེན་པོའི་
 ཞགས་པ་ནི། བྱད་མེད་ཞགས་པ་མི་བཟད་པས། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་འདྲོད་
 པ་དང་། བྱད་མེད་བསྟན་པ་ཡོངས་མི་བསྟགས། །ལམ་འདིས་བྱང་རྒྱབ་མི་འཕྱར་
 བས། བྱད་མེད་རྣམས་ལ་མ་བསྟན་པར། །སྒྲུལ་གདུག་ཤིན་ཏུ་ཁྲོ་བ་ལྟར། །མཁས་
 པས་དེ་ནི་རྣམ་པར་སྤང་། ཞེས་དང་། ཟླ་མཚོག་གིས་ཁུས་པར་ཡང་། འདྲོད་
 ཆགས་སེམས་ལྡན་བདེ་འགྲོར་འགྲོ་མ་ཡིན། །འདྲོད་ཆགས་སེམས་ལྡན་ཐུང་ན་
 འདས་མི་འགྲོ། ཞེས་བྱང་རྒྱབ་བམ་ཐུང་འདས་ཐོབ་པར་མི་འཕྱར་བར་བསྟན་ལ།

དྲན་པ་ཉེར་གཞག་ལས། ཞགས་པའི་ནང་ན་འདི་དམ་སྟེ། འདི་ལྟར་བྱད་
 མེད་ཞགས་པ་དམ། འདི་ཡིས་བཅིངས་པའི་མི་རྣམས་ནི། སྲིད་པའི་བཙོན་རར་
 རྒྱག་པར་བྱེད། ཞགས་པས་མགུལ་བཅིངས་ཞགས་མིན་གྱི། སྦྱིང་ཞགས་བྱད་
 མེད་འདི་མི་བཟད། སྦྱིང་གི་ཞགས་པས་བཅིངས་པ་ཡི། མི་རྣམས་སྒྲུག་བསྟལ་

སྐལ་བ་ཅན། འགས་པ་བསྐྱེག་ཅིང་གཏུབ་ཏུ་བྱུང་། བྱུང་མེད་འགས་པ་བསྐྱེག་
མི་བྱུང་། བྱུང་མེད་འགས་པ་ཆེན་པོ་འདིས། འདབ་པོ་བྱུག་རྣམས་འཆིང་བར་
བྱེད། ཅེས་དང་། ལྷགས་སམ་གྱིང་རམ་གྲེས་མ་གང་ཡིན་པ། འཆིང་བ་དེ་ནི་
དམ་པར་འཕགས་མིན་གསུངས། ཁྲོ་ཞན་བྱུང་མེད་རྣམས་ལ་ལྟ་བ་གང་། གྲུན་
ཏུ་ཆགས་པའི་སེམས་ནི་དམ་ཞེས་གསུངས། ཞེས་དང་། བྱུང་མེད་རན་སྟངས་གཞི་
ཡིན་ཞིང་། གྲུན་ནས་ནོར་ནི་བྱུང་བར་བྱེད། མི་གང་བྱུང་མེད་ཆོག་ཉན་པ། འདི་
ལ་བདེ་བ་ག་ལ་ཡོད། ཅེས་པ་ནས། འཇིག་རྟེན་འདི་དང་མ་ཚོ་ལ་ཏུ། འཇིག་
བྱུང་ནང་ན་བྱུང་མེད་(༣༧)འཇིག་གལ་ཏེ་བདེ་བའི་མཆོག་འདོད་ན། འདི་ལྟར་
བྱུང་མེད་རྣམ་པར་སྤོངས། བྱུང་མེད་རྟག་ཏུ་སྤངས་པ་ན། འཇིག་རྟེན་འདི་དང་
མ་ཚོ་ལ་བདེ། གང་ཞིག་དབུལ་བ་སྤོང་འདོད་ཅིང་། གང་ཞིག་བདག་ནི་འཕྱོར་
འདོད་དང་། གང་ཞིག་མུ་རན་འདས་འགྲོ་འདོད། མི་དེས་བྱུང་མེད་སྤང་བར་
བྱོས། ཞེས་གསུངས་པ་སྐོས་དང་། གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་སྤྱོད་
དང་བདེ་སའི་རྒྱལ་པོ་འཆར་བྱེད་ཀྱི་ལྷས་པ་སྐོས་ལས་ཀྱང་ཉེས་དམིགས་མང་ཏུ་
གསུངས་སོ། རྒྱ་དཔེ་དང་འགྲེལ་པར་མུ་རན་འདས་ཞེས་པ་དགའ་བའི་དོན་ཏུ་
བཤད་པར་གསུངས་ལ། དེ་ནི་ཅིའི་བྱིར་འབྱུང་པའི་དགའ་བས་ཆོས་པའི་དོན་ཏུ་
འགྲོ་བར་མི་བྱེད་ཅེས་པ་སྡེ་ཆེས་སྤྱད་པའི་དོན་ནོ། འདིས་ན་བདག་ལ་པན་པར་
འདོད་པ་དག་གིས་བྱུང་མེད་བསྐྱེན་པ་སྐོས་ཟག་བཅས་ཀྱི་བདེ་བའི་རོ་དམན་
པ་བྱུང་བྱང་ཅམ་པ་ལ་འདོད་ཞེན་སྤངས་ནས་ཟག་མེད་མཆོག་གི་བདེ་བ་བྱུ་ནོམ་
པ་མི་བྱུང་བ་འཛོལ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་དམ་པ་ཐར་པའི་ལམ་ཆོལ་བ་ལ་བརྩོན་པར་བྱ་
རིགས་སོ། །

གཉིས་པ་རོ་བོ་མི་གཙང་བར་བསམ་པ་ནི། གང་ཞིག་དང་པོ་སྐོས་ཏེ། དེ་
ལ། ཆགས་པས་བཟུ་མི་རིགས་པ་ནི། བྱུང་མེད་གང་ཞིག་དང་པོ་བཟུ་མ་གསར་
པའི་ཆོ་རོ་ཆའི་དབང་གིས་འོག་ཏུ་བཟུ་བ་ན་དེའི་བྱུང་བཞིན་ལ་གསལ་བར་བཟུ་

འདོད་ནས་འབད་དེ་གདོང་པ་བརྟེགས་ནས་བྱམ་ནམ་རྒྱུར་དྲངས་ཀྱང་དེ་ངོ་ཚ་
བས་ཡང་འོག་ཏུ་བཟུང་བར་བྱེད་ལ། གདོང་གོས་ཀྱིས་མ་གཤིག་པའི་སྔོན་རུ་ནི་
ཞེས་སམ་དེ་རུར་ཁྲོད་རུ་མ་བསྐྱལ་བའི་སྔོན་རུ་ནི་གཞན་གྱིས་དེའི་གདོང་རམ་
བཞིན་རས་མཐོང་རམ་མ་མཐོང་ཡང་རུང་སྟེ། དུལ་དབྱས་པ་དང་བཅོམ་བསྐྱེག་
པའི་ཡུལ་(༡༥/༡)སོགས་ཆོ་རིགས་ཅན་པལ་ཆེ་བའི་ལུགས་ལ་མེད་རས་ཀྱི་གདོང་
གཤིགས་ཀྱིས་བག་མའི་གདོང་པ་འགེབས་སྟོལ་ཡོད་པ་ལྟར་གོས་ཀྱིས་གདོང་ནི་
གཤིགས་པར་ལྷུར་པ་ལ་ཡང་ཁྲོད་ཆགས་ནས་དེ་མཐོང་བར་འདོད་པའི་རེ་བས་
ངལ་ཞིང་ཉོན་མོངས་པར་ལྷུར་པའི་གདོང་པ་དེ་ནི་ད་ལྟ་རུར་ཁྲོད་ཀྱི་གནས་སུ་འོར་
བ་ན་སྒྲིབ་བྱེད་མེད་པས་མངོན་སུམ་རུ་ལྷུར་པ་བཞིན་རུ་གདོང་གཤིགས་སོགས་ཀྱི་
གོས་བྱ་ཚོད་ཀྱིས་བསལ་དེ་གསལ་བར་བྱས་པ་འཇིགས་སུ་རུང་བ་མཐོང་ནས་ད་ལྟ་
ཅིའི་ཕྱིར་འཇིགས་ཤིང་སྒྲག་ནས་འབྲོས་པའམ་འབྱེར་བར་བྱེད་དེ། ད་ལྟ་འབྲོས་ན་
སྔོན་ཆགས་པས་བཟུང་འདོད་པ་མི་རིགས་ལ་སྔོན་མཐོང་བར་འདོད་ན་ད་ལྟ་འབྲོས་
པར་ཡང་མི་རིགས་ཞེས་པའོ། །ཡང་ན་ད་ལྟ་གསོན་རུས་གདོང་གོས་ཀྱིས་བསྒྲིབས་
པ་མེད་པར་མངོན་སུམ་རུ་ལྷུར་པ་བཞིན་རུ་ཤི་ནས་རུར་ཁྲོད་རུ་བསྐྱལ་བ་ན་གོས་
ཀྱི་གཤིགས་མ་བྱ་ཚོད་ཀྱིས་བསལ་བར་བྱས་པ་མཐོང་ནས་དེ་ལྟར་ཅིའི་ཕྱིར་འབྱེར་
བར་བྱེད་ཅིས་བཤད་ཀྱང་ཚོག་གོ། །

མེར་སྐྱས་བསྐྱར་བ་དང་རྒྱན་སོགས་ཀྱིས་མཚོད་པ་མི་རིགས་པ་ནི། སྔོན་རང་
གི་རྒྱུར་མའི་གདོང་ལྟ་བུ་ལ་སྟེས་པ་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་མིག་གིས་བཟུང་བ་ཅམ་བྱས་
ན་ཡང་ཕྱག་དོག་གིས་འདི་ལ་སུ་གང་གིས་ཀྱང་མ་ལྟ་ཞིག་ཅིས་པའི་རྩལ་གྱིས་ཆགས་
ཡུལ་གྱི་བྱད་མེད་གང་ཞིག་མེར་སྐྱས་ཡོངས་སུ་བསྐྱར་བར་ལྷུར་པའམ་བསྐྱར་བར་
བྱ་བ་ཡིན་ན། ཇི་སྲིད་རུ་ཆགས་ཡུལ་བྱད་མེད་ཀྱི་ལུས་དེ་ནི་བྱ་ཚོད་དང་ཅེ་སྐྱར་
ལ་སོགས་པ་དེ་དང་དེས་བྱ་བ་དེ་སྲིད་དམ་དེའི་ཆོ་ན་ཡང་ཕྱག་དོག་དང་མེར་སྐྱ་
ཅན་ཁྲོད་ཀྱིས་སྐར་བཞིན་བྱ་ཚོད་སོགས་ཀྱིས་བཟུང་བ་དང་རེག་པ་ཅིས་མི་བསྐྱར་སྟེ་

སྟོན་བསྟུང་ན་དེའི་ཆོ་(༤༠༠ན)ཡང་བསྟུང་རིགས་ལ་དེའི་ཆོ་མི་བསྟུང་ན་སྟོན་ཡང་
བྱ་ཆོད་སོགས་གྱི་ཁ་ཟས་དེ་ཉིད་བསྟུང་བར་མི་རིགས་པ་དང་། སྤྱིས་ཤི་བའི་རོ་རྩར་
ཁྲོད་རྩ་བོར་བའི་ག་ཡི་ཕུང་པོ་འདི་མཛོང་ནས་བྱ་ཆོད་དང་གཞན་ལ་དང་སྟུང་གི་
ལ་སོགས་པས་ཟ་བར་བྱེད་པའི་ཁ་ཟས་ཡིན་ན་གཞན་བྱ་དང་གཅན་གཟན་གྱི་ཟས་
ལ་ཁྲོད་གྱིས་མེ་ཉོག་གི་ཕྱིང་བ་ཅན་གྱི་བྱག་པ་གསེར་དབུལ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱན་
གྱིས་ཅིའི་ཕྱིར་མཛོད་པར་བྱེད་དེ་མཛོད་མི་རིགས་ལ་དེ་མི་རིགས་ན་གསོན་ཆོའང་
དེ་ཉིད་ལ་རྒྱན་གདག་མི་རིགས་པ་སོགས་གོང་བཞིན་ནོ། །

འཛིགས་པར་རིགས་གྱི་ཆགས་པར་མི་རིགས་པ་ནི། སྤྱིས་རྩར་ཁྲོད་རྩ་བོར་བ་
ན་མགོ་དང་སྐལ་ཆོགས་ལ་སོགས་མའི་རྩས་གོང་ཉིད་རྩ་བྱུར་པ་མཛོང་ནས་ནི་མི་
འགྲུལ་ཞིང་མི་གཡོ་བར་སྟོང་རྩམ་བཞིན་རྩ་གནས་པ་ལ་ཡང་ནི་ཡིད་ཁྲོད་འཛིགས་
ཤིང་སྐྱག་པར་བྱེད་ན་ད་ལྟ་གསོན་པའི་རྩས་སྤྱི་རོའི་ཁོང་པར་འབྱུང་བའི་གདོན་
ཞུགས་པ་ལངས་ཏེ་གཞན་ལ་གཞོད་པ་བྱེད་པའི་རོ་ལངས་བཞིན་རྩ་སེམས་གྱི་བྱེད་
ཆོལ་དང་སྟོག་རྒྱུང་སོགས་རྒྱན་འགའ་ཡིས་ཀྱང་བསྟོད་ཅིང་གཡོ་འགྲུལ་བྱེད་པར་
བྱུར་པའི་རྩས་ན་ཅིས་མི་འཛིགས་ཏེ་རོ་ལངས་ལ་འཛིགས་པར་བྱེད་པ་ལྟར་འཛིགས་
པར་རིགས་གྱི་ཆགས་མི་རིགས་སོ་ཞེས་པ་འོ། །གཞན་ཡང་མི་གཅོང་བའི་ཕུང་པོར་
བྱུར་པའི་བྱུད་མེད་གྱི་ལུས་གང་ལ་གོས་དང་བགས་པ་སོགས་གྱིས་གཡོགས་ཀྱང་
འདི་ལ་ཆགས་པ་སྐྱེ་བའམ་མྱོངས་པ་འདི་ཆགས་པ་སྐྱེ་བར་འབྱུར་ན་ཆགས་ལུལ་
མི་གཅོང་བའི་ཕུང་པོ་དེ་གོས་སོགས་གྱིས་གཡོགས་པར་རྩར་ཁྲོད་རྩ་བོར་བ་ན་
ཡང་ཆགས་པའི་སེམས་གྱིས་ཅིས་མི་འདོད་དེ་འདོད་རིགས་ལ། རྩར་ཁྲོད་(༤༠༠བ)
རྩ་བོར་བའི་ཀེར་རྩས་མ་གཡོགས་པ་དེ་ལ་དགོས་པ་མེད་དོ་སྟུམ་ན་ནི་གོས་སོགས་
གྱིས་གཡོགས་པ་ལ་ནི་ཆགས་ཤིང་ཞེན་པས་ཅིའི་ཕྱིར་འབྱུང་དེ་གཉིས་ཀ་མི་གཅོང་
བར་མཚུངས་པས་སོ། །

མི་གཅོང་བར་མངོན་རྩ་བྱུར་པ་ལ་ཆགས་མི་རིགས་པ་ལ། མི་གཅོང་བའི་རྒྱལ་

གྲངས་སོ་སོ་ལ་ཆགས་མི་རིགས་པ་ནི། རྒྱ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཟས་ནི་གཅིག་ལུ་ཉིད་
 ལས་ནི་འབྲས་ལུ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་མི་གཙང་བ་བཤང་བ་དང་ཁ་རྒྱ་གཉིས་ཀ་བྱུང་
 བར་གྱུར་པ་ཡིན་ན་དེ་གཉིས་ལས་བཤང་ལ་མི་དགའ་ཞིང་སྒྲུག་ཁྲོ་བར་འཛིན་ལ་ཁ་
 རྒྱལ་བ་ད་ཀན་གྱི་བུང་བ་མཆིལ་མ་ལ་ཁྱོད་ཅིའི་ཕྱིར་དགའ་ནས་སྤང་ཅིའི་བུང་
 བ་བཞིན་རུ་འཛིན་པར་བྱེད་དེ་གཉིས་ཀ་རྒྱ་མི་གཙང་བ་ལས་བྱུང་ཞིང་གཉིས་ཀ་
 མི་གཙང་བའི་འབྲས་བྱར་མཚུངས་པས་སོ། །བཤང་བ་དྲི་ང་བས་དེ་ལ་མི་དགའ་
 ལྷམ་ན། དེ་ལྟ་ན་ཤིང་བལ་ལམ་རས་བལ་གཙང་བ་དྲི་ང་བ་མེད་ལ་རེག་ན་འཇམ་
 པ་དང་བཅས་པས་བཀང་བ་ཡི་ནང་ཚངས་ཅན་གྱི་སྤྲུལ་འཕོལ་འཇམ་ཞིང་མཉེན་
 པ་ལ་དགའ་བར་མི་བྱེད་པར་དེ་རེག་ན་འཇམ་ཡང་དྲི་ང་བ་འཇོག་པ་མ་ཡིན་ནོ་
 ཞེས་སྤྲད་པ་ལྟར་བྱས་ཏེ་སྤངས་ནས་མི་གཙང་བ་འབའ་ཞིག་གིས་གང་ཞིང་དྲི་ང་
 ལ་སློ་དགུ་ནས་མི་གཙང་བ་འཇོག་པ་ལ་དགའ་ཞིང་ཆགས་པ་ནི་འདྲོད་ལྡན་དམན་
 པ་ཁྱོད་མི་གཙང་བ་ལ་མྱོངས་པ་སྟེ་མི་གཙང་ཞིང་དྲི་ང་བ་ཡིན་པ་མཛོན་རུ་གྱུར་
 བཞིན་རུ་དེའི་གནས་རྒྱལ་མི་ཤེས་པར་བྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྟོག་པས་གཙང་བར་ཞེན་
 པ་སྟེ་དེ་ནི་ཤིན་རུ་མི་རིགས་སོ་ཞེས་པའམ། ཡང་ན་ཤིང་བལ་རེག་ན་འཇམ་པ་
 ཡི་སྤྲུལ་འཕོལ་ལ་བྱུང་མེད་གྱི་ལྷས་ལྟར་དགའ་བར་མི་བྱེད་པར་བྱུང་མེད་(༤༠/ན)
 གྱི་ལྷས་དྲི་ང་བ་འཇོག་པ་ཡིན་བཞིན་རུ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདྲོད་ལྡན་ཁྱོད་མི་གཙང་
 ཞིང་དྲི་ང་བ་ལ་གཙང་བར་མྱོངས་ནས་ཆགས་པར་བྱེད་པ་ནི་མི་རིགས་སོ་ཞེས་
 བཤད་ཀྱང་ཆོག་པར་སེམས་སོ། །

མི་གཙང་བར་མཚུངས་ཀྱང་བཤང་བ་སོགས་མ་གཤམ་གས་པས་མི་འདྲོད་ལ་བྱུང་
 མེད་གྱི་ལྷས་ནི་གཤམ་གས་པས་འདྲོད་དོ་ཞེ་ན། དེའི་ལན་རུ། གང་ལ་གཤམ་གས་ཀྱང་
 སོགས་གོང་གི་ཆོགས་བཅད་གཅིག་པོ་འདིར་འཆད་པ་ནི། རྒྱ་དཔེ་དང་རྒྱ་འབྲེལ་
 གལ་ཆེར་གྱི་ལྷགས་ཡིན་པས་ཤིན་རུ་འབྲེལ་ཞེས་བྱ་སྟོན་གསུང་། འོན་ཀྱང་བོད་དཔེ་
 དང་བོ་རྒྱ་ཏིའི་འབྲེལ་པ་སོགས་འགའ་ཞིག་རུ་གོང་ལྟར་རོ། །ཡང་འདྲོད་ལྡན་ངན་པ་

སོགས་ཀྱི་ཆོགས་བཅད་འདི་རྒྱ་དཔེ་དང་རྒྱ་འགྲེལ་རྣམས་སུ་མེད་པར་གསུངས་མོད།
 འོན་ཀྱི། འདྲོད་པའི་རྒྱག་རྒྱས་ཚུས་པའི་འདྲོད་ལྷན་ངན་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་གཏི་
 རྒྱལ་གིས་བསྐྱབས་པའི་ཚོངས་པ་རྣམས་ནི་ཤིང་བལ་རེག་ན་འཇམ་པ་ལའང་འདི་
 ལའམ་འདིས་ཉལ་པོ་བྱ་བར་མི་རྣམས་སོ་ཞེས་ཤིང་བལ་གཙང་ལ་འཇམ་པ་དེ་ལ་མི་
 དགའ་ཞིང་ཁྱོད་བ་དག་ཏུ་བྱེད་པས་ན་རེག་བྱ་ལ་མི་ཆགས་པར་མི་གཙང་བ་ལ་ཆགས་
 པར་ངེས་པས་དེ་མི་རིགས་སོ་ཞེས་པའོ། །མི་གཙང་བ་ལ་ཆགས་པ་མེད་དམ་ཡོད་
 ཅས་བརྒྱལ་ཞིང་བརྟགས་པ་ན། གལ་ཏེ་མི་གཙང་བ་ལ་ཆགས་པ་མེད་དོ་སྟུག་ན།

འོ་ན་རུས་ཆོགས་སུ་བརྒྱ་རྒྱག་རུ་འབྲེལ་བའི་རུས་པའི་གཟེབ་རྒྱས་པའི་རྒྱ་
 བས་པན་ཚུན་སྒྲེལ་བ་ལ་བྱི་ནས་ཤ་ཡི་འདམ་གྱིས་ཞལ་ཞལ་ལམ་བྱག་པར་བྱས་
 པའི་གཞན་བྱད་མེད་ཀྱི་ལུས་མི་གཙང་བ་དེ་ལ་ཁྱོད་ཅིའི་ཕྱིར་པར་རྒྱ་འབྱུང་པར་
 བྱེད་དེ་བྱེད་མི་རིགས་པ་ནི་(༤༠༧བ)མཚན་མོའི་མི་གཙང་བའི་སྤང་པོ་མནན་ཏེ་
 ཉལ་བའི་སྒྲིལ་བུ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་དོ། ཅི་སྟེ་མི་གཙང་བ་ལ་ཆགས་པ་ཡིན་
 བོ་སྟུག་ན། ཁྱོད་ནི་རང་གི་ལུས་ཉིད་ལ་མི་གཙང་བ་སུམ་རུ་ཅ་རྒྱག་ལྟ་བུའི་རྣམ་
 མང་པོ་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་ལ་ཁྱོད་གྱིས་གཏན་རྒྱལ་རྒྱག་ཏུ་ཅི་དགར་ཡོངས་སྤྱོད་རྒྱ་
 ཡོད་པ་དེས་ཆོག་ཅིང་ངོམས་པར་བྱ་རིགས་ཀྱི། དེས་མི་ཆོམ་པར་མཆིལ་སྐྱབས་
 བཤད་གཅི་སོགས་མི་གཙང་བའི་རྣམ་མང་པོས་གང་བའི་རྒྱལ་བ་གཞན་བྱད་མེད་
 ཀྱི་ལུས་དག་ལའང་མི་གཙང་བ་ལ་ཆགས་ཤིང་སྐྱམ་པས་འདྲོད་ཅིང་ཞེན་པར་བྱེད་
 པ་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་པའོ། །ཤོང་འོག་གི་དོན་འདི་དག་ནི། འཆར་བྱེད་གྱིས་ལུས་
 པར། རྐབས་དང་མཆིལ་མ་ཁ་རྒྱ་དང་། ལྷན་རྒྱས་རུལ་བའི་ལྷན་པ་དང་། ལུས་
 ལས་དྲི་ང་འཇག་དེ་ལ། བྱིས་པ་རྣམས་ནི་སྤང་ཅི་བཞིན། ཞེས་སོགས་དང་། མི་
 གཙང་སྤྱོད་ལྷལ་བྱིས་པ་རྣམས། རྐབས་དང་མཆིལ་མ་བྱ་བར་བྱེད། སྤང་པར་
 འོས་ལ་ཆགས་བྱེད་པ། སྤང་བུ་རྣམས་གྱིས་མ་མཐོང་བཞིན། ཞེས་སོགས་དང་།
 དགའ་བོ་མངལ་གནས་ལས་ཀྱང་། ལུས་འདི་ཅ་རྒྱས་དགྱིས་ནས་ནི། །པགས་པ་

གཤེར་བས་གཡོགས་པས་ན། །གནས་དགུ་མ་ཡི་སྒྲོ་ཡོད་པར། །དེ་ལྟ་བུར་ནི་བཟ་
བར་བྱ། །ཞེས་སོགས་དང་། །མི་གཙང་སྤྱ་ཚྭས་རབ་རྒྱ་གང་། །རྩས་པའི་འབྲུལ་
འཁོར་གཡོ་བས་ན། །ཞེས་སོགས་དང་། །རྩས་པའི་ཁྱོད་ཁྱོད་ཅིག་པར་བྱེད། །ཤ་
དང་ཁྱག་གིས་ཞལ་ཞལ་བསྐྱས། །འདྲོད་སྤང་གཏི་མུག་ཚེན་བཟེན་ནས། །ཅི་རིགས་
པར་ནི་རྒྱན་པར་བྱེད། །ཅེས་སོགས་མང་རྒྱ་གསུངས་པ་ལྟར་དང་། །གཞན་ཡང་བྱ་
མོ་བརྒྱན་གྱི་རྟོགས་(༤༠༩ན)བརྗོད་སོགས་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ལགས་པས་དེ་དག་
ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

ལྷས་སེམས་གང་ལ་འང་ཆགས་མི་རིགས་པ་ནི། །གཞན་ཡང་ཁྱོད་བྱད་མེད་གྱི་
ལྷས་སེམས་གང་ལ་དགའ་ཞེས་བརྟགས་པ་ན། །བདག་ནི་བྱད་མེད་གྱི་ལྷས་གྱི་ཤ་
རེག་བྱ་འཇམ་ཞིང་དབྱིབས་ལེགས་པ་འདི་ཁོ་ན་ལ་དགའ་ཞིང་ཆགས་གྱི་གཞན་
ཤིང་བལ་གྱི་རེག་བྱ་སོགས་གང་ལ་འང་མི་ཆགས་སོ་ཞེས་སྒྲུ་ནས་དེ་ལ་ལྷས་གྱིས་
རེག་པ་དང་མིག་གིས་བཟ་བར་འདྲོད་ན་གོ་སྟེ་འདྲོད་ན་ནི་ཤི་ནས་སེམས་མེད་
པར་ཟུར་པ་ཡི་འཇིག་གོང་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ཤ་དེ་ལ་ནི་འདྲོད་ལྡན་ངན་པ་
ཁྱོད་གོ་སྟེ་ཁྱོད་ནི་རེག་པ་དང་ལྟ་བར་ཅིས་མི་འདྲོད་དེ་འདྲོད་པར་བྱ་རིགས་ན་དེ་
ལྟར་མི་བྱེད་པས་ལྷས་གྱི་ཤ་ལ་དགའ་ཞིང་ཆགས་པ་ནི་མི་རིགས་སོ། །དེ་ལ་སེམས་
མེད་པས་བདག་མི་འདྲོད་གྱི་སེམས་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ལ་རེག་ཅིང་བཟ་འདྲོད་དོ་སྒྲུ་ན།
དེ་ལྟ་ན་ཁྱོད་འདྲོད་ཅིང་ཆགས་པའི་གནས་སུ་ཟུར་པས་སེམས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་
གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པས་དེ་ལ་རེག་པ་དང་བཟ་བར་མི་རུས་ལ། །གང་ཞིག་རེག་
ཅིང་བཟ་རུས་པའི་ལྷས་དེ་ནི་བཅ་པོ་ཡིན་གྱི་ཁྱོད་འདྲོད་པའི་སེམས་སམ་ཤེས་པ་
མིན་པས་ན་སྒྲུ་མས་བསྐྱས་པའི་སྒྲོན་པོ་བཞིན་རྒྱ་ཚོངས་ཤིང་འབྲུལ་བ་ཁྱོད་སེམས་
ལ་དགའ་ཞིང་ཆགས་ནས་དེ་ལས་གཞན་དོན་མེད་པའི་ལྷས་ལ་འབྱུང་པར་བྱས་
པ་དེས་ནི་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་དོན་མེད་པའི་འབྲུལ་པ་འབའ་ཞིག་རྒྱ་ཟད་པས་ཏི་གཞན་
རྒྱ་ན་མག་ལ་རུམ་དང་པོང་བ་སོགས་ལ་འང་འབྱུང་རིགས་པར་ཐལ་བས་སོ། །ཤ་

དང་མེས་ཀྱི་ལ་བརྟན་གྱི་ཆགས་པའི་དོན་མེད་བཞིན་ཏུ་འཕྱུང་པས་དེས་
ཅི་བྱ་ཞེས་བཤད་པའང་ཡོད་དོ། །དེས་ནི་ལྷུས་(༤༠༡བ)མེས་ཀྱི་ལ་བརྟན་གྱི་
བྱའི་གནས་མེད་པར་བརྟན་ཏོ། །

རང་གི་ལྷུས་ཀྱི་རང་བཞིན་མ་རྟོགས་པ་ལ་སྤྱད་པ་ནི། མི་གཙང་བ་ཏུ་མའི་རང་
བཞིན་ཅན་ཏུ་གྱུར་པའི་ཆགས་ལྷུ་བྱད་མེད་སོགས་གཞན་གྱི་ལྷུས་ནི་རང་ལ་ཇི་
བཞིན་མཛོན་ཏུ་མ་གྱུར་པས་མི་གཙང་བར་མི་རྟོགས་པ་ཅམ་ནི་ངོ་མཚར་མི་ཆེ་ཡི་
སྟེ་མི་རིགས་པ་ཆེར་མེད་ལ། རང་ཉིད་ཀྱི་ལྷུས་མི་གཙང་བས་གང་ཞིང་དེའི་རྟོགས་
སྟུ་ཏུས་རྒྱན་པར་སྒོ་དགུ་ནས་མི་གཙང་བ་འབའ་ཞིག་འཇག་པའི་རང་བཞིན་ཅན་
ཉིད་ཡིན་པར་རྟོག་ཏུ་མཛོན་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནའང་དེ་མི་གཙང་བར་རྟོགས་པར་
མི་འཕྱུར་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་ངོ་མཚར་ཆེ་ཞེས་བསྟོན་བའི་ཆོག་སྟེ་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་པའི་
འཕྱུལ་བ་ཅན་ལ་ཆེས་སྤྱད་པའི་གནས་སྟུ་བྱས་པའོ། །དེས་ན་རང་གི་ལྷུས་མི་གཙང་
བའི་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཏུ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་དེ་ལ་ཆགས་པའི་བསམ་པ་དགག་
པར་བྱའོ། །ལྷུས་ལ་མི་གཙང་བའི་ཆ་ཡོད་ནའང་དབྱིབས་དང་ཁ་དྲོག་དྲི་དང་རེག་
བྱ་སོགས་ཡིད་ཏུ་འོང་བའི་ཆ་ཏུ་མ་ཡོད་པས་དེ་དག་ལ་ཆགས་སོ་སྟམ་ན། དེ་ལྟ་
ན་སྤྲིན་གྱི་སྤྲིབ་གཡོགས་དང་བྲལ་བའི་ཏུས་ཀྱི་ཉི་མ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བའི་འོད་ཟེར་
གྱིས་གསར་ཏུ་ལེགས་པར་ཁ་བྱེ་བའི་པད་མ་གཞོན་ནུ་འདབ་མ་རྣམས་པར་རྒྱས་པ་
དབྱིབས་དང་ཁ་དྲོག་ལེགས་ཤིང་དྲི་དང་རེག་བྱ་བཟང་བ་སོགས་སྤྲན་སྤྲན་ཆོགས་
པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་ཞིང་མི་གཙང་བའི་ཆ་རྒྱུད་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་ལ་ཆགས་པར་
རིགས་ནའང་དེ་ཉིད་ལ་མི་ཆགས་པར་སྤངས་ནས་ནི་ཕག་དང་སྤངས་བྱ་བཞིན་ཏུ་མི་
གཙང་བ་ལ་ཆགས་ཤིང་ཞེན་པའི་མེས་ཀྱིས་ནི་མི་གཙང་བ་ཏུ་མས་གང་བའི་ལྷུས་
ཀྱི་གཟེབ་ལ་ཁྱོད་རྒྱ་མཚན་ཅིའི་ཕྱིར་དགའ་སྟེ་དགའ་ཞིང་ཆགས་(༤༠༡ན)པར་བྱེད་
པ་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་སོ་ཞེས་བརྟན་བཅོས་མཛད་པ་པོའི་སྤྱད་སྟེ་བའི་ཚུལ་གྱིས་
དེ་སྤྱད་འདོམས་པར་མཛད་དོ། །གང་པོས་བྱས་པར། ལྷུས་འདི་མི་གཙང་པོ་དང་

འདྲ། ཁྱེད་ཀྱི་ལྷན་པ་མི་གཙང་འཇགས་ ཁྱིན་པུ་མི་གཙང་མོས་པ་བཞིན། ཁྱེད་པོ་
 ལུས་མིད་དེ་དང་འདྲ། ཞེས་སོ། མི་གཙང་བར་རྟགས་ལས་ངེས་ཤིང་གྲུབ་པས་
 ཆགས་མི་རིགས་པ་ལ། མི་གཙང་བའི་རྒྱ་ལྟམ་སུ་གྱུར་པས་མི་གཙང་བར་གྲུབ་
 པ་ནི། གཞན་ཡང་ས་སྟོགས་དང་གོས་དང་ཡོ་བྱད་སོགས་ལ་མི་གཙང་བ་བཤང་
 གཅི་ལ་སོགས་པ་དག་གི་ཟེགས་མ་ཅུང་ཟད་ཅམ་གྱིས་གོས་པ་ལའང་གལ་ཏེ་ཁྱོད་
 རིག་པར་མི་འདོད་པ་ཡིན་ན་བྱད་མེད་སོགས་ཀྱི་ལུལ་གང་ལས་མི་གཙང་བ་དེ་
 རྣམས་ནི་བྱད་བར་གྱུར་པ་ཡི་ལུས་དེ་ཉིད་མི་གཙང་བ་དུ་མའི་འབྱུང་ཁུངས་སུ་གྱུར་
 པ་ཡིན་ན་དེ་ལ་རི་ལྟར་ཁྱོད་རིག་པར་འདོད་དེ་འདོད་པ་མི་རིགས་སོ་ཞེས་ལུས་མི་
 གཙང་བའི་རྒྱ་ཡིན་པར་བརྟན་ལ། གལ་ཏེ་ཁྱོད་གྱིས་བདག་ལ་བཞུལ་ཞིང་བརྟགས་
 བས་དེ་སྤང་སྤྲོ་བ་མི་རིགས་ཏེ། བདག་ནི་མི་གཙང་བ་ལ་ཆགས་ཤིང་རིག་པར་
 འདོད་པ་མེད་དོ་སྟུམ་ན། མི་གཙང་བ་དུ་མའི་ཞིང་ངམ་གནས་སུ་གྱུར་པའི་མའི་
 མངལ་ལས་བྱད་བར་གྱུར་ཅིང་མི་གཙང་བ་དེ་ཡི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་ས་པོན་
 བས་རྒྱ་པ་མའི་ཁྱེད་ཀྱི་དང་རྒྱུ་མས་ཐོས་ཤིང་འཐུངས་པའི་ཟས་ཀྱི་ཟག་རྒྱ་སྟག་པ་
 དང་འདྲ་བ་དེ་ཉི་ལའི་རྩ་ནས་བརྒྱད་དེ་སོང་བའི་མི་གཙང་བ་དེ་དང་དེས་གསོས་
 ཤིང་བསྐྱེད་དེ་འཕེལ་བར་བྱས་ཤིང་ཕྱིར་བཅས་ནས་ཀྱང་མས་རྩ་ཞོ་དང་རང་གིས་
 ཐོས་འཐུངས་བྱས་པའི་མི་གཙང་བའི་རྒྱ་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་གཞན་གྱི་ལུས་ལ་འདོད་
 ལྟར་ཁྱོད་ཅིའི་(༤༠༩བ)ཕྱིར་པར་དུ་འབྱུང་ཅིང་ཆགས་པར་བྱེད་དེ་བྱེད་པ་ནི་ཤིན་
 དུ་འགལ་བས་སོ་ཞེས་ལུས་ཉིད་མི་གཙང་བའི་འབྲས་ཀྱིས་བརྟན་པ་སྟེ་རྒྱ་ལྟམ་
 གཉིས་ཀའི་སྒོ་ནས་མི་གཙང་བར་གྲུབ་པར་བརྟན་པའོ། །

རྒྱ་ལྟམ་གཉིས་ཀ་ནས་མི་གཙང་བའི་ལུས་ལ་ཆགས་པ་སྤང་པ་ནི། ཡང་མི་
 གཙང་བ་བཤང་གཅི་སོགས་ལས་བྱད་བའི་མི་གཙང་བའི་སྲིན་པུ་རྒྱུད་དུ་ལའང་
 ཁྱོད་གྱིས་གཅོག་པར་བལྟས་ནས་འདོད་པར་མི་བྱེད་ལ། བཤང་གཅི་མཆིལ་སྒྲབས་
 སོགས་འབྲས་པུ་མི་གཙང་བ་མང་པོའི་འབྱུང་ཁུངས་སུ་གྱུར་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་

ལུས། རྒྱ་མི་གཙང་བའི་རྩལ་ལྷ་ཚོགས་པའི་རང་བཞིན་ལས་སྦྱེས་པའམ་མི་གཙང་
 བ་མང་པོའི་རྒྱས་བསྐྱེད་པ་དེ་ལྟ་བུའང་ཁྱོད་རི་ལྟར་འདོད་པར་བྱེད་དེ་དེ་ལྟའི་
 མི་གཙང་བའི་ཕྱང་པོར་གྱུར་པའི་རྒྱལ་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཆགས་ཤིང་འདོད་པར་བྱེད་
 པ་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་སོ་ཞེས་པའོ། །གལ་ཏེ་བྱད་མེད་ཀྱི་ལུས་སོགས་མི་གཙང་
 བའི་རང་བཞིན་ཡིན་མོད་རང་གི་ལུས་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་མི་གཙང་བ་དང་
 མི་གཙང་བ་འབྲད་པ་ལ་མི་རིགས་པ་མེད་པས་དེ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འདོད་དེ་གནོད་
 གྱིན་དང་མཐུན་པའི་གཏོར་མ་བཞིན་ནོ་སྟུམ་ན། འདོད་ལྡན་ཁྱོད་ནི་རང་ཉིད་ཀྱི་
 ལུས་མི་གཙང་བའི་རང་བཞིན་ཅན་ལ་སྟོན་ཅིང་ཡིད་འབྱུང་བར་རིགས་ན་ཤིན་ཏུ་
 ཚོངས་པའི་དབང་གིས་དེ་ལྟར་མི་བྱེད་པ་ཁོ་ནར་མ་ཟད་ཀྱི་མི་གཙང་བས་གང་བའི་
 རྒྱལ་བ་ཁྱོད་ཅེས་རང་ལ་སྦྱང་པའི་ཆོག་གིས་པོས་ནས། མི་གཙང་བ་ལ་བརྟམ་ཞིང་
 ཆགས་པས་ད་དུང་མི་གཙང་བའི་ཕྱང་པོ་གཞན་ཡང་འདོད་པར་བྱེད་ཅིང་དེ་དོན་
 ཏུ་གཉེར་བར་བྱེད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་པའི་སྦྱང་པའི་གནས་སོ་ཞེས་པའོ། །ཡང་
 ན་མ་ཟད་ཀྱི་མི་གཙང་བས་གང་(༤༠༩ན)བའི་རྒྱལ་པ་མི་གཙང་བ་ལ་བརྟམ་ཞིང་
 ཆགས་པས་མི་གཙང་བའི་ཕྱང་པོ་གཞན་ཡང་འདོད་པར་བྱེད་པ་ནི་མི་རིགས་སོ་
 ཞེས་བཤད་ཀྱང་འདྲའོ། །

མི་གཙང་བར་གྱུབ་ཀྱང་ཐེ་ཆོམ་ཟ་ན་དཔེས་བསྟན་པ་ནི། ག་བྱར་དང་གྱར་
 གུམ་ལ་སོགས་པའི་སྤྲན་ཤིན་ཏུ་གཙང་ཞིང་ཡིད་ཏུ་འོང་བ་དང་འབྲས་སྤྲ་ལུ་སོགས་
 བཅོས་པའི་འབྲས་ཆན་བཟང་པོ་དག་གམ་སྟོ་ལ་སོགས་པའི་ཆོད་མའང་དུང་བཟའ་
 བཅའ་གཙང་ཞིང་བཟང་བ་ཟ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱང་ལན་ཅིག་ཅུམ་ཁར་བཅུག་སྟེ་དེ་
 ནས་སྤར་ཕྱིར་ཕྱང་སྟེ་པོར་བ་ཡིས་ཟས་དང་སྤྲན་ཁོ་རང་ལྟ་ཞོག་ས་གཞི་གཙང་མ་
 ཡང་རན་སྐྱུགས་ཀྱིས་གོས་པས་མི་གཙང་ཞིང་བཅོག་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ན་
 དེ་ལྟར་མི་གཙང་བར་བྱེད་པས་ལུས་རང་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་མི་གཙང་བར་གྱུབ་པ་ལྟ་ཅི་
 སྟོས་པས་དེ་ལ་ཆགས་པར་མི་རིགས་སོ་ཞེས་དེའི་བྱེད་ལས་ལས་ཀྱང་ལུས་དེ་ཉིད་

མི་གཙང་བར་མངོན་སུམ་དུ་གྲུབ་པར་བཟུན་ལ། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་རྒྱ་རོ་མོ་འབྲས་
 དུ་བྱེད་ལས་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ལྷན་མི་གཙང་པའི་རང་བཞིན་དུ་ལྟར་པ་འདི་འདྲ་བ་
 མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བར་གྱུར་ཀྱང་ད་དུང་མི་གཙང་བ་ཡིན་ནམ་མིན་སྟམ་དུ་ཡིད་
 མི་ཆེས་ཤིང་ཐེ་ཆོམ་ཟ་ན་དེའི་ཆོ་དུར་ཁྲིད་དག་དུ་པོར་བའི་ལྷན་རྣམ་པར་སྟོས་པ་
 རྣམ་པར་བམ་པ་རྣམ་པར་གཏག་པ་རྣམ་པར་འབྲས་གཞིག་པ་རྣམ་པར་ཚོས་པ་
 སོགས་སུ་ལ་ཞིང་མི་གཙང་བར་གྱུར་པ་ཤིན་དུ་འཇིགས་སུ་བྱང་བའི་རོ་གཞན་ལ་
 ཡང་བཟུ་བར་གྱིས་ལ་ད་ལྟའི་རང་གི་ལྷན་དང་ཆགས་ལུལ་བྱད་མེད་སོགས་ཀྱི་ལྷན་
 ཀྱང་འདི་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་ཅན་འདི་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཅན་ཆོས་ཉིད་འདི་ལས་མ་འདས་
 པའོ་ཞེས་(༤༠༤བ)སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་བརྟག་པར་བྱའོ། །

དེ་ལྟར་བཟུས་ཏེ་བརྟགས་ཀྱང་དག་སྟོང་ཆགས་པ་ཅན་གྱིས་བྱད་མེད་ཀྱི་རོ་དུར་
 ཁྲིད་དུ་པོར་བའི་མཚན་མ་འབྲས་གཞིག་པ་མཐོང་བས་ཆགས་པ་སྦྱེས་པ་ལྟར་སྤྲར་ལ་
 ཆགས་པ་སྦྱེ་བར་མི་འཇུར་རམ་སྟམ་ན། དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་ལྷན་གཅེར་
 དུ་མི་སྟག་པ་གང་ལས་པགས་པའི་ཁ་སྤྲེ་སྟེ་བཤུས་པའི་རོ་དམར་པོ་དང་ཁྲག་དང་
 ཅན་ཁྲོལ་སོགས་མི་གཙང་བ་སྦྱག་ཁོ་བ་རྣམས་རིམ་པར་མཐོང་བ་ན་བཟུ་མི་འདོད་
 པར་འཇིགས་པ་ཆེན་པོ་སྦྱེ་བར་འཇུར་བར་ཤེས་ཀྱང་རི་ལྟར་ན་འཇིགས་སུ་བྱང་
 བའི་ལྷན་དེ་ཉིད་ལ་མི་འཇིགས་པར་ཕྱིར་ཞིང་སྟེ་སྤྲར་ཡང་དང་ཡང་དུ་ཆགས་ཤིང་
 དགའ་བ་སྦྱེ་བར་འཇུར་བ་ནི་ཤིན་དུ་མི་རིགས་པའོ། །དེས་ན་རང་དང་ཆགས་ལུལ་
 བྱད་མེད་སོགས་ཀྱི་ལྷན་དེ་ཉིད་དུར་ཁྲིད་ཀྱི་རོ་དང་འདྲ་བར་བཟུས་ནས་ཆགས་པ་
 དགག་པར་བྱའོ། །དཔེས་བྱིན་གྱིས་ཁྲུས་པར། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔེས་ལྷན་འདིའི་
 ཐོག་མ་དང་མ་མའི་རྒྱ་ལ་སོ་སོར་བརྟག་པར་བྱའོ། །པ་མའི་རྒྱ་རྒྱ་དང་ཁྲག་འདྲེས་
 པ་ལས་འབྱུང་སྟེ། ལྷན་འདི་ལ་རྒྱ་རྒྱ་དང་ཁྲག་ནི་ལྷན་གྱི་ཐོག་མའི་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །མ་
 མའི་རྒྱ་ནི་ཟས་འཇུ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་ཁམ་གྱི་བཟའ་བའི་ཟས་ཚོས་མ་ཐག་དུ་བད་
 ཀན་གྱི་གནས་སུ་འགོའོ། །བད་ཀན་གྱི་གནས་སུ་བྱིན་ནས་བད་ཀན་གྱིས་རྒྱང་རྒྱང་

སོགས་བྱས་ཏེ་ཤིན་ཏུ་མི་གཙང་བར་འགྱུར་རོ། །དེའི་འོག་ཏུ་མཁྱིས་པའི་གནས་
 ལུ་འགོ་སྟེ་ཞེས་སོགས་དང་། འདི་ལྟར་མི་གཙང་བུར་པོའི་ལུས་ལ་ནི། །གཟུགས་
 མངོན་ར་རྒྱལ་ཅན་གང་གསུ་བྱེད་པ། །བྱིས་པའི་སྒོ་ཅན་དེ་ནི་མངོན་བཞིན་དུ། །མི་
 ཤེས་རན་སྐྱུགས་བྱམ་པ་(༤༠༥ན)ཞོགས་ཤིང་འགོ། །དེ་ཡི་སྣ་ནས་ནག་ནི་རྣམ་པར་
 འཇོག །ཁ་ནས་དྲི་མི་ཞིམ་པ་རྟག་ཏུ་འབྱུང་། །མིག་རྩ་ཆགས་ཤིང་སྟེ་པོའི་སྤིན་བྱ་
 ཅན། །དེ་ལ་སྤྱི་ཞིག་ཆགས་ཤིང་བྱས་པར་བྱེད། །ཅེས་སོགས་དང་།

རིན་པོ་ཆེའི་ལུང་པོའི་མདོ་ལས། རྒྱ་རིའི་བྱ་བྱང་མེད་ལ་བསྟེན་པ་དང་བསྟེན་
 པས་ཆོག་གོ། །བྱང་མེད་ཀྱི་ལུས་ལྱིས་དང་མཆིམ་མས་ཡོངས་སུ་གང་བ་དེ་ལ་སྤྱི་
 ཞིག་དགའ་སྟེ། དེ་དག་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁྱི་རོ་རུལ་བ་དང་འདྲ་བར་སྤྲད་པར་བྱ་
 བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོགས་གསུངས། ལུས་ལ་གཙང་བའི་མཆོན་མ་དགག་པ་ལ། གཞན་
 ཀྱི་དྲིས་གཞན་ལ་ཆགས་མི་རིགས་པ་ནི། ལུས་མི་གཙང་བར་མངོན་གྱུ་མཐོང་
 ཡང་སྤྱི་རོལ་ཏུ་ཅན་སོགས་བསྐྱུས་པས་དྲི་ཞིམ་པོ་ལ་ཆགས་སོ་སྟུང་ན། བྱང་མེད་
 སོགས་ཀྱི་ལུས་ལ་བསྐྱུས་པའི་དྲི་དེ་ཡང་ཅན་དང་ག་བྱར་སོགས་སོ་ནའི་དྲི་ཡིན་
 ཀྱི་ཆགས་ལུལ་གཞན་དེའི་ལུས་ཀྱི་དྲི་ཉིད་མ་ཡིན་པས་ན་ཅན་སོགས་འབྲེལ་མེད་
 གཞན་གྱི་དྲི་དེས་གཞན་བྱང་མེད་སོགས་ཀྱི་ལུས་མི་གཙང་བ་དག་ལ་རྒྱ་མཆོན་ཅི་
 ཡི་ཕྱིར་ན་ཆགས་པ་བྱེད། གལ་ཏེ་དྲི་ཞིམ་པོ་ལ་ཆགས་ན་ལུས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་
 རྟག་ཅན་རུལ་བའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས་དྲི་ར་ཞིང་མི་གཙང་བས་ན་ལུས་འདི་ལ་
 མ་ཆགས་ན་ལེགས་པ་མིན་ནམ་སྟེ་ཤིན་ཏུ་ལེགས་ཀྱི་འདི་ལ་ཆགས་ན་ཉེས་པ་དུ་
 མ་སྟེད་པས་སོ། །དེ་ལྟར་མ་ཆགས་ན་ལེགས་མོད་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་པ་དཔོན་པོའི་
 དོན་མེད་པ་ལ་སྟེད་ཅིང་ཞེན་པ་དག་གིས་བདག་ལ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཆགས་པ་སྟེ་
 བའི་ཕྱིར་དུ་ཅི་སྟེ་ལུས་དེ་ལ་ཅན་སོགས་དྲི་ཞིམ་པོ་སྤྲད་སྤྲད་པར་བྱེད་མི་རིགས་ཏེ་
 གཤམ་གཅིའི་ཁང་པ་ལ་དྲི་ཞིམ་བྱུགས་མི་(༤༠༥པ)རིགས་པ་དང་འདྲ་བས་སོ། །འོན་
 ཏེ་དྲི་ཞིམ་པོ་ཉིད་དུ་སྤྲད་པ་དེ་ནི་ཅན་སོགས་ལ་ཡོད་པའི་དྲི་ཡིན་ལ་ལུས་རང་

བཞིན་གྱིས་རུལ་ཞིང་དྲི་ང་བ་ཡིན་ན་རང་བཞིན་ནི་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བས་ལུས་
 དེ་ལ་འདིར་ནི་རུལ་བའི་དྲི་ལས་གཞན་པའི་དྲི་ཞིས་པོ་ཅི་ཞིག་བྱང་སྟེ་ཅིའང་མ་
 བྱང་བས་ན་ཅན་མོགས་གཞན་གྱི་དྲི་ཡིས་གཞན་མི་གཙང་བའི་ལུས་དག་ལ་རྒྱ་
 མཚན་ཅི་ཡི་ཕྱིར་ན་ཆགས་པར་བྱེད་དེ་ཆགས་མི་རིགས་སོ། །

ལུས་འཛིགས་པའི་གནས་ཡིན་པས་བྱི་དོར་བྱེད་མི་རིགས་པ་ནི། ལུས་མི་གཙང་
 ཡང་སྐྱ་ལེན་སོགས་བཙོས་ཤིང་བྱི་དོར་བྱས་པས་མཛེས་ཤིང་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཡིན་ན་
 ལྷམ་ན། གལ་ཏེ་ལུས་ཀྱི་རང་བཞིན་འདི་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་བཙོས་ཤིང་གོས་སོགས་
 གྱིས་ཀྱང་མ་གཡོགས་ལ་སྐྱ་དང་ལེན་མོ་འདྲིག་སྐྱད་གྱིས་མ་བྲེགས་ཤིང་མ་བཙང་ན་
 ཤིན་དུ་རིང་བ་དང་སོ་ཤིང་ལ་སོགས་པས་མ་བཟུས་པས་སོ་རྒྱ་པོ་དྲི་མར་བཙས་པ་
 དང་ལུས་མ་བཟུས་པས་རུལ་ཆགས་པའི་འདམ་གྱི་དྲི་སྟེ་འདམ་རྩབ་རུལ་བ་ཉིད་ཀྱི་
 དྲིས་བསྐྱོས་པས་དྲི་མི་ཞིས་པ་དང་གོས་མེད་པའི་ལུས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་གཙུག་ཀྱི་ཤ་
 ཟའམ་རོ་ལངས་བཞིན་དུ་འཛིགས་སུ་རུང་བ་དང་བཙས་པ་ཉིད་ཡིན་ན། རང་ལ་
 གཞོད་པའི་མཚོན་ཏེ་རང་གསོད་བྱེད་ཀྱི་མཚོན་ཆ་རལ་གྱི་དང་མཁུང་ཐུང་སོགས་
 ལ་རང་གིས་བྱི་དོར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་ཆགས་ལུལ་གྱི་ལུས་དེ་ལ་གོས་གྱིས་གཡོགས་
 པ་དང་སྐྱ་ལེན་འདྲིག་པ་སོ་ཅི་སྐྱད་པ་བྱུགས་པ་བྱེད་པ་སོགས་ལ་འབད་ནས་ཅིའི་
 ཕྱིར་བྱི་དོར་བྱེད་དེ་བྱེད་མི་རིགས་སོ། །

དེ་ལྟར་མི་གཙང་བའི་ལུས་ལ་དྲི་ཞིས་པོ་བསྐྱ་བ་དང་བྱི་དོར་བྱེད་པ་སོགས་མི་
 རིགས་པའི་ཚུལ། མདོ་རྩ་མ་ལས། དཔེར་ན་བྱིས་པ་སོལ་བ་སོགས་ནས་སྟ། །འདི་
 ནི་དཀར་པོར་བྱ་ཞེས་(༤༠༩ན)བདར་ཀྱང་ནི། དཀར་པོའི་དངོས་པོར་མི་འགྱུར་ཟད་
 པར་འགྱུར། བྱིས་སྟོ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ང་རྒྱལ་ཅན། །དེ་ལྟར་མི་གང་གཙང་སྟེ་སྟོ་
 སྟོས་ཅན། །ང་ཡི་ལུས་འདི་གཙང་མར་བྱ་ཞེས་ཏེ། །བསྐྱས་བྱིས་འབབ་སྟེགས་བརྒྱར་
 ནི་སྐྱས་བྱས་ཀྱང་། །འཆི་བདག་དབང་གིས་ཟད་འགྱུར་གཙང་མི་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །

ཡིད་འབྱུང་བའི་གནས་ལ་དགའ་མི་རིགས་པ་ནི། དེ་ལྟར་སྐྱེ་བོ་འདོད་ལྡན་

རྣམས་བདག་ལ་ཕན་པའི་དོན་སྐྱབ་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་ཚིངས་ཤིང་འབྲུལ་བར་གྱུར་པའི་
 དབང་གིས་ལུས་ཀྱི་བྱི་དོར་བྱེད་པ་སོགས་དོན་མེད་པའི་ལས་ལ་འབད་པ་ཡིས་
 འདོད་པའི་ཚུས་ཚུ་འབྱུངས་ཤིང་ཆགས་སོགས་ཉེན་མོངས་པའི་གདོན་གྱིས་བརྒྱུ་
 པས་ཤེས་རྒྱུ་འབྲུལ་ཞིང་ཚུས་པར་གྱུར་པས་ས་སྟེང་འདི་ཀུན་ཏུ་འབྲུགས་པ་སྟེ་
 ཀུན་ཏུ་གང་ཞིང་བྱལ་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྒྱལ་སྤྱུ་ནི་བའི་ལྷ་ཉིད་གྱིས་ཐུགས་
 རྒྱུ་བའི་སྒོ་ནས་ཐུང་ན་མཛད་དེ་ཤིན་ཏུ་བཙེ་བའི་གནས་སུ་བྱས་པའོ། །བདག་ལ་
 ཚིངས་པའི་སོགས་ཚིག་རྒྱུ་གཉིས་པོ་འདི་འགྲེལ་པ་འགར་གོང་གི་ཅི་མྱེར་བྱི་དོར་
 བྱེད་ཅེས་དྲིས་པའི་ལན་ཏུ་བྱས་ནས་གོང་མ་ལ་ཡར་སྒེལ་ནས་འཆད་པ་ལྟར་བྱས་
 གུང་ཚིག་ལ་འགའ་ཞིག་ཏུ་མར་ལ་སྒྱུར་ནས་བཤད་དོ། །དེས་ན་ཤི་བའི་རོ་བོར་
 བ་རྣམས་ཚུགས་ཀུན་ཏུ་རྣམ་པར་འཛོར་བའི་རུས་གོང་འབའ་ཞིག་གིས་བྱལ་པར་
 གྱུར་པ་མཛོར་ནས་ནི་རུར་ཁྲོད་ཏུ་ནི་ཡིད་འབྱུང་བ་སྟེ་འཇིགས་ཤིང་སྐྱོ་བས་སྟོང་མི་
 དགའ་བ་སྐྱེ་བར་བྱེད་ན། དཔུགས་ཀྱི་རྒྱ་བ་དང་རྣམ་རྟོག་གི་སྟོབས་ཀྱིས་གཡོ་ཞིང་
 འབྲུལ་བའི་རྣམ་འབྱུར་དང་བཅས་པའི་རུས་གོང་འབའ་ཞིག་གིས་བྱལ་པ་འཕམ་སེམས་
 རྣལ་ཏུ་མི་གནས་(༤༠༧)པའི་སྐྱོན་པ་ཤ་སྟག་གིས་བྱལ་པའི་གོང་གི་རུར་ཁྲོད་ཐུ་མ་
 བས་གུང་འཇིགས་སུ་རུང་བ་ལ་ཁྲོད་དགའ་འཕམ་ཞེས་རུར་གྱིས་འདྲི་བ་སྟེ་དགའ་ཞིང་
 ཆགས་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་ཀྱི་དེ་ལྷ་ལུང་རུར་ཁྲོད་ལ་འཇིགས་ཤིང་སྐྱོ་བས་ཡིད་
 འབྱུང་སྐྱེ་རིགས་སོ་ཞེས་པ་སྟེ་ཕུགས་པས་རུར་ཁྲོད་གཉིས་པོ་མཉམ་པར་བལྟས་
 བས་ཡིད་འབྱུང་སྐྱེད་རིགས་པའོ། །འགྲེལ་པ་འགའ་ཞིག་ཏུ། སོ་ཉ་སོ་ཉ་སོ་སོགས་
 སྟོག་བྲལ་རུར་ཁྲོད་ཀྱི་ཚོས་ལ་སྒྱུར་ཏེ་མི་གཙང་བར་ལྷ་བ་དང་། ཟས་ནི་གཅིག་ཏུ་
 སོགས་ནས་འདི་ཡན་སྟག་ལྷན་གསོན་པོའི་ཚོས་ལ་སྒྱུར་ནས་མི་གཙང་བར་ལྷ་བ་
 ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་རིགས་པའི་རྣམ་གུངས་ཏུ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་འདོད་ཆེན་
 གྱི་སེམས་ཁོར་རང་ལ་ཡང་ཡང་བརྒྱལ་ཞིང་བརྟག་པའི་སྒོ་ནས་ཆགས་པ་སྟོང་བྱེད་གྱི་
 ཐབས་མང་ཏུ་བརྟན་པ་ལྟར་ལེགས་པར་བསམ་ནས་ལུང་མེད་སོགས་ལ་སྟེད་ཞེན་

འཁོག་པ་ལ་བཙོན་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་མི་གཙང་བའི་ཚུལ་མ་བསམས་ཀྱང་བྱད་
མེད་གྱི་ཡུལ་ལ་སྤྱད་པས་རོམས་ཤིང་ཆོས་ནས་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་རོ་
སྟམ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། དུན་པ་ཉེར་གཞག་ལས། རྒྱ་མཚོ་རྒྱབས་གྱི་སྤང་བ་ཅན། རྒྱ་
ཡིས་རོམས་པར་འགྱུར་མ་ཡིན། སྤྱིང་ལྷན་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་། ཆོས་པ་
ནམ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། ཞེས་དང་། ལྷ་སྤྱབ་གྱིས་ཀྱང་། ཇི་ལྟར་མཛོ་ཅན་སྤྱན་
བྱས་ཉེན་པ་ནི། ཞེས་སོགས་དང་། གཡན་པ་ལྷགས་ན་བདེ་སྟམ་སྟེ། ཞེས་སོགས་
གསུངས་ལ། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་ས་ལས། རྟོག་པས་རབ་རྒྱ་བཅོམ་པས་སྦྱེ་བ་
པོ། །འདོད་ཆགས་ཤས་ཆེ་སྟག་པར་བལྟ་བ་ནི། སྤྱིང་པ་ཕྱིར་ཞིང་རྣམ་པར་འཕེལ་
འགྱུར་ཏེ། དེས་ནི་དེ་ཡི་(༤༠༧)འཆིང་བ་དམ་པོར་བྱེད། ཅིས་སོ། །

གཞན་ཡང་རིན་མེད་ལས། བྱད་མེད་ལུས་ལ་དོན་རྒྱ་ནི། གཙང་བ་ཅུང་
ཟད་ཡོད་མ་ཡིན། །ཁ་ནི་ཁ་རྒྱ་བྲལ་བ་དང་། །སོ་སྟག་མི་གཙང་སྤྱོད་ཡིན་ཏེ།
ཞེས་སོགས་དང་། མི་ཤེས་འགའ་ཞིག་མི་གཙང་བའི། །བྱམ་པ་རྒྱན་ལ་ཆགས་པ་
ལྟར། །འཇིག་རྟེན་མི་ཤེས་སྤོངས་པ་ཡིས། །བྱད་མེད་རྣམས་ལ་དེ་བཞིན་ནོ། །ལུས་
ཡུལ་ཤིན་རྒྱ་རྒྱིང་བ། །ཆགས་བྲལ་རྒྱ་ནི་གང་ཡིན་པ། །དེ་ལ་འང་འཇིག་རྟེན་ཆེས་
ཆགས་ན། །གང་གིས་འདོད་ཆགས་བྲལ་བར་བགྱི། ཞེས་སོགས་མང་རྒྱ་གསུངས་
ལ། དེ་བཞིན་རྒྱ་བཤེས་སྤྱིང་དང་བཞི་བརྒྱ་པ་ལས་ཀྱང་བྱད་མེད་གྱི་ཡུལ་མི་གཙང་
བ་དང་དེ་ལ་ཆགས་པའི་ཉེས་པ་མང་རྒྱ་གསུངས་སོ། །

བྱད་མེད་ལ་ཆགས་པའི་མེམས་བསྐྱེད་ཚུལ་ནི། མདོ་ལས། བཅུན་པ་བྱད་མེད་
གྱི་ཡུལ་ལ་ཇི་ལྟར་བསྐྱབ་པར་བགྱི་ཞེས་གསལ་པ་དང་། །ཀྱན་དགའ་པོ་མི་བལྟ་
བས་སོ་ཞེས་གསུངས་ལ། དཔུང་བཟང་གིས་ཞུས་པ་ལས་ཀྱང་། གཉའ་ཤིང་གང་
རྒྱ་བལྟ་ཞིང་བསོད་སྟོམས་སྤྱད། །འཇུག་ཞིང་འཕྱོ་ལ་སྤྱོ་ཞིང་ཟུར་མིག་ཅན། །ཡན་
ལག་ཐམས་ཅད་ཡིད་འཕྲོག་བྱེད་པའི་གཟུགས། །བྱད་མེད་གཟུགས་ནི་མཚོན་ཆ་
འཇིབས་འདྲ་བས། རྒྱུས་པའི་མེམས་ནི་མདོན་རྒྱ་འཕྲོག་པར་བྱེད། །ལྷགས་གྱི་ཐོང་

ལྷགས་རབ་རྒྱ་འབར་བ་ཡིས། མིག་ནི་རྣམ་པར་བཀའ་བ་ཆེས་སྒྲ་ཡི། ཉིས་ན་བྱན་
 བ་ཉམས་བྱེད་བྱད་མེད་ཀྱི། །དུས་རིང་མིག་ཅན་བཞིན་ནི་མ་མཐོང་སྒྲ། ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་དང་པོ་ཉིད་ནས་མི་བཟོ་བ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་དགོས་ལ། གལ་ཏེ་དེ་
 ལྟར་བསྐྱབ་པ་ན་འང་ཅི་ཞིག་ལྟར་མཐོང་བར་གྱུར་ན་ཆད་པའམ་མ་དང་འདྲ་བ་ལ་
 མའི་དང་མཉམ་པའམ་སྤིང་མོ་འདྲ་བ་ལ་སྤིང་མོའི་དང་གཞིན་པའམ་བྱ་མོ་འདྲ་བ་
 ལ་བྱ་མོའི་འདྲ་ཤེས་བསྐྱེད་པ་དང་། དེས་ཀྱང་ཆགས་པ་མ་ཞི་(༤༠༧བ)ན་མི་གཙང་
 བར་བསམ་དགོས་པར་བཤེས་སྤྱིང་ལས་གསུངས་ལ། ཡང་ཐོག་མར་མི་གཙང་བར་
 བསམས་པ་དང་དེས་མ་ཞི་ན་མ་སྤིང་སོགས་ཀྱི་འདྲ་ཤེས་སྒྲོམ་དགོས་པར་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའི་ཕྱི་རྩོད་ལས་གསུངས་ཏེ་གང་བདེར་བྱ་ལ། རིན་པོ་ཆེའི་ཕྱང་པོའི་
 མདོ་ལས་ཀྱང་། ལུས་ནི་མི་གཙང་ལས་བྱུང་སྟེ། །རྟག་རྒྱ་སྟོག་ཆགས་རྣམས་ཀྱང་
 གནས། །གཅིན་དང་རྟག་པས་རབ་གང་ན། །དེ་ལ་བྱིས་པ་རབ་རྒྱ་ཆགས། དགེ་
 སྤྱོད་པ་དང་དགེ་སྤྱོད་མ། །དགེ་བསྟེན་པ་དང་དགེ་བསྟེན་མ། །འདི་ཐོས་ནས་ནི་
 འདོད་ཆགས་འབྲལ། །འདོད་ཆགས་བྲལ་བས་རྣམ་པར་གྲོལ། ཞེས་ལུས་མི་གཙང་
 བའི་ཆུལ་ཐོས་ཤིང་བསམ་པས་ཆགས་པ་ཕྱོག་པར་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་འབྲས་བྱ་གནོད་པ་མང་བར་བསམས་པ་ནི། དེ་ལྟར་མི་གཙང་སོགས་
 ཏེ། དེ་ལ། བསྐྱུས་ཏེ་གནོད་པ་མང་བར་བསྟན་པ་ནི། ཞོང་རྒྱ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་
 མི་གཙང་བའི་རང་བཞིན་རྒྱ་གྱུར་པའི་བྱད་མེད་ཀྱི་ལུས་དེའང་པལ་ཆེར་རིན་རྒྱ་
 རྩོད་མང་པོ་གཙལ་རྒྱ་མེད་པར་ནི་མི་རྟོག་དོ། །དེས་ན་བྱད་མེད་དེ་དང་རང་གི་
 ཟས་གོས་སོགས་ཀྱི་དོན་རྒྱ་རྩོད་བསྐྱབས་པས་ཆེ་འདིར་ཤ་ཐང་སྟེ་ངལ་ཞིང་རྒྱབ་པ་
 དང་རྩོད་ཀྱི་དོན་རྒྱ་ཐིག་པ་རྒྱ་མ་བསགས་པས་སྤྱི་མར་ཡང་དཔུལ་བ་དང་ཡི་རྒྱགས་
 ལ་སོགས་པའི་རྒྱག་བསྐྱེད་རྒྱ་མས་གནོད་པར་འགྱུར་བས་ན་ནང་བྱད་མེད་སོགས་
 ལ་ཆགས་པས་འདི་སྤྱི་གཉིས་ཀར་མི་འདོད་པ་རྒྱ་མ་སྐྱེས་པས་ན་དེ་དག་ལ་ཆགས་
 པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྤྱང་བར་བྱའོ། །དོན་དེ་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ལ། འདོད་པ་

སྤྱད་པའི་སྐབས་མེད་པ་ནི། བྱིས་པ་རྒྱུད་དུ་འཁྲུག་པའི་ནུས་པ་ལ་སྤྱད་མེད་
 གྱི་རིན་ཏུ་(༤༠༧ན)གཞུང་གི་འོག་ཅིང་སྤྱོད་མི་རྒྱས་པས་དེ་ཡང་ཆོ་དར་ལ་
 བབས་པ་ན་འདྲིན་པ་བསྟེན་པ་འདིས་ཅི་བདེ་སྟེ་འོག་དང་སྤྱད་མེད་སྟགས་མ་ཆེད་
 བས་སོ། །དར་ལ་བབས་པའི་ཆོ་ནི་འབད་ཚོ་ལ་རྩ་མའི་སྟོན་ནས་འོག་གསལ་པ་དང་
 བསྟུང་ཞིང་སྤྱོད་པ་ཡིས་ཆོ་ཡོངས་སུ་གཏུགས་ཤིང་ཟད་པར་ལྷུང་ན་ལུས་ཀྱས་པར་
 ལྷུང་ནས་ནི་སྤྱད་མེད་སྟགས་འདྲིན་པའི་ལུ་བསྟེན་པས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་བསྟེན་པར་
 མི་རྒྱས་ཤིང་བསྟེན་ཡོང་ཡང་མེད་པས་སོ། །སྤར་པ་མ་སྟགས་ཀྱིས་བསྐྱབས་པའི་
 ཡོངས་སྤྱོད་ལ་དར་ལ་བབ་དུས་སུ་སྤྱད་པས་བདེའོ་སྟུམ་ན། དེ་ནི་བསལ་གྱི་བྱ་
 ཅན་རེ་རེ་ཅུ་མ་མ་གཏོགས་ཐམས་ཅད་ལ་མེད་ཅིང་ཡོད་ན་འང་སྤྱོད་མཆོག་ནུས་
 ལ་མཆོ་བའི་དཔེ་ལྟར་དེ་ལས་བྱུང་བའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཆོ་གཏུགས་པར་འལྱར་བ་
 ལས་བདེ་བར་ཡོངས་སྤྱོད་པའི་སྐབས་མེད་པར་གསུངས་སོ། །

ཡང་འདྲིན་ལྟན་གྱི་སྤྱོད་པ་རབས་དན་པ་བྲན་གཡོག་སྟགས་ཁ་ཅིག་ནི་ཉིན་
 རངས་ཏེ་ཉི་མ་རིལ་པོ་ལ་རྩ་ཤིང་འབྱ་ཞིང་འལྱར་བ་དང་ཞིང་ལས་ལ་སྟགས་པ་
 དམན་པའི་ལས་སྤྱོད་སྟགས་ཀྱིས་ལུས་སེམས་ཡོངས་སུ་དལ་ཞིང་དུ་བ་སྟེ་རུབ་མོ་བྱིས་
 ཏུ་འོངས་ནས་ཤ་ཐང་ཆད་པའི་ལུས་མཆོན་ཐོག་ཐག་ལ་རོ་དང་འབྲ་བར་གཉིད་
 ཡོག་ནས་ཉལ་བར་བྱེད་པ་ལས་འདྲིན་པ་བསྟེན་པའི་རྒྱས་པ་མེད་ཅིང་། ཡང་ཐོ་
 རངས་སང་མ་ཐག་ནས་ཁར་སང་བཞིན་ཏུ་ཉིན་རངས་ལ་དོན་མེད་སྟེག་པ་ཅན་
 གྱི་ལས་ལ་འལྱག་དགོས་པས་ཉིན་མཆོན་འཁོར་མོ་ལྷག་ཏུ་འདྲིན་པའི་བདེ་བ་ལ་
 སྤྱོད་པའི་སྐབས་མེད་ལ། འདྲིན་ཆེན་གཞན་ཁ་ཅིག་ནི་ཆོང་དང་ཁེ་སྟགས་སྟགས་
 གྱི་(༤༠༨བ)ལྱིར་དང་ཁ་ཅིག་གཞན་གྱི་འོག་འཕྲོག་པ་དང་རྒྱ་བ་ལ་སྟགས་པའི་ཆེད་ཏུ་
 བྱིས་སུ་བཤོད་པའམ་ལུ་ཐག་རིང་གཞན་ཏུ་བཤོད་པས་དལ་ཞིང་ཉོན་མོངས་པར་
 ལྷུང་པ་དང་། ཏུས་ལྷན་རིང་ཏུ་སོང་བའམ་རང་གི་ལུ་ལས་རིང་ཏུ་སོང་ནས་འོག་
 ཆོ་ལ་བའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཅན་དག་གིས་ཟས་འོར་མང་པོ་འལྱར་ནས་བྱིས་ཏུ་འོངས་ཏེ་

བྱ་སྒྲིབ་དང་ལྷན་ཅིག་རྒྱ་ཡོངས་སྤྱོད་པར་འདོད་བཞིན་དུ་ཡུལ་གྱིས་བསྐལ་པའི་བྱ་
 སྒྲིབ་ནམས་ཏེ་བྱ་བུ་མོ་རྒྱུད་མ་ནམས་འབྱུང་འཁོར་ལོས་ཏེ་རྒྱ་བ་བརྒྱ་གཉིས་འབྱུང་
 ཁོར་དུ་ཡོངས་པའི་ལོ་རིལ་པོ་འཕུ་ལོ་དུ་མ་འདས་ཀྱང་མཐོང་བའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཙམ་
 རྒྱ་ཡང་མི་འབྱུར་ན་སོས་དལ་དུ་འདོད་པ་བསྟེན་པ་ལྷ་ཅི་སྟོན་ཏེ་ཨ་ཙ་ར་མ་རྒྱའི་
 ཀཏམ་རྒྱུད་བཞིན་ནོ། །ཡང་བྱེས་བཞོད་ཅེས་པ་འབྲེལ་པར་ཆར་གཙོད་བཞོད་པ་
 ཞེས་ཡོད་ལ་དེའི་དོན་སྲུང་གྱི་དེ་དག་བྱ་བ་པལ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ལ་འདི་དེ་ལས་
 ཀལན་བྱ་བ་རན་པ་ལ་ཆགས་པ་ཁ་ཅིག་རྒྱལ་སྟོན་སོགས་ལ་བསྟེན་ནས་དེ་དག་གི་
 དཀའ་བྱེས་སུ་བཞོད་པ་སྟེ་ཡུལ་གཞན་དུ་ཆར་གཙོད་ཀྱི་སྦྱོར་བའང་སྦྱོར་བ་རྩལ་མོ་
 པ་རོལ་གྱི་གཡུལ་རོར་བཞོད་པའམ་གཞན་གྱི་ནོར་འཕྲོག་པ་སོགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་བཞོད་
 པས་དལ་ཁོང་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཐག་རིང་དུ་སོང་བའི་སྐྱུག་བསྐལ་ཙན་དག་རང་
 གི་བྱ་སྒྲིབ་དང་འཕྲད་པར་འདོད་བཞིན་དུ་བྱ་སྒྲིབ་ནམས་འབྱུང་འཁོར་ལོས་ཀྱང་
 མཐོང་བའི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་མི་འབྱུར་ཞེས་བཤད་པའང་བྱུང་ངོ་། །

མོངས་པས་གཞན་གྱི་དབང་དུ་གྱུར་ཅིང་མི་འདོད་པ་དུ་མ་ཐོབ་པ་ནི། དདག་
 ཉིད་ལ་ཕན་པར་འདོད་ཀྱང་ཕན་པ་སྐྱབ་པའི་ཐབས་ལ་རྣམ་པར་རྟོངས་པར་གྱུར་
 པས་རང་དང་བྱ་སྒྲིབ་ཀྱི་འཆོ་བའི་ཡོ་བྱད་སོགས་གང་གི་དོན་ཉིད་དུ་(༤༠༧ན)རེ་
 ཞིག་གི་བར་དུ་རང་གི་ལྷས་བཙོངས་པ་དང་འདྲ་བར་བྱས་པའི་སྤྲོ་མི་དང་བཟན་
 གཡོག་སོགས་དམན་པ་འགའ་ཞིག་གིས་རང་ཉིད་གཞན་གྱི་ལས་ལ་བཀོལ་ན་ཡང་
 སྤྲོ་རྒྱ་སོགས་ཀྱི་འདོད་པའི་དངོས་པོ་དེ་དག་ཉིད་མ་ཐོབ་པར་རང་ལ་ཕན་པ་
 དང་དགོས་པའི་དོན་ཅི་ཡང་མེད་པར་བྱ་དང་རྒྱུད་མ་ལ་སོགས་པའི་གཉེན་སྙོགས་
 གཞན་གྱི་ལས་ཀྱི་རྒྱུད་གིས་དབང་མེད་དུ་བདས་པའམ་གཞན་གྱི་ཁོང་ལས་སོགས་
 མི་འདོད་བཞིན་དུ་སྐྱབ་དགོས་པའི་ལས་ཀྱི་རྒྱུད་གིས་རང་དབང་མེད་པར་བདས་
 བས་ཆོ་འདི་གྱི་གཉིས་ཀར་འདོད་པའི་དོན་མི་ཐོབ་ཅིང་མི་འདོད་པའི་སྐྱུག་བསྐལ་སྤྲོ་
 ཆོགས་སྦྱང་བར་འབྱུར་བ་དང་། ཡང་འདོད་ལྷན་མོངས་པ་ལ་ལ་དག་རང་དང་བྱ་

སྒྲིབ་སྒྲིབ་ཀྱི་འཆོ་བ་དོན་དུ་གཞེར་ནས་རང་གི་ལུས་རྒྱུ་མ་དང་བཅས་པ་གཞན་
 བྱིས་བདག་དང་ཆོང་དཔོན་སྒྲིབ་ཀྱི་བྱ་གཞི་ལྟ་བུ་གཏན་དུ་བཅོངས་ཤིང་རང་
 དབང་མེད་པར་གཞན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཆོང་དང་ཁིང་ལས་ནོར་གྱི་འཆོ་རྒྱུང་
 སྒྲིབ་ལས་སྒྲིབ་ཆོག་གི་ཕྱིར་པ་ལ་རྟག་དུ་བཞུགས་ཏེ། བྱ་བའི་ལས་དེ་དག་
 རྒྱལ་པའི་སྐབས་དེར་རྒྱུ་མ་དག་ཀྱང་དུ་དང་ལྟ་མོ་ལྟ་བུར་བར་ལྷུང་ན་རང་ལ་
 དབང་བའི་བྱིས་མེད་པའི་ཕྱིར་བདེ་བའི་གནས་སུ་སྤྲོད་དབང་མེད་པར་ཤིང་བྱང་
 དང་དཔོན་པ་ཁང་སྤྲོད་དང་རྒྱ་འགྲམ་སྒྲིབ་གར་བབ་བབ་དུ་འབྱུང་ཁིང་བཅོང་
 དགོས་པ་སྒྲིབ་ཀྱི་རྒྱལ་བསྐལ་འབྱུང་བས་ན་དེ་དག་ནི་རང་གི་འདོད་པའི་དོན་
 མི་ཐོབ་པར་མི་འདོད་པ་སྒྲིབ་ཀྱི་སྤྲོད་དགོས་པར་ལྷུང་པའོ། །

འདོད་པའི་དབང་གིས་རྒྱལ་བསྐལ་སྒྲིབ་ཀྱི་ལ་མི་འདོད་བཞིན་དུ་སྤྲོད་དགོས་
 པ་ནི། གཞན་ཡང་། དམག་མི་དང་རྒྱ་ཆོམ་བྱེད་པ་(༤༠/བ)སྒྲིབ་ཀྱི་འདོད་པས་
 བསྐྱུས་པའི་སྤྲོད་པ་གཏི་ལྷན་ཅན་དག་ཟས་གོས་སྒྲིབ་ནོར་ཐོབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
 རང་དང་རང་གི་གཞེར་གྲགས་སྒྲིབ་ཀྱི་ལུས་སྤྲོད་དེ་འཆོ་བར་འདོད་ནས་རྟེན་
 པས་གསོན་པའམ་འཆོ་བར་བྱའོ་ཞེས་བསམ་ནས་དེ་དག་གི་ཆེད་དུ་རང་གི་སྤྲོད་སྤྲོད་
 བར་དོགས་བཞིན་དུ་དམག་དབྱུང་ཆེན་པོའམ་དག་མང་པོས་གཏམས་པའི་གཡུལ་
 དུ་འབྱུག་པར་བྱེད་པ་དང་། འདོད་ལྡན་ཁ་ཅིག་གིས་རྟེན་པ་དང་གཞན་གྱི་བཀྱར་
 རྟེན་སྒྲིབ་ཀྱི་ཁེ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་རྒྱལ་པོ་སྒྲིབ་དབང་ཆེན་པོ་དག་
 གི་བྱ་གཞི་ལྟ་བུ་འགོ་བར་བྱེད་པའམ། ཡང་ཁེངས་ཕྱིར་ཞེས་ཆེན་པོ་དང་མཐོན་
 པོར་རྒྱུ་པའི་སེམས་ཁེངས་པའི་རྒྱལ་གྱིས་ཆེ་བ་དབྱུང་ཕྱིར་རྒྱལ་པོ་གཏམ་པོ་
 རྟེན་ལྡན་སྒྲིབ་ཀྱི་བྱ་དུ་འགོ་ཞེས་ཀྱང་འགྲེལ་པ་འགའ་ཞིག་དུ་བྱུང་སྟེ། རྒྱལ་
 པོ་སྒྲིབ་དབང་ཆེ་ཁིང་གཏམ་པོའི་བྱ་དུ་སོང་ན་གཞན་རྣམས་ཆད་པས་གཅོད་
 པ་སྒྲིབ་ཀྱིས་འཇིགས་ཤིང་རྒྱལ་ནས་བྱ་ལྟོང་སྒྲིབ་ཀྱི་ལ་ཡང་བརྟེན་བཀྱར་
 རྟེན་པར་བྱེད་ལ་དེའི་ཆོ་རང་ཡང་ཆེ་བར་རྒྱུ་པའི་རྒྱལ་བྱ་ཆོག་པའི་ཕྱིར་དེ་

སྐད་གསུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་རང་རང་གི་འདོད་པའི་དོན་ཆེད་ཏུ་གཉེར་བ་དག་གྲང་
འདོད་པའི་དོན་དེ་དག་མི་ཐོབ་ཅིང་མི་འདོད་པའི་སྐྱུག་བསྐུལ་ཏུ་མ་ལ་སྦྱོད་དགོས་
པ་དང་། ཡང་འདོད་ལྡན་ལ་ལ་ཞིག་འདོད་པ་ལ་ཆགས་པའི་རྒྱས་གཞན་གྱི་རྒྱང་
མ་འཕྲོག་པ་དང་པ་རོལ་གྱི་ནོར་རྩལ་སོགས་རྒྱ་འཕྲོག་བྱས་པས་དེ་དག་གི་བདག་
པོའམ་རྒྱལ་པོ་སོགས་གྱི་ཆད་པ་སོག་ནས་རང་གི་ལྷན་གྲང་མཚོན་ཆས་བཅད་པ་
དང་གཞན་ཁ་ཅིག་གི་རྒྱལ་པོའི་ཆད་པས་གསལ་གིང་ནོན་པོའི་ཕེ་མོ་ལ་གཙུགས་
པའམ་(༤༡་ན)བཀལ་བ་དང་། ཁ་ཅིག་ནི་མཐུང་མཐུང་དག་གིས་ལྷན་ལ་བསྐྱུན་པ་
དང་ཁ་ཅིག་ནི་མེ་ཆེན་པོ་འབར་པའི་ནང་ཏུ་བཅུག་ནས་དབང་མེད་ཏུ་བསྐྱེད་
པ་དག་གྲང་སྤང་བའམ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་བྱད་མེད་སོགས་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་
ཆགས་པའི་ཉེས་པ་ནི་དཔག་ཏུ་མེད་དོ། །

བསྐྱུལ་བཏུས་ཀྱི་འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་པའི་གནོད་འབྱུར་སྤོང་བའི་སྐབས་སུ་
འདོད་པ་ནི་གནོད་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་རྩ་བ་སྟེ་དེ་དག་གིས་གིན་ཏུ་ཡིད་དབྱུང་བར་
བྱའོ་ཞེས་མཚམས་སྦྱར་ནས། དྲན་ཉེ་དང་འབྲིགས་པ་བཏུན་དང་ལྡན་པའི་མདོ་
དྲངས་ནས་བྱད་མེད་ལ་ཆགས་པའི་ཉེས་དམིགས་བསྐྱུན་པ་དང་། འདོད་པ་ལ་
གདམས་པའི་མདོ་ལས། དག་སྤོང་འདོད་པ་རྣམས་ལས་སེམས་རྒྱུག་ཅིག །ལམ་
འདི་ནི་འཇིགས་པ་དང་བཅས་པའོ་རབ་ཏུ་འཇིགས་པ་དང་བཅས་པའོ། །ཆོར་མ་
དང་བཅས་པའོ། །འཐིབས་པོ་དང་བཅས་པའོ། །ལམ་ངན་པའོ། །ལམ་ཁ་དབྱག་
གོ། རྒྱུས་བྱ་དམ་པ་མ་ཡིན་པ་བསྟེན་པའོ། །བྱོད་འདི་ལྟར་འདོད་པ་རྣམས་ནི་རོ་
ཐུང་བ་རྒྱུང་བ་སྟེ། བཙོན་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གྲང་སྐྱུག་བསྐུལ་མང་བ་གནོད་པ་མང་
བ་འབྱུགས་པ་མང་བ་སྟེ་འདི་ལ་ནི་ཉེས་དམིགས་མང་ངོ་། །དག་སྤོང་དག་འདོད་
པ་རྣམས་ནི་ནད་དང་འབྲས་དང་རྩྭ་རྩྭ་དང་ཕྱིག་པ་དང་སྤྲིད་པའི་རྩ་བ་དང་ག་
དང་བཅས་པའི་མཆིལ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེས་སོགས་དང་། དེ་བཞིན་ཏུ་སྦྱར་ཉེ་དཔེར་
ན་རི་དྲགས་གཤོར་བའི་ཁོག་ཆོད་དང་བྱ་གཤོར་བའི་རྒྱ་དང་ཉ་བཤོར་བའི་དོལ་དང་

སྤྱི་བོར་བའི་རྒྱུ་དང་སྤྱི་མ་ལེབ་གཤོར་བའི་མེའི་སྤང་པོ་རི་ལྟ་བར་འདྲི་པ་
 རྣམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དྲག་ཤལ་ཅན་གྱིས་ཞུས་
 པ་སོགས་(༡༡༠བ)དྲངས་ནས་འདྲི་ཡོན་ལ་ཆགས་པའི་ཉེས་དམིགས་རྒྱས་པར་
 བསྟན་ལ། གཞན་ཡང་འདྲི་པ་རྣམས་ནི་མི་སྤྱད་པ་དང་གིས་པ་གའི་འབྲས་བུ་
 དང་མེ་མདག་གི་སྤང་པོ་དང་དྲག་གི་སྤྲུམ་པ་དང་མནམ་གྱིས་དང་སྤྱི་མེའི་སྤང་
 དུར་ཁྲི་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་ཉི་སྒྲིང་ལས་གསུངས་ལ། དེ་བཞིན་དུ་འདྲི་པ་རྣམས་ནི་
 དྲིང་བ་དང་མི་མཐུན་པ་དང་མེའི་ཁ་ལྟ་བུ་དང་བཟླ་བར་བྱ་མི་འོས་པ་དང་སྤྱད་
 པར་བྱ་བ་དང་བཤད་བས་ཡོངས་སུ་གང་བའི་རོ་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་རིན་པོ་ཆེའི་སྤང་
 པོའི་མདོ་ལས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་སྤྱི་རྒྱུ་སོགས་ལ་སྤྱི་པ་སྤྱིང་བ་ནི། བསམ་དང་བསྐྱེད་དང་སོགས་
 ཏེ། དེ་ལ་ཐར་བའི་གཤམ་བྱེད་ཅིང་དལ་འཕྱོར་ཆུང་གསོན་པ་ནི། དང་པོ་ནོར་མེད་
 པའི་ཆོ་ཆོགས་ཆེན་པོས་དེ་ཆོལ་ཞིང་བསམ་དགོས་པའི་སྤྱད་བསྐྱེད་དང་། བར་དུ་
 དཀའ་བས་བསམས་པའི་ནོར་དེ་ཡང་ཆུང་བ་བའི་སྤྱི་རྣམས་ལས་བསྐྱེད་ཞིང་སྤྱིང་
 དགོས་པའི་སྤྱད་བསྐྱེད་དང་། མཐར་དཀའ་བས་བསྐྱེད་ཀྱང་མེ་ཆུ་དྲག་སོགས་
 གྱིས་བསྐྱེད་པའི་སྤྱད་བསྐྱེད་བར་འབྱུར་བ་ཉི་དེ་ལྟར་ན་སོག་མཐའ་བར་གསུམ་ཀུན་
 དུ་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱི་གདུང་བ་ཡིས་གདུངས་ཤིང་ཡིད་མི་བདེ་བ་སྤྱིང་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་
 ཡིན་པས་ན། ནོར་ཞེས་མིང་ཡང་དོན་དང་མཐུན་པར་གྲགས། ཞེས་པ་ལྟར། ནོར་
 ནི་འདི་སྤྱིའི་དུས་ཐམས་ཅད་སྤང་ཁྲོལ་ལས་ཉེས་དམིགས་མཐའ་ཡས་པ་སྤྱིང་པའི་
 རྩ་བར་ཤེས་པར་བྱ་ལ། གཞན་ཡང་དེ་ལྟར་ནོར་ལ་ཆགས་པས་དེ་ཉིད་གསོག་སྤང་
 སྤེལ་བ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་རྣམས་ཀྱིས་དུས་རྟག་དུ་སེམས་གཤེས་པར་གྱུར་པ་
 རྣམས་ནི་དེ་འབའ་ཞིག་ལ་ཡིད་ཞུགས་པའི་སྤྱིར་སྤྱད་ཅིག་ཅམ་ཡང་སྤྱིང་པའི་རྩ་
 བ་གཅིད་བྱེད་ཀྱི་(༡༡༡ན)ལམ་ཞི་ལྟག་རྒྱུང་འབྲེལ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལྟ་བུ་ལ་ཉམས་
 ལེན་བྱེད་ཡོང་མེད་པས་ན་ནོར་སོགས་འདྲི་ཡོན་ལ་ཆགས་པའི་སྤྱད་སྤྱིང་གིས་

འཁོར་པའི་བཙོན་རུར་འཆིང་བར་འགྱུར་བ་ལས་སྤྱིད་པའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་ལས་རྣམ་
པར་གྲོལ་ནས་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་སྐབས་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འདུལ་བ་ལྟར་ལས།
དོན་མེད་གཞི་དང་ལྡན་པ་ཡི། འོར་ནི་སྤྱད་བར་འགྱུར་བ་སྟེ། ཀྱང་གི་མགོ་ལ་
གསེར་ཡོད་པའི། བྱ་རོག་གིས་ནི་སྤྱད་བྱེད་འཆོལ། ཞེས་དང་། བཤེས་སྤྱིར་ལས།
འདོད་པ་རྣམས་ནི་སྤྱད་ཁྲོལ་སྟེད་པ་སྟེ། རྒྱལ་བའི་དབང་པོས་གིས་ཁའི་འབྲས་འདྲར་
གསུངས། དེ་དག་སྤང་བཞི་དེ་ཡི་ལྷགས་སྒྲོག་གིས། འཁོར་པའི་བཙོན་རུར་འཇིག་
རྟེན་འདི་དག་བཅིངས། ཞེས་དང་། ཉེས་དམིགས་བཞི་བརྒྱུ་པར། ཀྱང་ཞིག་ཆགས་
པས་འོར་འཇིག་པ། དེ་ལ་འཇིགས་པ་ཆར་བཞིན་འབབ། འཇིག་མེད་བག་ཡངས་
བདེ་བའི་རྒྱ། ཉ་རོ་དང་ནི་རྒྱ་སྐྱར་བཞིན། ཞེས་དང་། བསམ་གཏན་ཆོས་དུག་
དུའང་། ཟང་ཟིང་མྱིར་ནི་ཚོད་འབྱུང་སྟེ། ཟང་ཟིང་མེད་ལ་ཚོད་པ་མེད། ཟང་
ཟིང་ཡོངས་སྤྱ་སྤངས་པ་ལས། རྒྱ་སྐྱར་བདེ་བ་འཕེལ་བར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས།

འོར་ལ་ཆགས་པས་གཤིངས་ནས་དགེ་བ་ལ་སློ་མི་འཇུག་པ་ནི། དུན་པ་ཉེར་
གཞག་ལས། ཀྱང་ཡང་འདོད་པ་ཆེ་བའི་སློ་ཅན་གྱི་དགེ་སྤྱོད་ནི་རྟག་ཏུ་སློ་འོར་
ལ་སོང་བར་གྱུར་པས་ཉིན་མཚན་མེད་པར་དེའི་མེས་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་ལ་
ལྷགས་པར་རབ་ཏུ་དང་བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཤོང་ཏུ་
བྱུང་མེད་སོགས་སྤྱིར་འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་པའི་ཉེས་པ་བཤད་པའི་སྐབས་སུ་འོར་
གྱི་ཉེས་དམིགས་བཤད་པ་ནི་གཙོ་བོར་བྱུང་མེད་(༤༡༡)གསེ་བའི་ཆ་རྒྱུན་ཏུ་གྱུར་
པའི་འོར་བཙལ་བ་ཡིན་པས་ན་ནང་བྱུང་མེད་ལ་ཆགས་པའི་ཉེས་པར་བཞག་ལ།
འདིར་གྱི་རྟེན་སོགས་ལ་ཆགས་པའི་ཉེས་དམིགས་འཆད་པ་ན་བྱུང་པར་འོར་ལ་
ཆགས་པའི་ཉེས་དམིགས་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་འཆད་པ་ཡིན་པས་མི་འདུའོ། །འགྲེལ་
པ་འགའ་ཞིག་ཏུ་སྤྲ་མ་རྣམས་ཀྱང་གྱི་རྟེན་སོགས་ལ་ཆགས་པའི་ཉེས་དམིགས་སུ་བྱས་
ནས་འཆད་མོད། འོན་ཀྱང་འདིར་ནི་འགྲེལ་པ་འགའི་དགོངས་པ་དང་བླ་མ་དམ་
པའི་གསུང་རྒྱུན་གྱི་ས་བཅད་ཉིད་གཙོ་བོར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་མཚན་དེ་ལྟ་བུས་

ན་ཆོ་ཐུང་འདི་ཙམ་གྱི་ཆེད་དུ་ནོར་སོགས་འདོད་པའི་ཡུལ་ལ་ཆགས་པའི་འདོད་
 ལུན་ནམས་ལ་སྤར་བཤད་ཟིན་པའི་ཉེས་དམིགས་དེ་དག་དང་ལ་སོགས་ཞེས་པས་
 བསྟན་པ་ཉེས་དམིགས་གཞན་ཡང་མང་དུ་ཡོད་ལ། ཉེས་དམིགས་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་
 བཞིན་དུ་ཡོངས་སྤྱད་པའི་བདེ་བའང་ཆེན་པོ་ཡོད་དམ་སྟེ་མ་ན། བདེ་བ་ཉམས་སུ་
 མྱོང་བའི་མཉོག་ནི་ཤིན་ཏུ་རྒྱུང་བ་ལས་མི་འབྱུང་སྟེ། དཔེར་ན་ཁྱུང་ཤིན་ཏུ་སྦྱི་བ་
 བཀལ་བའི་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་འདྲེན་པའི་ཕྱགས་དག་གི་ནང་ནས་ཤིན་ཏུ་ངལ་ཞིང་
 རྟོགས་པ་ཁ་ཅིག་གིས་མཉོག་རྒྱུང་བ་ལས་གྱི་འགྲམ་ན་ཡོད་པའི་རྩ་ནི་ཁམ་འགའ་
 བཅད་དེ་ཟོས་པ་ན་ཉེས་དམིགས་ཆེན་པོ་ཤིང་རྩའི་འཕང་ལོས་ལྷུས་བཅོམ་པ་བཞིན་
 འོ། །གཞན་ཡང་ཕྱགས་གྱིས་བསྐྱབས་ནའང་མི་དགོན་པའམ་དཀའ་ཆོགས་ཆེར་
 མི་དགོས་པར་རྟེན་སྒྲ་བར་རྒྱུར་པའི་ཆོ་འདིའི་བདེ་བ་ཤིན་ཏུ་མཉོག་རྒྱུང་ལ་ཉེས་
 དམིགས་ཆེ་བ་ཟས་ཞེས་པོ་དང་འཁྲིག་པའི་བདེ་བ་ལྟ་བུ་གང་ཡིན་པ་དེའི་དོན་དུ།
 ཐར་པ་ཐོབ་བྱེད་གྱི་ཆོས་སྐྱབ་པ་ལ་འགལ་རྒྱུན་མི་ཁོམས་པ་བརྒྱུད་(༡༧ན)སོགས་
 དང་བལ་ཞིང་མཐུན་རྒྱུན་འབྱོར་པ་བརྩ་སོགས་ཆང་བའི་དལ་འབྱོར་གྱི་རྟེན་ལུན་
 ལུས་ཆོགས་པ་རྟེན་དཀའ་ཞིང་རྟེན་ན་དོན་ཆེ་བ་འདི་ཉིད་ནི་སྟོན་གྱི་ལས་ངན་
 གྱི་སྟོབས་གྱིས་མནར་བས་ད་ལྟ་ལས་འབྲས་གྱི་ལྷང་དོར་ལ་ཆོངས་ཤིང་འདོད་པའི་
 ཡོན་ཏན་ལ་ཆགས་ནས་སྤྲིག་པ་ལ་འཛེམས་མེད་དུ་སྦྱོད་པ་ནམས་གྱིས་བཅོམ་ཞིང་
 བརྟག་སྟེ་དོན་མེད་དུ་མི་ལྷུས་རྒྱུད་གསོན་པར་བྱེད་པའི་ཉེས་དམིགས་དེ་དག་ལ་
 བསམས་ནས་རང་ཅག་གིས་དལ་འབྱོར་གྱི་རྟེན་ལ་སྦྱིང་པོ་ལེན་པ་ལ་འབད་དགོས་
 ཏི་ཆོ་འདིའི་རྟུག་བསྐྱལ་སེལ་བ་དང་བསྐྱབ་པ་ཙམ་ལ་མི་བས་དུད་འགོ་སྟོབས་ཆེ་
 བར་གསུངས་པས་དེ་ཙམ་གྱི་ཆེད་དུ་འབད་ནས་སྤྲིག་པ་ལ་བག་མེད་དུ་སྦྱོད་ནས་
 མི་ལྷུས་ཐོབ་པ་དོན་མེད་དུ་རྒྱུད་ཟོས་སུ་གཏོང་བ་ནམ་པ་ཀྱན་དུ་མི་རིགས་པའི་
 མྱིར་རོ། །མཉོག་རྒྱུང་ལ་ཉེན་ཆེ་བའི་དཔེ་སྤྲ་མ་དང་མཚུངས་པར་སྟོབ་སྦྱིང་ལས་
 ཀྱང་། རི་ལྟར་སྤང་བུ་ཁོན་ཟབ་ཁ་ནས་འབྱུངས་པ་ཡི། །རྩ་ལོ་ཁམ་འགའ་ཙམ་

ལ་ཡིད་ནི་ཆགས་ཀྱིས་པ། རྟེན་པ་ཐུབ་པ་མེད་པར་གཡང་དུ་ལྷུང་བ་ལྟར། འཚོ་
བའི་འཇིག་རྟེན་བདེ་ལྡན་འདོད་པ་འད་དེ་དང་འདྲ། ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་བཞིན་
དུ་མདོ་མྱེ་མཛངས་རྒྱན་ལས། སྟོན་བྲམ་ཟེ་ནམས་ལ་ཁྲ་བ་གསུམ་བཞིའི་རིང་ལ་
དུས་སྟོན་བཟང་པོ་ཡོད་ལ། དེར་ཡོད་པའི་རྟགས་སུ་བྲམ་ཟེ་ཞིག་གི་ལག་པ་ལ་གེའུ་
ལའི་རྒྱས་བཏབ་པ་ལ་བྲམ་ཟེ་ཡོན་ཏན་ལྡན་པ་ཡིན་ཡང་ཤེད་པ་ཆེ་བས་རྒྱང་ཆེའི་
རོ་ལ་ཆགས་ནས་རྒྱ་དེ་ལྷེས་བཞུགས། དུས་སྟོན་ལ་འགྲོ་དུས་རྒྱ་སྟོན་རྒྱ་མེད་པས་
སྟོ་སྒྲུང་གིས་མ་བཏང་བར་དུས་སྟོན་ཤོར་བར་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་(༤༡༥)ད་ལྟ་
འདོད་པའི་བདེ་བ་རྒྱུད་ཟད་རེ་ལ་ཆགས་ནས་དོན་ཆེན་པོ་མའི་ཡུས་ཀྱང་རྒྱུད་ཆོས་
སུ་གཏོང་མོད་པ་འདི་བསམ་བརྟག་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་དག་གིས་ནི་འདོད་པ་
རྒྱུབ་པ་རྟུག་བསྐལ་ཆེ་ལ་དོན་རྒྱུད་བར་བསྟན་ཏོ། །

སྒར་འབྲས་ཀྱི་མེད་པའི་རྟུག་བསྐལ་མང་པོ་རྒྱུར་རྩལ་ནི། འདོད་ཡོན་ལ་བརྟེན་
ནས་རྟུག་བསྐལ་མང་པོ་འབྱུང་བས་དེ་རྒྱུབ་མི་རིགས་ན་བྱང་རྒྱུབ་ཀྱི་རྒྱུད་པ་ལ་
བསྐལ་པ་ལའང་རྟུག་བསྐལ་མང་པོ་འབྱུང་བས་རྒྱུབ་མི་རིགས་སོ་སྟམ་ན་མི་འདྲ་ཉི་
འཁོར་ལོས་རྒྱར་བའི་དབལ་འཕྱོར་ལྟ་བུའི་སྤྱིད་པའི་ཐུན་ཆོགས་སུ་ལྷུང་པའི་འདོད་
པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་བདེ་བ་ལ་རྒྱུད་པ་ཡང་རང་གི་དོ་སྤོ་མི་བརྟན་པའི་རང་བཞིན་
ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མཐར་གདོན་མི་ཟ་བར་ངེས་པར་འཇིག་པར་འབྱུང་ཞིང་འདོད་
པ་ལ་ཆགས་པའི་དབང་གིས་དེའི་དོན་དུ་མི་དགེ་བ་དུ་མ་རྒྱུད་པས་དཔལ་བ་དང་
ཡི་དུགས་ལ་སོགས་པའི་གནས་རིས་རན་པར་ལྷུང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ་དེ་ལྟའི་ཟག་
བཅས་ཀྱི་བདེ་བ་ནི་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་ལ་སྟོས་ན་གིན་དུ་བྱུང་ཆེན་པོ་ཞུགས་པའི་
ཕྱིར་བདེ་བ་རྒྱུད་དུ་ཡིན་གྱི་ཆེན་པོ་མིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཆེན་པོ་མིན་པའི་བདེ་བ་དེ་
རྒྱུབ་པའི་ཕྱིར་དུ་བྱིས་པ་འདོད་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་ཡུན་རིང་པོ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ད་
ལྟའི་བར་གྱི་དུས་ཀྱང་དུ་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ཆོལ་བ་དང་བཅའ་ནས་ཆགས་སེམས་
ཀྱིས་ཁོངས་རྒྱུད་པ་སོགས་བྱས་པའི་དབང་གིས་རྟུག་བསྐལ་དཔག་དུ་མེད་པ་རྒྱུར་

བས་ལུས་སེམས་ངལ་ཞིང་རྩལ་པར་གྱུར་པའི་ཆོགས་ཆེན་པོ་བྱང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་
 ཡི་བྱེ་བའི་ཆ་ཙམ་ཞེས་པའམ་ཆོགས་ཆེན་པོ་བྱང་བ་དེའི་ནང་ནས་ཆོགས་ཆུང་རྩ་
 ཙམ་གང་ཡིན་(༤༡༣ན)པ་དེ་ཡི་བྱེད་པའི་ཆ་ཤས་ཙམ་གྱི་ཆོགས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་གྱི་
 སྦྱོང་པ་ལ་བསྐྱེད་པར་བྱས་ན་སངས་རྒྱས་གྱི་གོ་འཕང་ཉིད་བདེ་སྒྲག་ཏུ་འབྱུང་ངེས་
 པ་ཡིན་ན་ཡང་། འདྲོད་ལྡན་ངན་པ་ནམས་ཐོག་མེད་ནས་འདྲོད་ཡོན་ལ་ཆགས་པའི་
 དབང་གིས་ངན་སོང་སོགས་སྤིང་པའི་གནས་འདིར་དཀའ་ཆོགས་ངལ་རྩལ་དཔག་
 མེད་མྱོང་བ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་གྱི་སྦྱོང་པ་ལ་སློབ་པའི་རུས་སུ་དཀའ་སྦྱང་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་
 མྱོང་དགོས་པ་དེ་བས་ཀྱང་རྒྱ་སྤྱག་བསྐྱེད་ཆེ་ལ་འབྲས་བུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱང་སྐོབ་པ་མེད་
 པས་ན་སྤར་སྤྱག་བསྐྱེད་མྱོང་བ་དེ་ཐམས་ཅད་གྱི་དོན་ཅི་ཡང་མེད་པའོ། །འདྲིའི་
 ཚ་ཆོག་ཏུ། རྩལ་པའི་ཆོགས་ཆེན་ཞེས་དང་ཆོགས་བྱང་ཞེས་དང་ཆོགས་ཆུང་ཞེས་
 པ་སྟེ་མི་འདྲ་བ་བྱང་ངོ་། །དེ་ཡི་བྱེ་བའི་ཆ་ཙམ་གྱི་ཆོགས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་
 ཅེས་པའང་། བསྐྱེད་པ་གངས་མེད་གསུམ་ལྟ་བུར་རྒྱལ་སྤྱས་གྱི་སྦྱོང་པ་ལ་བསྐྱེད་
 བས་དཀའ་བ་སྦྱང་ན་སངས་རྒྱས་ཉིད་འབྱུང་ལ། དེས་ནི་འཁོར་བ་ཐོག་མཐའ་
 མེད་པར་སྤྱག་བསྐྱེད་མྱོང་བ་དེའི་བྱེ་བ་བརྒྱ་སྤྱག་གི་ཆ་ཙམ་རྩལ་བསྐྱེད་ཏུ་མེད་
 པའི་དོན་ནོ། །འདྲོད་ལྡན་བྱང་ཆུབ་སྦྱོང་པ་བས། །སོགས་གྱི་དོན་ཡང་བྱང་སེམས་
 ཀྱིས་རུས་ངེས་པ་ཙན་གྱི་ཡུན་སྤར་རང་དབང་ཡོད་ཅིང་འདྲོད་བཞིན་ཏུ་གཞན་
 དོན་ཏུ་དཀའ་སྦྱང་ཙམ་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཆུང་རྩ་མྱོང་བ་ལས་ནི་འབྲས་བུ་བྱང་ཆུབ་
 སྐོབ་པ་ཡོད་ལ། འདྲོད་ཆེན་ལྡན་པ་དག་རུས་ཚད་མེད་པའི་ཡུན་རིང་པོར་རང་
 དབང་མེད་ཅིང་མི་འདྲོད་བཞིན་ཏུ་དོན་ཅི་ཡང་མེད་པར་མནར་མེད་སོགས་གྱི་
 སྤྱག་བསྐྱེད་ཆེན་པོ་མྱོང་བར་བྱས་པ་ལའང་འབྲས་བུ་བྱང་ཆུབ་སྐོབ་པ་མེད་ཅེས་
 པ་སྟེ་འདིས་བྱང་ཆུབ་སྤྱབ་(༤༡༤བ)པ་དོན་ཆེ་ལ་སྤྱག་བསྐྱེད་ཆུང་བ་དང་འདྲོད་པ་
 སྤྱབ་པ་སྤྱག་བསྐྱེད་ཆེ་ལ་དོན་ཆུང་བའི་ཚུལ་གཉིས་ཀ་བསྟན་ཏོ། །

ཉེས་དམིགས་དཔེ་ལས་འདས་པར་བསྟན་ཏེ་དོན་བསྟུ་བ་ནི། འདྲོད་ཡོན་

ལ་ཆགས་པའི་རྒྱས་རྒྱ་མི་དགེ་བ་ལྟུང་པ་ལས་འབྲས་ཏུ་དབྱལ་བ་དང་ཡི་དྲགས་
 ལ་སྐྱེས་པའི་རྒྱལ་བསྐལ་ཡུན་རིང་ལ་བཟོད་དཀའ་བ་ལྟོང་བར་འཕྱར་བའི་ཚུལ་
 གསུང་རབ་ནས་བཤད་པ་བཞིན་བསམ་ནིར་དྲན་པར་བྱས་ན། རྟོག་རྒྱག་གི་འབྱུང་
 གནས་འདོད་པའི་ཡུལ་རྣམས་ལ་ཆགས་པའི་ཉེས་དམིགས་ལ་ནི་འཇིག་རྟེན་ན་
 རྒྱལ་བསྐལ་སྟེང་པའི་རྒྱ་མཚོག་ཏུ་གྲགས་པའི་མཚོན་ཆ་དང་ནི་རྒྱས་དང་མེ་དང་
 གཡང་ས་དང་དག་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དཔེར་མི་མོད་པ་སྟེ་བསྐྱེད་ཏུ་མེད་དེ། དེ་
 དག་གིས་རིམ་པར་གཙོད་ཅིང་ལུག་པ་དང་གཟེར་བ་དང་བསྐྱེདས་པ་སྐྱེས་བྱས་
 ཀྱང་ཆེ་འདྲིའི་སྟོག་དང་ལུལ་ཏེ་འཆི་བའི་རྒྱལ་བསྐལ་ཅམ་ལྟོང་བར་བྱེད་ཀྱི་སྟེ་བ་
 ཏུ་མའི་བར་ཏུ་རན་སོང་སྐྱེས་ཀྱི་རྒྱལ་བསྐལ་གྱི་རྒྱ་མི་བྱེད་ལ་འདོད་པའི་ཉེས་
 དམིགས་ཀྱིས་ནི་སྤྲིད་པ་མཐའ་མེད་ཏུ་དབྱལ་སྐྱེས་ཀྱི་རྒྱལ་བསྐལ་ཀྱང་ཡང་ཡང་
 སྟེང་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡབ་སྐུ་མཇུག་པ་ལས། འདོད་པ་དག་ནི་རྒྱག་གི་ལོ་མ་
 བཞིན། །རྒྱལ་གྱི་མགོ་འདྲ་རྒྱལ་བསྐལ་བཞིན་པ་སྟེ། །ཆེ་གསུམ་པ་དང་རལ་གྱི་
 མཐུང་ཐུང་འདྲ། །མེ་ཡི་ཐུང་སོ་གིན་ཏུ་འབར་བ་བཞིན། །ཞེས་དང་། རྒྱ་ཆེར་རྩལ་
 པ་ལས་ཀྱང་། འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྟ་རན་གཞོད་པ་མང་། །འཇིགས་བཅས་ཉག་
 ཏུ་དག་བྱེད་ཉན་མོངས་བཅས། །རལ་གྱི་མོ་འདྲ་རྒྱག་སྤོང་ལོ་མ་མཚུངས། །རན་
 རྒྱལ་སྟོད་ལྟར་འཕགས་པའི་སྟེ་བོས་སྤངས། །འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་འཇིགས་བཅས་
 ཉན་མོངས་(༧༥ན)བཅས། །ཉག་ཏུ་དྲན་པ་བརྟེན་བྱེད་ལུན་པ་ཅན། །ཉག་ཏུ་
 འཇིགས་པའི་རྒྱ་བྱེད་རྒྱལ་བསྐལ་ཙ། །མེད་པས་སྤྲིད་པའི་འགྲི་ཤིང་འཕེལ་བར་
 བྱེད། །དེ་ལྟར་མེ་འབར་འོབས་ན་འཇིགས་བཅས་པ། །དེ་ལྟར་འདོད་འདི་འཕགས་
 པའི་སྟེ་བོས་རིག །འདམ་ཇུབ་ཆེ་འདྲ་རལ་གྱི་གཤེགས་གནས་འདྲ། །རལ་གྱི་སོ་ལ་
 སྤང་ཅི་བསྐྱེད་དང་མཚུངས། །དེ་ལྟར་རྒྱལ་གྱི་མགོ་དང་རན་རྒྱགས་སྟོད། །དེ་ལྟར་
 འདོད་འདི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རིག །ཅེས་སྐྱེས་རྒྱས་པར་གསུངས་ལ། བཤེས་
 སྤྲིང་ལས། གཏུག་པ་རྒྱལ་དང་མཚོན་དང་དག་བོ་དང་། །མེ་བཞིན་འདོད་པའི་

བདེ་ལ་ཡིད་འབྱུང་མཛོད། ཅིས་གསུངས་ཏེ། ཆོ་འདིའི་ཕྱག་བསམ་སྐྱེད་པའི་ཆ་
ནས་དེ་དག་དང་འདྲ་ལ་སྤྱི་མའི་ཕྱག་བསམ་སྐྱེད་པའི་སྒོ་ནས་དེ་དག་གིས་ཀྱང་
དཔེར་མི་ཤོད་པའོ། །

གསུམ་པ་དབེན་པའི་ཡོན་ཏན་བྲན་པ་ནི། དེ་ལྟར་འདོད་ལ་སོགས་ཏེ། དེ་ལ།
མཆོམས་སྒྱུར་པའི་སྒོ་ནས་བསམས་ཏེ་བསྟན་པ་ནི། བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་ལྟར་འདོད་
པའི་ཉེས་དམིགས་ལ་ཡིད་སྤྱོད་ཞིང་སྒྲག་པར་བྱས་ཏེ་མི་མཐུན་སྒྲགས་འདྲུ་འཛི་དང་
རྣམ་གཤེད་སོགས་ཀྱིས་དབེན་པའི་གནས་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་ལུན་སུམ་ཚོགས་
པ་དང་ལྡན་པ་ལ་ནི་དགའ་ཞིང་སྤྱོད་པའི་སེམས་བརྟན་པོ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ་ཞེས་
པའོ། །ལུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་དེ་དག་ཀྱིས་པར་འཆད་པ་ལ།
གནས་གྱི་ཁྱད་པར་རྣམ་གཤེད་ཞི་བ་ནི། དེར་འཐབ་ཆེ་དང་འགུན་ཆེ་གཞན་མེད་
པས་ཐིམ་ཚོད་པ་སྟོང་པ་དང་ཆགས་སྤང་སོགས་སྐྱེ་བའི་ཡུལ་རྒྱུན་མེད་པས་ནང་ཉོན་
མོངས་ཀྱིས་ཀྱང་སྟོང་པར་བྱར་(༤༡༥བ)ལ། གནོད་སྦྱིན་དང་གཅན་གཟན་ཕྱིག་སྒྱུལ་
དང་ཆོམ་རྒྱན་སོགས་མི་དང་མི་མིན་གྱིས་འཆོ་བ་དང་འདྲུ་འཛི་དང་རྣམ་གཤེད་
ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ནགས་ཁྲོད་ཀྱི་ནང་ཉམས་དགའ་ཞིང་བག་པེ་བས་པ་
དག་ཏུ་གནས་པར་བྱ་བའོ། །འབྱོར་པའི་ཁྱད་པར་རྒྱལ་པོ་ལས་ལྷག་པ་ནི། བསོད་
ནམས་ཀྱི་མཐུ་ལས་ཆོས་ལ་སྦྱོད་པའི་སྒྲུལ་བ་བཟང་པོ་དང་ལྡན་པའི་བྱང་སེམས་དག་
ནི་ཆེ་བའི་འོད་ཟེར་ཅན་གྱིས་བྱགས་པ་བས་ཀྱང་དཀར་ལ་བསེལ་བའི་ཁྱད་པར་
དང་ལྡན་པས་ནང་ཐམས་ཅད་ཁྱབ་པར་བྱར་ལ་སྦྱོད་ལམ་བཞི་པོ་ཅི་བདེར་བྱ་ཆོག་
པའི་ཤིན་ཏུ་ཡངས་པའི་འོ་ལེབ་ཀྱི་ཁང་བཟང་རམ་འོ་ལེབ་ཁང་བཟང་དང་འདྲུ་བ་
ཉམས་དགའ་བ་སྟེ་གཅན་ཞིང་འཇམ་ལ་བདེ་བར་བསམ་གཏན་གྱི་ཆོར་མར་བྱར་
པའམ་ཁམས་དང་མི་འསྐྱེད་པའི་སྤྱོད་མེད་ཅིང་བགས་ཀྱིས་འཇམ་ཞིང་ཞི་བའི་ནགས་
ཀྱི་ཁྱད་ཏུ་རྒྱང་བསེལ་ཡབ་དང་འདྲུ་བ་དལ་བྱས་གཡོ་བའམ་གཡོབ་པ་ཡིས་ཡིད་ལ་
སེམ་པ་སྦྱིན་པའི་གནས་སུ་བྱང་རྒྱུབ་ཀྱི་སེམས་སྒྲོམ་པ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་གཞན་སེམས་

ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་བདེ་འབའ་ཞིག་སྐྱེད་པའི་དོན་ཁོ་ན་སེམས་ཤིང་དལ་བྱའི་
སྒོ་ནས་འཆག་པར་བྱེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་བའི་འབྱོར་བའི་བྱད་པར་ནི། འཁོར་ལོས་
སྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་སོགས་བདེ་སྐྱེད་གྱི་དཔལ་ལ་སྦྱོད་པའི་སྐལ་བ་དང་ལྷན་པའི་རྒྱལ་
པོ་རྣམས་ཅན་གྱི་བྱགས་པས་བསིལ་བར་བྱས་པའི་ཁང་བཟང་གི་ནང་དུ་རྩ་ཡལ་
ནོར་བྱའི་ཡུ་བ་ཅན་གྱིས་གཡོ་བ་ཅིང་རྒྱལ་སྤྱིད་དང་འབངས་འཁོར་ལ་ཕན་པའི་དོན་
སེམས་ཤིང་འཆག་པར་བྱེད་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོའི་འབྱོར་བ་སོགས་འཇིག་
རྟེན་པའི་བདེ་འབྱོར་གང་ལས་(༤༧)ཀྱང་ཆེས་ཆེར་ལྷག་སྟེ་ཆགས་སྤང་དང་བྲལ་
ཞིང་ཚོལ་སྒྲུབ་སོགས་གྱི་བྱ་བྱེད་ཅི་ཡང་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདྲིའི་རྩ་ཆོག་དུ།
ནགས་རྒྱང་གཡོ་བའམ་གཡོ་བ་དང་། ནགས་རྒྱང་གཡོ་བའམ་གཡོ་བ་ཞེས་མི་
འདྲ་བ་བྱུང་རོ། །

དེ་ལྟར་དཔེན་པའི་གནས་དེར་ཚོད་པ་དང་ཉོན་མོངས་གྱིས་སྤོང་པ་དང་དེར་
གནས་པ་ན་འདུས་བྱས་གྱི་ཆོས་ལ་ཡིད་འབྱུང་སྟེ་བ་དང་སྦྱོད་ལམ་ཀུན་དུ་ཉེས་སྦྱོན་
མི་འབྱུང་བ་དང་ཐར་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་སོགས་གྱི་ཡོན་ཏན་མང་པོ་འབྱུང་
བ་ནི། ཉིང་རྒྱལ་ལས། ཉེས་པའི་ཆོགས་མང་ཐམས་ཅད་སྤངས་ནས་སུ། རྣལ་
འབྱོར་ཅན་ནི་རྟག་དུ་བྱེད་པ་ཞུང་། རྣལ་འབྱོར་ཅན་བཙོན་ནམ་ཡང་ཚོད་པ་
མེད། །དགོན་པར་གནས་པ་དེ་ཡི་ཡོན་ཏན་ནི། །དེ་ནི་རྟག་དུ་འདུས་བྱས་ཡིད་
འབྱུང་འགྱུར། །དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་ཅི་ལའང་འདྲོད་པ་མེད། །ཟག་པ་དག་ནི་རྣམ་
པར་འཕེལ་མི་འགྱུར། །ནགས་ན་གནས་པ་འདི་ཡི་ཡོན་ཏན་འདི། །དེས་ནི་ནམ་
ཡང་ཚོད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། །རྟག་དུ་ཞི་ཞིང་དགའ་ལ་དཔེན་པར་རྒྱ། །ལྷས་དང་
ངག་དང་ཡིད་ཀྱང་རབ་བསྐྱམས་འགྱུར། །དགོན་པར་གནས་པ་འདི་ལ་ཡོན་ཏན་
མང་། །དེ་ནི་ཐར་པའི་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཡིན། །དེ་ནི་རྣམ་གྲོལ་ཞི་བ་ལྷུར་རྟོགས་
བྱེད། །ནགས་ན་གནས་ཤིང་རྣམ་གྲོལ་བསྟེན་བྱེད་ན། །དགོན་གནས་དེ་ལ་ཡོན་
ཏན་འདི་ཀུན་འབྱུང་། །ཞེས་སོ། །བདེ་བའི་བྱད་པར་དབང་པོ་ལས་ཀྱང་ལྷག་པ་

ནི། དེ་ཡོ་བྱད་གྱིས་ཐོངས་པས་ཉོན་མོངས་པར་མི་འགྱུར་རམ་སྟམ་ན། བདག་པོ་
 མེད་པའི་ཁང་སྟོང་དང་ཤིང་བྱང་བདེ་བ་དང་ས་ཕྱག་དང་བྲག་སྐྱིབས་སོགས་ཀྱི་
 གནས་ཡིད་ཀྱི་འོང་བ་དག་ཏུ་སྡོད་ཉམས་སྟོན་ཞིང་བདེ་(༡༧༥)བའི་ཚུགས་གང་ཡང་
 རུང་བའི་གཞི་དེ་ཉིད་ཏུ་གནས་མལ་བཅས་ཏེ་རང་རི་སྤྱང་སྡོད་པར་འདོད་ཀྱི་བར་
 དེ་སྤྱང་ཏུ་གནས་ཤིང་། འདོད་ཡོན་གྱི་ཉེར་སྟོན་མང་པོ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་
 དེ་དག་ཚུད་འཛའ་བའི་སྐྱེན་ནམས་ལས་བསྐྱར་བའི་ཕྱག་བསྐལ་ཐམས་ཅད་སྤངས་
 ཏེ་སྤྱང་གང་ལ་ཡང་རེ་དོགས་ཀྱི་སྟོས་པ་མེད་པར་བག་ཡངས་སུ་ཅི་དགར་སྟོན་པས་
 གནས་པར་བྱེད་པ་དང་། གནས་དང་ཡོ་བྱད་སོགས་ལ་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་ཏུ་
 རང་དབང་ཉིད་ཏུ་འོངས་སྟོན་ཅིང་དེར་གནས་པའམ་གཞན་ཏུ་འགྲོ་བའི་ཆོ་ཡང་དེ་
 དག་ཅི་ལ་འང་ཆགས་ཤིང་ཞེན་པ་མེད་ལ། གཏུལ་རྒྱུའི་དགྲ་སྟོན་རྒྱུའི་གཉེན་པར་
 ལྟོས་དཔོན་རྒྱུར་ལོག་སོགས་གང་དང་ཡང་ནི་འབྲེལ་བ་མེད་པར་བྱས་ནས་
 ཟས་ཤོས་གནས་མལ་སོགས་ངན་དོན་ཅམ་གྱིས་འཆོ་རུས་པའི་ཆོག་ཤེས་ཀྱི་བདེ་
 དགའི་དཔལ་ལ་སྟོན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ལྟའི་དབང་པོས་ཀྱང་རྟེན་དཀའ་ལ་དེ་
 བཞིན་ཏུ་ཡུལ་མཉན་ཡོད་ཀྱི་རྒུལ་པོ་གསལ་རྒུལ་ལྟ་བུའི་མིའི་དབང་པོས་ཀྱང་ནི་རྟེན་
 ཤིན་ཏུ་དཀའ་སྟེ་དཔུལ་པོ་དེས་པས་ཇི་སྐད་བཟོད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ལྟ་མིའི་
 དབང་ཕྱག་ཆེན་པོ་ནམས་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་ལས་ལྷག་ཅིང་རྟེན་དཀའ་རྒྱལ་སྟོབ་སྤྱང་
 ལས། ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱས་པས་ཉེ་བར་བཀུན་བྱས་ཤིང་། རྟེན་ཆིངས་ཆར་
 ཆེན་སྤྱོད་གྱིས་འབྲིགས་པས་འཁྱུད་ཀྱུར་པ། །རི་ཅི་ནགས་ཀྱི་མཐོངས་དེར་ཆགས་
 པ་མེད་པར་ནི། རྒྱང་ལྟར་གཡོ་བའི་རང་བཞིན་ཆོ་གཏུགས་སྐལ་བ་ཆེ། །ནགས་
 མཐོངས་རི་དྲགས་རྒྱ་བའི་ཆོགས་གྱིས་བསྟེན་བཅས་པ། །ཀྱན་ནས་ཉམས་དགའ་
 བཟང་པོ་དེར་ནི་སྦྱིད་པ་གང་། །དེ་ཅི་དགའ་བའི་ནགས་ཆལ་ལྟ་མོའི་ཉམས་བག་
 ཏུ། ཐེལ་གྱིས་འབེབས་པའི་རྩྭ་(༡༧༦)ལེབ་ཅན་ནའང་ཡོད་འགྱུར་རམ། །ནགས་
 ལྷང་རྒྱ་གཙང་དོགས་བདེའི་དབེན་པར་སྦྱིད་པ་གང་། །དེ་ཅི་ལྟ་ཡི་བྱ་མོ་དྲི་ཞིན་

ཐུགས་པ་ཡི། ལན་སྤེལ་བྱ་བ་སྤྱོད་པའི་ཐུན་ལྷན་མེ་ཉྑལ་སྤྱོད་པ། མཛོལ་པ་
 ཟེལ་གཞོན་ལྷ་ཡི་བྱ་ལའང་ཡོད་འབྱུང་རམ། ཁྱེད་དང་། སྤྱོད་དཔོན་ས་འཆོ་སྤྱོད་
 གྱིས་ཀྱང་། ཤིང་རྒྱང་འབབ་ཆུ་བསྟེན་པའི་དཀའ་ཐུབ་དག། ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་
 དག་ནི་རྣམས་སྤངས་ནས། རང་སེམས་ཙམ་དང་རབ་རྒྱ་འབྱེལ་བ་ཡིས། བདེ་
 འབྱུང་གང་དེ་རྒྱལ་པོ་རྣམས་ལའང་མེད། ཅེས་སྤྱོད་པ་གསུངས། ཆོག་ཤེས་ལྷན་
 པས་ནི་དཔེན་པའི་གནས་སུ་ཡང་འཆོ་བ་ཆོལ་མི་དཀའ་ཞིང་རྟེན་སྤྱོད་ཤིང་།

སྤྱོད་རབས་ལས། ཆོག་ཤེས་དེས་པའི་བདག་ཉིད་གྱིས། འཆོ་བ་གང་ནའང་
 བཅོལ་མི་དཀའ། རྩ་དང་ཡོ་མ་རྒྱུ་ཡི་གནས། གང་ནའང་མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཁྱེད་
 དང་། གནས་ཆོལ་གནས་ལ་ཆོག་ཤེས་པ། ཡོན་ཏན་རྒྱ་ཀྱི་མཆོག་ཡིན་ནོ། ཁྱེད་
 དང་། ལྷ་སྤྱོད་གྱིས། ཆོད་མ་དག་དང་རྒྱལ་མེད་པའི། རྒྱུ་ཡི་དཔོན་པ་གང་ནའང་
 ཡོད། ལྷ་བ་ཐུན་མོང་མར་མེ་ཡིན། འཕྱོར་བ་དག་གིས་ཅི་ཞིག་བྱ། ཁྱེད་གསུངས།
 གཞན་ཡང་བྱང་སེམས་དཔོན་པའི་གནས་སུ་འགྲོ་བར་ཕྱོགས་པ་ཙམ་ལའང་། བན་
 ཡོན་ཁྱད་པར་རྒྱ་འཕགས་པ་འབྱུང་ཤི། ལྷ་བ་སྤྱོད་མེད། རབ་རྒྱ་བྱང་ནས་ཆོས་
 སྤྱོད་ཅི་འདྲ་བར། ཟས་དང་སྤྱོད་དང་དེ་བཞིན་གོས་རྣམས་དང་། མེ་ཉྑལ་སྤྱོད་
 དང་མེད་པ་རྣམས་གྱིས་ནི། ཁྱེད་མཆོག་རྒྱལ་བ་བསྟེན་བཀུར་བྱས་མི་འབྱུང་། གང་
 ཞིག་བྱང་རྒྱལ་རབ་རྒྱ་འདོད་བྱེད་ཅིང་། འདུས་བྱས་རན་པས་ཡིད་འབྱུང་སེམས་
 ཅན་གྱི། འོན་རྒྱ་དཔོན་པར་(༤༡༦)ཕྱོགས་ཉེ་གོས་བརྒྱན་པོར། འདི་ནི་དེ་བས་
 བསྟེན་རྣམས་ཁྱད་པར་འཕགས། ཁྱེད་སོ། དཔེན་པའི་ཡོན་ཏན་ལན་གཉིས་བཤད་
 པས་རྒྱས་སོ་སྤྱོད་ན། སྤང་དཔེན་པའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་ནི་ལུས་དཔེན་སྤྱོད་པའི་
 སྤྱིང་དེར་འགྲོ་བར་རིགས་པ་དང་དེར་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་སྤོམ་རིགས་པ་བསྟན་ལ།
 འདིར་དཔེན་པའི་གནས་དེར་སེམས་དཔེན་པའི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་རྒྱལ་བསྟན་པ་
 ཡིན་པས་མི་རྒྱས་ཞེས་བྲམ་སྤྱོད་མ་དག་གསུང་བར་བཤད་དོ། །

གསུམ་པ་བསམ་གཏན་སྒྲིམ་པ་དངོས་ལ་གསུམ། མཚམས་སྒྱུར་ཏེ་མདོར་བསྟན་
པ། བསམ་གཏན་སྒྲིམ་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། ཉིང་འཛིན་འབྲུག་པའི་ཐབས་ལ་
གདམས་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་སོགས་པའི་ཞེས་སོགས་ཏེ། མོང་དུ་དབེན་པའི་
ཡོན་ཏན་བཤད་པ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་ཡིས་འདྲུ་འཛི་སོགས་ཀྱིས་དབེན་
པའི་གནས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནི་ལུན་སྒྲིམ་ཚེགས་པའི་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་ཡང་ཡང་བསམ་ཞིང་སྒྲིམ་པར་བྱས་ནས་ནང་བྱད་མེད་སོགས་ལ་སྤེད་པ་དང་
ཕྱི་རྟེན་སོགས་ལ་སྤེད་པའི་རྣམ་ཚེགས་གི་རྒྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཏེ་བར་ཞི་བར་བྱས་ནས་
སེམས་ལས་སྤང་བར་ལྷུར་པ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་བསྒྲིམ་པར་བྱ་དགོས་
ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་དམ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་རྣམས་ཡོངས་སྤྱངས་ནས་
སེམས་ལས་སྤང་དུ་བྱས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་ཡང་ཡང་འབྲེས་ཤིང་གོམས་
པར་བྱས་ན་གོམས་པ་ལུལ་དུ་ཕྱིན་པ་སྟེ་བར་འཁྱུར་བས་སོ། །ལྟས་སེམས་དབེན་
པ་མ་བརྟེན་པར་ལས་དང་པོ་བས་སེམས་ལས་སྤང་བ་མི་སྟེ་ལ་དེ་མ་སྟེས་པར་
སེམས་གནས་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་སྟེ་མི་སྤྲིད་དེ། འོག་དྲ། བསྐྱབ་པ་འདོད་པའི་
དགེ་སྤྲོད་(༩༡)ན་རྣམས། ཞེས་པ་ནས། སེམས་ནི་ལས་སྤང་བསྒྲིམ་ལྷུར་ཅིག་ཅས་
འཆད་པར་འཁྱུར་བ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་བསམ་གཏན་སྒྲིམ་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། བདག་གཞན་
མཉམ་པ་བསྒྲིམ་ཚུལ། བདག་གཞན་བརྗེ་བ་སྒྲིམ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ།
མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པ། དོན་བཟུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། བདག་དང་
གཞན་དུ་སོགས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒྲིམ་ཐབས་ལ་འདིར་བདག་གཞན་མཉམ་
པ་དང་བརྗེ་བ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་བདག་དང་གཞན་དུ་མཉམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
སེམས་ནི་དང་པོ་འམ་ཐོག་མ་ཉིད་དུ་རྩོལ་བ་དུག་པོ་འམ་མདོན་ཞེན་ཆེན་པོས་འབད་
དེ་བསྒྲིམ་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། བསྐྱབ་བརྟུས་ལས། བདག་གཞན་མཉམ་ཉིད་གོམས་
བྱས་པས། བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་བརྟན་པར་འཁྱུར། ཞེས་པ་ལྟར། དང་པོ་མཉམ་པ་

བསྐྱེམས་ན་དེ་ཉིད་ལ་གོམས་པ་སྤུལ་རུ་བྱིན་པ་སྦྱེ་བར་འགྱུར་ལ་དེ་སྦྱེས་ན་བདག་གཞན་བརྗེ་བའི་སྒོ་ཡང་སྦྱེ་སྤྲུལ་བས་སོ། །གལ་ཏེ་དང་པོ་མཉམ་པའི་སྒོ་མ་སྦྱེས་ན་རྣམ་འཛོད་དང་གནོད་མེས་སྤོང་བའི་སྒོ་མི་སྦྱེ་ལ་དེ་མ་སྦྱེས་ཤིང་དེ་དག་མ་སྤངས་ན་བརྗེ་བའི་སྒོ་ཡང་རི་བཞིན་པ་མི་སྦྱེ་ཞིང་དེ་མ་སྦྱེས་ན་བདག་གཅེས་འཛིན་འགོག་མི་ཐུབ་པས་གཞན་པ་ན་གྱི་སྒོ་ན་ལ་མ་སྦྱེ་ཐབས་མེད་པས་ཚོག་མར་བདག་གཞན་མཉམ་པ་སྦྱོམ་དགོས་སོ། །མཉམ་པ་རི་ལྟར་སྦྱོམ་ན། བདག་གིས་བདེ་བ་འདོད་ལ་རྟུག་བསྐལ་མི་འདོད་པ་བཞིན་རུ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་བདེ་བ་འདོད་ཅིང་རྟུག་བསྐལ་མི་འདོད་པར་མཉམ་པ་དང་། དེ་བཞིན་རུ་བདག་ལ་བདེ་བས་པན་ཞིང་རྟུག་བསྐལ་གྱིས་གནོད་པ་བཞིན་རུ་གཞན་ལ་འང་བདེ་བས་པན་ཞིང་རྟུག་(༤༡༥)བསྐལ་གྱིས་གནོད་པར་ཡང་མཉམ་པས་ན་མེས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདག་བཞིན་རུ་གཅེས་པར་བཟུང་ནས་བསྐྱུང་བར་བྱ་རིགས་ལ། བསྐྱུང་ཚུལ་ཡང་བདག་གི་བདེ་བ་ཆེད་རུ་གཉེར་ནས་རྟུག་ཅིང་རྟུག་བསྐལ་ཆེད་རུ་འགོག་པ་བཞིན་རུ་གཞན་གྱི་བདེ་རྟུག་དག་ལ་འང་རང་དང་མཚུངས་པར་འདོར་ལེན་ཚུལ་བཞིན་རུ་བྱེད་པ་སྦྱེ་བདེ་བ་རྟུག་པ་དང་རྟུག་བསྐལ་འགོག་པའི་སྒོ་ནས་བསྐྱུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ལ་འོག་རུ་རྟུག་བསྐལ་ཐུང་ཞེས་པའི་དོན་ཡང་དེ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། མཉམ་པ་རི་ལྟར་སྦྱོམ་ཚུལ། དེ་ལ་ཚིད་པ་སྤོང་བ། དེ་ལྟར་བསྐྱེམས་པའི་པན་ཡོན་ནོ། །

དང་པོ་ནི། ལག་པ་ལ་སོགས་ཞེས་སོགས་ཏེ། དེ་ལ། བདེ་རྟུག་གི་འདོར་ལེན་མཚུངས་པར་རྟུག་པ་ནི། གལ་ཏེ་འགྲོ་བ་ནི་ལྟ་དང་མི་སོགས་ཐ་དད་པ་རུ་མ་ཡིན་ལ་བདེ་རྟུག་ཀྱང་ཐ་དད་པ་རུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་གི་བདེ་རྟུག་གི་འདོར་ལེན་ལ་རང་དང་མཚུངས་པའི་སྒོ་རི་ལྟར་སྦྱེ་ཞེན། སྦྱོན་མེད་དེ། དཔེར་ན་རང་གི་ལུས་གཅིག་སུ་འདི་ལ་འང་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་གི་སྦྱོན་ནས་སོ་སོར་སྦྱོན་ལག་པ་དང་རྒྱང་པ་ལ་སོགས་པ་དབྱེ་བའི་རྣམ་གྲངས་མང་རུ་ཡོད་ན་ཡང་

དེ་ཐམས་ཅད་ལ་བདག་ཏུ་ཞེན་པས་བདག་གི་ལུས་སྒྲམ་ཏུ་བརྒྱུད་ནས་ཡོངས་
 ལུ་བསྐྱུང་བར་བྱ་རྒྱུའི་ལུས་སྒྲུ་གཅིག་པ་ལྟར། དོན་དེ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་ཏུ་རིགས་
 དང་སྒྲེ་གནས་རིས་སམ་སྒྲེ་ཚན་གྱི་སྒྲོ་ནས་ལྟ་དང་མི་མོགས་འགྲོ་བའི་བྱེ་བྲག་ཐ་
 དད་པ་ཏུ་མ་ཡོད་ལ་དེ་དག་གི་བདེ་སྤྱད་ཀྱང་སྦྱིར་ཐ་དད་པ་ཏུ་མ་ཡོད་མོད་
 ཀྱང་། བདག་ཏུ་ཞེན་པས་བདག་གི་སེམས་ཅན་རྣམས་སྒྲམ་ཏུ་བརྒྱུད་བ་ན་ཐམས་
 ཅད་ཀྱང་བསྐྱུང་བྱའི་སེམས་ཅན་(༧༧ན)ཏུ་གཅིག་པས་ན་འགྲོ་བ་ཐ་དད་ཀྱང་དེ་
 རྣམས་ཀྱི་བདེ་སྤྱད་དག་གི་འདོར་ལེན་ལ་ཐ་དད་ཏུ་དབྱེར་མི་རིགས་ཏེ། རྣམ་པ་
 མང་པོའི་འགྲོ་བ་འདི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདག་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་ཏུ་བདེ་བ་འདོད་པ་
 དང་སྤྱད་བསྐྱུང་མི་འདོད་པ་ལ་མཉམ་ཞིང་གཅིག་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཐམས་ཅད་
 ལ་དམིགས་ནས་བདག་དང་འདྲ་བར་གཟུང་ནས་འདོད་རྒྱུའི་བདེ་བ་དེ་བདག་
 གིས་བསྐྱུབ་པར་བྱ་མི་འདོད་རྒྱུའི་སྤྱད་བསྐྱུང་དེ་བདག་གིས་བསལ་བར་བྱའོ་
 སྒྲམ་ཏུ་ཐམས་ཅད་རང་དང་མཚུངས་པར་བསྐྱུང་རིགས་སོ། །འདིས་ཀྱང་བདག་
 གཞན་འདོད་པ་མཚུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་བདེ་སྤྱད་གི་འདོར་ལེན་མཚུངས་
 པར་བྱེད་རིགས་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཐམས་ཅད་བདག་བཞིན་བདེ་བ་འདོད་
 ཉམས་གཅིག་ ཅིས་ཡོད་པ་ལྟར་ན། འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདག་བཞིན་ཏུ་
 བདེ་བ་འདོད་པ་དང་སྤྱད་བསྐྱུང་མི་འདོད་པ་ཉམས་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
 པའོ། །མཚུངས་པར་བསྐྱུང་མི་རིགས་པ་སྟོང་བ་ནི། རང་གི་སྤྱད་བསྐྱུང་གིས་གཞན་
 ལ་མི་གཞོད་པ་ལྟར་གཞན་གྱི་སྤྱད་བསྐྱུང་གིས་ཀྱང་རང་ལ་མི་གཞོད་པས་རང་གི་
 སྤྱད་བསྐྱུང་སེལ་བ་དང་གཞན་གྱི་སྤྱད་བསྐྱུང་སེལ་བ་མཚུངས་པ་མི་རིགས་སོ་ཞེ་
 བ། རྒྱུན་མེད་དེ། གལ་ཏེ་བདག་གི་སྤྱད་བསྐྱུང་གིས་གཞན་གྱི་ལུས་ལ་དངོས་སུ་
 མི་གཞོད་པ་དེ་ལྟ་ཡིན་ནའང་དེ་ལྟ་བུའི་སྤྱད་བསྐྱུང་དེ་བདག་གིས་བསལ་བར་བྱ་
 བའི་སྤྱད་བསྐྱུང་དེ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་རང་ལ་རང་གིས་བདག་ཏུ་
 བརྒྱུད་ནས་དེར་ཆགས་ཤིང་ཞེན་པས་གཅིས་པར་འཛིན་པ་གོམས་པའི་དབང་གིས་

རང་ལ་སྟུག་བསྐལ་བྱུང་བ་ལ་མི་བཟོད་པའི་སྒོ་ནིད་རང་གི་རང་གིས་(༤༡༥བ)འབྱུང་
 པའི་ཕྱིར། དཔེ་དེ་བཞིན་ཏུ་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་སྟུག་བསྐལ་དག་གྱུར་བདག་ལ་
 དངོས་སུ་འབབ་པར་མི་འགྱུར་བའམ་དངོས་སུ་ཐྱོར་བར་མི་འགྱུར་ཡང་དེ་ལྟ་ནའང་
 སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་སྟུག་བསྐལ་དེ་བདག་གིས་བསལ་བར་བྱ་བའི་སྟུག་བསྐལ་དེ་
 ཉིད་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་གཞན་ལ་ཡང་རང་གིས་བདག་ཏུ་བཟུང་ནས་དེར་ཆགས་
 ཤིང་ཞེན་པས་གཅེས་པར་འཛིན་པ་གོམས་ན་གཞན་དེ་ལ་སྟུག་བསྐལ་བྱུང་བ་ན་
 རང་ལའང་བཟོད་པར་དཀའ་བའི་སྒོ་རང་གི་རང་གིས་འབྱུང་བར་འགྱུར་དགོས་
 པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་སྟེ་གཞན་ལའང་གཅེས་པར་འཛིན་པ་གོམས་ན་མཉམ་པའི་སྒོ་སྟེ་
 བར་བསྟན་པའོ། །བདེ་བ་ལའང་འདོན་པ་ཁ་སྟོས་ནས་སྦྱར་བར་བྱའོ། །མཚུངས་
 པར་བསྟར་རིགས་པའི་སྦྱབ་བྱེད་ལ། ཉུགས་དགོད་པ་ནི། བདག་གིས་སེམས་ཅན་
 གཞན་གྱི་ཕན་པ་མེད་པའི་སྟུག་བསྐལ་དེ་རྣམས་བསལ་བར་བྱ་རིགས་ཏེ། ཕན་
 པའི་དགོས་པ་མེད་ཅིང་གཞོད་པའི་སྟུག་བསྐལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བདག་
 དགོས་མེད་ཏུ་བགྱིས་སྟོམ་ལོགས་གྱི་སྟུག་བསྐལ་ཐྱོང་བ་བཞིན་ཞེས་པ་སྟེ། འདི་ནི།
 སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་ཕན་མེད་ཀྱི་སྟུག་བསྐལ་དེ་ཚོས་ཅན། བདག་གིས་བསལ་བྱ་
 ཡིན་ཏེ། ཕན་མེད་ཀྱི་སྟུག་བསྐལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བདག་དོན་མེད་ཏུ་སྟུག་
 བསྐལ་བ་བཞིན། ཞེས་པའི་དོན་ཏེ་ཉུགས་དང་པོ་དང་། དེ་བཞིན་ཏུ། བདག་གིས་
 སེམས་ཅན་ཕ་རོལ་པོ་གཞན་རྣམས་ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་བ་བསྐྱབ་པར་བྱ་རིགས་
 ཏེ། ཕ་རོལ་པོ་གཞན་རྣམས་སེམས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བདག་གི་ལུས་
 ལ་ཕན་བདེ་སྦྱབ་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་པ་སྟེ། འདི་ནི། སེམས་ཅན་གཞན་ཚོས་ཅན།
 དེ་ལ་བདག་གིས་(༤༡༦ན)ཕན་པ་བསྐྱབ་པར་བྱ་རིགས་ཏེ། སེམས་ཅན་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དཔེར་ན་བདག་གི་ལུས་བཞིན་ནོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ་ཉུགས་གཉིས་པ་དགོད་
 པའོ། །འདི་དག་ནི་ཡུལ་བདེ་སྟུག་མཚུངས་པར་བསྟན་པ་སྟེ་དེས་གྱུར་བདག་གཞན་
 མཉམ་པར་བྱབ་པོ། །

རྟགས་དེ་དག་གི་བྱལ་པ་སྐྱབ་པ་ལ། རྟགས་མི་མའི་བྱལ་སྐྱབ་ནི། རང་ལ་
 མཛོན་ཞེན་ཡོད་པས་བདག་གི་བདེ་བ་སྐྱབ་རིགས་ཀྱི་གཞན་ལ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་
 པས་མ་ངེས་སོ་སྟུང་ན། བདེན་མོད། འོན་ཀྱང་རང་གཞན་གྱི་བདེ་བ་མཚུངས་པར་
 སྐྱབ་རིགས་ཏེ། གང་གི་ཆོ་བདག་རང་དང་མེས་མ་ཅན་པ་རོལ་པོ་གཞན་གཉིས་ཀ་
 བདེ་བ་འདོད་པ་ཉིད་ཏུ་མཚུངས་པ་ལ་བདག་དང་གཞན་གཉིས་བྱུང་པར་ཅི་ཡོད་
 ན་སྟེ་ཅི་ཡང་མེད་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་འདོད་པ་མཚུངས་ན་རྒྱ་མཚན་
 གང་གི་སྤྱིར་བདག་གཅིག་ཏུ་བདེ་བར་བྱ་བའི་ཐབས་ལ་བཙོན་པར་བྱེད་ལ་གཞན་
 བདེ་བའི་ཐབས་ལ་མི་བཙོན་པ་འདི་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་ཤིང་འགལ་བས་གཞན་བདེ་
 བའི་ཐབས་ལ་འང་བཙོན་པར་བྱ་རིགས་སོ། །རྟགས་སུ་མའི་བྱལ་སྐྱབ་ནི། རང་གི་
 རྟག་བསྐལ་བས་ལ་རིགས་ཀྱི་གཞན་གྱི་ནི་མ་ཡིན་ལོ་སྟུང་ན། དེ་ལྟའི་དོགས་པ་སྟེ་
 བ་བདེན་མོད། འོན་ཀྱང་རང་གཞན་གྱི་རྟག་བསྐལ་མཚུངས་པར་བསལ་རིགས་ཏེ།
 གང་གི་ཆོ་བདག་རང་དང་མེས་མ་ཅན་པ་རོལ་པོ་གཞན་གཉིས་ག་རྟག་བསྐལ་མི་
 འདོད་པར་མཚུངས་པ་ལ་བདག་དང་གཞན་གཉིས་བྱུང་པར་ཅི་ཡོད་ན་སྟེ་ཅི་ཡང་
 མེད་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་འདོད་པ་མཚུངས་ན་རྒྱ་མཚན་གང་གི་སྤྱིར་
 གཞན་ལ་རྟག་བསྐལ་འབྱུང་བ་བསྐྱུང་བར་བྱ་བ་མིན་ལ་བདག་གཅིག་ཏུ་ལ་རྟག་
 བསྐལ་འབྱུང་བ་(༤༡/བ)སྐྱུང་བར་བྱེད་པ་འདི་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་ཤིང་འགལ་བས་
 གཞན་ལ་རྟག་བསྐལ་འབྱུང་བ་འང་བསྐྱུང་བར་རིགས་པ་འཕྲ་བས་ལ་བར་རིགས་
 སོ། །འདི་དག་གིས་ཡུལ་ཅན་འདོད་པ་མཚུངས་པར་བསྟན་ཏེ། དེས་ཀྱང་བདག་
 གཞན་མཉམ་པར་གྱལ་སོ། །མཚུངས་པར་བསྐྱུང་མི་རིགས་པ་དགག་པ་ནི། གལ་
 ཏི་གཞན་གྱི་རྟག་བསྐལ་དང་རང་གི་རྟག་བསྐལ་གཉིས་རྟག་བསྐལ་ཡིན་པ་ཅུ་
 ལ་བྱུང་པར་མེད་མོད། འོན་ཀྱང་གཞན་པ་རོལ་པོ་དེ་ལ་རྟག་བསྐལ་བྱུང་བས་
 ད་ལྟ་བདག་ལ་དངོས་སུ་མི་གཞོད་པའི་ཕྱིར་དེ་འདྲའི་རྟག་བསྐལ་དེ་མི་བསྐྱུང་ངོ་
 སྟུང་པ་འཕྲ་དེ་སེལ་བའི་དོན་ཏུ་མི་འབད་དོ་སྟུང་ན། ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟ་

ན་མྱེ་མ་མ་འོངས་པ་ཡི་རྒྱལ་སྤྱུ་བདག་རན་སོང་བྱ་སྤྱེ་བའི་སྤྱུག་བསྐལ་ཡང་ད་ལྟ་
 བདག་ལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་གནོད་པར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་དེ་ཅིས་བསྐྱར་སྤྱེ་བསྐྱར་
 མི་རིགས་པར་ཐལ་ལ། དེ་ལྟ་ན་དེ་སྤྱོད་པའི་དོན་རྒྱ་ད་ལྟ་སྤྱི་གསོལ་དག་སྤྱུ་བྱེད་
 པའང་མི་རིགས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་རྒྱ་མ་འོངས་པ་ཀླས་པའི་རྒྱས་
 སྤྱོད་པའི་སྤྱུག་བསྐལ་འགྱུར་བར་དོགས་ནས་ད་ལྟ་ནོར་གསོག་པའང་མི་རིགས་
 པར་འགྱུར་ཏེ་ཀླས་པའི་སྤྱུག་བསྐལ་གྱིས་གཞོན་པ་ལ་ཅིའང་མི་གནོད་པའི་ཕྱིར།
 གཞན་ཡང་སང་ཉིན་སྤྱུག་བསྐལ་འོང་བར་དོགས་ནས་དེ་རིང་དེ་སྤྱོད་ཐབས་བྱེད་
 པ་དང་སྤྱི་དྲོའི་རྒྱལ་སྤྱུག་བསྐལ་བར་དོགས་ནས་སྤྱི་དྲོའི་རྒྱས་དེ་སྤྱོད་ཐབས་བྱེད་པ་
 དག་ཀྱང་མི་རིགས་པར་ཐལ་ཏེ་དེ་དག་གིས་དེ་རིང་དང་སྤྱི་དྲོའི་རྒྱས་སྤྱེ་གནོད་
 པས་སོ། །དེ་མི་མཚུངས་ཏེ། གཞན་གྱི་སྤྱུག་བསྐལ་གྱིས་རྒྱས་ནས་གྱི་ཚོའང་བདག་
 ལ་མི་གནོད་པས་དེ་བསྐྱར་མི་དགོས་ལ། རང་གིས་(༤༠ན)མ་འོངས་པ་ན་སྤྱོད་
 འགྱུར་གྱི་སྤྱུག་བསྐལ་གྱིས་ད་ལྟ་བདག་ལ་དངོས་སྤྱེ་གནོད་ཀྱང་སྤྱི་མའི་རྒྱས་སྤྱེ་
 བདག་ཉིད་གྱིས་སྤྱོད་དགོས་པས་ན་མ་འོངས་པའི་སྤྱུག་བསྐལ་དེ་དག་བསྐྱར་བའི་
 ཐབས་ལ་ད་ལྟ་ནས་བཙོན་རིགས་སོ་སྟུང་ན། མི་རིགས་ཏེ། ད་ལྟའི་རྒྱས་ཀྱི་བདག་
 གས་གང་ཟག་གིས་མ་འོངས་པའི་རྒྱས་སྤྱུག་བསྐལ་དེ་དག་ནི་སྤྱོད་བར་འགྱུར་རོ་
 སྟུང་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དེ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྟོག་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་ད་ལྟ་འཇིག་
 རྟེན་འདི་ནས་ཤི་སྟེ་འཕོ་བའི་གང་ཟག་དེའང་སྤྱི་མའི་གང་ཟག་དེ་ལས་གཞན་ཉིད་
 ཡིན་ལ་སྤྱི་བ་སྤྱི་མའི་འཇིག་རྟེན་རྒྱུས་པའི་གང་ཟག་དེ་ཡང་ནི་སྤྱི་མའི་གང་ཟག་
 དེ་ལས་གཞན་ཉིད་ཡིན་གྱི་སྤྱི་མའི་གང་ཟག་དེ་གཉིས་གཅིག་རྒྱ་མི་རིགས་ལ། དེ་
 བཞིན་རྒྱ་གཞོན་རྒྱས་དང་ཀླས་རྒྱས་ཀྱི་གང་ཟག་གཉིས་ཀྱང་སོ་སོ་བ་དང་པ་ཡིན་
 ལ། དེར་མ་ཟད་དེ་རིང་དང་སང་ཉིན་གྱི་རྒྱས་དང་སྤྱི་དྲོའི་རྒྱས་ཀྱི་གང་
 ཟག་དག་ཀྱང་གཞན་ཡིན་པས་སྤྱི་མའི་རྒྱས་ཀྱི་གང་ཟག་གིས་སྤྱི་མའི་རྒྱས་སྤྱུག་
 བསྐལ་སྤྱོད་བ་འདི་རྣམ་པ་ཀྱན་རྒྱ་མི་རིགས་སོ་ཞེས་པའོ། །སྤྱི་དྲོའི་རྒྱས་ཀྱི་གང་

ཟག་དེ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་མི་རིགས་པ་ནི་སྤྱི་མཐོང་གང་ཟག་གི་རྣམས་སྤྱི་མཐོང་གང་
 ཟག་མ་སྤྱི་མཐོང་པ་དང་སྤྱི་མཐོང་དེའི་རྣམས་སྤྱི་མཐོང་དེ་འགགས་ཟིན་པའི་རྒྱ་མཚན་
 གྱིས་ཡིན་ནོ། །འདིས་རྣམས་སྤྱི་མཐོང་སྤྱི་མཐོང་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་གང་ཟག་སྤྱི་
 གཉིས་གཅིག་པའང་སོ་སོ་ཐ་དད་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པ་ལོག་རྟོག་ལོ་
 བྱེད་པས་དེ་ལྟར་འཛིན་པ་མི་རིགས་པར་བརྟེན་ནོ། །འདི་ནི་ཐ་སྤྱོད་རྣམས་ཏུ་གང་
 ཟག་སྤྱི་མཐོང་སོ་སོ་བ་གཞན་ཡིན་པའི་མགོ་མཚུངས་ཀྱི་རིགས་པས་སྤྱི་མཐོང་རྣམས་ཀྱི་གང་
 (༤༡༠བ)ཟག་གིས་སྤྱི་མཐོང་རྣམས་སྤྱི་མཐོང་བསྐྱེད་པའི་སྤྱི་མཐོང་པ་མི་རིགས་ཞེས་འགོག་པ་ཡིན་གྱི།
 དཔུང་ན་དོན་དམ་པར་སྤྱི་མཐོང་བསྐྱེད་པ་པོའི་རྟོག་བདག་མ་ཟུབ་ཅེས་པ་དང་།
 བཏོ་ཞེས་གཞུང་བའི་ཡུལ་བདེན་པ་བ་གཅིག་ཀྱང་མེད་དོ་ཞེས་དོན་དམ་ལ་སྤྱོད་
 བྱེད་པས་འགོག་པ་གཞུང་གི་དམོངས་པ་མིན་པར་གསུངས་སོ། །དེ་དག་ནི་གཞན་གྱི་
 རྣམས་ལ་སྤྱི་མཐོང་གིས་རང་ལ་མི་གཞོན་པས་དེ་ལོལ་བའི་དོན་རྣམས་ལ་འབད་དོ་སྤྱོད་པའི་
 ཐོགས་བསལ་བ་ཞེ། དེ་ལྟ་ན་མ་འོངས་པའི་སྤྱི་མཐོང་དེས་ཀྱང་ད་ལྟ་ཅི་ཡང་མི་
 གཞོན་པའི་ཕྱིར་ན་ད་ལྟ་དེ་ལོལ་བ་བས་བྱེད་པའང་མི་འཐད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་
 བྱེད་རྣམས་ཐ་དད་ཀྱི་སྤྱི་མཐོང་བསྐྱེད་པའི་ཐད་བསལ་མི་རིགས་པར་འགྱུར་བས་ཏ་ཅང་
 ཐལ་ལོ་ཞེས་སྤྱོད་བརྟེན་པའོ། །

གཞན་ཡང་གང་གི་ཆོ་འགྱུར་འགྱུར་མ་འོངས་པའི་ལུས་ཀྱིས་སྤྱི་མཐོང་བསྐྱེད་
 པའི་དོན་རེ་ཞིག་ལྟ་ཞོག །ད་ལྟའི་ལུས་པོ་གཅིག་གི་ཡན་ལག་གི་ཆ་གང་གི་སྤྱི་མཐོང་
 བསྐྱེད་པའང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཡན་ལག་གི་ཆ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱེད་ཞིང་ལོལ་བར་བྱེད་
 རིགས་ཀྱི་དེ་ལས་གཞན་ཀྱིས་བསྐྱེད་ཞིང་ལོལ་བ་མི་རིགས་པ་དེ་ལྟ་ཡིན་ན་རྒྱུ་པ་
 ལ་ཆོར་མ་ཟུག་པ་ལྟ་བུའི་རྒྱུ་པའི་སྤྱི་མཐོང་དེ་ཡང་ནི་དེ་ལས་གཞན་པའི་ལག་
 པས་སྤྱི་མཐོང་བ་མིན་པས་ན་ཞེས་སམ་ལག་པའི་སྤྱི་མཐོང་བསྐྱེད་པའི་མིན་པས་ན་རྒྱ་མཚན་ཅིའི་
 ཕྱིར་ལག་པ་དེས་ནི་རྒྱུ་པའི་སྤྱི་མཐོང་དེ་བསྐྱེད་བར་བྱ་སྤྱོད་བསྐྱེད་མི་རིགས་པར་
 ཐལ་ལོ། །ཡང་གང་གི་ཆོ་འགྱུར་བ་པོ་གང་གི་སྤྱི་མཐོང་བསྐྱེད་པའང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་ཉིད་

གྱིས་བསྐྱར་ཞེས་སམ་གང་གི་ཚེ་ཡུལ་གང་གི་རྩལ་བསྐྱར་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་ཉིད་
 གྱིས་བསྐྱར་ཞེས་བཤད་ཀྱང་རུང་ངོ་། །འདི་འདྲ་གཞན་གྱི་རྩལ་བསྐྱར་གྱིས་(༢༡ན)
 རང་ལ་མི་གཞོན་པས་དེ་སེལ་བའི་དོན་རྩ་མི་འབད་དོ་སྟམ་པའི་གཤམ་བསལ་བ་ལྟེ།
 དེ་ལྟ་ན་རྒྱུ་པའི་རྩལ་བསྐྱར་དེས་ལག་པ་ལ་ཅིའང་མི་གཞོན་པས་དེ་ལག་པས་སེལ་
 བའང་མི་རིགས་པར་ཐལ་ལ་དེ་ལྟ་ན་ལུས་ཀྱི་ཆ་ཐ་དད་ཀྱི་རྩལ་བསྐྱར་ཐམས་ཅད་
 ཀྱང་བསྐྱར་མི་རིགས་པར་འབྱུར་ན་ཏེ་ཅད་ཐལ་ལ་ཞེས་སྟོན་བརྗོད་པའོ། །དེས་
 མཚོན་ནས་མགོ་པོ་སོགས་ལུས་ཀྱི་ཆ་གཞན་གྱི་རྩལ་བསྐྱར་ལའང་སྟུར་རོ། །གལ་ཏེ་
 རྒྱུ་པའི་རྩལ་བསྐྱར་གྱིས་ལག་པ་ལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་གཞོན་པས་དེ་ལྟ་བུའི་འབྲེལ་
 མེད་གཅིག་གི་རྩལ་བསྐྱར་ཅིག་ཤོས་གྱིས་སེལ་བ་རིགས་པ་མིན་ཡང་འདིར་བདག་
 རྩ་འཛིན་པ་དང་བདག་གིར་འཛིན་པ་རིང་ནས་གོམས་པས་ཡན་ལག་ཚོགས་པའི་
 ལུས་འདིའི་རྒྱུ་པའི་རྩལ་བསྐྱར་དེ་ལག་པས་སེལ་བ་ལ་འཇུག་ཅིང་། དེ་བཞིན་
 རྩ་སྟེ་བ་སྟེ་ཕྱི་དང་སྟེ་རྩ་རྩ་ལ་སོགས་པའི་ལུས་ལའང་གང་ཟག་རང་གཅིག་
 པོ་དེའི་བདག་གིར་འཛིན་པ་གོམས་པའི་དབང་གིས་གཅིག་གི་རྩལ་བསྐྱར་ཅིག་
 ཤོས་གྱིས་སེལ་བ་ལ་འཇུག་ཅི་ན། དེ་ལྟར་བདག་འཛིན་གྱི་དབང་གིས་བདག་དང་
 གཞན་རང་དབང་ཅན་རྩ་འཛིན་པའི་སྟོ་དེ་ནི་མི་རིགས་པ་ཞེན་ཡུལ་ལ་འབྱུང་བའི་
 གང་ཟག་གི་བདག་རྩ་འཛིན་པ་སྟེ་དེ་ལྟ་བུའི་སྟོན་ཅི་ལོག་གི་སྟོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་
 གཉེན་པོ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་གྱིས་ཅི་རུས་པར་ནི་སྤང་བར་
 བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ་སྤྱང་པའི་རྩལ་བསྐྱར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆ་བ་ཡིན་པས་སོ། །ཡང་ན་
 བདག་གས་གཞན་གྱི་འདྲ་རུ་སྟེ་མི་རིགས་པ་རྩལ་བསྐྱར་ལྟ་བུ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བྱ་
 བྱས་མེད་པར་ཅི་རུས་གྱིས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་ཞེས་སྟུར་རོ། །དེ་དག་ནི་རང་
 གིས་མྱོང་རྒྱུའི་(༢༡བ)རྩལ་བསྐྱར་གྱིས་རང་ལ་གཞོན་ལ་གཞན་གྱི་རྩལ་བསྐྱར་གྱིས་
 རང་ལ་མི་གཞོན་པས་དེ་ལྟར་གཞོན་མི་གཞོན་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པས་མཚུངས་པར་
 བསྐྱར་མི་རིགས་སོ་སྟམ་པའི་གཤམ་བསལ་བའོ། །

སྒྲ་མའི་ཉེས་སྤོང་གི་ལན་སྒྲ་ཕྱི་རིམ་པར་དགག་པ་ནི། དེ་གཉིས་མི་འདྲ་སྟེ།
 གང་ཟག་གཞན་དང་གཞན་ནི་འབྲེལ་མེད་སོ་སོ་བ་ཡིན་པས་དེ་དག་ལ་ནི་པན་
 ཚུན་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་གཅིག་པ་དང་ལུས་ཀྱི་ཚྭ་གས་པ་གཅིག་པ་ལྟ་བུ་གང་ཡང་མེད་
 པས་པན་ཚུན་གཅིག་གི་སྤྱད་བསྐལ་གཅིག་གིས་མི་བསྐྱེད་ལ། རང་ཉིད་ཀྱི་ཆེ་སྒྲ་
 ཕྱི་དང་ཁན་གཞོན་སོགས་ནི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་གཅིག་པ་ཡིན་པས་མ་འོངས་པའི་སྤྱད་
 བསྐལ་ཡང་ད་ལྟ་ནས་སྤྱང་རིགས་ལ་ཆེ་འདིའི་རང་གི་རྒྱང་ལག་སོགས་ནི་ལུས་ཀྱི་
 ཚྭ་གས་པ་གཅིག་པ་ཡིན་པས་རྒྱང་པའི་སྤྱད་བསྐལ་ཡང་ལག་པས་སྤྱང་རིགས་སོ་ཞེ་
 བ། ཤེས་པ་སྐྱད་ཅིག་སྒྲ་ཕྱི་རུ་མ་གཅིག་རྗེས་སུ་གཅིག་བརྒྱད་ནས་རིམ་གྱིས་འབྱུང་
 བ་ལ་རྒྱན་ནམ་རྒྱུད་ཅེས་དང་། མགོ་དང་རྒྱང་ལག་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་རུ་
 མ་སྟོགས་གཅིག་རུ་འདུས་པ་ལ་ཚྭ་གས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དག་ནི། དཔེར་ན་སྤྱང་རྟོག་
 སྒྲ་ཕྱི་རུ་མ་སྤྱང་པར་བརྒྱས་པ་ལ་སྤྱང་བ་ཞེས་བཏགས་པའམ་སྟོག་ཆགས་སྟོག་
 མ་རུ་མ་སྒྲ་ཕྱི་གཅིག་རྗེས་སུ་གཅིག་འབྲེལ་མ་ཆད་པར་འགོ་བ་ལ་སྟོག་མའི་སྤྱང་
 བ་ཞེས་བཏགས་ཀྱི་གདགས་གཞི་སྤྱང་རྟོག་དང་སྟོག་མ་དེ་དག་ལས་གཞན་པའི་
 སྤྱང་བ་མེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་རུ་རྟ་སྤྱང་རྒྱང་ཐང་སོགས་རུ་མ་སྟོགས་གཅིག་རུ་
 འདུས་པ་ལ་དམག་ཅས་བཏགས་པའང་གདགས་གཞི་རྟ་སྤྱང་སོགས་དེ་དག་ལས་
 གཞན་པའི་དམག་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་རུ་བརྒྱན་པ་ཡིན་(༡༩༢ན)ཏེ། རྒྱན་
 ཅན་ཤེས་པ་སྐྱད་ཅིག་སྒྲ་ཕྱི་མང་པོ་དང་ཚྭ་གས་པ་ཅན་ཡན་ལག་རུ་མ་ལ་རྒྱུད་
 དང་ཚྭ་གས་ཞེས་བཏགས་པ་ཅན་རུ་ཟད་ཀྱི་གདགས་གཞི་དེ་དག་ལས་གཞན་པའི་
 རྒྱུད་དང་ཚྭ་གས་པ་གཅིག་རུ་བདེན་པར་བྱབ་པ་མེད་པས་སོ། །ཁོང་གི་ལ་སོགས་
 ཅས་པས་བརྟན་པ་ནི། རྒྱ་གཅིག་རྗེས་སུ་གཅིག་འབྲེལ་པར་འགོ་བ་ལ་རྒྱུད་རྒྱན་
 ཞེས་པ་དང་ཤིང་རུ་མ་འདུས་པ་ལ་ནགས་ཞེས་བརྗོད་པ་སོགས་སོ། །དེ་དག་ནི་
 རྒྱུད་ཚྭ་གས་གཅིག་མི་གཅིག་གི་བྱུང་པར་ཡོད་པས་མཚུངས་པར་བསྐྱེད་མི་རིགས་
 ལྟམ་པའི་གཤགས་བསལ་བའོ། །ཡང་རྒྱང་ལག་སོགས་ཀྱི་སྤྱད་བསྐལ་དང་ཆེ་སྒྲ་ཕྱི་

སོགས་ཀྱི་རྒྱལ་བསྐལ་དེ་དག་ཡུལ་དུས་ཐ་དད་ཡིན་ཡང་མྱོང་མཁན་གྱི་བདག་གིས་
 རྒྱལ་བསྐལ་ལ་དབང་རྒྱར་བ་པོའི་བདག་པོ་གཅིག་པས་གཅིག་གི་རྒྱལ་བསྐལ་ཅིག་
 ཤོས་ཀྱིས་སེལ་བ་རིགས་སོ་སྟེན་ན། མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟར་དབྱེད་ནས་བཞག་པའི་
 རྒྱལ་བསྐལ་ཅན་ནམ་རྒྱལ་བསྐལ་མྱོང་མཁན་གྱི་གང་ཟག་གི་བདག་གང་ཡིན་པ་དེ་
 གཏན་ནས་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་རྒྱལ་བསྐལ་མྱོང་མཁན་གྱི་གང་ཟག་
 རང་དབང་བ་མེད་པའི་རྒྱ་མཆན་དེས་ན་མྱོང་བྱའམ་དབང་བརྒྱར་བྱའི་རྒྱལ་བསྐལ་
 འདི་ཡང་རང་དབང་བའི་བདག་པོ་སུ་ཞིག་དབང་བར་འཕྱར་ཏེ་སུས་ཀྱང་དབང་
 བརྒྱར་བྱར་མི་འཕྱར་རོ། རྒྱ་མཆན་དེས་ན་རྒྱལ་བསྐལ་མྱོང་མཁན་གྱི་རང་དབང་
 བའི་བདག་པོ་མེད་པར་ནི་རང་གཞན་གྱི་རྒྱལ་བསྐལ་ཐམས་ཅད་བྱེ་བྲག་མེད་པ་
 ཉིད་ཡིན་པས་བདག་པོ་གཅིག་མི་གཅིག་གིས་བསྐྱར་མི་བསྐྱར་གི་དབྱེ་བ་མི་རིགས་
 ལ། ཐ་སྙད་ཏུ་བདག་དང་གཞན་ཞེས་པན་རྒྱུན་ལྟོས་ནས་བཞག་པ་ཅམ་ཡོད་ལ་
 དེ་(༤༡༡བ)དག་གི་རྒྱལ་བསྐལ་ཡང་རྒྱལ་བསྐལ་ཏུ་མཚུངས་པར་ཡོད་པས་རང་
 གི་རྒྱལ་བསྐལ་བསལ་བ་བཞིན་ཏུ་གཞན་གྱི་རྒྱལ་བསྐལ་བསལ་ལའང་བདག་གིས་
 འབད་པར་རིགས་སོ། །གལ་ཏེ་བདག་མེད་ན་བདག་རྒྱལ་བཞིན་ཞེས་དང་བདག་
 ལུས་བཞིན་ཞེས་པའི་དཔེ་མ་གྲུབ་སོ་སྟེན་པའི་དོགས་པའང་འདིས་བསལ་བ་ཡིན་
 ཏེ། རང་དབང་བའི་བདག་དང་གཞན་མེད་ཀྱང་ཐ་སྙད་ཏུ་ཕྱང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་
 བཏགས་པའི་བདག་དང་གཞན་ཡོད་པར་བརྟན་པས་སོ། །དེ་དག་ནི་དབང་བརྒྱར་
 བྱའི་རྒྱལ་བསྐལ་ལ་དབང་རྒྱར་བ་པོའི་བདག་པོ་གཅིག་མི་གཅིག་གི་བྱེད་པར་ཡོད་
 པས་མཚུངས་པར་བསྐྱར་མི་རིགས་སྟེན་པའི་གོགས་བསལ་བཤོ། །དེ་དག་གིས་བདེ་
 རྒྱལ་ལ་ཡོངས་མྱོད་པ་པོའི་བདག་གཞན་གཉིས་པོ་སོས་གྲུབ་པ་མེད་པར་པན་རྒྱུན་
 ལྟོས་ནས་བཞག་པ་ཅམ་ཡིན་པར་བརྟན་ལ། དེ་བཞིན་ཏུ། བསྐྱབ་བཏུས་ལས་ཀྱང་།
 བདག་དང་གཞན་ཉིད་ལྟོས་པ་སྟེ། །པ་རོལ་རྩ་རོལ་རི་བཞིན་བརྒྱན། །དོགས་ཏེ་
 རང་གི་པ་རོལ་མིན། །གང་ལ་ལྟོས་ནས་རྩ་རོལ་འཕྱར། །བདག་ཉིད་རང་གིས་མ་

ཁྱུ་པ་ན། །གང་ལ་ལྟོས་ན་གཞན་དུ་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་ལ།

འདིའི་དོན་ཡང་། རང་གཞན་གྱི་བདེ་སྤྱད་གི་རྟེན་བདག་གཞན་གཉིས་པན་
 ཚུན་ལྟོས་མེད་ཀྱི་སོ་སོ་རང་བཞིན་སོ་སོ་ཐ་དད་པར་རིས་སུ་བཅད་ནས་ཁྱུ་པར་
 འཛིན་ཞིང་། དེ་ནས་བདག་གཞན་དག་ལ་བརྟེན་པའི་བདེ་སྤྱད་ལའང་འདི་ནི་
 བའི་བདེ་སྤྱད་ཡིན་པས་བསྐྱབ་པའམ་བསལ་བར་བྱ་ལ་འདི་ནི་གཞན་གྱི་བདེ་སྤྱད་
 ཡིན་པས་བསྐྱབ་པའམ་བསལ་བར་མི་བྱའོ་སྟེ་ནས་ཡལ་བར་འདྲོར་བ་ནི་བདག་
 གཞན་མཉམ་བཞེས་སྒོ་སྒྲོང་བའི་གཤམ་ཡིན་པས། དེའི་(༤༡༩ན)གཉེན་པོར་ནི་
 བདག་གཞན་གཉིས་རོ་སོ་ཉིད་ཀྱིས་པན་ཚུན་ཐ་དད་དུ་རིས་སུ་ཆད་པ་མེད་དེ།
 པན་ཚུན་ལྟོས་ནས་གཞན་ལའང་རང་གི་སྒོ་སྒྲེ་ལ་རང་ལའང་གཞན་གྱི་སྒོ་སྒྲེ་བའི་པ་
 རི་དང་ཚུ་རི་བཞིན་ནོ། །དཔེར་ན་པ་རི་ལ་སྤྱགས་འདི་རོས་ནས་པ་རིའོ་སྟེ་པའི་
 སྒོ་སྒྲེ་ཡང་པ་རི་ལ་ཕྱིན་ན་སྤྱགས་དེ་རོས་ལ་ཚུ་རིའོ་སྟེ་པའི་སྒོ་སྒྲེ་བ་བཞིན་ཡིན་
 ནོ། །དེས་ན་འདི་སྒོན་པོ་ཁ་དོག་སུ་ལ་ལྟོས་ཀྱང་སྒོན་པོ་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་སྒྲེ་ཡི་གཞན་གྱི་
 སྒོ་སྒྲེ་བ་དང་མི་འདྲའོ། །ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ཉི་འདི་ཡང་
 སྒོ་དེ་སྒྲོང་བའི་གཤམ་བསལ་བའི་ཚུལ་གཅིག་སྟེ་སྟེ་མ་དང་དོན་འདྲའོ། །དེ་དག་
 ནི་གཞན་གྱི་སྤྱད་བསལ་བསལ་བྱར་མ་ངེས་པའི་ལོག་རྟོག་གི་གཤམ་བསལ་བ་སྟེ།
 དེའང་གོང་དུ། བདག་གིས་གཞན་གྱི་སྤྱད་བསལ་བསལ། སྤྱད་བསལ་ཡིན་ཕྱིར་
 ཞེས་པའི་བྱབ་པ་མ་ངེས་ལ། བདག་དང་བྱད་པར་ཅི་ཡོད་ན། ཞེས་པའི་རྟགས་
 མ་ཁྱུ་པའི་ཕྱིར་སྤྱད་བསལ་མཚུངས་པར་བསལ་མི་རིགས་སོ་སྟེ་པའི་དོགས་པ་
 བསལ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟའི་དོགས་པ་སྟེ་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་ལའང་གཞོད་མི་གཞོད་ཀྱི་
 བྱད་པར་དང་། རྒྱད་ཚོགས་གཅིག་མི་གཅིག་གི་བྱད་པར་དང་། བདག་པོ་གཅིག་
 མི་གཅིག་གི་བྱད་པར་ཉི་བྱད་པར་གསུམ་ཡོད་པས་སོ་སྟེ་པ་དུ་ལོག་པར་རྟོག་པ་
 ཡིན་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་ལོག་རྟོག་གི་གཤམ་གསུམ་པོ་རིམ་པར་བསལ་བའི་ཚུལ་ལ་ཡང་
 གསུམ་ཡོད་པ་ལས། རྒྱད་ཚོགས་གཅིག་མི་གཅིག་གི་བྱད་པར་ཡོད་པས་སྤྱད་བསལ་

མཚུངས་པར་བསལ་མི་རིགས་སྐྱམ་པའི་གོགས་སེལ་ནི་གོང་གི་གནོད་མི་གནོད་ཀྱི་
ཁྱད་པར་ཡོད་པས་མཚུངས་པར་བསྟུང་མི་རིགས་སྐྱམ་པའི་གོགས་(༤༩༣བ)སེལ་ལས་
འཕྲོས་པ་ཡིན་པས་དེའི་ཁོངས་སུ་འདུ་བས་གོགས་བསལ་ཚུལ་གཞིས་སུ་འདུའོ། །

ཐུག་བསམ་ཐམས་ཅད་བསལ་བྱར་བསྟན་ཏེ་དོན་བསུ་བ་ནི། དེས་ན་གཞན་
ཀྱི་ཐུག་བསམ་ཡང་ཐུག་བསམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་ཡང་བདག་གིས་བསལ་བར་བྱ་
རིགས་ཀྱི་རང་གི་ཐུག་བསམ་ནི་བསལ་བར་བྱ་ལ་གཞན་ཀྱི་ཐུག་བསམ་མི་བསལ་
ཞེས་རང་དང་གཞན་རིས་སྒྲ་གཅོད་པའི་སྒྲོན་ནས་ངེས་པ་བྱས་པས་འདིར་ནི་ཅི་ཞིག་
བྱ་སྟེ་དེ་འདྲིའི་ཁྱད་པར་དབྱེ་དོན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས་སོ། །ཐུག་བསམ་ཐོང་
མཁན་ཀྱི་རང་དབང་བའི་བདག་མེད་ན་རྩ་མཚན་ཅིའི་ཕྱིར་གཞན་སེམས་ཅན་
ཀྱན་ཀྱི་ཐུག་བསམ་ནི་བསྐྱོག་པར་བྱ་ཞེས་སྒྲ་ཀྱང་བདག་ལ་བཅད་ཏུ་མེད་དེ།
རང་དབང་བའི་བདག་མེད་ཀྱང་ཐ་སྐྱད་ཅིམ་ཏུ་བན་ཚུན་སྟོས་ནས་བཞག་པའི་
བདག་དང་གཞན་དང་དེ་དག་གི་ཐུག་བསམ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བདག་
གི་ཐུག་བསམ་དེ་མི་འདོད་པས་གལ་ཏེ་བསྐྱོག་པར་བྱ་རིགས་སོ་སྐྱམ་ན་གཞན་ཀྱི་
ཐུག་བསམ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འདོད་བྱ་མ་ཡིན་པས་བསྐྱོག་རིགས་པར་མཚུངས་ལ།
གཞན་ཀྱི་ཐུག་བསམ་དེ་བསྐྱོག་པར་བྱ་བ་མིན་ན་བདག་གི་ཐུག་བསམ་དེ་དག་
ཀྱང་སེམས་ཅན་གཞན་ཀྱི་ཐུག་བསམ་བཞིན་ཏུ་བསྐྱོག་མི་རིགས་པར་མཚུངས་
སོ། །དཔེ་འགའ་ཞིག་ཏུ་གལ་ཏེ་བསྐྱོག་ན་འང་ཞེས་འང་སྒྲ་ཡོད་ཀྱང་དཔེ་པལ་ཆེར་
ལ་འང་སྒྲ་མེད་པས་དེ་ལྟར་བྱས་ན་འཆད་བདེའོ། །ཡང་ན་ཅིའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་
གཞན་ཀྱན་ཀྱི་ཐུག་བསམ་གྱིས་ནི་བདག་ལ་མི་གནོད་པས་དེ་བསྐྱོག་པར་བྱ་བའི་
དོན་མེད་ཅེས་བདག་ལ་བཅད་ཏུ་མེད་དེ། གོང་ཏུ། མ་འོངས་པ་ཡི་ཐུག་བསམ་
ཡང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ལན་བཏབ་ཟིན་པ་ལྟར་(༤༩༤ན)བདག་གི་ཐུག་བསམ་དེ་
མི་འདོད་པས་གལ་ཏེ་བསྐྱོག་པར་རིགས་སོ་སྐྱམ་ན་ཞེས་སོགས་ལྟར་ལྟར་བྱས་
བཤད་ཀྱང་ཆོག་སྟེ་འདིས་དོན་བསུས་ཏེ་ཐུག་བསམ་ཐམས་ཅད་བསལ་བྱར་བསྟན་

པས་སོ། །འོན་ཀྱང་སྤྲུལ་ལྟར་བཤད་ན་ལེགས་སྟེ། དེས་ན་རང་གཞན་གྱི་སྤྱུག་
 བསམ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་དགོས་སུ་འདྲ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །བདག་གཞན་མཉམ་
 པ་ཇི་ལྟར་སྟོན་པའི་སྐབས་འདིར་སྤྲུལ་ཇི་ལྟར་རྒྱུན་ལས་རེས་འགའ་ས་པར་གྱི་
 གསུང་རབ་ལས་འབྱུང་བ་འདི་ལྟར་འཆད་དེ། དེའང་མ་ཡི་སྤྱུག་མཐའ་རྒྱ་ཤུག་ཚིག་
 གྲུ་སོགས་གྱི་དོན་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཉེ་དྲར་ཐག་བཅད། རང་ལ་བདེ་བ་
 སྦྱོར་ན་སེམས་ཅན་ནམས་ཀྱང་འདི་ལྟའི་བདེ་བ་རྒྱར་བཅས་དང་ལྟན་པར་གྱུར་ཅིག་
 སྟེ། སྤྱུག་བསམ་སྦྱོར་ན་བདག་གཞན་ཐམས་ཅད་འདི་ལྟའི་སྤྱུག་བསམ་
 རྒྱར་བཅས་དང་བཤམ་བར་གྱུར་ཅིག་སྟེ། ཁྱེ་ཐག་པས་བསྟོན། འདི་སྟོན་པ་ལ་
 ཞེས་འདི་ལྟ་བུ་སྦྱོར་བྱེད་དེ་བདག་གི་སྤྱུག་བསམ་སེལ་བ་གཞན་ལ་མི་རིག་གཞན་
 གྱི་སྤྱུག་བསམ་པས་ལ་བ་བདག་གིས་མི་འགྲུབ་སྟེ། སྤྲུལ་པའི་སྟོང་སྦྱོར་ན། འདིར། མ་
 འོངས་པ་ཡི་སྤྱུག་བསམ་ཡང་། ཁྱེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་རང་ཉིད་ཀྱིས་ནངས་
 པར་ཕན་ཆད་གྱི་ནད་མེད་པ་དང་། ཟས་གོས་སོགས་སྟོབ་པའི་འབད་པའང་ཅི་སྟེ་
 བྱེད། བདག་སྤྱད་ཅིག་གིས་འགགས་ནས་དེ་ཕན་ཆད་གཞན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།
 དེ་ལ་འདི་སྟེ། སྤྲུལ་དུ་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་ནངས་པར་ཕན་ཆད་ཀྱང་བདག་
 ཡིན་ནོ་སྟེ། སྤྲུལ་ན་འབྱུང་བ་སྟེ། བདག་གིས་དེ་ནི་མྱོང་སྟེ། སྤྲུལ་པའི། སོགས་གསུངས་པ་
 ལྟར་རོ། །དཔེར་ན་ལྷན་པོ་དག་འབབ་རྒྱ་འདིས་ན་ནིང་ངའི་གོས་འཁྱེར་རོ་སྟེ། སྤྲུལ་པ་
 དང་(༤༩༥)ནངས་པར་རྒྱ་འདི་བཟུལ་ལོ་སྟེ། སྤྲུལ་དུ་སེམས་མོད་ཀྱང་། ན་ནིང་གོས་
 འཁྱེར་བའི་རྒྱ་དེའང་གཞན་ཡིན་ལ་ནངས་པར་བཟུལ་བའི་རྒྱ་དེའང་གཞན་ཡིན་
 རོ། །དེ་བཞིན་དུ་འདས་པའི་སེམས་ཀྱང་བདག་མིན་ལ་མ་འོངས་པའི་སེམས་ཀྱང་
 བདག་མ་ཡིན་པར་གཞན་ཡིན་རོ། །དེ་ལ་འདི་སྟེ། སྤྲུལ་དུ། མ་འོངས་པའི་སེམས་ད་
 ལྟར་གྱི་བདག་མ་ཡིན་ཡང་བདག་གི་སེམས་ཀྱི་རྒྱན་ཡིན་ནོ་སྟེ། སྤྲུལ་པའི་སེམས་ཀྱིས་
 རང་དོན་སྤྱུབ་པོ་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་གཞན་བདག་མ་ཡིན་ཡང་བདག་གི་སེམས་
 ཅན་ཡིན་ནོ་སྟེ། སྤྲུལ་པའི་འདྲ་ཤེས་ཀྱིས་གཞན་དོན་ལ་འཇུག་པར་བྱའོ། །ཁྱེས་སོགས་

གསུངས་ཤིང་། གལ་ཏེ་མཁོ་གང་གི་ཁ་བ་རྒྱལ་སྐྱེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་རང་རང་གི་དོན་
ལ་འབད་ཀྱི་པན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་གི་དོན་རྒྱབ་མི་རུས་སོ་སྐྱེས་ན། ཀླང་པའི་
རྒྱལ་བསྐལ་ལག་པས་མིན། །ཞེས་པ་ལྟར་རྒྱང་པར་ཆོར་མ་རྒྱལ་པའང་ལག་པས་
ཅི་སྟེ་འདོན། དེ་བཞིན་རུ་མིག་རུ་རུལ་སོང་བ་ལ་ལག་པ་དང་བྱ་ཆའི་དོན་པ་མ་
དང་ཁར་ཟན་འཛུང་བ་ལ་ལག་པ་ལ་སོགས་པའང་རང་རང་གི་དོན་བྱེད་དགོས་
པར་འགྱུར་ཏེ་ཏ་ཅང་ཐལ་ལོ། །མདོར་ན་པན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་གི་དོན་མ་
བྱས་པར་རང་རང་གི་དོན་བརྒྱབ་དགོས་ན་འགྲུབ་པ་མིན་རུ་དགའོ། །དེས་ན་དེ་
ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་འཁྱལ་པར་བྱའོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་
ཤེས་པར་བྱ་དགོས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་དེ་ལ་ཚུད་པ་སྟོང་པ་ནི། སྟིང་རྗེས་རྒྱལ་བསྐལ་སོགས་ཏེ། དེ་ལྟར་
རང་གཞན་གྱི་རྒྱལ་བསྐལ་ཐམས་ཅད་བསལ་བར་བྱ་བ་ཡིན་ན་བྱང་སེམས་གྱིས་
སྟིང་རྗེ་སྟོན་པའི་ཆོ་གཞན་གྱི་རྒྱལ་བསྐལ་ཐམས་ཅད་བྱང་རང་གི་སེམས་སྟིང་རུ་
ཁྲངས་ནས་དེ་ལ་མི་བཟོད་པའི་སྟོ་བསྐྱེད་ནས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་དེས་རང་རྒྱད་ལ་
རྒྱལ་བསྐལ་(༢༡༥ན)ཤིན་རུ་མང་པོ་སྟེ་བར་འགྱུར་བས་ཅིའི་ཕྱིར་རྒྱལ་བསྐལ་མི་
བསལ་བར་རང་རྒྱད་ལ་འབད་ཚུལ་དང་བཅས་པའི་སྟོ་ནས་ནན་ཏན་གྱིས་སྐྱེད་
པར་བྱེད་ཅིན། ཞེས་པ་སྟེ། འདི་ནི་སྟིང་རྗེ་ཆོས་ཅན། ཅིའི་ཕྱིར་ནན་གྱིས་བསྐྱེད་
དེ་བསྐྱེད་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་རང་རྒྱད་ལ་རྒྱལ་བསྐལ་མང་པོ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར།
རྟགས་བྱུབ་ཅིང་བྱུབ་པ་མེད་ན་རྒྱལ་བསྐལ་ཐམས་ཅད་བསལ་བྱར་དེས་པ་ཉམས་
སོ་ཞེ་ན། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེའི་ལན་ནི། དབྱལ་བ་ལ་སོགས་པའི་འགྲོ་བའི་
རྒྱལ་བསྐལ་མང་པོ་བསལ་པར་བྱས་ན་དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱལ་བསྐལ་ལ་ལྟོས་ནས་རི་ལྟར་
ན་སྟིང་རྗེ་སྟོན་པ་རྒྱལ་བསྐལ་མང་སྟེ་མང་བར་འགྱུར་ཞེས་པའི་རྟགས་མ་བྱུབ་ལ།
གལ་ཏེ་སྟིང་རྗེ་བསྟོན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱལ་བསྐལ་ཅུང་ཟད་བྱང་ཡང་སྟིང་རྗེ་
ཅན་གྱིས་སྟིང་རྗེ་སྟོན་པའི་སྐབས་ཀྱི་རྒྱལ་བསྐལ་གཅིག་གིས་ནི་གཞན་སེམས་ཅན་

དཔག་ཏུ་མེད་པའི་སྤྱག་བསམ་མང་པོ་ཟད་ཅིང་མེད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ན། དེ་ནི་
 སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པའི་དོན་གིན་ཏུ་ཆེ་བས་བསྟེ་བ་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པས་
 དེ་ལྟ་བུའི་སྤྱག་བསམ་དེ་རང་དང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་འབད་ཚུལ་གྱི་སྒྲིན་ས་བསྐྱེད་
 པར་བྱ་འོས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་སྟེ། འདི་ནི་རང་གི་སྤྱག་བསམ་ཐམས་ཅད་
 གྲང་བསལ་བྱར་མ་ངེས་སོ་སྟམ་པའི་ལོག་རྟོག་བསམ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྤྱར་
 སྤྱག་བསམ་ཐམས་ཅད་བསམ་བྱར་བསྟན་པ་ནི་རང་གཞན་ལ་མི་ཕན་ཁྲིང་གཞོན་
 པའི་སྤྱག་བསམ་ལ་བྱ་ལ་འདིར་རང་གཞན་ལ་བསྐྱེད་བྱའི་སྤྱག་བསམ་ནི་ཕན་ཁྲིང་
 དོན་ཆེ་བའི་དེ་ལ་བྱ་བས་སྤྱར་སྤྱག་བསམ་ཐམས་ཅད་བསམ་བྱར་བསྟན་པ་ལ་བྱབ་
 པ་མ་ངེས་པའི་རྒྱུན་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་ལན་བཏབ་པ་ལོ། །(༤༥)ཚུད་སྤྱིང་འདི་ནི།
 གསུང་རབ་རྣམས་སུ་སྟོང་རྗེ་ཅན་དག་ནི་གཞན་སྤྱག་བསམ་བས་སྤྱག་བསམ་བར་
 འགྱུར་བར་བཤད་པ་ལ་དོགས་པ་གཙོ་བོ་པའི་རྒྱལ་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྟོང་རྗེ་
 སྟོམ་པ་ལ་སྤྱག་བསམ་མེད་ལ་ཡོད་ཀྱང་དོན་གིན་ཏུ་ཆེ་བའི་རྒྱལ་ཤེས་པར་བྱ་ལོ། །དེ་
 ལྟར་ཕན་པའི་སྤྱག་བསམ་བསྐྱེད་བྱར་ངེས་པའི་རྒྱ་མཚན་དེས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་མེ་རྟོག་ཟླ་མཛེས་ཞེས་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱིས་གྲང་རང་གསོད་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱལ་
 པོའི་གཞོན་པ་འབྱུང་བར་ཤེས་ཀྱང་ནི་བདག་རང་གི་སྤྱག་བསམ་དེ་མ་བསལ་བར་
 དང་ཏུ་བྱངས་ཏེ་གཞན་སྟེ་པོ་མང་པོའི་སྤྱག་བསམ་ཟད་པར་འགྱུར་བར་བྱ་བའི་
 ཕྱིར་རྒྱལ་པོའི་སོ་བྱང་ཏུ་བྱོན་ནས་ཚས་བསྟན་པ་བཞིན་ཡིན་ནོ། །

ཡང་འགྲེལ་པ་འགར་མེ་རྟོག་ཟླ་མཛེས་ཀྱིས་རང་དང་རྒྱལ་པོ་ལ་གཞོན་པ་
 འབྱུང་བ་ཤེས་ཀྱང་རང་གི་སྤྱག་བསམ་མ་བསལ། རང་རྒྱལ་པོས་བསད་པས་རྒྱལ་
 པོ་དཔལ་བར་འགྲོ་བར་ཤེས་ཀྱང་དེ་འང་མ་བསལ་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ན། སྤྱག་བསམ་
 ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་མང་པོ་ཞིག་གི་སྤྱག་བསམ་ཟད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་འཆད་
 དོ། །དེ་འང་སྟོན་འདས་པའི་རུས་སུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རིན་པོ་ཆེའི་པད་མའི་
 ཟླ་བ་རྣམ་པར་དག་པ་མངོན་པར་འཕགས་པའི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་བྱང་ལ་དེ་ཉིད་

གྱི་བརྟན་པ་རུབ་པ་ལ་ཉེ་བའི་ཚོ། སོ་བྱང་ལམ་རིན་ཆེན་ལྷན་ཞེས་པར་རྒྱལ་
 སོ་དཔལ་བས་བྱིན་ལ་སོགས་པ་མང་སོ་སོག་པར་ལྷ་བའི་དབང་རྒྱ་ལྷན་ནས་བྱང་
 རྒྱལ་སེམས་དཔལ་བརྟན་སྤྱོད་ལུལ་དེ་ནས་བསྐྱེད་པ་ན་དེ་དག་ཚོས་སྐྱེ་བ་མེ་ཉོག་
 ཟླ་མཛེས་དང་ལྷན་ཅིག་རྒྱ་རྒྱ་བཟང་སོ་སོ་ནགས་ཁོད་ཅེས་བྱ་བར་གནས་ཏེ་
 ཚོས་སྐྱེ་བ་དེས་ལམ་རིན་ཆེན་ལ་ཚོས་བརྟན་ནས་བཞུགས་པ་(༢༢༥ན)ལས་རེ་ཞིག་
 གི་ཚེ་སེམས་དཔལ་ཆེན་སོ་དེས་རང་ཉིད་རྒྱལ་སོ་སོ་བྱང་རྒྱ་སྤོང་ནས་སྤོང་དགོ་
 ཅ་བསྐྱེད་པའི་གང་ཟག་མང་སོ་ལ་ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་སོ་བརྟན་ན་དེ་ནས་སྤོང་གས་
 བྱང་ལས་སྤྱིར་མི་སྤོག་པར་འགྱུར་བར་ལྷ་འཛིན་གིས་གཞིགས་ནས་ལམ་རིན་ཆེན་ལ་
 རྒྱལ་དེ་སྤྱིར་ནས་སེབས་པར་ཆས་པ་ན་ལམ་རིན་ཆེན་གྱིས་བསྐྱོག་བྱང་མ་གསན་ཏེ་
 ཁོ་སོས་བདག་ཉིད་བསྐྱེད་ན་སངས་རྒྱལ་ནས་སྤྱི་བརྟན་པ་བསྐྱེད་བར་མི་འགྱུར་
 རོ་གསུངས་ནས་རང་གི་སྤོག་གི་བར་ཆད་རྒྱ་འགྱུར་བར་མཁུན་བཞིན་རྒྱ་དེར་བྱོན་
 བས་ཉིན་བརྟན་གྱི་བར་ཟས་མ་གསལ་བར་མཚན་མོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སེན་
 མོའི་མཚན་ཉེན་ལ་བསྐྱོར་ཉིན་མོ་སོ་བྱང་རྒྱ་བྱོན་ནས་ཚོས་བརྟན་པས་སྤོག་ཆགས་
 བྱི་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྤྱོད་བྱངས་མང་སོ་སྤྱིར་མི་སྤོག་པ་ལ་བཀོད་པ་དང་། རྒྱལ་
 སོ་དཔལ་བས་བྱིན་ཁོས་ཤིང་ཞེ་སྤང་བར་ལྷན་ནས་དེར་གཤེད་མ་དགའ་བྱེད་ཅེས་
 བྱ་བ་ཤིན་རྒྱ་གར་མ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ལ་དགོ་སྤྱོད་དེ་སོད་ཅིག་ཅེས་བསྐྱོས་པ་ན་
 དེས་དགོ་སྤྱོད་དེའི་སྤྱག་ཞབས་སོགས་བཅད་མིག་གཉིས་བྱང་སྤྱོད་སྤྱོད་ལུས་རྒྱལ་
 བྱར་གར་བས་པ་ལས་འོད་ཟེར་མང་སོ་བྱང་ཞིང་འོ་མའི་རྒྱན་རྒྱ་མ་བྱང་བ་སོགས་
 རོ་མཚན་བའི་ཚོ་འཕྲུལ་མང་སོ་བྱང་བ་མཚན་ནས། རྒྱལ་སོ་འཁྱོད་དེ་བཤགས་པ་
 བྱས་སྤྱར་སྤྱར་ཏེ་མཚན་ཉེན་བྱས་ནས་གསལ་བ་བཏབ་པར་ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་སོ་
 ལས་གསུངས་པ་ལྷར་ཏེ་རྒྱས་པར་མདོ་དེ་ཉིད་ལས་ཤེས་པར་བྱལ། །འདི་ནི་སན་
 པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་དེ་བསྐྱེད་བྱར་ངེས་པ་མདོ་ལས་མ་བཤད་དོ་སྤྱིར་པའི་དོགས་པ་
 བཅད་པའང་ཡིན་ལོ། །དེའི་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱལ་སོ་དཔལ་བས་བྱིན་ནི་སྤོང་པ་ཤུགས་རྒྱལ་

པོ་རང་ཉིད་ཡིན་པར་ཡང་(༤༡༥བ)དེ་ཉིད་ལས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་དེ་ལྟར་གོམས་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། དེ་ལྟར་རྒྱུད་ནི་སྐོག་ཏེ། གོང་དུ་
བཤད་ཟིན་པ་དེ་ལྟར་བདག་གཞན་མཉམ་པ་སྒྲིམ་པ་ལ་རང་གི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ནི་
ཆེས་ཆེར་གོམས་པར་ལྟར་པ་དེའི་ཆེ་འབད་མེད་ལྟན་གྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་དུ་གཞན་སེམས་
ཅན་ཀྱན་གྱི་སྤྱག་བསམ་ལ་མཐའ་དག་ཞི་བ་ལ་མཐའ་གཅིག་དུ་མཐོན་པར་དགའ་
བས་དེ་ནི་བའི་ཐབས་སུ་འགྱུར་བ་མཐོང་ན། དཔེར་ན་མེ་ཉོག་བད་མའི་ཆོགས་
ཀྱིས་ཡོངས་སུ་གང་བའི་རྒྱ་མཚོ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དུ་བྱ་ངང་པ་རྣམས་དགའ་ཞིང་
སྒྲོ་བའི་ཚུལ་གྱིས་འཇུག་པ་ལྟར་དུ་གཞན་སྤྱག་བསམ་ལས་གདོན་པའི་ཕྱིར་རང་ལ་
སྤྱག་བསམ་ཆེན་པོ་བྱང་བ་ལའང་བདེ་བར་སེམས་པའི་སྒྲོ་ནས་དབྱལ་བའི་ནང་ནས་
ཀྱང་རབ་དུ་མི་བཟད་པའི་སྤྱག་བསམ་དང་ལྟན་པའི་མནར་མེད་པར་ཡང་རང་གི་
ངང་གིས་སྒྲོ་བཞིན་དུ་འཇུག་ཅུས་པར་འགྱུར་ཏེ། སྤྱིང་ཆེའི་གཞན་དབང་དུ་ལྟར་
པ་དག་གཅིག་དུ་གཞན་དོན་འབའ་ཞིག་ལ་གཞིལ་བས་ཡིད་ཀྱི་སྤྱག་བསམ་ཅུང་
ཟད་ཀྱང་མེད་ལ་གཞན་གྱི་སྤྱག་བསམ་སེལ་བའི་དོན་དུ་སྤྱག་བསམ་ཆེན་པོས་ཀྱང་
གནོད་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་རྒྱན་ལས། གཞན་དོན་བཙོན་ལུན་སྤྱིང་
ཆེའི་བདག་ཉིད་ནི། །གང་ཆེ་མནར་མེད་པ་ལ་དགའ་འཛིན་པ། །དེ་འདྲ་བ་དག་
སྤིང་ན་གཞན་རྟེན་ཕྱིར། །སྤྱག་བསམ་འབྱུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་ག་ལ་འཛིགས། །ཁེས་
དང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་སྤྱག་བསམ་མེད། །བཙེ་བས་སྤྱག་བསམ་འགྱུར་བ་
གང་། །དེ་ལ་དང་པོ་ཀྱན་དུ་སྤྱག་ །རིག་ནས་ཤིན་དུ་མཐོན་དགའ་འགྱུར། །ཁེས་
སྐོགས་དང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། །གང་ཞིག་གོམས་པས་བརྟན་
པ་ནི། །གཞན་གྱི་(༤༡༦ན)སྤྱག་བསམ་གྱིས་བོད་རྣམས། །བསམ་གཏན་བདེ་བ་
དོར་ནས་ཀྱང་། །མནར་མེད་པར་ཡང་འཇུག་པར་བྱེད། །འདི་ནི་ངོ་མཚར་འདི་
བསམགས་འོས། །འདི་ནི་དམ་པའི་ཚུལ་ལྷགས་མཆོག་ །ཅེས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་གཞན་
དོན་གྱི་དགའ་བ་ནི་བདེ་བ་མཆོག་དུ་གྱུར་པ་མིན་པས་དེ་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་དགའ་བས་

འབྲུག་ །ཐར་པའི་བདེ་བ་ནི་མཚོག་ཡིན་པས་དེ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་དོན་དུ་གཉེར་བུ་
 ཡིན་ནོ་སྟེ་ན། རང་དོན་ལལ་བར་དོར་ནས་སྤྱིར་རྗེའི་དབང་གིས་གཞན་དོན་ཁོ་
 བ་བསྐྱབས་པ་ལས་སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་རྒྱ་ལས་ཉོན་གྱི་འཛིང་བ་དང་འབྲས་བུ་སྤྱིད་
 པའི་རྒྱག་བསྐལ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ན། སྤྱིར་རྗེའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་དེ་རང་གི་འདོད་པའི་དོན་ལེགས་པར་བྱུང་པས་ཐུགས་རྒྱུད་དགའ་
 བའི་རྒྱ་མཚོ་མཐའ་ཡས་པས་ལེགས་པར་གང་བར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་
 བློ་ཚོག་པ་མིན་ནམ་སྟེ་གཞན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་བདེ་དགའ་ཐུགས་རྒྱུད་
 ལ་སྐྱེས་པ་དེས་དོམས་ཤིང་ཚོག་པ་ཡིན་གྱི་རང་གཅིག་སྤུས་ཞི་བདེ་ཅམ་ཐོབ་པ་ནི་
 བདེ་བའི་རོ་དང་བྲལ་བས་དེ་ལྟ་བུའི་ཐར་པ་འདོད་པས་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེས་པ་སྟེ། རྒྱ་
 དཔེ་དང་འགྲེལ་ཆེན་སོགས་སྟུ། རོ་བྲལ་ཐར་པས་ཅི་ཞིག་བྱ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
 བཤད་པའོ། །འདིས་གཞན་ལ་ཕན་བདེ་སྦྱེད་པའི་དགའ་བདེ་ནི་མཚོག་ཏུ་ཁྱད་པར་
 དུ་འཕགས་པ་ཡིན་པས་དེ་ལ་སྟོས་ན་རང་གཅིག་སྤུས་ཞི་བདེ་ནི་བདེ་བ་མཚོག་གི་
 རོ་བཅུད་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །གཞན་དོན་གྱི་དགའ་བས་ཚོག་པའི་
 རྒྱ་མཚན་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཕ་དང་མ་གངས་མེད་བྱས་ཤིང་དྲིན་ཆེན་པོས་
 ཡང་ཡང་བསྐྱངས་པའི་ལན་དུ་(༤༡༧)རང་གིས་ཀྱང་པར་ལ་ཕན་བདགས་ནས་
 ཕན་བདེ་ལ་འགོད་ཅུས་ན་དྲིན་ལན་གཙོ་བུཔ་པ་ཡིན་པས་དེས་ཚིམ་ཞིང་ཚོག་གི་
 རང་གཅིག་སྤུས་ཞི་བདེ་གཉེར་བ་དང་དེ་ཐོབ་པ་ཅམ་ནི་ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱིས་གོལ་
 སའམ་གོགས་བྱེད་ཆེས་ཆེ་བ་ཡིན་པས་དེས་ཅི་བྱ་སྟེ་དགོས་པ་གཏན་ནས་མེད་
 པས་སོ། །གཞན་དོན་བྱས་པ་དེས་ཐར་པ་ཡང་ཁར་ལ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། འགོ་
 བ་མ་ལུས་རང་བཞིན་མདོན་སྤུམ་མཛད་གང་གི། །དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཉིད་ནི་
 ཁར་ལ་འབྱུང་བ་སྟེ། གཞན་དབང་གྱུར་པ་ཁྱོད་གྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ལས་ནི། ཁྱད་
 ཟད་ཅམ་ཞིག་ཚོག་གིས་བརྗོད་བྱེད་སྟན་པག་མཐམ། ཞེས་སོ་ཞེས་འགྲེལ་ཆེན་དུ་
 གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

རང་དོན་དུ་ཞི་བདེ་གཞེན་བ་ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་གཤམ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཚུལ་ནི།
མདོ་ཐེའི་རྒྱན་ལས། སེམས་ཅན་ཆེད་དུ་དཔྱལ་བའི་སྤྲོད་པར་གནས་པ་ཡི། རྟུག་
བསྐལ་མི་བཟད་ཅིས་ཀྱང་རྒྱལ་སྤྲུལ་གནོད་བྱེད་མིན། །ཞི་སྤྲོད་ཡོན་ཏན་སྦྱོན་
གྱིས་ཐེག་པ་དཔལ་ཞུགས་པའི། །རྣམ་རྟོག་དགེ་བ་སྤྲ་ཆོགས་སྟོ་ལྷན་གནོད་བྱེད་
ཡིན། །སྟོ་དང་ལྷན་པ་དཔྱལ་བར་གནས་པ་དུས་ཀྱང་ཏུ། །བྱང་ཆུབ་དྲི་མེད་ཡངས་
པའི་བར་དུ་གཙོད་བྱེད་མིན། །ཐེག་པ་གཞན་ལ་རབ་བསལ་རྣམ་རྟོག་བདག་པན་
པ། །རབ་ཏུ་བདེ་བར་གནས་ཀྱང་བར་དུ་གཙོད་པར་བྱེད། །ཅིས་གསུངས། དེ་ལྟར་
རང་དོན་དུ་ཐར་པ་ལའང་རེ་སྟོས་མེད་ཅིང་གཞན་དོན་འབའ་ཞིག་ལ་ལྷག་པར་
དགའ་བ་རྒྱ་མཚན་དེ་ལྟ་བུས་ན་གཞན་གྱི་དོན་བྱས་ཀྱང་ངས་གཞན་དོན་དུ་དགའ་
བ་སྤྲད་དོ་སྟེ་མ་པ་དང་དྲིན་ཆེན་པོས་གཞན་བསྐྱངས་སོ་སྟེ་པའི་སྟོན་སེམས་དང་
ནི་ངས་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ནི་རོ་མཚར་མད་དུ་བྱང་(༢༩༥ན)བའོ་སྟེ་མ་པ་དུ་འཛིན་
པའང་མེད་ལ། མཐའ་གཅིག་ཏུ་གཞན་དོན་འབའ་ཞིག་སྟབ་པ་ལ་མཛོན་པར་དགའ་
བས་ཞུགས་པ་ཡིན་ཕྱིར་གཞན་ལ་པན་པ་བྱས་པའི་ལས་དེའི་རྣམ་སྟོན་གྱི་འབྲས་བུ་
སྟེ་བ་ཕྱི་མར་རང་ལ་མཛོན་མཐོ་ལྟ་བུ་འབྱུང་བའི་རེ་བ་ཅམ་ཡང་མེད་དོ། །

གསུམ་པ་དོན་བསྐྱུ་བ་ནི། དེ་བས་རི་ལྟར་སོགས་ཏེ། བདག་དང་གཞན་རྟུག་
བསྐལ་མི་འདོད་པ་ལ། །བྱད་པར་མེད་པས་བདག་གཞན་མཉམ་པར་སྟོན་རིགས་
པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་བས་ན་རི་ལྟར་ཏེ་དཔེར་ན་རྟུག་བསྐལ་གྱི་རྒྱ་རྒྱུང་དུའམ་ཐ་ན་
ཆོག་མི་སྟན་པ་ཅུང་ཟད་ཅམ་འབྱུང་བ་ལས་ཀྱང་བདག་ཉིད་བསྐྱང་བར་བྱེད་པའམ་
བསྐྱང་བ་དེ་བཞིན་དུ་གཞན་སེམས་ཅན་རྣམས་ལའང་གནོད་པའི་རྟུག་བསྐལ་ཆེན་
པོ་ལྟ་ཅི་རྒྱུང་དུའང་མི་འབྱུང་བར་བསྐྱང་བར་བྱ་ལ་དངོས་སུ་སྐྱང་བའི་རྣམ་པ་མེད་
ཀྱང་མི་འདོད་པའི་རིགས་ཐམས་ཅད་ལ་བསྐྱང་འདོད་ཀྱི་སེམས་དང་ད་དྲ་རྟུག་
བསྐལ་གྱིས་མནར་བཞིན་པ་ལའང་དེ་དང་བྲལ་འདོད་ཀྱི་སྟོང་རྩིའི་སེམས་ནི་དེ་
ལྟར་བྱད་པར་མེད་པར་བསྟོན་པར་བྱའོ་ཞེས་གདམས་པའོ། །

གཉིས་པ་བདག་གཞན་བརྗེ་བ་སྒྲིམ་པ་ལ་གཉིས། ལྷ་མཚན་བརྗེ་བ་འདྲི་ནས་
 མདོར་བརྟན་པ། དེ་སྒྲིམ་ཚུལ་ཁྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གོམས་པ་ཡིས་
 བློ་སྒྲིམ་ཏེ། དེ་ལ། བརྗེ་ལུས་པའི་ལྷ་མཚན་ནི། བདག་གཞན་བརྗེ་བ་ལ་གཞན་
 ཀྱི་ལུས་ལ་རང་གི་ལུས་སྒྲིམ་པ་དང་རང་གི་ལུས་ལ་གཞན་གྱི་ལུས་སོ་སྒྲིམ་པའི་སྒྲི་
 རྒྱུ་བ་དགོས་ན་དེ་ལྟར་སྒྱུ་དཀའ་ལ། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་ལ་རང་ལྟར་གཅིས་པར་
 འཛིན་ཞིང་རང་ལ་གཞན་ལྟར་ཡལ་བར་འདོར་བའི་སྒྲི་སྒྱེད་པ་ཡིན་ན་དེ་འདྲའི་
 སྒྲི་ནི་ནམ་ཡང་མི་སྒྱུ་བས་བདག་གཞན་(༢༡༧)བརྗེ་བ་ལྟ་བུ་བདག་གཞན་མཉམ་
 པའི་སྒྲི་ཅམ་ཡང་སྒྱུ་དཀའ་སྒྲིམ་ན། མ་གོམས་ན་དེ་ལྟར་སྒྱུ་དཀའ་བ་བདེན་མོད།
 འོན་ཀྱང་ལུན་རིང་དུ་གོམས་པར་བྱས་པ་ཡིས་ནི་རང་ལས་གཞན་པ་དང་མ་དག་
 གི་ཁྱབ་དང་ཁྱག་གི་ཐིགས་པ་འདྲེས་ཤིང་སྒྲིམ་པ་དེ་ལ་བདག་གི་བའི་དངོས་པོ་
 ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་མེད་པར་གྱུར་ཀྱང་ནི་སྤར་བར་དོན་སྤོངས་པའི་ཤེས་པའི་རྒྱན་
 དེས་བདག་གི་ལུས་སོ་སྒྲིམ་དུ་འཛིན་པའི་སྒྲི་ཉེ་བར་གོམས་པའི་སྒྲི་བས་ལས་ལྱིས་
 རང་གི་རང་གིས་བདག་གོ་ཞེས་སམ་བདག་གི་ལུས་སོ་ཞེས་ནི་ཤེས་ཤིང་འཛིན་པ་
 ལྟར། དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་ལུས་ལ་ཡང་བདག་གི་ལུས་ཉིད་ཅེས་ཅི་ཡི་
 ལྱིར་མི་གཟུང་སྟེ་ཟུངས་ཤིག་དང་དེ་ལྟར་འཛིན་པའི་སྒྲི་རིམ་གྱིས་གོམས་པར་བྱས་
 བ་རང་གི་ལུས་དང་འདྲ་བའི་སྒྲི་སྒྱེད་བར་ལུས་ཀྱི་མི་ལུས་པ་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཆོག་
 ཀྱང་དུག་པོ་འདི་འགྲེལ་པ་ཕལ་ཆེར་དུ་བདག་གཞན་མཉམ་པ་ལ་ཡར་རྒྱར་ནས་
 འཆད་ལ། བི་རྒྱ་ཏི་སྒྲིམ་སྒྲིམ་པལ་ཆེར་གྱིས་བདག་གཞན་བརྗེ་བར་རྒྱར་ནས་
 འཆད་དེ་འདིར་ཡང་དེ་ལྟར་རོ། །དངོས་པོ་མེད་པར་གྱུར་ཀྱང་ནི། ཞེས་པའི་ཆོག་
 ཀྱང་འདི་འགྱུར་ཁ་ཅིག་དུ་མེད་པར་ཡང་གསུངས་སོ། །དེས་ན་བདག་རང་གི་ལུས་
 འདི་ཉིད་ལ་ནི་གཅིས་འཛིན་དོར་ནས་རང་གི་སྒྲིམ་གཞན་གྱི་ལུས་དག་དུ་བཞག་
 པར་བྱས་ན་རང་གི་ལུས་མིན་པའི་གཞན་གྱི་ཁྱབ་ལྟ་ལྟར་ལའང་གོམས་ན་བདག་
 གི་ལུས་སོ་སྒྲིམ་པའི་སྒྲི་སྒྱེད་བ་དེ་ལྟར་རང་གི་ལུས་ལ་འང་གཞན་གྱི་ལུས་སོ་སྒྲིམ་དུ་

གོམས་ན་གཞན་ཕྱིར་སྒྲིལ་བ་ལ་དགའ་བའམ་མི་རྒྱས་པ་ཆེར་མེད་པས་བརྗེ་བར་
 རྒྱས་སོ། །ཆོག་རྒྱུ་འདི་གཉིས་ཀྱང་འགྲེལ་ཆེན་དང་རྣམ་སྤང་མཉམ་(༤༡)ན་པ་ལ་
 ཡར་སྐྱར་ལ། དགེ་ལྷ་དང་འགྲེལ་པ་པལ་ཆེན་ཏུ་བརྗེ་བ་ལ་མར་སྒྲིལ་ནས་འཆད་
 པར་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་རི་སྐད་ཏུ། དེ་ཕྱིར་ཡང་དག་ཡང་དག་མིན། གང་གང་
 ཞིག་ཏུ་བསྐྱོམས་པ་ལས། །བསྐྱོམས་པའི་སྒྲོ་བས་ནི་རྩོགས་པ་ན། དེ་བསལ་མི་རྟོག་
 སྒྲོ་འབྲས་ཅན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །བདག་གཞན་བརྗེ་ཚུལ་ནི། དེ་ལྟར་
 གོམས་ན་བརྗེ་རྒྱས་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་སྐྱར་བདག་ཡོན་ཏན་ཅན་ཏུ་བལྟས་ནས་ཆགས་
 སེམས་ཀྱིས་གཅེས་པར་བཟུང་བ་དང་གཞན་སྒྲོན་ཅན་ཏུ་བཟུང་ནས་སྤང་སེམས་
 ཀྱིས་ཡལ་བར་དོར་བའི་གཉེན་པོར་བརྗེ་བ་སྐྱོམ་པའི་སྐབས་འདིར་ནི་བདག་རང་
 ཉིད་སྒྲོན་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཏུ་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་ཞེས་སམ་བདག་ཉིད་གཅེས་པར་
 འཛིན་པ་ནི་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་འཛིན་པ་སྒྲོན་དང་བཅས་
 པ་ཉིད་ཏུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། གཞན་དག་ལ་ཡང་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོར་ཤེས་པའམ་
 གཞན་དག་ལ་གཅེས་པར་འཛིན་པ་ཡང་ནི་ལེགས་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་ཡིན་
 པས་དེ་ལྟར་འཛིན་པ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་དང་ལྷན་པར་ཤེས་པར་བྱས་ནས་བདག་
 གཅེས་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་ཡོངས་སུ་དོར་ནས་དེ་ལྟར་མི་འཛིན་པ་ལ་གོམས་པར་
 བྱ་བ་དང་གཞན་བདག་ཏུ་སྤང་བའམ་བཟུང་བར་བྱས་ཏེ་དེ་ལ་གཅེས་པར་འཛིན་
 པའི་སྒྲོ་ནི་ལེགས་པར་མ་གོམས་ཀྱི་བར་ཏུ་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །

འདིས་བདག་གཞན་བརྗེ་བའི་ཚུལ་དངོས་མདོར་བསྟན་གྱི་སྒྲོ་ནས་བསྟན་ལ།
 བདག་གཞན་བརྗེ་ཞེས་པའི་དོན་ནི། རང་གཅེས་པར་འཛིན་པ་དང་གཞན་ཡལ་
 བར་འདོར་བའི་སྒྲོ་གཉིས་གོ་ས་བརྗེས་ཏེ་གཞན་ལ་རང་ལྟར་གཅེས་པར་འཛིན་
 ཞིང་རང་ལ་གཞན་ལྟར་ཡལ་(༤༡)བར་འདོར་བའི་སྒྲོ་སྐྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེའང་
 སྐྱར་རང་གཅེས་པར་བཟུང་ནས་རང་གི་བདེ་བ་ཆེད་ཏུ་སྐྱབ་ཅིང་སྐྱག་བསྐལ་ཆེད་
 ཏུ་སེལ་བ་དེ་ལས་ལྷག་ནས་ཕྱིན་ཆད་རང་གཅེས་འཛིན་ལ་དགའ་བལྟས་ནས་རང་

གི་བདེ་བ་སྐྱབ་པ་དང་རྩྭ་ག་བསྐལ་སེལ་བ་ལ་ཆེས་ཆེར་བྱེད་པ་འཕོག་པ་དང་། དེ་
བཞིན་རྩྭ་སྐར་གཞན་ཡལ་བར་དོར་ནས་དེའི་བདེ་བ་ཆེད་རྩྭ་སྐྱབ་པར་མི་བྱེད་པ་
དང་རྩྭ་ག་བསྐལ་ཆེད་རྩྭ་སེལ་བར་མི་བྱེད་པ་དེ་ལས་སྒྲིག་ནས་སྤྱོད་ཆད་གཞན་
གཅིས་འཛིན་ལ་ཡོན་ཏན་རྩྭ་བསྐལ་ནས་དེའི་བདེ་བ་སྐྱབ་པ་དང་རྩྭ་ག་བསྐལ་སེལ་
བ་ལ་ཆེས་ཆེར་བྱེད་པའི་སྒོ་ནས་བརྗེ་བ་ཡིན་ལ། མདོར་ན་རང་གི་བདེ་བ་ལ་མི་
ལྟ་བར་གཞན་གྱི་རྩྭ་ག་བསྐལ་བསལ་བའི་དོན་རྩྭ་འཇུག་པ་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་དེ་སྒྲིམ་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། བརྗེ་ཚུལ་སྦྱིར་བཏུན་པ།
གཉེན་པོའི་བྱང་པར་བྱེ་བྲག་རྩྭ་སྒྲིམ་པ། བརྗེས་ནས་རི་ལྟར་སྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་
ལ་བཞི། གཞན་དང་རྩྭ་སྐར་ག་ བདག་གཅིས་འཛིན་དོར་བ། བདག་གཞན་གཙོ་
པོར་བྱས་པའི་སྒྲིམ་ཡོན། དེས་ན་དེས་པར་བརྗེ་དགོས་པར་བཏུན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། རི་ལྟར་ལག་པ་སོགས་ཏེ། དེ་ལ། གཞན་བདག་རྩྭ་སྐར་རིགས་
ཤིང་སྐར་བར་རྒྱས་པ་ནི། སེམས་ཅན་གཞན་ནི་མཐའ་ཡས་པས་དེ་རྣམས་བདག་
གཅིག་རྩྭ་གཟུང་བར་མི་རིགས་སོ་སྟུང་ན། རི་ལྟར་ཏེ་དཔེར་ན་ལག་པ་དང་རྒྱང་པ་
ལ་སོགས་པ་ལྷན་གྱི་ཆ་ཐ་དད་པ་རྩྭ་མ་ཡོད་ཀྱང་དེ་ཐམས་ཅད་རང་གི་ལྷན་གཅིག་
པོ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཡན་ལག་གམ་ཆ་ཤས་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་རང་གི་ལྷན་ཞེས་
བསྟུང་བའི་ལྷན་ཉིད་རྩྭ་གཅིག་པར་འདོད་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་རྩྭ་སེམས་(༤༩༠ན)
ཅན་ཐ་དད་པ་རྩྭ་མ་ཡིན་ཡང་དེ་ཐམས་ཅད་འགྲོ་བའི་ཡན་ལག་གམ་ཆ་ཤས་དག་
རྩྭ་བཟུང་ནས་འགྲོ་བ་ཞེས་ཅི་སྦྱིར་ལྷན་ཅན་རྣམས་བསྟུང་བའི་འགྲོ་བར་གཅིག་རྩྭ་
མི་འདོད་དེ་འདོད་རིགས་པར་མཚུངས་ཏེ་དེ་རྣམས་ལ་འང་གཅིས་འཛིན་གོམས་
ན་རང་གི་ལྷན་ལྟར་གཅིས་པར་འཛིན་པའི་སྒོ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སེམས་ཅན་
རྣམས་བདག་རྩྭ་སྐར་རིགས་པར་བཏུན་ལ། དེ་ལྟར་འདོད་རིགས་ཀྱང་དེ་འདྲའི་
སྒོ་གོམས་པར་མི་རྒྱས་སོ་སྟུང་ན། ལྷན་རིང་རྩྭ་རིམ་གྱིས་གོམས་པར་བྱས་ན་དེ་
འདྲའི་སྒོ་འབྱུང་སྟེ། དཔེ་རི་ལྟར་ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པའི་ལྷན་འདི་ལ་

ཡང་བདག་གིར་འཛིན་པ་རིང་ཏུ་གོམས་པས་བདག་གི་ལུས་སོ་སྟམ་པའི་སྒོ་རང་གིས་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་ཏུ་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་ལུས་ལ་ཡང་བདག་གིར་འཛིན་པ་རིང་ཏུ་གོམས་པར་བྱས་པས་བདག་གི་ལུས་སོ་སྟམ་པའི་སྒོ་ཅིས་མི་སྐྱེ་ཏེ་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ངེས་པར་སྐྱེ་བས་བདག་ཏུ་སྒྲང་རུས་སོ་ཞེས་གོམས་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་བདག་ཏུ་སྒྲང་རུས་པར་བརྟན་ཏོ། །གཞན་བདག་ཏུ་སྒྲངས་པའི་ཡོན་ཏན་ནི། སེམས་ཅན་གཞན་ཀྱན་ལ་བདག་ཏུ་བབྱུང་བ་གོམས་པས་བདག་གི་སྒོ་སྐྱེ་ལ་དེ་ལྟ་ན་ནི་གཞན་གྱི་དོན་འབའ་ཞིག་བྱས་ཀྱང་དེ་ལ་ངོ་མཚར་ཏུ་བབྱུང་ནས་ལུས་ཆེ་བ་དང་སེམས་ཁེངས་པའི་རྣོ་སེམས་གང་ཡང་མི་འབྱུང་ཏེ། དཔེར་ན་བདག་ཉིད་གིས་ནི་རང་གི་ལུས་གསོ་བའི་ཆེད་ཏུ་ཟས་ཟོས་ནས་སམ་ཟས་ཟོས་པ་ན་དེའི་ལན་དང་རྣམ་སྒྲིན་ལ་རེ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །རྣམ་སྒྲིན་ལ་མི་རེ་བ་ནི། སྐྱིན་པ་འདིས་བདག་གཞན་ལོངས་སྤྱོད་ལུན་སྟམ་ཆོགས་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་འབྲས་བུ་མི་འདོད་པ་བཞིན་ཡིན་པར་(༤༡༠བ)གསུངས་སོ། །དེ་ནི་མདོ་རྒྱན་ལས། གཞན་དང་བདག་ཏུ་མཉམ་པའི་སེམས་ཉིད་དམ། །བདག་པས་གཞན་ཆེས་སྟག་པ་རྟེན་ནས་ནི། །དེ་ལྟར་བདག་པས་གཞན་དོན་མཆོག་འདུ་ཤེས། །རང་གི་དོན་གང་གཞན་གྱི་དོན་གང་ཡིན། །ཞེས་དང་། རྒྱལ་སྤྱས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དགའ་བ་དང་། །བྱམས་པ་གང་ཡིན་སྦྱར་དང་མི་སྦྱོར་གང་། །དེ་ནི་སྤྱིད་པ་དག་ན་ངོ་མཚར་ཆེ། །སེམས་ཅན་བདག་དང་མཚུངས་ཕྱིར་དེ་ལྟ་འདྲ་མིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་གཞན་པན་གྱི་བསམ་སྦྱོར་ལ་གོམས་དགོས་པ་དཔེ་དང་བཅས་པ་ནི། གཞན་བདག་ཏུ་སྒྲང་རིགས་ཤིང་རུས་ལ་པན་ཡོན་ཡོད་པ་དེ་བས་ན་རི་ལྟར་མི་འདོད་པའི་སྟག་བསྐལ་རྒྱུང་བའམ་ཐ་ན་ཆོག་ཅི་སྟམ་པ་ཅམ་འབྱུང་བ་ལས་ཀྱང་བདག་ཉིད་སྤང་བར་བྱེད་པའམ་བསྤང་བ་དེ་བཞིན་ཏུ་ཞེས་པའམ། རྒྱ་དཔེ་དང་འབྲེལ་ཆེན་ཏུ། དེ་བས་རི་ལྟར་ཉམ་ཐག་དང་། །ལྷ་དན་སོགས་ལས་བདག་སྤང་འདོད། །ཅིས་ཏེ། ལུས་གདུང་བས་ཉམ་ཐག་པ་དང་སེམས་ཀྱི་ལྷ་དན་སོགས་ཅུང་

ཟད་ལའང་བདག་སྤངས་བར་འདོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་འགྲོ་བ་རྣམས་ལའང་སྤྲུག་བསྐྱེལ་
 འབྱུང་བ་ལ་བསྐྱེད་མེས་དང་བྱུང་བ་ལ་དེ་དང་འབྲལ་འདོད་ཀྱི་སྤྱིང་རྗེའི་སེམས་
 གི་གོམས་པར་བྱ་བའམ་ཡང་ན་ཆོ་འདིའི་གཞོན་པ་ལ་བསྐྱེད་མེས་དང་སྤྱི་མའི་
 སྤྲུག་བསྐྱེལ་དང་འབྲལ་འདོད་ཀྱི་སྤྱིང་རྗེའི་སེམས་གི་གོམས་པར་བྱ་དགོས་སོ་ཞེས་
 གདམས་པར་མཛད་དོ། །རྣམ་བཤད་ལས། སྤྱིང་རྗེ་གི་བསྐྱེད་མེས་དང་རྫོགས་པས་
 བྱམས་པའི་སེམས་གི་གོམས་ཞེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་དོ། །ཀའན་གྱི་སྤྲུག་བསྐྱེལ་
 ཟུང་དུ་འང་བསྐྱེད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་བས་ན་མགོན་པོ་སྤྱན་རས་གཟིགས་
 (༤༡)ན་དབང་སྤྲུག་སྤྲུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་མངའ་བ་དེས་འགྲོ་བ་དུ་མ་ཡི་འཛིགས་པ་
 ཆེན་པོ་རྣམས་སེལ་བར་མཛད་པ་ལྟ་ཅི་སྟོན་ཐ་ན་འཛིགས་པ་ཟུང་དུ་འཁོར་གྱི་ནང་
 དུ་འགའ་ཞིག་སྟོབས་པ་ཞན་པས་བག་ཚེ་བའམ་བག་འཁུམས་པའི་འཛིགས་པའང་
 བསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་རང་གི་མཚན་འཛིན་པ་ཅམ་མམ་དུན་པ་ཅམ་ཡང་དེ་ལྟ་
 བུའི་འཛིགས་པ་དེ་ཉིད་ལ་སྟོབ་ཅུས་སུ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པར་མཛད་དེ། འགྲེལ་
 ཆེན་དུ། སེམས་ཅན་འགའ་ཞིག་སེམས་འཕྲོས་པས་ཀྱང་བདག་གི་མིང་འཛིན་པར་
 བྱེད་ན་དེ་ལ་སྤྲུག་བསྐྱེལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་ལ། ཐ་ན་འཁོར་
 གྱིས་འཛིགས་ཤིང་སྤྲུག་པ་ཅམ་ཡང་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་བར་ངས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་
 པོ་ཞེས་དྲངས་པར་མཛད་པ་ལྟར་དང་། རྟོང་སོ་བཞོན་པར་ཡང་། བདག་གི་མིང་
 ལན་གསུམ་དུན་པས་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་བག་ཚེ་བའི་འཛིགས་པ་མེད་པར་གྱུར་ཅིག་
 ཅེས་གསུངས་ལ། ཡང་དགེ་བའི་རྩ་བ་འདི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་
 བག་ཚེ་བའི་འཛིགས་པ་དང་བྲལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་བསྟོའི་ཞེས་སྤྱན་རས་
 གཟིགས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ལས་གསུངས་པ་དང་། ཀང་གིས་རྒྱུད་ཆོ་བདག་དུན་
 བ། །དེ་ཡི་རྒྱུད་པ་བདག་གིས་བརྫོགས། །རང་གི་སྟོན་མའི་སྟོན་ལམ་འདི། །བདག་
 ལ་འབྲས་བྱར་ལྡན་པར་མཛོད། །ཅིས་སོ། །རྣམ་བཤད་དུ་བདག་གི་མིང་སྟོན་པ་
 དེ་དག་ཀྱང་འཛིགས་པ་བརྒྱུད་ལས་ཐར་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་

ཚུལ་གྱིས་སོ་ཞེས་གསུངས་ལ། བི་ཟླ་ཏིས་རང་གི་མཆོད་སྤྱོད་རས་གཟིགས་ཞེས་བྱ་
བ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་གང་ཞིག་སྤྱིར་རྒྱང་ཅན་ཡིན་ཀྱང་བདག་གི་མིང་བརྗོད་པ་
དེའི་(༤༡༧)ཐུག་བསྐུལ་དང་ཐ་ན་ཚོགས་པའི་ནང་དུ་སྤོབས་པ་མེད་པའི་འཇིགས་
པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ་ཞེས་བཤད་དོ། །འདིས་ནི་རྟག་དུ་བདག་པས་གཞན་གཅེས་
ཀྱི་བསམ་སྒྲུབ་དང་ལྷན་པས་གནོད་པ་རྒྱང་དུ་ཡན་ཆད་ཀྱང་བསྐྱུང་བ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་
ནས་གཞན་དོན་ཆེས་ཆེར་བྱ་དགོས་པར་བསྟན་ཏོ། །

དཀའ་ཡང་གོམས་ན་སྤྱིར་རུས་པ་དཔེ་དང་བཅས་པ་ནི། སན་ཡོན་ཡོད་ཀྱང་
གཞན་བདག་དུ་གྲང་བ་དང་བདག་གཞན་དུ་བཞག་པ་འདི་ཤིན་དུ་དཀའ་སྒྲམ་ན།
ཤིན་དུ་དཀའ་བར་སྤྲང་ཡང་དེ་ཙམ་རྒྱ་མཆོད་དུ་བྱས་ནས་འདི་སྤྱིར་པར་མི་རུས་
སོ། །ཞེས་དེ་ལས་ཕྱིར་ལྟོག་པར་མི་བྱ་སྟེ། དང་པོ་མ་གོམས་པའི་རུས་སུ་ཆེས་ཆེར་
དཀའ་བ་ལྟར་སྤྲང་ཡང་སྤྱོད་གོམས་པའི་རྒྱུ་བྱེད་པས་བདག་ལ་གཞན་བཞིན་དང་
གཞན་ལ་བདག་བཞིན་དུ་ལྟ་བུའང་གོམས་ན་སྤྱི་སྤྱི་བར་འགྱུར་བས་ཏེ། འདི་ལྟར་
གོམས་པར་བྱས་པའི་མཐུའམ་རུས་པ་ཡིས་ནི་སྤྲང་རང་ལ་དག་བྱེད་པའི་མི་མཛོལ་
བ་གང་གི་མིང་རྣ་ལམ་དུ་སོས་པ་ཙམ་གྱིས་འཇིགས་ཤིང་སྤྲག་པ་སྤྱི་བར་འགྱུར་བ་
ཡང་ཕྱིས་མཐུན་པར་བྱས་ནས་རང་དང་མཛོལ་བར་གྱུར་པས་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་
གནས་པ་ལ་གོམས་པ་ན་དེ་ཉིད་རང་གི་ཉེ་འཁོར་དུ་མེད་ན་མི་དགའ་བ་ཆེན་པོ་སྤྱི་
བར་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ་ཞེས་དཀའ་ཡང་གོམས་ན་སྤྱི་བས་ཕྱིར་ལྟོག་པར་མི་རིགས་
ཞེས་གདམས་པའོ། །ཡང་གོམས་པའི་མཐུ་ཡིས་ནི། དང་པོ་མ་འདྲིས་པའི་རུས་སུ་
བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་བྱ་དཀའ་བ་སོགས་གང་གི་མིང་སོས་པས་འཇིགས་པ་སྤྱིར་
པ་ཡང་ཕྱིས་འདྲིས་པའི་རུས་སུ་དེ་ཉིད་མེད་ན་མི་དགའ་བར་འགྱུར་ཞེས་ས་བཟང་
འགྲེལ་པར་གསུངས་ཀྱང་སྤྲང་མ་ལྟར་བཤད་དགོས་སོ། །རྣམ་བཤད་དུ་(༤༡༩)གང་
གི་མིང་སོས་ཞེས་པ་ནི་འདྲི་ལ་སོགས་པའོ། །ཞེས་སོ། །རུས་པ་དང་ཆེ་བ་བརྗོད་དེ་
དེ་སྒོམ་པར་གདམས་པས་དོན་བསྟན་བ་ནི། དཀའ་ཡང་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པར་བྱས་ནས་

གོམས་ན་ལྟར་རྩ་སྐྱེ་ཁིང་སྐྱེས་ན་རང་གཞན་གྱི་དོན་གཉིས་འབྲལ་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་
 དག་གི་ཕྱིར་ན་སྐྱེས་བྱ་ཆེན་པོ་གང་ཞིག་བདག་རང་ཉིད་དང་མེམས་ཅན་གཞན་
 རྣམས་ནི་ལྟར་བ་ཉིད་རྩ་སྐྱེ་ཁིང་ཁིང་འཇིགས་པ་དང་རྩལ་བསྐལ་གཞན་མཐའ་དག་
 ལས་བསྐྱབ་པར་འདོད་པ་དེས་ནི་བདག་གཅེས་འཇིན་དང་གཞན་ཡལ་བར་འདོར་
 བའི་སྒོ་གཉིས་པན་ཚུན་གོ་ས་བརྗེ་བར་བྱས་ནས་གཞན་ལ་རང་ལྟར་གཅེས་པར་
 འཇིན་ཁིང་རང་ལ་གཞན་ལྟར་ཡལ་བར་འདོར་བའི་སྒོ་སྐྱེད་པའི་སྒོ་ནས་བདག་
 དང་གཞན་རྩ་བརྗེ་བར་བྱ་བ་འདི་བསྐྱེམ་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། འདི་ལ་སྤྱིད་ཁིང་རྒྱད་
 པ་ལས་སྒྲོབ་པའི་ནུས་མཐུ་ཡོད་ཀྱི་གཞན་ལ་མེད་པས་སོ། །

འོན་དུང་ཁྱད་ཚེས་ཇི་ལྟ་བུ་དང་ལྟན་པ་ཡིན་ཞེས། དེ་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་
 ཅན་མ་ཡིན་པ་རྣམས་སྒྲག་པའི་རྒྱ་དང་མ་དད་པའི་རྒྱར་འགྱུར་བའི་མན་ངག་
 ཟབ་མོ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་གནད་མཐའ་ཐུག་པ་ཐེག་དམན་ལྟ་བུའི་སྒྲོད་མིན་ལ་
 གསང་བར་བྱ་བའི་དམ་པ་མཚོག་རྩ་ལྟར་པ་ཡིན་ལ་དེས་ན་འདི་ལ་གདམས་ངག་
 གི་མཚོག་རྩ་བཟུང་སྟེ་གསང་ཁིང་མི་མངོན་པའི་རྒྱལ་གྱིས་རུས་རྟག་རྩ་ཉམས་སུ་
 བླངས་ནས་སྦྱད་པར་བྱ་རིགས་ཀྱི་གཞན་རྩ་ན་དེ་སྤངས་པས་ངན་སོང་རྩ་འགོ་བར་
 འགྱུར་བས་སོ། །དེ་དག་ནི་གཞན་བདག་རྩ་བླངས་ནས་གཅེས་པར་འཇིན་དགོས་
 པར་བརྟན་པའོ། །

གཉིས་པ་བདག་གཅེས་འཇིན་དོར་བ་ནི། བདག་ལུས་གང་ལ་སོགས་ཏེ། ཞོང་
 རྩ། བདག་ཉིད་སྒྲོན་བཅས་གཞན་ལ་ཡང་། །ཡོན་(༤༡༡བ)ཉན་རྒྱ་མཚོར་ཤེས་བྱས་
 བས། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་རྒྱས་པ་བརྟན་པ་ལ། ཆོ་འདིའི་འཇིགས་པ་སྐྱེད་པའི་
 རྒྱ་ཡིན་པས་རང་གཅེས་འཇིན་དོར་བ་ནི། བདག་གཞན་བརྗེ་མ་ནུས་པར་རང་ལ་
 ཆགས་པའི་དབང་གིས་གཅེས་པར་བཟུང་ནས་བདག་གི་ལུས་གང་ལ་མངོན་པར་
 ཆགས་ཤིང་ཞེན་པར་བྱས་པ་ཡིས་ནི་ཆོ་འདིར་ཡང་འཇིགས་པའི་གནས་རྒྱུད་
 འོག་ཆགས་སྐྱལ་དང་རྟིག་པ་ཆེར་མ་དང་མེ་སྟག་སོགས་ལའང་འཇིགས་པ་སྐྱེ་བ་

དང་དེར་མ་ཟད་ཐ་ན་རང་གི་གྲིབ་མ་ལ་ཤ་ཟར་མཛོང་བ་ལྟ་བུས་ཀྱང་འཇིགས་
སྒྲག་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ན་འཇིགས་པའི་གནས་ཆེན་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་
འཇིགས་སྒྲག་མི་བཟད་པ་སྐྱེ་བ་ལྟ་ཅི་སྟོན། དེ་ལྟར་སྤྱི་མར་མ་ཟད་ཆོ་འདི་ལའང་
འཇིགས་པ་རྩ་མ་སྐྱེ་བའི་གནས་སུ་གྱུར་པའི་རང་གི་ལུས་དེ་ལ་རྣམ་དཔྱད་དང་ལྡན་
པའི་མཁས་པ་སུ་ཞིག་རང་ལ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་དགྲ་པོ་བཞིན་རྩ་སྤང་བར་མི་བྱེད་དེ་
སྤང་བྱགས་ཀྱིས་འདྲོར་བར་བྱེད་རིགས་ཀྱི་ཆགས་ཤིང་ཞེན་པའི་སྟོ་ནས་གཅིས་པར་
འཛིན་མི་རིགས་སོ་ཞེས་པ་སྟེ་རང་གཅིས་པར་མ་བཟུང་ན་འཇིགས་པ་གང་ཡང་སྐྱེ་
དོན་མེད་པས་དེ་སྤང་བརྟན་ཏོ། །

སྤྱི་མའི་སྒྲག་བསྐལ་སྐྱེད་པའི་རྩ་ཡིན་པས་རང་གཅིས་འཛིན་དོར་བ་ནི། རང་
ལ་གཅིས་པར་བཟུང་ནས་ལུས་གང་ཞིག་བཤེས་པ་དང་སྟོམ་པ་དང་ཆོ་ཞིང་གང་
བ་སོགས་ཀྱི་ནད་རྣམས་ཞེས་སམ། ཡང་ན་བཤེས་སྟོམ་སོགས་དང་འབྱུང་འབྱུགས་
ཀྱི་ནད་རྣམས་གསོ་བའི་ཆོ་ག་བྱེད་པར་འདོད་པས་ཟས་གོས་དང་སྤྲན་དཔྱད་ལ་
སོགས་པའི་སྤྱིར་རྩ་བྱ་དང་ཉ་དང་རི་རྩགས་དང་གནག་སྒྲགས་དག་གསོད་པར་
བྱེད་ཅིང་། འགྲོན་པོ་ལས་རྩ་འགྲོ་བ་རྣམས་འཛོམས་སྒྲིབ་པའི་ལ་རྩ་འབྲང་(༤༩༩ན)
གསུམ་གྱི་ལམ་འགག་བཤོད་དཀའ་བ་དག་རྩ་སྒྲགས་པར་བྱེད་ཅིང་དེ་དག་གི་ནོར་
རྩས་རྣམས་འཕྲོག་པར་བྱེད་པ་དང་། ལས་འབྲས་ལ་རྫོངས་པའི་གང་ཟག་གང་
ཞིག་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁེ་སྟེ་རྟེད་པ་དང་རིམ་གྱོ་སྟེ་བཀུར་སྟེ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་
རྩ་འདི་དག་མ་བསད་ན་བདག་ལ་རྟེད་བཀུར་འོང་བའི་གཤམ་བྱེད་དོ་སྟོམ་ནས་
དྲིན་ཆེན་པོས་བསྐྱེདས་པའི་ཕན་འདོགས་ཀྱི་ཞིང་ཁྱད་པར་ཅན་རང་གི་ས་དང་
མ་ཡང་གསོད་པའི་མཆོམས་མེད་ཀྱི་ལས་གསོག་པར་བྱེད་ཅིང་ཞེས་སམ། ཡང་
ན་ལུས་གང་ཞིག་ཁེ་དང་རིམ་གྱོ་བའི་སྤྱིར་ཞེས་སྒྲུར། གཞན་ཡང་ཡོན་ཏན་གྱི་ཞིང་
ས་ཁྱད་པར་ཅན་དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་དགོར་ནོར་དག་ཀྱང་བརྟུས་སམ་འཕྲོག་
ནས་ལས་ངན་ཆོབས་ཆེན་གསོག་པར་བྱེད་ལ་ལས་ངན་པ་དེ་དང་དེས་ནི་སྤྱི་མར་

དཔུལ་བ་མཐར་མེད་གྱི་མེས་སྲེག་པ་སྟགས་རན་སྐང་གི་ཐུག་བསྟེན་ཆེན་པོ་སྦྱིད་པ་
 དང་། དེ་བཞིན་རུ་དཀོན་མཆོག་གི་དཀོར་བརྟུན་ན་རབ་རུ་ཆོ་བའི་དཔུལ་བར་སྦྱི་
 བར་ཡང་གསུངས་པས་དེ་ལྟ་བུའི་སྦྱི་མའི་ཐུག་བསྟེན་ཆེན་པོ་འབྱུང་བའི་རྒྱར་འབྱར་
 བ། སྦྱིག་པའི་ཉེས་དམིགས་ཤེས་པའི་མཁས་པ་སུ་ཞིག་ཉེས་པའི་འབྱུང་གནས་སུ་
 རྒྱར་པའི་ལུས་དེ་ལ་ཆགས་ཤིང་དགའ་བས་འདོད་ཅིང་གཅེས་སྤྲུལ་གྱིས་བསྐྱེད་ཞིང་
 སྦྱོང་བ་དང་དཀོན་མཆོག་གི་དཀོར་སྟགས་ཟས་གོས་གྱི་རྟེན་པས་མཛོད་པར་བྱེད་
 དེ་དེ་ལྟར་བྱེད་མི་རིགས་ཀྱི། ཉེས་པའི་རྒྱ་དང་སྦྱོ་བའི་གནས་སུ་རྒྱར་པའི་རང་གི་
 ལུས་འདི་ལ་དེའི་རང་བཞིན་སྦྱོན་ཅན་རུ་ཤེས་པའི་རིག་པ་དང་ལྟན་པའི་མཁས་པ་
 སུ་ཞིག་དག་བཞིན་རུ་ལྟ་བར་མི་བྱེད་དེ་དག་བཞིན་རུ་ལྟ་རིགས་ལ་དེ་བཞིན་རུ་སུ་
 ཞིག་བརྟན་པར་མི་བྱེད་(༤༡༡བ)དེ་བྱད་རུ་བསད་དེ་བརྟན་པར་བྱས་ནས་ལྟོས་མེད་
 རུ་འདོར་རིགས་གྱི་གཅེས་པར་འཛིན་པ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་རུ་མི་རིགས་སོ་ཞེས་
 པ་སྟེ། དེ་དག་ནི་རང་གི་ལུས་སྟོག་ལ་ཆགས་ནས་དེ་གཅེས་པར་བབྱང་ནས་འདི་
 སྦྱི་ཀུན་རུ་ལུང་བར་འབྱར་ཚུལ་གྱི་སྦྱོན་གཙོ་བོར་བཞོད་དེ་དེ་སྤངས་ནས་བདག་
 གཞན་བཞེད་གོས་པར་བསྟན་པའོ། །

གསུམ་པ་བདག་གཞན་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་སྦྱོན་ཡོན་ནི། གལ་ཏེ་བྱིན་ན་སྟགས་
 ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་སྦྱོན་ཡོན་གྱི་བྱད་པར་སྟེལ་ཏེ་རྒྱས་པར་སྦྱོན་པ་ལ། སྦྱད་པ་དང་བྱིན་
 པའི་སྦྱོན་ཡོན་ནི། ཡོ་བྱད་འགའ་ཞིག་གསར་རུ་རྟེན་པ་འཕམ་སྤྲུལ་ནས་རང་ལ་ཡོད་
 པའང་རུང་ཉྟེ་སྦྱོང་མོ་བ་ལྟ་བུ་དང་འཕྲད་པའམ་དེ་མིན་ཀྱང་ཡོ་བྱད་ལ་གཞན་ལ་
 བྱིན་ནས་རང་གི་ལོངས་སྦྱད་པར་བྱ་སྟམ་རུ་སེམས་པ་ན། གལ་ཏེ་སེར་སྒྲའི་དབང་
 གིས་ཡོ་བྱད་འདི་གཞན་ལ་བྱིན་པར་བྱས་ན་བདག་རང་གིས་ཅི་ཞིག་ལ་ལོངས་སྦྱོད་
 ཅེས་གཞན་ལྟོས་མེད་རུ་ཡལ་བར་བོར་ནས་བདག་བདེ་བའི་དོན་འབའ་ཞིག་གཙོ་
 བོར་སེམས་པ་ནི་འདྲེ་ཡི་ཚུལ་ཏེ་ཡི་དྲགས་གྱི་སྦྱོད་ཚུལ་ཡིན་པས་དེས་འཛིགས་
 པ་སྦྱིད་པར་བྱེད་དེ་སེར་སྒྲའི་དབང་གིས་སྦྱི་མར་མ་ཟའམ་ཡི་དྲགས་སུ་འབྱར་ལ།

གལ་ཏེ་འོར་ཁྲ་འདི་བདག་རང་གིས་ལོངས་སྤྱད་པར་བྱས་ན་གཞན་ལ་ཅི་ཞིག་
 སྒྲིན་པར་བྱ་ཞེས་རང་ལྟོས་མེད་ཏུ་བོར་ནས་གཞན་བདེ་བའི་དོན་ཁོ་ན་གཙོ་བོར་
 སེམས་པ་ནི་ལྷ་ཡི་ཆོས་རྒྱལ་ཡིན་པས་དེས་སྤྱད་སྤྱམ་ཆོགས་པའི་བདེ་བ་སྦྱེད་པར་
 བྱེད་དེ་གཏོང་སེམས་དེས་སྤྱི་མར་ལྟེན་རྒྱལ་པོ་ཆོངས་དབང་སོགས་ཀྱི་དབང་ཕྱག་
 མོབ་པའི་རྒྱ་བྱེད་པས་སོ། །ཡང་ན་འདྲེ་ཡི་རྒྱལ་ཞེས་པ་དམན་པའི་སྦྱོད་པ་ལམ་
 སྦྱོད་རྒྱལ་རན་པ་དང་ལྷ་ཡི་(༤༩༤ན)ཆོས་ཞེས་པ་བྱེད་པར་གྱི་སྦྱོད་པ་ལམ་ཆོས་
 ལྷགས་བཟང་པོ་ཅམ་ལ་བྱའོ། །གཞན་དང་རང་ལ་གཞོན་པ་བྱས་པའི་སྦྱོན་ཡོན་
 བློ། བདག་ཉིད་བདེ་བའི་སྤྱར་ཏུ་སེམས་ཅན་གྱི་སྟོག་གཙང་པ་དང་དེའི་ཡོ་བྱད་
 རྒྱ་བ་སོགས་གཞན་གྱི་ལྷས་སྟོག་ལོངས་སྦྱོད་ལ་གཞོན་པ་བྱས་ན་རང་ཉིད་དཔུལ་
 བ་ལ་སོགས་པར་སྦྱིས་ནས་སྤྱག་བསྐལ་དྲག་པོས་གདུང་བར་འཕྱར་ལ། གཞན་
 བདེ་བའི་སྤྱར་ཏུ་བདག་རང་གི་ལྷས་སྟོག་ལོངས་སྦྱོད་ལ་གཞོན་པ་བྱས་ཏེ་དེ་དག་
 གི་ཆེད་ཏུ་ཕངས་མེད་ཏུ་བཏང་ན་རང་གིས་འདི་ཕྱིར་སྤྱད་སྤྱམ་ཆོགས་པ་ཐམས་
 ཅད་འཛོལ་བར་འཕྱར་རོ། །འདི་ལ་ལྷས་རག་གིས་གཞོན་པ་བྱེད་པ་ཞེས་འབྲེལ་
 ཆེན་ཏུ་འོ། །རང་དང་གཞན་མཐོ་འདོད་ཀྱི་སྦྱོན་ཡོན་བློ། བདག་ཉིད་ཁོ་ན་རིགས་
 གཟུགས་འཁོར་འོར་ཆེད་བཀྱར་བསྟོད་གཤམ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་གཞན་ལས་མཐོ་
 བར་འདོད་པའི་བསམ་པ་དེས་ནི་སྤྱི་མར་རན་འགོ་ནམས་སྤྱོད་བ་དང་མིར་སྦྱིས་
 ན་འང་རིགས་གཟུགས་རན་པ་དང་བླང་དོར་ཅིའང་མི་ཤེས་པའི་སྒྲིན་པ་སོགས་སྤྱོད་
 སྦྱེ་བར་འཕྱར་ལ། རང་ཉིད་མཐོ་བར་འདོད་པའི་བསམ་པ་དེ་ཉིད་གཞན་སེམས་
 ཅན་ནམས་ལ་སྒོ་བར་བྱས་ནས་རང་ལས་གཞན་སྒོ་ཐམས་ཅད་ནས་མཐོ་བར་འདོད་
 ན་སྤྱི་མར་བདེ་འགྱོར་སྦྱེ་བ་དང་དེར་ཡང་གཞན་གྱིས་དམ་པར་བྱེད་པ་དང་ཕྱ་ཏུད་
 ཏུ་བྱེད་པའི་བཀྱར་སྤྱིའམ་རིམ་གྱི་སྤྱད་སྤྱམ་ཆོགས་པ་མོབ་པར་འཕྱར་རོ། །འདིས་
 ལྷས་རག་གིས་པན་གཞོན་ཏུ་མ་ཟད་སེམས་ཅམ་གྱིས་དེ་ལྟར་འདོད་པ་འང་སྦྱོན་
 ཡོན་ཆེ་བར་བསྐྱར་ཞེས་སྤྱུ་མར་རོ། །

རང་གཞན་གྱི་ཆེད་དུ་ལས་ལ་བཀོལ་བའི་སྒྲིན་ཡོན་ནི། བདག་གི་ལས་བྱ་བའི་
(༤༩༥)དོན་དུ་གཞན་པ་རོལ་པོ་བྱ་དང་གཡོག་དུ་བཀོལ་བར་བྱས་ན་སྤྱི་མར་རང་
ཉིད་གཞན་གྱིས་དབང་མེད་དུ་ལས་ལ་བཀོལ་བའི་བྱ་གཡོག་དང་གཞན་གྱི་སྤྱི་མི་
དང་རིགས་ངན་དང་གཟུགས་མི་སྤྱག་པ་ལ་མོགས་པ་སྦྱིས་ནས་སྤྱག་བསྐལ་སྦྱོར་
བར་འབྱུར་ལ། གཞན་གྱི་ལས་བྱ་བའི་དོན་དུ་བདག་ཉིད་བཀོལ་ཁིང་སྤྱད་ན་སྤྱི་
མར་བདག་ཉིད་རྗེ་དཔོན་ཉིད་དང་རིགས་མཐོ་བ་དང་གཟུགས་བཟང་བ་མོགས་
གྱི་བདེ་བ་སྦྱོར་བར་འབྱུར་རོ། །འདི་ལ་ངག་ཅེས་གྱིས་བསྐལ་བའི་སྒྲིན་ཡོན་ཞེས་
ཀྱང་རོ། །དེ་དག་ནི་བདག་གཅེས་འཛིན་དང་གཞན་གཅེས་འཛིན་གྱི་སྒྲིན་ཡོན་
སྤེལ་ཏེ་རྒྱས་པར་བསྟན་པའོ། །

བསམ་པའི་བྱད་པར་ལས་ལེགས་ཉེས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་ཚུལ་བསྟན་པས་དོན་
བསྐྱབ་ནི། མདོར་ན་འཇིག་རྟེན་ན་བདེ་བ་དང་ལེགས་པའི་ཡོན་ཏན་གང་རི་སྟེད་
ཅིག་ཡོད་པ་དེ་དག་ཀྱང་ནི་གཞན་རྣམས་གཅེས་པར་བཟུང་ནས་དེ་ཐམས་ཅད་
གནས་སྐབས་དང་མཐར་སྤྱག་ཀྱང་དུ་པན་བདེ་ལ་སྦྱོར་བར་འདོད་པའི་བསམ་པ་
བཟང་པོ་ལས་བྱུང་བས་ན་གཞན་གཅེས་འཛིན་ནི་སྤྱན་སྤྱུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་
གྱི་གནས་ཡིན་ལ། འཇིག་རྟེན་ན་སྤྱག་བསྐལ་དང་ཉེས་པའི་སྒྲིན་གང་རི་སྟེད་ཅིག་
ཡོད་པ་དེ་དག་ཀྱང་ནི་རང་གཅེས་པར་བཟུང་ནས་བདག་ཉིད་འབའ་ཞིག་དུས་ཀྱང་
དུ་བདེ་བའི་ཐབས་སུ་བྱ་མིན་ལ་འཇུག་པར་འདོད་པའི་བསམ་པ་དམན་པ་ལས་
བྱུང་བ་ཡིན་པས་ན་རང་གཅེས་པར་འཛིན་པ་ནི་ཀྱད་པ་ཀྱང་གྱི་སྒྲོར་ཤེས་པར་བྱས་
ནས་གཞན་གཅེས་འཛིན་གྱི་བསམ་པ་སྟེད་ཅིང་འཕེལ་བ་དང་རང་གཅེས་འཛིན་གྱི་
བསམ་པ་མི་སྦྱོ་བ་དང་དགག་པའི་ཐབས་ལ་ཅི་ནས་ཀྱང་འབད་པར་བྱའོ། །

རང་དོན་དང་གཞན་དོན་ལ་ཞུགས་པའི་སྒྲིན་ཡོན་བསྐྱབ་ཏེ་(༤༩༦)དཔེས་
བསྟན་པ་ནི། བཤད་མ་ཐག་པ་འདིའི་རྒྱ་མཚོན་མང་དུ་རྒྱས་པར་བཤད་ཏེ་ཅི་ཞིག་
དགོས་ཏེ་བྱིས་པ་དམན་པ་མི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐོག་མེད་ནས་གཞན་ལ་ལ་བར་

ཐོར་རང་གཅེས་པར་བཟུང་ནས་རང་གི་དོན་ཁོ་ན་བྱེད་པ་ལ་ཞུགས་ནའང་རང་གི་དོན་ཅིའང་མ་འབྲལ་པར་སྲིད་པའི་གནས་སུ་སྤྱག་བསྐལ་འབའ་ཞིག་ལ་སྦྱོད་པ་དང་། ལྷན་པ་སྤྱིས་མཆོག་སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་གཞན་དབང་ཏུ་ལྷུང་པ་ནམས་ཀྱིས་རང་དོན་ལ་ལ་བར་ཐོར་གཞན་གཅེས་པར་བཟུང་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཁོ་ན་བྱེད་པ་ལ་ཞུགས་པས་རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་དོན་མཐར་ཕྱིན་པར་ལྷུང་ཏེ་ཞི་བའི་གནས་སུ་ཟག་མེད་གྱི་བདེ་བ་དམ་པ་ལ་སྦྱོད་པ་འདི་གཉིས་གྱི་ནི་སྦྱོན་ཡོན་གྱི་ཁྱད་པར་སྤྱོད་པ་བདག་གཞན་བརྗེས་པའི་ཕན་ཡོན་དང་མ་བརྗེས་པའི་ཉེས་དམིགས་ལ་ཡིད་ཆེས་པར་གྱིས་ལ་སྤྱིང་ཐག་པ་ནས་སྤྱོད་ལྷན་པ་བསྦྱོད་དེ་བདག་གཞན་བརྗེ་བ་སྦྱོར་པ་ལ་སྤྱོད་པའི་ཆལ་ཅི་ཡོད་ཀྱིས་འབད་པར་གྱིས་མིག་། དེ་ལྟར་མདོ་སྤེའི་རྒྱན་ལས། སྤྱོད་པོ་ཆོངས་པ་རང་གི་བདེ་དོན་བཅོམ་། ཉན་ཏུ་དེ་མ་ཐོབ་པར་སྤྱག་བསྐལ་འབྱུང་། བརྟན་པ་ཉན་ཏུ་གཞན་དོན་བཅོམ་ལུན་པས། གཉིས་ཀའི་དོན་བྱས་ཐུང་ན་འདའ་བར་ལྷུང་། ཅེས་དང་། རིན་ཐོང་ལས་ཀྱང་། དེ་བས་དེ་ལྟར་ལས་འབྲས་དག་། མཐུན་པར་མཐུན་མཛོད་དོན་ཏུ་ནི། འཕྲོ་ལ་ཕན་པ་ཉན་ཏུ་མཛོད། དེ་ཉིད་ཁྱོད་ལ་ཕན་པ་ལགས། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

རང་གཅོད་ཐོར་བྱས་ནས་གཅེས་པར་བཟུང་སྟེ་བདག་གཞན་མ་བརྗེས་པའི་ཉེས་དམིགས་ལ། མ་མཐོང་བ་བྱི་མའི་ཉེས་དམིགས་ནི། བདག་གཅེས་འཛིན་ལ་དགའ་བལྟས་(༤༩༥བ)ནས་བདག་གི་བདེ་བ་ལ་ཆེས་ཆེར་བྱེད་པ་འཕོག་ཅིང་གཞན་གཅེས་འཛིན་ལ་ཡོན་ཏན་ཏུ་བལྟས་ནས་གཞན་གྱི་སྤྱག་བསྐལ་ལ་ལ་བར་འདོར་བ་བཀག་ནས་དེ་སེལ་བ་ལ་ཆེས་ཆེར་བྱེད་པའི་སྦྱོན་ནས་བདག་གི་བདེ་བ་དང་གཞན་གྱི་སྤྱག་བསྐལ་དག་ཡང་དག་པར་བརྗེ་བར་མ་བྱས་པར་བདག་གཅེས་པར་བཟུང་ན་རང་ཉིད་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཏུ་ནམ་ཡང་མི་འབྲལ་ཅིང་སྟེ་འབྲལ་མི་སྲིད་ལ། དེ་མ་གྲུབ་ཀྱང་སྲིད་པའི་བདེ་བ་ལ་སྦྱོད་ནས་བསྐྱད་པས་ཆོག་མོད་སྐྱམ་ན་འཁོར་བ་ན་ཡང་སྤྱན་སྐྱམ་ཆོགས་པའི་བདེ་བ་ཡོང་ཡེ་མེད་དེ་སྲིད་པའི་རང་བཞིན་སྤྱག་

བསྐལ་ལས་མ་འདས་པས་སོ་ཞེས་འཆད་དགོས་ལ། ཡང་བདག་གི་བདེ་བ་རྒྱར་
བཅས་གཞན་ལ་ཕར་གཏོང་ཞིང་གཞན་གྱི་ཐུག་བསྐལ་རྒྱར་བཅས་རང་ལ་ཚུར་ལེན་
པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡང་དག་པར་བརྟེན་པར་མ་བྱས་ན་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཏུ་མི་འབྱལ་ཅས་
བཤད་ཀྱང་ཚོགས་མོད། འོན་ཀྱང་བདེ་ཐུག་བརྟེན་ཚུལ་དངོས་ནི་སྤུངས་ལྟར་ཡིན་ལ་
གོང་ཏུ་ཡང་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

ཡང་བདག་གཞན་བརྟེན་པར་མ་བྱས་ན་མཐར་ཐུག་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཏུ་མི་འབྱལ་
པར་མ་ཟད་གནས་སྐབས་འཁོར་བ་ན་ཡང་ལྟ་མིའི་བདེ་སྲིད་ཐུན་ཐུས་ཚོགས་པ་
ཐོབ་པའང་མེད་ཅེས་བཤད་ཀྱང་ཚོགས་ལ། དེ་ལྟར་འཆད་པ་ནི་བདག་གཞན་མ་
བརྟེན་ན་གཞན་དོན་ཏུ་སངས་རྒྱས་མི་འབྱལ་པར་མ་ཟད་རང་དོན་ཏུ་མཐོ་རིས་ཀྱི་
བདེ་བ་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་རྒྱན་མི་འཆད་པའང་མི་འཐོབ་ཅེས་པའི་དོན་ཏེ་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་
འབྱལ་པ་ལ་བདག་གཞན་བརྟེན་པ་འདི་དགོས་ཀྱང་མཐོ་རིས་ཀྱི་བདེ་བ་ཐུན་ཐུས་
ཚོགས་པ་བྱུང་པར་ཅན་རྒྱལ་པ་ལ་དེ་མི་དགོས་སྟུང་པའི་དོགས་པ་གཙོད་པའང་
ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །བདག་གཞན་བརྟེན་པའི་(༤༩)ན་སྟོན་མ་བྱུང་ཐུབ་ཀྱི་སེམས་
མ་བཟུང་ན་སངས་རྒྱས་མི་འཐོབ་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲུལ་ལས། བྱང་ཆུབ་
སེམས་ནི་མ་བཟུང་བར། །སངས་རྒྱས་ནམ་ཡང་མི་མཐོང་ཞིང་། །འཁོར་པར་བདག་
གཞན་དོན་རྒྱལ་པའི། །ཐབས་ནི་གཞན་དག་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །མཐོང་བ་ཆོ་
འདིའི་ཉེས་དམིགས་ནི། དེ་ལྟར་རང་གཅེས་པར་བཟུང་གཞན་ཡལ་བར་ཐོར་བས་
མ་མཐོང་བ་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་གྱི་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་བདེ་འབྱས་མི་
འཐོབ་པའི་ཉེས་དམིགས་ཕར་ཞོག་གི་མཐོང་བའི་ཆོས་སུ་ཡུར་པའི་ཆོ་འདིའི་དོན་
ཡང་མི་འབྱལ་སྟེ། འདི་ལྟར་བྲན་གཡོག་དག་གིས་རང་ལ་གཅེས་སྤྲས་བྱས་ཏེ་རྟེ་
དཔོན་གྱི་དོན་ཡལ་བར་ཐོར་ནས་ལས་སུ་བསྟོན་པའི་བྱ་བ་ཞིང་ལས་མོགས་མི་
བྱུང་པ་དང་རྟེ་དཔོན་ཡང་རང་གཅེས་པར་བཟུང་བྲན་གཡོག་གི་དོན་ཡལ་བར་
ཐོར་ནས་དེ་ལ་ལས་རྒྱལ་ཏུ་བརྟུག་སྟེ་ཟས་གོས་དང་སྤྱ་རན། རྟེར་འོས་པ་མི་རྟེར་

བས་ནི་གཉིས་ཀའི་ཆོ་འདིའི་དོན་ཙམ་ཡང་འབྲུག་པར་མི་འཇུག་ཏེ་བྲན་གཡོག་གིས་ལས་མ་བྱས་པས་སྤྱ་རྩལ་མི་ཐོབ་ལ་རྩེ་དཔོན་གྱིས་སྤྱ་རྩལ་མ་བྱིན་པས་ལས་མི་འབྲུག་པས་སོ། །ཡང་གི་སྤྱུས་མ་མཐོང་བ་ཕྱི་མའི་བདེ་འབྲས་མི་འབྲུག་པ་ལྟ་ཅི་སྒྲིལ་ཞེས་བསྟན་རྟོ། །

ཉེས་དམིགས་དེ་དག་འབྱུང་བའི་རྒྱ་བསྟན་པ་ནི། རང་གཅེས་འཛིན་གྱི་དབང་གིས་མཐོང་བ་ཆོ་འདི་དང་མ་མཐོང་བ་ཆོ་ཕྱི་མའི་བདེ་སྦྱིད་རྒྱ་ཆེན་པོ་འབྲུག་པའི་རྒྱ་བདག་གཞན་བརྩེ་བ་སྤངས་པས་ཆོ་འདི་ཕྱིའི་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པའི་བདེ་སྦྱིད་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་ཐོར་ཞིང་། རང་གཅེས་འཛིན་དོར་ནས་གཞན་(༤༩༦)དོན་ཆེས་ཆེར་མ་བྱས་པར་ཆགས་པའི་དབང་གིས་བདག་གཅེས་པར་བཟུང་ནས་གཞན་ལ་གནོད་པའི་སྤྱུག་བསྐལ་འབའ་ཞིག་བྱས་པའི་རྒྱས་བདེ་སྤྱུག་གི་ཐབས་ཀྱི་སྒྲུང་དོར་ལ་ཆོངས་པ་ནམས་ཞེས་སམ་སྒྲུང་དོར་ལ་ཆོངས་པའི་བྱིས་པ་ནམས་མཐོང་བ་དང་མ་མཐོང་བའི་སྤྱུག་བསྐལ་མི་བཟད་པ་རང་རྒྱུད་ལ་ལེན་པར་འཇུག་པོ་ཞེས་རང་གཅེས་འཛིན་ཉིད་ཉེས་དམིགས་ཀྱི་ཅ་བར་བསྟན་རྟོ། །རྒྱ་དཔེ་སོགས་སུ། བན་ཚུན་བདེ་སྦྱིད་ཡོངས་ཐོར་ནས། ཞེས་ཡོད་དེ། དོན་ནི། བདག་གཞན་བརྩེས་ནས་ཕན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་བདེ་བ་སྦྱིད་པར་ཤེས་བཞིན་ཏུ་དེ་ཡོངས་སུ་ཐོར་ནས་ཞེས་པ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་ཏུ་ཕན་ཚུན་སྤྱུག་བསྐལ་བྱས་པའི་རྒྱས་ཞེས་ཀྱང་ཡོད་པར་མངོན་ལ་དེའི་དོན་ཡང་ཕན་ཚུན་མི་འདོད་པ་བསྐྱབས་ཏེ་སྤྱུག་བསྐལ་བྱས་པའི་རྒྱས་ཞེས་པ་ལོ། །ཡང་བདག་གཅེས་འཛིན་གྱི་དབང་གིས་བདེ་སྤྱུག་གི་རྒྱའི་སྒྲུང་དོར་ལ་ཆོངས་ནས་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཞུགས་པས་སྤྱུག་བསྐལ་མི་བཟད་པ་ལེན་ཞེས་རྒྱ་མཆོན་ཏུ་སྦྱར་ནས་ཆོངས་པ་སྤྱུག་བསྐལ་གྱི་རྒྱར་བསྟན་པ་ལ་སྦྱར་ཀྱང་ཆོག་ལ། སྤྱ་མ་ནི་ཆོངས་པ་ཞེས་པ་སྤྱད་པའི་དོན་ཏུ་བྱས་པ་ལོ། །དེ་དག་གིས་ནི་བདག་གཅེས་འཛིན་གྱིས་འདི་ཕྱི་ཐམས་ཅད་ཏུ་ཕུང་བར་བསྟན་རྟོ། །

བཞི་པ་དེས་ན་ངེས་པར་བརྩེ་དགོས་པར་བསྟན་པ་ནི། འཛིག་རྟེན་དག་ན་

སོགས་ཏེ། དེ་ལ། རང་གཅེས་འཛིན་འདོར་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། སྤྱི་པ་འཁོར་
 པའི་འཇིག་རྟེན་དག་ན་ཡིད་མི་བདེ་བ་སྦྱིད་པའི་རྒྱ་མི་དང་མི་མིན་གྱི་གནོད་པ་
 སོགས་ཀྱི་ནང་གི་གནོད་འཚོའམ་ཉེ་བར་འཚོ་བའི་རིགས་གང་ཡོད་པ་དང་། (༤༣༡ན)
 རྒྱག་བསྐལ་གྱི་རྒྱར་ཡུར་པའི་འཇིགས་པ་དང་དེའི་འབྲས་ལུ་རྒྱག་བསྐལ་གྱི་རིགས་
 རི་སྟེད་ཅིག་ཡོད་པར་ཡུར་པ་ཞེས་སམ། དག་དང་གཅན་གཟན་སོགས་ཀྱི་འཇིགས་
 པ་དང་སྦྱེ་ཆ་སོགས་ཀྱི་རྒྱག་བསྐལ་ཞེས་པའམ། སེམས་ཀྱི་འཇིགས་པ་དང་ལུས་ཀྱི་
 རྒྱག་བསྐལ་རི་སྟེད་ཅིག་ཡོད་པར་ཡུར་པ་དེ་དག་ཀྱན་ནི་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་རྒྱ་
 ཅན་གྱི་བདག་གཅེས་པར་འཛིན་པ་ལས་ཡུང་བས་ན་གནོད་པ་དང་མི་འདོད་པ་
 ཐམས་ཅད་སྦྱིད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་དང་ཅ་བར་ཡུར་པའི་བདག་གཅེས་འཛིན་གྱི་འདྲེ་ཆེན་
 སོ་དེས་གོ་སྟེ་དེས་ནི་བདག་ལ་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་དགོས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས་དེ་
 སྟོང་བ་ལ་ནན་ཏན་བསྦྱིད་ནས་འབད་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་རང་གཅེས་འཛིན་འདོར་
 རིགས་པའི་རྒྱ་མཚན་བསྟན་ཏེ་དེ་སྟོང་བར་གདམས་པའོ། །དེ་ལྟར་ཉེས་པའི་ཅ་
 བ་ངོས་བབྱང་ནས་དེ་ལ་དགྲར་བཞུས་ཏེ་རྒྱ་བདག་ཉིད་གཅེས་པར་འཛིན་པའམ་
 བདག་གཅེས་འཛིན་ཉིད་ཡོངས་སུ་མ་བཏང་ཁོང་མ་སྤངས་ན་འབྲས་ལུ་རང་གཞན་
 གྱི་རྒྱག་བསྐལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་སྟོང་བར་མི་རུས་ཏེ་རྒྱ་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། རི་ལྟར་
 ཏེ་དཔེར་ན་སྟེག་བྱེད་གྱི་མེ་ནི་ལག་ཏུ་བབྱང་ནས་མ་བཏང་ན་དེས་སྟེག་པའི་རྒྱག་
 བསྐལ་སྟོང་བར་མི་རུས་པ་བཞིན་ནོ། །འདིར་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ཞེས་པ་ལལ་ཆེར་
 ཏུ་བདག་འཛིན་ཉིད་ལ་ངོས་བབྱང་ནས་བཤད་པ་ལྟར་བྱས་ཀྱང་ཚོག་མོད། །འོན་
 ཀྱང་གོང་ཏུ་རང་གཅེས་པར་བབྱང་བས་བདག་གཞན་བརྗེ་མ་རུས་ཤིང་མ་བརྗེས་
 པས་འདི་ཕྱིར་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བར་གསུངས་ནས་རང་གཅེས་འཛིན་ཉེས་
 པའི་ཅ་བར་བསྟན་ཁོང་འོག་ཏུ་འང་དེ་བཞིན་ཏུ་འཆད་པར་འཇུག་པ་ལྟར་འདིར་
 ཡང་ཉེས་པའི་དངོས་རྒྱུ་དཔེར་ཏུ་བྱས་ནས་བདག་གཅེས་(༤༣༢བ)འཛིན་ཉིད་ལ་
 གཟུང་བར་བྱ་དགོས་ལ་བརྒྱད་རྒྱ་ལྟ་བུའི་དཔེར་ཏུ་བྱས་ན་བདག་འཛིན་ཉིད་ལ་

བཤད་ཀྱང་མི་འགལ་སྟམ་མོ། །འདི་དག་གིས་ནི་རང་གཅེས་འཛིན་ཉེས་པའི་ཚ་
བ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆན་དེས་ན་དེ་ལ་དགར་བལྟས་ཏེ་ཕྱིན་ཆད་གཞན་གཅེས་པར་
བཟུང་ནས་ངེས་པར་བཞེ་དགོས་པར་བསྟན་རྟོ། །

བསམ་པས་བཞེ་ཚུལ་དང་བཞེས་ནས་འཇུག་ཚུལ་ནི། དེ་ལྟར་རང་གཅེས་
འཛིན་ནི་རང་གཞན་གྱི་མི་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚ་བ་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་བུས་ན་བདག་
ཉིད་ཀྱི་གཞོན་པའི་སྤྱད་བསལ་ཐམས་ཅད་ཞི་བར་བྱ་བའི་ཆེད་དང་དེར་མ་བཟང་
གཞན་གྱི་མི་འདོད་པའི་སྤྱད་བསལ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཞི་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་བདག་
གཅེས་འཛིན་གྱི་སྒོ་སྤངས་ཏེ་རང་དོན་ལ་སྟོས་པ་མེད་པར་བདག་ཉིད་གཞན་ལ་
ཕན་པའི་ཆེད་དུ་གཏང་བར་བྱ་བ་དང་གཞན་སེམས་ཅན་ནམས་ལ་བདག་ཉིད་
བཞིན་དུ་གཅེས་པར་བཟུང་ནས་བཞེ་བར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེའང་སྤར་གཞན་ལ་
བར་དོར་བ་བཞིན་དུ་ཕྱིས་རང་ཡལ་བར་འདོར་བ་དང་སྤར་རང་གཅེས་པར་བཟུང་
ནས་ཕན་བདེ་སྤྱབ་པ་བཞིན་དུ་ཕྱིས་གཞན་ལ་དེ་ལྟར་བྱ་བར་འདོད་པའི་སྒོ་ནས་
བཞེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ནི་བསམ་པའི་སྒོ་ནས་བཞེ་ཚུལ་དངོས་དེ་ལྟར་དགོས་ཞེས་
བསྟན་པ་ཡིན་ལ། བཞེས་ནས་བསམ་པས་འཇུག་ཚུལ་ཡང་འདི་ལྟར་བྱ་སྟེ་བདག་
ཉིད་དམ་བདག་ཉིད་ནི་དེང་ཕྱིན་ཆད་སེམས་ཅན་གཞན་ནམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱུར་
པ་ཡིན་གྱི་སྤར་བཞིན་བདག་ཉིད་དབང་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཀྱི་ཡེ་ཡིད་ཁྱོད་ཉིད་ཀྱིས་
ངེས་པར་ཤེས་པར་གྱིས་ལ་དེང་ནས་བཅུམས་ཏེ་རང་གི་ཁ་མི་འཛིན་ཕྱོགས་མི་སྤྱོད་
བར་གཞན་ཕན་གྱི་བསམ་པ་འབའ་ཞིག་གིས་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་དགེ་ཚ་ནམས་སྟོས་
མེད་དུ་སེམས་(༤༥ན)ལ་གཏོང་བའི་སྒོ་ཡང་ཡང་སྤངས་ནས་གཞན་ཀྱན་གྱི་དགོས་
པའི་དོན་སྤྱབ་སྟམ་པ་མ་གཏོགས་པར་ད་ཕན་ཆད་ནི་ཁྱོད་ཀྱིས་རང་གི་དོན་ཁོ་ན་
སྤྱབ་དགོས་སྟམ་པ་སོགས་གཞན་ཅི་ཡང་མི་བསམ་མོ་ཞེས་རང་དོན་འབའ་ཞིག་
དོན་གཉེར་གྱི་བསམ་པ་སྤྱོད་མི་རིགས་པར་བསྟན་རྟོ། །

འོན་སྤར་བདག་མེད་ལ་བདག་དུ་འཛིན་པ་འཁྲུལ་བ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་གཞན་

དོན་ནི། གཞན་ལ་དབང་བའི་ལག་སྟགས་ཀྱིས་རང་དོན་ཏུ་གཡོ་བའི་བྱ་བ་བྱེད་
 པ་མི་རིགས་ཞེས་པ་ཡིན་པར་བཤད་དོ། །དར་རྟེན་ཏུ་རང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཏུ་
 བསྟོན་ན་གང་གི་བྱ་བ་ཡིན་པ་དེ་ལ་རང་གི་མིག་སྟགས་ཀྱིས་ལོག་པར་སྐྱབ་པ་མི་
 རིགས་པས་ཞེས་དང་། སྒོ་གསུམ་གྱིས་ལོག་པར་སྐྱབ་པ་མཐོང་ན་ཉེས་དམིགས་
 བསམ་ནས་ཡང་ཡང་སྒོ་མ་སེམས་བྱ་དགོས་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་གཞན་ལ་
 དབང་བའི་མིག་སྟགས་ཀྱིས་རང་དོན་སྐྱབ་པ་དང་གཞན་ལ་གཞོད་པའི་ལོག་སྒྱུར་
 བྱ་བ་གང་ཡང་མི་རིགས་ཤིང་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་བདེ་སྦྱེད་པའི་དོན་སྐྱབ་དགོས་
 པའི་རྒྱ་མཚན་དེས་ན་དེར་ནས་རང་གཙོ་ཤོར་མི་བྱ་བ་སེམས་ཅན་གཞན་ཁོ་ནའི་
 དགོས་པའི་དོན་སྐྱབ་པ་གཙོ་ཤོར་བྱས་ནས་བདག་རང་གི་ལུས་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་
 བའི་བླ་སྟོན་སྟགས་ལོ་བྱད་ཅི་དང་ཅི་མཐོང་བ་དེ་དང་དེ་དག་ནི་རང་གི་ཡིད་
 ཀྱིས་རང་ལ་སྟོགས་པའམ་རང་གིར་འཛིན་པ་བཅད་ནས་ཀྱང་སེམས་ཅན་གཞན་
 བདག་ཏུ་བྱས་པ་དེ་དག་ལ་ནི་ཕན་བདེ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཏུ་ལེགས་པར་
 སྦྱོང་ཅིག་ཅེས་ཏེ་སྦྱོར་ཅིག་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་ལ་དེ་ནི་སྦྱོར་བ་ལྟིན་ཅི་མ་ལོག་པ་
 སྐྱབ་པའོ། །(༤༣་ན)དེ་དག་གིས་ནི་བདག་གཞན་བརྗེ་ཚུལ་དང་བརྗེས་ནས་བསམ་
 སྦྱོར་གྱིས་འཇུག་ཚུལ་དག་བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་ལྟར་བྱ་དགོས་ཞེས་གདམས་པའི་སྒོ་
 གས་བརྟན་པ་ཡིན་ལ། བརྗེས་ནས་བསམ་སྦྱོར་གྱིས་ངེ་ལྟར་སྐྱབ་ཚུལ་ནི་དེ་མ་ཐག་
 འཆད་པར་འགྱུར་བ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་གཉེན་པོའི་ཁྱད་པར་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྒོ་མ་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བརྟན་པ།
 རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དམན་སྟགས་བདག་ཏུ་ཞེས་སྟགས་ཏེ། དེའང་
 རྒྱར་བདག་གཞན་མ་བརྗེས་པའི་རུས་སུ་བྱིས་པ་རྣམས་ནི་གོང་དུ། མཐོ་ལ་ཐག་
 དོག་མཉམ་ལ་འགྲན། ཞེས་སྟགས་བཤད་པ་ལྟར་རང་བས་མཐོ་བ་ལ་ཐག་དོག་
 མཉམ་པ་ལ་འགྲན་སེམས་དམའ་བ་ལ་ར་རྒྱལ་བྱེད་པའི་ཉེས་པ་གསུམ་ཡོད་པ་དེ་
 དག་སྦྱོང་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོར། བརྗེ་བ་སྒོ་མ་པའི་བྱང་སེམས་དེས་རང་བས་དམན་

བ་དང་སྐྱེས་ཞེས་པས་བསྟན་པ་རང་དང་མཉམ་པ་དང་རང་ལས་མཐོ་བའི་ཡུལ་
 གསུམ་པོ་དེ་དག་དང་བདག་ཉིད་བཟེས་ནས་དེ་རྣམས་ནི་བཟེས་ཟིན་པ་ཕྱིན་ཆད་
 གྱི་བྱང་སེམས་བདག་ཏུ་བྱས་ནས་རང་ཡིན་པའི་འདུ་ཤེས་འཛིག་པ་དང་། སེམས་
 ཅན་གཞན་རང་བས་དམན་པ་དང་རང་དང་མཉམ་པ་དང་རང་ལས་མཐོ་བ་གསུམ་
 པོ་ཉིད་ཏུ་ནི་སྤར་མ་བཟེས་གོང་གི་བྱང་སེམས་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་འདུ་ཤེས་
 བཞག་པར་བྱས་ནས། དེ་ལྟར་གཞན་བདག་ཏུ་མོས་པ་དང་བདག་ཉིད་གཞན་ཏུ་
 མོས་ནས་ཡོད་པ་དེ་ལ་དེ་དང་དེ་ཡིན་ནམ་མིན་སྟུང་པའི་ཐེ་ཚོམ་གྱི་རྣམ་ཅིག་མེད་
 པར་དེ་དང་དེ་ངེས་པར་ཡིན་སྟུང་པའི་ངེས་ཤེས་འདྲོངས་པའི་སེམས་ཀྱིས་སྟུ་རང་
 ལས་མཐོ་བ་ལ་སྤྲལ་དོག་དང་རང་དང་མཉམ་པ་ལ་འགྲན་སེམས་(༤༥/བ)དང་རང་
 ལས་དམའ་བ་ལ་ང་རྒྱལ་བསྟོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་བདག་གཞན་བཟེས་
 རྣམ་གཉིན་པོའི་བསམ་པས་རི་ལྟར་སྤྲུབ་ཚུལ་མདོར་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་
 བཟེ་བ་སྟོམ་པ་པོའི་བྱང་སེམས་རང་ལྟས་བྱིན་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ན་རང་བས་དམའ་
 བའི་སེམས་ཅན་གཞན་རང་ཡིན་པར་བསམ་ནས་རང་བས་མཐོ་བའི་ལྟས་བྱིན་དེ་
 ལ་སྤྲལ་དོག་སྟོམ་པ་དང་། རང་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་གཞན་རང་ཡིན་པར་
 བསམ་ནས་རང་མཉམ་གྱི་ལྟས་བྱིན་དེ་ལ་འགྲན་སེམས་སྟོམ་པ་དང་རང་བས་མཐོ་
 བའི་སེམས་ཅན་གཞན་རང་ཡིན་པར་བསམ་ནས་རང་བས་དམན་པའི་ལྟས་བྱིན་ལ་
 ང་རྒྱལ་བསྟོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། འདི་ལྟར་ན་རྩ་ཚིག་ཏུ་འདི་ཞེས་ཡོད་པ་རྣམས་
 ལྟས་བྱིན་ལ་གོ་བར་བྱ་ཞིང་བདག་ཅེས་པ་རྣམས་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་བདག་ཏུ་
 བྱས་ཡོད་པ་དེ་ལ་གོ་བར་བྱ་དགོས་ལ། ཡང་འགྲེལ་པ་འགར་སྤར་མ་བཟེས་གོང་
 གི་བྱང་སེམས་རང་ལ་བདག་རྟོག་པ་ཞེས་དང་བཟེས་བྱིན་ཆད་གྱི་བྱང་སེམས་རང་
 ལ་བདག་གསར་པ་ཞེས་ཐ་སྟངས་བྱས་ནས། རྩ་ཚིག་གི་འདི་ཞེས་པ་རྣམས་བདག་
 རྟོག་པ་དང་བདག་ཅེས་པ་རྣམས་བདག་གསར་པ་ལ་གོ་དགོས་པར་གསུངས་པ་
 ལྟར་བྱས་ཀྱང་ཚིག་གོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། དམན་པ་དང་བརྗེས་ནས་སྤྱི་དོག་
 གྲོམ་པ། མཉམ་པ་དང་བརྗེས་ནས་འབྲན་སེམས་གྲོམ་པ། ལྷག་པ་དང་བརྗེས་ནས་
 ད་རྒྱལ་གྲོམ་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། འདི་ནི་བཀུར་བྱས་སོགས་ཏེ། དེ་ལ། འཇིག་རྟེན་
 གྱི་ཆོས་ལ་སྤྱི་དོག་བྱ་བ་ནི། བརྗེས་པ་སྤྱི་བྱང་སེམས་རང་ལྷས་བྱིན་ཞེས་བྱ་
 བ་ཡིན་ན་བྱང་སེམས་ལྷས་བྱིན་འདི་ནི་སྤྱི་པོ་རྩ་མས་མཆོག་རྩ་བ་བྱང་ནས་(༤༤༠ན)
 བཀུར་ཞིང་བསྟེ་སྤང་བྱས་ལ། སེམས་ཅན་གཞན་ལ་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་སྟོབས་བཞག་
 ནས་བདག་ཅག་སེམས་ཅན་ནི་ཀུན་གྱིས་དམན་པར་བལྟས་ནས་བཀུར་སྟེ་བྱས་པ་
 མིན་ནོ། །བྱང་སེམས་ལྷས་བྱིན་འདིས་རྟེན་པ་མང་པོ་ཐོབ་པ་བཞིན་རྩ་སེམས་ཅན་
 བདག་ཅག་གིས་བདེ་བའི་ཡོ་བྱང་མ་རྟེན་ཅིང་ལྷས་བྱིན་འདི་ལ་ནི་གཞན་མང་པོས་
 ཡོན་ཏན་བརྗོད་ནས་བསྟོད་པར་བྱས་ལ་སེམས་ཅན་བདག་ལ་སྟོན་བརྗོད་ནས་
 སྟོད་པར་བྱེད་ཅིང་ལྷས་བྱིན་འདི་བདེ་སྦྱིད་དང་ལྷན་ཞིང་སེམས་ཅན་བདག་ནི་
 རྣམ་བཤེས་ཅན་རྩ་བུར་ལ། སེམས་ཅན་བདག་ཅག་ནི་ཁུར་ཆེན་པོ་འཁུར་དགོས་
 པ་སོགས་དམན་པའི་ལས་རྒྱུས་བྱེད་པ་དང་ལྷས་བྱིན་འདི་ནི་བྱ་བའི་ལས་དང་
 སེམས་ཁྲལ་ཅི་ཡང་མེད་པར་བདེ་ཞིང་དལ་བ་ཉིད་རྩ་གནས་པས་ཆོག་པ་འདི་ལྟ་
 བྱ་ནི་ཆེས་མི་འཐད་དོ་སྟུམ་རྩ་སེམས་ཅན་བདག་རྩ་བྱས་པ་དེས་རང་དམའ་བར་
 མཐོང་ལྷས་བྱིན་རང་གཞན་རྩ་བྱས་པ་དེ་མཐོ་བར་མཐོང་ནས་དེ་ལ་སྤྱི་དོག་བྱ་
 བ་ལོ། །ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོས་ལ་སྤྱི་དོག་བྱ་བ་ནི། བྱང་སེམས་ལྷས་བྱིན་འདི་ནི་མང་
 རྩ་ཐོས་པ་དང་རྩ་བའི་སྤྱི་མས་དང་ལྷན་པ་སོགས་ཡོན་ཏན་གྱི་སྟོན་ནས་འཇིག་རྟེན་
 ལ་ཆེ་ཞིང་མཐོ་བར་གྲགས་པ་དང་བདག་ཅག་སེམས་ཅན་ནི་རིགས་དང་བསོད་
 རྒྱས་སོགས་ཀྱིས་དམན་ཞིང་ཡོན་ཏན་མེད་པར་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་སོ། །དེ་
 ལྟ་ན་འང་ལྷས་བྱིན་གྱིས་འབད་ཚོལ་གྱི་སྟོན་ནས་ཡོན་ཏན་རྒྱུས་གསར་རྩ་བསྐྱབ་
 པ་ཡིན་གྱི་དང་པོ་ནས་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པ་མིན་མོད། བདག་ཅག་སེམས་ཅན་
 དག་ཀྱང་ཡོན་ཏན་མེད་པར་སོས་དལ་རྩ་བསྐྱད་པས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་ཅི་ཞིག་མན།

དེས་ན་བདག་ཅག་སེམས་ཅན་ཀྱང་ཡང་ཐོས་ཚུལ་ལྡན་སོགས་ལ་འབད་པས་
 སྤངས་(༤༠༠བ)ཏེ་དེ་ལ་གོམས་པར་བྱས་ནས་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ཏུ་བྱ་ཆོག་
 གོ། །ཡང་བདག་ལ་ཡོན་ཏན་མེད་པས་ཁྱོད་ལ་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་ཅི་ཞིག་གོ་དེ་ཁྱོད་རང་
 ཡོན་ཏན་ལྡན་པས་ཆོག་མོད་ཅེས་ནམ་སྤང་གསུང་ལ། ཡང་འགའ་ཞིག་ཏུ། བདག་
 ཅག་ཀྱང་ཀྱང་སྤང་ནས་ཡོན་ཏན་སྤང་ཅིང་རང་བཞིན་གྱི་ཡོན་ཏན་བདེ་གཤེགས་
 སྤྱིང་པོ་ལྡན་པས་གཏན་ནས་ཡོན་ཏན་མེད་པའང་མིན་པས་བདག་ཅག་ལ་བརྟམས་
 པར་མི་རིགས་ཞེས་དང་། ཡོན་ཏན་ཆ་ཅམ་མེད་པར་ཡང་མ་གྲུབ་སྟེ་ཡོན་ཏན་ཡི་
 མེད་པའི་སེམས་ཅན་མི་སྤྱིང་པའི་ཕྱིར་ན་བདག་ཀྱང་ཡོན་ཏན་ལྡན་པ་ཉིད་དེ་རང་
 བཞིན་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པས་སོ་ཞེས་ཀྱང་གསུང་ངོ་། །ལྟས་བྱིན་ཡོན་ཏན་ཆེ་
 ཞིང་མཐོ་ལ་བདག་ཅག་དམན་ཞེས་པའང་སྟོས་ས་ལ་སྟོས་ནས་བཞག་པ་ཅམ་ལས་
 མཐའ་གཅིག་ཏུ་མ་དེས་པས་ཡོན་ཏན་གྱིས་ཆེས་མཐོ་བའི་བྱང་སེམས་གོང་མ་གང་
 བས་ལྟས་བྱིན་འདི་དམན་པ་དེ་ཡང་ཡོད་པས་ལྟས་བྱིན་འདི་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཡོན་
 ཏན་ཡོད་ཅིང་མཐོ་བའང་མིན་ལ། བདག་ཅག་ལས་ཆེས་དམན་པའི་གང་ཟག་འོག་
 མ་གང་བས་བདག་ཅག་སེམས་ཅན་མཆོག་ཏུ་ལྟར་པ་དེ་ཡང་ཡོད་པས་བདག་ཅག་
 མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཀྱང་ལས་དམན་པར་ཡང་མ་གྲུབ་པས་བདག་ཅག་ཞུམ་པར་བྱ་མི་
 དགོས་སྟམ་ཏུ་བསམ་པའམ་བདག་ཅག་ལ་བརྟམས་པར་མི་རིགས་སྟམ་ཏུ་བསམ་པར་
 བྱའོ། །གལ་ཏེ་ཁྱེད་ཅག་ཚུལ་བྱིམས་དང་ལྟ་བ་འཆོ་བ་དང་སྤྱོད་པ་ཉམས་ཤིང་རྒྱད་
 པ་སོགས་ཀྱིས་བྱང་སེམས་ལྟས་བྱིན་ལས་དམན་ནོ་ཞེ་ན། ཚུལ་བྱིམས་སོགས་ཉམས་
 པ་དེ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་གཞན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱས་པས་ཉོན་མོངས་(༤༡ན)པའི་སྦྱོན་
 ཡིན་གྱི་བདག་ཅག་རང་དབང་གིས་འདོད་ནས་བྱས་པའི་སྦྱོན་མིན་པས་ཚུལ་བྱིམས་
 ཉམས་པ་སོགས་ཀྱི་ཆ་ནས་བདག་ཅག་ལ་བརྟམས་པར་བྱ་མི་རིགས་ཏེ་བདག་ཅག་ལ་
 ཉེས་པ་མེད་པས་སོ། །ཕྱག་དོག་བྱ་ཡུལ་དེའང་དམན་པར་སྤང་བ་ནི། བྱང་སེམས་
 ལྟས་བྱིན་འདིས་ཅི་ལྟས་ཀྱིས་བདག་ཅག་ཉོན་མོངས་པའི་ནད་ཀྱིས་ཐེབས་ཤིང་དེའི་

དབང་གིས་ཚུལ་བྱིས་དང་ལྟ་བ་ཉམས་པ་དང་རྟེན་བཀུར་སྟགས་གྱིས་སྤངས་ཤིང་
 ཉམས་ཐག་པར་ལྷུང་བ་དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱད་པ་ཐམས་ཅད་ལས་ནི་གསོ་བར་བྱ་དགོས་ཏེ་
 ཁོ་རང་སྤྱིར་རྩེ་དང་ཕན་སེམས་སྟགས་གྱི་ཡོན་ཏན་ལྡན་པར་སྒྲོམ་པའི་བྱིར། གལ་
 ཏེ་ནད་པལ་པ་གསོ་བ་ལའང་མེ་བཙའ་དང་གཏར་ག་སྟགས་དགོས་ན་ཉོན་མོངས་
 པའི་ནད་སྟགས་གསོ་བ་ལ་དེ་བས་ཀྱང་ཆེས་གནོད་ལ་བཟོད་དཀའ་བའི་དཀའ་སྤྱད་
 དགོས་པས་བྱིད་ཅག་གིས་མི་བཟོད་དོ་ཞེ་ན། རྒྱད་པ་ལས་གསོ་ཞིང་ཕན་འདོགས་
 པར་བྱིད་ན་དཀའ་སྤྱད་གྱི་གནོད་པའང་བདག་ཅག་གིས་དང་ཏུ་སྤངས་ནས་ཅི་ལྟས་
 ལུ་བསྐྱུ་ནས་བཟོད་པར་བྱ་རིགས་སོ། བྱིད་ཅག་སྒྲོན་ཅན་ཡིན་པས་གསོ་མི་རུང་
 དོ་ཞེ་ན། འོན་ཏེ་བདག་ཅག་ལྟས་བྱིན་འདིའི་གསོ་བྱ་མིན་ཞིང་གསོ་མི་རུང་བས་
 ཕན་མི་འདོགས་ན་ཁོ་ལྟག་སྟམ་ནས་ཅིའི་བྱིར་བདག་ཅག་ལ་བརྟམས་པའམ་རྩན་
 ཅན་བྱིད་དེ་བྱིད་དོན་མེད་པས་སོ། ཡོན་ཏན་གྱིས་མཐོ་བས་བརྟམས་པ་ལོས་བྱིད་
 སྟམ་ན། བདག་ཅག་ལ་ཕན་མི་འདོགས་ན་ལྟས་བྱིན་དེ་ཡི་ཡོན་ཏན་གྱིས་ཅི་ཞིག་
 བྱ་སྟེ་ལྟས་བྱིན་འདི་བདག་རང་ཉིད་ཡོན་ཏན་ཅན་ཡིན་ཡང་ཁོ་རང་ལ་ཕན་པ་མ་
 གཏོགས་བདག་ཅག་ལ་ཕན་པ་མེད་པས་སོ། ཞེས་སམ། བདག་ཅག་(༤༡༧)ལ་དེ་
 ཡི་ཡོན་ཏན་གྱིས་ཅི་བྱ་འདིར་བདག་ཅག་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་དེས་པ་སྟགས་ཡོན་
 ཏན་ཅན་ཡིན་པས་སོ་ཞེས་འཆད་པའང་ཡོད་དོ། །

བྱང་སེམས་ལྟས་བྱིན་འདི་སྤྱིར་རྩེ་ལྡན་པས་གཞན་ལ་ཕན་གདགས་སོ་སྟམ་ན།
 དེ་ལྟ་ན་ཕྱིག་པ་བྱས་ཤིང་ཚུལ་བྱིས་འཆལ་བ་སྟགས་གྱི་ཉེས་པས་རན་སོང་ཏུ་འགྲོ་
 བར་ངེས་པ་དག་རན་འགྲོ་གཅན་གཟན་གདུག་པའམ་སྤྱུལ་གདུག་པའི་ཁར་གནས་
 པ་དང་འདྲ་བའི་འགྲོ་བ་ཕྱིག་ལྷག་ཅན་རྣམས་ལ་ལྷག་བསྐལ་དང་ལྷག་བསྐལ་གྱི་རྒྱ་
 དེ་དག་དང་བལ་འདོད་ཀྱི་སྤྱིར་རྩེ་བསྐྱེད་ནས་རྩེས་ལུ་བབྱུང་ནས་ཕན་འདོགས་བྱིད་
 དགོས་པ་ལ་སྤྱིར་རྩེ་སྟགས་གྱི་ཡོན་ཏན་མེད་པས་ཕན་གདགས་པར་མི་བྱིད་པར་མ་
 ཟད་ལྟས་བྱིན་འདི་བྱིར་ལ་རང་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ་སྟམ་ཏུ་སྒྲོམ་པར་བྱིད་

པ་ཡིས་བདག་ཅག་སེམས་ཅན་གྱི་ནང་ནས་སྐྱེ་བོ་མཁས་པ་ཡོན་ཏན་ཅན་དག་ལ་
 ཡང་འགན་ནས་དེ་དག་ལས་རང་ལྟག་ཅིང་རྒྱལ་བར་འདོད་པས་བསྐྱོ་བར་འདོད་པ་
 འདི་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་སོ། །ཡང་རན་འགྲོའི་ཁར་གནས་པའམ་གཏུག་པ་སྦྱལ་དང་
 གཅན་གཟན་གྱི་ཁར་བཅས་པའི་འགྲོ་བ་ཞེས་འཆད་པ་དང་། འགྲེལ་ཆེན་ལྟར་ན་
 རན་འགྲོ་སྟེ་དམན་པའམ་མཁོ་བའི་ཡོ་བྱད་དང་བྲལ་བའི་འགྲོ་བ་ཞེས་སོ། །དེ་བས་
 བ་ལྟས་བྱིན་འདི་ལ་ཡོན་ཏན་མེད་ཅིང་སྦྱོན་ཡོད་བཞིན་ཏུ་ཡོན་ཏན་ཅན་ཏུ་སྒྲིམ་
 པར་བྱེད་པ་འདི་ཉེས་པ་ཆེའོ་སྟེ་མ་ཏུ་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་བདག་ཏུ་བྱས་པ་དེས་
 བྱང་སེམས་ལྟས་བྱིན་རང་ཉིད་གཞན་ཏུ་བྱས་པ་དེ་ལ་ཕྲག་དོག་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་མཉམ་པ་དང་བརྗེས་ནས་འགན་སེམས་སྒྲིམ་པ་ནི། བདག་དང་
 མཉམ་ལ་སྟགས་ཏེ། དེ་ལ། རྟེན་བཀྲར་སྟགས་(༤༤ན)ལ་འགན་པ་ནི། རིགས་
 གཞུགས་འབྱོར་བ་རྟེན་བཀྲར་སྟགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་སེམས་ཅན་བདག་ཅག་དང་མཉམ་
 པའི་བྱང་སེམས་ལྟས་བྱིན་ལ་ལྟོས་ནས་ནི་རིགས་གཞུགས་སྟགས་ཡོན་ཏན་གང་གིས་
 ཀྱང་སེམས་ཅན་རང་ཅག་ཉིད་དེ་ལས་ལྟག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཏུ་སེམས་ཅན་བདག་
 ཅག་གི་རྟེན་པ་དང་བཀྲར་སྟེ་སྟགས་ནི་ཐབས་རྣམས་ཀྱིས་སྦྱབ་ཅིང་ཚུད་པ་སྟགས་
 མི་དགོས་པས་དེ་དག་ཅི་བདེར་རྟེན་ན་ལེགས་ཀྱི་མ་རྟེན་ན་ལྟས་བྱིན་འདི་ལ་འཕྲོག་
 པར་བྱེད་པ་སྟགས་འཐབ་མོ་དང་ཚུད་པ་ཡིས་ཀྱང་རྟེན་སྟགས་ངེས་པར་བསྦྱབ་པར་
 བྱའོ་སྟེ་མ་ཏུ་འགན་སེམས་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །ཅུ་འགྲེལ་པལ་ཆེར་ཏུ། བདག་དང་
 མཉམ་ལ་བལྟས་ནས་ནི། །ཞེས་ཡོད་དོ། །ཅི་ནས་ཀྱང་སེམས་ཅན་བདག་ཅག་གི་
 ཡོན་ཏན་རྣམས་ནི་འཇིག་རྟེན་ཀྱན་ལ་གསལ་བ་ཞེས་སམ་ཀྱན་ལའང་མངོན་སྲུང་
 ཏུ་གསལ་བ་ཉིད་ཏུ་རྒྱར་ནས་ཡོན་ཏན་ཅན་ཏུ་གྲགས་པ་དང་། གཞན་ཡང་ལྟས་
 བྱིན་འདི་ཡི་ཡོན་ཏན་གྱི་རིགས་གང་ཡོད་པ་རྣམས་ནི་སྐྱེ་བོ་སྲུང་གྱང་མཐོང་ཞིང་
 ཐོས་པར་མི་འགྱུར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གསང་ཞིང་སྟེད་པར་བྱ་ལ་འདི་ཡི་སྦྱོན་གྱི་ཆ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཞན་ལ་ཅི་ལུས་སུ་བསྒྲགས་པར་བྱའོ། །སེམས་ཅན་བདག་ཅག་

གི་སྒྲིན་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་སྤྱི་ཡོད་མི་ཤེས་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་གསང་ནས་སྤྱི་བར་བྱ་ཞིང་སྤྱི་བོ་མང་པོས་ཀྱང་ལྷན་བྱིན་འདི་ཡོན་ཏན་མེད་པའི་སྒྲིན་ཅན་དང་བདག་ཅག་སེམས་ཅན་དག་སྒྲིན་མེད་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་ཤེས་ནས་བདག་ཅག་ལ་ནི་གཞན་གྱིས་ཉེད་བཀྱར་སོགས་ཀྱིས་མཚོད་པར་འགྱུར་ཞིང་ལྷན་བྱིན་འདི་ལ་སྤྱི་ཡོད་མཚོད་པར་འགྱུར་བ་མིན་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་(༤༨༧)སེམས་ཅན་བདག་ཅག་རྣམས་དེར་ནས་ཟས་གོས་ལ་སོགས་པའི་ཉེད་པ་མང་པོ་ལེགས་པར་ཉེད་པར་གྱུར་ཅིང་ལྷན་བྱིན་འདིས་ཅིང་མི་ཉེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་བདག་ཅག་ལ་ནི་གཞན་མང་པོས་དད་ཅིང་གུས་པས་བཀྱར་སྟེ་དང་རིམ་གྱི་བྱེད་པར་འགྱུར་ཞིང་ལྷན་བྱིན་འདི་ལ་ནི་བཀྱར་སྟེ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་མིན་པ་དེ་ལྟར་བྱའོ་སྤྱི་ཡོད་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །

ཉམས་ཤིང་བརྒྱག་པར་གྱུར་པ་ལ་དགའ་བ་སྐྱེད་པ་ནི། བྱང་སེམས་ལྷན་བྱིན་འདི་ནི་ཉེད་བཀྱར་སོགས་ཉམས་ཤིང་བརྒྱག་པས་ཉམས་ཐག་ཅིང་སྤྱི་བོ་སྤྱི་བོ་མང་པོས་མ་རུངས་པར་བྱས་པའམ་ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་ཉམས་ཤིང་བརྒྱག་པས་མ་རུངས་པར་བྱས་པ་ལ་ཡུག་རིང་པོའི་བར་དུ་སེམས་ཅན་བདག་ཅག་རྣམས་ནི་ཡིད་དགའ་བས་བཟུ་བར་བྱ་ཞིང་། ལྷན་བྱིན་དེ་ལྟར་གྱུར་པ་ལ་འགྲོ་བ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་དེའི་ཉེས་པ་ཤེས་ནས་དེ་ལ་ཞེ་བྲིལ་ཏེ་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་སུ་བྱེད་པ་དང་སྤྱི་བོ་མང་པོ་འདུས་ནས་ཕན་ཚུན་དུ་དེའི་སྒྲིན་བརྗོད་དེ་སྤྱོད་པ་དང་མཚང་འདུ་བ་དག་དུ་ཡང་བྱ་ལ་དེ་ལྟར་གྱུར་པ་ལ་བདག་ཅག་སེམས་ཅན་རྣམས་དགའ་བ་སྐྱེད་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱང་སེམས་ལྷན་བྱིན་ལ་འགྲན་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ལྷག་པ་དང་བརྗོད་ནས་ང་རྒྱལ་སྤྱོད་པ་ནི། ཉོན་མོངས་འདི་ཡང་སོགས་ཏེ། དེ་ལ། འགྲན་དུ་མེད་པའི་ང་རྒྱལ་སྤྱོད་པ་ནི། རང་ལས་ལྷག་ཅིང་མཐོ་བའི་བྱང་སེམས་སམ་སེམས་ཅན་ལ་བདག་དུ་བཟུང་ནས་ང་རྒྱལ་སྤྱོད་པར་བྱ་སྟེ། བྱང་སེམས་ལྷན་བྱིན་དམན་ཞིང་ཉམས་ཐག་པས་ཉོན་མོངས་པར་གྱུར་པ་འདི་ཡང་

བདག་ཅག་སེམས་ཅན་མཐོན་པོ་དག་དང་ནི་ལྟན་ཅིག་ཏུ་སྟེ་མཉམ་པར་སེམས་
ནས་ནི་འགན་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་(༤༤ན)གྲག་ན་ཡང་དམན་པ་ལྟས་བྱིན་འདི་དང་
སེམས་ཅན་བདག་ཅག་སྟོས་པ་དང་ཤེས་རབ་བཅ་གཟུགས་དང་རིགས་དང་ནོར་
གྱིས་མཉམ་མཁུ་ཅི། སྟོས་པ་དང་ཤེས་རབ་སྟོགས་ཡོན་ཏན་གང་གི་སྟོན་ནས་ཀྱང་
མི་མཉམ་སྟེ་བདག་ཅག་ཆེས་ལྷག་པས་སོ། །དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་བདག་ཅག་སྟོས་
པ་མང་བ་ཤེས་རབ་ཆེ་བ་སྟོགས་གྱི་སྟོན་ནས་ལྟས་བྱིན་དམན་པ་འདི་དང་མི་མཉམ་
པར་འཇིག་རྟེན་ཀྱན་ལ་གསལ་བར་གྲགས་པ་ཡི་སྟོན་ནས་སེམས་ཅན་བདག་ཅག་གི་
ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་རྒྱ་ཆེ་བ་རྣམས་སྟེ་པོ་ཀུན་གྱིས་སྟོགས་ཐམས་ཅད་ཏུ་སྟན་པར་
བསྒྲགས་པ་སྟོས་ནས་ནི་ལུས་གྱི་བ་སྟུ་ལྡང་ཞིང་སེམས་ལ་དགའ་བ་སྟེ་བར་འགྱུར་
བའི་བདེ་སྲིད་གྱི་དགའ་སྟོན་ལ་ནི་བྱང་སེམས་ལྟས་བྱིན་ཁྱོད་གྱིས་ཡོངས་སུ་སྦྱོད་
ཅིག་ཅེས་སེམས། དེ་ལྟ་བུའི་བདེ་སྲིད་གྱི་དགའ་སྟོན་ལ་ནི་འགྲོ་བ་ཀུན་གྱིས་ཡོངས་
སུ་སྦྱོད་ཅིག་ཅེས་པའོ། །

འགན་མི་རུས་ཕྱིར་རྟེན་པ་སྟོགས་པ་རྒྱ་མཚན་དང་བཅས་པ་ནི། བདག་ཅག་ལ་
འགན་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་ལྟས་བྱིན་འདི་བེལ་གྱིས་མནན་ནས་རྟེན་པ་བཅད་ཀྱང་ཅི་སྟེ་
ད་ཏུང་འདི་ལ་ཟས་ནོར་སྟོགས་གྱི་རྟེན་པ་ཅུང་ཟད་ཡོད་ཀྱང་གལ་ཏེ་ང་རྒྱལ་མེད་
པར་སེམས་ཅན་ང་ཡི་སྟེ་བེད་རྣམས་གྱི་བྱ་དགོས་པའི་ལས་རྣམས་བསྟོན་བ་བཞིན་ཏུ་
བྱེད་ན་དེའི་སྤྲ་རན་ཏུ་བྱང་སེམས་ལྟས་བྱིན་འདི་ལ་སྟོག་འཆོ་བར་རུས་པའི་འཆོ་བ་
ཅམ་མམ་ཆེ་བྱེད་ཅམ་གྱི་ཟས་གོས་སྟོགས་རན་རོན་ཅུང་ཟད་ཅིག་བྱིན་ནས་རྟེན་པ་
ལྷག་མ་གང་ཡོད་རྣམས་སེམས་ཅན་བདག་ཅག་སྟོབས་གྱིས་བཅན་ཐབས་སུ་སྟོགས་
ནས་དེ་དག་ལྷང་བར་བྱ་ཡི་ལྟས་བྱིན་ཁོ་ལ་ཡོངས་སྦྱོད་ཏུ་མི་དབང་ངོ་། །གལ་ཏེ་
བདག་ཅག་གིས་(༤༤ན)བསྟོན་པའི་ལས་མི་བྱེད་ན་ནི་འདིའི་སྟེ་རྟོག་པས་མནན་ནས་
རྟེན་པ་གང་ཡོད་ཐམས་ཅད་བདག་གི་སྟོབས་གྱིས་སྟོག་ཅིང་ལྷང་བར་བྱ་ཡི་ཁོ་ལ་
ཅུང་ཟད་ཀྱང་སྦྱོད་ཏུ་མི་དབང་ངོ་ཞེས་བཤད་པ་འགྲེལ་ཆེན་ལྟར་རོ། །གཞན་ཡང་

ལྷས་བྱིན་འདི་ནི་བདེ་བའི་ཡོངས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་ལས་ཉམས་པར་བྱ་ཞིང་དེར་མ་
 ཟད་སེམས་ཅན་བདག་ཅག་གིས་རང་གི་མི་འདོད་པའི་སྤྱག་བསྐལ་གྱི་ཁུར་ཐམས་
 ཅད་ལྷས་བྱིན་འདིའི་སྤྱོད་ཏུ་སྤོས་ནས་གནོད་པའི་སྤྱག་བསྐལ་ནམས་དང་ཉག་ཏུ་
 སྦྱར་བར་བྱའོ། །ལྷས་བྱིན་འདི་ལ་ཁྱོད་དེ་ཙམ་ཅིའི་ཕྱིར་ཐང་དེ་ལྟར་བྱེད་པའི་རྒྱ་
 མཚན་ཅི་ཡིན་སྟམ་ན། བྱང་སེམས་ལྷས་བྱིན་འདི་ཡིས་སྤར་ལན་བརྒྱ་ཤྱག་ཐམས་
 ཅད་ཏུ་འཕ་ཡུལ་ཏུས་བརྒྱ་ཤྱག་ཐམས་ཅད་ཏུ་འཁོར་འཁོར་བའི་ཆོ་བདག་ཅག་
 སེམས་ཅན་ནམས་ལ་བསྐྱེད་ཤིང་བཅད་པ་དང་བརྟེན་ཅིང་གསང་པ་ལ་སྟགས་
 པའི་གནོད་པ་མི་བཟད་པ་ཏུ་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ཡིས་བརྒྱ་ཤྱག་སྟགས་
 ཆོག་རྒྱང་གཉིས་པོ་འདི་དོན་ཚན་ལོག་མ་ལ་མར་སྒྲེལ་བའང་སྤང་ངོ། །དེ་ལྟར་
 བདག་གཞན་བརྟེན་ནས་ཤྱག་དོག་སྟོམ་པ་སྟགས་གྱི་དོན་ནི་འདི་ལྟར་ངེས་པར་བྱ་
 གྱེ། སྤར་གཞན་ཡལ་བར་དོར་ནས་དེ་ལ་བདེ་བ་སྦྱབ་པ་སྟགས་ལྟ་ཅི། མི་འདོད་
 པ་དང་གནོད་པའི་སྤྱག་བསྐལ་ཐམས་ཅད་དེ་དག་ལ་པར་བསྦྱར་ནས་རང་ལ་མི་
 འོང་བའི་ཐབས་བྱས། དེ་དག་ཤྱག་དོག་དང་འགྲན་སེམས་སྟགས་སྟོམ་པའི་ཡུལ་
 ཏུ་བྱས་ནས་ལས་ངན་དཔག་མེད་བསགས། རང་ལ་གཅེས་པར་བཟུང་ནས་བདེ་
 བ་སྦྱབ་པ་དང་སྤྱག་བསྐལ་བསལ་ཐབས་བྱས། རང་ལ་ལུན་ལུས་ཆོགས་པའི་ཡོན་
 ཏན་ངེ་ཙམ་བྱང་ཡང་དེ་ལ་(༧༧༧)ཤྱག་དོག་དང་མི་བཟོད་པ་སྟགས་བྱེད་པ་ལྟ་
 ཅི། དེ་ཉིད་རྒྱ་མཚན་ཏུ་བྱས་ནས་གཞན་ལ་ཤྱག་དོག་སྟགས་བསྟོམས་ནས་ཉེས་པ་
 བསགས། ད་ལྟ་རང་གཅེས་འཛིན་སྟགས་གྱི་ཉེས་དམིགས་ཤེས་ནས་བདག་གཞན་
 བརྟེན་བསྟོམ་པའི་སྐབས་འདིར་སྤར་རང་ཉིད་བཞིན་ཏུ་གཞན་ལ་གཅེས་པར་བཟུང་
 ནས་བདེ་བ་སྦྱབ་པ་དང་སྤྱག་བསྐལ་བསལ་བའི་ཐབས་སྟགས་ལ་ཞུགས། སྤར་
 གཞན་བཞིན་ཏུ་རང་ཡལ་བར་དོར་ནས་བདེ་བ་སྦྱབ་པ་སྟགས་ལྟ་ཅི་རང་ལ་གཅེས་
 འཛིན་བཅད་ནས་བདེ་སྦྱོང་སྟགས་བྱང་ན་བདག་ཉིད་ལ་ཤྱག་དོག་སྟོམ་པ་དང་དེ་
 བཞིན་ཏུ་འགྲན་སེམས་དང་རྒྱལ་སྟགས་སྟོམ་པའི་ཡུལ་ཏུ་བྱས་ནས་མོ་སྦྱོང་བ་

འདི་ནི་རང་གཅེས་འཛིན་ལ་དག་བཟུས་ན་འདི་ཅུང་ནས་གཅོད་པ་དང་གཞན་གཅེས་འཛིན་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་བཟུས་ནས་དེར་རང་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་པའི་ཐབས་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡིན་ཚུལ་ལ་ངེས་པ་བསྐྱེད་དེ་སྒྲིམས་པར་བྱ་དགོས་ལ། དུག་དོག་སྒྲིམ་པ་ར་རྒྱལ་སྒྲིམ་པ་ཞེས་ཉོན་མོངས་པའི་མིང་གིས་བཏགས་ནས་བརྟན་ཡང་རང་གཅེས་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོ་བྱང་པར་ཅན་ཡིན་གྱི་སྤང་བྱའི་སྦྱོགས་སུ་གཏོགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །བཞེ་བ་སྒྲིམ་པའི་སྐབས་འདིར་ཡང་སྒྲ་མ་ཐེད་གསུང་རྒྱན་ལས་རེས་འགའ་འདི་ལྟར་འབྱུང་སྟེ། དམན་སྐགས་བདག་དུ་བྱས་པ་དང་ཞེས་སྐགས་ཀྱི་དོན་ནི། རང་བས་དམའ་བའི་གནས་སུ་དག་བཞག་དགའམ་གཞན་མཚོན་པའི་གནས་སུ་རང་གཞག་ལ་རང་མཚོ་བ་དེ་ལ་དག་དམའ་བ་དེ་དུག་དོག་སྒྲིམ་དུ་གཞུག། །བསྒྲིམ་དེ་གྲོལ་བ་ན་དེ་ལྟར་བསྒྲིམས་པའི་འབྲས་བྱ་འདི་འབྱུང་སྟེ། རང་མཚོན་པོར་བསྒྲིམ་གཞན་དམའ་བར་བསྒྲིམ་པ་དེས་རང་ལ་དུག་(༤༤༥)དོག་བྱས་པར་བསམས་པ་ལའང་འདི་ལྟའི་རྒྱག་བསྐལ་འབྱུང་ན་གཞན་ལ་དུག་དོག་བྱེད་པ་ག་ལ་རིགས་ཞེས་བསམ་པས་དུག་དོག་རང་ཞིར་འབྱུར། དེ་བཞིན་དུ་འགན་སེམས་སྒྲིམ་པ་ཡང་། རང་དང་མཉམ་པའི་དགའི་གནས་སུ་རང་ཉིད་བཞག་རང་གི་གནས་སུ་དག་དེ་བཞག་ལ་དག་དེས་རང་ལ་སྦྱོགས་ཐམས་ཅད་ནས་འགན་པར་བསྒྲིམ། དེ་གྲོལ་བ་ན་དེ་ལྟར་བསྒྲིམ་པ་ལའང་རང་ལ་རྒྱག་བསྐལ་འབྱུང་ན་གཞན་ལ་འགན་སེམས་བྱ་ག་ལ་རུང་བསམ་པས་འགན་སེམས་རང་ཞིར་འབྱུར། ར་རྒྱལ་སྒྲིམ་པ་ཡང་། རང་བས་དམའ་བའི་གནས་སུ་བདག་ཉིད་བཞག་རང་གི་གནས་སུ་རང་བས་དམའ་བ་དེ་བཞག་ལ་གཞན་མཚོ་བ་དེས་རང་དམའ་བ་དེ་ལ་རིགས་དང་ཡོན་ཏན་སྐགས་ཀྱི་སྒྲིན་ནས་ར་རྒྱལ་བྱེད་དུ་གཞུག། །བསྒྲིམ་དེ་ཚར་བ་ན་དེ་ལྟར་བསྒྲིམས་པ་ལའང་འདི་ལྟའི་རྒྱག་བསྐལ་འབྱུང་ན་གཞན་ལ་ར་རྒྱལ་བྱ་ག་ལ་རིགས་བསམ་པས་ར་རྒྱལ་རང་ཞིར་འབྱུར་རོ། །འདི་དག་ཞིབ་རྒྱས་སྤྱོད་འཇུག་ལྟར་དང་། བརྟན་ཏེ་སྒྲིམ་པར་འདོད་ན། བདག་ལ་དེ་དག་ཐོག་སྒྲིན་ཅིང་། ཞེས་སྐགས་རིན་སྤང་ལས་གསུངས་

པ་དང་། འཁོ་པའི་རྒྱལ་བསྐལ་གང་ཅིའང་རུང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ལྟར་བསྐོས་
 བྱིང་བའ་རུའང་བརྗོད་པར་བྱའོ། །སྐོས་ཚུལ་འདི་འཇམ་དབྱངས་ས་པཎ་གྱི་གསུང་
 རྩལ་པ་དགོངས་གསལ་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཡིན་ལ། རྩོད་འཇུག་འགྲེལ་པ་རྣམས་
 རྩ་འདི་དང་སྐོས་ཚུལ་རུང་མི་འདྲ་ཙམ་སྤང་ཡང་རང་གི་སྒྲིལ་གང་བདེ་བསྐོས་ས་
 པས་ཚོག་ཅེས་གསུང་ངོ་། །

གསུམ་པ་བརྗེས་ནས་རི་ལྟར་སྐྱབ་པ་ལ་གཉིས། འཇམ་པོའི་སྐོ་ནས་གདམས་པ།
 རྩལ་མོའི་སྐོ་ནས་ཚར་བཅད་པའོ། །དང་པོ་ནི་ཡིད་ཁྱོད་རང་དོན་སོགས་(༤༤ན)ཏེ།
 དེ་ཡང་བརྗེས་ནས་རི་ལྟར་སྐྱབ་ཚུལ་ལ་སྒྱིར་བསམ་པས་སྐྱབ་ཚུལ་དང་སྒྱིར་བས་
 སྐྱབ་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་ལ། དེའི་དང་པོ་ནི། ཞོང་རུ། དམན་སོགས་བདག་རུ་བྱས་
 པ་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ནས་བཟུང་བསྟན་པ་ཡིན་མོད། དེ་ལྟར་ནའང་
 ས་བཅད་འདིར་ནི་དེ་དག་ལ་གཉེན་པོའི་ཁྱད་པར་བྱེ་བྲག་རུ་སྐོས་པ་ཞེས་བསྟན་
 ལ། དེའང་བརྗེས་ནས་གཉེན་པོའི་བསམ་པ་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་སྐོ་ནས་རྗེས་སུ་སྐྱབ་
 ཚུལ་བསྟན་པའི་དོན་ཡིན་གྱི་དེ་ལས་གཞན་རུ་བསྟན་པ་མིན་ཏེ། འགྲེལ་པ་རྣམས་
 ལས་དེ་དག་གིས་བསམ་པས་སྐྱབ་ཚུལ་བསྟན་པར་གསུངས་པ་གང་ཞིག་དེ་དག་
 གང་དང་ཡང་མི་མཐུན་པ་ཞིག་འཆད་པར་མི་མཛད་པས་སོ། །སྒྱིར་བས་རྗེས་སུ་
 སྐྱབ་ཚུལ་ནི། འོག་རུ། གཞན་གྱི་རྟོག་ཆེན་བྱས་ནས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པར་འགྲེལ་
 པ་རྣམས་ལས་མཐུན་པར་གསུངས་སོ། །འོན་ཀྱང་ས་བཅད་འདིའི་དངོས་བསྟན་གྱི་
 དབང་རུ་བྱས་པའི་བརྗེས་ནས་རི་ལྟར་སྐྱབ་པ་འདི་ནས་བཅམས་ཏེ་འཆད་ལ། དེ་
 ལའང་འཇམ་པོའི་སྐོ་ནས་གདམས་པ་དང་རྩལ་མོའི་སྐོ་ནས་ཚར་བཅད་པ་གཉིས་
 ཀྱི་དང་པོ་ལ། སྤར་རང་གཅེས་པར་བརྒྱང་བའི་ཉེས་པ་ལ་སྤང་པ་ནི། ལྷས་བྱིན་
 རང་གི་ཡིད་རྫོངས་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་རང་གི་དོན་ཁོ་ན་སུན་སུམ་
 ཚོགས་པ་ཞིག་བྱུང་པར་འདོད་ནའང་དེའི་ཐབས་ལ་རྫོངས་པར་གྱུར་ནས་གཞན་
 ཡལ་བར་དོར་རང་ཉིད་ལ་ཆགས་པས་གཅེས་པར་བརྒྱང་ནས་ཐབས་མ་ཡིན་པ་

ལ་ཞུགས་པས་བསྐལ་པ་གངས་མེད་པ་རུ་མ་འདས་པར་ཁྱར་གྱིང་གཞན་དོན་ལྟ་
 ཅི་རང་དོན་ཅམ་ཡང་མ་གྲུབ་པར་དཀའ་ལ་དོན་མེད་པའི་རལ་བ་ཆེན་པོ་འབའ་
 ཞིག་ཉམས་སུ་མྱོང་བར་ཁྱར་ལ་(༤༥༥)དོན་མ་གྲུབ་པ་ཅམ་རུ་མ་ཟད་འབད་ཚོལ་
 ཆེན་པོ་དེ་ལྟ་བུས་ལྟས་བྱིན་ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་ཉིད་ལ་ཡུན་རིང་པོར་མྱོང་དགོས་པའི་
 འཁོར་བའི་རྒྱག་བསྐལ་མི་བཟད་པ་འབའ་ཞིག་བསྐྱབས་པར་ཟད་བྱི་དེ་ལས་གཞན་
 རུ་དགོས་པའི་དོན་ཅི་ཡང་མ་གྲུབ་པ་འདི་ནི་འཁྱོད་པ་མི་བཟད་པའི་གནས་སོ་ཞེས་
 ལྟས་བྱིན་རང་གིས་རང་ལ་ཁྱེལ་བདས་བྱས་པའམ་རྩན་བགང་བྱས་ཏེ་འཇམ་པའི་
 མོ་ནས་གདམས་ཏེ་དེའི་དོན་ཡང་ཡང་སེམས་པར་བྱེད་པ་ལྟེ་འདི་ནས་བཟུང་ལྟེ་
 བདག་དང་གཞན་ཞེས་པ་རྣམས་དེ་དང་དེའི་སྒྲ་དང་པོར་བཟུང་བར་བྱའོ། །དེ་
 ལྟར་བདག་གཅེས་པར་བཟུང་བའི་ཉེས་དམིགས་འདི་དང་ལྟར་ཡང་ལན་མང་རུ་
 བཤད་པ་རྣམས་ཡང་ཡང་བསམས་ནས་སྤྱི་ཆད་དེའི་གཉེན་པོར་དུན་ཤེས་བསྟེན་
 བྱས་དགའི་མཆོག་རང་གཅེས་འཛིན་འདི་མ་སྤྱོད་པ་མི་སྤྱོད་དང་སྤྱོད་པ་རྒྱུན་མཐུད་
 རུ་མི་གཞུག་གོ་སྟམ་པའི་ངེས་པ་བརྟན་པོ་ཡང་ཡང་བསྟེད་དེ་གོམས་པར་བྱས་ནས་
 འབད་པ་རུ་མས་དེ་འཁོག་པའི་ཐབས་ལ་བརྩོན་པར་བྱའོ། །

གཞན་གཅེས་འཛིན་བྱི་བསམ་པ་ལ་ཡོན་ཏན་འབྱུང་བས་བསྐྱགས་པ་ནི། ལྟར་
 དེ་ལྟར་བྱས་པ་ཀྱན་འདས་ཟིན་མོད། ད་སྤྱི་ཆད་ཇི་ལྟར་བྱ་སྟམ་ན། རང་གཅེས་
 པར་བཟུང་ན་རྒྱག་བསྐལ་འབའ་ཞིག་ལ་མྱོད་དགོས་པའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་
 བྱས་ནས་སྤྱི་ཆད་གཞན་གཅེས་པར་བཟུང་ནས་ངེས་པར་སེམས་ཅན་གཞན་དག་
 གི་དོན་ཁོ་ན་སྒྲུབ་པ་ལ་རབ་རུ་སྒོ་བའི་སྒོ་ནས་འཇུག་པར་བྱིས་ཤིག་དང་ཐུབ་པ་
 ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་བཀའ་ལ་ནི་བརྟུན་མི་མངའ་ཞིང་ཆད་མ་ཡིན་ཕྱིར་བརྟན་
 བྱའི་དོན་ལ་ནམ་ཡང་མི་བསྐྱུ་བས་ན་རང་ཡལ་བར་དོར་གཞན་གཅེས་པར་བཟུང་
 བྱས་བདག་གཞན་བརྩེ་བར་བྱས་པ་(༤༥༦)དེ་ཡི་ཡོན་ཏན་ནམ་པན་ཡོན་ནི་བྱིས་
 ལམ་ལྔ་ས་བརྩའི་སྐབས་སུ་རིམ་བྱིས་མཛོང་བའམ་སངས་རྒྱས་པའི་དུས་སུ་མཛོང་

བར་འགྱུར་ཏེ་གཞན་དོན་བྱས་པས་རང་དོན་ཐམས་མཁས་ཕྱིན་པར་འགྱུར་བ་འདི་རྟེན་
 འབྲེལ་གྱི་ཆེ་བ་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ལྟར་སོགས་རྒྱུ་ཡིན་པ་དང་པོ་གཞིས་ལ། རྒྱ་དཔེ་
 དང་འབྲེལ་ཆེན་རྒྱ། དེ་ལྟར་བདག་གིས་གསོལ་འདེབས་པས། །འདི་ལའང་མ་
 དཔུང་འཇུག་པར་གྱིས། ཞེས་ཡོད་པ་ནི། སྤར་རང་དོན་ལ་འཇུག་པ་དེ་ལྟར་དེང་
 བས་གཞན་དག་གི་དོན་སྦྱུབ་པ་འདི་ལ་མ་དཔུང་པར་རབ་རྒྱ་འཇུག་པར་གྱིས་ཞེས་
 བདག་གིས་གསོལ་བ་འདེབས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པར་བཤད་དོ། །གལ་ཏེ་རང་
 གི་ཡིད་ཚྲིད་ཀྱིས་བདག་གཞན་བརྗེ་བ་འདི་འཕྱིས་པ་ཡིན་གྱི་ཆེ་རབས་ཆེས་སྤུ་མ་
 ཞིག་གི་རྒྱས་སྤྱོད་རང་གཅེས་འཛིན་གྱི་བསམ་པ་དེ་གཞན་ལ་སྤོས་ནས་བདག་གཞན་
 བརྗེ་བའི་ལས་འདི་བྱས་པར་གྱུར་ན་ནི་ཆེས་སྤུ་བ་ཞིག་རྒྱ་སངས་རྒྱས་ཟིན་ནས་རང་
 དང་གཞན་གྱི་དོན་ཐམས་ཅད་སྤྱན་སྤྱོད་ཆོགས་པ་བྱུབ་པར་གྱུར་པའི་བདེ་བ་ཁོ་
 བ་ལ་སྤྱོད་པར་འགྱུར་བ་གདོན་མི་བྱེད། དེ་ལྟར་མིན་པར་སྤྱུག་བསལ་ཁོ་བ་སྤྱོད་
 དགོས་པ་དེ་ལྟར་གྱི་གནས་སྐབས་རན་པ་འདི་འདྲར་འགྱུར་མི་སྤྱིད་ངེས་པས་ན་
 སྤར་དེ་ལྟར་མ་བྱས་པས་དོན་མེད་ཀྱི་བྱ་བས་རྒྱས་འདས་ཤིང་སྤྱུག་བསལ་ཐམས་
 ཡས་པ་སྤྱོད་བ་ལ་བསམ་ནས་འཕྱོད་པ་སྤྱོད་ཅིང་དེང་ནས་བདག་གཞན་བརྗེ་བ་
 བསྐྱོམ་པ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་གཞན་གཅེས་པར་བརྒྱུད་པའི་ཕན་ཡོན་འདི་
 དང་སྤར་ཡང་མང་རྒྱ་བཤད་པ་ནམས་ཡང་ཡང་བསམས་ནས་སྤྱིང་ཐག་པ་ནས་
 སྤོ་ཤུགས་དྲག་པོ་བསྐྱེད་དེ། ཕྱིན་ཆད་གཞན་ཡལ་པར་འདོར་བའི་སྤོ་མ་སྤྱོད་པ་
 མི་བསྐྱེད་པ་(༤༤༦)དང་སྤྱོད་པ་རྒྱན་འཇུག་རྒྱ་གཞུག་ཅིང་སྤར་རང་ལ་གཅེས་
 པར་འཛིན་པ་བཞིན་རྒྱ་གཞན་ལའང་གཅེས་པར་འཛིན་པའི་སྤོ་བསྐྱེད་ནས་དེ་ལ་
 ཕངས་པ་དང་སྤྱུག་པ་དང་ཡིད་རྒྱ་འོང་བའི་སྤོ་ཅི་སྤྱོད་ཐབས་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །

དེས་ན་གཞན་གཅེས་འཛིན་གྱི་བསམ་པ་བསྐྱེད་པར་གདམས་པ་ནི། བདག་
 གཞན་བརྗེ་བ་བསྐྱོམས་ཀྱང་གཞན་ལ་རང་དང་འདྲ་བའི་སྤོ་རི་ལྟར་སྤྱོད་སྤུ་ན།
 གཞན་གཅེས་པར་བརྒྱུད་ནས་གོམས་པར་བྱས་ན་དེ་ལྟའི་སྤོ་སྤྱོད་པར་ངེས་པ་དེ་ལྟ་

པས་ན་འདི་ལྟར་གོམས་པར་བྱ་སྟེ་གཞན་པ་དང་མ་དག་གི་ཁྱུ་བ་དང་ཁྲག་གི་ཐིགས་
 པ་འདྲེས་པ་ཉི་ཤེས་སྒྲིན་པ་ལས་བྱུང་པའི་ལུས་འདི་གཞན་གྱི་ལུས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ལས་
 བྱུང་པ་ཡིན་ཡང་སྒྲིན་གོམས་པའི་དབང་གིས་དེ་ལ་ཡིད་བྱིད་གྱིས་བདག་གི་ལུས་
 མ་ཞེས་ངར་འཛིན་བྱས་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་རྩ་སེམས་ཅན་གཞན་ལའང་བདག་རྩ་
 བབྱང་ནས་རང་ཉིད་བཞིན་རྩ་གཅེས་པར་འཛིན་པ་རིང་རྩ་འབད་ནས་གོམས་པར་
 གྱིས་ཤིག་དང་གོམས་པ་མཐར་ཐིན་ནས་བདག་གཞན་བརྟེན་བ་ལ་དཀའ་ཆོགས་མེད་
 པ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་རྣམས་བཞིན་རྩ་འགྱུར་བར་ངེས་མོ་ཞེས་པའོ། །དེའང་
 དང་པོ་སྟོ་མ་སྤངས་པའི་སྐབས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྟོན་པ་རྒྱབས་པོ་ཆེ་ཤིན་ཏུ་བྱ་དཀའ་
 བ་ཐོས་ན་གསུང་བ་སྟེད་པ་རྣམས་ནི་ལས་དང་པོ་པ་དག་ལྟ་ཅི་སེམས་དཔའ་ཆེན་
 པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དང་པོ་ནས་སྤྱ་ཉམས་སུ་བཞེད་པར་མི་རྣམས་པའི་རྒྱལ་ཤེས་པར་
 བྱས་ནས་སྒྲིན་པའི་ཡུལ་རྒྱན་ཆད་རྩ་ཡང་ཡང་གོམས་པར་བྱས་ན། མ་གོམས་པའི་
 སྐབས་སུ་ཆེས་དཀའ་བ་ལྟར་སྤང་ཡང་སྟོ་གོམས་པའི་རྟེན་སུ་བྱེད་པས་ཕྱིས་ནས་ཞིག་
 གི་ཆོ་བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་གཞན་རྣམས་ལྟར་འབད་(༤༤)ན་རྩོལ་ལ་མི་ལྟོས་པར་དེ་
 ལ་ངར་གིས་འཇུག་པ་འོང་བས་དང་པོ་ནས་གོམས་པར་བྱ་བ་གལ་ཆེ་ཡི། དེ་ལྟ་བུ་
 ལ་ད་ལྟ་དངོས་སུ་འཇུག་མི་རྣམས་པར་མཐོང་ནས་དེ་ལ་སྟོ་སྟོང་བའི་གོམས་པ་ཅམ་
 ཡང་དོར་ན་དེ་ལྟའི་ལམ་རྣམས་པར་དག་པ་ལས་ཀྱང་ཆེས་འགྱུར་བར་གསུངས་ཏེ།
 ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པར་བསྟོད་པ་ལས། གང་ཞིག་ཐོས་པར་ལྱུར་ནའང་འཇིག་
 རྟེན་འདི་ལ་གནོད་པ་སྟེ་འགྱུར་དང་། །གང་ཡང་བྱིད་ཉིད་གྱིས་ཀྱང་ཡུན་རིང་སྤྱ་
 ཉམས་བཞེས་པར་མི་སྟོད་པའི། །སྟོན་པ་དེ་དག་བྱིད་ལ་གོམས་པའི་རྣམས་སུ་རང་
 གི་ངར་ཉིད་འགྱུར། །དེ་སྤྱད་ཡོན་ཏན་དག་ནི་ཡོངས་གོམས་མ་བཅུས་སྟེ་ལ་བར་
 དཀའ་བ་ལགས། །ཞེས་གསུངས། དེས་ན་དངོས་སུ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་ཉམས་སུ་ལེན་
 མི་བྱུང་པ་རྣམས་ལའང་ཆོག་དོན་ལ་བཞགས་སྟེ་མ་བྱས་ཏེ་སྟོན་ལམ་གྱི་ཡུལ་རྒྱན་
 ཆད་རྩ་བྱས་ནས་དེའི་ཕྱགས་ལ་སྟོ་སྟོང་བ་ལ་གོམས་པར་བྱ་བ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བར་

གསུངས་པ་ལ་དེ་ལྟར་གྲེས་པར་བྱའོ། །

དེ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་བདག་གཞན་བརྗེས་ནས་བསམ་པས་སྐྱབ་ཚུལ་རྒྱས་པར་
བསྟན་ལ། ད་ནས་སྦྱོར་བས་རྗེས་སུ་སྐྱབ་ཚུལ་འཆད་པའི་སྐབས་འདིར་སྐྱབ་ཚུལ་
དངོས་རྒྱས་པར་སྟོན་པ་ལ། རང་གི་ལེགས་ཚེགས་གཞན་ལ་གཏོང་བ་ནི། དེ་ལྟར་
གཞན་པན་གྱི་བསམ་པ་སྦྱངས་པ་སྟོན་ཏུ་བཏང་སྟེ་དེ་ནས་སྦྱོར་བས་སེམས་ཅན་
གཞན་གང་ལ་འདོད་པའི་དངོས་པོ་ཅི་ཞིག་གིས་པན་སྟམ་ཏུ་སེམས་ཅན་གཞན་
གྱི་དོན་འབང་ཞིག་ལ་རྟོག་ཆེན་ཏེ་སྟོག་ཏུ་ཉ་རྟོག་བྱེད་མཁན་གྱི་ལུལ་མཁམ་བྱ་ར་
བ་ལྟ་བུ་བྱས་ནས་ནི་བདག་གི་ལུས་ལ་ཉེར་མཁོའི་ཡོ་བྱད་ཟས་གོས་སོགས་གཞན་
ལ་པན་པ་སྐྱབ་པའི་ཆ་རྒྱུན་(༤༤༡བ)ཏུ་བྱང་བ་ཅི་དང་ཅི་སྟངས་བ་དེ་དང་དེ་ཉིད་
རང་གི་སྟོས་རང་ལ་སྟོགས་ཏེ་ང་ཡིར་འཛིན་པ་གཅད་པར་བྱས་ནས་ཡིད་ཁྱོད་ཀྱིས་
སེམས་ཅན་གཞན་ལ་གང་པན་པར་བྱ་བ་དང་བདེ་བར་བྱ་བའི་དོན་ཉིད་ཏུ་སྦྱོང་
ཅིག་ཅེས་འཇམ་པའི་སྟོན་ནས་རང་ལ་སྟོས་འདེབས་པའོ། །

གཞན་ཡང་སྐབས་སྐབས་སུ་རང་ལ་ཕྲག་དོག་བསྐྱེད་ནས་རང་གི་བདེ་སྦྱིད་
སོགས་གཞན་ལ་གཏོང་བར་བྱ་སྟེ་འདི་ལྟར་བྱང་སེམས་བདག་ནི་ཡོ་བྱད་སོགས་
ལུན་ལུམ་ཚེགས་པའི་བདེ་སྦྱིད་དང་ལུན་ཞིང་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་སྐྱུག་བསྟུལ་ལ་
སྦྱོང་པས་དེ་ལྟར་མི་སྦྱིད་ལ། བདག་ནི་རིགས་གཟུགས་སྟོབས་འབྱོར་མངའ་ཐང་
ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་སྤྱག་པས་མཐོ་ལ་གཞན་ནི་དེ་ལས་སྟོག་པས་དམའ་
བ་དང་། བདག་ལ་ནི་པན་འདོགས་བྱེད་མཁན་མང་ལ་གཞན་ལ་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་
མིན་ནོ་ཞེས་སམ་ཡང་ན་བདག་ནི་རང་ལ་པན་པའི་དགེ་བའི་ལས་བྱེད་པས་བདེ་
ལ་གཞན་ནི་དེ་ལྟར་མི་བྱེད་པས་བདེ་བ་མིན་པས་ན་དེ་ལྟར་བདག་སྦྱིད་ཅིང་མཐོ་
དྲགས་པ་དང་གཞན་སྤྱག་ཅིང་དམའ་དྲགས་པ་སོགས་འདི་ལྟ་བུ་ནི་ཆེས་མི་འོས་པས་
བདག་གི་བདེ་སྦྱིད་སོགས་ལེགས་པའི་ཆ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཞན་ལ་གཏོང་རིགས་
སོ་ཞེས་བདག་རང་གིས་རང་ལ་ཕྲག་དོག་ཅིས་མི་བྱེད་དེ་བྱེད་རིགས་སོ་ཞེས་པ་སྟེ་

འདི་དོན་ཚན་བྱར་པ་མ་བྱས་པར་དེ་ལྟར་ལེགས་པ་གཞན་ལ་གཏོང་བའི་ཁོངས་སུ་
བསྟུན་ནས་བཤད་ཀྱང་ཚོག་ལ། འགའ་ཞིག་ཏུ་འདི་རང་ལ་ཐུག་དོག་བྱེད་པ་ཞེས་
དོན་ཚན་བྱར་པ་བྱས་ནས་འཆད་པ་ལྟར་བྱས་ཀྱང་ཚོག་སོ། །

རང་བདེ་བ་དང་དབུལ་ནས་སྟུག་བསལ་ལ་སྦྱར་བ་ནི། བྱང་སེམས་བདག་ནི་
ཟས་སོས་སོགས་འདོད་ཡོན་ལ་སྦྱོད་པའི་བདེ་བ་དང་བུལ་བའམ་སུལ་བར་(༤༤ན)
གྱིས་ཏེ་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་པར་ཐོངས་ལ་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་སྟུག་བསལ་གྱི་
ཁུར་གང་ཡོད་ཐམས་ཅད་ཚུར་བླངས་ནས་བདག་ལ་སྦྱོར་བར་གྱིས་ཤིག །བདེ་དང་
ཞེས་པའི་དང་སྐྱས་བསྟུས་པ་བདེ་བའི་རྒྱ་དགེ་བ་དང་ཡང་བུལ་བར་གྱིས་ལ་གཞན་
ལ་ཐོངས་ཞེས་བཤད་པའང་ཡོད་དེ་ལེགས་སོ། །དེ་ནི་མདོ་ལས། ང་ལས་ཡོ་བྱད་
དག་ཁོངས་ལ་སྦྱོར་བ་བྱིན་ཅིག་ཅིག་རི་རྒྱུད་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །གནས་སྐབས་
གང་གི་ཆོ་འདི་ནི་ཅི་བྱེད་ཅེས་བྱང་སེམས་རང་གིས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ལ་གཏོང་པ་
སོགས་གྱི་ཉེས་པ་ཅི་བྱེད་ལ་བྱ་ར་བྱས་ནས་བདག་རང་གི་སྒོ་གསུམ་གྱི་སྦྱོན་གྱི་ཆ་
ཐམས་ཅད་ལ་བརྟག་ཅིང་དབྱད་པར་གྱིས་ལ་སྦྱོད་པ་བྱིན་ཅི་ལོག་བྱེད་པར་སྒྲང་
ན་སྒྲར་དེ་ཅུམ་གྱི་སྟུག་བསལ་ཚུང་བ་ལ་མི་འཇིགས་པར་ད་དུང་ཡང་རང་སྟུག་
བསལ་ལ་སྦྱོར་རམ་ཞེས་རང་ལ་ཁྲལ་བདས་ནས་རང་གི་སྦྱོན་རྣམས་ངོས་བཟུང་
ནས་སྦྱངས་ཤིག །འགྲེལ་ཆེན་ཏུ་གང་ཆོ་འདི་ནི་ཅི་བྱེད་ཅེས་རང་དོན་ནམ་གཞན་
དོན་ནམ་དམ་པའི་ལས་སམ་དམ་པ་མ་ཡིན་པའི་ལས་སམ་ཐ་མལ་པའི་ལས་ཅི་
བྱེད་ཅིང་གནས་ཞེས་བདག་གི་སྦྱོན་ལ་བརྟག་ཞེས་སོ། །གཞན་གྱིས་རང་ལ་གཏོང་
འཆོ་སོགས་གྱི་ཉེས་པ་བྱས་པ་ན་ཡང་རང་གིས་ལས་ངན་བསགས་པའི་དབང་གིས་
བྱས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་ནས། འདིས་མ་ལན་རང་གིས་ལན་མོ་ཞེས་བྱང་སེམས་རང་
གི་སྦྱོན་ཏུ་བསྦྱར་བར་བྱོས་ལ་དེའི་འབྲས་བུ་མི་འདོད་པ་དེའང་རང་གིས་ཚུང་བར་
བྱུར་ཅིག་སྟུམ་ཏུ་རང་ལ་ལེན་པ་སྟེ། འགྲེལ་ཆེན་ལྟར་ན་རང་གི་མགོ་ལ་བསྦྱར་
བར་བྱོས་ཤིག་ཅེས་སོ། །བདག་གི་གཞན་ལ་ཉེས་པ་ཆེན་པོ་བྱས་པ་ལྟ་ཞོག་ཉེས་

པ་རྒྱུད་ཏུ་རེ་བྱས་པ་དག་ཀྱང་མི་འཆབ་པར་སྐྱེ་བོ་མང་པོ་ལ་རབ་ཏུ་ཤོགས་ཞེས་
 ཏི་བདག་གིས་ཉེས་(༤༥བ)པ་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་བྱས་སོ་ཞེས་ལས་བླངས་ནས་འཕྲོད་
 བས་བཤགས་པར་གྱིས་ལ་ཐྱིས་མི་བྱེད་པའི་སྒྲིམ་སེམས་བརྟེན་ཅིག །རྒྱ་དཔེ་སོགས་
 ལྟར་ན་ཐུབ་པ་ཆེན་པོར་རབ་ཏུ་ཤོགས་ཞེས་ཡོད་པ་ཐུབ་པའི་སྒྲུན་སྟར་བཤགས་
 པ་གྱིས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པར་བཤད་དོ། །རང་དམན་པའི་གནས་སུ་འཛོག་པ་
 བློ། སྐྱེ་བོ་གཞན་གྱིས་གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་གཤམ་པ་བརྟོན་པ་ཐོས་པ་ནས་རང་
 གིས་ཀྱང་དེ་དག་གི་སྒྲན་པ་དང་གཤམ་པ་ལྟག་པར་བརྟོན་པར་བྱས་པས་རང་གི་
 གཤམ་པ་དང་སྒྲན་པ་ཟིལ་གྱིས་ལོན་ནས་མི་མངོན་པར་གྱིས་ཞེས་པ་སྟེ་ར་རྒྱལ་
 མི་བྱ་བར་རང་སྒྲན་གཤམ་དང་མི་ལྟན་པའི་དམན་པའི་གནས་སུ་འཛོག་པ་དང་།
 ཡང་རང་ལ་བརྟོན་གཤམ་བྱུང་ན་ར་བས་ཀྱང་ལྟག་པ་གཞན་འདི་ལྟ་བུ་ཡོད་ཅེས་
 རང་གིས་གཞན་གྱི་གཤམ་པ་དེ་བས་ཀྱང་ལྟག་པ་བརྟོན་པས་རང་གི་གཤམ་པ་དེ་
 ཟིལ་གྱིས་ལོན་ཅིག་ཅེས་བཤད་ཀྱང་ཆོག་གོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་བདག་ནི་བྱན་གྱི་ནང་
 བས་ཀྱང་ལྟག་པར་དམན་པའི་ལས་བྱེད་དགོས་པའི་ཐ་མ་ལྟར་ར་རྒྱལ་མེད་པར་
 དམན་ས་བཟུང་ནས་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་ཆེ་བོ་ལྟ་བུའི་འདུ་ཤེས་བཞག་ནས་དེ་དག་
 གི་བྱ་དགོས་པའི་དོན་རྣམས་ཀྱན་བྱེད་པ་ལ་རང་ཉིད་བཀོལ་བར་གྱིས་ཤིག །རིས་
 འགའ་རང་ལ་ཐོས་པ་དང་རྒྱལ་བྱིམས་སོགས་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་རྒྱུད་ཟད་རེ་མཐོང་
 ཡང་བདག་འདི་ནི་རྟག་ཏུ་སྒྲོན་མང་པོ་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་ཏུ་འདུག་པར་ཤེས་ཏི་
 སྟོ་བྱར་ཏུ་བྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྣམ་པ་རྒྱུད་ཟད་རེ་མཐོང་བའི་ཆས་རང་ལ་ནམ་
 ཡང་མི་བརྟོན་པར་བྱང་སེམས་བདག་ཉིད་འདི་ཡི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་མི་བརྟན་པ་སྟོ་
 བྱར་བ་དེ་ཅི་ནས་ཀྱང་སྐྱེ་བོ་འགས་ཀྱང་མི་ཤེས་པའི་ཐབས་སུ་སྤྲོ་ཞིང་གསང་བ་ལ་
 འབད་པ་དེ་ལྟར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་ཏི་ར་རྒྱལ་བཅག་ནས་རང་གི་(༤༥ན)ཡོན་ཏན་མི་
 བརྒྱགས་པར་དམན་པའི་གནས་སུ་འཛོག་པ་སྟེ་བརྟོན་ན་ཁེངས་སེམས་སྐྱེ་ལ་དེས་
 རང་ཉམས་པར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་དེ་སྤྲད་བརྟོན་པ་ལོ། །

དེ་ལྟར་བདག་གི་ཉེས་པ་བསྐྱགས་ཏེ་འཆགས་དགོས་པ་དང་གཞན་གྱི་སྦྱོར་མི་
 ཚེལ་ཁྲིང་པ་རོལ་གྱི་ཉེས་པ་བྱས་པའང་རང་གི་སྦྱོར་ཏུ་སྦྱར་བ་དང་། བདག་གི་
 ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་མི་བསྐྱགས་ཤིང་སྤྲོས་ནས་དམན་ས་འཛིན་པ་དང་གཞན་གྱི་ཡོན་
 ཏན་བསྐྱགས་ནས་གྲགས་པ་ལྡན་པར་བྱ་དགོས་པའི་ཚུལ་ནི། རོ་པོ་རྗེས། བདག་
 གིས་ཉེས་པ་བསྐྱགས་བྱ་ཁྲིང་། །གཞན་གྱི་འཁྲུལ་པ་བཅའ་མི་བྱ། །བདག་གི་ཡོན་
 ཏན་སྤྲ་བྱ་ཁྲིང་། །གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་བསྐྱགས་པར་བྱ། །ཞེས་དང་། མཐོ་ལ་ལུན་
 ཚེགས་ལྷག་དོག་མེད། །གྲགས་དང་དམན་ལ་བརྟམས་ཐབས་དང་། །བྱང་ཏུ་གསོད་
 པ་ཉིད་མི་བྱ། །རང་སྦྱོར་གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་བསྐྱགས། །གཞན་སྦྱོར་མི་གྲོང་རང་
 མི་བསྟོད། །ཅེས་སོ། །སྦྱོར་བས་སྦྱབ་ཚུལ་བསྟུས་ཏེ་བསྟན་པ་ནི། མདོར་ན། སྤར་
 ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་རང་ལ་གཅེས་པར་བཟུང་ཏེ་བདག་འབའ་ཞིག་གི་བདེ་བ་སྦྱབ་
 པའི་དོན་གྱི་ཕྱིར་ཏུ་ཡིད་བྱིད་གྱིས་སེམས་ཅན་གཞན་རྣམས་ལ་གཞོད་པའི་རྣམ་
 གངས་རི་སྟེང་ཅིག་བྱས་པ་གང་དང་གང་ཡིན་པའི་གཞོད་པའི་སྟག་བསྐལ་དེ་དང་
 དེ་ཐམས་ཅད་ནི་ཕྱིན་ཆད་སེམས་ཅན་གཞན་རྣམས་ཀྱི་ཕན་བདེ་སྦྱབ་པའི་དོན་གྱི་
 ཕྱིར་ཏུ་བདག་ཉིད་ལ་ནི་ཕྱིར་འབབ་པར་གྱིས་ཤིག་སྟམས་ཏུ་བསམ་པར་བྱའོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་གཞན་གྱི་སྟག་བསྐལ་གྱི་ཁུར་དེ་བདག་གིས་འཁུར་མི་རུས་སོ་སྟམས་
 བ། བྱང་སེམས་བདག་འདི་ནི་གཉའ་དྲག་སྟེ་ཐོད་རྒྱལ་ཏུ་ཐོད་ཁམས་ཆེ་བའམ་
 ཁོང་ཤེད་ཆེ་བར་འཁུར་བའི་ཚུལ་ཏུ་ཤེད་སྟེད་པར་བྱས་ནས་ནི་གནས་པར་མི་བྱ་
 སྟེ། དཔེར་(༤༥/བ)ན་བག་མ་གསར་པའི་སྦྱོད་ཚུལ་བཞིན་ཏུ་རང་གཅེས་འཛིན་
 གྱིས་རང་དོན་སྦྱབ་པ་སོགས་བྱ་བར་མི་འོས་པ་ལ་འཇུག་པ་ལ་འཛེས་བག་བྱ་བའི་
 རོ་ཆ་བ་དང་དེ་ལྟའི་བྱ་མི་འོས་པའི་ཉེས་པ་བྱས་ན་གཞན་གྱིས་སྤྲད་ཏུ་དོགས་པའི་
 འཛིགས་པ་སྟེ་སྤེལ་ཡོད་པའམ་ཉེས་པའི་རྣམ་སྤྲོན་ལ་འཛིགས་པ་དང་ཉེས་པ་ལ་
 མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཏུ་བག་ཡོད་པར་བྱས་ནས་དབང་པོའི་སྟོ་བསྐྱམས་པའམ་སྦྱོད་
 ལམ་ཐམས་ཅད་བསྐྱམས་ཏེ་ཉེ་བར་བཞག་པར་བྱའོ་ཞེས་ཏེ་གཞན་གྱི་གཞོད་པའི་

སྤྱུག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་རང་གིས་བླངས་ནས་ཁེངས་དྲེགས་མེད་པར་ཉམ་ཆུང་བྱས་ནས་དམན་པའི་གནས་ལྟར་བླངས་ཏེ་གནས་དགོས་ཞེས་པའོ། །གཉའ་དྲག་ལ་རྒྱ་དཔེ་དང་འབྲེལ་པར་རག་སྐྱབ་འབྱུར་ཚུལ་ཞེས་ཡོད་པའི་དོན་སྤྲུལ་ལྟར་དང་། འགའ་ཞིག་ཏུ། གཉའ་ཐག་ཅེས་ཡོད་པར་ཡང་བཤད་དོ། །གཞན་ཡང་སྤྲུལ་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་གཞན་དོན་གྱི་བསམ་པ་དེ་བྱ་ལ་སྦྱོར་བས་ཀྱང་དེ་ལྟར་དུ་གནས་པར་བྱ་ཞིང་བསམ་སྦྱོར་གཉིས་ཀ་གཞན་དོན་ལ་བཀོལ་དུ་བྱང་བར་བྱ་ལ། དེ་ལས་གཞན་དུ་ལྷགས་ཀྱི་མེད་པའི་གྲང་པོ་ལྟར་རང་འདོད་ཀྱི་བསམ་སྦྱོར་གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱུར་ནས་རང་དོན་ཁོ་ན་ལས་གཞན་དོན་ལ་མི་འཇུག་པ་དེ་ལྟར་སེམས་བྱོད་ཀྱིས་ནས་ཡང་མི་བྱ་བ་སྤྲེ་བ་མི་འོས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དེ་ལྟར་རང་གི་སེམས་འདི་ནི་གཉེན་པོ་དཔྱ་ཤེས་སོགས་ཀྱིས་ལས་སུ་བྱང་བར་བྱས་ཏེ་ན་བདུལ་བ་བཞིན་དུ་དབང་དུ་བྱ་སྤྲེ་གལ་ཏེ་འཇུག་ཤོག་གི་ཚུལ་དེ་ལས་འདས་ནས་དབང་དུ་མ་གྱུར་པར་གཞན་དུ་བྱུར་ན་སེམས་བྱོད་གཉེན་པའི་སྦྱོབས་ཀྱིས་ཆར་གཅད་པར་བྱའོ། །ཡང་གཞན་དོན་སྐྱབ་པ་སོགས་བྱ་འོས་པ་དེ་བྱ་ཞིང་དེ་ལྟར་བྱ་བ་ལ་རྟག་(༧༥༠ན)དུ་གནས་པར་བྱ་ཞིང་རང་དོན་སྐྱབ་པ་ལྟ་བུ་དེ་ལྟར་བྱ་མི་འོས་པ་སེམས་བྱོད་ཀྱིས་མི་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དེ་ལྟར་སེམས་འདི་ནི་དབང་དུ་བྱ་སྤྲེ་ཞེས་བཤད་ཀྱང་ཆོག་གོ། །དེ་བྱ་དེ་ལྟར་སོགས་ཀྱི་ཆོགས་བཅད་གཅིག་པོ་འདི་འོག་མའི་མདོར་བསྟན་དུ་བྱས་ནས་མར་ལ་སྤྱུར་ནས་འཆད་པ་ཡོད་ལ་དེ་ལྟར་བྱས་ན་ལེགས་པར་སྤང་དོ། །

གཉིས་པ་སྐྱབ་པའི་སྦྱོར་ནས་ཆར་གཅོད་པ་ལ་གཉིས། ཡིད་ཆར་གཅོད་པ། ལུས་ཆར་གཅོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འོན་ཏེ་དེ་ལྟར་སོགས་ཏེ། དེ་ཡང་འདི་ཡན་ཆད་ནི་བདག་གཞན་བརྟེན་ནས་སྦྱོར་བས་རྟེན་སུ་སྐྱབ་ཚུལ་དངོས་ཡིན་ལ་དེ་ལྟར་སྦྱོར་བས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་དུས་སུ་སེམས་དབང་དུ་མ་གྱུར་ན་ཆར་བཅད་ནས་སེམས་དབང་དུ་བྱ་ཚུལ་ལ། རང་དོན་སྐྱབ་ན་ཆར་གཅོད་པ་ནི། འོན་ཏེ་བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་ལྟར་རང་གིས་རང་ལ་འཇམ་པའི་སྦྱོར་ནས་བསྦྱོར་ཏེ་གདམས་ཀྱང་ནི་རང་

གིས་སེམས་ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པར་མི་བྱེད་པར་ཉོན་
 མོངས་པས་དབང་མེད་དུ་བྱས་པ་སོགས་ལ་སྟངས་ལྟགས་ནས་རང་དོན་སྒྲུབ་པ་
 ལ་འཇུག་གཞན་དོན་སྒྲུབ་པ་ལ་མི་འཇུག་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་སྒྲུབ་དོར་ཕྱིན་ཅི་
 ལོག་ལ་ཞུགས་པར་ལྷུང་ན་ལུས་བཅའ་པོ་ཡིན་པས་ཉེས་པ་མེད་ཀྱི་རང་གཅེས་འཛིན་
 གྱི་སེམས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ཁྱོད་ལ་འདི་ཕྱིའི་ཉེས་པ་དང་སྟོན་གྱི་རིགས་ཡོད་དོ་
 ཅོག་ཀྱན་བསྟེན་པས་ན་སྤང་བྱར་བྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སེམས་ཁྱོད་ཉིད་ཁོ་
 བ་གཉེན་པོའི་སྟོབས་གྱིས་ཆར་གཅད་པར་བྱ་བ་བཟང་དེ་ཉེས་པའི་ཙ་བ་ཁྱོད་ལས་
 གཞན་མེད་པས་སོ་ཞེས་རང་གི་སེམས་རང་ལས་ཐ་དང་པ་བཞིན་དུ་བརྟགས་ནས་
 གདམས་པ་བཞིན་མི་བྱེད་ན་ཆར་གཅོད་(༤༥༠བ)འོས་པར་བསྟན་པའོ། །ཆར་གཅོད་
 མི་རུས་སོ་སྟུང་ན། རང་ཁོ་ན་གཅེས་པར་འཛིན་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་སེམས་
 ཁྱོད་ཀྱིས་རྒྱ་ལས་ངན་མང་དུ་བསགས་ནས་འབྲས་བུ་ངན་སོང་གསུམ་སོགས་ལོག་
 པར་ལྷུང་བའི་གནས་སུ་བྱིད་དེ་རྟུག་བསྐྱལ་མི་བཟང་པ་དུ་མ་ལ་སྒྱུར་ནས་ཁོ་པོ་
 གནས་སྐབས་གང་དུ་འཕྲ་གར་བརྒྱག་པར་བྱས་པའི་སྟོན་གྱི་དུས་དེ་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་རང་
 བཞིན་ན་མཐོང་བས་ཉེས་པའི་ཙ་བར་མ་ཤེས་པའི་དུས་གཞན་ཡིན་ལ། དེའི་དུས་
 ལྟ་ཁྱོད་སྟོབས་དང་ལྡན་པས་ཁོ་པོ་ལ་གཞོད་པའི་སྒྲགས་རྟེན་ནའང་ད་ནི་སྤར་དང་
 མི་མཚུངས་ཏེ་ངས་ཁྱོད་ཀྱི་རང་བཞིན་མཐོང་ནས་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཙ་བ་ཁྱོད་
 ཁོ་ན་ཡིན་པར་ཤེས་ནས་ངས་ཟིན་པས་ད་ནི་ཁྱོད་ལས་ངན་བསགས་པའི་ཕྱིར་དུ་
 ལོག་པའི་ལམ་གང་དུ་འགྲོ་སྟེ་གང་དུ་འང་འགྲོ་དབང་མེད་ལ་འགྲོས་པར་ཡང་མི་
 རུས་པས་ཁྱོད་ཀྱི་སྒྲགས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་རྟེན་ལ། ཁོ་པོས་ཁྱོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཤེས་
 བས་སྟོབས་དང་ལྡན་པར་ལྷུང་པས་ན་རང་གཅེས་པར་བཟུང་ནས་བདག་དོན་འབའ་
 ཞིག་བྱེད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་སེམས་ངན་པ་ཁྱོད་ཀྱི་རིགས་པའམ་ཁིངས་ཤིང་
 དང་ང་རྒྱལ་ཀྱན་གཉེན་པོའི་སྟོབས་གྱིས་ཙ་བ་ནས་གཞོམ་པར་བྱའོ། །དེས་ན་རང་
 གཅེས་འཛིན་ཁྱོད་ཀྱིས་ད་དུང་དུ་ཡང་ངན་པ་ལངས་ཤོར་ལ་སོང་བའི་དབང་གིས་

སྤར་བཞིན་དུ་བདག་ལ་རང་གི་དོན་འབའ་ཞིག་བྱར་ཡོད་སྟེ་ལ་དང་བྱེད་དབང་
 ཡོད་སྟེ་ལ་སེམས་པའི་བསམ་པ་དམན་པ་ཐ་ཆད་པ་དེ་དོར་ཅིག་ད་ནི་རང་དོན་
 འབའ་ཞིག་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་བྱར་མེད་ལ་བྱེད་དུ་ཡང་མི་གཞུག་གོ་ཞེས་ཆར་གཙང་
 ལུས་པས་བཀའ་ཉན་པར་བསྐྱལ་བཤོ། །

གཞན་དོན་སྤྱབ་པ་ལ་སྤྱར་བ་ནི། རང་དོན་སྤྱབ་ཆུ་མེད་(༤༧ན)པ་ཅིའི་སྤར་
 སྟེ་ན། བདག་གཞན་པན་ཚུན་བརྟེན་པའི་སྤོ་ནས་བདག་གིས་སེམས་ཅན་གཞན་
 རྣམས་ལ་ཁྱོད་བཙོངས་ཟིན་གྱིས་སམ་བཙོང་གིས་ད་ནི་རང་ལ་མི་དབང་བར་གཞན་
 ཁོ་ན་ལ་དབང་བ་ཡིན་པས་སེམས་ཁྱོད་གྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་གྱིས་ལ་ཕྱིན་ཆད་
 གཞན་དོན་སྤྱབ་པ་ལ་ནམ་ཡང་སྤྱོད་བར་མ་སེམས་པར་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་བྱ་བའི་
 ཁྱར་འཁྱར་བའམ་ཅི་དགོས་པའི་དོན་བྱེད་པ་ལ་ཁོ་ཤ་ལུལ་བའམ་དྲིན་བྱིན་ནས་གྱས་
 པ་དང་བཅས་པས་གཞན་གྱི་བྱ་བ་རྣམས་སྤྱབ་པ་ལ་ཞུགས་ཤིག །ངས་ཉེས་པ་དེ་
 ཅུ་མ་བྱས་པས་གཞན་ལ་བཙོངས་ཅི་དགོས་སྟེ་ན། གལ་ཏེ་བདག་གཅེས་པར་
 བཟུང་ནས་རང་དོན་འབའ་ཞིག་ཆེདས་ཆེར་བྱས་ནས་སྤར་བཞིན་བག་མེད་པར་
 བྱར་ནས་ཁྱོད་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་མ་བཙོངས་ཤིང་མ་བྱིན་པར་བདག་གིར་བྱས་
 བ་རང་གཅེས་འཛིན་ཁྱོད་གྱིས་སྤར་བཞིན་ཤིག་པའི་ལས་བྱས་ནས་སྤར་ཡང་ཁོ་པོ་
 དཔུལ་བ་ཡི་སྤང་མའམ་ཆད་པ་གཙོད་མཁན་གྱི་གཤིན་རྗེའི་སྤྱོད་བྱ་རྣམས་ལ་ཕྱིན་
 བས་སྤྱད་བསྐྱལ་མི་བཟད་པ་ལ་སྤྱོད་དུ་ངེས་པ་སྟེ་ཐེ་མོ་མེད་མེད་དོ་སྟེ་ནས་ཁྱོད་
 གཞན་ལ་བཙོངས་པ་ཡིན་ནོ། །ངས་ཁྱོད་ལ་དེ་འདྲི་གནོད་པ་ནམ་བྱས་སྟེ་ན།
 སྤར་ཡང་དེ་ལྟར་བདག་གཅེས་འཛིན་ཁྱོད་རང་གི་རྗེས་སུ་ཞུགས་ནས་མཐུན་པར་
 སྤྱད་པས་ཁྱོད་གྱིས་དེ་ལྟ་ཞིག་སྟེ་ལན་གངས་དུ་མར་ཁོ་པོ་དཔུལ་བའི་སྤང་མ་རྣམས་
 ལ་བྱིན་པས་ཡུན་རིང་པོར་མཐའ་མེད་པའི་སྤྱད་བསྐྱལ་གྱི་གནོད་པ་ལ་སྤྱར་བར་
 བྱས་ལ་ད་དུང་ཡང་ཁྱོད་གྱི་དབང་དུ་བྱར་ན་པན་པའི་ཐོལ་གྱིས་བསྐྱས་ནས་དག་མ་
 རུངས་པ་བཞིན་དུ་སྤྱད་བསྐྱལ་མི་བཟད་པ་དུ་མ་ལ་སྤྱར་བར་ངེས་སོ་(༤༧བ)སྟེ་ན།

རུ་ད་ནི་སྤར་གཤོད་པ་མང་པོ་བྱས་པའི་འཁོན་ནམས་རྒྱལ་པར་བྱས་ཏེ་གཉེན་པོ་
བསྟེན་ནས་རང་གཅེས་འཛིན་ཁྱོད་གྱིས་རང་དོན་འབའ་ཞིག་སྐྱབ་པར་སེམས་པའི་
བསམ་པ་ཐ་ཆད་དེ་ཉིད་ཙ་བ་ནས་གཞིམ་པར་བྱའོ་ཞེས་རང་གི་སེམས་ལ་དྲག་རུ་
བསྟེན་ནས་གཉེན་པོས་ཆར་བཅད་པའོ། །

དོན་དེ་དག་བསྟུན་ཏེ་བསྟེན་པ་ནི། གལ་ཏེ་འམ་དེ་སྟེ་བདག་ནི་རུས་གཏན་
རུ་དགའ་ཞིང་བདེ་བ་བྱུ་ཞོམ་པ་ཐོབ་པར་འདོད་ན་རང་ལ་བདག་གི་བར་ཆགས་
ཤིང་ཞེན་པའི་དབང་གིས་གཅེས་པར་བརྒྱུད་ནས་དགའ་ཞིང་ཞེན་པར་མི་བྱ་ལ།
དེ་སྟེ་བདག་ནི་འཛིགས་པ་དང་སྟག་བསྐལ་ཐམས་ཅད་ལས་རུས་གཏན་རུ་བསྟུང་
བར་འདོད་ན་གཞན་སེམས་ཅན་དག་རུས་རྟག་རུ་གཅེས་པར་བརྒྱུད་སྟེ་རྣམ་པ་
ཀྱན་ནས་བསྟུང་ཞིང་བསྐྱུང་བར་བྱའོ། །འགྲེལ་ཆེན་རུ་འདི་སྤར་ཡང་འཇམ་ཞིང་
ཞི་བའི་སྒོ་ནས་གདམས་པ་ཡིན་ཞེས་གསུང་རོ། །

གཉིས་པ་ལུས་ཆར་གཅོད་པ་ནི། ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་སོགས་ཏེ། དེའང་སྤྱིར་བས་
ཉམས་སུ་ལེན་རུས་སུ་ལུས་དབང་རུ་བྱ་བ་ལ། ལུས་སོགས་ལ་ཆགས་ཤིང་ཞེན་པའི་
ཉེས་དམིགས་ནི། རང་དོན་རུ་མ་ཟད་གཞན་དོན་སྐྱབ་པ་སོགས་ལའང་མཁོ་བས་
ན་ལུས་འདི་ལ་སྟེད་ཞེན་གྱིས་གཅེས་སྤྱོད་ནས་བསྐྱུང་རིགས་སོ་སྟམ་ན། མི་
རིགས་ཏེ། ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་རང་བཞིན་ཕྱིན་ཅི་སོག་རུ་གྱུར་པའི་ལུས་འདི་ཉིད་ལ་ནི་
ཆགས་ཤིང་ཞེན་ནས་ཟས་ཤོས་སོགས་བདེ་བའི་ཡོ་བྱད་ཅི་དང་ཅི་དགོས་པ་ཐམས་
ཅད་བསྐྱབས་ནས་གཅེས་སྤྱོད་ཡོངས་སུ་སྐྱོང་བར་བྱེད་པར་གྱུར་པ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་
སྤར་བས་ཀྱང་ཤིན་རུ་ནི་བཟེ་རེ་ཅན་ཏེ་འདོད་པའི་དངོས་པོ་རྒྱུད་རུ་ཅམ་མ་བྱལ་
ནའང་(༤༡ན)སྟག་བསྐལ་ཆེན་པོ་འབྱུང་ལ་སྟག་བསྐལ་རྒྱུད་རུ་ཅམ་ཡང་བསྟན་
མི་རུས་པའི་བཟོད་སྟན་རྒྱུད་བར་གྱུར་པ་ཉིད་རུ་རྒྱུད་བར་གྱུར་ནས་ཅིས་ཀྱང་སྐྱོང་
མི་རུས་པས་ཤིན་རུ་གསོ་དཀའ་བ་དང་དགའ་དཀའ་བར་འབྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་
ལྟར་གྱུར་ནའང་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་བསྐྱབས་པས་ཆོག་གོ་སྟམ་ན། དེ་ལྟར་བཟེ་

རེ་ཅན་རྩ་ལྷུང་བར་ཁྱར་པས་སྤྲོད་པ་ཆེ་ཆེར་འཕེལ་ནས་འདོད་པ་ཆེ་ཞིང་
 ཆོག་མི་ཤེས་པར་ཁྱར་པ་དེ་ཡི་ཡང་འདོད་པའི་རེ་བ་ནི་འཇམ་བུའི་སྤྲིང་ལ་སོགས་
 པའི་ས་སྟེང་འདི་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་གང་བའི་ཡོངས་སྟོན་གྱིས་ཁྱང་ཡོངས་སུ་
 སྤྲོད་ཞིང་རྫོགས་པར་རྟུག་པ་ནས་ཡང་ཡོད་པ་མིན་ན་འདོད་ཆེན་དེ་ཡི་འདོད་པ་
 ཐམས་ཅད་སྟུག་རྫོགས་པར་སྟབ་པར་བྱེད་རྟུག་ཏེ་སྟུག་ཁྱང་མི་རྟུག་སོ། །དེ་ཡང་
 དཔེར་ན་རྒྱལ་པོ་ར་ལས་རྒྱ་དང་རྒྱལ་པོ་གཤགས་པ་མཐའ་ལས་སྤྲིང་བཞིའི་བདག་
 པོར་ཁྱར་པས་མ་ངོམས་ཤིང་སྤྲོད་ཡང་ལྟའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་ཉན་སྟེང་ཐོབ་
 བ་ནས་བརྒྱ་བྱིན་སྟུག་ཅུ་ཙུག་རེའི་རིང་ལ་དེར་བསྐྱད་ནས་སྟུག་ཅུ་ཙུག་སྟུག་མན་
 ཆད་གྱི་འདོད་པའི་ཡོངས་སྟོན་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་བྱས་ནས་སྟུང་ཁྱང་ད་དུང་
 དེས་ཁྱང་མ་ངོམས་མ་ཆོག་པར་མཐར་འཇམ་བུའི་སྤྲིང་གི་ས་སྟེང་རྩ་ལྷུང་ནས་ཤི་
 བའི་རྟུག་བྱས་པར་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

དེ་ལྟར་འདོད་པས་མི་ངོམ་པ་ནི། ཆོམས་ལས། ཀར་ཤ་པ་ཆའི་ཆར་བབས་
 ཁྱང་། འདོད་པ་རྣམས་གྱིས་ངོམས་མི་འགྱུར། འདོད་པ་མཛོག་རྒྱང་ཉེས་མང་
 བར། བཀའ་པ་རྣམས་གྱིས་ཁོང་རྩ་རྒྱང་། གངས་ཅན་དང་ནི་མཉམ་པ་ཡི། གསེར་
 གྱི་རི་པོ་ཡོད་ཁྱུར་ཁྱང་། །(༥༡༥)ནོར་དེས་གཅིག་ཁྱང་མི་ཆོམ་པར། རྟོགས་པར་
 གྱིས་ལ་ལེགས་པར་སྟོན། ཅིས་དང་། ཡབ་སྐུ་མཇལ་བ་ལས་ཁྱང་། རྒྱ་པོ་རྣམས་
 གྱིས་ནས་རྩ་ཡང་། རྒྱ་མཆོ་ངོམས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་བཞིན་འདོད་པ་བསྟེན་
 བྱས་ན། གཞན་ཡང་ངོམས་པར་མི་འགྱུར་རོ། ཤིང་དང་རྩ་དག་རབ་བསྟེགས་
 ཁྱང་། ཁེ་ནི་ངོམས་པར་མི་འགྱུར་རོ། དེ་བཞིན་འདོད་པ་བསྟེན་བྱས་ན། འདོད་
 པའི་ཡོངས་སྟོན་ངོམས་མི་སྟོང་། ཞེས་སོགས་དཔེ་རྩ་མས་བསྟན་ལ། གཞན་ཡང་
 ས་སྟེང་འབྲུ་རྣམས་ཐམས་ཅད་དང་། གསེར་དང་སྟུགས་དང་ནད་མེད་རྣམས། དེ་
 དག་ཀུན་གྱིས་གཅིག་མི་ངོམས། དེ་ལྟར་ཤེས་པ་ཞི་བར་གྱིས། ཞེས་སོ། དེ་ལྟར་
 འདོད་པའི་རེ་བ་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་རྟུག་པ་མེད་བཞིན་རྩ་འདོད་ཡོན་ལ་ཏ་ཅང་

རེ་བ་ཆེ་བས་ནི་འདོད་ཆགས་ཤས་ཆེར་སྐྱེད་ཅིང་འདོད་པའི་གཤམ་བྱེད་པ་ལ་སེམས་
 ཁོང་ནས་འབྱུགས་པའི་ཞེ་སྤང་བར་འགྱུར་བ་སོགས་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བ་དང་། དེ་ལ་
 བརྟེན་ནས་དགེ་བའི་བསམ་པ་སྐྱིད་དང་བྱུང་པར་བསམ་པ་བཟང་པོ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
 སེམས་ཉམས་པ་དང་དེ་ནས་གཞན་གཞོན་གྱི་བསམ་པ་རན་པའང་སྐྱེ་བར་འགྱུར་
 ཞིང་སྦྱར་བ་གཞན་ལ་གཞོན་པ་བྱེད་པའང་འབྱུང་བར་འགྱུར་ལ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་
 མི་འདོད་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཅུ་མའང་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཡང་འདོད་པ་ལ་མཛོན་
 པར་ཞེན་པས་རལ་ཞིང་རྒྱབ་པས་ཉོན་མོངས་པར་གྱུར་ནས་སྤྲུག་བསྐྱེད་སྐྱེ་བ་དང་
 འདོད་པ་མ་གྲུབ་པས་བསམ་པ་ཉམས་པ་ཡིད་མི་བདེ་བའང་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞེས་
 གྲང་གསུངས་སོ། །དང་པོ་འདོད་པའི་ཡུལ་རྒྱུད་ཅུ་འདོད་ཀྱང་གོང་འཕེལ་རྒྱ་གར་
 ནས་ཆོག་མི་ཤེས་(༥༥ན)པར་འགྱུར་བ་ཉེར་དགའ་མར་ཁུ་ལ་ཆགས་པ་བཞིན་ཡིན་
 པར་བྱ་སྟོན་གསུང་ངོ་། །ཆགས་ཞེན་བསྐྱུངས་པའི་མན་ཡོན་ནི། རྒྱུས་བྱ་གང་ཞིག་
 ཡུས་དང་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་རྒྱ་གར་པའི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱན་ལ་ཆགས་ཞེན་གྱིས་རེ་
 ལྟོས་མེད་པར་འདོད་རྒྱུད་ཆོག་ཤེས་དང་ལྡན་པ་དེ་ཡི་ལུན་ལུམ་ཆོགས་པའི་ལོངས་
 སྤྱོད་ནི་ཟད་མི་ཤེས་པས་དེ་ལ་ཡོ་བྱད་གྱིས་ལོངས་ཤིང་བྲེལ་བ་ནི་ནམ་ཡང་འབྱུང་
 མི་སྲིད་ངོ་། །དེ་ལྟར་འདོད་རྒྱུད་ཆོག་ཤེས་དང་ལྡན་པ་ནི་ནོར་ལྗས་སོགས་མེད་ཀྱང་
 འབྱོར་པའི་ལོངས་སྤྱོད་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ལ། འདོད་པ་ཆེ་ཞིང་ཆོག་ཤེས་མེད་
 བ་འབྱོར་བའི་ལོངས་སྤྱོད་རི་ཅམ་མང་བ་དེ་ཅམ་གྱིས་ཡིད་ལ་གདུང་བ་སྐྱེད་པར་
 བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་པས་ཁུས་པ་ལས། བྱེ་བ་ཐག་སྟོང་གཏིར་ཡོད་ཀྱང་། །གང་
 དག་ལ་ནི་གཏོང་མེད་པ། །དེ་དག་འཇིག་རྟེན་འདིར་དབུལ་ཞེས། །ཐོས་མང་
 རྣམས་གྱིས་དེ་སྤྲད་བཤད། །གང་ལ་ཟན་གཅིག་མེད་བཞིན་རུ། །དེ་ནི་གཏོང་ལ་
 རབ་གནས་པ། །དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་ནོར་ཆེ་ཞེས། །ཡང་དག་གཟིགས་པ་རྣམས་གྱིས་
 བཤད། །ཅེས་དང་། བཤེས་སྤྱིང་ལས་ཀྱང་། །ནོར་རྣམས་ཀྱང་གྱི་ནང་ན་ཆོག་ཤེས་
 པ། །རབ་མཆོག་ལགས་པར་ལྟ་མའི་སྟོན་པས་གསུངས། །ཀྱང་རྒྱུ་ཆོག་ཤེས་མཛོད་

ཅིག་མཆོག་མཁྱེན་ན། རྣམ་མི་བདོག་ཀྱང་ཡང་དག་འབྱོར་བ་ལགས། །དེས་པ་
 བདོག་མང་རི་ལྟར་རྒྱག་བསྐལ་བ། །འདོད་པ་རྒྱུད་ནམས་དེ་ལྟ་མ་ལགས་ཏེ། །ལྷ་
 མཆོག་ནམས་ལ་མགོ་པོ་རི་སྟེང་པ། །དེ་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱག་བསྐལ་དེ་སྟེང་དོ། །ཞེས་
 གསུངས། རྣམས་ཤིང་ཆོས་པ་མེད་པའི་རྒྱ་མཆོན་དེ་ལྟ་བུས་ན་ལུས་ཀྱི་འདོད་པ་སྟེ་
 ལུས་གསོ་ཞིང་རྒྱུད་བའི་ཆེད་རྒྱ་ཉེ་བར་མགོ་བའི་ཟས་གོས་ཡོ་བྱད་སོགས་ཀྱི་དངོས་
 སོ་བཟང་སོ་ལ་ཞེན་ཅིང་ཆགས་པའི་འདོད་པ་ལ་ནི་གཉེན་སོ་བསྟེན་(༤༡༥)ནས་
 ཆོད་མ་བརྒྱུད་ན་ནམ་ཡང་རྣམས་པ་དང་ཆོག་པ་མེད་པར་གོང་འཕེལ་རྒྱ་འབྱུར་བའི་
 ཕྱིར་དང་སོ་ནས་འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་པ་སྟེ་བའི་སྐབས་དབྱེ་བར་མི་བྱ་སྟེ་བྱས་ན་
 འདོད་པའི་ལུས་ཡོད་དོ་ཅོག་ལ་ཆགས་སྟེ་གོང་འཕེལ་རྒྱ་འབྱུར་བའི་ཕྱིར་སོ། །དེ་
 ལྟ་ན་འདྲ་ཉེར་མགོ་པོ་ཡོ་བྱད་དཀ་རྩལ་ཡོ་བྱད་ཀྱི་དངོས་སོ་བཟང་སོ་ལ་ཆགས་
 ཞེན་འགོག་མི་རུས་སོ་སྟུམ་ན། ཡོ་བྱད་གང་ཞིག་གཏོང་བའི་སེམས་མི་སྟེ་ལ་སེམས་
 ཆགས་པས་གཞིར་བྱུར་པའི་ཡིད་རྒྱུ་འོང་བའི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་དངོས་སོ་ལ་ནི་དེ་བས་ཀྱང་
 ཆགས་ཞེན་འགོག་དགོས་པས་དེ་ལྟ་བུའི་ཡོ་བྱད་ནི་དང་སོ་ནས་གང་ཡང་མི་བསྟེལ་
 ཞིང་མི་འཛིན་པར་དཀ་རྩལ་གྱིས་ཆོག་པར་བྱ་བ་དེ་ནི་རྣམ་དང་ལོངས་སྟོང་
 ཀྱི་ནང་ནས་མཆོག་རྒྱ་བྱུར་པའི་དངོས་སོ་བཟང་སོ་ཡིན་ཏེ་དེ་འདྲ་བའི་ཡོ་བྱད་ནི་
 དང་སོ་སྐབས་སྟེ་ལ་བར་རྒྱ་ཞེན་ཆགས་རྒྱུད་བ་དང་མཐར་བཟླག་པའི་རྒྱག་བསྐལ་
 ཆེན་པོ་མི་སྟེང་པས་སོ། །སྟེང་མེད་ཀྱི་བྱས་ཞུས་པར། དངོས་སོ་གང་ལ་དེ་གཏོང་
 བའི་སེམས་མི་སྟེ་བ་དེ་དང་གཏོང་བའི་སྟོ་མི་འཇུག་པའི་དངོས་སོ་དེ་བསྟེལ་བར་
 མི་བྱའོ། །ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་གང་ལ་སྟོང་བའི་སེམས་མི་སྟེ་བའི་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་
 དེ་ཡོངས་སུ་གཟུང་བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། ལུས་ལ་ཡང་ཆགས་ཤིང་
 ཞེན་མི་རིགས་པའི་རྒྱ་མཆོན་ལ། བོང་བ་དང་སྟོང་རུལ་སོགས་དང་བྱུང་མེད་པས་
 ཆགས་མི་རིགས་པ་ནི། ཡོ་བྱད་བཟང་སོ་ལ་ཆགས་མི་རིགས་ཀྱང་རང་གི་ལུས་ལ་
 ཞེན་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་དོ་སྟུམ་ན། ད་ལྟ་ལུས་འདི་གཅེས་སྐྱས་བྱས་ནས་ཟས་གོས་

གྱིས་བསྐྱབས་ཀྱང་ཐ་མར་གི་བའི་ཚེ་མེར་བསྐྱེགས་ནས་ཐལ་བའི་མཐར་གཏུགས་
 སའམ་དེ་མིན་གྱང་མཐར་(༥༤ན)རྩལ་སྟན་ཏུ་དེངས་ནས་ཐལ་བའི་མཐར་གཏུགས་
 གིང་དེར་ཟད་པར་འགྱུར་ཞིང་ད་ལྟ་གསོན་པའི་རྩལ་སྟ་ཡང་ལྷན་རང་ཉིད་གིང་
 དང་བོང་བ་ལྟར་མི་གཡོ་ཞིང་རྒྱང་སེམས་གཞན་གྱི་སྟོབས་གྱིས་སྦྱུལ་བསྟོད་བྱས་
 བས་འགོ་འདུག་ཉལ་འཆག་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་བྱེད་དགོས་པ་དང་། མི་གཙང་
 བ་ཤ་ཁྲག་སོགས་གྱི་རང་བཞིན་ལས་བྱལ་བའི་གཟུགས་གྱི་ཕྱང་པོ་ནི་འཛིགས་པ་མི་
 བཟད་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་གཞིར་གྱུར་པ་ཡིན་ན་དེ་ལྟ་བུའི་ལྷན་དམན་པ་སྟོང་པོ་ཅི་
 ཡང་མེད་པ་འདི་ལ་སེམས་སྟོད་གྱིས་ཅིའི་ཕྱིར་བདག་ཏུ་འཛིན་ཏེ་བདག་ཏུ་འཛིན་
 པའི་རྩ་མཚན་ཅི་འང་མེད་པས་འདི་ལ་འང་བདག་ཏུ་འཛིན་མི་རིགས་སོ། །དེ་ལྟར་
 བཤེས་སྒྲིང་ལས། ལྷན་མཐའ་ཐལ་བ་མཐར་སྐྱམ་མཐར་འདུལ་ཞིང་། ཐ་མར་མི་
 གཙང་སྟོང་པོ་མ་མཆིས་པ། རྣམ་པར་འཛིག་དེངས་ཐུགས་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། སོ་
 སོར་འགྲུས་ཚུལ་ཅན་ཏུ་མཁྱེན་པར་མཛོད། ཅིས་གསུངས་ལ། དེ་བཞིན་ཏུ་མདོ་
 ལས་གྱང་། དག་སྟོང་དག་གི་ཞིང་རྩལ་ལས་འདས་པའི་ལྷན་ཉི་ཏུ་རྣམས་གྱིས་མེར་
 བསྐྱེགས་སའམ་རྒྱར་བསྐྱར་བའམ་ས་འོག་ཏུ་འཇུག་པར་བྱེད་ཅིང་ཡང་ན་རྒྱང་དང་
 ཉི་མ་དག་གིས་སྐྱེམ་པར་འགྱུར་རོ། །

ཡང་ན་ནི་ཏུད་འགོའི་སྐྱེ་གནས་སུ་གཏོགས་པའི་སྟོག་ཆགས་སྟེ་ཚོགས་གྱིས་
 ཟ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཤི་ནས་དགོས་པ་མེད་གྱང་གསོན་
 པའི་ལྷན་འདི་བཟུང་བར་རིགས་སོ་སྟམ་ན། ཚུལ་ལ་བཀོལ་བའི་ཆེད་ཡིན་ན་མ་
 གཏོགས་གསོན་ནམ་ཡང་ན་མཐར་གི་ཡང་སྒྲིབ་ཚུངས་པའི་སེམས་བདག་ལ་ལྷན་
 མི་གཙང་བའི་ཕྱང་པོ་འཁྲལ་འཁོར་ལྟར་(༥༥བ)གཞན་སྟོབས་གྱི་གཡོ་འགལ་བྱེད་
 པའི་བེམ་པོ་འདིས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་དགོས་པ་མེད་ལ། གཡོ་བ་མེད་པའི་བོང་བ་དང་
 སྟོང་རྩལ་ལ་སོགས་པ་དང་ལྷན་བེམ་པོ་འདི་ལ་བྱུང་པར་ཅི་ཞིག་ཡོད་ན་སྟེ་ཅི་ཡང་
 མེད་དོ། །འོན་ཏེ་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་གཞི་ཡིན་པ་ཉིད་གྱིས་བྱུང་ཡོད་དོ་སྟམ་ཏུ་

སེམས་ན། རང་ལ་ཇེས་སུ་བཅེ་བས་ཀྱི་རུད་སེམས་ཚོངས་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཅིའི་ཕྱིར་
 འདི་ལ་བདག་གི་ལུས་སོ་སྟམ་དུ་འཛིན་པའི་ང་རྒྱལ་ཅིའི་ཕྱིར་སེལ་བར་མི་བྱེད་དེ་
 གཉེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་ལུས་ལ་བདག་གས་བདག་གིར་འཛིན་པ་བསལ་ནས་རྒྱན་
 གཙོད་པར་རིགས་སོ་ཞེས་འདོམས་པའོ། །བདག་གི་ལུས་སོ་སྟམ་དུ་ཞེན་པ་བསལ་
 དགོས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་སྟམ་ན། བདག་གི་ལུས་སོ་ཞེས་འདི་གཅེས་པར་བབྱང་ནས་
 ཡིད་ཁྱོད་ཀྱིས་ཆགས་ཤིང་ཞེན་པས་སྦྲན་དང་ཟས་གོས་སོགས་བསྟབས་ནས་ལུས་
 ཀྱི་རིམ་གྱོ་དང་ཁ་ཏ་བྱས་ཏེ་གཅེས་པར་བསྐྱངས་པ་ཡིས་དགོས་པའི་དོན་ཅིའང་
 མེད་པའི་སྟག་བསྟལ་དང་སྟག་བསྟལ་གྱི་རྒྱ་མང་པོ་ཉེ་བར་བསགས་ནས་འདི་ལ་
 བན་འདོགས་བྱེད་པ་ལ་ཇེས་སུ་ཆགས་པ་དང་གཞོད་འཆོ་བྱེད་པ་ལ་ཁོང་སྟོ་བ་
 དང་བཅས་པའི་སྟོན་པ་ཤིང་མགལ་རུམ་དང་མཚུངས་པའི་ལུས་འདི་ལ་ཆགས་ཞེན་
 ཀྱིས་གཅེས་པར་བབྱང་སྟེ་བསྐྱངས་པས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་རང་ལ་དྲིན་ལན་གཞོ་བ་དང་
 བན་བདེ་སྦྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་དགོས་པ་ཅིའང་མེད་པས་ན་དེའི་དོན་དུ་ཆགས་སྤང་
 བྱེད་པ་ནི་མི་རིགས་སོ། །ཡན་གཞོད་དང་བསྟོད་སྟུང་སོགས་མི་ཤེས་པས་ཆགས་
 མི་རིགས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ལུས་ཀྱི་དོན་དུ་ཆགས་སྤང་བྱེད་མི་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚན་
 ཡང་ད་ལྟ་གསོན་པའི་རུས་སུ་བདག་གིས་འདི་ལྟར་(༤༥ན)ཟས་གོས་སོགས་སྦྱར་
 བས་གཅེས་པར་བསྐྱངས་པའམ་མཐར་ཤི་བའི་རུས་སུ་བྱ་ཆོད་དང་ཅེ་སྦྱང་སོགས་
 ཀྱིས་ཐོས་པར་ཀྱུར་ཀྱང་རུང་སྟེ་ལུས་བཅུ་པོ་ཁོ་རང་གི་ངོས་ནས་ཡན་བཏགས་པ་
 ལ་ཇེས་སུ་ཆགས་པ་མེད་ཅིང་གཞོད་འཆོ་བྱེད་པ་ལ་ཞེ་སྤང་བའང་ཡོད་པ་མིན་ན་
 རྒྱ་མཚན་ཅི་སྟེའམ་ཅིའི་ཕྱིར་ཡན་གཞོད་སོགས་གང་ཡང་མི་ཤེས་པའི་བཅུ་པོ་དེ་ལ་
 བདག་ཉིད་ཆགས་པར་བྱེད་ཆགས་པར་བྱེད་དེ་མི་རིགས་སོ། །

གཞན་ཡང་གང་ཟག་གང་ཞིག་གིས་ལུས་ལ་སྦྱོར་བརྗོད་དེ་སྦྱོད་པར་བྱས་པས་
 ཁོ་ཞིང་མི་དགའ་བར་འགྱུར་བ་དང་གཞན་གང་ཞིག་གིས་ལུས་འདིའི་ཡོན་ཏན་
 བརྗོད་ནས་མཚོད་ཅིང་བསྟོད་པ་བྱས་པས་ཀྱང་མཁྱ་ཞིང་དགའ་བར་འགྱུར་བ་མེད་

ལ། དེར་མ་ཟད་གལ་ཏེ་ལྷན་རང་ཉིད་གྱིས་ནི་བསྟོད་སྟེན་བྱས་པ་དེ་ཉིད་ཙམ་
 ཡང་ཤེས་པ་མེད་ན་དེ་ལ་ཁྲོ་ཞིང་མི་དགའ་བ་དང་མགུ་ཞིང་དགའ་བ་སྐྱེ་བ་ལྟ་ག་
 ལ་ཡོད། ཡང་ན་ལྷན་གང་ཞིག་སྟོད་དང་ལྷན་གང་ཞིག་བསྟོད་སྟེན་མེད་ཁེས་སྟུར་
 ཡང་འདྲ་ལོ། དེས་ན་ཡིད་བདག་གིས་ལྷན་གང་གི་དོན་རྒྱ་བསྟོད་སྟེན་བྱས་པ་ལ་
 ཆགས་སྟངས་དང་དགའ་མི་དགའི་སྟོན་པ་ལ་བྱས་པ་ལ་དོན་ཅི་ཡང་མེད་པས་
 དེ་ལྟར་བྱེད་པ་མི་རིགས་སོ། །གལ་ཏེ་ལྷན་རང་གིས་ཕན་གནོད་དང་བསྟོད་སྟེན་
 སྟེན་མི་ཤེས་མོད་ཀྱང་གང་ཟག་གང་ཞིག་བདག་གི་ལྷན་འདི་འདོད་ཅིང་ཡིད་རྒྱ་
 འོང་བར་གྱུར་པའམ་དེ་ལ་ཕན་བདེ་སྐྱབ་པར་འདོད་པ་དེ་དང་བདག་བཤེས་གྲོགས་
 ཡིན་པས་དེ་ལ་བདག་དགའ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་སེམས་ཙན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
 བདག་རང་རང་གི་ལྷན་དེ་ཉིད་འདོད་ཅིང་དགའ་བ་ཡིན་པས་གང་ཟག་གཞན་
 དེ་ལའང་བདག་ཀོའམ་བདག་ནི་ཅིའི་མི་དགའ་སྟེ་(༤༥༥)རིགས་པ་མཚུངས་པས་
 དགའ་བས་ཕན་གདགས་རིགས་སོ། །དེས་ན་རང་གི་ལྷན་ལ་ཆགས་ཤིང་དགའ་བ་
 དང་གཞན་གྱི་ལྷན་ལ་སྟངས་ཞིང་མི་དགའ་བ་བྱེད་པ་མི་འཐད་དོ། །ཡང་ན། ཡིད་
 གང་ཞིག་ལྷན་འདི་བདེ་བར་འདོད་པ་ལ་ལྟན་རིང་རྒྱ་གོམས་པར་གྱུར་པས་ལྷན་
 དེ་དང་ཡིད་བདག་གཉིས་བཤེས་སུ་འགྲོགས་པས་དགའ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སེམས་
 ཙན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་གི་ལྷན་བདེ་བར་འདོད་པ་གསུག་ཡིན་པས་སེམས་ཙན་
 དེ་དག་ལའང་བདག་ཀོ་ཅིས་མི་དགའ་སྟེ་དགའ་རིགས་སོ། །ཞེས་བཤད་ཀྱང་འདྲ་
 ལྟམ་སྟེ་དེ་ནི་ས་བབ་ལྟར་ཡིན་ལ། ཡང་ཐམས་ཅད་རང་གི་ལྷན་འདོད་པས་
 གཞན་གྱི་ལྷན་དེ་ལ་ཡང་བདག་ཀོ་ཅིས་མི་དགའ། དེས་ན་རང་ལྷན་ལ་ཆགས་པ་
 དང་གཞན་ལྷན་ལ་སྟངས་བ་མི་རིགས་ཞེས་གསུངས་པའང་སྟངས་སྟེ་ཁྱད་པར་ཆེར་
 མེད་དོ། །ལྷན་གཞན་དོན་རྒྱ་གཏོང་ཞིང་དེའི་ཆེད་རྒྱ་གཟུང་བ་ནི། རང་དོན་རྒྱ་
 ལྷན་ལ་བདག་གིར་བཟུང་ནས་ཆགས་ཤིང་ཞེན་པ་ལ་སེམས་ཙན་གྱི་དོན་མི་འབྱུང་
 བ་སྟེན་ཉེས་པ་མང་པོ་ཡོད་པས་ཆགས་མི་རིགས་པ་དེ་བས་ན་ཡིད་བདག་གིས་

རང་གི་ལུས་ལ་ཆགས་ཤིང་སྤྱོད་པ་མེད་པར་འགྲོ་བ་གཞན་ན་མས་ལ་ཕན་བདེ་སྦྱབ་
 པའི་ཕྱིར་རུ་ལུས་འདི་དེ་ན་མས་ཀྱི་ཉེར་འཛིན་རྒྱུ་ལས་བྱུང་རུ་བསྐྱོད་ནས་གཏང་བར་
 བྱའོ། །ལུས་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་གྱི་ཕན་བདེའི་དོན་སྦྱབ་ཅུས་པ་དེས་ན་འདི་ལ་
 ཆགས་ན་ཉེས་དམིགས་མང་ཡང་མགར་བ་དང་ཤིང་མཁན་སོགས་ལས་བྱེད་པ་
 ན་མས་ཀྱི་ལག་ཆའམ་སྦྱང་པ་བཞིན་རུ་གཞན་དོན་སྦྱབ་པའི་དོན་རུ་ཉེ་བར་མཁོ་
 བས་ན་ལུས་འདི་གཟུང་ཁིང་བསྐྱང་བར་བྱ་བའི་ཐབས་ལ་མཁས་པར་བྱའོ། །འཇིག་
 རྟེན་པ་ན་མས་ཁྱེད་ཀྱི་དོན་རུ་ཤིང་རྩ་འཛིན་པའི་ལས་ཀྱི་སྦྱང་བཞིན་ཞེས་འཆད་
 པ་ནི་བསྐྱབ་བརྟུས་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་མི་གཙང་ཁིང་སྤྱིང་པོ་མེད་པའི་ལུས་ལ་སྤྱིང་
 ཅིང་ཞེན་པས་གཅེས་པར་འཛིན་པ་(༥༥༦ན)ཉེས་པ་རུ་མའི་གཞི་ཡིན་ཡང་གཞན་
 ལ་བཏང་ནས་བསྐྱང་ཁིང་ཆོས་ལ་བཀོལ་བར་བྱས་ན་སྤྱིང་པོ་ཡིན་པའི་ཐབས་དམ་
 པར་འགྱུར་ཏེ། བཞི་བརྒྱ་པར། ལུས་འདི་དག་ལྟར་མཐོང་མོད་ཀྱང་། །དེ་ལྟ་ན་
 ཡང་དེ་བསྐྱང་བྱ། །ཞེས་སོགས་ལྟར་རོ། །

གསུམ་པ་ཉིང་འཛིན་འགྲུབ་པའི་ཐབས་ལ་གདམས་པ་ནི། དེ་བས་བྱིས་པའི་
 སོགས་ཏེ། དེ་ལ། ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་མི་མཐུན་སྤྱོད་ཀས་བསྐྱོག་པ་ནི། སེམས་མཉམ་
 པར་མ་བཞག་ན་ཉེན་མོངས་པ་སྤྱོང་མི་ཅུས་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་བས་ན་བྱི་ནང་གི་
 འཇིག་རྟེན་གཉིས་ལ་མཛོན་པར་ཞེན་པ་སོགས་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་མི་མཐུན་སྤྱོད་ཀས་
 ལ་སེམས་མཛོན་པར་གཞོལ་ཏེ་སྤྱང་དོར་བྱིན་ཅི་ལོག་འབའ་ཞིག་ལ་ཅི་དགར་འཇུག་
 པའི་བྱིས་པ་ཐ་མལ་པའི་སྤྱོད་པའམ་འཇིག་རྟེན་པའི་སྤྱོད་པ་དམན་པ་དག་ནི་སྤྱོད་
 ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ལན་གྲངས་དཔག་རུ་མེད་པ་སྤྱོད་པས་ད་ནི་དེ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་
 རྟེ་དེ་དག་ལ་ནི་ཐུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་ཞིག་ལས་དཔོན་པའི་དོན་དང་ཕན་པའི་
 ཉིང་པོ་ཅི་ཡང་མེད་པས་སོ། །རྒྱ་མཚན་དེས་ན་དེང་ནས་བརྩམས་ཏེ་བདག་གིས་
 སངས་རྒྱུ་བྱང་སེམས་སོགས་འཇུག་ཞོག་གི་གནས་ལ་མཁས་པའི་སྦྱོར་བྱ་དམ་པ་
 ན་མས་ཀྱི་རྩིས་སུ་བསྐྱོད་ཏེ་དེ་དག་གི་བསམ་སྤྱོད་ལ་ཅི་ཅུས་སུ་སྤྱོད་པར་བྱ་རིགས་

ལ། དེ་ལྟར་སྒོ་བ་ཚུལ་ཡང་ལུས་སེམས་རྣམ་པར་གཤམ་བའི་བག་མེད་སྤྱང་བའི་ཆེད་
 ཏུ་སྒར་བཤད་པའི་ལེའུ་བཞི་པ་དང་བརྟན་པ་བསྐྱབ་བརྟུས་དང་མདོ་བརྟུས་སོགས་
 ལས་འབྲུག་སྒྲིག་གི་གནས་ལ་གསོལ་བ་ལྟར་ལེན་བྱེད་པའི་བག་ཡོད་པར་བྱ་བའི་
 གཏམ་རི་སྐད་བཤད་པ་རྣམས་ནི་སྒོ་ལ་བྱན་པར་བྱས་ཏེ་རང་གི་ཡིད་ལ་ལེགས་པར་
 བརྟགས་(༥༥༦)ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་གེགས་བྱེད་པའི་གཉིད་དང་སྐྱགས་པ་སོགས་
 སྤྱིབ་པ་རྣམ་པ་ལྟ་དང་ཉོན་མོངས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་རང་
 རང་གི་གཉེན་པོས་བསྐྱོག་ཅིང་སྤྱང་བ་ལ་འབད་པར་བྱ་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་རྒྱང་
 པ་དང་པོས་བརྟན་པ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་ཐ་མལ་པའི་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱག་བསྐལ་
 གྱི་རྒྱ་ལས་པན་པའི་དོན་དང་སྤྱིང་པོ་མེད་པའི་ཚུལ། རྩོམ་པོས། འཇིག་རྟེན་སྤྱོད་
 པ་དག་ལ་ཕར་བརྟུས་པས། །བྱས་པ་ཐམས་ཅད་དོན་མེད་སྐྱག་བསྐལ་རྒྱ། །ཅི་ལ་
 བསམ་ཀྱང་པན་པར་མི་འགྱུར་བས། །རང་གི་ཡིད་ལ་ལྟ་བ་ཤོམས་པར་གྱིས། །ཞེས་
 སོ། །དེས་ནི་འཇིག་རྟེན་སྤང་བ་གཙོ་བོར་བརྟན་ལ། སྤྱིབ་པ་ལྟ་ནི། བཤེས་སྤྱིང་
 ལས། རྟོན་དང་འབྱོད་དང་གཞོན་སེམས་སྐྱགས་པ་དང་། །གཉིད་དང་འདོད་ལ་
 འབྱན་དང་ཐེ་ཚོམ་སྟེ། སྤྱིབ་པ་ལྟ་པོ་འདི་དག་དགེ་བའི་ཞོར། །འཕྲོག་པའི་ཚོམ་
 རྒྱལ་ལགས་པར་མཁྱེན་པར་མཛོད། །ཅེས་པ་ལྟར་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས། གཞོད་
 སེམས། རྟོན་འབྱོད། གཉིད་སྐྱགས། ཐེ་ཚོམ་སྟེ་ལྟ་ཡིན་ལ་འདི་དག་གི་ངོས་འཛིན་
 དང་སྤྱང་ཚུལ་སོགས་རྒྱས་པར་གཞན་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་འདོད་པའི་འདོད་
 ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་རྣམ་རྟོག་རྣམས་བསྐྱོག་ནས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་
 པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒོམ་པ་ལ་འབད་པར་བྱ་དགོས་པའང་། མདོ་ལས། རྣམ་རྟོག་
 མ་རིག་ཆེན་པོ་སྟེ། །འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོར་ལྷུང་བྱེད་ཡིན། །མི་རྟོག་ཏིང་འཛིན་ལ་
 གནས་ན། །མཉམ་པའི་བཞིན་དྲི་མ་མེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་རྣམ་རྟོག་དོར་དགོས་པར་
 བརྟན་པ་སྟེ། དེ་དག་ནི་སྒར་བདག་གཞན་མཉམ་པ་དང་བརྟེན་བའི་སེམས་རང་གི་
 དམིགས་པ་ལ་སྟེ་གཅིག་པའི་(༥༥༧)ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ངོ་བོར་སྐྱབ་པ་ལ་དེའི་མི་

མཐུན་སྦྱགས་རྣམ་གཡིང་སྤང་དགོས་པ་དང་དེ་སྤྱིང་བ་ལ་ལུས་དང་སེམས་དབེན་
པ་དགོས་པ་དང་ལུས་དབེན་པའི་ཐབས་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་འདུ་འཛི་སྤང་དགོས་པ་
དང་སེམས་དབེན་པའི་ཐབས་སུ་འདོད་པ་ལ་འདུན་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་
པ་སྤང་དགོས་པར་བསྟན་པའི་དོན་བསྟུ་བའང་ཡིན་ལ། འདི་ནི་བསམ་པ་གཞན་
ནི་ཀུན་བཏང་སྟེ། ཁེས་སོགས་ཀྱི་དོན་བསྟུ་ཡིན་པར་འགྲེལ་ཆེན་ཏུ་བཤད་དེ་དོན་
ལ་སྦྲེལ་དང་བྱད་པར་མེད་དོ། །

མཐུན་སྦྱགས་གཞན་པོ་བསྟེན་པ་ནི། རྒྱལ་བའི་སྤྱན་པོ་སྦྱགས་རྗེ་ཆེ་ལ་ཆོད་
མེད་པ་མངའ་བ་རྣམས་ཀྱི་མཛད་སྤྱོད་ལྟར་ཆགས་སོགས་ཀྱིས་པ་བྱུང་བ་རྣམས་
རེ་རེ་ནས་བསྒྲིག་པར་བྱ་ཞིང་ཕྱིས་མི་འབྱུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རིགས་ཤིང་འོས་པའི་
གཞན་པོའི་སྟོབས་བསྐྱེད་ནས་བསྟན་ནི་བརྟན་པོར་གཟུགས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་
སྤང་གཞན་གྱི་བྱང་དོར་ལ་ཉིན་མཆན་བྱེད་པར་ཏེ་ཉིན་མཆན་ཁོར་ཡུག་ཏུ་མ་
འབད་ན་མཐའ་མེད་པའི་བདག་གི་སྲིད་པའི་སྤྱག་བསྟུལ་ནས་ཞིག་མཐར་བྱིན་
ནས་ཟད་པར་འཁྱར་ཏེ་མི་འཁྱར་བའི་ཚུལ་ལ་བསམ་ནས་གཞན་པོ་བསྟེན་ཏེ་ཞི་
བ་བྱ་བར་ལས་འདས་པ་འཛོལ་བའི་ཐབས་སུ་ཐོག་མར་ཞི་གནས་སྟོན་པ་ལ་འབད་
པར་བྱའོ། ཆོགས་བཅད་འདི་རྒྱ་དཔེ་དང་རྒྱ་འགྲེལ་དག་ན་མེད་པར་བཤད་དོ། །

དགེ་བའི་དམིགས་པ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་ཐབས་བསྟན་པས་དོན་བསྟུ་བ་
ནི། གཞན་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་མི་མཐུན་སྦྱགས་སྤྱང་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆན་དེ་ལྟ་བུས་
ན་སྤང་བྱ་སྒྲིབ་གཞིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་མཐའ་དག་བསལ་བའི་ཕྱིར་ཏུ་
གཞན་པོ་བྱད་པར་ཅན་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་(༥༧བ)བསྐྱེད་དགོས་
ལ་དེའི་སྟོན་ཏུ་ཡང་ཞི་གནས་མཆན་ཉིད་པ་ཐོབ་དགོས་ཤིང་དེ་ཐོབ་པ་ལ་འང་དེའི་
མི་མཐུན་སྦྱགས་སུ་ཁྱུར་པའི་ལོག་པའི་ལམ་སྤར་བཤད་པའི་འདོད་པའི་རྣམ་རྟོག་
ལ་སོགས་པའི་སྒྲིབ་པ་ལྟའམ། ལེ་ལོ། གདམས་ངག་བརྗེད་པ། ཕྱིར་ཁྱོད། ཕྱིར་
ཁྱོད་བྱུང་བའི་ཆོ་གཞན་པོ་འདུ་མི་བྱེད་ལ། ཕྱིར་ཁྱོད་ཞི་གནས་སེམས་རྣལ་ཏུ་གནས་

པའི་ཚེ་འདུ་བྱེད་པ་སྟེ་ཉེས་པ་ལཱའི་གཉེན་པོར། འདུན་པ་ཚུལ་བ་དང་པ་ཤིན་རུ་
 སྦྱངས་པ། དྲན་པ། ཤེས་བཞིན། སེམས་པ། འདུ་བྱེད་བཏང་སྟོམས་སྟེ་སྦྱོང་བའི་
 འདུ་བྱེད་བརྟན་བསྟེན་པ་དང་། གཞན་ཡང་སེམས་གནས་པའི་ཐབས་དག་མོགས་
 ཉིང་དེ་འཛིན་འབྲུབ་པའི་ཐབས་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་ལོག་པའི་ལམ་དེ་དག་ལས་
 སེམས་ཕྱིར་བསྐྱོད་པའམ་སྒྲན་པ་སྟེ་ཕྱིར་བཞྌག་པར་བྱས་ཏེ་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་
 པས་ཞགས་པས་དྲང་ཞིང་དྲན་པའི་ཐག་པས་ཀུན་ནས་དམ་པོར་བཏགས་ལ་ཡང་
 དག་པ་དགེ་བའི་དམིགས་པ་ལ་རུས་ཉག་པར་ཡང་བདག་གིས་སེམས་ནི་གཞན་རུ་
 མ་ཡིངས་པར་ཆེ་གཅིག་རུ་མཉམ་པར་གཞག་པར་བྱའོ། །ཕར་བརྟུས་སུ། མཚན་
 མའི་རྣམ་པ་ཤེས་བྱས་ཤིང་། །ཡིད་ནི་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཕྱིར། །དམིགས་
 ལས་བསམ་པ་ཉམས་ཁུར་ན། །དྲན་པས་ཕྱིར་ཡང་བརྟུ་བར་བྱ། །སྒྲིབ་པ་རྣམས་
 ལས་རང་གི་ཡིད། །སྤང་པོ་རང་དབང་ཐོབ་ཁུར་ན། །ལྷགས་ཀྱས་བཞྌག་པར་བྱ་
 བ་བཞིན། །ལོག་པའི་སྟོགས་ལས་བཞྌག་པར་བྱ། །ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་ཁི་གནས་
 ཐུན་མོང་བསྐྱབ་ཚུལ་ཉན་སར་གསུངས་ཤིང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྐྱབ་ཚུལ་རྣམས་
 པར་སྟོབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་གྱི་ལའི་སྟོམ་རིམ་ལྟར་ཡིན་པར་འགྲེལ་ཆེན་རུ་བཤད་ལ།
 གཞུང་འདིར་(༢༥༩ན)ཡང་བདག་གཞན་མཉམ་པ་དང་བཞེ་བའི་དམིགས་རྣམ་ལ་
 སེམས་བབྱང་ནས་དེ་ཉིད་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་དོ་བོར་སྐྱབ་པའི་ཁི་གནས་ཐུན་མོང་
 མ་ཡིན་པའི་སྟོམ་ཐབས་བརྟན་པ་ཡིན་གྱི་དེའུ་ཤིང་དང་ལྷ་སྐྱ་མོགས་ལ་དམིགས་
 ཉེན་བྱས་ནས་ཁི་གནས་སྐྱབ་ཚུལ་བརྟན་པ་མིན་ནོ། །དེ་ཡང་གཞུང་འདིའི་བསམ་
 གཏན་གྱི་སྐབས་སུ་བདག་གཞན་མཉམ་བཞེ་སྟོམ་ཚུལ་བརྟན་ཞིང་བསྐྱབ་བརྟུས་
 སུ་ཤེས་རབ་གྱི་སྐབས་སུ་མཉམ་བཞེ་སྟོམ་ཚུལ་བརྟན་ལ། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་
 ཐོག་མར་སེམས་བསྐྱེད་ནས་དེ་ལ་སྟོ་སྦྱངས་ཏེ་སྟོང་ཉིད་སྟོམ་པ་ལ་འཇུག་པ་ཡོད་
 ལ་དེའི་དབང་རུ་བྱས་ནས་སྟོད་འཇུག་གཞུང་འདིར་བསམ་ལའི་སྐབས་སུ་བདག་
 གཞན་མཉམ་བཞེ་སྟོམ་ཚུལ་རྣམས་པར་བརྟན། དེ་ནས་ཤིར་ལའི་སྐབས་སུ་རིགས་

པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པས་སྤྱོད་ཉིད་གཏན་ལ་མཐོང་ནས་དེ་སྒྲིལ་ཚུལ་བསྟེན་
ལ། ཡང་དང་པོ་ནས་སྤྱོད་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་གཏན་ལ་མཐོང་དེ་ནས་བདག་
གཞན་མཉམ་བཞིའི་སྒྲིལ་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་སྒྲིལ་པ་ལ་འཇུག་པ་ཡོད་ལ་དེའི་
དབང་དུ་བྱས་ནས་བསྐྱབ་བརྟུས་སུ་ཤེར་ལེའི་སྐབས་སྤྱོད་ཉིད་སྒྲིལ་ཚུལ་རྒྱས་པར་
བསྟེན་ནས་དེའི་འཇུག་ཏུ་བདག་གཞན་མཉམ་བཞི་སྒྲིལ་ཚུལ་བསྟེན་པ་ཡིན་ནས་
སྒྲིལ་སྟེ། མདོར་ན་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་དང་སྤྱོད་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གཉིས་
རྒྱད་ལ་སྐྱེད་ཚུལ་གྱི་རིམ་པ་གཉིས་ཡོད་པ་དེའི་དབང་དུ་བྱས་པ་འདྲའོ། །གཞན་
ཡང་ཞི་གནས་སྒྲིལ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆན་དེ་མ་བསྒྲིལ་པའི་ཉེས་དམིགས་བསྒྲིལ་
པའི་ཕན་ཡོན་ཇི་ལྟར་སྒྲིལ་པའི་ཚུལ་སོགས་རྒྱས་པར་གཞན་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་
ཤེས་པར་བྱའོ། །(༥༥༧)འདི་ནི་ཉིང་རེ་འཛིན་འབྱུང་པའི་ཐབས་ལ་གདམས་པའང་
ཡིན་ལ། སྤར་བསམ་གཏན་ལ་མཉམ་པར་འཛིན་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆན་བརྟེན་དེ་
མདོར་བསྟེན་མཛད་པ་དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་པའི་དོན་བསྟུ་བའང་ཡིན་ནོ།

* བདག་གིས་བྱང་ཚུབ་སྤྱོད་པ་ལ། །འཇུག་པ་རྣམ་པར་བརྩམས་པ་ཡི། །དགེ་
བ་གང་དེས་འགྲོ་བ་ཀུན། །བྱང་ཚུབ་སྤྱོད་ལ་འཇུག་པར་ཤོག །ཕྱོགས་རྣམས་
ཀུན་ན་ལྷས་དང་སེམས། །སྤྱག་བསྐྱེད་ནད་པ་ཇི་སྟེད་པ། །དེ་དག་བདག་གི་
བསོད་ནམས་གྱིས། །བདེ་དགའ་རྒྱ་མཆོ་ཐོབ་པར་ཤོག །དེ་དག་འཁོར་བ་ཇི་
སྟེད་དུ། །ནམ་ཡང་བདེ་ལས་ཉམས་མ་གྱུར། །འགྲོ་བའི་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡི། །བདེ་
བ་རྒྱུན་མི་འཆད་ཐོབ་ཤོག །འཛིག་རྟེན་ཁམས་ན་དབྱལ་བ་དག །གང་དག་ཇི་
སྟེད་ཡོད་པ་རྣམས། །དེ་དག་དུ་ནི་ལྷས་ཅན་རྣམས། །བདེ་ཅན་བདེ་བས་དགའ་
བར་ཤོག །གྲང་བས་ཉམ་ཐག་རྩོམ་ཐོག །བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲིན་ཆེན་
ལས། །བྱང་བའི་རྒྱ་པོ་མཐའ་ཡས་གྱིས། །ཆོ་བས་ཉམ་ཐག་བསིལ་བར་ཤོག །རལ་
གྱི་ལོ་མའི་ནགས་ཆལ་ཡང་། །དེ་ལ་དགའ་ཆལ་སྤྱག་གུར་ཤོག །ཤལ་མ་ལི་ཡི་

སྤོང་པོ་ཡང་། །དཔག་བསམ་ཤིང་དུ་འཁྱུངས་པར་ཤོག །མཐིང་ཡི་དུར་པ་དག་
 དང་དང་པ་དང་། །བཞད་སྟགས་སྐད་སྟན་འབྱིན་པས་མཛོས་ལྷུར་ཅིག །པུ་
 ཇི་བསུང་ཆེ་ལྷན་མཚོ་དག་གིས། །དུལ་བའི་ས་སྟོགས་དག་ནི་ཉམས་དགར་
 ཤོག །སོལ་སྤང་དེ་དག་རིན་ཆེན་སྤང་པོར་ལྷུར། །ས་བསྟེགས་ཤེལ་གྱི་ས་གཞི་བསྟར་
 བར་ཤོག །བསྟུས་འཛོམས་རི་བོ་རྣམས་ཀྱང་མཚོད་པ་ཡི། །གཞལ་མེད་ཁང་ལྷུར་
 བདེ་གཤེགས་གང་བར་ཤོག །མདག་མ་རྟོ་བསྟེགས་མཚོན་གྱི་ཆར་པ་དག །དེང་
 ལས་བཟུང་ལྷེ་མེ་རྟོག་ཆར་པར་ལྷུར། །པན་ཚུན་མཚོན་གྱིས་འདེབས་པ་དེ་ཡང་
 བློ། །དེང་ནས་ཆེ་ཕྱིར་མེ་རྟོག་འཕེན་པར་ཤོག །རྩུ་པོར་བ་མེད་མེ་རྟོང་འདྲ་ནང་
 བྱིང་བ་དག །ཤ་ཀྱན་ཞིག་ལྷུར་དུས་ཤོང་མེ་རྟོག་ཀྱན་དའི་མདོག །བདག་གི་དགེ་
 བའི་སྟོབས་གྱིས་ལྷ་ཡི་ལུས་ཐོབ་ནས། །ལྷ་མོ་རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་དལ་གྱིས་འབབ་
 ལས་ཤོག །ཅི་ཕྱིར་འདིར་ནི་གཤིན་ཇེའི་མི་དང་ཁ་དང་བྱ་རྟོད་མི་བཟད་རྣམས་སྟག་
 བྱིང་། །ཀྱན་ནས་སྟན་བསལ་བདེ་དགའ་བསྐྱེད་པའི་མཐུ་བཟང་འདི་གོ་སུ་ཡི་མཐུ་
 ལྷམ་ལྷེ། །བྱིན་དུ་བལྟས་ན་ནམ་མཁའི་དཀྱིལ་ན་ཕྱག་ན་རྟོ་རྟེ་འབར་བ་བཞུགས་
 མཐོང་ནས། །རབ་དུ་དགའ་བའི་ཤུགས་གྱིས་སྟོག་དང་བྲལ་ནས་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་
 འཕྲོགས་པར་ཤོག །མེ་རྟོག་ཆར་པ་སྟོས་རྩུ་དང་འདྲེས་འབབས་པ་ཡིས། །དུལ་
 བའི་མེ་དག་ཆེལ་ཆེལ་གསོད་པ་མཐོང་ལྷུར་ནས། །སྟོ་བྱར་བདེ་བས་ཆོམ་པ་འདི་ཅི་
 བསམ་པ་དང་། །སེམས་དུལ་རྣམས་གྱིས་ཕྱག་ན་པརྟོ་མཐོང་བར་ཤོག །སྟོགས་
 དག་འཇིགས་པ་བོར་ལ་རིངས་པར་རྩུར་ཤོག །འུ་བའི་ཐད་དུ་ནི། །གང་གི་མཐུ་ཡིས་
 ལྷག་བསལ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་དགའ་བའི་ཤུགས་ཕྱིན་ལ། །འཕྲོ་བ་ཀྱན་ནས་
 ཡོངས་སྟོབ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་བཅེ་བ་སྟེས་ལྷུར་པ། །གཞོན་ཅུ་ཟུར་སྤང་ཅན་
 འབར་འཇིགས་པ་མེད་པར་བྱེད་པ་ཅི་ཞིག་ཕྱིན། །ཁྱེད་གྱི་ལྷ་བརྒྱའི་ཅོད་པན་དག་
 གིས་ཞབས་གྱི་པརྟོ་ལ་མཚོད་ཅིང་། །ཐུགས་རྟེན་པརྟོན་སྟན་དབུ་ལ་མེ་རྟོག་དུ་མའི་
 ཆོགས་གྱིས་ཆར་འབེབ་པ། །ཁང་བཅེགས་ཡིད་འོང་ལྷ་མོ་སྟོང་སྟག་བསྟོད་དབྱངས་

སྒྲིགས་ལྡན་འདི་སྒྲིག་ཞེས། །འཇམ་དབྱངས་དེ་འདྲ་མཐོང་ནས་ད་ནི་སེམས་དཔུལ་
 ཅ་ཅ་འདོན་པར་ཤོག །དེ་ལྟར་བདག་གི་དགེ་ཚས་ཀྱི་ཏུ་བཟང་ལ་སོགས། །བྱང་
 རྒྱལ་སེམས་དཔལ་འཁྲིལ་པ་མེད་སྒྲིན་བདེ་བ་དང་། །བསེལ་ཁིང་དྲི་ཁིམ་ངད་ལྡན་
 ཆར་པ་འབེབས་མཐོང་ནས། །སེམས་ཅན་དཔུལ་བ་དེ་དག་མདོན་པར་དགའ་ཡུར་
 ཅིག །དུད་འགོ་རྣམས་ནི་གཅིག་ལ་གཅིག །ཟ་བའི་འཇིགས་དང་བྲལ་བར་ཤོག །སྒྲི་
 མི་སྒྲན་པའི་མི་བཞིན་དུ། །ཡི་དྲུགས་རྣམས་ནི་བདེ་བར་འཡུར། །འཕགས་པ་སྒྲན་
 རས་གཟིགས་དབང་གི །སྒྲུག་ནས་འབབ་པའི་འོ་རྒྱན་གྱིས། །ཡི་དྲུགས་རྣམས་ནི་
 ཆོམ་བྱས་ཤིང་། །སྒྲུས་བྱས་ཅན་ཏུ་བསེལ་བར་ཤོག །ཁོང་བ་རྣམས་ཀྱིས་མིག་
 མཐོང་ཁིང་། །འོན་པས་ཅན་ཏུ་སྒྲ་ཐོས་ཤོག །ལྷ་མོ་སྒྲུ་འཕྲུལ་ཇི་བཞིན་དུ། །སྒྲུ་
 མའང་གཞོད་མེད་བཅའ་བར་ཤོག །གཅེར་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་ཤོས་དག་དང་། །བཀྲེས་
 པ་རྣམས་ཀྱིས་ཟས་དང་ནི། །སྒྲོམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱ་དག་དང་། །བརྟུང་བ་ཁིམ་
 སོ་ཐོབ་པར་ཤོག །བཀྲེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནོར་ཐོབ་ཤོག །ལྷ་ངན་ཉམ་ཐག་དགའ་
 ཐོབ་ཤོག །ཡི་ཆད་རྣམས་ཀྱང་ཡིད་སོས་ཤིང་། །བརྟན་པ་ལུན་སྒྲུམ་ཆོགས་པར་
 ཤོག །སེམས་ཅན་ནད་པ་ཇི་སྟེད་པ། །ལྟར་དུ་ནད་ལས་ཐར་ཡུར་ཅིག །འགོ་
 བའི་ནད་ནི་མ་ལུས་པ། །ཅན་ཏུ་འབྱུང་བ་མེད་པར་ཤོག །སྒྲུག་པ་རྣམས་ནི་
 འཇིགས་མེད་ཤོག །བཅིངས་པ་རྣམས་ནི་གྲོལ་བར་ཡུར། །མཐུ་མེད་རྣམས་ནི་
 མཐུ་ལྡན་ཁིང་། །སེམས་ནི་ཕན་ཚུན་གཉེན་ཡུར་ཅིག །མགོན་སོ་དག་ནི་ཐམས་
 ཅད་ལ། །སྒྲིགས་རྣམས་ཐམས་ཅད་བདེ་བར་ཤོག །གང་གི་དོན་དུ་འགོ་བྱེད་
 པ། །དེ་འབད་མི་དགོས་འབྲུག་ཡུར་ཅིག །ཁྱ་དང་གྲུ་ཆེན་ཞུགས་པ་རྣམས། །ཡིད་
 ལ་བསམ་པ་བྱུང་ཡུར་ཏེ། །རྒྱ་ཡི་དོགས་སུ་བདེར་སྒྲིན་ནས། །གཉེན་དང་ལྡན་
 ཅིག་དགའ་བར་ཤོག །ལྷ་ངན་ལམ་གྲོལ་འབྲུམས་པ་རྣམས། །མགོན་སོ་དག་དང་
 ཐུད་ཡུར་ནས། །ཆོམ་རྒྱན་སྒྲུག་སོགས་འཇིགས་མེད་པར། །མི་ངལ་བདེ་ལྷག་
 འདོང་བར་ཤོག །དགོན་སོགས་ལམ་མེད་ཉམ་ང་བར། །བྱིས་པ་རྒན་སོ་མགོན་

མེད་པར། ཀུན་གྱི་ལོག་ཕྱི་ཤིང་རབ་ཕྱིས་རྒྱལ་ལ། ལྷ་དག་བསྐྱེད་བ་བྱེད་པར་
 ཤོག། མི་དལ་ཀུན་ལས་ཐར་བ་དང་། འད་དང་ཤེས་རབ་བཅེ་ལྷན་ཞིང་། ལམ་
 དང་སྤྱོད་པ་ཕུན་ཚོགས་ནས། ཉན་ཏུ་ཆོ་རབས་བྱན་པར་ཤོག། ཐམས་ཅད་ནམ་
 མཁའ་མཛོད་བཞིན་ཏུ། ལོངས་སྤྱོད་ཆད་པ་མེད་པར་ཤོག། ཆོད་པ་མེད་ཅིང་
 འཆོ་མེད་པར། འད་དབང་ཏུ་ནི་སྤྱོད་པར་ཤོག། སེམས་ཅན་གཟི་བཞིན་རྒྱང་
 ཏུ་གང་། འདྲ་དག་གཟི་བཞིན་ཆེན་པོར་ཤོག། འདྲ་ལ་ཐུབ་ཅན་གང་གཟུགས་དན་
 པ། ཀུན་གྱིས་བཟང་ཕུན་སུམ་ཚོགས་ལྟར་ཅིག། འཇིག་རྟེན་ཏུ་མེད་ཅི་སྟེད་
 པ། འདྲ་དག་སྟེས་པ་ཉིད་ལྟར་ཅིག། མ་རབས་རྒྱལ་ལ་ནི་མཐོ་ཐོབ་ཅིང་། འདྲ་ལ་
 དག་ཀྱང་བཅོམ་པར་ཤོག། འདྲ་དག་གི་བསོད་ནམས་འདི་ཡིས་ནི། སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་མ་ལུས་པ། སྤྱི་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་ནས་ནི། ཉན་ཏུ་དག་བ་བྱེད་
 པར་ཤོག། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དང་མི་འབྲལ་ཞིང་། བྱང་རྒྱལ་སྤྱོད་ལ་གཞིལ་བ་
 དང་། སངས་རྒྱལ་རྒྱལ་གྱིས་ཡོངས་བཟུང་ཞིང་། འདྲ་དག་གི་ལས་རྒྱལ་སྤང་
 པར་ཤོག། སེམས་ཅན་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི། ཆོ་ཡང་དཔག་མེད་རིང་བར་
 ཤོག། ཉན་ཏུ་བདེ་བར་འཆོ་འཁྱུར་ཞིང་། འཆི་བའི་སྤྱ་ཡང་གྲགས་མ་ལྟར། འདྲ་དག་
 བསམ་ཤིང་གི་སྤྱོད་མོས་ཆོལ། སངས་རྒྱལ་དང་ནི་སངས་རྒྱལ་སྤྱི་ལ། ཆོས་སྟན་
 རྒྱུགས་པས་གང་བ་ཡིས། རྒྱུགས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་གང་བར་ཤོག། ཐམས་ཅད་
 ཏུ་ནི་ས་གཞི་དག། ཀུན་གྱི་མ་ལ་སོགས་མེད་པ་དང་། ལག་མཐེལ་ལྷར་མཉམ་
 བྱེད་ཏུ་འདྲ་ལ། འདྲ་དག་འཇམ་པོར་གནས་ལྟར་ཅིག། འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོད་
 དཀྱིལ་ཡང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་མང་པོ་དག་རང་གི་ལེགས་པས་ས་སྟོང་
 དག། འབྱུང་པར་མཛད་པས་བཞུགས་ལྟར་ཅིག། ལུས་ཅན་ཀུན་གྱིས་བྱ་དང་
 ནི། ཤིང་དང་འོད་ཟེར་ཐམས་ཅད་དང་། རྒྱལ་མཁའ་ལས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་སྤྱ། རྒྱན་
 མི་འཆད་པར་ཐོས་པར་ཤོག། འདྲ་དག་ཉན་ཏུ་སངས་རྒྱལ་དང་། སངས་རྒྱལ་
 སྤྱི་དང་ཐུང་ལྟར་ཅིག། མཛོད་པའི་སྤྱི་ནི་མཛའ་ཡས་པས། འཁོར་བའི་སྤྱ་མ་

མཆོད་པར་ཤོག །ལྷ་ཡང་རྩལ་སྤྲུལ་ཆར་འབེབས་ཤིང་། །ལོ་རྟོག་ལུག་སྤྲུལ་ཆོགས་
 པར་ཤོག །རྒྱལ་པོ་ཆོས་བཞིན་བྱེད་ཀྱང་ཅིག །འཇིག་རྟེན་དག་གྲང་དར་བར་
 ཤོག །སྤྲུལ་རྣམས་མཐུ་དང་ལྷན་པ་དང་། །གསང་སྤྲུགས་བསྐྱེད་པ་ལྟར་
 པར་ཤོག །མཁའ་འགྲོ་སྤྲུལ་པོ་ལ་སོགས་པ། །སྤྱིང་རྗེའི་སེམས་དང་ལྷན་གྱར་
 ཅིག །སེམས་ཅན་འགའ་ཡང་སྤྲུག་མ་གྱུར། །འཇིགས་དང་བརྟན་པར་མི་འགྱུར་
 ཞིང་། །འགའ་ཡང་ཡིད་མི་བདེ་མ་གྱུར། །གཙུག་ལག་ཁང་རྣམས་སྟོག་པ་དང་། །ལ་
 རྟོན་གྱིས་རྒྱས་ལེགས་གནས་ཤོག །རྟོག་ཏུ་དགོ་འབྱུང་མཐུན་པ་དང་། །དགོ་འབྱུང་
 དོན་ཡང་འགྲུབ་པར་ཤོག །བསྐྱེད་པ་ལོ་དཔེ་དག་སྟོང་དག །དབེན་པ་དག་གྲང་
 ཐོབ་པར་ཤོག །གཡང་བ་ཐམས་ཅད་སྤངས་ནས་ནི། །སེམས་ནི་ལས་ཁུང་སྟོམ་
 གྱུར་ཅིག །དགོ་སྟོང་མ་རྣམས་རྟེན་ལྷན་ཞིང་། །འཐབ་དང་གནོད་པ་སྤང་བར་
 ཤོག །དེ་བཞིན་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་གྱུན། །རྩལ་སྤྲུལ་ཉམས་པ་མེད་གྱུར་ཅིག །རྩལ་
 སྤྲུལ་འཆལ་བས་ཡིད་བྱུང་ནས། །རྟོག་ཏུ་སྤྲུལ་པ་བྱེད་བྱེད་ཤོག །བདེ་འགྲོ་དག་
 གྲང་ཐོབ་གྱུར་ནས། །དེར་ཡང་བརྟུལ་ཞུགས་མི་ཉམས་ཤོག །མཁའ་པ་རྣམས་ནི་
 བཀྱར་བ་དང་། །བསོད་སྟོམས་དག་གྲང་རྟེན་པར་ཤོག །རྒྱུད་ནི་ཡོངས་སྤྲུལ་
 པ་དང་། །སྟོགས་རྣམས་ཀུན་ཏུ་གྲགས་པར་ཤོག །དན་སོང་སྤྲུག་བསྐྱེད་མ་སྟོང་
 ཞིང་། །དཀའ་བ་སྤྱད་པ་མེད་པར་ཡང་། །ལྷ་བས་ལྷག་པའི་ལྷས་གྱིས་ནི། །དེ་
 དག་སངས་རྒྱས་ལྟར་འགྲུབ་ཤོག །སེམས་ཅན་ཀུན་གྱིས་ལན་མང་དུ། །སངས་རྒྱས་
 ཐམས་ཅད་མཆོད་བྱེད་ཅིང་། །སངས་རྒྱས་བདེ་བ་བསམ་ལས་གྱིས། །རྟོག་ཏུ་བདེ་
 དང་ལྷན་གྱུར་ཅིག །བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་རྣམས་གྱིས་ནི། །འགྲོ་དོན་སྤྲུགས་ལ་
 དགོངས་འགྲུབ་ཤོག །མགོན་པོ་ཡིས་ནི་གང་དགོངས་པ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་
 དེ་འབྱོར་ཤོག །དེ་བཞིན་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་། །ཉན་ཐོས་རྣམས་གྲང་བདེ་
 གྱུར་ཅིག །བདག་གྲང་འཇམ་དབྱངས་བཀའ་དྲིན་གྱིས། །ས་རབ་དགའ་བ་ཐོབ་བར་
 དུ། །རྟོག་ཏུ་ཆོ་རབས་དྲན་པ་དང་། །རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཐོབ་པར་ཤོག །བདག་ནི་ཁ་

ཟས་གྱི་ནས་ཀྱང་། ཉམས་དང་ལྷན་ཁིང་འཆོ་བར་ཤོག ཆོ་རབས་ཀྱན་ཏུ་དབེན་
གནས་པ། ཐུན་སྤུམ་ལྷན་པ་ཐོབ་པར་ཤོག ཀལ་ཆོ་ལྷ་བར་འདོད་པའམ། ཏུང་
ཟད་དྲི་བར་འདོད་ན་ཡང་། མགོན་པོ་འཇམ་དབྱངས་དེ་ཉིད་ནི། ཤེགས་མེད་
པར་ཡང་མཐོང་བར་ཤོག སྤྱོད་པ་བཅུ་ནམ་མཁའ་མཐའ་གཏུགས་པས། སེམས་
ཅན་ཀྱན་དོན་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར། ཁི་ལྷར་འཇམ་དབྱངས་སྦྱོང་མཛད་པ། བདག་
གི་སྦྱོང་པའང་དེ་འདྲར་ཤོག ཁི་སྤྱིད་ནམ་མཁའ་གནས་པ་དང་། འཕྲོ་བ་ཁི་སྤྱིད་
གནས་ཀྱང་པ། ཁི་སྤྱིད་བདག་ནི་གནས་ཀྱང་ནས། འཕྲོ་བའི་རྩལ་བསྐྱེད་སེལ་
བར་ཤོག འཕྲོ་བའི་རྩལ་བསྐྱེད་ཀལ་ཅིང་རུང་། ཁི་ཀྱན་བདག་ལ་སྦྱོང་ཀྱང་
ཅིག བྱང་སེམས་དཔའི་དགེ་འདུན་གྱིས། འཕྲོ་བའི་བདེ་ལ་སྦྱོང་པར་ཤོག འཕྲོ་
བའི་རྩལ་བསྐྱེད་སྦྱན་གཅིག་སྟེ། བདེ་བ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་གནས། བརྟན་པ་
རྟེན་དང་བཀྲར་སྟེ་དང་། བཅས་ཏེ་ཡུན་རིང་གནས་ཀྱང་ཅིག ཀལ་གི་དྲིན་གྱིས་
དགེ་སྦོམ་འབྱུང་། འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་ཕྱག་འཆོལ་ལོ། ཀལ་གི་དྲིན་གྱིས་བདག་
དར་བ། དགེ་བའི་བཤེས་ལའང་བདག་ཕྱག་འཆོལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱོང་
པ་ལ་འཇུག་པ་ལས། བསྟོ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ལེའུ་སྟེ་བཅུ་པའོ། །

མཆུག་གི་དོན།

སྦྲར་སྤུམ་པ། སྤྱིད་པ་ཀྱན་ཏུ་རྟེན་པར་དཀའ་བའི་ནོར་གྱི་མཚོག ཤེག་ཆེན་
རིན་ཆེན་རིན་ཐང་མེད་པ་འདི་ལོན། ཁི་ཡི་སྟོང་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་མཚོག་དབང་
གི་རྒྱལ། འཇིག་རྟེན་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་སྤྱི་ནོར་དམ་པར་འབྱུར། ཀལ་གི་
ས་ཐོན་རང་བཞིན་ནམ་དག་ཁིང་ལྟོ་ཅུ། ལོན་ཏན་རྗེས་བྱ་ཆུ་ལྷད་བཞིན་
ལེགས་སྤུམ་པ། འལག་རྒྱུན་སྦྱོང་དང་མཐུན་རྒྱུན་འཆོགས་པའི་དྲོད་གཤེར་
འཛོམས། རྒྱལ་བའི་རྩལ་གྱི་ཐོག་མར་བསྐྱན་པའི་ཆུལ་གསུམ་མོ། ཁི་ཉིད་བག་
མེད་འགོང་པོས་རྫོམ་ན་དབྱེ་བ་དང་། ཤེས་བཞིན་མ་ཡིན་གདོན་གྱིས་ཐམས་ན་

བརྒྱུག་པ་དང་། མི་བཅོད་བགམས་གྱིས་བརྒྱུས་ལ་བསྐྱད་པའི་ཚོག་བཅུམས། བར་
 ཏུ་མི་ཉམས་ཐུང་བའི་རིག་པ་གསུམ་ཡིན་ནོ། བཙུག་འབྲུས་ནམ་ཁྲའི་བཅོད་པ་
 ཞིང་ནས་ཞིང་ཏུ་རྒྱུགས། བསམ་གཏན་བསལ་བཅུད་འབྱུང་བས་ལམ་བཟའི་
 མོང་ཐུར་བསྐྱེད། ཞེས་རབ་རྟོད་བཅུད་བཞེན་པས་ས་ཡི་སྟེ་མར་རྒྱས། ཁ་མར་
 ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པའི་སྒོ་ནི་གསུམ་ཞེས་བྱ། ཁང་མུར་སྤྱིད་དང་སྤྱིད་མིན་བཤེས་པ་
 གྲུན་སེལ་བ། རྒྱལ་བའི་ལོ་རྟག་ཕུན་ཚོགས་དེ་ལ་རག་ལས་གིང་། ཇི་ཡང་རྒྱལ་
 རྣམས་ཀྱི་སོ་ནམ་འདིར་སྟོས་པ། ཇི་ལྟར་བྱ་བའི་ཐམས་ཚུལ་འདི་ཀོ་ཅིས་མི་
 སྟོབ། ཞེ་མ་དགེ་བའི་བཤེས་གཞིན་ལེགས་གསུང་ཟེགས་མ་རེ་རེར་ཡང་། ཇི་དང་
 སྟོབ་ལྟེ་ཡིས་སྤྱོད་བས་འཆི་བ་མེད་པའི་བཅུད་ཏུ་དངས། བྱང་རྒྱལ་མཚོག་གི་སྟོག་
 ཟུངས་བརྟན་པའི་གསོས་སུ་ཡང་ཡང་འབྱུང་། གཞན་ལ་ཕན་མེད་སྤྱུགས་པས་ཡི་
 གའི་གསུགས་ཅན་མ་ཡུར་ཏམ། ཇི་ལས་བྱུང་བའི་དགེ་ཚོགས་འཛམ་བུའི་སྟེ་མ་
 གང་། རྒྱལ་རྣམས་ཐུ་བའི་རྗེས་སུ་སྟོབ་པའི་མ་རྟོས་མཚོར། བདེན་ཚོག་འབྲུམ་སྟག་
 གངས་མེད་བཅུ་ཡི་རྩ་སྟོགས་བཞིན། སྤྱོད་གསུམ་སྤྱོད་བར་དཔལ་ཏུ་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་
 པར་ཡུར། ཇི་མཐུས་ལྟ་བུས་སྤྱོད་ཀྱི་ཀྱན་དགའི་དལ་འཛོའི་གནས། རྣམ་པ་ཐམས་
 ཅད་མཆོད་པའི་གསེར་བཟང་ལས་ཟུབ་ཅིང་། བདུད་བཞིའི་དབྱང་ལས་རྣམ་པར་
 རྒྱལ་པའི་རྒྱལ་མཚན་ཆེ། ཤན་བདེའི་ཁང་བཟང་ཆེ་མོར་དཔེས་པར་རོལ་ཡུར་
 ཅིག ཐེག་མཚོག་ལམ་སྟོན་བཤེས་གཞིན་སྟོན་མེས་སྤྱིད་གསུམ་གསལ། བདུད་
 ཅིའི་སྒོ་མོ་གངས་མེད་བྱེ་བས་དུག་གསུམ་ཞི། བདུད་དང་སྤྱོད་ཀྱི་གསུམ་ཕུན་པའི་ཁྱང་
 ཐུར་སྟོགས་མཐོང་། བསྐྱེད་ལ་དགའ་རྣམས་འཇུག་དཀར་གསར་བ་རྒྱས་ཡུར་
 ཅིག བཀྲ་ཤིས་གང་ཞིག་སྟོགས་བཅུའི་ནམ་མཁའི་མཐར་ཐུག་པ། མི་ཟད་རྒྱན་
 གྱི་སྒྲིན་ཐུང་སྤྱུག་པོ་བཀོད་པ་ལས། སུན་ཚོགས་ནོར་བུའི་གྲ་ཆར་རྒྱན་འཆད་མེད་
 པར་འདོ། བདེན་པ་དེས་ནི་དགེ་ལེགས་ཉི་མ་འབར་ཡུར་ཅིག བདུད་ཅི་གང་ཞིག་
 འཆི་བདག་འཛོམས་པའི་སྤྱན་གྱི་སྤུལ། ལེགས་བྱིས་དབང་དང་གདེངས་ཅན་བདག་

པོས་མ་སྤྱོད་བའི། ཟག་མེད་རོ་མཚོག་ཀྱན་ཏུ་རྒྱས་པའི་དཔལ་ཡོན་ཅན། བཀྲ་
ཤིས་དེས་ཀྱང་རུས་གསུམ་བདེ་ལེགས་བྱིན་གྱུར་ཅིག །དཔལ་ལྷན་གང་ཞིག་རིགས་
དང་གྲོལ་བའི་ལང་ཚོས་སྒྲེག །འཇིག་རྟེན་གསུམ་ན་གཙུག་ཡུན་ཅེ་མོས་ཐུག་བྱས་
ཤིང་། རྒྱལ་བའི་རིང་ལུགས་དབང་གི་རྒྱལ་བོའི་ཅོད་པན་འཛིན། བཀྲ་ཤིས་དེས་
ཀྱང་མྱོད་གསུམ་དབུགས་དབྱུང་སྟེར་གྱུར་ཅིག །

དེ་ལྟར་རྒྱལ་སྐྱུ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྦྱོད་པ་ལ་འཇུག་པའི་གཞུང་བཟང་
ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ལྷ་བུ་འདི་ཉིད། མདོ་དོན་མན་ངག་གིས་བཀྲལ་བའི་རྗེས་
སྤྱོད་འབྲང་སྟེ། བཀའ་རྒྱུ་གཞལ་བར་དཀའ་བའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཐུགས་
རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པ་མཚོག་གི་ཐུགས་གྱི་དགོངས་པ་ཡོངས་སྤྱོད་གས་པ་དང་།
ཐེག་པ་མཚོག་གི་རིགས་ཅན་རྣམས་གྱི་སྒོ་གྲོས་གྱི་པད་མོ་ཁ་བྱེ་བའི་མཐུན་ཆུན་
དང་། བཙེ་ལྷན་སྒྲོ་བ་མེད་པའི་ཚོས་སྤྱོད་རྣམས་གྱི་འཆད་སྟེལ་བསྟེལ་བ་མི་མངའ་
བའི་གསལ་འདེབས་སྟུ། ཐེ་ཚོད་སྤྱོད་པའི་ཉི་མ། སྤྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྒྱལ་སྐྱུ་སེམས་
དཔའ་ཆེན་པོ། ཐུབ་བརྟན་ཚུལ་གྱི་གྲགས་པ་ཞེས་ཆད་མེད་པའི་བཀའ་རྒྱུ་དང་
ཐུགས་རྗེའི་བདག་ཉིད་ཅན་དེས། གཞུང་ལེའུ་དགུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་འདུལ་བ་ལ་
ལྷན་ཞིང་། མདོ་སྟེ་ལ་འཇུག་པ། མདོན་པ་དང་མཐུན་པའི་ལུང་རིག་མན་ངག་གི་
ལེགས་བཤད་རིན་པོ་ཆེའི་ཐོང་བ་བསྟར་ལ་བརྒྱས་པ་དག་གིས་ཐུབ་བརྟན་ཡོངས་
རྒྒྱལ་གྱི་ཅེ་མོ་ཐེག་ཆེན་གསེར་གྱི་བུམ་བཟང་མཛེས་པར་བྱས་པ་འདི་ནི་ཐུབ་པའི་
རྗེས་སྤྱོད་རྣམས་གྱི་ཡོན་ཏན་ཟད་མི་ཤེས་པ་འདྲོ་བའི་གཏེར་ཆེན་པོ་ཉིད་ཏུ་གྱུར་
ཏོ། །རྒྱལ་དེ་ལ་གཟིགས་ཏེ། ཚུམ་པ་པོའི་ཐུགས་སྐྱུ་སྤྱོད་ལྷན་དབྱུངས་སྤྱོད་གཏེར་དབང་
པོ་དཔལ་བཟང་པོའི་ཞལ་སྤྱོད་ནས། ཅིག་ལས་རུ་མ་འབྱུང་བའི་ཐུག་རྒྱ། སྤྱིར་གྱི་ཕྱི་
མོར་བརྒྱན་པའི་མཐུན་ཆུན་གནང་བ་དང་། ཉེ་བར་གནས་པ་ཨ་དཔལ་ནས་སྒོ་
གསུམ་ཡོངས་སྦྱོད་དང་བཅས་པས་སྤྱི་ཁྱེད་བཞུགས་པ་འདི་ཉིད་ཐར་པའི་ལམ་མཁན་

ཡོངས་འཛིན་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་འདུན་སར་སྤྱགས་དཔེས་པའི་མཆོད་རྒྱིན་བཟང་པོ་
ལྷུང་ཏེ་དགོངས་པའི་མཛོད་ཁང་ཡོངས་སུ་འགོངས་པ་སྟོན་ན། དེ་དེ་བཞིན་འབྲུག་
པ་སྐྱེ་མ་རྒྱལ་བ་སྤྱན་དང་བཅས་པས་དབྱངས་གཅིག་ཏུ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་ཏུ་གསོལ།

ཨོ་སྐྱི་ལྷོ་ལྷོ། མཛད་བྱུང་སྤྱགས་བསྐྱེད་ཅ་བ་རབ་བསྐྱེད་ཞིང་། རྒྱ་ཆེན་ཆོགས་
གཉིས་བྱེ་བའི་ཡལ་འདབ་རྒྱས། ལམ་བདེའི་གྲིབ་བསིལ་ལྷུས་ཅན་ཉེར་འཛོའི་
གཞི། རྒྱབ་དབང་དཔག་བསམ་སྟོན་པས་འགྲོ་འདི་སྤངས། རྒྱབ་པ་མཆོག་དེའི་
བརྟན་པ་རིན་ཆེན་འདིར། མཁས་ཚུལ་གསུམ་གྱི་བྱིན་བསྐྱབ་བསྐྱབས་པ་ན། ཆོས་
ལྷི་གྲགས་པས་ས་ཆེན་དགེ་བྱས་པའི། བཤེས་གཉེན་དེ་ཡི་ལཔས་རྒྱལ་གཙུག་གིས་
ལེན། ཁོར་གི་རྣམ་དཔྱད་རི་དབང་མཛུ་རས། རྩི་སྟོང་རྒྱ་མཆོ་བསྐྱབས་པའི་སྤྱིང་
པོ་མཆོག་ལེགས་བཤད་ལྷ་བ་བདུད་ཅིའི་བང་མཛོད་ནི། རྩི་མཆོར་ཕྱིན་ལས་འོད་
ཀྱི་རྒྱབས་སེང་གཡོ། དེས་ནི་རྒྱལ་བརྟན་གྱི་སྤྱད་ལེགས་སྤྱིས་ཏེ། དེས་ཀྱང་འགྲོ་
ལ་ལན་བདེའི་དཔལ་སྟོན་པ། འདི་གཅིག་ཉི་མའི་གཉེན་གྱི་རིང་ལུགས་ལ། མ་
སྤྱད་བུ་བའི་ལུལ་ཏེ་སུ་ཡི་བསྐྱབ། དེ་སྤྱིར་གཅིག་ལས་ཏུ་མར་སྐྱལ་པའི་བཞོ། སྤྱན་
བཅས་རྒྱལ་བའི་སྤྱིན་ལས་གཞུགས་ཅན་ཏུ། ཤར་བ་སྤྱར་ཞེས་གྲགས་པའི་སྤྱིང་ཡིག་
གསར། ལྷུང་རྟོགས་བརྟན་པའི་གསོས་སྤྱན་སྤྱན་མེད། ཁོ་ཞི་དེར་ལེགས་གསུང་
འདི་དག་འདུ་བྱེད་མཁན། རྒྱ་རྒྱུན་མཆོག་དང་ལལ་ཏུ་སྤྱང་རྣམས་ཏེ། དེ་ཀྱན་
ཡང་དག་བཤེས་མཆོག་དེའི་གསུང་བཅས། ཆོད་མར་མཆོང་བའི་དྲི་མེད་མིག་གིས་
སོ། གཙུ་བོར་ཉེ་གནས་མཁས་པ་ཨ་དཔལ་ཞེས། བསྐྱབ་གསུམ་ལུན་དེའི་ལྷག་སྟོས་
མཆོམས་སྤྱར་ནས། གང་བྱུང་རྣམ་དཀར་འདི་ཡི་ཕྱོགས་ཁོ་ནར། རྒྱིན་པའི་དད་
བརྩོན་དགེ་བས་གཞི་བཏིང་སྟེ། རྩི་བརྩོན་སྤྱུ་མ་དམ་པའི་ལེགས་གསུང་གི། བདུད་
ཅིས་སྟོ་སྟོས་ལྷུས་སྟོབས་ན་དར་བའི། ཡོངས་རྒྱལ་བརྟན་དང་རྒྱུད་ཕྱི་རྒྱ་མཆོ་
ཡི། དེད་དཔོན་ཨོ་མི་མར་ཅེའི་པརྩི་ཏེ། རྩི་རྩི་འཛིན་དག་སྟོ་གཏེར་དབང་པོ་
དེས། རབ་གྲས་དང་པ་ཆེན་པོས་ཟང་ཟིང་གི། མཐུན་པའི་རྒྱུན་གྱི་འཕྱར་བར་

ངེས་པ་ཡིས། །དངོས་པོའི་གཏོང་བ་གྲོལ་བའི་ཆ་ཤས་དང་། །བསྐྱབ་ལྷན་ལྷག་པའི་
 གྲོ་མངའ་དགེ་བའི་བཤེས། །དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོར་གྲགས་དེའི་མཐུན་སྦྱེན་གྱི། །སྐྱ་
 རེངས་གསར་བས་དྲངས་པའི་ལེགས་བྱས་ཀྱི། །བདེ་ཆེན་ལྷན་གྲུབ་སྤྱིར་གི་ཆོས་གྲུར་
 ཤར། །དེ་ལྟར་དགེ་ཆོགས་ལྷ་བ་ཀུན་དའི་དཔལ། །མོག་པོར་བསྐྱེད་པའི་བསོད་
 བླམས་མཚོག་དེ་ཡིས། །རི་ལྷར་སྤྲུག་ལ་ཉིན་བྱེད་སྟོན་མེ་བཞིན། །ལེགས་ཆོགས་
 སོར་འཕེལ་སྟོན་ལྷ་ཉོས་སྤང་ཤོག །ཕྱིད་པར་སྤྲ་མའི་སྤྲུགས་སྤས་སྤྱོད་པོ་རུ། །བཞེངས་
 པའི་འདྲེན་མཚོག་སྟོ་གྲོས་གཏིར་གྱུར་པའི། །ཟབ་དགོངས་ལྷག་མ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་
 ལྷ་རྟོགས། །ཐིན་ལས་དུས་མཐར་ལུབ་མེད་གསལ་གྱུར་ཅིག །འདྲི་ལ་འཕེལ་ཐོགས་
 དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ་དང་། །ཨ་དཔལ་དེ་ཡི་ལུས་སྦྱིད་གྲ་ཅ་སྦྱིད། །གཞན་ཡང་ཉེ་
 དང་རིང་བར་གནས་པའི་འགྲོ། །དགྲ་གཉེན་བར་མས་བསྐྱས་པ་མ་ལུས་ལ། །ཆོགས་
 དང་སྤང་དང་གཏི་ལྷག་སྟོས་མིན་པར། །ཆོ་འདྲིའི་མ་ཆན་བཞིན་དུ་མཉམ་པའི་
 གྲོས། །ཀུན་ཀྱང་ཐེག་མཚོག་དམ་པའི་མགོན་གྱིས་ཟིན། །གསུང་བཞིན་སྦྱོད་པས་
 རྣམ་གྲོལ་དབྱགས་དབྱང་ཤོག །རྒྱལ་བསྟན་ལུང་དང་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་
 ཅན། །བཤད་དང་སྐྱབ་པས་བབྱང་ལ་འགྲན་བྲལ་བ། །མཚུངས་མེད་སྤྲ་མའི་རྣམ་
 ཐར་ཡིད་བཞིན་ནོར། །བདག་གཞན་ཡོངས་ཀྱི་རྒྱན་དུ་མཛེས་གྱུར་ཅིག །ཅེས་པའི་
 སྤར་བྱང་སྟོན་ཆོག་འདི་བཞིན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དམ་པ་ཨ་དཔལ་ནས་གསུང་
 བསྐུལ་ངོར། །ཐར་ལམ་སྤྲ་མ་ལ་རེ་ཞིང་འདུན་པའི་དགེ་རྒྱུད་བྱ་བྲལ་བ་ཀམ་བཀྲ་
 ཤིས་ཆོས་འཕེལ་ཞེས་བསྒྲི་བས་ཤར་མར་གྲིས་པའོ། །

《གངས་ཅན་ཐུང་སྒྲིང་》དེ་མེ་ཆོག་མེ་ཆོག་མེ་ཆོག་མེ་ཆོག་མེ་ཆོག་དང་

ལས་ཐུགས་མི་ལྟ་མི་མཆན་པོ།

ལྷག་པ། དབང་གསལ།

ལྷོ་བཟང་ཆོས་འབྱོར། ལྷོ་བཟང་འཕགས་མཆོག། ཆོ་བཀྲ་ན་དོ་རྩེ།
ལྷལ་མཆན་བྱམས་པ། བསྟན་འཛིན་འཕྲིན་ལས། ལྷོ་བཟང་དམ་ཆོས།
ལྷོ་བཟང་མཁུན་རབ། ལྷན་ཆོགས་ཆོགས་གཉིས། བྱམས་པ་རབ་འབྱམས།
ལུར་བྱ་བྱ་ཤིས། པ་སངས་དོན་གྲུབ། མིག་དམར་དོ་རྩེ།
ལྷོ་བཟང་འཛིགས་མེད། ཡེ་ཤེས། འཕྲིན་ལས། བསྟན་འཛིན་ཤེས་རབ།
བསམ་གྲུབ། ལུ་ཐུང་། སྐལ་ལྷན། བསོད་ནམས་དོ་རྩེ། བྱ་ཤིས།
དོ་རྩེ་མཆོ། ཆོ་རིང་ཆོས་སྟོན། ལྷ་སྒྲིང་། བྱམས་པ་ཆོས་སྟོན།
བསོད་ནམས་དབྱངས་ཅན། སྐལ་བཟང་ལྷ་མོ། བྱ་གཡང་།
བདེ་སྒྲིང་སྟོལ་དཀར། སྟོལ་མ་ལྷ་འཛིནས། ཆོ་དབང་སྐལ་བཟང་།

ཡུལ་འཕྲུག་འབྲེལ་པ་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཡིན་ཏེ་བྱས་པ་ཟེར། (ཉིན་ཆ)
བཞུགས་གནང་། ཨེར་གཙུག་ནང་བཞུགས་དཔེ་ཉིང་འཆོལ་བཞུགས་ཁྲིམས་ཁང་།
པར་འདེབས་ཆེན་པ། ལྷ་ས་ཨྲ་ཁྱེར་ཨེར་ཤིན་པར་འདེབས་ཆེན་ཡོད་ཀྱང་ཨ།

པར་ ལྷོ། 2019 ལོའི་ཟླ་10 ཆེས་15 ཉིན།

པར་ བྲངས། 1000

编 著 者：色昭古籍经典收集整理印经室

印 刷：拉萨市明鑫印刷有限公司

版 次：2019 年 10 月 15 日

数 量：1000 册

གངས་ཅན་བྱང་ཐོ་དཔེ་ཚོགས།
པོ་ད་མེ་པ་དུ་བ་བཟུ་ཉེ་པ་གསུམ།